

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her:
<https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>
Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

Tidsskrift til kristelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme

Udgivet af

Ansgarius Foreningen

Redigeret af

CAY BENZON

---

79. Aargang.

KØBENHAVN

FREMMEDESPROG - TRYKKERIET „ATHENE“

1931

I. Aktstykker.

Pave Pius XI's Rundskrivelse om det kristne Ægteskab	69. 85. 107. 124. 147. 161. 185. 209. 237. 257. 273. 289. 313.	329
Fastemandat for Danmarks Apostoliske Vikariat		121
Biskoppeligt Hyrdebrev (om Kvindebevægelsen)	139. 165.	189
Pavens Radiotale 12. Februar 1931		233
Pave Pius XI's Rundskrivelse angaaende Samfundsordningen		
15. Maj 1931. Quadragesimo anno. Resumé	473.	497
En kort Oversigt over Pave Leo XIII's Encyklika <i>Rerum novarum</i> (ved <i>Stanley B. James</i>)	617. 633.	649
Regler for Benediktineroblater		672
Pave Pius XI's Rundskrivelse om en Reform af den sociale Orden	689. 705. 729. 745. 769. 785. 809. 825. 849. 865. 889. 913. 945. 969. 985. 1005.	1025
Pavebrev »Nova impendet calamitas«		820
Det samme i sin Helhed		929

II. Opbyggelige Artikler

Stjernen gaar foran (C. B.)	1
Den nye Klædning (C. B.)	25
Barnets Sjæl (C. B.)	41
Christus er vort Liv (C. B.)	65
Fremskridt (C. J.)	105
Alvor og Eftertanke (C. B.)	137
»Men Herren vendte sig og saa paa Petrus« (C. B.)	172
Bjergbestigning (C. B.)	197
Hans Moders Brudekrans	214
Dødens Prædiken (Johs. Jørgensen)	241
Palmegrenen (C. B.)	264
Dette er Dagen, som Herren har skabt	277
Christi Venskab (Rob. H. Benson)	336
Medaljen	338
Paula Reinhard (af Johs. Jørgensen »Som en Kærte«)	345
En Søndagsmesse mere eller mindre	369
Skytsengelen (A. M. O.)	385
Hvad vil du gøre, hvis ... (A. M. O.)	389
Det er nok et forkert Sted	390
Et Pintsebrev	401
Fællesskab i Gudsdyrkelse (C. B.)	426
Vaneb indhed	450
R. Hugh Benson: Christi Venskab. I Lutringens Vej	499
II Afgørende Erkendelse	521
III J. gets Død	545
Sent, men ikke forsent (A. M. O.)	533
Bønnens Nødvendighed (St. Alphons Liguori)	569
For megen Glæde og for lidt Glæde (Af Keppler: Mere Glæde)	585
Den Kristnes Glæde (do.)	601
Omsorgsfulde Hænder (A. M. O.)	605
Tre gode Beslutninger (Elisabeth Leseur)	621
Maalestok for Livsværdier	637
Legenden om San Giovanni Gualberto (P. H.)	641
Christus i Næstens Klædebon (C. B.)	652

Aftenklokken (<i>Lütwitz</i>)	654
Knæbøjningen (<i>C. B.</i>)	665
En opsigtsvækkende Konversion	676
Regnvejsbrev	692
Den stadige Hjælps Moder (<i>A. M. O.</i>)	694
Roms Maje-tæt (<i>Sv. Aa. R.</i>)	708
Præst og Menighed (<i>C. B.</i>)	708
Hvorledes en Moder kan lære sit Barn at bede (<i>A. M. O.</i>)	710
Bedstemoderens Gave (<i>A. M. O.</i>)	711
Vievand (<i>R. Guardini</i>)	733
Den gamle Skræder (<i>v. P. H.</i>)	735
Den hellige Januarius (<i>P. H.</i>)	738
Et Brev om en Skrubtudse (<i>X.</i>)	752
Tolderen, der blev Apostel (<i>P. H.</i>)	753
Flammen (<i>R. Guardini</i>)	772
Ærkeenglen Michael (<i>P. H.</i>)	774
Pengene og vi (<i>C. B.</i>)	790
En Gadefejr (<i>ved P. H.</i>)	791
Brød og Vin (<i>R. Guardini</i>)	813
En lille Rosenkranslegende (<i>ved F. H.</i>)	817
Guds Moders Navn (Af Maria Legenden)	831
Et Barmhjerthighedens Korstog (<i>C. B.</i>)	854
Liljen (<i>P. H.</i>)	856
Alle Helliges Fest (<i>K. B.</i>)	870
Alle Sjæle (efter <i>J. Millot</i>)	872
Et Brev om en Spurv (<i>X.</i>)	893
Naar det lakker mod det sidste	894
Kunsten at sige Nej	894
Det hvide Lin (Efter <i>Romano Guardini</i>)	917
En Historie (<i>P. H.</i>)	919
Naadenovenen til den h. Frans Xaver	934
Adventserindringer (<i>A. M. O.</i>)	950
Adventstanker (<i>F. F.</i>)	974
Af den h. Frans af Sales' Liv	975
Et Brev om at skamme sig (<i>X.</i>)	988
Julebetragtning	1001
Jeronimus ved Jesu Krybbe	1007
Lysreklame (<i>K. Pauli, S. J.</i>)	1029
Hao Shen Shan	1031

III. Større Artikler.

Skriftens Omfang IV (<i>F. K.</i>)	3
Hellig Knud af Ringsted (<i>J.n J.n</i>)	5
Santa Maria Maggiore (<i>Mogens Kai Nørregaard</i>)	11
Obyggelseslitteraturen (<i>F. K.</i>)	27. 43. 67. 83
Gymnadenia og den brændende Busk (<i>H. D. T. Kiærulff</i>)	29
Bibels praktiske Brug i Middelalderen (<i>Skovgaard-Petersen</i>)	32
Pavens Juletale	46
Broder Frans før og nu	54
Encyklika og Dagspresse (<i>H. D. T. K.</i>)	81
Msgr. Canestrin Tale 19. Jan. 1931	111
»Christi virkelige Grav fundet« (<i>F. R.</i>)	132
Hvorfor giver man ikke Sandheden Æren? (<i>A. M. D.</i>)	266
Er Paven en Diktator?	280
Et Jubilæum (<i>J. Rijckeworsel</i>)	293
Christi Opstandelse (<i>Anton Huonder</i>)	318
Ligbrænding (<i>J. Wo.</i>)	320

V

Kirkemødet i Efesus (<i>F. K.</i>)	
I Efesus	347
II Kristendommens Morgengry i Efesus	371
III Apostlen Paulus i Efesus	386
IV Efesus Hovedsæde for Kristendommen	403
V Guds Magt i Efesus	427
VI Den h. Paulus's Flugt fra Efesus	451
VII Kirkemødet i Efesus	476
VIII Efesusmødet om Maria	502. 523
IX Efesusmødet og Pavedømmet	547
X Den førende Personlighed paa Efesusmødet	571
XI Efesusmødet og den moderne Naturalisme	587
Colosseum (<i>Mogens Kai Nørregaard</i>)	349
Omkring Ligbrændingsproblemet (<i>J. Wo.</i>)	393. 413
St. Knuds Helligdomme i Haraldsted	408. 429. 453. 484. 507. 529. 551. 575. 592. 603. 624.
Katholikker og Skønlitteratur (<i>H. K.-Hafstrøm</i>)	434
Mariahjemmet-Vesterhus (<i>Angelica Axelsen</i>)	436
Johs. Jørgensen: Som en Kerte (<i>P. H. Perch.</i>)	465. 489
Ved Antoniusjubilæet	480
Mariahjemmets Stifterinde	491. 513. 538
Optrækkende Uvejr (<i>P. H.</i>)	504
Kirke og Fascisme (<i>J. B.</i>)	526
Jubilæumsfesten i Ringsted og Harsted	534
Knud Lavard som Helgen (<i>C. P. O. Christiansen</i>)	555
Kamp om Sjæle (<i>A. M. O.</i>)	589
En revolutionær Generalstab	607
Faven, Mussolini og Pastor H. Rothe (<i>P. H.</i>)	626
De Gudløse (<i>W. Verkade</i>)	668
Den eucharistiske Kongres i Lille	676
Faget over alle Fag (<i>P. H.</i>)	680
Et Angreb paa Kristendommen (<i>P. H.</i>)	695
St. Elisabeths Hospital i Holbæk	715
Tyske Katholikkers 70. Generalforsamling (<i>G. M.</i>)	755
Om Sjælens Vækst (<i>W. Verkade</i>)	793
De ufødte. Legende af Sigrid Undset	832
Sognekirken i Neu Ulm (<i>C. B.</i>)	835
Til Digteren Johs. Jørgensens 65 Aars Fødselsdag (<i>Holger Baadslund</i>)	873
St. Josefs Skoles 25 Aars Jubilæum	878
Den salige Albertus Magnus (<i>K. Pauli S. J.</i>)	895
Jesuitpater Joh. Arnoldis Martyrium	899
Den hellige Elisabeth	920
Tidens mest brændende Spørgsmaal (<i>P. H.</i>)	936
Sjælesygdom og Sjælehelse (<i>Paul Hedemann</i>)	956
P. Johannes Arnoldis Martyrjubilæum (<i>u. d. Kettenburg</i>)	976

IV. Mindre Artikler af forskelligt Indhold.

De ulige Tals kinesiske Litani (<i>Hilaire Belloc</i>)	15
Juletro og Juleskik (<i>F. J. Cowles</i>)	18
»The Universe« 70 Aar (<i>Corrente del Mare</i>)	19
Hellig Knud Hertug. Et Mindesmærke	38
Franske Prædikener i St. Ansgars Kirke	39
Den internationale Bedeuge	43
Fremtidens Støttepiller (<i>Hilaire Belloc</i>)	50
Et Budskab fra Sognekirken	54
Benediktineroblater (<i>fr. Ansgarius</i>)	74
Gregoriansk Koral til St. Ansgars Føst (<i>Kurt S. Thomsen</i>)	89

VI

Hellig Kong Knud fejres i Rom (P. H.)	91
De østrigske Katholiker og den sociale Nødstilstand	92
»Fattigbiblerne« i Middelalderen (-s.)	93
Biskop Dr. Joseph Ambühl og Kirkemusiken	94
Sankt Vincent Søstrene i Helsingør (L. M.)	132
Pavens Radio-Tale (Referat)	151
Moderne Overtro (T.)	153
Spiritismen (J. Wo.)	173. 199
Pavens Rundkrivelse og Videnskaben	175
Peterspladsen (M. K. Nørregaard)	176
Parlamentarisk Sejr i England (H. K.-H.)	200
Fest for de ældste Kristne i Japan (C. d. M.)	201
Kirkens Beskytter (»Der frohe Sinn«)	213
Falskmønteri og Ægteskab (T.)	216
Pastor Fr. Maurers Præstejubilæum (J. Orlík)	219
Ansgariusforeningen	222
Udødelighedens Fjender (J. Wo.)	243
»Til al Skabningen (H. R.)«	244
Evangelisk Kloster	246
Prof. Joh. Ude, Foredrag om Seksuallivets Problemer 280. 297.	300
Festspil til Ære for Guds Moder	281
En Læges Salighedserklæring	295
Opslag paa Kirkedøren	296
To engelske Martyrer (H. K.-H.)	322
Jakobiterne vender tilbage (Corrente del Mare)	322
To engelske Martyrer endnu engang (Peregrinus)	354
Pastor Flynns Præstejubilæum	357
Ansgarsfesten i Hamburg	391
Et lille Brev fra Klippeøen	396
En kirkehistorisk Begivenhed (O. E.)	406
Landsmøde i »Danske Kvinders katolske Forbund«	415
Kirkeindvielse i Slagelse	440
St. Knuds Fest i Ringsted 21. Juni	442
Kirkejubilæum i Aarhus	465
Spanien paa Skillevejen	483
Fascismen kontra Catholicismen	483
Christi Legems Procession i Haderslev	528
Et vigtigt Punkt i Børneopdragelsen (A. M. O.)	550
Den lille Kirke i Stor-taden (A. M. O.)	574
Gilderne og Kirken i Middelalderen (A. Otto)	578
Arild	595
Engelske Katholikers Stilling (H. K.-H.)	596
Finlands Vikar fejrer 25 Aars Præstejubilæum	610
Sankt Peter og Filosofen. En lille Legende (Fr. Ronge)	622
Paverne og Afrustningen (J. B.)	642
Europa og Rusland (Tom)	655
Fra et Provinsogn (Josef Resch)	656
De spanske Katholikers Stilling	712
Fredslutning mellem Vatikanet og Fascismen	736
Katholicismen og det moderne Indien	758
Gregoriansk Koralsang paa Grammofoon (H. Hæberg)	760
Kvindeemancipation i Sovjetrepublikken	775
Vej-Krucifikset (Joh. Jørgensen)	779
Lidt om Holland	796
Ny Benson Bog (Joh. Jørgensen)	815
Nationens Helte (Holger K.-Hafstrom)	839
Kirkekampen i Spanien	858
Et lille Brev fra Bornholm	859
Cant, Skuespil af Kaj Munk (H. D. T. Kiærulff)	878
De spanske Jesuiters Svar	901

VII

Valget i England	902
Noter om Films	904
Omrking Elisabeth-Jubilæet	922
Den h. Robert Bellarmin, S. J.	935
Til Rosenkranssognets Menighed (<i>V. Stabeht</i>)	938
Videnskaben siger — (<i>Tom L. Tot</i>)	990
Firenze (<i>A. K.</i>)	1013
Døde Kong Edward VII som Katholik? (<i>Holger K.-Hafstrøm</i>)	1015
Fátima, et Lourdes i Portugal	1033

V. Digte.

Convertimini (<i>P. A.</i>)	263
Virgo Prædicanda (<i>P. A.</i>)	371
Fontæner (<i>Peter Schindler</i>)	667
Syndernes Moder (<i>P. A.</i>)	830
Bøn til Jesu eucharistiske Hjerte	950
Lad dine Øjne skinne (<i>Johs. Frederiksen</i>)	1003
Ave Roma (<i>P. A.</i>)	1004

VI. Reolen.

Orbis catholicus	20
Max Biber: Von Gas, Granaten und Soldaten	21
H. J. Vogels: Übungsbuch	21
M. K. Norregaard: Peterspladsen og Peterskirkens Frontvirkning	96
Celestin Riesterer: »Sct. Olav«	97
Joseph Douillet: Sandheden om Moskva	97
Dansk Tidsskrift Index	98. 1012
Lexikon für Theologie und Kirche	98
Ill. dansk Litteraturhistorie	202. 611. 761
Paula Grogger: Stenporten	217
Vox Romana	218
Benediktinische Monatsschrift	219
Pax	247. 659. 678. 760
Holger Rafn: Ansgar	249
Marcus Lauesen: En Mand gaar bort fra Vejen	356
Credo	417. 540. 629. 703
Medlemsblad f. skandinav. Kv. k. Forbund	467
O. Thuner: Dansk Salmleksikon	560
F. Astruc: Den aandelige Messe	628
Sanct Arild av B. D. Assarson	629
Peter Lippert: Die Kirche Christi	679
Donatus Hanzz: Judas Iskarioth	679
Gertrud Rung: Georg Brandes	713
Konrad Algemissen: Konfessionskunde	714
Wickl: Betragtninger	739
Lunde: Jesus af Nazaret	761
Skovgaard Petersen: Biblen gennem 1000 Aar	762
K. E. Nielsen: Ny Bibelhistorie	800
A. G. Bolander: Siena	800
V. Kalb: Das Leben d. hlg. Ignatius	801
E. R. von Frentz: Kardinal Robert Bellarmin	801
D. Johner: Gregoriansk Korale	818
Aarhus Stifts Aarbøger 1931	819
Johs. Jørgensen: Ef erslæt	840
To tykke Verdenshistorier	841

VIII

Fr. Hackett: Henrik d. Ottende	842
Axel Munthe: San Michele	880
Peter Schindler: Vesterledens Munkevæsen (P. H.)	903
—	—
—	(H. Messerschmidt) ... 957
Sk. Kvinders k. Forbunds Medlemsblad	903
P. Schindler: De romerske Katakomber	959
H. Kiærulff: »Alle Slægter«	959
Gabriel Miro: Skikkelser paa Jesu Vej	959
Robert Hugh. Benson: Trous Pinebænk og Galge	992
Julekærten 1931	993
En dansk Pen i »L'illustrazione Vaticana«	995
Tanker i Johannes Jørgensens Skrifter (P. H. Perch)	1008
Kimer i Klokker, 1931	1009
Lisbeth Burger: Mødre	1009
Marcus Lauesen: Og nu venter vi paa Skib	1010
Gustav Armfelt: Biskop Niels Hermansson	1012
Peter Dörfler: Der junge Don Bosco	1012
Helge Rode: Den vilde Rose	1033
Dr. Knud Jeppesen: Kontrapunkt	1034
Rauschen-Altaner: Patrologie	1034
Robert Hammer: Der Roman des Heiligen	1035

VII. Fra den vide Verden.

<i>Amerika</i>	Methodistkirker i U. S. A 57. — Kolumbusriddere 58. — Cincinnati 114. — Skandinavien 227. — Chesterton 227. — Mexico 115. 226 — Trinidad 378. — Kanada 699. — Brasilien 468. — Rio de Janeiro 883. — Belize 1017. — Bispevielse i Ødemarken 1018.
<i>Afrika</i>	Kongo 56. — Kasibi 77. — Kairo 306. — Abessinien 661. 844. — Senegal 699.
<i>Asien</i>	Sydindien 57. — Honkong 57. — Kina 98. 251. 306. 683. 699. 821. 908. — Indien 250. 698. — Jakobiter 419. — Bangkok 306. — Korea 803.
<i>Australien</i>	Viti-Øerne 226.
<i>Belgien</i>	763. — P. Willibrord Verkade 1013.
<i>England</i>	Skolelov 114. — Konversion 250. — Presseudtalelser 375. 820. — Liverpool 420. — Arbejdsløse 468. — Kath. Parlament-medl. 939.
<i>Frankrig</i>	Lille 682. — Vicy 698. — La grande Chartreuse 722. — Social Uge 723. — Paris 843. 861. 961. — Lourdes 906. 908.
<i>Irland</i>	Radioprogram 154. — Præstens Arv 420. — Limerick 741.
<i>Italien</i>	36. 56. — Nordmand præsteviet 55. — Konversion 250. Vatikan-Mønter 224. — Padua 419. — Pavens Audien- ser 842. — Rodos 862. — Vatikanet 906. — Om Pavens Encyklikaer 960. 961. — Mussolini og Paven 980.
<i>Jugoslavien</i>	Pressecensur 963.
<i>Norge</i>	Vikariatets Inndeling 378. 540. 995.
<i>Rusland</i>	720. 843. 1017. — En Kvindeskæbne 1035.
<i>Schweiz</i>	721. 802. 962.
<i>Spanien</i>	Kirke og Stat 698. 763.
<i>Tschechoslovakiet</i>	540.
<i>Tyrkiet</i>	326
<i>Tyskland</i>	Berlin som Bispeæde 305. — Hamburg, Ansgarsfest 339. — Nürnberg 740. — Frankfurt 801. — Fritænkerkongres i Berlin 980.
<i>Østrig</i>	660.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

79. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag, Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer. i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 S Kbh. K Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Cay Benzou, Nørrebrogade 27, Kbhvn. N. Tlf. Nora 239 x. Træffes som Regel bedst alle Hverdage (undt Tirsdag) Kl. 5-6. Der kan ogsaa gives Besked pr. Tlf. Byen 6505

Nr. 52.

Søndag den 27. December

1931

INDHOLD: Pave Pius XI's Rundskrivelse (sluttet). — Lysreklame. — Hao Shen Shan. — Fátima, et Lourdes i Portugal. — Reolen. — Fra den vide Verden. — Redaktørskifte. — A. C.s Sommerrejse 1931 og 1932. — Brevkasse. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Pave Pius XI's Rundskrivelse om en Reform af den sociale Orden.

(Sluttet.)

e) Fremgangsmaaden.

Den nuværende Situation viser altsaa klart, ærværdige Brødre, ad hvilken Vej man skal gaa frem. Overfor os staar nemlig nu for Tiden, som for Resten mere end een Gang før i Kirkehistorien, en Verden, der for en stor Del er gledet tilbage i Hedenskabet. Dette gælder om hele Menneskeklasser. Hvis disse skal føres tilbage til Christus, som de har fornægtet, maa der udvælges og uddannes kirkelige Hjælpetropper af deres egne Rækker, Mænd, som til Bunds kender dem, deres Tankegang og Interesser, og som med broderlig Mildhed og Kærlighed finder Vejen til deres Hjerter. De første og nærmeste til at være Arbejdernes Apostle er naturligvis og nødvendigvis Arbejdere; Apostle blandt Industridrivende og i Handelsverdenen derimod bør tilhøre disse Samfundsklasser.

Ihærdigt at søge, klogt at udvælge, formaalstjenligt at uddanne og skole disse Lægmandsapostle for baade Arbejderne og Arbejdsgiverne, er hovedsageligt eders og eders Gejstlighedens Hverv, ærværdige Brødre. Ganske vist anvises herved Præsterne et vanskeligt Virkefelt. Skal Opgaven løses, bør Kirkens Haab, de unge Præstekandidater, ved et anstrengende Studium af Samfundsvidenskaberne faa den rette Forberedelse dertil. Men det allernødvendigste er jo det, at de Mænd, som i særlig udpeger til dette Arbejde, har saadanne Karakteregenskaber, at de i Kraft af en højt udviklet Retfærdighedsfølelse, som de maa være i Besiddelse af, med Mands Mod og Udholdenhed absolut sætter sig imod enhver, der stiller uretfærdige Krav eller forsøger at gaa ulovlige Veje; de maa endvidere udmærke sig ved hin Klogskab og hint Maadehold, der undgaar alle Ekstremer; endelig bør de navnlig helt igennem være opfyldt af den kristne Kærlighed, der ene er i Stand til at vinde Menneskenes Hjerte og Vilje paa effektiv og samtidig lempelig Maade for Retfærdighedens og Rimelighedens Forskrifter. Det er den Vej, som anbefales af de gode Erfaringer, man i Fortiden gentagne Gange har gjort; og der er ingen Grund til at tvivle om, at det er den, vi nu med al Energi skal slaa ind paa.

Men disse Vore elskede Sønner, som saaledes bliver udvalgt til den lige skildrede store Gerning, besværges Vi i Herren, at de dog helt maatte vie sig til de læge Apostles Uddannelse, saa snart de er betroet dem. Det er en i høj Grad præstelig og apostolisk Gerning, de har, og herved skal de behændig benytte sig af den Kræft, der ligger i den kristne Undervisning og Opdragelse. De skal belære de unge Mænd, skal grundlægge katholske Foreninger og aabne Studiekredse, hvor Videnskaberne kan ses og dyrkes i Troens Lys. Fremfor alt skal de sætte Pris paa og flittigt anvende til Gavn for deres Elever det kendte fortræffelige Middel til det private og sociale Livs Reform, som Vi i Vor Rundskrivelse »Mens Nostra«¹⁾ udførligt har talt om, og som bestaar i »de

¹⁾ Litt. Encycl. Mens Nostra, d. 20. Dec. 1929.

aandelige Eksercitier«. I denne Skrivelse nævnte Vi udtrykkelig Eksercitier for Lægfolk i Almindelighed og de overordentlig nyttige aandelige Øvelser for Arbejdere, og meget indtrængende har Vi anbefalet dem. For i denne Aandens Skole oplæres ikke blot virkelig gode Kristne, men der uddannes i den ogsaa sande Apostle for alle Samfundsklasser, og der tændes i dem den Ild, som brænder i Jesu Hjerte. Saaledes som Apostlene gik frem af Nadversalen i Jerusalem, vil af denne Skole fremstaa Mænd, som er urokkelige i deres Tro, uovervindelig stærke og standhaftige i Forfølgelser, brændende af Iver og kun betænkte paa at udbrede Christi Rige over alt.

Sandelig netop nu trænger vi i højeste Grad til den Slags stærke Stridsmænd i Christi Hær, der sætter alle deres Kræfter ind paa at sikre den store menneskelige Familie mod det aldeles katastrofale Sammenbrud, som den vilde føres ind i, hvis man lader haant om Evangeliets Lære og Bud og fandt sig i, at de Tilstande faar Overmagten, som i lige Grad er en Haan mod Naturens og Guds Lov. Christi Kirke, der jo er bygget paa en uovervindelig Klippe, har ganske vist ikke noget at frygte for sig selv, da den med fuld Sikkerhed ved, at Helvedes Porte aldrig vil kunne overvinde den¹⁾. Ja, mere endda, ved mange Aarhundreders Erfaring er den kommet til den Overbevisning, at den plejer at gaa med forøget Styrke og i nye Triumfers Glans frem selv af de frygteligste Orkaners Rasen. Men dens Moderhjerte maa jo skælve ved Synet af de utallige Ulykker, som mange Tusinder under den Slags Katastrofer hjensøges af, og ganske særlig ved Synet af de jævnlig medfølgende store aandelige Tab, der styrter saa mange med Christi Blod løskøbte Sjæle i evig Fortabelse.

Intet bør derfor blive uforsøgt, naar det gælder om at afværge disse store Ulykker fra det menneskelige Samfund. Ja, at afværge dem maa være Maalet for alle Anstrengelser og Forholdsregler, for vore vedholdende og inderlige

---

¹⁾ Slg. Mt. 16, 18.

Bønner til Gud. Det er jo nemlig saaledes, at den store menneskelige Families Skæbne ligger i vore egne Hænder, som faar Hjælp af Guds Naade.

Lad os ikke finde os i, ærværdige Brødre og elskede Sønner, at denne Verdens Børn i deres Gøren og Laden viser sig at være klogere end vi, som ved Guds Godhed er Lysets Børn¹). Hos dem konstaterer Vi nemlig, at de med stor Skarpsindighed udvælger og uddanner dygtige og ihærdige Arbejdskræfter, som bringer deres Vildfarelser ud til alle Samfundsklasser og til stadig større Landstrækninger i hele Verden. Og hver Gang, de tager sig for at gøre et større Angreb mod Christi Kirke, iagttager Vi, at de stiller deres indre Uoverensstemmelser i Bero og slutter sig i stor Endrægtighed sammen til en eneste Kampfront og anstrenger sig med absolut forenede Kræfter for Opnaelsen af deres fælles Maal.

f) Anbefaling af et nøje og endrægtigt Samarbejde.

Det er verdenskendt, hvor mange og hvor store Resultater Katholikernes utrættelige Iver alle Vegne opnaar, saavel til Fremme for den sociale og økonomiske Velfærd som paa Skolens og det religiøse Livs Omraade. Men dette beundringsværdige og brydsomme Arbejde bliver ikke sjældent mindre virksomhedsfuldt, fordi Kræfterne er for splittede og gaar i forskellige Retninger. Gid derfor alle, der har god Vilje og under Kirkens Hyrder vil stride denne gode og fredelige Strid for Christi Sag, maa slutte sig sammen; og gid alle under Kirkens Førelse og Vejledning maatte være ivrige for efter Evne, Kræfter og Livsstilling at bidrage noget til det menneskelige Samfunds Fornyelse, som Leo XIII ved sin udødelige Skrivelse »Rerum novarum« har givet Stødet til. Gid de ikke maa søge sig selv og deres egne Fordele, men Christi Interesser²); gid de ikke maa gaa ud paa at gennemføre deres egne Tanker og Planer, men være rede til at give Afkald selv paa de bedste Tanker, hvis et større Gode for Samfundet kræver dette Offer: for at Christus saaledes kan være Konge,

¹) Slg. Lk. 16,8.

²) Slg. Fil. 2,21.

Christus kan være Herre i alle Ting og over alle Ting, han, hvem »Ære og Herlighed og Magt være i al Evighed«¹⁾.

For at disse Ønsker maa gaa i Opfyldelse og have Held med sig, lyser Vi nu den apostoliske Velsignelse over eder alle, ærværdige Brødre og elskede Sønner, alle I, som er Medlemmer af den store Os betroede katholske Familie, men med ganske særlig øm Kærlighed over Arbejderne og de andre med Haanden virkomme, som det guddommelige Forsyn paa saa indtrængende Maade har anbefalet Os, samt over Arbejdsgiverne og Arbejdslederne, og Vi gør det af et faderligt Hjerte.

Givet i Rom, ved Sankt Peter, den 15. Maj i Aaret 1931, i vort Pontifikats 10. Aar.

Pave Pius XI.

Lysreklame.

Det var forleden Aften. Solen var forlængst gaaet ned. Ikke engang et rosenrødt Skær antydede os, hvor den var forsvundet for, som de gamle troede, i Oceanets Bad at aftvætte alt det Støv, den paa sin Rejse gennem Verdensrummet blev belæsset med. Heller ikke de smaa bitte Skyer, der viste sig her og der, havde holdt paa den gyldne Ramme, de sidste Solstraaler havde fremtryllet om dem.

Natten var gaaet af med Sejren.

Langsomt førte Menneskestrømmen os, min gode Ven og mig, hen ad Vesterbro. Samtalens Emne havde lagt saa meget Beslag paa os, at vi pludselig, uden at ane det, havnede paa Raadhuspladsen.

Der var en Del Trængsel. Manden lige foran os blev staaende. Ogsaa vi maatte standse. Vi kunde ikke slippe udenom.

Han stirrede op i Luften; og vi gjorde det samme.

Et Lyshav vædede imod os. Lysreklamens Tid var inde. Vi staar og kiger. Sikken en Pragt, sikken et dejligt Syn! I store Typer staar der skrevet med Flammeskær mod Firmamentet. Regnbuens mangeartede Farver lyser os

---

¹⁾ Slg. Joh. Aab. 5,13.

i Møde. Det paatrængende Rødt vil lænke os til sig; det fornemme, tilbageholdende Blaåt holder vore Øjne ligefrem fangne; det gule Lys skærer i vore Øjne. Vi kan ikke slippe for Lysvældets mangefarvede Skønhed.

Lyset slukkes, og vi venter med Spænding, til det tændes igen.

Vi bliver ikke trætte af at læse Lysavisen, hvis Flamme-skrift tindrende og gnistrende iler hen ad Muren.

Alt det maa da sluge en uhyre Mængde Penge! Hvor mange Kræfter maa der ikke sættes ind paa at opnaa en saadan Virkning!

Og hvad er Maalet? Menneskene nede paa Gaden skal lokkes, skal overtales til at købe. Verden falbyder. Varerne lovrises med Lysets Styrke.

Og Menneskene? Mange standser slet ikke. De synes ikke om den Maade at falbyde paa, og de gaar videre.

Andre ser paa den lysende Skrift, beundrer den og fortsætter upaavirkede.

Der gives ogsaa Mennesker, der tilskyndes af Reklamen til at købe. Forretningsmanden betror os, at Reklamen betaler sig; den er en Nødvendighed nu til Dags.

Lysreklamen er uundgaaelig. Lysreklamen er sikker paa Sejren.

* * *

Paa en klar, rolig og frisk Vinteraften, naar ingen Dis tilslører Firmamentet, se da op mod Himlen. Dér vil du se en dejlig »Lysreklame«, som du aldrig har set Mage til. Millioner af Stjerner tindrer og straalere, Stjerner, der er mange Gange større end vor Sol. Den uoverskuelige Mængde trætter ikke dit Øje, thi Stjernerne er sammenstillede i de vidunderlige Stjernebilleder. Nogle Stjerner Farve skifter fra det rosenrøde til det kolde, hvide Lys. Andre kender ikke til nogen Skiften, deres Lys er som den elektriske Pæres Lys uforanderligt. Fiksstjernerne ændrer ikke deres Stilling, mens Planeterne drager gennem Verdensrummet. En mere indviklet »Køreplan« er her udtænkt end den, der tager Sigte paa det mest indviklede Jernbanenet i en Industristat. Naar du saa i dette stille Lyshav ser et Stjerne-skud, betages du deraf.

Verdensbyens Lysreklame sluger en Masse Penge. Han derimod, som fremtryller denne Herlighed, sagde kun et eneste Ord: »Der blive Lys!« — og der blev Lys.

Hvad er hans Maal? Søger han maaske at falbyde os, sine Skabninger, et eller andet? Vil det gøre ham lykkeligere? Sikkert ikke ham, men os!

Menneskene skal skænke Verdensmysteriet en lille

Smule Eftertanke. De skal komme til at erkende og anerkende Gud.

Hvad gør saa Menneskene? Mange bliver staaende. Vist saa! De ser op mod Himlen, beundrer dens Pragt og — gaar videre.

Andre har ikke engang Tid til det. For det, de ser, er jo dagligdags, og det, der hænder hver Dag, tvinger dem ikke til Eftertanke.

Hvem har for Resten Tid til at bryde sig om Ting, der ligger *over* en? »Og den rige sagde til sin Sjæl: Spis, drik, vær glad . . . Men Gud sagde til ham: Du Daare, i denne Nat skal man kræve din Sjæl af dig.« (Lk. 12, 19-20.)

Der er mange, som slet ikke bryder sig om at betragte Himlens Stjernehvælv. For dem lyser det dejlige Lys, der drager Tankerne opad, forgæves.

Men alligevel. Himlens Lys lyser, straalere, tindrere ikke forgæves. Der er mange, der ikke har bøjet Knæ for Baal endnu. Der er mange, der læser i Stjernerne, ikke som Spaakoner og Stjernetydere, men som fornuftige Mennesker. De læser sig til, at over Stjernerne lever en stor, god og kærlig Gud. De Gode, han byder Menneskene, er evige.

De vise Mænd blev ført af en Stjerne til Jesus. De kom til Bethlehem, »gik ind i Huset, faldt ned og tilbad Barnet. Og de oplod deres Skatte og ofrede ham deres Gaver: Guld, Røgelse og Myrrha.« (Mt. 2, 11.)

Vi glæder os over det vidunderlige Væld af Lys, der straalere ned fra Himlen; vi beundrer den storslaaede Orden, der ikke kender til »Togsammenstød«; vi staar fortryllede over for dette Urværks Præcision.

Da skønner vi de Ord, Makkabæernes Moder sagde til sin yngste Søn: »Jeg beder dig, mit Barn, se opad og betragt Himlen og Jorden og alt, hvad der er i dem, og erkend, at Gud har skabt alt dette af intet.«

Og vi istemmer de tre Ynglinges Lovsang, da de var kastet i den ophedede Ovn: »Lovpris Herren, Sol og Maane; lovpris ham, I Himlens Stjerner.« (Dan. 3, 60.)

K. Pauli, S. J.

Hao Shen Shan.

Foran mig ligger et meget smukt Billede fra Kina. I Baggrunden ser man et stort Stenkrucifiks over en høj Trappe; og paa et af dets Trin staar en ung »taoistisk« Munk i sin maleriske lange Kappe; hans kloge kække Ansigt med en sort Haarlok over Panden — uden Hue eller

Hætte — ser saa venligt ud, som vilde han blot gerne fortælle os sin Historie. I højre Haand holder han en Rosenkrans, men over Skulderen bærer han en mærkelig Spade, smykket med en lang Silkedusk, og den støtter han med den venstre. Saadan en Spade bærer alle disse buddhistiske Munke; de bruger den nemlig til at nedgrave de — Menneskeknokler, de maatte finde ved Vejene, for saaledes at berolige de dødes Sjæle. Paa Spaden er anbragt smaa Ringe, der klinger som Bjælder, — det er for at bortjage Insekter, der kunde krybe paa Knoklerne! Denne Munk fra Ørkenen er paa Vej — ja hvorhen?

I sin første Ungdom studerede han. Saa meldte han sig som Skriver og gjorde Tjeneste i General U-Pei-Fu's Hær, der var den mest populære i Nordkina. Men efter Generalens Nederlag vendte han tilbage til sin Landsby og tænkte paa at trække sig ud af den urolige Verden. Han var gift. Da han ønskede at blive Taoistmunk, maatte han opløse alle Familiebaand, og derfor maatte han — anderledes kunde han ikke tænke det dengang — opfordre sin Hustru til at tage sig af Dage, hvad hun gjorde i kinesisk Lydighed! Han drog langt bort og blev optaget i et Kloster i Provinsen Nan Ui. Her gennemgik han et Noviciat paa tre Aar, og derefter begav han sig paa Vandringer til sin egen Provins, ikke saa langt fra Sienshien, hvor Jesuitpatre øver katholsk Mission. Da hændte det, at han i sin egen By traf en Slægtning, der var bleven kristen. Hun iagttog Hao's asketiske og fromme Liv og lyttede ogsaa til hans Taler om Ælbarhed og Fredsommelighed og Fromhed, men saa sagde hun til ham engang, mens hun stod og forberedte hans beskedne Maaltid: »Hvor er det egentlig sørgeligt, at du ofrer alt dette kønne og gode til det, som blot er tomt og intet. Tænk, hvor værdifuldt det alt vilde blive, om du ofrede det til Christus, der lever.« Saa gav han sig til at spørge ud om »Vejen«. Hun svarede saa enfoldigt, hun kunde, og henviste ham til Padre Gheslin, der talte med ham og laante ham Bøger, og saa bad han om Daaben. Men først vilde han valfarte til den hellige Jomfru's særlige Helligdom i Tunglu og bede om hendes Beskyttelse. Derhen drog han saa, endnu klædt i sin Munkedragt — og det er paa Trappen op til Madonnas Kapel, vi ser ham staa paa Billedet. Han er paa Vej til Daaben. Og nu vil han som kristen forkynde Evangeliet i det urolige Kina, særlig de Steder, hvor han, der er vel kendt og vel lidt af sine, tidligere hyldede Buddhismen.

(Efter L'Oss. Rom. 8—11.)

Fátima, et Lourdes i Portugal.

Fátima er Navnet paa en uanselig lille Bjergby midt i Portugal paa Vejen mellem Coimbra og Lissabon, nær ved Provinsbyen Leiria, der er Bispesæde. Her skete det i Aaret 1917 — under Verdenskrigen, og medens Portugal var rystet af Revolutionen — at tre Landsbybørn, Lucia, Francisko og Jacinta fik Aabenbaring af den hellige Jomfru — ligesom Bernadette Soubirous i sin Tid i Lourdes. Guds Moder viste sig mellem Løvet af en Stenegs Krone, helt klædt i hvidt Slør med Rosenkransen i Haanden. Det var den 13. Maj; det skete oftere, sidste Gang den 13. Oktober samme Aar, og Madonna lærte Børnene at bede: »Jesus, tilgiv os, fri os fra Helvedes Ild, frels Sjælene af Skærsgilden, særlig de mest forladte«. Paa det Sted, hvor Aabenbaringen skete, er der nu en stor Helligdom: omkring Træets Stamme et Kapel, uden for denne er der en stor Vandkumme med 15 Haner, hvorfra den derværende Kildes helbredende Vand kan øses særlig til de syge. Endvidere en stor Basilika for Rosenkransdronningen og et stort Hospital. Hele Terrænet er omgivet af en Mur, og til dette hellige Sted foretages store Pilgrimsfarter den 13. i hver Maaned; men 13. Maj og 13. Oktober tælles Pilgrimmene i Tusindtal.*) Det er et Naadested af ganske særlig Betydning. Talrige er de Helbredelser, her finder Sted som i Lourdes. Den tyske Præst, Prof. Dr. Ludvig Fischer, der efter sit Besøg dér i 1929 har skrevet nogle Bøger om sine Oplevelser, siger om dette »mysterium fidei«: »Deri ligger den dybe Betydning af Valfartssteder som Lourdes og Fátima, at Guds uendelige Fadergodhed derigennem paa ny gør de gamle katholske Sandheder, som saa faa i vore Dage har Øje for, klare og tydelige for vor Bevidsthed: Den Tros Magt, der flytter Bjerge — og Marias Moderligheds Styrke.«

Helge Rode: Den vilde Rose. Gyldendal.

Det er Digte fra de sidste Aar og fra tidligere Dage — men alle nye for Læseren.

I denne Samling er Helge Rode — i Modsætning til

*) 13. Maj 1928 f. Eks. 300,000.

i »Ariel« og »Den stille Have« — mindre Lyriker og mere Filosof, skønt Samlingen ogsaa indeholder megen ren, perle Lyrik.

Den digtende Filosof mestrer baade Humor, Galgenhumor og det salte Vid, der snærter og slaar, naar han langer ud efter Døgnfilosofien og det videnskabeligt paa-klædte Hedenskab.

Hans Bog er fuld af Undren og Ærbødighed over for Livet, af *pietas* i romersk Forstand, af Poetens Bedreviden om Dybde i Tilværelsen, om Under og Mysterium bag alle Ting — og om Gud.

Der er religiøs Tendens i mange af Digtene, baade Gud og Christus er Faktorer i Rodes Poesi, men man spørger forgæves efter Afklarethed og Konfession — Bogen er ikke »Det store Ja«, men »Det store Mon«; den er en Vandring ind mod *alts* inderste Sandhed, men Vandreren ved endnu ikke, om der er noget bag den sidste lukte Dør.

P. S.

Dr. Knud Jeppesen: Kontrapunkt (Vokalpolyfoni).

Wilhelm Hansens Musikforlag, som har sendt Dr. Jeppesens Bog til Anmeldelse i Nordisk Ugeblad, er i den sidste Tid begyndt at udsende Bøger og har dermed føjet en ny Gren til den store Virksomhed.

Dr. Jeppesens Bog om Kontrapunkt er en udpræget Lærebog og er ogsaa kun tænkt som en saadan fra Forfatterens Side. Derfor vil den næppe have Interesse for andre end Musikstuderende, Musiklærere og Musikere. Men for disse er Bogen til Gengæld meget interessant, da den er den første Kontrapunkt-Lære paa Dansk, som bygger paa Palestrinastilen. Derved bliver Bogen »katholsk« i Indholdet, idet Eksemplerne, som Forfatteren anvender til Forklaring af Kontrapunktlæren, er taget fra Palestrinas Messer og Motetter.

Dr. Jeppesen, der gennem sine tidligere Værker har skabt sig et Navn i Udlandets Musikverden, er herhjemme en skattet Theorilærer, og selv om hans Form er noget tør, kan hans nye Bog anbefales paa det bedste til Musiktheoriens Dyrkere.

B. Husson.

Rauschen-Altaner: Patrologie. Herder.

Den, der længe har maattet nøjes med det af Wittig udgivne Grundrids fra 1921 og 1926, vil glæde sig over den nye Rauschen i Prof. Altaners Besørgelse. Den forrige var mere en Haandbog for de kyndige end en Studiebog; denne Udgave har, ved sin større Udførlighed, begge Fortrin. Den helt moderne Litteraturangivelse hæver Værket over det større og ellers betydeligere af Bardenhewer; Til-

væksten af Henvisninger til det sidste Femaars Litteratur andrager ca. 2000 Værker. En systematisk Kildefortegnelse, inddelt efter Emner, gør Værket værdifuldt (dette gælder særlig Primatet og Boden). Bogen anbefales Præster og Theologer som det nyeste og nyttigste til den billige Pris af kun 10 Rmk.

P. S.

Robert Hammer: Der Roman des Heiligen. Tysk Roman om den hellige Frans. Kösel og Pustet, München.

Det er en meget smuk Genfortælling af den hellige Frans's og af den hellige Claras Liv, ikke mere Roman end at den virkelige Historie paa hvert Skridt følges, men i en yndefuld poetisk Dragt med hele Assisis Naturbaggrund og med levende Skildring af den historiske Realitet. En Række Figurer lyslevende som i et Drama omkring Hovedpersonen, der i sin ligefremme Menneskelighed træder en endnu nærmere end nogen Sinde før. For den, hvem det tyske Sprog ikke volder Besvær, en underholdende Læsning af usædvanlig ren og lødig Art.

P. H.

Fra den vide Verden

En Kvindeskæbne — i Sovjetrusland.

I et af de sidste Numre af det sovjetrussiske »Bolsjevik« offentliggøres bl. a. ogsaa Protokollen fra det Plenarmøde, som foranstaltedes af det russisk-kommunistiske Partis Central-Kontrolkommission. Protokollen indeholder et Uddrag af Emeljan Jaroslawskis Tale. J. er Præsident for de Gudløses Forbund. Han skildrer heri paa Grundlag af et Brev fra en kvindelig Kommunist, hvorledes Livet leves i det kommunistiske Samfund.

»Eet Spørgsmaal interesserer mig levende« — skriver hun — »Hvorhen fører Kommunisternes Livsopfattelse? Og hvorledes er deres Opfattelse af Hustruens, den kommunistiske Partifælles og Kammerats Stilling? Disse Spørgsmaal har jeg drøftet med andre kvindelige Kommuniste, som i 12—13 Aar har tilhørt Partiet, og alle klager de over, at deres Mænd opfører sig oprørende, har hemmelige Forbindelser med andre Kvinder, forsømmer deres egen Familie og ikke engang sørger for deres Børn. Jeg var selv

gift med en Kommunist. Da jeg imødesaa min Nedkomst, sendte han mig paa en Klinik. Medens jeg opholdt mig dér, indlod han sig med en anden Kvinde, og da Forholdet fik Følger, forledte han hende til Fosterfordrivelse. Foruden hende havde han en til, med hvem han har en Søn. Faktisk har min Mand altsaa tre Koner. Under disse Forhold forlod jeg ham og henvendte mig til Partifællerne, for at muligvis Partiet kunde gøre sin Indflydelse gældende overfor ham. Min Søn spørger stadig efter sin Fader, men Faderen har allerede faaet sig en ny Kone, den fjerde.

Sig mig, hvorledes skal jeg kunne udføre mit Arbejde under alt dette! I 11 Aar har jeg været Medlem af Partiet og arbejder udelukkende for dette. Mine Kræfter er gaaet i Løbet, især kniber det nu, hvor jeg har lidt Skibbrud i mit Ægteskab, og hele min Tilværelse er blevet forgiftet.

Grunden til, at jeg røber alt dette, er, at mange, mange Partifæller er stillede som jeg. Kommunisterne har ikke Respekt for noget. Jeg kan fortælle adskilligt, som viser de nuværende Kommuniste i deres sande Skikkelse. — Men naar man beklager sig til Partiets Kontrolkommission over Partimedlemmernes Adfærd, saa spørges der: »Er du Kommunist?« Besvares dette med Ja, faar man det Raad: »Saa gaa fra ham!« Er det en Løsning? Det er bedre, man sparer sine Kræfter og ikke spilder dem paa Partiet, men opgiver det og lever for sine Børn.«

Denne aabenhjertige Bekendelse behøver ingen Kommentar. Med faa Ord er her givet en Skildring af en Kvindetragedie, som kun er een blandt de mange Kvindetragedier, der udspilles under Sovjetbanneret. Hvad maa der ikke være foregaaet i denne Kvindes Inderste, førend hun besluttede sig til offentlig at udtale sig om sin Forhaanelse og gøre den til Genstand for Kontrolkommissionens Diskussion? Og — i det nuværende Sovjetrusland — hvor mange modne Kvinder og unge Piger gives der ikke dér, som i Tillid til de kommunistiske Doktriner falbød sig selv, baade Sjæl og Legeme? Om dette beretter ingen Statistik, ingen Enquête og ingen bolschevikisk Avis. Kun nu og da — gennem et eller andet Brev — naar et Nødskrig fra en forpint Sjæl frem til os i de andre Lande.

Det Frø, som Lenin og Alexandra Kollontay har saæet,

er vokset op og har baaret megen Frugt. Kvinden er blevet Jagtbytte eller Legetøj og Tidsfordriv for Kommunistpartiets Medlemmer.

Dette er Kendsgerning. Ovenstaaende Brev dokumenterer Sandheden af denne Opfattelse.

I KORTE TRÆK.

Kampen for Guds Navn. I Kanton Ticino i Schweiz blev der den 1. Nov. foretaget en mærkelig Folkeafstemning. Den radikal-socialistiske Styrelse havde nemlig forelagt et Lovforslag om at stryge den gammeldags Formel — *i Guds Navn* — der siden 1182 har indledet alle vedtagne Love. Herimod har saa den katholske Befolkning protesteret og med 17,088 Stemmer mod 7,400 forkastet Forslaget, saa Guds Navn dog endnu holdes i Ære i den lille Krog af Europa.

Bliver Byttehandel russisk Skik? Fra Moskva hører man om, at Pengemangelen er saa stor, at mange Organisationer — f. Eks. Forhandlere af Agerbrugsredskaber og Maskiner — sælger deres Varer mod at tage Korn i Bytte, hvilket har bragt en Del Forvirring i de økonomiske Forhold, hvorfor Justits-Kommissæren Krilenko har nedlagt Forbud derimod.

Redaktørskifte.

Hans Excellence Biskoppen har fra 1. Januar 1932 udnævnt Hr. Pastor H. Gamél til Redaktør for nærværende Blad.

Da undertegnede d. 1. April 1930 — foruden at redigere »Katholsk Ungdom« — fik overdraget »Nordisk Ugeblad«, maatte dette betragtes som en midlertidig Ordning, idet det ikke er muligt at tilfredsstille saa store Krav for den, der ved Siden af har en omfattende Præstegerning. Det kan derfor ikke undre nogen, at jeg længe har søgt at blive befriet for den altfor store Byrde. Saasnt jeg derfor erfarede, at Pastor Gamél lod sig formaa til at overtage Redaktionen, bad jeg Biskoppen befri mig for dette Hverv.

Jeg takker Læserne for al Velvilje og Overbærenhed, jeg takker ikke mindst Medarbejderne for deres betydelige Hjælp, og jeg beder dem stille deres Kræfter til Disposition for min Efterfølger, hvem jeg ønsker Held og Lykke til hans nye Gerning.

København, d. 16. December 1931.

Cay Benzon.

Den nye Redaktionsadresse: Hr. Pastor H. Gamél, Hareskovvej 12, Bagsværd. Telf.: Bagsværd 298.

A. C.^s Sommerrejse 1931 & 1932.

I Mørke og Slud gør det godt at mindes de lyse Dage, da 15 Mennesker under Pastor Schindlers Ledelse drog sydpaa.

Noget, men ikke altfor trætte, gjorde vi Ophold i det friske tyrolske Kufstein og saa i Verona med dens Amfiteater, Borg og Kirker. Vi fik Tid til et kort Ophold hos *San' Antonio* i Padua, og i Venezia fik vi den store Ildfest med. Saa drog vi via Ravenna med de prægtige Mosaikker til Firenze med San Miniato, Fiesole og alle Herlighederne og delte en Dag mellem Middelalderens Perler, Pistoia og Lucca for at stoppe i Pisa.

Siena blev vort Standkvarter, hvorudfra vi i en dejlig og højmoderne Turistbil gjorde Udflugter i Omegnen til Bondeland og Skove, til gamle og nye Klostre, til Paladser og Landsbyer — her kom vi Italiens Befolkning ret paa nært Hold.

Fra Arezzo rokkede fuldstoppede Biler med os op i Højden til La Verna, hvor vi i den friske Luft tilbragte et Par stille Dage nær Frans af Assisis Helligdom og i det storslaaede Landskab. Atter førte Biler os ned — til Firenze, hvorfra vi tog Toget direkte Hjem med en Nat i München. Vi fik saaledes paa 3 Uger set et Dusin af Italiens bedste Byer, og selvom vi kunde have ønsket mere Tid til Ravenna, Lucca og Pistoia, trættede Farten ikke, men gav et rigt Udbytte af Minder og Indtryk.

Trods Krise, Valutasvingninger og Muligheder for politiske Uroligheder i Mellemeuropa forbereder vi en ny Rejse til Sommeren 1932, fra medio Juli til en Uge ind i August. Den deles i to Hold, begge paa III Kl.

Hold A bliver det større og billigere og varer kun 15 Dage. Det rejser lige ned med blot en Nat i *Kufstein* og en i *Firenze*. Saa bliver *Rom* Standkvarter. Der gøres Besøg i de rigtige Kirker, Musæer og Katakomberne, Forum, Kolosseum, den indre By og Vatikanet. En Dag bliver der Udflugt til *Tivoli* og *Villa d'Este*, og en Eftermiddag til *Ostia* Søbad. (Der bliver 9 fulde Dage i Rom).

Hjemvejen faar Ophold i *Milano* (Domkirken). Indkvartering: Hotel af Typen »Missionshotel«. Maaltider: folkelige Osterier og Trattorier; i tyske Tog: Spisevognen; der gives Vin til Maaltiderne i Italien.

Prisen, der omfatter Tog, Hotel, Mad, Transportmidler, Entréer, kort sagt alt, bliver afhængig af Valutaen, men synes at kunne presses ned til 350 à 400 Kr. til øjeblikkelig Kurs.

Hold B følger de første 14 Dage med Hold A (om ønskes, kan dog Programmet varieres med Udflugter til *Albano* og *Frascati* etc.); dernæst køres i Bil 3 Dage til *Gran Sasso d'Italia* i *Abruzerne* og over *Monte Cassino* til *Napoli*, hvorfra besøges *Pompeij*, *Amalfi*, *Sorrento* og *Capri*. Hjemvejen faar Ophold i *Genoa* og *Lugano* og foregaar med Sovevogn fra Basel til Hamborg. Prisen varierer som for Hold A og vil sikkert kunne gøres for noget under 600 Kr. Varighed: 23 Dage fra medio Juli. Nærmere Program vil fremkomme i Foraaret.

Administratores.

Brevkasse.

Paa given Foranledning en lille Kommentar til »Døde Kong Edward VII som Katholik?«. Følgende Passus er blevet misforstået: »De Forviklinger, der vilde være blevet Følgen, hvis Kongen blev rask igen, vilde have været for alvorlige og Skaden uoprettelig« — Ord, som vi ogsaa maa underskrive efter vor Opfattelse.

Den sidste Bemærkning maa naturligvis opfattes ironisk: Skaden vilde have været uoprettelig for — den anglikanske Kirke.
Red.

Jeg ønsker mine Venner, Bekendte og Trosfæller, ad denne Vej, en glædelig Jul og et velsigne Nytaar. *J. Wijnen, Præst.*
Holbæk.

Pastor S. Jansen, Nakskov,
bringer alle Børne- og Lærlingehjemmets Velgørere en hjertelig Tak for den ydede Hjælp i det forløbne Aar og sender dem de bedste Jule- og Nytaarsønsker.

St. Andreas Gilde (Ordrup)

afholder

Julefest

Mandag d. 28. December 1931 Kl. 6

Charlottenlund Palmehave
for St. Andreas Menigheds Børn og Voksne.

Børnene danser om Juletræet, trakteres med Chokolade og Godter. —

Foreningens Medlemmer opfører

»**Rektors Svedetime**«.

Tombolaen aabnes Kl. 8. Børnenes Fest slutter Kl. 9.
Derefter Fest for de Voksne.

Billetter, Menighedens Voksne Kr. 1,00, Børn Kr. 0,75. Besøgende Voksne Kr. 1,50 og Børn Kr. 1,25, faas hos Bestyrelsen, i Præstegaarden, den franske Skole samt undertegnede Damekomité, hvor Gaver til Tombolaen modtages med Tak.

Fru <i>Grugni</i> , Tlf. O. 1197	Fru <i>Holler</i> , Tlf. O. 986.	Fru Kapt. <i>Nielsen</i> , Tlf. O. 2844.
Hovmarskvej 9.	Enighedsvej 2 ^o	Kirsten Pilsvej 3 ^o
Fru <i>Werner</i> , Tlf. Gent. 1166.	Frk. <i>Ingeborg West</i> , Tlf. Gent. 914	Fru <i>Wulff</i> , Tlf. O. 1266.
Kildegaardsvej 24	Resedavej 24	Bramsvej 11

Tomt Værelse til Leje, Brorsonsgade 9° th. (Hj. af Boyesgade). Kan beses efter Kl. 2. Eventuelt nogen Adgang til Køkken.

»**Credos**« **Decemhernummer** indeholder følgende: Jul, af Signe Stenbäck. — Den h. Elisabeth 1231—1931, af J. van Gijssel (1 Ill.). — Dalumkloster, af D. Steidl (1 Ill.). — Historie og Sannhet, af Per Skansen. — Katolskt og protestantiskt I, af Nils Beskow. — Til Betlehem, af K. Kjeldstrup. — Min trädgaard, af Karin Antell. — Litet Kritik af Professor Kinbergs Syn paa Selvmordsproblemet, af Sandqvist og B. D. Assarsson. — Fra Credos Taarn, af E. Sandqvist.

Gode og fine maskinstrykkede Strømper,
baade Sokker og Herre- og Dreng-Sportsstrømper, bedes De venligst bestille hos:
Søstrene paa Jagtvejen.

Kirkelig Kalender.

Dec.-Jan.

27. S. **Johannes, Apostel og Evangelist.**
 28. M. Uskyldige Børn.
 29. Ti. Thomas af Canterbury.
 30. O. Søndag i Oktaven.
 31. T. Silvester I.
 1. F. **Herrens Omskærelse.**
 2. L. Oktav af Stephan.

Jan.

3. S. **Jesu Navns Fest.**
 4. M. Oktav af Uskyldige Børn.
 5. Ti. Vigilie.
 6. O. **Hellig tre Konger.**
 7. T. 2. Dag i Oktaven.
 8. F. 3. Dag i Oktaven.
 9. L. 4. Dag i Oktaven.

Dec.-Jan.

Ugens Messebønner.

27. S. **Johannes, Apostel og Evangelist** (49—86); 2. *Sæt Bønner:* Oktaven (42—79).
 28. M. De uskyldige Børn (52—90); 2. Oktaven (42—79).
 29. Ti. Thomas af Canterbury (57—94); 2. Oktaven (42—79).
 30. O. Søndag i Oktaven (59—97); 2. Oktaven (42—79).
 31. T. Silvester I (63—101). 2. Oktaven (42—79).
 1. F. **Herrens Omskærelse** (64—101).
 2. L. Oktav af Stephan (69—103); 2. Gudsmoder ([87]—101), 3. For Kirken eller for Paven ([123, 122]—[107]).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udg. af Messebogen (1926), det andet den gamle Udg. (1907).

St. Antoni Kapel (Husum). 1. Juledag, Søndag d. 27 December samt Nytaarsdag holdes ingen Aftenandagt.

Radio-Udsendelse: Katholsk Kirkemusik ved Sakramentskirkens Kor: 1. Juledag Kl. 8¹⁵ og Nytaarsdag Kl. 8⁴⁵.

Nytaarsaften (Torsdag den 31. December).

Takkegudstjeneste (ev. m. Prædiken). **Te Deum.**

St. Ansgars Kirke Kl. 6. Rosenkranskirken Kl. 6. St. Annæ Kirke Kl. 7. Jesu Hjerter Kirke Kl. 6. St. Josefs Kirke Kl. 7^{1/2}. Sakramentskirken Kl. 11^{1/4}. St. Andreas Kirke Kl. 7.

St. Michaels Klub. Nytaarsfest med Juletræ Mandag d. 4. Januar. Vi samles først i St. Knuds Kapel Kl. 7^{1/2}. Salmebøger bedes medbragt.

»**Danske Kvinders katolske Forbund**«

afholder sin aarlige

Nytaarsfest

Tirsdag den 5. Januar 1932 Kl. 7^{1/2} i »Borgernes Hus«.

Nytaarsspøg, Komædie, Folkedanse og Lotteri.

Souper: Smørrebrød, Øl og Kaffe.

Billetter à 3 Kr. faas:

Sekretariatet,
Kastelsvej 19,
Øbro 6108.

Frk. A. *Osterhammel,*
Frederiksborggade 54,
Byen 720 y.

Frk. *Franziska Stratbøcker,*
Jægersborg Allé 19,
Ordrup 386.

Katholsk Boghandel,
Stenosgade 3,
Vester 3930.

Styrelsen.

FREMMEDESPROGTRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

IX

VIII. Fra Hovedstad og Provins.

København:

Skoleforening S. M. D. M.....	39. 307.	342
Sørggedstjeneste i St. Ansgars Kirke.....		58
St. Michaels Klub	59. 116.	363
D. K. K. F.s Nytaarsfest		59
Festen for Hellig Knud Lavard		60
Franske Prædikener		77
Højskolemøde	78. 115. 134. 157. 180. 205. 229. 251.	284
Mindefest for Knud Lavard		78
Pater Theophile Hénusse		99
Biskoppens Foredrag		133
Elisabeth-Søsters Fødselsdag.....		178
Foredrag		178
Rosenkranssognet	268.	1020
Foredrag		268
Radioudsendelse.....	283.	421
D. K. K. F.....	284.	363
Pavelig Udmærkelse		363
St. Vincentsforening	378.	646
70 Aar		379
Arbejdsanvisningskontor		421
Fest for gamle		421
70 Aar		444
Til Færøerne		445
Enkefru Pedersen		515
Trørød		516
Dominikanerbesøg		517
St. Antonius i Husum		517
Guldmedalje		564
Audiens		581
Ny Sognepræst paa Amager		597
Katholsk Ungdomsværn		598
St. Hedvigs Søstre		612
Benediktineroblater	662.	685
Spejderne		662
Ansgariusforeningen		723
Moder Henriette.....		723
Academicum catholicum	764. 805. 846. 925. 964.	997
Israelsgildet		765
Mariakongregationen f. unge Mænd i Stenosgade ..		781
50 Aar i Jesu Selskab		781
Kapel i Hvidovre.....	781.	1019
Udnævnelser		821
Pater Lønskov		822
Mændenes Exercitier		846
Sankt Andreas Gilde.....		862
Menighedsmøde i St. Ansgars Sogn	884.	997
Skuespil om Sankt Elisabeth		909
Kath. Radioklubbers Møde		909
St. Josephs Skoles Jubilæumsfest		924
»Sin Faders Datter« og »Bag stængede Døre«		939
Naar St. Elisabeth fejres		940
Danske Kvinders kath. Forbund		940
Post festum		940
St. Antonius og St. Elisabeth fejres af Tredie Orden		964
Skuespillet i Jeanne d'Arc Skolen		964

Bøn fra en tunghør	965
Mændenes Kongregation i Rosenkranssognet	981
Kollekten til Elisabethforeningen	996
Den første offentlige Naadenovene i Danmark	996
Præsteexercitierne i Efteraaret	1020

Fra Provinsen.

<i>Aabenraa</i>	Gaver til Kapellet	343
<i>Aakirkeby</i>	Grundstensnedlæggelse	630
<i>Aarhus</i>	Foredrag	205
	Basar . . . . . 76. 155. 224.	269
	Biskoppens Foredrag	342
	Gaver til Kirken	910
<i>Dalum</i>	Kirkevielse og Iklædning	101
<i>Ebeltoft</i>	Foredrag	307
<i>Esbjerg</i>	Bibliothek	158
	Sognebladet	252
	Ungdommen	423
	Ungdomsmøde	541
	Plakater	583
	St. Hans Aften	599
<i>Faaborg</i>	Gudstjenester	925
<i>Fredericia</i>	Menighedsmøde	102
	Firmelse	541
<i>Haderslev</i>	Kirken	206
	800 Aars-Jubilæet	253
	Alterdug	269
<i>Helsingør</i>	Jubilæumsfest	397
<i>Holbæk</i>	Ansgarsforeningen	157
	Elisabethinerne	308
	Foredrag . . . . . 342.	884
<i>Horsens</i>	Foredrag	182
<i>Kolding</i>	Foredrag	181
	Msgr. Olrik . . . . . 50.	684
	Fødselsdagsfest	702
<i>Køge</i>	Firmelse	846
<i>Maribo</i>	Førstekommunion	180
	Foredrag	229
	Firmelse	765
<i>Nakskov</i>	Birgittinerkloster	782
	Birgittakredsen	118
	Ungdomshjemmene . . . . . 252.	302
	Foredrag	422
	Firmelse	765
<i>Nyborg</i>	Stella maris	364
<i>Nykøbing F.</i>	Birgittakreds . . . . . 598.	805
<i>Næstved</i>	Firmelse	518
	Ungdomsdag	701
<i>Odense</i>	St Albani Klub . . . . . 100. 158. 285. 326. 380. 581. 614. 847. 885.	941
	Ny Ungdomforening	117
<i>Pindstrup</i>	Missionsugen . . . . . 182.	269
	Kapellet	565
	Christi Legems Fest	582
<i>Randers</i>	Den nye Korsvej	285
<i>Ringsted</i>	Knud Lavard	60
	St. Knuds Kirke	61
	St. Knud Hertugs Fest . . . . . 284.	581

XI

<i>Roskilde</i>	Exercitier	614
	Retraiter	701
	Gl. St. Laurentii Kirke	766
	Kirkekoncert	941
<i>Rudkøbing</i>	St. Bendts Kapel	863
<i>Slagelse</i>	Kirkeindvielse	364
	Vor Frue Kirke	422. 469
<i>Svendborg</i>	St. Ansgars Fest	117
<i>Sønderborg</i>	Katholsk Skolehjem	253. 423
<i>Vejle</i>	Juleexercitier	61
	Begravelseskasse	685
<i>Vordingborg</i>	Gudstjeneste. Plan om et Kapel	885

IX. Smaastykker.

Papistisk Tendens	22
A. C.'s Toscana-Rejse	62
Subjektivismen	63
Marskal Joffres sidste Handling	74
Kirkeskatten	75
Knud Lavard 1131—1931	202
Pastor F. Maurer Præstejubilæum	203
Katholsk Pressebureau	204
Elisabeth-Foreningens Basar	229. 249. 267
Arkitekt og Orgel	246
Den gregorianske Sang	247
Forårsudstilling paa Charlottenborg	282
Festen den 17. April	303
Af en Rejsefortælling	309
Pater Leseur	323. 324
Danmark-Holland	324
Festspillet »Alle Slægter«	340
Den gode Hyrue af Susanne Saaby	341
Biskoppens Titel	342
Pater Leseurs Besøg	359
Pavens Rundkrivelse om det kristne Ægteskab	362
Birgitte West	362
Kirke og Politik	365
Skriftefædre søges	366
Til Eftertanke	366
Paa Vej til et Hjem for gamle	418
Nautilus	420
Vejkors	439
Tag et Feriebarn	467
Til Ringsted og Haraldsted 21. Juni	490
St. Antonius i Husum	493
Nyt fra Klippeøen	511
Academicum Catholicum 1930—31	511
Det katholske Skolehjem i Sønderborg	512
Exercitier for Kvinder i Roskilde	514
Feriebørnene	514
Danmark-Holland	515
Jubilæum i Arild	527
»8 Dage paa Højskole« i Trørødhus	538. 645. 700.
En Tak til Hr. A. Diemar	538

XII

Pius XI og Husassistenterne.....	555
En Kunsterhvervelse til St. Knuds Skole.....	562
Om Indsamling	563
Billeder fra Aakirkeby.....	563
En Tak	579
Udnævnelse.....	645
Æreværdige.....	662. 703. 726. 742. 782. 926.
Mosaik	822
Skandinavisk Jesuitpater i New York	685. 725. 766.
Mariakongregationen »Stella maris«	698
Til Ordrup med Israelsgildet	718
To katholske Kunstneres Udstilling	719
Hastværks-Apologetik (<i>Tom L. Tol</i>)	780
Broder P. Thissen (<i>Alfr. Silcowitz</i>)	798
I korte Træk.....	799
En ny Mariakongregation i København	741. 764. 804. 821. 845. 862. 908.
Israelsgildets Skuespil	963
Skuespilafiteterne d. 15. 18. Novbr.....	860
Basar paa Nørrebro	882
En Julehilsen og en Julebøn	923
»Stat op, Sankt Simeone!«	960
A. C.s Sommerrejse 1931 og 1932	1012
	1038

X. Aarsberetninger, Kollektter o. a.

Rosenkanssonet. Aarsberetning fra St. Vincentsforeningen.....	115
St. Andreas Sogns Mødreforening	156
Regnskab for Sakraments sognets Systue.....	179
Aarsberetning. St. Vincentsforeningen. Sakraments sognet	179
Vincentskollekt	179
St. Vincentsforen. St. Ansgars Sogn	228
Damernes Vincentsforenings Kollekt.....	252
Herrernes Vincentsforenings Regnskab	282
Jesu Barndoms Forening	300
St. Josephs Børnehavn.....	360
Danske Kvinders katholske Forbund	376
Kath. Syge- og Begravelseskasse.....	611
Kath. Friskoledrenges Ferieophold.....	806

XI. Døde (in memoriam).

Arkitekt Wipfler	117
Naturforskeren E. Wassman	251
Kardinal Pietro Maffi	304
Fru Anna Millech	307
Prof. Angul Hammerich	375
Kardinal Pompili	418
Msgr. Nolens	741
Msgr. A. Helmke.....	764
— in memoriam (<i>C. B.</i>)	776
Kardinal Frc. Ragonesi	780
Pater Cathrein	906
Sr. Maria Felicitas	924
Prof. Dr. Peter Wagner (<i>J. Hammermüller</i>).....	957

XII. Billeder.

Dalum Kirke	101
Knud Lavard modtager Helgenkronen	6. 487
Ruinen af Valfartskapellet ved Haraldsted	9
Santa Maria Maggiore	11. 12. 14
Peterskirken, 2 Billeder	177
Søster Lazara	178
St. Elisabeths Hospital i Holbæk	308. 716
Susanne Saabys Den gode Hyrde	341
Colosseum. 2 Billeder	350. 352
Sognepræst Flynn	358
Fra Ansgarsfesten i Hamburg. 2 Billeder	392
Valfartskapellet i Harrested	457
Vor Frue Kirke i Slagelse	469
St. Antonii Død	481
Haraldsted Kirke	508
Enkefru Pedersen	516
Lage Urne-Døren i Haraldsted Kirke	531
St. Knuds Kirke i Ringsted	535
Triumfkrucifikset i Haraldsted	552
Degnestolen. 2 Billeder	553. 554
Basrelief til St. Knuds Skole	562
2 Billeder fra Aakirkeby	563. 564
Valfarten til Haraldsted	565
Processionen i Haderslev	566
Johannes Paulsen-Stolen i Haraldsted	576
Sakramentshuset i Haraldsted	577
Alfred Otto	578
St. Antonius i Husum	580
Procession i Pindstrup	583
Englen i Haraldsted Kirke	594
Pater Freitag	597
Kalken i Haraldsted Kirke	604
St. Hedvigssøstrenes Børnehjem	613
Børnehjemmets Smaa	613
»St. Andreas« i Kornerup	639
Moder Henriette	724
Mgr. A. Helmke	777
Sognekirken i Neu-Ulm (5 Bl.)	836. 838
Johannes Jørgensen	874
Fra Barndomshjemmet i Svendborg	875
Mgr. Anton Neuvel	878
Benediktinerkloster i Irland	907
Mgr. Neuvel paa Vej fra Kirke	981
G. Bellini: Madonna med Barnet	1003
3 Tegninger til Artiklen Firenze	1013. 1014. 1015
Den nye Kirke i Aakirkeby	1017
P. Willibrord Verkade	1018
Præsteexercitierne i Efteraaret	1020

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

79. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St. Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Cay Benzon, Nørrebrogade 27, Kbhvn. N. Tlf. Nora 239 x. Træffes som Regel bedst alle Hverdage (undt. Tirsdag) Kl. 5-6. Der kan ogsaa gives Besked pr. Tlf. Byen 6505.

Nr. 1.

Søndag den 4. Januar.

1931

INDHOLD: Stjernen gaar foran. — Skriftens Omfang. IV. — Hellig Knud af Ringsted. — Santa Maria Maggiore. — De ulige Tals kinesiske Litani. — Juletro og Juleskik. — »The Universe« 70 Aar. — Reolen. — »Papistisk Tendens«. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Stjernen gaar foran.

Vi træder ind i det nye Aar som i et fremmed Land. Men i Lighed med de hellige tre Konger, der begav sig ad ukendte Stier, følger ogsaa vi en Stjerne, der for hvert Skridt bringer os Jesus nærmere.

Naar vi tænker paa de mange og store Opgaver, som ligger og venter paa os danske Katholiker, kan det synes os, at det er svært at finde Vej frem. Men saa husker vi paa, at Gud har tændt en Stjerne, der kan lede os: Vor Tro.

Det er det afgørende, at enhver af os i al sin Gerning først og fremmest lader sig inspirere af sin Tro.

Det er ikke store, prangende Ord, det kommer an paa.

Det er ligeledes underordnet, om der i det nye Aar bliver Lejlighed for os til at »brillere« som Katholiker.

Maaske bliver der i 1931 nogle store, begejstrende Fester og Møder. Det vil kunne have sin Værdi. Men ogsaa det er underordnet.

Der er kun een Ting, der er væsentlig: at den enkelte trofast lever efter sin Tro.

»Hvad gavner det Mennesket, om han vinder den ganske Verden, men tager Skade paa sin Sjæl?«

Ude i Naturen forberedes Sommeren i Stilhed. Kun den stille Vækst bringer god Frugt. Skal Kirkens danske Gren vokse, maa det være i Kraft af det Troens og Naadens Liv, som dybt nedefra strømmer igennem det mægtige Kirke træs Aarer og Fibrer.

Vor Kirkes Vækst er betinget af de enkelte Sjæles Vækst.

I det dybe, i det stille skal enhver af os hige opad som Sæd i Mulde.

Paa mange forskellige Områder skal der gøres en Indsats i praktisk Arbejde. Vi haaber, at vi i det nye Aar vil naa et Stykke længere fremad i Retning af katholsk Aktion. Den hellige Fader skal ikke forgæves kalde paa os. Men alle maa være overbeviste om, at kun den Aktion, som øves i den sande Troens Aand, vil være frugtbar. Ikke enhver katholsk Aktivitet er katholsk Aktion.

Som Ploven i Furen roligt og støt baner Vej, saaledes virker den katholske Aktion, maalbevidst og sikker, uafhængig af omskiftende Steninger og Luner.

Enhver Katholik, som er besjælet af det kristne Tjenersind, kan være med til at øve katholsk Aktion, hver inden for sit Felt.

Der skal Uselvskhed og Offervilje til. Kun den, der arbejder for Guds og Sjælenes Skyld, har Betingelser for at udføre et godt Dagværk.

Saa lad enhver af os da følge Troens Stjerne, der gaar foran. Idet vi enkeltvis ledes af vor Tro, vil vi uvægerlig komme til at følges ad. Troens Aand hjælper os til at forstaa hinanden for dernæst at stølte og hjælpe hinanden. At alle maa være eet, i Tro som i Stræben, det er vort Nyt-aarshaab.

C. B.

Skriftens Omfang. IV.

Nu kom Juristen ogsaa hen til Vinduet. Klokkerne oppe i Taarnet begyndte just at ringe.

»En herlig Klang, saa malmsfuld, saa ren«, bemærkede han.

»Ja, jeg plejer ogsaa at holde lidt inde med mit Arbejde, naar jeg hører disse Klokker, for at kunne glæde mig over Røsterne fra det høje«, svarede jeg. »Der ringes for øvrigt ved elektrisk Kraft, og det var netop dengang, vi fik Ringeparatet, at den omtalte Begivenhed gik for sig. Den Ingeniør, der havde monteret Motorerne, indbød til Prøveringningen nogle Præster i Folkekirken, som interesserede sig for elektrisk Klokkeringning. En fem, seks gav Møde, og vi stod oppe i Taarnet. Da hørte jeg en af dem sige til sin Sidemand: »Forleden kom Klokkeren til mig og spurgte, hvordan man egentlig skulde ringe Solen op og ned. Det var han ikke klar over. Jeg svarede: det ved jeg skam heller ikke. Men det kan De let faa at vide. Gaa hen i Stenosgade og hør, hvorledes de ringer der. Katholikerne ved, hvordan der skal ringes. Som de gør det, saadan er det rigtigt.« Det var Præstens Ord. De kan tænke Dem, hvad jeg følte i dette Øjeblik. Fra Danmarks katholske Tid har Folkekirken bevaret en Skik, som vi Katholiker kalder »at ringe til Angelus«, men man har glemt, baade hvad den betyder, og hvordan den egentlig skal være. Morgen, Middag og Aften minder en Klokke os om Ærkeenglen Gabriels Hilsen fra Gud til Maria og om Christi Menneskevordelse, den helligste Trefoldigheds bedste Gave til vor Slægt.«

»Det var nu dengang under Prøveringningen. Et eller to Aar senere kom jeg tilfældigt forbi en protestantisk Kirke. Aftenklokken gav sig lige til at kime, og jeg lyttede opmærksomt. Det varede ikke længe, før jeg opdagede, at Manden, der trak i Tovet, nøjagtig efterlignede vort Klokke-tegn: først de korte Slag med Knebelen og saa en længere Ringning. I det samme lød en Stemme i mig: »Katholikerne ved, hvordan der skal ringes. Som de gør det, saadan er det rigtigt.« Disse to Sætninger kan virkelig staa

som Symbol paa saa meget i det religiøse Liv, navnlig ogsaa naar man vil have Sikkerhed for, hvad der hører til den hellige Skrift.«

Min Modpart havde hele Tiden hørt tavs paa mig. Men hans Ansigtstræk røbede, at der rørte sig noget i hans Indre. Var det Misfornøjelse, Vrede eller noget andet? Sagslig, som han syntes at være i hele sin Tankegang og Færd, bemærkede han nu: Skulde der virkelig ikke være nogen anden Mulighed for at faa Sikkerhed end Deres kirkelige Tradition«?

»Det er udelukket«, svarede jeg, »man har ganske vist prøvet paa at finde nye Veje, men Forsøgene endte alle paa samme Maade som Historien om den forsvundne Rektorkæde forleden. Thi den anvendte Argumentation lider af samme Fejl, som den første Forklaring paa den gyldne Kædes Forsvinden.

De husker jo nok. Først stod der i Avisen: Som bekendt har Universitetets Rektor en Kæde. Den er blevet borte. Altsaa har en Tyv stjaalet den. Nogle Dage senere læste vi saa: Kæden har ganske vist ikke været i Chatollet, hvor den skulde have været. Men den var blevet glemt i en Frakkelomme? Slutningen fra Virkningen (Kædens Bortbliven) til Aarsagen (Tyvens Haand i Chatollet) var fejlagtig. Af lignende Grunde førte det store videnskabelige Arbejde, som er blevet gjort, ikke til noget gyldigt Bevis, og det har kun Værdi, naar man forudsætter den Sikkerhed, som den apostoliske Arvelære giver. Men denne Side af Sagen ønskede De ikke nogen Redegørelse for, da jeg tilbød Dem nærmere Oplysninger derom.«

»Ja, De maa undskylde mig! Men da jeg kom herop, var det for at faa en Forklaring af det katholske Dogme om den Ubesmittede Undfangelse, og jeg nægter det ikke, jeg var i en Slags Krigshumør og havde i Sinde at angribe Dem saa stærkt som vel muligt. Nu har jo mit lille Spørgsmaal om Bibelen ført os ind paa en vidtløftig Drøftelse af noget, som jeg slet ikke var forberedt paa.«

— »Ja, hvis det har været Deres Hensigt, saa har vi rigtignok været langt ude!« — »Og mit Humør er i Mellemtiden blevet helt anderledes. Jeg staar overfor Problemer

og Løsninger, som jeg hidtil ikke har haft nogen klar Forestilling om. Nu maa jeg jo tage mig lidt Tid for at kunne arbejde med dem i mit stille Sind. Sagen berører mig overordentlig stærkt. Een Ting er jeg klar over allerede nu, og jeg skal ikke lægge Skjul paa det: Jeg kan se, at den katholske Theologi har sine Papirer i Orden. Jeg fik Indtrykket af, at her findes baade Klarhed og Fasthed.«

— »Ja, jeg føler det samme som De, naar jeg læser Theologernes Værker, og det er i Grunden ligegyldigt, hvilket religiøst Problem jeg søger Belæring om. Blot vi kunde forstaa hinanden bedre, jeg mener de Kristne i Folkekirken og de katholske Kristne. Men saa ofte opdager jeg, at vi ikke mere har det samme Trosbegreb, ikke det samme Inspirationsbegreb for ikke at tale om det ganske forskellige Syn paa Lydighedens Dyd og Frihedsbegrebet.«

Saa tog jeg Afsked med Juristen, som bad om at maatte komme igen en anden Gang. F. K.

Hellig Knud af Ringsted.

1131 — 7. Januar — 1931.

For Samtidens Bevidsthed stod Hellig Knud af Ringsted som Herren frem for nogen af Kongehusets andre Prinser.

Dengang var det god Sæd at knytte Kendingsnavne til offentlige Personer, og det Navne, der ramte — undertiden sved. Knud kaldtes Herren; Lavard og Englændernes Lord er af samme angelsaksiske Rod.

Hans ydre mandige Fremtræden var en Arv fra Faderen, Erik Egode, der som Saul var et Hoved højere end alt Folket. Sakse har skildret Kong Eriks ranke, mandige Skønhed, hans Kæmperøst og Veltalenhed paa Tinge, og han udbryder begejstret: Hele hans Skikkelse syntes ret et sindrigt Værk af Skaberens Mesterhaand.

Men en mørk Skygge har Sakse maattet kaste over dette Billede; thi disse herlige Legems- og Sjæls-gaver skæmmes kun af ubændige onde Lyster: han brød sig ikke om Ægteskabets Baand, men vendte sin Elskov til Friller — ja, af alle hans Børn var Knud den eneste ægtefødt.

Saksens »kun« er naturligvis ikke ment som en Kaabe,

der skal skjule Synden; men dybt beklager han, at Kongens Moral paa dette Punkt ikke stod Maal med hans øvrige Egenskaber.

Denne sørgelige Svaghed hos Ægtemanden giver Sakse Lejlighed til at prise Hustruen, Dronning Bodil, for hendes store Ydmyghed, der lønnede Haan med Hyldest og Uret med Eftergiveness, hvorved hun er blevet et lysende Spejl paa Kvindetaalmod og ved sin mærkelige Overbærenhed har vundet sig et herligt Eftermæle. — Bodil skænkede sin Søn en kongelig Arvelod: Hjertets Renhed og Yd-

Knud Lavard modtager Helgenkronen.
Kalkmaleri fra Vigersted Kirke.

mygheden, om hvilken hans Officiums 4. Lektion taler: jo højere kan steg, des ydmygere blev han. —

Storladen og fyrstelig træder hans Helgenskikkelse os i Møde paa to Tider i Kirkeaaet, hvor Danskernes Sind allerede forud er stemt til Fest: Endnu midt i Juleglæden, 7. Januar, hans Lidelses Mindedag (passio), og ved Mid-sommertide, Dagen efter »St. Hans«, Mindedagen for hans højtidelige Skrinlæggelse (translatio); til den 25. Juni henlagde den hellige Fader hans himmelske Fødselsdag (dies natalis).

En forunderlig dumdristig Sorgløshed spores i denne Kongeslæggt. Mest kendt er Valdemar Sejrs letsindige Jagt-tur til Lyø, der kostede Danmark Østersøherredømmet.

Ogsaa Valdemar den Store brød sig ofte fejl om sine bedste Mænds besindige Raad, som da han drog til Møde med Kejseren. Knud selv red paa samme Vis sin Morgentur til Harrested Ore. Og hans Fader igen vilde efter Sakse ikke lytte til Harpespillerens Advarsel, hvilket blev fire Hærmænds Bane for Kongens egen Haand. Vel ydede Erik Egode fuld Mandebod for sit grove Brud paa Hirdloven, men dette var ikke streng Bod nok for hans Anger — en Pilegrimsfærd til Herrens Grav maatte der til. Og Sakse siger, at Bodil ikke var sen til at følge sin Mands Forsæt: hun drog med sin Husbonde og delte med ham Løfte, men ikke Leje, saa hun øgede ydermere ved sin Afholdenhed Rejsens Løn.

Deres lille Knud bragte de først til Hovedsmanden over Sjælland og Rygen, Skjalm Hvide. Og i bedre Hænder kunde de ikke betro deres Søn. Sakse kalder Skjalm lige udmærket ved høj Byrd og ærefuld Færd, en Mand med den mest glimrende og uplettede Værdighed.

I Stormandshjemmet i Fjenneslevlille voksede Knud da op med Skjalmssønnerne som sine Fostbrødre. Med dem indsugede han samme Kærlighed til Kirke og Fædreland, der senere satte sig saa smukt et Minde i Absalons og Esbern Snares og deres Fostbroder, Valdemar den Stores Virke. Og da Barndomsdagene var til Ende, havde Skjalm Hvide Storsind nok til at indse, at en Kongesøn burde lære mere, end Fjenneslevlille evnede at give, og derfor sendte han sin Fostersøn til Saksernes Hertug, den senere Kejser Lothar, ved hvis Hof han netop udviklede sig til det, Skjalm Hvide vilde naa: Danmarks første Ridder.

Saaledes rustet paa Legeme og Aand kunde han da gaa til den store Livsgerning, ingen anden turde tage op, som Hertug i Sønderjylland. Meget betegnende for Kong Niels's Nærighed maatte han tilkøbe sig Jarledømmet over Jylland for det meste af sin Formue.

Medens Niels havde sat al Respekten over Styr ved at spinke og spare paa Mandskab og Skibe, samlede Knud ved sin frejdige, djærve Gaaen lige paa mange unge, kamplystne Mænd ved sit Bord, og i hans Stalde stod lange Rækker af ægte jyske Heste, som allerede dengang var kendt viden om. — Kom der nu Bud til Knud, at Fjender nærmede sig, saa gik det ikke som hidtil, hvor man maatte vente, til de stive Bønder endelig fik sig samlet, nej, i en Fart i Sadlen, i eet Nu var den hele Skare kampberedt, og snart saa Slesvigs Borgere kun en Støvskey i det fjerne. — Det varede derfor ikke længe, før enhver kunde bo i Fred og Ro ved alle Kyster, som det hedder i hans Officiums 2. Lektion.

Og Glæden over denne Tryghedsfølelse bredte sig til

alle hans Omgivelser. Der var ikke gaaet lang Tid, før Folk mærkede, at de havde faaet en Jarl, der ikke laa paa den lade Side. Ud over det ganske Land saa Folket snart med Begejstring og Kærlighed hen til Knud. Da var det, de hædrede ham med Navnet Lavard.

Han var jo tillige Søn af den Konge, alle havde elsket; den Konge, der saa hyggeligt og hjemligt var gaaet rundt paa Tinge, havde trykket hver enkelt Mand i Haanden, spurgt til hans Befindende og bedt ham hilse hjemme, baade Hustru, Børn og Trælle. I Sandhed, denne Knud var sin Faders Søn, ret en Herre, og derfor vilde snart hver Mand i Danmark gaa og staa, som Knud vilde.

Men denne store Folkeyndest skabte Knud farlige Fjender i Kongehuset. Fremfor alle blev Kongens Søn, Magnus den Stærke, optændt af bitter Misundelse.

Danmark var jo et Valgrige, og naar Niels døde, var det let at tænke sig, hvem Folket vilde vælge; alles Øjne vilde vende sig mod Knud. Og saa indtraadte da den sjælelige Krise hos Magnus, som hans Moder med saa bange Anelser havde frygtet, og hvorfor hun havde faaet Knud til at give hende det hellige Løfte, at han vilde være som en Broder for hendes Søn. Magnus lyttede ret med Velbehag efter slette Raadgivere. Og fra Øret til Hjertet er Vejen ikke lang, naar Viljen er svag.

Den Mand, der lytter til onde Raad,
han drives ofte til Niddings Daad.

Det kan ikke nægtes, at Knud ved enkelte Lejligheder havde blottet sig paa en farlig Maade, som da han paa et Stormandsmøde, klædt i kongeligt Purpur, kun gik Niels i Møde paa Halvvejen. Og selv om han ved en følgende Sammenkomst ilede Niels i Møde og holdt Stigbøjlen, medens Kongen steg af Hesten, kunde hans Fjender dog med nogen Føje bagvaske ham, saa meget mere som Niels var en troskyldig Mand, der let lod sig paavirke, som der staar i 5. Lektion.

Magnus's hele Optræden er fra første Færd oprørende afskyelig.

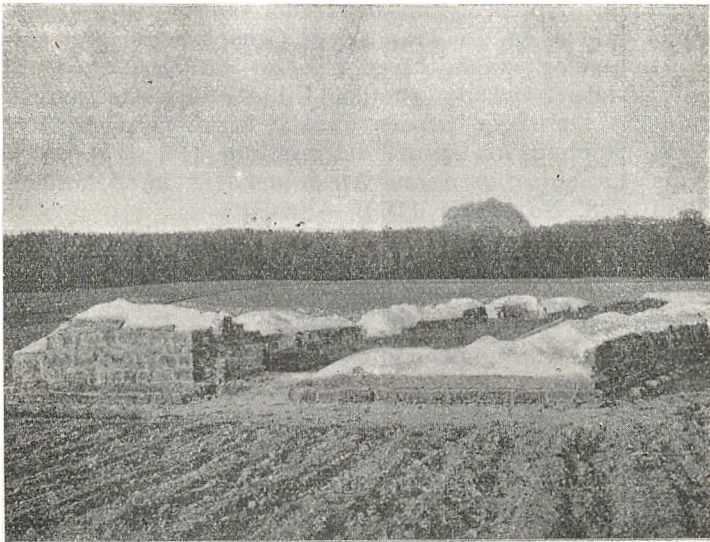
Knud havde staaet Fadder til Magnus og denne til en af Knuds Døtre; der var altsaa ikke alene det kødelige Fætterskab, men ogsaa et aandeligt Slægtskab mellem de to. Netop dette benyttede Magnus sig af.

Han bildte Knud ind, at han for sine Synders Skyld vilde drage paa Pilegrimsfærd til Jerusalem, og han syntes ikke, han kunde betro hele sit Hus i bedre Hænder end Knuds.

Med den største Beredvillighed og Glæde gik Knud ind paa at opfylde sin Fætters Bøn; ja, han takkede vel i sit

stille Sind Gud, at han her fik Lejlighed til at vise sin Taknemmelighed mod Moderen ved at tjene hendes Søn. Og paa Trods af sin Hustrus Bønner og Taarer brød han op fra Slesvig for at følge Kongens Indbydelse til at fejre Julehelgen i Roskilde og dér aftale alt det fornødne med Magnus.

Fra første Færd søgte Magnus et gunstigt Øjeblik, hvor han kunde støde den intetanende Knud ned, men han maatte opgive det. En af de sidste Dage havde han faaet Knud afsides; de vandrede op og ned i fortrolig Samtale i Korsgangen Norden om Domkirken. Og Magnus bad da

Ruinen af Valfartskapellet ved Haraldsted.

sin Fætter om at møde sig i Ensomheden, for at de kunde faa en sidste Samtale om Formynderskabet. Og Knud svarede: »Kære Broder, gid han, som virker til at udrette alt godt, maa føre dit Forehavende lykkeligt til Ende. Sig mig Tid og Sted, jeg er beredt til at følge dig i alt.« — Saa blev det da aftalt, at de skulde mødes i Haraldsted, hvortil Knud brød op fra Roskilde for at besøge sin Kusine Cecilie, Hellig Knud Konges Datter, der var gift med Erik, Jarlen over Falster, som boede paa Kongsgaarden i Haraldsted.

Egentlig tænkte Magnus paa at brænde Knud inde paa Haraldstedgaard, men han kom for sent af Sted og maatte da i sidste Øjeblik ændre sin Plan. Sigvald Sanger blev da sendt ind til Haraldsted, og Knud var straks rede, skønt Cecilie bønfaaldt ham om at lade være. Malende

skildrer 8. Lektion, hvorledes han red til Mødet med sin Frænde, med et glad Aasyn, en ren Samvittighed og et oprigtigt Sind — for brat at udgyde sit Blod i den hvide Sne.

Mange Aartier varede det ikke, før den danske Kirke paa den 7. Januar sang: Skøn er de Helliges Død. Og i Laudes bad den samme Kirke: »Gud, du som har helliget denne Dag til Ære for din salige Martyr Knud, hør dine Tjeneres Bønner og giv, at vi maa blive hjulpede ved hans Fortjenester og Bønner, hvis Fest vi fejrer i Dag.« —

At Sakse var Katholik fremgaar bl. a. af den Tilbageholdenhed, hvormed han behandler overnaturlige Emner, hvilket falder godt i Traad med Ordsproget: »Det sidste Sted, man tror paa Miraklet, er i — Vatikanet«.

Miraklerne ved den hellige Kilde i Harrested Ore var imidlertid saa sikre, at den danske Kirke betroede Ærkebiskop Stephan af Upsala det ærefulde Hverv at udvirke Knuds Kanonisation, som Alexander III imødekom ved Bullen af 8. November 1169. —

Det maa betragtes som sikkert, at det er selve Benediktinerne i Ringsted, der udarbejdede Officiet til hans Festdage. Fra Ringsted spredtes det til Kirkeprovinsens Missaler og Breviarer; for Sakse var det en vigtig Kilde, ligesom den kendte Leg om Hellig Knud Hertug har hentet Stof herfra.

For Sakse gjaldt det væsentlig om at samle alle de Træk, der havde Interesse for den verdslige Historie, medens Munkenes Opgave var at give et Billede af Knud som Helgen, hvorfor Lektionerne frembæver hans Renhed og Fromhed, hans Iver for Kirkens Sag, baade naar det gjaldt Opførelsen af nye Kirker og Udsmykning af Kirkerne, deres Messerede og Gudstjenester, ligesom at Præsteskabet overalt udførte disse paa den værdigste Maade.

Officium Sancti Kanuti Ducis og Sakses Danesaga giver tilsammen tagne Billedet af den fyrstelige Helgen, hvem hele det danske Folk ærede i Liv og Død. I fjerne jyske Kirker findes endnu Kalkmalerier med hans Billede.

Tætte Skarer flokkedes om hans Helgenskrin i Ringsted og ved hans to Kilder, den i Harrested Ore og den inde ved Sognekirken i Haraldsted.

Pilegrimmenes Bønner var som en svag jordisk Aflans af hans Helgenkrones skønne Ædelstene, som Offertoriet omtaler paa 7. Januar (Salm. 20,4). Og rundt om i Danmarks Kirker lød det den 25. Juni:

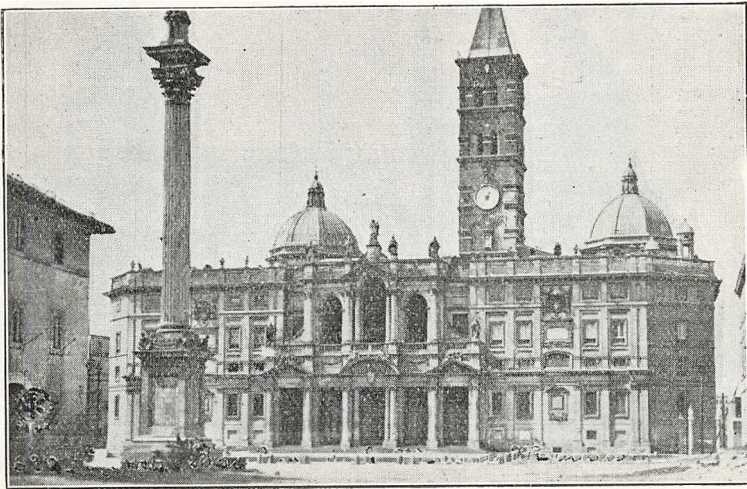
Almægtige, evige Gud, du, som har gjort denne Dag til en Højtidsdag for os ved din salige Martyr Knuds Skrinlæggelse, giv din Kirke paa denne Fest, at vi maa blive optaget i Himlen ved hans Forbøn, hvis Fest vi fejrer her paa Jorden.

J-n J-n.

Santa Maria Maggiore.

Lyt først til Navnets Klang — der høres Klokker i det. Tænk saa en Bakke midt i Byen og paa dens Top en Kirke — ene — saa man kan se den fra alle fire Sider. Selve Kirkelegemet ligger skjult bag kuplede Sidekapeller og bag et Palads. Mange pavelige Dokumenter er dateret herfra: »apud Sanctam Mariam Majorem«.

Sidekapeller, Palads og ydre Udsmykning af Kor og Façade er barokke Tilbygninger til den oldkristelige Kirke

Santa Maria Maggiore: Façaden.

fra det V Aarhundrede. Dens Mure ses endnu paa et bestemt Sted.

Julenat, naar den kolde Vind — Tramontanaen — blæser over Bakken — Esquilin — er alt usynligt. Man hører kun det store Raab af Klokkerne, som kalder til Midnatsmessen.

Den, der slaar op i Messebogen paa Julenats Messe, vil finde, at der staar: Statio ad S. Mariam Majorem ad Præsepe.

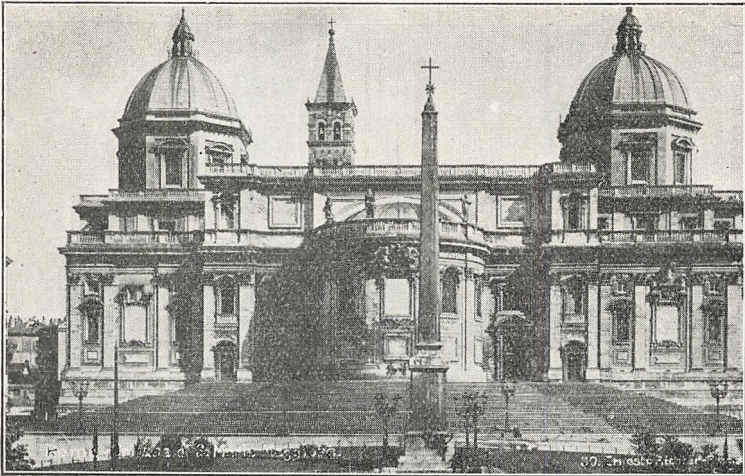
Kirken gemmer i et vuggeformet Skrin af Krystal Stykker af Krybbens Træ, og den er den første Kirke, der indviedes til Guds Moder.

Grunde nok til, at Midnatsmessen Julenat er blevet fejret her fra ældgammel Tid.

Det Indre er Julenat et Væld af Lys — en kompakt sammenstuvet Menneskemasse, hvor Processionen med Kirkens kostelige Relikvie knapt kan bane sig Vej til Højalteret, hvorpaa det krystalglimtende Skrin stilles. Vi er da under Messen Vidner til, hvorledes Frelseren i Hostien hæves mod Relikvieskrinet med Krybbens Træ, hvor Frelseren i Barneskikkelse hvilede.

Façaden. I Sommermaanederne, naar Lyset er næsten lodret, og Skyggerne er vævet fulde af gyldne Reflekser, tegnes Detailler, som ellers aldrig ses: Kapitælerne paa

Santa Maria Maggiore: set bagfra.

Façadens Pilastre er dannet af Englehoveder med udspilede Vingepar. Det er det fineste, mest præcise Ornament og samtidig som et Kærtegn ud mod Dagen. Hvilken Fryd at fange det! Hvilken tredobbelt Fryd at glæde sig til det, at naa det, at erindre det.

Foran Façaden hæver sig den største Søjle, som er blevet os tilovers fra Oldtiden. Den bar Hvælvingen sammen med fem andre, forsvundne i den saakaldte Konstantinsbasilika paa Forum (i Virkeligheden bygget af Konstantins Forgænger og Modstander Maxentius). Skønt Søjlen altsaa var hedensk, bærer den dog med kristen Begejstring en Statue af den Ubesmittede Undfangelse. Ved dens Fod sprudler og bobler et Væld i en bred Fontæne.

Bag Façadens Søjleloggia ses den oprindelige Façades Guldmosaiker, hvor i Midten Christus som Verdensdom-

meren i en rund Ring, der iriserer over den gyldne Grund. Den store Loggia foran disse Mosaiker er en fuldttonende Harmoni lige ud i Statuernes Foldekast og Bevægelser. Den har samtidig noget behersket i Størrelsen — noget yndefuldt-højtideligt, som gør, at selve Façaden siger, at dette Tempel er den hellige Jomfrus. — Arkitekten hed Ferdinando Fuga, og Loggia'en opførtes omkring 1750 under Pave Benedikt XIV (Lambertini fra Bologna), en af de mest storslaaede Bygherrer blandt Paverne.

Koret hæver sig over et storslaaet Trappeparti, der følger Korrundingens Bue helt nede fra Jorden — Esquilins nøgne Bakke — hvor i den romerske Republiks Tid Fattigbegravelserne fandtes, mens senere den første Kejsertids Rigmænd anlagde Pragtvillaer rundt om. Og ogsaa paa denne Side af Kirken har et hedensk Monument maattet tjene et højere Formaal: en af Roms halve Snes Obelisker staar her i sin røde ægyptiske Granit — ikke en af de største, men dog monumental i sin Virkning — eet med Storheden i Korfaçaden og Kuplerne og Kampanilen, som den synes i Familie med.

Kampanilen er med sit spidse nordiske Spir enestaaende blandt Roms ellers lige afskaarne middelalderlige Klokke-taarne. Paa Grund af dens truede Stabilitet er mange af Lydhullerne halvt udfyldte. Kirkens Ydre, som Barokken har søgt at gøre ens afvejet, faar et voldsomt Slag til den ene Side ved dette helt uvedkommende Taarn, der rejser sig i en fremmed barbarisk Stil. Og dog er det pragtfuldt i sin Dissonans — lige langt fra Kirkens oldkristelige Kerne og dens barokke Skal. —

Kuplerne hæver sig: den ene over Borghesernes Familiekapel, den anden over Kapellet for det hellige Sakramente. Hvert af disse Kapeller er store som en Kirke for sig og af en Højde under Kuplerne, der er betagende.

Pragten i Marmorsorterne, hvormed Væggene er indlagte, overgaar maaske alt andet i Rom. Lyset dæmpes om Sommeren med brune Gardiner oppe i Kuplerne, og de Farvetoner, der da fremkommer — den sagte Gløden i Tabernaklets Guld-kuppel i det hellige Sakramentes Kapel — er af en saadan Skønhed, at Fantasien standser tøvende paa Tærsklen til Kapellet.

I en Sarkofag i Væggen i dette Kapel findes Relikvierne af den hellige Pave Pius V, som igen kan takke en anden Helgen — den hellige Carlo Borromeo — for sit Valg.

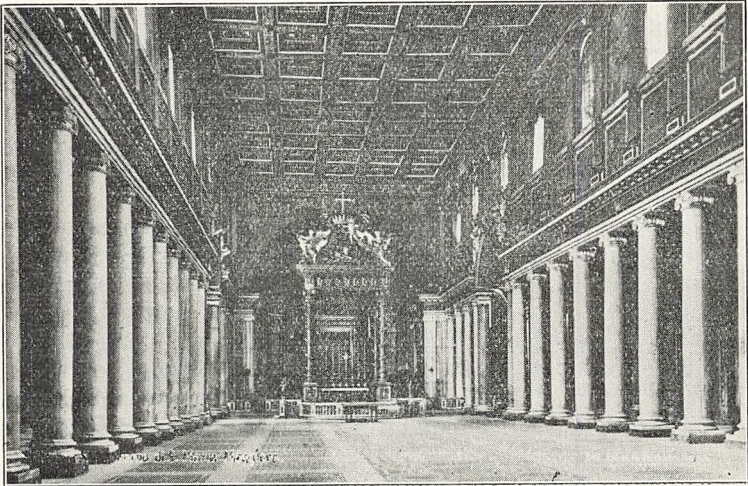
Den Kniplingstunika, der udgør en Del af Ornatet, hvori Legemet er iklædt, var en Gave fra Napoleon til Pius VII, som iførte sin hellige Forgængers Levninger den.

Napoleons Navn fører os til Borghese-Kapellet. Thi her hviler Kejserens Søster, den skønne og letfærdige Paolina

Borghese. Hendes triumferende Marmorstatue som Venus med Æblet er Centret i en af Villa Borgheses Pragtsale — men her i Santa Maria Maggiores Krypt er hun selv — et krumt sort Skelet, som Fugtigheden opæder, og som Stearinen fra Sakristanens Lys drypper ned paa gennem Kistens sprækkede Laag.

I et Relief over Hovedalteret i Kapellet ses Sneunderet: den fromme Legende, der fortæller, at Santa Maria Maggiore blev bygget dér, hvor der i August faldt Sne. Man ser Paven (i Bronze) med en Stav ridse Grundplanen af den nye Kirke i Sneen (hvidt Marmor). Pavens Navn var

Santa Maria Maggiore: Kirkerummet.

Liberius — derfor kaldes Kirken ofte la Basilica Liberiana.

Hovedskibet. Hvad er Indtrykket af Hovedskibet, naar man træder ind? Ja, det afhænger jo af Tidspunktet. Og ligesom Sankt Peter er Aftenens Kirke — skønnest, naar Solens Straaler bryder frem bag Tabernaklets snoede Bronzesøjler gennem Gloriens Rude i Apsis's Centrum — saaledes er Santa Maria Maggiore Morgenens Kirke — skønnest, naar en Solstraale fra Façadens runde Vindue iler hen gennem Kirken i hele dens Længde for at naa de hvide Engle, underfuldt bevægede mod Korrundingens Mørke — løftende Palmegrene og Guldkrone over Højalteret. Hovedindtrykket af Kirken er da i en saadan Morgentime gyldent overalt, undtagen det hvidgraa Marmor i Søjlerne og Gulvets brogede Mosaiklægning. Dette gyldne og hvidlige bliver ikke fadt takket være den lille Omstændighed,

at Søjlerne hviler paa en kulsort Basis, hvilket gør det hele stærkt og klart.

Det berømte Loft blev forgyldt med det første Guld, Columbus bragte med tilbage fra Amerika. Kirken staar nemlig under de spanske Kongers Protektion (ligesom Laterankirken stod under de franske Kongers, dengang de eksisterede, og Paulskirken uden for Muren under de engelske Konger, dengang de endnu ikke var frafaldne), og Forgyldningen var en Gave fra Ferdinand den Katholske.

Mellem og under Vinduerne sidder smaa Mosaikfelter af en ganske enestaaende historisk, ja apologetisk Værdi. Det er de ældste kristelige Mosaiker, som overhovedet kendes. Kun gennem Fotografi kan man gøre sig fortrolig med dem, da Lyset fra Vinduerne blænder næsten fuldstændigt.

Deres kunstneriske Niveau er overordentlig højt. I Korret findes Mosaiker af stor Skønhed og Interesse fra den senere Middelalder, og denne Baggrund for det barokke Tabernakel med de fire Porfyrsøjler, der er spiralagtigt omslynget af forgyldt Bronzeløvværk og ender i de fantastisk bevægede Engle, hvis Vinger synes at røre sig under Loftet, skaber den Enhed af barok og byzantinsk eller byzantiniserende Kunst, som kendetegner de romerske Kirker.

Særdeles skønt er det, naar man vender sig og gaar tilbage og da gennem det runde Vindue i Façaden ser Statuen af den hellige Jomfru paa Toppen af Søjlen udenfor som en Skygge mod Himlen.

En Dag i det hellige Aar stod jeg i Kirken, mens et stort Pilegrimstog drog ind. Det var fra en af de større norditalienske Byer, ført af en Biskop. Dagen var lysende — Litanierne til den hellige Jomfru steg klart baaret frem af Hundreder af stærke og bevægede Stemmer. Sjælen fulgte med — da pludseligt kom det til: Domus Aurea — ora pro nobis! I det Øjeblik var det som om Kirken selv sagde det, thi den var jo Symbolet paa det gyldne jomfruelige Hus, hvoraf vor Frelser Julenat gik frem.

Domus Aurea — ora pro nobis!

Mogens Kai Nørregaard.

De ulige Tals kinesiske Litani.

Af *Hilaire Belloc.*

De ni Niere.

De ni beklagelige uselskabelige Vaner: Drukkenskab. Snavs. Slæbende Gang. Høj Stemme. Kragetæer. Upræcision. Gnavenhed. Spytten. Gentagne Vittigheder.

De ni fortræffelige selskabelige Vaner: Løsning af spændt Situation. Høflig Opmærksomhed. Diskret Underretning. Paalidelig Tavshed. Ufortrøden Kritik. Kløg Tilbageholdenhed. Velberegnet Forebyggelse. Taktfuld Indgriben. Sans for det forholdsmæssige.

De ni Daarskaber: At tro sig udødelig. At tro Pengeanbringelser sikre. At tage Høflighed for Venskab. At vente Belønning for at handle ret. At tro, de rige anser en for Ligemand. At vedblive med at drikke, efter at man er begyndt at sige til sig selv, at man endnu er ædru. At skrive Vers. At udlaane (eller endnu værre: at bortgive) Penge. At rejse med megen Bagage.

De ni Regler for at omgaas de fattige: At være høflig. At være fjern. At undertrykke. At udbytte. At betale lidet. At betale punktligt. At ynke ubestemt. At indblande sig. At melde til Øvrigheden.

De ni Regler for at omgaas de rige: At smigre. At betjene. At huske mange Ansigter. At elske — ingen. At hade meget faa. At angribe kun de besejrede. At berige andre ved Raad. At berige sig selv ved ethvert Middel. At lyve.

De ni negative Regler for at færdes i det fri: Ikke at frygte Dyr. Ikke at gaa uden et Maal. Ikke at blive selvbevidst, naar en anden nærmer sig. Ikke at ile eller slentre, men holde en jævn Fart. Ikke at fly Færdsel paa forbudte Steder. Ikke at fly Søle. Ikke at fly Bakker. Ikke at gruble over Besvær. Ikke at gaa, naar man kan ride, køre eller blive baaret.

De ni negative Regler for at færdes i Byen: Ikke at snakke med sig selv. Ikke at løbe ind i andre. Ikke at svinge med Stokken. Ikke at gaa sovende over Gaden. Ikke at overse en Hilsen. Ikke at strides med Myndighederne. Ikke at købe unødvendige Genstande. Ikke at foragte Tiggeres onde Blik. Ikke at lade en tabt Mønt ligge.

De ni muntre Ting: At le. At slaas. At tilfredsstille Legemet. At glemme. At synge. At tage Hævn. At diskutere. At prale. At hvile.

De ni afsluttende Ting: Skuffet Forventning. Uopretteligt Tab. Uafkrystelig Træthed. Ubesvaret Bøn. Ugengældt Tjeneste. Ubesejrelig Tvivl. Vedvarende Forladthed. Død, Dom,

De syv Syvere.

De syv forhadte Ting: En elsket Kvindes Foragt. Hef-
tig legemlig Smerte. Erindring om Skam. Fornærmelse
tilføjet af de rige. Ens Fædrelands Nederlag. Søsyge.
Fortvivelse.

De syv sjældne Ting: Syner. Genvindelse af forbigangne
Ting. Veltilberedt Mad. At blive elsket. Tilfredshed. For-
træffelig Vin. Retfærdighed.

De syv almindelige Ting: En Moders Kærlighed. Besvær.
Strid. Ærgerrighed. Skuffelse. Misforstaaelse. Appetit.

De syv dejlige Ting: Dyb Søvn. Følelse af Styrke. Gen-
forening. Landkending. Uventet Ros af en elsket Kvinde.
Genopstandelse. Evig Salighed.

De syv Sjælens Lægemidler: Samvittighedsnag. Anger.
Underkastelse under Guds Vilje. En vid Horisont. En su-
blim Melodi. En fast Beslutning om at bekæmpe det onde
i en selv. At tro ved en Viljesakt.

De syv Legemets Lægemidler: Arbejde. Seng. Kamp. Rid-
ning. Brød. Vin. Søvn.

De syv stinkende Ting: Forræderen. Forførelsen. Det
grusomme Menneske. Det snu Menneske. Den falske Læ-
rer. Desertøren. Politikeren.

De tre Treere.

De tre Mærkværdigheder: Dværgen. Kæmpen. Udlæn-
dingen.

De tre Støtter: En trofast Ven. En god Hustru. En sø-
dygtig Baad.

De tre Farer: Verden. Kødet. Djævelen.

De to Toere eller Par.

De to Ting, som er værd at have: Dyden. Gensidig
Hengivenhed.

De to Ting, som maa forkastes: Stolthed. Ladhed.

Den ene.

Den ene Ting, som har baade god og daarlig Virkning:
Æren reddet.

Juletro og Juleskik.

Efter *F. J. Cowles.*

Som Verden ældes, glemmes mange af de gamle Juletraditioner. Udbredt er den Tro, at naar Julemidnat gaar ind, falder Kvæget i Staldene paa Knæ til Ære for ham, der fødtes i en Stald. I de fleste Lande troede man, at Okserne talte med Menneskerøst Julenat. Mange siges at have overhørt deres Tale, men aldrig hørte de lyttende noget godt om sig selv.

I det katholske Skotland var det Skik at gaa ud i Stalden Juleaften mellem Aftensmaaltidet og Midnatsmessen og bede et »Fader vor« og et »Hil dig, Maria« til Ære for vor Frelzers Fødsel. Det er ogsaa gammel Tro, at man hørte Bierne syngende i Kuberne Juleaften.

Græskkatholikerne paastod, at alle Træer og Planter bøjede sig i Tilbedelse Juleaften.

Ifølge en gammel irsk Legende staar Himlens Porte vidtaabne Midnatten i Vigilien for Jesu Fødselsfest, og enhver, som dør i den Stund, gaar straks ind i Himlen uden at komme i Skærsilden. Baade i Irland og i andre katholske Lande var det Skik at sætte et brændende Lys i Vinduet i hver Hytte som et Velkomsttegn til Jesusbarnet og dets hellige Moder.

I Minedistrikter er det overalt en Tro, at der Juleaften blev sunget Højmesse i den Mine, som rummede de rigeste Aarer. Man hørte Kor af Englestemmer, og Minerne var straalende oplyst paa hin Aften.

Et andet gammelt og smukt Sagn fortæller, at hver Juleaften bliver Engle sendt ned fra Himlen, hver for at vække et nyfødt Barn af dets første Søvn og bære det op til Paradiset for der at synges Julekvad til Ære for Barnekongen.

Mange Lande gør Fordring paa at have skænket Verden Juletræet, og der er mange folkelige Legender om dets Oprindelse.

En tysk Legende vil vide, at den engelske Missionær St. Bonifacius midt i en Skare nyomvendte nedhuggede en Kæmpeeg, der benyttedes af Druiderne til deres Afgudsdyrkelse. Da Træet faldt, stod der en lille Gran paa dens Plads. Dens grønne Spir pegede mod Himlen, og Helgenen bestemte, at dette lille Træ skulde være et Symbol paa Troen og Christi Træ.

Tysk Folklore fortæller, hvorledes en Skovfoged med sin Familie stængede Husdøren en Juleaften og samledes med dem om Arneilden. Lidt efter hørtes en Banken paa

Døren, og da Husfaderen lukkede op, fandt han et lille Barn frysende, sulten og udmattet. Han bød Barnet velkommen ind og gav det Mad og Leje. Næste Morgen blev Familien vækket ved Sang af Engle, og deres lille Gæst i en Straaleglorie, thi han var Jesusbarnet. Han førte dem ud i Skoven, brød en Kvist af et Grantræ, stak det i Jorden og sagde: »Jeres Gaver har jeg modtaget, og modtag til Gengæld min. For Fremtiden skal dette Træ bære sine Frugter ved Juletide som et Symbol paa min Kærlighed.«

Nogle af vore Juleskikke er vel Overleveringer fra Hedningetiden, men indpodede paa vor Julefest, og viser os, hvorledes alt kan komme til at tjene vor Frelser til Ære.

Corrente del Mare.

„The Universe“ 70 Aar.

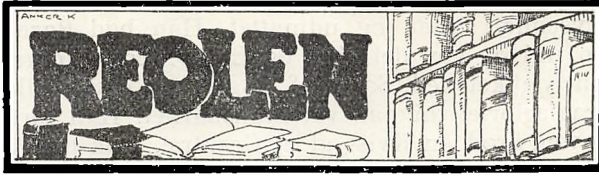
Det over hele den katholske Verden kendte engelske Blad fejrer i disse Dage sin halvfjerdsaaars Fødselsdag under stor Deltagelse fra alle Sider. Ved den store Festbanket saas en Række kendte Personer, deriblandt den spanske, portugisiske og italienske Ambassadør, Sir Austen Chamberlain, Lord Fitz Alan, Kardinal Bourne, Biskop Vaughan. Fra Paven modtog Bladet en smuk og hjertelig Hilsen: Naar et Blad helliger sig til Sandhedens og Dydens Apostolat til Sjælenes bedste og Guds og Kirkens Ære, er der ingen Velsignelse, det ikke fortjener.

Mange Storme har Bladet modstaaet i Tidens Løb fra dets beskedne Begyndelse for 70 Aar siden, da Bladets »Stab« bestod af Redaktør, Redaktionssekretær og — en Bydreng! Selv saa sent som i 1917 havde Bladet en Overgang kun et Par Tusind Abonnenter — men ved en Kraftanstrengelse lykkedes det at komme over Krisen, saaledes at en ny, epokegørende Vækst siden da har præget Bladet.

Ogsaa i Danmark læses det af mange. Chestertons blodrige, humorfyldte Artikler, Bellocs koncentrerede Stof, der hamrer Kendsgerninger fast med en Grovsmeds tungtfaldende Slag, Junipers vittige Observationer, hele det glimrende organiserede Nyheds- og Billedstof gør Bladet til et Mønster for katolsk Presseaktion.

Corrente del Mare.

»Orbis catholicus.« Et Billedværk. 204 Sider. Pris 33 Kr.

Hvert Hjem sit Familiealbum! Det katholske Hjem er Led i den store Folkefamilie. Et Album af vor store Familie lægges i Aar frem paa Julegavernes Bord, blandt katholske Bøger som Paula Groggers: Stenporten og Sigrind Undsets: Den brændende Busk.

Albumet kalder sig: »Orbis catholicus« (I. B. Malina, Atlantis-Forlag, Berlin, 1930). Katholiken føler sig her i sit Hjemland. Hvad er det, som giver os denne Fortrolighedsfølelse? Lad mig sige det straks, det er vort Møde med den typiske Katholik, det katholske Ansigt. Gives der et katholsk Ansigt? Gemmer den katholske Tanke paa saa stor en formende Kraft, at den giver sig Udslag i det Ydre, saa at sige foreskriver og præger Udtrykket i Øjet, Draget om Munden, kort sagt Legemets hele Holdning og alt dette paa en Maade, som vi ikke kan føre tilbage til noget andet, saa at vi kan sige: Vi staar over for noget typisk katholsk?

Vi vil blot anføre et Eksempel af de mange som Bevis herfor. Vor hellige Fader — det første og maaske smukkeste Billedet! — udtrykker det paa een Gang stærke og fine; det energiske Drag om Munden, den forstaaende Kærlighed i Øjet; Legemets ædle Rejsning: et levende Vidnesbyrd om den katholske Tankes formende Kraft.

De følgende 203 Billeder er en Bekræftelse heraf. Det katholske Menneske træder frem for os jævnt, naturligt, ukunstlet, med Stedets, Landets typiske Særpræg, som det staar og gaar i Livets helligste og mest dagligdags Øjeblikke — ved Alterbord og Hjemmets Bord. Livets brogede Fylde opruller sit herlige Rundblik. Der knæler den romanske Katholik — ikke som vi Nordboere. Han folder endog Hænderne anderledes til Bøn. Hans Udseende er fremmedagtigt. Hvor er Novicen ædel og ren, Ministranten værdig og højtidsfuld! Jesuitergeneralens grangivelige Billedet, — det skorter nemlig ikke paa kendte Navne og Portrætter! — han er da ikke til at forveksle med Franciskanerguardianen eller Benediktinerabbeden! Man ser, at Ordens-traditioner og -pædagogik skaber netop denne eller hin Type. Og dog ligner de alle hinanden. De stemmer over-

ens i deres maadeholdne Alvor i Trækkene, deres Fasthed i Udtrykket, deres Ro og Fred i Blikket.

Disse katholske Typer er virkelig en Harmoni af Harpingtoner. Hver klinger smukt og ligner ikke de andre, og dog hører vi kun een Tone ud af det hele: Una Sancta Catholica, Du ene hellige Kirke, som vi alle er Børn af.

Josef Samuelsen, S. J.

Max Biber: Von Gas, Granaten und Soldaten. (220 Sider.) Fränkische Gesellschaftsdruckerei, Würzburg 1930.

Forfatteren Max Biber, der i sin Bog: »Von Gas, Granaten und Soldaten« skildrer sine Oplevelser under Krigen, var indtil 1925 aktiv Officer. Gennem hans Fortællen skildres Tildragelserne sandfærdigt og gruppvækkende, uden den haabløse Pessimisme, bag hvilken Revolutionen staar paa Lur, men ud fra den grundfæstede Verdensanskuelse, der ikke gik til Grunde med Krigen, men voksede sig stærk og kraftig under Krigen. Naar han med sin fængslende Fortællekunst for vort indre Øje opruller Billederne om Gas og Granater, om Ild og Storm, atter og atter iblandet talrige rørende Beviser paa det Kammeratskab, som knyttedes til faste stærke Baand under Kugleregner, da maa man følge med fra først til sidst. Hellig, ophøjet Pligtfølelse og sand Fædrelandskærlighed, udsprunget af Religionens Dybder, lyser ud af denne ligefremme og interessante Bog, der har Bud til alle og enhver, men især til den mere modne Ungdom. -rg.

Heinrich Joseph Vogels: Übungsbuch zur Einführung in die Textgeschichte des Neuen Testaments. (Haustein, Bonn. 32 S. 1,20 Mk.)

Disse Linier til hine unge Theologer, der læser Ugebladet — og til en enkelt ældre Theolog ogsaa.

Prof. Vogels byder os i dette Arbejde Mulighed for at sætte os lidt ind i N. T's Teksthistorie, der ofte forsømmes under de theologiske Studier, fordi Tekststudgaverne er saa dyre. Her gives os nu, systematisk ordnet og indledet, Prøver paa *Cod. Vatic.*, *Cod. Sinait.*, *Ephraemi rescript.*, *Koridethi-Evangelierne*, *Cod. Cantab.*, *Claramont. Augiens.*, *Washington-Evangeliet*, *Cod. Bobiensis*, nogle latinske og en gothisk Tekst — alt i tilstrækkeligt Maal, til at man kan danne sig en Idé om Teksternes Art og Forskelligheder og Arbejdet paa at skaffe en normal Tekst frem.

P. S.

„Papistisk Tendens“.

Den lutherske Præst Johannes Jørgensen har udsendt en Bog: »Tolv af Jesu Lignelser«, som i »Næstved Tidende«, har faaet en meget ublid Anmeldelse. Det hedder heri bl. a.:

»Saa skæmmes Fremstillingen ogsaa sine Steder af, at Forfatteren lader sin kirkelige Anskuelse komme saa stærkt frem, at den indvirker paa Forklaringen. Ufrivilligt, vel sagtens, er der nogen papistisk Tendens i den gentagne Tale om Lønnen i Himlen for vore gode Gerninger her«.

Anmelderen har aabenbart forvekslet Bogens Forfatter med hans Navne, den berømte katholske Skribent, som i den Anledning har sendt Hagerups Forlag, (der har udsendt Bogen) følgende Brev:

Assisi, 23. XII. 30.

*Hr. Forlagsboghandler H. Hagerup,
København.*

I »Næstved Tidende« for 18. ds., som er bleven mig tilsendt, findes en Anmeldelse af en hos Dem udkommen Bog: Johs. Jørgensen: Tolv af Jesu Lignelser. Af Anmeldelsen fremgaar det, at Bogen menes skrevet af undertegnede; — der tales om »Forfatterens Standpunkt«, »Forfatterens kirkelige Anskuelse«, tilsidst endog om »papistisk Tendens«. Iøvrigt karakteriseres Bogens Indhold med Ordene »barnlig, undertiden endog barnagtig«.

Idet jeg gaar ud fra, at Anmelderens affærdigende Omtale af Bogen i nogen Maade kan skyldes, at han tror den skreven af mig, vil jeg, baade for den virkelige Forfatters og for min egen Skyld, hede Dem udryve »Næstved Tidende« af den Vildfarelse, hvori den befinder sig.

Jeg benytter Lejligheden til at sende Dem mine bedste Juleønsker.

Deres ærbødige

Johannes Jørgensen.
født i Svendborg 6/11 1866.

Kalenderen for 1931 er udkommen og kan faas hos **Ekspeditionen**, Bredgade 64.

(Telf. Palæ 3762) samt ved Kirkerne og i de katholske Boghandeler.

Pris **40 Øre**. Ved Indsendelsen af 60 Øre i Frimærker tilsendes Kalenderen portofrit.

Ansgariusforeningen.

Danske Kvinders Katholske Forbund

afholder **Nytaarsfest** Onsdag d. 7. Januar Kl. 7 $\frac{1}{2}$ i Borgernes Hus.

Musikalsk Underholdning ved * * *

12 med Posten.

Sketch af Fru Esther Bredholt.

Billetter à 3 Kr. (incl. Smørrebrød, Øl, The eller Kaffe samt Lotteri faas i Sekretariatet p. t. Upsalagade 18, Telf. Øbro 1611 y samt hos:

Angela Osterhammel,
Frederiksborggade 54.
Telf. Byen 720 y.

Martha Holler,
Enighedsvej 2.
Telf. Ordrup 986.

Fr. Stratbøcker.
Jægersborgallé 19.
Telf. Ordrup 386.

Billetsalget slutter 2. Januar.

St. Annæ Menigheds Nytaarsfest

afholdes Søndag d. 11. ds. Kl. 7 Aften i Festsalen ved St. Annæ Kirke med »Juleaften«, opført af Børnene, »Hans Peters Brev« opført af de unge Piger, endvidere Koncert, Tombola og Kaffe-bord. Entré inkl. Kaffe-bordet 1 Kr. for Voksne, 50 Øre for Børn. Alle er velkomne.

En Tak fra Tilbedelsessøstrene.

»En hjertelig Tak ved det nye Aars Begyndelse til alle, der i de forløbne, vanskelige Tider ved Bøn, ved Artikler her i Bladet, ved Gaver eller paa anden Maade har bidraget til vort Klosters Bevarelse.

Den Kærlighed og Forstaaelse, der er bragt os i Møde baade af Bekendte og Ubekendte, af Katholiker og Anderledestroende, har i Forening med Forsynets ofte næsten haandgribelige Bistand gjort denne Tid til den mest trøstefulde siden Klosterets Grundlæggelse.

Vor Tak gælder alle og hver især — baade dem, som vi var i Stand til at takke personligt, og dem, som vi ved deres Anonymitet kun kunde naa med vor inderlige Forbøn. Vi indeslutter her særligt en ubekendt X, der har hjulpet os med betydelige Gaver.

Vi beder daglig for alle, der har ydet os Kærlighed og Hjælp, og i Ugen fra 4.—10. Januar incl. opofrer vi Udstillelsen af det Allerhelligste og Tilbedelsen for dem.«

Priorinden og Søstrene af den evige Tilbedelse.

D. K. K. F.'s Læsekreds.

Nye Deltagere (ogsaa Ikke-Medlemmer af Forbundet) kan i det nye Aar optages i Læsekredsen.

Følgende Tidsskrifter cirkulerer: »St. Olav«, »Credo« og »Frauenland«, desuden de fleste nyudkommende skandinaviske Bøger.

Medlemsbidraget er 2 Kr. aarlig. Indmeldelse (med Angivelse af, om man ønsker alle 3 Tidsskrifter og Bøger paa fremmede Sprog) sendes til Biblioteksassistent Frk. Strøm, Heibergsgade 36, Aarhus, eller cand. polyt. Frk. B. Fiehn, Østre Allé 48 A, Nykøbing F. — Fristen for Indmeldelse i Aar udløber 1. Februar.

suntmagerarbejde udføres saavel ude som hjemme godt og billigt af Fru *Elise Grøndahl*, f. Lantow, Dannebrogsgade 46 E, St.

Kirkelig Kalender.

4. Jan. S.	Jesu Navns Fest.	11. Jan. S.	Den h. Families Fest. — Sønd. i Okt.
5. —	M. Vigilie.	12. —	M. Dag i Oktaven.
6. —	Ti. Herrens Aabenbarelse.	13. —	Ti. Oktav af Herrens Aabenbarelse.
7. —	O. Dag i Oktaven.	14. —	O. Hilarius.
8. —	T. » » »	15. —	T. Paulus Eremit.
9. —	F. » » »	16. —	F. Marcellus I.
10. —	L. » » »	17. —	L. Antonius.

Ugens Messebønner.

4. Jan. S.	Jesu Navns Fest (65—118); 2. (kun i Stillemesser) Oktav af de uskyldige Børn (53—90).
5. —	M. Vigilie (69—104); 2. Telesphorus (70—105), 3. Gudsmoder (Kirkebøn 64—101, Stillebøn [92]—[95], Slutningsbøn 65—102).
6. —	Ti. Herrens Aabenbarelse (72—107).
7. —	O. Dag i Oktaven (72—107). 2. Gudsmoder (som Mandag), 3. For Kirken eller Paven ([122,123]—[107]).
8. —	T. Dag i Oktaven (72—107); 2. og 3. som Onsdag.
9. —	F. — — — —
10. —	L. — — — —

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udg. af Messebogen, det andet den gamle Udg.

Rosenkranssognet. Kongregationen Maria Rosenkransdrøning har Møde Mandag den 5. Januar Kl. 8 Aften i Institut Jeanne d'Arc, Frederiksberg Alle 74. Søndag den 11. Januar Fælleskommunion i Rosenkranskirken i Messen Kl. 8.

Mariakongregationen for Mænd har Fælleskommunion Søndag d. 4. Januar Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjerte Kirke.

St. Josefs Kirke. Den 1. Fredag i Maanedens udstilles det Allerhelligste fremtidig Kl. 10 Formiddag (og ikke efter den sidste Messe).

St. Michaels Klub.

Torsdag d. 8. Januar Nytaarsfest. Andagt i St. Knuds Kapel Kl. 7 $\frac{1}{2}$. Foredrag i St. Michaels Klub af Baronesse Rosenørn-Lehn. Vor højærværdigste Biskop er indbudt; og fra Sverige er indbudt Monsignore Assarsson, Klubbens Æresmedlem Grevinde Sparre, og svenske Trosfæller fra Skaane.

For Pladsens Skyld bedes de Medlemmer, der endnu ikke har indtegnet sig, om at henvende sig til Klubbens Præsident, Frk. Anker, Stenosgade 2, Telf. Vester 7769 inden Hellig tre Kongers Dag. Entré for Medlemmer à 2 Kr. modtages ved Garderoben samme Aften.

Fredag d. 9. Januar Kl. 8 $\frac{1}{4}$ læses Messen i Jesu Hjerte Kirke i Nordens Intention med Fælleskommunion.

Juleindsamlingen i Rosenkransskirkens Sogn indbragte 850 Kr., som uddeltes i Pengegaver til ca. 60 Familier og enligstillede.

Alle Bidragydere bedes herved modtage vor hjerteligste Tak.
Komitéen.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

79. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 S Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1—4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Cay Benzon, Nørrebrogade 27, Kbhvn. N. Tlf. Nora 239 x. Træffes som Regel bedst alle Hverdage (undt. Tirsdag) Kl. 5—6. Der kan ogsaa gives Besked pr. Tlf. Byen 6505.

Nr. 2.

Søndag den 11. Januar.

1931

INDHOLD: Den nye Klædning. — Opbyggelseslitteraturen. I. — Gymnadenia og Den brændende Busk. — Biblens praktiske Brug i Middelalderen. — Et Benediktinerklosters Arbejde for kirkelig Genforening. — Fra den vide Verden. — Hellig Knud Hertug. — Franske Prædikener i St. Ansgars Kirke. — Fra Hovedstad og Provins. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner. — Avertissementer.

Den nye Klædning.

»Loven er ærlig, men Holden besværlig«, det er en Sandhed, som alle har erfaret. Det er trist at tænke paa de mange gode Forsætter, som aldrig bliver til Virkelighed. Men hvor kan det være? Man havde den ærligste Vilje af Verden, da man lovede Gud, at det nu skulde være sidste Gang, at man begik denne eller hin Synd.

For at forklare Forsætternes Uholdbarhed maa vi ty til en af Frelserens praktiske og anskuelige Belæringer: »Ingen sætter en Klud af nyt Tøj paa et gammelt Klædebon; thi den river Klædebonnet mere i Stykker, og Riften bliver værre« (Mt. 9.16).

Dit Kristenliv er blevet som et gammelt Klædebon. Ligesom en Klædning kan falme, saa at Mønstrets friske Farver bliver graa og kedelige, saaledes er det gaet med din Tro. De evige Sandheder er falmet i din Bevidsthed. De har mistet deres oprindelige Friskhed og Glans. Dit Kristenliv er blevet graat og kedeligt. Hvor er den friske

Begejstring for Kirken, som du følte, da du blev optaget? Eller da du som ganske ung første Gang rigtig fattede dit store Kald som Kristen?

Nej, din Klædning er blevet gammel, og det er derfor intet Under, at du af og til slider Hul paa den. Du har f. Eks. ladet din Hidsighed løbe af med dig, og Følgerne var meget nedslaaende. Du maa indrømme for dig selv, at dit Kristenliv har faaet et slemt Hul, som du derfor straks søger at reparere ved Hjælp af et godt Forsæt. Men det gaar med dette gode Forsæt, som det gaar med en Klud af nyt Tøj, som sættes paa et gammelt Klædebon: den river Klædebonnet mere i Stykker, og Riften bliver værre.

Da Forsættet er af en mere eller mindre flygtig Natur, nytter det ikke noget. Du falder stadig tilbage i den gamle Fejl. Saa mister du til sidst Modet og Tilliden til dig selv, og »Riften bliver værre«.

Nej, den gamle Klædning duer ikke. Der er ikke andet at gøre: Du maa købe dig en ny. Men den er dyr. Den er meget dyrere end Penge. Den Mønt, den koster, vil du vist allernødigtst ud med. Og dog er det kun den, der kan betale den. Vil du eje den nye Klædning, der er uden Rift og Lyde, saa maa du vide, at den koster intet mindre end din inderste og fulde Vilje.

Da du fattede dine gode Forsætter, da var det jo dog kun Lapværk. Du vilde nøjes med at give Gud en Stump, en Lap af dig selv i Stedet for at give ham dig selv helt og uden Forbehold.

Vil du for Alvor forny dit Kristenliv, da maa der ske en lignende Omdannelse med dig som den, der skete med Apostlene paa Pintsedagen. Da maa ogsaa du se — hvad Apostlene i Helligaandens Klarhed saa — at der kun er En, der har Ret til at kræve alle vore Kræfter og vor fulde Vilje, og det er ham, Apostlene kaldte deres Herre og Mester. Men samtidig maa du ogsaa fatte, at det er den største Lykke saaledes at give sig selv for at tjene Christus med Liv og Sjæl.

Har du faaet dette nye Grundsyn paa Livet, og reformerer du modigt din Levevis derefter, da er Fornyetelsen sket. Da har du iført dig den nye, skønne Klædning. C. B.

Opbyggelseslitteraturen. I.

Det bankede paa min Dør, nej, det drønedes. »Kom ind,« sagde jeg og havde i Sinde at give denne Skoledreng en alvorlig Irettesættelse. Men Drengen, der viste sig paa Tærskelen, var nær de 60, og saa turde jeg ikke udføre mit Forsæt. »God Aften, Hr. Pastor,« sagde Hr. Merkel, »jeg skal til et Møde i Morgen Aften, hvor vi drøfter den katholske Litteratur herhjemme. Da jeg er sikker paa, at ogsaa vore opbyggelige Bøger kommer »under Behandling,« kunde jeg godt lide, at De vilde forsyne mig med nogle »Projektiler«, som jeg saa kan affyre under Diskussionen. De ved, hvor meget jeg holder af et livligt Ordskifte!« — »Jeg er til Tjeneste, men jeg stiller en Betingelse!« — »En Betingelse? Hvad gaar den ud paa?«

»At De bryder en Lanse for, at i det mindste vi Katholiker holder op med at smile overlegent baade ad Ordet Opbyggelse og den Realitet, som betegnes derved. Allfor ofte har jeg været Vidne til, at man latterliggør en Ting, som har ligget vor Herre og hans Apostle meget paa Hjerte. Denne Side af Sagen, synes jeg, er fuldstændig glemt. Ellers vilde man jo ikke bære sig ad, som man gør.«

»Ja, jeg maa indrømme, at det ogsaa er sjældent, at jeg har taget det Ord højtideligt. Naar jeg har anvendt det, har det gerne været med en svag ironisk Betoning. Saa jeg bliver jo nok en daarlig Forsvarer, tilmed da jeg mener, at Ordet »Opbyggelse« dækker over et aandeligt Lavmaal, ja i visse Tilfælde ligefrem Hykleri. Eller vil De nægte det?«

»Jeg skal være den sidste, der nægter virkelige Kendsgerninger! Nej, lad os endelig tage Tingene, som de er! Men saa faar Spørgsmaalet altsaa to Sider, nemlig Brug og Misbrug. Vi gør bedst i at begynde med Brugen. De kender nok det Sted i Evangeliet, hvor Christus fremstilles som en Bygmester, hele Kirken som hans Hus, Petrus som den Klippe, hvorpaa Bygningen skal rejses og bygges op. (Mt. 16, 18.) Dette Billede har givet Anledning til den kendte Sprogbrug. Allerede Apostlen Petrus formaner dem, som vil være Kristne, til som levende Stene at lade sig

opbygge til et aandeligt Hus. (1 P. 2, 5.) Siden den Tid udtrykkes alt aandeligt Fremskridt baade i Kirken som Helhed og hos den enkelte, al indre og ydre Vækst i overnaturlig Levedygtighed med Ordet »at opbygge« og deraf afledte Former. Nu kan De jo selv afgøre, om det Arbejde, der gaar ud paa at føje udlødelige Sjæle som levende Stene ind i den vældige Bygning, som Frelseren vil rejse for at samle de mange til Erkendelse og Bekendelse af den ene, sande og levende Gud, fortjener at være Genstand for Haan! De maa selv bedømme, hvor megen eller hvor lidt Grund der er til at ironisere over en Virksomhed, der gaar ud paa at befæste og uddybe det religiøse og moralske Liv i os, saa hele vor Vandel — i Stedet for at præges af Frygt for denne Verdens Magter — ene og alene præges af Herrens Frygt, d. v. s. af Lydighed, Trofasthed og Kærlighed til Jesus Christus, som har lovet fra Evighedens Trone at ville fylde vore Hjerter med Glæde og ved den Helligaand at trøste os under alle de Trængsler, som det jordiske Liv er saa rigt paa.«

»Ja, naar vi saaledes gaar tilbage til Kilderne og ser Spørgsmaalet oppefra, saa skammer jeg mig over min Tankeløshed og føler Beundring og Ærefrygt for den store Opgave, som her foreligger«, sagde Hr. Merkel, og man kunde se paa ham, at det var hans Alvor.

»Ærefrygt er det rette Ord«, svarede jeg, »det er den Følelse, som bør beherske os, naar vi staar overfor en hellig Pligt, som til syvende og sidst er paalagt enhver Kristen. At vi nemlig alle skal opbygge ved vore Ord og vort Eksempel, det mente vor Frelser, da han oppe paa et Bjerg raabte ud over Folkeskarerne: »I er Verdens Lys. Lad altsaa eders Lys skinne for Menneskene, for at de maa se eders gode Gerninger og prise eders Fader, som er i Himlen« (Mt. 5, 14. 16). Det samme fremgaar ogsaa af de Opmuntringer, hvormed Apostlene søgte at vinde de første Kristne til paa denne Maade at deltage i den »katholske Aktion«. »Enhver af eder«, skriver den h. Paulus til Romerne, »være sin Næste til Behag, til Opbyggelse i det gode« (R. 15, 2), for kun at anføre eet Sted af de mange.«

»Nu lover jeg Dem to Ting, Hr. Pastor,« sagde den gamle Herre. »For det første, at jeg nok skal være forsigtig-

tig, naar jeg i Fremtiden taler om Opbyggelse; og for det andet, at jeg i Diskussionen i Morgen Aften træder i Skranken for den Opfattelse, som De nu har gjort gældende. Jeg skal kæmpe som en Løve, hvis det bliver nødvendigt.«

»Naa, maaske kan De nøjes med een Gang at slaa i Bordet lige saa kraftigt, som da De for et Kvarter siden dundrede paa min Dør«, svarede jeg. F. K.

Gymnadenia og Den brændende Busk.

Roman i 3 Bind af Sigrid Undset.

Julie Selmers Ægteskab er opløst, fordi hun har villet frigøre sig, og »frigjort« fra Sæd og Skik er hun og den Opdragelse, hun giver sine Børn. Hun repræsenterer det bedste i denne Frihed, den Selvansvarlighed, den Karakter, som det kan give at ville leve sit » eget « Liv og ville føle, at man ogsaa kan undvære al Autoritet.

Paul Selmer er sin Mors Søn. Alligevel lider han det opløste Ægteskabs Smertes. Og han er for langt borte fra »Frigørelsens« første Gennembrud til ikke at kunne se, hvor lidt den var værd, den Verdensanskuelse bygget paa et Par videnskabelige Hypotheser og nogle Aarhundreders tekniske Fremskridt, som var Frigørelsens Theori.

Mens han i Katholicismen lærer at se det sammenhængende Verdensbillede, som giver fast Grund under Fødderne ogsaa i det moralske Liv, oplever han en Kærlighedshistorie, der vilde være helt ren, hvis det var sandt, at Kærligheden er ren, naar Lidenskab er uhyklet, hvis det var sandt, at det, der giver Kærligheden Skønhed, er dens fulde Bemægtigelse af en Sjæl. Hans Elskede er, hvad man med et misbrugt Ord kunde kalde et Naturbarn. Ikke for sig selv, men vel for sin Lidenskab er hun i Stand til at ofre alt. Hun er i sin Kærlighed skaanselsløs som Naturen, og som den er hun taalmodig, ikke til at lodde Dybderne i — og hun ejer det tunge Sind, den glædeløse Ro, som Naturen ogsaa skænker sine bevidste Dyrkere. I sin Forfatterindes Kunst staar denne Kvindeskikkelse, Lucy, som et Højdepunkt.

De spirende katholske Tanker hos Paul Selmer faar ham til at afbryde sine Studier for hurtigere at naa til at kunne gifte sig. Men mens han i Trondhjem begynder som Forretningsmand, bryder Lucy med ham. Han forstaar

hende ikke, endnu mindre, da han erfarer, at hun vil gifte sig med en anden.

Faa Aar efter gifter ogsaa han sig. Ubesindigt ægter han en ganske ung Pige, Bjørg. Var Lucy Natur, er Bjørg borgerlig Tamhed, Milieuets Produkt. Paul Selmer naar aldrig til at behandle hende som fuldvoksen, han skaffer sig hendes Smil og Tilfredshed ved Gaver og Eftergivenhed. De forstaar ikke hinanden, heller ikke da de faar Børn, og slet ikke, da han atter kommer Katholicismen nær og konverterer.

I Efterkrigsaaarenes onde Tid føres Bjørg med af Strømmen. I Aarevis opholder hun sig i Danmark og lader sig lede vild af hver eneste moderne Lygtemand. Paul Selmer søger vel at faa hende hjem, men da det en Gang mislykkes, lader han hende blive borte fra Hjemmet, uvidende om, hvor galt det gaar hende, men heller ikke samvittighedsængstet for sin Hustru.

Han vil ikke lytte til dem, der raader ham til at skilles. Han er jo Katholik, og da han opdager, at hans Kusine, som i disse Aar er en Mor for hans Børn, elsker ham, har han ingen Vanskelighed ved at gøre det rette. Der er en Gang grebet saa dybt ind i hans Sjæl af en Kærlighed, at den er stærk overfor det, der ellers kunde bringe til Fald.

Bjørg kommer hjem og er blevet ussel lille. For sin Mand er hun blot Næsten, som Samaritaneren tager sig af, men uden Helgenens Længsel efter at pleje de ækleste Vunder.

Da kommer Lucy atter ind i hans Liv. Med hende har Livet gjort, hvad det vilde. Hun sidder smaat i det, hendes Mand har ladet hende ene med to Børn. Paul Selmer hjælper hende, Manden vender tilbage som skinsyg Dranker og afvises af hende. Hun fortæller Paul, at hun brød med ham, fordi hun opdagede, at hun var tuberkuløs, og gav Ævret op ved Tanken om at lade ham vente paa sig, til hun var helbredet. Den anden tog hun til Ægte, skønt hun var syg — for ham elskede hun jo ikke! Selmer oplever sin Kærlighed igen, som var alle de forløbne Aar en Drøm. Han fristes, men vinder Sejr en tidlig Morgen i Kirken. Men han kaldes atter til Lucy, hvis Mand i Drukkenskab forsøger at dræbe hende, og i en Kamp bliver i Stedet Selmer hans Drabsmand. Paul sidder i Varetægtsarrest, men tiltales ikke for Drabet. Og Lucy dør.

*

Først og fremmest er dette Værk Sigrid Undsets Skildring af Katholicismen i den moderne Verden. Paul Selmers Mor — den gamle Slægts Fritænker — har hendes oprigtige Sympathi. Der er Renlighed og Ærlighed ved

hende, men hun bringer Vildrede i Livet for sig og sine, fordi hun ikke respekterer Samlivets Grundlove, og hun er hjælpeløs i de Sager, som Gudløsheden ikke kender Trøst for. Hun fusker forfjamsket og fortvivlet et Øjeblik med Spiritismens urimelige Verden bag Døden.

Lucy staaer Pantheismen nær Ikke at hun har religiøse Ideer, men hun er selve den Natur, som Pantheismen dyrker. For Sigrid Undset er her uden Tvivl Tidens farligste Fristelse bort fra Gud. Hun siger selv, at Naturen er en daarlig Gud, fordi den ikke kan høre en bedende. Men dens Daaren ligger jo ogsaa deri, at man i dens Templer ikke beder, men tager. Dog er den uden Smil, tung og skaanselsløs. Som Lucy — ja, men det er ogsaa netop dens Fare.

Bjerg er den borgerlige Fladhed. Sigrid Undset har gjort alt for lidt ud af Bjerg. Der er ikke den Sympathi om hende, som om Fru Selmer og Lucy. Sigrid Undset er nærmest irriteret over Borgerskabet. Det har ikke Principernes Karakter og heller ikke Lidenskabens Umiddelbarhed. Det forfladiger Principerne til Sædvaner og hykler Følelser, som det er for trangbrystet til at føle. Det er let at lokke paa Afveje, naar blot Følgeskabet paa Afvejen er stort. — For lidt er der af Fru Undset givet denne Samfundets Masse, der følger Inertiens Love. Den er — naar Bevægelsen er den urette — maaske Religionens farligste Modstander, død og tung. Men paa den anden Side betyder den — naar det er katholsk Tro og Liv, der er Skik og Brug — noget umisteligt. Sigrid Undset ser ublidt paa den borgerlige Puritanisme. Men der er ogsaa en katholsk borgerlig Puritanisme. Den er ikke baaret af høj Filosofi og slet ikke af stærke Følelser; det er netop de halvt-begrebne Principer og de tammere Følelser, som her forsvarer sig selv. Men den er et stort Flertals nødvendige Forstaaelse af Menneskelivet, Betingelsen for, at »Folk, som de er flest« kan se Orden i Tilværelsen. Derfor maa det heller ikke undre Fru Undset, naar hun af og til bedømmes strengt for sine Bøger af nogle katholske Anmeldere. De varetager Interesser, som maa og skal værges imod det alt for stærke Liv.

Katholicismen i Sigrid Undsets Værk er især den gennemført logiske Tanke ført konsekvent igennem i Livet. Derfor er det rimeligt, at hun i Religionen giver Følelsen endda mindre Plads, end den maaske for andre kan faa Lov til at indtage. Ligeledes at hun Gang paa Gang kommer tilbage til St. Thomas og ikke til St. Frans, til Tankens og ikke til Begejstringens Vækker i det Helgenpar, hvis Aand er vor Tids konverterende Kræfter. Og ikke mindre rimeligt, at hun giver Protestantismen alt for lidt.

Den stadige Klarhed mangler denne, men ikke den ærlige Vandren i Skær af et blafrende Lys.

Næsten for mange Gange afbrydes Fortællingens Traad for at give Plads til Forklaringer, der maatte kaldes apologetiske, hvis man blot ikke misforstaar Beskrivelsen og tænker sig dem høfligt og beskedent docerende — de er tværtimod særdeles mandhaftige Udredninger, der ikke lever Modstanderne megen intellektuel Ære. I denne Sammenhæng er det interessant at notere, at Fru Undset blandt moderne katholske Forfattere synes stærkt paavirket af Hilaire Belloc, der nævnes et Par Gange i denne Roman, og hvis økonomiske og kulturhistoriske Tanker har præget adskillige af dens Sider. Han er jo ogsaa saa udpræget et Mandfolk.

*

Overflødigt at fortælle, hvilket Kunstværk Sigrind Undsets Bog er. Mest i sine Enkeltheder. Bedaarende er Børnebillederne; gennemskuet til Forstaaelsens sidste Grænser er Kvinder som Fru Selmer og Lucy. Men Mesterstykket er Billedet af Paul Selmer ved Tærsklen til den kristne Mystik. Der er intet saa let at skildre som Fromhed og intet saa svært. Haabløst er det at ville redegøre for, hvori Forskellen bestaar mellem den lette Fromhedslyrik og den sande Udsigelse af det uudsigelige. Anmelderen her har mindst af alle Ret til at opstille sig som Kender, fordi man maa skelne ved sit eget »Naturfællesskab« (St. Thomas) med det fuldkomne Gode. Men han tror, at Sigrind Undset her har haft sin største Inspiration, en Inspiration i mere end poetisk Forstand.

*

Et Hovedværk i Litteraturen.

H. D. T. Kiærulff.

Biblens praktiske Brug i Middelalderen.

Hvor ofte har man ikke fra protestantisk Side givet en falsk Fremstilling af Kirkens Stilling til Biblen i Middelalderen. Derfor er det velgørende i et protestantisk Værk at finde en fordomsfri og retfærdig Redegørelse for de faktiske Forhold, saaledes som det er Tilfælde med C. Skovgaard-Petersens »Biblen gennem Tusind Aar«, af hvilken vi gengiver det følgende:

»Den almindelige, folkelige Opfattelse er utvivlsomt (eller har i alt Fald i lange Tider været), at Biblen i Middelalderen som Helhed var glemmt og lagt paa Hylden. Først Luther drog den frem af sit Skjul. Siger ikke Luther selv i sine Bordsamtaler, at han var 20 Aar gammel, da han opdagede, at Biblen indeholdt meget mere end de Stykker af Evangelierne og Brevene, som brugtes paa Aarets Søn- og Helligdage? Med denne tilfældige Bemærkning har Legenden arbejdet videre: Den Bibel, Luther traf paa, var naturligvis lænket, — det var jo Bibler den Gang af praktiske Grunde ikke saa sjældent*); og denne lænkede Bibel er da for mange blevet et Slags Symbol paa Biblens hele Stilling i Middelalderen: Guds Ord var lagt i Lænker; det var Lægfolk forbudt at læse i Biblen; og for Kirkens Mænd var Paven traadt i Biblens Sted.

Alt dette er imidlertid ikke Historie, men Legende; i alle Tilfælde i *den* Form.

Jeg skal her ikke opholde mig ved, at Luthers ovennævnte tilfældige Bemærkning maa bero paa en Huskefejl eller være gjengivet forkert. Andre Ting viser nemlig tydeligt, at Luther paa et adskilligt tidligere Tidspunkt kom i Forbindelse med Biblen**). Det væsentlige er imidlertid, at selve Paastanden om Biblens ringe Brug i Middelalderen ganske aabenbart strider mod Historien. Naar den Paastand alligevel har vundet Tiltro i vide Kredse, skyldes det ikke blot Luthers oven anførte Bemærkning, men maaske nok saa meget den Kjendsgjærning, at *de* aandelige Rørelser, som i Middelalderen drog Biblen stærkest frem i Fronten, stod i Opposition til den officielle Kirke. Naar Valdensere, Wiclifitter og Hussitter med Biblen i Haand rejste sig mod Pavekirken, fik det ved en flygtig Betragtning Skin af, at Kirken skjød Biblen til Side. Dette er imidlertid kun rigtigt med store Begrænsninger. I Virkeligheden har næppe nogen anden Tidsalder levet saa stærkt med Biblen som Middelalderen.«

Efter en Omtale af de nævnte middelalderlige Sekters Syn paa Biblen og Kirkens Strengthed overfor disse følger:

»Alligevel vilde man tage blodig fejl, hvis man . . . vilde drage den Slutning, at Kirken var imod Biblen eller selv ikke brugte den flittig. Tværtimod. Ogsaa Pavedømmets fuldtro Mænd satte Biblen højt. Ogsaa *de* brugte Biblen til

*) »Paa alle Maader søgte man at værne om Bøgerne. De største og kostbareste Bind var undertiden lænket til Gulv eller Væg.« (Samme Værk, S. 55.)

**) Se Holmqvist: Luther, Loyola, Calvin S. 44—45; Martin Luther S. 19—20.

Belæring og Irettesættelse, til Forbedring og Optugtelse. Ogsaa de priste Biblen som Guds aabenbarede Ord. Ja, selve Kætterfølgelsen øvede de i Bibelordets Navn eller dog i Læ af visse Skriftudsagn. Man kan tage den ene efter den anden af Middelalderens store kirketro Skikkelser, — alle læser de Biblen, alle priser de den og arbejder med den. Paa Biblens Grund vil de staa; den øser de af. Selv naar de supplerer Biblen med mundtlig Tradition og pavelig Magt, gjør de det — formentlig — i Kraft af Biblen selv. Ud af Biblen »beviser de«, at Biblen maa udfyldes ad disse Veje; og ofte klinger deres Kjærlighedserklæringer til det aabenbarede Ord smukt og gribende.

At nævne Eksempler er næsten uoverkommeligt paa Grund af Stoffets overvældende Rigdom. Uvilkaarlig melder der sig Navne som Gregor d. Store, Raban Maurus, Bernhard af Clairvaux, Frans af Assisi, Thomas af Aquino — og forresten mangfoldige andre. Vi spredte Nutidsmennesker gjør os vanskeligt noget Begreb om, i hvilken Grad disse Middelalderens førende Mænd levede og aandede i Biblen. De ikke blot læste i den daglig, mange Gange om Dagen, men de forstod den vanskelige Kunst at »meditere« over Ordet — at sænke sig saadan i det, saa de ved at tænke *over* Ordet endte med at tænke *ud fra* Ordet.

Gregor d. Stores Formaning til den kejserlige Livlæge kan staa som et typisk Paradigma paa denne Bibelkjærlighed fra Kirkens Side. Han skriver:

»Hvad er den Hellige Skrift andet end et Brev, den almægtige Gud har skrevet til sine Skabninger. Hvis Eders Herlighed var bortrejst, og der kom Breve fra Eders jordiske Kejser, saa vilde I ikke give op, ikke slaa Eder til Ro eller unde Eder Søvn i Øjnene, før I vidste, hvad den jordiske Kejser skrev til Eder. Men se, den himmelske Kejser, Menneskers og Engles Herre, har til Din evige Frelse sendt Dig sine Breve, og dog tager Du Dig ikke Tid til med Iver at læse dem! Gjør Dig Umage, beder jeg, og betragt daglig Din Skabers Ord. Lær gjennem Guds Ord Guds Hjærte at kjende for des mere brændende at hige efter Evigheden og for at opildne Din Sjæl med des større Længsel efter de himmelske Glæder.« —

En anden, for hine Tider meget typisk Udtalelse om Biblens Brug og Værdi henter jeg fra Rabanus Maurus, som maaske mere end nogen anden har bidraget til at lægge den rige oldkristne Litteratur tilrette for Middelalderens Mennesker. »Den Hellige Skrift,« siger han, »har ogsaa dunkle og tvetydige Steder; men herved har den Hellig Aand netop haft en ganske særlig Hensigt: ved de saaledes nødvendiggjorte Anstregelser vil Aanden tøjle den menneskelige Nyfgenhed og bevare Forstanden for

Lede, da Forstanden for det meste agler det let forstaaelige ringe. Saaledes imødekommer da Skriften ved det let forstaaelige det første Behov, og ved det vanskelig forstaaelige holder den al Kjedsomhed borte . . . Skulde Læseren støde paa Steder, som ganske trodsor hans Forstaaelse, bør han beskedent give op og ikke modsige den Hellige Skrift, som om vi var visere end den; snarere bør han tænke og tro, at hvad der staar i Skriften — ogsaa naar det er dunkelt — dog er bedre og sandere, end hvad vi af os selv kunde optænke. . . .«

Men hvorfor føje Citat til Citat? Det er unødvendigt; Grundtonen er stadig den samme: Ærefrygt og Beundring for Biblen. Da Prioren i Peterborough Klosteret i England Aar 1272 lagde et Exemplar af de 4 Evangelier ind under Hjørnestenen til et nyt Klosterkapel, var det paa mange Maader en fuldt berettiget Symbolik. Bibelordet gennemtrænger og præger bogstavelig alle Omraader af Middelalderens Aandsliv. Først og fremmest naturligvis Klosterlivet; . . . Et klosterligt Fyndord lød: »Morgenrøden skal finde Dig med Biblen i Haand.« Det siger egentlig alt.

Ogsaa Middelalderens Theologi var gennemtrængt og baaret af Bibelordet; og Paverne var ikke de mindst ivrige til at anbefale bibelske Studier. Innocens d. 3. udstedte i 1215 et Paabud om, at der ved alle Domkirker skulde være en theol. Lærer, hvis Opgave væsentlig skulde være at udlægge Biblen for Præster og ved visse Lejligheder for det menige Folk. Pave Gregor d. 9. lagde indtrængende Højskolen i Paris Bibelstudiet paa Sinde. Dominikanerne betragtede Lærerposten i Bibeludlægning som den vigtigste i deres Ordensskoler, og de bedste Morgentimer blev forbeholdt Bibelstudiet. »Med Biblen begyndte enhver Baccalaureus, og med den endte enhver Magister.«

Baade Skolastikken og Mystikken kredsede om Biblen.«

Et Benediktinerklosters Arbejde for kirkelig Genforening.

I Departementchef Dr. Schlüters Hjem i Berlin samledes den 3. December efter Indbydelse fra katolsk akademisk Forening en Del Herrer og Damer for at overvære et interessant Foredrag. Foredragsholderen var Benediktinerpateren Dom Commaire Laporta, fra Prioratet Amay ved Meuse i Belgien, Emnet: Betydningen af Amays Arbejde for en Union mellem Romerkirken og Østens Kirke-

afdelinger. Blandt de tilstedeværende var Biskoppen af Berlin, Dr. Schreiber, Berlineruniversitetets Rektor, Dr. Deissmann, den orthodoxe Biskop Seraphim og flere Repræsentanter for de orientalske Kirker. Dom Laporta beredte om Arbejdet paa Løsningen af den Opgave, Prioratet havde givet sig i Kast med: Genforening med Østens fraskilte Kirkeafdelinger. Det er Meningen, at russiske Benediktinere skal kunne faa Uddannelse her for senere, hvis Forholdene tillader det, i deres eget Fædreland at virke for Kirkens Enhed. Abbediet har et internationalt Præg og ønsker, at dette maa blive mere og mere udpræget. Munkene er ikke alle Præster, men deltager alle i Klosters Korbønner, saavel som i liturgiske Øvelser og Studier, navnlig i Studiet af alt vedrørende de orientalske Gudstjenester. En Del af Munkene bevarer den latinske Ritus, andre, særlig de Munke, som er fra et Land med særegen Ritus, forretter Gudstjenesten efter orientalsk Ritus. I Klostret er der ingen Lægbrødre til at besørge det materielle Arbejde. Derfor maa alle Munkene, ogsaa Præsterne, daglig afse to Timer til legemligt Arbejde.

Foredragsholderen betonedede, at Amay ikke arbejder paa de enkeltes Konversion. Hvis en enkelt frivillig melder sig og beder om Optagelse, faar han naturligvis al fornøden Støtte og modtages med Glæde. Men Klosters umiddelbare og første Opgave er at arbejde paa, at Vestens og Østens Kristne lærer at kende og forstaa hverandre. Naas dette, er Vejen beredt for Kirkens Enhed. Tidsskriftet Irenikon, som ledes af Dom Laporta selv, er med i Arbejdet mod dette Maal. Benediktinerordenen, som blev stiftet i en Tidssalder, hvor der endnu ikke bestod nogen Adskillelse mellem Østens og Vestens Kirker, synes at have særlige Betingelser for at kunne skabe en gensidig Forstaaelse mellem Østens og Vestens katolske Folk.

I Diskussionen deltog Rektor Deissmann som første Taler. »Tre Ting«, ytrede han, »tiltrænges under Arbejdet for kirkelig Enhed: Lidelse, Bøn, Studium.« Ved Lidelse forstod han nærmest Medlidelse, d. v. s. at lide og søge med den ulykkelige kristne Befolkning i Rusland og Tyrkiet. Bøn er nødvendig; thi kun Hjælpen fra oven kan hidføre det ønskede, endelige Resultat: at alle maa blive Eet. — Om Unionsarbejdet sagde han, at der først og fremmest maatte komme et Samarbejde i Gang paa alle de Omraader, som kun i ringere Grad berørtes af de konfessionelle Modsætninger. Han pegede paa de Bestræbelser, som i den Retning var udgaaet fra protestantisk Side, og fremhævede særlig Mødet i Lausanne.

Endvidere talte den russiske Filosof Frank om den Fare, som gennem Bolschevismen truede hele den kristne

Verden, og den Mulighed at Genforeningen først vilde komme som Resultat af Fællesskabet i Lidelsen under den bolschevikiske Forfølgelse.

Den russisk-unerede Katholik, Professor Pusin betonedede i sit Indlæg, at med al Hensyntagen til berettigede Ejenommeligheder ved den katholske Ritus maatte Unionen være en organisk Enhed under et fælles Overhoved.

Dr. Pinsk ventede, at det vilde fremme Unionsarbejdet, hvis Tanken om Kirken som Christi mystiske Legeme rigtig trængte igennem hos alle.

Forsamlingen fulgte med spændt Opmærksomhed de forskellige Talere. Hovedindtrykket af alt det sagte var, at der i de forskellige kristne Lejre trods alle Hindringer og al Modstand lever en inderlig Længsel efter »at vi alle maa være Eet«.

Fra den vide Verden

Katholsk Aktion i Italien.

Italienske Kvinders katholske Forbund.

Ovennævnte Forbund har for længst udarbejdet sit nye Arbejdsprogram. Først og fremmest angives heri Retningslinierne for den Maade, hvorpaa Arbejdet blandt de unge Kvinder skal udøves. Som bekendt er den italienske Regering meget ivrig for at organisere disse og danne politiske Foreninger. For at vække Interessen for de katholske Kvindeforeninger er det Hensigten at afholde en Del Møder for Ungdommen. Tillige er det Meningen, at de Medlemmer af det katholske Kvindeforbund, som er i Besiddelse af særlige Evner og særlig Uddannelse, skal optage et Arbejde blandt de unge Mænd: undervise disse i Katekismus, i Messetjeneste, i liturgisk Sang og i Latin. Maaske her ved flere unge, som ellers vilde have valgt andre Livsbaner, vil drages mod præstelig Virksomhed. Der gøres ogsaa meget for at vække Missionsiver hos Ungdommen.

Italienske Kvinders katholske Forbund har desuden een særlig Opgave: at understøtte ubemidlede Mødre, hvis Sønner er Præster eller uddanner sig til Præster, og i det hele

at minde Mødrene om, hvilken Naade det er at være kaldet af Gud til at virke som hans Præst.

Endvidere arbejder Forbundet for Helligholdelse af Søn- og Helligdage, hvilket i høj Grad tiltrænges i Italien. Stadig kan man paa saadanne Dage, især i Morgentimerne, se Arbejdere i travl Virksomhed rundt om paa Gaderne, saa at de naturligvis ikke kan komme til Messe. I Rom er der i de sidste Uger blevet arbejdet paa adskillige Gader og Piazzaer om Søndagen — kommunalt Arbejde.

Endvidere gælder det at tage Kampen op mod den protestantiske Propaganda, hvoraf der findes en Del i Rom og flere italienske Provinser. Ogsaa denne Opgave har Forbundet paataget sig gennem et Oplysnings- og Undervisningsarbejde blandt Kvinder af forskellige Aldre. Der er oprettet forskellige Kursus, og ved Undervisningens Ophør uddeles der Diplomer.

Men Hovedopgaverne for ital. Kvinders kath. Forbund er og bliver: Kristent Familieliv, kristent Ægteskab, kristelig Opdragelse af Børnene og dermed af hele Folket.

Hvor mange Katholiker er der i Verden?

Man har holdt Mandtal over den ganske Verdens Katholiker. De romerske Blade melder Resultatet. Af »Atlas Hierarchicus« fremgaar, at ved Udgangen af Aaret 1929 var der i Europa 208,882,000, i Amerika 109,097,000, i Asien 16,536,000, i Afrika 5,330,000 og i Australien 1,585,000 Katholiker — altsaa i alt 341,430,000.

Hellig Knud Hertug.

Et Mindesmærke afsløres.

Det foregaar den 18. Januar Kl. 20 i St. Knuds Sal i Stenosgade. Monumentet er ikke noget malet eller skaaret eller hugget Billede af den hellige Knud — og dog lover det paa en Maade at tegne et skarpt og særpræget Billede af den hellige i Fstedeltagernes Sjel. Monumentet er selve Festen. Spejderne af Hertug Knuds Division vil forherlige deres Værnehelgen i Tale, Digt og Sang. Alle, der deltager i Festen, vil kunne se, hvad denne Helgen

betyder og kan komme til at betyde for Nutidens katolske Drengene i Danmarks Hovedstad.

Baade Venner og Fjender af Spejdersporten burde overvære denne Fest. Vennerne vil maaske glædes; Fjenderne — ikke just beskæmmes, men dog komme i Tanker om et eller andet. Derfor: kom og se og lyt og døm selv!

Divisionsraadsformand.

Franske Prædikener i St. Ansgars Kirke.

København faar Besøg af Belgiens mest berømte Prædikant, Pater Theophile Hénusse, S. J., som i vor Hovedkirke fra d. 19. til d. 25. Januar vil tale om »les fondements de la morale« efter følgende Inddeling: 1. Position du problème, 2. La morale libre, 3. La morale de l'Interêt, 4. La morale de l'Honneur, 5. La morale de la solidarité, 6. Le fondement suprême de la morale. 7. La morale et la foi.

Alle franskkyndige vil imødesee disse Prædikener med Interesse. Mange mindes endnu de franske Dominikanere, Père Langes og Père Blanches store Succes i St. Ansgars Kirke. Eh bien, nu kommer Fortsættelsen.

Fra Hovedstad og Provins

Skoleforeningen S. M. D. M.

— Der var ualmindelig godt Besøg ved S. M. D. M.'s Julefest — ca. 100 Deltagere. Rosenkranskirkens 3 Præster, de Herr. Pastor Bernh. Jensen, Pastor Peter Schindler og Pastor Niels Hansen, var Foreningens Gæster. Festen indledes med Velkomsttale af Formanden, Johs. Olufsen, Julesalmer og Chokoladebord. Det gik Slag i Slag Aftenen igennem: Jule-Tombola, amerikansk Lotteri og Auktion til Fordel for Rosenkranssognets nyoprettede Maria-Kongregation. Ved Kaffeboardet talte Pastor Schindler, og flere af »de gamle Drengene« for S. M. D. M. og Marist-Brødrene. — Og med de bedste Ønsker for det nye Aar og Tak for det, der nu var paa Hæld, sluttede Formanden med et »Leve S. M. D. M.«

Sekr.

Kirkelig Kalender.

11. Jan. S. Den h. Families Fest. — Sønd. i Okt.	18. Jan. S. 2. Sønd. e. Epiphani.
12. — M. Dag i Oktaven.	19. — M. Knud, Konge af Danmark.
13. — Ti. Oktav af Herrens Aabenbarelse.	20. — Ti. Fabian og Sebastian.
14. — O. Hilarius.	21. — O. Agnes.
15. — T. Paulus Eremit.	22. — T. Vincents og Anastasius.
16. — F. Marcellus I.	23. — F. Raymund af Pennafort.
17. — L. Antonius.	24. — L. Timotheus.

Ugens Messebønner.

11. Jan. S. Den h. Families Fest (76—123); 2. Første Søndag e. Epiphani (77—112), 3. Oktaven (72—107), 4. Hyginus, Martyr og Pave ([5]—[5]).
12. — M. Søndag i Oktaven (81—112); 2. Oktaven (72—107), 3. Gudsmoder (Kirkebøn 64—101, Stillebøn [92]—[95], Slutningsbøn 65—102). — Der kan ogsaa læses Oktavens Messe (72—107); 2. Søndagen (77—112), 3. Gudsmoder.
13. — Ti. Oktav af Herrens Aabenbarelse (83—116).
14. — O. Hilarius ([41]—[42]); 2. Felix af Nola (785—618).
15. — T. Paulus Eremit (785—618); 2. Maurus ([53]—[53]).
16. — F. Marcellus I (787—620); 2. Gudsmoder (som Mandag), 3. For Kirken eller for Paven (122,123)—[107]).
17. — L. Antonius (788—621).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udg. af Messebogen, det andet den gamle Udg.

St. Andreas Kirke. Søndag d. 11. Jan.: Fælleskommunion for begge Kongregationer.

St. Franciskus's III Orden har Møde Fredag d. 16. Januar Kl. 7 $\frac{1}{2}$ i St. Knuds Kapel.

Immaculatakongregationen har Møde Tirsdag den 13. Januar Kl. 4 $\frac{1}{2}$.

Mariakongregationen for Mænd har Møde Torsdag d. 15. Januar Kl. 8.

Rosenkranssognet. Kongregationen Maria Rosenkransdrøning har Fælleskommunion Søndag den 11. Januar i Messen Kl. 8.

Conventus missionariorum insulæ Selandiæ erit die 12. hujus loco ac tempore assuetis.

Katholsk Klub afholder Nytaarfest Onsdag d. 14. ds. Kl. 20 paa Hotel Cosmopolite, St. Kongensgade 1.

Msgr. J. Brems har tilsagt sin Nærværelse.

Gæster kan medtages paa de sædvanlige Betingelser.

Bestyrelsen.

Paaklædning: Festdragt.

Fordelagtigt Tilbud paa Møbler

fra en hersk. Lejlighed tilbydes billigt paa Grund af Dødsfald. Henv. Diemar, Skinderg. 32.

FREMMEDESPROGTRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

79. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 S Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1—4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Cay Benzon, Nørrebrogade 27, Kbhvn. N. Tlf. Nora 239 x. Træffes som Regel bedst alle Hverdage (undt. Tirsdag) Kl. 5—6. Der kan ogsaa gives Besked pr. Tlf. Byen 6505.

Nr. 3.

Søndag den 18. Januar.

1931

INDHOLD: Barnets Sjæl. — Den internationale Bedeuge om Genforening i Troen. — Opbyggelseslitteraturen (II). — Pavens Juletale. — Fremtidens Støttepiller. — Broder Frans før og nu. — Et Budskab fra Sognekirken. — Fra den vide Verden. — Fra Hovedstad og Provins. — A. C.s Toscana-Rejse, 1931. — Mosaik. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner. — Avertissementer.

Barnets Sjæl.

Denne Gang henvender jeg mig særlig til de blandt vore Læsere, som er Mødre (eller udfører en Moders Gerning), og i hvis Hænder Gud har betroet et lille Barn.

Du er lykkelig for dit Barn. Du er aldeles overbevist om, at der ikke er Mage til Barn i Verden. (Og du har sikkert Ret.) Du elsker dit Barn uendelig højt, og der er ikke det Offer, som du ikke vilde bringe for dit Barn. Du drømmer om en lykkelig Fremtid for det. Men tænker du nok paa Barnets uødelige Sjæl? Er du dig dit umaadelig store Ansvar bevidst som Børneopdrager. Har du nogen Sinde gjort dig helt klart, at du raader over en Menneskeskabne. I det store og hele kan man roligt sige: dette Barn bliver, hvad du gør det til. Der kan komme et udmærket Menneske med en fortrinlig Karakter ud af det, hvis du vil det. Men det kan ogsaa blive et slet og ulykkeligt Menneske, hvis ikke du forhindrer det. Ganske særlig afhænger det af dig, om Barnet skal blive en god Kristen. Paa denne Maade afhænger altsaa selve Barnets evige Frelse af dig.

Allerede mens Barnet er ganske lille, bliver dets Karakter for en meget stor Del det, som du gør den til. Jeg vil ikke blot tale om, at et Menneskes Nervøsitet ofte skyldes Mangel paa Ro og Orden i Barneaarene. Endnu mere skæbnesvangert er det, naar Moderen — af Magelighed eller af misforstaaet Ømhed for sit Barn — er for eftergiven overfor det.

Næppe er Barnets Livsytringer begyndt, førend man mærker, at dette lille Væsen ogsaa har en Vilje og ofte ønsker at gøre denne Vilje gældende. Hvor mange Mødre har ikke bundet et Ris til deres egen Ryg, idet de gav efter for Barnets Luner, saa at Barnet snart ikke var til at styre.

Det er en stor Misforstaaelse, naar Mødre mener, at Opdragergerningen først begynder, naar Børnene er 4—5 Aar gamle. Ja, hvis de begynder saa sent, da kan det være, at Karakteren allerede er ødelagt.

Praktisk talt bliver det afgørende, om de smaa Børn allerede fra første Færd lærer, at der er en anden Vilje end deres, og at de mange Gange maa give Afkald paa at faa deres Vilje sat igennem. Den, der ikke har lært at bøje sig som Barn, vil ikke kunne bøje sig i Livet; men den, der ikke kan bøje sig, bliver knækket.

Naar Barnets Intelligens begynder at vaagne, da ligger det helt i en Moders Haand at meddele det de første, grundlæggende Forestillinger om Gud og at vække Barnets religiøse Følelser til Live. Der er ingen Tvivl om, at det er afgørende for Barnets og det voksne Menneskes Religiositet, hvorledes Moderen har røgtet dette sit store Hverv.

Mon vore Mødre altid husker at ransage deres Samvittighed med Hensyn til Børneopdragelsen?

Her er en lille Stump af et Skriftespejl for Mødre.

»Jeg har ikke taget min Opdragergerning tilstrækkeligt alvorligt... Jeg har ikke irttesat mit Barn, skønt jeg godt følte, at det var min Pligt... Jeg har været hid sig overfor mit Barn og givet det et daarligt Eksempel... Jeg har ikke vaaget over, at mine Børn bad deres Aftenbøn... Jeg taler aldrig til mine Børn om Gud og bekymrer mig ikke om deres Sjæleliv... Jeg har selv været Skyld i, at jeg har mistet mit Barns Fortrolighed... Jeg er for streng overfor mine Børn...«

C. B.

Den internationale Bedeuge om Genforening i Troen.

Lad os bede

18. Jan. om, at alle udenforstaaende maa vende tilbage til Christi ene Hjord. Fader vor. Hil dig Maria.
19. — for Protestanterne i Europa, særlig i Skandinavien,
20. — for Orientalernes Tilbagevenden til den katholske Enhed.
21. — for Anglikanerne i England,
22. — for alle Kristne i Amerika,
23. — for de daarlige og frafaldne Katholiker,
24. — for Jødernes Omvendelse,
25. — for Hedningernes Omvendelse.

Antifon og Bøn.

»At alle maa være eet, ligesom du, Fader, er i mig og jeg i dig, at ogsaa de maa være eet i os; for at Verden maa tro, at du har sendt mig« (Joh. 17. 21).

Ø. Jeg siger dig, du er Petrus,

R. Og paa denne Klippe vil jeg bygge min Kirke.

Herre Jesus Christus, du som har sagt til dine Apostle: Fred lader jeg eder, min Fred giver jeg eder, se ikke paa mine Synder, men paa din Kirkes Tro og giv den efter din Vilje Fred og Enhed, du, som lever og regerer som Gud fra Evighed til Evighed. Amen.

Opbyggelseslitteraturen (II).

»De ønskede nogle Tanker om Opbyggelseslitteraturen«, sagde jeg nu til Hr. Merkel. »Een Ting er givet paa Forhaend: den er et fortrinligt Middel, en vigtig Faktor i Kirkens Arbejde, som Pressen i det hele taget, hvis den er god. Vi kan vist ikke tælle de mange, som f. Eks. kunde sige til deres lille Bog »Kristi Efterfølgelse af Thomas af Kempis«: »Dit Ord var en Lygte for min Fod, et Lys for min Sti.« (Ps. 118,105.)

»Ja, det er sandt; jeg kommer lige i Tanke om den h. Ignatius af Loyola, for hvem en Bog om Helgenernes Levned fik saa stor Betydning. Men hvor meget skal vi egentlig tage med, naar vi taler om opbyggelige Skrifter?« spurgte min Ven. — »Vi kan sikkert indskrænke os til de Bøger eller Skrifter, der direkte tilsigter at fremme en Livsførelse efter Christi Lære, efter hans Bud og Raad; navnlig hører de saakaldte Andagtsbøger herhen. Om dem skal vi saa opstille nogle Synspunkter«.

»Udmærket, lad os gøre det! Men endelig ikke for mange, ellers kan jeg ikke huske dem«. — »De faar ikke flere end tre«, beroligede jeg Hr. Merkel. »Grundlæggende i vor Sag er den Regel, som Apostlen Paulus saa ofte indskærper: Fromhedslivet maa bygges op paa den »sunde Lære«. Flere Gange staar dette Udtryk i Pastoralbrevene og betegner Guds uforfalskede og ubeskaarne Ord, saaledes som det først er blevet forkyndt af vor Frelser, dernæst af hans Apostle og nu forkyndes af deres retmæssige Efterfølgere. Dette maa være vor Rettesnor og Regel! Kun dette kan grundlægge og fremme sand Fromhed og Gudsfrygt. Thi »enhver, som afviger og ikke bliver i Christi Lære, han har ikke Gud« (2. Jo. 9.). Ingen Sprogkunst og ingen Originalitet kan erstatte og opveje en Mangel paa dette Punkt. Paa Forhaand maa altsaa alt det være udelukket, som indeholder religiøse Vildfarelser, lige meget om de er af teoretisk eller praktisk Art. Usunde kaldte St. Paulus ogsaa alle Overdrivelser og urimelige Krav paa det moralske Livs Omraade. De er jo i Grunden lige saa farlige som moralsk Afslappelse«.

»Den Regel har vist ikke megen praktisk Betydning herhjemme, vel? Der syndes, saa vidt jeg ved, ikke mod den«, afbrød den Besøgende mig her. »Tror De ikke? I mine Øjne indeholder den baade en Forklaring og en Advarsel«, svarede jeg. »Hvis jeg ikke tager meget fejl, saa rører vi her ved en af Aarsagerne til, at Ordet Opbyggelse i den Grad er kommet i Miskredit alle Vegne. Tænk paa de mange opbyggelige Taler, som kaldede og ukaldede har holdt i Danmark i de sidste 400 Aar, og regn ud, hvor ofte Herrens Lære bevidst eller ubevidst blev erstattet med menneskelige Paafund, saa kan De jo

til Dels i hvert Tilfælde forstaa den Tomhed og det Hykleri, som efter Deres Mening Ordet Opbyggelse ikke sjældent dækker over. Det kan nu engang ikke være anderledes! Det guddommelige Forsyn har sørget for, at — i det lange Løb — kun Herrens egen Lære, ikke Menneskers Paahit, kan mætte og kvæge Sjælen; kun den gør den enfoldige viis, fylder Hjertet med Glæde, giver Øjnene Glans, bringer større Rigdom end Guld og Ædelstene og virker som Honning paa Læberne og i Munden. (Ps. 18.) Med alt andet gaar det til sidst, som De kan læse i Prædikerens Bog: »Endeløs Tomhed, alt er Tomhed.

Til Advarsel kan disse Forhold ogsaa tjene. Vi faa Katholiker lever iblandt Mennesker, som paa saa mange Punkter har et helt andet Syn paa Fromhedslivet end vi. Det vilde da være et rent Mirakel, hvis vi — vore Skribenter iberegnet — ikke skulde blive paavirket af de aandelige Strømninger, vi møder. Som oftest sker det os selv uafvidende, og her hjælper kun een Ting: at være streng mod sig selv, holde nøje Kontrol over sine egne Oplevelser og Erfaringer og fra Tid til anden at sige til sig selv: »Tro ikke enhver Aand, men prøv Aanderne, om de er af Gud. Thi mange falske Profeter er udgaaet i Verden!« (1. Jo. 4,1.)

»Aa, Hr. Pastor«, bemærkede Hr. Merkel nu, »her er meget mere at overveje, end jeg nogensinde har tænkt mig. Jeg synes næsten, vi er i stadig Fare for at miste noget af det bedste, vi ejer, og det lille Ord: »Vaag og bed« faar en helt anden Klang og en ganske anderledes dyb Betydning for mig nu«.

»De har sikkert Ret«, svarede jeg min Ven, »og uden nøje Overholdelse af denne Grundregel om den »sunde Lære« kan vor Opbyggelseslitteratur aldrig udfolde hin skabende Kraft, der hjælper med til at frembringe det højeste i Kristendommen, nemlig »Kærlighed af et rent Hjerte, af en god Samvittighed og af en uskrømtet Tro«. (1. T. 1,5).

»Hvordan lyder saa de to andre Regler, som staar tilbage endnu?« — »Nej, se nu havde jeg nær glemt, at der var mere at tale om. Ja, saa skal vi belyse Emnet fra en anden Side, og den bliver lettere tilgængelig for Lægfolk.

F. K.

Pavens Juletale.

Den Juletale, som den hellige Fader holdt til det hellige Kollegium, og som var rettet til Christi Kirke og dermed til alle Jordens Folkeslag, har vundet den største Genklang ikke blot i katholske Hjerter Jorden over, men ogsaa i Dagspressen saavel i Udlandet som her hjemme.

Talen blev holdt den 24. December til Kardinalerne og det pavelige Hof, der var forsamlet i Vatikanets Konsistoriesal for gennem Kardinaldekanen Granito Pignatelli di Belmonte at overbringe Paven deres Julehilsener.

Den hellige Fader takkede Kardinal-Dekanen for hans hjertelige Ønsker, og med Julens Mysterium som Udgangspunkt berørte Pave Pius kort det henrundne Aars største religiøse Begivenheder: Jubilæumsfestlighederne til Ære for Sankt Augustinus, Sankt Emmerich og Sankt Antonius; han udtrykte sin Glæde over de eukaristiske Kongresser i Budapest, Karthago og Loreto og henviste til de nær forestaaende i Bari*) og paa Irland. Med Tilfredshed omtalte den hellige Fader Fremgangen i Missionerne, den katholske Aktion og de talrige religiøse Foranstaltninger, som i de sidste Aar er blevet gjort for at udbrede og styrke den katholske Tro Jorden over.

Det henrundne Aar bragte dog ogsaa sørgelige Begivenheder med sig — saa alvorlige, at Historien ikke kan opvise Magen dertil — fordi Verden aldrig før har været stedt i lignende materielle og moralske Vanskeligheder som i vore Dage, hvor de politiske, sociale, finansielle og industrielle Forhold med voldsom Styrke indvirker paa hele Samfundslivet.

De finansielle og politiske Kriser har ramt de stærkeste, rigeste Lande saavel som de svage. Den uhyre Arbejdsløshed har berøvet talrige Arbejdere og deres Familier Føden og Tag over Hovedet; hele denne Situation kræver en kraftig, kristelig Løsning — og Næstekærlighed — som

---

*) By i Syditalien ved Adriaterhavets Kyst (129,000 Indbyggere).

kun muliggøres ved et broderligt Samarbejde mellem de enkelte Klasser og Folkeslag, en Ordning, der vil kunne bringe Nytte og Gavn i Stedet for Kamp og Konkurrence. Ganske afgjort maa den Frygt, med hvilken mange ser paa Tidens formørkede Horisont, heller ikke overdrives; Skyerne er ikke altid et Vartegn om kommende Uvejr, og de Kristne maa have urokkelig Tillid til Forsynet.

Paven gjorde ogsaa opmærksom paa en vis ødelæggende Propaganda, der undergraver al Orden og er en Fare for al Religion, og som fremfor alt beror paa Overvurderingen af materielle Goder. Paven mindede derpaa om de talrige Jordrystelser, Oversvømmelser og Ulykkestilfælde, der har fundet Sted i Aarets Løb.

»Fremfor alt maa vi ikke glemme at bede for vore nødstedte Brødre og Søstre i Meksiko, for de Helte, der i Christi Navn og af Kærlighed til Christus lider i Rusland og i Sibirien, og som ved deres Lidelser forbereder Christi Genfødelse i disse vidtstrakte Egne og hos disse store Folkeslag. Endvidere maa vi bede for vore trofaste Missionærer i Kina, som ved flere Lejligheder har beseglet deres Tro med Martyriets røde Krans.«

Den hellige Fader kom derefter ind paa de kirkelige Tilstande i Byen Rom, hvor den antikatholske Bevægelse stadig griber mere og mere om sig. Pius XI henviste til Laterantraktatens Artikel 1, ifølge hvilken den katholske Religion skal være den eneste Statsreligion, og til Artikel 8, der forbyder at træffe Forholdsregler, der er i Strid med den evige Stads hellige Karakter i dens Egenskab af Residensstad for Paven, som Centrum for den katholske Verden og som Maal for alle Pilegrimsrejser.

Pius XI talte derpaa om, hvor nødvendigt det er at realisere sand kristelig Livsførelse og kristelig Statsledelse. Freden i Christus maa levendegøres og ikke blot bestaa i en sentimental, vag og uklar Pacifisme. »Thi den eneste sande Fred er den, som kommer fra Gud, og kun den bærer Fredens Frugter.« Dette er Christi Fred, den rette Fred, og det er en alvorlig Fejltagelse at tro, at en virkelig og varig Fred kan bestaa mellem Menneskene, saa længe disse udelukkende søger de materielle jordiske Goder. Disse kan kun vanskeligt forslaa til alle, og det er klart, at jo

større Antal der tilstedes Adgang til Delingen, des mindre bliver Parten til den enkelte. Deraf følger, at disse Goder næsten uundgaaeligt er Kilde til Uenighed og Strid i lige saa høj Grad som Attraa og Misundelse. Det modsatte er Tilfældet med de aandelige Goder: Sandhed, Næstekærlighed og Dyd; jo mere de finder Udbredelse, des rigeligere er Parten til den enkelte.

Den hellige Fader advarede ogsaa imod en anden Fejltagelse, nemlig at tro, at man kan opnaa en virkelig ydre Fred mellem Menneskene, hvor der ingen indre Fred er, d. v. s. der, hvor Fredens Aand ikke hersker over Forstand og Hjerte.

Ved Hjælp af Forstanden erkender vi og bøjer os for Retfærdighedens Krav, medens Hjertet forener Retfærdigheden med Barmhjertigheden.

Desværre er det vanskeligt at lade den indre Fred vedvarende herske over Forstand og Hjerte, saa længe der er de alvorligste Motiver til Strid mellem Klasserne paa Grund af en uretfærdig Fordeling af Byrderne og Fordelene, af Retten og Pligterne, af Kapitalen, af Styrelsen og Arbejdet samt af Delagtiggørelsen i Frugterne, som burde være Resultatet af et venligt Samarbejde. Det er meget vanskeligt, for slet ikke at sige umuligt, at skaffe en varig Fred mellem Folket og Staten, naar der i Stedet for en virkelig og ædel Fædrelandskærlighed hersker en egoistisk og haardhjertet Nationalisme, d. v. s. Had og Misundelse i Stedet for gensidig Godhed; Mistillid og Mistanke i Stedet for broderlig Tillid; Konkurrence og Kamp i Stedet for Samvirke og Enighed; Ærgerrighed, Overherredømme og Undertrykkelse i Stedet for Respekt for og Beskyttelse af alle Rettigheder og en Haandsrækning til de smaa og svage.

Det er derfor fuldstændig umuligt at bevare Freden og nyde den i Orden og Frihed — som er selve Fredens Væsen — saa længe Menneskene udefra og indefra trues af Farer, som de ikke er beskyttede imod. Disse Trusler og Farer er uadskillelig forbundet med den antisociale og antireligiøse Propaganda; men denne kan ikke udelukkende fjernes og overvindes ved materielle Midler.

»Hvad angaar Truslerne om en ny Krig — medens Menneskeheden endnu sukker og stønner under Følgerne af

den sidste grusomme Krig — vil Vi ikke og kan Vi ikke tro paa Rigtigheden af disse. Vi kan ikke tro, at der findes en civiliseret Stat, der er saa morderisk og selvmorderisk anlagt, at den vil kunne begynde en ny Krig. Hvis der virkelig skulde findes en saadan Stat, vilde Vi vende Os til Gud med den Bøn, som Profeternes Konge opsendte til Hærskarernes Herre, ham, som kender Krigen og Sejren: »Dissipa gentes quae bella volunt« (∴ Slaa med Blindhed de Nationer, som vil Krigen!) (Ps. 67, 3), og med hele Kirkens daglige Bøn: dona nobis pacem (∴ giv os Fred!).«

Den h. Fader kom derpaa ind paa det kristelige Ægteskabs Problemer og Opgaver og bebudede en Encyklika angaaende det kristelige Ægteskab*), i hvilken han havde i Sinde udførligt at stille de kristelige Grundsætninger op mod Modernismens Opfattelser.

Ved denne Lejlighed afviste Pius XI visse Fortolkninger angaaende det bulgarske Kongebryllup. Med den katholske Kirkes Standpunkter og Spørgsmaalet om blandedt Ægteskab som Udgangspunkt understregede Paven, at han angaaende Bestemmelserne for netop dette Ægteskabs Indgaaelse ikke havde afholdt Forhandlinger med vedkommende Lands Politikere, men med de kongelige selv; disse var gaaet ind paa saa nøje begrænsede Vilkaar, at de havde vakt den største Tillid hos Paven; de var sig de overtagne Forpligtelser bevidst i deres videste Omfang, og de vilde overholde disse med fuld Loyalitet. Desværre var der, takket være Pressen, angaaende Brylluppet og de af Paven fordrede Sikkerhedsforanstaltninger udspremt et Utal af forkerte Efterretninger.

Til Slut meddelte Pave Pius XI alle de tilstedeværende den pavelige Velsignelse.

Ved J. B.

---

*) Denne Encyklika er just nu (d. 8. Januar) blevet udsendt. »Nord. Ugeblad« bringer den i Oversættelse snarest muligt.

Fremtidens Støttepiller.

Af *Hilaire Belloc* — frit gengivet ved
Holger K.-Hafstrøm.

Mr. Belloc indleder det nye Aar med en alvorlig Advarsel mod at forsømme de Pligter, vi har overfor Fremtiden. Vi er, siger han, saa tilbøjelige til at tage Civilisationen som noget givet, og dog havde vi ikke nydt godt af den, hvis vore Forfædre ikke havde arbejdet paa dens Udvikling til Gunst for os, som nyder Frugterne af deres Fremsynethed. Der er særlig fem Punkter, vi maa have vor Opmærksomhed rettet imod.

Finansen.

Før Reformationen var det ukendt at trække finansielle Veksler paa Fremtiden. I det sekstende og syttende Aarhundrede begyndte denne Trafik; den udvikledes i det attende og blev over alle Grænser misbrugt i det nittende, til vi nu i det tyvende Aarhundrede sidder i en forrygende Statsgæld. Mens man i »gamle Dage« førte Krige og ekstravagerede for egne Penge, fører vi nu vore Krige for Penge, som vore Efterkommere i en uoverskuelig Tid maa betale, og under hvis økonomiske Kaar Dommen over vore Transaktioner vil blive fældet.

Klassikerne.

Hvorledes staar det til med vore klassiske Værker? Staar disse herlige Bøger, af hvis rige Kilder vi øste en Rigdom af Skønhed, Glæde og ethisk Berigelse, ikke som et ukendt Rige for vore Børn, fordi vi forsømmer at gøre dem opmærksom paa, at hvor værdifuld og opbyggelig en Roman af Wallace end kan være, staar Klassikerne fra Homer til Shakespeare dog ikke i enhver Retning tilbage for ham i Lødighed og aandelig Frugtbarhed. For ikke at tale om, at Latinen i adskillige unges Øjne staar som en Slags Kragemaal, man maaske for Kuriositetens Skyld kan et Par Brokker af.

Bygningerne.

Lader vi ikke rundt om gamle ædle Bygningsværker falde eller indeklemmer dem mellem kolossale Murkolos-

ser, der ser ud som de Huse, vi byggede af Klodser som Børn.

Lagkagehuse, Bolsjehuse og Linoleumshuse stirrer vi paa med udelt Interesse, medens vore gamle Slotte og og Kirkebygninger forgæves kalder paa vore Hjerter. Og hvorledes vil det da gaa med vore Efterkommere, der er opfostret i en Tid, hvor et vanvittigt Had til alt, hvad der er skønt, osrer dem i Møde fra hvert andet Gadehjørne?

Sproget.

For en Snes Aar tilbage udtalte en Mand i København, at der var fem Mennesker i Landet, der talte rent Dansk, deraf var han selv den ene. De er for Resten nu døde alle fem. Foragten for Sproget gennemsyrrer vort Samfund. De eneste, der endnu kæmper en haabløs Kamp for at bevare det, er enkelte gamle Skuespillere og Præster. Naar vi har fulgt dem til Graven, er vort Sprogs Arveguld traadt endnu en Tomme fladere, og Legeringen med engelske Ord og Talefilmens amerikanske Slang er saa grov, at Glans og Klangfarve for bestandig er uddød.

Moralen.

Værst af alt — vi forsømmer Opretholdelsen af Moral, og det tragiske derved er, at ikke vi, men vore Efterkommere kommer til at lide derunder. Det er den gamle Sandhed om igen, at »Fædrene æder Druer, saa Børnenes Tænder bli'r sure«. Vidunderlig naiv er den gængse Sætning: »Hvad har Efterverdenen gjort for mig, at jeg skal gøre noget for den?« Det minder i ikke ringe Grad om Manden, der sagde: »Hvad har Skaberen gjort for mig, at jeg skulde gøre noget for ham« — hvortil Svaret lød: »Han skabte dig, hvad der næsten rokter min Tro paa hans evige Visdom.«

Broder Frans før og nu.

En Dag gik Forstanden fuldkommen i Staa for Indbyggerne i Assisi: de saa den rige Peter Bernadones evigglade Søn gaa rundt i en fedtet umbrisk Bondedragt — og tigge! Allerede dengang var Tiggerne en Klasse, en Stand for

sig; man rejste om den Slags Mennesker en Mur, der var ligesaa umulig at klatre over, som det rustne Staaltraadsrækværk, hvormed de nu til Dags skilles ud fra »andre Mennesker«.

At tænke sig, at en rig Mand — af egen fri Vilje og uden snedige Bagtanker — søgte indenfor denne Indhegning, — næ, det var dog for galt; det blev stadig opfattet som en komplet Skandale, som det glade Vanvid.

Intet Menneske havde nogen Sinde offentlig fremkaldt større Skandale end denne brune Tigger. Men for ham var Fattigdom en kostbar Gave, en straalende Brud. Det var med den mest tilfredse Mine af Verden, at han sammen med de elendigste Tiggere spiste halvraadne Figener foran St. Peters Bronzeportle i Rom. Undertiden holdt han en lidenskabelig Agitationstale til sine Standsfæller: de — Proletarerne — var Samfundets Støtter. Hver eneste var en fribaaren Fyrste, mindst ligesaa adelig og nødvendig som Storkapitalisterne. . . Han foranstaltede et mægtigt Proletar-Demonstrationstog til Kapitol; dér, foran Raadhuset vilde han holde en Tale til Velhaverne, omtrent saaledes: I Brødre Kapitalister, vi fattige Stoddere misunder eder slet ikke al eders jordiske Ragelse. Om et eller om halvtreds Aar ligger vi dog alle under den samme Jord. Og da vil den af os, som i Guds Øjne har været den fattigste, være den rigeste. Vi Proletarer forbander eder ikke, vi bærer ikke Had til eder. Vi ønsker blot, at eders Hjerter ikke bliver forstokket ved Rigdom, saa at I foragter os fattige. Allerede for den gamle Romer stod Retfærdigheden som Dyden for den ædle Mand. Men den kristnes Dyd skal bestaa i Næstekærligheden. Og hvor Rigdom til Staldighed er til Hindring for begge disse Dyder, der skal vort Kampraab være: Bort med Mammon, ned med Rigdommen!

Til at begynde med raabte Tiggerne højlydt »Bravo«, derpaa blev de arrige, kaldte ham en Forræder, en betalt Spion og kastede Resterne af deres raadne Figener i Hovedet paa ham.

Nogen Tid efter kom Frans gennem den lille By Arezzo, som ligger mellem Firenze og Rom. Her holdt Landmændenes Forbund netop Generalforsamling i Kroen. Frans gik midt ind i Forsamlingen og holdt der en Tale lig den, han havde holdt til Kapitalisterne ved Kapitol. Man lod ham uhindret tale; da han var færdig, vinkede Formanden ad Værten, og under skingrende Latter fra de tilstedeværende blev denne »mærkelige Snegl« høfligt — men meget energisk — sat paa Porten.

Nogle Aar senere blev Assisi i den Grad bestormet af Pilegrimme, der alle kom og bad om Optagelse i det lille

Kloster ved Portiunkula, at Øvrigheden i Byen deri saa en overhængende Fare for det offentlige Liv. Det saa virkelig ud, som om hvert tredie Menneske i Italien vilde trække i den fattige Frans's Narredragt.

En Dag meldte fire Herrer sig hos Broder Portner i Portiunkula: Overborgmesteren i Perugia og tre Borgerrepræsentanter. De var udsendt af det stedlige Byraad i den Hensigt at skulle forhandle med Broder Frans om den »tredie Orden«. Næsten Halvdelen af Perugias Indbyggere tilhørte denne mærkelige Bevægelse. I og for sig havde Byraadet ikke Gnist af Interesse for denne Sekt, men man var nu næsten tvunget til at følge Begivenhedernes Gang. »Tilstandene er med Tiden blevet saa umulige, grundet paa denne Bevægelse, at der — til Byens Bedste — maa tages Forholdsregler angaaende samme«. Med disse alarmerende Ord havde Overborgmesteren i sidste Byraadmøde taget til Orde for Ophævelsen af »denne her« tredie Orden. Endvidere havde han til Begrundelse af dettes Nødvendighed fremhævet, at der i Løbet af det sidste Halvaar havde fundet en pinlig Tilbagegang Sted med Hensyn til Forlystelsesskalterne. Desuden havde alle større Virksomheder, f. Eks. Hotelejer- og Tobakshandlerforbundet, Biografbesidderne og Indehaverne af Danseetablissementerne i en Klage til Byraadet erklæret, at det var dem umuligt, p. Gr. a. den stærke Tilbagegang i Næringslivet, at erlægge Skatteafgifter for indeværende Skatteaar. Efterretningerne fra Perugias Opland var endnu alvorligere. Der forelaa bl. a. fra Landarbejdernes Sammenslutning følgende Note, hvori det bl. a. hed, »at de i Broder Frans's tredie Orden organiserede Landarbejdere fra Umbriens Godser paa deres Møde i Assisi havde besluttet: 1) at Medlemskab af »Tredie Orden« ikke var foreneligt med at være Medlem af et saakaldt Arbejdsløshedsforbund; 2) at det er enhver Tertiar forbudt at bære Vaaben og aflægge Vaabened. Derfor erklærer vi herved at være udtraadt af samtlige Kamporganisationer og Vælgerforeninger o. s. v.« Oplæsningen af disse Beslutninger havde fremkaldt den største Bestyrtelse blandt Byraadsmedlemmerne. Saa var man blevet enige om, at Overborgmesteren og en Repræsentant for hvert af de tre største Partier skulde gaa til Assisi. De skulde forhandle med Broder Frans om en Ændring af Ordensreglerne; i modsat Fald vilde Ordenen være at forbyde for Perugia og Omegn . . .

Da de nu kom til Portiunkula var Frans ikke hjemme; han var ude hos de spedalske. Det gav et Sæt i de fire, da de hørte dette; men de ventede troligt. Broder Masseo, en af Frans's første Disciple, holdt dem med Selskab. Man benyttede nu Lejligheden til at faa ordentlig Besked om

Ordensstifterens Program. Pludselig spurgte Overborgmesteren: »Sig mig engang, Hr. Maseol! Hvordan kan det egentlig være, at næsten hele Befolkningen render i Hælene paa denne brune Tigger? Han er ikke smuk, han er ikke Akademiker, han er ikke adelig, han snakker ingen efter Munden, han lover ikke Aldersrentenyderne eller de Arbejdsløse større Understøttelser eller de Handlende lempeligere Skattevilkaar og Landmændene nye Toldmonopoler, — — hvordan kan det dog være?«

Da bredte der sig et forklaret Lys over den gamle Franciskanerbroders rynkede Ansigt. »Kære Brødre«, sagde han, »der er i Tidens Løb opstaaet saa mange Verdensreformer, saa mange Partier, saa mange Forbund med hver sit Program. Intet Menneske mere har Tillid til nogen af disse. Menneskeheden sukker kun i Længsel efter eet: at der maatte komme en, der ved sit Eksempel kunde vise, hvordan det skal være, en, der levede ligesom han lærte. Se, kære Brødre, Fader Frans er denne.«

De fire tav forlegent.

Da traadte Frans ind; ved Haanden havde han en lille Dreng, med hvem han gik og smaasnakkede. Da Barnet saa de fremmede Herrer, løb det henimod dem, tog hver af dem i Haanden og førte dem i Tavshed til Frans . . .

En Maaned efter valgte Perugia en ny Overborgmester, fordi den tidligere — var blevet Franciskaner.

(»Germania«.)

Et Budskab fra Sognekirken.

Til Støtte for de enkelte Sognes Arbejde vil der fra Fastetidens Begyndelse blive udsendt et fire Siders Særtryk af Nordisk Ugeblad, der som Regel bliver forsynet med et særligt Hoved for de enkelte Sogne, og saaledes kan fremtræde som et Budskab fra Sognekirken.

Her vil vi gerne gøre Rede for, paa hvilken Maade man har tænkt sig, at dette »Sogneblad« skulde anvendes.

Det er ikke Meningen, at Bladet skal uddeles ved Kirkedøren. Det er jo nemlig ikke saa meget Kirkegængerne, men de, der ikke kommer i Kirke (og ikke holder noget katolsk Blad), som trænger til den lille Paamindelse, det lille Ryk i Samvittigheden, som Bladet gerne skulde bevirke. Det bliver derfor nødvendigt, at Bladet bringes ud i Hjemmene. Der har allerede meldt sig en Del ivrige »Katholsk Aktions Folk« til at udføre dette Arbejde, som jo maa organiseres fra de enkelte Sogne.

Paa Landet, hvor Katholikerne lever meget spredt, vil det naturligvis være vanskeligere at realisere dette Arbejde end i Byerne. Men der er ikke forbundet store Udgifter med at forsende Bladet med Posten. Man kan vel ikke tænke sig andet, end at der overalt findes Trosfæller, som i Forstaaelse af Arbejdets store vækkende Betydning ser sig i Stand til at yde et mindre maanedligt Bidrag hertil.

Selve Bladene kommer til at koste Sognene 2 Øre Stykket. Det er da en Udgift, som kan overkommes.

Der findes desværre mange ligegyldige Katholiker, som mere og mere har mistet Forbindelsen med Kirke og Præst, og som staar i Fare for helt at glide bort. Enhver Præst véd imidlertid af Erfaring, at der ofte kun skal et lille »Puf« til, for at de kommer tilbage.

Kirken kan ikke roligt se til, at den ene efter den anden af dens Børn bukker under for en ødelæggende religiøs Sløvhed. Men det Arbejde, der skal gøres, kan Præsterne ikke selv overkomme. Lægfolkene maa træde hjælpende til, og det bør være dem en Glæde at kunne medvirke i det store Arbejde til Sjælenes Frelse.

Der vil altsaa i høj Grad blive Brug for Lægfolks Hjælp til at bringe de omtalte Sogneblade ud. Lad os haabe, at ingen Sognepræst forgæves beder sine Sognebørn om Støtte i den Henseende. Vor Tids Løsen er Katholsk Aktion, og her er en sjælden praktisk og ikke alt for uoverkommelig Form for en saadan Aktion.

Fra den vide Verden

En Nordmand vies til katholsk Præst.

Alf Johannes Høgh blev d. 20. Dec. i Lateran-Kirken i Rom viet til Præst. Samtidig blev ogsaa 52 andre unge Mænd af de forskelligste Nationaliteter præsteviet.

Sin første hellige Messe (Højmesse) læste Pastor Høgh Søndag d. 21. i Kirken ved »Collegio Santa Maria«. Til Stede var Kammerherre Paus, Fru Minister Irgens, Direktør Gmeiner fra Tønsberg og andre norske Katholiker.

Anden Juledag prædikede Pastor Høgh ved en Andagt hos de svenske St. Birgittasøstre. I Løbet af dette Aar kommer han til Norge for at virke som Præst.

Pastor Høgh er født i Bergen 14. November 1902. I 1925 rejste han til Rom og traadte ind i Propagandakollegiet, hvor han fremdeles fortsætter sine Studier.

Nye katholske Tidsskrifter.

Det italienske Tidsskrift »Festa«, som man i nogen Tid har maattet savne, udkommer nu igen og i forbedret Skikkelse. Det er et af de mest betydende illustrerede Tidsskrifter, der udgives fra katholsk Side. Det strejfer ind paa alle Omraader, der kan have Interesse for en Katholik: Litteratur, Kunst, Historie, Kritik, Teater. — Udenlandske Abonnenter betaler 100 Lire.

Ogsaa det bebudede Tidsskrift »Illustrazione Vaticana« vil snart udkomme. Det kommer to Gange om Maanedene. Udenlandske Abonnenter betaler 150 Lire.

I Løbet af 1931 vil der endvidere i U. S. A. blive udgivet et nyt stort katholsk Tidsskrift »The Globe«.

Kinas apostoliske Delegerede til Stede ved en Missions-Mindefest.

Udine (Italien). Kinas apostoliske Delegerede, Costantini, som lige er kommet hjem fra Kina, vil d. 14. Januar deltage i de Festligheder, som finder Sted i Anledning af Sekshundred-Aaret for den h. Odoriks Død. Den store Franciskanermissionær og rejsende gennemkrydsede allerede i det 13. Aarhundrede Persien, Vestasien, Forindien, Sumatra, Borneo, Bagindien, Kina, Tibet og Armenien. Hans Rejsebeskrivelser benyttedes meget af den senere Middelalders Geografer.

Et smukt Resultat.

I Milano har Foreningen »Den gode Presse« haft Aarsmarked med katholsk Bogsalg og med overordentlig vellykket Resultat. Der blev solgt 20,000 Bøger af katholske Forfattere.

Indfødte Præster i Kongo.

Beaudoinville (Øvre-Kongo). 50 Aar efter, at de første Missionærer havde faaet Fodfæste i belgisk Kongo, har den apostoliske Legat viet to indfødte til Præster. En

uhyre Menneskemængde overværede Højtideligheden. Samtlige militære og civile Embedsmænd saavel som Koloniens ledende Mænd deltog i den mindeværdige Fest.

Stadig mange Konversioner blandt Jakobiterne.

Ernakulam. Den fhv. jakobitiske Biskop i det sydlige Indien, Erkebisp Ivanios, som har ladet sig optage i den katholske Kirke, har fra Rom faaet Fuldmagt til at optage alle, som vil følge hans Eksempel, i Kirken. I hans Fødeegn optoges i Midten af November 180. I en anden Egn optoges et lignende Antal — Lægmand under Ledelse af en gammel Præst. I Madras konverterede to ansete Lægmand, af hvilke den ene, Joseph George, er en fremragende Advokat. Han har tidligere været Redaktør af Gandhi-Bladet »Young India« og »Haidarabad Independent«. Korbiskop Mar Theophilus, som optoges sammen med sin Biskop, har paa en Missionsrejse overfor mange af Menighederne gjort Rede for sin Konversion. — Man venter i nærmeste Fremtid en Mængde Konversioner blandt Jakobiterne.

Stort katholsk Presseforetagende i Østasien.

I Hongkong vil den katholske Presse i nær Fremtid faa sit eget nye, store Hus: »Den gode Presses Hus« (Good Press Publishing Company). Herfra skal udgaa den bedste katholske og ogsaa al virkelig god ikke-katholsk Litteratur. Tidligere var det østasiatiske Marked for Størstedelen oversvømmet af irreligiøse og umoralske Bøger. — P. Grannelli (fra Milano Missionsseminariet), som før har været Leder af det kinesiske Maanedsskrift »Kung Kao Po«, har netop i disse Dage grundlagt et kinesisk katholsk Dagblad, som udkommer i Hongkong.

Den methodistiske Kirke i U. S. A.

Der er en ikke ringe Fare for, at 4—500 »Methodistiske Episkopalkirker i U. S. A. (blandt disse de fire største Kirker i Oklahoma og Methodisttemplet i San Francisco) kommer under Hammeren. Skulde dette virkelig ske, vil denne Reaktion have stor Betydning for Menighedslivet i Staterne. Den method. episk. Kirkes Biskop-

pér, som for nylig havde givet Møde paa deres Aarskongres i Philadelphia, udtalte som deres fælles Opfattelse, at det vilde betyde en Sejr for Hedenskabet med uoverskuelige Følger, hvis det ikke lykkedes at komme ud over disse forfærdelige finansielle Vanskeligheder.

*De amerikanske Kolumbusriddere rykker i Marken
for at hjælpe de arbejdsløse.*

I den Hjælpeaktion, som Kolumbusridderne har organiseret til Bedste for de arbejdsløse i Amerika, vil 82,000 af disse deltage. Aktionen vil blive ledet af et tidligere Medlem af den amerikanske Regering, en Industri-sagkyndig. Han har før haft at gøre med noget lignende, idet han var øverste Leder af en Komité af Kolumbusriddere, som efter Krigen skaffede Arbejde til 500,000 Mennesker, som havde været med i Krigen. I New Haven er oprettet et Direktionsagentur, som skal overtage Hovedledelsen af Hjælpeaktionen i de Distrikter, hvori man har inddelt de 48 Stater. 600 Ledere af Aktionen i disse 2550 Distrikter er allerede udnævnt.

Fra Hovedstad og Provins

Sørgegedstjeneste for Marskal Joffre.

Foranlediget af Foreningen »De Allieredes danske Vaabenfæller« blev der Torsdag d. 8 Januar om Aftenen i St. Ansgars Kirke holdt en smuk Sørgehøjtidelighed for afdøde Marskal Joffre.

Til Stede var bl. a. den franske Gesandt, M. Hermite, med Frue samt Legationens øvrige Medlemmer: Legationssekretær René Roux, Handelsattaché Tis seau og Sekretær Edouard Hansen, den britiske Gesandt, Sir Thomas Hohler, den italienske Gesandt, Grev Viola, den belgiske Gesandt, M. Robyns, den czekoslovakiske Legationssekretær Eeman, Konsul Gjessing fra det amerikanske Generalkonsulat, den italienske Konsul, Renato Luzi, Formanden for Alliance Française, Kontreadmiral Scheel.

»De Allieredes danske Vaabenfæller« var under Førerskab af Formanden, Kaptajn Zeltner, rigeligt repræsenteret. Vaabenfællernes og British Legions florumvundne

Faner var under Højtideligheden plantet foran Kommunionbænken.

Pastor Desnos holdt paa Fransk en begejstret Mindetale for den store franske Feltherre, som han karakteriserede som Ridderen uden Frygt og Dadel.

Derpaa rejste hele Forsamlingen sig og blev staaende i to Minutters stille Bøn.

Til Slut bad Pastor Desnos Fader Vor og Hil Dig, Maria for den afdøde.

St. Michaels Klubs Nytaarsfest.

Efter at have deltaget i en stemningsfuld Sakramentsandagt i St. Knuds Kapel steg Klubbens Medlemmer og Gæster op til de festligt smykkede Lokaler.

Gæster var: Hans Højærværdighed Biskop Brems, Mgr. Assarsson fra Helsingborg, en Række andre Præster samt svenske Damer fra Helsingborg og Malmø, iblandt hvilke Grevinde Sparre. Til Stede var iøvrigt Grevinde Holstein-Ledreborg og Baronesse E. Rosenørn Lehn.

Festen indledtes med et smukt og levende Foredrag af Roskilde-Baronessen om den store franske Arbejdserven, Louis Harmel, der betegnedes som Forløber for den berømte pavelige Rundskrivelse »Rerum Novarum (som just i Aar har 40 Aars Jubilæum). Da Rundskrivelsen udkom, var han ogsaa den, der bedst af alle forstod at virkeliggøre dens Idéer. Hans sociale Reformatorgerning havde Rod i hans dybe Religiositet. Han var en betydelig Karakter og en helstøbt Kristen. Han udmærkede sig særlig ved en levende Sans for sin Tid, en moderne Mand i Ordets bedste Forstand...

Da den store Forsamling havde taget Plads om de smukt pyntede Kaffeborde, holdt Pastor v. Kettenburg en lille Velkomsttale, hvorefter Klubbens Præsident, Frk. A. Anker, med Varme og Begejstring deklamerede en versificeret Hyldest til vor hellige Kirke.

Senere holdt Frk. Susanne Saabye en af sine vidunderlige, halvt kaade, halvt gribende Taler, som altid vækker Jubel.

Inden man skiltes, talte Grevinde Sparre og Mgr. Assarsson, som udtrykte deres Glæde over at deltage i Festen og ønskede Klubben Held og Fremgang.

D. K. K F.s Nytaarsfest.

Onsdag den 7. ds. afholdt Danske Kvinders katolske Forbund Nytaarsfest i Borgernes Hus, en Begivenhed, der fortjener at nævnes.

I de festlige Lokaler samledes efterhaanden en stor Skare — ca. 200 — af Forbundets Medlemmer samt Repræsentanter for Søsterforbundene i Norge og Sverige og som noget nyt adskillige Herrer af Medlemmernes Paa-rørende.

I Theatersalen beredte først Fru Ingeniør Wissum og Koncertsangerinde Fru Ragna Schack de Tilstedeværende en virkelig kunstnerisk Nydelse ved deres Sang, hvorefter 12 nydelige unge Damer under Førerskab af Fru Lohrer som en uforlignelig Conferenciere fremsagde en af Fru Esther Bredholt med fin poetisk Sans forfattet versificeret Oversigt over det svundne Aar, saaledes som det var forløbet for Forbundet. Man begav sig herefter til de nydeligt dækkede Smørrebrødsborde, hvor Formanden, Hofdame Utke Ramsing, bød velkommen, og hvor Talerne snart efter vekslede med Sange, og Stemningen hurtigt gav et ypperligt Indtryk af det Sammenhold, det er lykkedes Formanden at skabe indenfor sin Organisation. Senere blev der trukket et Lotteri, til hvilket de fleste Gevinster var skænket af en lille Kreds af Medlemmerne, og man sluttede Festen med Følelsen af, at der af de arrangerende Damer var ydet en betydelig Indsats til Fremme af det gode Sammenhold imellem Katholikerne indbyrdes.

»Herre«.

Festen for Hellig Knud Hertug.

Divisionsraadsformand, Hr. Pater Wolfisberg, har allerede anbefalet Ugebladets Læsere at overvære Spejdernes Fest for deres egen hellige Knud Hertug og at gøre det, fordi det her for en Gangs Skyld er en Ungdomsfest, hvor der festes ikke blot for, men af Ungdommen.

Programmet byder paa Kantate (Teksten af Tropsfører H. Fausbøll, Musiken af Tropsassistent E. Raith), Tale af Pater Nösen, Korsang af I Absalon og St. Bendts Troppe og et Festspil — »Hellig Knud Hertug i Lejrbaalets Skær« — af Tropsfører Chr. Wedervang.

Festen finder Sted i St. Knuds Sal Søndag d. 18. Januar Kl. 20, og Billetter à 75 Øre faas endnu hos enhver katolsk Spejder, hos Portneren i Stenosgade og hos de katolske Boghandlere.

Knud Lavards Død

for 800 Aar siden mindedes den 7. Januar ved en lille Højtidelighed ved Helgenens Grav i St. Bendts Kirke i Ringsted.

Det var de katolske Spejdere i København (Hertug

Knuds Division), der ønskede at hædre Knud Lavards Minde ved at nedlægge en Krans med dannebrogfarvede Baand paa hans Grav.

Forud holdt Pastor Boerrigter, Ringsted, en lille Tale, hvori han understregede, at det, Spejderne gennem denne lille Højtidelighed ønskede, var at forny Løftet om at ville efterligne de Dyder, der prægede Hertug Knud: Renhed, Retfærdighed og Næstekærlighed.

(Ringsted Folketidende.)

En smuk Gave til St. Knuds Kirke i Ringsted.

En anonym Giver har skænket to legemsstore Statuer af Ansgar og Knud Lavard til St. Knuds Kirke i Ringsted. Statuerne er fremstillet i Belgien. De er udført i Sandsten og vil — anbragt paa to høje Sokler paa hver Side af Alteret — blive en smuk og værdifuld Prydelse for Kirken.

Juleeksercitierne i Vejle.

Første Juledags Eftermiddag samledes 35 unge Mænd til Juleretræte i Vejle. Hovedparten var selvsagt fra Vejle, men der var ogsaa Deltagere fra Horsens, Aarhus og Esbjerg. Hovedforedragene holdtes af Pater Wünsch fra Aarhus i de hyggelige Ungdomslokaler i Præstegaarden. Taleren trak Troens Hovedlinier op for derefter at beskæftige sig med de vigtigste Moralspørgsmaal: særlig det sjette Bud, Ægteskabet og Skriftemaalet.

I Fritiden havde Deltagerne Lejlighed til baade at adspredde sig ved Spil og Radio (Ungdomslokalet) og at beskæftige sig med at læse og skrive i Præsternes Taleværelse, hvor Tavshed var paabudt. Under Maaltiderne holdtes paa god Klostervis Oplæsning.

Dagen begyndtes med Gudstjeneste i Kirken og sluttede med hyggelig Kaffeslapreras, Julesange og Julehistorier.

Der var ogsaa Foredrag af Pastor de Vos (fra Fredericia) om Generalteret og Fremvisning af dertil svarende Lysbilleder. Pater O. Ballin gennemgik Kirkehistorien ved Hjælp af en Række smukke Lysbilleder.

De indholdsrige Dage mandede ud i en festlig og højtidsfuld Fælleskommunion Søndag Morgen.

Den velproportionerede Blanding af Retræte, Katholsk Højskole og Juleferie syntes at bekomme de unge Mænd udmærket. Lad os haabe, at Juledagene i Vejle maa blive efterfulgt af mange lignende Juledage (og andre -dage). Mon ikke man i andre Byer har faaet Lyst til at forsøge noget lignende?

A. C.s Toscana-Rejse, 1931.

Nu kan den endelige Plan meddeles. Rejsen koncentrerer sig om Siena og Firenze; dens Formaal er at indføre Deltagerne i Toscanas Renaissancekunst, Italiens gotiske Middelalder og Kirkehistorien fra Franciskus til Katerina. Der bliver flere frie Dage og hele Hviledage, saa Turen kan blive en sand Ferie.

Nedrejsen sker over Kuffstein, hvor vi udhviler os i tyrolsk Idyl. Over Brenner naar vi Verona og Padua, hvis kirkelige og kunstneriske Seværdigheder beses. Venezia faar god Tid, saa vi naar alt vigtigt; saa faar Ferrara et Ophold, hvor Slottet ses, og vi naar Ravenna og beskuer Mosaikerne i Kirker og Daabskapeller.

Firenze giver vi noget mere Tid, besøger San Miniato og Fiesoles Højder, Dômen, Raadhuset, Arnobroen, San Marco, Uffizierne m. m.

Ud fra Firenze udflugter vi til de gotiske Stæder: Pistoia, Lucca og Pisa, hvor vi beundrer Arkitekturen.

I Siena tager vi Hovedkvarter og faar Ferie og rigelig Tid til alle Renaissancens Herligheder i Dôme, Raadhus, Paladser, Kirker, Fæstning, Pinakotek — og til Omegnens bedaarende Udsigter over det blide Toscana. Vi gør Udflugt til Bjergskoven med Borgklostret Lecceto.

Nu rejser I Hold hjem, mens II Hold gør Udflugter til Mont Oliveto, de hvide Munkes Kloster, og Ruinbyen San Gimignano med de mange Taarne.

Med Rutebil overskrider vi Toscanas Højland og naar det longobardiske Arezzo, hvorfra en Lokalbane fører os til Bibiena, og derfra bestiges Rejsens aandelige og geografiske Højdepunkt: Alvernerbjærget, hvis Helligdomme faar to halve og en hel Dag; vi overværer bl. a. den gribende Nattegudstjeneste i Stigmaterens Grottekapel.

Over Arezzo, Firenze, München (en Dags Ophold og Nattehvide) gaar Vejen hjem over Berlin. —

Afrejse: Natten før 15. Juli. Varighed: I Hold: 15 Dage, II Hold: 21 Dage + Natten før og efter. Klasse: III hele Vejen. Kun een Natterejse hver Vej. Leder: Forfatteren Pastor Schindler, der paa Anfordring sender udførligt Program (Adr. Boyesgade 8° Kbhvn. V.)

Prisen: I Hold, 425 Kr. II Hold, 525 Kr., betales med 100 Kr. $\frac{1}{8}$ 31, 200 Kr. $\frac{1}{8}$ 31, Resten 8 Dage før Afrejsen.

Ydelser: Tog og alle Transportmidler fra Bil og Æsel til Gondol og Sporvogn; Hoteller, alle Maaltider fra Afrejse til Ankomst; Drikkepenge, Øl eller Vin til alle Maaltider; Forfriskninger; Fører. Deltagere: baade Katholiker og andre, der deler vore Interesser i Italien. Antal: ikke over 15. Indtegnning bedes gjort snarest, da der allerede er tegnet over $\frac{1}{8}$ af Antallet. Indtegningen er dog først endeligt bindende fra 1. Marts.

En mindre Gruppe ønsker en Udflugt til Rom i Stedet for Sienas Omegn, i den kan flere deltage.

Hvis Priserne i Italien reduceres i 1931, fradrages der en Rabat. Programmet opgiver Litteratur til Forberedelseslæsning.

Denne Rejse byder saa store Skønheder og omfatter et saa stort Program af Minder og Seværdigheder lidt udenfor de afstukne Turistruter, at den er enestaaende; Prisen omfatter alt ÷ Lompepenge, hvilket er en Fordel fremfor Arrangementer, hvor Deltagerne selv betaler Udflugterne. Der kan ikke tænkes nogen bedre Ferie for Katholiker. *Administratores.*

Mosaik.

Subjektivismen:

I Præsteforeningens Blad refereres Menighedskonventets Møde i København den 7.—8. Oktober. Vi uddrager et Par særlig interessante Udtalelser:

Sognepræst, Dr. phil. *I. Schousboe*:

»...Subjektivismen har derfor ogsaa været en saa stor Svag-
hed for den protestantiske Kirke, at man ikke kan tale om en
protestantisk Theologi, men kun om protestantiske Theologer.
Vi trænger derfor til at fries ud af Individualismens Vold. Søgende
Mennesker har Grund til at vente et bestemt Svar paa deres
Spørgsmaal i Stedet for at give Anledning til en Polemik mellem
ledende Mænd om det, de spørger om...«

Otto Møller (Gylling):

»... Menigheden er hverken et Læseselskab eller en
Foredragsforening, selv om den i nogen Grad har faaet Ud-
seende af at være det. Skriften kan umulig i vore Dage holde sig
som norma et regula fidei. Troen maa have Ret til at gaa sine
egne Veje. Menighedens egentlige Løndom kan umuligt være det
nye Testament. Den var da ogsaa til før Testamentet. Menig-
heden er ikke et Bygningsværk, men et Legeme med en Sjæl.«

Taleren fandt den protestantiske Kirkes største
Ulykke i den megen Talen i Kirkerne. Mennesker staar i Vejen
før, at Menigheden kan møde Gud. Gud kan ikke faa Ørenlyd i
sin Menighed.

Katholsk Højskole.

Tirsdag den 20. Jan. Kl. 20 i St. Knuds Sal, Stenosg. 4 B.

Pater H. Lucas, Neger-Missionen.

Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« bedes medbragt.

Ædle Velgøreres Opmærksomhed

henledes paa at der i 1930 til *Sønderjydske Kirker* pr. P. G. 4797
er indgaaet Kr. 45,37 og findes en Kassebeholdning paa Kr. 3297,19.
Afsendt til *Nakskov Børnehjem* 6 Sække, 3 Senge og 2 Kasser og
Kr. 412,57. Kassebeholdning Kr. 132,19. Af *katholske Blade* er ud-
bragt 12,472 med titl. ialt 66,119. Eksp.

Alle Giverne bringes herved en hjertelig Tak.

**Juleindsamlingen i St. Ansgars, Sakraments-
og St. Andreas Sogn** indbragte 1467 Kr., som uddeltes i
Pengaver til 134 Familier, enligstillede og skjult Nød. — Alle Bi-
dragydere bedes herved modtage vor hjerteligste Tak,

Komitéen.

Kirkelig Kalender.

18. Jan. S. 2. Sønd. e. Epiphani.	25. Jan. S. 3. Sønd. e. Epiphani.
19. — M. Knud, Konge af Danmark.	26. — M. Polykarp.
20. — Ti. Fabian og Sebastian.	27. — Ti. Johannes Chryostomus.
21. — O. Agnes.	28. — O. Agnes.
22. — T. Vincents og Anastasius.	29. — T. Frans af Sales.
23. — F. Raymund af Pennafort.	30. — F. Martina.
24. — L. Timotheus.	31. — L. 4. Sønd. e. Epiphani.

Ugens Messebønner.

18. Jan. S. 2. Sønd. e. Epiphani (N.-M. 85); 2. Petri Stol i Rom (N.-M. 789), 3. Paulus (N.-M. 789), 4. Prisca (N.-M. 789). — Slutningsevangelium: Festens (N.-M. 974).
19. — M. Knud, Konge af Danmark (792—625); 2. Marius og Lidelsesfæller (793—626).
20. — Ti. Fabian og Sebastian (794—626).
21. — O. Agnes (796—628).
22. — T. Vincents og Anastasius (797—629); 2. Gudsmoder (Kirkebøn 64—101, Stillebøn [92]—[95], Slutningsbøn 65—102), 3. For Kirken eller for Paven ([123,122]—[107]).
23. — F. Raymund af Pennafort (797—669); 2. Emerentiana ([61]—[61]), 3. Gudsmoder (som Torsdag).
24. — L. Timotheus (798—630).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udg. af Messebogen, det andet den gamle Udg.

I **Jesu Hjerte Kirke** holdes paa *Hellig Kong Knuds Fest* (Mandag den 19. Jan.) *Højmesse* Kl. 8.

Mariakongregationen for ældre og yngre Mænd i Rosenkranssognet holder Møde Mandag den 19. Januar Kl. 8 i Kirken. Derefter frit Samvær hos Maristbrødrene med Lysbilleder.

Præsæs: *N. Hansen, Præst.*

Franske Prædikener i St. Ansgars Kirke fra Mandag d. 19. til Søndag d. 25. Januar Kl. 8 Aften.

Pater Th. Hénusse »Les fondements de la morale« efter følgende Inddeling:

1. Position du problème, 2. La morale libre, 3. La morale de l'Intérêt, 4. La morale de l'Honneur, 5. La morale de la solidarité, 6. Le fondement suprême de la morale. 7. La morale et la foi.

Bønner til den internationale Bedeuge

faas i St. Ansgars Boghandel, Vodrofsvej 2. Pris 10 Øre.

Min kære trofaste Mand

Viggo von Huth

døde den 9. Januar 1931, vel forberedt ved Kirkens Naademidler.

Camilla von Huth.

Begravelsen har fundet Sted.

FREMMEDESPROGTRYKKERIEI »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

79. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 S Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1—4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Cay Beuzon, Nørrebrogade 27, Kbhvn. N. Tlf. Nora 239x. Træffes som Regel bedst alle Hverdage (undt. Tirsdag) Kl. 5—6. Der kan ogsaa gives Besked pr. Tlf. Byen 6505.

Nr. 4.

Søndag den 25. Januar.

1931

INDHOLD: Christus er vort Liv. — Opbyggelseslitteraturen (III). — Pave Pius XI's Rundskrivelse. — Marskal Joffres sidste Handling. — Benediktineroblater. — Kirkeskatten, — Basar i Aarhus. — Fra den vide Verden. — Fra Hovedstad og Provins. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner. — Avertissementer.

Christus er vort Liv.

Den kristne Religion er forskellig fra de andre Religioner paa mangfoldige Maader, men mest af alt derved, at dens Stifter, Jesus Christus, er selve Religionens Liv. Muhamed, Buddha og Zoroaster er historiske Personligheder, som har grundlagt religiøse Systemer. Men om ingen af dem kan det siges, at de er deres Religions Liv. Deres personlige Rolle er forlængst udspillet, omend deres Idéer — i mere eller mindre ændret Form — lever videre.

Ene Christus har sagt (og har kunnet sige) om sig selv: »Jeg er Vejen, Sandheden og Livet«. Ikke blot har han fremsat sin Lære, men hans Person er uadskillelig fra Kristendommen. Ikke blot siger han os Vejen, vi skal følge for at blive frelst, men han er selv vor Vej. Det er kun ved at leve i Samfund med ham, at vi naar fremad. Ikke blot lærer han os Sandheden, men han er selve Sandheden, der har aabenbaret sig for Menneskene. Jo bedre vi forstaar ham, des bedre forstaar vi Livet og Me-

ningen med Livet. Ikke blot lærer han os at leve: han er selv vort Liv. Ligesom vor Haand f. Eks. lever i Kraft af sin organiske Forbindelse med Hjertet, saaledes lever vor Sjæl i Kraft af Naadens usynlige, men virkelige Forbindelse med Christus.

Jesus lever stadig i sin Kirke, som ifølge den hellige Paulus er hans mystiske Legeme. Kirkens Hoved er Christus.

Denne fundamentale Sandhed er i altfor ringe Grad Genstand for vor Betragtning; og saa er der dog næppe nogen Sandhed, som er bedre egnet til at nære og styrke vort Fromhedsliv.

Christus er vort Liv paa tre Maader. Han er Aarsag til vor Tro og Kristenliv, han er vort Forbillede, han er Genstand for vor Tro og al vor Stræben, thi han er Gud.

»Jeg er Verdens Lys«, har han sagt. Som Solen ikke blot er Lysgiver, men ogsaa Livgiver, saaledes har Jesus ved at kaste sit Lys ind i vore Sjæle gjort det muligt for Troen at spire og gro, vokse og bære Frugt.

Troen — den levende Tro — er en Kraft, der som intet andet kan skabe et Menneske om. Men denne Kraft udstrømmer fra Christi Personlighed.

Ved Troen gøres det muligt, at Naaden kan lutre og rense, styrke og bygge op. Men Naaden er intet andet end Christi Virke i os.

Christus har ikke blot lært os, hvorledes vi skal leve vort Liv. Han er selv gaaet foran for at drage os med Eksemplets Magt. Selve hans Liv taler endnu mere indtrængende end hans Ord til os.

Christus er samtidig Gud og Menneske. Saaledes er det muligt, at han samtidig er den, vi tilbeder, og den, der lærer os at tilbede. Samtidig er han den, der vandrer støttende og styrkende ved vor Side, og den, der er vor Vandrings Maal.

Christus er vort Liv, i Særdeleshed naar vi modtager ham i Alterens Sakramente. Vort Legeme kan ikke leve uden det daglige Brød, og vor Sjæl maa omkomme, hvis ikke Jesus er vort »daglige Brød«.

Jo mere inderligt vi er forenede med Christus, desto større Mulighed er der for aandelig Fremgang. Derfor skal

vi altid søge at lære Christus bedre at kende, men fremfor alt bestræbe os for at lade hans Vilje være Rettesnor for vor Levevis.

»Dersom I elske mig, da holder mine Bud.« (Jo. 14, 15.)

C. B.

Opbyggelseslitteraturen (III).

»Naar vi taler om den anden Regel, som den opbyggelige Litteratur skulde holde sig efterrettelig, hører vi samtidig om en ny Aarsag til, at Ordet Opbyggelse i Tidens Løb er hjemfaldet til saa stor Foragt. Ogsaa den kaster altsaa Lys over Deres Iagttagelser.«

»Det var rart at faa den Sag opklaret til Bunds«, svarede Hr. Merkel, »men hvordan formulerer De saa Deres nye Krav?«

»Kort og godt saaledes: den opbyggelige Litteratur maa ikke være ensidig! Hvad jeg mener dermed, er let at forstaa. De har sikkert ogsaa gjort den Erfaring, at en Bog bliver ganske utaalelig, naar den Side op og Side ned er præget af Sødladenhed og ikke tilstræber andet end at fremkalde en bestemt Slags Følelser og Stemninger. Føleri er i vore Dage meget yndet i visse Kredse.«

»Ja, her kan jeg tale et Ord med,« afbrød min Ven mig, »endnu forleden Dag var jeg til en Begravelse, hvor jeg følte mig meget ilde berørt, fordi Ligtalen bogstavelig talt var Marsch paa Stedet. Tyve Minutters Lyrik med kun et eneste Motiv! Til Slut følte jeg virkelig dyb Medlidenhed, ikke med den afdøde eller hans efterladte, men med Taleren.«

»Der kan De se! Saadan gaar det til i vor Tid, som er saa stolt af sin Intelligens! Vi behøver virkelig ikke at bebrejde vore Forfædre noget, fordi man i gamle Dage spekulerede i Folks Lettroenhed og Mirakelsyge og derfor dengang fyldte Bøgerne med den ene fantastiske Historie efter den anden. Det er kun en anden Type paa Ensighed, blot at den er forskellig fra vor egen. Selvfølgelig kan Straffen for den Slags Fejl ikke udeblive. Den menneskelige Natur er nu en-

gang ikke indrettet saaledes, at den i Længden kan finde sig i sligt. Skaberens værdifulde Gaver til os, den sandhedssøgende, kritiske Forstand og vor Vilje, som lever af Virksomhed og Daad, lader sig ikke tilsidesætte uden Protest og voldsom Reaktion.«

»Men hør, Hr. Pastor, jeg kender en tredje Type! Hvad siger De om Bøger, som i et abstrakt Sprog, uden Farve, uden Varme og uden Hjerte kun synes at være skrevet for udtørrede Videnskabsmænd? For nogle Uger siden fik jeg nemlig fat i en saadan«.

»Hvad jeg siger? Dette, at de er omtrent lige saa uberegtigede som de to første Typer! Jeg faar Kuldegysninger ved at læse dem. Endnu i Gaar frøs jeg, da jeg fordybede mig i den Bog, som ligger her paa mit Bord. Forfatteren mangler slet ikke Fantasi, men hvis han var Indianer, vilde de andre Rødhuder kalde ham: »det kolde Hjerte«. Nej, vi maa forlange, at hvem der vil arbejde med paa den religiøse Litteraturs Omraade, skal stræbe efter det Ideal, som vi finder virkeliggjort i den h. Skrift. Om den staar der nemlig i Hebræerbrevet (4,12): »Guds Ord er levende og virksomt og skarpere end ethvert tveægget Sværd og trænger igennem, indtil det skiller Sjæl og Aand, baade Ledemod og Marv og sigter Hjerternes Tanker og Hensigter.« Med andre Ord: Aand og Liv maa der være i gude-lige Bøger, som der er Aand og Liv i vort eget Indre. De maa ligesom kunne forvandle sig til alt, hvad Læseren trænger til, som Mannaen i Ørkenen smagte forskelligt efter de enkeltes Behov. For den, der ikke kender de evige Sandheder, maa de være skikkede til Belæring. Er en anden hildet i Vildfarelser og Last, maa de kunne overbevise ham om Synd. Frygtsomme og forsagte Sjæle skal de opmuntre. For dem, der med Mod og Kraft arbejder sig frem mod den kristne Fuldkommenheds Maal, skal de være en sikker Vejleder«.

»Ja, men hvor bliver Opgaven dog stor, naar man trænger dybere ind i Problemet! Er det overhovedet muligt at realisere alle disse Krav? I Øjeblikket kan jeg slet ikke erindre nogen Bog, der opfylder alle disse Betingelser.«

»Aa, Hr. Mørkel, jeg kan, og med Glæde tænker jeg f. Eks. paa den h. Frans af Sales. Hans Bøger virker gan-

ske fortryllende, naar man læser dem paa Fransk, i det Sprog, som blev skrevet omkring 1600. Gud ske Lov, at vi nu har faaet hans Philothea i dansk Oversættelse! Det er da noget, der kan være en lille Erstatning.«

»Nej, tænk, den har jeg slet ikke set endnu! Jeg skal dog skynde mig med at købe den.« »Ja, og De fortryder det bestemt ikke, Hr. Merckel! — »Men er der flere andre?« — »Ja der er, men i Øjeblikket ved jeg ikke, hvorvidt de er tilgængelige paa moderne Sprog. Jeg for mit Vedkommende har tilbragt de glædeligste Timer sammen med St. Bernhard og St. Bonaventura for kun at nævne de to, og hver Dag opdager jeg nye Skatte i Messebogen og i mit Breviar.«

»Præsterne er dog lykkelige Mennesker«, udbrød min Ven, »medens vi andre er afskaaret fra saa meget.« — »Ja, vi kan i hvert Fald være lykkelige Mennesker og stadig forøge vor indre Glæde«, svarede jeg, »men vi skulde jo hellere tale om det tredje Synspunkt. Det bringer mig egentlig i stor Forlegenhed. Ved De hvorfor?« F. K.

Pave Pius XI's Rundskrivelse

til de ærværdige Brødre: Patriarker,
Primater, Ærkebiskopper, Biskopper og andre
Overhyrder med biskoppelig Myndighed, som har Fred og
Forbindelse med den apostoliske Stol,
om det kristne Ægteskab med Henblik paa
Nutidens Forhold, Vanskeligheder, Vildfarelser
og Forseelser i Familien og i Samfundet.

Ærværdige Brødre, Hilsen og apostolisk Velsignelse.

Indledning.

1. Anledningen til at skrive om det vigtige Emne.

Stor er det kyske Ægteskabs Værdighed. Dette, Ærværdige Brødre, fremgaar tydeligt af den Omstændighed, at Christus Herren, den evige Faders Søn, efter at have antaget det faldne Menneskes Natur, paa særlig Vis ogsaa

vilde optage Familien, der jo er det menneskelige Samfunds Rod og Grundlag, som et Led i den kærlighedsfulde Plan, efter hvilken han fuldbyrdede hele vor Slægts Generjsning. Endnu mere fremgaar det af den Kendsgerning, at han førte Ægteskabet tilbage til hin oprindelige ukrændede Renhed, hvori Gud havde indstiftet det, ophøjede det til et sandt og »stort«¹⁾ Sakramente i den nye Pagt og derfor betroede dets Forvaltning og hele Omsorgen for det til Kirken, sin Brud.

Men hvis denne Fornyelse af Ægteskabet skal bringe de forventede glædelige Frugter hos alle Nationer i hele Verden og til alle Tider, saa er det først og fremmest nødvendigt, at den menneskelige Aand lader sig oplyse ved Christi uforfalskede Lære om Ægteskabet; dernæst bliver det alle kristne Ægtefolks Pligt at søge Kraft for deres svage Vilje i Guds indre Naadehjælp og saa i hele deres Tankegang og Handlemaade at rette sig efter Christi hellige Lov, for saaledes baade personlig og for deres Familie at finde Lykke og Fred.

Men desværre maa ikke blot Vi, naar Vi fra Vort høje apostoliske Stade ser hen over Verden, men ogsaa I, Ærverdige Brødre, iagttage og sammen med Os meget beklage, at saa mange Mennesker fuldstændig har glemt den Generjsning, Gud har fuldbyrdet, og enten slet ikke mere kender det kristne Ægteskabs store Hellighed, eller frækt nægter den, eller ogsaa alle Vegne træder den under Fødder, idet de støtter sig til falske Grundsætninger, som en ganske vist ny, men bundforkert Moral opstiller. Da disse fordævelige Vildfarelser og syndige Vaner ogsaa er begyndt at faa Indpas blandt de troende og med hver Dag griber mere og mere om sig, uden at man rigtig lægger Mærke til det, saa ansaa Vi det, i Kraft af Vort Embede som Christi Statholder paa Jorden og øverste Hyrde og Lærer, for Vor Pligt at opløfte Vor apostoliske Røst for at bortskræmme de Os betroede Faar fra de giftige Græsgange og, saa vidt det staaar i Vor Magt, at bevare dem for Smitte.

---

¹⁾ Ef. 5,32.

2. Stadfæstelse af Leo XIII's Lære om Ægteskabet.

Vi har altsaa besluttet, Ærværdige Brødre, at henvende Os til Eder og gennem Eder til hele Christi Kirke, ja til hele Menneskeslægten, og at tale om det kristne Ægteskabs Væsen og Værdighed, om den Lykke og Velsignelse, som herfra tilflyder Familien og hele det menneskelige Samfund, om de Vildfarelser, der strider mod dette vigtige Punkt i Evangeliets Lære, om de Forseelser, som er det ægteskabelige Livs Ulykke, og endelig om de vigtigste Midler, som bør anvendes mod disse Onder. Herved følger Vi Vor Forgænger Leo XIII's — salig Ihukommelse — Fodspor og gør samtidig hans Rundskrivelse »Arcanum«¹⁾, som han for 50 Aar siden skrev om det kristne Ægteskab, til Vor egen og stadfæster og bekræfter den. Idet Vi desuden behandler nogle Punkter lidt udførligere, fordi vor Tids Forhold og Vanskeligheder kræver det, erklærer Vi, at Leos Encyklika paa ingen Maade er forældet, men beholder sin fulde Gyldighed og Betydning.

3. To Ejendommeligheder ved det kristne Ægteskab.

For at tage Vort Udgangspunkt i denne Paves Rundskrivelse, som næsten udelukkende bestaar i en Paavisning af Ægteskabets guddommelige Indstiftelse, dets sakramentale Karakter og dets Uopløselighed, skal først og fremmest den Sætning staa fast som urokkeligt og urørligt Grundlag for alt følgende: Ægteskabets Indstiftelse og Fornyelse er ikke Menneskers, men Guds Værk. Ikke Mennesker, men Gud selv, Naturens Ophav, og sammes Genopretter Kristus Herren har ved deres Love sikret, styrket og ophøjet det. Det er en Selvfølge, at disse Love ikke kan være afhængige af eller undergivne menneskeligt Fordogtbeholdende, ja ikke engang en mod Guds Lov stridende Overenskomst mellem Ægtefællerne. Saadan lyder Skriftens Lære²⁾, dette er den uafbrudte Tradition i hele Kirken, dette er Tridentiner Konciliets højtidelige Afgørelse³⁾, som med Skriftens egne Ord lærer og bekræfter,

¹⁾ Encyklika: Arcanum divinum sapientiae, 10. Febr. 1880.

²⁾ 1. Mos. 1,27—28. 2,22—23. Mt. 19,3 ff. Ef. 5,23 ff.

³⁾ Conc. Trident. sess. 24.

at Ægteskabets livsvarige og uopløselige Baand, dets Enhed og Fasthed har Gud til Ophavsmand.

Men skønt Ægteskabet efter sin Natur er en guddommelig Institution, saa har dog ogsaa den menneskelige Vilje sin, endda meget ærefulde, Plads og Del deri. Thi hvert enkelt Ægteskab, d. v. s. den ægteskabelige Forbindelse mellem en ganske bestemt Mand og en ganske bestemt Kvinde, opstaar kun ved begge Brudefolkenes frit afgivne Jaord. Denne frie Viljeserklæring, hvorved begge Parter giver og modtager den for Ægteskabet ejendommelige Ret¹⁾, er i den Grad nødvendig for Indgaaelsen af et virkeligt Ægteskab, at den ikke kan erstattes af nogen menneskelig Magt og Myndighed²⁾. Men denne Frihed har kun det ene Formaal, at faa konstateret, om Parterne virkelig vil indgaa Ægteskab og det med netop denne bestemte Person, eller om de ikke vil. Derimod er selve Ægteskabets Natur fuldstændig unddraget den menneskelige Frihed og Bestemmelsesret, saaledes et enhver, naar han engang har indgaaet Ægteskab, er underkastet dets guddommelige Love og grundvæsentlige Egenskaber. Thi, som den englelige Lærer (d. h. Thomas af Aquino) i et Kapitel om den ægteskabelige Troskab og om Afkommet siger: »Disse to (Troskab og Afkom) er en umiddelbar Følge af Ægtepagten, saaledes at der overhovedet ikke vilde opstaa noget virkeligt Ægteskab, hvis man i den Viljeserklæring, der bevirker Ægteskabet, udtrykte noget som staar i Strid med dem«³⁾.

Ved et Ægteskab finder altsaa en sjælelig Forening og Sammensmeltning Sted; den gaar forud for den legemlige og er inderligere end denne, og den virkeliggøres ikke ved flygtige Sansefornemmelser eller Følelser, men ved en velovervejet og fast Viljesbeslutning. Ved denne Sammensmeltning af to Sjæle knyttes efter Guds Bestemmelse et helligt og ukrænkeligt Baand.

Dette er altsaa Ægtepagtens ejendommelige og ganske enestaaende Natur og Væsen. Denne Ejendommelighed gør den himmelvidt forskellig fra umæ-

¹⁾ slg. Cod. Jur. Can. c. 1081, § 2.

²⁾ slg. Cod. Jur. can. c. 1081, § 1.

³⁾ Sum. theol. III Suppl. 9. 49. a. 3.

lende Dyrs Forbindelser, som ene og alene skyldes Natu-
rens blinde Drifter og ikke bestemmes af aandelig Dømme-
kraft og fri Vilje. Ægtepagten er ogsaa forskellig fra hine
løse menneskelige Forbindelser, der ikke kender til noget
virkeligt og moralsk Viljesbaand og derfor er blottet for
al Ret til Samliv som i et Ægteskab.

Hermed er det givet, at den retmæssige Myndighed
ganske vist har Lov, ja endogsaa Pligt til at indskride
imod, forhindre og straffe umoralske, fornuft- og naturstri-
dige Kønsforbindelser. Men da det her drejer sig om noget,
som er en Følge af selve den menneskelige Natur, gælder
lige saa sikkert ogsaa den Advarsel, som Vor Forgænger
Leo XIII — salig Ihukommelse — med rene Ord har ud-
talt¹⁾: »Gælder det om at vælge en Livsstand, kan der
ikke være nogen Tvivl om, at den enkelte har Lov og
Ret til at bestemme sig selv til et af to: enten at følge
Christi Raad om ugift Stand eller at binde sig ved Ægte-
skabets Baand. Ingen menneskelig Lov kan fratage nogen
den naturlige og medfødte Ret til Giftermaal eller paa no-
gen Maade sætte Skranker for Ægteskabets Hovedformaal,
som Guds højeste Vilje i Begyndelsen har fastsat med de
Ord: »Bliv frugtbar og mangfoldig«²⁾).

Det legitime Ægteskabs hellige Samliv grund-
lægges altsaa samtidig af Guds og Menne-
skers Vilje. Fra Gud er selve Ægteskabets Ind-
stiftelse, dets Formaal og Bestemmelse, dets
Love og Velsignelser. Fra Menneskene kom-
mer — ganske vist ved Guds Naade og Hjælp —
det enkelte Ægteskab i Forbindelse med de af
Gud fastsatte Pligter og Velsignelser, idet
den ene Part højmodigt skænker sin egen Per-
son til den anden for Livstid.

¹⁾ Litt. Encycl. Rerum novarum. 15. Maii 1891.

²⁾ 1 Mos. 1,28.

Marskal Joffres sidste Handling.

Som bekendt blev den gamle Marskal indlagt paa Johannesbrødrenes Hospital i Rue Oudinot. En halv Time efter sin Indlæggelse blev hans Fod amputeret.

Joffre, der havde tilhørt det antiklerikale Parti, blev indlagt d. 19. December, og Fredagen efter modtog han de sidste Sakramenter af Hospitalets Præst, Pastor Bellesœur. Han var ved fuld Bevidsthed, da han bad om at modtage dem, efter at have ført adskillige Samtaler med Pastor Bellesœur.

Baade Paris's Ærkebiskop, Kardinal Verdier, og den pavelige Nuntius, Mgr. Maglione, aflagde Besøg hos den gamle døende Marskal, inden han, fuldt forsonet med Kirken, gik bort. H.

Benediktineroblater.

Der er maaske mange, der ved at læse denne Overskrift ikke aner, hvad en Oblat af den hellige Benedikts Orden er.

Men der er vist ingen, som ikke kender noget til den hellige Benedikt og Benediktinermunke.

Vi har fra Historien hørt om, hvorledes disse fromme Munke med den hellige Ansgar som Fører bragte Kristendommen til vort Fædreland.

Benediktinerne har som faa andre Ordener vundet saa godt som alles Kærlighed og Interesse, baade Protestanters og Katholikers, der paa Rejser i Udlandet har besøgt de gæstfrie Klostre, som modtager fremmede, som om det var Christus selv.

I manges Hjerter er der vaagnet en stadig voksende Længsel og Iver efter atter at se den hellige Benedikts Sønner vende tilbage til vort Land, som Reformationen fordrev dem fra.

Vi tror, at den Tid ikke er fjern. I hvert Fald vil Abbeden for Benediktinerklostret i Clairvaux i Luxembourg gøre alt, hvad der staar i hans Magt, for at denne Længsel og dette Haab kan virkeliggøres. —

Kan nu vi danske Katholiker intet gøre for denne store Sag? Jo, ved at interessere vore Trosfæller derfor og ved at bede for, at der i unge Danskeres Hjerter vækkes Kald til at indtræde i St. Benedikts Orden. —

Her har ogsaa de ovenfor nævnte Oblater en Mission. Lad mig med det samme sige, at Oblater er katholske Mænd og Kvinder, der kan sammenlignes med Tertiærerne af St. Franciskus's Orden — der er de fleste bekendte — men der er den Forskel, at medens Tertiærerne har en ganske særlig Regel, saa gives en saadan ikke for Oblater. Disse har den selv samme som Benediktinere indenfor Klosters Mure. Denne Regel (som nu ogsaa findes paa Dansk, oversat af Forfatteren Pastor P. Schindler) skal Oblaterne søge at leve deres Liv efter, idet de med den som Rette-snor — som et instrumentum perfectionis — stræber efter som Munkene at føre et saa fuldkomment katholsk Kristenliv som muligt.

Der findes rundt om i Danmark adskillige Oblater, som imidlertid ikke har Kontakt med hverandre.

Det er derimod Tilfældet med de Oblater, der er knyttede til Klosteret St. Maurice et Maure i Clairvaux, og som bor i København. De samles regelmæssigt og holder Møde en Gang om Maaneden i Rosenkranskirken. De danske Oblaters særlige Opgave er i det stille at bane Vej for Benediktinerne, at de snart maa bygge Klostre i vort Land. Ja, oprette Klostre, der er et Centrum og Arnested for ægte katholsk Fromhed og Kultur.

— Dersom der blandt Katholiker findes en eller anden, der ønsker fyldigere Oplysning om Oblater, deres Maal og Pligter, end det er mig muligt at give i vort Ugeblad, hvor Pladsen er meget begrænset, saa kan man henvende sig til Pastor Niels Hansen, Boyesgade 8, København V. Denne er af Abbeden i Clairvaux udnævnt til Leder for danske Oblater og forsynet med de nødvendige Fuldmagter, f. Eks. til at iklæde Postulanter, modtage Profes og indvie de saakaldte Benediktusmedaljer.

fr. *Ansgarius*.

Kirkeskatten.

I denne Tid, da man er beskæftiget med at udfylde Selvangivelsen til Skattevæsenet, er der rig Anledning til at overveje, om det Beløb, man yder i Kirkeskat til sin Sognekirke, ogsaa staar i passende Forhold til ens Indtægt og, hvad man skal betale i Stats- og Kommuneskat, og en saadan alvorlig Overvejelse vil vistnok i mange Tilfælde resultere i en for Sognene højst kærkommen Forhøjelse.

Det maa betragtes som en Samvittighedspligt for enhver Katholik, der er sat i Skat til Stat og Kommune, ogsaa at yde et passende Beløb i Kirkeskat for derved at bidrage til et sømmeligt Underhold for vore Præster, Kirke-

skolernes Opretholdelse og Kirkernes mangfoldige øvrige stadig stigende Udgifter. Ingen Katholik bør betale »Kirkelige Afgifter« til Folkekirken, og er saadanne opført paa Skattebilletten, vil man ved Henvendelse til Rodekontoret eller Skattevæsenet blive fritaget derfor, naar man fører Bevis for, at man betaler Kirkeskat til sin Sognekirke.

For at lette Udredelsen af Kirkeskatten for de mange, for hvem det ikke er let at betale et større Beløb paa een Gang, har de københavnske Forvaltningsraad indført, at Kirkeskatten kan betales paa samme Maade, som Skatterne til Københavns Kommune, nemlig i 10 maanedlige Rater. De, der ønsker at benytte denne Indbetalingsmaade, vil ved Henvendelse til Menighedskontoret (Telefon Palæ 3762) faa tilstillet 10 Stk. Postindbetalingskort, hvorved Indbetaling kan ske paa ethvert Postkontor mod en Porto af 5 Øre for indtil 25 Kr.

Forvaltningsraadene
for de katolske Sogne i København.

Basar i Aarhus.

Efter henved $2\frac{1}{2}$ Aars Hvil ringes der atter sammen til Basar i Jyllands Hovedstad. Den holdes Lætare-Søndag den 15. Marts og paafølgende Måndag.

Atter gælder det Børnenes og de unges Sag. Thi der er meget at gøre endnu, inden vi kan sige: All right! Det er Kirkens Fremtid, der bedes om Hjælp til. Vi kan se det med vore egne Øjne, hvorledes der vokser en hel Menighed frem paa Djursland; allerede nu er 300 samlet om det nye Kapel i Pindstrup; det kan ikke vare længe, saa har de egen Præst med Skole og Præstegaard paa et centralt beliggende Sted i denne saa smukke Egn paa Jyllands Østkyst.

Men inden vi er naaet saa langt, skal vi fortsætte med vor Undervisning paa 10 forskellige Steder i Distriktet, med de provisoriske Børnehjem og med Gudstjeneste i de fire Kapeller og rundt om i Hjemmene. Alt dette koster Penge; desuden skal der ydes Renter og Afdrag for de Laan, der blev optaget ved Kapellernes Oprettelse, og Menigheden bestaar for Størstedelen af fattige Landarbejdere.

Derfor henvender vi os endnu en Gang til alle, der har Forstaaelse for disse spredte Trosfællers aandelige Nød, og beder ogsaa Dem om Deres Hjælp. Gaver til Basaren — ogsaa Pengegaver — bedes sendt til undertegneds Adresse, Ryesgade 26, Aarhus, og modtages med Tak af

Joseph Koch

kath. Sognepræst f. Aarhus og Omegn

Fra den vide Verden

Aëroplanet i Kirkens Tjeneste.

Kasibi (Sydafrika). 27 Politisoldater — alle Katholiker — der gjorde Tjeneste paa den nordrhodesiske Politistation Mongu, havde længe inderlig ønsket, at Præsten vilde besøge dem. Men det vilde tage en Maaned for den nærmeste Præst at naa frem til dem. De havde ofte forgæves anmodet den apostoliske Præfekt, om han vilde faa en Præst til at aflægge dem et lille Besøg. Til sidst fandt de paa at indsamle Penge: 50 Pund Sterling til en Flyvetur. Saa kunde Præsten komme til dem pr. Aëroplan. Den polske Jesuit, P. Siemienski, var rede. Hytten, hvori Pateren skulde bo, omdannedes til et lille Kapel. Her plejede de 20 sorte og de 7 hvide Politisoldater at samles til fælles Bøn.

Denne lille Begivenhed vidner mere end lange Artikler om Trosliv hos Afrikas Kristne.

Fra Hovedstad og Provins

De franske Prædikener i St. Ansgars Kirke.

Den belgiske Prædikant, Pater Hénusse, som Mandag d. 19. Januar første Gang tog Ordet i St. Ansgars Kirke, aabenbarede straks blændende Egenskaber. Hans Fransk er usædvanlig smukt og yderst distinkt. Hans Fremstilling er krystalklar og logisk. Sin skønne og mægtige Røst behersker han med stor Kunst. Livlige og malende Gestus understreger hans Ord.

Taleren frembævede i sit indledende Foredrag, at han ikke havde i Sinde at behandle sit yderst alvorlige Emne: »Moralens Grundlag« paa en rent abstrakt Maade, men i Forhold til det levende Liv. Moral vil sige: Kunsten at blive et hæderligt Menneske. Moralens Grundlag: Motivet for Menneskenes Handlinger. Efter som disse Motiver veksler, opstaar forskellige Moralsystemer: Frihedsmoral, Nyttmoral, Ærens Moral o. s. v. Disse Systemer vilde de følgende Dage blive skildrede og gendrevne og Moralens rette Grundlag blive fastslaaet.

Højskolemødet.

I Tirsdags fortsatte »Den katolske Højskole« med sine Foredrag om Hedningemissionen. P. H. Lucas gav et klart og fyldigt Overblik over Negermissionen i Afrika. Efter en Redegørelse for de geografisk-historiske Grunde, hvorfor Evangeliets Lys tændtes saa sent i det mørke Afrika, gennemgik Foredragsholderen i store Træk Negermissionens Historie op til vor Tid. I Nutiden dvælede han særlig ved Ugandas indrekirkelige Forhold, ved Kameruns Massekonversioner, ved Koangos mønsterværdige Skolevæsen og ved Kirkens sociale Mission i Sydafrika med Marianhill som Udgangspunkt. Der arbejdes fortrinligt, med de mest moderne Metoder og efter de fra Kirkens Midtpunkt udgaaede Instrukser. Frugterne af den eukaristiske Folkeopdragelse i Uganda fortjener at nævnes til Efterligning: »Hele Livet hæves op til en højere overnaturlig Sfære. Fejl og Lidenskaber bekæmpes ikke saa meget fordi de er stygge og skadelige i naturlig Henseende, men fordi de ikke kan forenes med det overnaturlige Livsfællesskab med Jesus, som forøges ved hver hellig Kommunion.«

Hertug Knuds Divisions Mindefest for Hellig Knud Lavard.

Spejderne havde Ære af deres Hertug Knuds Fest Søndag d. 18. Januar. Salen kunde knapt nok rumme de mange Mennesker, der var mødt. Hans Højærværdighed Biskoppen og en Del Præster var interesserede Tilhørere. Spejderkorpsset havde ladet sig repræsentere af Ingeniør Ove Holm.

Efter et Par indledende Ord af Divisionschefen, Hr. Lærer H. D. T. Kiærulff, gik klare Spejderrøster i Gang med Kantaten, som er skrevet af Tropsfører Henning Valeur Fausbøll. Selv Musikken var leveret af en Spejder, Hr. Einar Raith.

Kantaten skildrede i store Træk Helgenens Liv. Samtalen mellen Knud Lavard og Magnus blev gengivet ved Recitation, vekselvis af tre Spejdere: »Fortælleren, Knud, Magnus«. En Sang udtrykte paa én Gang Spejderlovens Grundtanker og skildrede Hertug Knuds Egenskaber. Baade Tekst og Musik klæng enkelt og kønt.

Pater Nøsen besteg Talerstolen. Efter en Skildring af Knud Lavard udtalte han bl. a.: »Spejderne har valgt Knud Lavard til Fører af mange Grunde, men ogsaa fordi han var saa ung. Knud er et slaaende Bevis for, at man allerede i sin Ungdom kan staa rustet til Manddommens

Værk. Til Lykke, Spejdere, med, at I har en Fører som han. Trofast maa i følge hans Banner.« Pater Nøsen forstaaer at tale til de unge.

Efter en smuk Festsang af E. F. Rønnow (Melodi: A. Menzinger) opførtes et Spil i to Billeder med Tableauer: »*Hellig Knud Hertug i Lejrbaalets Skær*«. Forfatteren er Tropsfører Chr. Wedervang. Det gjorde stor Lykke. Navnlige var Lejrbaalsscenen med Tropsførerens og »Tropskapellanens« Hertug Knud-Skildringer, illustreret af en Række Tableauer, af stor Virkning. Hele Spillet var skrevet paa Vers, der hverken manglede Farve eller Glød.

Katholsk Højskole.

Tirsdag den 27. Jan. Kl. 20 i St. Knuds Sal, Stenosg. 4 B.

Pater A. Menzinger: Eskimo-Missionen.

Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« bedes medbragt.

Den katholske Højskole, Danske Kvinders katholske Forbund og Academicum Catholicum

indbyder til Fællesmøde *Onsdag d. 4. Februar Kl. 8 i »Borgernes Hus«* (Rosenborggade).

Hans Højærværdighed Biskop J. BREMS: »*Paa Petri Stol*«.

Adgang for alle: 25 Øre. — »Sursum Corda« bedes medbragt. Medlemskort (Aarskort, Emblem) til en af de indbydende Foreninger giver gratis Adgang.

St. Michaels Klub.

Mandag d. 2. Februar Kl. 8 Foredrag af Frk. Eschricht om »Salesianerinderne i Obermarchtan Kloster i Würtemberg«. Kl. 7¹/₂ har Nordens Bønforening Andagt i St. Knuds Kapel, hvortil alle Medlemmer af St. Michaels Klub, som er tilknyttet denne Forening, opfordres til at give Møde.

Tirsdag d. 3. Februar, St. Ansgars Fest, mødes St. Michaels Klub som i Fjor til Bønforeningens Messe og Fælleskommunion Kl. 7¹/₂.

Til Kaffebordet i Lokalerne for Klubbens Medlemmer bedes man melde sig nogle Dage forud hos Frk. Anker, Tlf. Vester 7769.

A. C. Semestret aabnes med *Helligaandsmesse i St. Knuds Kapel Fredag d. 30. ds. Kl. 7¹/₂* (Fælleskommunion).

Derefter Morgenkaffe i Lokalerne for Medlemmer.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes:

Plads søges:

1 Køkkenelev; 1 Gartner v. Herregaard paa Sjælland; Kvindelig Hjælp paa et Lager; 1 Formiddags Hjælp.

Velanbef. Medhjælper v. Lager el. Fabrik (mindre Løn); 19aarig ung Pige i Huset; 19aarig ung Pige som Ekspeditrice; ved Lapning, hvadsomhelst; af en Husbestyrerinde for en ældre Herre.

Ansøgning med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paa-tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13. Kbh. K.

Kirkelig Kalender.

25. Jan. S. 3. Sønd. e. Epiphani.	1. Febr. S. Septuagesima. — Ansgar.
26. — M. Polykarp.	2. — M. Kyndelmisse.
27. — Ti. Johannes Chryso- stomus.	3. — Ti. Ansgar.
28. — O. Agnes.	4. — O. Andreas Corsinus.
29. — T. Frans af Sales.	5. — T. Agathe.
30. — F. Martina.	6. — F. Titus.
31. — L. 4. Sønd. e. Epiphani.	7. — L. Romualdus.

Ugens Messebønner.

25. Jan. S. 3. Sønd. e. Epiphani (N.-M. 89); 2. Pauli Omvendelse (N.-M. 799), 3. Petrus (N.-M. 789).
26. — M. Polykarp (804—665).
27. — Ti. Johannes Chrysostomus (805—637).
28. — O. Agnes (806, [220]—638); 2. Gudsmoder (Kirkebøn 64—101, Stillebøn [92]—[95], Slutningsbøn 65—102), 3. For Kirken eller for Paven ([123,122]—[107]).
29. — T. Frans af Sales (807—638).
30. — F. Martina (807—639); 2. og 3. som Onsdag.
31. — L.*) 4. Søndag e. Epiphani (93—128); 2. Petrus Nolasco (807—639); der læses *Gloria* og *Credo* og Trefoldigheds Præfation.

*) Da der i Aar kun er Plads til 3 Søndage efter Epiphani (idet Septuagesima falder paa 1. Febr.), læses den 4. Søndags Officium og Messe paa *Lørdagen* før Septuagesima (Søndagen »anticiperes«), medens 5. og 6. Søndag først læses i Slutningen af Kirkeåret som henholdsvis 24. og 25. Søndag e. Pintse.

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udg. af Messebogen, det andet den gamle Udg.

Bønforeningen for Nordens Konversion.

I Anledning af St. Ansgars Fest den 3. Februar, som er Bønforeningens Titularfest, holdes Mandag den 2. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften en Andagt i St. Knuds Kapel (Vestervoldgade 115) samt Tirsdag den 3. Februar Kl. 7 $\frac{1}{2}$: *Messe* i St. Knuds Kapel med *Fælleskommunion* for Bønforeningens Medlemmer i Foreningens Intention.

Vi gør samtidig Medlemmerne opmærksom paa, at der holdes tilsvarende Messe og Fælleskommunion i Sverige og Norge.

St. Ansgars Kirke. Tirsdag den 3. Februar Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Mødreforeningens Møde i Tilslutning til den stiftede Messe til Ære for den h. Ansgar.

Blasiusvelsignelse bliver meddelt efter hver Messe.

Jesu Barndomsforening. Der gøres endnu en Gang opmærksom paa, at Foreningens Ledelse er overtaget af Hr. *Pastor C. Jaworski*, Nørrebrogade 27 - C⁴, Kbhvn. N. Post-Giro Konto Nr. 2539.

Mariakongregationen for yngre og ældre Mænd i Rosenkranssognet. Søndag d. 1. Februar: Fælleskommunion i 8-Messen.

FREMMESPROGTRYKKER IET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

79. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariustoreningen og udkommer hver Søndag Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 S Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Cay Benzon, Nørrebrogade 27, Kbhvn. N. Tlf. Nora 239 x. Træffes som Regel bedst alle Hverdage (undt. Tirsdag) Kl. 5-6. Der kan ogsaa gives Besked pr. Tlf. Byen 6505.

Nr. 5.

Søndag den 1. Februar.

1931

INDHOLD: Encyklika og Dagspresse. — Opbyggelseslitteraturen (IV). — Pave Pius XI's Rundskrivelse. — Gregoriansk Koral til St. Ansgars Fest. — In festo sancti Ansgarii. — Hellig Kong Knud fejres i Rom. — De østrigske Katholiker og den sociale Nødstilstand. — »Fattigbiblerne« i Middelalderen. — Biskop Dr. Joseph Ambühl og Kirkesmusikken. — Reolen. — Fra den vide Verden. — Fra Hovedstad og Provins. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Encyklika og Dagspresse.

Om Pavens nye Rundskrivelse om Ægteskabet har et af de store københavnske Blade udtalt sig i en ledende Artikel. Og den samme Interesse, som Bladet derved viser den katholske Opfattelse af nogle af Tidens alvorligste Spørgsmaal, gør vi Ret i selv at vise de Tankegange, som raader udenfor Kirkens Mure.

Det københavnske Blad anerkender, at Kirken maa have en »uforgængelig og uforanderlig« Mening om de Ting, det her drejer sig om. Det indrømmer lige saa villigt, at de sædelige Forhold i Øjeblikket ligger i Kaos og med Rette kan give Aarsag til Ængstelse. Men modsat den pavelige Rundskrivelse ser Bladet hen til en ny Tid, som har skabt sig en ny Moral, forskellig fra og bedre end den Moral, hvis Talsmand Paven er. For det københavnske Dagblad er der ingen Tvivl om, at den kristne Moral paa Forhaand har tabt Slaget. Den vil vise sig afmægtig til at ændre Udviklingens nødvendige Gang.

Hvis Stridens Parter skal nærme sig til at forstaa hinanden, maa maa allerførst gøre sig klart, at Kirkens Stilling paa ingen Maade kun er en besindig Konservatisme, som prøver at dæmpe Farten paa Forandringernes Hjul. Kirken ikke blot ved, at Skik og Brug er underkastet Vekslen, og at ændrede sociale og økonomiske Forhold nødvendigvis maa gribe dybt ændrende ind paa den Skikkelse, som f. Eks. Ægteskabets Institution til enhver Tid maa antage — den ikke blot ved det, men ønsker ikke at forhindre det. Dens Interesse for Ægteskabet er en anden.

Kirken lader sig her og altid lede af den Overbevisning, at alt menneskeligt har en »uforgængelig og uforanderlig« Kerne. Derfor maa der i enhver Vekslen og Udvikling være noget, der ikke tør røres, ikke maa krænkes, fordi dets Ødelæggelse nødvendigvis maa virke katastrofalt for Menneskeliv og Menneskesamliv. Kirken opfatter sin Moral, ikke som et frit valgt Sæt af Paabud og Forbud, der godt kan tænkes erstattet med et andet System af Regler, men som det eneste, der svarer til det uforanderlige i Menneskenaturen, selve Brugsanvisningen til Menneskesamlivets komplicerede Maskine.

Der vil vindes meget, hvis Diskussionen om Ægteskabets Skikkelse i en ny Tid kommer til at dreje sig om, hvad der i det lange Løb og som almindelig Regel vil vise sig at være umisteligt. I Stridens Hede sker det let, at Forandringernes ivrige Tilhængere overser, at Mennesker dog stedse bevarer et Grundpræg, som stiller sine Krav til Institutionernes Fasthed. Det sker ogsaa let, at Forandringernes ængstelige Tilskuere foruroliges mest af Bagatellerne og de overfladiske, ydre Nydannelser, som vel falder stærkest i Øjnene, fordi de er Overflade, men i Virkeligheden intet betyder. Men naar Opmærksomheden rettes direkte mod det springende Punkt — Kernen, der ikke tør røres — vil Forstaaelsen lettes.

Hvad angaar de tre i Artiklen nævnte Modernismer: Skilsmisse, Fødselskontrol og Kammeratægteskab, bør man i den kirkelige Afvisning af dem se et og samme Krav om Inddæmning af den seksuelle Brænding. Skilsmisse-Opnaaligheden maa logisk føre til Frigørelse for Fribytterlysterne, Fødselskontrollen til Adskillelse af Middel og Formaal paa

et Omraade, hvor Adskillelsen vil vise sig skæbnesvangerst, og Kammeratægteskabet (der ifølge Chesterton hedder saadan, fordi det ikke er et Ægteskab, og fordi Parterne meget snart er færdige med at være Kammerater, og som det er yderst vanskeligt at tage alvorligt i en fornuftig Debat) simpelthen til Forgiftelse af Samlivet ved dets Kilder. I Kirkens Afvisning af disse Ting ligger en Viden om de seksuelle Kræfters Natur, i Agitationen for dem Uvidenheden om, hvad det er for blinde Kræfter, man ønsker løsgjort.

H. D. T. K.

Opbyggelseslitteraturen (IV).

»Den tredje Regel kan med ganske faa Ord udtrykkes saaledes: Den opbyggelige Bog maa være individuel. De forstaar nok, hvad jeg mener, Hr. Merkel. Den skal rette sig efter Alder og Modenhedsgrad, efter Køn og Stand, fordi den religiøse og moralske Hjælp, de enkelte Menneskeklasser trænger til, er saa forskellig. Man maa jo heller ikke paa Litteraturens Omraade give den lille David Sauls svære Rustning paa, eller omvendt!«

»Det er klart,« svarede min Ven, »og ogsaa Vor Herre, synes jeg da, tog Hensyn til, af hvad Art hans Tilhørere var. Det slaar mig, hver Gang jeg læser i Evangelierne og ser Forskellen mellem hans Taler til Provinsboerne i Galilæa og de lærde Herrer Skriftkloge i Jerusalem.«

»Den lagttagelse er udmærket, og det var godt, at De huskede den! Lad mig blot tilføje, at dette har været Guds Pædagogik fra Begyndelsen af. I Hebræerbrevets første Sætning staar, at Gud i de gamle Tider ikke blot mange Gange, men ogsaa paa mange forskellige Maader talte til Fædrene ved sine Profeter. Regelen er saaledes rigtig nok. Men jeg kan ikke nægte, at jeg i Aarenes Løb har haft mange Kvaler, naar jeg skulde anvende den.«

»Naa, hvorfor da?« spurgte Hr. Merkel noget forbavset.

»Ja, hvis De vidste, hvor mange der har bedt mig om at opgive dem en god Betragtningbog og saa er blevet skuffet over, hvad jeg kunde nævne dem, saa vilde De jo

bedre kunne forstaa mig. Jeg skal forklare den Sag lidt nærmere. Nu ser jeg bort fra Mennesker, der søger litterær Nydelse i Bøger, som vil løse en helt igennem praktisk Opgave. At den Slags Læsere bliver skuffet, er en Selvfølge. Deres berømte Type er for Resten den h. Augustinus i sine yngre Aar. Han gad ikke læse i den h. Skrift, fordi dens jævne, ukunstlede Sprog var denne Kunstlærers imod. Jeg ser ogsaa bort fra dem, der alt for let og alt for hurtigt vil komme til det forventede aandelige Udbytte. En opbyggelig Bog ligner ikke sjældent en Kokosnød, hvis bitre Skal man først maa være kommet igennem, før man kan nyde den velmagende Kerne. Og Herrens Ord om, at man vedvarende skal bede og søge og banke paa Døren, gælder ogsaa her. Disse to Menneskegrupper ser vi altsaa bort fra og taler kun om en reel Vanskelighed, der netop opstaar ved Kravet om at tage Sigte paa en enkelt Klasse. Sæt, en Forfatter med Held løser den Opgave at skrive en Betragtningbog for, lad os sige, Ordenssøstre. I samme Øjeblik har han næsten gjort sit Arbejde ubrugeligt for andre, som ogsaa gerne vil benytte sig af et saadant Hjælpemiddel.«

»Naa, nu forstaaer jeg Dem, Hr. Pastor, og nu ved jeg ogsaa, hvorfor den Slags Bøger som oftest faar en slem Omgang i Anmeldelserne.«

»Ganske rigtigt! Tit kunde man ønske, at den kloge Anmelder kendte Goethes fortræffelige Raad: „Naar nogen vil være Kritiker,“ sagde han i sin Tid, „skal han ikke spørge: hvad ønsker jeg, men hvad har Bogens Forfatter sat sig for at opnaa? Saa undersøger Kritikken, om Maallet er naaet, og de rette Midler er brugt.“ I Steden for tænker saa mange kun paa sig selv, gør deres egne Ønsker til Maalestok for alt og udtaler en nedsættende Dom over en Bog, som paa det rette Sted gør udmærket Fyldest.«

»Hr. Pastor, Goethe maa have været en klog Mand! Hans Bemærkning finder jeg meget rammende.«

»Ja, han er ikke for ingen Ting blevet berømt. Men lad os altsaa slaa fast: I Virkeligheden eksisterer der næppe nogen Opbyggelsesbog for alle. Ikke engang den h. Skrift i sin Helhed er det eller vil være det, skønt den altid var og er den rigeste Kilde til

religiøs Belæring, Trøst og Opmuntring, og skønt al anden religiøs Litteratur øser sine bedste Tanker, Billeder og Bevæggrunde af Guds skrevne Ord.«

»De har Ret, Hr. Pastor; efter dette kan jeg bedre forstaa mig selv og mine egne Oplevelser. Evangelierne og Apostlenes Gerninger fandt jeg ofte saa gribende, medens andre Bøger ikke saa sjældent lod mig kold; ja, jeg kunde ikke engang falte Tankegangen, f. Eks. i den h. Paulus's Breve.«

»Det har ogsaa andre erfaret, og det er sikkert tilsigtet af Gud, for at enhver kan mærke paa sig selv, at den h. Petrus har Ret, naar han siger: Hos »vor elskede Broder Paulus« er »nogle Ting vanskelige at forstaa, hvilke de ukyndige og ubefæstede fordrejer, ligesom ogsaa de øvrige Skrifter til deres egen Fordærvelse« (2. P. 3,15—16.), og for at enhver maatte læse Skriften under Ledelse af Kirken, som har Fuldmagt til at forklare den. — Men, undskyld, Hr. Merkel! Jeg skal af Sted. Klokken er bleven saa mangel De kan nok nøjes med de tre Synspunkter for denne Gang! Andre Sider kan vi jo tale om, naar De kommer og fortæller om Deres Møde og om Diskussionen. Det bliver vist interessant. Saa — Farvel da!« »Farvel og paa Gensyn«. F. K.

Pave Pius XI's Rundskrivelse om det kristne Ægteskab.

(Fortsat.)

I. Del.

Det kristne Ægteskabs Goder og Velsignelser.

Idet Vi nu, Ærværdige Brødre, gaar over til at skildre, hvor mange og hvor store Goder Gud har skænket det sande og virkelige Ægteskab, kommer Vi i Tanke om hin berømmelige Kirkelærers Ord, hvem Vi for ikke saa lang Tid siden i Vor Rundskrivelse »Ad salutem« har fejret i Anledning af hans 1500 Aars Minde¹⁾. Den h. Augustinus

---

¹⁾ Litt. Encycl. Ad salutem 20. Apr. 1930.

skriver nemlig: »Følgende er de Goder, hvorved Ægteskabet selv bliver et Gode: Afkom, Troskab, Sakramente.«¹⁾ Hvorfor man med Rette kan sige, at disse tre Hovedsynspunkter klart og udtømmende sammenfatter hele Læren om det kristne Ægteskab, forklarer den h. Kirkelærer selv nærmere, idet han siger: »Med Ordet »Troskab« udtrykkes, at udenfor deres Ægteskab maa Ægtefæller ikke have Samkvem med en anden Person, det være Mand og Kvinde. Med Ordet »Afk om« udtales, at Børn skal modtages med Kærlighed, opfores med Godhed og opdrages i Guds frygt. »Sakramente« betyder, at Ægteskabet ikke maa opløses, og at hverken en separeret Mand eller Hustru maa indgaa Forbindelse med en anden, ikke engang for at faa Børn. Dette er ligesom Ægteskabets Grundregel, hvorved baade den naturlige Frugtbarhed adles og Kødets syndige Begær holdes i Tømme.«²⁾

1. Børn, Ægteskabets første Gode.

Den første Plads blandt Ægteskabets Goder indtager altsaa Børnene. Som bekendt er det jo det, Menneskeslægtens Skaber, som i sin Godhed vilde benytte Mennesker som Hjælpere ved Livets Opholdelse og Udbredelse, selv lærte, da han i Paradiset indstiftede Ægteskabet og sagde til vore første Forældre og gennem dem til alle gifte i Fremtiden: »Bliv frugtbare og mangfoldige og opfyld Jorden.«³⁾ Det samme Bud finder den aandfulde h. Augustinus i den h. Apostel Paulus's Ord til Timotheus⁴⁾. Han siger: »At Ægteskabet altsaa indgaaes for at vække nyt Liv, bevidner Apostlen paa følgende Maade: »Jeg vil, at de yngre (Enker) skal giftes.« Og som om han blev spurgt: Hvorfor?, tilføjer han straks: »For at skænke Børn Livet, være Husmødre.«⁵⁾

At Børn er en stor Velgerning fra Gud og en Velsignelse for Ægteskabet fremgaaer af Menneskets ærefulde Stilling i Verden og dets ophøjede Kald. Mennesket rager jo alle-

¹⁾ S. August., De bono coniug. cap. 24, n. 32.

²⁾ S. August., De Gen. ad litt. lib. IX, cap. 7, n. 12. ³⁾ 1. Mos. 1,28.

⁴⁾ 1. Tim. 5,14. ⁵⁾ S. August., De bono coniug. cap. 24, n. 32.

rede ved det Fortrin at være et fornuftbega-
 vet Væsen op over alle andre synlige Skab-
 ninger. Dertil kommer, at Gud ikke blot vil,
 at Mennesker kommer til Verden for at være
 til og opfylde Jorden, men meget mere for at
 være Gudsdyrkere, der erkender og elsker
 ham, og til Slut for evig nyde hans Lykke i
 Himlen. Denne Bestemmelse overgaar alt,
 hvad et Øje har set, et Øre hørt og er opkom-
 met i et Menneskes Hjerte,¹⁾ fordi Gud paa
 vidunderlig Maade har hævet Mennesket op
 i en overnaturlig Orden og Tilstand. Heraf
 indser man let, at Børnene, som skylder Guds
 Almagt og Ægtefællernes Medhjælp deres Til-
 værelse, er den guddommelige Godheds store
 Gave og en herlig Frugt af Ægteskabet.

Kristne Forældre bør desuden forstaa, at deres Opgave
 ikke alene bestaar i Menneskeslægtens Udbredelse paa Jor-
 den og dens Bevarelse, heller ikke blot i at opdrage en
 eller anden Slags Dyrkere af den sande Gud, men i at
 skænke Christi Kirke nye Børn og at forøge An-
 tallet af de Helliges Medborgere og af Guds Husfæller²⁾,
 saaledes at det Folk stadig tager til, som har forpligtet sig
 til at dyrke vor Gud og Frelser. Ganske vist kan kristne
 Forældre, selv om de personlig befinder sig i Naadens
 Tilstand, ikke overføre den helliggørende Naade paa deres
 Børn. Tværtimod, Livets naturlige Frembringelse er blevet
 Dødens Vej, ad hvilken Arvesynden gaar over paa Børnene.
 Men alligevel, noget har Forældrene endnu tilbage fra det
 oprindelige Ægteskab, saaledes som det var i Paradiset.
 Det er nemlig deres Ret og Pligt at bringe deres egne
 Børn til Kirken, for at de af denne frugtbare Moder til
 Guds Børn ved Daabens Vand maa genfødes til overna-
 turlig Retfærdighed; at de maa blive Christi levende Lem-
 mer, delagtiggjorte i det uforgængelige Liv og sluttelig Ar-
 vinger til hin evige Herlighed, som vi alle af vort inderste
 Hjerte længes efter.

¹⁾ Slg. 1. Cor. 2,9.   ²⁾ Slg. Ef. 2,19.

Hvis en Moder, der i Sandhed er Kristen, overvejer dette, vil hun sikkert indse, at vor Frelsers kendte Ord: »Naar en Kvinde har født et Barn, tænker hun ikke mere paa sin Trængsel af Glæde over, at et Menneske er født til Verden,«¹⁾ er sagt om hende med en højere og meget trøstefuld Betydning. Hævet over alle Smerter, Bekymringer og Byrder, som Moderkaldet medfører, vil hun med større og helligere Ret end Grakkernes Moder, den kendte fornemme Kvinde i Rom, kunne rose sig i Herren af sin blomstrende Børneflokk. Og begge Forældre vil betragte disse Børn, som de med redebont Sind og taknemmeligt Hjerte tog imod fra Guds Haand, ligesom et af Gud dem betroet Talent, som de ikke maa bruge til deres egen Fordel, ej heller udelukkende til Fædrelandets Vel, men paa Dommedagen med Renter bør give Herren tilbage igen.

Ret og Pligt til Opdragelse.

Derved at Forældre kan skænke Livets Gave, er det Gode, som kaldes »Afkømt«, ikke udtømt endnu. Der maa komme noget andet til, nemlig Børnenes tilbørlige Opdragelse. Den uendelig vise Gud vilde jo have draget alt for utilstrækkelig Omsorg for det nyfødte Barn og dermed for hele Menneskeslægten, hvis han ikke havde tildelt de samme Personer, som af ham havde faaet Evne og Ret til at føde Børn, ogsaa Ret og Pligt til at opdrage dem. Ingen kan være uvidende om, at Børn ikke er sig selv nok og ikke kan sørge for sig selv, hverken med Hensyn til deres naturlige Liv, og endnu mindre med Hensyn til det overnaturlige. Tværtimod, gennem mange Aar trænger de til andres Hjælp, Belæring og Opdragelse. Men nu er det aldeles sikkert, idet baade Naturloven og Gud paabyder det, at denne Ret og Pligt til Børnenes Opdragelse tilkommer frem for alt dem, der begyndte Naturens Værk ved at skænke Barnet Livet, og hvem det derfor absolut maa være forbudt at slippe det begyndte i halvfærdig Tilstand, hvorved

---

¹⁾ Joh. 16,21.

de vilde prisgive det til sikker Undergang. For denne saa nødvendige Opdragelse af Børnene er der nu sørget paa bedste Maade i Ægteskabet, fordi Forældrene ved et uløseligt Baand er knyttet saa fast til hinanden, at begge Parters Indsats og den gensidige Hjælp altid er til Stede.

Men da vi andetsteds¹⁾ udførligt har handlet om Ungdommens kristne Opdragelse, vil Vi nu nøjes med at sammenfatte alt dette ved at gentage den h. Augustinus's Erklæring: »Med »Afkom« menes: det skal modtages med Kærlighed . . . og opdrages i Guds frygt«²⁾. Det samme er ogsaa udtalt i Kirkelovbogen med de fyndige Ord: »Ægteskabets Hovedformaal bestaar i, at der fødes og opdrages Børn«³⁾.

Til Slut bør én Ting ikke forbigaaes i Tavshed. Da den omtalte dobbelte Opgave, som Forældrene har faaet overdraget til Børnenes Vel, er saa ære- og betydningsfuld, af den Grund er efter selve Skaberens og Naturlovens Bestemmelser enhver Brug af den fra Gud stammende Evne til at vække nyt Liv udelukkende Ægteskabets Ret og Privilegium og bør ubetinget forblive inden for Ægteskabets hellige Rammer.

Gregoriansk Koral til St. Ansgars Fest.

Som bekendt fejres den h. Ansgars Fest kun her i Norden og ganske enkelte andre Steder; derfor finder man heller ikke hans Messe i *Graduale Romanum* og har hidtil ikke kunnet synge *Introitus* og de andre skiftende Dele af Messen »choraliter«, hvad der er saa meget mere beklageligt, som den h. Ansgar er det danske Vikariats og vor Hovedkirkes Værnehelgen. Dette Savn er nu afhjulpet ved, at Nord. Ugeblad paa Foranledning af Hr. Organist Olav Segalt offentliggør de af Hr. Pater A. Menzinger bearbejdede og i Jesu Hjerte Kirke gennem flere Aar benyttede Koralmelodier til *Introitus* og *Communio*.

Melodien til *Introitus* er saaledes en Bearbejdelse af *Introitus*-Melodien paa den h. Johannes Franciskus Regis Fest (*Graduale*

---

¹⁾ Litt. Encycl. Divini illius Magistri. 31. Dec, 1929.

²⁾ S. August., De Gen. ad litt. lib. IX. cap. 7, n. 12.

³⁾ Cod. Jur. Can. c. 1013 § 1.

Romanum 16. Junii, pro aliquibus locis), hvis *Introitus* begynder med de samme Ord.

Communio-Melodien er derimod taget fra *Vesperale Romanum*, idet Melodien til Antiphonen *Qui pacem* i Christi Legems Fests første Vesper er tilpasset Teksten *Confiteantur*. —

Graduale og Offertorium vil forhaabentlig fremkomme næste Aar.

Særtryk af *Introitus* og *Communio* (som nedenfor) kan faas ved Henvendelse til Hr. Organist O. Segalt, Willemoesgade 4, København. Ø.
Kurt S. Thomsen.

IN FESTO SANCTI ANSGARII

Episcopi et Confessoris

Introitus II. 1*

Spi-ri-tus Do-mi-ni * su-per me e - - o quod
 ún - xe - rit me Do-mi-nus: mi-sit me ut me - de -
 rer con-tri - tos cor - de et præ - di - cã - rem capti - vis
 in - dul - gen - - ti - am et clau - sis a - perti - o - - nem
Ps.
 laudate Domi - - num omnes gentes: lauda - te eum omnes popu - li
 Glori - a Pet F. et Spi - ri - tu - i san - cto: si - cut erat
 in principio et nunc et semper: et in sæcula
 sæ - culorum. Amen.

Communio V. 2*

Con - fi - te - ãn - tur * Do - mi - no mi - se - ricõ - rdi - æ e - jus
 fi - li - is ho - mi - num: qui - a sa - ti - a - vit ani - mas i -
 nanes et ani - mas esu - rientes sa - ti - a - - vit bo - nis.

1. *INTR. Isai. 61. „Herrens Aand er over mig, thi Herren har salvet mig; han sendte mig ud for at bringe Lægedom til Mennesker med sønderknust Hjerte, for at forkynde Frihed for de fangne og Løsladelse for de indesluttede.“ Ps. 116. Lov Herren, alle Slægter; lov ham alle Folkeslag. Ære være.....*
2. *COMM. „Herrens barmhjertige Gerninger skal forherlige ham for Menneskenes Børn; thi han har mættet de vansmægtende Sjæle, og de tørstende Sjæle har han mættet med godt.“ (Ps. 106.)*

Hellig Kong Knud fejres i Rom.

Som hvert Aar den 19. Januar er der ogsaa i Dag her i Rom sunget Højmesse i St. Knuds Kapel ude i Santa Maria Trapontina — med Lys og med Blomster og med Deltagelse, ikke blot af den lille danske katholske Menighed, men af flere Skandinaver med vor Gesandt og andre Honoratiøres i Spidsen. Men i Dag blev der holdt en Tale til vor Kongehelgens Ære af en af Roms betydeligste Prædikanter. Msgr. di Canestri. Lad mig prøve at gengive Hovedlinierne i hans ikke blot ualmindelig skønt klingende, men dybe og klare Tale:

Dersom Kong Knud kun havde været sit Lands udmærkede Konge, burde hans Pris være forkyndt med dansk Tunge. Men han var mere end en Konge, han var Martyr, han er Helgen. Han er en af de Stjerner, der straalere paa Kirkens Firmament, derfor tilkommer det hele Kristenbeden at synge hans Lov — Kongehelgenen. — Fra de første Martyrer, Børnene i Bethlehem, og derefter Galilæas jævne Fiskere, har Martyrskaren bredt sig i alle Lag, fra de ringeste til de højeste. I Perioden fra det 4. til det 12. Aarhundrede fylker ogsaa Kongerne sig ind i den Skare, der er Livvagt ved Herrens Trone. Blandt disse Konger er St. Knud. Hans Liv er typisk for det 11. Aarhundredes unge, stærke Kultur; hans ædle Retfærdssans, hans Dømmen uden Personsanseelse, hans kraftige Krigerliv gør ham stor som Menneske, men hans Selvopofren, hans fuldstændige Given sig hen i Kampen for Christi Rige, hans Kalvariegang til Alteret og hans Død gør ham til Helgen. Dagens Messeord³ (Mt. 16) om at fornægte sig selv, tage sit Kors og følge, — et af den hellige Skriffs »haardeste« Ord, —

fik sin fulde Anvendelse paa ham. At han døde med udstrakte Arme, som Frelseren paa Korset, svarede til, at han levede som en Christi Efterligner, som en Konge, der opofrede sig for sit Folk. — Danmark har sin stærke Forbeder nær ved Herrens Trone; — velsignet være hans Bøn for hans Fædreland, for dets fagre Marker og havbeskyllede Kyster, for Agerdyrkerne paa Landet, for Fiskere og Søfolk og for Fabriksarbejdere i Byen, for smaa og for store, for Kongehuset og for hver Mand og Kvinde i Folket, — at det, St. Knud døde for, mere og mere maa virkelig gøres . . .

Sante Canuto, Ora pro nobis!

Med flittig Hilsen til Menigheden i Danmark.

Rom, d. 10/1 1931.

Paul Hedemann.

De østrigske Katholiker og den sociale Nødstilstand.

Fra Wien skrives til os: Den sociale Nød i Østrig er større end nogen Sinde. Antallet af arbejdsløse beløber sig til næsten 400,000 (hvad der vil sige meget blandt en Befolkning, der tæller knap 6 Millioner Mennesker). Dermed er Bunden af Elendigheden endnu ikke naaet. Der meldes atter om Standsning af store Industrivirksomheder p. G. a. Mangel paa Kapital, Mangel paa Marked for de industrielle Frembringelser og Resultatet af en urigtig Rationalisering.

De østrigske Biskopper har gennem deres gribende Hyrdebrev vist deres dybe Medlidenhed med den nødstedte Arbejderstand. Dette var i Virkeligheden Signalet til, at der begyndte en hel og virkelig ædel Kappestrid mellem Katholikerne om at yde Hjælp. Næsten alle katholske Klostre bespiser et meget stort Antal trængende, og disse Klostre har ligesom de katholske Svende- og Arbejderhjem oprettet offentlige Bospisningssteder. Wiener-Kardinalen, Ærkebiskop Dr. Gustav Piffel, har i Forening med Socialministeren Dr. Resch og Wiens socialdemokratiske Borgmester Karl Seitz stillet sig i Spidsen for en Hjælpeaktion, hvis Resultat har vist sig i Oprettelsen af Daghjem for unge arbejdsløse af begge Køn og bl. a. Understøttelse af en Række katholske Daghjem for Lærlinge og unge Arbejdere, hvor de tillige faar Mad. Fyrstbiskoppen af Graz Dr. Pawlikowski overværede i egen Person Julefesterne og Juleuddelingerne i de katholske Arbejder-

foreninger og kristne Fagforeninger (Jernbanemændenes, Sporvejsfunktionærernes, Husassistenternes Foreninger . . .) og opsøgte tillige fattige Arbejderfamilier i deres usle Boliger for efter Evne at lindre deres Nød. Ærkebiskop Simon Rieder i Salzburg satte en Indsamling i Gang blandt sine Præster, og der indkom — uagtet Præsterne selv har det smaat — 3000 Schillinge, som gennem Karitasforeningen blev fordelt mellem de allerfattigste af de arbejdsløse. Biskoppen af Linz, Dr. Gföller, indsendte 2000 Schillinge til de arbejdsløse o. s. v. o. s. v.

Stillet overfor alt dette har den socialdemokratiske Presse indstillet sine sædvanlige haanende Angreb paa Katholikerne, og kun Kommunisterne har saa smaat villet prøve paa at forstyrre de katholske Julefester ved deres Demonstrationer. Men Østrigs katholske Befolkning har hindret alle disse Forsøg, endnu inden de naaede at blive til noget.

„Fattigbibleerne“ i Middelalderen.

Hvem der dog havde levet i Middelalderen! Hvem der havde været Præst i den Tidsalder, hvor Troen var livskraftig, ung og begejstret, hvor Kristendommen endnu var en Enhed! Ja, saadan kan en og anden sige, og saa tænker han og vi andre sjældent paa, hvilke uhyre Vanskeligheder der rejste sig for Middelalderens Præster, naar de skulde løse deres store Opgave: at sørge for, at den kristne Tro og Lære blev hele Folkets Eje.

Der var ingen trykte Bibelhistorier eller Katekismer, som kunde fæstne og udbrede den kristne Lære i videre og videre Kredse. Prædiken og mundtlig Undervisning havde derfor langt større Betydning end i Nutiden. Det levende Ord! Men ikke enhver Præst har Ordet i sin Magt og kan tale i Aands og Krafts Overbevisning. Ofte var Præsterne ganske jævne Mennesker uden særlig Uddannelse. Det var ikke som nu, hvor der lægges den største Vægt paa, at Præsten faar den bedst mulige Uddannelse.

Havde da Præsten slet intet Hjælpemiddel, intet, der kunde tjene som Støtte for hans Undervisning?

Af og til havde han maaske i et nærliggende Kloster laant et af de Billedhaandskrifter, som de flittige Munke havde afskrevet og illustreret med Smaabilleder, malede i brogede Farver. Maaske viste han sine Sognebørn disse og knyttede Fortælling og Forklaring dertil. Men fra det

13de Aarhundrede blev det fast Skik og Brug at benytte en Slags Billedbibler, naar der prædikedes for Folket.

Nu var det ikke længere tilfældigt Billedvalg, tilfældig Ordning af Billederne som i Haandskrifterne. Nu samledes og ordnedes de bibelske Billeder efter en bestemt Plan. Billederne er ordnet saaledes, at der paa hvert Blad, i Midten, er malet et Billede, som gengiver en Scene af Frelserens Liv, og omkring dette andre Billeder, hentede fra det gamle Testamente, Frelserens Forbilleder. Korte Bibelsprog, profetiske Udsagn ledsager Billederne. »De fattiges Bibel« (biblia pauperum) kaldte man denne Billedbibel. I Benævnelsen ligger efter Tidens Sprogbrug intet ringeagtende. Den er kun et Udtryk for, at den anvendtes af Præster, som selv hørte til det jævne Folk, naar de talte til dette.

Da senere Træskærerkunsten udvikledes til stor Fuldkommenhed, skar man Billedsider samt Bibelsprog i Træ og tog Aftryk af Pladerne. Man samlede Pladerne til Bøger, de saakaldte Blokbøger. »De fattiges Bibel« var en af de første Bøger, som fremstilledes paa denne Maade. Da man nu langt lettere kunde mangfoldiggøre Eksemplarerne, spredtes de viden om i stort Antal. De fremstilledes og afsattes i Tusindvis. Fra Kirken fandt de Vej til Hjemmene. De fattiges Bibel udgjorde sammen med to andre Opbyggelsesbøger: »Kunsten at dø« (ars moriendi) og »Bogen om Menneskets Forløsning« (speculum humanae salvationis) den jævne Mands Bogsamling.

Blokbøgerne fortrængtes jo saa af Bøger, som tryktes med bevægelige Typer o. s. v. o. s. v. En af de første Bøger, som tryktes med disse, var »biblia pauperum«.

Af »den fattiges Bibel« er der kun faa Eksemplarer tilbage. Disse Bibler var blevet lige saa almindelige og udbredte blandt Folket som senere Aviserne. Da man fik andre og bedre Bibler, brød man sig ikke længere om dem. Men det har sin store Interesse at vide, at en katholsk Folkebog har været et af Pressens allerførste og mest udbredte Produkter. —s.

Biskop Dr. Joseph Ambühl og Kirkemusikken.

Ved Cæciliaforeningens Festforsamling i Luzern i Fjor, hvor Kirkemusikere fra Tyskland, Østrig og Schweiz samledes til Forhandling, har Biskop Dr. Joseph Ambühl holdt

en stor Tale, hvoraf her fremhæves nogle Tanker til Opbyggelse og Opmuntring for os:

»Jeg benytter gerne denne Anledning for at takke Dem, den h. Cæcilias Venner og Befordrere af ægte kirkelig Sang, af ganske Hjerte for alt, hvad De hele Aaret igennem virker til Forskønnelsen af Gudstjenesten. Jeg ved hvilke Ofre, der er forbunden dermed, og ved, at der ikke bliver Dem al for megen Anerkendelse til Del. Af dem, der overværer Gudstjenesten, er der kun faa, som gør sig et Begreb om den Møje, den Sved og de Ofre, som det har kostet, indtil et Kor værdigt og forstaaeligt kan foredrage den h. Kirkes opløjede Sange efter de kirkelige Forskrifter. I øvrigt søger De jo ikke Anerkendelse og Tak fra Menneskene. Drivfjedren til Deres Ofre og Arbejder er kun Guds Ære. De synger til Guds Ære og Pris, derfor er Deres Virken saa fortjenstfuld og sikkert af Gud velsignet.

Selvfølgelig maa De virke hen til, at Korene ikke alene er besjælet af en god Vilje, men at De ogsaa udøver Deres hellige Kald med Forstaaelse. Derfor skulde Dirigenten, men fremfor alle Sjælesørgeren, med hvem De fejrer den vidunderlige Liturgi, indføre Koret i Forstaaelsen deraf ved Belæring og korte Foredrag. Dermed vilde en stor Mission blive opfyldt, og Forbindelsen mellem Sjælesørger og Kirkekor blive endnu mere venlig og fortrolig og Troens Aand mere uddybet og levende. Thi naar et Kor synger, der selv er gennemtrængt af Troens Aand og af sand kristelig Kærlighed, saa toner Sangen dobbelt skøn, fordi den er beaadet og besjælet, og trænger derfor ikke alene som Bøn op til Guds Trone, men ogsaa ligesom det levende Ord fra Prædikestolen ind i de Troendes Hjerter, hvis Andagtsglød og Kærlighed derved bliver stærkere og inderligere.

Højtærede Cæcilias Venner! De virker hver Søn- og Festdag umiddelbart med ved det store *tremens mysterium*. De hører til hint foretrukne Selskab af hellige Sjæle, som blev værdiget at ledsage den guddommelige Korsbærer paa hans Vej og bevise ham Kærlighedstjenester som Simon af Cyrene, som Veronika, som Jerusalems Kvinder, som Maria og Johannes, Nikodemus, Joseph af Arimatæa, eller som Høvedsmanden, der overvældet af det, han havde set og hørt, højt bekendte sin Tro paa Guds Søn. Og netop fordi De ved Deres Tjeneste i Koret er saa inderlig forenet med det hellige Offer, maa De ogsaa være gennemtrængt af det samme Sindelag som disse nævnte fromme Sjæle, da Herren for første Gang paa en blodig Maade frembar den nye Pagts hellige Offer, som nu hver Søndag frembæres ublodigt paa vore Altre. Vær forsikret

om, at en saadan Medvirken, en saadan Syngsøn og Beden vil være et Skuespil for Gud og Mennesker.

Derfor, højtærede Ledere af Cæciliaforeningerne fra nær og fjern: Endnu engang Hilsen og Tak! Tak for alle Ofre og Tak for alle eders Gaver! Men sørg for, at Troens og Kærlighedens Aand maa beherske eders Kor, og anvend al Flid paa at nære denne Aand ved Undervisning og Indførelse i Forstaaelse af Liturgien, saa bliver eders Offer dobbelt værdifuldt og eders Gaver dobbelt kostbare — saa faar de Evighedsværldi, fordi de er forenede med den største Gudsgave paa Alteret og besprængt med det uendelig kostbare Frelserblod, som ofres Søndag efter Søndag for vore Sjæles Frelse, og som Engle- og Mennesketunger forenede engang skal prise i hellige Korsange igennem Evigheds Evidens.

Mogens Kai Nørregaard: Peterspladsens og Peterskirkens Frontvirkning. En Omvurdering. (Særtryk af: Tidskrift for Konstavenskab.)

Denne særdeles originale Afhandling gør det Tankeeksperiment: at fortsætte Kolonnaden om Peterspladsen, saa den lukkes ud mod Piazza Rusticuzzi — saaledes som det har været paatænkt og projekteret.

Derved bliver Pladsen ikke et Torv, men en Forgaard til Helligdommen, afgrænset til alle Sider ud mod Verden, en Beredelsens Plads. Forf. mener, at det vil tjene til, at den af alle Pladsens og Kirkens Elskere observerede og beklagede Dissonans mellem Façade og Kuppel hæves, og Sol- og Horisontvirkningen opnaas.

Det maa staa for hans egen Regning, om denne Virkning har været tilsigtet — den kan da i alt Fald kun opnaas lige forfra. Men det maa betænkes, at Lukningen af Kolonnaden næppe vil føre til Maalet, idet Beskueren da vil ile fremefter for at befinde sig og besinde sig midt i Forgaarden, idet Piazzaen i saa Fald vil danne en lukket Helhed for sig og miste noget af sin nuværende Relation til Kirken.

Hvad han siger om Obeliskens Opstilling i Forhold til den paa Piazza di Spagna er ypperligt og slaaende i en overraskende Grad — omend vi betvivler, at den indlagte

Hensigt (at fremhæve Kuplens Svulmen) har været tilsigtet af Opstillerne.

Vi kunde ogsaa have ønsket en Understregning af, at skal Pladsen reguleres, bør Façadens Ure (et Par fæle Øren!), der ganske forstyrrer Frontvirkningens Massivitet, forsvinde som de senere Tilsætninger, de er.

Afhandlingen, der har faaet en saa smigrende Plads i det fornemme Tidsskrift, er vel egnet til at vække Tanker; den baade vinder en og ægger til Modsigelse.

Muligen burde Emnet uddybes, baade historisk og arkitektonisk, i en Monografi.

P. S.

»Sct. Olav« af Celestin Riesterer (50 Sider) Sct. Olavs Forlag, Oslo 1930.

— En interessant, historisk nøjagtig Beretning, der i korte, klare Træk skildrer Olav Haraldssøns Liv og Færd, hans Udvikling fra Viking til Kristen, fra Kristen til den hellige, undergørende Konge, som hædres og paakaldes gennem Seklerne i Tronhjems Domkirke, hans Virken og Stræben, hans Betydning for Fædreland og Kirke.

-rg.

Joseph Douillet: *Sandheden om Moskva*. 191 Sider. Hagerups Forlag, 1930. Pris 4 Kr.

Den belgiske Bog »Moscou sans voiles«, som allerede i Forvejen var oversat paa en Snes forskellige Sprog, er ogsaa udkommet paa Dansk. Naar den i Løbet af kort Tid har faaet en saa stor Udbredelse, skyldes det sikkert ikke blot, at den er skrevet saa fængslende og levende, men nok saa meget, at Forfatteren (der i øvrigt er Katholik) har haft usædvanlig gode Betingelser for at kunne bedømme de russiske Forhold og derfor taler med megen Autoritet.

Joseph Douillet har været Belgiens Konsul i Rostov ved Don og desuden Medlem af Nansen-Kommissionen, for hvilken han var Befuldmægtiget for Sydøstrusland. Han har været Delegeret for »The European Student Relief« og Medlem af forskellige andre internationale Hjælpekommissioner i Rusland. Han har tilbragt 26 Aar i Rusland under Czardømmet og 9 Aar under Sovjetstyret. Han fortæller kun, hvad han har set og hørt. Han har et meget indgaaende Kendskab til Land og Folk og taler Russisk mindst lige saa godt som sit Modersmaal.

Skønt hans Skildringer af Sovjets Rædselsregimente er fast utrolige, kan vi derfor ikke afvise hans rolige og nøgterne Vidnesbyrd. Bogen indeholder en grundig Afsøring af Sovjets systematiske Forsøg paa at føre den øvrige Verden bag Lyset angaaende de virkelige Forhold i Rusland.

C. B.

Dansk Tidsskrift-Index. Systematisk Fortegnelse over Indholdet af ca. 225 danske og en Del andre nordiske Tidsskrifter. Udgivet af Statens Bibliothekstilsyn; udarbejdet af Th. Døssing og Robert L. Hansen. Femtende Aargang 1929. 407 Sider. Hagerups Forlag. 1930.

Vi har tidligere gjort opmærksom paa det imponerende og frugtbare Arbejde, som nedlægges i nærværende Tidsskrift-Index. Det betyder en umaadelig Tidsbesparelse for Forskere paa alle Omraader. Nærværende Bind har særlig Interesse derved, at det er første Gang, at man har medtaget et Udvalg af Tidsskrifter fra de andre nordiske Lande.

Det er ikke saa helt faa af Nordisk Ugeblads Artikler, som er medtagne. I øvrigt finder man katholske Emner behandlet i en Række forskellige nordiske Tidsskrifter.

Lexikon für Theologie und Kirche. Andet Bind. Herder & Co. Freiburg im Breisgau. 1024 Spalter. 1931.

Det monumentale Værks andet Bind indeholder Artikler fra Bartholomæus til Colonna.

Særlig bør fremhæves følgende Artikler: Beichte, Bergpredigt, Benedikt, Benediktiner, Bibel og en Række forskellige Emner, der staar i Forbindelse med Bibelforskningen. Praktisk og anskuelig er »Bibelübersetzungen«. Det alsidige Leksikon medtager ogsaa et Emne som Bildung. Vi finder aktuelle Emner som Bolschevismus, Christus als König, Christus als Arbeiter. Endvidere bemærker vi en smukt illustreret Artikel om Christusbilder og Christusmonogram.

Af speciel Interesse for Norden er Artiklerne Birgitta og Birgittordenen af J. Metzler. Interessant er en fuldstændig Oversigt over Birgittinerordenens Udbredelse i Verden. Den virker imponerende. Et Vidnesbyrd om Værkets Fuldstændighed er, at ogsaa det gamle danske Bispe-sæde Børglum er kommet med.

Fra den vide Verden

Kommunismen i Kina.

Tschengtu (Szetschvan). Uagtet flere af de højerestaaende kinesiske Officerer udfolder stor Energi for at bekæmpe de kommunistiske Elendigheder, er Provinsen Szetschvan Skueplads for alvorlige kommunistiske Udskejelser. Paa

Kasernerne er der Mylteri. Skarer af unge Mennesker af begge Køn huserer i Forening med de oprørske Soldater i Byer og Landsbyer. De tre Marskaller (i Provinsen Szechwan), der blev afsat p. Gr. af deres Forbindelse med »Eendagsregeringen« i Peking, regerer roligt videre. De bekæmper Kommunismen med Fængslinger og Henrettelser. For det meste er Kommunisterne unge Mænd og Kvinder i Tyveaars-Alderen. De gaar stolt til Skafottet og beder undervejs Mængden følge deres Eksempel og antage den »Religion«, som efter deres Mening er Kinas eneste Redning. Hæren er mere gennemsyret af Kommunisme, end man skulde tro. De ledende Officerer lægger ikke Skjul paa deres Ængstelse ved Tanken paa disse Tilstande. De begynder at indse, at de bar sig galt ad, dengang de pustedede til Ilden — for selv at komme frem — i Stedet for i Tide at slukke. De optræder nu med større Bestemthed mod Kommunismen for ikke at risikere, at Moskvas Disciple gør det af med dem. Flere Steder har de oprørske Soldater dræbt deres Officerer og bemægtiget sig deres Vaaben og Ejendele. De plyndrer Landsbyerne og skjuler sig med deres Rov i de næsten utilgængelige Bjergegne. Der er Uro og Uorden i alle Forhold. Postforbindelsen f. Eks. er ofte afbrudt. Missionskirkerne har hidtil nogenlunde undgaaet de truende Farer. Men Tallet paa dem, der beder om Optagelse i Kirken, tager af — der er desværre ogsaa dem, der falder fra.

Fra Hovedstad og Provins

Pater Théophile Hénusse.

En Uge i Arbejde, men ogsaa en Uge i Bøn, sagde Pater Hénusse ved sin første Prædiken i Mandags i St. Ansgars Kirke. —

Det blev en Uge i fuldkommen aandelig Nydelse, der steg for hver Dag, denne eminent Taler i sit dejlige, klare, distinkte og elegante franske Sprog førte sine Tilhørere gennem Moralens forskellige Faser, udviklende de forskel-

lige Motiver til Menneskenes Handlinger og Bestræbelser for at blive et hæderligt Menneske. —

Selvom Pateren stærkt pointerede, at Begrebet »Det moderne Menneske« ikke eksisterer, men at alle døde, levende og kommende Slægter saa helt og uløseligt er knyttet til hverandre ved den ubrydelige Kæde, der lænker dem sammen, hvorved vi, der lever Dagen i Dag, kun udnytter det, de døde har arbejdet for, ligesom de kommende Slægter vil leve videre paa det, vi ikke naaede at fuldføre, og vé det Menneske, der i et Øjeblik Hovmod drister sig til at tro, at han kan leve uden for denne stadig sammenkædede Menneskehed, vandre mod det samme evige Maal — saa var det dog saa helt vor Tids Mennesker og deres forskellige Moralsystemer, der blev holdt frem i Belysning af den skarpeste Projektør, dissekeret til den inderste Nerve for derefter alle at blive forkastede til Fordel for den Moral, der hviler paa den kristne Tros urokkelige Fundament, Christi rene Lære, i Kraft af hvilken et Menneske bliver i Stand til at yde alt, hvad der kræves for at leve denne Lære efterrettelig og hver eneste Dag med friskt Mod at tage Korset paa sine Skuldre, følgende det Eksempel, Frelseren selv gav, og vandre, stadig vandre i hans Fodspor. — —

St. Ansgars Kirke var alle Aftener fyldt til sidste Plads, længe før Prædikenen skulde begynde, og den absolute Stilhed, der herskede under denne, var det bedste Bevis paa, hvorledes denne vidunderlige Prædikant forstod at drage sine Tilhørere ind under den betagende Magt, der udstraalede af hans Prædikeneres Lødighed, hans glimrende Rhetorik, hans levende og malende Bevægelser. —

Langt fra tilfredse med, at Emnet nu i Søndags skulde være at betragte som udtømt fra Pater Hénusse's Side, vakte det sikkert hos alle hans Tilhørere den største Glæde, da han meddelte, at han næste Aar vilde komme igen og fortsætte dets Uddybning.

Takkende Biskoppen, der havde ordnet dette, bragte han ogsaa en Tak til sine Tilhørere for den Interesse og Opmærksomhed, de havde skænket ham i alle disse Aftener, og haabede at gense hver eneste. M. L.

St. Albani Klub, Odense,

afholdt Generalforsamling Torsdag d. 22. ds. i Præstegaarden, hvor der blev fastlagt Love for Foreningen og valgt Bestyrelse, der foruden Sognepræsten kom til at bestaa af Hr. Aage Petersen, Hr. K. Czogalla, Hr. C. Konner og Hr. O. Schmitt; til Formand valgtes med Akklamation Aage Petersen.

Foruden at der blev drøftet forskelligt angaaende Forningens Arbejde, blev der stiftet et Byggefond til Udvidelse af Skolen, hvor der samtidig skulde indrettes en Gymnastiksal som saa kunde anvendes til Klublokale, og da der skal skaffes ca. 10—15000 Kr. for at foretage Ombygningen, er der jo lidt at tage fat paa, men den første Begyndelse blev gjort samme Aften.

Kirkevielse og Iklædning i Dalum.

St. Agnes's Dag oprandt med straalende Sol og klar Frost. Fra nær og fjern strømmede Bilerne i den aarle Morgen til Dalum Kloster, hvor Søtrene havde gjort sig store

Anstrengelser for at forhøje Dagens Festglæde og med smilende Ansigter modtog og beværtede de mange Gæster.

Efterhaanden samlede der sig en anselig Del af Odense Menigheds Medlemmer, som vilde overvære Højtideligheden.

Klokken 9 aabnedes Klosterets Hoveddør, og Processionen traadte ud; først og fremmest vor højærværdige Biskop og en Del Præster alle Vegne fra.

Biskoppen foretog nu den højtidelige Indvielse af Kirken udvendig og indvendig.

Snart var det smukke Kirkerum fyldt til sidste Plads, og Messen begyndte.

Biskoppen omtalte i sin Prædiken den dobbelte Højtidelighed i Dag: Indvielsen af den ny, smukke Kirke og Iklædningen af 4 Postulanter. Endvidere takkede Biskoppen

St. Hedvigssøstrene for det store Arbejde, de havde udført i Danmark.

Derpaa fulgte Iklædningen af Postulanterne, og med sakramental Velsignelse og Te Deum sluttede den smukke Højtidelighed. Kongslev.

Menighedsmøde i Fredericia.

Mandag den 19. Januar (St. Knuds-Dag) havde Hr. Pastor L. de Vos indbudt Menighedens Medlemmer og deres Paarørende til Sammenkomst i Skolens Gymnastiksal. — Og at det var noget, Menigheden var glad for, saas af den overvældende Tilslutning; thi Gymnastiksalen var fyldt til sidste Plads, idet ca. 200 havde fulgt Indbydelsen.

Hr. Pastor de Vos holdt et udmærket og interessant Foredrag om Palæstina og Jødernes Levevis — særlig med Henblik paa Jesu Tid.

Efter Foredraget fremviste Hr. Pastoren en lang Række smukke, kolorerede Lysbilleder fra det hellige Land.

Ved det efterfølgende Kaffebord rettede Medlem af Forvaltningsraadet, Hr. Rentier W. E. Larsen, en hjertelig Tak til Pastoren for den gode Aften, han havde beredt Menighedens Medlemmer.

Senere paa Aftenen fremviste Pastor de Vos et Par Serier humoristiske levende Billeder, som selvfølgelig gjorde stor Lykke.

Det fornøjelige Samvær afsluttedes først ved Midnatstid, da der blev udbragt et Hurra for Pastoren og samtidig udtaltes en Tak for Aftenen og Ønsket om en snarlig Genntagelse af Sammenkomsten.

Bønforeningen for Nordens Konversion.

I Anledning af St. Ansgars Fest den 3. Februar, som er Bønforeningens Titularfest, holdes Mandag den 2. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften en Andagt i St. Knuds Kapel (Vestervoldgade 115) samt Tirsdag den 3. Februar Kl. 7 $\frac{1}{2}$: Messe i St. Knuds Kapel med *Fælleskommunion* for Bønforeningens Medlemmer i Foreningens Intention.

Vi gør samtidig Medlemmerne opmærksom paa, at der holdes tilsvarende Messe og Fælleskommunion i Sverige og Norge.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes:

1 Køkkenelev; 1 Gartner v. Herregaard paa Sjælland; Kvindelig Hjælp paa et Lager; 1 Formiddags Hjælp.

Plads søges:

Velanbef. Medhjælper v. Lager el. Fabrik (mindre Løn); 19aarig ung Pige i Huset; 19aarig ung Pige som Ekspeditrice; ved Lapning, hvadsomhelst; af en Husbestyrerinde for en ældre Herre; ung Mand (17 $\frac{1}{2}$ Aar) m. Realexamen som Kontorelev.

Ansøgning med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paa-tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13. Kbh. K.

St. Michaels Klub.

Mandag d. 2. Februar Kl. 8 Foredrag af Frk. Eschricht om »Salesianerinderne i Obermarchtal Kloster i Würtemberg«. Kl. 7¹/₂ har Nordens Bønforening Andagt i St. Knuds Kapel, hvortil alle Medlemmer af St. Michaels Klub, som er tilknyttet denne Forening, opfordres til at give Møde.

Tirsdag d. 3. Februar, St. Ansgars Fest, mødes St. Michaels Klub som i Fjor til Bønforeningens Messe og Fælleskommunion Kl. 7¹/₂.

Til Kaffebordet i Lokalerne for Klubbens Medlemmer bedes man melde sig nogle Dage forud hos Frk. Anker, Tlf. Vester 7769.

Mariaforeningen vil, tro imod sine gamle Traditioner, ogsaa i Aar efter Evne komme trængende Førstkommunikanter og Konfirmander til Hjælp. Men da Foreningen ikke raader over ret mange Midler, kan Hjælpen kun ydes i begrænset Omfang.

Skemaer, som den ansøgendes Forældre eller Værger selv maa afhente hos undertegnede (Form. 9—10 eller Eftm. 3—4, Onsdag undtagen) maa ligeledes udfyldes og afleveres af dem inden Søndag d. 15. Februar enten hos Fru Mariboe (Strandvej 59) eller hos Frk. Ronge (Lykkesholms Allé 14 C) eller hos undertegnede.

Sammesteds modtages ogsaa Indmeldelser i Foreningen (Aarsbidrag 4 Kr. eller derover), som i høj Grad trænger til Støtte, dersom den skal kunne imødekomme de betydelige Krav, der stilles den, og som vokser Aar for Aar.

Bredgade 64,
d. 25. Januar 1931.

Pastor v. Kettenburg,
Sognepræst ved St. Ansgar.

Skolebørnenes Bespisning i St. Ansgars Kirkeskole er begyndt, og den bringes ligesom i de foregaaende Aar i velvillig Erindring. Bidrag hertil modtages med Taknemmelighed baade af St. Josefs-Søstrene (Østerbrogade 7 D) og af Pastor v. Kettenburg, Bredgade 64.

Husbestyrerinde.

Uafhængig Dame sidst i Fyrrerne søger Plads 15. Febr. Billet mrkt. H. sendes til Nord. Ugeblads Eksped., Bredg. 64, Kbhvn. K.

St. Andreas Gilde (Ordrup).

afholder

10 Aars Stiftelsesfest

Søndag d. 15. Febr. 1931 Kl. 8—2

i Charlottenlund Palmehave.

Optræden af Klaver-Improvisatoren Hr. Josef Kappers.

Punch.

Billetter: Medlemmer Kr. 1,00. Besøgende, indførte ved et Medlem, Kr. 2,00, faas hos Bestyrelsen:

Holler,
Enighedsvej 2.
Telf. Ord. 986.

M. Werner,
Kildegaardsvej 24.
Telf. Gent. 1166.

E. Nielsen,
Resedavej 24.
Telf. Gent. 914.

Fru V. Wulff,
Bramsvej 11.
Telf. Ord. 1266.

Kirkelig Kalender.

1. Febr. S. Septuagesima. — Ansgar.	8. Febr. S. Sexagesima. — Kyndelmisse.
2. — M. Kyndelmisse.	9. — M. Cyrillus af Alexandria.
3. — Ti. Ansgar.	10. — Ti. Oktav af Ansgar.
4. — O. Andreas Corsinus.	11. — O. Vor Frue af Lourdes.
5. — T. Agathe.	12. — T. Serviterordenens syv Grundlæggere.
6. — F. Titus.	13. — F. Ferialdag.
7. — L. Romualdus.	14. — L. Gudsmoders Lørdagsmesse.

Ugens Messebønner.

1. Febr. S. Ansgar (821—653); 2. Søndagen (101—137), 3. (kun i Stillemesser) Ignatius (808—640). — Slutningsevangelium: Søndagens (103—140).
 2. — M. Kyndelmisse (810—641).
 3. — Ti. Ansgar (821—653).
 4. — O. Andreas Corsinus (825—657); 2. Oktaven af Ansgar (821—653).
 5. — T. Agathe (826—658); 2. Oktaven (821—653).
 6. — F. Titus (828—659); 2. Oktaven (821—653). 3. Dorothea ([61]—[61]), 4. *For Paven* ([122]—[107], i Anledning af Aarsdagen for Pius XI's Valg til Pave (1922)).
 7. — L. Romualdus (828—660); 2. Oktaven (821—653).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udg. af Messebogen, det andet den gamle Udg.

St. Ansgars Kirke. Søndag d. 1. Februar fejres St. Ansgars Fest med Pontifikalmesse Kl. 10 — om Eftermiddagen Kl. 5 Festandagt med Prædiken og højtidelig Procession med den h. Ansgars Relikvier.

Rosenkranssognet. Kongregationen »Maria Rosenkransdronning« har Møde Mandag den 2. Februar Kl. 8 Aften i Institut Jeanne d'Arc, Frederiksberg Allé 74. Søndag den 8. Februar Fælleskommunion i Rosenkranskirken i Messen Kl. 8.

Mariakongregationen for Mænd har Fælleskommunion Søndag d. 1. Februar Kl. 8^{1/2} i Jesu Hjerter Kirke.

**Den katolske Højskole,
Danske Kvinders katolske Forbund og
Academicum Catholicum**

indbyder til Fællesmøde *Onsdag d. 4. Februar Kl. 8 i »Borgernes Hus«* (Rosenborggade).

Hans Højærværdighed Biskop J. BREMS: »Paa Petri Stol«.

Adgang for alle: 25 Øre. — »Sursum Corda« bedes medbragt. Medlemskort (Aarskort, Emblem) til en af de indbydende Foreninger giver gratis Adgang.

NB. Ved Indgangen faas Billetter til fælles Kaffebord à Kr. 1,25.

Katolsk Klub afholder Møde Onsdag d. 4. Februar Kl. 20 paa Hotel Cosmopolite, St. Kongensgade 1, hvor Hr. Havnefoged I. P. V. Nielsen vil tale om sine Rejser til Indien.

Gæster kan medtages. Bestyrelsen.

FREMMEDSPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

79. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 S Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Cay Benzon, Nørrebrogade 27, Kbhvn. N. Tlf. Nora 239x. Træffes som Regel bedst alle Hverdage (undt. Tirsdag) Kl. 5-6. Der kan ogsaa gives Besked pr. Tlf. Byen 6505.

Nr. 6.

Søndag den 8. Februar.

1931

INDHOLD: Fremskridt. — Pave Pius XI's Rundskrivelse. — Msgr. Alberto di Canestris Tale ved Hellig Kong Knuds Alter i S. Maria Traspontina i Rom. — Fra den vide Verden. — Fra Hovedstad og Provins. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Fremskridt.

Hvad der i høj Grad præger vor Tid, er Menneskenes Stræben efter og Beundring for de tekniske Fremskridt. Næsten hver Maaned bringer nye Opfindelser eller en videre Udvikling af de allerede gjorte. Ting, som man tidligere betragtede som fantastiske, for ikke at sige umulige, er nu Virkelighed. Radio, traadløs Telegraf, Aëroplaner og meget mere. Disse Opfindelser har saa at sige ophævet Afstanden mellem Landene og gjort Forbindelsen mellem Menneskene uendelig meget lettere og hurtigere.

Hele den materielle Udvikling er vidunderlig. Ethvert nyt Fremskridt paa de forskellige tekniske Omraader maa hilses med Glæde. Alle disse tekniske Fremskridt kan jo tjene til Menneskenes Gavn, naar man blot ikke glemmer, at det altsammen er Midler — ikke Maal.

Men hvad hjælper alle vor Tids blændende Fremskridt, hvis der ikke sker Fremskridt i det væsentlige, hvis ikke Menneskene bliver bedre.

For os katholske Kristne lurer stadig den Fare at nøjes med Opfyldelsen af de nødvendigste Pligter. Man siger til sig selv: jeg forretter mine daglige Bønner nogenlunde regelmæssigt; jeg overholder i det hele og store Guds Bud og Kirkens Bud; jeg forsømmer aldrig min Søndagsmesse; jeg modtager ikke saa sjældent de hellige Sakramenter. Summa summarum: jeg fører et rigtig pænt kristeligt Liv; det maa være nok.

Men en slig Tankegang fuldtud svarer til Kristendommens Idealer? Men der ikke fordres mere?

Jesus siger: »Værer fuldkomne, ligesom eders Fader i Himlen er fuldkommen!« (Mth. 5, 48.) Man gør sig skyldig i en meget alvorlig og skæbnesvanger Misforstaaelse, dersom man mener, at Frelseren kun har rettet disse Ord til de udvalgte Sjæle, som tilbringer deres Liv bag Klostermuren. Hans manende Ord gælder os alle, som bærer Kristennavn og gerne vil regnes blandt Herrens Disciple. Vi skal alle stræbe efter Fuldkommenhed.

Men vil vi slaa ind paa den snævre, trange Sti, hvem skal da være vor Fører, hvem kan vise os Vejen? Hvem anden end Han, som selv har sagt: »Jeg er Vejen.«

Naar du er i Tvivl om, hvordan du skal forholde dig overfor de Mennesker, som du møder paa din Vej, behøver du blot oprigtigt at spørge dig selv: hvad vilde Han have gjort?

I alle Livets Forhold kan du stille dig selv dette Spørgsmaal. Du ved af Erfaring, hvor svært det er at overvinde de menneskelige Svagheder eller mindre gode Tilbøjeligheder. Du ved, hvor meget det koster at naa frem til Sejr.

Hvis du vil gøre Fremskridt i dit aandelige Liv, maa du hver Dag i din Morgenbøn berede dig til at tage Kampen op.

Stol ikke paa dine egne smaa Kræfter, men henvend dig i ydmyg, tillidsfuld Bøn til Ham, der har sagt: »Jeg er Vejen, Sandheden og Livet.«

C. J.

det tilladt, at Familiens Struktur og Grundregel, som Gud selv har bestemt og stadfæstet, omstødes eller forandres.

Om den Orden, der skal herske i Forholdet mellem Kvinden og Manden, lærer med stor Visdom Vor høj-alige Forgænger Leo XIII i den omtalte Rundskrivelse om det kristne Ægteskab: »Manden er Herren i Familien og Kvindens Hoved. Men Kvinden skal, fordi hun er Kød af hans Kød og Ben af hans Ben, være undergivet Manden og lydighedspligtig mod ham, ikke som en Tjenestepige, men som hans Ledsagerske. Paa den Maade vil den Lydighed, hun øver, hverken gøre hendes Ære eller hendes Værdighed Afbræk. Da begge to, baade han, som befaler, og hun, som adlyder, er et Billede, han af Christus, hun af Kirken, skal den guddommelige Kærlighed altid bestemme Pligternes Art og Omfang for begge Parter.«¹⁾

Det var nu det, Troskabens Gode indeholder og udtrykker: Enhed og Kyskhed, Kærlighed og en Lydighed, som ærer og adler. Saa mange Ord, lige saa mange Kilder til Velsignelse for Ægtefællerne og deres Ægteskab! De sikrer og fremmer Fred, Værdighed og Lykke i et Hjem. Intet Under derfor, at man til alle Tider har regnet denne Troskab til de fortræffeligste og for Ægteskabet særegne Goder.

(Fortsættes.)

Msgr. Alberto di Canestris

Tale ved Hellig Kong Knuds Alter i S. Maria Traspontina i Rom

den 19. Januar 1931.

Det vil ikke være mig muligt at finde skønnere Lovprisningsord til Hellig Knuds Ære end de, som Jesu Sirachs Bog bruger om Israels fromme Konge Josias. Den hellige orientalske Forfatter udtrykker sig saaledes i sine dristige Allegorier: »Mindet om ham er lifligt som Duften af Salven, som Salvemageren har sammensat, det er sødt som Honning, der smelter paa Læben, yndefuldt som To-

¹⁾ Litt. Encycl. Arcanum, 10. Febr. 1880.

nerne ved et af Vinen opmuntret Gæstebud.« Havde han kun været Konge, vilde kun en Mand fra hans eget Land, der talte hans Folks Sprog, have været den rette til at forkynde hans Pris, men da han er Martyr og Helgen, vil enhver from Beundrer, hvad Sprog han end taler, være berettiget til at lovprise ham; thi Martyren og Helgenen tilhører hele Kristenheden, ja, hele Verden — han er gaaet ud over sit Lands Grænser.

Som en Stjerne skinner Hellig Knud paa den kristne Histories Firmament i den talrige, straalende Stjernevrimmel af berømmelige Konger, der blev deres Folks Helgenmartyrer i den Periode, der strækker sig fra det fjerde til det ellefte Aarhundrede. — Mellem- og Nord-Europas Himmel er fuld af saadanne Stjernelys. Og han er helt og holdent præget af alt det, der er karakteristisk, og som drager os i alle disse Skikkelser. Den Tid, da han fødtes, var den nye kristne Civilisations Morgendæmring; det er, som vi ser hans uskyldige Barnefysiognomi i dette Skær — og ikke mindre Ynglingens ædle Begejstring. Dette Præg udviskes ikke af hans modige Bedrifter i Kampen, hans fromme Alvor i sit private Liv, hans vise Styrelse af Riget, hans strenge Hævden af Retfærdighedens Krav, der ikke lod ham skaane selv sin egen Hushovmesters Liv, da denne havde gjort sig til Sørøver paa et af Vendernes Skibe.

Men det, der giver Kong Knuds Karakter dens egentlige Livspræg, er hans Tro og hans Iver for at udbrede denne Tro; denne Tro er det, der hæver ham som de andre kongelige Martyrer op i Rang med Apostlene; som Apostlene indviede Christi Rige med deres Livs Kærlighed, udvidede Kongerne det med deres Autoritet; hver paa sin Maade og til sin Tid Civilisationens og Fremskridtets Foregangsmand. Men disse Himlens Velsignelser lader sig ikke stedfæste saa hurtigt; kun Tiden kan modne dette kostelige Eje. Knud var den ivrige, der vilde ile forud for denne Tidens langsomme Udvikling af den kristne Civilisation i hans Folk; derfor maatte han bøde med Livet for sin ædle Iver.

Vi har lige i denne Dags højtidelige Liturgi fulgt disse Ord i Bønnen: »...Dominicae passionis imitator fuit« — »han fulgte Herren efter i Hans Lidelse«. Ja, i sin ærefulde Død ligesom genkaldte han sin Herres Lidelse. Baade naar vi tænker paa Aarsagen og paa Maalet og paa Maaden, paa hvilken han segnede under Forfølgernes Vaaben. Aarsagen: Christus døde, fordi han var Evangeliets Forkynder, Hellig Knud, fordi han vilde bekræfte det i sit Rige. Maalet: Christus døde som Soningsoffer for Menneskeslægten, Hellig Knud segnede ved et Alters

Fod som et Offer, der vilde bringe Frelse, Forsoning og Fred til sit Folk. Maaden: Hellig Knud, som afklædte sig al kongelig Værdighed og lagde Kronen paa det hellige Alter, mindede om Christus, der dør nøgen og kun har Tornekronen som kongeligt Mærke. Ja, endnu mere: da den hellige Konge ventede de dræbende Slag, udstrakte han de løftede Arme i den samme Stilling som Christus selv, hans Gud — denne Stilling, der paa een Gang udtrykker Kærligheden og Bønnen. Korsfæstet. Saaledes Hellig Knud »Dominicae passionis imitator fuit«.

Og overfor dette ædle Offer, der segner blødende ved Alterets Fod, bliver den kristne Sjæl stille, samler sig og tænker — og mindes, hvad Jesus har sagt i sit Evangelium netop paa den Side, der i Sandhed er forfærdende — guddommelig forfærdende —, som vi just har hørt oplæst: »Den, som vil følge mig efter, maa fornægte sig selv og tage sit Kors . . .« »Den, som vil skaane sit Liv, skal miste det; den, som mister sit Liv for min Skyld, skal finde det.« Jesus har — som Han i samme Sammenhæng har sagt — bragt »et Sværd« her til Verden. Det er det Sværd, som skaber Martyrer! Og de bliver hans kongelige Livvagt. »Den hvidklædte Hær« (exercitus candidus) — den som Himmerigets Konge vil have om sin guddommelige Person. Forfølgelserne, der rekruterer denne udvalgte Trop, breder sig stadig — med Sværdet — og indsamler store og smaa, hver Alder og hver Stand, indtil alle har deres Repræsentanter blandt de store, der er Christus nær. Det begyndte med de smaa uskyldige Børn i Bethlehem, saa kom Fattigfolket med de jævne Fiskere fra Galilæa, saa følger den hellige Agnes og den hellige Cæcilia, Roms Adel, og efterhaanden naar Forfølgelsernes Sværd ogsaa Tronerne for at indsamle ogsaa blandt Kongerne Repræsentanter i Frelserens Rige. Vidunderlige Appel! Hvilken herlig Samling af Christi Soldater. Saaledes er der Vidner af hver Klasse, fra Barnet til Kongen, Blodvidner om Troen paa Jesus.

Og nu — O hellig Knud i Himmerig — du til det guddommelige ophøjede Helt — som selv Hedningerne vilde have kaldt deres Lands Fylgje — du hellige Værnehelgen, velsign fra det høje dit Land og dets Børn, at de retfærdiges Fodspor her paa Jorden ikke maa udslettes . . . . Velsign dit Danmark! De frugtbare Agres fredfyldte Værk, de smukke Byers rygende Fabriker, Trafiken og Handelen paa de blaanende Bølger. Velsign Kongen og det kongelige Hus, alle Statens Mænd, der staar som Fremskridtets og Velfærdets Værnere. Lad Ægteskabets Baand være helligt, lad Freden raade over Arbejdet, velsign Bør-

nene og velsign de unge, lad de gamle æres, og lad dem, der lider, og dem, der græder, finde Trøst.

Endnu eet: Den samme Jesu Sirach skriver om sit Folks henfarne Fædre: »Deres Minde være velsignet! Lad af deres Ben i Graven spire Skud og Blomster! Lad Martyrernes Blod ogsaa saaledes blive Kim til kristen Sæd i deres Lande. Just i det Land, der tilhører dem, der er deres i al Evighed — thi saaledes siger Gregor den Store med Rette: »Ingen har mere udsøgt Ret til kongeligt Navn og kongelig Magt end den, der sammenfletter sin jordiske Fyrstekrone med Martyriets.« I Sandhed derfor Konge den, som er Martyr!

Efter Talerens Manuskript og med hans Billigelse
oversat af *Poul Hedemann.*

Rom, 24.-1.-31.

Fra den vide Verden

Den truende Skolelov i England.

I England er der stadig stor Spænding i Anledning af de nye Skolelove, der søges gennemført. Det lader dog til, at Modstanden mod at unddrage de private Skoler Statsunderstøttelse er saa alvorlig, at Lovene ikke vil gaa igennem. Fra katholsk Side er der protesteret saa energisk og alvorligt, og mange, især fra Arbejderpartiet, har tilsagt dem deres Støtte, at der er det bedste Haab om et gunstigt Resultat af de forestaaende Forhandlinger.

En Fordømmelsesdom af Fødselsreguleringen.

Paa et Møde i det lægevidenskabelige Akademi i *Cincinnati* udtalte to af Kongresdeltagerne sig i skarpe Ord mod Børnebegrænsningen, da denne ikke kunde forsvares hverken fra socialt, økonomisk eller fysiologisk Synspunkt. Den ene af de to Læger erklærede, at han ansaa det for at være enhver Læges Pligt at frelse og forlænge Liv og ikke at tilintetgøre eller hemme det. Den anden erklærede,

at den Opfattelse, som Bevægelsens Tilhængere forsvarer: at der gennem Fødselsregulering efterhaanden vil fremkomme en bedre Slægt — savner ethvert teoretisk og praktisk Grundlag.

Kirken i Meksiko.

Den pavelige Legat i Meksiko, Ærkebiskop Ruiz, meddelte i et langt Interview med en fransk Præst og Forfatter, at der er det bedste Haab om en fredelig Forstaaelse mellem Kirken og Myndighederne. Selv om »Vaabenstilstanden« ikke er det ideelle Resultat, er der dog begrundet Haab om, at man ad fredelig Vej vil kunne sikre Katholikerne fuld Frihed og med Tiden faa den nødvendige Indflydelse paa Statens indre Politik.

Fra Hovedstad og Provins

Højskolemødet den 27. Januar.

Eskimo-Missionen blev af P. A. Menzinger karakteriseret som en af de vanskeligste. Missionærens tre Hovedfjender, Kulde, Hunger og Ensomhed, er af den Art, at kun heltemodige og for Christus begejstrede Sjæle kan optage Kampen med dem og vinde Sejr. Resultaterne, som indtil nu kun er smaa, skyldes Martyrernes Blod, der som altid er Kirkens Udsæd. Et Blik paa de gribende Træk fra de omvendte Eskimoers Trosliv saavel som Missionærernes opofrende Arbejde maa faa os til at bifalde Foredragsholderen: »Det er gavnligt for os at tænke paa denne Heroisme, som er Missionærens daglige Brød; det vil hjælpe os udover mange smaalige Betæneligheder og foranledige os til ved vor Bøn at komme disse Missionens Helte til Hjælp.«

Rosenkranssagnet.

*Aarsberetning fra St. Vincentsforeningen for katholske Damer.
1. Jan.—31. Dec. 1930.*

Foreningen talte 38 Medlemmer, 26 passive og 12 aktive. 46 Familier og enligstillede er blevet understøttet, og der er aflagt 73 Besøg i Hjemmene. Paa Systuen forfærdigedes 104 Klædningsstykker, deriblandt 4 Kommunionss-

dragter til Drengene, desuden har der været en Del Reparation af brugt Tøj. Af Gaver er der modtaget 211 Beklædningsgenstande, 1 Pakke Kjolerester, 2 Lagener og endvidere fra en lille privat Syforening en nydelig monteret Barne-seng med fuldstændigt Babyudstyr; den var beregnet til at benytte som Vandre-seng. Gennem Sognepræsten har Foreningen modtaget 150 Kr. fra en Koncert, Frk. A. Eschricht havde arrangeret til Fordel for de fattige i Sognet.

2. Paaskedag afholdtes Vincentsforeningernes aarlige Fælleskommunion i Rosenkranskirken. Der var ca. 160 Deltagere, deraf ca. 30 fra Sognet. Hans Højærv. Biskop Brems holdt Prælætmesse og Prædiken, og Sognepræsten deltog i det fælles Kaffebord hos Marist-Brødrene, holdt en lille Tale til Forsamlingen og ønskede alle et godt Udbytte af Sammenkomsten.

Til Julefesten udgik der ca. 40 Indbydelser, og der var ca. 25 Deltagere foruden de aktive Medlemmer.

Alle, der har ydet Foreningen Hjælp, bringes herved en hjertelig Tak. — Pengegaver, Aarsbidrag, brugte Klædningsstykker, Fodtøj og lign. modtages med Tak paa Sy-stuen, Boyesgade 8, 1. Sal, Torsdag 1¹/₂—4.

<i>Indtægter:</i>	Kr. Ø.	<i>Udgifter:</i>	Kr. Ø.
Kassebeh. 1. Jan. 1930.	55 26	Indkøb til Systuen	102 15
Aarlige Bidrag:		Mælkebilletter	47 50
Fra akt. Medlemmer	85 00	Fødevarer	179 21
» pass. »	167 00	Kontant Hjælp	263 15
Gave fra Koncert	150 00	Diverse Udgifter	19 25
Andre Gaver	39 46	Indbet. til Hovedkassen	167 00
Ink. ved et Møde	1 60	Til Juletræet	6 35
Julebøssen i Decbr.	6 35	Kassebeh. 1. Jan. 1931.	20 06
Modt. fra Hovedkassen	300 00		
	804 67		804 67

St. Michaels Klub.

Mandag d. 2. Februar holdt Frk. Augusta Eschricht et yderst interessant og lødigt Foredrag om »Salesianerinderne i Obermarchtal Kloster i Würtemberg«. Efter at have tegnet et Rids af den hellige Frans af Sales's og Fru de Chantals Liv og givet et Overblik over Salesianerindernes Historie skildrede Frk. Eschricht livligt og malende sit Besøg i Obermarchtal-Klostret. Man fik et Indblik i Klosterlivets selvfornægtende Strenghed — en Strenghed, der dog mildnes af den hellige Frans af Sales's Aand. Man fik et friskt Billede af den Skole for unge Piger og Børn, som Klostret ogsaa rummer. Høj Idealisme, Forstaaelse for moderne Menneskers Tarv og praktisk Sans prægede Livet i Würtemberger Klostret.

Arkitekt Wipfler er Død.

Vi har lige faaet Meddelelse om, at Arkitekt Frederik Wipfler er afgaaet ved Døden paa St. Josefs Stiftelse i Heel (Holland). Den afdøde Arkitekt har bl. a. leveret Tegning til Jesu Hjerter Kirke i København.

Ny Ungdomsforening i Odense.

Paa St. Ansgars Festdag samledes en Del unge Mænd i Præstegaarden for at drøfte Oprettelsen af en Ungdomsforening. Denne blev stiftet og opkaldt efter Dagens Helgen: St. Ansgars Ungdomsforening, hvorefter man gik i Gang med Udarbejdelse af Love.

Foreningens Formaal er at samle alle katholske unge Mænd om Kirken.

Mødeaftenerne er de tre første Torsdage i hver Maaned Kl. 8, hvortil alle tilrejsende katholske unge Mænd er velkomne.

Stiftelsesmødet sluttede med Afsyngelsen af:

»Fast skal min Daabspagt evigt staa.« *Joh. Schou.*
Sekretær.

Fra Svendborg.

Søndag Septuagesima, paa hvilken Dag hellig Ansgars Fest fejredes, blev en festlig Oplevelse for Svendborg Menighed, idet højærværdige Herr Pastor O. Ballin fra Vejle paa denne Festdag holdt Højmessens i vor lille smukke St. Knuds Kirke, medens Sognepræsten, Herr Pastor, Dr. Ravelli — som er en nidkær Dyrker af den gregorianske Kirkesang — sammen med Koret sang Festdagens Messe. Pastor Ballin gav i sin Prædiken et klart og gribende Billede af St. Ansgars Liv, fra hans tidligste Ungdom til hans uforfærdede og trofaste Gerning som Danmarks Apostel, og sluttede med en begejstrende Opmuntring til at blive Medlemmer af Bønforeningen for Nordens Omvendelse.

Efter Festandagten om Eftermiddagen samledes vi i Skolelokalet, hvor Pastor Ballin holdt et pragtfuldt Foredrag, ledsaget af smukke Lysbilleder. Pastoren (der, som vi erfarede, lige havde holdt Foredrag paa Ollerup Højskole) talte om Højskoletanken; nemlig: at dens Hensigt er at opstille Idealer, som kunde begejstre og tjene som Forbillede til Efterligning. Selve Foredraget handlede om en højstaaende fransk Officer, hvis Levned Pastoren skildrede mesterligt. — Dennes Barndoms- og Ungdomsaar, hans Liv i Ørkenen som Forsker, men især hans heltmodige og fuldkomne Helgenliv og hans Martyrium.

Sluttelig rettede Sognepræsten en Tak til og Ønsket om, at Foredragsholderen vilde gentage sit Besøg. Hertil slutter Menigheden i Svendborg sig med Tak og paa Gen-syn.
Deltager.

Birgittakredsen.

I November 1930 holdt Birgittakredsen Møde i Nakskov. Hr. Pater *Fr. Jaworski* fra Næstved holdt et interessant Foredrag om Bolschevismen i Rusland. Pateren nævnte flere Eksempler, taget fra den udenlandske Presse, der tydeligt viste, at Forholdene er endnu værre end den danske Pressetjeneste fremstiller det.

Tusinder af hjemløse Børn samler sig i Røverbander, og disse Bander viger ikke tilbage for de groveste Forbrydelser, selv Mord er ingen Sjældenhed.

Sovjetstaten forsøger at fange disse Børn og anbringe dem paa Børnehjem — i Begyndelsen var Behandlingen paa disse Hjem meget human og Børnene nød stor Frihed, men de flygtede dog fra Hjemmene — nu ser man Eksempler paa, at der ligefrem anvendes Tortur overfor Børnene. Hvorledes skulde Staten ogsaa kunde opdrage disse forvildede Børn, naar den samtidig vil opfanatisere dem mod Religionen. Den kan ikke give nogen Grund til, at de skal leve anderledes end de selv lyster.

Alle Midler blev anvendt til Udryddelsen af Kristendommen f. Eks. Teater, Film, Radio, Museer o. s. v. Ogsaa i det øvrige Europa arbejdede Bolschevismen energisk for at faa sine Ideer udbredt, og det gik stærkt fremad. I alle Stater havde Kultur-Bolschevismen faaet et godt Tag, og vi maatte være paa vor Post og vise, at vi er Kristne i Gerning, da kun denne Form for Kristendom kan dæmme op imod Bolschevismens Stormangreb.

Helt igennem et interessant Foredrag til alvorlig Eftertanke. Efter Foredraget var der selskabeligt Samvær.

Søndag den 25. Jan. holdt Kredsen Møde i Nykøbing F. med Hr. Pastor *Knud Ballin* som Foredragsholder.

Emnet var meget aktuelt, »Christus og Catholicismen«. Taleren forstod paa en enkel og klar Maade at fremsætte sine Tanker, saaledes at sikkert alle kunde følge med.

Pastoren viste, hvorledes alt i Kirken førte tilbage til Kristus.

Det var Kristus, der uddelte sin Naade igennem Sakramenterne, og Præsten var kun en Forvalter af Sakramenterne, men havde ikke Magt over Nadvervirkningerne, da disse fuldstændig afgang af Kristus og den enkelte Sjæls Modtagelighed for Naaden. Pastoren paapegede her den

store Modsætning, der var imellem Præstens Stilling inden for den katholske Kirke og Protestantismen samt de forskellige religiøse Sekter. For Katholiken er Præstens Person en Biting. Messeoffer og Sakramenter er lige hellige og forbinder ham lige fuldt med Christus, hvad enten Præsten er god eller daarlig.

Ser vi paa den protestantiske Præst eller Prædikanten hos de forskellige Sekter, saa er alt afhængig af Personen. Er han et godt Menneske, der prædiker godt, er der Liv i Menigheden, ellers ikke.

Paa lignende Maade viste Foredragsholderen, hvorledes Christus var Hovedemnet for Liturgien, ja selv Helgendyrkelsen førte tilbage til Christus, idet Helgenerne i Praxis havde vist, hvorledes Menneskene med Christi Naade og med Christus som Forbillede kunde leve et kristent Liv.

Foredraget var fortræffeligt og lærerigt for Kredens Medlemmer. Kredsen kunde for øvrigt glæde sig over nogle nye Medlemmer. Efter en lille Kaffepause foretog Hr. Pater Smitz nogle Grammofonplader med gregoriansk Kirkesmusik indsunget af Franciskanerne i Klostret i Venray (Holland). Sangen var meget smuk og ren.

Til Slut holdtes Generalforsamling, men der skete kun en mindre Forandring ved Bestyrelsen.

Det besluttedes at følge den samme Kurs som hidtil, nemlig katolsk Oplysning og Sammenhold til gensidig Støtte.

Kunde Foreningen, som ved de to sidste Møder, samle en 20—30 Katholiker, vilde dens Arbejde ikke være uden Betydning.

Katholsk Højskole.

Tirsdag den 10. Febr. Kl. 20 i St. Knuds Sal, Stenosg. 4 B.
Lærer U. Geddey: Krigslitteratur.

Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« bedes medbragt.

Søndag d. 8. Februar, Kyndelmisse, begynder Gudstjenesten i St. Ansgars Kirke Kl. 9¹/₂, Rosenkranskirken Kl. 10, St. Annæ Kirke Kl. 9³/₄. Sakramentskirken Kl. 10, St. Antoni Kapel Kl. 9, Jesu Hjerter Kirke Kl. 10, St. Josefs Kirke Kl. 9, St. Andreas Kirke Kl. 9³/₄.

I **Jesu Hjerter Kirke** læses Mandag d. 9. Febr. Kl. 8¹/₄ en Rekvieomsnesse for afdøde Arkitekt *Frederik Wipfler*, som har bygget Jesu Hjerter Kirke i Stenosgade.

Fastelavn paa Amager.

Søndag den 15. Februar Kl. 7 afholdes i St. Annæ Sal de unge Pigers Menighedsfest. Programmet byder paa en Farce: »En japansk Audiens«, Sange og Viser, Kaffe, Tombola etc. Adgang (incl. Kaffe) for Voksne: Kr. 1, for Børn: 50 Øre. Farcen opføres ogsaa om Eftermiddagen for Børn. Adgang 25 Øre. Over-skuddet gaar til Kongregationens Banner.

Kirkelig Kalender.

8. Febr. S. Sexagesima. — Kyndelmisse.	15. Febr. S. Quinquagesima.
9. — M. Cyrillus af Alexandria.	16. — M. Ferialdag.
10. — Ti. Oktav af Ansgar.	17. — Ti. »
11. — O. Vor Frue af Lourdes.	18. — O. Askeonsdag.
12. — T. Serviterordenens syv Grundlæggere.	19. — T. Ferialdag.
13. — F. Ferialdag.	20. — F. »
14. — L. Gudsmoders Lørdagsmesse.	21. — L. »

Ugens Messebønner.

8. Febr. S. Kyndelmisse (810—641); 2. Søndagen (106—146), 3. Johannes af Matha (829—660). Slutningsevangelium: Søndagens (110—150).
9. — M. Cyrillus af Alexandria (829—669); 2. Ansgars Oktav (821—653). 3. Apollonia ([56]—[56]).
10. — Ti. Oktav af Ansgar (821—653); 2. Scholastica (830—667). — Der kan ogsaa læses Scholasticas Messe (830—667) med Ihukommelse af Ansgar (821—653).
11. — O. Vor Frue af Lourdes (N.-M. 831).
12. — T. Serviterordenens syv Grundlæggere (834—670); 2. *For Paven* ([122]—[107]), i Anledning af Aarsdagen for Pius XI's Kroning til Pave (1922).
13. — F. Ferialdag; Messe som foregaaende Søndag (106—146), dog uden Tractus og *Credo*; 2. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. For alle afdøde troende (1140—[113]), 4. Efter frit Valg.
14. — L. Gudsmoders Lørdagsmesse ([88]—[92]); 2. Valentin (837—668), 3. Om den Helligaand ([120]—[105]).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udg. af Messebogen, det andet den gamle Udg.

St. Franciskus's III Orden har Møde Fredag d. 13. Februar Kl. 7 $\frac{1}{2}$ i St. Knuds Kapel.

Rosenkranssognet. Kongregationen »Maria Rosenkransdrønning« har Fælleskommunion Søndag den 8. Februar i Messen Kl. 8.

St. Andreas Kirke (Ordrup). Begge Kongregationer har Fælleskommunion d. 15. Februar.

Ansgar Foreningen (Holbæk).

Foredrag Søndag d. 8. Februar Kl. 2 af Hr. Redaktør N. P. Nielsen, Maribo, i vore Lokaler Højskolehjemmet, Smithsvej.

Emne: *St. Birgitta og hendes Samtid*.

Derefter fælles Kaffe bord à 80 Øre.

Stor Tilslutning forventes. Agitér for den gode Sag ved at tage Venner og Bekendte med. *Bestyrelsen.*

S.M.D.M. Fastelavnsfest afholdes Onsdag den 11. Februar. Der opføres en Fastelavns-Revue, »*Før Festen*« eller »*Der var* (endnu) *engang*—«. Alle forhenværende Elever indbydes. Medlemmerne bedes agitere for Tilslutning. *Styrelsen.*

FREMMESPROGTRYKKER IET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

79. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 S Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1—4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Cay Benzou, Nørrebrogade 27, Kbhvn. N. Tlf. Nora 239 x. Træffes som Regel bedst alle Hverdage (undt. Tirsdag) Kl. 5—6. Der kan ogsaa gives Besked pr. Tlf. Byen 6505.

Nr. 7.

Søndag den 15. Februar.

1931

INDHOLD: Fastemandat. — Pave Pius XI's Rundskrivelse. — »Christi virkelige Grav fundet«. — Sankt Vincent Søstrene i Helsingør, — Fra Hovedstad og Provins. — Katholsk Salmebogs Revision. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

FASTEMANDAT

FOR DANMARKS APOSTOLISKE VIKARIAT.

I. Fastebudet — som kun tillader een fuldstændig Mættelse, eet mindre Maaltid og om Morgenen en Smule Brød*), men udelukker al anden Spise — gælder for alle Dage af den 40 Dages Fastetid med Undtagelse af Søndagene, desuden for alle Tamperdage og for Vigilie-Fastedagene før Pinse, før Marias Optagelse (∴ den Søndag, Festen fejres offentlig), før Alle Helgen og før Jul. For Vigilierne før Paaske og Jul (∴ Paaskelørdag og Juleaftensdag) gælder den Bestemmelse, at baade Faste og Abstinenspligt paa disse to Dage ophører fra Kl. 12 Middag. Forpligtede til at faste paa disse Dage er alle, som er fyldt 21 Aar, men endnu ikke har begyndt det 60. Aar. Fastedagene skal hver Gang Søndagen forud forkyndes fra Prædikestolen.

II. Abstinensbudet, som forpligter alle, der er fyldt 7 Aar, til at afholde sig fra at spise Kød, men ikke Kød-suppe, gælder for Askeønsdag, Onsdagene i Fastetiden, alle Tamperdage, alle Vigilie-Fastedage (jfr. dog Nr. I) og

---

*) Theologerne regner indtil 60 Gram.

Aarets samtlige Fredage (jfr. dog Nr. III). De øvrige Dage tillades Nydelsen af Kødspiser, med den Indskrænkning, at paa samtlige paabudte Fastedage er det kun tilladt at nyde Kød een Gang, nemlig ved Hovedmaaltidet. De, som paa Grund af Alder eller ved Dispens er fritagne for at faste, er ogsaa fritagne for Abstinenspligten, naar Fastedagen ikke ellers er Abstinensdag.

III. Abstinenspligten bortfalder paa alle paabudte Festdage.

IV. Spiser, der er tilberedt med Flæsk, Fedt eller Blod og enten slet ikke eller kun i uvæsentlig Grad indeholder Køddele, kan nydes hver Dag, med Undtagelse af den hellige Langfredag. Paa denne Dag forbydes ogsaa Kødsuppe.

V. Følgende Personer er — undtagen paa Langfredag — aldeles fritagne for Abstinens: a) Militærpersoner i aktiv Tjeneste og, saafremt de fører egen Husholdning, ogsaa deres Hus- og Bordfæller. b) Gæstgivere og Spiseværter og deres Gæster samt hvem der jævnlig faar Mad fra offentligt Spisested, Handelsbetjente, Svende, Lærlinge, Arbejdere og andre, som er i Kost hos Ikke-Katholikker. d) De af Ikke-Katholikker indbudte Gæster. e) Familie-medlemmer og Tyende i Hjem, hvor enten Mand eller Hustru ikke er Katholik. f) Fattige, rejsende og Kurgæster paa offentlige Bade- eller Kuranstalter.

VI. Alle Sognepræster har, og alle øvrige af Os approberede Skriftefædre meddeles der herved Myndighed til i paatrængende Tilfælde — naar det nemlig kræves af andet og mere end blot overdrevent Hensyn til legemligt Velvære — at forandre Faste- og Abstinensbudet for enkelte troende til en eller anden from Gerning; dog kan kun Sognepræster eller Rektorer gøre Brug af denne Fuldmagt udenfor Skriftemaalet. Sognepræsterne har ydermere Ret til at dispensere en hel Familie ad Gangen.

VII. Af Hensyn til, at Faste- og Abstinensbudets oprindelige Strenghed for alles Vedkommende er mildnet, skal alle troende, som er i Stand dertil, i Fastetiden nedlægge en Almisse i de Bøsser, som dertil bliver at anbringe i alle Kirker og Kapeller med Paaskrift: Faste-Almisse. Bøsserne skal anbringes paa et bekvemt og let synligt Sted. Disse Fastealmitter, som kommer Vikariatets kirkelige Anstalter til gode, skal indsendes til Vikariatet straks efter Fastetidens Ophør. Er nogen ikke i Stand til at yde en saadan Almisse, skal han hver Søndag i den hellige Fastetid bede den smertefulde Rosenkrans for Kirkens Anliggender.

VIII. I Overensstemmelse med Den kirkelige Lovbogs Canon 1346 og det hellige Tridentiner-Koncil's Bestemmelser (S. XXIV de ref. c. 4) forordner Vi, at der i samtlige Sognekirker i den hellige Fastetid skal holdes en særlig Fasteandagt, bestaaende af Prædiken, Salmer og Bønner; den nærmere Udformning henstilles til Sognepræsterne. Disse Andagter skal slutte med sakramental Velsignelse og Prædikenerne have Menneskets sidste Ting eller Frelserens Lidelser og Død eller et andet dermed beslægtet Emne til Genstand. — Paa Søgnedagene i Fastetiden bliver under eller efter Skolemessen den smertefulde Rosenkrans eller andre passende Bønner at forebede for Kirkens Anliggender

IX. I de saakaldte lukkede Tider, d. e. fra Askeonsdag indtil Første Paaskedag og fra første Adventssøndag til Første Juledag inkl., maa ingen højtidelige Bryllupper — d. v. s. Messebryllupper — finde Sted. I Faste- og Adventstiden bør de troende endvidere afholde sig fra alle Danse og andre støjende offentlige Forlystelser.

X. Fristen for Opfyldelsen af det kirkelige Bud om Paaske-Kommunion fastsættes i Medfør af pavelig Fuldmagt at vare fra Palmesøndag indtil Kristi Himmelfart og for Katholikker, som har særlig langt til Kirke, indtil Anden Pinsedag. I Overensstemmelse med Den kirkelige Lovbogs Canon 850 § 3 tilraades det de troende at opfylde deres nævnte Paaskepligt hver i sin Sognekirke, og hvem der har opfyldt den i et fremmed Sogn, har at underrette deres egen Sognepræst om, at de har opfyldt Kirkens Bud.

Dette Fastemandat saa vel som Hyrdebrevet oplæses i alle Vikariatets Kirker og Kapeller paa Søndagen *Quinquagesima* og 1. Søndag i Fasten.

København, den 2. Februar 1931.

† JOSEPH,

Titular-Biskop af Roskilde,
Apostolisk Vikar for Danmark.

Pave Pius XI's Rundskrivelse om det kristne Ægteskab.

(Fortsat.)

3. Sakramentet, Ægteskabets tredie Gode.

Store og talrige er saaledes det kristne Ægteskabs Vel-signelser. Men de ligesom fuldendes og krones ved et Gode, som Vi med et Udtryk fra Augustinus kaldte Sakra-mente. Det betegner baade det ægteskabelige Baands Uopløselighed og Ægtepagtens Ophøjelse og Indvielse ved Christus til et Tegn og Redskab, hvorved Guds Naade meddeles.

a) Ægteskabets Uopløselighed.

For først at tale om Ægtepagtens Uopløselighed og Livsvarighed, saa har Christus selv indskærpet den med de Ord: »Hvad Gud altsaa har sammenføjet, maa Mennesket ikke adskille«,¹⁾ og »Enhver, som skiller sig fra sin Hustru og tager en anden til Ægte, begaar Ægteskabsbrud; og hvem, der ægter den, som er skilt fra Manden, begaar Ægteskabsbrud.«²⁾

I denne Uopløselighed ser den h. Augustinus det, som han kalder Sakramentets Gode og udtrykker det med rene Ord saaledes: »Sakramente betyder, at Ægteskabet ikke maa opløses, og at hverken en separeret Mand eller Hustru maa indgaa Forbindelse med en anden, ikke engang for at faa Børn.«³⁾

Ganske vist tilkommer denne ukrænkelige Fasthed ikke hvert enkelt Ægteskab paa samme Maade og i lige fuld-komment Omfang, men den er en væsentlig Egenskab ved alle virkelige Ægteskaber. Thi da Herrens Ord: »Hvad Gud har sammenføjet, maa Mennesket ikke adskille«, er sagt om vore Stamforældres Ægteskab, der jo er Forbilledet paa alle Ægteskaber i Fremtiden, saa maa det nødvendigvis gælde om alle virkelige Ægteskaber uden Undtagelse. Om end i Tiden før Christus den oprindelige Lovs ubøn-hørlige Strengthed mildnedes saa vidt, at Moses endog til-

¹⁾ Mt. 19,6.

²⁾ Lc. 16,18.

³⁾ S. August., De Gen. ad litt. lib. IX, cap. 7, n. 12.

lod Gudsfolkets Borgere for deres Haardhjertetheds Skyld under visse Omstændigheder at udstede Skilsmissebrev, saa har dog i hvert Fald Christus i Kraft af sin Myndighed som øverste Lovgiver tilbagekaldt denne tilstaaede større Frihed og sat den oprindelige Lov i Kraft igen ved de kendte Ord, der aldrig bør glemmes: »**Hvad Gud har sammenføjet, bør Mennesket ikke adskille**«. Meget rigtigt udtalte derfor Vor højsalige Forgænger, Pius VI, i en Skrivelse til Biskoppen i Erlau: »Heraf fremgaar tydeligt, at Ægteskabet, selv for Mennesker uden Guds Naade (i den saakaldte Naturtilstand), altsaa længe før det blev op-
højet til et egentligt, helligt Sakramente, af Gud var indstiftet saaledes, at det medførte et livsvarigt, uopløseligt Baand, som derfor ikke kan løses af nogen borgerlig Lov. Skønt altsaa Ægteskabet efter sit Væsen ikke behøver at være et Sakramente, som det jo heller ikke er det mellem Ikke-døbte, saa maa der alligevel ogsaa i saadant et Ægteskab findes et for Livstid bindende Baand, og det findes uden al Tvivl, fordi det er et sandt og virkeligt Ægteskab. Dette Baand er nemlig ved guddommelig Lov fra først af saa nøje knyttet til Ægteskabet, at ingen borgerlig Myndighed har Magt over det. Saa ofte der altsaa er Tale om Indgaaelse af et Ægteskab, saa indgaas det saaledes, at det enten er et sandt og virkeligt Ægteskab, og saa medfører det det Baand for Livstid, som Guds Lov har knyttet til ethvert virkeligt Ægteskab; eller man forudsætter, at Ægteskab kan indgaas uden dette livsvarige Baand, saa er det ikke noget Ægteskab, men en umoralsk Forbindelse, som efter sin Natur er i Strid med Guds Lov. Selvfølgelig maa en saadan Forbindelse hverken begyndes eller vedligeholdes.«¹⁾

Denne Uopløselighed synes rigtignok en sjældnen Gang at tillade en Undtagelse, saasom i visse ikke-sakramentale Ægteskaber, der er indgaaet mellem ikke-døbte, eller blandt Kristne i Tilfælde af, at et Ægteskab nok er indgaaet, men ikke fuldbyrdet. Men den Slags Undtagelser afhænger ikke af Menneskers Forgødtbefindende, heller ikke af nogen rent menneskelig Myndighed,

¹⁾ Pius VI, Rescript. ad Episc. Agriens., 11. Jul. 1789.

men beror paa en guddommelig Ret, hvis eneste Vogter og Fortolker er Christi Kirke. Men der gives ingen og kan ikke gives nogen Fuldmagt, ej heller nogen som helst Grund, til at opløse et kristent Ægteskab, som baade er indgaaet og fuldbyrdet. Ligesom nemlig Ægtepagten i et saadant Tilfælde har fundet sit fulde Udtryk og sin fulde Virkeliggørelse, saaledes genspejler dette Ægteskab ogsaa efter Guds Vilje den absolute Fasthed og Uopløselighed, som ingen menneskelig Autoritet kan ophæve.

Hvis vi med Ærbødighed i Hjertet vil granske og finde den dybeste Grund til, at Gud har truffet de lige nævnte Bestemmelser, finder vi den med Lethed, ærværdige Brødre, i det kristne Ægteskabs hemmelighedsfulde Betydning. Dets Symbolik er nemlig alsidig og fuldkommen gennemført i et Ægteskab, som er indgaaet og fuldbyrdet af Kristne. Thi efter Apostlens Vidnesbyrd i Brevet til Efeserne¹⁾ — Vi har allerede gjort opmærksom paa det straks i Begyndelsen — er den ægteskabelige Forbindelse mellem Kristne et Billede paa den fuldkomne Forbindelse mellem Christus og Kirken: »Sacramentum hoc magnum est, ego autem dico, in Christo et in Ecclesia», det er: »Denne Hemmelighed er stor, men jeg siger det om Christus og Kirken«. Dette er givet: saa længe Christus lever og gennem ham Kirken, vil denne Forbindelse aldrig kunne løses eller ophæves. Det samme lærer ogsaa den h. Augustinus udtrykkeligt med følgende Ord: »Med Hensyn til Christus og Kirken gælder den Sætning, at Kirken, som lever med ham, der lever i al Evighed, ikke paa nogen Maade kan skilles fra ham. Ærefrygten for denne Hemmelighed er saa stor i vor Guds Rige . . . d. v. s. i Christi Kirke . . . at, naar Kvinder søger Ægteskab eller søges til Ægte for at faa Børn, er det ikke tilladt Manden at forlade sin Hustru, fordi hun ikke kan faa Børn, og gifte sig med en anden, som kan faa. Gør nogen dette alligevel, har han gjort sig skyldig i Ægteskabsbrud, ganske vist ikke efter borgerlig Lov (den verdslige Ret tillader, efter at Skilsmisse er erklæret, ustraffet at indgaa nyt Ægteskab; og Vor Herre siger, at ogsaa Moses

¹⁾ Ef. 5,32.

paa Grund af Israeliternes Haardhjertethed har givet dem den samme Tilladelse), men han er skyldig i Ægteskabsbrud efter Evangeliets Lov, ligesom ogsaa Hustruen, hvis hun bliver gift med en anden.«¹⁾)

b) Uopløselighedens Fordele.

Ægteskabets Uopløselighed er Kilden til mangfoldige og store Velsignelser. Det vil kunne ses selv af den, der flygtigt tænker enten paa Ægtefællernes og Børnenes Lykke eller paa det menneskelige Samfunds Vel. For det første har nemlig Ægtefællerne i denne Uopløselighed et sikkert Pant og Segl paa varigt Livsfællesskab. Dette er jo et naturligt og nødvendigt Krav, som den højmodige Overgivelse af ens egen Person til Ægtefællen og Hjerternes inderlige Sammensmeltning maa stille. Thi den sande Kærlighed kender ikke til Tidsbegrænsning.²⁾) Endvidere oprettes der et sikkert Værn om Kyskhed og Troskab mod alle Fristelser til Utroskab, lige meget om de truer indefra eller udefra. Den ængstelige Bekymring, om den anden Part under Modgang, eller naar Alderdommen nærmer sig, skulde træde tilbage, er aldeles udelukket, og i Stedet hersker der Ro og Tryghed. Ligeledes er der derved paa en meget formaalstjenlig Maade sørget for begge Ægtefællers personlige Værdighed og gensidige Hjælp, da det uopløselige, stadig lige stærke Baand uophørlig minder Mand og Kvinde om, at de ikke for forgængelige Tings Skyld og ikke for at hengive sig til deres Lidenskaber har indgaaet Ægteskab, som kun Døden kan opløse, men for ved indbyrdes Bistand at vinde højere og evige Goder. Ogsaa Børnenes Beskyttelse og Opdragelse, som jo hør strække sig over mange Aar, er der udmærket baaret Omsorg for, idet Forældrenes forenede Kræfter lettere kan magte den langvarige Pligts tunge Byrder. Ikke mindre værdifulde er de Goder, som tilflyder hele det menneskelige Samfund. Erfaringen har lært os, at Ægteskabets urokkelige Fasthed er den rigeste Kilde til Ærbarhed i Livsførelse og til Sædernes Renhed. Er disse Goder i Behold,

¹⁾ S. August., De nupt. et concup., lib. I, cap. 10.

²⁾ 1. Kor. 13,8.

er ogsaa Nationens Lykke og Velfærd garanteret. Det borgerlige Samfund er jo saaledes, som Familierne og de enkelte er, der danner det, ligesom Lemmerne udgør Legemet. Hvem der derfor mandigt forsvarer Ægteskabets Uopløselighed, virker i høj Grad baade til Ægtefællernes og Børnenes private og Menneskeslægtens offentlige Velfærd.

Men foruden Uopløseligheden omfatter Sakramentets Gode endnu betydelig større Værdier. Ogsaa de betegnes meget passende med Ordet »Sakramente«. For Kristne er dette jo ikke noget tomt og intetsigende Navn, da Christus Herren, »Sakramenternes Indstifter og Fuldender«¹⁾, har ophøjet Ægteskabet mellem dem, der tror paa ham, til et virkeligt og egentligt Sakramente i den nye Pagt og derved gjort det til et Tegn paa og en Kilde til den særegne indre Naade, hvorved han vilde »forædle og fuldkommengøre den naturlige Kærlighed i Ægteskabet, yderligere bekræfte dets Enhed og Uopløselighed og helliggøre Ægtefællerne.«²⁾

Og fordi Christus som bekendt gjorde selve de kristne Brudfolks gyldige Jaord til Naadens Tegn, derfor er Sakramentet saa nøje og uløseligt knyttet til det kristne Ægteskab, at der mellem døbte ikke kan bestaa nogen ægte-skabelig Forbindelse, »som ikke samtidig er Sakramente.«³⁾

Naar altsaa de troende for Alvor giver hinanden dette Jaord, aabner de selv den sakramentale Naades Skatkammer, hvori de kan finde de overnaturlige Kræfter, der skal sætte dem i Stand til med Troskab, Hellighed og Udholdenhed indtil Døden at opfylde deres Pligter og løse deres Opgaver.

Thi i den Mand og Kvinde, der ikke spærrer Vejen for dette Sakramentes Virksomhed, forøger det ikke blot det overnaturlige Livs blivende Princip, d. v. s. den helliggørende Naade, men det skænker ogsaa samtidig nogle særlige Naadegaver. Det vækker indre Tilskyndelser til det

¹⁾ Conc. Trident. sess. XXIV.

²⁾ Conc. Trid. sess. XXIV.

³⁾ Cod. Zur. Can. c. 1012.

gode, giver overnaturlige Anlæg og Spirer og forøger og fuldkommengør de naturlige Evner og Kræfter, saaledes at Ægtefolkene ikke blot rent forstandsmæssigt opfatter Ægteskabets Væsen, Formaal og Pligter, men ogsaa føler Glæde og Tilfredsstillelse ved dem og aldrig slipper dem. En anden Virkning er, at de for Alvor giver sig i Lag med deres Opgaver, og at de ogsaa er i Stand til i Gerning at udføre dem. Endelig tilstaar Sakramentet dem Ret til ved deres Bøn at opnaa Bistandens Naade, saa ofte som de trænger til den for at kunne opfylde deres Kaldspligter.

Dog gælder i det guddommelige Forsyns overnaturlige Verdensorden den Lov, at Menneskene kun kan høste den fulde Frugt af de Sakramenter, som de modtager efter at være naaet til Skelsaar og Alder, hvis de paa tilsvarende Maade samvirker med Guds Naade. Derfor vil Ægteskabets Naadehjælp for en stor Del ligne det ikke benyttede Talent, som skjultes i Jorden, hvis Ægtefællerne ikke øver deres overnaturlige Kræfter, passer og plejer de Naadespirer, de modtog, og faar dem til at udvikle sig. Gør de derimod, hvad de kan, og viser de sig lærvillige overfor Naadens Indskydelser, vil de kunne bære deres Stands Byrder, opfylde dens Pligter og vil føle sig styrkede ved dette store Sakramente, føle sig helliggjorte, ja næsten som gudindviede Personer. Thi ligesom, efter den h. Augustinus's Lære, et Menneske ved Daaben og Præstevielsen forpligtes og hjælpes til enten at føre et virkeligt Kristenliv eller at foretage en Præsts Embedshandlinger og aldrig kan undvære disse to Sakramenters Naadehjælp, omtrent paa samme Maade (skønt ikke i Kraft af et uudsletteligt Kendemærke) kan heller ikke døbte Mennesker, som 'een Gang ved Ægteskabets Baand er blevet knyttet til hinanden, nogen Sinde miste dets sakramentale Hjælp eller Samhørighedsbaandet. Ja den samme hellige Kirkelærer tilføjer, at Ægtefolk selv efter et Ægteskabsbrud alligevel beholder dette hellige Baand, ganske vist ikke længere som Naadens Hæderstegn, men som deres Forbrydelses Skamplet. Det er her, som med den frafaldne Kristnes Sjæl, der ligesom bryder med sin Brudgom Christus og ogsaa efter at have mistet Troen dog

ikke mister Troens uudslettelige Kendemærke, som han modtog ved Genfødselen i Daabens Vand«. ¹⁾)

Maatte derfor de gifte, som ved Sakramentets gyldne Kæde ikke lænkebindes, men smykkes, ikke hindres, men styrkes, af al Magt bestræbe sig for, at deres Samliv ikke blot ved Sakramentets Kraft og hemmelighedsfulde Betydning, men ogsaa ved deres eget Sindelag og Livsførelse altid maa være og forblive et levende Billede af den saa frugtbare Forbindelse mellem Christus og Kirken, en Forbindelse, som i Sandhed er den fuldendte Kærligheds hellige og ærværdige Mysterium!

Hvis man med Opmærksomhed og levende Tro, Ærværdige Brødre, overvejer alt dette; hvis Ægteskabets store Goder, nemlig Afkom, Troskab og Sakramente anskueliggøres paa tilbørlig Maade, maa enhver ganske af sig selv komme til at beundre Guds Visdom, Hellighed og Godhed, som saa alsidigt har baaret Omsorg for baade Ægtefolkens personlige Værdighed og Lykke og for Menneskeslægtenes Opholdelse og Udbredelse, som ene er betroet til Ægteskabets kyske og hellige Samliv. (Fortsættes.)

FRA REDAKTIONEN! Som Svar paa forskellige Forespørgsler skal vi meddele, at Pavens Rundskrivelse om det kristne Ægteskab udkommer i Særtryk, saasnart Offentliggørelsen i »Nordisk Ugeblad« er afsluttet.

„Christi virkelige Grav fundet“.

Fornylig gik der gennem hjemlige og udenlandske Blade den Efterretning, at nu havde en Professor ved det jødiske Universitet i Jerusalem, Dr. *Sukenik*, fundet Christi virkelige Grav med Indskrift og Levninger, hvilket vel altsaa skulde være et Modbevis imod Opstandelsen og imod Kristentroen.

I første Øjeblik kan en saadan Meddelelse maaske nok virke foruroligende paa ængstelige Sjæle. Men husker man lidt tilbage og tænker paa de mange tilsvarende Tilfælde i Tidernes Løb, hvor man mente at have fundet lignende

---

¹⁾ S, August.: De nupt. et concup., lib. I, cap. 10.

»Beviser« og en Tid lang raabte højt op derom, indtil der snart efter af gode Grunde atter blev Tavshed derom, — saa tager man det med Ro ved ethvert saadant nyt Tilfælde og afventer de temmelig sikkert bagefter kommende Dementier eller Afblesninger. Man bliver efterhaanden lidt lykkuheden overfor slige Angreb paa Kristentroen.

Og ganske rigtig — ogsaa denne Gang er det gaaet paa samme Maade. Dementiet er allerede kommet. »Søslangen« er allerede afsløret.

Osservatore Romano's Korrespondent i Jerusalem meddelte i et Brev til Bladet, at en endnu langt lærdere og langt mere anset Professor, der ligeledes er ansat ved en Studieanstalt i Jerusalem, Dominikanerpateren *Vincent*, har Æren af at have anholdt »Søslangen«. Han er Professor ved det franske bibelske og arkæologiske Institut »San Stefano« i Jerusalem. Baade Katholiker, Protestanter og Jøder er enige om at anerkende ham som den uomtvistelige Førstemand paa den palæstinæisk-arkæologiske Videnskabs Omraade.

Denne fremragende katholske Videnskabsmand henvendte sig straks til Rector magnificus for det jødiske Universitet, ved hvilket bemeldte Dr. *Sukenik* er ansat, men denne var netop i Berlin (dér, hvor han altsaa skulde have ladet den sensationelle Bombe springe). Rektoren satte sig i telegrafisk Forbindelse med Dr. *Sukenik* i Berlin, der afgav en Erklæring om, at det hele skyldtes Journalisters Misforstaaelser og Overdrivelser, — hvilket han dog selv, som det synes at fremgaa af det følgende, vistnok ikke var uden Skyld i.

Pater *Vincent* henvendte sig derpaa til Antikvitets-Departementet i Jerusalem og fik der en formel Erklæring om, at der i hele Samlingen af Gravindskrifter ikke fandtes en eneste af den Slags som nævnt.

Efter Dr. *Sukenik's* Hjemkomst fra Europa til Jerusalem havde Pater *Vincent* en Samtale med ham, under hvilken den jødiske Arkæolog forsikrede, at han i sit i Bladene refererede Foredrag i Berlin simpelthen havde talt om græske og jødiske Navne fra den Periode, Evangelierne omhandler, og at han udtrykkelig havde fremhævet Umuligheden af at identificere dem (hvad der vel vil sige Umuligheden af at bevise, hvilke Personer der har baaret de Navne, som man har fundet paa Indskrifterne). Men skønt Antikvitetsdepartementet overfor Pater *Vincent* havde nægtet, at der eksisterede en Indskrift med det aramæisk-hebræiske Navn »Yesua bar Yehoseph«, saa viste ikke desto mindre Dr. *Sukenik* Pater *Vincent* et Fotografi af en saadan Indskrift fra nævnte Departement. Men han skyndte sig at tilføje, at han ikke vidste, hvorfra denne

Sarkofag var kommet, eller hvem der havde fundet den; og han var straks rede til at erklære, at dette Navn ikke havde andet at gøre med Christi Navn end en tilfældig Lighed. (Dette samme har jo endogsaa en Mand som vor hjemlige Dr. *Ditlef Nielsen* erklæret, og han stiller sig i det hele taget meget tvivlende overfor hele denne sensationelle Efterretning.)

Efter alt dette har da den anerkendte Arkæolog Pater *Vincent* i Jerusalem ment at kunne fastslaa følgende:

1. Den Grav, der er Tale om, er ikke en Nyopdagelse af Dr. *Sukenik*.

2. Der er end ikke det ringeste Bevis for, at den skulde stamme fra Perioden: Aar 100 før Christus til Aar 300 efter Christus (hvilket burde kunne bevises, hvis det hele overhovedet skulde have nogen Betydning i den ønskede Retning).

3. Navneligheden er absolut tilfældig.

4. Den Mulighed er ikke udelukket, at det drejer sig om en forfalsket Indskrift, indhugget for nylig paa en antik Sarkofag; noget, som bevislig er forekommet allerede flere Gange.

* * *

Saaledes svandt den mægtige Søslange, der først syntes saa stor som en Hvalfisk, ind til en ganske almindelig lille Avisand.

F. R.

Sankt Vincent Søstrene i Helsingør.

Hellig Vincent! Vi kender, og vi elsker alle denne Barmhertighedens og Kærlighedens Helgenskikkelse. Og vi kender, og vi elsker hans Ordensfolks Hær, den mægtige Skare af barmhjertige Søstre og Brødre, hvis Kærlighedsgerninger slynger om Verden et Baand, der lyser af Godhed og Offervilje.

Frankrig har fostret denne store Helgen, og Frankrig har sendt os hans Døtre, den lille udvalgte Stab, der i snart en Menneskealder har levet og virket oppe i Helsingør, hvor de i deres strenge, stilfærdige og ydmyge Arbejdsomhed har spredt saa megen Velsignelse, at de i lige Grad er blevet elsket og agtet af alle Samfundsklasser. »Søstrene med de hvide Vinger« hører til i Byens Gadebillede og har faaet Plads i Befolkningens Hjerte.

Men nu, efter 27 Aars uafbrudt Arbejde blandt Byens fattige og syge og for forældreløse Børn, som har fundet

Tilflugt og kærlig Pleje i »Maison Sainte Marie« — uanset om Protestanter eller Katholiker —, maa de kæmpe med meget store økonomiske Vanskeligheder.

For at bøde lidt paa Søstrenes svære Kaar og yde dem nogen økonomisk Støtte vil der d. 20. Februar, i Sankt Joseph Søstrenes franske Skole (Jeanne d'Arc), Frederiksberg Allé, blive afholdt en Soirée, til hvilken en Kreds af vore ypperste Kunstnere og Kunstnerinder med stor Elskværdighed har tilsagt deres velvillige og værdifulde Assistance, nemlig: Kgl. Skuespillerinde Fru Anna Bloch, Koncertsanger Anders Brems, Pianistinden Fru Gerda Brems, Luthsangerinden Fru Ella Florentz-Gerhard, Danserinde v. kgl. Theater Frøken Margot Gerhard, Pianistinden Frøken Gyda Gerhard, Sangerinden Fru Ellen Laub, Pianistinden Fru Faaborg. En Kvartet af Palæstrina-Korets Medlemmer samt Mr. le Baron Düsar og Hr. Magister Bang.

Lad os da alle og af al vor Evne gøre vort Bedste for at hjælpe de kære Sankt Vincent Søstre, saa at de med alle deres Plejebørn, med deres syge og fattige kan komme over denne barske og vanskelige Tid.

Det hedder i Salmen til Sankt Vincent, at han, blandt alle Jesu Kristi stærke Ord, til Kampraab valgte dette ene men det stærkeste — Kærlighed.

Lad os da alle i denne vanskelige Tid slutte os til dette Kampraab. Lad os af ganske Hjerte og af al vor Evne ogsaa føre det ud i Praksis; maaske kan da nogle Sorger mildnes, og nogen Nød lindres. L. M.

Angaaende Soiréen henvises til Annoncen andetsteds i Bladet.

Fra Hovedstad og Provins

Biskoppens Foredrag.

Den af de tre Foreninger Katholsk Højskole, Danske Kvinders Katholske Forbund og Academicum catholicum arrangerede Aften med Hans Højærværdighed Biskop J. Brems som Foredragsholder blev i Ordets egentlige Forstand en Oplevelse for de mange, der var mødt. Det er vel de færreste af Tilhørerne, som nogen Sinde før — indenfor saa kort et Tidsrum — har hørt saa meget skønt og stort om Pavedømmet og dets

verdenshistoriske Betydning. Hvor blev det med eet klart for os, at Pavens Eksistens kun kan forstaas ud fra det katholske Standpunkt, der aabenbarer os, hvorledes Petri Stol er Verdenssamvittigheden og Moralens stærkeste Bolværk. Skønt internationalt lige fra den første Paves Tid og indtil den Dag i Dag er det dog ikke nogen Fjende af den sunde og stærke Nationalitetsfølelse, men dens sikreste Værn og Beskytter.

Biskoppen skildrede navnlig det sidste Aarhundredes Paver og deres Kamp mod tilsyneladende overlegne Fjender. Men den ene Pius efter den anden bliver Sejrhæder, ogsaa den nulevende Pius XI, i hvis Liv man tydeligt ser Forsynets Haand, der i en saa overmaade vanskelig Tid satte en Mand som Achille Ratti paa Petri Stol. Pius XI viser sig mere og mere som en af de allerstørste Skikkelser i den lange Række af fremragende Paver. Ved sin overnaturlige Indstilling parret med menneskelig Klogskab, ved sin Ro og Energi har han i Kamp med overmægtige Modstandere tilkæmpet sig Sejr efter Sejr og fremfor alt løst det romerske Spørgsmaal, som syntes de klogeste Statsmænd uløseligt. Herlige Kundgørelser, sidst den om Ægteskabets Hellighed, udgaar i vor Tid fra Rom og faar den saa stærkt optagne og forvirrede moderne Verden til at lytte. Vi Katholiker ser i Pave Pius vor Fader og Fører, men vi maa ved Bøn og Eksempel ogsaa drage andre over til den ene Hyrdes ene Hjord.

Højskolemødet.

I Katholsk Højskole gav Hr. Lærer Geddej i Tirsdags en Oversigt over Krigslitteraturen.

Først fik man en nærmere Kritik af de enkelte Krigsbøger og til Slut en almindelig Oversigt med Bemærkninger om den Rolle, Religionen spiller i denne saa moderne Form af Litteraturen. Tillige gav Taleren en kort Oversigt over nogle af Efterkrigstidens Bøger, som han mente, vi fra katholsk Side burde være paa Vagt overfor. Desværre overværede alt for faa Mennesker dette interessante Foredrag.

Katholsk Salmebogs Revision.

Om et Par Aar vil Salmebogen atter være udsolgt. I den Anledning er der af det Apostoliske Vikariat nedsat en Kommission, der har faaet det Hverv at revidere den nuværende Udgave med mulige Forandringer og Forbedringer for Øje samt at undersøge og drøfte Forslag, der eventuelt kunde fremkomme ogsaa fra anden Side. — Saadanne Forslag bedes indsendt til undertegnede

Formand for Kommissionen snarest muligt, da Revisionen selvfølgelig maa være tilendebragt og godkendt i god Tid før Nyoplagets Trykning.

Pastor F. Ronge.

Nørrebrogade 27 C², Kbhvn N.

St. Andreas Gilde (Ordrup).

afholder

10 Aars Stiftelsesfest

Søndag d. 15. Febr. 1931 Kl. 8—2

i Charlottenlund Palmehave.

Optræden af Klaver-Improvisatoren Hr. Josef Kappers.

Punch.

Billetter: Medlemmer Kr. 1,00. Besøgende, indførte ved et Medlem, Kr. 2,00, faas hos Bestyrelsen:

<i>Holler,</i>	<i>E. Nielsen,</i>
Enighedsvej 2.	Resedavej 24.
Telf. Ord. 986.	Telf. Gent. 914.
<i>M. Werner,</i>	<i>Fru V. Wulff,</i>
Kildegaardsvej 24.	Bramsvej 11.
Telf. Gent. 1166.	Telf. Ord. 1266.

Ansgariusforeningen.

Den ordinære Generalforsamling finder Sted Mandag d. 2. Marts Kl. 20 i Forsamlingssalen Bredgade 67² o. G.

Dagsorden:

1. Formanden aflægger Beretning.
2. Kassereren aflægger Regnskab.
3. Valg af Bestyrelsesmedlemmer og Revisorer.
4. Eventuelt.

Som Indledning vil Pastor *Knud Ballin* fremsætte nogle Synspunkter vedrørende *Koncentration indenfor katolsk Pressevirksomhed.*

Vincentskonferensernes 1. Generalforsamling

afholdes Søndag den 22. Februar Kl. 11^{1/2} i Forsamlingssalen ved St. Annæ Kirke. Aktive og passive Medlemmer samt alle som har Interesse for Foreningens Virksomhed indbydes

Husbestyrerinde.

Uafhængig Dame sidst i Fyrrerne søger Plads 15. Febr. Billet mrkt. H. sendes til Nord. Ugeblads Eksped., Bredg. 64, Kbhvn. K.

Meddelelse fra Rosenkranssognet, St. Ansgars Sogn og Sakramentsognet.

De endnu resterende Menighedsbidrag for 1930 (Kirkeskat, Præstепenge m. m.) bedes *snarest* indbetalt til Menighedskontoret eller til dets Inkassator eller til Præsterne.

Forvaltningsraadet.

Katolsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes:

Plads søges:

en Massøse paa kath. Hospital. af mange Ledige.

Ansøgning med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paa-tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13. Kbh. K.

Kirkelig Kalender.

15. Febr. S. Quinquagesima.	22. Febr. S. 1. Søndag i Fasten.
16. — M. Ferialdag.	23. — M. Petrus Damianus.
17. — Ti. »	24. — Ti. Matthias, Apostel.
18. — O. Askeonsdag.	25. — O. Tamperdag.
19. — T. Ferialdag.	26. — T. Ferialdag.
20. — F. »	27. — F. Tamperdag.
21. — L. »	28. — L. Tamperdag.

Ugens Messebønner.

15. Febr. S. Quinquagesima (112—153); 2. Faustinus og Jovita (838—[31]), 3. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]).
16. — M. Ferialdag (112—153); 2. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. For alle afdøde troende (1140—[113]), 4. Efter frit Valg.
17. — Ti. Ferialdag (112—153); 2. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. Efter frit Valg.
18. — O. Askeonsdag (117—159); 2. Simeon ([5]—[5]), 3. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]).
19. — T. Ferialdag (129—168); 2. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. For de levende og døde ([125]—[110]).
20. — F. Ferialdag (131—169); 2. og 3. som Torsdag.
21. — L. Ferialdag (136—173); 2. og 3. som Torsdag.

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udg. af Messebogen, det andet den gamle Udg.

St. Andreas Kirke (Ordrup). Begge Kongregationer har Fælleskommunion d. 15. Februar.

Korsvejsandagt Torsdag Aften: Jesu Hjerter Kirke Kl. 8 med Prædiken, Fredag Aften St. Ansgars Kirke Kl. 8, Rosenkranskirken Kl. 7¹/₂, St. Annæ Kirke Kl. 8, St. Andreas Kirke Kl. 7¹/₄, Sakramentskirken Kl. 8, St. Josefs Kirke Kl. 7¹/₂.

Katholsk Højskole.

Tirsdag den 17. Febr. Kl. 20 i St. Knuds Sal, Stenosg. 4 B.

Pater P. Nøsen: Reduktionerne i Paraguay.

Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« bedes medbragt.

Soirée.

Til Fordel for Sankt-Vincent's-Søstre i Helsingør afholdes i Sankt-Josephs-Søstrenes franske Skole (Jeanne d'Arc), Frederiksberg Allé 74, Fredag d. 20. Februar Kl. 8 en Soirée til hvilken nedennævnte Kunstnere og Kunstnerinde har tilsagt deres Medvirking: Kgl. Skuespillerinde Fru *Anna Bloch* — Koncertsanger Hr. *Anders Brems* — Pianistinden Fru *Gerda Brems* — Luthsangerinden Fru *Ella Florentz Gerhard* — Kgl. Balletdanserinde Frk. *Margot Gerhard* — Pianistinden Frk. *Gyda Gerhard* — Koncertsangerinden Fru *Ellen Laub* — Pianistinden Fru *Faaborg* — *Palæstrinakorets* Kvartet samt M. le Baron *Düsart* og Hr. Magister *Bang*.

Billetter à 2 Kr. faas i »Katholsk Boghandel«, Stenosgade 3 og »Sankt Ansgars Boghandel«, Vodrofsvej 2, hos Frk. A. Anker, Stenosgade 2, Telf. Vester 7769 samt ved telefonisk Henvendelse, hver Dag mellem 11—13 og 16—17, **Byen 5393 y.**

Gamle katolske Ugeblade,

Katholsk Ungdom og Jesu Hjertes Budbringere modtages og afhentes med Tak af Diemar, Skinderg. 32. Telf. *Byen 6555.*

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

79. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 S Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Cay Benzou, Nørrebrogade 27, Kbhvn. N. Tlf. Nora 239 x. Træffes som Regel bedst alle Hverdage (undt. Tirsdag) Kl. 5-6. Der kan ogsaa gives Besked pr. Tlf. Byen 6505.

Nr. 8.

Søndag den 22. Februar.

1931

INDHOLD: Alvor og Eftertanke. — Biskoppeligt Hyrdebrev. — Pave Pius XI's Rundskrivelse. — Pavens Radio-Tale. — Moderne Overtro —. — Fra den vide Verden. — Basar for Aarhus og Omegn. — Fra Hovedstad og Provins. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Alvor og Eftertanke.

»Husk, Menneske, at du er Støv, og at du vender tilbage til Støv,« saaledes siger Præsten, idet han Askeonsdag strør Aske paa de troendes Hoveder. Dermed anslaaes de dybt alvorlige Strenge, som klinger hele Fastetiden igennem:

Du, Menneske, som det meste af Tiden er opfyldt af forfængelige, ørkesløse Tanker, vend dit Sind imod Døden og Evigheden. Se ud over dit Liv, saaledes som det tager sig ud, naar det ses fra Evighedens Tinder. Endnu har du Tid til at overveje og tage Beslutning. Om en kort Tid vil det være for sent. Selv om du naar en høj Alder, vil hine Aar dog forekomme dig en kort Stund, og den er kort i Sammenligning med Evigheden. Selv om du endnu menneskeligt talt skal leve længe, saa ved du ikke, om de Leveaar, du har til Gode, bliver et Spild af Kræfter. Vil du i de følgende Aar rive ned eller bygge op? Der er i øvrigt for dig som for alle andre Mennesker den uafviselige Mulig-

hed, at Døden er forestaaende, at den kommer pludseligt og uventet.

Det store, afgørende Spørgsmaal bliver da: Er du rede til at dø? Har du dit Regnskab i Orden? Er din Sjæl i en saadan Tilstand, at du ikke behøver at frygte for at staa Ansigt til Ansigt med din Dommer?

Har Synden formørket din Sjæl, eller lyser Naaden over den som en Sol? Lever du i et lykkeligt Barneforhold til Gud, eller har du erklæret ham Krig, idet du med velberaad Hu trodser hans hellige Bud?

Har du i Erkendelsen af din Syndighed bøjet dig dybt angrende for Gud og bedt ham om Tilgivelse og den sakramentale Syndsforladelse, eller gør du dig i taabelig Stolt-hed haard og uimodtagelig for hans barmhjertige Naade?

Er din Sjæl i den helliggørende Naades Tilstand, idet ingen Dødssynd tynger paa den, da tak din Gud og vær lykkelig.

Men er det derimod saaledes, at Dødssynden har skilt dig fra Gud, og du endnu ikke har angret og skriftet, da overvej omhyggeligt den farlige Tilstand, hvori du befinder dig.

Du husker jo Lignelsen om Sønnen, der ødte al sin Formue og blev Svinehyrde. Hvor trist var ikke hans Skæbne! Alt havde han sat over Styr. Der var slet intet tilbage. Han havde frivilligt givet Afkald paa sit Hjem og sin Faders Kærlighed, som han nu i sin Ulykke savnede saa bitterligt. Men lykkeligvis besluttede han sig til at gøre det eneste rette: »Jeg vil staa op og gaa til min Fader«, sagde han. Han vidste nok, hvor ydmygende det vilde blive for ham at falde paa Knæ for Faderen og tilstaa: »Jeg har syndet imod Himlen og for dig.« Men han kendte sin Fader og hans grænseløse Kærlighed. Han kunde nok vide, at Faderen vilde tage imod ham med aabne Arme og øjeblikkelig tilgive ham alt. Da han saa var kommet hjem og havde faaet den kongelige Modtagelse, som blev ham til Del, da kunde han kun glæde sig over sin gode Beslutning; han behøvede rigtignok aldrig at fortryde, at han havde været ydmyg og bekendt sin Synd.

Faderen i Lignelsen er Gud i Himlen. Det er ham, vi krænker ved vor Synd, men det er ogsaa ham, der uaf-

ladeligt spejder ud over Vejen for at se, om ikke Sønnen skulde vende tilbage. Og naar han saa kommer og synker angrende ned foran ham, da tager han ham i sine Arme og drager ham ind til sit Hjerte...

Er det virkelig saadan, at du har forladt dit fædrene Hus og forødt den Formue, som din Fader skænkede dig, da tag den gode Beslutning og sig: »Jeg vil staa op og gaa til min Fader!«

C. B.

Biskoppeligt Hyrdebrev.

Joseph

ved Guds Barmhertighed

og

den Apostoliske Stols Naade

Titular-Biskop af Roskilde,

Apostolisk Vikar for Danmark.

Til det Apostoliske Vikariats Klerus og Troende.

Hilsen og Velsignelse i Vor Herre Jesus Kristus.

Højtelskede i Herren!

Tidens samfundsmæssige Fornyelse, som har antaget Formen af en fredelig Revolution, har ogsaa frembragt, hvad man i filosofisk Sprog kalder for *Feminisme* og i sociologisk Sprog *Kvindebevægelse*. Selv om de Systemer og Bevægelser, som Tidens samfundsmæssige Fornyelse skabte, synes at være nye og moderne, saa ved Moralisterne og Historikerne meget vel, at de ikke er andet end Variationer af tidligere Bestræbelser.

Det religiøse Menneske beklager med Rette, at der bliver kaldet saa mange Bevægelser til Live for at virkeliggøre visse Idealer, som Religionen for længe siden vilde have virkeliggjort, hvis Menneskene personligt og samfundsmæssigt havde været gennemtrængt af Religionens Lære og Indflydelse. Fordi man ikke lever af Religion og gennem

Religion, glemmer man, at hver formaalsmæssig Fornyelse skal begynde med Sjælens Fornyelse, d. v. s. med Fornyelsen af det væsentlig menneskelige, og dette er kun muligt gennem det væsentlig guddommelige.

Man kommer til at staa overfor en Uretfærdighed, en Elendighed, en Uorden, og man vil forbedre, forandre, fornye; man bevæger Himmel og Jord, man stifter Foreninger, man udgiver Tidsskrifter, man holder Møder, man indsender Protester, men det gaar altsammen ikke dybt nok, fordi man ikke finder ind til Roden af Onderne; fordi man ikke søger efter Roden til denne eller hin Uretfærdighed, til denne eller hin Elendighed, til denne eller hin Uorden; fordi man ikke kender Sygdommens Aarsag og den Syges Konstitution, bliver der handlet forkert; fordi man ikke kender Kristendommens helbredende Kraft, søger man nye Veje, nye Metoder for menneskelig Opdragelse, menneskelig Frigørelse, Forbedring af Livsvilkaar og deslige.

Dette gælder ogsaa for Kvindeemancipation og Kvindeopdragelse. Den religiøst neutrale Kvindebevægelse er ikke gaaet dybt nok, dels fordi den, frivilligt eller ufrivilligt, ikke kender Kristendommens Lære, som staar i Pagt med den sunde Natur og den sunde Fornuft, eller principielt vender sig imod den; dels fordi de kristne Elementer indenfor Bevægelsen af Fejghed eller Ligegyldighed ikke har villet eller turdet hævde de kristne Principper.

Deraf kommer det, at vor Tids Bevægelser bliver splittet i to modstridende Lejre, og deraf kommer det ogsaa, at den Sandhed og Sundhed, som findes i Kvindebevægelsen, maa grave sig et Leje mellem to fjendtlige Bredder. Paa den ene Side ligger den kampberedte Lejr af dem, som søger en rent menneskelig eller en antireligiøs Løsning af Vanskelighederne, som, idet den er menneskelig, samtidig er moralsk religiøs. Paa den anden Side ligger Lejren af dem, som i Kraft af passiv Modstand, gennem et stille Forsvar, frygter og modsætter sig enhver Forandring, enhver Nyhed som et revolutionært Anfald mod den sunde Fornuft, mod Overleveringen, mod Religionen.

I den ene Lejr kæmpes der ofte fornuftigt og redeligt, men ogsaa undertiden med blind Voldsomhed og med det Krigsraab, at sande Fremskridt er uforeneligt med Religionen, idet man ikke kan indse, at det netop er Religionens Væsen at fremme alt, hvad der er ærligt, hvad der er sandt, hvad der er skønt, for saa vidt det er retfærdigt og redeligt. Den anden Lejr forskanser sig bag en vis lad Uvirksomhed, i reaktionær Uforanderlighed, med Krigsraabet om Troens Forsvar imod det nye, og den kan ikke

indse, at den evige, uforanderlige Religion stedse udsender livsskabende Kræfter.

Saaledes bliver Kvindebevægelsen paa den ene Side fremmet af irreligiøse Propagandister, som ofte voldsomt og hensynsløst bekæmper den kristne Moral og Sædelære; medens den paa den anden Side af de kristne bliver undervurderet som Barneleg, eller i det mindste bliver modtaget med Ligegyldighed.

Derfor maa den katholske Kvindebevægelse grave sig et Leje i Læ af de kristelige Grundprincipper, som er al-omfattende og evige.

Hvis man nu opfatter Kvindebevægelsen som en Kamp mellem de to Køn, eller som en egoistisk Individualisme, eller som en Tilbøjelighed til en saadan Fordeling af det menneskelige Arbejde, at Kvinden fjernes fra sin naturlige Opgave, da maa vi betragte den som en Vildfarelse baade paa det kristelige og det sociale Omraade. Hvis man derimod opfatter den som en stedse mere daadskraftig Udvikling af Kvindens Personlighed, en Udvikling af hendes Værdi og hendes Værdighed, samt som en Tilpasning af denne Værdi og denne Værdighed paa alle Beskæftigelser, som er overensstemmende med hendes Evner og hendes Pligter — ja, saa kan vi give den vor fulde Tilslutning og ønske, at den, inspireret af den kristelige Kærlighed, maa kunne sprede Retfærdighedens og Sandhedens Lys, og Gud give, at den maa blive velsignet med en rig Høst.

Skønt Kvindebevægelsens Oprindelse skyldes økonomiske Aarsager, saa er dens Formaal dog bredere og højere. En Bevægelse for materielt Velvære er stedse modtagelig for en tosidig Udvikling. Hvis Maalet er udelukkende materielt, kan det gøre Mennesket mere materialistisk, d. v. s. det kan gøre det mindre menneskeligt og mere dyrisk. Men Besiddelsen af det materielle kan blive et fast Udgangspunkt for Erobring af det aandelige, og som Thomas af Aquino siger: Der skal et vist Maal af materielt Velvære til for at udøve Dyden.

Der gives altid opadstræbende Sjæle, som længes efter et højere Liv, og de kan i Kraft af deres Indflydelse hæve en materiel Bevægelse op i en højere Sfære. Man kan diskutere nok saa meget om det moderne, materialistiske Folkeliv; det har dog ogsaa ved en sund Reaktion fremkaldt Idealisternes Kærnetropper. Det brede Folkelag kender dog ogsaa Sandheden af de Ord, at Mennesket ikke lever af Brød alene, men ogsaa af hvert Ord, som kommer af Guds Mund.

Kun Gud alene har den Egenskab at kunne drage det gode frem af det onde. Skal vi som Guds Disciple, Kristi Elterfølgere, ikke være overbeviste om, at Gud kan

bruge Materialismens Overdrivelser til at gøre os opmærksomme paa de kristelige og aandelige Værdier? Selv om der uden Tvivl er meget i de moderne Bestræbelser, som er uforeneligt med vore kristelige Principper, skulde vi derfor nægte det gode, som de indeholder? Er det ikke klogere og rigtigere at hylde det gode, at antage det gode som et Udgangspunkt, for gennem vor kristne Lære selv at grundfæste vor aandelige Bygning dybere, at forskønne den i dens Opførelse.

Det maa være vore katholske Kvinders Opgave at berige Kvindebevægelsen med deres aandelige og kristelige Idealisme, at føre den ind i Sandhedens, Fornuftens og Aabenbaringsens Lys.

Der er en Kategori af Mennesker, som a priori afviser Kvindebevægelsen, som for Resten enhver ny Bevægelse, med et misbilligende Smil som noget ganske betydningsløst eller som et Udtryk for Selvbevidsthed og Hovmod. De vil ikke høre, de vil ikke se. De er overfladiske, og de stirrer sig blinde paa det ydre og aner ikke Begivenhedernes Understrøm, eller de forstaar ikke det sociale Livs stadige Udvikling. De mener, at alt er bedst, som det er, som om den moralske Opgave, Skaberen har paalagt os at udføre paa Jorden, allerede var fuldført; som om Samfundet allerede havde opnaaet sin fuldkomne Existensform, og at Kvinden følgelig havde faaet den Plads i Samfundet, som er i Overensstemmelse med hendes Mission og hendes Værdighed.

Der er en Kategori af kristne Mennesker, som af Kvindebevægelsen kun kender visse Udskejelser, visse Overdrivelser, og som kritiserer den desto mere, fordi visse irreligiøse eller antireligiøse Teorier grasserer der, eller fordi en eller anden irreligiøs eller antireligiøs Fører giver Bevægelsen en uheldig og skadelig Retning; men de glemmer, hvad vi allerede har sagt, at hvis Irreligiøsitet fører en forøvrigt retmæssig og retsindig Strømning ind i et forkert Leje, da er det ofte, fordi vi Kristne kom for sent med at lede den i den sande Retning i Kraft af de Principper, som vi har modtaget af Ham, som alene er Sandheden, Vejen og Livet. Al Sandhed, al Retfærdighed, al Redelighed er kristelig og skal derfor tilhøre os. Hvorfor er vi bange for de verdslige Bevægelser? Er det ikke, fordi vor kristelige Overbevisning er saa svag, at den næsten er ubevidst; at vi skjuler den i Stedet for at gøre den kendt blandt vore Medmennesker; at den er saa lunken og kold, at vi ikke formaar at faa andre til at elske den?

Der gives en Kategori af Kvinder, som stiller sig fjendtligt eller ligegyldigt overfor Kvindebevægelsen, overfor den Strømning i Tiden, der vil føre Kvinden til en højere

Lykke, nærmere imod det, der er hendes sande kvindelige Kald, enten fordi de ligefrem ikke gider tænke, eller fordi de er tilfredse med det, de har, eller fordi Kvindeverdenen for dem er et jordisk Paradis, hvor de finder rig Lejlighed til Sladder, Bagtalelse, forføngelig Snak om Pynt, Luksus og Forlystelser. Hvem indser ikke, at netop for at udrydde disse Fejl er det nødvendigt at kalde en idealistisk Kvindebevægelse til Live?

Lad det nu være sandt, at Feminismen som Lære og som Kendsgerning undertiden hengiver sig til Overdrivelse, og at der endog indenfor dens Rammer fremkommer Ting, som vi maa betegne som umoralske — ja, syndige, saa er det dog vor kristelige Pligt at optage det gode i dens Idealer og Formaal, samtidig med at vi bekæmper det forkerte og det syndige. Enhver voldsom Strøm slæber Urenhed med sig; vor Opgave bliver det da at stræbe henimod at føre Strømmen ind i et rent Leje. Feminismens Ledere har langt fra altid været i Besiddelse af den Alvor i Karakteren, det Klarsyn, den Taalmodighed, der maa være Hjørnesteenen i enhver formaalsmæssig og autoritativ Ledelse. Men den kristelige Ledelse, der gaar Haand i Haand med Kristus, med Hans Evangelium og Hans befuldægtigede Kirke, er altid sikker og paa rette Veje, og vil derfor kunne naa Maalet.

Jo flere kristelige og ædle Kvinder, der spænder sig foran Kvindebevægelsens Vogn, desto hurtigere og desto sikrere vil den holde sit Indtog under Samfundets Jubel. Det bliver ikke nogen Krigsvogn som en romersk Cæsars, eller som de moderne imperialistiske Vogne, der efter at have kørt alt ned, binder de overvundne Slaver til Vognen. Nej, det bliver en Rødekorvogn, hvorfra Kærlighedens barmhjertige Hænder gyder Balsam i Uretfærdighedens Saar. Thi netop fordi Kvinden har mere Hjærte og er mindre egoistisk end Manden, netop derfor er der i Kvindebevægelsen saa ren en Idealisme og saa stor en Uegennytte.

Efter disse indledende Bemærkninger angaaende Kvindebevægelsen vil jeg forsøge at belyse nogle Spørgsmaal med Hensyn til Kvindens Stilling i det moderne Samfund, hendes Dyder og hendes Virksomheder.

Oldtidens og Hedenskabets Historie beviser klart, at før Kristendommen blev Kvinden ikke anerkendt og respekteret som en menneskelig Personlighed. Den hedenske Filosofis Lære, Religionernes Orakler, den store Masses Tankegang var enstemmige i at betragte Kvinden som en Slavinde. Hun blev ikke behandlet som en Personlighed, der har en egen Mission, selvstændige Rettigheder og eget Ansvar. Er der endelig en Gang Tale om kvindeligt Op-

dragelse som i Spartas Republik, saa er denne Opdragelse ikke kvindelig, men udelukkende fysisk-militaristisk-autokratisk. Kvinden er Statens Ejendom, Statens Redskab; dette var Hedenskabets Lære baade i Athen og i Rom, altsaa i den græske og i den latinske Verden. Følgen af, at man frakendte Kvinden moralsk Personlighed, blev naturligt den, at Ægteskabet, Familjelivet, Børneopdragelsen, den gensidige Kærlighed mellem Mand og Kvinde mistede den moralske Værdighed og Skønhed, saaledes at Kvinden, der i Forvejen var berøvet sin fysiske Frihed, blev Offer for Mandens umoralske Attraa.

For Kineseren havde Kvinden ingen Sjæl; hun maatte ikke tilbede i Templet; udstrakt paa Jorden skulde hun tilbede sin Mand og betragte ham alene som sin Gud; ham alene skulde hun adlyde. Den hinduiske Kvinde blev levende brændt paa det samme Baal, som fortærede hendes Mands Lig; ikke som et Symbol paa Ægteskabsbaandets Enhed, men fordi Enken var Mandens Ejendom, som hans Vaaben og hans Tøj var det.

Denne Moralitetens Degeneration, denne Underkendelse af Kvindens Menneskeværdighed hævdes af næsten alle Oldtidens Tænkere. For Studiet af Oldtidens moralske eller rettere sagt umoralske Atmosfære og Kristendommens moraliserende Indflydelse kan henvises til Dominikanerpateren Weiss': Apologie des Christentums. Efter en Undersøgelse af Oldtidens Forhold overfor Kvinden, kommer denne Forfatter til følgende Slutning: »Manden har sit eget Liv, Kvinden har det kun gennem Manden; Manden har en Existens, Kvinden har kun en Medexistens; Manden er helt Menneske, Kvinden er kun Menneske gennem ham; hun er kun den Genstand, han bruger, den Slavinde, han underkaster sig.«

Mere ophøjet var det jødiske Folks Mening om Kvinden, selv om det endnu ikke havde Kristendommens lyse og retfærdige Syn paa hende. Ægteskabets Uopløselighed og Enhed, med den fuldstændige Ligestillethed mellem Mand og Kvinde paa Grund af deres gensidige Rettigheder og Pligter, maatte endnu vige for det jødiske Folks Haardnakkethed og Sanselighed. Men Ægteskabets ophøjede Værdighed bliver dog anerkendt; den jødiske Kvinde nyder stor Frihed og udøver megen Indflydelse, som Historien om Deborah, Judith og Esther vilstrækkeligt bærer Vidnesbyrd om. Det jødiske Folk kendte jo den autentiske Historie om Menneskets Skabelse, og paa den første Side af Genesis bliver Kvindens personlige Værdighed klart skitseret. Gud skabte først Manden alene. Nuvel, alt, hvad Gud havde skabt indtil nu, var saare godt; men det var ikke godt, at Manden blev alene, og da skabte Gud »en

MEDHJÆLPERSKE, SOM VAR HAM LIG«. Disse Ord indeholder en tredobbelt Sandhed. Den første Sandhed er, at Manden aldrig skal mene, at han er sig selv nok. Den anden Sandhed er, at han nødvendigvis maa anerkende Kvinden som en Livsledsagerinde, der er ham lig. Den tredje Sandhed er, at Kvinden maa vide, at hun er Mandens Hjælp og Støtte. Kvindens Natur er altsaa hverken højere eller lavere end Mandens. Oplyst af den guddommelige Aabenbaring, støttet og ledet af Sinailoven, stadig mindet om Aabenbaringen ved Guds indirekte Indgriben gennem Engle, Patriarker, Dommere, Konger og Profeter, maatte Israels udvalgte Folk faa sande Begreber om Kvindens Værdighed, og disse sande Begreber maatte selvfølgelig faa Indflydelse paa Folkets sædelige Liv.

At denne Indflydelse ikke blev saa fuldkommen, som vi med vor kristelige Tankegang kunde ønske det, skyldes den Kendsgerning, at den gamle hedenske Verden laa saa dybt nedsunken, at det ikke lykkedes det udvalgte jødiske Folk helt at udrydde den hedenske Aand indenfor deres egne Rækker; men fremfor alt kom det deraf, at Menneskeheden endnu ikke havde modtaget den guddommelige Naade i hele sin Fylde.

Kristendommen afskaffer ikke Moseloven, men gør den mere fuldkommen, og Naadeforjættelsen bliver til Virkelighed. En fuldkomnere Aabenbaring af det overnaturlige skal være det Lys, i hvis Straaler Kvindens Værdighed i hele Verden og indtil Tidernes Ende skal komme til sin fulde Ret. En mere fuldkommen Meddelelse af Naaden skal være den Kraft, som hæver Kvindens personlige og samfundsmæssige Liv til fuld Anerkendelse og til hel Virkeliggørelse af det hende iboende Ideal — ja, som hæver hende til Himmelen gennem Helligheden.

Kvindens Forherligelse, hele Kvindeslægten's Ophøjelse skete paa en vidunderlig og øjensynlig Maade, da Guds Søn i Lydighed mod Faderen valgte at blive Menneske og blive født af en Kvinde ved Navn Maria af Nazareth. Ved Naadens Fuldkommengørelse paa Jorden blev den mystiske Rose udvalgt til et Spejl, hvori vi skuer den oprindelige Retfærdighed, for at Maria skulde blive vor Glædes Aarsag som Jomfru, som Brud og som Moder. Af hendes rene Blod blev Kristi Legeme dannet, saaledes at hendes Moderkærlighed opblomstrede af hendes ubesmittede Jomfruelighed. Et Billede af denne udvalgte Jomfrumoder vil fremtidig straale i enhver Kvinde, og derfor har enhver Kvinde Krav paa Mandens Respekt. Maria er den hellige Treenigheds Kunstværk og alle kvindelige Dyders Spejl. Denne guddommelige Udvælgelse var mere end en Lære; den var Virkeliggørelsen af en Lære ved Daad, som skulde være

evig, ligesom Kristi Menneskevordelse bliver ved med at virke evigt.

Selv om Kristus eller hans Kirke overhovedet ikke havde sagt noget om Kvindens Mission, saa havde Marias Udkaarelse været tilstrækkelig til at give hele Hedenskabet Kundskab om Kvindens Værdi og Kvindens Værdighed. Saa heldbringende virker Marias Forbillede, at det netop er Marias Forherligelse, der har formet de skønneste og helligste Kvinder, som Kirken — som en Hyldest til Feminismen — fremstiller for vore betragtede Blikke i Løbet af det liturgiske Aar.

Under sit evangeliske Arbejde gjorde Kristus ikke Forskel mellem Mand og Kvinde. Han hæver og helbreder i begge Køn den samme menneskelige Natur. Han siger til hvert Menneske det rette Ord, efter enhvers Sjælenød, efter enhvers Modtagelighed. For Kvinden ved Jacobs Brønd forklarer Han den ophøjede Lære om Guds Gave. Magdalene, den store Synderinde, tilgiver Han meget, fordi hun elskede meget. Den utro Kvinde frier Han fra hendes Syndebyrde og vækker hendes Ansvarsfølelse med de Ord: Gaa hen og synd ikke mere. Han priser den kanaæiske Kvindes Tro, der ikke lader sig afvise, men ydmygt nøjes med de Smuler Brød, der falder fra Bordet som Føde for de smaa Hunde. De gudfrygtige Kvinder følger Ham paa Hans apostoliske Rejser og sørger for Hans Livsfornødenheder. De følger Ham med Kærlighedens Taarer indtil Golgatha, og de forbliver de sidste ved Hans Korsdød, de første som tilbeder den myrdede Gud, og de er de første ved Hans Grav. Kvinderne kommer til at spille en betydelig Rolle i Evangeliets Udbredelse; de udøver alle Barmhjærlighedens aandelige og legemlige Velgerninger; som Martyrer tvætter de deres Kjortler i Lammets Blod. De er Apostlenes, Disciplenes, Martyrernes og Kirkefædrenes Mødre, Søstre og Medhjælper-sker. De indretter deres Liv efter den kristne Læres yderste Radikalisme. De erkender al den Rigdom, den uendelige Horisont, der ligger i Kristi Ord: »I mit Rige er der hverken Mand eller Kvinde; men alle er som Guds Engle«. Eller i Pauli Ord: »For Kristus er hverken Jøde eller Græker, hverken Hedning eller Barbar, hverken Kvinde eller Mand; vi er alle ét i Kristus Jesus«.

Evangeliet var en direkte Henvendelse til Kvindens Sjæleliv; det er derfor ikke saa underligt, at den Sjælebrand slog ud i lys Lue. Alt det skønne, alt det inderlige, som lever i Kvindens Sjæl, blev vakt ved Evangeliet. Er det ikke en Kendsgærning, at Kvinden i Følge sin Natur er mere religiøs end Manden? Dette skal ikke tilskrives den kvindelige Svaghed eller Underkastelse, som

man undertiden paastaar. Det kristelige Liv indeholder den største Kraft og den største Frihed. Svage Sjæle, Slavesjæle er ikke de bedste Kristne. Kvindens naturligt religiøse Karakter stammer derimod fra, at hun som særligt medvirkende ved Menneskeslægtens Forplantning, baade fysiologisk og psykologisk, er udrustet med alle Meddelelsens og Kærlighedens Midler, der saa igen forudsætter Selvfornægtelses- og Opofrelsesaanden. Nuvel, fordi Kristendommen fortrinsvis er Kærlighedens og Selvfornægtelsens Lære, bestaar der en naturlig Forbindelse mellem Kristendommen og Kvindens naturlige Anlæg og Mission. Det er derfor ikke af Svaghed, men paa Grund af det højeste og helligste, Kvinden ejer, at hun tænker, føler og lever mere kristeligt. (Fortsættes.)

Pave Pius XI's Rundskrivelse om det kristne Ægteskab.

(Fortsat.)

II Del.

Det kristne Ægteskab prisgivet til Foragt og Nedværdigelse.

1. Ægteskabets mange Fjender.

Jo større den Glæde var, hvormed Vi lod Vore Tanker dvæle ved det kyske Ægteskab og dets Fortræffelighed, desto smerteligere berører det Os, Ærværdige Brødre, at se, hvorledes denne guddommelige Institution netop i vore Dage saa ofte bliver Genstand for Foragt og alle Vegne et Offer for Nedværdigelse.

Thi ikke mere blot i Smug og i Mørke, nej ganske aabenlyst, uden Spor af Skamfølelse, søndertræder og haaner man Ægteskabets Hellighed: i Tale og Skrift, i alle Slags Skuespil, i Romaner, i Noveller og Satirer, i Biografteatre, i Radioforedrag, kort sagt ved Hjælp af alle vor Tids Opfindelser. Skilsmisser, Ægteskabsbrud og de skammeligste Udskejelser lovprises i høje Toner eller fremstilles i det mindste med saadanne Farver, at man tror, heri kan der ikke være Skyld og Skam. Det mangler heller ikke paa Bøger, som

man ikke undser sig ved at anbefale som videnskabelige Værker, skønt deres Videnskabelighed faktisk ofte ikke er mere end Sminke og Fernis, der anvendes i det Øjemed derved lettere at finde Vejen til Publikum. De Anskuelser, der fremsættes og forsvares heri, falbydes som den moderne Aands opsigtvækkende Forskningsresultater; den Aand, der siges ikke at søge andet end Sandheden og derfor at have skilt sig af med alle forudfattede Meninger, som man havde i gamle Dage; den Aand, der ogsaa regner Kristendommens Lære om Ægteskabet til forældede Fordomme.

Disse nye Ideer hviker man i Ørene paa Mennesker fra alle Samfundslag: rige og fattige, Arbejdere og Arbejdsgivere, lærd og læg, ugifte og gifte, gudsfrygtige og ugudelige, voksne og halvvoksne. Særlig farlige er navnlig de Snarer, man lægger for de unge, fordi de jo er et Bytte, der lettere kan fanges.

Ganske vist vil ikke alle, der hylder disse moderne Anskuelser gaa med til de løsslupne Lidenskabers sidste Konsekvenser. Der er dem, som paa en Maade forsøger at stoppe op paa den halve Vej, idet de mener, at man kun i visse Dele af Guds og Naturlovens Bud bør slaa af paa Kravene og gøre vor Tid Indrømmelser. Men ogsaa den Slags Mennesker er, mere eller mindre bevidst, den Fjendes Sendebud, som altid prøver paa at saa Klinte i Hveden.¹⁾ Derfor betragter Vi, som Husfaderen har sat som Vogter over sin Jord, og som af et helligt Embede forpligtes til at paase, at den gode Sæd ikke bliver kvalt af skadeligt Ugræs, Vi betragter altsaa som talte til Os selv hine meget alvorlige Ord, der blev udtalt af den Helligaand, og hvorved Apostlen Paulus formanede sin elskede Discipel Timotheus: »Vær du aarvaagen... udfyld din Tjeneste... forkynd Ordet, hold ved dermed i Tide og Utide, overbevis, forman, irettesæt med al Taalmodighed og Belærelse.«²⁾

¹⁾ Cfr. Mt. 13, 25.

²⁾ 2 Tim. 4, 2—5.

Imidlertid, hvis man skal kunne vogte sig for en Fjendes List og Bedrag, er det nødvendigt først at afsløre hans Kneb, og det er saare nyttigt at gøre inlettende bekendt med hans lumske Metoder. Ganske vist vilde Vi, »som det sømmer sig for hellige«¹⁾ selvfølgelig foretrække overhovedet ikke at maatte nævne den Slags Skændselsgerninger, men for Sjælens Skyld, hvis Vel og evige Frelse staaar paa Spil, kan Vi ikke helt lade dem uomtalt.

a. Aarsagerne til Ulykkerne.

Lad os begynde med Aarsagerne til disse Onder. Deres Hovedkilde og Rod er den stadig gentagne Vildfarelse, at Ægteskabet ikke er indstiftet af Naturens Skaber og heller ikke af Christus Herren ophøjet til et virkeligt og helligt Sakramente, men kun Menneskers Opfindelse og Værk. Nogle paastaar haardnakket, at de ikke har opdaget noget Spor af Ægteskabet i selve Naturen og dens Love. Kun Evnen til at frembringe nyt Liv har de fundet, og en mægtig Drift, der paa alle Maader søger at tilfredsstille denne Evne. Andre indrømmer dog, at der i den menneskelige Natur fandtes visse Tilløb og ligesom Spirer til et virkeligt Ægteskab, for saa vidt der ikke tilstrækkelig vilde være sørget for Ægtefællernes personlige Værdighed og deres naturlige Opgave at skænke Børn Livet samt at opdrage dem, hvis Menneskene ikke ved et eller andet fast Baand blev knyttet til hinanden. Men alligevel hævder ogsaa disse, at selve Ægteskabet, der jo indeholdt mere end hine Tilløb og gik ud over dem, ikke var andet end en Indretning, som den menneskelige Aand havde opfundet og den menneskelige Vilje indført, selv om der kunde være mange Omstændigheder og Aarsager, der var medvirkende.

Store er de Fejltagelser og meget beskæmmende de moralske Vildfarelser, som alle Mennesker med den Slags Anskuelse bliver hildet i. Det fremgaar jo allerede af den Redegørelse for Ægteskabets Oprindelse og Væsen, dets Opgaver og Goder, som Vi har givet i denne Rundskrivelse. At disse Standpunkter hører til de fordærve-

¹⁾ Ephes. 5, 3.

ligste Illusioner, bliver ogsaa indlysende, naar man ser paa de Følgeslutninger, som deres Repræsentanter selv drager deraf. Da Lovgivning, Indretninger, Vedtægter, som ordner og bestemmer Ægteskabet, efter deres Mening er et Produkt af den menneskelige Vilje og ikke andet, hører de ogsaa udelukkende ind under Menneskets Dispositionsret og kan og skal indføres, ændres og ophæves efter menneskeligt Forgødtbefindende og i Overensstemmelse med Livets skiftende Forhold. Derimod skal Forplantningsevnen, der jo bunder i selve Naturen, efter denne Opfattelse indtage en Slags privilegeret Stilling og have større Raaderum end Ægteskabet. Den kan altsaa tilfredsstilles baade uden for og inden for Ægteskabets Rammer, ogsaa uden Hensyn til Ægteskabets Formaal. Med andre Ord: en løvsaglig Kvindes skammelige Udskejelser skal nyde omtrent de samme Rettigheder som den ægteviede Hustrus kyske Moderskab.

• *b. Nye Ægteskabsformer.*

Ud fra disse Forudsætninger gik man nogle Steder saa vidt, at man udtænkte nye Arter af Kønsforbindelser, som efter de paagældendes Mening bedre svarer til Nutidens Mennesker og Forhold, og som skal betragtes som lige saa mange nye Former af Ægteskab: for det første det tidsbegrænsede Ægteskab, for det andet Prøveægteskabet, for det tredje Kammeratægteskabet, der gør Krav paa alle ægteskabelige Rettigheder og Friheder, men udelukker det uløselige Baand saavel som Børn, medmindre Parterne siden ændrer deres Samliv til et fuldgyldigt Ægteskab.

Der er endog dem, der ønsker og arbejder for, at den Slags Uhyrligheder skulde faa Anerkendelse i Lovgivningen eller i det mindste undskyldes og taaes som Folkeskikke og Sædvaner. Samtidig synes de samme slet ikke at mærke, at sligt ikke har det fjerneste at gøre med den moderne Kultur, som de er saa stolte af. Tværtimod: det hele er ikke andet end modbydeligt moralsk Forfald, og

det af den Art, at det uden Tvivl ogsaa kan trække højtstaaende Kulturnationer ned til samme Trin, som visse vilde Folkefærd med deres barbariske Skikke staar paa.

Pavens Radio-Tale.

Med stor Forventning har man set hen til Pavens første Radio-Tale, som fandt Sted den 12. Februar og blev en historisk Verdensbegivenhed af stort Format.

Omstændighederne ved Udsendelserne kender vore Læsere fra Dagbladene. Vi vil derfor nøjes med at bringe et Referat af Marconis og Pavens Tale efter »Dagens Nyheder«s (katholske) Referat.

Marconis Aabningstale (En Forberedelse til Pavens Tale):

Lovet være Jesus Christus!

Ved *Den hellige Faders* Initiativ er Vatikanets Radiostation skabt. Ved Guds Bistand er det lykkedes mig at fuldkomngøre Udnyttelsen af de elektriske Bølger, saa at det nu er blevet muligt for Deres Hellighed at tale til hele Verden paa een Gang. Det er mig en stor Glæde at have været medvirkende til, at Christi, vor Konges, Fredsbudskab nu herfra kan lyde ud over den ganske Jord...

Et Par Minutter gaar, og saa lyder den hellige Faders stærke, fyldige og melodiske Stemme.

Paven takkede først Senator Marconi, men fremfor alt dog Gud for, at denne vidunderlige Opdagelse af hemmelighedsfulde Naturkræfter havde gjort det muligt for ham som hele Kristenhedens Fader i Dag at tale til alle sine Børn. Fra denne Station skulde der altid kun udsendes, *hvad der er sandt, hvad der er ærbart, hvad der er retfærdigt, hvad der er helligt, hvad der er elskeligt*... (Fil. 4, 8).

Dernæst hilste Paven *alle*, som han ved den vidunderlige Opfindelses Hjælp nu kunde komme i Forbindelse med, han sendte en Hilsen til alle Mennesker paa den hele Jord, især da til *Troens Husfæller*. Han hilste hele det katholske Hierarki, alle de Kirkens Mænd og Ledere i *Kardinalspurpur* og *Bispekrud*, men ogsaa de menige Præster, der med ham, hver paa sin Vis og hver paa sit Sted, delte den daglige Bekymring for Guds Kirke, Christi Hjord... En Hilsen til alle Ordensfolk, som søger at virkeliggøre et Liv efter Christi Raad...

En Hilsen til alle Missionærerne, som i de fjerne Lande ofrede og bad for Troens Udbredelse og arbejdede under

Taarer — Pavens Stemme vibrede — og mange Steder endog under Livsfare og Forfølgelser . . . En Hilsen til alle Troende, som i Pavens Person ser og ærer deres fælles Fader . . . En kærlig og faderlig Hilsen ogsaa til alle i Troen fraskilte Brødre, som Paven bad for, at Gud maatte oplyse dem og føre dem tilbage til den ene Hjord og den ene Hyrde.

En Hilsen til Høje og Lave. De Høje skulde styre deres Folk som Guds trofaste Statholdere, der engang maa staa Gud til Regnskab for alle deres Anordninger; de Lave maa mindes, at Guds Visdom har sat den retmæssige Autoritet til at styre dem . . . En Hilsen til Rige og Fattige. De Rige bad han huske, at deres Rigdomme er betroet dem som et Pund, de ikke har Lov til at forholde deres trængende Medbroder. De Fattige skulde bære deres Lod med Stolthed, fordi Jesus Christus havde valgt deres Kaar, og skønt de nok ihærdigt skulde arbejde for en Højnelse af deres Kaar, skulde dette aldrig forlede dem til Uretfærdighed og Vold mod andre.

En Hilsen til alle Undertrykte, Nødlidende, Bekymrede, Modfaldne, Syge . . . Paven løftede sin melodiose Røst og sluttede hørbart for hele Kloden:

»Kom hid til mig alle, som lider Møje og er besværede, og jeg vil, saavidt jeg formaar det, vederkvæge eder.«

Til Slut lyste Paven sin Velsignelse ud over Byen Rom og hele Kloden i Faderens og Sønnens og den Helligaands Navn!

Aldrig nogen Sinde har en Radioudsendelse været bedre motiveret, end da den hellige Fader stillede sig foran Mikrofonen, der bragte hans Ord ud i den ganske Verden, thi ingen kan henvende sig til Alverden med større Mynighed end Christi Stedfortræder paa Jorden, og ingen bliver paahørt med større Ærbødighed og Opmærksomhed.

Vor hjemlige Presse har gennemgaaende forstaaet at værdsætte Begivenheden efter Fortjeneste. Man har skrevet meget derom og fremsat mange træffende Bemærkninger. Misvisende er det imidlertid, hvad f. Eks. »Vejle Amts Avis« skriver: »Ved man, hvor afsondret Paven har levet, gemt bag Vatikanets skærmende Mure . . . faar denne Radiotale et helt andet Perspektiv« (d. v. s. andet end kirkepolitisk Betydning). En saadan Bemærkning giver Anledning til at minde om, at Paven altid uhindret af Vatikanets Mure har talt til Verden, og at Verden aldrig har kunnet undgaa at høre Pavens formanende, advarende eller opmuntrende Røst. Forskellen er denne Gang blot det (rigtignok vidunderlige), at Paven henvender sig mundtligt i Stedet for skriftligt til Verden.

Moderne Overtro —.

Vi har alle læst om den mekaniske Figur Robot, der kom paa Udstilling i København, men viste sig at være et betydelig mindre vidunderligt Snildets Værk, end baade Publikum og selve Udstillingens Arrangører havde ventet. Men i vor Medlidenhed med de narrede blander der sig et lille Gran Skadefryd, for de vilde jo saa gerne narres.

I gamle Dage kastede Lettroenhed sig over Religionen. Vor medføjte Lyst til at forbløffes fik Folk til at se Under i ret naturlige Ting og til med Iver at fortælle vidunderlige religiøse Historier videre med endnu lidt Pynt paa Vidunderligheden. I vore Dage kan vi ikke beskyldes for den Overdrivelse. Men sandt at sige er det ikke, fordi vi er blevet mere kritiske. Jo, overfor Religionen. Gud skal ikke alene gøre et Mirakel for at vise sin Magt, han skal helst gøre et ekstra Mirakel for hver af os, før vi nedlader os til at tro paa det første, hvis vi da ikke foretrækker at tvivle paa baade vore Sanser og vor Fornuft.

Kom derimod med en Historie, som angaar Videnskab eller Teknik. Fortæl, at Professor Labriski fra Nevadas Universitet har fremstillet levende Celler, og Troskyldigheden griber Sensationen. Det gjorde den jo netop forleden Dag, og jeg hørte kort efter om en Dame, som erklærede, at det dog var noget, som alle vidste, at Videnskaben omtrent kunde fabrikere et levende Menneske. Der kommer jo altid lidt efter lidt ny Pynt paa Vidunderligheden. Fortæl, at en Professor (ikke en almindelig dødelig, sandelig ikke en Præst, men en rigtig Professor) har fundet en Knogle et Steds i Jorden, der beviser Menneskeslægstens fantastiske Ælde, og Godtroenheden beretter straks videre, at Knoglen er 1000 Millioner Aar gammel og gør Moses til Løgner. Intet Menneske kan med Skygge af Begrundelse sige noget blot tilnærmelsesvis om en saadan gammel Knogles Alder, men Videnskaben tiltror man det alligevel. Man tiltror Videnskaben alt.

Tekniken er vor Godtros andet Kælebarn. Den formaar saa meget, at man tiltror den hvad som helst. Og man fantaserer sig til, at f. Eks. den moderne Tekniks Benyttelse i Hjem og Husholdning vil skabe intet mindre end en ny Mennesketype, for ikke at tale om, hvad der ventes af Motorkøretøjerne og de andre kæreste blandt Kælebørnene. Sædvanligvis skuffes Forventningerne, og den ny Teknik slaar sig til Taals med beskednere, skønt hæderlige Resultater.

Naturligvis er det ikke min Hensigt at ville spotte Videnskab og Teknik. De fortjener tværtimod en dyb Ærbødighed. Men deres daarligste Tjenere er heller ikke os, som — hvis vi skal være lettroende — hellere vil tilskrive den Almægtige et Par apokryfe Mirakler. Deres daarligste Tjenere er dem, der — ja, det er f. Eks. den begejstrede Englænder, som kom hjem fra et Besøg hos Videnskabsmanden Freud i Wien og offentliggjorde sin Begejstring. »Er Freud et Forvarsel om Fremtidens Menneske? Er han en af den Slægt af ny Mennesker, som vil arve Jorden? Han har rensat sin Tro for alle Idealer og Teorier om Livet, sociale som religiøse.« Saadan lovsang han i naiv Begejstring en paa sin Vis dygtig Mand, dog næppe ganske nøgternt. Men han steg højere: »Han er,« fortsatte han og nævnede Dit og Dat for at slutte med et ligefremt Skrig: »Han er Intelligensens Robot.«

Det er den Slags, der er Lettroenhedens Bagslag. T.

Fra den vide Verden

Irlands Primas protesterer mod det britiske Radioprogram.

Paa et stort katholsk Møde i Birmingham var Kardinal Mac Rory, Ærkebiskop af Armagh og Irlands Primas, blandt Talerne. Kardinalen protesterede med stor Bestemtthed mod et Par af B. B. C.s (British Broadcasting Company) Programmer, især mod nogle Foredrag. »Hedensk Evangelium og antikristelig Propaganda« kaldte Kardinalen disse.

I Efteraaret 1930, sagde hans Eminence, har B. B. C. tilladt — ja, maaske endog foranlediget, at forskellige moderne Profeter gennem Radioen har forkyndt deres Anskuelser for England og den øvrige Verden. Disse moderne Hedningers Prædikener har langt alvorligere og mere vidtrækkende Betydning end Avisartikler med samme Indhold, idet Talerne havde en Tilhørerkreds, som for Størstedelen bestod af unge eller yngre Mennesker.

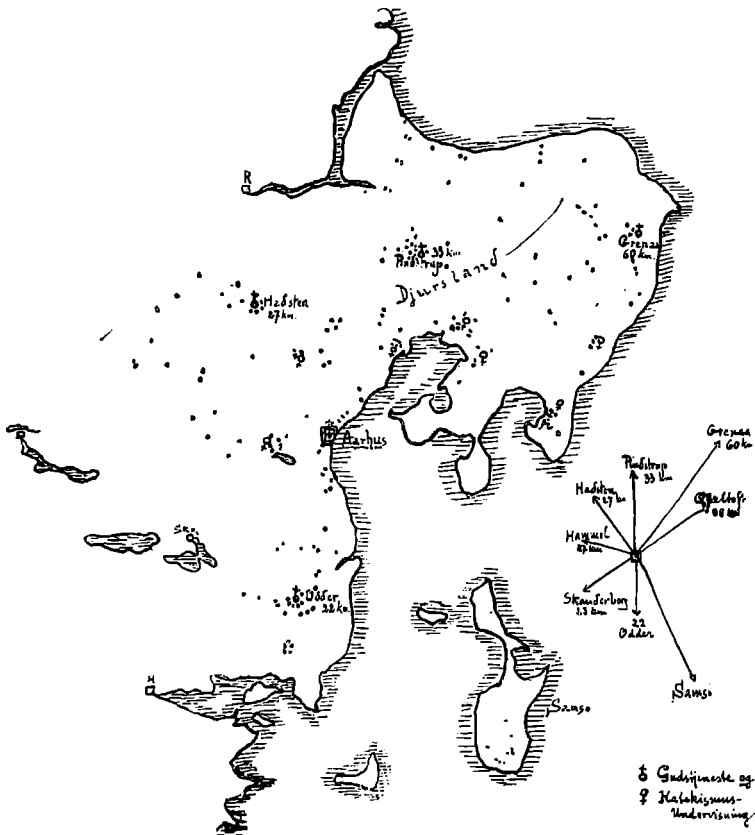
»Efter min Mening«, sagde Biskoppen, »er det et Fejlgreb, naar et Land, der anerkender den kristne Religion som Statsreligionen og overfor Verden kalder sig et kristent

Land, tillader B. B. C., der dog er en national Institution, at oprette et Institut for antikristelig Propaganda. Man kan maaske indvende, at Selskabet ogsaa udsender Prædikener, hvori den sunde kristne Lære kommer til Orde. Men at et kristent Land gennem sine Institutioner udbreder kristen Lære er vel kun naturligt — derimod ikke, at det tillige gennem disse udbreder antikristen Lære.

Basar for Aarhus og Omegn.

Skal man støtte noget, vil man ogsaa vide, hvad det er, man støtter.

Her er nu et Kort over Djursland m. m., som viser den Del af Jylland, hvor Præsterne fra Aarhus har deres Virkefelt. De enkelte Prikker betyder katolske Familier.

Naar man ser dem og samtidig maaler Afstanden, faar man et lille Begreb om, hvor ensomt de fleste bor, og hvor langt de har til den nærmeste Kirke. Det gælder derfor om at besøge de enkelte Familier regelmæssigt, at under-vise Børnene i vor hellige Tro, særlig for at forberede dem til deres første Skriftemaal og Kommunion og at samle dem til Gudstjeneste. Det kan naas til Dels ved Børnehjem, til Dels ved at køre ud til enkelte Centrer og endelig ved at bygge Kapeller paa Steder, hvor der let kan samles en Del Katholiker til regelmæssig Gudstjeneste. At det koster en hel Del Penge, kan man let regne ud, og da vore Landarbejdere hører til de fattigste Folk i hele Landet, kræver Næstekærligheden og Begejstringen for vor hellige Tro, at vi alle er rede til at hjælpe dem efter Evne.

Basaren holdes i Aarhus den 15. og 16. Marts. Lod-sedler à 50 Øre kan allerede nu faas hos underlegnede Sognepræst. *Joseph Koch, S. J.*

Fra Hovedstad og Provins

Aarsberetning for St. Andreas Sogns Mødreforening med Sektion for Menighedspleje (Ordrup).

Der har i 1930 været afholdt 12 Møder i Kirken (Messe med Fælleskommunion og Foredrag). Monikamødet afholdtes d. 5. Maj hos St. Josefsøstrene. Der er i Aarets Løb sendt 12 Lykønskninger fra Mødreforeningen i Anledning af et Barns Fødsel og tillige læst Messe for disse 12 ny-fødte Børn. Disse Messer bekostes af et særligt Fond, der er oprettet af et af Foreningens Medlemmer.

Gennem Systuen er der i 1930 uddelt 152 nye og 251 brugte Klædningsstykker, 61 Par Strømper, 18 Par Fodtøj, 1 Seng, 1 Dyne og 1 Dynebetræk; heraf er 150 Stykker uddelt i Menigheden, og Resten fordelt til Børnehjemmene i Nakskov, Nykøbing, F., Roskilde og Slagelse. Foreningens Vandreseng har været udlaant til en Familie i 9 Mdr.

Alle, der har ydet Foreningen Hjælp ved Gaver eller personligt Arbejde, bringes herved en hjertelig Tak.

<i>Indtægter.</i>	<i>Udgifter.</i>
Kassebeholdning $\frac{1}{2}$ 30. 86.84	Inkøb til Systuen 244.23
Kollekt ved Møderne . . 70.77	Fragt & Porto 8.56
— v. Monikafesten 22.05	Messer 42.00
Gaver 79.91	Kontingent til D.K.K.F. 10.00
Andel i Vincentskollekt 26.50	Kontant Hjælp 15.00
Tilskud fra Vincentsfor. 60.00	319.79
Renter 1.50	Kassebeholdning $\frac{1}{2}$ 31. 27.78
<u>347.57</u>	<u>347.57</u>

Pave Pius XI's Rundskrivelse om det kristne Ægteskab.

(Fortsat.)

2. Troskab, Ægteskabets andet Gode.

Det andet Gode i Ægteskabet, som, efter hvad Vi sagde, anføres af Augustinus, er Troskab. Den bestaar i den samvittighedsfulde Overholdelse af Ægtepagten fra begge Parter Side. Hvad der ifølge denne ved guddommelig Lov stadfæstede Kontraktene og alene tilkommer den anden Ægtefælle, maa ikke nægtes ham eller hende, ej heller tillades en tredje Person. Endvidere maa man ikke give sin Ægtefælle Lov til noget, som aldrig kan tillades, fordi det er i Strid med guddommelig Ret og Lov og aldeles uforeneligt med den ægteskabelige Troskab.

Derfor kræver denne Troskab først og fremmest Ægteskabets absolute Enhed (Monogami), saaledes som Skaberen selv ved Stamforældrenes Ægteskab har vist og foreskrevet det. Efter hans Vilje bestod dette kun mellem een Mand og een Kvinde. Skønt Gud, som øverste Lovgiver, senere i nogen Tid tilstod visse Lempelser i denne oprindelige Lov, er der dog ingen Tvivl om, at Evangeliets Lov genoprettede den oprindelige fuldkomne Enhed og ophævede alle Lempelser. Christi Ord, Kirkens uafbrudte Lære og Praksis godtgør dette for enhver. Med Rette har derfor det hellige Tridentiner-Koncilium højtidelig erklæret: »At der ved dette Baand kun forbindes og forenes to, har Christus Herren lært tydeligt nok ved at sige: „Derfor er de ikke længere to, men eet Kød.“«¹⁾

Men Christus Herren nøjedes ikke med at bandlyse enhver Form af, hvad man plejer at kalde Polygami og Polyandri, ligemeget om man har flere Hustruer henholdsvis Mænd efter hinanden*) eller samtidig; heller

¹⁾ Conc. Trident. sess. XXIV.

*) Her sigtes til vor Tids Skilsmisser, ikke til de Tilfælde, hvor den ene Part er død, og den overlevende indgaar nyt Ægteskab. F. K.

ikke med at forkaste enhver Uærbarhed i Gerning. Nej, for at sikre Ægteskabets hellige Tempel mod enhver Krænkelser forbød han ogsaa alle frivillige Tanker og Ønsker, der gaar i de nævnte Retninger. »Jeg siger eder, at hver den, som ser paa en Kvinde for at begære hende, har allerede brudt Ægteskabet med hende i sit Hjerte.«¹⁾ Mod disse Vor Herres Jesu Christi Ord formaar ikke engang den anden Ægtefælles Samtykke noget. De udtrykker nemlig Guds og Naturens Lov, som ingen menneskelig Vilje nogen Sinde kan ophæve eller forandre.²⁾

Ja, for at Troskabens Gode kan straae i sin fulde Glans, skal Ægtefællernes intime Samliv være udmærket og præget af Kyskhedens Dyd. I et og alt bør de rette sig efter Guds og Naturlovens Forskrifter og altid med stor Ærbødighed for Guds Værk opfylde den uendelig vise og hellige Skabers Vilje.

a) Fuldkomment Livsfælleskab, Ægteskabets dybere Mening.

Der er endnu noget andet, som er saa fortræffeligt i sig selv, at det gør den Troskab, som den h. Augustinus meget passende kalder Kyskhedens Troskab, baade lettere, skønnere og mere tiltrækkende og ogsaa ædlere. Det er nemlig den Kærlighed mellem Mand og Kvinde, som bærer og behersker alle Pligter i det ægteskabelige Liv og i det kristne Ægteskab indtager en særlig ærefuld Plads, en Slags Herskerstilling. »Den ægteskabelige Troskab kræver desuden, at Mand og Hustru er forbundne med hinanden ved en ganske særegen, hellig og ren Kærlighed. De skal ikke elske hinanden, som Mennesker gør, der ikke kender til Troskab, men som Christus elskede Kirken. Det er det, Apostelen opstillede som Forbillede og Rettesnor, da han sagde: »I Mænd, elsk eders Hustruer, ligesom ogsaa Christus har elsket Kirken!«³⁾ Han har sikkert omfattet den med en Kærlighed uden Maal og ikke søgt sin egen Fordel, men kun tænkt paa sin Bruds Vel.«⁴⁾ Vi mener altsaa en Kærlighed, der ikke udelukkende beror paa sanselig Dragelse, som altfor hurtig forsvinder

¹⁾ Mt. 5,28.   ²⁾ Cfr. Decr. S. Officii, 2. Mart. 1679, prop. 50.

³⁾ Ephes. 5,25, cfr. Col. 3,19.   ⁴⁾ Catech. Rom. II. cap. VIII, q. 24.

igen, heller ikke blot paa smigrende Ord, men ogsaa paa dyb sjælelig Hengivenhed, hvis Lødighed er godtgjort i det ydre Liv. Den ydre Gerning er jo Garantien for den indre Kærligheds Ægthed¹⁾. Dette ydre Bevis paa Kærlighed indskrænker sig i Familielivet ikke alene til den gensidige Hjælp. Nej, Kærligheden sigter højere og gaar fremfor alt ud paa, at Ægtefællerne understøtter hinanden ved det Arbejde, der maa gøres, for at det indre Menneske i dem med hver Dag formes og fuldkommengøres mere, saaledes at de netop ved deres Samliv stadig gør større Fremskridt i alle Dyder og ganske særlig vokser i den sande Kærlighed til Gud og deres Medmennesker. I denne »hænger« jo til syvende og sidst »hele Loven og Profeterne«.²⁾ Men nu er, som bekendt, det ene gyldige Mønster paa al Hellighed, som Gud har givet Menneskene, Christus Herren. Ham kan og skal alle efterligne, ligemeget hvilken Stand, de tilhører, og hvilken hæderlig Levevej, de har valgt, og, som flere Helgeners Levned bevidner det, kan og skal de med Guds Naade ogsaa naa til Fuldkommenhedens højeste Trin.

Denne indbyrdes Hjælp mellem Ægtefæller til at forme det indre Menneske, dette ihærdige og vedholdende Arbejde for gensidig Fuldkommengørelse kan i al Sandhed, som den Romerske Katekismus³⁾ lærer, endda kaldes Ægteskabets Hovedformaal og dybeste Mening. Dog maa man i dette Tilfælde ikke bruge Ordet Ægteskab i snævrreste Betydning som en Institution til Slægtens legitime Bevarelse og Børnenes rette Opdragelse, men man maa tage det i videre Forstand som alsidigt Livsfællesskab for bestandig.

Med netop denne Kærlighed bør saa alle andre ægteskabelige Rettigheder og Pligter være i Overensstemmelse. Apostlens Ord: »Manden yde Hustruen det skyldige, og ligesaa Hustruen Manden«⁴⁾ maa derfor ikke blot være Retfærdighedens Lov, men ogsaa Kærlighedens Norm.

¹⁾ Cfr. S. Greg. M., Homil. 30 in Evang. (Jo. 14,23-31), n. 1.

²⁾ Mt. 22,40.

³⁾ Cfr. Catech. Rom. p. II., cap. VIII, q. 13.

⁴⁾ 1. Cor. 7,3.

b) *Det rette Forhold mellem Kvinden og Manden.*

Naar altsaa Familien ved et saadant Kærlighedsbaand har faaet sin faste Form, skal ogsaa den Ejendommelighed gøre sig gældende og blomstre i den, som den h. Augustinus kalder: Kærlighedens rette Orden. Denne Orden bestaar i, at Manden er Hustruens og Børnenes Hoved, og at Hustruen gerne og uden Modvilje underkaster sig og adlyder. Apostlen opfordrer og formaner dertil med de Ord: »Kvinderne være deres Mænd underdanige som Herren; thi Manden er Kvindens Hoved, ligesom Kristus er Kirkens Hoved«.¹⁾

Denne Lydighed hverken nægter eller fratager den Frihed, der med fuld Ret tilkommer Kvinden paa Grund af hendes Menneskeværdighed og Personlighed og for de store Opgavers Skyld, hun har som Hustru, som Moder og som Mandens Ledsagerske gennem Livet. Den forpligter hende heller ikke til at bøje sig for alle mulige Ønsker, som Manden kunde have, saasom dem, der maaske er ufornuftige i sig selv eller for lidt svarer til hendes kvindelige Ære og Værdighed. Endelig siger denne Lydighed ikke, at en Hustru staar paa samme Trin med dem, som Loven kalder umyndige, og som paa Grund af Dømmekraftens manglende Modenhed eller paa Grund af deres Uerfarenhed i det praktiske Liv ikke frit maa udøve deres Rettigheder. Hvad denne Lydighed forbyder, er den overdrevne Frihed, der hensynsløst forsømmer Hjemmets Vel. Hvad den forbyder, er den Uret, at i en Familie, som jo ligner et Legeme, Hjertet skilles fra Hovedet til største Skade for hele Legemet og med umiddelbar Fare for Familiens Ruin. Er nemlig Manden Hovedet, saa er Kvinden Hjertet, og ligesom han ejer Ledelsens Forret, saaledes kan og skal hun kræve Kærlighedens Forrang for sig som sit Privilegium.

Endvidere er der at bemærke, at Hustruens Lydighedspligt overfor Manden med Hensyn til Grad og Art kan være forskellig, alt eftersom Personerne, Stederne og Tiderne er forskellige. Ja, hvis Manden forsømmer sin Pligt, er det Kvindens Opgave at træde i hans Sted og lede Familien. Men aldrig og intetsteds er

¹⁾ Ephes. 5,22-23.

Højskolemødet.

Katholsk Højskole bød sidste Tirsdag paa et Foredrag om Missionen. I denne Sæson har flere Talere koncentreret sig om Missionsgerningen i den sydlige og østlige Verden. Denne Gang havde Pater Nøsen Ordet og talte for en desværre ret lille, men levende interesseret, Tilhørerskare over de katholske Reduktioner i Sydamerika. Pateren fremmalede fængslende Skikkelser og viste disses uegennyttige Opofrelse.

Vi hørte om de første Missionsstationers Oprettelse i Paraguay, disses Ledelse og — til sidst deres Undergang. Men Jesuiterne gav ikke tabt, trods den næsten fuldstændige Ødelæggelse af Reduktionerne. De vandrede syd paa og grundlagde mange og større Reduktioner dér, indtil ogsaa disse i Aaret 1767 fuldstændig lagdes øde ved Jesuiternes Udvisning. Endnu den Dag i Dag vidner Ruiner i Urskovene om Fortidens store Bedrifter.

Ansgarforeningen, Holbæk.

Om »Den hellige Birgitta og hendes Samtid« holdt Hr. Redaktør Nielsen, Maribo, et Foredrag Søndag d. 8. Februar i Ansgarforeningen i Holbæk. Mødet holdtes denne Gang i Præstegaarden og var ret godt besøgt.

Som Redaktør Nielsen pointerede, er det jo umuligt i Løbet af en Times Tid at give en udførlig Beskrivelse af en saa betydningsfuld Kvinde, men man fik dog gennem Foredraget de vigtigste Grundrids af hendes Liv og Arbejde. Livligt og fængslende fortalte Redaktøren om hendes Barndom, hvor hendes Aabenbaringer allerede begynder, om hendes Ægteskab og hendes Liv i Rom, hvor hun, den svenske Stormandsdatter, trods de fremmede Omgivelser forbliver særpræget af sit Folk og sin Stand. Man faar et Indblik i hendes Samtid og forstaaer, hvorledes hun gennem sin Personlighed og sociale Stilling faar saa stor politisk Indflydelse, og hvorledes hun gennem sit aandelige Liv, ved sine Aabenbaringer, endnu den Dag i Dag taler til Folket. Den Orden, Birgittinerne, som stiftedes efter hendes Død, fik officielt Navnet »Den hellige Augustins Orden, kaldet Frelserens Orden«, men var ikke des mindre en ny, selvstændig Orden, og for første Gang var der opstaaet en Klosterorden med Hovedsæde i Norden. —

Købmand Jos. Nielsen bragte Foredragsholderen Forsamlingens Tak og meddelte, at næste Møde skulde afholdes i Marts Maaned og i Forbindelse med »Danske Kvinders katholske Forbund« i Holbæk.

emcè.

St. Albani Klub i Odense

havde Mandag d. 9. Februar Kl. 8 indbudt til en Faste-lavnstfest i Park Hotels stilfulde Lokaler for under sømmelige Former, i gemytligt Samvær, at slaa Gækken løs.

Dette lykkedes over al Maade. Til Trods for at mange Medlemmer var syge, var der stor Deltagelse med det højerværdige Præsteskab fra Nyborg, Assens og Odense i Spidsen.

Festen aabnedes af Formanden, Herr Aage Petersen, som bød Forsamlingen Velkommen og rettede en særlig Velkomst til de udenbys Deltagere. Efter et Musiknummer af Herr Felix Schmitts Orkester oplæste Herr Trafikassistent Olsen fra Faaborg en munter Historie: »13 til Bords«, som høstede livligt Bifald; efter et Musikstykke traadte Højerværdige Herr Pastor Schmiderer op paa Tribunen, hvor han ved sit lune Causeri høstede stormende Bifald. Hvem skulde tro, at Pastoren er saa højt til Aars, det mærkede man ikke den Aften. Til Slut oplæstes »Store Bededags Aften« af Frk. Nickolin, Fru A. Rasmussen og Herr Carl Spetzler, for hvilket Forsamlingen takkede med livligt Bifald.

Formanden takkede de Assisterende for deres Assistance, hvorpaa man placerede sig om Kaffebordene, og efter at man saaledes havde styrket sig ved Kaffen, spillede Musikken op til en March, hvorunder der uddeltes Hatte til Damerne og Næser til Herrerne — og snart gik Dansen lystigt, mens Serpentinerne svøbte deres farverige Traade mellem de dansende, saa man daarligt kunde finde sig selv. Alt i alt en Fest, som var saavel Bestyrelsen som Deltagerne til megen Ære, og Bestyrelsen med dens iderige Formand i Spidsen fortjener Tak for Arrangementet af denne i alle Maader vellykkede Fest.

Og lad os saa give hinanden det Løfte, at naar Bestyrelsen kalder til mere alvorlige Sammenkomster, at vi da lige saa fuldtalligt møder op, da vil St. Albani Klub ogsaa kunne løse den Opgave, som den har sat sig som Maal.

Odense, d. 14./2.-1931.

Sophus Petersen.

Esbjerg.

Paa Sognepræstens Initiativ er man gaaet i Gang med en Sortering og Ordning af Menighedens Bibliothek, som vist forlængst er gaaet i Glemmebogen. Herunder traf man paa mange overordentlig værdifulde Ting, som nu vil blive draget frem af Glemselen, udmærkede Bøger af saavel religiøs som skønliterær Art. Bibliotheket vil blive anbragt i Skolens Lokaler, hvor ogsaa Ungdomsmøderne holdes om Vinteren. Naar først Menigheden ser, hvad vi har, vil der sikkert blive Trængsel om Reolerne, ligesom mange Hjem vil forsyne sig af den Skat, som et righoldigt, katolsk Bibliothek er.

St. Andreas Kirke. I Fastetiden holdes hver Søndag Kl. 5 Fasteprædiken.

St. Annæ Kirke. I Fastetiden holdes hver Fredag Aften Kl. 8 Fasteprædiken.

Sakramentskirken. I Fastetiden holdes hver Søndag Aften Kl. 6 Fasteprædiken.

St. Ansgars Kirke. I Fastetiden holdes hver Søndag Kl. 5 Fasteprædiken ved Pastor Knud Mariboe, S. M. M.

Rosenkranskirken. I Fastetiden holdes Fasteprædiken hver Søndag Kl. 5.

Jesu Hjerter Kirke. Fasteprædiken er hver Søndag Aften Kl. 6. Emnet er: *Apostlen Johannes' Breve til de syv Menigheder* (Aabenb. 1,9—3,22.) [Teksthæfter faas hos Boghandlerne].

Immaculatakongregationen har Fælleskommunion Søndag d. 22. Februar Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjerter Kirke.

Katholsk Højskole.

Tirsdag den 24. Febr. Kl. 20 i St. Knuds Sal, Stenosg. 4 B.
Pastor Peter Schindler: Hvad kan vi lære af de primitive Religioner?
Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« bedes medbragt.

A. C. Onsdag d. 25. Februar Kl. 20: Pastor *Emil Fiedler: »Kirkelig Tænkemaade«*. Gæstekort à 1 Kr. — Seme-sterkort à 3 Kr. — faas hos Administratores: Peder Olav Hansen, Mynstersvej 14 (tr. pr. Telf. Byen 1149 x, Kl. 18—19). Bodil Plate Petersen, Humlebækgade 8², Telf. Taga 4603. Svend Erik Odgaard, Østre Farimagsgade 10³ (tr. pr. Telf. Byen 1149 x, Kl. 18—19).

»Hellig Hertug Knud i Lejrbaalets Skær«
gentages Søndag d. 1. Marts Kl. 20 i St. Knuds Salen, Stenosgade, i Forbindelse med anden Spejderunderholdning. Tale af Gros-serer *Nystrøm*.

Hele Netto-Overskudet gaar til *Cistercienser-Søstrene i Allerslev*. Billetter à 75 Øre faas i de katholske Bogsalg, hos Portneren i Stenosgade og hos 1. Absalons og St. Bendt Trops Spjedere.

En Tak fra Søstrene i Allerslev.

For al den Opmærksomhed, de mange gode Ønsker, Gaver og Bidrag til Fru Kjærgaards Indsamling til vort Kloster bringer jeg hermed min oprigtigste Tak.

Sr. *Maria Vincentia*,
S. Ord. Cist.
priorissa.

Da **Mariaforeningens Bekendtgørelse** — rimeligvis ved Forglemmelse — desværre kun har været trykt en enkelt Gang i Ugebladet (d. 1. Februar), synes den ikke at være kommet ret mange for Øje, idet der stadig kommer forsinkede Forespørgsler og Ansøgninger. Derfor har Bestyrelsen set sig foranlediget til at forlænge Fristen for Skemaernes Tilbagelevering *indtil Udgangen af Februar Maaned. Ansøgninger, der indkommer efter 1. Marts, vil der ikke kunne tages Hensyn til.*

Bredgade 64,
d. 14. Februar 1931.

Pastor v. *Kellenburg*.

Hvem kan hjælpe? Paa Grund af Sygdom og økonomisk Misère maa et 8 Maaneders Drengbarn fjærnnes fra Hjemmet. Hvis ikke det bliver optaget i et katholsk Hjem, vil Barnet gaa tabt for Kirken. Drengen er sund og velskabt. Man bedes henvende sig om yderligere Oplysninger til Redaktionen.

Et lille Tabernakel

med en Grundflade af omtrent 30 × 40 cm ønskes — til Brug i den stille Uges sidste Dage (enten som Gave eller til Købs). Der- som nogen kan afse et saadant, bedes Billet mrkt.: »Tabernakel« snarest indsendt til Redaktionen.

Kirkelig Kalender.

22. Febr. S.	1. Søndag i Fasten.	1. Marts S.	2. Søndag i Fasten.
23. —	M. Petrus Damiani.	2. —	M. Karl den Gode.
24. —	Ti. Matthias, Apostel.	3. —	Ti. Ferialdag.
25. —	O. Tamperdag.	4. —	O. Casimir.
26. —	T. Ferialdag.	5. —	T. Ferialdag.
27. —	F. Tamperdag.	6. —	F. Perpetua og Felicitas.
28. —	L. Tamperdag.	7. —	L. Thomas af Aquino.

Ugens Messebønner.

22. Febr. S. 1. Søndag i Fasten (140—174); 2. Petri Stol i Antiochia (789—622), 3. Paulus (789—622). Slutningsevangelium: *Venit Jesus* (974—795); dette Evangelium, der hører til Festen for Petri Stol i Antiochia, læses i Slutningen af Messen som en Ihukommelse af Festen.
23. — M. Petrus Damiani. Der kan i Dag vælges mellem følgende 3 Messer: a) *Ferialdagen* (N.-M. 145), 2. Petrus Damiani (N.-M. 839), 3. Vigilien til Matthias (N.-M. [2]), Slutningsevangelium: *Vigiliens* (N.-M. [3]). — b) *Vigilien til Matthias* ([1]—[1]), 2. Petrus Damiani (839—675), 3. Ferialdagen (N.-M. 145), Slutningsevangelium: *Ferialdagens* (146—180). — c) *Petrus Damiani* (839—675), 2. Ferialdagen (N.-M. 145), 3. Vigilien ([2]—[2]), Slutningsevangelium: *Ferialdagens* (146—180).
24. — Ti. Matthias, Apostel (839—675); 2. Ferialdagen (N.-M. 150). — Slutningsevangelium: *Ferialdagens* (151—181).
25. — O. Tamperonsdag (153—181); 2. Om de helliges Forbøn (122—[105]), 3. For de levende og døde (122—[110]).
26. — T. Ferialdag (N.-M. 158); 2. og 3. som Onsdag.
27. — F. Tamperfredag (N.-M. 162); 2. og 3. som Onsdag.
28. — L. Tamperlørdag (166—188); 2. og 3. som Onsdag.

Af Sidetallene i Parenthes gælder* det første den ny Udg. af Messebogen, det andet den gamle Udg.

Korsvejsandagt Torsdag Aften: Jesu Hjerte Kirke Kl. 8 med Prædiken. Fredag Aften: St. Ansgars Kirke Kl. 8, Roscnkranskirken Kl. 7¹/₂, St. Annæ Kirke Kl. 8, St. Andreas Kirke Kl. 7¹/₄, Sakramentskirken Kl. 8, St. Josefs Kirke Kl. 7¹/₂.

Ansariusforeningen.

Den ordinære Generalforsamling finder Sted Mandag d. 2. Marts Kl. 20 i Forsamlingssalen Bredgade 67² o. G.

Dagsorden:

1. Formanden aflægger Beretning.
2. Kassereren aflægger Regnskab.
3. Valg af Bestyrelsesmedlemmer og Revisorer.
4. Eventuelt.

Som Indledning vil Pastor *Knud Ballin* fremsætte nogle Synspunkter vedrørende *Koncentration inden for katolsk Pressevirksomhed*.

Vincentskonferensernes 1. Generalforsamling afholdes Søndag den 22. Februar Kl. 11¹/₂ i Forsamlingssalen ved St. Annæ Kirke. Aktive og passive Medlemmer samt alle som har Interesse for Foreningens Virksomhed indbydes.

FREMMEDESPROGTRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

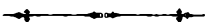
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

79. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 S Kbh. K Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaund (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Cay Benzon, Nørrebrogade 27, Kbhvn. N. Tlf. Nora 239x. Træffes som Regel bedst alle Hverdage (undt. Tirsdag) Kl. 5-6. Der kan ogsaa gives Besked pr. Tlf. Byen 6505.

Nr. 9.

Søndag den 1. Marts

1931

INDHOLD: Pave Pius XI's Rundskrivelse. — Biskoppeligt Hyrdebrev. — »Men Herren vendte sig og saa paa Petrus.« — Spiritismens Farer. — Pavens Rundskrivelse og Videnskaben. — Peterspladsen. — Fra Hovedstad og Provins. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Pave Pius XI's Rundskrivelse om det kristne Ægteskab.

(Fortsat.)

2. Kampen mod Ægteskabets første Gode: Børnene.

Dog lad os nu, Ærværdige Brødre, gaa over til Behandlingen af de enkelte Fremstød mod Ægteskabets tre Goder. Først skal Vi tale om Børnene, som mange drister sig til at kalde Ægteskabets kedelige Byrde. Samtidig giver de Ægtefolkene det Raad med Vidende og Vilje at holde sig fri for Børn, ikke ved ærbar Afholdenhed, (dette Middel er jo ogsaa i Ægteskabet tilladeligt, naar begge Parter bliver enige derom), men ved Misbrug af deres naturlige ægteskabelige Ret. Denne umoralske Dristighed tillader nogle sig, fordi de ikke kan lide Børn og kun ønsker at tilfredsstille deres Lyst uden at paaføre sig selv noget Besvær. Andre siger, at de ikke kan leve afholdende og paa Grund af deres personlige Forhold heller ikke er i Stand til at have Børn, enten fordi der

er Vanskeligheder hos Moderen eller i de økonomiske Forhold.

Men der findes ikke nogen Aarsag eller Grund, selv om den skulde veje nok saa tungt, der kan gøre en i sig selv og efter sit eget Væsen naturstridig Handling til en, som er i Overensstemmelse med Naturen og derfor moralsk tilladelig. Og da den ægteskabelige Ret og dens Brug efter sin Natur er bestemt til at skænke Børn Livet, saa handler alle de, som ved Benyttelsen af deres Ret med Vilje berøver den ægteskabelige Forbindelse dens Virkekraft og Bestemmelse, stik imod Naturen og gør noget vederstyggeligt og i sig selv usædeligt.

Det kan derfor ikke undre, at ogsaa selve den hellige Skrift vidner om den Harme og den Afsky, hvormed den guddommelige Majestæt forfølger denne ugudelige Gerning, og om den Kendsgerning, at Herren undertiden har straffet den med Døden. Ogsaa den h. Augustinus gør opmærksom paa det ved at skrive: »Usædeligt og vederstyggeligt er ogsaa det ægteskabelige Samkvem med den retmæssige Hustru i det Tilfælde, at man vil forhindre nyt Livs Opstaaen. Det gjorde Onan, en Søn af Juda, og af den Grund var det, at Gud straffede ham paa Livet.«¹⁾

For kort Tid siden skete det nu, at visse Kredse aabenlyst tilsidesatte den kristne Lære, saaledes som den fra Begyndelsen af har været nedarvet og uafbrudt bevaret, og i Embeds Medfør mente at skulle forkynde en anden Lære om de nævnte Forseelser i Ægteskabet. Derfor rejser den katholske Kirke sig nu, — den Kirke, som Gud selv har bestemt til Lærer og Forsvarer af Sædernes Renhed og Ærbarhed, og som midt i Moralens Nedgang og Forfald har den Opgave at beskytte Ægteskabets Renhed mod denne modbydelige Besmittelse, — den rejser sig og til

---

¹⁾ S. August., De coniug. adult. lib. II. n. 12. cf. 1. Mos. 38, 8-10. S. Poenitent., 3. April, 3. Juni 1916.

Tegn paa sin guddommelige Sendelse opløfter den gennem Vor Mund højt sin Røst og erklærer og stadfæster paa ny:

Enhver Brug af Ægteskabet, hvorved man med Vilje og forsættelig berøver den naturlige ægteskabelige Akt dens Evne til at vække nyt Liv, er Brud paa Guds og Naturens Lov, og alle, der gør sig skyldige i sligt, besmitler deres Samvittighed med svær Syndeskuld.

I Kraft af Vor højeste Myndighed og i Hænhold til det Ansvar, Vi har for alle Sjæles Frelse, advarer Vi derfor de Præster, der forvalter Bodens Sakramente, og alle andre Sjælesørgere mod at lade de dem betroede Katholiker leve i Vildfarelser angaaende denne strengt forpligtende Del af Guds Lov; og endnu mere indtrængende formaner Vi dem til at holde sig selv fri for den Slags falske Anskuelser og endelig ikke at lukke Øjnene for dem. Men skulde nogen Skriftefader eller Sjælesørgere, hvad Gud forbyde, enten selv forlede de ham betroede Kristne til disse Vildfarelser, eller dog ved Godkendelse eller ved misvisende forsættelig Tavshed bestyrke dem deri, skal han vide, at han vil komme til at staa Gud, sin højeste og strenge Dommer, til Ansvar for Embedsmisbrug, og han skal betragte Christi Ord: »De er blinde og blindes Vejledere. Men naar en blind leder en blind, falder de begge i Graven.«¹⁾, som sagt til ham selv.

Bedømmelse af Grundene for Børnebegrænsning.

a) Bedømmelse af det almindelige Forsvar.

Som Grunde, hvormed man vil forsvare Misbrug af Ægteskabet, anføres ikke sjældent — Vi vil nu helt forbigaa de umoralske Motiver — opdagede eller overdrevne Ting. Alligevel forstaar og føler Kirken som en kærlig Moder meget vel, hvad der bliver sagt om Farerne for en Moders Sundhed og Liv. Hvem kunde ogsaa tænke paa dem uden at føle Medynk? Hvem opfyldes ikke af

¹⁾ Mt. 15, 14. S, Offic. 22. Nov. 1922.

den højeste Beundring, naar man ser en Moder med heroisk Mod gaa en næsten sikker Død i Møde blot for at redde det Barns Liv, som hun bærer under sit Hjerte? Hvad hun lider og gennemgaar for til Fuldkommenhed at opfylde sine Moderpligter, kan kun Guds Rigdom og Barmhertighed gengælde. Og Herren vil sikkert belønne hende ikke blot med et knuget og skuddet, men med et overflødigt Maal¹⁾).

Endvidere ved Kirken ogsaa meget godt, at ikke sjældent den ene Part snarere maa siges at være Genstand for Ægteskabets Misbrug end selv at være medvirkende til Synden. Det er Tilfældet, naar man af en absolut vigtig Grund maa finde sig i, at der vendes op og ned paa den rette Orden, skønt man selv ikke vil det, og derfor er man uden Skyld, blot man ogsaa i saadanne Øjeblikke husker Kærlighedsbudets Krav og ikke forsømmer at advare den anden Part mod Synden og søger at holde ham tilbage derfra. Heller ikke de Ægtefolk kan beskyldes for at handle mod Naturens Orden, som paa den rigtige og naturlige Maade benytter sig af deres Ret, skønt der paa Grund af naturlige Aarsager ikke kan opstaa nyt Liv derved, hvad enten det nu er Tidspunktet eller visse Mangler, der bevirker det. Der er jo nemlig baade i selve Ægteskabet som Institution og under Brugen af dets Rettigheder ved Siden af Hovedøjemedet ogsaa andre Formaal: saasom gensidig Hjælp, Tilkendegivelse af indbyrdes Kærlighed og Regulering af den naturlige Drift; og det er ikke Ægtefolk forbudt at tilsigte disse Formaal, hvis blot man ikke forgriber sig paa den ægteskabelig Akts Virkekraft og derved paa dens Formaalstjenlighed for Ægteskabets Hovedbestemmelse.

Endvidere gaar Os dybt til Hjertet hine Forældres Sukke, som trykkes af bitter Fattigdom og har de største Vanskeligheder ved at skulle skaffe deres Børn det daglige Brød.

Men til Trods for alt dette maa man vogte sig for at lade skæbnesvangre økonomiske Forhold give Anledning til endnu mere skæbnesvangre Vildfarelser. Der kan nemlig umuligt opstaa saa store Vanskelig-

---

¹⁾ Lc. 6, 38.

heder, at de eri Stand til at ophæve Lydig-
hedspligten mod Guds Lov, som forbyder
Handlinger, der i sig selv er umoralske. Un-
der alle Forhold og til alle Tider kan Ægte-
folk, styrket ved Guds Naades Bistand, for-
blive tro mod deres Pligt og sikre deres ægte-
skabelige Kyskhed mod Besmittelse med
denne vanærende Synd. Thi uomstødeligt fast staa-
den kristne Trossandhed, som Tridentiner-
Konciliet i sine Afgørelser har udtalt med de
Ord: »Ingen maa lage det formastelige Ord paa sine Læ-
ber, som vore Forfædre under Ekskommunikationens Straf-
ansvar har forbudt at bruge, nemlig: at det er umuligt for
det ved Naaden retfærdiggjorte Menneske at overholde Guds
Bud. Thi Gud paabyder ikke noget umuligt. Men naar
han giver en Befaling, formaner han samtidig til selv at
gøre, hvad du kan, og i øvrigt at bede om det, du selv
ikke kan; saa hjælper han til, at du kan«¹⁾. Den samme
Lære blev gentaget af Kirken og højtideligt stadfæstet, den-
gang den jansenistiske Vranglære blev fordømt. Denne
havde nemlig fordristet sig til at bespotte Guds Godhed
ved følgende Paastand: »Med Henblik paa de Kræfter, som
Menneskene nu for Tiden har, er nogle Guds Bud umulige
at overholde for de retfærdiggjorte, selv om de gerne vil
og anstrenger sig for det; der mangler ogsaa den Naade-
hjælp, hvorved de kunde blive mulige.«²⁾ (Fortsættes.)

Biskoppeligt Hyrdebrev.

(Fortsat.)

Saaledes har Kristendommen, gennem Marias Forbillede,
gennem Udbredelsen af dens Lære om Kvinden, gennem
Indflydelsen af hellige Jomfruer og kristne Mødre, skabt
en hel Omvæltning i Samfundet og sat Respekten for
Kvinden ind i Samfundslivet som en mægtig Kulturfaktor.
Kvindens Nedværdigelse forsvandt efterhaanden helt fra
Samfundet under Kristendommens Indflydelse. Mittel-

¹⁾ Concil. Trident. sess. VI. cap. 11.

²⁾ Const. Apost. Cum occasione, die 31. Maii 1653 prop. 1.

alderens Ridderskab satte sig som Maal at forsvare Kirken og Kvinden. Dog er det fejlagtigt at fremstille det middelalderlige Ridderskab som en Elitetrop af Idealister. Det er jo saadan, at der altid og overalt groer Ukrudt mellem Hveden; Idealernes Guld er blandet med Slagger. Wolfram von Eschenbach har i sin herlige Parcifal, Ridderskabets Evangelium, givet os en Skildring af den sande Tilstand i den middelalderlige Kvindekultus. Vi ser der, at et degenereret Ridderskab søgte sit højeste Ideal i, hvad man kalder Galanteri, som tilsidst ikke var andet end Sanselighed. Men vi ser samtidig, at der bestod et kristeligt Ridderskab, som var sig den kvindelige Sjælsskønhed bevidst, og som aflagde den højtidelige Ed at forsvare Kvinden af Ærbødighed for Maria, den skønneste blandt Kvinder. Det siger sig selv, at denne ridderlige, mystiske Kærlighed og Ærbødighed udøvede en heldig Indflydelse paa de forskellige politiske Institutioner.

Da det var lykkedes Kirken at faa anerkendt den kvindelige Personligheds principielle Anseelse, arbejdede den videre for at forøge Kvindens virksomme Egenskaber, gennem Undervisning og Opdragelse, ved at oprette Klosterskoler og ved at regulere Ægteskabet. Ja, Kirken var selv den første til at anerkende den nu til Dags mange Steder opnaaede Valgret; thi i Klostrenes Kommuniteter valgte de selv deres Forstanderinder — ja, der var endog Abbedisser, som varetog Styrelsen af Mandsklostre, som Historien om de irske Helgener Columbanus og Brigitta viser det.

Hvis vi skulde foretage en fuldkommen historisk Undersøgelse angaaende Kristendommens Indflydelse paa den kvindelige Værdigheds Højnelse, saa vilde det være meget interessant at iagttage, hvorledes den kvindelige Værdighed i Tidens Løb daledede, hver Gang den kristelige Sandhed maatte vige, først for Renaissance, saa for Reformationen, derefter for det attende Aarhundredes Naturalisme og endelig i vore Dage for det moderne Hedenskab. Naar denne gentagne Til sidesættelse af Kvinden fik Feminismen til at rejse sig med saa stor Voldsomhed i det sidste Aarhundrede, er det da ikke, fordi den sejrriige Naturalisme og det moderne Hedenskab har bidraget mest til Kvindens Nedværdigelse?

Skulde man skrive en fuldstændig Afhandling om Kristendommens Lære angaaende Kvinden, saa maatte man samle en hel Del Tekster fra det gamle Testamente, fra Pauli Breve og fra Kirkefædrenes Værker, især da visse antireligiøse og ukyndige Feminister til Sammensætningen af deres aprioriske Theses samler en Del Skrifttekster, udskiller dem fra deres Sammenhæng og forklarer dem efter

eget Forgodtbefindende. Det skal bemærkes, at saavel den hellige Paulus som Kirkefædrene har været Mestre i at opstille Regler for kvindelig Kultur og i at anvise Veje for Kvinden til Opnaaelse af Fuldkommenhed og Hellighed.

Man kunde maaske indvende: Hvoraf kommer det, at Kristendommen, som i flere Aarhundreder herskede almægtigt, ikke definitivt har løst Kvindespørgsmaalet, eller i det mindste ikke har løst det saa tilstrækkeligt, at der nu aldeles ikke vilde være Anledning til at forsøge at løse det paa en for Religionen skadelig Maade?

Dette er en saakaldt videnskabelig eller psykologisk Indvending. Mit Svar herpaa giver mig rig Lejlighed til at forklare Forsynets Veje og til at berolige de ængstelige Sjæle, der som Evangeliets »Boanerges« (Tordensønnerne) gerne vilde fremskynde Guds Rige paa en mere formaalstjenlig Maade, end Forsynet selv bestemmer og ordner det.

Først og fremmest maa jeg sige, at det er en Sophisme at tale om Kirkens Almagt i flere Aarhundreder. Jeg tilstaar gerne, og Historien beviser det, at Kirken gennem lange Tider blev betragtet og hyldet som den største aandelige Magt, om ikke ved dens Medlemmers beredvillige Lydighed, saa dog gennem den enkeltes aandelige Underkastelse og Offentlighedens Underkastelse under de officielle Magthavere. Men ingen menneskelig eller menneskeligt arbejdende Magt er almægtig, og fremfor alt ikke paa et Omraade, der er saa udstrakt, saa behersket af Naturlovene, saa meget under Indflydelse af mangfoldige Omstændigheder, og som har saa dybe Rødder i den menneskelige Psykologi som Omdannelsen af Samfundslivet. Lige saa lidt som nogen kan tvinge et toaarigt Barn til pludselig at blive fuldvoksen, kan man tvinge et barbarisk Samfund til pludselig at blive kultiveret. Kirken kunde vel opstille det moralske kvindelige Ideal, men direkte kunde den ikke beherske de sociale Tilstande, der stillede sig hindrende i Vejen for dens Ideals Virkeliggørelse, og som kun langsomt udviklede sig. Kirkens Ideal er at afskaffe Krigen, thi dens Mission er en Fredens Mission, og dog er det ikke saa længe siden, man betragtede Krigen som en Kulturfaktor. Dette er ikke Kirkens Skyld. Kirken har ustandseligt arbejdet paa at grundfæste Retfærdigheden og Freden i hvert Menneske; men Omstændighederne tillod den ikke at gøre mere.

Saaledes har Kirken da ogsaa langsomt men sikkert forbedret Kvindens Kaar. At forny alt paa en Gang, Familien, Ejendommen, Arbejdet, det var ikke Kirkens Sag; thi det stemmer ikke med dens kloge Methode og dens Forsigtighed, og det stod heller ikke i dens Magt. Man vil sige: Kristendommen er dog guddommelig. Javel, men

det vil ikke sige, at Kristendommen derfor er Gud selv. Det vil derimod sige, at Kristendommen kan stole paa Guds Medvirkning, men at Mennesket selv bliver ved med at virke. Guds Medvirken er Surdejgen, men Surdejgen virker ikke i Brødet uden Bagerens Arbejde. Gud kan ved et Mirakel, stik imod Tingenes normale Gang, udvirke et overmenneskeligt Resultat. Men Gud vil ikke mangfoldiggøre Miraklerne uden Nødvendighed. Ved sin guddommelige Visdom har Han skabt den menneskelige Natur og den almindelige Orden, og Han vil, at Skabelsens Love skal følge deres naturlige Spor.

Kristendommen har som første Opgave Menneskenes Helliggørelse og Saliggørelse, det ene fornødnes Virkeliggørelse, og derfor stræber den utrætteligt direkte henimod det ene nødvendige. Hvad angaar de forskellige Samfundssystemers Forandring og Forbedring, virker Kirken med ved en indirekte Medvirken, fordi Samfundslivets Fornyelse nødvendigvis følger af det menneskelige Hjertes Fornyelse.

Det var ikke Kirkens første Maal at frigøre Kvinden i social og politisk Henseende, men derimod at helliggøre hende og at haandhæve hendes Samvittigheds Rettigheder; thi for Kirken er de forskellige Statsformer forsaavidt ligegyldige, naar blot Samvittighedsfriheden bevares. Derfor sørgede Kirken fortrinsvis for Kvindens indre Liv, fordi Evnen og Kraften til at virke saavel som Lykken ogsaa fortrinsvis ligger i selve Hjertet. Den søgte at fremme Moraliteten, fordi det er den, der frembringer moralske Love. Naar Kirken ikke straks kunde løse hele Opgaven, saa laa Skylden ikke hos Kirken, men i det menneskelige Hjertes Svaghed og modstræbende Ustandhaftighed. Kirken har i Fortiden løst sin Opgave, saa vidt det var muligt; men deraf maa ingen finde Paaskud til at staa stille paa Kvindebevægelsens Omraade, til at være uvirksom overfor de nye Tidens Krav. Kulturen har endnu langt fra naaet Fuldkommenheden — ja, der er endog dem, som paastaar, at den først lige er begyndt at bevæge sig hen derimod. Kristendommen er i hvert Tilfælde ikke noget stillestaaende Vand, men en stedse flydende Strøm.

Kvinden har som selvstændig Personlighed Selvbestemmelsesret over sin egen Person og sit Liv. Det staaer hende frit at indvie denne Personlighed enten til Gud eller Menneskeheden, til sin Familie eller til en Mand; men naar hun indvier sin Personlighed, maa det ikke ske saaledes, at den derved splittes, og heller ikke saaledes, at den bliver opslugt eller tilintetgjort.

Denne Personlighedsfrihed og denne Selvbestemmelsesret, som Kvinden kræver, er ikke det samme som Retten

til at frasige sig Pligter og saaledes egoistisk at bestemme over sig selv. Personlighedsfrihed er tværtimod en fuldstændig Modsætning til egoistisk Individualisme. Retten til at være og derfra Retten til Livet, Retten til et Livsmaal, som er Lykken, er ikke det samme som Tilfredsstillelsen af et hvilket som helst Instinkt. Her er Tale om den menneskelige Lykke, fordi her er Tale om en Personlighed, som er væsentlig menneskelig. Nuvel, den menneskelige Lykke er den harmoniske Udvikling af vore Kræfter, den ordentlige og sømmelige Tilfredsstillelse af vore Tilbøjeligheder. Er en saadan Lykke ikke saa let at naa uden Lidelse, uden Strid, saa forbliver Naturens Love og Religionens Love de samme, og Kvinden saavel som Manden maa underkaste sig disse Love og stedse være beredt til at forsage det lavere for det højere; det vil sige, at de begge anerkender Nødvendigheden af Opofrelsens Lidelse som Betingelse for Personlighedens fulde Udvikling og Fuldkommengørelse.

Den kvindelige Personlighed har sin egen menneskelige Mission, inen et menneskeligt Væsen er ogsaa et socialt Væsen. At berøve Mennesket sit sociale Væsen, sine sociale Rettigheder, eller at fritage det for sociale Forpligtelser, det er at formindske det menneskelige Væsen. Kvinden har en selvstændig menneskelig Mission, men det vil ikke sige, at hun ikke har en social Mission. Ved at frakende hende denne Mission vilde man isolere og løsrive hende fra hendes naturlige Forhold og hendes naturlige Forpligtelser. At hun har en selvstændig Personlighed vil netop bevirke, at hun i det sociale Liv vil kunne gøre sin særegne Indsats som Kvinde og saaledes virkningsfuldt medvirke i Samfundsarbejdet.

Kristendommen vil beskytte Kvinden imod Mandens autokratiske Beherskelse og indbyder hende til frit at medvirke i Arbejdet for Menneskehedens almene Vel, paa den Maade som stemmer med hendes naturlige Anlæg. Deraf følger, at den kvindelige Mission ikke maa fremstilles som en Modsætning til den mandlige, som den usunde Feminisme fremstiller den; men at saavel Kvinden som Manden ved at opfylde de dem paahvilende Forpligtelser maa sætte sig det menneskelige, det samfundsmæssige og det Gud velbehagelige Vel som Maal.

Kristendommen lærer ikke den ukloge nivellerende Lighed mellem Kvinden og Manden. Under Paaskud af Ligestillethed vilde saadan en Lære virke forvirrende og ødelæggende. Kristendommen lærer derimod Lighed for Kvinde og Mand overfor Pligten, overfor Livsmaalet, overfor Lykken baade i denne og den tilkommende Verden. Denne Lighed alene er en sikker Borgen for den huslige Lykke,

altsaa for Mandens og Kvindens Lykke, for Barnets og for Samfundets Lykke.

Jeg har allerede henledt Opmærksomheden paa den Kendsgerning, at Kvinden i Almindelighed er mere religiøs end Manden, fordi den kristne Religion ved sin Lære om Kærlighed, Selvopofrelse, Livsinderlighed finder naturlig Genklang i Kvindens medfødte Tilhøjelighed til Kærlighed, Selvopofrelse og Renhed. Meget overlegent og selvvisk paa-
staar moderne Mænd, at Religion er godt nok for Kvinder, men ikke passer for Mænd. De taler saadan, fordi de indbilder sig, at Religionen gør dem mindre mandige og forringer dem; men i Virkeligheden er det for at undskylde deres Fejghed og deres Mangel paa Mandighed. Religionen — det være sagt endnu en Gang — nedværdiger ikke noget Menneske, men gør det mere fuldkomment. Det kan være sandt, at en vis religiøs Fernis hos nogle Kvinder med Rette kan frastøde Manden; men Manden maa kunne tænke saa frit og selvstændigt, at han kan gøre Forskel paa Skinreligiøsitet og virkelig Religiøsitet og ikke henføre enkelte Tilfælde, som dog kun er Undtagelser, til en altid gældende Regel og et overalt gældende Princip.

Religiøsitetens Interesse i det kvindelige Liv kan man aldrig vurdere højt nok. Først og fremmest er Religiøsiteten, den overnaturlige Religiøsitet, en Pligt, paalagt os ved Guds Lov, Guds Vilje og Guds Aabenbaring som det uundværlige Middel til Salighed. Det er ikke tilladt Mennesket stolt og overlegent at tilegne sig den Frihed med Lige-gyldighed at afvise det overnaturlige. Det overnaturlige er en Kendsgerning. Forøvrigt er det i Kvindens Interesse at være praktisk religiøs; thi Kristendommen har udløst Kvinden fra Slaveriet og aabnet Vejen for hende til at vinde sin fulde Ret og Værdighed i det offentlige Liv. Kun Religionen kan højne hendes personlige moralske Liv; thi selv om det er sandt, at der udenfor Religionen eksisterer en naturlig Moral, saa er denne naturlige Moral uden den overnaturlige sjælden, svag, ufuldkommen og utilstrækkelig. Den mindste Overnaturlighed er dog altid mere end den højeste naturlige Fuldkommenhed, og er Kvinden religiøs, kan hun som Slægtens Moder faa uberegnelig Indflydelse paa de kommende Slægters Liv; hun kan gøre sin Indflydelse gældende i Ægteskabet, i Hjemmet, overfor Barnet, overfor Ægtefællen, overfor Broderen, overfor sin Forlovede — ja, overfor hele Samfundet. Derfor er det Valgsprog, som siger: Gør Kvinden religiøs, og et helt Folk vil blive religiøst — fuldt af Visdom.

Jeg vil her fremføre nogle Betragtninger angaaende Kvindens Religiøsitet, dens Væsen og dens Virksomhed.

Skønt de særligt kan anvendes paa Kvindens Liv, hører de ogsaa til Mandens Liv; thi der gives ikke en dobbelt Religiositet eller en dobbelt Sædelære. Gud gør ikke nogen Forskel mellem Personer eller Køn. Han modtager os alle som sine Børn ved Jesus Kristus, hans Søn.

Religiositeten er en overnaturlig Dyd, hvorved Skabningen anerkender Skaberens Overherredømme og yder Ham den retmæssige Kultus. Den gaar ud fra Troen, der som i et Spejl, i en Gaade aabenbarer Guds Væsen. Følgelig har Mennesket, det overnaturliggjorte Menneske, Pligter overfor Gud. Mennesket kan ikke af sig selv naa den sande Gud, saaledes som Han er i sit guddommelige Væsen. Derfor skænker Gud Mennesket Troen som en Gave og et Lys. Heraf ses klart, at en naturlig, en selvvalgt Religiositet, en Religiositet, der indskrænker sig til nogle Andagtsøvelser, er utilstrækkelig. Sand Religiositet forudsætter en fuldkommen Overgivelse af vort Væsen, af vort Liv i Guds Hænder. Det Menneske, der ikke søger andet i sin Religiositet end en Tilfredsstillelse af vage Længsler, ikke andet end Hvile for sin Overfølsomhed, kan ikke kalde den for en ægte overnaturlig Religiositet. Det Menneske, der indskrænker sin Religiositet til nogle Andagtsøvelser, men forøvrigt ikke er gennemtrængt af det guddommelige, er ikke engang naaet ind i Forhallen til Guds Tempel.

Religiositeten maa være et Liv: et Liv af Gud, et Liv ved Gud, et Liv for Gud, et Liv i Gud. Det er Livets Egenkab, at det er en selvbevægende Kraft, helt forskellig fra den Bevægelse, som f. Eks. styrer Solen og Stjernerne, der bliver bevæget ved en Kraft udefra. Livet bærer denne Bevægelseskraft i sig selv. Menneskets Religiositet er endnu ikke et ægte, religiøst Liv, saalænge det indskrænker sig til at være en Vane, en Slendrian, en Overlevering, eller kun skyldes en Indflydelse fra Omgivelserne. Ydmygheden maa være en Hovedegenskab i det religiøse Liv, og derfor kan det ikke give Plads for en anmassende Selvtilfredshed, til paaældende Særheder, men det maa være enfoldigt og naturligt.

Den Kristne maa ogsaa kende sin Religion. Derfor er det ikke nok at kende de kristelige Sandheder som en Hukommelsessag; man maa vide og erfare, hvilken Livsrigdom de indeholder, og denne Livsrigdom maa man praktisk føre ud i sit daglige Liv. Det er sørgeligt, at der gives saa mange Kristne, der kun kender deres Pligter, men ikke oplever de Sandheder, hvorfra Pligterne stammer.

(Sluttet.)

„Men Herren vendte sig og saa paa Petrus“ (Lc. 22. 61).

Fortumlet og ude af sig selv paa Grund af Jesu Tilfangetagelse stod Petrus i Ypperstepræstens Forgaard. Da genkender man ham som en af Herrens Disciple, men han nægter med de voldsomste Bedyringer: »Jeg kender ikke det Menneske«. Tre Gange sker det, at han bliver adspurgt, og tre Gange nægter han. Men just som Hanen galer, føres Jesus forbi, og »Herren vendte sig og saa paa Petrus«. I samme Øjeblik, som Petrus rammes af Jesu mildt bebrejdende Blik, mindes han Frelserens Ord om Fornægtelse og Hanegal. Han bøjer Hovedet dybt og smerteligt beskæmmet. Hvad var det dog, han havde gjort! Hvor havde han kunnet gøre det! For en ganske kort Stund siden havde han selvsikker erklæret, at han var i Stand til at gaa i Døden for Christus, og nu . . . næppe havde det første spottende Smil strejft ham, førend hans Troskab mod Mesteren var opløst i Intet, »og han gik ud og græd bitterligt«.

Men i de følgende Døgns kvalfulde Selvbebrejdelser, følte Petrus stadig Jesu Blik brænde i sin Sjæl. Dette Blik fulgte ham, hvor han gik. Det kunde ikke udslettes af hans Sjæl. Det mindede ham om hans grænseløse Utaknemmelighed og Troløshed imod den milde, kærlige Frelser.

Han maatte tænke paa Taborbjerget og mindes, hvad han oplevede der. »Jesu Klæder var hvide som Sne og hans Aasyn lysende som Solen.« Jesu Guddoms Herlighed var blevet aabenbaret for ham. Og denne samme Jesus havde han omtalt, som var han et Udskud af Menneskeheden, som intet hæderligt Menneske kan kendes ved.

Først i Paaskemorgenens lykkelige Gensyn med den opstandne Frelser, hvis Tilgivelse han bad om og opnaaede, faldt Petrus til Ro.

Men da Petrus begyndte sin Apostelgerning, var der ingen, der bekendte sin Tro paa Christus med større Mod end han, og til Slut beseglede han sin Tro og Kærlighed til Mesteren ved Martyrdøden paa Korset.

Petrus havde rejst sig. Fra at være en stakkels Synder var han blevet en Helgen, og hvilken Helgen!

Men vi bør overveje, om vi aldrig har fornægtet vor Herre og Mester. Er det mon aldrig sket, at et spottende Smil gjorde os troløse?

Er det ikke en virkelig Fornægtelse, naar man hører Christus og Kirken angribe (og man angriber altid Christus, naar man angriber hans Kirke) uden at gribe til Forsvar, endsige at man samstemmer med Christi og Kirkens Modstandere.

Har vi været saa ulykkelige at fornægte vor Herre, da lærer vi af Petrus at græde over vore Synder. Hvis vi gør os det klart, at vi kunde fortjene at rammes af det samme Blik, som ramte Petrus saa dybt, da maa vi føle Sorg over vor Synd.

Men Tanken om Synden maa aldrig betage os Modet og Viljen. Petrus var faldet dybt, men faa er steget saa højt som han. Ved Guds Naades Hjælp er alt os muligt.

Fat derfor Mod! Begynd et nyt Liv! C. B.

Spiritismens Farer.

Spiritismens Lære og Praksis er hildet i svære Vildfarelser, som undergraver den kristne Tro.

Spiritisterne — Aandemanerne — paa staar, at de alene er i Stand til at føre et uimodsigeligt Bevis for, at Sjælen er udødelig, og at der er en Aandeverden til; deres Bevis, siger de, overgaar alle andre i Klarhed og er det eneste, som ogsaa den moderne Videnskab anerkender og maa bøje sig for; thi det giver Syn for Sagn.

Hvordan man nu end vil forklare de spiritistiske Fænomener, — adskillige Forklaringer af dem er jo blevet fremsat, — een Ting er givet: Spiritisternes Paa stand om Monopol paa Bevisførelsen for en aandelig Verdens Tilværelse er uholdbar. Vi har nemlig solide, uomstødelige, videnskabelige Beviser for, at Menneskesjælen er udødelig. Vi Kristne har desuden Trosvished for det samme. Aandemanerne derimod raader os til at opgive vore Fornuftgrunde og ikke videre at stole paa Guds klare Aabenbaring, men kun at »tro« paa, hvad deres Forsøg og de »Aabenbaringer«, som de modtager af deres formodede »Aander«, afslører for os. Paa denne Maade bortbyttes den faste Overbevisning om det hinsides Liv med meget omdisputable Fænomener, Gisninger, Spørgelseshistorier.

Visheden erstattes med Sandsynlighed eller rettere Usandsynlighed. Det klare Indblik i Aarsagssammenhængen fortrænges af et oprevet Sinds eller overspændte Nervers Rædselsgyss for det uforklarlige; den altid holdbare og fornuftige Overbevisning sættes ud af Funktion, og i Stedet tyr man til den forbigaaende Stemning, som Seancerne maaske kan nedfælde i en dertil modlagelig Sjæl — alt dette maa siges at være et daarligt Bytte.

Dertil kommer, at selve Grundsætningen om kun at ville tro, hvad man kan se og høre, altsaa den Grundsætning, som Aandemanerne gaar ud fra, netop ikke vil kunne føre noget tænkende Menneske til Overbevisningen om Sjælens Udødelighed og en Aandeverdens Tilværelse. Tværtimod! Denne Grundsætning er netop en materialistisk Forudsætning og har ofte ført til og vil altid konsekvent føre til en indskrænket og jordbunden Materialisme. »Aander« kan ikke ses; hvad man kan se ved Seancerne, er netop ikke Aander, men kun materielle Ting og Foreteelser. Saaledes er de saakaldte Aandemanere da nødt til at slaa om i noget saa uandeligt som selve Materialismen, som de dog hader og kæmper imod, men som de som Følge af deres Methode ikke kan frigøre sig for.

Aandemaneri hviler altsaa paa et materialistisk Grundlag, nemlig den Sætning kun at tro og antage, hvad man kan se og sanse; derved fremmer Spiritismen — ganske vist imod sin egen Hensigt — Materialismen og undergraver den kristne Tros Fundamenter.

De mest ansete spiritistiske Forfattere og Propagandister var da heller ikke Kristne. Nogle af dem var endog fjendtlig stemte overfor Kristendommen; andre hyldede en pantheistisk Verdensopfattelse og lærte, at alting var opfyldt af »Åand«, alting var guddommeligt; en personlig Gud og Verdens Skaber troede de ikke paa. —

Og selve Aandernes Budskab fra det hinsides er saa selvmodsigende og spækket med Vildfarelser, at en Kender af Spiritismen, Professor Lapponi, kunde sige: »I England er Aanderne skeptiske, ræsonnerende, forsigtige; i Tyskland mystiske, filosofiske, spekulationslystne og i Frankrig løsslupne, aandrige, overfladiske og tankeløse. I de forenede Stater i Amerika er de selvsikre, dogmatiske og dristige og forkynder Sjælevandringen; medens de andre Steder, især i Italien, udgiver sig for at være Pantheister, Atheister, Materialister. Blandt Mormonerne billiger og anbefaler de Flerkoneri.« Prof. Lapponi slutter med følgende Ord: »Hvis der er een Ting, som Aanderne er enige om, er det den, at de alle smæder den romersk-katholske Religion, som de kun kan tale ondt om« (Hypnotism and Spiritism, 197).

J. Wo.

Pavens Rundskrivelse og Videnskaben.

Under Overskriften: »Hvad Videnskaben siger« bringer »Osservatore Romano« en Artikel med Udtalelser af nogle af de berømteste italienske Læger og Gynækologer i Anledning af den h. Faders Rundskrivelse om det kristne Ægteskab.

Som Indledning gives i denne Artikel en Oversigt over, hvad den italienske Stat har gjort og stadig gør for at frembringe en Stigning i Fødselsantallet og udbrede Agtelse for Ægteskab og Familieliv. Den lærerige Artikel i »Osservatore« stammer fra Prof. E. Pestalozzo. Ogsaa andre kendte Professorer, som Prof. P. Gaifani fra Universitetet i Bari, Prof. P. Sfamemi, Direktør for den gynækologiske Klinik ved Universitetet i Bologna, Prof. O. Viana, Direktør for Lægeskolen i Provinsen Verona, og Prof. F. Spirito, Direktør for den gynækologiske Klinik ved Universitetet i Siena, udtaler sig i samme Aand som Encyklikaen og giver denne fuld Tilslutning.

Særlig Prof. Viana udtaler sig meget rosende om den hellige Faders Rundskrivelse. Han skriver: »Især m. H. t. Spørgsmaalet: Fødselsregulering har den h. Faders Ord en stor moralsk og social Betydning. Alle den verdslige Regerings Forholdsregler overfor Fødselsreguleringen vil vise sig unyttige, hvis de ikke støttes af Kirkens afgørende Ord. Først i Forbindelse med disse faar Statslovene deres fulde Betydning«. Prof. Viani siger fremdeles, at han under sin 30-aarige Virksomhed som Læge har gjort den Erfaring, at Neomalthusianismen er fuldstændig ukendt i de Familier, hvor Troen endnu er levende, og hvor man lever efter sin Tro. Men overalt hvor Troen forsvinder og afløses af en fuldstændig materialistisk Livsanskuelse, er der kun ringe Plads for Barnet og fødes kun faa Børn til Verden. Enhver Videnskabsmand, enhver Statsmand, som beskæftiger sig med dette Spørgsmaal, vil hurtigt indse, at det virksomste, sikreste og eneste Middel til Bekæmpelse af Neomalthusianismen er Lydighed mod Religionens Bud. De italienske Læger har gennem den lykkelige Forsoning mellem Kirke og Stat faaet den bedste Støtte i Kampen mod Fødselsreguleringen, idet der herved er kommet et Samarbejde i Gang mellem Staten og de kirkelige Myndigheder under Pavens Autoritet. Tillige kan de italienske Læger konstatere, at det italienske Folk lykkeligtvis i det hele og store endnu kun er lidet befængt med de neomalthusianistiske Baciller i Modsætning til Folkene i andre Lande, særlig de nordeuropæiske. Gennem den hel-

lige Faders Udtalelser i Rundskrivelsen fæstnes og styrkes det Baand, som sammenknytter Moral og Samfund. For denne Kendsgerning bøjer ogsaa Videnskaben sig gerne og uforbeholdent.

Peterspladsen.

Hr. Redaktør.

I Anledning af en Anmeldelse i Ugebladet af 1. Februar af min Afhandling om Peterspladsen i »Tidskrift för Konstvetenskap« beder jeg om Tilladelse til at bringe nogle Berigtigelser.

Anmelderen mener, at Sol- og Horisontvirkningen kun kan opnaas lige forfra. Jeg tillader mig at sende to Illustrationer, der tilstrækkeligt viser, at Façaden af Peterskirken er saa bred, at Sol- og Horisontvirkningen opnaas fra hele det ovale Pladsomraade.

I en Illustrationstekst i Afhandlingen gjordes opmærksom paa, at Urene paa Façaden er senere Tilføjelser, og det underforstodes dermed, at de burde fjernes.

Det indvendes dernæst fra Anmelderens Side, at »Lukningen af Kolonnaden næppe vil føre til Maalet (∴ Koncenteringen om Sol- og Horisontvirkningen), idet Beskueren da vil ile fremefter »for at befinde sig og besinde sig midt i Forgaarden« — etc. I samme Illustrationstekst, som Anmelderen synes at have overset, klargøres, hvordan Sol- og Horisontvirkningen netop kulminerer midt paa Pladsen; Forf. har da intet imod, om Beskueren straks iler derhen! Rent bortset herfra er det imidlertid langt fra givet, at en Beskuer vilde beté sig som af Anmelderen formodet, idet (synes det mig) den pludselige Tilsynekomst af Kirken bag den tænkte Kolonnademidtløjs Søjler snarere vilde overtælde ham, saa han stod stille.

Da imidlertid Tanken med den lukkede Kolonnade-Ring er Berninis, ikke Forfatterens, er der vist næppe Tvivl om, hvad der er mest formaalstjenligt!

Om det saa passer, at Sol- og Horisontvirkningen, som ingen hidtil har paavist, men som er et Faktum, enhver kan kontrollere, indeholdtes i Berninis Tanke, er det, hvorom der kan disputeres, og hvorom der vil blive disputeret.

Angaaende Obeliskens Opstilling betvivler Anmelderen, at den indlagte Hensigt (at fremhæve Kuplens Svulmen) har været tilsigtet af Opstilleren. Ja sandelig — og Forfatteren kunde dog næppe have udtrykt denne Tvivl tyde-

ligere end ved at sige: »Obeliskens Funktion i Helheden var Mørke for (Opstilleren Domenico Fontana —«. Meningen er netop at fremhæve Berninis Genialitet til at skabe en Enhedsvirkning (Sol- og Horisontvirkningen) ud af en Række hinanden uvedkommende Elementer. Endvidere er det med Obeliskens paa Piazza del Popolo, at Peterspladsens Obelisk sammenlignes, ikke, som Anmelderen angiver, med den paa Piazza di Spagna.

I øvrigt henvises til Afhandlingen i »Tidskrift for Kunstvetenskap«.

Med Tak for Optagelsen, i Ærbødighed

Rom, 6. Februar 1931.

Mogens Kai Nørregaard.

Fra Hovedstad og Provins

Søster M. Lazara.

Ubemærket og stille fejrede den afholdte Elisabeth-Søster, Søster M. Lazara, Kastanievej 6, i Mandags sin 70-aarige Fødselsdag. I mange Aar har Sr. Lazara arbejdet med en ufattelig Energi, altid kærlig, altid hjælpsom og altid mild, som det sømmer sig en Søster af den h. Elisabeths Orden.

Endnu kan man ofte finde den gamle Søster arbejdende utrættelig i Haven paa Kastanievej, hvor Elisabeth-Søstrene har til Huse og udøver deres velsignelsesrige Virksomhed. Med lige saa stor Omhu og Iver tager hun Del i alt det huslige Arbejde, som kunde hun aldrig slides op — og dog — ser vi nærmere til, undgaar de dybe Furer ikke Opmærksomheden, uden Spor er Aarene ikke gaaet hen over den gamle, ærværdige Søster Lazara. Vi bringer hende gennem disse Linier ikke alene vor hjerteligste Lykønskning, men ganske særlig vor Tak for det gode og smukke Eksempel, hun i sin Virksomhed her i Danmark har vist og stadig viser.

Et Foredrag om E. von Handel-Mazzetti.

Den 10. Januar fyldte den berømte Forfatterinde *Enrica von Handel-Mazzetti* 60 Aar og var Genstand for den største Hyldest i Tyskland og Østrig. Hun er sikkert for Tiden

Tysklands største katholske Forfatterinde, og hendes omfattende Romanværker, som f. Eks. »Die armé Magret«, »Stefana Schwertner«, »Karl Sand Trilogien« og den endnu ufuldendte »Frau Maria«, har oplevet Oplag paa Oplag.

Vi gør vore Læsere opmærksom paa, at der den 3. Marts holdes et Foredrag om hende i Katholsk Højskole af Hr. E. F. Rønnow.

Regnskab for Systuen i Sakraments sogn

1. Jan.—31. Dec. 1930.

Indtægter:	Kr. Ø.	Udgifter:	Kr. Ø.
Aarlige Bidrag:		Urtekram	359 00
Aktive Medlemmer ..	244 00	Kontant Hjælp	68 50
Passive » ..	176 00	Kul, Diverse	35 63
Tilskud fra Hovedk. ..	436 00	Aftenmøder	88 31
Indsamling v. Møderne	70 55	Systuen	217 14
Bøssen, Systuen	15 09	Sjælemesse	3 00
Gaver, Kransekort	41 14	Indbet. til Hovedkassen	211 20
	982 78		982 78

Alle, der har ydet Foreningen Hjælp, bringes herved en hjertelig Tak.

Pengegaver, Aarsbidrag, brugte Klædningsstykker, Fodtøj etc. modtages med Tak paa Systuen, Nørrebrogade 27 A, 1. Sal, Torsdag 1¹/₂—4.

Sakraments sognef.

Aarsberetning fra St. Vincentsforeningen for katholske Damer.

1. Jan.—31. Dec. 1930.

Uddelt til Piger og Dreng:

39 Chemiser — 32 Par Benklæder — 9 Underkjoler — 7 Natkjoler — 44 Kjoler — 34 Drengbluser — 45 Par Drengbenklæder — 47 Skjorter — 22 Stk. Overtøj — 16 Stk. Babytøj — 96 forskellige Beklædningsgenstande.

Endvidere er uddelt til Voksne:

81 forskellige Beklædningsgenstande — 3 Tæpper — 1 Sengetæppe — 3 Lagener — 6 Pudevaar — 4 Par Støvler — 2 Par Sko. Ialt uddelt 482 Stk.

Af Gaver har Foreningen modtaget: 216 forskellige Beklædningsgenstande — 3 Par Sko — 2 Par Støvler — 1 Pudevaar — en Pakke Klædesresten — en Pakke Hvidevarer — 15 Meter Bomuldstøj.

Alle, som har ydet Foreningen Støtte, bedes modtage vor hjerteligste Tak.

Styrelsen.

En Vincents-Kollekt.

I St. Ansgars-, Sakraments-, Rosenkrans- og Jesu Hjerter Kirke holdes Kollekten d. 3. Søndag i Fasten (8. Marts) til Fordel for Damernes Vincentsforening (Katholsk Menigheds-

pleje). Efterhaanden som Arbejdet for de fattige i de tre centrale københavnske Sogne udvikler sig, er det nødvendigt at skaffe rigeligere Indtægter, og det vil da bl. a. ske paa denne Maade. Navnlig i en Krisetid som den nuværende ønsker mange at hjælpe. Katholikerne maa da ikke glemme, at de først og fremmest bør støtte vor egen katholske Menighedspleje.

Højskolemødet.

I sit Foredrag om »de primitive Religioner« gik Pastor P. Schindler ud fra og sluttede med Pave Pius XI's Ord om, at vi skulde se at finde det positive gode frem, hvoraf der findes saa meget ogsaa hos de saakaldte »vilde«, bygge Bro mellem dem og os og lette dem Overgangen til den kristne Kultur i Stedet for at gøre Omvendelsen vanskelig ved at betragte og behandle dem som en lavere staaende Menneskeart og kun fremhæve det negative og adskillende. Der er saa meget at lære hos de primitive Folk ogsaa for den kristne Europæer, og den i Sandhed gudfrygtige Kristne glædes ved at opdage de store Linier og Træk, der er fælles for alle Mennesker i deres Forhold til Gud: Religion findes der hos alle primitive, den er ikke noget paataget, men noget naturligt og nødvendigt, en Pligt for alle; Monotheisme er Religionens mest oprindelige Form; Religionen er theocentrisk d. v. s. Gud, ikke Mennesket er dens Midtpunkt: derfor fælles Gudsdyrkelse, derfor Ofret, uanset Menneskets personlige Fordel; en stor Ærbødighed for alt, der paa nogen Maade kommer i Berøring med Gud og hans Kultus; endelig en høj Opfattelse af Ægteskabet, der ogsaa hos de primitive, før de bliver dekadente, kommer det kristne Ægteskab saa nær ved Kravet om Pagtens Uopløselighed og strengt Forbud imod Giftermaal mellem nær beslægtede.

Det smukke Foredrag var et slaaende Bevis for, hvordan den sammenlignende Religionsvidenskab, der brugtes og stadig bruges mod Religionen, er et udmærket Vaaben til Forsvar for Religionen i Almindelighed og særdeles for den aabenbarede Religion.

Førstekommunion i Maribo.

Søndag den 15. Februar var i Maribo 22 danske Kommunikanter til den første hellige Kommunion. Der var 11 Drengene og 11 Piger, alle festklædte og dybt grebne af det højtidelige Øjeblik.

Pastor Klessens lagde dem i en hjertegribende Prædiken paa Sinde, hvad Dagen betød for dem. De stod i selve Helligdommen for at forenes med Jesus Christus selv, og i det hellige Sakramente kom Frelseren nu til dem for at helliggøre dem, saaledes at de i hans Kraft skulde vokse

nærmere og nærmere til ham. Naar Stormene rasede, Frelserne kom, og Modgangen taarnede sig stor og stærk, da var Alterskranken den frelsende Klippe, hvor Jesus selv rakte Haanden ud til dem og holdt dem oppe, saa de kunde sejre. Pastoren bad dem om aldrig at glemme dette, og Højtidsdagen nu var det første store Øjeblik paa Vejen mod Sejren.

Efter Højmessens Afslutning — den blev i Dagens Anledning holdt Kl. 8^{1/2} — gik Kommunikanterne ført af St. Josefssøstrene i Procession ud af Kirken. —

Her nede paa »Sydhavsøerne« samles Børnene jo fra de forskellige Landsogne til en stadig fortløbende Undervisning i de sidste Maaneder før Kommunionen, hvorved baade Pastor Klessens og St. Josefssøstrene kommer paa en særlig fortrolig Fod med dem, saa Børnene stedse mindes denne Forberedelsestid som et af de skønneste Afsnit af Barndomstiden.

Paa Grund af den stadig voksende Skare af danske Katholiker er det i øvrigt nu besluttet, at Højmassen den 2. Søndag i hver Maaned holdes Kl. 8^{1/2}, paa hvilken Tid den for de danske Katholiker fortrinsvis bestemte Messe med dansk Prædiken altid holdes, medens Messen med polsk Prædiken holdes Kl. 10. N.

Kolding.

Hoffrøken Utke Ramsing talte Søndag den 15. Febr. i St. Michaels Skoles Sal om »Katholsk Aktion«.

Monsignore Olrik bød Frøken Ramsing velkommen og udtalte sin Anerkendelse af og Glæde over, at hun gav det gode Eksempel ved selv at rejse til de forskellige Sogne og udføre Lægmandsapostolatet. Andre nøjes med at nedsætte Komitéer og udsende Tryksager til Provinsens Sognepræster, men det personlige, direkte Arbejde vilde sikkert virke bedre end Byger af Tryksager.

Det maa siges, at der var Øren for Frøken Ramsings Foredrag. Hendes hjerteligt motiverede Indledning: »Kære Trosfæller«, var ikke blot et sagt, men et følt Udtryk for den Kærlighed, med hvilken hun omfatter vor hellige Kirke og dens Børn, hendes Trosfæller. Stærkt betonede hun Vigtigheden af, at Katholikerne følte sig knyttet til hverandre med uløselige Baand. Paaviste, hvorledes Lægmandsapostolatets Nødvendighed er paapeget af de fem sidste Paver og nu har faaet sin yderligere Understregning gennem Indførelsen af Christi Kongefest. Lægmandene har nu som i Oldkirkens Dage baade Pligter og Ansvar, og Arbejdet for egen Sjæls Frelse er kun et Led. Alle maa søge at virke hen til, at Livets og Tidens Spørgsmaal løses ud fra kristelige, fra katholske Livsanskuelsers Synspunkt.

Holdt i det smukkeste Sprog virkede Frøken Utke Ramsings Foredrag kraftigt manende til vor Tids Katholiker, interessant, lærerigt og indtrængende. Det efterlod meget af blivende Værdi.

V. K.

Et vellykket Foredrag i Horsens.

Den katholske Menighed i Horsens havde den 17. Februar Foredrag af Frk. Utke Ramsing om »Katholsk Aktion«. Foredraget var glimrende. Gaa nærmere ind paa det vil jeg ikke, da det jo er afholdt flere Steder. Derimod vil jeg nævne, at Frk. Ramsing fremsatte en sund og udmærket Idé, nemlig at samle alle katholske Mænd Landet over i et Forbund som »Danske Kvinders katholske Forbund«, thi, som Frøkenen gjorde Rede for, var det ikke heldigt at samle baade Mænd og Kvinder under eet Forbund, da Kvinden skulde tages paa en Maade, og Manden paa en anden. Derimod var der ikke Spor i Vejen for, at der ved enkelte Lejligheder kunde arrangeres Fællesmøder. Og det er netop denne Tanke om at danne et Forbund for katholske Mænd med en Ungdomssektion, der skulde bringes til Udførelse. Lad os blive mange og lad os blive stærke. Der ligger et stort og mægtigt Arbejde for katholske Mænd, et Arbejde, der kræver Tid, og som gerne skulde bære god Frugt.

E.

Pindstrup.

Fra Lørdag den 7. til Søndag den 15. Marts holder Pater H. Deutscher fra Odense en Missionsuge i Kapellet i Pindstrup. Da dette er en Sag af stor Betydning for Kirkens Fremtid paa Djursland, bedes alle ofte tænke paa denne Sag i deres Bønner og ved Modtagelsen af den h. Kommunion.

J. We.

Katholsk Højskole.

Tirsdag den 3. Marts Kl. 20 i St. Knuds Sal, Stenosg. 4 B.

Lærer E. F. Rønnow:

En moderne tysk Digterinde (Enrica von Handel-Mazzetti).

Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« bedes medbragt.

Berigtigelse. Ved en uheldig Fejltagelse er der ved Om-talen af Soiréen i Jeanne d'Arc-Institutet i Fredags blevet anført, at Palestrinakorets Kvartet sang. Det beror paa en Misforstaaelse, da der ikke findes en saadan inden for Palestrinakoret.

Olaf Schmidt.

En dannet ung Pige fra større katholsk Hjem i Provinsen søger familær Stilling i et kultiveret Hjem, hvor hun kan være til Selskab og Nytte for Husmoderen. Er vant til at omgaa Børn, taler Engelsk og har opholdt sig kortere Tid i Frankrig.

Billet mrkt. »Ung Pige«.

FRA REDAKTIONEN. Vi gør opmærksom paa, at alle Meddelelser (Annoncer) skal være indleveret senest Mandag.

St. Andreas Kirke. I Fastetiden holdes hver Søndag Kl. 5 Fasteprediken.

St. Annæ Kirke. I Fastetiden holdes hver Fredag Aften Kl. 8 Fasteprediken.

Sakramentskirken. I Fastetiden holdes hver Søndag Aften Kl. 6 Fasteprediken.

St. Ansgars Kirke. I Fastetiden holdes hver Søndag Kl. 5 Fasteprediken.

Rosenkranskirken. I Fastetiden holdes Fasteprediken hver Søndag Kl. 5 ved Pastor Knud Mariboe, S. M. M.

Jesu Hjerter Kirke. Fastepredikener hver Søndag Aften Kl. 6. Emnet er: *Apostlen Johannes's Breve til de syv Menigheder* (Aabenb. 1,9—3,22.) [Teksthefter faas hos Boghandlerne].

De tyske Fastepredikener i St. Knuds Kapel bortfalder i Aar, og i Stedet holder *Prof. Dr. Johannes Ude* fra Universitetet i Graz fem Foredrag om »*Das Christentum und das Sexualproblem*«. Foredragene holdes i Borups Højskoles Festsal, Frederiks Holms Kanal 24 fra den 26.—30. Marts hver Aften Kl. 8.

Rosenkranssognet. Kongregationen »Maria Rosenkransdronning« har Møde Mandag den 2. Marts Kl. 8 Aften i Institut Jeanne d'Arc, Frederiksberg Allé 74. Søndag den 8. Marts Fælleskomunion i Rosenkranskirken i Messen Kl. 8.

Ansgariusforeningen.

Den ordinære Generalforsamling finder Sted Mandag d. 2. Marts Kl. 20 i Forsamlingssalen Bredgade 67² o. G.

Dagsorden:

1. Formanden aflægger Beretning.
2. Kassereren aflægger Regnskab.
3. Valg af Bestyrelsesmedlemmer og Revisorer.
4. Eventuelt.

Som Indledning vil Pastor *Knud Ballin* fremsætte nogle Synspunkter vedrørende *Koncentration inden for katolsk Pressevirksomhed*.

Katolsk Radio-Klub. I Henhold til Lovene indkaldes herved til ordinær Generalforsamling, som finder Sted Torsdag d. 12. Marts Kl. 20 i Vesterhus med følgende Dagsorden: 1. Valg af Dirigent. 2. Beretning. 3. Regnskab. 4. Valg af 1 Bestyrelsesmedlem. 5. Eventuelt.

Katolsk Klub afholder Møde Onsdag d. 4. Marts 1931 paa Hotel Cosmopolite, St. Kongensgade 1, Kl. 20. Hr. Arkitekt Niels Svendsen vil holde Foredrag: *Kirkelig Arkitektur gennem Tiderne*. Gæster kan medtages. *Bestyrelsen.*

A. C.s Toscana Rejse.

Vi har faaet tilsendt et specificeret Program over A. C.s Toscana Rejse Juli—August 1931. Der er lagt Plan for to Hold, det første Holdes Rejse varer 15 Dage: 15. Juli—29. Juli; det andet 21 Dage: 15. Juli—4. August. I. Hold kommer bl. a. til at besøge Venezia, Ferrara, Ravenna, Firenze og Siena. II. Hold: Mont Oliveto, Gimignano, Arezzo, *Alvernerbjerg*et.

Det fuldstændige Program faas ved Henvendelse til Pastor Schindler, Boyesgade 8.

»**Hellig Hertug Knud i Lejrbaalets Skær**«
gentages Søndag d. 1. Marts Kl. 20 i St. Knuds Salen, Stenosgade, i Forbindelse med anden Spejderunderholdning. Tale af Gros-serer *Nystrøm*.

Hele Netto-Overskudet gaar til *Cistercienser-Søstrene i Allerslev*. Billetter à 75 Øre faas i de katolske Bogsalg, hos Portneren i Stenosgade og hos 1. Absalons og St. Bendt Trops Spejdere.

Kirkelig Kalender.

1. Marts S.	2. Søndag i Fasten.	8. Marts S.	3. Søndag i Fasten.
2. —	M. Karl den Gode.	9. —	M. Francisca af Rom.
3. —	Ti. Ferialdag.	10. —	Ti. 40 Martyrer i Se- baste.
4. —	O. Casimir.	11. —	O. Ferialdag.
5. —	T. Ferialdag.	12. —	T. Gregor den Store.
6. —	F. Perpetua og Felici- tas.	13. —	F. Ferialdag.
7. —	L. Thomas af Aquino.	14. —	L. Ferialdag.

Ugens Messebønner.

1. Marts S. 2. Søndag i Fasten (173—192); 2. Sæt Bønner: Om de helliges Forbøn (122—[105]). 3. Sæt Bønner: For de levende og døde (122—[110]).
2. — M. Karl den Gode (842—680); Ferialdagen (N.-M. 177), Slutningsevangelium: Ferialdagens (179—195) — *Eller*: Ferialdagen (N.-M. 177), 2. Karl den Gode (842—680).
3. — Ti. Ferialdag (N.-M. 181); 2. og 3. som Søndag.
4. — O. Casimir (845—683); 2. Ferialdagen (N.-M. 185), 3. Lucius I (Oratio [9]—[9], Secreta og Postcommunio [8]—[8]), Slutningsevangelium: (187—197). — *Eller*: Ferialdagen (N.-M. 185). 2. Casimir (N.-M. 845), 3. Lucius I (N.-M. [9—8]).
5. — T. Ferialdag (N.-M. 189); 2. og 3. som Søndag.
6. — F. Perpetua og Felicitas (N.-M. 846); 2. Ferialdagen (N.-M. 194), Slutningsevangelium: Ferialdagens (N.-M. 197). — *Eller*: Ferialdagen (N.-M. 194), 2. Perpetua og Felicitas (N.-M. 846).
7. — L. Thomas af Aquino (846—684), 2. Ferialdagen (N.-M. 200), Slutningsevangelium: Ferialdagens (N.-M. 204). — *Eller*: Ferialdagen (M.-M. 199), 2. Thomas af Aquino (N.-M. 846).

Anm.: Fastetidens Ferialdagsmesser findes ikke i den gamle Udg. af Messebogen, hvorfor der kun henvises til den ny Udg. (N.-M.).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udg. af Messebogen, det andet den gamle Udg.

Korsvejsandagt Torsdag Aften: Jesu Hjerte Kirke Kl. 8 med Prædiken. Fredag Aften: St. Ansgars Kirke Kl. 8, Rosenkranskirken Kl. 7¹/₂, St. Annæ Kirke Kl. 8, St. Andreas Kirke Kl. 7¹/₂, Sakramentskirken Kl. 8, St. Josefs Kirke Kl. 7¹/₂.

St. Ansgars Kirke. Tirsdag d. 3. Marts Kl. 8¹/₄ læses *Mødreforeningens* stiftede Messe for afdøde Sognepræst Pastor Joh. Braun.

Exercitier for unge Piger.

Nedenstaaende Mariakongregationer indbyder herved unge Piger til *Exercitier i Assumptionsklostret* »Rygaard«, Bernstorffsvej 54, Hellerup, fra Tirsdag den 31. Marts Kl. 18³/₄ til Paaskelørdag d. 4. April Kl. 11.

Dagsordenen for lukkede Exercitier følges.

Deltagelse bedes meldt til Frk. Marie Wissum, Strandboulevard 33, Kbhvn. Ø., senest den 28. Marts.

»Apostlenes Dronning«.

»Fredens Dronning«.

»Den ubesmittede Undfangelse«. »Maria Rosenkransdronning«.

FREMMEOSPROGTRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

79. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 S Kbh. K Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Cay Benzon, Nørrebrogade 27, Kbhvn. N. Tlf. Nora 239 x. Træffes som Regel bedst alle Hverdage (undt. Tirsdag) Kl. 5-6. Der kan ogsaa gives Besked pr. Tlf. Byen 6505.

Nr. 10.

Søndag den 8. Marts

1931

INDHOLD: Pave Pius XI's Rundskrivelse. — Biskoppeligt Hyrdebrev. — Bjergbestigning. — Spiritismen er et Samfundsonde. — Parlamentarisk Sejr i England. — Fest for de ældste Kristne i Japan. — Reolen. — 1131 - Knud Lavard - 1931. — Pastor F. Maurer, 25 Aars Præstjubilæum. — Katholsk Pressebureau. — Fra Hovedstad og Provins. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Pave Pius XI's Rundskrivelse om det kristne Ægteskab.

(Fortsat.)

b) De saakaldte Indikationer.

Imidlertid bør Vi, Ærværdige Brødre, endnu nævne en anden svær Forbrydelse, nemlig den, som truer Barnets Liv, medens det er skjult i Moderens Skød. Efter nogles Opfattelse skal dette Angreb være tilladeligt og en Sag, som Moderen eller Faderen frit kan træffe Bestemmelse om. Andre derimod anser dette Standpunkt for utilladeligt, medmindre der kommer virkelig alvorlige Grunde til, som man kalder **den medicinske, den sociale og den racehygiejniske Indikation.**¹⁾ Hvad angaar den borgerlige Straffelovbog, der forbyder Fosterdrab, kræver alle de forskellige Retninger Lovens Anerkendelse og fuldstændig

---

¹⁾ Ved den medicinske Indikation forstaas i Lægekunsten det samlede Antal af de Synspunkter, der under en Sygdom gør sig gældende og bestemmer Behandlingens Maade og Art. En tilsvarende Forklaring gælder om de to andre Indikationer. F. K.

Straffrihed for den specielle Indikation, som hver især gør sig til Talsmand for. Ja, der er endog dem, der forlanger, at Statsmyndighederne skal række en hjælpende Haand til disse fosterdræbende Operationer. Desværre sker dette, som det er almindelig bekendt, meget ofte i visse Egne.

Med Hensyn til den »**medicinske og terapeutiske Indikation**« — for at bruge Fagudtryk — har Vi allerede erklæret, Ærværdige Brødre, hvor ondt det gør Os for en Moder, som paa Grund af sine Moderpligter trues af alvorlige Farer for sit Helbred, ja for selve Livet. Men hvilke Grunde kunde nogen Sinde gøres gældende, der paa nogen Maade undskyldte direkte Drab paa en uskyldig? Thi det er jo det, som det her drejer sig om. Hvad enten man dræber Moderen eller Barnet, er det mod Guds Lov og Naturens Røst, som raaber: »Du maa ikke dræbe.«¹⁾ Baade den enes og den andens Liv er lige belligt og ukrænkeligt, og aldrig kan der gives nogen Bemyndigelse til at tilintetgøre det; heller ikke Statsmyndighederne har den. Det er nemlig ganske meningsløst at ville udlede en saadan Bemyndigelse overfor uskyldige af Hals- og Haandsretten, som jo kun gælder mod skyldige. Lige saa lidt kan der her være Tale om Ret til Nødværge mod en uberettiget Angriber (thi hvem vil kalde et uskyldigt Barn for en uberettiget Angriber?). Og endelig eksisterer der heller ikke nogen »Nødret«, som man plejer at sige, der kunde række saa langt, at den tillod direkte Drab paa en uskyldig. Ros fortjener derfor de samvittighedsfulde og kyndige Læger, som anstrenger sig for at beskytte og redde baade Moderens og Barnets Liv. Derimod vilde alle de Læger vise sig uværdige til deres Stands Navn og Ære, som under Paaskud af at yde Lægehjælp eller paavirket af falsk Medlidenhed tilsigtede enten Moderens eller Barnets Død.

Denne Bedømmelse er i fuld Overensstemmelse med de strenge Bebrejdelser, som Biskoppen af Hippo retter mod vanartede Ægtefolk, som først forsøger at forhindre nyt Livs Opstaaen og, hvis det ikke lykkes, ikke er bange

---

¹⁾ 2. Mos. 20, 13; cfr. Decr. S. Offic. 4. Maii 1898, 24. Julii 1895, 31. Maii 1864.

for at dræbe deres Børn: »Undertiden,« siger den h. Augustinus, »gaar denne vellystige Grusomhed eller grusomme Vellyst saa vidt, at den ved Giftdrikke søger at hidføre Sterilitet; udretter den ikke noget ad denne Vej, prøver den paa en eller anden Maade at dræbe eller fordrive Fosteret. Den tilsigter altsaa et Barns Død, før det lever; eller, hvis det kommer til at leve, dets Drab, før det bliver født. Sandelig, hvis baade Mand og Kvinde er af den Art, er de ingen Ægtefæller; og hvis de fra Begyndelsen af har været saaledes, saa flyttede de sammen ikke til ægteskabeligt Samliv, men til voldelig Utugt; var derimod ikke begge to af dette Sindelag, saa drister jeg mig til at sige: enten er hun Mandens Bolerske eller han Hustruens Boler.«¹⁾

Det, som man anfører som **social og racehygiejnisk Indikation**, kan og skal der tages Heusyn til, dog med tilladelige, moralske Midler og inden for de tilbørlige Grænser. Men at ville afhjælpe de Nødstilstande, som Indikationen bygger paa, ved Drab paa uskyldige Børn, er taabeligt og imod Guds Bud, som ogsaa har fundet Udtryk i Apostlens Ord: »Man maa ikke gøre ondt, for at der kan komme noget godt af det.«²⁾

Og endelig maa Nationernes førende Mænd og Lovgiverne ikke glemme, at det er Regeringens Pligt ved passende Love og Straffe at beskytte de uskyldiges Liv, og det saa meget desto mere, jo mindre de, hvis Liv trues og angribes, kan forsvare sig selv. Blandt dem indtager selvfølgelig endnu ikke fødte Børn den første Plads. Skulde derimod Statsmyndighederne, i Stedet for at værne om uskyldige Børn, ved deres Love og Anordninger overlade eller ligefrem overgive dem i Lægers eller andres Hænder til Drab, skal de vide, at Gud er Dommer og Hævner af det uskyldige Blod, som raaber fra Jorden til Himlen.³⁾

¹⁾ S. August., De nupt. et concupisc., cap. XV.

²⁾ slg. R. 3, 8.

³⁾ 1. Mos. 4, 10.

Forkastelig er til Slut ogsaa den fordærvelige Skik, som rigtignok i første Linie berører Menneskets medfødte Ret til Indgaaelse af Ægteskab, men set fra et bestemt Synspunkt faktisk ogsaa har Konsekvenser for Afkommet, Ægteskabets første Gode. Der er nemlig ikke saa faa, som, altfor ivrige for racehygiejniske Bestræbelser, ikke nøjes med at give nogle gode Raad om, hvorledes man kan faa større Sikkerhed for de forventede Børns Helbred og Livskraft — hvad der jo ikke er mod den sunde Fornuft, — men i Stedet for overvurderer de racehygiejniske Hensyn og sætter dem over de Formaal, som bør opnaas i en højere, overnaturlig Orden. De ønsker, at Staten skal forbyde Ægteskab for alle dem, om hvilke de efter deres Videnskabs Regler og Formodninger mener, at de paa Grund af Arvelighedsloven kun vil faa abnorme Børn, skønt de ellers er egnede til at indgaa Ægteskab. Ja, de gaar endnu videre og kræver Hjemmel i Loven for, at disse Individuer, ogsaa mod deres Vilje, ved Lægens Indgreb skal berøves Forplantningsevnen. Og det skal ikke være nogen korporlig Straf, som Samfundsmagten tildeler for en begaaet Forbrydelse, heller ikke nogen Sikkerhedsforanstaltning mod yderligere Forseelser i Fremtiden fra Forbrydernes Side. Nej, mod al Ret og Retfærdighed tillægger de de borgerlige Myndigheder en Fuldmagt, som de aldrig har haft og uden Retskrænkelse overhovedet ikke kan have.

Repræsentanterne for disse Bestræbelser be-
 gaar een stor Fejl. De glemmer fuldstændig, at Familien er et helligere Gode end Staten, og at de enkelte Mennesker fødes til denne Verden ikke i første Række for Jorden og Tiden, men for Himlen og Evigheden. Derfor er det en Uret, at enkelte, der ellers har alle Betingelser for et Liv i Ægteskabet, men som til Trods for omhyggelig Omsorg sandsynligvis kun vil faa abnorme Børn, af den Grund lastes for grov Forseelse, hvis de bliver gift. Men ganske vist bør man ofte fraraade dem Giftermaal.

Angaaende Statsmyndighederne er der at sige, at de ikke har nogen direkte Magt over Undersaatternes Lemmer. Hvor der ikke foreligger nogen Skyld eller nogen

Grund til Legemsstraf, kan de aldrig hverken af racehygiejniske eller nogen som helst andre Grunde direkte krænke eller angribe Legemets Førlighed. Dette er ogsaa den hellige Thomas af Aquinos Lære. Hvor han drøfter det Spørgsmaal, hvorvidt menneskelige Dommere for at forebygge fremtidige Onder kan paaføre et Menneske et eller andet Onde¹⁾, indrømmer han, at man nok kan tage visse andre Forholdsregler, men han nægter med fuld Ret, at man maa bruge Legemsbeskadigelse. »Aldrig,« siger han, »maa nogen, som er uden Skyld, af nogen menneskelig Domstol pines ved Piskning, der medfører Døden, eller Lemlæstelse eller Blodsudgydelse.«²⁾

For øvrigt har de enkelte Mennesker heller ikke nogen anden Bestemmelsesret over deres Legemes Lemmer end den, der svarer til disses naturlige Opgaver og Maal. De maa derfor ikke ødelægge, ikke lemlæste dem eller paa anden Maade gøre dem uskikkede til deres naturlige Funktioner, medmindre der i visse Tilfælde ad anden Vej ikke kan sørges for hele Legemets Vel. Dette er Kristendommens Lære og samtidig en sikker Erkendelse, som den menneskelige Fornuft ved sin egen Indsigt er naaet til.

Biskoppeligt Hyrdebrev.

(Sluttet.)

Religiøsiteten maa bevæge sig omkring Kristus som Hovedskikkelsen i det aandelige og indre Liv. Kristusskikkelsen er Kærlighed og Skønhed, og det religiøse Liv maa være en Efterfølgelse af Kristus. De største Helgener har erklæret, at de har lært mest ved Beskuelsen af den Korsfæstede. En katholsk Kvinde vil ogsaa altid sørge for at hænge Krucifikset paa en Hædersplads i sit Hjem. I Stedet for en Medaillon af hedensk Kunstform eller et Symbol paa verdslig Kærlighed bærer katholske Kvinder ofte det lille Sølvkors paa Brystet. Men hvad der er mindre prisværdigt er, hvis katholske Kvinder lader deres Kristendom hovedsagelig bestaa i sentimentale religiøse Følelser, saaledes at deres Kristendom kun bliver et ydre Skin i Stedet for en sand Efterfølgelse af Jesus Kristus. Saadanne Kvin-

¹⁾ ɔ: fysisk Onde. (F. K.)

²⁾ Summ. theol., 2^a 2^{ab}, q. 108 a. 4 ad 2^m.

der, der lever alt for meget af den ceremonielle Kristendoms Sødme, er lidet modstandsdygtige overfor den aandelige Sjælstørhed, i hvilken Gud dog ogsaa er til Stede. De er endnu mindre modstandsdygtige overfor Prøvelsen og Lidelsen, som dog stadig ledsager Livet, og de er ganske ude af Stand til at bære Korset med Glæde. Og dog var Kristi Liv ikke andet end Lidelse. De finder Kristendommen haard og streng; de knurrer imod Forsynet, særlig naar de mener, at de paa Grund af deres kristelige Liv har Ret til mere jordisk Lykke og Velsignelse, end der faldt i deres Lod. De giver en Del af sig selv til Kristus, men den anden Del beholder de for sig selv. De er ikke modne til Opofrelsen. Vor Religion er en Opofrelsens Religion. Dette Princip maa være Grundlaget for den kvindelige Opdragelse, og det maa beherske Kvindens Liv; thi Kvindens Liv er fortrinsvis et Opofrelsens Liv baade som Ægtefælle og som Moder. Hvis i vore Dage det kristelige Samfunds Søjler vakler, særlig med Hensyn til Ægteskabets Fasthed og Moderskabets Glæde, saa er det fordi Opofrelsens Betydning udviskes i Kvindens Bevidsthed. Kvindens Religiositet maa være sakramental, thi er den sakramental, da er den overnaturlig; da er den Liv, Lys, Visdom, Aand; da er den Opofrelse, en Efterfølgelse af Kristus — kort sagt, da er den en Vej, der fører direkte til Gud selv. Den er en Naade. En Naade maa ernæres af Gud selv. Gud tilbyder os Naaden; men Mennesket maa ønske den, maa tage imod den. Gud skænker os Naaden gennem Sakramenterne. Boden og den hellige Kommunion er Religionens udtømmelige Kilder.

De, der regelmæssigt og hyppigt modtager Sakramenterne, maa bære Omsorg for ikke at behandle det hellige letsindigt; Guds frygten maa ikke blive til en Rutine; Guds Værk maa blive fuldført i Sjælen; Morgenkommunionens Glans maa ikke svinde i Dagens Løb. De Kvinder, som i deres Ungdom hyppigt og alvorligt modtog Sakramenterne, vil siden hen, som Ægtefæller og som Mødre, kunne fremme det sakramentale Liv i deres Hjem og indføre Søndagens Familjekommunion.

Hvor er det smukt at se en hel Familje med Fader og Moder i Spidsen gaa til Kommunionbænken; men herligere endnu er de Frugter, som et saadant religiøst Liv frembringer hos andre ved Eksemplets Magt. Kvindens Liv maa være apostolisk, d. v. s. at det maa leves saaledes, at det kan meddele Troens Glans og den guddommelige Kærligheds Glød til hendes Omgivelser. Og nu, da vor hellige Fader vil samle alle Kræfter til katolsk Aktion, maa det være enhver katolsk Kvinde magtpaaliggende at leve et apostolisk Liv; men hun maa paa den ene Side vogte sig

for overdreven Iver, idet hun paa en uoverlagt Maade, mindre skaansomt, udiplomatisk, altfor absolutistisk søger at paatvinge andre Religionen, maaske endog sin egen Form for Religion. Der gives jo nemlig Mennesker, der, selv om de har et godt Hjerte, er stædige; de vil ikke tvinges, eller rettere sagt, de vil ikke føle, at de bliver tvungne. Paa den anden Side maa den katholske Kvinde vogte sig for at være altfor menneskesky, altfor tilbøjelig til at overlade Mennesker til deres Skæbne og saaledes lade dem glide dybere og dybere ned i deres aandelige Elendighed. Hun maa ikke indskrænke sig til eller den sædvanlige, tillærte og vage Formel at bede for Syndernes Omvendelse, idet hun glemmer, at Bønnen kun er Indledningen til Virksomhed paa Sjæleomvendelsens Omraade. Her er et rigt Arbejdsfelt for Kvindens religiøse og moralske Aktion.

Det er sandt, at Præsten fremfor andre har den Pligt at prædike Troen og Moralen; men vi læser i Evangeliet, at de hellige Kvinder fulgte Kristus for at række Ham en hjælpende Haand, og i Apostlenes Gerninger og den hellige Pauli Breve læser vi, at Kvinderne gennem deres Barmhertighedsgerninger var med til at fremme Apostlenes Arbejde.

Jeg gaar nu over til at omtale Kvindens Stilling i Ægteskabet. Franske, engelske og tyske katholske Forfattere, som har behandlet Emnet: Kvinden og Ægteskabet, anvender et stort Antal Sider til Forsvar for den kristelige Ægteskabsopfattelse overfor de moderne hedenske og anti-religiøse Ægteskabsteorier. Disse katholske Skribenter tager først og fremmest Stilling imod den nye Lære om den frie Kærlighed, Ægteskabsbrud og Skilsmisse. De føler sig forpligtede til først at fjerne Ruinerne, inden de begynder med at bygge op, idet de fremsætter den katholske Lære om Ægteskabet. Jeg vil ikke følge dem i denne Retning, fordi jeg mener, at vore katholske Kvinder, Gud være lovet, endnu tænker kristeligt, endnu føler og lever kristeligt og er moralsk sunde nok til ikke at lade sig rive med af de falske Lærdomme. Jeg vil ikke sige, at der ikke gives Undtagelser; jeg vil kun sige, at vore katholske Kvinder ikke med fejltagtige Teorier søger at forsvare umoralske Handlinger, at de i deres egen personlige Samvittighed og overfor den offentlige Mening endnu kalder fri Kærlighed, Ægteskabsbrud og Skilsmisse for Synd, og ikke en fysiologisk, psykologisk eller social Svaghed eller Nødvendighed. Saalænge et Samfund er saadan, at Synden ikke bliver op-højet til Dyd eller til en naturlig Livsyttring eller noget sligt, saalænge man kalder Synden ved sit rette Navn og ikke roser den som en Ære eller Uafhængighed, saalænge

der endnu er Skylderkendelse, Bod og Beredvillighed til Forbedring, saalænge kan man endnu betegne Samfundet som et kristeligt Samfund. Jeg glæder mig ved den Tanke, at vore kaiholske Kvinder staa fast paa den kristelig moralske Grund imod Tidens Udskejelser. Den der tænker og føler kristeligt, kan ikke forestille sig en højere og skønnere Stilling for Kvinden end den at være Hjemmets Dronning. Kvindens Stilling under Hedenskabet vækker Afsky, men Tanken om en ny hedensk Tid, hvor Kvindens Værdighed som Hustru og Moder bliver traadt under Fødder, og hun i Stedet bliver indsat som Herskerinde i et Begærlighedens, Hovmodets og Sanselighedens Rige, vækker endnu større Afsky.

Efter Kristendommens Lære er det et Grundprincip i Statslæren, at Autoriteten ikke er en Ejendom, en autokratisk Ret, som tilhører kun en Del af Befolkningen, men at den er et Embede til Tjeneste for det almene Vel. Naar Gud gennem Folkets Vilje betror et Menneske Autoritet, saa er det ikke for at dette Menneske skal kunne fremme sine egne Interesser, forbedre sin Stilling, skaffe Fordele til Slægtninge og Venner, men udelukkende for at virke for Folkets almene Vel uden Personsanseelse. Hjemmet er ogsaa en lille Stat, et lille Samfund; følgelig maa Autoriteten dér ogsaa kun udøves til Hjemmets Vel og maa derfor ikke være Mandens eller Kvindens autokratiske Ejendom. Hvo, der vil være den første blandt Eder, han skal være Eders Tjener — det var det Princip, Kristus lærte det hedenske Samfund. Paulus siger: Kvindens Hoved er Manden — men han tilføjer straks: Mandens Hoved er Kristus, for derved at antyde, at selv om der gives en vis Subordination, saa er den kun relativ, saa bestaar den kun mellem to lige værdige Personligheder, der begge er underordnede Guds Lov og Guds Vilje. Selv om Manden i enhver Henseende skulde være Hjemmets Overhoved, saa er han dog ikke Hjemmets Herre og Mester; thi Kristus selv har sagt: Kald ikke nogen Mester, thi I har kun én Mester, nemlig Gud. — En Mester er jo noget helt andet end et Overhoved. Et Menneske kan staa under et Overhoveds Autoritet, men kan ikke være dets Ejendom. Et Menneske kan have visse Rettigheder, men en livløs Genstand har ingen Rettigheder. Mesteren ejer, men Overhovedet leder og styrer. Mesteren kan gøre hvad han vil, men et Overhoved er bundet ved Pligter, og hans Magt er begrænset ved Andenmands Rettigheder.

Familjeautoriteten er ikke nogen Enevælde, den er kun en Hovedsmands Autoritet. Hvis Kvinden paa nogen Maade er Manden underkastet, saa er det kun for saa vidt, som Familjens og Ægteskabets Ordning kræver det. Det er en

Kendsgerning, at man i mange katholske Familjer ikke mærker noget til Autoriteten, fordi der hersker Hjertelighed og Tillid mellem alle Familjens Medlemmer indbyrdes. Og dette er det skønne og ideale. Naar der hersker Hengivenhed og Offervilje mellem Familjens Medlemmer, da bliver alt ordnet paa det bedste.

Der er i Ordets egentlige Betydning kun to Livsstillinger, nemlig den ægteskabelige Stand, hvorom Paulus siger: Den gifte tænker paa det, som hører Verden til, hvorledes hun skal behage Manden; — og den jomfruelige Stand, hvorom Paulus siger: Den ugifte Kvinde og Jomfruen tænker paa det, som hører Herren til, at hun kan være hellig paa Legeme og i Aand. — Ungdommen er en Forberedelsestid til Valget mellem disse to Livsstillinger. En Livsstand forudsætter Varighed, Fasthed og Udholdenhed. Ægtstanden er ved sin Karakter en blivende og uopløselig Stilling. Jomfrustanden er vedvarende ved de frivillige evige Løfter. Men der er endnu en Kategori af Kvinder, som ikke hører hverken til den ene eller den anden Livsstand. Deres Liv kan ikke kaldes for en Stand, da den mangler Varigheden. Vi kalder deres Stilling for de ugiftes Stilling. Det jomfruelige Liv i Verden, indviet ved et Løfte, skal regnes til den jomfruelige Stand.

Den ugifte Kvinde har — ligesom Ordenssøsteren og den gifte Kvinde — sin egen Mission. Ja, i vor egoistiske Tid, i hvilken Formlen: Enhver for sig, og Gud for alle, er bleven forandret til den brutale Individualismes Formel: Enhver for sig, og Gud for mig, kan vort moderne Samfund mindre end nogen Sinde undvære den ugifte Kvinde. Hun kan f. Eks. være Søster til en Broder, der tidligt er bleven Enkemand med en Flok Børn; eller hun kan være den ældste eller eneste Søster til flere Brødre, som tidligt er bleven forældreløse, og overfor hvem hun maa udøve Moderpligterne; eller hun kan være en gammel Faders eller gammel Moders eneste Hjælp og Støtte, eller en Kærlighedsengel i en eller anden karitativ Institution for Børn, for Kvinder, for Mødre; hun kan tage Videnskaben eller Kunsten som Livsopgave, eller paa anden Maade stille sig i Samfundets Tjeneste. Saa er der desuden den i vor Tid voksende Skare af selverhvervende Kvinder, om hvis Stilling i Samfundet der kunde være meget at sige, men det vilde føre os for vidt at komme ind paa dette store Spørgsmaal her. En anden Gang vil jeg behandle dette i en Afhandling om Kvinder paa Arbejdsmarkedet.

Vor dybeste Respekt gaar til de Kvinder, som af Kærlighed til Næsten har givet Afkald paa Familjeglædens og paa Ordenslivets fredfyldte Lykke. De har ikke den fulde

Nydelse af nogen Stand, hverken Klosterfreden eller Hjemmets Dronningeværdighed. Hvis det er Hjemmets Tjeneste, en ugift Kvinde hengiver sig til, saa er hendes Liv ofte skjult bag Hverdagslivets Pligter, som en ukendt Tjenerinde for en Fader, en Moder, en Broder eller for forældreløse og forladte Stakler. Og dog forbliver hun lige trofast og kærlighedsfuld, som om hun virkelig var Ægtefælle eller Moder, idet hun giver sig helt og kun delvis faar tilbage. Hun har skænket alt bort — sin Frihed, sin Ungdom, sin Ret til et eget Livsvalg; hun er ikke længere sig selv; hun er kun Stedfortræder for den eller dem, som ikke er mere; hun erstatter den afdøde Ægtefælle, den i Graven hvilende Moder; hun er jomfruelig Enke, Ordenssøsteren uden Ordensdragt, Ægtefællen uden Rettigheder, den navnløse Moder; hun opofrer baade Dag og Nat for Børn, som ikke kalder hende Moder; hun græder Modertaarer for dem, hun ikke er Moder til. Og for at hvile ud i sin Selvfornægtelse opsøger hun endnu andre hjælpeløse for at hjælpe dem, endnu andre Saar for at helbrede dem, endnu andre Taarer for at aftørre dem. Og naar hun saa, som Sagens Natur fører det med sig, har fuldført sine Opgaver, da staar hun alene, som ugift Kvinde, for gammel til Klosteret og for gammel til Ægteskabet; da staar hun alene, ofte med den angstfulde Bekymring for Fremtiden. Hvem kan nogen Sinde lodde Dybden i disse skjulte og beskedne Kvindedyder?

Der gives jo desværre endnu en anden Kategori af Kvinder, som jeg af Respekt for den kvindelige Værdighed ikke vil omtale nærmere; men for deres Skyld gives der andre, som øver Bod til Udsoning for disse deres vanartede Søstres Skyld; for dem beder og bøder den hellige Klaras og den hellige Theresias Døtre i deres Klosterceller.

For den, som dybt troende overværer Aabningstalen ved de aandelige Eksercitier, gør det traditionelle evige Ord: *Unum est necessarium*, kun én Ting er fornøden, altid et dybt Indtryk; thi hvad gavner, det Mennesket, at det vinder den ganske Jord, men tager Skade paa sin Sjæl? Da forsvinder alt det jordiske; vi staar overfor Virkeligheden, ene med os selv, overfor vort Livs Synder, overfor vort Livs Ubetydelighed og overfor vort Livs Endemaal: Den evige Salighed ved Helliggørelsen.

Augustinus, Manden med det store geniale Hjerte, var endnu Hedning; men han søgte Sandheden, Lyset — han søgte Livet. Han studerede de romerske Filosoffers Visdom, men hans Hjerte forblev tomt og utilfredsstillet. Saa læste han Bogen, han havde faaet af en Eneboer, den hellige Antonius's Levnedbeskrivelse, og han læste, læste, og pludselig lod han Bogen falde og sukkede: Surgunt in-

docti, et cœlum rapiunt; et nos in doctrinis nostris sine corde ecce ubi volutamur in carne et sanguine. — De ulærde staar op og erobrer Himmelen; og vi med al vor Lærdom, se, hvor vi uden Hjerte vælter os i Kød og Blod. — Augustinus blev den store hellige Augustin. Hvad er Helgenernes Levned for os? — Det er Kristi Efterfølgelse, fremstillet for os som en Mulighed, vi alle kan opnaa. Ikke alene Mændene følger Kristus, men ogsaa Kvinderne. Allerede under Hans jordiske Liv følger de Ham. Jeg taler nu ikke om Hans Moder, alle Helgeners Dronning, som fulgte Ham saaledes, at Skriften kunde sige om hende, at hun bevarede alle Hans Ord i sit Hjerte. De hellige Kvinder fulgte Ham paa hans apostoliske Rejser; Maria Magdalena ødslede den kostelige Salve over hans Fødder til den gerrige Judas' Forargelse; de hellige Kvinder fulgte ham i uforstyrrelig Troskab ad den lange Korsvej; Veronika aftørrede Hans Sved og Hans Blod, og i Taknemlighed skænkede Han hende sit Aasyns Billede. Kvinderne stod ved Korsets Fod; de var de sidste ved Hans Grav og de første ved Hans Opstandelse. Magdalena var den første, der hørte den opstandne Mesters Ord, men Han tillod ikke, at hun rørte ved Ham, som om Han vilde sige, at hun først skulde efterfølge Ham i Lidelsen for at blive Ham lig i Opstandelsen. Igennem Tiderne har den døende Kristus, hvis Kærlighed fremfor alt blomstrer i Prøvelsen og Lidelsen, vundet Tusinder og Millioner Kvinders Hjerter, vundet dem ved Martyriets Død.

Det trettenaarige Barn Agnes, om hvem den hellige Ambrosius skriver, at hendes Krop var saa lille, at der næsten ikke fandtes Plads til flere Saar, døde Martyrdøden, for at hendes jomfruelige Renhed ikke skulde krænkes. De hellige Kvinder af det romerske Aristokrati, Thecla, Lucia Cecilia, Agatha, Dorothea, Katharina, Barbara, fulgte deres guddommelige Brudgoms blodige Spor.

Mødre, som den hellige Perpetua, Felicitas, Monica, Helena, Anna Maria Taägi, genfødte under Taarer deres Børn i Kristus. Enker, som den hellige Franciska Romana, Jeanne de Chantal, Elisabeth af Thüringen, Hedvig af Schlesien, gav Afkald paa deres Rigdom og deres Adel. Jomfruer, som Birgitta af Kildare, Hildegardis, Clara, Coleta, blev hellige Klostersamfunds Mødre. Kvinder, som Paula og Scholastica, gjorde Bod i Ørkenen. Kvinder, som Theresia, den hellige Katharina af Siena, den hellige Agnes af Foligno, blev henrykte til den tredje Himmel og efterlod i deres asketiske Værker en aandelig Ernæring for de Sjæle, der tørster og føler Hjemve efter Gud. Jomfruer, som Gertrud, Rosa af Lima, Juliana, Lutgardis, Maria Alacoque, forkyndte for Menneskene Guds Kærlighed i Jesu helligste

Hjerte, Jomfruer, som den hellige Lidwina af Schiedam, blev fortærede gennem Lidelsen som et Kærlighedens brændende Offer. Jomfruer, som Gemma Galgani, Bernadette Soubirous, Theresia af Lisieux, Imelda, var Jesu fortrolige i deres barnlige Uskyld. Jomfruer, som Martha, Nothburga, Zita, helligede den tjenende Stand ved ydmyg, lydige, taalmodig og trofast Pligtopyldelse i den stille, keskedne, daglige Husgerning. Endelig maa nævnes den ridderlige Jomfru af Orleans, Jeanne d'Arc.

Straalende og talrig er den Slægt af Kvinder, der har fulgt Lammet til Himlens Herlighed, efter her paa Jorden at have efterfulgt det i Udøvelsen af Dyden. Ethvert Land og enhver Samfundsklasse har sine Stedfortrædere i denne Helgenskare. Fra den rigeste til den fattigste, fra den fornemste til den ringeste, fra den højest begavede til den enfoldigste. Alle Dyder straalere imod os fra deres Livshistorie: Kærlighed, Visdom, Spægelse, Styrke, Renhed og Lydighed. Alle disse Kvinder har gjort deres Indflydelse gældende i Samfundet, saadan som Helgener alene kan gøre det. De var Kvinder, udrustede med mandig Styrke, og deres Handlinger udsprang af Højmodighed og Daadskraft.

Hvem tør sige, at Kvinden staar hjælpeløs i det offentlige Liv, at hun ikke kan styre? Den, der tør paastaa det, har aldrig læst de kvindelige Helgeners Levned. Hvem tør drive Spot med den kvindelige Gudsfrygt som noget, der nedværdiger Mennesket? Hvem tør sige, at Gudstilbedelse kun er god for Kvinder? Den, der siger det, kender ikke de kvindelige Helgeners mandige Myndighed og Handlekraft.

Det menneskelige Liv har kun ét Maal, kun én Betydning, kun én Maalestok: Helligheden. Den materialistiske Verden spørger: Til hvad Nytte er Helligheden? At spørge saaledes er det samme som at spørge: Til hvad Nytte er Kristi Blod? Til hvad Nytte er den guddommelige Naade? Kun ét er til virkelig Nytte ogsaa i denne Verden, og det er alt det, der fører u dødelige Sjæle til den evige Salighed.

Vort Liv her paa Jorden er ikke nogen vedvarende Tilstand; det er kun en forbigående Skygge. Evigheden er vor faste Bopæl. Enhver Bevægelse i denne Verden, religiøs, intellektuel, politisk, eller af hvad Art nævnes kan, som ikke fører strømmende Vande til Hellighedens Hav, tørrer ud eller bliver til et stillestaaende dødt Vand, som den Strøm, der ikke finder noget Udløb.

Jeg vilde i dette Hyrdebrev ogsaa have omtalt Kvindens Optrædelse, Kvindens Lærdom og Undervisning, Kvindens Klosterliv, Kvindens Arbejde, men Tiden og Pladsen tillader det ikke.

Jeg slutter derfor med at sige til alle vore danske ka-

tholske Kvinder: inspicie et fac secundum exemplar! se hen til Eders Forbilleder, se hvad andre har gjort, og se hvad I selv kan opnaa.

Glem ikke, at Helgenernes Idealisme var en praktisk Idealisme, at Hellighed og Fuldkommenhed kan gøre mere i et Øjeblik for Kulturen end mange Aars Anstrengelser af kun menneskeligt Arbejde.

Gud, der skaber hver Sjæl i sit Billede, Gud, der antager sig hver Sjæl som sit Barn og meddeler den en Del af sit Væsen, Gud, som paa Korsel overgav sin egen Moder til den jomfruelige Johannes, idet Han gjorde hende til Moder for hele Menneskeslægten, velsigne vore danske katholske Kvinder, saaledes at de altid maa være de stærke Kvinder, der kan være med til at hæve hele Menneskeslægtens Moral og føre den til sit evige Maal.

København d. 2. Februar 1931.

† JOSEPH
Apostolisk Vikar.

Bjergbestigning.

Det er en ærværdig gammel Skik, at der hvert Aar i Fastetiden holdes Prædikener af en særlig alvorlig og indtrængende Karakter. Kirken lærer os at betragte Fastetiden som »Besøgelsens Tid«. I denne Tid skal der gives de troende Lejlighed til at overveje Livets store, evige Sandheder. Det sker ved at høre de omtalte Fasteprædikener, som holdes i vore Kirker (sædvanligvis Søndag Aften), ved at overveje, hvad man har hørt, læse Betragtninger, som yderligere kan styrke den vundne Erkendelse og ved at drage alle disse Tanker ind i sit Bønsliv.

Billedligt talt er det en Bjergbestigning, der skal ske. Idet man ad Tankernes Bjergstier drager opad, ser man Dagliglivet, der ligger nede i Dalen som en Landsby med mange smaa »Legetøjshuse«, i den rette Belysning. Det gaar op for en, hvor smaat det i Grunden er, som for en stor Del fylder vort Liv. Jeg tænker her ikke paa det Arbejde, vi udfører; thi selv det mest ringeagtede Arbejde er i Guds Øjne værdifuldt, hvis det udføres i den rette Aand.

Jeg tænker paa alle de mange smaa unyttige Bekymringer, som trætter vort Sind, den store Optagethed af Begebenheder og Foreteelser, som er uden Værd, at man

f. Eks. lægger saa megen Vægt paa, hvad andre siger og tænker om en. Alt dette ser man saa smaat og ubetydeligt, som det netop er, naar de store kristne Betragtninger har bragt en til Vejrs.

Aa, hvor det er godt at indaande den rene og stærke Luft, som raader heroppe. Hvor herlige er ikke de store Vidder, de mægtige Udsyn, som aabner sig for Bjergbestigeren! Livets store Horisonter tegner sig for os saa klart imod Troens Himmel. Det er som om man ikke før har kendt den Verden, man lever i . . . den Religion, som man er opvokset i. Nej, man har ikke før set Religionens sande Aasyn. Det er i saadanne Stunder, at man uvilkaarligt udbryder: Hvor har jeg været blind! Hvor har mit Liv været tomt!

Hvorfor kom Erkendelsen ikke før? Fordi man aldrig havde Ro eller Tid til at tænke sig om, (eller man skaffede sig ikke Ro og Tid dertil). Men heroppe i Betragtningens Bjergensomhed og Stilhed er man endelig sig selv. Her opluges ens Tanker ikke af Verdens mange Lyde.

Kun i Ensomheden kan vi lære os selv at kende. Thi i vort Samliv med andre bedømmer vi altid os selv i Forhold til andre; det bliver derfor en meget tilfældig og ensidig Bedømmelse. Men i Ensomheden maa vi bedømme os selv i Forhold til Gud, og det giver den rette Erkendelse.

Det er godt fra Tid til anden at føle sig ene, thi ene vil vi være, naar vi staar for Guds Domstol. Da kan vi kun svare for os selv og ikke henvise til, hvorledes vor Næste bærer sig ad.

Stilhed er velgørende for Sindet. Den evindelige Støj og Uro gør Mennesket overfladisk, saa han aldrig faar tænkt en Tanke til Bunds, i hvert Fald ikke de Tanker, som rækker ud over det daglige Stræb.

Fastebetragtningen er en Bjergbestigning, og selve vort Kristenliv skal være det. Vi Kristne er fødte Bjergbestigere, thi vi er kaldede til noget højere end denne Verden. »Værrer fuldkomne, som eders Fader i Himlen er fuldkommen!« Derfor har vi ikke Lov til at blive i Dalen. Det er ikke nok, at vi undgaar at styrte i Afgrunden, vi maa stadig videre opad imod de straalende Tinder. C. B.

Spiritismen er et Samfundsonde.

I) Spiritismen skader Nerverne. — *Hvem er det, der med Forkærlighed søger de spiritistiske Seancer?* Er det ikke som oftest Mennesker, som paa Grund af et Dødsfald blandt Slægt eller Venner er i en opreven Sindstilstand; Folk, hvis Nervesystem er angrebet eller kommet helt ud af Balance; Folk, som kun trænger til een Ting: Beroligelse; i Stedet for denne udsættes de nu paa ny for Seancens »Mystik«, Uhygge, Spænding, Ophidselse. Man indser let, at Aandemaneriet ikke er andet end Gift for saadanne Mennesker, en Gift, der lammer Forstand og Vilje og slipper de sanselige Kræfter løs paa et Tidspunkt, da Sjælen netop er allermindst i Stand til at beherske dem. (Se nedenfor II.)

Dertil kommer saa *Massesuggestionens* Magt. I det mørke eller halvmørke Værelse, under Seancens Spænding er Jordbunden beredt for Hallucinationer og Illusioner. Hvad den ene tror at kunne se og høre, er de andre, grebne af den samme nervøse Spænding og Forventning, snart ogsaa rede til at tage for Virkelighed. Faren ved disse Mørkets Foreteelser er virkelig stor. Er den engelske Ingeniør *Crawford*, som syslede med Eksperimenter paa dette Omraade, maaske den eneste, som Spiritismen har gjort sindssyg, saa han kom af Dage ved Selvmord? — Professor *Lombroso* klagede efter nogle faa Seancer med Mediet *Paladino*: »Efter dette nye Forsøg gaar jeg min Vej, fordi jeg føler, at jeg ellers bliver moden til Daarekisten.«

Værst gaar Seancernes Daarskab dog ud over de stakels *Mediers* Nerver. De hensættes som bekendt i en hypnotisk Søvnstilstand, Trancen, under hvilken deres Bevidsthed er stærkt nedsat eller helt udslukt. Da de fleste af dem er unormale eller dog aparte begavede Mennesker, plejer den hyppige Gentagelse af Trancen at hidføre alvorlige Sindsforstyrrelser og ender ofte i fuldstændigt aandeligt Sammenbrud. Deraf følger, at enhver, der deltager i Seancerne, gør sig medskyldig i Mediets endelige Undergang.

Maaske gaar nogle Tilskuere og Deltagere temmelig uskadt gennem en hel Række Seancer; maaske forløber de herhjemme mere stilfærdigt og roligt end andre Steder paa Grund af Danskernes rolige Temperament. Men i selve Systemet og i Aandemaneriets hele Praksis ligger ogsaa herhjemme Spiren til nervøse Forstyrrelser og endog svære Sindssygdomme.

II) Spiritismens Farer for den moralske Livsførelse. Alle de Faktorer, der plejer at svække Menne-

skets moralske Handlefrihed og personlige Ansvar for sine egne Handlinger, betyder en Fare for Moralen. Men nu ligger det i Spiritismens hele Praksis, i Seancernes Teknik og i Trancetilstanden, at Mediets Frihed ophæves, og at de øvrige Deltagere hensættes i en Tilstand, der mindsker Selvkontrollen og øger Fantasien; en Tilstand, der i mangt og meget ligner Alkoholrusens moralske Sløvsind.

Kendsgerningerne taler her et tydeligt Sprog: De berømteste Medier er Gang paa Gang bleven overbevist om oplagt Bedrag; da de jo ikke altid er i Trance og maa planlægge deres Kneb i bevidst Tilstand, kommer man ikke udenom at maatte beskyldte dem for med Vilje at vildlede deres godtroende Publikum.

Af alle disse Grunde har den katholske Kirke forbudt sine Børn at deltage i spiritistiske Seancer af enhver Slags, selv om disse maatte hylle sig i Ærbarhedens eller Fromhedens Klædebon, det være sig, at man adspørger Aanderne eller hører deres Svar eller blot er passiv Tilskuer.

J. Wo.

Parlamentarisk Sejr i England.

Katholikerne har for nylig vundet en betydningsfuld Sejr i Underhuset og derved afslaaet et Angreb, der vilde have kostet dem en Sum paa ikke mindre end atten Millioner Kroner.

Lovforslaget gik ud paa at hæve den skolepligtige Alder fra fjorten til femten Aar og skulde træde i Kraft allerede i September i Aar. Dets Gennemførelse var ensbetydende med, at der skulde skaffes 33,000 Pladser à 30 £ — altsaa henimod een Million £, uden at der af det offentlige skulde ydes de private Skoler et tilsvarende Tilskud.

Forslaget var fremsat af Arbejderpartiet, og der skete det ejendommelige, at et Medlem af Arbejderpartiet Mr. John Scurr talte saa dygtigt og energisk imod det, at det blev nedstemt med 282 Stemmer mod 249.

Herhjemme, hvor vi er vant til en urokkelig Partidisciplin, vil det sikkert i høj Grad interessere at erfare, at Mr. Scurr, der er Katholik, vandt sin Sejr hovedsageligt paa Stemmer fra hans eget Parti — altsaa Arbejderpartiet, som selv havde fremsat Forslaget.

Resultatet, der selvsagt har vakt umaadelig Begejstring

blandt vore engelske Trosfæller, viser med al ønskelig Tydelighed, at Katholiker sætter Kirkens Velfærd over ethvert politisk Hensyn — og samtidig viser det, hvor godt og gavnligt det er at have Katholiker inden for forskellige Partier, naar de, som i dette Tilfælde, ikke betænker sig paa at gøre deres Pligt uden partipolitiske Hensyn.

H. K.-H.

Fest for de ældste Kristne i Japan.

En højtidelig Fest med Messe og Kommunion er blevet afholdt i Nagasaki, hvori fire Hundrede og tyve katholske Veteraner, der i 1870 var blevet fordrevet, deltog. Disse Kristnes Historie er baade interessant og rørende. En større Menighed dannedes, da Pater Vilela S. J. i 1569 byggede en Kirke i Nagasaki. Kristenforfølgelser brød ud i 1587 og 1597, i hvilket Tidsrum 26 Missionærer led Martyrdøden, og fortsattes igen i større Grad i 1622.

I mere end to Aarhundreder efter 1640 var Japan praktisk talt afskaaret fra den kristne Omverden. Forskellige Forsøg paa at trænge ind i Landet forøgede kun Martyrernes heltemodige Skarer.

Da Missionsvirksomheden igen blev tilladt, blev en Kirke bygget i Nagasaki.

Den 17. Marts 1865 gav halvtreds Japanere sig til Kende for Præsten, Pater Petitjean, og bragte den overraskende Meddelelse, at der endnu var omkring 50,000, der i disse Aarhundreder havde holdt fast ved Troen. Tre Kendetegn var uforandret bevaret af disse Martyrernes Efterkommere:

- 1) Pavens Autoritet,
- 2) Dyrkelse af den hellige Jomfru og
- 3) Præsternes Cølibat.

Men et Par Aar efter brød Forfølgelserne ud igen.

Katholikerne i Urakami blev arresteret i smaa Grupper og ført bort til 21 forskellige Provinser.

Saaledes blev 3.414 Mænd, Kvinder og Børn drevet i Landflygtighed. I Løbet af tre et halvt Aar døde 664, og da Freden kom, drog 2,750 tilbage igen.

Af disse lever endnu 420, som deltog i den ovennævnte Fest efter 60 Aars Udlændighed med den 97aarig Komatsu Suma i Spidsen.

C. d. M.

Illustreret dansk Litteraturhistorie ved Carl S. Petersen og Vilhelm Andersen. (30. Hefte. 1 Kr. 50 Øre. Gyldendal. København. 1930.

Kort før Jul afsluttedes med nærværende 30. Hefte 4de Bind af den mægtige Litteraturhistorie. Herved er i Løbet af 15 Aar tre Bind af dette Værk blevet færdige, nemlig første Bind, der gaar fra Folkevandringstiden indtil Holberg, og tredje og fjerde Bind, der paa i alt 1650 Sider kun beskæftiger sig med det nittende Aarhundredes Litteratur. Af de tre Bind rager Carl S. Petersens 1ste Bind, hvilket han selv for nylig — sikkert med Rette — har betegnet som sit Livs litterære Hovedbedrift, op over alt andet, der er skrevet om dansk Litteratur. Man kendte egentlig her i Danmark tidligere kun det forrige Aarhundredes bornerte og ganske forfejlede Bedømmelse af vor middelalderlige Litteratur, saaledes som Holger Rørdam, P. Hansen og mange andre havde leveret den, saa det virkede som en Befrielse, da Carl S. Petersen skrev sin fordomsfri og naturlige Bedømmelse af vor, desværre ikke righoldige katholske Litteratur fra Middelalderen. Og desuden skriver han saa frisk, saa underholdende og i ypperste Forstand belærende om hele den gamle Litteratur og dens Forfattere, at første Del af denne store Litteraturhistorie er at læse som den mest underholdende Morskabsbog, hvilket ikke kan siges om de følgende Bind. Hvad maaske ikke mange véd, kan 1ste Del, Carl S. Petersens Arbejde, købes særskilt, og jeg kan ikke indtrængende nok anbefale Læserne at benytte sig af dette Tilbud fra Forlagets Side.

Niels Hansen.

1131 — Knud Lavard — 1931.

Kære Trosfæller i Jylland og paa Fyn!

Det er mit Haab og mit store Ønske, at der aldrig vil falde Ro om den ret vanskelige Opgave: »Katholske Lægfolks Samvirke i Danmark«. Vanskeligheden ligger deri, at vi lever saa spredt i større eller mindre Menigheder overalt i Landet og med ikke faa Katholiker, der bor fjernt fra Kirke og andre Trosfæller. Men netop fordi vi lever saa spredt, bør Spørgsmaalet aldrig savne Kraft.

Sidste Sommer blev der kaldt i Horsens, og som bekendt var vi mange, der fandt dertil, og som endnu lever paa de gode Minder.

Til Sommer vil der sikkert blive gjort alt, hvad der kan gøres for at samle Trosfæller til Valfarten til det Sted, hvor Hellig Knud Hertug led Martyrdøden, Haraldsted Skov ved Ringsted.

Saa meget mere maa Jyderne interessere sig for Hertug Knud, som han jo var Sønderjyllands Hertug, Ridderen, der reddede Jyllands søndre Del ud af det frygteligste Kaos, og som blev Folkets Yndling.

Det var til Julen 1130, han modtog Indbydelse af Kong Nils's Søn, Magnus, og tilbragte Festen hos ham i Roskilde, hvorefter Magnus den 7. Januar, da Knud besøgte Haraldstedgaard, lokkede ham ud i Skoven og snigmyrdede ham. Knud Hertug faldt som Offer for sin Gerning, Folkets Kærlighed havde vækket Magnus's Had.

Altsaa var den 7. Januar 800-Aarsdagen for Hertug Knuds Død.

Jeg vil allerede nu opfordre alle Trosfæller i den vestlige Del af Landet til at tage det Spørgsmaal under Overvejelse: Skulde vi ikke forberede en Valfart til Haraldsted sammen med Sjællands Katholiker? Skulde vi lade det være vort Løsen: »Med Danmarks Katholiker, til Knud Hertugs Ære, for Danmarks gamle Kirke«?

Vanskeligheder??? Javel, derom senere!

Kolding, Februar 1931.

Vald. Kallan,
Kriminalbetjent.

Pastor F. Maurer, 25 Aars Præstebubilæum.

I sidste Øjeblik inden Redaktionen Slutning erfarer vi, at vor mangeaarige Medarbejder, Pastor F. Maurer, Onsdag den 11. Marts har været Præst i 25 Aar. Jubilaren har af Hensyn til sit svage Helbred allerede for længere Tid siden maattet søge sydpaa og er i Øjeblikket Rektor for Ursulinen-Lyceums Kirke, Neheim am Ruhr. Derhen gaar da »Nordisk Ugeblad«s hjertelige Lykønskning.

Den egentlige Festartikel maa vente til det følgende Nr. Vi har med disse Linjer blot villet bringe vor Lykønskning og henlede Pastor Maurers mange gamle Venners Opmærksomhed paa Begivenheden.

Katholsk Pressebureau.

Katholsk Pressebureau har i det forløbne Aar fortsat sin Virksomhed. Der var ikke megen Anledning til at komme frem med Offentliggørelser, da Tiden har været forholdsvis rolig. Alligevel blev der sendt en Del Berigtigelser til Bladene, og Pressebureauet har adskillige Gange sat sig i Forbindelse med Udlandet for at faa autoritative Oplysninger angaaende sensationelle Pressemeddelelser. I enkelte Tilfælde har Pressebureauet foretrukket direkte Henvendelse til Redaktørerne.

Indsamlingen af Avisudklippene til Arkivet er blevet fortsat, dog paa privat Basis, idet Leverancerne fra Avisudklipnings-Centraler ikke blot er dyre, men som Følge af Centralernes mekaniske Arbejds metode ganske uhenigtsmæssige. Indklæbningen i Arkivets Scrapbøger, der længe har været Pressebureauets Smertensbarn, er nu kommet i regelmæssig Gang.

Særlig Tak skylder Pressebureauet Hr. Direktør Helge Jacobsen og Katholsk Klub, der har dækket Bureauets større Udgifter, samt Hr. Kriminalbetjent V. Kallan, der hele Aaret igennem trofast har sendt Udklip fra Provinserne, og St. Michaels Klub for Avisabonnementet.

Pressebureauets Bestyrelse bestod i det forløbne Aar af Formanden Lensgreve Josef Holstein-Ledreborg, Frk. Anker som Repræsentant for St. Michaels Klub og Hr. Fornjotur som Repræsentant for Katholsk Klub, Hr. Skatteinspektør K. V. Olsen som Kasserer, samt undertegnede som Bureauets gejstlige Konsulent. Da Hr. K. V. Olsen paa Grund af andre Forpligtelser har ønsket at trække sig tilbage, er hans Søn stud. polit. Kjeld Olsen traadt i hans Sted som Kasserer. Bestyrelsen bringer den afgaaede Kasserer sin bedste Tak for godt Samarbejde og for hans levende Interesse for Sagen.

For nylig er Pastor C. Benzon som Redaktør for »Nordisk Ugeblad« indtraadt i Bestyrelsen. Alle, der vil sende Avisudklip til Pressebureauet, bedes sende dem til Pastor Benzon, Nørrebrogade 27, Kbhvn. N.

Til Slut en Tak til Pressebureauets Venner, hvis Bidrag er gaaet med til at bestride de mindre Udgifter, der er forbundet med Bureauets Virksomhed. Ikke mindst Tak til alle, der har sendt os Udklip. Vi beder dem ogsaa i Fremtiden at bevare deres Interesse for Katholsk Pressebureau.

Paa Bestyrelsens Vegne

A. Menzinger S. J.

Fra Hovedstad og Provins

Højskolemødet.

I Tirsdags Aftes talte Hr. Lærer Rønnow om den tysktalende Verdens største Romanforfatterinde i moderne Tid. Tilhørerne fik fuld Forstaaelse for, hvad der var det bærende i Enrica v. Handel-Mazettis Produktion. Den dybe Kærlighed, der sejrer, hvor brutal Vold glipper. Handel-Mazetti er Østrigerinde. Dog ruller nederlandsk, italiensk, ungarsk Blod i hendes Aarer. Ved sin sammensatte Natur staar hun som typisk Repræsentant for østrigsk Væsen, med en vidtfavnende Forstaaelse af fremmede Anskuelser, ved sit varmt følende Hjerte, et aabent Øje og ædel Ligefremhed. Dertil kommer den mægtige Pathos, der bunder i Baroktiden, — den katholske Barok, — og som danner Baggrunden i saa godt som alle hendes Værker. Foredragsholderen har med fin psykologisk Sans indført de tilstedeværende i denne os lidt fjerntliggende, men dog saa storladne katholske Tid. Til sidst gav Hr. Lærer Rønnow den berømte østrigske Kritiker Kralik sin uforbeholdne Tilslutning, der holder for, at Handel-Mazetti burde komme i Betragtning ved en kommende Nobelprisfordeling. Hendes kunstneriske Kunnen og Nobelprisens Hensigt er hos Forfatterinden opfyldt i en sjælden Grad. Hr. Rønnows aandfulde og livlige Fremstilling turde have gjort Regning paa en større Tilhørerkreds. Da vi Skandinaver møder saa velvillig en Optagelse blandt tysktalende Katholikker (Johannes Jørgensen, Sigrid Undset!), burde vor Taknemmelighed herfor ogsaa vise sig i en levende Interesse for vore Trosfællers Kultur.

Foredrag i Aarhus.

Onsdag den 18. Febr. havde vi den store Glæde atter at høre Hofdame Utke Ramsing her i Aarhus. Denne Gang var Emnet »Katholsk Aktion«, et overordentlig fint tilrettelagt Foredrag med mange gode Tanker. Frk. Utke Ramsing gav her Udtryk for den hellige Faders inderlige Ønske om, at alle vi, der er saa gudbenaadede at tilhøre den hellige katholske Kirke, maa staa sammen og hjælpe hverandre. Vi maa være rustede til Kampen ved at kunne vor Katekismus paa Fingrene, baade for at kunne vejlede de søgende og imødegaa de angribende. Hvilken pragtfuld Tanke, om katholske Mænd i Lighed med Kvinderne dan-

nede deres verdensomspændende Liga, det vilde dog være »Union de Prière« i Verdensformat.

Vi ønsker, at Gud vil velsigne Frk. Utke Ramsings Ofre og lade hendes Ord finde Jordbund i danske katolske Mænds og Kvinders Hjerter. *E. Sch.*

Haderslev.

Den katolske Kirke i Haderslev har faaet indlagt et fortrinligt Centralvarmeapparat. Arbejdet er blevet udført med særdeles stor Dygtighed af Ingeniør Krenk, Kolding, og hele Menigheden er selvfølgelig meget glad og taknemmelig for det. Kirkens Opvarmning er i mange Henseender et stort Fremskridt for den sønderjydske Menighed.

Apparatet og dets Indbygning er en storartet Gave som Guds Moder og den h. Josef har skaffet os; tilsyneladende holder de meget af den overmaade fattige Menighed i Sønderjylland, og vi skylder dem overordentlig stor Tak derfor.

Gid Vor Frue og den h. Josef nu snart kunde finde de fornødne Penge til at bygge en Skole; foreløbig har vi kun et Værelse i Præstegaarden til vor Disposition, og vi staar næsten paa Gaden med de mange Børn, som søger Skoleundervisning hos os. *Pastor L. Wolff.*

»Das Christentum und das Sexualproblem«

5 Foredrag af:

Univ.-Prof. Dr. Johannes Ude, Graz.

Foredragene holdes fra 26. til 30. Marts 1931, hver Aften Kl. 20 i Festsalen paa Borups Højskole, Frederiksholmskanal 24,

over følgende Emner:

Torsdag d. 26. Marts: »Als Mann und Weib schuf er sie«. Gen. 1,27.

Fredag d. 27. Marts: »Beide werden ein Fleisch sein«. Gen. 2,24.

Lørdag d. 28. Marts: Rassenhygiene, Bevolkerungspolitik und christliche Ethik.

Søndag d. 29. Marts: Der wundeste Punkt in der Sittlichkeit.

Mandag d. 30. Marts: Heilige Vaterschaft und reine Mutterschaft.

Foredragene er paa Tysk, uden Tolk. -- Adgangskort à 2 Kr. til samtlige Foredrag og 50 Øre til enkelte — faas hos: Th. Linds Eftf., Nørregade 2. St. Ansgars Boghandel, Vodroffsvej 2. Katholsk Boghandel, Stenosgade 3. Portneren, Hans Bogbinders Allé 2, evt. resterende ved Indgangen.

Meddelelse fra Rosenkranssognet, St. Ansgars Sogn og Sakramentsognet.

De endnu resterende Menighedsbidrag for 1930 (Kirkeskat, Præstepenge m. m.) bedes *snarest* indbetalt til Menighedskontoret eller til dets Inkassator eller til Præsterne.

Forvaltningsraadet.

St. Andreas Kirke. I Fastetiden holdes hver Søndag Kl. 5 Fasteprediken.

St. Annæ Kirke. I Fastetiden holdes hver Fredag Aften Kl. 8 Fasteprediken.

Sakramentskirken. I Fastetiden holdes hver Søndag Aften Kl. 6 Fasteprediken.

St. Ansgars Kirke. I Fastetiden holdes hver Søndag Kl. 5 Fasteprediken.

Rosenkranskirken. I Fastetiden holdes Fasteprediken hver Søndag Kl. 5 ved Pastor Knud Mariboe, S. M. M.

Jesu Hjerter Kirke. Fastepredikener hver Søndag Aften Kl. 6. Emnet er: *Apostlen Johannes's Breve til de syv Menigheder* (Aabenb. 1,9—3,22.) [Teksthelfter faas hos Boghandlerne].

De tyske Fastepredikener i St. Knuds Kapel bortfalder i Aar, og i Stedet holder *Prof. Dr. Johannes Ude* fra Universitetet i Graz fem Foredrag om »*Das Christentum und das Sexualproblem*«. Foredragene holdes i Borups Højskoles Festsal, Frederiks Holms Kanal 24 fra den 26.—30. Marts hver Aften Kl. 8.

Katholsk Radio-Klub. I Henhold til Lovene indkaldes herved til ordinær Generalforsamling, som finder Sted Torsdag d. 12. Marts Kl. 20 i Vesterhus med følgende Dagsorden: 1. Valg af Dirigent. 2. Beretning. 3. Regnskab. 4. Valg af 1 Bestyrelsesmedlem. 5. Eventuelt.

Menighedsaften i Sankt Ansgars Menighed.

Alle Menighedens Medlemmer indbydes til Menighedsaften i Sankt Ansgars Salen (Bredgade 67²) paa Passionssøndag Aften (den 22. Marts) Kl. 8. — Der fremvises Lysbilleder fra det hellige Land. — Der er gratis Adgang; man bedes dog forinden afhente et Adgangskort, som faas hos Præsterne og paa Menighedskontoret. »*Sursum Corda*« bedes medbragt.

Sankt Knuds Skole (Kbhvn.) Stenosgade 4.

Katholske Elever, som ønskes optaget i Skolens 1. Underklasse nu til Sommer, bedes indmeldt snarest muligt. Daabs- og Vaccinationsattest bedes forelagt ved Indmeldelsen.

Rektor for Sankt Knuds Stiftelse-

A.C. Onsdag den 11. Marts Kl. 20: **Extraordinær Generalforsamling.** Dagsorden: Udnævnelse af Æresmedlem.
Adm.

A.C. Onsdag den 11. Marts Kl. 20¹⁵, Forfatteren *Hans Ahlmann*: »En Udvikling fra Johannes Jørgensen over Stuckenbergs til Johannes V. Jensen« — med Oplæsning.
Gæstekort, se Ugebladet for Søndag d. 22. Febr. *Adm.*

Conventus missionariorum insulæ Selandiæ erit die nono Martii, loco ac tempore consuetis.

Husk Elisabethforeningens Basar!

Gaver modtages af:

Pastor von Kettenburg, Bredgade 64³, Telf. Palæ 58.

Fru A. Osterhammel, Frederiksborggade 54, Telf. Byen 720 y.

Frk. C. Tetzlaff, Palludan Müllersvej 5, Telf. Vester 1190 y.

Frk. F. Stratböcker, Jægersborg Allé 19, Telf. Ordrup 386.

Exercitier for Herrer

afholdes i **Ordrup Præstebolig** i den stille Uge fra Onsdag den 1. April Kl. 8 Aften til Paaskesøndag Morgen. Deltagerne følger Dagsordenen for lukkede Exercitier. Baade ældre og yngre (dog ikke under 18 Aar) kan deltage. Vederlag for Opholdet 10 Kr. — Anmeldelse med nøjagtig Adresse bedes senest Palmesøndag, d. 29. Marts, sendt til Pater *M. Spaus S. J.*, Mosehøjvej, Charlottenlund.

Kirkelig Kalender.

8. Marts S. 3. Søndag i Fasten.	15. Marts S. 4. Søndag i Fasten.
9. — M. Francisca af Rom.	16. — M. Ferialdag.
10. — Ti. 40 Martyrer i Sebaste.	17. — Ti. Patrick.
11. — O. Ferialdag.	18. — O. Cyrillus af Jerusalem.
12. — T. Gregor den Store.	19. — T. Joseph.
13. — F. Ferialdag.	20. — F. Ferialdag.
14. — L. Ferialdag.	21. — L. Benedikt.

Ugens Messebønner.

8. Marts S. 3. Søndag i Fasten (208—204); 2. Johannes af Gud (848—886).
9. — M. Francisca af Rom (848—886); 2. Ferialdagen (N.-M. 213), Slutningsevangelium: Ferialdagens (216—210). — *Eller*: Ferialdagen (N.-M. 213); 2. Francisca (N.-M. 848).
10. — Ti. 40 Martyrer i Sebaste (849—887), 2. Ferialdagen (N.-M. 218), 3. Om de helliges Forbøn (122—[105]), Slutningsevangelium: Ferialdagens (220—211). — *Eller*: Ferialdagen (N.-M. 218); 2. 40 Martyrer (N.-M. 849), 3. Om de h.s Forbøn (122—[105]).
11. — O. Ferialdag (N.-M. 222); 2. Om de h.s Forbøn (122—[105]), 3. For de levende og døde (122—[110]).
12. — T. Gregor den Store (850—888); 2. Ferialdagen (N.-M. 227), Slutningsevangelium: Ferialdagens (229—213). — *Eller*: Ferialdagen (N.-M. 227); 2. Gregor (N.-M. 850).
13. — F. Ferialdag (N.-M. 231); 2. og 3. som Onsdag.
14. — L. Ferialdag (N.-M. 238); 2. og 3. som Onsdag.

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udg. af Messebogen (1926), det andet den gamle Udg. (1907).

Korsvejsandagt Torsdag Aften: Jesu Hjerte Kirke Kl. 8 med Prædiken. Fredag Aften: St. Ansgars Kirke Kl. 8, Rosenkranskirken Kl. 7¹/₂, St. Annæ Kirke Kl. 8, St. Andreas Kirke Kl. 7¹/₂, Sakramentskirken Kl. 8, St. Josefs Kirke Kl. 7¹/₂.

Rosenkranssognet. Kongregationen »Maria Rosenkransdronning« har Fælleskommunion Søndag den 8. Marts i Messen Kl. 8

Exercitier for unge Piger.

Nedenstaaende Mariakongregationer indbyder herved unge Piger til *Exercitier i Assumptionsklostret »Rygaard«*, Bernstorffsvej 54, Hellerup, fra Tirsdag den 31. Marts Kl. 18³/₄ til Paaskelørdag d. 4. April Kl. 11.

Dagsordenen for lukkede Exercitier følges.

Deltagelse bedes meldt til Frk. Marie Wissum, Strandboulevard 33, Kbhvn. Ø., senest den 28. Marts.

»Apostlens Dronning«. »Fredens Dronning«.

»Den ubesmittede Undfangelse«. »Maria Rosenkransdronning«.

Katholsk Højskole.

Tirsdag d. 10. Marts Kl. 20 i St. Knuds Sal, Stenosg. 4 B.

Pater Fr. Kùperle: Missionen paa Stillehavsøerne.

Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« bedes medbragt.

FREMMESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (A. B. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

79. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 S Kbh. K. Tlf. Pulæ 3762, Kl. 1—4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Cay Benzon, Nørrebrogade 27, København N. Tlf. Nora 239 x. Træffes som Regel bedst alle Hverdage (undt. Tirsdag) Kl. 5—6. Der kan ogsaa gives Besked pr. Tlf. Byen 6505.

Nr. 11.

Søndag den 15. Marts

1931

INDHOLD: Pave Pius XI's Rundskrivelse. — Kirkens Beskytter. — Hans Moders Brudekrans. — Falskmøntneri og Ægteskab. — Reolen. — Pastor Franz Frederik Maurers Præstejubilæum. — Ansgariusforeningen. — Basaren i Aarhus. — Fra den vide Verden. — Fra Hovedstad og Provins. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Pave Pius XI's Rundskrivelse om det kristne Ægteskab.

(Fortsat.)

3. Kampen mod Troskaben, Ægteskabets andet Gode.

Lad os nu gaa over til den anden Gruppe af Vildfarelser. Den vedrører den ægteskabelige Troskab. Her er der først at bemærke, at enhver Forseelse mod Afkommet i en vis Forstand ogsaa er en Synd mod Troskaben. Det ene Gode i Ægteskabet er nemlig nøje forbundet med det andet. Men desuden bør der særskilt omtales lige saa mange Klasser af Vildfarelser og Forseelser mod Troskaben mellem Ægtefolk, som der findes huslige Dyder, der betegnes og sammenfattes ved Ordet Troskab. Vi mener den af begge Parter ærlig bevarede Kyskhed, Hustruens værdige Underordning under Manden og ende lig den livsvarige og ægte indbyrdes Kærlighed.

a. Farlige Venskaber.

Troskaben angribes og nedværdiges altsaa for det første af dem, der staar paa det Standpunkt, at der burde gøres

Indrømmelser over for vor Tids Anskuelse og Skikke med Hensyn til visse falske og ikke ufarlige Venskabsforhold med tredje Person. De samme Angribere paastaar ogsaa, at Ægtefolk angaaende dette fælles Anliggende skulde have større Frihed baade for deres Tankegang og Liv. Den var saa meget desto nødvendigere, som ikke faa efter deres Mening havde saa stærke, medfødte erotiske Tilbøjeligheder, at de ikke kunde tilfredsstille dem inden for det monogame Ægteskabs snævre Rammer. Derfor betragter de ogsaa ærbare Ægtefolks strenge Holdning og Opfattelse, der fordømmer og afviser alle frivillige ukyske Følelser over for udenforstaaende og enhver ukysk Handling, som gammeldags Snæversind og Snæverbjertethed eller som uværdig og foragtelig Jalousi og Skinsyge. Af samme Grund hævder de ogsaa, at Straffelovgivningen om den ægteskabelige Troskabs Bevarelse er meningsløs eller i det mindste burde erklæres ugyldig og meningsløs.

Kyske Ægtefællers ædle Sind og Hjerte vil, Vi ved det godt, med Afsky og Foragt tilbagegive den Slags tomme og skamløse Fraser. De behøver jo blot at følge deres egen naturlige Samvittighed. Men det forstaar sig af sig selv, at Naturens Røst i denne Sag desuden godkendes og bekræftes baade af Guds Bud: »Du maa ikke begaa Ægteskabsbrud«, ¹⁾ og af Christi Ord: »Hver den, som ser paa en Kvinde for at begære hende, har allerede bolet med hende i sit Hjerte.« ²⁾ Ingen menneskelige Skikke og Vaner, ingen daarlige Eksempler, ingen Form af saakaldte Kulturfremskridt vil nogen Sinde kunne afsvække dette Guds Buds forpligtende Kraft. Thi ligesom »Jesus Kristus er den samme i Gaar og i Dag og i al Evighed«, ³⁾ saaledes er og forbliver ogsaa Christi Lære altid den samme, og ikke en eneste Prik af den vil forgaa, før alt fuldbyrdes. ⁴⁾

b. Kvindens Emancipation.

De samme Mennesker, som i Skrift og Tale søger at forringe og fordunkle den ægteskabelige Troskabs og Kysk-

¹⁾ 2 Mos. 20, 14.

²⁾ Mt. 5, 28.

³⁾ Hebr. 13, 8.

⁴⁾ Mt. 5, 18.

heds skønne Glans, optræder ogsaa gerne som Vildfarelsernes Lærere paa et andet Omraade. De gaar nemlig ud paa at undergrave Kvindens samvittighedsfulde og ærefulde Underordning under Manden. Ja, nogle af dem er endnu dristigere, idet de ganske meningsløst taler om uværdig Trældom, hvori Hustruen befinder sig overfor sin Ægtefælle, og om, at begge Parters Rettigheder var fuldstændig ens. Da altsaa denne Retslighed var krænket ved den enes Trældom, brovter de meget overlegent med, at Kvindens Frigørelse allerede var en Kendsgerning eller nu skal blive det. De har en tredobbelt Frigørelse paa deres Program: een angaaende Hjemmets Ledelse, een angaaende Formuens Forvaltning og een angaaende Børnebegrænsning og Fosterdrab. De kalder dem den sociale, henholdsvis den økonomiske og den fysiologiske Emancipation. Ved den fysiologiske forstaar de det Krav, at Kvinderne efter egen fri Bestemmelse er fritaget eller skal fritages for en Hustrus Byrder, hvad enten det nu drejer sig om dem, hun har som Ægtefælle eller som Moder. (At disse Bestræbelser ikke er nogen Emancipation, men en modbydelig Forbrydelse, har vi allerede sagt med titstrækkelig Tydelighed.) Den økonomiske bestaar i, at Kvinden ogsaa uden sin Mands Vidende, ja mod hans Vilje uden videre kan have sin egen Forretning og lignende, føre den og administrere den uden Hensyn til Børn, Mand og hele Familien. Den sociale endelig tilsigter at fratage Hustruen alle huslige Sysler og Pligter over for Børnene eller Familien, saaledes at hun ikke behøver at tage sig af dem, men frit kan følge sine Indskydelser og Tilbøjeligheder og ogsaa beklæde offentlige Hverv og Embeder.

Men dette er ikke nogen virkelig Emancipation, ikke den Frihed, som Fornuften og den personlige Værdighed kræver, heller ikke den Frihed, som tilkommer en ædel kristen Kvindes og Moders Kald. Det er snarere en Ødelæggelse af det kvindelige i hendes Natur og af hendes Moderværdighed. Det er Familiens Ruin, idet Manden berøves sin Hustru, Børnene deres Moder, Hjemmet og Familien deres stadig vaagne Beskytterinde og Vogterske. Ja, man kan sige endnu mere: Denne falske

Frihed og unaturlige Ligestilling med Manden ender med Kvindens Undergang. Thi stiger hun ned fra det Herskersæde, som Evangeliet har anvist hende inden for Husets Vægge, vil hun meget hurtigt (om ikke efter det ydre Skin, saa dog i Virkeligheden) glide tilbage i den gamle Trældom, hun vil igen blive Mandens Redskab og ikke andet og mere, saaledes som det var i den hedenske Tid.

Denne Ligestilling og Jævnbyrdighed, som man overdriver saa stærkt og skiltes saa meget med, bør utvivlsomt anerkendes med Hensyn til de personlige Rettigheder og den menneskelige Værdighed og til, hvad der er givet med Ægtepagten og det ægteskabelige Samlivs Væsen. Med Hensyn til disse Ting er det ganske klart, at begge Parter absolut har den samme Ret og er bundet ved den samme Pligt. Men ellers bestaar der en vis Ulighed, en vis Over- og Underordning, fordi Hjemmets Vel og den nødvendige Enhed og Fasthed i Familiens Ledelse og i dens Orden kræver den.

Skulde der være Lande, hvor den gifte Kvindes sociale og økonomiske Stilling trænger til en eller anden Forandring, fordi Kulturlivet har antaget helt forandrede Former, saa bliver det Samfundsmagtens Opgave at bringe Hustruens borgerlige Rettigheder i Overensstemmelse med vor Tids Krav og Tarv. Herved bør der naturligvis tages Hensyn til, hvad det kvindelige Køns medfødte Særpræg, Sædernes Ærbarhed og Familiens fælles Bedste forlanger. Kun maa Familiens væsentlige Form og Struktur forblive uantastet, fordi den er fastsat af en højere Autoritet og Visdom end den menneskelige; den er Guds Værk og kan ikke forandres hverken af det Offentliges Lovgivning eller af de enkeltes Forgodtbefindende.

c. Den saakaldte Sympathi.

Ægteskabets Fjender i den nyere Tid gaar endnu et Skridt videre. Den ægte og varige Kærlighed, som jo er Betingelse for Held, Lykke og Samhold i Ægteskabet, vil de erstatte med en vis Overensstemmelse i det blinde Driftsliv og indbyrdes sanselig Dragelse. Dette

kalder de »Sympathie«. Forsvinder disse Følelser igen, saa paastaar de, at det Baand, som altsaa forenede Hjerterne, slappes og løses helt. Hvad er dette Standpunkt andet end at bygge sit Hus paa Sand? Saa snart det bliver udsat for Prøvelsernes Bølger, siger Christus Herren, begynder det at ryste og styrter sammen. »Vindene blæste og faldt over dette Hus, og det faldt, og dets Fald var stort.«¹⁾ Derimod vil det Hus, som er grundfæstet paa en Klippe, d. v. s. paa Ægtefællernes gensidige aandelige Kærlighed, og ydermere bestyrket ved Hjerternes velovervejede Sammensmeltning for Livstid, ikke kunne rystes af nogen Modgang og endnu mindre lægges i Grus. (Fortsættes.)

Kirkens Beskytter.

(Til Sankt Josephs Fest, den 19. Marts.)

I de sidste 20 Aar har Kirken, aabenbart systematisk og i en bestemt Hensigt, ført Vor Herres Plejefader frem i Forgrunden. I Confiteor, hvor Johannes Døberen, Ærkeenglen Michael, Petrus og Paulus nævnes Side om Side med Jesu Moder, staar St. Joseph ikke. I de gamle Messebøger findes hans Navn ikke i Søndagens Anraabelse af de Hellige. Og nu har vi saamaend en særlig St. Josephs-Præfation. Den hellige Joseph er stillet frem i Helgenernes allerførste Række.

Der var engang, da jeg syntes, at St. Joseph var altfor ubetydelig en Person til at blive æret saaledes. Hvad ved vi egentlig om ham? Lidet, saa at sige intet; vi ved ikke engang, om han oplevede at se sin guddommelige Plejesøn træde offentlig frem. Efter Beretningen om Jesu Barn-dom forsvinder Joseph af den hellige Skrift. Hvorfor skulde der nu med eet lægges saa meget Mærke til ham? Hvad kunde han vel være Forbillede for?

Saadan tænkte man, da man som ung Student søgte store Navne og lysende Forbilleder: store Kristne, betydelige Mænd, som ogsaa Ikke-Katholiker maatte anerkende, som kunde virke som et straalende Forsvar for Troen,

---

¹⁾ Mt, 7, 27.

netop fordi de, bortset fra deres Tro, var fremragende som Videnskabsmænd, Fyrster, Folkeførere, eller hvad det nu kunde være.

Man lavede sig i sine Tanker, maaske endda ogsaa paa Papiret, en Liste over berømte Mænd, geniale Kunstnere, Malere, Billedhuggere, Digtere, Musikere, som havde været Katholiker og følte sig hævet derved, ja, betragtede det i Grunden som en Ære for Christi Kirke, at saadanne berømte Mænd havde hørt til den.

Det var dengang. Tyve Aar efter, da man er blevet en Smule klogere, undrer man sig over den hemmelighedsfulde Stemme, der altid hvisker Kirken de rette Tanker i Øret i rette Tid. Kirken begyndte at fejre den beskedneste af alle Guds beskedne Helgener som en af de største: den jævne Haandværker, der ikke gjorde andet end stille og tilfreds at gøre den Gerning, Gud anviste ham; paa hvem end ikke den svageste Afglans af Plejesønnens Ry faldt; han, der fik tildelt det højeste Hverv, noget Menneske har haft: at være Guds Søns Beskytter i hans Ungdom. En Haandværker er Christi Kirkes Vogter. Christi Kirke er ikke særligt Fyrsternes, de Lærdes, de store Kunstneres Kirke; dens Stifter valgte en Haandværker til Plejefader og Fiskere til Apostle. I denne Kirke er kun den stor, hvis Sjæl bøjer sig for Gud i Stillhed og Ydmyghed. I den kan selv en Kejser kun blive salig, hvis han elsker Gud over alt og sin Næste som sig selv, og dens Paver dømmes efter, om de har været deres Brødres Tjenere. I denne Kirke er Arbejderen ikke Proletar, men Guds Barn. Dens Beskytter er Joseph, Tømmermanden fra Nazareth.

(Efter »Der frohe Sinn«.)

Hans Moders Brudekrans.

Skræderen i B. havde mange Børn. Der var 10. Karl, den yngste af dem, hjalp allerede, medens han endnu gik i Skole, sin Fader med Skræderiet. Men ikke nok med det — han hjalp ogsaa deres Nabo, Skomageren, med hans Arbejde, og den 13-aarige Dreng forsaalede Sko for hele sin egen store Familie. Og endnu eet: han samlede paa Klude og gammelt Jern, som han solgte, og for Pengene

købte han Kul, som han opbevarede i Kælderen til Vintrens Komme. Om Vinteren bragte han saa Kul omkring i Nabolaget.

Da han var 14 Aar, havde han allerede sammensparet 100 Mark. En Dag sagde han til sin Moder: »Mor, jeg vil være Præst«! »Du ved, vi er for fattige til at lade dig studere«, var Svaret. »Jeg skal nok selv klare det«, sagde Drengen, jeg har allerede Skolepenge til det første Aar«.

Han kom i Gymnasiet, sprang to Klasser over, fik senere et Stipendium, hjalp sine mindre begavede Kammerater med Lektier, lappede deres Benklæder og forsaalede deres Sko, understøttede sin Familie, fuldførte med Glans sine Studier i Gymnasiet, studerede Theologi og modtog slutte- lig Præstevielsen. En ung Greve, hvis Interesse for ham var blevet vakt, da han hørte om hans Fattigdom og Energi, bad, om han maatte bidrage sit til at gøre den Dag, han læste sin første Messe, festlig for ham og hans Familie, og samlede dem til en smuk Højtidsfest. Han bad tillige de kirkelige Myndigheder, om den unge Præst maatte blive Kapellan i en af Industribyerne i Øvreschlesien, i Nærheden af Faderens Slot, og det skete.

Paa disse Kanter var der en Jesuitermission, og efter 10 Aars Forløb indtraadte den ivrige unge Kapellan i Jesuiterordenen. Stadig fortsatte han sine Studier. Han rejste til Belgien og videre til Ostindien. Her grundlagde han en Mission, som er i fuld Blomstring den Dag i Dag, og han og en Lægbroder brændte selv Teglsten til Kirkebygningen og lærte ogsaa de indfødte Kunsten. Samtidig lærte den utrættelige Missionær tre indiske Sprog: Santhala, Orissa og Bengali og skrev flere Bøger paa de førstnævnte to Sprog, bl. a. en Salmebog, hvori han gengav de smukkeste tyske og polske Salmer i Oversættelse.

Efter at han i femten Aar havde virket blandt Hedningerne og tillige faaet Tid til at afholde Konferencer for de engelske Katholiker i Kalkutta, blev han syg. Det var Pest. Han kom sig, og førend han endnu var kommet rigtig til Kræfter, vendte han tilbage til Europa, arbejdede et Aar i Rumænien og derefter 10 Aar blandt den polske Befolkning i Tyskland — og optog ogsaa her et sandt apostolisk Arbejde.

Han døde under et Ophold i Sachsen. En øvreschlesisk Præst lod Liget føre til Zaborze i Øvreschlesien. Over Graven hvælver sig en Grotte, en Efterligning af Grotten i Lourdes. I den afdødes Kuffert fandt man en Æske med følgende Paaskrift. Maa først aabnes efter min Død. Hvad indeholdt den?

En Myrtekrans og en Seddel. Paa denne stod: »Det er min elskede Moders Brudekrans. Den har fulgt mig over-

alt, i de forskellige Lande, paa Rejser til Lands og Søs, som et Minde om hint hellige Øjeblik, hvor min Moder for Herrens Alter lovede at være tro i sit Kald. Hun har holdt sit hellige Løfte. Hun havde ni Børn, og dog var hendes Hjerte ved Tanken paa min forestaaende Fødsel opfyldt af Fortrøstning og Glæde. Hende skylder jeg — næst Gud — Liv og Kald. Havde hun ikke villet min Fødsel, var jeg aldrig blevet Præst og Missionær og havde ikke i ni forskellige Tungemaal kunnet tale til u dødelige Sjæle. Giv mig min Moders Brudekrans med i Graven, derom beder jeg den, som finder dette.«

Det var for sent. Kisten var lukket, Graven kastet til. Myrtekransen blev lagt for Guds Moders Fødder (dækket bag Glas) i Grøtten over hans Grav.

Falskmøntneri og Ægteskab.

For en Del Aar tilbage gjorde en siden afdød Forfatter sig til Talsmand for den opsigtsvækkende Tanke, at Falskmøntneri ikke gjorde nogen Fortræd, hvis blot Mønterne eller Sedlerne var saa godt efterlavede, at de ikke kunde skelnes fra ægte. Hvis de ikke kunde opdages, kunde de heller ikke skade.

Jeg kommer til at mindes den mærkelige Paastand, da jeg i et Dagblad læser Referat af et Foredrag, som en af de talrige tyske Ægteskabs-Reformatorer har holdt i København. Det ser nemlig virkelig ud til, at Taleren er kommet ind paa samme Idé som den afdøde Forfatter. Han skal i hvert Fald have sagt, at Adskillelsen mellem Ægteskab og løs Forbindelse er meningsløs, fordi det ikke er til at se paa Parrene, om de er ægteviede. Og ligervis er det latterligt, mente han, at gøre Forskel mellem ægtefødte og uægtefødte Børn, eftersom denne Forskel ikke kan opdages ved Betragtning af Børnene.

I sin Tid opstod der Diskussion om Problemet med de uopdagelige falske Penge, men det lykkedes ikke de tililende Sagkyndige at gøre Forfatteren begribeligt, hvordan man ikke ustraffet sætter dækningsløse Værdibeviser i Omløb. Saa døde han. Siden fik vi Krig og Inflation, og selv de enfoldigste af os fik Øjnene op for, at endogsaa Statens egne Penge kan blive værdiløse, hvor godt prægede og trykte de end er, hvis nemlig de ikke længere er, hvad de giver sig ud for: Anvisninger paa reel Værdi.

Det vil muligvis gaa paa samme Maade med dem, der i Ægteskabet ikke kan faa Øje paa Falskmøntneriets Fare.

De vil ikke lade sig gaa paa af Forstandens Argumenter, saa længe deres Øjne ikke kan se Forskel paa gode og slette Penge. Maaske de vil dø uden at være overbevist. Men der kommer i hvert Fald en Dag, hvor de enfoldigste ser Følgerne, naar de har viklet sig ud af deres Aarsagers Svøb og er groet op for Øjne og Næse paa os alle.

Samliv mellem Mennesker, det er nemlig ogsaa et Værdibevis. Og derfor trykker man Ordet Ægteskab paa baade Prøveægteskab og Kammeratægteskab for at gøre Opdagelsen af Forskel mere vanskelig. Men det kommer alene an paa, hvad dette Værdibevis dækker af reelle Værdier. Samlivet — mellem Mand og Kvinde og mellem Forældre og Børn — stiller sine store Krav til reelt eksisterende menneskelige Værdier. Og det er ikke vanskeligt at gennemtænke, hvori disse Krav maa bestaa. Til syvende og sidst er de forenet i det ene, Kravet om Troskab. Troskaben er Personlighedens Dækning af Samlivets Krav, og det »Ægteskab«, der ikke kan indløses hos Ægtefællerne med Troskab, er menneskeligt og samfundsmæssigt værdiløst Papir.

Den samme tyske Ægteskabs-Reformator fandt kun mellem Ægteskabet og den løse Forbindelse den Forskel, at Ægteskabet havde visse Underskrifter paa et Stykke Papir. Kun Papir var al Forskellen. Se, det skulde han være forsigtig med at sige! Papiret har vi saamænd fælles, og de uægte Ægteskaber gør endda det bedste Forsøg paa at faa Papirerne saa ens, at de ikke kan skelnes fra hinanden. Men det andet, hvad Papirerne kan indløses med, det er Forskellen.

T.

Stenporten, Roman af Paula Grogger. To Bind (340 + 345 S.) Jespersen & Pio, Pris Kr. 16,50.

Denne Roman fra de steierske Alper med Handling paa Napoleonstiden er for saa vidt beundringsværdig, som det er lykkedes Forfatterinden at give en Række højst interessante Billeder af de steierske Bønders Liv, deres Tro og især deres Overtro. Hvor godt hun er inde i sit Emne ses allerbedst af hendes Skildringer af de gejstlige Personers Tanker og Stemninger, som virkelig sætter en tilbage til Oplysningstidens fattige Theologi og gabende Kløft mellem dannet Blaserthed og Troens folkelige Vildskud.

Men som Kunstværk lader Romanen meget tilbage at ønske. Den er med sine næsten 600 store Sider drøj at komme igennem, saa mange Siders kunstnerisk Ørken, man maa gennemvandre. Den megen bondske Overtro er ogsaa kun dyster og tung, slet ikke — som hos Selma Lagerløf — yndefuld Poesi. Ind imellem møder man dog bedaarende Smaating, især den gamle døve Fredsdommers sidste Øjeblikke, hvor han ved Synet af en fattig ung Pige med et spædt Barn oplever Bethlehem, før han falder for fjendtlige Kugler fra en Vagtpost, hvis Tilraab han ikke kunde høre.

Forfatterinden taler stadig selv med i Romanen, og det er maaske den sværeste Kunst at gøre dette med Skønsomhed. Det lykkes heller ikke. Hun tager alt for afgjort Parti for og imod sine Personer, og ganske særligt de frommes Sladder tager hun fat paa med Uskaansomhed. De moralske Betragtninger er ordrige, ligeledes Natursammenligningerne, som forvirrende dynges paa hinanden. Men ogsaa her standser man af og til ved et enkelt Billede, som er helt vellykket, en enkelt Overvejelse, som er mere end Ord.

Det moralske Indhold savner Kraft. Forfatterinden side-stiller Menneskeliv og Naturens Gang med saa megen Følsomhed, at det virker udviskende paa Menneskebedømmelsen. Hendes Evangelium er det rette, Kærlighedens, men en Kærlighed, der ikke er stærk nok til at omskabe sin Genstand, kun blid nok til at bære over med den.

Bogen vil væsentligt blive læst paa Grund af sine baade rørende og pudsige Billeder af en jævn Befolknings katholske Liv og højst ukatholske Overtro. Og hvis Paula Grogger en Dag forsøger i en snævrere Ramme at fortælle en ganske enkel Historie, tør vi haabe at kunne blive fortryllet af den Poesi, som her i Bogen skaber enkelte Stemninger og Billeder af varig Værdi.

H. D. T. Kiærulff.

Vox Romana. (En forsinket Anmeldelse.)

Til Julen udgav finske Katholiker et indholdsrigt Hæfte med ovennævnte Titel. Biskop Buckx skriver deri om romerske Birgittaminder, og de øvrige Artikler drejer sig om Kirkens Stilling til økonomiske og sociale Problemer, skønt det næppe er helt rigtigt at kalde Privatejendommen for en Naturretighed. Danske Læsere vil have Fornøjelse af Hæftet, som ikke er paa Finsk, men paa letforstaaeligt Svensk.

Tom.

Benediktinische Monatschrift.

De ældre Aargange af dette berømte Tidsskrift, som aarlig udgaar i 6 Dobbelthefter fra Benediktiner-Abbediet Beuron, har i flere Aar været til Raadighed paa vort kgl. Bibliothek ved Udlaanet og paa Læsesalen. Herefter vil

Maanedsskriftet faa sin egen Plads i Tidsskriftafdelingen paa Læsesalen, saa Hefterne altsaa er tilgængelige, efterhaanden som de udkommer.

Aarets første Dobbelthefte, der indleder med en Betragtning over Septuagesimatiden af Klostrets Abbed, Raphael Walzer, indeholder blandt andet en interessant Biografi af Dr. Carl Sonnenschein, denne mærkelige Præst, som ved sit uselviske, utrættelige Arbejde blev en af de største Foregangsmænd inden for Katholicismen i Berlin og lærte de tyske Studenter at tage det sociale Arbejde op. »Berlins Apostel«, kalder Forfatteren af Artiklen, Pater Suso Mayer, O. S. B., Dr. Sonnenschein. Som saadan nævnes han overhovedet ofte i Tysklands Hovedstad, selv om han vel nok navnlig maa dele dette Apostolat med Dominikanerne i Moabit.

Ikke mindst vil P. Willibrord Verkades »Vom Wachstum und Fruchtbringen der Seele« gøre Indtryk paa Tidsskriftets Læsere. Pater Verkade er Ordensmand indtil sin inderste Sjæl, men Kunstnerkaldet fornægter sig ikke hos denne fromme Benediktinermunk. Maleren Verkade viser os Naturen i dens Arbejde og Vækst, medens Munken viser, hvordan Sjælen af den kan lære at vokse og bære Frugt. Det Humor, som glimter gennem hans alvorsfulde, skønne Bog, »Die Unruhe zu Gott«, kommer ogsaa momentvis frem i denne Betragtning, som naar han f. Eks. drager en Sammenligning mellem Havernes fede eller magre Jordbund og Sjælens forskellige Anlæg. »Oft forudsætter saavel Sjælene som deres Ledere, at alt kan trives i Sjælens Have.« »Gør saadan som den eller den Hellige«, kan man ofte høre. Men det er lige saa sindssvagt, som naar en Professor i Malerakademiet vilde sige til en Elev: »Mal som Rafael«, eller til en anden: »Gør dette som Michel Angelo«.

Blandt Boganmeldelserne findes en begejstret Omtale af Przywarus »Das Geheimnis Søren Kierkegaards« ved Siden af nogle anerkendende Ord om Heinrich Schäders Oversættelse af den danske Filosof »Begybet Ironi«. Ogsaa vil sikkert Pater Dominikus Johners forskellige Opsatser paa Kirkemusikkens Omraade læses med stor Interesse.

A. E.

Pastor Franz Frederik Maurers Præstjubilæum.

Pastor Maurer holdt 25 Aars Præstjubilæum Tirsdag den 10. Marts; men Pastor Maurer bor ikke mere her i Danmark, han er Rektor for Kirken ved Ursulinen-Lyceum,

Neheim a. Ruhr, et Sted, der synes at passe godt for Jubilarens desværre ret skrøbelige Helbred.

Selv om Pastor Maurer saaledes er ude af Øje, saa er han dog ikke ude af Sind for dem, der har kendt ham; man glemmer nu ikke saadan Pastor Maurer, naar man har kendt ham, og selvfølgelig endnu mindre, naar man skylder ham sin Optagelse i Kirken, hvad der ikke er saa ganske faa, der gør.

Jeg talte engang med gamle Biskop von Euch om Pastor Maurer, og han sagde da, at der var ingen af Vikariatets Præster, som det saadan interesserede ham at høre paa, som netop Pastor Maurer, og jeg ved, det passede. Jeg undrede mig heller ikke derover, for der er heller ikke

Pastor Franz Frederik Maurer.

ret mange Mennesker, som det i den Grad har interesseret mig selv at høre paa, som Pastor Maurer. Som han kan fortælle, naar han først tager fat. Det er vidunderligt! Han gaar fuldstændig op i det, han siger; forsøger man en eller anden Bemærkning, hører han det overhovedet ikke første Gang, anden Gang gaar der maaske som en Krusning hen over hans Ansigt, og først tredje Gang kan det være, at man opnaar Gehør. Men netop denne Optagethed af Emnet river Tilhøreren med. Det var en Fest at gaa til Konvertitundervisning hos Pastor Maurer.

Han har ogsaa Ansigtsudtrykkets Gave. Ja, jeg kan undertiden gribe mig i ganske uvilkaarligt at efterligne Pastors Maurers Mine og Smil, naar jeg vil fremstille noget rigtigt, saa det kan gøre Indtryk.

Det er ikke altid, man kan faa P. M. i Gang, netop

naar man ønsker det; saa maa man bruge List. Jeg vilde engang i Høxter have P. M. til at fortælle nogle Skolehistorier, men han vilde bare ikke. Saa tænkte jeg, det skal jeg nu nok faa ham til alligevel, og saa gav jeg mig til at fortælle nogle selv, nogle, der ikke just var altfor spændende. Det hjalp, da P. M. havde hørt lidt paa det, saa kunde han ikke holde det ud længere, og saa kom hans egne Historier; og det var jo bare det, jeg vilde.

Naa, men P. M. er jo andet end en, der kan fortælle. P. M. er Præst med Liv og Sjæl. Jeg har ofte tænkt: Hvis man vækkede P. M. Kl. 2 om Natten med et Spørgsmaal om eller en Indvending mod den katholske Tro, saa vilde han med det samme være Fyr og Flamme.

Sin længste og betydeligste Gerning har P. M. vel nok haft som Sognepræst i Køge, hvor han i sin Tid var i 15 Aar; han grundlagde Missionen i Køge, og den blomstrede virkelig. P. M. var opfyldt af hellig Iver, og den smittede os andre. Det var Dage og Aar, som det er kært at tænke tilbage paa; der foregik ikke saa ganske lidt, og der var adskillige Episoder med dramatisk Spænding. Kede sig gjorde man nu aldeles ikke.

Der er Mennesker, der gaar saa glat igennem Livet som vel indsmurte Stempelstænger i en Dampmaskine; til dem hører P. M. afgjort ikke. Hans Liv har vel nok ofte forekommet ham som et Martyrium, stærkt modtagelig for Indtryk som han er. Men hvem siger ogsaa, at Livet skal gaa saa glat? Vorherre siger det i hvert Fald ikke, og et Martyrium har dertil mange særlige Betingelser for at sætte Frugt.

Alle vi, der kender Pastor Maurer og holder af ham og skylder ham saa meget, vil ønske, at han maa faa se rig Frugt, og vi vil af Hjertet haabe, at disse Frugter maa faa Lejlighed til at modnes i et gyldent Eftermiddags- og Aftensolskin.

St. Michaels Præstegaard i Kolding, d. 2. Marts 1931.

J. Olrik.

Pastor Franz Frederik Maurer er født i Oslo den 14. Marts 1877 som Søn af en norsk Bygmester; Moderen var tysk. Imidlertid døde Faderen, allerede medens F. F. M. var Barn, og han kom med Moderen til hendes Hjemstavn, Høxter. Maurer studerede i Münster og Osnabrück, i hvis Domkirke han blev præsteviet d. 10. Marts*) 1906. Nogle Maaneder senere begyndte den nyviede Præst sin Virksomhed i det danske Vikariat. Allerede samme Aar (29. Okt.) blev han udnævnt til Sognepræst i Køge, hvis

*) Ikke som i sidste Nr. fejlagtigt meddelt den 11. Marts.

Menighed han har grundlagt. Pastor M. arbejdede med stor Iver og opnaaede gode Resultater. I 14-15 Aar var han Køges afholdte Sognepræst. Derpaa blev han forflyttet til København, hvor han har virket ved Tilbedelseskirken, Rosenkirkens og St. Ansgars Kirke. Hans Gerning blev ofte afbrudt af Sygdom; faa har i saa høj Grad som Pastor Maurer maattet bære Lidelsernes Kors.

Jubilaren er en flittig Skribent. Mærket F. F. M. forekommer meget hyppigt i ældre Aargange af Nord. Ugeblad, hvis dygtige og begejstrede Medarbejder han var. Han er Forfatter til en hel Del Skrifter. Den bedst kendte Bog er »*Veje til Moderkirken*«, som har haft afgørende Betydning for mange Konvertiter. De øvrige er: »*Den hellige Franz Xaver*«, »*Hr. Joachim Rønnow*«, »*Tanker om Reformationen*«, »*A. B. C. for Voksne*« og »*Det hellige Messeoffer*«.

Angariusforeningen.

Den aarlige Generalforsamling afholdtes Mandag den 2. Marts i Forsamlingssalen i Bredgade 67, under usædvanlig stor Deltagelse, idet henved 80 Medlemmer havde givet Møde.

Som Indledning holdt Pastor Knud Ballin et interessant og tankevækkende Foredrag om Koncentration inden for katolsk Pressevirksomhed. Det var Meningens at diskutere denne Sag efter de øvrige Punkter paa Dagsordenen, hvad der imidlertid desværre ikke blev Tid til.

Formanden, Ingeniør Wissum, aflagde følgende Betretning:

Nordisk Ugeblad fuldendte med 1930 sin 78. Aargang. Der udkom 52 Numre med et Sidetal paa tilsammen 1040 + XIV. Der er benyttet 64 Clichéer.

Abonnementsprisen var som tidligere 3 Kr. Kvartalet. Der er blevet tilstillet Vincents-Foreningerne ca. 80 Eksemplarer. Ca. 120 var Frieksemplarer, heraf til Bibliotheker 19, til Dagblade og Tidsskrifter m. m. ca. 40 og til Udhængsskabene 20.

1. April fandt der et Redaktørskifte Sted, idet Pastor Bernh. Jensen, efter at have virket som Redaktør i 10 Aar, havde ønsket sig fritaget for Hvervet. I Stedet for blev Pastor Cay Benzons af Biskoppen udnævnt til Redaktør.

Annoncetillæggene, der var bortforpagtet til Hr. Alfr. Silcowitz, har givet en Nettoindtægt paa Kr. 2142,50, hvoraf dog Kr. 200, er efterbetalt for det foregaaende Aar.

Kalenderen blev redigeret af P. Lucas. Oplaget var paa 1600 Eksemplarer, den gav et Overskud paa Kr. 197,33.

Bogforlaget er desværre ikke blevet forøget. Der er solgt ældre Skrifter til et Beløb af Kr. 85,71. Foreningen var repræsenteret ved det d. 13. Juli afholdte Katholske Stævne i Horsens ved Formanden, Pastor Benzon og Hr. Johs. Hansen og benyttede med Held Lejligheden til at agitere for Nordisk Ugeblad og for Tilslutning til Foreningen, bl. a. ved Uddeling af Blade og Reklamesedler.

Bestyrelsen har i Aarets Løb nedsat tre Udvalg til Behandling af særlige Sager, nemlig Udvalget vedrørende Forpagtningen af Nord. Ugeblads Annoncetillæg (Henrichsen, Wissum), Udvalget vedrørende Trykning af Ugebladet (Henrichsen, Wissum) og Ansgariusforeningens og D. K. U. F.'s Fællesudvalg for Agitation (Benzon for begge Blade, Boje-Danielsen for D. K. U. F. og Wissum for Ansgariusforeningen).

De to førstnævnte Udvalg har sluttet deres Arbejde, som førte til Vedtagelse af en ny Annoncekontrakt og Nedsættelse af Priserne paa Trykning etc., hvorved ialt opnaaedes en haardt tiltrængt Forbedring af Bladets Budget paa ca. 3400 Kr. aarlig.

Det tredje Udvalg, Fællesudvalget for Agitation, er nedsat ud fra den Betragtning, at de to Foretagender Nord. Ugeblad og Katholsk Ungdom ret beset »sejler i samme Baad«, og at Maalet — den størst mulige Udbredelse — naas bedst ved fælles Hjælp. Udvalget har begyndt at søge Tilknytning til Personer, der vil være os behjælpelige i Arbejdet, og det er vort Haab at vinde Venner og Medarbejdere i hver Krog af Landet.

Direktør Henrichsen gjorde nærmere Rede for Grunden til, at man havde skiltet Annonceforpagter, og paaviste, at man allerede i 1925 havde henvendt sig til udenforstaaende, kyndige Folk for at faa Klarhed over, hvor meget Annoncerne burde indbringe Bladet. Af den fremskaffede Udtalelse fremgik det, at det Beløb, der hidtil var betalt, maatte siges at være all for ringe. Det lykkedes dog den Gang kun at opnaa en mindre Forhøjelse. Da nu den 5-aarige Kontrakt med Annonceforpagteren udløb, havde Bestyrelsen taget Tilbud fra den hidtidige Annonceforpagter, Hr. Silcowitz, og fra »Danmarks Katholske Ungdoms Forbund« som Udgifter af Bladet »Katholsk Ungdom«. Sidstnævnte Tilbud var ca. 67% højere end Hr. Silcowitz's nye Tilbud og ca. 114% højere end den hidtil af ham svarede Afgift, og da det tillige bød Foreningen andre, ikke uvæsentlige Fordele, havde Bestyrelsen vedtaget at opsigte den bestaaende Kontrakt og havde afsluttet Kontrakt med D. K. U. F.

Pastor Jensen og flere andre Talere rettede stærke Angreb paa Bestyrelsen i den Anledning, særlig fordi man fandt, at Bestyrelsen havde ladet det mangle paa Hensyn

til Hr. Silcowitz, der i 16 Aar havde varetaget Annonceafdelingen paa fuldt tilfredsstillende Maade, og der udspandt sig en længere Diskussion, som resulterede i, at der vedtoges en Opfordring til Bestyrelsen om at søge den nye Annoncekontrakt annulleret og at indlede nye Forhandlinger med Hr. Silcowitz. Formanden — der ikke var paa Valg, idet han for 1 Aar siden var valgt paa 3 Aar — tog heraf Anledning til at stille sit Mandat til Disposition; men da Formandsvalg ikke var anført paa Dagsordenen, kunde dette Spørgsmaal ikke behandles paa denne Generalforsamling, hvorfor det vedtoges at afholde en ekstraordinær Generalforsamling med Valg af Formand paa Dagsordenen.

Regnskabet, der balancerer med et Dritsunderskud paa Kr. 601,05 og et Statusunderskud paa Kr. 1250,07, godkendtes.

Til Bestyrelse valgtes Sognepræst Bernh. Jensen, Næstformand, Underbibliotekar, Dr. phil. Frk. Angelica Axelsen, Sekretær, Havariekspert A. Prüser, Kasserer, og Sakristan Johs. Hansen, Assistent. Til Revisorer valgtes Grosserer Kai Bredholt og Grosserer Mølskens.

Basaren i Aarhus.

Vi har tidligere gjort opmærksom paa denne Basar. Denne Gang bliver det blot et Ord i sidste Øjeblik. Det er nu paa Søndag den 15. og Mandag den 16. Marts, at Basaren aabnes, og vi tilskynder alle, der har Lejlighed til at komme til Aarhus paa en af disse Dage, at tage derhen. Man kan ikke tænke sig et vigtigere Formaal end det, Basaren — forhaabentlig i rigelig Mængde — skal bringe Midler til. Det gælder de nyoprettede Kapeller, særlig Kapellet i Pindstrup, paa hvis Grund man haaber inden alt for længe at kunne rejse en Skole og en Præstebolig. Det er saadanne Planer, der faar en til at gribe i Lommen og at gribe dybt.

Fra den vide Verden

Valikanstatens nye Mønter

til en Værdi af 1 Million Lire er følgende:

Guldmonter:

100 Lire. Paa Forsiden: Buste af Paven. Inskription:
Pius XI. Pont. Max. Anno VIII.

Paa Bagsiden: Billede af Christus Konge. Inskription:
Stato della Città del Vaticano. Lire 100. 1929.

Sølvmønter:

- 10 Lire: Paa Forsiden: Buste af Paven seende til venstre, bærende Mozzetta og Stola. Inskriptionen som forrige. Paa Bagsiden: Billede af Regina Pacis. Inskriptionen som forrige, *10 Lire*, og i Yderringen Initialerne: *P. C. I. R. C.* (= Pax Christi in Regno Christi.)
- 5 Lire: Paa Forsiden: som paa 10-Liren, med St. Peter i Baaden med højre Haand løftet og venstre Haand paa Roret. Inskriptionen 5 Lire; ellers som forrige.

Nikkelmønter:

- 2 Lire: Paa Forsiden: Det pavelige Vaaben i Oval med Nøgler og Tiara over. Inskriptionen som forrige, men uden Værdiangivelse. Paa Bagsiden: Den gode Hyrde med Lammet paa Skuldrene. Inskriptionen: *Stato della Città del Vaticano. L. 2.*
- 1 Lira: Paa Forsiden: som forrige. Paa Bagsiden: Vor Frue immaculata. Inskriptionen som forrige. *L. 1.*
- 5 Centimes: Paa Forsiden: som 2-Liren. Paa Bagsiden: Ærkeenglen St. Michael. Inskriptionen som forrige. *Centesimi 5.*
- 20 Centimes: Paa Forsiden: som 2-Liren. Paa Bagsiden: St. Pauli Buste. — *Citta o. s. v. Cent. 20.*

Kobbermønter:

- 10 Centimes: Paa Forsiden: Det pavelige Vaaben med Tiara og Nøgler over. Inskription: *Pius XI. P. M. AN. VIII. 1929.* Paa Bagsiden: Buste af St. Peder. Inskriptionen: *Stato o. s. v. C. 10.*
- 5 Centimes: Paa Forsiden som paa 10-Centesimi. Paa Bagsiden: En Olivengren. Inskriptionen: *Stato o. s. v. C. 5.*

Mon ikke vore Bogsalg vilde glæde deres Kunder ved at skaffe dem Lejlighed til at erhverve en af de nye Mønter af første Aargang.

H. K.-H.

Katholsk Aktion. — En Helt.

Cavaci (Viti-Øerne). Nylig døde paa Viti-Øerne i Syd-havet den 75-aarige Kateket *Daniel Vunivi*. For tre Aar siden hædredes han af den hellige Fader. Sit Liv og sine Kræfter ofrede han fuldt ud for Lægmandsapostolatet og gav Afkald paa Ægteskab og Familieliv for at kunne gaa helt op i denne Gerning.

Paa Viti-Øerne bestaar der særlige Skoler for dem, der vil forberede sig til Lægmandsapostolatet (Kateketskoler). Af 270 Landsbyer har de 212 hver sin Kateket, som bor i Landsbyen og efter bedste Evne hjælper de faa Præster.

Katholsk Aktion i Meksiko.

Skønt der stadig er store Indskrænkninger med Hensyn til Religionsfrihed for mexikanske Katholiker, har disse dog sluttet sig sammen og lagt Haand paa Værket: Katholsk Aktion i Meksiko. Men der maa begyndes forfra baade i religiøs og social Henseende. Grunden maa lægges paa ny. M. H. t. Arbejdet holder man sig til de Retningslinier, den Hellige Fader har angivet. I Spidsen for Foretagendet staar Byen Meksikos Ærkebiskop, Msgr. Diaz, som i Forening med Præsterne har udarbejdet Lovene for den katholske Aktion. Fællesorganisationen staar efter den Hellige Stols Bestemmelse under de kirkelige Autoriteter. Pius XI forordnede nemlig i sin Skrivelse af Februar 1926, at det Arbejde, som kaldes katholsk Aktion, skal være undergivet streng Disciplin for overhovedet at kunne bære god Frugt.

Formaalet for denne nye Organisation i Meksiko er at vinde alle sociale Lag blandt den katholske Befolkning, gamle og unge, Mænd og Kvinder, fattige og rige for de Idealer, den opstiller. Msgr. Diaz har inddelt alle Katholiker i fire store Grupper: 1) Alle gifte og ugifte Mænd under 35 Aar, 2) mandl. Ungdomsforeninger med Medlemmer fra 15—25 Aar, 3) katholske Kvindeforeninger og 4) kvindl. Ungdomsforeninger med Medlemmer fra 15—25 Aar. I hvert mexikansk Sogn bliver der saaledes fire forskellige Grupper. Alle Grupper tilsammen danner Dioceangrupperne, og disse danner igen Fundamentet for den katholske Aktion.

Skandinaver i Amerika.

Nord-Amerika. (U. S. A.) Som sædvanlig har *St. Ansgar's Catholic League of New York* udsendt sin Aarsberetning (*Bulletin*) for det forrige Aar. Arbejdet blandt Skandinaver i Amerika er meget vanskeligt; de samles ofte i store Foreninger for at underholde og more sig indbyrdes, men der er yderst faa Katholiker blandt dem. Den katholsk-skandinaviske Forening synes at arbejde med Interesse og Iver og at være villig til, naar som helst der kaldes paa den, at sende Underretning, Bøger og anden Hjælp. Aarsberetningen er meget interessant at fordybe sig lidt i, ikke mindst, da der fortælles ikke saa lidt fra de skandinaviske Lande, som mange i disse maaske ikke har haft Lejlighed til at faa noget at vide om. Af længere Artikler maa nævnes en Livsskildring af St. Rembert af Bremen, Nordens Ærkebiskop efter St. Ansgar, og den katholske Menigheds Historie i Malmø siden dens Stiftelse for over 50 Aar siden. Der findes et smukt Billede af afdøde Biskop Offerdahl, ledsaget af en meget hjertelig Hyldest. Hvis nogen af Læserne har Blade og Bøger at undvære, som maaske kunde bruges blandt Skandinaver hinsides Atlanterhavet, skal her atter aftrykkes Foreningens Adresse: 433 Westh 47th Street. New York City.

G. K. Chesterton i Amerika.

Nord-Amerika. (U. S. A.) Den berømte engelske Forfatter og Konvertit, *Gilbert K. Chesterton*, befinder sig for Øjeblikket, som maaske adskillige Læsere ved, paa en Foredragsrejse i de forenede Stater. Hans Rejse har mange Steder formet sig som et fuldkomment Triumftog. Aviserne, hvad Parti og Religionsbekendelse de end repræsenterer, er fyldt med Artikler om Chestertons Personlighed og Værker. I kirkelige Kredse er han naturligvis bleven modtaget med særlig Begejstring, og Kardinaler og Biskopper har kappedes om at byde ham paa det hjerteligste velkommen. Chesterton er frem for alt taget paa denne store Tourné for ved sine Foredrag at samle de fornødne Midler til Fortsættelse af sit Tidsskrift *G. K.'s Weekly* (*G. K.'s Ugeblad*). — For den amerikanske Katholicisme betyder hans Foredragsrejse en Oplevelse af vidtrækkende

Betydning. Tusinder bliver paa den Maade kendt med en mandig, problemfyldt, fornøjelig og tillidsfuld Katholicisme, der ikke føler sig trykket af Tidens mange brændende Spørgsmaal, men tværtimod tager fat paa dem med frejdig Voldsomhed. I New York har Chesterton haft en offentlig Diskussion med en bekendt Fritænker om Ægteskabs-skilsmisse, der endte med en overvældende Sejr for Chesterton, efter foretagen Afstemning blandt Tilhørerne. Et Jesuiterkollegium i Massachusetts har udgivet en lille Bog til den berømte Forfatters Ære, skrevet paa fjorten forskellige Sprog, som indeholder Hilsener til ham samt et af hans bedste Essays og to af hans smukkeste Digte. Den franske Gesandt i U. S. A., *Paul Claudel*, før her i København og selv en stor Digter, skriver, at det er Chesterton, der har slaaet Katholicismens Porte i den angelsaksiske Verden op paa vid Gavl og sendt Digtningens, Glædens, Sympathiens, Humorens rene Kildestrømme ud i en syg Verden.

Fra Hovedstad og Provins

*Regnskab for
St. Vincentsforeningen for katholske Damer i St. Ansgars Sogn
for Aaret 1930.*

<i>Indtægter:</i>	<i>Kr. Ø.</i>	<i>Udgifter:</i>	<i>Kr. Ø.</i>
Aarlige Bidrag:		Urtekram	358 00
Aktive Medlemmer ..	350 00	Kontant Hjælp	32 00
Passive » ..	748 00	Kul	20 00
Tilskud fra Hovedk. ..	186 00	Systue	91 53
Indsamling og Gaver ..	53 47	Fritidshjemmet	19 19
Systuen	50 00	Diverse	58 25
Fritidshjemmet	45 00	Aftenmøder	105 50
		Indbet. til Hovedkassen	748 00
	<u>1432 47</u>		<u>1432 47</u>

Systuen i St. Ansgars Sogn har i Aarets Løb uddelt 151 Stk. Tøj, 19 Par Fodtøj og nogle Smaating som Tasker, Muller, Handsker etc.

Alle, som har vist Interesse for vort Arbejde og har hjulpet os, bedes herved modtage vor hjerteligste Tak.

Januar 1931.

Styrelsen.

Elisabethforeningens Basar.

En lang Aarrække har skabt Tradition for Elisabethforeningens Basar, som altid holdes paa Palmesøndag i Lokalerne Bredgade 69. En trofast Skare bidrager til denne Basar og besøger den Aar for Aar; men da Formaålet: Arbejdet for de forældreløse Børn er af saa stor Vigtighed, kan vi ikke slaa os til Ro med, at den trofaste Skare vil møde op. Der bør komme flere i Aar end tidligere, thi de Krav, som stilles til Foreningen, vokser fra Aar til Aar. Andetsteds i Bladet vil man finde Adresserne paa dem, der — med Tak — modtager Gaver til Basaren.

Højskolemødet.

Det næstsidste Foredrag af Serien »den katholske Mission i Hedningelandene« handlede om Missionsarbejdet paa Stillehavsøerne og spændte ligesom de andre Foredrag over lange Perioder i Tid og vide Strækninger i Rum. P. Fred. Kùpferle gav først en kort Oversigt over de historiske og geografiske Forhold og dvælede længere ved det kæmpemæssige Arbejde, der præsteres af Picusfædre, Maristpatres, Missionærer fra Steyl og andre hos et Folk, der øjensynlig gaar sin snarlige Udslættelse i Møde. Helteskikkelser som den gennem Johannes Jørgensens Bog »En Apostel« kendte Damien de Veuster og den af Leo XIII beatificerede P. Chanel, som Paven selv gav Ærestitlen Polynesiens Protomartyr, steg frem midt i en Hær af offervillige Missionærer, Katekister og meget ivrige Kristne. Missionsmetoden, der ogsaa her har givet og stadig giver herlige Resultater, er den fra Evangeliets og Apostlenes Dage kendte og anvendte: Prædiken, Bøn og Offer. Taleren opfordrede til Slut Tilhørerne til som Missionærernes Hjælpere ved Bøn og Offer at deltage i Missionsmarkernes Opdyrkning og Høst.

Foredrag i Maribo.

Søndag den 1. Marts glædede Hofdame Utke Ramsing Birgittakredsen for Lolland-Falster med et Foredrag om »Katholsk Aktion«. Mødet blev denne Gang holdt i Maribo, og Kredsen kunde trods den forrygende Snestorm samme Dag byde en halv Snes nye Medlemmer velkommen.

Frk. Ramsings Foredrag blev paahørt med stor Interesse. Det sætter jo lige ind paa Tidens alvorlige Spørgsmaal: Kampen imod de kristendomsfjendske Tendenser. Den katholske Aktion godtgør, at Kristendommen, som den ytrer sig i Moderkirken, ikke forpupper sig i Theori, men er Liv og Handling paa Livets store Valplads i Kampen

mellem godt og ondt. Det er, lige som Kampen mellem Hovedkræfterne fortætter sig til det store Opgør. Fjenden rustet af al Magt og vover sig frem overalt. Det er derfor nødvendigt, at Kirkens Børn gør deres Pligt og fylker sig under Christi Banner. I stærke og malende Ord paa-pegedes det, hvad Kampen betyder, og hvorledes der vil vokse ny Kraft og Styrke frem, medens de gode Tanker omsættes i Handling.

Efter Foredraget var der et livligt Ordskifte om Veje og Maal for Aktionen, og Frk. Ramsing redegjorde der- under for de kirkelige Kundgørelser, som angiver Retnings- linjen.

Endnu engang Tak for Foredraget!

N.

FRA REDAKTIONEN. Paa Grund af overvældende Stofmængde har vi endnu ikke kunnet bringe Pavens Radio-Tale. Den vil imid- lertid snarest blive gengivet i dansk Oversættelse.

St. Annæ Kirke.

Fra Søndag den 15. til Søndag den 22. Marts holdes der ved Højærv. Hr. Pater P. Nøsen aandelige Øvelser for Menighedens Damer, baade de gifte og de ugifte. Det første Foredrag holdes Søndag Aften Kl. 6, de øvrige om Aftenen Kl. 8. Exercitierne af- sluttes med Fælleskommunion Søndag Morgen Kl. 7 $\frac{1}{2}$.

Danske Kvinders Katholske Forbund

indbyder til

Fællesmøde for katolske Kvinder

Mandag den 16. Marts Kl. 8 Aften i Borgernes Hus, Rosenborgg. 1. Foredrag af Pastor E. Fiedler: *Hvor Kvinden ikke bør tie, men tale.* Alle er velkomne. Sursum corda bedes medbragt.

S.M.D.M. Ordinær aarlig Generalforsamling afholdes Onsdag den 25. Marts 1931 Kl. 8 i Skolens Lokaler, Boyesgade 8 A. Dagsorden: 1) Beretning. 2) Regnskab. 3) Protokol. 4) Valg af 5 Styrelsesmedlemmer (Rich. de Blanch, Carl Hamm, Rob. Nielsen og Sekretæren afgaar ordinært, Gleitze ekstraordinært). 5) Indsendte Forslag. 6) Eventuelt. — Efter Generalforsamlingen fælles Kaffe bord og kammeratlig Samvær. Alle Medlemmer bedes give Møde. *Styrelsen.*

Sankt Knuds Skole (Kbh.) Stenogsgade 4.

Katholske Elever, som ønskes optaget i Skolens 1. Under- klasse nu til Sommer, bedes indmeldt snarest muligt. Daabs- og Vaccinationsattest bedes forelagt ved Indmeldelsen.

Rektor for Sankt Knuds Stiftelse.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes:

Plads søges:

af Kontorelev m. Udviklings- muligheder; 'en Tøffelmager i Randers en eller flere Dage i Ugen; en Ene pige fra 1. April.

Ansøgning med ev. anbefalinger sendes sammen med Paa- tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13. Kbh. K.

St. Andreas Kirke. I Fastetiden holdes hver Søndag Kl. 5 Fasteprædiken.

St. Annæ Kirke. I Fastetiden holdes hver Fredag Aften Kl. 8 Fasteprædiken.

Sakramentskirken. I Fastetiden holdes hver Søndag Aften Kl. 6 Fasteprædiken.

St. Ansgars Kirke. I Fastetiden holdes hver Søndag Kl. 5 Fasteprædiken.

Rosenkranskirken. I Fastetiden holdes Fasteprædiken hver Søndag Kl. 5 ved Pastor Knud Mariboe, S. M. M.

Jesu Hjerter Kirke. Fasteprædikener hver Søndag Aften Kl. 6. Emnet er: *Apostlen Johannes's Breve til de syv Menigheder* (Aabenb. 1,9—3,22.) [Teksthefter faas hos Boghandlerne].

Exercitier for Herrer

afholdes i **Ordrup Præstebolig** i den stille Uge fra Onsdag den 1. April Kl. 8 Aften til Paaskesøndag Morgen. Deltagerne følger Dagsordenen for lukkede Exercitier. Baade ældre og yngre (dog ikke under 18 Aar) kan deltage. Vederlag for Opholdet 10 Kr. — Anmeldelse med nøjagtig Adresse bedes senest Palmesøndag, d. 29. Marts, sendt til Pater *M. Spaus S. J.*, Mosehøjvej, Charlottenlund.

Husk Exerцитierne for unge Piger i Assumptionsklostret, Bernstorffsvej 54, Hellerup, fra Tirsdag den 31. Marts Kl. 18³/₄ til Paaskelørdag d. 4. April Kl. 11.

Menighedsaften i Sankt Ansgars Menighed.

Alle Menighedens Medlemmer indbydes til Menighedsaften i Sankt Ansgars Salen (Bredgade 67³) paa Passions søndag Aften (den 22. Marts) Kl. 8. — Der fremvises Lysbilleder fra det hellige Land. — Der er gratis Adgang; man bedes dog forinden afhente et Adgangskort, som faas hos Præsterne og paa Menighedskontoret. »Sursum Corda« bedes medbragt.

Komitéen for Ansgar-Bonifaciusforeningen holder Møde, Bredgade 64, den 26. Marts. Hoveduddelingen foregaar i Dec.

Pastor *v. Kettenburg*,
Formand.

Sangbogen »Sursum Corda«. En nystiftet Ungdomsforening i Provinsen beder om 10 Eksemplarer af »Sursum Corda«, da Bogen er udsolgt. Bedes sendt til Redaktionen.

»Das Christentum und das Sexualproblem«

5 Foredrag af:

Univ.-Prof. **Dr. Johannes Ude, Graz.**

Foredragene holdes fra 26. til 30. Marts 1931, hver Aften Kl. 20 i Festsalen paa Borups Højskole, Frederiksholmskanal 24,

over følgende Emner:

Torsdag d. 26. Marts: »Als Mann und Weib schuf er sie«. Gen. 1,27.

Fredag d. 27. Marts: »Beide werden ein Fleisch sein«. Gen. 2,24.

Lørdag d. 28. Marts: Rassenhygiene, Bevolkerungspolitik und christliche Ethik.

Søndag d. 29. Marts: Der wundeste Punkt in der Sittlichkeit.

Mandag d. 30. Marts: Heilige Vaterschaft und reine Mutterschaft.

Foredragene er paa Tysk, uden Tolk. — Adgangskort à 2 Kr. til samtlige Foredrag og 50 Øre til enkelte — faas hos: Th. Linds Eftf., Nørregade 2. St. Ansgars Boghandel, Vodroffsvej 2. Katholsk Boghandel, Stenogade 3. Portneren, Hans Bogbinders Allé 2, evt. resterende ved Indgangen.

Kirkelig Kalender.

15. Marts S. 4. Søndag i Fasten.	22. Marts S. Passionssøndag.
16. — M. Ferialdag.	23. — M. Ferialdag.
17. — Ti. Patrick.	24. — Ti. Gabriel, Ærkeengel.
18. — O. Cyrillus af Jerusalem.	25. — O. Marias Bebudelse.
19. — T. Joseph.	26. — T. Ferialdag.
20. — F. Ferialdag.	27. — F. Marias syv Smerter.
21. — L. Benedikt.	28. — L. Johannes af Capistran.

Ugens Messebønner.

15. Marts S. 4. Søndag i Fasten (247—218); 2. Sæt Bønner: Om de helliges Forbøn (122—[105]), 3. Sæt Bønner: For de levende og døde (122—[110]).
16. — M. Ferialdag (N.-M. 252); 2. og 3. som Søndag.
17. — Ti. Patrick (852—689); 2. Ferialdagen (N.-M. 257), Slutningsevangelium: Ferialdagens (259—224). — *Eller*: Ferialdagen (N.-M. 257); 2. Patrick (N.-M. 852).
18. — O. Cyrillus af Jerusalem (852—695); 2. Ferialdagen (N.-M. 262), Slutningsevangelium: Ferialdagens (265—225). — *Eller*: Ferialdagen (N.-M. 262); 2. Cyrillus (N.-M. 852).
19. — T. Joseph (853—693); 2. Ferialdagen (N.-M. 270—(264)), Slutningsevangelium: Ferialdagens (708—544).
20. — F. Ferialdag (N.-M. 274); 2. og 3. som Søndag.
21. — L. Benedikt (854—695); 2. Ferialdag (N.-M. 282), Slutningsevangelium: Ferialdagens (283—234). — *Eller*: Ferialdagen (N.-M. 281); 2. Benedikt (N.-M. 854).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udg. af Messebogen (1926), det andet den gamle Udg. (1907).

Korsvejsandagt Torsdag Aften: Jesu Hjerte Kirke Kl. 8 med Prædiken. Fredag Aften: St. Ansgars Kirke Kl. 8, Roscnkranskirken Kl. 7¹/₂, St. Annæ Kirke Kl. 8, St. Andreas Kirke Kl. 7¹/₂, Sakramentskirken Kl. 8, St. Josefs Kirke Kl. 7¹/₂.

Immaculatakongregationen har Fælleskommunion Søndag den 15. Marts Kl. 8¹/₂ i Jesu Hjerte Kirke.

St. Andreas Kirke (Ordrup). Søndag d. 15. Marts: Begge Kongregationer holder Fælleskommunion.

Katholsk Højskole.

Tirsdag d. 17. Marts Kl. 20 i St. Knuds Sal, Stenosg. 4 B.

Frater J. Samuelson: Muhamedanermisjonen.

Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« bedes medbragt.

Husk Elisabethforeningens Basar!

Gaver modtages af:

Pastor von Kettenburg, Bredgade 64³, Telf. Palæ 58.

Fru A. Osterhammel, Frederiksborggade 54, Telf. Byen 720 y.

Frk. C. Tetzlaff, Palludan Müllersvej 5, Telf. Vester 1190 y.

Frk. F. Stratböcker, Jægersborg Allé 19, Telf. Ordrup 386.

FREMMESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

79. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontore, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 S Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1—4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Cay Benzou, Nørrebrogade 27, Kbhvn. N. Tlf. Nora 239x. Træffes som Regel bedst alle Hverdage (undt Tirsdag) Kl. 5—6. Der kan ogsaa gives Besked pr. Tlf. Byen 6505.

Nr. 12.

Søndag den 22. Marts

1931

INDHOLD: Pavens Radiotale. — Pave Pius XI's Hundskrivelse. — Dødens Prædiken. — Udødelighedens Fjender. — »Til al Skabningen.« — »Evangelisk Kloster.« — Arkitekt og Orgel. — Den gregorianske Sang. — Reolen. — Elisabethforeningens Basar. — Fra den vide Verden. — Fra Hovedstad og Provins. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Pavens Radiotale.

Den 12. Februar 1931.

Til al Skabningen. Ved Guds udgrundelige Raadslutning er Vi blevet Efterfølger af Apostelfyrsten, den øverste af hine Mænd, hvis Lære- og Prædikeembede efter Guds Befaling udstrækker sig til alle Folkeslag og til al Skabningen (Matth. 28,19; Marc. 16,15.). Vi er i dette Embede ligeledes den første, hvem det er forundt at gøre Brug af Marconis vidunderlige Opfindelse. Derfor vender Vi Os først til alt og alle, idet Vi med den hellige Skrift siger: Hør til, du Himmel, thi jeg vil tale, og Jorden lytte til Ordene af min Mund (Cant. Moys. Deuter. 32,1.). Hører dette, alle Folkeslag! vender eders Øren hid, alle Verdens Indbyggere, baade ringe og høje, rige og fattige til Hobe! (Ps. 48,1.). Hører mig, I Øer, og giver Agt, I Folk fra det fjerne! (Is. 49,1.).

Til Gud. Lad Vort første Ord være: Ære være Gud i det høje, og paa Jorden Fred for Mennesker, som have en god Vilje (Luc. 2,14.). Ja, Ære være Gud, der i vore Dage har givet Menneskene en saadan Magt (Matth. 9,8.),

at deres Ord i Sandhed kan naa til Jorderigets Grænser (Ps. 18,5; Rom. 10,18.); og paa Jorden Fred, fordi vi her ere Sendebud i Christi Sted (2. Cor. 5,20.), han, der er kommet og har bragt det Fredens glade Budskab, Fred til dem, der vare langt borte, og Fred for dem, som vare nær (Eph. 2,17.), idet han baade bragte det, som er paa Jorden, og det, som er i Himlen, Fred ved sit Korsens Blod (Col. 1,20.).

Til Katholikerne. Naar Vi skal vende Os til Menneskene, befaler Apostelen Os at gøre godt mod alle, men mest mod Troens Husfolk (Gal. 6,10.). Det er Os derfor en Glæde først og fremmest at rette Vore Ord til dem, der er optaget i Guds Familie og Christi Faaresti, den hellige romerske Kirke, og lever deri, kalder Os med det dyrebare Fadernavn, saavel Kirkens Hyrder som de troende, Faarene saavel som Lammene, samtlige, hvem alles Hyrde og Konge Christus har betroet Os at vogte og lede (Jo. 21,15; Matth. 16,19.).

Til Hierarkiet. Eder, I den hellige romerske Kirkes Kardinaler, Vore nære, tro Raadgivere, I Patriarker, Ærkebiskopper, Biskopper, Prælater og Præster, I, der paa Hierarkiets enkelte Trin er den stadige Genstand for Vor daglige Omhu, men tillige ogsaa er Deltagere og Hjælper ved Vort Arbejde, eder beder og bønfalder Vi om, at enhver vil forblive i det Kald, i hvilket han blev kaldet (1. Cor. 7,20.), og at I vandre det Kald værdigt, hvormed I ere kaldede (Eph. 4,1.); vogter Guds Hjord hos eder, idet I af ganske Hjerte er Hjordens Forbillede (1. Petr. 5,2.), dermed at I, naar Overhyrden aabenbares, skulle opnaa Herlighedens uvisnelige Krans (1. Petr. 5,4.). Gid Fredens Gud, som ved en evig Pagts Blod har udført Faarenes store Hyrde, vor Herre Jesus Christus, fra de døde, maa gøre eder skikkede til alt godt, saa at I gøre hans Vilje, og saa at han i eder virker, hvad der er ham behageligt ved Jesus Christus (Hebr. 13,20.).

Til Ordensfolkene. Nu henvender jeg mig til eder, I mine foretrukne Sønner og Døtre, der tragter efter de bedste Naadegaver (1. Cor. 12,31.) og i tro Overholdelse af de hellige Løfter og ifølge Ordensstatuterne hele Livet igennem ikke blot vil efterkomme Forskrifterne,

men ogsaa den himmelske Konge og Brudgoms Ønsker og Raad og saaledes udbrede Jomfruelighedens Virak over Kirken, oplyse den gennem Beskuelse, staa den bi med eders Bønner, berige den ved Viden og Lærdom, ved som Ordets sande Tjenere og Apostle at medvirke til dens indre og ydre Opbygning. Da I altsaa ere meddelagtige I det himmelske Kald (Hebr. 3,1.), maa I beflitte eder desto mere paa at bevare eders Skat, jo kostbarere den er, som I bærer paa, ikke blot for at sikre eders eget Kald og Udvælgelse (2. Petr. 1,10.), men tillige for at vor Konge og Brudgoms Hjerte i eder — som særlig tro og hengivne Tjenere — kan finde Trøst og Tilfredsstillelse for al den Kulde og Ligegyldighed, hvormed Menneskene gengælde hans ufattelige Kærlighed.

Til Missionærerne. Vor Mund er nu opladt til eder (2. Cor. 6,11.), I i Christus højtelskede Sønner og Døtre, som i Missionerne beder og arbejder for Udbredelsen af Christi hellige Tro og for hans Riges Udbredelse. Ligesom Kirkens Apostle, saaledes er ogsaa I i Fare, ved eders store Udholdenhed, i Trængsel og Nød (2. Cor. 1,10; 6,4.) blevne et Skuespil (Hebr. 10,33), og saaledes er I ogsaa som hine en »Ære for Christus« (2. Cor. 8,23.), I, som i Trængsel, ofte i Fængsel og ved en blodig Død udholder Troens og Lidelsernes gode og store Kamp (1. Tim. 6,12; 2. Tim. 4,7; Hebr. 10,32.), og aflægger den smukkeste Bekendelse, vinder Sjæle og udstrøer den kommende Kristenheds Udsæd. Vær hilset, I Christi tapre Stridsfolk! Vi byder eder samtidig bringe Vor Hilsen til de indfødte Præster og de tro Katekister, der udgør de rige Frugter af eders Arbejde og tillige er eders tro Hjælpere.

Til samtlige troende. Vort Hjerte er udvidet til at gælde eder alle (2. Cor. 6,11.), I troende, hvadenten I nu er her i Vor Bispestad eller over hele Jorden, men fremfor alt til eder, som, skønt I er Lægfolk, alle arbejder med Os og med Vore ærværdige Brødre, Biskopperne, og Præsterne, i Apostolatet, som de første troende arbejdede med, Mand saavel som Kvinde, hvorfor Apostelen roste dem (Phil. 4,3.). I ere Guds Folk og Faar af hans Sti (Ps. 99,3.), I ere en udvalgt Slægt, et kongeligt Præstedømme, et heligt Folk, et Ejendomsfolk (1. Petr. 2,9.). Derfor skal eders

Maadehold være vitterligt for alle Mennesker, og hvad der er sandt, hvad der er ærbart, hvad der er retfærdigt, hvad der er helligt, hvad der er elskeligt, hvad der har godt Lov, enhver Dyd, og alt, hvad der hører til priselig Tugt, lægger eder det paa Sinde (Phil. 4,5 og 8.), for at Gud maa prises i alle Ting (1. Petr. 4,11.).

Til de vantro og vore adskilte Brødre. Ogsaa til eder, som endnu stadig er skilt fra Christi Tro og Enhed, vender sig Vor Tanke og Tale. Thi for eder bringer Vi daglig Vore Bønner og Ofre til Gud, alles Herre, idet Vi inderlig bønfaller ham om, at han vil oplyse eder med sin Naades Lys og føre eder til de Faar, som hører hans Røst, og forene eder med dem, for at der maa blive een Hjord og een Hyrde. (Jo. 10, 16.)

Til de regerende. Men da Vi har Forpligtelser overfor alle, paalægger Vi hermed især Folkets Førere, at de udøver deres Formynderskab i Retfærdighed og Kærlighed til Opbyggelse og ikke til Nedbrydelse (2. Cor. 10, 8.), stadig besjælede af den Tanke, at der gives ingen Øvrighed uden af Gud (Rom. 13, 1.), og at der gaar en skarp Dom over dem, som ere Overherrer (Sap. 6, 6.).

Til de undergivne. Men til de undergivne siger Vi, at de skal være lydige overfor deres Foresatte i deres Egen-skab af Guds Stedfortrædere, vel vidende, at hvo, der sætter sig op mod Øvrigheden, han modsætter sig Guds An-ordning, og de, som modsætte sig, paadrage sig Domfældelse (Rom. 13, 2.).

Til de rige. Ligeledes henvender Vi Os til de rige og de fattige. De rige skal betragte sig som Tjenere af det guddommelige Forsyn og som Forpagtere af dettes Goder, til hvem Jesus Christus selv har overdraget de fattige, og af hvem den guddommelige Dommer vil forlange mere, fordi der er blevet dem mere betroet (Luc. 12, 48); glemmer aldrig Herrens Ord: ve eder, I rige! (Luc. 6, 24.)

Til de fattige. De fattige formaner Vi inderligt i Herren at se hen til vor Herre og Frelser Jesu Christi Armod og i Mindet om hans Eksempel og Løfter ikke at foragte Erhvervelsen af aandelige Rigdomme, som er meget lettere at opnaa; og naar de bestræber sig paa — som det er dem tilladt — at forbedre deres Livsvilkaar, skal de med Op-

rigtighed i Hjertet anbefale sig til Gud og ikke udstrække deres Haand til Uretfærdighed. (Ps. 124, 3.)

Til Arbejderne og Arbejdsgiverne. Arbejderne og Arbejdsgiverne formaner Vi indtrængende til ikke at staa overfor hverandre med en fjendtlig Holdning og i misundelig Strid, men i venligt og broderligt Forbund forene sig, paa den ene Side om Midler og Ledelse og paa den anden i Arbejde og Stræben, at forlange, hvad der er ret, men tillige at yde, hvad der er ret, og saaledes i Ro og Orden virke for saavel den enkeltes som for alles Vel.

Til de ulykkelige, etc. Omend til Slut, skønt I dog i Vore Tanker og i Vort Hjerte indtager den første Plads, skal Vort Ord være rettet til eder, som lever i Sygdom og Lidelser, i Kummer og Trængsel, men fremfor alt til eder, der lider og trænges af Guds og Menneskeheds Fjender. Vi frembærer Vore Bønner og saa vidt muligt vor Hjælp for eder, Vi anbefaler eder til alles Kærlighed, og som Christi Stedfortræder siger Vi: Kommer til mig, alle, som ere bekymrede og besværede, og jeg vil vederkvæge eder (Matth. 11, 28.).

Tilbage staar nu kun, at Vi — *urbi et orbi* — til Byen og hele Jorden og til alle, som bor derpaa, giver den apostoliske Velsignelse i Faderens og Sønnens og den Helligaands Navn. Amen.

(Oversat til Dansk efter den latinske Originaltekst ved J. B.)

Pave Pius XI's Rundskrivelse om det kristne Ægteskab.

(Fortsat.)

4. Kampen mod Ægteskabets tredie Gode, Sakramentet.

Indtil nu, Ærværdige Brødre, har Vi forsvaret de to første Goder i det kristne Ægteskab mod de Ødelæggere af Samfundslivet, der efterstræber dem. Men disse Goder overgaas langt af det tredie, Sakramentets Gode. Derfor kan det ikke være paafaldende, naar vi maa se, at de samme Fjender fremfor alt og med meget større Heflighed angriber denne Skat og Udmærkelse. For det før-

ste lærer de, at Ægteskabet er en rent verdslig Ting og en borgerlig Indrætning, som paa ingen Maade burde lægges ind under det religiøse Samfunds, Christi Kirkes, Myndighed, men ene og alene under det borgerlige Samfunds Tilsyn. Endvidere tilføjer de, at Ægtepagten maa frigøres for alt, hvad der hedder uløselige Baand, og Ophævelse af Samlivet eller Skilsmisser ikke blot taales, men godkendes ved Lov. Følgen deraf vil saa blive, at Ægteskabet fuldstændig mister sin religiøse Karakter og indregistreres blandt de verdslige og borgerlige Sager.

Det første Punkt paa deres Program er altsaa, at selve den borgerlige Formalitet burde anses for den egentlige Ægtepagt. (De kalder dette »borgerligt Ægteskab«.) Den religiøse Højtidelighed betragtes kun som en Slags Tilgift, eller som noget, der egentlig kun skulde tillades den overtroiske Almue. Endvidere skal det staa Katholiker frit upaataalt at kunne indgaa Ægteskab med Ikke-Katholiker, uden Hensyn til Kirkens Bestemmelser og uden at søge de kirkelige Autoriteters Tilladelse. Det andet Punkt gaar ud paa at rense og undskylde Skilsmisse og at rose og fremme de borgerlige Love, som begunstiger Ophævelse af det ægteskabelige Baand.

a. Om Ægteskabets religiøse Karakter.

Da Leo XIII i den Rundskrivelse, som Vi gentagne Gange har nævnt og udtrykkeligt gjort til Vor egen, vidtløftigt behandler og begrundet alt vedrørende den Kendsgerning, at ethvert Ægteskab har en religiøs Karakter, og endnu mere det kristne, fordi det er et Sakramente, saa henviser Vi nu til denne Encyklika og nøjes med at minde om nogle faa Punkter desangaaende.

Lader man sig udelukkende lede af Fornuftens Lys, idet man navnlig undersøger Historiens Vidnesbyrd i Fortiden eller spørger Nationernes urokkelige Overbevisning eller raadfører sig med alle Folkefærds Vedtægter og Skikke, saa faar man et tilstrækkelig stort Bevismateriale for, at der er et helligt og religiøst Moment i selve Naturægteskabet,¹⁾ et Moment, »der ikke er kommet til udefra, men er medfødt, ikke noget, som Menne-

¹⁾ d. v. s. i Ægteskabet uden for Kristendommen. (F. K.)

skene har lagt ind i det, men selve Naturen«; og Grunden er, at Ægteskabet har Gud til Ophavsmand og fra først af var »en Slags Skygebillede og Antydning af Guds Søns Menneskevordelse«. ¹⁾ Ægteskabets hellige Karakter, der staar i nøje Forbindelse med Religionen og alle de Ting, som tilsammen udgør det »helliges« Verden, har nemlig sin Rod i baade den guddommelige Oprindelse, som Vi før har omtalt, og i sin Bestemmelse at føde og opdrage Børn for Gud og ligeledes ved gensidig kristen Kærlighed og Hjælp at føre Ægtefællerne selv nærmere hen til Gud; endelig i Ægteskabets naturlige Opgave, der er givet og paalagt ved Gud vor Skabers vise Forsyn, nemlig den at være ligesom en Kanal, der leder Livets Strøm videre, hvorved Forældrene paa en Maade bliver den guddommelige Almagts Tjenere og Medhjælpere. Til disse Udmærkelser kommer et nyt Fortrin, som har sin Grund i Sakramentet. Herved blev det kristne Ægteskab langt det helligste af alle og hævet op til en saa høj Værdighed, at det stod for Apostlen som »den store Hemmelighed«, ²⁾ som »bør holdes i Ære af alle«. ³⁾

Ægteskabets religiøse Karakter og dets dybe Symbolik, idet det nemlig er et Billede af den naaderige Forbindelse mellem Christus og Kirken, kræver af Brudfolkene hellig Ærefrygt for det kristne Ægteskab og hellig Iver for, at det Ægteskab, som de selv vil indgaa, bringes saa nær op til sit Forbillede som vel muligt.

b. Om blandede Ægteskaber.

Med Hensyn til denne Side af Sagen sker der ofte Fejl og undertiden ikke uden Fare for deres evige Frelse af dem, som tankeløst og uden skellig Grund indgaar blandedt Ægteskab. Kirkens moderlige Kærlighed og fremskuende Omsorg forsøger, ledet af de vægtigste Grunde, at holde sine Børn tilbage fra den Slags Forbindelser. Dette fremgaar af de mange Afgørelser, som en Kánon i

---

¹⁾ Leo XIII, Litt. Encycl. Arcanum, 10. Febr. 1880.

²⁾ Ephes. 5, 32.

³⁾ Hebr. 13, 4.

Kirkelovbogen nu sammenfatter saaledes: »Paa det strengeste forbyder Kirken overalt Indgaaelse af Ægteskab mellem to Personer, hvoraf den ene er Katholik, den anden vrangtroende eller Skismatiker. I Tilfælde af, at den katholske Part og Børnene er i Fare for Frafald, er et saadant Ægteskab desuden forbudt ved guddommelig Lov.«¹⁾ Selv om Kirken engang imellem, af Hensyn til Tiderne, Forholdene og Personerne, ikke nægter Dispensation fra disse strenge Forskrifter (fra den guddommelige Lov kan der derimod aldrig dispensereres, og Faren for Frafald maa efter Evne udelukkes ved passende Forholdsregler) — saa kan det dog kun vanskeligt undgaas, at den katholske Part lider en eller anden Skade ved et saadant Ægteskab.

Blandet Ægteskab er ikke sjældent Anledning til, at Børnene paa en sørgelig Maade falder fra deres Tro eller i det mindste glider ind i den kendte religiøse Ligegyldighed, som man kalder »Indifferentisme«, og som grænser nær op til fuldstændig Vantro og Ugudelighed. Dertil kommer, at det er meget vanskeligere i blandede Ægteskaber at omforme Sjælene saaledes, at de bliver et levende Billede af det ovenfor omtalte Mysterium, nemlig den hemmelighedsfulde Forbindelse mellem Kirken og Christus.

Let brister og svigter ogsaa den inderlige Sammensmeltning af Hjerterne, som er Christi Kirkes Kendetegn og Mærke og paa lignende Maade skulde være det kristne Ægteskabs Særpræg, Prydelse og Smykke. Thi Baandet mellem Hjerterne plejer at løses eller i det mindste at slappes, naar der i de højeste og vigtigste Ting, som et Menneske føler Ærbødighed for, d. v. s. i de religiøse Sandheder og Anskuelser, hersker delte Meninger og modsatte Bestræbelser. Dette Forhold medfører Fare for, at Kærligheden mellem Ægtefællerne kølnes, og at Freden og Lykken i Familien forstyrres og svækkes, fordi disse Goder jo nærmest beror paa Sindenes Overensstem-

---

¹⁾ Cod. Jur. Can., can. 1060.

melse. Thi, som den gamle Romerret allerede for saa mange hundrede Aar siden har fastslaaet, »Ægteskabet er en Forbindelse mellem Mand og Kvinde, alsidigt Livsfællesskab og fælles Eje af guddommelige og menneskelige Rettigheder«. ¹⁾ (Fortsættes.)

Dødens Prædiken.

Der kom engang — fortæller Alban Stolz i en af sine Bøger — en ung Mand til den hellige Philip Neri, ganske rosenrød af Glæde over, at hans Forældre havde tilladt ham at studere Jura. St. Philip hørte roligt paa Ynglingens glade Udviklinger og sagde til sidst kun: »Og hvad saa?« »Saa bliver jeg Sagfører«, svarede den unge Mand. »Og saa?« spurgte Helgenen videre. »Saa vil jeg efterhaanden faa et anset Navn og komme til at føre mange Processer.« »Og saa?« »Saa«, vedblev det unge Menneske, »saa tjener jeg mange Penge, køber mig et smukt Hus, gifter mig, holder Hest og Vogn og lever et smukt og fornøjet Liv«. Ganske tørt spurgte den gamle Præst endnu engang: »Og saa?« »Saa —«, sagde Ynglingen langsomt, og det gik, som naar et Fad begynder at blive tomt; Vinen løber ikke mere saa villigt, og der er ikke stort andet end Bundfald tilbage. Den fromme Præst havde med sit enfoldige Spørgsmaal tappet Studenten for alle forfængelige Drømme, alle forfængelige Haab. Den unge Mand begyndte at tænke sig om, og mørke alvorlige Skyer steg op i hans Sjæl, Tanker om Død og Grav og om det store, stille Hav hinsides Graven — om Evigheden.

Saaledes fortæller Alban Stolz, og mangen En vil maaske tage baade ham og St. Philip denne Historie meget ilde op. Man skal ikke »knække Ungdommens Livsmod«, vil mange erklære. Var det ikke som en Protest imod det gamle »Kom ihu, at du skal dø«, at en ung Kunstner paa den Vugge, han snittede til sit Barn, skrev et Memento vivere, »Husk at leve«?

¹⁾ Modestinus, in Dig. (Lib. XXIII, II; De Ritu nuptiarum), lib. I, Regularum.

Ja. Men er det muligt at leve uden at tænke paa Døden — naar man da ikke vil leve i Taabelighed og Tankeløshed? Brentano forundrede sig efter sin Omvendelse over sin forrige Maade at opfatte Livet paa — »jeg maa have anset det for en Slags Evighed«, skriver han i et Brev. Og stod der ikke i et af Drachmanns ædlestes Dramer disse Ord »Siamo sempre sotto la morte, saa sagde han, min store vælske Mester«.

Vi lever i Dødens Skygge, og engang skal vi stedes for dens Domstol. Det nytter os ikke, at Solen skinner idag, og Himlen er blaa, og de drivende Skyer skønne: der kommer en Dag, da Solen ikke mere lyser for os, og vi ikke mere ser Solens Blaa og Skyernes Hvide, fordi vore Øjne ere lukkede, og vort Blod uden Puls, og vi ligger blege og kolde, i blege og kolde Ligklæder og venter paa Forraadnelsen.

Den katholske Kirke kalder hin Dag »stor og saare bitter«, magna et amara valde, og den lærer, at paa hin Dag ser Mennesket sig selv. Mennesket ser sig selv, ikke som han har været i Verdens Øjne, i sine Venners og Bekendtes Øjne, i det gode Selskabs Øjne, men saaledes som han virkelig har været inderst inde hos sig selv, saaledes som han er i sin Samvittigheds Øjne, i Guds Øjne. Paa hin Dag ser Mennesket sig selv, enten i ydmyg Undren over sin Skønhed, eller i Rædsel og Afsky for sin Hæslighed, og i denne Undren eller denne Rædsel dømmer Mennesket sig selv. Det indre Menneske, for hvilket Legemet kun var det ydre Tegn, aabenbares paa hin Dag for sig selv og for Gud og dømmes paa samme Dag af sig selv og Gud, og Dommen er uigenkaldelig. Den Sjæl, som hele sit Liv har følt sig dragen opad og har fulgt denne Dragelse, saa langt Legemets Baand vilde tillade, stiger ny skinnende og befriet opad for evigt. Men ligesom Blyet synker gennem Vandet, saaledes synker nu den tunge Sjæl, som Jorden hidtil har holdt oppe og hindret i at falde, og Faldet er gennem al Evighed og uden Ende.

(Fra Johannes Jørgensens »Omvendelse« Kapitel: Dødens Prædiken.)

Udødelighedens Fjender.

Det moderne Liv ryster Menneskene sammen. Ogsaa aandeligt set. De fleste er vel nødt til at omgaas Folk med vidtforskellige Livsanskuelser. Det vilde ofte være en Hjælp for os at vide, hvor vore Medmennesker har deres aandelige Stæde; ofte vilde vi kunne hjælpe dem, dersom vi straks saa deres Meninger eller Mangel paa Meninger paa Baggrund af hele deres Livsopfattelse.

Der staar f. Eks. nogen og siger: »Med Døden er alt forbi«. Hvad mener han i Grunden dermed? Og hvordan følger denne hans Paastand logisk af hans øvrige Meninger eller Anskuelser?

Er han Materialist? En af dem, der nægter at anerkende, hvad de ikke kan se med deres Øjne, høre med deres Øren, føle paa med deres Hænder, prøve med deres Sanser, en jordbunden Sjæl? — En Muldvarp kan ikke beskyldes for at nægte noget, men dersom den kunde sige sin ærlige Mening, vilde den nok mumle noget om, at Solen var da ganske overflødig, ja ligefrem skadelig. Saaledes er Materialismens Tilhængere enige om at ønske alt det borte, som ikke tjener vore rent legemlige Behov. Saaledes vil de ej heller vide af nogen »Sjæl« — den kan jo ikke iagttages med Sanserne —, og da Mennesket altsaa kun er Krop, Kød og Ben og Nerver og intet andet, mener Materialisten med en følgerigtig Slutning, at Døden gør Ende paa hele Mennesket. Dette er en Vildfarelse, fordi hans Forudsætninger er bundforkerte. Ønsker man at overbevise ham om hans Fejltagelse, maa man begynde med at vise ham Materialismens Ensidighed og Bornerthed; han maa dernæst lære at tænke og slutte sig til Ting, der ligger ude over den synlige Sanseverden.

Materialismen er ikke mere saa »moderne«; man begynder at skamme sig over denne Levning fra det forrige Aarhundrede, som er ved at uddø og vige Pladsen for andre »-ismer«, der dog, ret beset, er lige saa gamle og fortærskede som deres Aandsfrænde, Materialismen. Alle de nye »-ismer« har det tilfælles, at de er eller hælder til

Pantheisme: det er Forgudelse af Altet. Hele Naturen og Mennesket er kun Dele eller Fremtoninger af det »absolute«, d. v. s. en Slags Al-Gud, der ikke er forskellig fra denne Verden. Pantheisten paastaar, at hvert Væsen, ogsaa Mennesket, som dør, »vender tilbage til Gud«, gaar op i »Gud« eller »Altet« eller det »absolute«: tre Udtryk, som for Pantheisten er ensbetydende. Og spørger man saa videre, hvad dette mystiske »absolute«, dette »Alt«, denne »Gud« er for noget, svarer de: Intet andet end det synlige

Verdensalt. At dø betyder altsaa intet andet end at gaa op i Naturens højere Enhed; der bliver følgelig intet af det individuelle Liv tilbage. Gaar vi Pantheisten paa Klingen og afæsker ham en Forklaring paa hans Taagetale, er han nødt til at indrømme, at han tror paa den enkelte Sjæls Tilintetgørelse ved Døden. Han tror altsaa trods al forblømmet Tale ligesaa lidt paa Sjælens Udødelighed som Materialisten. Men han er enten ikke ærlig eller ikke klarsynet nok til aabent at vedkende sig sin Vantro. Han klamrer sig til overleverede Talemaader om Udødelighed, skønt han derved i Grunden netop forstaar det modsatte, nemlig Tilintetgørelse.

J. Wo.

„Til al Skabningen.“

Maaske var vore Radioapparater ikke i Orden; maaske havde vi heller ikke straks indstillet dem rigtigt. Men hvad det nu saa end var, hvis vi har overhørt Pavens første tre Ord i hans Tale forleden, saa er vi gaaet Glip af noget, der virker som et Vidunder i vor overfladiske Tid. Og som sagt: jeg kan ikke forstaa, hvorfor vore liberale, oplyste Aviser ikke enten drukner i Latter eller raser af Vrede over disse anmassende Ord. Jeg kan kun forklare det paa denne prosaiske Maade, at vore Radioapparater lod os i Stikken — eller maaske ogsaa, at Pressens »kongelige« Mænd ikke forstod Roms »kongelige Sprog«.

Pave Pius den XI's tre første Ord i sin historiske Radiotale forleden lød paa Latin: »Ad universam creaturam«, det er paa Dansk: »Til al Skabningen«.

Ja, men det er jo besynderligt, det er jo i højeste Grad mærkeligt! Tænk, at Englands Premierminister MacDonald — eller ogsaa et andet Lands Ministerpræsident — i en Radiotale henvendte sig til hele Nationen; — saa vil for det første ikke saa mange lytte til hans Ord —; men at han skulde begynde med de Ord: »Til hele Skabningen!« . . . Det er jo umuligt; det er en ganske grotesk Tanke.

Hører man en Tale af en eller anden ledende Mand inden for et Parti, saa begynder han sin Tale maaske med Ordene: »Kære Partifæller!« Jeg kan tænke mig, at en eller anden, der talte til hele Nationen, maaske vilde sige: »Danske Mænd og Kvinder!«. Vi kender Moskovs Manifest, der henvender sig til »hele Verdens Proletariat«. Men at tale til »hele Skabningen«, det mægter kun det

evige Rom. At tale til »hele Skabningen«, uden at det virker latterligt: det kan kun Paven vove.

Stilen, som anslaaes straks i Begyndelsen af Pavens Radiotale, kender vi kun endnu et Steds fra: Jesu Ord. Paven talte ligesaa myndigt, ligesaa autoritativ som Frelseren. Hans Ord har samme monumentale Enkelthed. De har samme enkle Storhed og store Enkelthed.

Og det er ikke uden dyb Mening, at Pavens Ord minder om Jesu Ord. Paven er Christi Stedfortræder. Pavens Stil er Christi Stil. Paven taler ikke i sit eget Navn. Han taler ikke til os i sin egen — skønt allerede menneskeligt set saa høje — Autoritet. Det er ikke Achille Ratti's Ord, som jagende gennem Æteren møder vore lyttende Ører. Det er Christi Stedfortræders Ord. Paven udfører kun den Befaling, som Christus selv har givet ham med de samme Ord: »Gaar ud i al Verden og prædiker Evangeliet for al Skabningen« (Mc. 16, 15).

Til enhver troende Katholiks Øre lød derfor disse Ord som en Genklang af det »Ord, som var i Begyndelsen«. Derfor undrer vi os ikke over, at Paven henvender sig »til hele Skabningen«. Tværtimod vi glæder os derover; vi bøjer os dybt for hans Ords mystiske Indhold. Vi anerkender dets overmenneskelige Betydning.

Pavens Henvendelse »til hele Skabningen« kan kun forstås i Troen. Thi Paven er Stedfortræder for ham, som er »al Skabningens Førstefødte, i hvem alt er skabt, som er før alle og i hvem alle Ting bestaar.

Pavens tre første Ord var for mig af overvældende uudsigelig, guddommelig Autoritet.

H. R.

„Evangelisk Kloster.“

Foranlediget af nogle Udtalelser af Biskop Fonnesbech-Wulff om en paatænkt Oprettelse af et »evangelisk Kloster«, har denne Plan været Genstand for en Række forskellige Udtalelser i Bladene. Det er ikke vor Sag at deltage i Drøftelsen; vi ønsker blot at bringe et Par Kommentarer.

1. »Nationaltidende« har henvendt sig til Orientalisten, Professor Poul Tuxen, som man erklærer »vel nok er den Personlighed inden for dansk Aandsliv, som for Tiden er mest fortrolig med Klostertanken. Hans egne langvarige Ophold i Østens buddhistiske Klostre har givet ham en Erfaring herom, som ingen anden besidder« (Nationalt. d. 20./2.). Det er ganske kuriøst, at Europas katholske Klostre slet ikke tæller med!

2. Det er misvisende at sætte Ordet »Kloster« i Forbindelse med den fremsatte Plan. Et Citat af Biskop Fønnebech-Wulffs Kronik i Berlingske Tidende (d. 24./2.) er tilstrækkeligt for at vise det: »Til et evangelisk Kloster søger man ikke for at opnaa en højere Sædelighed. Man søger dertil for i en vanskelig Tid af sit Liv at finde Hjælp gennem Ensomhed og Stilhed og Vejledning af en overlegen kristen Personlighed; og finder man det, drager man atter ud i Livet for at tage sit Arbejde op der med nyt Mod og ny Kraft«. Det er aabenbart et Exercitie-Hus, som ønskes rejst. Det kan kun glæde os, at Protestanterne nu ogsaa vil søge indre Fornyelse gennem »aandelige Øvelser«.

3. I Forbindelse med »Klostertanken« har man fremsat Ønsket om, at protestantiske Præster vil virke som »Skriftefædre« i katholsk Forstand. Dette Ønske vidner om ærlig og dybt alvorlig Kristendom og stor Sjælenød. Protestantiske Skriftefædre vil imidlertid, saasandt de har vundet sig nogen Erfaring i denne Gerning, i meget høj Grad komme til at »misunde« deres katholske Kolleger tre Ting: Fuldmagt til at forlade Synderne, en fyldig Moraltheologi og dette, at Ansvarret deles med en enig Kirke.

Arkitekt og Orgel.

Paa Orgelkongressen i Budapest sidste Efteraar stod Problemet: Kirkebygning og Liturgi i første Række, og det blev drøftet med stor Interesse af fremragende gejstlige Kirkesmusikere og Organister. Professor Goller, Wien, har for et Par Aar siden begyndt en Agitation for at faa Sangerne og Orglet ført tilbage til sin oprindelige Plads i Koret ved Alteret og saaledes givet Arkitekterne en Opgave, der vel er værd at løse. I Theater og Koncertsal faar Tilhøreren Tonen og Lyden forfra, men i Kirken høres den største Del af Musiken bagfra, og denne bagvendte Ordning søger han ændret. Nu kom denne Tanke ikke frem til Drøftelse ved Kongressen her, men der blev opstillet og vedtaget 19 Ledetanker for Arkitekterne, hvoraf den første havde følgende Indhold: »Ved Opførelse af Bygningsværker, i hvilke et eller flere Orgler skal opstilles, er det nødvendigt, at den planlæggende Arkitekt allerede ved Planlæggelsen assisteres af en Orgelkyndig, for at der ikke skal træffes forfejlede Bestemmelser, der senere vil hindre Orglets eller Orglernes Indbygning«. Det er ikke overflødigt at lægge Mærke til denne Regel, da vi har nogle Kirker her i Landet, hvor det viser sig, at Bygherren har savnet en kyndig Raadgiver paa dette Punkt.

Hm.

Den gregorianske Sang.

Onsdag den 11. Marts holdt Dr. phil. Knud Jeppesen i Musikpædagogisk Forening et Foredrag om: Den gregorianske Sang. Det var tilfældigvis, og uden at der blev lagt Mærke til det, netop Aftenen før den hellige Gregor den Stores Fest. Men ogsaa utilsigtet formede en Del af Foredraget sig som Hyldest for Kirkesangens store Organisator. Med Gregor som Udgangspunkt skildrede Foredragsholderen den gregorianske Sangs ydre Udvikling og Skæbne indtil dens Renæssance i vore Dage. Derpaa kom han ind paa Koralens musikalske Værdi, der belystes ved Fremførelsen af to Prøver paa Grammofonplader. Den første, sunget af Berlins »Kirchenmusikalische Hochschule«, viste ved det arkaistiske Graduale »Misit Dominus« fra 2. Søndag efter Epiphani Koralens mindre tilgængelige Sider, der delvis karakteriserer den som primitiv Musik. Den anden Plade, sunget af Benediktinerne i Maria Laach, førte ind i Højkoralens Skønhedsverden ved betagende Fremførelse af Dele af Rekvie-messen. Den berømte Musikforskers Foredrag vidnede om stor Kærlighed til den gregorianske Sang; men Knud Jeppesen lagde ikke Skjul paa, at vil man høre den virkelige, ægte Koral, skal man høre den i den katholske Kirke, hvor den som Led i Liturgien er paa sin naturlige Plads.

A. Menzinger.

Pax. The Monthly Review of the Benedictines of Prinknash, Gloucester. (October—December 1930. 6 d. each.)

Det er interessante Numre, her denne Gang skal anmeldes. Desværre tillader Bladets Rammer ikke, at der anvendes for megen Plads herpaa.

Interessen for de orientalske Kirkesamfund er stadig stor, og den har givet sig det bemærkelsesværdige Udslag, at fra 1931 vil det første Hefte i hvert Kvartal — paa de sidste 8 Sider nær — udelukkende været helliget Bestræbelserne for at bane Vej for Udsoninger med de forskellige østerlandske skismatiske Samfund. Det bliver ikke Benediktinerne fra Prinknash, som skal redigere disse Numre, men

en Augustinerpater fra Ramsgate, Dom Bede Winslow. — En ny Konvertit, som i mange Aar har næret stor Interesse for Dyrebeskyttelsessagen, har faaet Lov til at skrive en Artikel herom i Decemberheftet for at imødegaa de Theologer, som paastaar, at Mennesket ingen Pligter i egentlig Forstand har overfor Dyrene, og at det eneste, der kan afholde et Menneske fra at vise Grusomhed overfor Dyr, er, hvis det skulde faa vedkommende til ogsaa at blive grusom mod Mennesker. Forfatteren mener at kunne hævde, at den, som vægrer sig ved at behandle Dyrene med fornuftsmæssig Hensynsfuldhed og Godhed, handler mod Skaberens oprindelige Bestemmelse, mod den himmelske Faders Eksempel, uden hvis Vilje ikke engang en Spurv falder til Jorden, mod Frelserens og hans Evangelium Aand, mod Kirkefædrenes Lære og mod de Helliges almene Sindelag og en kristen Samvittigheds Følelse. — Jesuitpateren Alexander Gits har skrevet en Bog om Undervisning af Konvertiter, hvori han paastaar, at det moderne System med en Katekismus med Spørgsmaal og Svar er en i psykologisk Henseende misforstaaet Methode at undervise de unge paa. Den er heller ikke begrundet i virkelig katholsk Tradition, men indført af Protestantismen, idet de første »Katekismer« skyldes Hussitterne. Disse Bestræbelser banede Vejen for Luthers lille Katekismus af 1529. Som Modtræk herimod fremkom saa fra katholsk Side lignende Haandbøger, f. Eks. Kanisius's Katekismus af 1538, men man burde ikke fra katholsk Side have holdt fast ved denne Maade at undervise paa, en Misforstaaelse, vi alle endnu lider under. Hvad den normale Methode angaar, mener Forfatteren at kunne finde denne ud af Kirkefædrenes Lære, særlig St. Augustinus, samt af Tridentinerkonciliet og efterfølgende Pavers Anvisninger. Det er den fortællende Maade, man skal anvende, saaledes at Religionens Sandheder fremføres i deres historiske Sammenhæng og Angivelser. Det er for Børn til Tolvaars-Alderen den bedste Methode, naar der kombineres med Spørgsmaal til Klassen, hvorved Religionens Sandheder klart føres frem og slaas fast. (Er dette ikke den Maade, Grundtvigs Tilhængere vil undervise Børnene paa i Religion: fortælle dem Bibelhistorien og deraf lade dem uddrage, hvad de skal tro og gøre? *N. H.*) — I de smaa Notitser, der altid findes i Hefterne, hvori der gøres Rede for Begivenheder i Klosteret, reflekteres over, hvorledes Munkene i Middelalderen kunde sidde i Timevis og skrive og læse i en iskold Kloster-celle. Hvorledes de holdt det ud, er ikke let at begribe. Moderne Fingre bliver valne og Hovedet ude af Stand til at samle Tankerne, naar man skal opholde sig ret længe i saa lav Temperatur. Uden Tvivl var Mennesker mere

haardføre i Middelalderen, og — naar alt kommer til alt — bliver Vane let til en anden Natur. (Det forekommer dog undertegnede at have læst om særlig strenge Klostre, ogsaa i vore Dage, f. Eks. Kartøjsernes og Trappisternes, hvor man i de fleste Opholdsrum overhovedet ikke har Ovne eller nogen som helst Slags Opvarmningsmidler.)

Niels Hansen.

Holger Rafn: Ansgar. Det danske Missionsselskab. I Kommission hos O. Lohse. 1926.

Ovennævnte Bog, skrevet af en af de nuværende Præster ved »Vor Frue« Kirke, er først for nylig kommet os i Hænde, men bedre sent end aldrig. Det er med Glæde, jeg har læst denne skønne Levnedsskildring om St. Ansgar. Hagiografien er bygget over »Vita sct. Ansgarii«, skrevet af Ansgars mangeaarige Discipel og Medarbejder i Missionsvirksomheden, den hellige Rimbert, over »Vita sct. Rimberti og Adam af Bremens Kirkehistorie, hvilken sidste for Resten nu for kort Tid siden er udkommet i Oversættelse fra Latin.

Man mærker gennem hele Skildringen af hellig Ansgars Liv Forfatterens store Kærlighed til sit Emne, medens han i et smukt Sprog maler for os Livsbilledet af en af Kirkens største Mænd og Helgener, et Liv, der begynder i Klosterskolen i Corbie og afsluttes i Bremen Dagen efter Kyndelmisse i Aaret 865. Forfatteren kalder Ansgar for en Drømmenes Mand, fordi Gud Gang paa Gang gennem Drømme griber ind i Livets mest vanskelige Øjeblikke for at kundgøre Ansgar sin Vilje, den Vilje, Ansgar med ægte benediktinsk Lydighed og under store Ofre sætter hele sit Liv ind paa at fuldføre som en rastløs Handlingens Mand og Apostel.

Læs St. Ansgars Liv, læs om Kirkens store Mænd, og du vil lære at elske dem, elske den Kirke, der gjorde dem til sande Aandens Stormænd, der var lykkelige, fordi de levede deres Tro.

fr. *Ansgarius.*

Elisabethforeningens Basar.

Enhver ny Overvejelse af Spørgsmaalet om, hvad der kan gøres for den katholske Ungdom fører bl. a. til det Resultat, at vi først og fremmest maa sørge godt for de Smaa, som om faa Aar vil komme til at udgøre den katholske Ungdom. Vi maa begynde fra Grunden for at Resultatet kan blive rigtig godt. Den Indflydelse, der øves paa Barnet i dets første Leveaar, er afgørende for hele Livet. De katholske Børn har derfor som Helhed Krav paa

vor Omhu, men ganske særligt de forældreløse Børn. Mange ved, at Elisabethforeningen tager sig af disse Børn; maaske er der dem, der finder Hvile for deres Samvittighed ved Tanken om, at visse energiske Damer tager sig af den Sag, og at de altsaa ikke behøver at bekymre sig derom. For disse slumrende er det at vi støder i Trompeten. Først, naar du har aflagt et gavmildt Besøg paa Basaren Palmesøndag (og efterfølgende Mandag) i Bredgade 69, kan du — for en Tid — hengive dig til den gode Samvittigheds vederkvægende Blund.

P. S. Man bedes særlig indtrængende om at modtage Gaver til *Restaurationen!*

Fra den vide Verden

Opsigtsvækkende Konversioner.

For nylig er den kendte protestantiske Theolog, Professor Dr. Erik Peterson, i Rom traadt over til Katholicismen. Fra 1924 har han beklædt Professoratet i Kirkehistorie og nytestamentlig Eksegese ved Universitetet i Bonn. Professoren er Forfatter til betydningsfulde videnskabelige Arbejder: Hellenismen, det ny Testaments Eksegese og Oldkirkens Historie.

Efter »Schönere Zukunft 8. II 1931« er i England en anset anglikansk Gejstlig, Cyrill J. Henslow, blevet optaget i den katholske Kirke, hvor han i nær Fremtid haaber at modtage den katholske Præstevielse.

I Indien er en Efterkommer af Thomas Morus, den anglikanske Gejstlige Benjamin Betteridge, tillige med sin Hustru konverteret. Han selv var Embedsmand, Hustruen Læge. Da han efter sin Konversion maatte opgive sin Stilling, fik han af det katholske Universitet i Peiping Tilbud om Professoratet i engelsk Litteratur, hvilket han ogsaa tog imod.

Af Ærkebiskop Ivanios er 17. XI 1930 en fremragende jakobitisk Jurist, Herr Georg Josef, tidligere Leder af førende indiske Dagblade (»Allahabad Independent« og »Young India«, Gandhis Blad) blev optaget i den katholske Kirke. Et glædeligt Tegn paa Fremgang for Unionsbevægelsen i Malabars jakobitiske Kirke.

O. -S.

Naturforskeren E. Wasmann.

Ved Jesuitpater Erich Wasmanns Død, 72 Aar gammel, har Tyskland mistet en af sine største Naturforskere. Det var heller ikke saa underligt, at han var Æresmedlem af talrige videnskabelige Selskaber og Æresdoktor ved Universitetet i Freiburg i Schweiz, thi som Biolog og Forsker, navnlig af Myrerne og Termitterne, havde han opnaaet Verdensry ligesom ved sine Arbejder over Dyrenes Instinkt og Intelligens. Katholsk Videnskab viser sig stadig endnu at være førende ogsaa paa det naturvidenskabelige Omraade uden at komme i Modstrid med katholsk Verdensanskuelse, thi Aabenbaringstroen og ægte sand Videnskab har et Udspring i Gud.

En Missionær som Professor ved et kinesisk Universitet.

Pater Savio S. J. er for nylig udnævnt til Professor i Entomologi (Læren om Insekterne) ved Statsuniversitetet i Woosung. Pateren har allerede en Gang tidligere afvist et ham af Nankingregeringen tilbudt Lærerembede ved Universitetet i Peking.

Frå Hovedstad og Provins

BEDES BEMÆRKET!

Af Hensyn til Paasken slutter Redaktionen af Paaskenummeret allerede Fredag den 25. Marts.

Højskolemødet.

Paa Højskolen i Tirsdags talte Frater Samuelen S. J. om Muhamedanermmissionen. Først fik man et kort Opriks af Muhamed. Et Indblik i Muselmanens daglige Dont illustrerede Islams Tro i Praksis. Muhamedanerapostolatet i Ildens og Sværdets Tegn stilledes op mod den katholske Missionering af Islam i Naadens og Kærlighedens Aand. Fanatismen hos Muselmændene gjordes forstaaelig ved Reformationens Spaltninger og de Kristnes mere eller mindre gode Eksempel. Muhamedanermissionen i de forudliggende Aarhundreder betegnedes som en smertefuld Rosenkrans, hvor hver Perle betød en Martyr. — Med Religionsfriheden 1856 er en ny Æra indledt. Den eukaristiske Kongres 1930 staar som et Symbol paa den

Sejr, Kristendommen alt har høstet Førstegrøden af, og som den ved Naaden og Europas gode Vilje med Tiden kan sanke i Evighedens Lader i bredfuldt Maal.

*Kollekten til Fordel for Damernes Vincentsforening
(Katholsk Menighedspleje)*

indbragte følgende:

St. Ansgars Kirke.....	Kr. 155,27
Sakramentskirken.....	» 93,80
Rosenkranskirken.....	» 100,00
Jesu Hjerter Kirke	» 50,00

Ialt... Kr. 399,07

Alle, som har bidraget til det gode Resultat, bringer vi herved en hjertelig Tak. *Styrelsen.*

Ungdomshjemmene i Nakskov.

Paa Grund af økonomiske Vanskeligheder blev et af Hjemmene i Nakskov lukket i Efteraaret 1930. Men saa snart dette Ungdomshjem manglede, føltes Savnet. Derfor har vi besluttet at genoprette Hjemmet i Nykøbing F. Naar jeg samtidig meddelede, at jeg efter Aftale med Pater Janssen i Nakskov har paataget mig den økonomiske Omsorg for Lærlingehjemmet i Nakskov og for Hjemmet, som tænkes oprettet i Nykøbing F., kan man forstaa, at jeg stoler fast paa, at jeg ogsaa denne Gang vil møde Forstaaelse hos mine Trosfæller.

Jeg ved, at mit Haab ikke vil blive beskæmmet, og derfor begynder jeg med frejdigt Mod, hvor jeg slap, da jeg blev forflyttet til Nykøbing F. Mine første Velgørere fra den første Time vil ikke svigte, og nye vil komme til for at rejse og vedligeholde de Hjem, som for mange er et sikkert Fristed og Værn.

Forholdet er det, at Hundrede af vore unge kæmper en næsten haabløs Kamp alene og uden Støtte, da Fattigdom og Ufornuft berøver dem Hjemmets Beskyttelse.

Men den kristne Kærlighed, som aldrig svigter, vil ogsaa nu træde hjælpende til.

Nykøbing d. 13. - 3. - 1931.

Pater A. Smitz.

Post-Giro Nr. 6511.

Esbjerg.

Sognebladet er blevet modtaget med stor Glæde og bringes ud til alle, saavidt muligt inden Lørdag Aften i hver Uge. Skulde enkelte blive forfordelte, skyldes dette manglende Oplysninger om Adresse, og saadant vil af sig selv trække sig i Lave efterhaanden. I Byens forskellige Distrikter bliver Bladet af frivillige ombaarret til de enkelte, og i det store Landdistrikt bliver det sendt med Posten. Det er

et levende Ønske, at Sognebladet maa blive noget vedvarende, ikke blot et Forsøg. Et mere praktisk Middel mod Stagnation og Frafald kan vi ikke let faa.

Ungdomsmødet den 1. Marts udviste større Tilslutning end nogen Sinde før. Hr. Darville holdt et meget interessant Foredrag om »Røde Kors« og Samariterbevægelsen. Det var ikke blot Theori, men ogsaa Praksis, idet der foretoges en Række Demonstrationer af Benbrud, kunstigt Aandedræt og meget andet. Efter Kaffebordet samledes man om Klaveret, og Lokalerne genlød snart af saavel muntre som alvorlige Sange.

Haderslev.

Den katolske Menighed i Sønderjylland agter i Anledning af 800 Aars Jubilæet at hædre Sønderjyllands Hertug, hellig Knud Lavard, ved Søndag den 14. Juni i Haderslev at holde en særdeles storslaaet Christi-Legems-Procession, som skal gaa gennem Byens Hovedgader, samt et større Katholik-Møde, som vil finde Sted samme Dag om Eftermiddagen.

Man venter ogsaa Gæster fra den anden Del af hellig Knuds Hertugdømme, hinsides Grænsen.

I 1926 var hele Hertugdømmets Katholiker samlede i Slesvig By for at fejre den hellige Ansgars 1100 Aars Jubilæum; denne Gang samles de i Haderslev til hellig Knuds 800 Aars Jubilæum.

O quam bonum et quam jucundum,
Habitare fratres in unum!

Pastor L. Wolff.

Et Hjem for katolske Dreng i Sønderborg.

Med Biskoppens Tilladelse vil der i Sønderborg blive oprettet et Hjem for katolske Dreng, der vil søge Stats-skolen; der vil kun blive modtaget Børn fra Hjem, som lægger Vægt paa en religiøs Opdragelse. Hjemmet aabnes ved det nye Skoleaars Begyndelse i August Maaned. Pastor Hubert Messerschmidt bliver Hjemmets Leder.

Katolsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes:

Et Cyklebud hos en gros Firma (Kbhvn.); ung Pige ca. 21 Aar til et borgerligt Hjem (Bornholm); Enepige til kath. Hjem (Bornholm).

Plads søges:

af Kontorelev; Tøffelmager i Randers; Enepige (Kbhvn.); Lære for en fingernem ung Mand (Kbhvn.).

Ansøgning med ev. anbefalinger sendes sammen med Paa-tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13. Kbh.n. K.

Meddelelse fra K. A. B.

Arbejdssøgende skal forny deres Ansøgning efter en Maanedes Tid, hvis de stadig gaar ledige; glem ikke at meddele K. A. B. hvis de har faaet Ansættelse. *Ledige Pladser* maa gerne meldes pr. Tlf. Byen 8626, eller efter Kl. 6 Byen 911 x.

Ledelsen.

Husk Elisabethforeningens Basar!

Gaver modtages af:

Pastor von Kettenburg, Bredgade 64 ^a, Telf. Palæ 58.

Fru A. Osterhammel, Frederiksborggade 54, Telf. Byen 720 y.

Frk. C. Tetzlaff, Palludan Müllersvej 5, Telf. Vester 1190 y.

Frk. F. Stratböcker, Jægersborg Allé 19, Telf. Ordrup 386.

Ganske særligt beder man denne Gang om at modtage Gaver til Basarens Restauration, som i Aar oprettes under vanskeligere Forhold end i de foregaaende Aar.

Bekendtgørelse.

I Henhold til Regulativet for St. Ansgars Menigheds Forvaltningsraad § 19 bekendtgøres herved, at det fuldstændige, specificerede Regnskab for Aaret 1930 er fremlagt til Eftersyn paa Katholsk Menighedskontor, Bredgade 64 St. (Kl. 1—4, Lørdag 1—2, Mandag lukket) fra Tirsdag d. 24. Marts til Tirsdag d. 31. Marts. Et kortere trykt Uddrag af Regnskabet bliver udsendt 1. April til samtlige Bidragydere til St. Ansgars Sogn.

*Forvaltningsraadet
for St. Ansgars Menighed.*

Jeanne d'Arc's Trop — St. Bendt's Trop.

Følgende Numre er blevet udtrukket:

Gul Seddel Nr. 280 — 679 — 395 — 262 — 713 — 480 — 794.

Grøn Seddel Nr. 473 — 495.

Blaa Seddel Nr. 267 — 265 — 650 — 312 — 860.

Lilla Seddel Nr. 452 — 292.

Rød Seddel Nr. 1 — 163.

Fristen for Udlevering af Gevinster er forlænget til 1. April.

1. Absalon Trop — St. Bendt's Trop.

Aftenunderholdningen til Fordel for Søstrene i Allerslev gav følgende Resultat:

Billetter + Garderobe.....	Kr. 82.00
Ved Indsamlingen	» 20.00
	Kr. 102.00
Tryksager og Sal.....	» 22.00
Ialt.....	Kr. 80.00

»Das Christentum und das Sexualproblem«

5 Foredrag af:

Univ.-Prof. Dr. Johannes Ude, Graz.

Foredragene holdes fra 26. til 30. Marts 1931, hver Aften Kl. 20

i Festsalen paa Borups Højskole, Frederiksholmskanal 24,

over følgende Emner:

Torsdag d. 26. Marts: »Als Mann und Weib schuf er sie«. Gen. 1,27.

Fredag d. 27. Marts: »Beide werden ein Fleisch sein«. Gen. 2,24.

Lørdag d. 28. Marts: Rassenhygiene, Bevolkerungspolitik und christliche Ethik.

Søndag d. 29. Marts: Der wundeste Punkt in der Sittlichkeit.

Mandag d. 30. Marts: Heilige Vaterschaft und reine Mutterschaft.

Foredragene er paa Tysk, uden Tol. -- Adgangskort à 2 Kr. til samtlige Foredrag og 50 Øre til enkelte — faas hos: Th. Linds Eftf., Nørregade 2. St. Ansgars Boghandel, Vodroffsvej 2. Katholsk Boghandel, Stenogade 3. Portneren, Hans Bogbinders Allé 2, evt. resterende ved Indgangen.

Danske Kvinders Katholske Forbund

Hans Højærværdighed Biskoppen har lovet at læse den aarlige Messe for Forbundet i sit Kapel, Bjerregaards Sidevej 1, Valby, *Onsdagen den 25. Marts Kl. 8^{1/2}.*

Medlemmerne forventes at ville deltage talrigt i Fælleskommunionen.

Styrelsen.

St. Franciskus's III Orden har Møde Tirsdag d. 24. Marts Kl. 7^{1/2} i St. Knuds Kapel.

Katholske Kvinders Klub og Ansgar-Foreningen, Holbæk, afholder Foredrag Fredag d. 27. Marts Kl. 20 paa Højskolehjemmet. *Hofdame Utke Ramsing: Katholsk Aktion.*

Exercitier for Herrer

afholdes i **Ordrup Præstebolig** i den stille Uge fra Onsdag den 1. April Kl. 8 Aften til Paaskesøndag Morgen. Deltagerne følger Dagsordenen for lukkede Exercitier. Baade ældre og yngre (dog ikke under 18 Aar) kan deltage. Vederlag for Opholdet 10 Kr. — Anmeldelse med nøjagtig Adresse bedes senest Palmesøndag, d. 29. Marts, sendt til Pater *M. Spaus S. J.*, Mosehøjvej, Charlottenlund.

Menighedsaften i Sankt Ansgars Menighed.

Alle Menighedens Medlemmer indbydes til Menighedsaften i Sankt Ansgars Salen (Bredgade 67²) paa Passions søndag Aften (den 22. Marts) Kl. 8. — Der fremvises Lysbilleder fra det hellige Land. — Der er gratis Adgang; man bedes dog forinden afhente et Adgangskort, som faas hos Præsterne og paa Menighedskontoret. »Sursum Corda« bedes medbragt.

Komitéen for Ansgar-Bonifaciusforeningen holder Møde, Bredgade 64, den 26. Marts. Hoveduddelingen foregaar i Dec.

Pastor *v. Kellenburg*,
Formand.

S.M.D.M. Ordinær aarlig Generalforsamling afholdes Onsdag den 25. Marts 1931 Kl. 8 i Skolens Lokaler, Boyesgade 8 A. Dagsorden: 1) Beretning. 2) Regnskab. 3) Protokol. 4) Valg af 5 Styrelsesmedlemmer (Rich. de Blanch, Carl Hamm, Rob. Nielsen og Sekretæren afgaar ordinært, Gleitze ekstraordinært). 5) Indsendte Forslag. 6) Eventuelt. — Efter Generalforsamlingen fælles Kaffe bord og kammeratlig Samvær. Alle Medlemmer bedes give Møde. *Styrelsen.*

A.C. Onsdag d. 25. ds. Kl. 20. Malerinden Frøken *Birgitte West*: Hensigten med Kirkesmykning. —
Gæstekort som sædvanlig. *Adm.*

Katholsk Højskole.

Tirsdag d. 24. Marts Kl. 20 i St. Knuds Sal, Stenosg. 4 B.

Hr. Johs Hansen: Rejse Syd paa (med Lysbilleder).

Adgang for alle. 25 Øre. »Sursum corda« bedes medbragt.

Sangbogen »Sursum Corda«. En nystiftet Ungdomsforening i Provinsen beder om 10 Eksemplarer af »Sursum Corda«, da Bogen er udsolgt. Bedes sendt til Redaktionen.

En ganske *ung, dannet Pige*, absolut sund, kan faa Ophold fra ca. 15. April for Sommeren i Lægehjem paa Landet mod at have Tilsyn med en 4-Aars Dreng og deltage i lettere Husgerning.

Fru Ena Rasmussen,
Godslægeboligen
Tranekjær, Langeland.

Dannet, ung Pige, 17^{3/4} Aar, med Præliminæreksamen, søger Stilling i et godt Hjem, hvor hun kan deltage i lettere Husgerning samt tage sig af mindre Børn. Familier Stilling og en mindre Løn ønskes. *Dyrlæge Melchior, Allingaabro.*

Kirkelig Kalender.

22. Marts S. Passionssøndag.	29. Marts S. Palmesøndag.
23. — M. Ferialdag.	30. — M. Ferialdag.
24. — Ti. Gabriel, Ærkeengel.	31. — Ti. Ferialdag.
25. — O. Marias Bebudelse.	1. April O. Ferialdag.
26. — T. Ferialdag.	2. — T. Skærtorsdag.
27. — F. Marias syv Smerter.	3. — F. Langfredag.
28. — L. Johannes af Capistran.	4. — L. Paaskelørdag.

Ugens Messebønner.

22. Marts S. Passionssøndag (286—237); 2. Sæt Bønner: For Kirken ((123)—[107]) eller for Paven ((122)—[107]).
23. — M. Ferialdag (N.-M. 291); 2. som Søndag.
24. — Ti. Gabriel (855—690); 2. Ferialdagen (N.-M. 295), Slutningsevangelium: Ferialdagens (298—241). — *Eller*: Ferialdagen (N. M. 295), 2. Gabriel (N.-M. 855), Slutningsevangelium: Gabriels (N.-M. [84]).
25. — O. Marias Bebudelse (858—697); 2. Ferialdagen (N.-M. 300), Slutningsev.: Ferialdagens (302—242).
26. — T. Ferialdag (N.-M. 305); 2. som Søndag.
27. — F. Marias syv Smerter (866—243); 2. Johannes af Damaskus (860—699), 3. Ferialdagen (311—244), Slutningsev.: Ferialdagens (312—249). — *Eller*: Ferialdagen (N.-M. 310); 2. Marias syv Smerter (N.-M. 867), 3. Johannes (N.-M. 860), Slutningsev.: Marias syv Smerter (N.-M. [89]). — *Eller*: Johannes (860—699); 2. Marias syv Smerter (867—243), 3. Ferialdagen (N.-M. 311), Slutningsev.: Ferialdagen (312—249).
28. — L. Johannes af Capistran (863—702); 2. Ferialdagen (N.-M. 314), Slutningsev.: Ferialdagens (316—250). — *Eller*: Ferialdagen (N.-M. 314); 2. Johannes (N.-M. 863).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udg. af Messebogen (1926), det andet den gamle Udg. (1907).

Korsvejsandagt Torsdag Aften: Jesu Hjerte Kirke Kl. 8 med Prædiken. Fredag Aften: St. Ansgars Kirke Kl. 8, Rosnkranskirken Kl. 7¹/₂, St. Annæ Kirke Kl. 8, St. Andreas Kirke Kl. 7¹/₂, Sakramentskirken Kl. 8. St. Josefs Kirke Kl. 7¹/₂.

Revd. Dni Missionarii ut vascula ad sacra olea bene purificata ac nitida quantocius mittant, rogantur.

Vicarius Apostolicus.

Min kære Datter

Ellen Martensen

er afgaaet ved Døden i Roskilde Fredag d. 6. Marts, Gud hengiven og styrket med de hellige Sakramenter.

Josepha Martensen.

Begravelsen har fundet Sted.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

79. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Brødgade 64 S Kbh. K Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Cuy Benzon, Nørrebrogade 27, Kbhvn N. Tlf. Nora 239x. Træffes som Regel bedst alle Hverdage (undt. Tirsdag) Kl. 5-6. Der kan ogsaa gives Besked pr. Tlf. Byen 6505.

Nr. 13.

Søndag den 29. Marts

1931

INDHOLD: Pave Pius XI's Rundskrivelse. — Convertimini. — »Palmegrenen.« — Hvorfor giver man ikke Sandheden Æren? — Elisabethforeningens Basar. — Fra Hovedstad og Provins. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Pave Pius XI's Rundskrivelse om det kristne Ægteskab.

(Fortsat.)

c. Om Skilsmisser.

a) Bestræbelser og Meninger.

Men hvad der staar mest i Vejen for, at den af Kristus vor Frelser paabudte Genoprettelse og Fuldkommengørelse af Ægteskabet kan blive til Virkelighed, er den med hver Dag stigende Lethed, hvormed man kan opnaa Skilsmisse. Dette, Ærværdige Brødre, har Vi allerede før gjort opmærksom paa. Dog, hvad værre er, det nye Hedenskabs Forkæmpere lader sig absolut ikke belære af Livets sørgelige Erfaringer, men fortsætter med stadig større Forbitrelse deres Kamp mod Ægteskabets fredlyste Uopløselighed og mod de Love, der værner om den. Deres Maal er at faa Skilsmisse officielt godkendt og de forældede Love erstattet med en ny, der er mere menneskelig, som de siger.

Grundene til Skilsmisse, som de gør gældende, er talrige og af forskellig Art. Nogle hidrører fra person-

lige Forseelser eller egen Skyld; andre ligger i Forholdene, (den første Klasse kalder de subjektive Grunde, den anden objektive); som tredje Gruppe anfører de alt det, som i større Omfang kan gøre Samlivet besværligt og ubehageligt. De nævnte Grunde og tilstræbte Love, siger de, anbefaler sig selv ud fra et flerdobbelt Synspunkt. Fremfor alt er det begge Ægtefællernes Vel, der taler derfor. Enten er nemlig den ene Part uskyldig og derfor berettiget til at forlade den skyldige, eller den har svære Forseelser paa sin Samvittighed og bør af den Grund udelukkes fra et Samliv, der kun kan være ubehageligt og tvungent for den anden Part. Endvidere taler Børnenes Vel derfor. Saadanne Børn maa jo undvære den rette Opdragelse eller de mister dens Frugter, naar de kun altfor ofte er nødte til at tage Forargelse af Forældrenes indbyrdes Stridigheder og andre Lyder og derved ledes bort fra den rette Vej. Endelig taler Samfundets Vel derfor. Dette kræver jo for det første, at de Ægteskaber fuldstændig udslettes og forsvinder, som er udelige til det, Naturen vil opnaa gennem dem; for det andet kræver det, at Ægtefæller maa kunne skilles ved Lov, baade naar det gælder om at komme Forbrydelser i Forkøbet, som man saa let maa befrygte af den Slags Ægtefællers Samliv og Samvær, og naar Domstolene og Lovens Anseelse skal sikres mod stadig mere og mere at holdes for Nar. Ægtefællerne begaar jo for at opnaa en Skilsmissekendelse, som de ønsker, enten en eller anden Forbrydelse, der efter Loven giver Dommeren Ret til at opløse Ægteskabet, eller de er saa uforskammede, at de i Retten løgnagtig, ja under falsk Ed, erklærer at have begaaet en saadan, skønt Dommeren klart gennemskuer Sagens virkelige Sammenhæng. Under disse Omstændigheder, saaledes vrøvler de, burde Lovene absolut afpasses efter alle disse Nødstilstande, efter de forandrede Tidsforhold, efter den offentlige Mening, efter hvad der nu er Skik og Brug i moderne Stater. Hver enkelt af disse Grunde, men ganske særlig alle tilsammen, er efter disse Mænds Mening et soleklart Bevis for, at Skilsmisse af bestemte Aarsager bør tillades.

Andre gaar i deres ubegribelige Dristighed endnu videre. Efter dem er Ægteskabet en ren og skær Privatkon-

trakt. Som ved andre private Aftaler skal det derfor ogsaa her overlades til Kontrahenternes private Afgørelse og Forgodtbefindende af hvilken som helst Grund igen at hæve deres Ægteskab.

β. Guds utvetydige Lov.

Imidlertid, Ærværdige Brødre, ogsaa over for alle disse taabelige Indfald staar den ene aldeles ubestridelige Lov ved Magt, som Gud har givet og Christus stadfæstet i dens fulde Omfang, den Lov, som hverken Enkeltmands Bestemmelse, eller Folkeforsamlings Beslutning, eller Lovgivningsmagten kan rukke: »**Hvad Gud har sammenføjet, maa et Menneske ikke skille.**«¹⁾ Adskiller Mennesket alligevel mod Lov og Ret, saa er dette Forsøg ganske ugyldigt og uden Virkning. Med Rette drog derfor, som vi mere end een Gang saa, Christus selv den Følgeslutning deraf: »Enhver, der skiller sig fra sin Hustru og tager en anden til Ægte, begaar Ægteskabsbrud; og hvem der ægter den, som er skilt fra Manden, begaar Ægteskabsbrud.«²⁾ Disse Vor Herres Ord gælder om ethvert Ægteskab, ogsaa om det med kun naturretslig Karakter; thi ethvert virkeligt Ægteskab trænger til den Uopløselighed, hvorved det med Hensyn til Baandet fuldstændig undrages Parternes Bestemmesret og al verdslig Myndigheds Indgriben.

Her bør igen mindes om den højtidelige Afgørelse, hvorved Tridentiner-Konciliet under Ekskommunikation forkastede følgende Sætninger: »Hvis nogen paa-
staar, at det ægteskabelige Baand kan løses af den ene Ægtefælle, naar den anden gaar over til en Vranglære, eller gør Samlivet for besværligt, eller forsætlig bliver borte fra Hjemmet, han være udelukket;«³⁾ og: »Hvis nogen paa-
staar, at Kirken farer vild, naar den i Overensstem-

¹⁾ Mt. 19, 6.

²⁾ Luc. 16, 18.

³⁾ Concil. Trid., sess. 24, c. 5.

melse med Evangeliets og Apostlenes Udsagn altid har lært og lærer, at det ægteskabelige Baand ikke opløses ved Ægteskabsbrud fra en af Parternes Side; samt at de begge, altsaa ogsaa den uskyldige Part, der ikke har givet nogen Anledning til Ægteskabsbrudet, i den andens Levetid ikke kan indgaa et nyt Ægteskab, og at den, der skiller sig fra sin utro Hustru og gifter sig med en anden, bryder Ægteskabet, han være udelukket.«¹⁾

Naar altsaa Kirken ikke har taget fejl og ikke tager fejl ved at have lært dette og ved at lære det, og naar det derfor er absolut sikkert, at Ægteskabsbaandet ikke engang kan løses paa Grund af Ægteskabsbrud, saa er det indlysende, at de andre, betydelig svagere Grunde til Skilsmisse, som plejer at anføres, har endnu langt mindre Beviskraft og helt kan forbigaaes.

Med Lethed kan i øvrigt de Indvendinger gendrives, som ud fra det tredobbelte Synspunkt før blev gjort gældende mod det livsvarige Baand. Alle de nævnte Ulemper kan undgaaes og Farerne afværges, hvis man engang imellem, naar det nemlig drejer sig om haabløse Tilstande, tillader Ægtefolkene ufuldstændige Adskillelse, d. v. s. en Separation, der ikke rører ved det ægteskabelige Baand. Denne tillades af selve Kirkeloven med udtrykkelige Ord i de Kanones, der træffer Bestemmelse om Separation angaaende Ægteseng, Bord og Hjem.²⁾ Om Grundene og Betingelserne ved en saadan Separation, om dens Art og om Sikkerhedsforanstaltningerne, hvorved der sørges for Børnernes Opdragelse og Familiens Bevarelse; endvidere om Spørgsmaalet, hvordan alle de Ulemper, der maa ventes for Ægtefællen, Børnene og Samfundet, saa vidt muligt kan undgaaes, om alt dette er det den kirkelige Lovgivnings Sag at træffe Bestemmelse, og ogsaa den civile Lovgivning har sin Del heri, for saa vidt det drejer sig om borgerlige Interesser og borgerlige Retsvirkninger.

Alt, hvad der sædvanligvis bruges som Bevis for Ægteskabets Uopløselighed, og hvad ogsaa

¹⁾ Concil. Trid., sess. 24, c. 7.

²⁾ Cod. Jur. Can. cc. 1128 sqq.

Vi ovenfor har anført, gælder lige saa sikkert og med samme Ret, naar man skal godtgøre, at en Nødvendighed og Mulighed for Skilsmisse er ganske udelukket; ligesaadan naar man skal gøre Rede for, at ingen Øvrighed kan have Myndighed til at tilstede Skilsmisse. Endelig er det ubestrideligt, at der taler lige saa mange og store Fordele for Uopløseligheden, som der er Ulykker, der følger med Skilsmisse og bliver til Fordærvelse baade for det enkelte Menneske og for hele Samfundet.

γ. Velsignelser og Forbandelser.

For endnu engang at anføre en Tanke af Vor Forgænger, saa er det næppe nødvendigt at sige, at, rummer Ægteskabets Livsvarighed og uopløselige Karakter en stor Fylde af Goder i sig, saa høster Skilsmisser en lige saa stor Mængde af Ulykker. Dér, hvor Baandet er i Behold, ser vore Øjne et Samliv i Tryghed og Fred; men hér, hvor man foreslaar Skilsmisser, eller hvor dens Farer allerede øver deres Hærværk, vakler selve Ægteskabets Institution eller giver i det mindste Anledning til Ængstelser og Mistanke. Dér hersker gensidig Velvilje, og alle Goders Fælles-eje vækker Beundring ved sin faste Gennemførelse; her svækker selve Muligheden for Skilsmisse disse Fortrin paa en ynkelig Maade. Dér har Ægtefællerne en fortrinlig Hjælp til Bevarelse af Kyskhed og Troskab; her er der mange og farlige Fristelser til Utroskab. Dér modtager man Børn med Glæde, værner om dem og gennemfører deres Opdragelse med Kraft og Held; her er alle disse Opgavers Løsning behæftet med store Skavanker. Dér er der sat Bom for mangfoldige Anledninger til Uoverensstemmelser mellem Familierne og Slægtningene, her findes altfor ofte Grund og Lejlighed til indbyrdes Stridigheder. Dér kan Spirer til Fjendskab uskadeliggøres med en vis Lethed; her lægges disse Spirer til spændte Forhold i stort Omfang og Udstrækning. Dér fremfor alt har Kvindens personlige Værdighed og Kald været saa lykkelig at genvinde den oprindelige Plads i Familien og i Samfundet; her derimod trykkes hun ned paa en usømmelig Maade, fordi Hustru-

erne er i Fare for »at blive forladte, naar de har tilfredsstillet deres Mænds Lidenskaber«.¹⁾

Lad os nu ogsaa slutte med nogle meget alvorlige Ord af Leo XIII. Gælder det om at tilintetgøre Familiernes og »at nedbryde Nationernes indre Styrke, saa er der ikke noget, der virker saa kraftigt som Sædernes Forfald. Derfor er det let at indse, at Familiernes og Nationernes Trivsel har sin Dødsfjende i Skilsmisserne, som selv er et Produkt af en moralsk Slappelse i Folkenes Færd og efter Erfaringens Vidnesbyrd lukker Døren op paa vid Gab for endnu værre Laster i det private og offentlige Liv. Samtidig vil det vise sig, at denne Samfundsskade er af meget alvorligere Natur, saa snart man tager under Overvejelse, at man kommer til at mangle alle Midler, der er stærke nok til at holde den een Gang givne Skilsmissetilladelse inden for bestemte eller forud beregnelige Grænser. Meget stor er Eks-
emplets Magt, endnu større Lidenskabernes Rassen. Hvor de to Faktorer virker, kan det ikke undgaas, at Begæret efter Skilsmisse stadig griber mere om sig, gør sig til Herre over Fler-
tallets Tankegang, ligesom en smitsom Sygdom, der breder sig, eller en Flodbølge, der sprænger Digerne og oversvømmer alt«.²⁾

Og derfor læser man ogsaa i samme Rundskrivelse; »hvis Menneskene ikke forandrer deres Synsmaader og Bestræbelser, maa Familiernes og Samfundet stadig frygte for, at de paa den ynkværdigste Maade bliver ført ud i en almindelig Krise- og Opløsningstilstand.«³⁾ Alt dette blev forudsagt for halvtredsindstyve Aar siden. Hvor sandt og rigtigt det var, bekræftes nu alt for godt af den Dag for Dag stigende Umoralitet og uhørte Nedværdigelse af Familielivet i de Egne, som staar under Kommunismens Herredømme.

(Fortsættes.)

¹⁾ Leo XIII., Litt. Encycl. Arcanum, 10. Febr. 1880.

²⁾ *ibid.*

³⁾ *ibid.*

Convertimini.

Hæc dicit Dominus:
Convertimini ad Me,
Et salvi eritis!*)

Glemmer vel en Jomfru sine fejre Smykker,
Og den unge Brud sit Bælte! . . . . .
Dog i Dage uden Antal har mit Folk forglemmt Mig.
Efter fjerne Landes stumme Guder
Har det forgløst vandret,
Mod Mig vendt sin Ryg og ej sit Udsyn,
Grov sig sprutne Brønde mange
Fjernt fra Mig, det køle Vandbælb;
Sagt til Klippen og til Træet:
Du min Fader er og Moder . . . . .
Mindes du da ej hvorlunde,
Hvi Jeg dig igennem Havet,
Regn og Nat og Skygger ledte
Frem til Chana's solomghdte Høje! . . . . .
Græd og klag i hver en Hulvej
Og paa vindomsufte Bjerge,
Huffende din Skam, din Skændsel. . . . .
Klæd dig dog i Sæf og Afke,
Sønderflæng din gyldne Kjortel,
At fra dig min luerpde Harme sig maa vende
Og dig ej i Hast fortære,
Hærgø Landet som en Nord-vind
Og til stengold Ørken dig forvandle . . . . .
Gjalde lad de gyldne Lurer trindt om over Landet
Manende til Bod og Sone. . . . .
Se, da vil Jeg Mig forbarme
over dig, du Sions Datter;
Tvættes dig som Sneens Kappe
Over Selmons stejle Bjergetop.
Thi er svar min Brede, større dog min Glæde,
Om du atter vil dig til Mig vende. . . . .
Jeg vil granske dine Nyrrer,
Spejde i dit Hjertes Lønrum,
Om du angrer dine Synder
Og Forsonings Naade attraar.
Da til Fryd Jeg vil din Sorrig vende,
Naadens Manna-Dugg fra Efr'ims Bjerge sende;
Lade Floderne med Most og Olie rinde,
Til en vandrig Have dig forvandle . . . . .
Fryde skal i Dans sig Møen, Dlbingen sig glæde;

*) Saa siger Herren: Omvend dig;
Og se, du skal min frelse smage.

Dg al Kummer i eet Nu henvejres.
 Talløs skal som Hæbets Sand, som Himlens Stjerner
 Være i al Ewigbed min Naades Udslag;
 Dg dig over dine Fjenders Telte Sejr forlene.
 Thi med evig Kærlighed Jeg har dig elsket
 Svang Jeg end i Ketsfærds Harme Tugtens Ris. . . . .
 Byd da Djet standse Sorgens Taarefloder.
 Pagtens Lovord rids i Hjertets Tavler,
 Dg et helligt Offer brænd paa Garebs Høje.
 Styrkt i Gruset Guberne, hvortil du forstum ofred;
 Ba'als Altre knus i Hinnoms Dale . . . . .
 Til Jerusalem med liflig Lovsang drag i helligt Optog;
 Leg for Pagtens Ark, som forstum David gjorde.
 Da, saa bist som Jordens Grundvold ej kan granskes,
 Vil jeg over dig mit Afsyn løfte
 Dg fra Naadestolens Kerubimer evig Fred dig stænke.

Rom; Fasten 1931.

P. A.

„Palmegrenen.“

Buksbomkvisten, som rækkes dig paa Palmesøndag, tager du af Præstens Haand, kysser den og bringer den med dig tilbage til din Plads. Under Afsyngelsen af Lidelsehistorien holder du den i din Haand for at være med til at vise Jesus Hyldest. Og naar du kommer hjem, tager du den gamle, visne Gren bort fra Krucifikset og erstatter den med den nye. (Den gamle kaster du ikke bort, men du brænder den, fordi du husker, at det er en indviet Ting.)

Hver Gang du nu faar Øje paa den grønne Kvist over Krucifikset, minder den dig om, hvor meget du skylder din Herre og Konge Ære og Hyldest. Du tænker efter, at den allerbedste Maade at hylde ham paa vil være: at leve efter hans Ord, saa at du ved dit Liv viser hen til ham.

Denne Kvist, som blev brudt af Træet for at være Kristus til Ære, kan ogsaa faa dig lil at tænke paa, hvorledes det er nødvendigt fra Tid til anden at beskære Sjælens Livstræ. Der er Vildskud, der maa brydes af; du maa til Tider øve Vold paa dig selv, for at dit Liv kan blive Kristus til Ære. Sikkert er det, at intet viser din Iver for at bringe Kristus Hyldest, som naar du virkeliggør

Ordene: »Hvis dit Øje forarger dig, saa riv det ud; hvis din Haand forarger dig, saa hug den af. . .«

Den lille, grønne Kvist har meget at minde dig om. Den faar dig til at tænke paa de troløse Jøder, som den ene Dag i Begejstring svang Palmegrene for at hylde ham, og den anden Dag raabte: »Korsfæst, korsfæst ham!«

Du vil netop gemme »Palmegrenen« for at mindes om, hvorfor du fik den, at ikke ogsaa du skal blive troløs, for at du, som den ene Dag var med til at bringe din Frelser og Konge den ham tilkommende Hyldest, ikke den anden Dag ved at synde svært skal slutte dig til hans Fjenders Skare.

Men du ser jo, hvorledes Grenen, efterhaanden som Tiden gaar, mister sin friske, grønne Farve, bliver tør og visnen. Maatte det ikke gaa paa samme Maade med din Tro og din Kærlighed til Christus. Buksbomkvisten er en afrevet Gren, og derfor kan man ikke undre sig over, at den mister sin Friskhed. Men du skal jo netop forblive i et levende Samfund med Christus. »Jeg er Vinstokken, I er Grenene«, siger Frelseren, og dette Billede siger alt.

Guds Naades Saft skal til Stadighed tilføre os ny Livskraft. Gennem Bøn og Betragtning bevarer Trossandhederne deres Friskhed i vort Sind.

Endnu en Tanke vækker Buksbomkvisten i dit Sind. Den smyger sig saa ydmygt og ærbødigt om Billedet af den korsfæstede Frelser. Derved tilskynder den dig til at fastholde Mindet om den korsfæstede, søge Trøst og Livsvisdom i Beskuelser af ham. Den korsfæstede hvisker til dig: »Ser du Syndens Gru!« Men han udbryder ogsaa: »Mit Barn, se, hvor højt jeg elsker dig!«

Ja, læg blot Mærke til »Palmegrenen« og lyt til dens Tale. Den er kun en lille, afreven Kvist, men den er indviet, og derved har den faaet Betydning. Paa samme Maade vil enhver af os, hvor ringe vi end er, kunne gøre Gavn i denne Verden; thi vi er indviede til Gud, og derfra har vort Liv sin væsentligste Betydning. C. B.

Hvorfor giver man ikke Sandheden Æren?

I Hundreder af Biografteatre er Tonefilmen »Atlantic« bleven opført. Den fremstiller Kæmpedamperen »Titanic«'s Undergang Natten mellem d. 14. og 15. April 1912 ved et Sammenstød med et Isbjerg. Med 1400 Passagerer og 940 Mands Besætning havde »Titanic« den 8. April 1912 tiltraadt sin sidste Rejse. Af disse 2340 Mennesker fandt 1635 deres Død ved Sammenstødet; kun 705 blev reddede. Det var den frygteligste Tragedie, der er udspillet paa Oceanet, saa længe Mennesker har befaret Havene.

Tonefilmen »Atlantic« er et Underværk af moderne Teknik. Man ser, hvorledes de vandtætte Skodder knuses ved Sammenstødet, hvorledes Vandet trænger ind i Maskinrummet, hvorledes Matroserne, ved Hjælp af Pumperne, søger at blive Herre over Vandet; man ser Redningsbaadene fires ned; man hører Kaptajnens Kommandoraab og den halvt sanseløse Mængdes Skrigen; man ser den paniske Skræk, som har grebet Passagererne, der, hidsede af Selvopholdelsesdriften, brydes og kæmper om Pladsen i Redningsbaadene; man ser rørende og dybt smertelige Afskeds-scener — alt fuldkommen virkelighedstro.

Men hvorfor har man ikke fremstillet Slutningsscenen, som den virkelig var? Det var ikke om en elendig Alkoholiker, som Tonefilmen »Atlantic« fremstiller det, at de 1635 til Døden viede Passagerer var forsamlede, men om *tre katholske Præster*. Helc den amerikanske Presse var i April 1912 fuld af Ros og Beundring over de tre katholske Præsters Holdning ved »Titanic«'s Undergang.

Den ene af dem var Pater Joseph Peruschitz, en bayersk Benediktiner, som af sin Foresatte var sendt til Minnesota for der at overtage Ledelsen af et Ordensgymnasium. Den anden var Rev. Thomas Roussel Byles, Søn af en engelsk protestantisk Præst og Nevø af Parlamentsmedlem Sir William Byles. Efter glimrende Studier ved Universitetet i Oxford havde den unge Byles forladt Protestantismen og studeret katolsk Theologi. Han modtog Præstevielsen og blev Sognepræst for en lille Menighed paa Landet i Grevskabet Essex. Nu rejste han med »Titanic« for at vise sin Broder, der boede i Brooklyn. Den tredie af de Gejstlige var en Litauer ved Navn Montvila fra Bispedømmet Seiny, en Fætter til Præsten ved den litauiske Kirke i London. Han var kun 27 Aar gammel og skulde nu til Massachusetts for at overtage Sjølesorgen for sine mange derboende Landsmænd.

Saa snart Ulykken var bleven bekendt, samlede de tre Præster de troende om sig i Kapellet og celebrerede den

hellige Messe. Derefter talte de trøstende og opmuntrende Ord til de tilstedeværende og var Kvinder og Børn behjælpelige med at blive anbragt i Redningsbaadene. Flere Tilbud fra Matrosernes Side om Plads i Baadene afviste de med de Ord, at deres Plads var om Bord hos de til Døden viede Mennesker. Da Damperen sank dybere og dybere, og Orkesteret spillede Koralen »Nærmere, Gud, til Dig«, velsignede de de ulykkelige Passagerer, som flokkedes omkring dem. Under Udøvelsen af deres hellige, trøsterige Pligt gik de under sammen med de Mennesker, som Gud endnu i den sidste Time, gennem dem, havde skænket Omvendelsens Naade, saa de nu som gudhengivne Kristne kunde bringe det tunge Offer: deres Liv. Næsten alle Passagerer, saaledes berettes der, laa ved Skibets Undergang paa Knæ og bad.

Et bekendt Digt af Herder indeholder en Skildring, der ganske svarer til det, der foregik paa »Titanic«:

Fjernt paa Verdenshavets vilde Bølger kærtred' Skibet. Hvem der kunde, redded' sig i Baaden. »Hvor er Don Alfonso?« raapte man, da Skibets Præst man savned'. »Far nu vel, I mine Venner kære, Broder, Onkel!« talte han fra Borde, »nu min Pligt begynder, eders ender.« Og han iler ned i Skibets Kamre, trøster hver, som viet er til Døden, skænker Bodens Lægedom for Synder, kvæger, styrker hver fortvivlet Sjæl — og følger frygtløs selv i Bølgedybet. Hvilken Aand var størst: hin Romer Cato, han, som oprev sine Saar i Vrede, eller denne Præst, som, til det sidste tro mod Pligten, roligt gik i Døden?

Hvorfor har det Filmsselskab, som har ladet Tonefilmen »Atlantic« optage, ikke givet Sandheden Æren og fremstillet de *tre katholske Præsters* Heltemod, som det var, svarende til Sandheden og Virkeligheden, altsaa til de historiske Kendsgerninger? Ja, hvorfor? Maa der ikke lyde nogen Ros over en brav Mand, naar han er katholsk Præst? Er det maaske ogsaa her, at »Tavshedens Komplot« gør sig gældende?
Ved AMD.

Elisabethforeningens Basar.

For St. Ansgars Menighed er det saa godt som uundgaaeligt at komme paa Elisabethforeningens Basar, idet der fra Kirken kun er et Par Skridt til Lokalerne, hvor Basaren holdes (Bredgade 69). Den gamle Tradition har i øvrigt for denne Menighed bevirket, at der er indgaaet en uopløselig Forbindelse imellem Palmesøndag og Elisabethforeningens Basar.

Men for alle andre er der en Strækning at tilbagelægge, og det gælder da om, at man i Tide indretter Søndagen (eller Mandagen) paa et Besøg derude. Formaalet med disse Linier gaar derfor ud paa, at Læserne træffer de rette Dispositioner.

Lad os endnu en Gang minde om, at Basarens Indtægter gaar til forældreløse, katholske Børn, og at det i høj Grad er nødvendigt, at Basaren bliver en Sukces, for at Foreningen i det kommende Aar skal kunne løse sine store Opgaver.

Fra Hovedstad og Provins

Rosenkranssoagnet.

Da Mariakongregationen »Stella Maris« undtagelsesvis (i Anledning af Paasken) har Fælleskommunion sidste Søndag i denne Maaned, falder denne sammen med Messen for Israels Omvendelse (som Annoncerne viser), og Bønforeningens Invocationer synges i Stedet for de sædvanlige Salmer. Man haaber, dette vil opmuntre baade Kongreganisterne og den øvrige Menighed til at bede for Jødefolkets Konversion.

V. S.

»Hvor Kvinden ikke bør tie —«

Mandag d. 16. Marts holdt Herr Pastor Fiedler sit Foredrag »Hvor Kvinden ikke bør tie — men tale«. Titlen maa have lydt lokkende, thi Salen i »Borgernes Hus« var fyldt til sidste Plads.

Pastor Fiedler roste den frie Kvinde — ikke Emancipationen med dens yderliggaaende Krav og Meninger — men Kvindens Lyst til at yde af sine egne Evner, til Gavn for Kirke og Stat.

Kvindens Maal er saa stort, fordi hun er Moder og bringer nye Menneskeliv til Verden — hun lærer Barnet det første Skridt til Gud, hun sender Barnet ud i Livet med hendes Kristendom — og til hende — til Moderen gaar Barnets sidste Tanke i Dødsstunden. Kvindens Indsats i Verdensudviklingen er nødvendig, ellers bliver den ensidig.

Dersom danske katholske Kvinder virkelig forstaar Kirkens Kald til at tage Del i dens store Missionsarbejde, saa maa de samles i en Organisation, der ikke kender social

Skranker, men samles alle, høj og lav, ung og gammel, til fælles Arbejde, hver efter sine Evner for Guds Veje.

Pastor Fiedler ønskede D. K. K. F. en saadan Organisation, og han opfordrede alle danske, katholske Kvinder til at slutte sig til den. G. B.

Basaren i Aarhus.

Der var strømmet rigeligt ind med smukke Gaver til vor Basar, som blev afholdt til Bedste for Arbejdet blandt Børnene og de unge i Aarhus og Omegn, og begge Dage var der livligt Rykind og stor Købelyst. Mandag Aften havde begge Tombolaer udsolgt, og kun faa Ting var tilbage i Udsalgsboden. Resultatet blev over 3000 Kr. netto. Menigheden i Aarhus har atter vist, at den har Forstaaelse for Kirkens Opgave og Vilje til at støtte den, saa meget den formaar. Alle, der har bidraget til dette gode Udfald, vore Venner i Aarhus og i det øvrige Land, bedes modtage vor bedste Tak. Gud vil lønne dem det. *Sognepræsten.*

Missionsuge i Pindstrup.

St. Michaels Kapel i Pindstrup var fra den 8. til den 15. Marts Skueplads for en i vor Egn enestaaende Begivenhed: en katholsk Missionsuge. Vejret var ikke gunstigt; der herskede de fleste Dage en frygtelig Snestorm, og Vejene var ufremkommelige. Derfor kunde ingen fra de fjernere beliggende Gaarde deltage. Men Pater Deutscher fra Odense forstod at udnytte Ugen alligevel. Om Morgenen hørte vi den h. Messe og derefter et kort Foredrag, hvorefter Mændene skulde paa Arbejde og Børnene i Skole. Om Eftermiddagen samlede han Børnene til Undervisning i Hjemmene, og om Aftenen var der Korsvejsandagt med Prædiken. Ugen sluttede om Søndagen med Fælleskommunion i Fromessen og Højmessen. Til denne mødte 89 Personer.

Vi bringer Pater Deutscher ogsaa paa dette Sted vor inderligste Tak og haaber snart at se ham igen iblandt os.

En af dem.

Fra Haderslev.

Kirken i Haderslev har modtaget en sjælden smuk Altardug til Guds Moders Alter. Den er en Pryd for Kirken og vil blive anvendt paa de store Festdage.

Vi beklager blot, at vi ikke kender den elskværdige Giver. Derfor maa vi nøjes med gennem »Nordisk Ugeblad« at bringe vor hjerteligste Tak i Haab om, at disse Linier maa komme rette Vedkommende for Øje.

Pastor L. Wolff.

Elisabethforeningens Basar.

Under *Protektion af Hans Højærværdighed Biskoppen* afholder Elisabethforeningen sin årlige **Basar Palmesøndag og Mandag i Bredgade 69 St. o. G.** Basaren er aaben Søndag fra Kl. 9 Morgen til 8 Aften. Mandag fra 10—3. Man opfordres indtrængende til at **aflægge et Besøg paa Basaren.**

Basaren i Ryesgade 24, Aarhus.

Udtrukne Numre. Den store Bortlodning: 161 — 224 — 281 — 393 — 434 — 461 — 530 — 629 — 698 — 792 — 850 — 852 — 884 915 — 1074 — 1135 — 1182 — 1250 — 1330 — 1379 — 1447 — 1487 1513 — 1579 — 1637 — 1715 — 1778 — 1929 — 1953 — 1973.

Smaa Sedler: Kaffedug 71, Kaffedug B 37, Divan 57, Divan-tæppe 61, Dukkevogn 55, Maleri 87, Dukkereeng 71, Dukkelse 64, Dukke Irma 51, Dukkeseeng 36, Julekrybbe 30, Gulvtæppe 41.

Ansgariusforeningen.

Foranlediget ved, at Formanden paa den ordinære Generalforsamling stillede sit Mandat til Disposition, indkaldes herved til **overordentlig Generalforsamling** Mandag den 13. April Kl. 20 i Forsamlingssalen, Bredgade 67² o. G., med eneste Punkt paa Dagsordenen: *Valg af Formand.*

Gratis Udbredelse af katolsk Litteratur.

Vi har Materiale nok og meget billig Hjælp, men ikke en Øre i Kassen, hvorfor ædle Velgørere bedes sende et lille Bidrag pr. Postgiro **Postkonto 21574**, Katolsk Litteratur, eller lægge en Skærv i Bøssen tilhøjre i Katolsk Bogsalg, Stenosgade, nu eller senere.

Skulde nogen kunne afse en **brugt Barnevogn**, vil den med Taknemlighed blive modtaget af Damernes Vincentsforening, Sakramentssoget. Fru A. Osterhammel. Telf. Byen 720 y.

Det bringes i Erindring, at **Kransekort og Messekort** faas ved alle Kirkerne. Indtægten ved Salg af Kransekort fordeles mellem Vincentsforeningens 5 Konferenser.

Gudstjenesten i den stille Uge.

St. Ansgars Kirke. *Palmesøndag* Kl. 9¹/₂ højtidelig Pontifikal-Palmevielse og Procession, derefter Højmesse og Oplæsning af Lidelseshistorien efter Matthæus. Kl. 5 Fasteprædiken. — *Skærtorsdag* Kl. 9 Pontifikalmesse, de h. Oliers Indvielse og derefter Procession. Kl. 3 foretager Biskoppen den højtidelige Fodtvætning. Kl. 5 Efterm. Andagt til det allerh. Sakramente med Prædiken. — *Langfredag* Kl. 10 Pontifikal-Gudstjeneste. Ved denne synges Lidelseshistorien efter St. Johannes, Forbønner, Korsets Hyldning, Procession og Præsantificatmesse. Kl. 5 Andagt m. Prædiken. — *Paaskelørdag* Kl. 7 Ildens og Paaskelysets Indvielse, de tolv Profetiers Læsning, Døbevandets Indvielse, Litani til alle Helgener og henved Kl. 8¹/₂ Højmesse med Vesper.

Jesu Hjerter Kirke. *Palmesøndag* Kl. 9¹/₂ Palmevielse og Procession; Kl. 10 Højmesse med Oplæsning af Lidelseshistorien. Kl. 6 Aften Fasteprædiken og Andagt. — *Skærtorsdag* Kl. 7 Levitisme og Procession. Tilbedelse hele Dagen. Kl. 6 Aften Prædiken og Andagt. — *Langfredag* begynder den højtidelige Gudstjeneste Kl. 10. Om Aftenen Kl. 6 Prædiken og Andagt. — *Paaskelørdag* begynder Ceremonierne Kl. 7, Levitisme henved Kl. 8.

St. Knuds Kapel. Palmesøndag Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Højmesse. — *Skærtorsdag, Langfredag* og *Paaskelørdag* ingen Gudstjeneste.

Den evige Tilbedelses Kirke (Jagtvejen). *Palmesøndag* Kl. 8 Palmevielse, Sangmesse med Prædiken. Kl. 6 Andagt. — *Skærtorsdag* Højmesse Kl. 7 $\frac{1}{2}$. — *Langfredag* Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Gudstjeneste. Kl. 6 Aften Korsvejsandagt. — *Paaskelørdag* Kl. 6 $\frac{1}{2}$ begynder Ceremonierne, Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Højmesse. Kl. 6 Aften Festandagt med sakr. Velsignelse.

Immaculatakirken. *Palmesøndag* Kl. 7 stille Messe, Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Palmevielse og Procession, derefter Højmesse med Prædiken. Kl. 2 $\frac{1}{2}$ Vesperandagt. — *Skærtorsdag* Kl. 7 Højmesse. Kl. 6 Andagt til det allerh. Sakramente. — *Langfredag* Kl. 7 Gudstjeneste. Kl. 2 $\frac{1}{2}$ Korsvej. — *Paaskelørdag* Kl. 7 Gudstjeneste.

Sakramentskirken. *Palmesøndag* Kl. 8 stille Messe. Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Palmevielse og Højmesse med Oplæsning af Lidelseshistorien. Kl. 6 Aften Fasteandagt m. Prædiken. — *Skærtorsdag* Kl. 8 Højmesse. Kl. 6 Aften Sakraments- og Gethsemane-Andagt. — *Langfredag* Kl. 9 Præsantificatmesse. Kl. 6 Aften Andagt med Præd. — *Paaskelørdag* Kl. 7 Paaskelysets og Døbevandets Indvielse og henved Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Højmesse med Vesper.

St. Antoni Kapel. *Palmesøndag* Kl. 9 Palmevielse og Højmesse. — *Skærtorsdag, Langfredag* og *Paaskelørdag* ingen Gudstjeneste.

St. Josefs Kirke. *Palmesøndag* Kl. 9 Palmevielse og Højmesse, Kl. 3 Andagt. — *Skærtorsdag* Kl. 6 $\frac{1}{2}$ Højmesse og Tilbedelse af det Allerseligste hele Dagen. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Andagt. — *Langfredag* Kl. 9 Præsantificatmesse. Kl. 3 Korsvej. — *Paaskelørdag* Kl. 6 Ildens og Paaskelysets Indvielse, Litanier og henved Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Højmesse.

Rosenkranskirken. *Palmesøndag* Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Palmeindvielse, derefter Højmesse med Oplæsning af Lidelseshistorien. Kl. 5 Prædiken og Andagt. — *Skærtorsdag* Kl. 7 Højmesse. Kl. 5 Prædiken og Andagt til det allerh. Sakramente. — *Langfredag* Kl. 10 Gudstjeneste. Kl. 5 Fasteprædiken. — *Paaskelørdag* begynder Gudstjenesten Kl. 7, Højmesse ca. Kl. 8 $\frac{1}{2}$.

Assumptionkapellet (Rygaard, Bernstorffsvej 54, Hellerup) *Onsdag* Kl. 4 $\frac{1}{2}$ Eftm. Matutin (ingen Velsignelse). — *Skærtorsdag* Kl. 7 Højmesse. Kl. 4 $\frac{1}{2}$ Matutin. — *Langfredag* Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Form. Gudstjeneste. — *Paaskelørdag* begynder Ceremonierne Kl. 7. Højmesse Kl. ca. 8 $\frac{1}{4}$.

St. Annæ Kirke. *Palmesøndag* Kl. 6, 8 og 11 $\frac{1}{2}$ stille Messe. Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Palmevielse og Højmesse m. Lidelseshistorien. Kl. 6 Andagt. — *Skærtorsdag* Kl. 8 Højmesse. Kl. 6 Aft. Andagt til det allerh. Sakramente m. Præd. — *Langfredag* Kl. 10 Gudstjeneste. Kl. 6 Aft. Korsvej m. Præd. — *Paaskelørdag* begynder de kirkelige Ceremonier Kl. 7 og Højmesse ca. 8 $\frac{1}{2}$.

St. Andreas Kirke (Ordrup). *Palmesøndag* Kl. 9 $\frac{3}{4}$ Palmevielse, derefter Højmesse med Oplæsning af Lidelseshistorien. Kl. 5 Fasteprædiken og Andagt. — *Skærtorsdag* Kl. 8 Højmesse. Kl. 7 Aften Andagt. — *Langfredag* Kl. 10 højtidelig Gudstjeneste med Korssets Hyldning og Præsantificatmesse. Kl. 6 $\frac{1}{2}$ Aften Prædiken og Andagt. — *Paaskelørdag* begynder Ceremonierne Kl. 7, Levitmesse henved Kl. 8 $\frac{1}{4}$.

St Hans Kapel (Hørsholm). *Skærtorsdag* Kl. 9.

Den stille Uge. Vor Herre og Frelseres *Lidelseshistorie* oplæses i denne Uge ved Morgengudstjenesterne i Kirkerne *Palmesøndag, Tirsdag, Onsdag* og *Langfredag* henholdsvis efter Evangelisterne Matthæus, Markus, Lukas og Johannes.

Paaskekommunionen. Med *Palmesøndag* begynder Tiden for den pligtmæssige Modtagelse af den hellige Kommunion.

Kirkelig Kalender.

29. Marts S. Palmesøndag.	5. April S. 1. Paaskedag.
30. — M. Ferialdag.	6. — M. 2. Paaskedag.
31. — Ti. Ferialdag.	7. — Ti. 3. Paaskedag.
1. April O. Ferialdag.	8. — O. Dag i Oktaven.
2. — T. Skærtorsdag.	9. — T. Dag i Oktaven.
3. — F. Langfredag.	10. — F. Dag i Oktaven.
4. — L. Paaskelørdag	11. — L. Hvide Lørdag.

Ugens Messebønner.

29. Marts S. Palmesøndag (320—252).
 30. — M. Ferialdag (354—287); 2. Sæt Bønner: For Kirken ([123]—[107]) eller for Paven (122]—[107]).
 31. — Ti. Ferialdag (358—289); 2. som Mandag.
 1. April O. Ferialdag (373—297); 2. som Mandag.
 2. — T. Skærtorsdag (393—307).
 3. — F. Langfredag (404—319).
 4. — L. Paaskelørdag (433—349).

Anm. Teksterne til Gudstjenesten paa Skærtorsdag, Langfredag og Paaskelørdag, udgivet af det apostoliske Vikariat, kan faas i de katholske Bogsalg. Teksten til Langfredags-Gudstjenesten er ogsaa udgivet særskilt af St. Ansgars Boghandel.

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udg. af Messebogen (1926), det andet den gamle Udg. (1907).

Korsvejsandagt Torsdag Aften: Jesu Hjerte Kirke Kl. 8 med Prædiken. Fredag Aften: St. Ansgars Kirke Kl. 8, Rosenkranskirken Kl. 7 $\frac{1}{2}$, St. Annæ Kirke Kl. 8, St. Andreas Kirke Kl. 7 $\frac{1}{2}$, Sakramentskirken Kl. 8, St. Josefs Kirke Kl. 7 $\frac{1}{2}$.

Bønforeningen for Israels Omvendelse.

Den maanedlige Messe ofres Palmesøndag Kl. 8 i Rosenkranskirken. Samme Dag er i Klosterkirken paa Jagtvejen det Allerhelligste udstillet i Foreningens Intention.

Mariakongregationen for Mænd har Fælleskommunion Søndag d. 29. Marts (Palmesøndag) Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjerte Kirke.

Mariakongregationen »Stella maris« (for yngre og ældre Mænd i Rosenkransognet); Fælleskommunion under Messen Kl. 8 Søndag d. 29. Marts. Møde Mandag d. 30. Marts Kl. 8 Aften.

Husk Exerцитierne for unge Piger i Assumptionsklosteret, Bernstorffsvej 54, Hellerup, fra Tirsdag d. 31. Marts Kl. 18 $\frac{3}{4}$ til Paaskelørdag d. 4. April Kl. 11.

Exerцитier for Herrer

afholdes i **Ordrup Præstebolig** i den stille Uge fra Onsdag den 1. April Kl. 8 Aften til Paaskesøndag Morgen. Deltagerne følger Dagsordenen for lukkede Exerцитier. Baade ældre og yngre (dog ikke under 18 Aar) kan deltage. Vederlag for Opholdet 10 Kr. — Anmeldelse med nøjagtig Adresse bedes senest Palmesøndag, d. 29. Marts, sendt til Pater M. Spaus S. J., Mosehøjvej, Charlottenlund.

Gave-Bogen til Første-Kommunion og Firmelse er »Vejledning i katholsk Trostliv« af Dewald. Faas i vore Boglader.

Dannet ung Pige, som skal studere eller lign., kan faa et godt Værelse og Pension i et roligt og godt Hjem. Henvendelse til Fru Doktor Jespersen, Boyesgade 8². Telefon Eva 1759.

FREMMEDESPROGTRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

79. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 S Kbh. K Tlf. Palæ 3762, Kl. 1—4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Cøy Benzou, Nørrebrogade 27, Kbhvn. N. Tlf. Nora 239 x. Træffes som Regel bedst alle Hverdage (undt. Tirsdag) Kl. 5—6. Der kan ogsaa gives Besked pr. Tlf. Byen 6505.

Nr. 14.

Søndag den 5. April

1931

INDHOLD: Pave Pius XI's Rundskrivelse. — »Dette er Dagen, som Herren har skabt.« — Er Paven en Diktator? — Prof. Johannes Ude om Kristendommens Stilling til det sexuelle Problem. — Festspil til Ære for Guds Moder. — Et Par Ord om Foraarsudstillingen paa »Charlottenborg«. — Fra Hovedstad og Provins. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Pave Pius XI's Rundskrivelse om det kristne Ægteskab.

(Fortsat.)

III. Del.

Hjælpe midlerne i Kampen mod Tidens Onder.

A. Ud af Mørket!

1. Tilbage til Guds oprindelige Tanke og Plan!

Indtil nu har Vi, Ærværdige Brødre, med Ærefrygt og Beundring i Hjertet betragtet, hvad Menneskeslægten's Skaber og Forløser i sin højeste Visdom har bestemt om Ægtepagten mellem Mennesker. Desuden har Vi med Smerte set, at den kærlighedsfulde Plan, som Guds Godhed har lagt, i vore Dage alle Vegne omstødes og søndertrædes af menneskelige Lidenskaber, Vildfarelser og Laster. Det er derfor ganske naturligt, at Vi med faderlig Omsorg søger at finde passende Midler, hvorved de fordærlige Misbrug, som Vi har paapegel, kan afskaffes og den Ærbødhed overalt genopstaa, som Ægteskabet fortjener.

a. *Den rette Erkendelse.*

Hertil hjælper først og fremmest at minde om den uomstødelige Sandhed, der er velkendt i den sande Filosofi og endnu mere i den hellige Theologi: Er noget kommet ud af den rette Orden, kan det ikke ad anden Vej føres tilbage til sin oprindelige og naturlige Tilstand end ved at søge hen til den guddommelige Idé, som (efter den h. Thomas af Aquinos Lære¹⁾) er Mønster og Maalestok for alt, hvad der er ret og rigtigt. Det er ogsaa det, Vor højsalige Forgænger Leo XIII ganske rigtigt gjorde gældende overfor Naturalisterne²⁾ med følgende betydningsfulde Ord: »Guds Forsyn har givet den Lov, at vi høster saa meget desto større Udbytte og Velsignelse af de Ting, som Gud og Naturen er Ophav til, jo mere uskadede og uforandrede de forbliver i deres oprindelige Tilstand. Thi Gud, alle Tings Skaber, ved meget vel, hvad der er gavnligt for de enkelte Skabningers Indretning og Bevarelse, og ved sin Vilje og Visdom har han ordnet dem alle saaledes, at hver især af dem paa passende Maade kan opnaa sin egen Bestemmelse. Men forsøger Menneskers Taabelighed eller Ondskab at forandre eller forstyrre den af Forsynet trufne Orden for Tingene, saa begynder de i samme Øjeblik enten ligefrem at skade eller holder op med at nytte, skønt de var indført med den største Visdom og bestemt til største Gavn. Dette sker, enten fordi de ved Forandringen har mistet Evnen til at gavne, eller fordi Gud netop paa denne Maade vil tildele hovmodige og formastelige Mennesker deres Straf.«³⁾

Skal altsaa den rette Orden vedrørende Ægteskabet genindføres, bliver det nødvendigt, at alle overvejer Guds Plan med det og bestræber sig for at rette sig efter den.

b. *Den rette Lydighed.*

Men da det navnlig er det ubeherskede Begærs store Magt, der sætter sig op mod den Slags Bestræbelser, det Begær, som er Hovedaarsagen til, at der syndes mod Ægte-

¹⁾ Summ. theol. 1^a 2^{ae}, q. 91. a. 1—2.

²⁾ Naturalister er i denne Sammenhæng Tilhængere af et uholdbart System, der nægter enhver Indflydelse paa Mennesker og Verden fra Guds Side og finder sit Ideal i et frigjort Liv uden Gud, uden Aabenbaring, uden Naade og uden Kirke. F. K.

³⁾ Litt. Encycl. Arcanum, 10. Febr. 1880.

skabets hellige Love, og da endvidere Mennesket ikke kan blive Herre over sit eget Begær, hvis han ikke selv først underkaster sig Guds Overhøjhed, saa bør der først og fremmest sørges for denne Underkastelse, ganske som det er bestemt ved Guds Anordning. Thi det er en ubrydelig Lov: Hver den, der underkaster sig Gud, har den Glæde med Guds Naades Hjælp at se, at hans eget Begær og hans Lidenskaber bliver ham underlagte. Hvem der derimod sætter sig op imod Gud, vil gøre den smertelige Erfaring, at de voldsomme Lidenskaber voldrer ham sjælelige Kampe. Hvor hensigtsmæssig denne Bestemmelse er, forklarer den h. Augustinus paa følgende Maade: »Saadan er det godt: det lavere skal være undergivet det højere; hvis nogen ønsker at faa Herredømmet over det, der staar under ham, skal han først være undergivet den, som staar højere end han. Forstaa Tingenes Orden, find Freden! Du under Gud, Kødets under dig. Er noget mere retfærdigt, er noget skønnere? Du undergivet den større, og det ringere undergivet dig. Tjen da ham, som har skabt dig, for at det skal tjene dig, som er skabt for din Skyld. Thi vi kender ikke den Rækkefølge og anbefaler den heller ikke, som siger: Kødets under dig, og du under Gud! Nej, du under Gud, og Kødets under dig! Men hvis du ikke bryder dig om det første: du under Gud, vil du aldrig opnaa det andet: Kødets under dig. Adlyder du nemlig ikke Gud, skal din Træl lægge dig paa Pinebænken.«¹⁾

At denne Orden er truffet af Guds Visdom, bevidner, oplyst af den Helligaand, ogsaa Folkenes hellige Lærer. Efter nemlig at have omtalt Oldtidens Filosoffer, der havde vægret sig ved at tilbede og ære alle Tings Skaber, skønt de var naaet til en sikker Erkendelse af ham, siger han de Ord: »Derfor har Gud givet dem hen til deres Hjerters Lyster, til Urenhed, saa at de vanærer deres Legemer indbyrdes;« og endnu engang: »Derfor hengav Gud dem til skændige Lidenskaber.«²⁾ Thi »Gud modstaar de hovmo-

¹⁾ S. August., Enarr. in Ps. 143.

²⁾ Rom. 1, 24. 26.

dige, men de ydmyge giver han sin Naade,¹⁾ uden hvilken Mennesket ikke kan holde det oprørske Begær i Tømme, noget, som Hedningernes Lærer ligeledes gør opmærksom paa.²⁾

Da altsaa Begærets ustyrlige Udslag paa ingen Maade vil kunne tøyles, som det kræves, medmindre den menneskelige Aand forinden har bragt sin Skaber Barnesindets og Ærefrygtens ydmyge Hyldest, saa er det fremfor alt nødvendigt, at de, som vil knytte sig til hinanden ved Ægteskabets hellige Baand, helt er gennemtrængt af inderlig og oprigtig barnlig Kærlighed til Gud. Den maa besjæle hele deres Liv og fylde Sind og Hjerte med den dybeste Ærefrygt for Guds Majestæt.

c. De rette Midler.

Ganske rigtigt og i Overensstemmelse med kristelig Tankegang og den sande Leveregele handler derfor de Sjælehyrder, som, for at Mand og Kvinde i deres Ægteskab ikke skal afvige fra Guds Lov, i første Række formaner dem til Guds frygt og Fromhedsøvelser, saaledes at de indvier sig selv helt og holdent til Gud, uafadelig paakalder hans Hjælp, hyppigt modtager de hellige Sakramenter og altid nærer og bevarer et barnligt og under alle Forhold gudhengivent Sindelag.

Derimod tager alle de meget fejl, som vrager eller forsømmer de overnaturlige Hensyn og Midler og mener ved Hjælp af Naturvidenskaberne og deres Opfindelser (Vi tænker paa Biologien, Arvelighedslæren og lignende) at kunne formaa Menneskene til at lægge Baand paa deres sanselige Drifter. Dermed skal det ikke være sagt, at de naturlige Hjælpeidler, som ikke er i Strid med Moralen, skal ringeagtes. Thi Naturen og Naaden har een og samme Ophavsmand, nemlig Gud, som har skænket baade den enes og den andens Goder til Brug og Gavn for Menneskene. Derfor kan og skal de troende ogsaa benytte sig af de naturlige Hjælpekilder. Men det er en Vildfarelse, naar man mener, at disse Ting er stærke nok til at sikre den ægteskabelige Troskab, eller tror, at de ejer en større Kraft end den overnaturlige Naades Bistand.

(Fortsættes.)

¹⁾ Jak. 4, 6.

²⁾ Slg. Rom. 7-8.

„Dette er Dagen, som Herren har skabt.“

Paaskefestens Jubel udtrykkes i Kirkens Liturgi med en saadan Inderlighed og Skønhed, at man intet bedre kan gøre, naar man vil forkynde Paaskebudskabet, end at øse af selve den liturgiske Teksts friske Væld.

Jeg kender ikke Ord — og heller ikke Toner —, der er bedre egnede til at anslaa Paaskefestens Jubelstemning, end den gamle Paaske-Lovsang, som Paaskelørdag Morgen synges af Diakonen, og som ifølge Traditionen tilskrives Sankt Augustin: »Exsultet jam Angelica turba cælorum...«, hvoraf vi i Oversættelse gengiver den første Halvdel.

»Nu jubler Himlens Englehær, Guds Hemmeligheder jubler, og Frelsens Basun forkynder den store Konges Sejr. Ogsaa Jorden glæder sig, oplyst af saa klart et Skær, og i den evige Konges Straaleglans fornemmer den, at nu er det Mørke til Ende, der hvilede over Alverden. Ogsaa vor Moder Kirken fryder sig, smykket med saa stærkt et Lyses Glans, og dette Tempel genlyder af Folkeslags mægtige Stemmer. Derfor beder jeg eder, kære Brødre, som staar omkring mig, paakald sammen med mig ved dette hellige Lyses vidunderlige Glans den almægtige Guds Barmhertighed, at han, som uden min Fortjeneste har værdigedes at optage mig i Leviternes Tal, maa indgyde mig sit Lyses Klarhed og lade mig fuldføre denne Paaskekertes Lovprisning. Ved Jesus Christus, vor Herre.

Sandelig, det er værdigt og ret af Hjertets og Sjælens hele Følelse med lydelig Røst at prise den usynlige Gud, den almægtige Fader, og hans enbaarne Søn, vor Herre Jesus Christus, som for os har betalt Adams Skyld til den evige Fader og ved sit uskyldige Blod har udslettet det gamle Gælds-brev. Thi dette er den Paaskefest, hvorved hint sande Lam slagtes, med hvis Blod de troendes Dørstolper indvies. Dette er den Nat, i hvilken du fordem førte vore Fædre, Israels Børn, ud af Ægypten og lod dem tørskoede vandre gennem det røde Hav. Ja, dette er den Nat, i hvilken Ildstøtten lyste og bortjog Syndernes Mørke. Dette er den Nat, som i Dag over hele Jorden skiller dem, der tror paa Christus, fra Verdens Laster og Syndernes

Mørke og giver dem tilbage til Naaden, indlemmer dem i de helliges Samfund. Dette er den Nat, i hvilken Christus brød Dødens Baand og opsteg som Sejrherre fra Dødsriget. Thi intet vilde det have gavnet os at være født, var ikke Forløsningen blevet os til Del. O hvor vidunderligt har din Miskundhed nedladt sig til os! O hvor uvurderlig en Kærligheds Fylde! For at løskøbe Trællen hengav du din Søn! O visselig var Adams Synd nødvendig, den, som er udslettet ved Christi Død! O lykkelige Brøde, der fortjente at faa en saadan og saa stor Forløser! O i Sandhed lykkelige Nat, hvormed der staar skrevet: »Og Natten skal være som den lyse Dag. Og Natten skal lyse for mig i min Glæde.« Thi denne Nats Hellighed bortjager Brøde, aftvætter Synder, gengiver de faldne Uskyldigheden og de sorgfulde Glæden. Den bortjager Had, bereder Endrægtighed og bøjer Voldsherredømmet.«

Er Paven en Diktator?

Hvis der er een Ting, der kan faa Nordboen til at gaa ud af sit gode Skind, er det aandelig Tvang. Det synes, at Nordboen reagerer ganske uvilkaarligt og instinktivt overfor ethvert Forsøg paa at paatvinge ham en Mening eller paabyde ham en Handling, den være nok saa god, nok saa berettiget, nok saa ønskelig, nok saa paakrævet. Saa snart han staar overfor Tvang, gaar Nordboen i Baglaas; han hader ikke saa meget Førere, som han hader selve Førelsen.

Hvorvidt denne Holdning er en Styrke eller en Svaghed, vil vi ikke undersøge her; det kan være tilstrækkeligt at have fastslaaet Kendsgerningen: Dette er nu engang Nordboens aandelige Fysiognomi.

Paa Baggrund af denne Kendsgerning er det forstaaeligt, at vi Gang paa Gang fra protestantisk Hold hører Stemmer, der kalder Paven for en aandelig Diktator, underforstaaet Tyran. Man mærker Hensigten. Meningen er selvfølgelig at raabe Vagt i Gevær overfor Paven og den katholske Kirke. Folk kan f. Eks. ikke andet end synes godt om Pavens Radiobudskab, om Pavens Rundskrivelse angaaende det kristne Ægteskab. Ingen Kristen kan have noget at indvende derimod. Men saa kommer den uundgaaelige Slutbemærkning: Ja, det er jo altsammen udgaaet fra en Dik-

tator, der forlanger, at man skal bøje sig for ham. Lad andre gøre det. Vi heroppe i Norden, vi gør det ikke. Lad de sydeuropæiske Folk, dumme og dovne som de er — (saaledes siger da vore Historie- og Geografibøger) — lad dem tage imod, hvad Tyrannen paalægger dem; de har altid haft en vis Svaghed for at falde paa Knæ for Diktatorer. Vi derimod i det høje Nord kan kun trives i Frihed. Den katholske Kirke med Paven i Spidsen er ikke demokratisk, men diktatorisk, tyrannisk . . . o. s. v.

Er Paven da en Diktator? En Mand altsaa, der ikke blot udøver en uindskrænket Magt, men har sat sig selv i Besiddelse af den ved at sætte de normale Regeringsorganer ud af Funktion? Det er jo dette, man i daglig Tale forstaar ved en Diktator; en Enehersker, der selv har tiltaget sig Magten.

Er Paven enevældig Hersker? Ja, i verdslig Forstand er han det i sit lille, verdslige Rige, Vatikanbyen. Det er heldigvis ikke større, end at en enkelt Mand godt kan overskue det hele.

Men er han det ogsaa i Kirken? Ogsaa i aandelig Henseende? Christus har indsat Petrus og hans Efterfølgere til Overhyrder i sin Kirke. »Lær dem at holde alt, hvad jeg har befaleet eder.« (Mt. 28). Det er altsaa Christus, der befaler og forpligter os til at adlyde. Det er Christus, vi adlyder, naar Paven forkynder hans Lære. Paven kan altsaa ikke lære hvad som helst, men kun Christi Lære; han kan kun paabyde, hvad Christus har befaleet. Han er derfor ikke nogen absolut enevældig Hersker. Han er ikke Kirkens Herre, men Kirkens Overhyrde; han er Herrens Stedfortræder. Han ejer Autoritet og aandelig Fuldmagt, men den er kun givet ham til at styre Christi Hjord. Paven kan ikke underkue vor Vilje, selv om han vilde. Vor Lydighed er en fri Mands velovervejede Handling. Vi er overbevist om, at Christi Ord til Petrus ikke var tomt Mundsvejr, men at de bevirkede, hvad de udtalte; det var Skaberord: »Du er Klippen«; »hvad du binder og løser, det er bundet og løst i Himlen«. — Vi kan ikke faa os til at tro, at den Befaling, Herren gav Petrus, ikke skulde have betydet noget. Vi kan heller ikke rime det sammen med alt det, vi ellers ved om Ting og Mennesker, at Apostlene og de første Kristne skulde have misforstaaet Vor Herre. Det viser sig nemlig, at baade Petrus selv og hans første Efterfølgere i Rom og fra Rom udøvede Overhyrdeembedet, og at den kristne Kirke fandt sig deri, ikke som man finder sig i en uundgaaelig ond Skæbne, men som man finder sig i Guds Vilje: frit, værdigt, ærbødigt, taknemmeligt; thi Guds Vilje er altid en Gave. — Dette fører os til det andet Spørgsmaal:

Har Paven selv tilranet sig Magten? — Har Paven sat sig paa Tronen paa Bekostning af en anden Regeringsmyndighed i Kirken? Har Romabispens listigt og lumskeligt benyttet enhver Lejlighed til at styrke sin Magt paa deres Bekostning, hvem det egentlig tilkom at styre Christi Kirke? — Vi har lige set, at en saadan Opfattelse strider mod Evangelierne og Kirkens ældste Historie. Der var fra Begyndelsen ingen anden Magt til at styre hele Kirken end Paven og de med ham forenede Biskopper. Paven har ikke sat nogen ud af Funktion ved at udøve sin Embedspligt. Pavens Forrang fremfor nogen Biskop i aandelig Magtfulde er ikke nogen Overgangs- eller Undtagelsestilstand, der atter maa afløses af normale Forhold, som det plejer at være Tilfældet med et verdsligt Diktatur. Pavens Overhøjhed over hele Kirken er den normale Tilstand, som Christus har indført i sin Kirke. Vi menige Katholiker har ikke mistet nogen Rettighed eller nogen som helst Frihed ved Pavens Embede. Men vi har vundet Tryghed, da vort Hus er bygget paa Klippen; vi har vundet Fred, da en aarvaagen Hyrdes Øjne spejder ud i Natten og opdager Fjenden, og hans Hyrdestav er stærk nok til at holde ham borte.

J. Wo.

Prof. Johannes Ude om Kristendommens Stilling til det sexuelle Problem.

Det første Foredrag.

Allerede ved det første Foredrag havde der samlet sig en anselig Skare i Borups Højskoles Festsal for at høre den berømte østrigske Taler. Man blev ikke skuffet. Kirkens Syn paa Kønslivet blev fremstillet med overbevisende Klarhed og stor oratorisk Kraft.

Efter at have slaaet fast, at Liv ikke kan opstaa af livløst Stof, og at alt Liv derfor maa føres tilbage til en Skaber, paaviste Taleren den umiskendelige Hensigt, som Gud aabenbarede ved at skabe de første Mennesker som Mand og Kvinde. »Værer frugtbar!«, sagde Gud til Adam og Eva.

Kønsdriften er i sig selv hverken god eller slet, den er indifferent. Den rette Brug er hellig, ethvert Misbrug er Synd. Forbandelse eller Velsignelse, Liv eller Død for det enkelte Individ, for Familie og Samfund afhænger af Kønsdriftens rette Brug eller Misbrug. Derfor er Spørgsmaalet saa umaadelig betydningsfuldt. Freud har ganske vist ikke Ret i, at Kønsdriften er Menneskets Grunddrift. Denne Theori

blev bl. a. grundigt gendrevet paa en Sexualkongres i Berlin. Men dens overordentlige Indflydelse paa Menneskets Kaar maa aldrig underkendes.

Kønslivet gennemgaar en nødvendig Forædling ved den sande Kærlighed (i Modsætning til den saakaldte »Kærlighed«, som kun er Sanselighed).

Idet man indser, at Guds Hensigt med Kønslivet er, at Menneskeslægten formeres, kan Kønndriften kun tilfredsstilles inden for Ægteskabet. Alle ugifte maa derfor leve et jomfrueligt Liv, og dette er meget vel muligt ved Naadens Hjælp.

Det lykkedes navnlig Professor Ude at overbevise om det umaadelig store Ansvar, som paahviler alle, idet fremtidige Generationer er afhængige af, om vor Slægt i kønslig Henseende lever et sundt og rent Liv.

Festspil til Ære for Guds Moder.

Inden Foraaret ganske har betaget os Lysten til at sidde inden Døre, kalder Israelsgildet paa Katholikerne for at vise dem noget værdifuldt, lade dem høre smuk Korsang og et Foredrag, der visselig ikke staar tilbage for det, der i øvrigt inviteres paa. Men først og sidst kalder vi paa Katholikerne for at bede dem sammen med os at hylde Guds hellige Moder i Anledning af, at det i Aar er 1500 Aar siden, Kirken paa et Concilium erklærede, at Maria med Rette kaldes Guds Moder.

Det er en ægte katholsk Fest, vi indbyder til. Et af vore Kirkekor vil synge Hymner til Guds Moders Ære. Pater Mariboe vil paa sin indtrængende Maade tale om Guds Moder. Endelig vil en Flok Dilettanter opføre et Festspil: »Alle Slægter«. Om Korets Program skal fortælles lidt i næste Nummer af Ugebladet. Angaaende Festspillet, som er skrevet af en absolut anonym Forfatter, skal jeg røbe, at det er Troen og Tvivlen, der taler om vor Tro. Troen viser da Tvivlen forskellige Billeder af Kirkens Historie. Vidt forskellige er disse Billeder, men oftest meget gribende. I et Sprog, der er hævet over Hverdagens, prises den saligste Jomfru og Guds Moder. Med Elisabeth vil vi hilse vor Herres Moder, med St. Johannes kalde hende »Mor«; med Tiggeren i Ephesus vil vi takke Gud, at alles Øjne nu er aabnede for Guds Moders Skønhed. Vi vil lytte til St. Ansgars Tale om hende, og Glæde skal fylde vore Hjerter over, at Rosenkransen ved den h. Dominicus blev Folkets Bøn. Vi vil forfærdes over Renaissancetidens

Gudløshed, beundre Lægsøsteren i Klosteret, som i al sin Naivitet véd at løse det Problem, hendes Priorinde ikke kan klare. Sammen skal vi glædes over, at den ubesmittede viste sig for Alphonse Ratisbonne — ikke for hans Skyld, men for at Kristenhedens Interesse for Israel maatte vækkes. Ogsaa i Lourdes vil vi iagttage det Værk den ubesmittede har paabegyndt og stadig leder.

Saa skal vi i nogle Minutter være paa Krigsskuepladsen og erfare den døende Soldats Kærlighed til sin himmelske Moder. Endelig forenes man i en Hyldest til Himmeldronningen, som alle Slægter skal prise salig. I den Hyldest deltager vi alle, baade paa Scenen og i Salen, idet vi synge »O sanctissima«.

Verner Stabehl.

Et Par Ord om Foraarsudstillingen paa »Charlottenborg«.

Først og fremmest bør man betragte *Birgitte West's* store, skønne Fresko: *Mariæ Bebudelse*. Den findes i Stueetagen (fortrinligt ophængt). Den katholske Kunstnerindes andet Bidrag er *Emaus, Radering* (Koldnaal). Den er af smaa Dimensioner og ikke helt let at faa Øje paa. Søg den i Selen bag Trappen.

Nu, da vi har sagt Hovedsagen, skal vi blot lige gøre opmærksom paa *Ebba Holms Træsnit: Klosteret San Bonaventura, Rom, Benjamin Dahlerups Nadverbillede* (ogsaa Træsnit), *Hjalmar Sørensen: St. Josefs Søstre* (en misforstaaet Opfattelse: Galdeaskese, uha!) og et fornøjeligt Middelalderbillede: *Valdemar Neiiendams »Kyndelmisseaften. Faltige Skolepeblinge synger ved Dørene for Brødre.*

Frå Hovedstad og Provins

Oversigt over
Herrernes Vincentsforenings Indtægter og Udgifter i 1930.

(Beløbene afrundet til hele Kroner.)

Lokalraadet: Indtægt: Kollekt ved 4 Generalmøder	84	
Indvundne Renter.....	3	87
Kassebeh. fra 1929		20
		<u>107</u>
Udgift:		0
Kassebeholdn. til 1931		<u>107</u>

Konferencerne	Ansgar	Maria	Anna	Joseph	Andreas	Ialt
<i>Indtægt:</i>						
Kollekter ved Møderne	47	59	141	390	358	995
Fra passive Medlemmer	130	42	55	220	11	458
Gaver	10	363	78	48	60	559
St. Antoniusbøssen	645	151	147	240	26	1209
Kransekort	5	—	—	—	92	97
Renter	—	—	—	—	—	0
Fra Lokalraadet	—	—	—	—	—	0
Ialt Indtægt	837	615	421	898	547	3318
Kassebeholdn. fra 1929	184	4	29	102	130	449
Balance	1021	619	450	1000	677	3767
<i>Udgift:</i>						
Hjælp i Naturalier	61	119	96	195	194	665
» til Klæder	—	—	30	—	42	72
» » Brændsel	50	152	27	—	—	229
Kontant Hjælp	473	163	86	318	110	1150
Husleje-Hjælp	166	63	62	—	—	291
Syge-Hjælp	—	—	27	—	5	32
Begraveshjælp	—	—	—	25	—	25
Nordisk Ugeblad	90	30	72	114	—	306
Sjælemesser	2	—	—	6	6	14
Ferieoph. for Skolebørn	75	—	50	100	—	225
Diverse	27	—	—	77	13	117
Ialt Udgift	944	527	450	835	370	3126
Kassebeholdn. til 1931	77	92	—	165	307	641
Balance	1021	619	450	1000	677	3767
<i>Medlemsantal</i>						
Aktive Medlemmer	5	5	5	9	12	36
Passive do.	15	13	7	13	1	49
	20	18	12	22	13	85
<i>Bibliotekerne</i>						
Antal Bind	811			1344		
Udlaan	25			720		

Katholsk Radioudsendelse.

Katholske Lyttere gøres herved opmærksom paa, at der 1. Paaskedag udsendes en Afdeling katholsk Kirkemusik. Udsendelsen finder Sted Kl. 8⁴⁵—9³⁰ og foretages af Sakramentskirkens Kor.

Højskolemødet.

Ved Højskolens sidste Møde for denne Vinter førte Hr. Johannes Hansen sine Tilhørere paa en Rejse sydpaa fra det smukke Wien gennem Tyrols Bjerglandskab med de mange saa vidunderligt beliggende og altid aabne Kirker ned til Italien. Prægtige Billeder fra Lugano, Como, Venezia vakte i mangen een Længslen efter engang i Virkeligheden at kunne foretage denne Rejse. Med en lille Afstikker til den evige Stad, hvorfra vi fik en Paaskehilsen, sluttede det ualmindelig interessante Foredrag.

Højskolens Forstander Pastor B. Jensen takkede alle dem, der som Foredragsholdere eller Tilhørere havde bidraget til, at Højskolen ogsaa i Aar har kunnet fortsætte sit nyttige Arbejde. De, som har været med til alle eller de fleste Foredrag i den forløbne Sæson, maa indrømme, at der blandt det ydede var ikke saa lidt af det gode, ja fortrinlige. Man maa kun beklage, at Besøget ikke altid svarede til det opbudte Arbejde og de gode Ydelser.

Danske Kvinders Katholske Forbund.

Den 25. Marts, Dagen paa hvilken den aarlige Messe læses i den internationale Liga i alle dens 25 Millioner Kvinders Intention, havde Hs. Højærværdighed Biskoppen, ligesom i Fjor, gæstfrit stillet sit Kapel til Raadighed for Forbundets Medlemmer og frembar selv det hellige Messeoffer.

I sin Tale følte Biskoppen alvorligt vor Tid paa Pulsen, Havesygen, Pengebegærligheden, der driver sit forargelige Spil med Mennesket af i Dag, kvæler det skønneste og bedste med Egoisme, tilsmudser Gudsbilledet i ham.

I faderlige Ord opfordrede Biskoppen Forbundets Medlemmer til her at staa paa Post i fuld Aarvaagenhed, ikke lade sig overrumple eller tilsmudse i sit Indre af dette Tidens største Onde, men arbejde af al Magt paa at forny alt i Christus og hertil at benytte de tre ufejlbarlige Midler: Bøn, Opofrelse og Spægelse, men Bønnen først og Bønnen sidst.

M. L.

St. Knud Hertugs Fest.

I Anledning af, at der i Aar er forløbet 700 Aar siden Knud Hertugs Død i Haraldsted, er en Komité, valgt af katholske Foreninger i København, i Færd med at planlægge en stor katholsk Festlighed i Ringsted. Komitéen har bestemt, at Festen vil blive afholdt i Forbindelse med Valfarten Søndag den 21. Juni. Hans Højærværdighed Biskoppen vil holde Messen ved Ruinen i Haraldsted. For

de mange, der ikke kan gaa den lange Vej, vil der blive sørget for Automobileer.

Vi skal senere bringe nærmere Meddelelser om Festen, eftersom Komitéens Arbejde skrider frem. Men foreløbig bør alle huske Søndag den 21. Juni.

St. Albani Klub, Odense.

Onsdag den 18. Marts afholdtes et Medlemsmøde i Skolen, hvortil Bestyrelsen havde indbudt Højærværdige Hr. Pater Ballin, Vejle, til at holde et Foredrag om den franske Kaptajn Foucauld.

Medlemmerne havde fyldt Skolen til sidste Plads. Mødet aabnedes af Formanden, Hr. Aage Petersen, der bød Pater Ballin og Medlemmerne velkommen. Efter at en Sang var sunget, fik Pater Ballin Ordet for at fortælle om denne Mands romantiske Liv, hans Ildhu og sejge Udholdenhed for at sone sine Vildfarelser og gavne sit Land og Folk. Paterens Foredrag, som var mesterligt holdt, ledsaget som det var af gode Billeder, viste i et Glimt Guds store Godhed, idet han af dette dybt faldne Menneske skaber en Mand og Kristen, hvis Livsførelse fylder os med dyb Beundring. Det viser os tillige, at vi ikke skal foragte dem af vore Brødre, som endnu lever uden Tanke for Gud og hans hellige Kirke, men bede for dem; maaske ogsaa Gud har bestemt netop disse til at afslutte Livet som Helgener.

Foredraget fulgtes interesseret af Forsamlingen, som sikkert har følt sig beriget og opbygget, hvilket ogsaa gav sig Udslag ved det Bifald, hvormed Forsamlingen kvitterede for Foredraget. Pater Ballin siger vi en hjertelig Tak og udtaler Haabet om, at det ikke er sidste Gang, at han gæster Odense som Foredragsholder. Han vil altid være sikker paa en interesseret Tilhørerkreds. Foredraget sluttedes med en Sang.

Ved Bordet læste Pater Ballin en munter Historie op, en Historie, som satte Lattermusklerne ordentlig i Bevægelse.

Formanden sluttede Mødet med en Tak til Pater Ballin og Forsamlingen.

Sophus Pedersen.

Den ny Korsvej i Randers.

Den 23. Marts 1931 er blevet en Mindedag for den katolske Menighed i Randers; thi paa den Dag ankom de nye Korsvejsbilleder, som den, under Ledelse af sin Sognepræst, i mange Aar havde samlet ind til. Da man skønnede, at den nødvendige Sum var til Stede, var det et stort og brydsomt Hverv at vælge den rette Kunstner. Til sidst

faldt Valget paa Kunstmaler M. Emonds-Alt i Aachen, hvis Malerier er kendte i flere katholske Lande for deres sunde Realisme og fuldendt kunstneriske Udførelse. Han brugte 1½ Aar til at male dem, og alt som Fotografierne af de færdige Billeder kom frem, steg Forventningerne.

Endelig ankom de. Saasnart det rygtedes, strømmede de interesserede Medlemmer af Menigheden og udenforstaaende til og saa betagne paa de smukke Billeder. De blev ophængt samme Dag, som de ankom, og indviet Onsdag den 25. Marts af Sognepræsten fra Aarhus, mens Pastor M. Osterhammel tolkede Kirkens Glæde og Tak overfor de mange, der efter Evne havde hjulpet til en saa vidunderlig Pryd for Kirken. Samtidig lovede han, at Kirkens Nymaling snart skulde paabegyndes for at skabe et i alle Henseender værdigt Kirkerum.

Billederne er malet paa Mahogni-Krydsfinér. Baggrunden er et enkelt forgyldt Tæppemønster, som lader Personerne træde tydeligt frem. Emonds store Fortrin er, at hans Personer baade i deres Ansigtudtryk og Holdning genspejler Sjælens Sindsstemning klart og skarpt, dog uden Overdrivelse, saa de virker overordentlig levende. Der er kun faa Figurer paa hvert Billede, to, tre, højst fire. Men enhver gengiver en karakteristisk Stemning eller Lidenskab. Som det var at vente, gribes man mest af den lidende Frelasers dybe Sorg og inderlige Kærlighed. Ved hver Station synes man at kunne føle, hvor tungt Synden trykker paa hans Kors; det er, som om han med sit dybe, sørgmodige, kærlige Blik sagde til en: »Det er for dig; det er dine Synder, alle Menneskers Synder, der ligger paa mig.«

Gaar man først i Enkeltheder, er man fristet til at skrive om hver Station. Men den 4. Station bør ubetinget fremhæves. Saaledes har jeg aldrig set Jesu Møde med sin Moder fremstillet. Mens Frelseren, dybt bøjet under Korsets tunge Byrde, søger at rette sig op for at kunne fange sin Moders Blik, slaar Maria Hænderne sammen af Forfærdelse og bøjer sig bagover, ligesom kastet tilbage af det rædselsfulde Syn, hun ser. Længe standser man ogsaa ved 7. og 8. Station, som er særlig smukke baade i Komposition og i Valg af Farver.

Rammerne, der er udskaaret i Egetræ, er tegnet af samme Kunstner og holdt i en enkelt, gotisk Stil.

Randers katholske Menighed kan med Rette være glad over denne nye Prydelse, som Kirken har faaet, og være overbevist om, at dens Gaver er blevet vel anvendt. Den ny Korsvej er en Seværdighed for hele Randers By.

J. K.

Gudstjenesten i Paaskedagene.

St. Ansgars Kirke. Paaskesøndag Kl. 6 Morgen: Korsets højtidelige Optagelse, Procession, Levitmesse og Prædiken. Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Pontifikalmesse og Prædiken. Kl. 5 Efterm. Festandagt. — 2. *Paaskedag* Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Højmesse.

Jesu Hjerter Kirke. Paaskesøndag Kl. 6, 7, 7 $\frac{1}{2}$ og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe. Kl. 10 Levitmesse med Prædiken. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Prædiken og Festandagt. — 2. *Paaskedag* Kl. 6, 7, 7 $\frac{1}{2}$ og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe. Kl. 10 Højmesse. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Festandagt.

St. Knuds Kapel. Paaskesøndag Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Højmesse med Prædiken. Kl. 10 Højmesse med tysk Prædiken. — 2. *Paaskedag* Kl. 10 Højmesse med Prædiken.

Den evige Tilbedelses Kirke (Jagtvejen). Paaskesøndag Kl. 8 Højmesse med Prædiken. Kl. 6 Aften Festandagt. — 2. *Paaskedag* Kl. 8 Sangmesse. Kl. 6 Aften Festandagt.

Immaculatakirken. Paaskesøndag Kl. 6 $\frac{1}{2}$ Morgen Korsets højtidelige Optagelse, derefter Procession og stille Messe. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 2 $\frac{1}{2}$ Vesperandagt. — 2. *Paaskedag* Kl. 9 Højmesse.

Sakramentskirken. Paaskesøndag Kl. 6 Korsets Optagelse, Procession og Højmesse. Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Levitmesse med Prædiken. Kl. 6 Festandagt. — 2. *Paaskedag* Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Højmesse og sakramental Velsignelse. Aftenandagten bortfalder.

St. Antoni Kapel. Paaskesøndag Kl. 9 Højmesse m. Prædiken.

St. Josefs Kirke. Paaskesøndag Kl. 6 Korsets Optagelse og Messe. Kl. 9 Højmesse og Prædiken. Kl. 3 Festandagt. — 2. *Paaskedag* Kl. 7 $\frac{1}{2}$ stille Messe. Kl. 9 Højmesse. Kl. 2 $\frac{1}{2}$ —3 $\frac{1}{2}$ Andagt.

Rosenkranskirken. Paaskesøndag Kl. 6 Korsets Optagelse, Prædiken og Sangmesse. Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Levitmesse med Prædiken. Kl. 5 Festandagt. — 2. *Paaskedag* Kl. 6 $\frac{1}{2}$ og 8 stille Messer. Kl. 10 Højmesse.

Assumptionskapellet (Rygaard, Bernstorffsvej 54, Hellerup). Paaskesøndag Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Højmesse. Kl. 4 $\frac{1}{2}$ Efterm. sakramental Velsignelse. — 2. *Paaskedag* Kl. 7 Messe.

St. Annæ Kirke. Paaskesøndag Kl. 7 Korsets Optagelse, Sangmesse og Fælleskommunion. Kl. 9 Børnegudstjeneste. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 6 Festandagt — 2. *Paaskedag* Kl. 8 og 9 stille Messe. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 6 Festandagt.

St. Andreas Kirke (Ordrup). Paaskesøndag Kl. 6 Morgen Korsets højtidelige Optagelse og Højmesse med Prædiken. Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 5 Festandagt. — 2. *Paaskedag* Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Højmesse. Kl. 5 Festandagt.

St. Hans Kapel (Hørsholm). Paaskesøndag og 2. *Paaskedag* Kl. 9

NB. Ligesom i Fjor vil der Paaskesøndag under Messerne i de fem københavnske Sognekirker i Stedet for den sædvanlige Kollekt blive foranstaltet en offentlig Indsamling til Bestridelse af Kirkernes Udgifter til Lys.

Kirkelig Kalender.

5. April S.	1. Paaskedag.	12. April S.	Hvide Søndag.
6. — M.	2. Paaskedag.	13. — M.	Hermenegild.
7. — Ti.	3. Paaskedag.	14. — Ti.	Justinus.
8. — O.	i Oktaven.	15. — O.	Ferialdag.
9. — T.	i Oktaven.	16. — T.	Ferialdag.
10. — F.	i Oktaven.	17. — F.	Anicetus.
11. — L.	Hvide Lørdag.	18. — L.	Gudsmoders Lørdagsmesse.

Ugens Messebønner.

5. April S. 1. Paaskedag (546—392).
 6. — M. 2. Paaskedag (550—396).
 7. — Ti. 3. Paaskedag (555—401).
 8. — O. i Oktaven (559—405); 2. For Kirken ([123]—[107]) eller for Paven ([122]—[107]).
 9. — T. i Oktaven (563—408); 2. som Onsdag.
 10. — F. i Oktaven (568—410); 2. som Onsdag.
 11. — L. Hvide Lørdag (572—412); 2. Leo I ([38]—[39]).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udg. af Messbogen (1926), det andet den gamle Udg. (1907).

Mariakongregationen »Stella maris« (for yngre og ældre Mænd i Rosenkranssognet). Møde d. 13. April og d. 27. April.

Rosenkranssognet. Den kvindelige Mariakongregations Møde er udsat til Mandag den 13. April Kl. 8 Aften, Frederiksberg Allé 74. Fælleskommunionen finder Sted Søndag den 19. April Kl. 8 i Rosenkranskirken.

St. Andreas Gilde, Ordrup, afholder almindelig Medlemssammenkomst Onsdag Aften den 8. April i Charlottenlunds Palmehave.

A.C. Onsdag d. 8. April Kl. 20, cand. phil. Enoch Hjorth: Staar vi overfor en katholsk Vækkelse? — Gæstekort som sædvanlig.

Ansgariusforeningen.

Foranlediget ved, at Formanden paa den ordinære Generalforsamling stillede sit Mandat til Disposition, indkaldes herved til **overordentlig Generalforsamling** Mandag den 13. April Kl. 20 i Forsamlingssalen, Bredgade 67² o. G., med eneste Punkt paa Dagsordenen: *Valg af Formand.*

Vor kære Moder og Søster, Enkefru

Anna Millech, f. Stratbøcker,

døde d. 30. Marts paa St. Josefs Høspital, velforberedt, efter et længere Sygeleje.

De Efterladte.

Den afdøde anbefales til de troendes Forbøn.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
 Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
 Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

79. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 S Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Cay Benzou, Nørrebrogade 27, Kbhvn. N. Tlf. Nora 239 x. Træffes som Regel bedst alle Hverdage (undt. Tirsdag) Kl. 5-6. Der kan ogsaa gives Besked pr. Tlf. Byen 6505.

Nr. 15.

Søndag den 12. April

1931

INDHOLD: Pave Pius XI's Rundskrivelse. — Et Jubilæum. — En Læges Saligerklæring. — Opslag paa Kirkedørene. — Radio og Katholicisme. — Seksuallivets Problemer. — En Tak til Prof. J. Ude. — Jesu Barndoms Forening. — Ungdomshjemmene i Nakskov. — Festen den 17. April. — Fra den vide Verden. — Fra Hovedstad og Provins. — Mosaik. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Pave Pius XI's Rundskrivelse om det kristne Ægteskab.

(Fortsat.)

2. *Tilbage til Kirkens Vejledning.*

a. Sandhedens ufejlbare Lærer bør høres.

Men hvis Ægteskabet og dets Moral skal bringes i Overensstemmelse med Guds Love om det, en Overensstemmelse, uden hvilken Ægteskabets Fornylse ikke kan blive til Virkelighed, saa er det paakrævet, at alle med Lethed, med tilforladelig Sikkerhed og uden Misforstaaelser maa kunne komme til Klarhed over, hvilke Love det er, det her gælder om. Imidlertid indser alle og enhver, at man vilde aabne Døren paa vid Gab for utallige Vildfarelser og for store Misforstaaelser, der vilde blive blandet sammen med Sandheden, hvis det blev overladt til det enkelte Menneske ved Hjælp af Fornuftens Lys alene at undersøge denne Sag, eller hvis Guds Aabenbaring derom skulde klarlægges ved

hver enkelts private Fortolkning. Det uheldige i denne Fremgangsmaade viser sig med Hensyn til mange andre Sandheder paa Moralens Omraade, men det bør ganske særligt bemærkes, naar det gælder Spørgsmaal om Ægteskabet, fordi det her saa let sker, at sanselig Lyst kommer op i og behersker den skrøbelige menneskelige Natur og bedrager og forfører den. Denne Fare er saa meget større, som den guddommelige Lovs Overholdelse undertiden paalægger Ægtefolk tunge og langvarige Pligter og Byrder, som efter Erfaringens Vidnesbyrd af det svage Menneske benyttes som lige saa mange Undskyldninger, hvorved det vil fritage sig for Lydighedspligten mod Guds Lov.

Hvis derfor denne Guds Lov ikke skal blive forvekslet med en af Mennesker tilrettelagt eller forvansket Lov, og hvis Lovens sande og rigtige Erkendelse skal oplyse Menneskenes Hjerter og være bestemmende for deres Moral, saa bliver det nødvendigt, at der til det barnlige Sindelag overfor Gud og til den beredvillige Lydighed mod ham desuden føjes oprigtig og ydmyg Lydighed mod Kirken. Thi Christus Herren selv har jo givet os Kirken som Sandhedens Lærer ogsaa der, hvor det drejer sig om at rellede og ordne Sæderne, skønt den menneskelige Fornuft paa Moralens Omraade godt kan finde mange Ting paa egen Haand. Ligesom Gud nemlig med Hensyn til de religiøse og moralske Grundbegreber har beriget den naturlige Erkendelse ved sin Aabenbaring, for at det, som er rigtigt og sandt, »ogsaa under Menneskeslægtens nuværende Forhold af alle med Lethed, med tilforladelig Sikkerhed og uden Misforstaaelser skulde kunne erkendes«¹⁾, saaledes har han i samme Øjemed bestemt Kirken til Vogter for og Lærer af al moralsk Sandhed. Derfor bør de troende adlyde den og underkaste Sind og Hjerte, saa de kan bevares fri for Vildfarelser i Erkendelsen og for Forfald i deres Sæder. Og for at de ikke selv skal berøve sig den Hjælp, Gud med saa stor Godhed og Rundhaandethed har ydet dem, er de ikke blot nødte til at øve denne Lydighed, naar Kirken afgiver en høj-

¹⁾ Conc. Vat. sess. III, cap. 2.

tidelig Erklæring, men paa tilsvarende Maade ogsaa, naar visse Anskuelser bandlyses og forkastes som farlige eller umoralske ved andre Afgørelser og Bestemmelser¹⁾).

b. Stolt Selvsikkerhed bør flyes.

Derfor bør troende Kristne vogte sig for altfor stor Tillid til deres egen Indsigt, ogsaa naar det drejer sig om de nu for Tiden meget behandlede Spørgsmaal angaaende Ægteskabet, og de maa ikke lade sig lokke og narre af et falsk Frihedskrav til Fordel for den menneskelige Fornuft eller den saakaldte »Autonomi« (Selvbestemmelsesret). Intet ligger en sand Kristen, der virkelig fortjener dette Navn, fjernere end stolt at stole paa sin egen Kløgt, saaledes at han kun vil bifalde en Erkendelse, som han selv ved sine egne Evner har øst af Tingenes inderste Væsen; intet fjernere end at betragte Kirken som mindre kompetent i den moderne Tids Forhold og Problemer, skønt Gud har givet den det Hverv at lære og lede alle Folkeslag, eller kun at ville antage og lydige at rette sig efter, hvad den ved de alt omtalte højtidelige Afgørelser paalægger at tro, som om man fornuftigvis kunde være af den Opfattelse, at Kirkens øvrige Bestemmelser enten faktisk indeholder en Fejltagelse eller ikke tilstrækkelig staar paa Sandhedens og Moralens Grund. Tværtimod er det alle sande Kristnes Særkende, lige meget om de er lærde eller ikke, i alle Spørgsmaal vedrørende Tros- eller Sædelæren at lade sig lede og føre af Guds hellige Kirke gennem dens øverste Hyrde, Paven i Rom, som selv ledes af Vor Herre Jesus Christus.

c. Grundig Undervisning bør gives og søges.

Da altsaa alting igen bør rette sig efter Guds Lov og Plan, hvis overhovedet en varig Fornyelse af Ægteskabet skal opnaas, saa er det naturligvis af den største Betydning, at de troende faar en grundig Belæring om Ægteskabet: baade mundtligt og ved det skrevne Ord, ikke blot een Gang og i store Træk, men flere Gange og indgaaende, med en indlysende og vægtig Begrundelse, saaledes at de fremførte Sandheder overbeviser Forstanden og

¹⁾ Slg. Conc. Vat. sess. III, cap. 4; Cod. Jur. Can., c. 1324.

griber Hjertet. Endvidere skal de troende huske og idelig overveje, hvor stor dog den Visdom, Hellighed og Godhed er, som Gud har vist Menneskeslægten ved at indstifte Ægteskabet, støtte og sikre det ved hellige Love og endnu mere ved paa underfuld Maade at ophøje det til et Sakramentes Værdighed. Derved er der givet kristne Ægtefolk Adgang til en saa rig Naadekilde, at de i Kyskhedens og Troskabens Aand kan arbejde paa Løsningen af Ægteskabets ærefulde Opgaver til Gavn og Velsignelse for sig selv, for deres Børn, for det borgerlige Samfund, ja for hele Menneskeslægten.

Naar Ægteskabets Fordærvere i vore Dage helt gaar op i ved Taler, Skrifter, store og smaa Bøger og utallige andre Midler at forvirre Hovederne og forføre Hjerterne, at latterliggøre den ægteskabelige Kyskhed og at hæve de skammeligste Laster til Skyerne, saa er det givet, at I, Ærværdige Brødre, »som den Helligaand har sat til Biskopper for at styre Guds Kirke, som han har erhvervet med sit eget Blod«¹⁾, endnu mere maa opbyde alle Kræfter. Baade personlig og gennem eders Præster, ja endog saa gennem rigtigt udvalgte Lægfolk, der tilhører den af Os saa stærkt anbefalede Katholske Aktion og er kaldede til at understøtte Gejstlighedens apostoliske Arbejde, bør I sætte alt ind paa med alle tilladelige Midler at stille Sandheden op mod Vildfarelsen, Kyskhedens Skønhed mod Lastens Vederstyggelighed, Guds Børns Frihed mod Trældom under Lidenskabernes Tyranni, den ægte, livsvarige Kærlighed mellem Ægtefæller og det indtil Døden ubrydelige Trokabsløfte mod den uretfærdige Lethed, hvormed Ægteskaber opløses ved Skilsmisse.

Dette vil medføre, at alle troende Kristne af hele deres Hjerte bringer Gud en Tak for, at de ved hans Bud holdes til og ved mild Tvang saa at sige nødsages til saa langt som muligt at fly enhver Form for Kødets Forgudelse og den nedværdigende Trældom under Kødets Begær. Ligeledes vil det medføre, at de for Alvor bliver bortskræmt fra og selv ogsaa af hele deres Sjæl afskyr de ugudelige Paafund, som lige nu i vore Dage til Skam for Menneskets

¹⁾ Apostl. Gern. 20, 28.

Værdighed baade i Tale og Skrift rundt om anbefales som »det fuldkomne Ægteskab«. Til syvende og sidst fremstilles nemlig det »fuldkomne Ægteskab« saaledes, at det med fuld Ret ogsaa er blevet kaldt »Ægteskabets Karri- katur«.

Denne gavnlige Belæring om det kristne Ægteskab forbundet med religiøs Alvor og Tugt skal være noget helt andet end den overdrevne fysiologiske Oplysning, hvormed for Tiden nogle, der pralende udgiver sig for Ægteskabs- reformatorer, mener at kunne hjælpe Ægtefolk. Vidtløftigt taler de om fysiologiske Forhold, hvorigennem man dog snarere lærer Kunsten at synde paa en snedig Maade end Dyden at føre et kysk Liv.

Derfor, Ærværdige Brødre, gør Vi af Vort inderste Hjerte de Ord til Vore, med hvilke Vor højsalige For- gænger Leo XIII i sin Rundskrivelse om det kristne Ægteskab henvendte sig til hele Jordklodens Biskopper: »Alt, hvad I formaar ved personlig Iver og Eders biskop- pelige Myndighed, sæt alt ind paa, at i de Nationer, som er betroet Eders Omsorg og Ansvar, den Lære bevares uskadt og urørt, som Christus Herren og Apostlene, den guddommelige Viljes Tolke, har givet i Arv, og som den katholske Kirke selv samvittighedsfuldt har holdt fast ved og ned gennem alle Slægtled har krævet overholdt af de troende Kristne.«¹⁾ (Fortsættes.)

Et Jubilæum.

For Tiden forberedes 1500-Aars Jubilæet for Kirke- mødet i Ephesus, 700-Aars St. Antonius's Jubilæum, Pave Leo XIII's sociale Rundskrivelse »Rerum Novarum«s Jubi- læum; endvidere de internationale eukaristiske Kongressers Jubilæum, St. Knuds 800-Aars Jubilæum og maaske flere andre. Og alligevel er der eet, vi har glemmt, men som dog har sin store Berettigelse. Vi bør fejre Mindet om Pave Pius X's Dekret om den hyppige og daglige Kommu- nion.

Pave Pius X's Valgsprog »Omnia instaurare in Christo«

---

¹⁾ Litt. Encycl. Arcanum, 10. Febr. 1880.

— »at forny alt i Christus« er i ingen Henseende saa herligt kommen til sin Ret som netop ved dette Dekret om den hyppige og daglige Kommunion (skrevet den 20. December 1905 og promulgeret i Marts 1906). Her har vi altsaa et 25-Aars Jubilæum, som vi bør fejre med Begejstring og Taknemmelighed og ved at forny Pius X's Aand i og omkring os.

Jesus Christus sagde til sine Disciple: »Saaledes skal I bede: Giv os i Dag vort daglige Brød«, og da vil vi nok faa det, thi: »alt, hvad I vil bede Faderen om i mit Navn, det vil han give eder.« Det daglige Brød, vi beder om, er alt det, vi behøver for vort Legeme og Sjæl, i Særdeleshed den h. Kommunion, der er det store Fornyelsesmiddel for vort aandelige Liv, det ny Testaments Offer og Sjælespise.

Naar vi da beder: Giv os i Dag vort daglige Brød, da maa vi heller ikke glemme, at vi ikke beder om den h. Kommunion for os selv alene, men ogsaa for andre; da bliver den h. Kommunion, efter St. Augustins Ord, »panis concordiae, Enighedens Brød«. Her er uden Tvivl et stort Arbejdsfelt for den katholske Aktion, for Lægmands-Apostolatet. Aktion og Handling skal følge vor Bøn: Giv os vort daglige Brød. Saaledes bliver Kristus i og ved den h. Kommunion det overnaturlige Grundlag for vor Næstekærlighed og den kristelige Solidaritets Tanke.

Vidunderligt, herligt er Dekretet om den hyppige, daglige Kommunion, inspireret af Pave Pius's Fromhed og Nidkærlighed for Sjæle.

Jeg spørger: skal vi ikke med Taknemmelighed mindes denne Begivenhed; højtideligt og offentligt fejre dette Jubilæum?

Dekretet om den hyppige og daglige Kommunion har ikke mindre Betydning for vor Tid. Al den Vantro, Lige-gyldighed og Ugudelighed, som vi ser omkring os, kan gøre os ængstelige for Fremtiden.

Hvad kan bringe os Redning? Da Verden engang er blevet reddet ved Christi Korsoffer, kan Svaret ikke være anderledes end: den h. Messe som en Fornyelse af Christi Korsoffer er det store og stærke Middel mod Tidens Sygdomme. Men til det fuldkomne Messeoffer, som vi frembærer sammen med den ofrende Præst, hører ubetinget den h. Kommunion; thi det er Tridentiner-Konciliets udtrykkelige Ønske, hvilket Pave Pius X fremhæver i Dekretet: »Den hellige Kirkeforsamling er besjælet af det Ønske, at de troende, naar de bivaaner det h. Messeoffer, ikke nøjes med den aandelige, men modtager den virkelige, sakramentale Kommunion.« Dertil føjer Paven: »Disse Ord udtrykker med al ønskelig Tydelighed Kirkens Tanke,

at alle troende Dag for Dag skal deltage i det himmelske Gæstebud og drage den størst mulige Helliggørelsesfrugt deraf.«

Disse Christi Statholders Ord skal vi følge.

Er Pavens Ideal umuligt at virkeliggøre? Nej.

Skal vi fejre dette 25-Aars Jubilæum? Ja, ubetinget. Og hvorledes?

Vi skal fejre dette Jubilæum ved et Slags eukaristisk Korstog, ved selv ofte at kommunikere og at opfordre andre til den hyppige, daglige og Gud velbehagelige Kommunion: En Fælleskommunion for hele Danmark.

Assens, 28. Marts 1931.

J. v. Rijckevorsel.

En Læges Saligerklæring.

For tre Aar siden døde i Neapel den berømte Universitetsprofessor og Kirurg Joseph Moskati i Hellighedens Ry. I hele Befolkningen, i alle Stænder nød han den største Anseelse. Han tænkte aldrig paa sig selv, men kun paa sine Medmenneskers Vel. Penge foragtede han. Han ofrede sig helt for sine Medmennesker, hvis legemlige og sjælelige Lidelser han altid arbejdede for at lindre. Desuden var han anset som en videnskabelig Autoritet, saa han vidste altsaa paa skønneste Maade at forene Tro med Viden. Da Anraabelse af ham har haft mange Bønhørelser til Følge, skal nu Processen om hans Saligerklæring indledes. Kardinalen af Neapel lod i Nærværelse af talrige Prælater, mange Øvrigheds personer og omtrent 400 Læger hans Kiste grave op, undersøge og derpaa i forseglet Stand overføre til en Kirke. Hvis Saligerklæringen snart skulde komme, vil Læger og Apothekere foruden Raphael og Blasius, Cosmas og Damian og Rochus have endnu en hellig Patron.

Opslag paa Kirkedørene.

I Edinburgh (Skotland) kan man læse følgende Opslag paa Døren til en katolsk Kirke:

Til ikke-katolske Besøgende!

Denne Kirke tilhører Verdens største kristne Kirkesamfund, der tæller omtrent 360 Millioner Sjæle. Den Religion, som her læres er den samme, som blev lært i enhver Kirke i dette Land før Reformationen. I denne Kirke er De og andre besøgende og bedende ikke alene; thi i Tabernaklet, i Højalterets Midte, er Jesus Christus,

lige saa virkeligt som han var i Bethlehems Stald og paa Golgathas Kors. Derfor knæler Katholikerne foran Alteret, og derfor bedes De forholde Dem ærbødigt i denne Kirke. Statuerne, som De ser, er ikke Afgudsbilleder; de kan sammenlignes med de Fotografier, ved hvilke De mindes om Deres fraværende Venner. Naar De ser en Katholik knæle foran et saadant Billede, saa tro ikke, at han tilbeder det. Han beder kun den Helgen, som det forestiller, gaa i Forbøn for ham hos Gud, nøjagtigt som naar De vilde bede en god Ven om at bede for Dem.

Tro ikke paa de dumme Historier, som man fortæller om Katholikerne. Saadanne Historier kunde vel vanskeligt passe for 360 Millioner Mennesker, hvortil nogle af de dygtigste Mænd og Kvinder i vore Dage hører. Hvis De tænker fair og tager det alvorligt, saa vil De selv danne Dem en Dom og høre begge Parter. Fra katholsk Side finder De i vort Bibliothek 15,000 Bind, som De, hvis De ønsker det, kan laane af det katholske Læseselskab (for 1 penny om Ugen).

Skulde De ønske at stille et eller andet Spørgsmaal, saa vil samme katholske Læseselskab kunne efterkomme Deres Ønske. Deres Navn og Spørgsmaal vil blive behandlet fortroligt, og De vil faa Svar gennem en katholsk Lægmand.

Radio og Catholicisme.

Radioen kan vel betegnes som den mest fantastiske Opfindelse, der er gjort. Et Ord udtalt paa et Sted af Jorden gennemiler med 300 000 km i Sekundet Æteren, og det er, som stod Taleren ved vor Side. Flere end 1000 Sendere udgyder daglig deres Overflødighedshorns Gaver over By og Land til de mest ubeboede Egne af Verden.

Vi ved, at Stemmen, der saaledes overvinder Rum og Tid, er sat i Tjeneste hos Aandens Magter. Den katholske Kirkes Stilling til dette Instrument i Menneskets Haand erfarer vi bedst af den Kendsgerning, at Paven den 12. Februar paa den nygrundede Vatikanstation ved sin Tale har optaget Radioen som Led i den gode Sags Tjeneste.

At Radioen er en uanet Magtfaktor, paaviste Pater Pierre Lhande med meget talende Eksempler paa den internationale katholske Radiokongres i München 1929. Han siger: Tusinder af opmærksomme Lyttere takkede pr. Brev for Trøstens og Opmuntringens Ord, og mange genfandt ved Radioprædikenerne Vejen til Tro og Fred i Hjertet. Lignende Tilfælde vidste Direktør Marschall at melde

om for Tysklands Vedkommende. Amerika, der i mangt og meget gælder for at være et Foregangsland, har 2 Aar efter Kongressens Afholdelse afgivet fuldgyldigt Bevis for Ordene om Radioens gavnlige Indflydelse. I Detroit har en Præst ved Navn Charles Coughlin i den senere Tid talt hver Søndag Aften i Radioen. Emnet for hans Foredrag var: Den katholske Kirkes Stilling til det sociale Spørgsmaal. Især fremhævede Father Coughlin Betydningen af Leo XIII's Arbejderrundskrivelse for vor Tid. Hans Ord bringes videre af 22 Radiosendere. Han arbejder med et rigt Kildemateriale, som han faar tilstillet fra Regeringens Embedsmænd i Washington og fra ansete Nationaløkonomer. Man kan regne med, at han efter et Foredrag ser godt og vel 50 000 Forespørgsler indløbe. De stammer ikke blot fra Katholiker, ogsaa Protestanter, Jøder og Vantro henvender sig til ham. Selvfølgelig er Besvarelsen uoverkommelig for een Mand; han assisteres derfor af 52 Præster. Det er ikke for meget sagt, at der indtil nu er udsendt 20 000 Eksemplarer af Leo XIII's Arbejderrundskrivelse. Heller ikke er det nogen Overdrivelse, naar Antallet paa Radiolyttere sættes til langt over 10 Millioner. Som man kan forstaa, er der mange Omvendelser og Konversioner at glæde sig over. Det smukkeste Resultat turde være, at en hel uoverstigelig Mur af Fordomme er faldet.

Seksuallivets Problemer.

Professor, Dr. Udes Foredrag.

Vi har i sidste Nr. refereret Professor Udes første Foredrag. Det andet handlede om Ægteskabets Uopløselighed. Det var ikke vanskeligt for ham ud fra den hellige Skrift at vise, hvorledes Christus udtrykkeligt fordømmer Skilsmisse og udelukker Muligheden for den fraskilte til at indgaa et nyt Ægteskab, saa længe Ægtefællen er i Live. Men denne soleklare Bevisførelse gjorde saa meget desto mere et dybt Indtryk, som Taleren forstod — i Kraft af sin sjældne Veltalenhed — at lade Tilhørerne føle hele Spørgsmaalets dybe Alvor. (Dette gælder i øvrigt alle Spørgsmaal, som han behandlede.)

Man kan komme med en hel Del Indvendinger imod denne Opfattelse af Ægteskabet, sagde Dr. Ude, men een Ting er sikker: for en Kristen er det den eneste Løsning, og de, der ikke længere deler denne Synsmaade — som er Christi egen — er ikke længere Kristne.

Emnet for det 3. Foredrag var »Rassenhygiene, Bevöl-

kerungspolitik und christliche Etik«. Taleren fastslog straks, at Folkenes Fremtid — om der skal blive en Opgangstid eller en Nedgangstid for Racerne — paa afgørende Maade afhænger af Børnene. Familie, Stat og Kirke har derfor ingen større Opgave end at sørge for et talrigt, kraftigt og baade legemligt og sjæleligt sundt Afkom.

»Opfyld Jorden!« Men ikke med rakitiske, skrofuløse, tuberkuløse Børn, med aandssvage og Undermaalere, Misfostre eller kun halvt brugelige Mennesker. Opfyld dem med Mennesker i Guds Billede.

Det afhænger først og fremmest af Forældrene, om Menneskeslægten staar kvalitativt og kvantitativt højt eller ej.

Forældrenes Kimceller danner Grundlaget for Barnets baade legemlige og sjælelige Udvikling. Men det er ikke nok, at de første Livsspiser er rene og sunde. De bedste Anlæg i Barnet kan ødelægges ved Underernæring, ufornuftig Levevis, Nydelsesgifte og Infektioner. Tre af de værste Livsfjender er efter enhver Lærebog i Eugenetik: Alkohol, Nikotin og Kønssygdomme.

Dr. Ude godtgjorde ved Hjælp af Statistik og Citater, hvilken ødelæggende Indflydelse disse Faktorer har paa det vordende Liv.

Han beviste, at Folk selv i disse Krisetider har Raad til at faa Børn, hvis de blot vilde nedsætte deres usociale Udgifter, der hvert Aar sluger Millioner og Milliarder.

Desuden gjorde Taleren opmærksom paa Nødvendigheden af en sund Vareøkonomi og en Jordreform, der tillod Familierne hver at faa sit eget Hus. Dr. Udes Reformbestræbelser hviler unægteligt paa et grundigt gennemtænkt og solidt opbygget Reformsystem.

Søndag Aften, da »Moralens ømmeste Punkt« skulde behandles, var Salen fyldt. Det var naturligvis Børnebegrænsningen, det gjaldt. Taleren havde tidligere paa det tydeligste vist, at det ægteskabelige Samliv kun har Berettigelse, naar Formaålet er at sætte Børn i Verden. Den nødvendige Konsekvens blev nu draget: Enhver Form for kunstig Børnebegrænsning maa fordømmes. Den eneste lovlige Fremgangsmaade er kønslig Afholdenhed. Derfor blev ogsaa alle de præventive Midler, som forhandles og opreklameres i Bladene, betegnede som forbryderiske Midler.

Konsekvent Kristendom maa føre til en saadan Forømmelse af den kunstige Børnebegrænsning, og derfor maatte man forfærdes, da man erfarede, at de anglikanske Biskopper udtalte sig til Gunst for Børnebegrænsningen.

Der er en paafaldende Sammenhæng imellem Børnebegrænsning og de hyppige Skilsmisser.

Paa Grund af vor Tids Bolignød er det en kristen Pligt efter Evne at bidrage til at skaffe forbedrede Boligforhold.

Endelig pegede Dr. Ude paa, at det var uværdigt og skændigt for en kristen Kvinde at lade sig behandle som et »Lystobjekt«. Hvorledes kan Ægtefolkene bevare sand Agtelse for hinanden, naar de trækker det ægteskabelige Samliv ned paa et saa lavt Niveau, som den kunstige Børnebegrænsning forudsætter? Ægteskabet mister sin op-højede, hellige Karakter. Hustruerne skulde ikke lade sig tyrannisere af deres Mænd, men fra første Færd af lade dem forstaa, at de ikke kan have Agtelse for den Mand, som vil vanære Ægteskabet.

Professor Udes sidste Foredrag havde Titlen »Helligt Faderskab og rent Moderskab«. Hellige Fædre og rene Mødre er de, der indretter deres Liv efter Guds Love. Forbilledet for alt Faderskab er Gud, som vi i den smukkeste af alle Bønner kalder »Fader vor«.

At være Moder betyder ikke blot at give Barnet dets naturlige Liv. Det formaar enhver Skøge, naar blot de fysiologiske Omstændigheder er til Stede. Men de aandelige Forudsætninger er de vigtigste. Forældrene maa være Karakterer, Personligheder, der kan give Livet videre i al det Fylde.

Kun paa Religionens Grund kan et ideelt Moderskab trives.

Med Varme og Æmhed skildrede Taleren Barnet som Genstand for Menneskets dybeste, ædleste og overnaturlige Kærlighed. Han citerede Brentanos smukke Digt: »Wer ist ärmer als ein Kind!« Overordentlig smukt gengav han Digterens Skildring af Barnets Hjælpeløshed, Ynde, Helighed.

Endelig understregede Professoren med al sin Veltalenheds Styrke Familielivets store Værdier. Han krævede flere Familiesjælesørgere, flere Familiepolitikere.

Dette sidste Foredrag afsluttede Dr. Ude med »det bedste af alle sociale Programmer«. Under den dybeste Stilhed fremsagde han Fader vor, som indeholder alt nødvendigt til Familielivets Fornyelse. Kraftigt Bifald lønnede Foredragsholderen.

Pater Scherz takkede Prof. Ude og fremhævede, at disse Foredrag havde formaaet at samle Mennesker fra alle Lejre og Konfessioner. Tilhørerne var taknemmelige for det op-højede og skønne Billede af Ægteskabet og Seksuallivet, som han havde tegnet for dem.

Politiinspektør Schepelern-Larsen, som kendte Professoren fra udenlandske Kongresser, tog Ordet for at tilkendegive sin Beundring og Respekt. Til sidst hyldede

Læge, Frk. Grønberg-Petersen, Dr. Ude som den uforfærdede Forkæmper for en sund Livsreform og den store, ægte kristne Personlighed, som alle, der kendte ham, maatte bøje sig for.

En Tak til Professor J. Ude.

Som en, der har været med til alle de Foredrag, Prof. Ude har holdt i Borups Højskole, og ikke ved denne Lejlighed fik sagt, hvad der laa mig paa Hjerte, vil jeg gerne fremsætte en Tak til Professoren her i Ugebladet. Anderledestænkende har jo takket ham med de smukkeste Ord.

Vi Katholiker kan være stolte af at kunne tælle denne Mand blandt vore! En hel Mand, en hel Kristen og en hel Præst, som aftvinger alle den største Agtelse og Beundring!

Jeg har aldrig hørt saa vanskelige Emner blive omtalt paa en saa klar, fin, forstaaende ideal Maade. Dr. Ude holdt paa den ene Side Seksualdriftens Naturlighed og Hellighed op for vore Øjne. Paa den anden Side fremsatte han med al Tydelighed Kristendommens og den katholske Kirkes ubønhørlige Krav til den enkelte og Samfundet. Man saa et Billede af vidunderlig Skønhed, som dog var placeret midt i det virkelige Liv med alle dets sociale Problemer.

Hvor mange forskellige Typer der fandtes blandt hans Tilhørere, var de dog alle begejstrede for hans Person, og hans Ord var til stor Opbyggelse for dem. Skarp og for dømmende Kritik har jeg egentlig kun hørt fra de Menneskers Side, der ikke har overværet et eneste af Foredragene.

Foredragene var godt besøgt. Forvalteren paa Højskolen fortalte mig, at de har været de bedst besøgte i lange Tider. Alligevel synes jeg, at de i Forhold til Emnets Vigtighed og Talerens enestaaende Evner kunde have været bedre søgt af den katholske Ungdom. Hvorfor anbefaledes Foredragene ikke fra samtlige Prædikestole her i Byen? Ja, de burde have været anbefalet af alle Præster!

Jacob Jennes,
Petersborgvej 3 A.

Jesu Barndoms Forening.

Pastor C. Jaworski har udsendt Jesu Barndoms Forenings Aarbog 1931. Det nydelige Hefte er rigt paa smukke Billeder og livlige og interessante Historier.

Vi gengiver her Oversigten over Foreningens Virksomhed i 1930.

Medlemsbidrag i Aaret 1930.

Aalborg	100,00	
Aarhus Skolen	141,67	
Gaver	42,00	
		186,67
Assens	17,21	
Esbjerg	152,89	
Fredericia	83,00	
Helsingør	172,14	
Horsens Skolen	122,00	
Kollekt	33,00	
		155,00
Kolding	50,00	
København		
<i>St. Ansgars Sogn</i>		
Drengeskolen	21,25	
Pigeskolen	80,85	
Kollekt	15,03	
Den franske Skole	150,00	
St. Knuds Skole	500,00	
		767,13
<i>Rosenkranssognet</i>		
St. Mariæ Drengeskole	92,36	
St. Mariæ Pigeskole	40,00	
Kollekt	14,21	
Jeanne d'Arc Skolen	240,00	
		386,57
<i>Sakramentsognet</i>		
St. Josefs Skole	100,00	
Kollekt	26,50	
Gaver	48,95	
Birgittaforeningen	28,25	
Unge Piger paa St. Josefs Hospital	14,55	
		218,25
<i>St. Annæ Sogn</i>	150,00	
<i>St. Andreas Sogn</i>		
St. Josefssøstrenes Pigeskole	51,00	
Assumptionssøstrenes Pigeskole	20,00	
Andre Bidrag	9,00	
Kollekt	20,00	
Gaver	30,00	
		130,00
Køge	30,00	
Maribo	27,62	
Nakskov	50,00	
Næstved	60,00	
Nyborg	40,00	
Nykebing F.	25,00	
		Kr. 2801,48

	Overført Kr.	2801,48
Odense St. Albani Skole	78,00	
Børn paa Landet	32,57	
Gaver	122,88	
Kollekt	58,19	
	-----	291,64
Randers	63,20	
Ringsted	25,00	
Roskilde	223,00	
Rønne	39,10	
Silkeborg	26,50	
Slagelse	36,00	
Svendborg St. Knuds Skole	56,89	
Mariakongregationen	46,00	
Kollekt	25,11	
Gave	6,00	
	-----	134,00
Vejle	45,00	
	-----	Ialt Kr. 3684,92

Regnskab.

Indtægt:

Kassebeholdning	482,86
Medlemsbidrag	3684,92
Renter	15,04

	Ialt 4182,82

Udgift:

Udgivelsen af 3300 Aarbøger for 1930	310,00
Udgivelsen af 3500 Efteraarshæfter	116,00
Porto	19,30
21,932 Francs til Hovedbestyrelsen i Paris ..	3235,00
Kassebeholdning	502,52

	Ialt 4182,82

Selv om vi atter i Aar kan opvise et meget smukt Resultat, kan det dog ikke nægtes, at vi denne Gang er gaaet lidt tilbage. Bidragene for 1930 udgør 3684 Kr., medens det tilsvarende Beløb for 1929 var paa 3748 Kr., altsaa en Tilbagegang paa 64 Kr.

Enkelte Steder er det heldigvis gaaet fremad. Vi nævner dem, som har gjort sig særlig fortjent til hædrende Omtale. Tallene i Parenthes viser, hvor mange Kroner, der er mere end i Fjor. Aalborg (28), Aarhus (31), Helsingør (12), Den franske Skole i St. Ansgars Sogn (50), Jeanne d'Arc (15), Næstved (25), Odense (116), Rønne (33), Vejle (10).

Vi haaber, at vi næste Aar ikke blot naar det samme Resultat som i Fjor — men helst lidt højere. Skulde vi ikke prøve paa at stræbe frem imod de fire Tusinde?

Hjertelig Tak til alle, som i det forløbne Aar har støttet Jesu Barn-
doms Forening!

C. Jaworski.

Ungdomshjemmene i Nakskov.

Under denne Overskrift fremkom i Ugebladet for den 22. Marts 1931 Meddelelsen om, at undertegnede igen havde overtaget den økonomiske Omsorg for Hjemmene, baade

for Lærlingehjemmet i Nakskov og for Pige hjemmet, som tænkes genoprettet i Nykøbing F., efter at det blev lukket i Efteraaret 1930 paa Grund af økonomiske Vanskeligheder.

Denne Meddelelse til mine Trosfæller var ment som en Bøn om Hjælp. Man kan derfor tænke sig min Sorg og Skuffelse, naar man ved, at jeg forgæves har ventet paa den første Krone.

Af en eller anden Grund maa man have overset denne indtrængende Bøn om Hjælp, da jeg ikke kan tænke mig, at mine Velgørere fra den første Time, som altid saa trofast har støttet mig, og alle andre, som føler noget for Ungdommen, der lever under uhyre Vanskeligheder, ikke skulde være beredt til at bringe et lille Offer.

Til de Hjemløse strømmer Bidragene ind med 10, 100 og 1000 Kroner, og ofte fra Mennesker, som ikke er besjælede af den kristelige Næstekærlighed, men hvis medfølelse Hjerte bevæger dem til at bringe et stort Offer.

Hundreder af vore Unge er hjemløse, ikke i den Forstand, at de ikke har Tag over Hovedet, men Forholdene er nu engang saadan, at de Familier, hvor vore Tjenestepiger slider fra Morgen til Aften, ikke er noget Hjem for dem, men kun en Arbejdsplads. Af Mangel paa Kærlighed og Hygge bliver Gaden for mange det Sted, hvor de søger Adspredelse efter Dagens Arbejde. De savner den kærlige Beskyttelse og moralske Støtte, uden hvilken Kampen er næsten haabløs. Fattigdom jager dem fra deres eget Hjem, og derved bliver de berøvet Faderens stærke Haand og Moderens blide Indflydelse i en Alder, hvor de mest af alt trænger til Værn og Beskyttelse.

Ved at støtte vort Foretagende byder den kristne Kærlighed vore Unge det Hjem, som Tidens Ugunst har berøvet dem.

Lad Paaskeglæden stemme eders Hjerter til Gavmildhed!

Nykøbing F., den 31. Marts 1931.

Postgiro Nr. 6511.

Pater A. Smitz.

Festen den 17. April.

Nu er der kun faa Dage til Israelsgildets Fest til Ære for den hellige Guds Moder. Gid vi til hendes Ære maa kunne udføre det smukt og godt, og at saa mange som muligt vil deltage i vor Hyldest!

Som omtalt vil et af vore Kirkekor synge; det er Sakramentskirkens Kor, der som ved tidligere Lejligheder beredvilligt har sagt »Ja«. Jeg har fortalt, at Pater Mariboe vil tale, og at der skal opføres et Festspil; desuden musi-

ceres lige før Festspillet af Hr. Okrojs Kvartet. Alt, hvad der synges, tales og spilles er en Hyldest til vor himmelske Moder. Gid da mange vilde komme — især ønsker vi, at Præsterne vil deltage. Det er indlysende, at Festen er for alle, og ikke blot for Israelsgildets Medlemmer.

Verner Stabehl.

Fra den vide Verden

Kardinal Pietro Maffi in memoriam.

Med Kardinal Maffis Bortgang mistede Kardinalkolegiet og det italienske Episkopat en af sine mest fremtrædende Skikkelser. Hans Navn har spillet en Rolle ved begge de sidste Pavevalg. Allerede ved Benedikt d. XV's Valg i 1914 havde Maffi store Muligheder for at blive valgt. I 1922 blev Pisas Ærkebisp atter nævnt som Paveemne.

Maffi fødtes 12. Oktober 1858 i Corteolona ved Pavia i Lombardiet, der har Ord for at være den italienske Katholicismes mest blomstrende Egn. Man berømmer Lombardernes Iver, Livlighed, vidtskuende Blik, Kløgt, Lydighed og Organisationstalent. Derfor var den hellige Stol ogsaa særlig rundhaandet, da lombardiske Kirkefyrster blev kaaret til Kardinaler. Sit første Ry vandt Pietro Maffi som Professor og Rektor ved Seminariet i Pavia, der i de italienske Diøcesers Bevidsthed stod som et misundelsesværdigt Mønster. Her blev han de dannede Katholikers Stolthed og forenede med fremragende Begavelse, sin Psykologi og dyb Menneskekundskab et elskeligt Væsen. Maffi var Fysiker og Matematiker; han udgav »Tidsskrift for fysiske og matematiske Videnskaber«, som vakte umaadelig Opsigt. 1901 blev han Viebisp, 1903 forfremmedes han til Ærkebiskop. Kardinalen af Pisas Fremtoning var kraftig og som mejslet i Sten; han var en typisk Lombard, hvis Væsenstræk er Styrke, en Efterkommer af et Folkefærd, som ikke lod sig besnære af Overtroens Gift, men med klog Overlegenhed holdt fast ved Troen. Maffi var Medlem af Ceremoniekongregationen og Riternes Kongregation og Præsident for det vatikanske Observatorium.

Som ægte Lombard var han altid en god Statsborger og Ven af Udsoningen mellem Italien og Vatikanet. Kardinalen havde gode Forbindelser med det italienske Kongehus. Derfor foretog han Vielsen af det italienske Kronprinspar i Rom. Kardinalernes Tal synker med hans Død til 58, hvoraf 30 ikke er Italianere.

Berlin som Bispesæde.

Berlin er som bekendt bleven ophøjet til Diøces eller Stiftsby. Det nye Domkapitel blev paa Kyndelmissedag indsat af Biskop Dr. Schreiber i St. Hedwigs-Katedralen, der, takket være Kong Frederik II af Preussen, har en saa heldig Beliggenhed for Afholdelsen af den aarlige Christi Legems-Procession, der her »Unter den Linden« rigtig kan udfolde sig i al sin Pragt med de Hundreder Kirkebannere og Foreningsfaner. I denne Procession tager Rigets Kansler med Ministre Del, alle med Lys i Haanden offentligt hylgende Frelseren i Alterens Sakramente.

Da det jo er en enestaaende Begivenhed, naar et nyt Kapitel oprettes og dets Medlemmer indføres, var den festligt smykkede Kirke trods Hverdagen dog fyldt til sidste Plads; de nye Domherrer med Domprovsten i Spidsen modtog Biskoppen ved Portalen og førte ham til Alteret, medens Kathedralkoret sang »Ecce Sacerdos magnus«. Efter at Biskoppens Udnævnelsesdekret af Domherrerne var oplæst, aflagde disse Trosbekendelsen, (Professio Fidei), Modernisteden og tilsidst Lydighedseden mod Biskoppen, hvorpaa han foretog den kanoniske Installation. Efter Oplæsningen af de i denne Anledning udstedte pavelige Dekreter holdt Domprovst Dr. Steinmann en smuk Hyldningstale til Biskoppen, som denne besvarede med varme og begejstrede Ord. Efter den derpaa følgende Højmesse sluttede Højtideligheden med Te Deum og sakramental Velsignelse, hvorpaa Domkapitlet holdt sit første Møde.

Kapitlet bestaar af fem Gejstlige foruden Domprovsten, som tillige er Generalvikar. Da fornylig 13 unge Kandidater modtog Præstevielsen, kunde Domherrerne for første Gang assistere Biskoppen ved denne højtidelige Lejlighed.

Protestanterne vil maaske ikke være synderlig tilfredse med alt dette, men Berlins Katholiker er til Gengæld glad

interesserede i den betydelige Udvikling, som de kirkelige Forhold har faaet i denne store By, og da de udgør et Antal af ca. en halv Million, er Berlin nu faktisk Tysklands største katholske By, og det er velbegrundet, at den er bleven et selvstændigt Bispedømme. Ogsaa de udenforstaaende burde være ret tilfredse, naar de f. Eks. nyder godt af de 12 store moderne indrettede katholske Hospitaler og de ca. 30 Ordenshuse for ambulante Sygepleje, som findes i Berlin. Til dem der er mindre tilfredse med Udviklingen, kan man kun sige, hvad den nylig afdøde fremragende Præst, Dr. Sonnenschein, sagde til Hofpræst Döring, der var saa ked af de mange Nonner i Berlin: »Vi bygger de Kirker, vi har Brug for, og vi kalder paa de Søstre, som vi trænger til. Vi spørger hverken Hofpræsten eller nogen anden om Tilladelse, men handler frit efter bedste Skøn til Guds Ære og vore Medborgeres Vel.«

Buddhisterne i Radio.

Den første buddhistiske Radioprædiken blev for nylig udsendt gennem Radiosenderen i Bangkok (Siam). Prædikanten var en »Prior« fra et Buddhiskloster i Siam.

Antallet af Katholiker i Kairo stærkt tiltagende.

Kairos Befolkning vokser fra Dag til Dag, og med den vokser Katholikernes Antal. To nye Kirker er under Opførelse, hvoraf den ene er beliggende midt i Muhamedanerkvarteret. Den apostoliske Vikar for Nildeltaet har for kort Tid siden i en af Kairos Forstæder oprettet en stor ny Missionsstation.

Kinas apostoliske Delegat i Italien.

Den apostoliske Delegat for Kina Msgr. Costantini, som for nylig er vendt tilbage til Italien, har i Januar Maaned medvirket ved Jubilæumsfestlighederne i Anledning af den h. Odorich af Pordenones 600 Aars Dødsdag. Den store Franciskanermissionær Odorich gennemrejste allerede i det 13. Aarh. Persien, Vestasien, Indien, Sumatra, Borneo, Bagindien, Kina, Tibet og Armenien. Hans Forskningsresultater anvendtes i udstrakt Grad af den senere Middelalders Geografer.

Frå Hovedstad og Provins

† Fru Anna Millech.

Ved Fru Anna Millechs Død faldt en af den katolske Menigheds Støtter. At stille sig i første Række undgik hun, men mange er de katolske Forelagender, hvor hun stod bagved, og hun sparede sig ikke, naar de fattige trængte til Hjælp. For temmelig nylig, efter at Sygdommen havde mærket hende til Døden, traf jeg hende. Hun var ude at opsøge en fattig Familie, men maatte gaa op i alle Husene i den lange Gade, før hun til sidst fandt dem. Hurtig bliver hun ikke glemt, for der er sikkert mange, der vil mindes hende med Taknemmelighed. C. T.

Skoleforeningen S. M. D. M.

afholdt den 25. f. M. ordinær Generalforsamling. *Georg Jacobsen* dirigerede. Formanden, *Johs. Olufsen*, gav i sin Beretning om det svundne Aar en klar Fremstilling af Foreningens Virksomhed og beviste, at S. M. D. M. i sit 9. Leveaar staa saa godt som aldrig før, idet Sammenkomster, Møder og Fester i det forløbne Aar har haft en enstaaende god Tilslutning. Af Regnskabet, der blev fremlagt af Kassereren, *Ansgar Gross*, fremgik det ligeledes, at økonomisk var Foreningen ogsaa nogenlunde godt stillet. Det balancerede med ca. 1200 Kr. og udviste et Overskud paa ca. 250 Kr. Ferie-Fondens Formue andrager godt 1400 Kr. Paa Forslag af Pastor *Schindler* vedtoges det fremtidig at offentliggøre Regnskabet i S. M. D. M.s Medlemsblad »Bindestregen«. Under Punkt 5 behandlede et Forslag om, at Foreningen et Par Gange aarlig skulde afholde Aftenunderholdning og Bal. Efter nogen Diskussion blev det forkastet med stor Majoritet. Ved Styrelsesvalget blev *Viggo Gleitze*, *Rob. Nielsen* og Sekretæren, *Laur. Andersen*, genvalgt, medens *Harry Musante* og *Raymond Hansen* nyvalgtes. *Norbert Petersen* og *Oscar Wolff* genvalgtes som Revisorer. Generalforsamlingen, der var besøgt af ca. 60 Medlemmer, sluttede med kammeralligt Samvær og fælles Kaffeboard. Skr.

Foredrag i Ebeltoft.

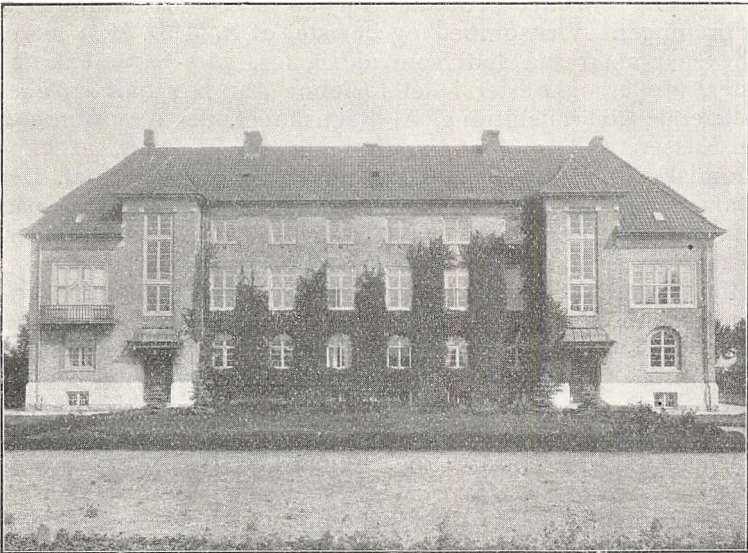
Den 24. ds. holdt Højærværdige Hr. Pater Koch, Aarhus, paa »Hotel Vigen«, Ebeltoft — i Overværelse af ca. 150 Mennesker — Foredrag om »Passionsskuespillene i Oberammergau«.

Efter Foredraget forevistes smukke Billeder, dels fra selve Oberammergau, dels fra Passionsskuespillene. Det var en stor Oplevelse for Tilhørerne gennem det udmærkede Foredrag at føle sig hensat til de maleriske Egne og gennem Pater Kochs Beskrivelse at sætte sig ind i Befolkningens hele Levevis, der paa saa mange Maader præges af de forskelliges Deltagelse i Passionsskuespillene hvert tiende Aar.

Pater Koch forstod at forklare Passionsskuespillene paa en saadan Maade, at alle sikkert maa have følt sig stærkt grebet, og Indtrykket understregedes yderligere af de smukke Lysbilleder.

Mange af Tilhørerne vilde gerne have bragt Pater Koch en personlig Tak for den smukke Aften; men da der ikke blev Lejlighed hertil, bringes denne Tak gennem Undertegnede. Mange haaber, det ikke bliver sidste Gang, Pater Koch gæster Ebeltoft. Agnes Erichsen.

Elisabethinernes fremtidige Gerning i Holbæk.

Vi har tidligere meddelt, at Elisabethiner vil optage Hospitalsgerning i Holbæk, hvis Garnisonssygehus de har erhvervet. I Anledning af, at Søstrene i nær Fremtid begynder deres Gerning, bringer vi et Billede af Garnisonssygehuset i Holbæk.

Af en Rejsefortælling.

I Kolding Venstreblad for den 4/11 1930 skriver Pastor Ejlersen, Esbjerg, om en Rejse gennem Kroatien og Bosnien. Efter at have fortalt om Jugoslaviens primitive Landbrug og om Befolkningens Flid oplyser han, at Landsdelen ser ud til at være i god Udvikling. Byerne er moderne og har alle Nutidens Bekvemmeligheder. Der er tvungen Skolepligt.

Befolkningen er overvejende romersk katolsk.

Der arbejdes paa Kraft for at højne Folket i kulturel Henseende og lære det nye og bedre Arbejdsmetoder. —

Videre fortæller Pastor Ejlersen om et Besøg i Stefanskirken, Zagreb, en pragtfuld Sandstensbygning fra det 13. Aarhundrede. Den har to slanke Spir og et vidunderlig smukt Indre, stilrent og overdaadigt prydet med Kunstværker i Sten, Guld og Sølv og med pragtfulde Malerier. Han skildrer et lille Mariakapel i en af Byens Porte og slutter Betragtningen herover med: »Den Generthed og Blufærdighed, vi er i Besiddelse af herhjemme, kender de intet til, de knæler uantastet ned og holder deres Andagt for aabent Tæppe.«

Om et Besøg i et stort katolsk Kloster, »Mariastern«, hedder det efter nogle Oplysninger om Beliggenhed (5 km fra Banja Luke): »Den gamle Portner lukkede op for os og sagde, at vi ikke kunde komme ind, da det var for sent, Munkene gaar nemlig i Seng Kl. 7—8.«

Pastor E. og hans Rejsefæller faar dog Prioren i Tale, — »en meget interessant og dannet Mand« — og de er herefter højest imponeret over, hvad de faar at se i Klosteret; Munkenes Ærbødighed overfor Prioren, Kraftstationen, der leverer Kraft og Lys til By og Egn, Savskæreri, Møbel- og Maskinsnedkeri, Trykkeri, Blikkenslager-, Skomager- og Malerværksted, Bryggeri, Osteri, Mølle, Makaronifabrik og et stort Mønsterlandbrug. »Vi saa store, lyse, praktisk indrettede Ko-, Heste- og Svinestalde. Jeg er sikker paa, at disse Stalde var lige saa gode, som de bedste, vi har her til Lands. I Klosteret var 150 Munke, 8 Novicer samt 130 forældreløse Drengene, som de opdrager og underholder. De faar en god Skoleundervisning og lærer et Haandværk, og først, naar de er voksne og kan staa paa egne Ben, rejser de fra Klosteret. Desuden bliver 100 Mennesker daglig bespist og paa anden Maade hjulpet.«

Der fortælles om Munkenes daglige Liv. De er Trapister.

Deres Dag begynder Kl. 3 Morgen med en Times Bøn i Kirken, og de tilbringer den i øvrigt med Bøn og strengt Arbejde.

Præsten ved Klosterkirken »viste sig at være et saare lykkeligt Menneske.« Han foreviste et Træskur i Klosterhaven. Det var Klosterets første Bygning — « . . . . . Præsten tog saa en hjertelig Afsked med os, og med glædestraalende Ansigt gik han atter ind i Brødrehuset til Stilhed, Ensomhed og Tavshed. » —

»Vi var alle, endskønt vi ikke særlig sympatiserer med Romerkirken, enige om, at vi her stod overfor et Stykke praktisk Kristendom. En Skare af Mænd, der frivilligt har frasagt sig al Slags Luksus, alle Bekvemmeligheder og Nydelser for at ofre deres Liv til Gud og til Hjælp og Nytte for andre Mennesker.« —

Ja, dejligt klinger de rene Klange af det gamle Instrument, stemt efter Ærlighedens Stemmegaffel. —

Mange har sikkert i hine Dage afgivet en ganske tilsvarende Beretning efter et Besøg i de herlige gamle Klostre, da de som Kulturens Centrér skabte en Stortid i Danmark og hævede dets Navn op i et Plan, der alle Dage har betegnet Zenith i Danmarks-historiens Horisont. *Vald. Kallan.*

Ansariusforeningen — Aflysning.

Den til den 13. April indvarslede overordentlige Generalforsamlings udættles indtil videre. *Bestyrelsen.*

Mariakongregationen »Stella Maris«.

Ved den d. 6. April 1931 foretagne Lødrækning om de til Fordel for Mariakongregationen »Stella Maris«s Fane skænkede Gevinster blev følgende 42 Numre udtrukne:

98 — 299 — 350 — 419 — 470 — 564 — 763 — 770 — 820 —
826 — 849 — 858 — 895 — 902 — 996 — 1005 — 1053 — 1054 —
1134 — 1162 — 1199 — 1221 — 1245 — 1251 — 1302 — 1354 —
1386 — 1440 — 1441 — 1475 — 1512 — 1525 — 1569 — 1584 —
1624 — 1661 — 1752 — 1804 — 1805 — 1849 — 1859 — 1870.

Gevinsterne afhentes inden den 15. April i Boyesgade 8² hos Pastor Hansen, Kl. 3—5.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes:

Plads søges:

Et Cyklebud, Kbhvn.; to Ene- Lære for en fingernem ung Mand,
piger, 1 Bornholm og 1 Kbhvn. Kbhvn; Gartneriarbejder, Kbhv.

Ansøgning med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paa-
tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13. Kbhvn. K.

Korespondance: Frk. Jørgensen, opgiv Deres nuværende Adresse,
da jeg har en Plads til Dem strax.

Meddelelse fra K. A. B.

Arbejdssøgende skal forny deres Ansøgning efter en Maanedes Tid, hvis de stadig gaar ledige; glem ikke at meddele K. A. B. hvis de har faaet Ansættelse. *Ledige Pladser* maa gerne meldes pr. Tlf. Byen 8626, eller efter Kl. 6 Byen 911 x. *Ledelsen.*

Hvide Søndag.

St. Ansgars Kirke. Kl. 7 stille Messe. Kl. 9 højtidelig Messe med Børnenes første h. Kommunion. Kl. 11 stille Messe. Kl. 5 Efterm. Festandagt med Prædiken.

Sakramentskirken. Kl. 7 stille Messe. Kl. 9 højtidelig Messe med Børnenes første h. Kommunion. Kl. 5 Efterm. Festandagt med Prædiken.

Rosenkranskirken. Kl. 6½ stille Messe. Kl. 8½ højtidelig Messe med Børnenes første h. Kommunion. Kl. 10 stille Messe. Kl. 5 Eftm. Festandagt med Prædiken.

St. Michaels Klub.

Mandag d. 13. April Kl. 8¼ læses en Sjælemesse i Jesu Hjerte Kirke for vort afdøde Medlem Enkefru Millech.

St. Michaels Klub.

Mandag d. 20. April Kl. 8 Familieaften, hvortil ogsaa Herrerne indbydes.

Foredrag af Pater Nøsen: »Et paveligt Opraab til Kirkens Lægfolk«.

Gevinsterne paa Elisabethforeningens Basar faldt paa følgende Numre:

Pude 18 — Thebordet 137 — Kobberstik (Nadversalen) 68 — Paraply 33 — Stol 50 — Maleri (Schweiz) 37 — Maleri (Lyngby) 40 — Dukke Lise 60 — Dukke Birthe 34 — Uhret 47 — Slumretæppet 40 — Paaskeægget 44

Basaren indbragte 2696 Kr. 46 Øre. Alle Elisabethforeningens trofaste Venner, som ved Gaver og personlige Besøg har bidraget til Basarens gode Resultat, bringer vi herved vor hjerteligste Tak.

<i>Pastor von Kellenburg.</i>	<i>Alma Osterhammel.</i>
<i>Franziska Stratbøcker.</i>	<i>Camilla Tetzlaff.</i>

St. Ansgars Kirke. Mandag den 13. April Kl. 8¼ lader Elisabethforeningen læse en Messe for sin afdøde Velgørerinde Fru Anna Millech.

Fredag den 17. April Kl. 20.

St. Knuds Sal, Stenogade 4 B.

1500-Aars Mindefest for

Dogmet om Marias Gudsmoderværdighed.

Sang — Tale — Musik — Festspil.

Billetter à 75 Øre faas hos Boghandlerne og Portneren, Stenogade 4 A.

Det bringes i Erindring, at **Kransekort** og **Messekort** faas ved alle Kirkerne. Indtægten ved Salg af Kransekort fordeles mellem Vincentsforeningens 5 Konferenser.

Kirkelig Kalender.

12. April S. Hvide Søndag.	19. April S. 2. Sønd. e. Paaske.
13. — M. Hermenegild.	20. — M. Ferialdag.
14. — Ti. Justinus.	21. — Ti. Anselm.
15. — O. Ferialdag.	22. — O. Josephs Værnefest.
16. — T. Ferialdag.	23. — T. Georg.
17. — F. Anicetus.	24. — F. Fidelis af Sigmaringen.
18. — L. Gudsmoders Lørdagsmesse.	25. — L. Markus, Evangelist. — Bededag.

Ugens Messebønner.

12. April S. Hvide Søndag (575—414).
 13. — M. † Hermenegild (873—706); 2. Sæt Bønner: Gudsmoder ((90)—[94]), 3. Sæt Bønner: For Kirken ([123]—[107]) eller for Paven ([122]—[107]).
 14. — Ti. Justinus (874—707); 2. Tiburtius, Valerian og Maximus (875—708).
 15. — O. † Ferialdag (576—414); 2. og 3. som Mandag.
 16. — T. † Ferialdag (576—414); 2. og 3. som Mandag.
 17. — F. † Anicetus (N.-M. 878); 2. og 3. som Mandag.
 18. — L. † Gudsmoders Lørdagsmesse ((89)—[93]); 2. Om den Helligaand ([120]—[105]), 3. som Mandag.

Anm. Paa de med † mærkede Dage kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesser og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udg. af Messebogen (1926), det andet den gamle Udg. (1907).

St. Annæ Kirke. Hvide Søndag. Stille Messer Kl. 6, 7 og 11½. Prælatsmesse og Firmelse Kl. 9. Eftermiddagsandagt Kl. 4.

St. Knuds Kapel. Hvide Søndag. Gudstjenesten er Kl. 8.

Rosenkranssognet, Mariakongregationen »Rosenkransdronning« har Møde Mandag den 13. April Kl. 8 Aften, Frederiksberg Allé 74. Søndag den 19. April Fælleskommunion i Messen Kl. 8 i Rosenkranskirken.

A. C.'s Toscanarejse er nu fuldttegnet, og der er aabnet Tegning for et nyt Hold, efter derom udtrykt Ønske. Nogle Pladser paa dette er allerede besat. Tegningsfristen udløber 1ste Maj. Program og Pris (525 Kr. for alt i 3 Uger) som for første Hold.

Tryksager med udførlige Oplysninger forlanges i A. C. eller hos Forfatteren, Pastor Peter Schindler, Boyesgade 8 (4—6).

Administratores.

Det bekendtgøres herved, at

Enkefru **Christine Hutters**, f. Madsen,

er afgaaet ved Døden den 4. April.

Den kære Afdøde anbefales til de Troendes Forbøn.

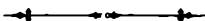
De Efterladte.

Begravelsen har fundet Sted.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

79. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 S Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Cay Benzon, Nørrebrogade 27, Kbhvn. N. Tlf. Nora 239 x. Træffes som Regel bedst alle Hverdage (undt Tirsdag) Kl. 5-6. Der kan ogsaa gives Besked pr. Tlf. Byen 6505.

Nr. 16.

Søndag den 19. April

1931

INDHOLD: Pave Pius XI's Rundskrivelse. — Christi Opstandelse. — Om Ligbrænding. — To engelske Martyrer. — Jakobiterne vender tilbage. — En fransk Sortebroder paa skandinavisk Foredragsrejse. — Pater Leseurs franske Foredrag. — Danmark—Holland. — Fra den vide Verden. — Fra Hovedstad og Provins. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Pave Pius XI's Rundskrivelse om det kristne Ægteskab.

(Fortsat.)

B. Op til Daad!

1. Ægtefællernes egen Indsats.

a. Efter Giftermaalet.

End ikke den bedste Belæring fra Kirkens Side, taget for sig alene, er imidlertid tilstrækkelig til, at Ægteskabet igen bliver bygget op efter Guds Lov. Thi selv om Mand og Kvinde til Fuldkommenhed kender Læren om det kristne Ægteskab, bør de dog desuden fatte og have den urokkelige Beslutning at ville overholde Guds og Naturens hellige Lov om Ægteskabet. Hvad der derfor end maatte paastaas i Tale eller Skrift, og hvad der end maatte gøres Propaganda for, skal dog for Ægtefæller dette altid være en ubrydelig og hellig Lov, at de i alt vedrørende Ægteskabet uden Tøven og Vaklen vil holde sig til Guds Bud: ved altid at yde hinanden den

gensidige Hjælp og bevare Kyskhed og Troskab, ved aldrig at krænke det uløselige Baand, ved udelukkende paa kristen Vis og med Maadehold at benytte sig af deres ægte-skabelige Rettigheder, navnlig i Ægteskabets første Tid, for at begge Parter, naar senere engang Forhold og Omstændigheder kræver Afholdenhed, lettere er i Stand til at øve den, idet de allerede er vante dertil.

Men for at kunne tage denne bestemte Beslutning, holde fast ved den og udføre den i Gerningen, vil det være en stor Hjælp for dem hyppigt at overveje Ægtestandens Pligter og levende at mindes det Sakramente, de modtog. Gang paa Gang skal de erindre, at de ved et særegent Sakramente er blevet indviede og styrkede til deres ærefulde Kalds Pligter. Skønt nemlig dette Sakramente ikke paatrykker Sjælen et uudsletteligt Kendemærke, ejer det dog en Kraft, der for bestandig bliver ved med at virke. De skal derfor fordybe sig i nogle Ord af den hellige Kardinal Robert Bellarmino, som er fulde af sjælsstyrkende Trøst. Ligesom andre ansete Theologer har han nemlig nedskrevet følgende fromme Tanker: »Ægteskabet kan betragtes paa to Maader: for det første i det Øjeblik, da det bliver indgaaet; for det andet som varig Tilstand efter Indgaaelsen. Det er jo et Sakramente, der ligner Eukaristien, som er Sakramente, ikke blot naar den bliver til, men ogsaa i hele den Tid, den varer ved. Saa længe altsaa Ægtefolkene er i Live, lige saa længe er deres Samliv et hemmelighedsfuldt Billede paa Christus og Kirken.«¹⁾

Vi har allerede tidligere antydnet følgende Sandhed: skal dette Sakramentes Naade udfolde hele sin Kraft, bør Ægtefællerne samvirke med den. Deres Indsats bestaar i, at de saa energisk som muligt og med Lyst og Omhu opfylder deres Kaldspligter. Thi ligesom det naturlige Livs Kræfter, som ogsaa er en Guds Gave til os, af Menneskene bør anvendes ved eget Arbejde og egen Anstrengelse, hvis de skal give deres fulde Udbytte — og forsømmes dette, har man ingen Gavn af dem —, paa

¹⁾ S. Rob. Bellarmin., De controversiis, tom. III, De Matr., contr. II, cap. 6.

samme Maade bør Naadens Kræfter, som gennem Sakramentet tilflød Sjælen og forbliver der, øves og trænes af Menneskene ved deres egen Energi og Arbejde. Gid derfor Ægtefolkene ikke maatte forsømme den sakramentale Naade, som er i dem!¹⁾ Men tager de med Lyst og Iver de Opgaver op, som deres Stand paalægger dem, selv om de skulde være besværlige, saa vil de gøre den Erfaring, at den omtalte Naades Kraft med hver Dag frembringer rigeligere Frugt. Og skulde der indtræffe Øjeblikke, hvor de føler Standens og Livets Byrder tunge, skal de ikke blive modfaldne, men paa en vis Maade betragte som sagt til dem de Ord, den h. Paulus skrev om Præstevielsens Sakramente til sin elskede Discipel Timotheus, der vist ogsaa følte sig nedtrykt over sine Genvordigheder og den krænkende Behandling, han havde været Genstand for: »Jeg paaminder dig om, at du paa ny opvækker den Guds Naade, som er i dig ved mine Hænders Paalæggelse. Thi Gud har ikke givet os Frygten, men Krafts og Kærligheds og Maadeholdenheds Aand.«²⁾

b. I Ungdomstiden.

Men alt dette, Ærværdige Brødre, afhænger for en stor Del af den rette Forberedelse til Ægteskabet, baade af den fjernere og af den umiddelbart forudgaaende Forberedelse. Det kan jo ikke nægtes, at det sikre Fundament for et lykkeligt Ægteskab eller Sammenbruddet i et ulykkeligt forberedes og dannes allerede i Barndoms- og Ungdomstiden i Drengenes og Pigernes Hjerter. Thi for dem, som før deres Giftermaal i et og alt søgte sig selv og deres eget, og som gav efter for deres Lidenskaber, maa man jo frygte, at de i Ægteskabet vil være de samme, som de var før; og ligeledes, at de inden for Husets Vægge kommer til at høste, hvad de har saet,³⁾ nemlig: Utilfredshed, Mismod, gensidig Ringeagt, Skænderier, Nag, Lede og Væmmelse ved deres Samliv, og endelig, hvad der er det afgørende, at de genfinder sig selv med deres ubeherskede Lidenskaber.

¹⁾ Slg. 1. Tim. 4, 14.

²⁾ 2. Tim. 1, 6-7.

³⁾ Slg. Gal. 6, 9.

c. I den giftefærdige Alder.

Derfor maa Brudefolkene kun med det rette Sindelag og Mod og efter en god Forberedelse nærme sig Ægteskabet. Kun derved sættes de jo i Stand til gensidig at yde hinanden den paatrængte Hjælp, naar Livets haarde Prøvelser kommer over dem, og endnu mere, naar det gælder om at opnaa den evige Frelse og forme og føre det indre Menneske til en Aldersmodenhed, som svarer til den Fylde af Naadegaver, Christus vil give¹⁾. Dette vil ogsaa bidrage til, at de virkelig selv kan være for deres elskede Børn, hvad Forældre efter Guds Vilje skal være for Børnene, nemlig at Faderen virkelig er en Fader og Moderen virkelig en Moder. Ved begge Forældres ægte Kærlighed til Børnene og deres utrættelige Arbejde bliver Hjemmet ogsaa der, hvor der hersker følelig Mangel paa denne Verdens Goder, og medens man samtidig lever i denne Taarernes Dal, for Børnene en Slags sidste Rest af hint dejlige Paradis, hvori Menneskeslægtens Skaber anbragte de første Forældre. Endvidere vil det paa denne Maade lykkes dem med større Lethed at opdrage deres Børn til fuldkomne Mennesker og fuldkomne Kristne, at besjæle dem med ægte katholsk Aand og *g*vække i dem hin ædle Fædrelandskærlighed, som baade det sønlige Sindelag og Taknemligheden kræver af os.

Derfor skal baade de unge, som tænker paa engang at indtræde i den hellige Ægtestand, og ogsaa de ældre, til hvem den kristne Ungdoms Opdragelse er betroet, værdsætte denne Opgave saa højt, at de allerede nu forbereder, hvad der bringer Lykke, og afværger, hvad der vil skade, og de skal genkalde i deres Erindring, hvad Vi i Vor Rundskrivelse om Opdragelsen har gjort opmærksom paa: »Fra Barndommen af bør Viljens Tilbøjeligheder holdes i stramme Tøjler, for saa vidt de er onde, og fremmes, naar de er gode. Navnlig skal Børnenes Forstand oplæres i de Sandheder, som Gud har aabenbaret, og deres Vilje styrkes ved den guddommelige Naades Hjælp. Mangler disse to Ting, vil hverken den enkelte kunne styre sine egne Drifter eller Kirken ved sin Opdragelse og Under-

¹⁾ Slg. Ef. 4, 13.

visning føre til den Fuldkommenhed, som skulde blive Resultatet af dens Arbejde. Christus har jo netop derfor udstyret den med Lærdom fra Himlen og Sakramenter fra Gud, at den med Held skal kunne være alle Menneskers Lærer.«¹⁾

Til den sidste Forberedelse forud for et godt Ægteskab hører i særlig høj Grad Omsorgen for Valget af en Ægtefælle. Deraf afhænger jo hovedsageligt, om Ægteskabet bliver lykkeligt eller ikke, da den anden Part enten kan blive til stor Hjælp for at leve Livet i Ægteskabet paa kristen Maade eller ogsaa til stor Fare og Hindring derfor. For at undgaa, at giftefærdige hele Livet igennem skal bøde for et overilet og tankeløst Valg, bør de tage Sagen under moden Overvejelse, før de træffer Bestemmelse om den Person, som de siden for bestandig kommer til at leve sammen med. Under denne Overvejelse bør de først og fremmest tage Hensyn til Gud og Christi Religion, dernæst tænke paa deres personlige Vel, den anden Parts og de forventede Børns Vel og ligesaa paa det menneskelige Samfunds og Statens Vel, som begge to har deres Oprindelse og Kilde i Ægteskabet. De skal ivrigt bede om Guds Bistand til at træffe deres Valg efter den kristne Klogskabs Regler og endelig ikke under en blind og ubehersket Drifts Indflydelse, ej heller ledet af Pengebegær eller et andet mindre værdigt Motiv, men at de maa lade sig bestemme af den sande og rette Kærlighed og af en oprigtig Hengivenhed for den fremtidige Ægtefælle. Desuden skal de søge det i Ægteskabet, hvortil Gud har bestemt det. Endelig maa de ikke forsømme at skaffe sig Forældrenes kloge Raad til Valget af den anden Part og maa ikke undervurdere det. Paa Grund af Forældrenes modnere Kundskaber og større Erfaring i menneskelige Forhold vil de derved kunne undgaa en for deres Anliggende skæbnesvanger Fejltagelse og ved Indgaaelsen af Ægteskabet rigeligere faa Del i det fjerde Buds Velsignelse: »Ær din Fader og din Moder (hvilket er det første Bud med Forjættelse). for at det maa gaa dig vel, og du maa leve længe paa Jorden.«²⁾

(Fortsættes.)

¹⁾ Litt. Encycl. Divini illius Magistri, 31. Dec. 1929.

²⁾ Ef. 6, 2-3; slg. 2. Mos. 20, 12.

Christi Opstandelse.

Et psykologisk Bevis.

Idet vi lader de vante Beviser ligge, vil vi søge at forstaa Opstandelsen ud fra et rent psykologisk Grundlag.

1. Vil vi hævde, at Christi Opstandelse er en Kendsgerning, maa vi sætte denne Kendsgerning i Forbindelse med en anden: Christi Død og Opstandelsen fra Døden hører sammen. Begge Kendsgerninger nævnes derfor stadig under eet i den hellige Skrift, baade af Christus selv og Apostlene (Matth. 17,22; 20,19; Ap. Gern. 2,24; 3,15; 4,10 o. s. v.).

At tænke sig, at Christus ikke var rigtig død, vilde være et saa taabeligt Indfald, at ikke engang hans Fjender benyttede sig deraf. Ellers havde de jo i Stedet for at sætte Vagt ved Graven meget nemmere faaet Øvrigheden til at foranstalte Ligs-kue, hvilket ikke vilde have frembudt nogen som helst Vanskelighed.

2. I det Øjeblik Christus bøjede sit Hoved i Døden paa Korset, saa det ud, som om alt var tabt, var dødt med ham, hans Livsværk, den Kirke, han havde grundlagt, viet til Glemsel og Undergang. Han har kun faa Tilhængere, hvis Førere, vildledte af den Mester, de havde stolet paa, flækker raadville om, berøvede Maalet for deres Liv og Stræben.

Hvad er det for Mennesker, disse Elleve, som skal fortsætte hans Værk? De er fattige, ulærde, uden Indflydelse og oven i Købet modløse. Ikke en af Landets mange Synagoger kan de kalde deres egen, intet Steds har de noget Holdepunkt eller nogen Støtte, hverken i de førende Kredse eller blandt Folkets store Masser. De hører ikke til den dannede Klasse, de taler Galilæadialekten, som røber deres landlige Oprindelse.

Det er Mesteren, der har støttet, begejstret og samlet dem. Og han er dømt af den øverste Domstol, død paa Korset, og hans Lig hviler nu i den Grav, hvorpaa den romerske Øvrighed har sat sit Segl, og foran hvilken de romerske Soldater holder Vagt. Det er forbi altsammen; deres skønne Drøm om Genoprettelsen af Israels Rige brat afsluttet.

Men paa een Gang er de som forvandlede. Uforfærdede, uden at frygte Hudstrygning eller Død, træder de frem for Folket og dets Øverster og forkynder med gløddende Begejstring Christus som den forjættede Messias, Verdens Frelser!

Hvad er det, der saa pludselig har bevirket, at trætte, haabløse Mænd blev modige, sejrssikre Helte? Kun en særlig stor Begivenhed kan have bevirket dette Omslag. Her er kun eet Svar: Herrens Opstandelse. Og selv nævner de denne som Grunden. Med egne Øjne har de genset Mesteren — levende — de, som vidste, han var død og lagt i Graven. Det virkede stærkere end alle andre Undere.

»Hvis Christus ikke er opstanden, hvorledes vil man saa forklare denne bratte Overgang fra fuldstændig Haabløshed til Opstandelsestro og den Fasthed og personlige Overbevisning, som laa bag denne Tro paa Christus som Guds Søn — og — det hos Jøder, der var opvokset og opdraget i den strengeste Monotheisme?« (Westcott, Gospel of the Resurrection 112).

3. Det er utænkeligt: a) at Apostlene selv skulde have opfundet Opstandelsen. Naar Jesus havde talt til dem om denne forstod de ham kun daarligt, og selv om en Smule havde slaaet Rod i deres Bevidsthed, var dette blevet grundigt udryddet ved Kendsgerningen: hans Lidelse og Død.

b) at de skulde have faaet andre til at tro paa deres Falskneri (som let kunde opdages),

c) at de paa dette falske Grundlag har opbygget hele den kristne Kirke,

d) at de turde vove at sætte Søndagen, Opstandelsedagen i Sabbatens Sted, uden at der laa noget reelt til Grund.

Var Opstandelsen ikke en Kendsgerning, vilde Apostlene aldrig være faldet paa at gøre den til Grundlag og Udgangspunkt for deres Christusforkyndelse. »Men er Christus ikke opstanden, saa er al vor Prædiken jo forgæves«, skriver Paulus (1 Kor. 15,14.).

Christus lever gennem alle Aarhundreder og udøver stadig sin Magt over Menneskene, den største moralske Magt, der nogen Sinde har paavirket Menneskehjarter og

og Menneskeviljer. Han lever i Martyrerne, som gaar i Døden for ham, i Helgenerne, som for hans Skyld ofrer alt. Han er den kristne Histories og Tidernes Midtpunkt — og alt dette har som Grundlag: Troen paa hans Opstandelse. (Fra Anton Huonder: Zu Füssen des Meisters, 3. Bind).

Om Ligbrænding.

»Begravelse eller Brænding« staar der med fede Typer over en Kronik i et Dagblad i Anledning af Ligbrændingsforeningens 50. Stiftelsesfest.*)

Forfatteren synes at være ret godt inde i Ligbrændingens Historie og fortæller begejstret om »Sagens« sejrige Fremtrængen i Norden, især da her i Danmark, som ogsaa paa dette Omraade marcherer i Spidsen for de nordiske Brødrefolk. Med særlig Tilfredshed noteres Kirkens (= den danske Folkekirkes) fuldstændige Svingning: I Begyndelsen var denne Ligbrændingens »fanatiske« Modstander; nu derimod har den knæsat Ligbrændingen, omend enkelte Gejstlige stadig stiller sig stejlt afvisende overfor denne »nye Bevægelse«.

Da det er en Jubilæumsartikel, forstaar man den noget højstemte Sejrsfanfare, den klinger ud i. Men een Ting er dog ret paafaldende og værd at huske for os, der stadig holder paa Begravelse og forkaster Ligbrændingen. Der nævnes i Artiklen ikke en eneste saglig Grund, hvorfor Brænding absolut burde foretrækkes for Begravelse. Tværtimod! Det fremhæves udtrykkeligt, at det ikke er Fornuftgrunde (eller Trossætninger), der her er afgørende, men Følelsen. »En Hovedsag vil det dog i vor Tid stedse være, hvad ens Følelse siger«. Dette Standpunkt maa anerkendes som ærligt. Tidligere har man nemlig gjort alle mulige Grunde gældende imod Jordfæstelse og for Brænding. Nu derimod tiltror man ikke længere disse Beviser saa megen Vægt, at man kan fremføre dem i en Jubilæumsartikel. Nej, nu siger man det aabent: De gamle Paradebeviser er der ingen, der bøjer sig for. Lad os hellere bearbejde Folks Følelser. Lad os gøre Brændingen saa smuk og gribende og »kristelig« (og billig) som vel muligt. Det er Følelsen, det gælder om at bearbejde videre,

---

*) Begravelse eller Brænding. Af Havearkitekt Johannes Tholle. Berl. Tid. Aftenudg. 24. 3. 31.

dersom Brændingen skal vinde videre Udbredelse. — Det er da endelig ærlig Tale.

Det er næppe sandt, at Fornuften ikke spiller nogen Rolle ved Folks Afgørelser i denne Sag. I alt Fald har den katholske Kirke, der stadig holder fast ved Jordfæstelsen, stærke Grunde i Favør for sit Standpunkt. Men dermed være ingenlunde sagt, at den katholske Kirke ringeagter Følelsen. Det er netop et Tegn paa en stærk og levende kristen Følelse, naar den katholske Kirke nægter at gaa med til Brændingen. Og det maa allsaa være et Tegn paa svigtende kristen Stands- og Familiefølelse, naar de protestantiske Statskirker har saa let ved at skifte Standpunkt i disse Ting.

Der er især to Kendsgerninger, der aldrig bør glemmes, naar man vil forstaa den katholske Stilling i dette Spørgsmaal:

I) Ligbrænding er en hedensk Skik. Kristendommen havde fortrængt den fra hele Europa; først da det moderne Frafald fra kristen Lære og kristent Liv greb om sig, genoplivedes den gamle hedenske Skik. Til at begynde med var den overalt en bevidst og udæskende Bekendelse til Vantroen, til Hedenskabet, til Materialisme eller Pantheisme.

II) Jordfæstelsen er derimod en kristen Skik. Ikke som om Kristendommen havde indført den. Ogsaa hedenske Folk har kendt og fulgt den. Men Kirken har overtaget denne Skik fra Jøderne, og disse atter fra Patriarkerne. Det er derfor en hellig Arv, Kirken overtog og kristnede, lige som den har fyldt saa mange andre af Livets Foretelser med kristent Indhold.

Jordfæstelsen er en Udsæd, der skal høstes paa Dommens Dag. Legemet, der vender tilbage til Støvet (I Mos. 3,19), er et Frøkorn; det maa dø og opløses, førend der kan fremspire et nyt og forklaret Væsen. »Det saas i Forkrænkighed, det skal opstaa i Uforkrænkighed. Det saas i Vanære, det skal opstaa i Herlighed. Det saas i Skrøbelighed, det skal opstaa i Kraft. Der saas et dyrisk Legeme, der opstaar et aandeligt Legeme« (I Kor. 15,42 ff.).

Jesus Christus, Kirkens Herre og Brudgom, er blevet stedet til Hvile i Jorden og genopstod herliggjort af en Grav. Denne Kendsgerning alene er tilstrækkelig til at vække de kristne Følelser. En levende Kristen maa ønske at blive jordfæstet og at genopstaa som Jesus, der vandt sin Sejr fra Graven og ikke fra et Krematorium eller et Kolumbarium. En Kristen, der virkeligt for Alvor har fulgt sin Herre hele Livet igennem, kan ikke nære noget Ønske om ikke ogsaa at følge ham efter Døden paa det sidste Stykke af Vejen, til Graven.

J. Wo.

To engelske Martyrer.

De to Martyrer, Kardinal John Fisher og Tomas More, der led Døden under Henrik VIII, fordi de nægtede at medvirke til Kongens Skilsmisse fra Catharina af Aragonien og det paafølgende ulovlige Giftermaal med Anna Boleyn, faar i disse Dage genoptaget deres Sag med en eventuel Helgenkroning for Øje.

Kardinal John Fisher gjorde en meget hurtig Karriere paa Grund af sin Dygtighed og personlige Fromhed. Paa en Tid, da Vranglæren fra Tyskland ogsaa begyndte at faa Indpas i England, gjorde John Fisher — dengang Biskop af Rochester — et stort Arbejde for at holde Folket fast ved Troen og beskyttede dem mod Skismatikernes og Hæretikernes Angreb — og var i høj Grad respekteret selv af den vankelmødige og brutale Konge, der med Stolthed slog paa sin Titel »De troendes Beskytter«. Samtidig steg den lærde Thomas More fra den ene Tillidspost til den anden, til han indtog den højeste Embedspost som Rigs-kansler. Trods det mægtige Embedsarbejde, der hvilede paa hans Skuldre, fik han dog Tid til med beundringsværdig Dygtighed og Lærdom at imødegaa Luthers Vranglære i talrige Bøger.

Begge blev de kastede i Fængsel, hvor Biskop Fisher modtog sin Udnævnelse til Kardinal, hvad der yderligere forøgede Kongens Raseri imod ham, mens Thomas More skrev et Skrift, »at ingen skulde frygte at lide Døden for sin Tro«.

Da hverken Trusler eller Bønner — og begge Dele blev forsøgt i stor Stil — kunde formaa de to til at bryde Kirkens Lov i Skilsmissesagen, led de begge Martyrdøden paa Skafottet efter at have bekendt deres urokkelige Tro paa Kirkens Sandhed og forberedt sig paa Døden med Kirkens Bønner. Kardinalen bad *Te Deum* og Thomas More *Miserere*. John Fisher led Martyrdøden d. 22. Juni 1535 og Thomas More d. 6. Juli samme Aar, netop den Dag, han havde ønsket at dø, fordi det var Oktaven for Petri Fest, han, for hvis Embedes Værdigheds Skyld han led Døden.

H. K.-H.

Jakobiterne vender tilbage.

Blandt de jakobitiske Skismatikere paa Malabarerne er der begyndt en meget betydningsfuld Bevægelse tilbage til Rom, efter at Ærkebiskoppen af Bethanien Mar Ivanios

og hans Suffragan Mar Theophilus i September i Fjor blev optaget i den hellige Kirke.

Ærkebiskoppen, som af den hellige Stol har faaet Tilladelse til at beholde sit Embedssæde og Ritus*) (den rene syriske Ritus fra Antiochia) har sat sig det som Opgave at føre de 400,000 malabariske Skismatikere tilbage til Moderkirken.

Kort efter sin egen Optagelse optog Mar Ivanios Brødrene og Søstrene af Bethaniaordenen, som han selv havde grundlagt, og et stort Antal Verdensgejslige. Ærkebiskoppen drager nu gennem de jakobitiske Sogne og formaner Folket til at opgive Skismaet og vende tilbage til den sande Kirke. Overalt bliver han mødtaget med Begejstring, og Konvertiterne kan tælles i Hundreder. Blandt dem, han har optaget, er hans egne Forældre.

Mar Ivanios har været Jakobiternes aandelige Leder i mange Aar og har deres fulde Hengivenhed. Hvis den nødvendige Hjælp bliver ydet, vil dette Skisma i Indien snart være ophørt. Ærkebiskoppen har rettet en Henvendelse til sit tidligere Overhoved Patriarken af Antiochia, hvori han opfordrer ham til at underkaste sig den hellige Stol og bringe alle Skismatikere tilbage til Kirken.

Corrente del Mare.

En fransk Sortebroder paa skandinavisk Foredragsrejse.

Det er kun sket en meget sjælden Gang, at en virkelig Munk i sin maleriske Kutte og med Reb om Livet viser sig paa vore danske Øer. Men denne sjældne og for mange af vore Landsmænd vel sagtens lidt uhyggelige Begivenhed vil nu meget snart atter indtræffe, idet den franske Dominikanerpater M. A. Leseur har lovet at prædike i Jesu Hjerter Kirke og holde offentlige Foredrag i København, Oslo og Stockholm, sidst i April Maaned.

Hvad er det, Pateren vil tale om? Ja, det lyder utroligt, men er alligevel sandt: om sin Hustru. Sagen er den, at P. Leseur, o. P. har været gift med en betydelig kristelig Personlighed, Elisabeth Leseur, som døde i Maj 1914, og som ikke blot efterlod sig adskillige Bøger**), men et Hellighedens Ry, der stiger med Aarene, og hvis

*) Om »Jakobs-Liturgien« se P. Schindler: Liturgi S. 148 o. v.

**) *Dagbog og Tanker for hver Dag.* — Kat. Forlag, Stenosgade 3. Desuden adskillige franske Værker, som kan faas i St. Ansgars Boghandel, Vodroffsvej 2 A, København.

mest veltalende og kompetente Tolk hendes fhv. Ægtefælle, nuværende Pater Leseur er.

Det bliver sikkert en Oplevelse at høre P. Leseur; en Oplevelse, der kan sætte Tanker i Bevægelse, rydde mange Fordomme af Vejen og klarere end noget andet vise os det samme Fuldkommenheds Ideal tilstræbt og til Dels virkeliggjort gennem to forskellige Livsstænder: Ægteskabet og Ordenslivet. W.

Pater Leseurs franske Foredrag.

Dominikanerpater *M. A. Leseur* holder Foredrag i Koncertpalæet den 24. og 27. April Kl. 20. Emner: 1) Une âme lumineuse 2) Epouse et apotre.

Billetter à 1 og 2 Kr. faas hos Wilh. Hansen, Gothersgade 9, Telefon 5457, Sindahl-Pedersen, Gl. Kongevej 113, Tefelon 12,829, samt ved Indgangen.

Danmark-Holland.

Atter kommer jeg i Aar med en Indbydelse til vore Unge. Igen har nogle hollandske Familier indbudt Børn som Gæster i Sommerferien, hvor de i gode Familier under betryggende Forhold kan nyde en interessant Ferie og berige deres Sind og Hjerte.

Som jeg skrev i Fjor, maa de bedrestillede ikke betragte denne Indbydelse som en Almissee, men som en Imødekommenhed fra aandelig beskæftede Familier, som vil give eders Børn Lejlighed til at nyde aandelige Goder, hvortil man ikke kan faa Adgang for Penge.

Noget Kendskab til Tysk eller et andet fremmed Sprog er vel ikke nødvendigt, men ønskeligt for at faa det fulde Udbytte af Rejsen. I Betragtning kommer: katholske danske Børn, Dreng og Piger i Alderen fra 12 til 18 Aar, undtagelsesvis andre Børn, som anbefales af en katholsk Præst — nærmest saadanne, som besøger en katholsk Skole eller paa anden Maade har Tilknytning til den katholske Kirke.

Det er en Forudsætning, at Børnene er fuldstændig raske og velopdragne. Sammen med Tilmeldelse, bedes man give følgende Oplysninger:

1. Forældrenes Stilling og Adresse.
2. Barnets Navn.
3. — Fødselsdag, Aar og Sted.
4. Barnets Skole.
5. Til hvilket Sogn, Barnet hører.

Rejseudgifterne afholder Forældrene med et Beløb af 60 Kr. fra Gedser til Bestemmelsesstedet i Holland og tilbage til Gedser. Fra København til Gjedser og tilbage 10 Kr. ekstra.

Opholdet varer ca. 6 Uger. Deltagerne behøver ingen Pas.

Nykøbing F., 6—4—31.

Pater A. Smitz.

Eventuelle senere Meddelelser vil fremkomme i Ugebladet.

Fra den vide Verden

Presseudtalelser i engelske ikke-katholske Blade i Anledning af Pavens Rundskrivelse.

De fleste af Englands ikke-katholske Blade har — som lignende Blade i andre Lande — undladt at tage Stilling til den pavelige Encyklika, da de intet positivt kan finde at indvende mod Indholdet af denne.

Kun to Blade bringer korte Artikler.

»Daily Express« skriver: »Den pavelige Rundskrivelse om Ægteskab, Fødselskontrol, Skilsmisse, Kammeratægteskab og Sterilisation tilkendegiver klart og tydeligt den romersk-katholske Kirkes Standpunkt overfor disse Problemer. Og den har ikke skiftet Standpunkt. Ikke alene ved sin Klarhed og Fasthed har Pavens Udtalelse Betydning, men ogsaa fordi den kan regne med et mægtigt Auditorium. Den henvender sig til 350 Millioner Katholiker af alle Nationer og alle Racer. Selv om den kun var rettet til en ganske lille Menighed, vilde Paven sandsynligvis ikke have ændret et eneste Ord i sin Udtalelse. Det Emne, den behandler, har almen Betydning.«

»People« skriver: »Trods alt maa vi beundre Roms afgjorte Ja og Nej over for alle Stridsspørgsmaal. Romerkirken, som tæller mellem 3 og 400 Millioner Tilhængere, bruger ikke Kompromis'er. Den er den sikre Fører for alle sine Sønner og Døtre. Vi er ikke blandt Vatikanets Tilhængere. Men vi er overbevist om, at den nuværende Verden trænger til at komme ind under en stærk, uforfærdet,

urokkelig Autoritet. Og set fra dette Synspunkt er det velgørende at møde Romerkirkens Fasthed. Det er velgørende at høre, at der fra kristen Side lyder en saadan sikker autoritativ Førerstemme ud over Verden. I Virkeligheden danner denne en skarp Modsætning til de modsigende Meningstilkendegivelser og fint afbalancerede Beslutninger, vore egne Biskopper for nylig er fremkommet med angaaende samme vanskelige Problem.«

Tyrkiet mod Polygamiet.

Flerkoneriet trives — trods nedlagt Forbud — stadig i Tyrkiet. Men nu har den tyrkiske Regering besluttet at tage energisk fat og faa en Ende herpaa. Det er paalagt Myndighederne at idømme de Personer, som gribes i Overtrædelse af Forbudet, følelige Straffe. Man haaber ad denne Vej at faa endelig Bugt med denne gamle Kræftskade.

Frå Hovedstad og Provins

St. Albani Klub, Odense.

Ved et Møde, som afholdtes paa Park-Hotellet d. 9. ds., var Hofdame, Frøken Utke Ramsing, kommet til Stede som Foredragsholder. Formanden bød Frøkenen og Forsamlingen velkommen.

I Frøkenens Foredrag, som blev holdt i klare og mænnende Ord, hvori man mærkede en Understrøm af Varme og Kærlighed til vor hellige Kirke, forklarede hun os vor hellige Faders Mening med Katholsk Aktion og anviste os Midlerne til at udøve denne.

Foredraget, som fulgtes med udelt Opmærksomhed, har sikkert haft blivende Værdi for Tilhørerne.

Formanden takkede Frøkenen for det lærerige Foredrag, og Forsamlingen gav sit Bifald til Kende.

Det maa beklages, at saa faa af Medlemmerne, ca. 50, hvoraf de fleste var unge, havde givet Møde. Er det mon et Tegn paa, at Ungdommen føler, at Katholsk Aktion er noget, som i særlig Grad har Bud til Ungdommen? I saa Fald maa det hilses med levende Opmærksomhed.

Opmærksomheden henledes paa, at den 27. ds. har Bestyrelsen formaaet Højærværdige Herr Pastor E. Fiedler,

Randers, til at holde et Foredrag. Pastoren, der er kendt som en ypperlig Taler, bør finde en fyldt Sal, og da Emnet: »Kapitalisme — Socialisme — Kommunisme og den katolske Kirke« er interessant, vil dette sikkert ogsaa ske.

Odense, d. $11/4$ 1931.

Sophus Pedersen.

St. Knuds Kapel.

Søndagsgudstjenesten holdes igen Kl. 8 $1/2$.

Vincentkonferencernes 2. Generalmøde

afholdes Søndag d. 26. April Kl. 11 $1/2$ i Forsamlingsalen ved Rosenkranskirken. Aktive og passive Medlemmer samt alle, som har Interesse for Foreningens Virksomhed indbydes.

A.C. Onsdag d. 22. ds. Kl. 20, Pastor *Peter Schindler*: Hvad er Askese og Mystik? —
Gæstekort som sædvanlig. *Administratores.*

St. Annæ Menighed.

Søndag d. 19. ds. Kl. 7 Aften indbyder Husmødrene til en Menighedsfest i Festsalen, særlig for Menighedens Firmander. Hans Højærværdighed Biskoppen kommer selv til Stede og holder et Foredrag, hvorefter der fremvises levende Billeder fra det katolske Danmark. Derefter er der Kaffeboard. Entreen (inkl. Kaffeboard) er gratis for Firmebørnene, iøvrigt for Voksne 1 Kr., Børn 50 Øre.

Fredag den 17. April Kl. 20.

St. Knuds Sal, Stenosgade 4 B.

1500-Aars Mindefest for

Dogmet om Marias Gudsmoderværdighed.

Sang — Tale — Musik — Festspil.

Billetter à 75 Øre faas hos Boghandlerne og Portneren, Stenosgade 4 A.

Det bringes i Erindring, at **Kransekort** og **Messekort** faas ved alle Kirkerne. Indtægten ved Salg af Kransekort fordeles mellem Vincentforeningens 5 Konferenser.

Katolsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes:

En Enepige; en ung Pige i Huset, Bornholm; en ung Pige, dygtig til al Husgerning; en ung Pige som vil tage med paa Landet.

Plads søges:

af en Gartneriarbejder; en Kontormand ved hvad som helst; ung Ekspeditrice; Husholdningslev paa Landet.

Ansøgning med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paa-tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13. Kbh.n. K.

Kirkelig Kalender.

19. April S. 2. Sønd. e. Paaske.	26. April S. 3. Sønd. e. Paaske. — Josephs Værnefest.
20. — M. Ferialdag.	27. — M. Petrus Canisius.
21. — Ti. Anselm.	28. — Ti. Paulus af Korset.
22. — O. Josephs Værnefest.	29. — O. Oktav af Josephs Værnefest.
23. — T. Georg.	30. — T. Katharina af Siena.
24. — F. Fidelis af Sigmaringen.	1. Maj F. Philip og Jakob. — <i>Marias Bebudelse.</i>
25. — L. Markus, Evangelist. — Bededag.	2. — L. Athanasius.

Ugens Messebønner.

19. April S. 2. Søndag e. Paaske (580—419); 2. *Sæt Bønner*: Gudsmoder ([90]—[94]), 3. *Sæt Bønner*: For Kirken ([123]—[107]) eller for Paven ([122]—[107]).
20. — M. † Ferialdag (580—419); 2. og 3. som Søndag.
21. — Ti. Anselm (879—712).
22. — O. Josephs Værnefest (890—422); 2. (kun i Stillemesser) Soter og Cajus ([24]—[24]); Josephs Præfation (N.-M. 523).
23. — T. † Georg (880—713); 2. Josephs Oktav (891—422), 3. Gudsmoder ([90]—[94]); Josephs Præfation.
24. — F. Fidelis (881—714); 2. Josephs Oktav (891—422); Josephs Præfation.
25. — L. Markus — Bededag. I Forbindelse med *Processionen* læses *Bededagens Messe* (594—434), 2. Markus (882—715), Paaskens Præfation. — Ellers læses *Markus's Messe* (882—715), 2. Bededagen (595—435), Apostlenes Præfation.

Anm. Paa de med † mærkede Dage kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesser og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udg. af Messebogen (1926), det andet den gamle Udg. (1907).

Rosenkranskirken. Mariakongregationen »Rosenkransdronning« har Fælleskommunion Søndag den 19. April i Messen Kl. 8.

St. Michaels Klub.

Mandag d. 20. April Kl. 8 Familieaften, hvortil ogsaa Herrerne indbydes.

Foredrag af Pater Nøsen: »Et paveligt Opraab til Kirkens Lægfolk«.

Vor kære opofrende Søn og Broder,

Vincent Paul Martinsen

er afgaaet ved en velforberedt, gudhengiven Død Langfredag.

Paa Søskenes og egne Vegne

Sophie Martinsen,

f. Sahner.

Begravelsen har fundet Sted.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

79. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 S Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1—4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Cay Benzon, Nørrebrogade 27, Kbhvn. N. Tlf. Nora 239x. Træffes som Regel bedst alle Hverdage (undt. Tirsdag) Kl. 5—6. Der kan ogsaa gives Besked pr. Tlf. Byen 6505.

Nr. 17.

Søndag den 26. April

1931

INDHOLD: Pave Pius XI's Rundskrivelse (Sluttet). — Christi Ven-
skab. — Medaljen. — Ansgars-Fest i Hamburg. — »Alle Slægter.« —
Festspillet gentages. — Den gode Hyrde af Susanne Saabye. — Biskop-
pens Titel. — Fra Hovedstad og Provins. — Avertissementer. — Kirkelig
Kalender. — Ugens Messebønner.

Pave Pius XI's Rundskrivelse om det kristne Ægteskab.

(Sluttet.)

2. Samfundets Indsats.

Som bekendt støder den fuldkomne Overholdelse af Guds Bud og Moraliteten i Ægteskabet ikke sjældent paa alvorlige Hindringer, idet Ægtefolkene trykkes af økonomiske Vanskeligheder og stor Mangel paa timelige Goder. Derfor er det givet, at man paa den bedst mulige Maade maa komme dem til Hjælp i deres Nød.

Fremfor alt bør der med al Energi arbejdes hen paa det, som allerede Vor Forgænger Leo XIII meget rigtigt og klogt havde opstillet som Krav¹⁾, nemlig at de økonomiske og sociale Forhold i det borgerlige Samfund ordnes paa den Maade, at alle Familiefædre kan tjene og erhverve det nød-

---

¹⁾ Litt. Encycl. Rerum novarum, 15. Maii 1891.

vendige til deres eget, Hustruens og Børnenes Underhold, saaledes som det svarer til Stillingen og Stedet: »thi Arbejderen er sin Løn værd«¹⁾. At ville nægte denne eller beskære den paa utilbørlig Vis er en stor Uretfærdighed og regnes af den hellige Skrift blandt de største Synder²⁾. Det er heller ikke tilladt, at Lønningerne fastsættes saa lavt, at de efter Forholdene ikke er i Stand til at ernære en Familie.

Der maa dog holdes paa, at ogsaa de gifte selv, og vel at mærke allerede længe før de indgaar Ægteskab, gør deres til at komme fremtidige Vanskeligheder og Nødtilfælde i Forkøbet eller i det mindste at lette dem. Sagkyndige Mænd skal belære dem om, hvordan de kan opnaa det paa en baade effektiv og hæderlig Maade. Hvis man som Enkeltperson ikke kan hjælpe sig selv nok, bør der desuden sørges for, at ensartede Klasser slutter sig sammen og ved private eller officielt godkendte Foreninger yder Bistand i Livets Trængsler³⁾.

Men i Tilfælde af, at Udgifterne i en Familie ad denne Vej ikke kan udredes, særlig da naar den er større eller ogsaa mindre erhvervsdygtig, saa kræver den kristne Kærlighed absolut, at Godgøreheden erstatter det manglende hos de nødlidende. Navnlig skal de rige tage sig af de ubemidlede, og de, som har timelige Goder i Overflod, maa ikke bruge disse til Tant eller ligefrem bortødsle dem. Nej, de skal anvende dem til at sikre Liv og Helbred for dem, som maa undvære selv det nødvendige. De, som giver af deres eget til Christus i de fattiges Person, vil til Gengæld modtage den rigeste Løn af Herren, naar han kommer for at dømme Verden; de, som gør det modsatte, vil derimod faa deres Straf⁴⁾. Ikke for ingen Ting minder Apostlen om følgende Sandhed: »Har nogen denne Verdens Gods og ser sin Broder lide Nød, men lukker sit Hjerte for ham, hvorledes bliver Guds Kærlighed i ham?«⁵⁾.

¹⁾ Luc. 10, 7.

²⁾ Slg. 5. Mos. 24, 14-15.

³⁾ Slg. Leo XIII, Litt. Encycl. Rerum novarum, 15. Maii 1891.

⁴⁾ Mt. 25, 34 ff.

⁵⁾ 1. Joh. 3, 17.

3. Statsmyndighedernes Indsats.

Strækker imidlertid de private Hjælpekilder ikke til, er det Statsmyndighedernes Opgave at erstatte, hvad private Kræfter ikke kan magte, navnlig fordi det her drejer sig om en for Almenvellet saa vigtig Sag som menneskeværdige Livsvilkaar i Familien og i Ægteskabet. Mangler nemlig Familiene, navnlig da de børnerige, passende Boliger; kan Manden ikke finde Arbejde og faa Lejlighed til at tjene til Livets Ophold; kan de daglige Fornødenheder kun købes til overdrevne Priser; bliver ogsaa Husmødrene til ikke ringe Skade for Hjemmet ved den tunge Nød tvunget til ved deres Arbejde at tjene Penge; maa de under de almindelige eller ogsaa ekstraordinære Besværligheder, som Moderkaldet medfører, undvære den rette Føde, Medicin og kyndig Lægehjælp eller lignende: saa indser enhver let, hvor vanskeligt Livet i en Familie og Overholdelsen af Guds Bud bliver, naar man befinder sig i en saa forpint Sindstilstand, og desuden, hvor stor en Fare der deraf kan opstaa for den offentlige Sikkerhed og for selve det borgerlige Samfunds Trivsel og Liv, saa snart den Slags Mennesker drives saa vidt i deres Fortvivlelse, at de tør haabe paa muligvis at vinde meget ved en Revolution og en Omvæltning af alle Forhold, da de jo selv ikke har noget, der kan tages fra dem.

De ledende Mænd, som har Ansvar for Statens Vel, kan derfor ikke lade den Slags Nødstilstande i Ægteskabet og Familien uansede uden derved at tilføje det borgerlige Samfund og dets Velfærd stor Skade. Under Lovgivningsarbejdet og Fastsættelsen af det Offentliges Udgifter bør de derfor tage Hensyn til og afhjælpe trængende Familiers Nød, idet de lader sig lede af den Overbevisning, at denne Omsorg hører med til deres alvorligste Embedspligter.

Med Hensyn til dette Punkt gør vi en smertelig Iagttagelse. For Tiden sker det nemlig ikke sjældent, at man stik imod Tingenes rette Orden meget let yder en ugift Moder og uægte Børn hurtig og rigelig Understøttelse

(dem skal man ganske vist ogsaa komme til Hjælp for at forebygge værre Ulykker), medens man nægter den gifte Moder og ægte Børn denne Understøttelse eller tilstaar den kun nødigt og kummerligt, som om det var afpressede Penge.

Imidlertid, Ærværdige Brødre, er det for de borgerlige Myndigheder af største Betydning, at Ægteskabet og Familien ikke blot er velordnede med Hensyn til de materielle Goder, men ogsaa med Hensyn til de egentlig aandelige og moralske Værdier og Interesser. Vi mener, at der bør vedtages og samvittighedsfuldt overholdes retfærdige Love om den ægteskabelige Troskab og Ægtefællernes gensidige Hjælpepligt. Historien bevidner jo, at Nationernes Vel og Borgernes timelige Lykke hverken kan være betryggende eller varig der, hvor der rokkes ved sammes bærende Fundament, nemlig Moralens og den rette Orden, og hvor Borgernes Laster stopper den Kilde til, som Samfundet har sit Udspring fra, d. v. s. Ægteskabet og Familien.

4. Samarbejde mellem Kirke og Stat.

Skal Moralens rette Orden bevares, er Statens ydre Magtmidler og Straffe ikke nok. Ej heller er en Henvi- ning til Dydens Skønhed og Nødvendighed for Menneskene tilstrækkelig. En anden Faktor maa desuden komme til, nemlig den religiøse Autoritet, som oplyser Forstan- den med sine Sandheder, viser Viljen den rette Vej og styrker det svage Menneske med den guddommelige Na- des forskelligartede Hjælp. Denne Autoritet er ene og alene den af Christus Herren stiftede Kirke. I Vor Herres Navn opfordrer Vi derfor indtræn- gende alle Indehavere af den højeste Samfunds- magt til at slutte en varig Arbejds- og Venskabs- pagt med Christi Kirke for med forenede Kræfter og Ihærdighed fra begge Sider at kunne afværge den umaade- lige Skade, som baade Kirken og det borgerlige Samfund trues af, fordi fræk Tøjlesløshed bryder ind i Ægteskabet og Familien.

I meget høj Grad kan nemlig de borgerlige Love lette Kirkens vigtige og vanskelige Opgave

paa dette Omraade, hvis de i deres Bestemmelser tager Hensyn til Guds og Kirkens Lov og med Straffe skrider ind mod dem, der forser sig. Der er jo dem, der enten mener, at hvad den borgerlige Lov tillader eller i det mindste ikke straffer, det er dem ogsaa tilladt af Moralloven, eller som til Trods for Samvittighedens Indsigelser fuldbyrder sligt i Gerning, fordi de ikke frygter Gud, ej heller ser, at den menneskelige Lov truer med nogen Straf. Paa denne Maade ødelægger de ikke sjældent sig selv og mange andre samtidig.

Dette Samarbejde med Kirken medfører absolut ingen Fare for eller Formindskelse af det borgerlige Samfunds Rettigheder og Selvstændighed. Enhver Mistanke eller Ængstelse i saa Henseende er ugrundet og uberettiget. Allerede Leo XIII har paavist dette klart og indlysende: »Ingen kan tvivle om, at Kirkens Stifter Jesus Christus vilde, at den gejstlige Myndighed skulde være i andre Hænder end den borgerlige og begge være fri og uhindrede i deres Virksomhed hver paa sit Omraade, dog med den Tilføjelse, som kommer begge Parter til Gode og er af Vigtighed for alle Mennesker, at der skal være Samarbejde og Forstaaelse mellem de to. Hvis Samfundsmagten venskabeligt stemmer overens med Kirkens hellige Magt, vindes der nødvendigvis store Fordele paa begge Sider. Statsmagten ser sin Værdighed og Anseelse forøget, og med Religionen som Ledestjerne vil den altid gøre sin Højhed gældende paa retfærdig Maade. Kirken vil til Gengæld finde Hjælp, Beskyttelse og Forsvar til fælles Gavn for de troende.«¹⁾

Lad Os hertil føje et tydeligt Eksempel fra den nyeste Tid. Ifølge Tingenes naturlige Orden og i Overensstemmelse med Christi Lov blev der i det heldigt afsluttede højtidelige Konkordat mellem den Hellige Stol og Kongeriget Italien ogsaa truffet en Bestemmelse om Ægteskaberne. Den er en fredelig Overenskomst og venskabelig Ordning, der svarer til det italienske Folks ærefulde Fortid og ældgamle hellige Traditioner. I Lateranpagten læser man saaledes følgende Bestemmelser: »Idet

¹⁾ Litt. Encycl. Arcanum, 10. Febr. 1880.

den italienske Stat er besjælet af Ønsket om at give Ægteskabet, som er Familiens Grundlag, den Værdighed og Anseelse tilbage, som svarer til Folkets Traditioner, tilkender den Ægteskabets Sakramente, der er den kanoniske Lov undergivet, borgerlige Retsvirkninger.«¹⁾ Dette er den fundamentale Paragraf, hvortil der saa føjes yderligere Bestemmelser efter fælles Overenskomst.

Ganske vist anbefaler man desværre i vore Dage saa ofte en fuldstændig Adskillelse mellem Stat og Kirke, eller rettere sagt mellem Religion i det hele taget og Staten. Men her er der dog et Tilfælde, som kan tjene alle til Eksempel og Bevis paa, at ogsaa nu for Tiden den ene højeste Myndighed kan slutte Pagt med den anden om et venskabeligt Samarbejde til fælles Bedste for Stat og Kirke, uden at nogen af Parterne mister en Tøddel af sine Rettigheder eller sin Højhed. Det godtgør desuden, at man i Fællesskab kan bære Omsorg for Ægteskabet med det Formaal at afværge skæbnesvangre Farer eller snarere nære forestaaende Undergang for Ægtepagten mellem Kristne.

Slutning.

Tilskyndet af Vor Hyrdepligt og Hyrdekærlighed har Vi, Ærværdige Brødre, med velberaad Hu givet denne udførlige Fremstilling af Ægteskabets Problemer. Nu er det Vort Ønske, at Vore Ord efter den kristne Klogskabs Regler bekendtgøres viden om og forklares anskueligt for alle Vore elskede Børn, der er betroet til Eders specielle Omsorg, saa mange som tilhører Christi store Familie. Meningen med dem er, at alle skal faa det fulde Kendskab til den sunde Lære om Ægteskabet, at alle endvidere nøje vogter sig for de Farer, som falske Lærere bereder, og fremfor alt, at alle »skulde forsage Ugudeligheden og de verdslige Begæring og leve tugtigt, retfærdigt og gudeligt i denne Verden som de, der forventer det salige Haab og den store Guds og vor Frelasers Jesu Christi herlige Tilkommelse.«²⁾

Derfor opsender Vi en Bøn til Gud, den almægtige

¹⁾ Concord., Art. 34. Act. Apost. Sed. XXI. (1929), pag. 290.

²⁾ Tit. 2, 12-13.

Fader, »efter hvem al Faderlighed har Navn i Himlen og paa Jorden«,¹⁾ han, som gør de svage stærke og sætter Mod i forsagte og frygtsomme Sjæle; en Bøn til Christus, Vor Herre og Frelser, »Indstifteren og Fuldenderen af de hellige Sakramenter«,²⁾ han, som vilde og bevirkede, at Ægteskabet skulde være det hemmelighedsfulde Billede paa hans egen guddommelige Forbindelse med Kirken; en Bøn til Helligaanden, Kærligheden i Gud, Hjerternes Lys og Sjælens Kraft: Gid de tre maa forunde Os den Naade, at alle klart kan forstaa, beredvilligt vil modtage og med Guds Naades Hjælp udføre i Livet alt det, som Vi i denne Rundskrivelse udførligt har skrevet om Ægteskabets hellige Sakramente, om Guds underfulde Lov og Hensigt med det, om de Fejltagelser og Farer, der omgiver os, og om de Hjælpemidler, hvormed de kan bekæmpes! Gid vore Ord maatte vække nyt Liv og ny Blomstring: Frugtbarhed til Guds Ære i alle kristne Ægteskaber; Troskab uden Plet og Lyde; Fasthed, som ikke kan rokkes; Sakramentets Hellighed og Naadegavernes Fylde!

Men for at Gud, alle Naadegavers Ophav, som »virker baade at ville og at udrette«,³⁾ i sin Godhed og Magt maatte værdiges at vække og skænke alt dette, frembærer Vi ikke blot med ydmygt Sind og inderlig Længsel en Bøn for hans Naadetrone, men som Pant paa den samme almægtige Guds Velsignelse lyser Vi ogsaa, Ærværdige Brødre, over Eder, over de Præster og det Folk, som er betroet Eders altid vaagne, aldrig trætte Omsorg, af ganske Hjerte den Apostoliske Velsignelse.

Givet i Rom ved Sankt Peter den 31. December 1930
i Vort Pontifikats niende Aar.

PIUS XI, Pave.

¹⁾ Ef. 3, 15.

²⁾ Conc. Trident. sess. 24.

³⁾ Fil. 2, 13.

NB. For at gøre den store og indholdsrige Rundskrivelse mere overskuelig og derved lette Læsningen af den har Oversætteren forsynet den danske Tekst med en Stofinddeling og udhævet de Sætninger, som fortjener særlig Opmærksomhed. F. K.

Christi Venskab.

Det er ikke godt for Mennesket at være alene, Gen. 2,18.

Ved første Blik synes det ufatteligt, at et Forhold, som vi tør kalde Venskab — i virkelig Betydning — skulde være muligt mellem Christus og Sjælen. Tilbedelse, Afhængighed, Lydighed, Tjeneste, ja selv Efterfølgelse — alt det kan vi tænke os. Men saa længe vi ikke husker paa, at Jesus Christus tog en menneskelig Sjæl lig vor egen — en Sjæl, som kunde føle Glæde og Sorg, som laa aaben for Angreb af Lidenskab og Fristelse, en Sjæl, som faktisk oplevede Nedtrykthed saavel som Ekstase, som led i Mørke lige saa meget som den frydede sig i Klarsyn — saa længe dette ikke i Stedet for at være en dogmatisk Kendsgerning, som vi antager ved Troen, for os bliver en levende Kendsgerning, som vi skønner af Erfaring, saa længe kan der ikke være tale om, at vi fuldtud oplever Hans Venskab.

For netop saadan, som det er i Forholdet mellem to almindelige Mennesker — det virkelige Venskab bestaar i, at to Sjæle meddeler sig til hinanden — saaledes er det i Forholdet mellem Christus og et Menneske. Hans Sjæl er Berøringspunktet mellem Hans Guddom og vor Menneskelighed. Vi modtager Hans Legeme med vore Læber, med hele vort Væsen kaster vi os i Støvel for Hans Guddom, men Hans Sjæl favner vi med vor Sjæl.

Et Venskab mellem to Mennesker opstaar gerne ved en eller anden lille Anledning. Vi fæster os ved et Par Ord i Samtalens Løb, kan maaske lide noget i Tonefaldet, opfatter et Udtryk i Øjnene eller noget ejendommeligt i Bevægelserne, og denne lille bitte Enkelthed bliver for os Indvielsen til en ny Verden. Vi tager denne lille Ting som et Udtryk fra en Verden, der ligger bagved, vi tror, vi har fundet en Sjæl, som er nøjagtig sammenstemt med vor egen, et Temperament, som akkurat passer til at blive Kammerat med os. Saa udvikler Venskabet sig, vi udfolder vort eget, vi gransker vor Vens; Punkt for Punkt finder vi det, som vi havde ventet at finde, vi faar bekræftet det, som vi havde gættet os til, og han paa sin Side gaar frem paa sin Maade, indtil vi kommer til det Punkt (som

vi kommer til i saa mange Tilfælde, skønt Gud være lovet ikke i alle), da vi opdager, under en Krise eller gennem en lang og trist Tid, enten at vi har taget Fejl fra først af, eller at vi har skuffet hverandre, eller at vi glider fra hinanden: Sommeren har været, og nu er den forbi, og her er ikke mere Frugt at høste for nogen af Parterne.

Det guddommelige Venskab — det vil sige, Bevidstheden om, at Christus længes efter vor Kærlighed og vor Fortrolighed og byder os sin egen til Gengæld — begynder nu i Regelen paa samme Maade. Det kan ske, idet vi modtager et Sakramente, som vi har modtaget tusinde Gange før, eller det hænder, medens vi knæler foran Krybben en Jul eller følger Vor Herre paa Korsvejen. Vi har gjort disse Ting eller fejret disse Ceremonier samvittighedsfuldt og med Kærlighed om og om igen, men denne Dag gør vi pludselig en ny Erfaring. Vi forstaar for Eksempel for første Gang, at det hellige Barn paa Krybbestraaet rækker sine Arme op, ikke blot for at favne Alverden — det vilde være lidt nok! — men for at favne netop vor Sjæl. Medens vi betragter Jesus, som rejser sig op, efter at Han er segnet til Jorden for tredie Gang, blodig og træt, indser vi, at det netop er os selv og ikke alle mulige andre, som Han beder om Hjælp med sin Byrde. Et Blik fra de guddommelige Øjne møder vort eget, en Sindsbevægelse eller et Budskab, som vi aldrig før har sat i Forbindelse med vort personlige Forhold til Ham, udgaar fra Ham og slaar ned i os. En lille Ting er hændt! Og Han har banket paa vor Dør, vi har lukket op. Han har kaldt, og vi har svaret! Vi tænker, fra nu af er Han vor og vi Hans. Nu, siger vi til os selv, nu har vi omsider fundet Vennen, som vi har ledt efter saa længe: her er den Sjæl, som forstaar os fuldtud, den eneste Personlighed, som vi trygt kan lade os beherske af. Jesus er sprunget to Tusinde Aar frem i Tiden og staar ved Siden af os. Han er steget ned fra Billedet paa Væggen, Han har rejst sig fra Straaet i Krybben. — Min elskede er min, og jeg Hans. . . .

(Brudstykke af Rob. H. Benson: Christi Venskab. — Findes i norsk Oversættelse ved Sigrid Undset.)

Medaljen.

Efter nogen Tøven gik Plejemoderen paa et privat engelsk Børnehospital ind paa at modtage en Patient, som egentlig slet ikke hørte hjemme der. Den Dame, som henvendte sig til hende angaaende den syge, trængte nemlig voldsomt ind paa hende og sagde, at det var ligegyldigt, hvad det kostede, naar blot hun blev fri for, at hendes nye Stuepige døde i hendes Hus. Pigen maatte og skulde anbringes — og saa gav Plejemoderen altsaa efter, og en halv Time senere laa den unge Pige paa en af Børnehospitalets Enestuer.

Hospitalets Læge undersøgte hende og erklærede, at hendes Hjerter var saa svagt, at hun ikke havde ret mange Timer igen. Der maatte vaages hos hende, og Plejemoderens Veninde, der boede paa Hospitalet og hjalp, hvor hun kunde, tog sig af denne Patient. Hun spurgte den unge Pige, hvem der skulde sendes Bud til om hendes Sygdom, og blev meget forhavset og bedrøvet ved at høre, at der ikke var en eneste, der vilde bekymre sig derom. Vilde den syge da ikke tale med den Præst, som plejede at besøge Hospitalet? Nej, hun brød sig ikke om at tale med ham. Den venlige Plejerske raadspurgte Plejemoderen, og de blev enige om, at hun skulde undersøge Pigens Haandkuffert og se, om der i den fandtes noget, der kunde give en Smule Oplysning om hendes Forhold.

Haandkufferten var pæn og velholdt, og det Tøj, der laa i den, var rigtig nydeligt og ordentligt; men der var ikke et Brev, ikke en Bog, intet som helst, der bar saa meget som et Navn. Først til allersidst, paa Bunden af Kufferten, laa der en Genstand, der kunde betyde noget: en lille Medalje. — Den ældre Plejerske havde naturligvis engang været en lille Pige, og dengang havde hun en Legekammerat, som var Katholik, og som havde en undergørende Medalje. Denne Medalje morede den lille protestantiske Pige sig over, fordi Figuren paa den havde saadanne lange Negle! Guds Moder fremstilles jo paa den undergørende Medalje med udbredte Arme, og fra hendes Hænder udgaar der lange Straaler; det var disse Straaler, der for den lille Pige stod som lange Negle!

Det var jo meget, meget længe siden, at den ældre Dame havde været saadan en dum lille Pige, og hun havde ikke siden dengang set nogen Medalje. Men da hun fik Øje paa Medaljen her i den syges Kuffert, forekom den hende saa bekendt; hun huskede, at den lille Legekammerat, som havde haft Mage til den, var Katholik, — og saa tog hun Medaljen, gik ind til den døende med den og

spurgte, om hun ikke var Katholik. Jo, det var hun, men hun vidste, at Hospitalet var protestantisk, og derfor troede hun ikke, at det kunde nytte noget at bede om at faa sendt Bud efter en katholsk Præst, og hun havde følt sig alt for syg og elendig til at kæmpe derfor. Lige i Nærheden boede en katholsk Præst, som ofte besøgte Hospitalets smaa katholske Patienter. Han kom hurtigt og meddelte den unge Pige de sidste Sakramenter, — og faa Øjeblikke efter var hun død.

Naturligvis spurgte Plejemoderen senere Præsten, hvem den mærkelige Patient var, og han fortalte, at den unge Piges Forældre havde jaget hende bort fra Hjemmet, fordi hun var blevet Katholik. Hun tog saa Plads som Stuepige for at tjene sit Brød, men de Sindsbevægelser, hun havde gennemgaaet, havde ødelagt hendes i Forvejen skrøbelige Helbred.

»Hun fik en overordentlig smuk og from Død, takket være den undergørende Medalje«, sagde Præsten.

Ansgars-Fest i Hamburg.

Den 3. Maj fejrer Hamburgs katholske Menigheder en stor Fest i Anledning af en særlig Mindedag. Det er 1100 Aar siden, den h. Ansgar fik sit Bispesæde i Hamburg. Dette sjældne Jubilæum har stor Betydning for alle tyske Katholiker paa Grund af den store Apostels fremragende Personlighed, men ogsaa fordi han — samtidig med, at han bragte Kristendommen til de nordiske Lande — tillige banede nye Veje for det germanske Folk. Aaret 831 er saaledes, set baade fra religiøst og politisk-historisk Synspunkt, et af de verdenshistoriske Aarstal, ved hvilke man standser, ser tilbage og mindes.

Naar det katholske Hamburg (i Millionbyen bor c. 60,000 Katholiker) fejrer denne Dag, er det en virkelig Højtid og ikke nogen tom Demonstration. Biskopperne af Osnabrück og Hildesheim, den svenske, norske, danske og en hollandsk Biskop har lovet at være til Stede, ligesaa Beurons Abbed samt Abbeder fra Maria Laach, Gesleve, Grüssau, Prag, Neuburg, Weingarten og Trier. Ogsaa Hamburgs Parlament vil blive repræsenteret. I Stadion (i Hamburgs store berømte Parkanlæg), hvor den apostolske Nuntius Mgr. Orsenigo vil læse Pontifikalmessen, afholdes for første Gang i Hamburg en offentlig katholsk Gudstjeneste. Til Aftenmøderne har man reserveret Hamburgs store Forsamlingsale. — Man venter stærk Tilstømning.

„Alle Slægter.“

En vellykket og stemningsrig Mindefest.

Det var en smuk Tanke af det katholske Israelsgilde at fejre 1500 Aars Mindefesten for Dogmet om Marias Gudsmoderværdighed; og det blev en smuk — omend lidt lang — Aften den 17. April i St. Knuds Sal. Der var Taler af Pastor Niels Hansen og Pater Knud Mariboe, Korsang af Sakramentskirkens Kor under Kantor B. Husson og Musik af en Kvartet under Ledelse af Hr. A. Okroj, men Festens Midtpunkt var absolut Festspletet »Alle Slægter«, hvis Forfatter er en dansk Katholik, der har ønsket at være anonym.

Rammen om Spillet 11 Billeder er en Samtale mellem »Troen« og hendes mørke Broder »Tvivlen« om Guds Moder. »Tvivlen« ser i Livet kun en Kamp for Kærlighed og Brød og anser Guds Moder for et tomt Tankefoster uden Betydning for den lidende Menneskeslægt. Men »Troen« modsiger ham og viser gennem de skiftende Billeder, hvorledes Maria gennem Slægtens Gang har skænket Menneskeheden Trøst og Fred og Troens dybe, underfulde Kraft, saa han til sidst beskæmmet rækker sin hvide Søster Haanden og med hende og alle Slægter i Ydmyghed bøjer Knæ og hylder Guds Moder.

De mange Billeder, der fra Marias og Elisabeths Møde gennem Oldtid, Middelalder og Renaissance fører ned til vor Tid (Alphonse Ratisbonne, Lourdes og Verdenskrigen), rummer hver en selvstændig Handling, men danner til sammen et smukt og tankevægtigt Billede til Forherligelse af Guds Moder — vor Moder.

Der var anvendt meget paa at gøre Spillet levende ved smukke Dekorationer og Dragter, og flere af de anonyme Skuespillere fremsagde Spillet 11 smukke og dybsindige Ord med Kraft, Tydelighed og sand Forstaaelse, men nogle af Damerne talte desværre saa sagte, at flere Enkeltheder gik tabt, i alt Fald for Publikum bag i Salen. Men dette kan sikkert rettes ved en senere Opførelse, og en saadan fortjener Spillet *ganske afgjort*. E. F. R.

Festspletet gentages.

»Hellige Guds Moder, lad aldrig dine Børn glemme at prise dig som Guds Moder.« Saaledes siger jeg med Tiggeren i Ephesus og tilføjer: »Send dine Børn hen at se Festspletet, naar det nu paa Søndag gentages — det Spil,

der formaar at fremme Andagten til dig, hellige Guds Moder!»

Ja, kom, naar vi opfordret af mange gentager Spillet. Kom og tilbring et Par gode Timer! De vil gaa beriget hjem!

Nogle tekniske Vanskeligheder, der var ved første Opførelse, vil blive afhjulpne; i det hele taget vil vi gøre alt for, at Opførelsen maa blive Festspillet værdigt.

Verner Stabehl.

Den gode Hyrde af Susanne Saabye.

Frk. Susanne Saabye, en af de interessanteste og mest særprægede Personligheder blandt vore Trosfæller, havde indbudt os til et Besøg i sit morsomme, fantastisk udstyrede Atelier paa Østerbro (Østerbrogade 110). Hun fortæller om den lille Statue af den gode Hyrde, som hun just har formet. »Ak ja, den Idé har jeg arbejdet med og drømt om i mange Aar, førend jeg har vovet at virkeliggøre den. Nu staar den der i Ler, og det er mit store Haab, at en eller anden maa synes om den, saa den kan blive udført i Metal eller Sten.«

Hosstaaende finder Læseren en fotografisk Gengivelse af den fine og rene Hyrdeskikkelse.

Biskoppens Titel.

Ifølge en Skrivelse fra Ceremonial-Kongregationen — underskrevet af Kardinal G. Pignatelli di Belmonte — har den hellige Fader besluttet, at Biskopper fremtidig skal tituleres *Excellence* (*Excellentia Reverendissima*).

Fra Hovedstad og Provins

Skoleforeningen S. M. D. M.

afholder sin Foraarsfest Onsdag den 29. April i Skolens Lokaler, Boyesgade. De Elever, der udgaar af Skolen ved Skoleaarets Slutning, er Foreningens Gæster. Hans Excellence, Biskop Josef Brems, har tilsagt sin Nær-værelse.

Fra Holbæk.

Om Katholsk Aktion holdt Hofdame Frøken Utke Ramsing Foredrag Fredag d. 27. Marts i Ansgarforeningen og D. K. k. F. i Holbæk. Skønt man jo har set dette Foredrag refereret flere Gange, vil man dog stadig finde nyt deri. Eller er det ikke hver Gang et nyt Foredrag, der er bleven holdt? Saaledes forholder det sig jo ikke, men den smukt tilrettelagte Form, der præger Foredraget, og den forstaaende Udvikling af, hvorledes Katholsk Aktion kan komme til at virke under Livets forskellige Vilkaar, gør, at man stadig finder ny Guldkorn deri. Og gennem hele Foredraget gaar som en rød Traad Beviset for, at den hellige Kirke saa langt fra stagnerer, som man her i protestantiske Lande saa ofte hører udtrykt, men tværtimod behersker Tidens baade aandelige og materielle Spørgsmaal, og at Katholsk Aktions vigtigste Arbejde dog til sidst bunder i Guds Riges Voksen i os selv.

Foredraget blev hørt med stor Interesse af baade katholske og ikke-katholske Deltagere. Formanden for D. K. k. F., Holbæk, Fru Josef Nielsen, bød Velkommen, og Formanden for Ansgarforeningen her i Byen, Hr. Josef Nielsen, takkede for det udmærkede Foredrag. Bagefter var der hyggeligt Kaffebord. *emcé.*

Biskoppen holder Foredrag i Aarhus.

Onsdag den 8. April var Forsamlingsalen i Ryesgade fyldt til sidste Plads; thi Hans Højærværdighed Biskoppen talte om Manden paa Petri Stol gennem Tiderne, et aand-

rigt og fængslende Foredrag, der i store Træk karakteriserede den overjordiske Kløgskab og Fasthed, Paverne har udvist i Aarhundredernes Løb. Særlig dvælede Biskoppen ved Pius VII og Pius XI, der i stormfulde Tider sejrede over Kirkens mægtige Modstandere, idet de anvendte Guds Methode, Taalmodighedens og Visdommens Vaaben.

Efter Foredraget fremviste Biskoppen nogle levende Billeder, der var taget ved forskellige katolske Fester og Møder her i Landet, bl. a. ved Ungdomsfesten i København og Valfarten til Haraldsted.

Tilhørerne var Biskoppen meget taknemlige, fordi han gjorde den lange Rejse for at tale her i Aarhus, og de glæder sig allerede nu til snart at høre deres Overhyrdes saa oplysende og styrkende Ord til dem.

Fra Aabenraa.

Pastor Eskens i Aabenraa skriver til os, at han til det derværende Kapel har modtaget et stort Antal kirkelige Sager igennem en Monsignore i Vatikanet i Rom (Navnet opgives ikke). Han ønsker ad denne Vej at bringe sin og Menighedens hjertelige Tak for de modtagne Gaver.

Danske Kvinders Katholske Forbund

afholder sit 3die Landsmøde Søndag den 10. Maj og Mandag den 11. Maj i København.

Generalforsamlingen finder Sted Søndag den 10. Maj Kl. 19 (7) i »Vesterhus, Vestervoldgade 115.

Offentligt Møde Mandag den 11. Kl. 19 (7) i »Borgernes Hus«, Rosenborggade 1, hvortil Adgang er gratis.

Mgr. Assarsson, Helsingborg, vil tale om: »Vår vigtigaste försvarsfråga«.

Cand. phil., Fru Helene Berg: »Kærlighed«.

Alle, baade Kvinder og Mænd er velkomne.

Efter Foredragene selskabeligt Samvær med Souper, hvortil Adgangskort à 3 Kr. 75 Øre pr. Kuvert faas i Sekretariatet, Upsalagade 18³ og i Katholsk Bogsalg, Stenosgade 3, indtil 8. Maj.

St. Franciskus's III Orden har Møde Fredag den 24. April Kl. 7¹/₂ i St. Knuds Kapel.

Vincentskonferencernes 2. Generalmøde

afholdes Søndag d. 26. April Kl. 11¹/₂ i Forsamlingssalen ved Rosenkranskirken. Aktive og passive Medlemmer samt alle, som har Interesse for Foreningens Virksomhed, indbydes.

Grundet paa den store Tilslutning genopføres

Festspillet „Alle Slægter“

Søndag den 26. April Kl. 20¹/₄ i

St. Knuds Sal, Stenosgade 4 B.

Billetter à 75 Øre faas hos Portneren og Boghandleren.

**Husk at reservere Søndag d. 21. Juni
til St. Knudsfesten i Ringsted!**

Kirkelig Kalender.

26. April S.	3. Sønd. e. Paaske. — Josephs Værnefest.	3. Maj S.	S. Korsets Genfindelse. — 4. Sønd. e. Paaske.
27. —	M. Petrus Canisius.	4. —	M. Monica.
28. —	Ti. Paulus af Korset.	5. —	Ti. Pius V.
29. —	O. Oktav af Josephs Værnefest.	6. —	O. Johannes Evange- lists Martyrium.
30. —	T. Katharina af Siena.	7. —	T. Stanislaus.
1. Maj	F. MARIAS BEBUDELSE.	8. —	F. Ærkeengelen Mi- chaels Aabenbarelse.
2. —	L. Athanasius.	9. —	L. Gregor af Nazianz.

Ugens Messebønner.

26. April S. Josephs Værnefest (890—422); 2. *Sæt Bønner*: Søndagen (583—422), 3. *Sæt Bønner*: (kun i Stillemesser): Cletus og Marcellinus (885—718), Josephs Præfation (N.-M. 523); Slutningsevangelium: Søndagens (585—426).
27. — M. Petrus Canisius, Bekender og Kirkelærer (N.-M. [158]); 2. Josephs Oktav (891—422), Josephs Præfation.
28. — Ti. Paulus af Korset (885—719); 2. Josephs Oktav (891—422), 3. Vitalis ([12]—[12]), Josephs Præfation.
29. — O. Oktav af Josephs Værnefest (891—422); 2. Petrus Martyr (889—723); Josephs Præf. — *Eller*: Petrus Martyr (889—723), 2. Oktaven (891—422), Josephs Præf.
30. — T. Katharina af Siena (890—724).
1. Maj F. **MARIAS BEBUDELSE** (858—697); 2. Philip og Jakob, Apostle (894—725), Slutningsevangelium: Philip og Jakobs (895—726). — Der tilføjes to *Alleluja* til Introitus og eet *Alleluja* til Offertorium og Communio, og i Stedet for Graduale og Tractus synges *Alleluja*-Versene.
2. — L. Athanasius (897—728).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udg. af Messebogen (1926), det andet den gamle Udg. (1907).

Jesu Hjerter Kirke.

Søndag den 26. April holdes under Højmesse gudstjenesten en fransk Prædiken af *Dominikanerpater M. A. Leseur*.

Jesu Hjerter Kirke: den 1., 2. og 3. Maj!

I Anledning af de 8 kanadiske Martyrers og Kardinal Robert Bellarmins

Helgenkaaring den 29. Juni 1930

holdes en Tredages Mindehøjtidelighed den 1., 2. og 3. Maj.

Immaculatakongregationen har Fælleskommunion Søndag den 26. April Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjerter Kirke.

Tilbedelsen i St. Ansgars Kirke og Rosenkranskirken bortfalder den 1. Maj.

S.M.D.M. Foraarsfesten afholdes Onsdag d. 29. April Kl. 8 pr. i Skolens Lokaler, Boyesgade 8 A. — Alle Medlemmer anmodes indtrængende om at give Møde til Festaften og agitere for Tilslutning blandt forhenværende Elever. — De unge Mennesker, der med Udgangen af dette Skoleaar forlader Skolen, er Foreningens Gæster. — Smørrebrød, Øl, Kaffe, Underholdning. Medlemmer: Kr. 1,50. Ikke-Medlemmer: Kr. 2,00. *Styrelsen.*

FREMMEDESPROGTRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

79. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 S Kbh. K Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Cay Benzon, Nørrebrogade 27, Kbhvn N. Tlf. Nora 239 x. Træffes som Regel bedst alle Hverdage (undt Tirsdag) Kl. 5-6. Der kan ogsaa gives Besked pr. Tlf. Byen 6505.

Nr. 18.

Søndag den 3. Maj

1931

INDHOLD: Paula Reinhard. — Efesus (I). — Colosseum. — »To engelske Martyrer« endnu en Gang. — Reolen. — Pastor Flynn's Præstebjubilæum. — Pater Leseurs Besøg. — St. Josephs Børnehave. — Pavens Rundskrivelse om det kristne Ægteskab. — Birgitte West. — Fra Hovedstad og Provins. — Mosaik. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Paula Reinhard.

Vi bringer en Prøve paa *Johannes Jørgensens* nys udkomne Bog »*Som en Kærter*«, der giver en Levnedsskildring af den helgenfromme tyske Kvinde Paula Reinhard. Stykket er taget fra Kapitlet »Simon af Cyrene«.

... Lidt efter lidt fattede hun Mod og vovede saaa smaat at haabe, at de Flammer, der pinte hendes Sjæl, ikke var Fordømmelsens Ild, men hin hellige Lue, som fortærer Brændofret paa Alteret. I Dagbogen staar der:

»O Jesus, min Gud og min Frelser, kunde jeg hengive mit Liv, for at du maa blive erkendt og elsket af alle, og for at du aldrig maa blive fornærmet af noget Menneske! Kunde jeg dog med dette Formaal for Øje hengive mig til al Ydmygelse, al Prøvelse, al Lidelse, ja, til Døden! Tag mig, jeg er rede til alt, blot du vil frelse min Sjæl og de arme Synderes Sjæle! Ak, naar jeg ser, hvor mange, mange er imod dig, hvor der ude i Verden arbejdes Dag og Nat

paa udødelige Sjæles Undergang, da gribes jeg af en brændende Smerte over, at dit hellige Blod skal være udgydt forgæves, og at jeg kan gøre saa lidt for dig. Min Gud, min Brudgom, min bedste Ven — jeg vil fortære mig selv for dit Aasyn, langsomt og uophørligt, som en Kærte for Alteret!»

Paula gik i sit fem og tredivte Aar, da hun bad denne Bøn. Den skulde gaa i Opfyldelse, ganske som hun ønskede det — endnu en kort Aarrække, og en ulægelig Sygdom skulde, »langsomt og uophørligt«, føre hende til en smertefuld Død...

Men endnu var hun legemlig frisk og sund, og under sin nye Sjæleførers Vejledning begyndte hun at vandre Næstekærlighedens Veje. Om det saa er Georg Brandes, har han engang i sin Undom sagt, at man kan have Hovedet fuldt af Tvivl og hverken vide ud eller ind, »men ser man et Medmenneske, der har faaet Haanden i Klemme i en Dør, saa har man kun eet at gøre: faa Døren op og Haanden fri!» og der var i Paula Reinhardts Koblenz (Ehrenbreitstein er jo kun en Forstad til denne store By) Hænder nok, som var kommet i Klemme. Der var f. Eks. ingen, som tog sig af Sjæleplejen i Fængslerne (Tyskland var her langt tilbage for f. Eks. Italien). Sammen med en ligesindet Veninde, en Datter af Centrumsføreren Reichensperger; begyndte Paula at gøre Besøg i Kvindefængslet i Koblenz og, lidt senere, i Tugthuset i det nære Siegburg. Paula skriver ikke meget i sine Dagbøger om denne Virksomhed, men i et Brev finder jeg følgende: »Vi tilbragte en god Eftermiddag i Siegburg og kunde gaa til Sengs med den velgørende Bevidsthed at have trøstet mangt et stakels Hjerte... Af syv kvindelige Fanger, som jeg besøgte, var fem villige til, efter udstaaet Straf, at lade sig overføre til Den god Hyrde*). Alle var glade ved at gense os og ytrede deres Glæde paa den mest rørende Maade.«

Ad disse Kærlighedens Veje vinder Paula frem til Fred

---

*) Et Magdalenehjem, ledet af den i 1829 stiftede, nu i hele Verden med over 200 Huse udbredte kvindelige Orden, les Soeurs du Bon Pasteur. Ordenen havde — og har — et Hus i Koblenz, populært kaldet »Zum guten Hirten«.

i Sjælen og Glæde i Troen. Endnu kan det gamle Mørke komme over hende, og da hedder det i Dagbogen: »Alle Mennesker anser mig for from og god, fordi de ikke kender mig. Naar jeg saadan maa høre Folk rose mig, da føler jeg mig som den største Bedragerske, Jorden har baaret, et Menneske, der fører alle bag Lyset og kun har Fromhedens Skin, ikke dens Kraft. Men« — føjer hun til — »i min Elendighed og Intetheds Afgrund staar Miskundhedens Trone rejst, og denne Miskundhed er mit eneste Haab, min eneste Trøst.«

Efesus (I).

En stor og i flere Henseender betydningsfuld Begivenhed i Kirkehistorien vækker for Tiden Katholikernes Opmærksomhed. Den 22. Juni bliver det 1500 Aar, siden det tredie almindelige Kirkemøde aabnede sine Forhandlinger i Byen Efesus paa Lilleasiens Vestkyst. Baade den Sag, der blev drøftet og afgjort, og nogle store Personligheder, som var medvirkende, fortjener at kendes og mindes. Fordyber man sig i disse Mænds aandelige Kampe og Sejre, deres Lidelser og Skuffelser og den endelige Løsning af Stridsspørgsmaalene, føler man sig sjæleligt beriget ved en dybere Forstaaelse af det guddommelige Forsyns Vilje og ved en Forøgelse af Kærligheden til vor Frelzers hemmelighedsfulde Person, til hans hellige Moder, den saligste Jomfru Maria, og til hans Stedfortrædere paa Jorden, Petrus og dennes Efterfølgere paa Pavestolen i Rom. Det er særlig disse Emner, der var fremme dengang og satte Tankerne i Bevægelse.

Navnet Efesus er os for øvrigt ikke fremmed. I det Nye Testamente møder vi det flere Gange, idet det spiller en Rolle i Apostlenes Gerninger, i Brevene og ogsaa i den hemmelige Aabenbaring. Af den Grund vil det være lærerigt og interessant at høre lidt mere om denne By og om dens kirkelige Liv i Oldtiden. Det bliver saa den rette Baggrund, mod hvilken det Kirkemøde skal ses, hvortil (i Pintsen 431) ca. 250 Biskopper indfandt sig.

Da Troens første Sendebud efter Herrens Himmelfart nærmede sig Efesus, var den Hovedstaden i Landskabet Jonien og Residensby for den romerske Statholder, der styrede Lilleasiens vestlige Del. Floden Kaystros, ved hvis Bredder Efesus laa, mundede ud i det Ægæiske Hav omtrent over for Øen Samos. En Havn og to af de kendte romerske Landeveje sørgede for Forbindelsen med Syrien og Ægypten, med Grækenland og Italien og den øvrige Verden. »Asiens Øje«, — saaledes kalder en romersk Forfatter denne By, — havde derved alle naturlige Betingelser for at være en Hovedoplagsplads for Oldtidens Handel. Særlig navnkundig var Byens Træ- og Tekstilindustri; i ældre Tid var den ogsaa et anset Sæde for Kunst og Videnskab. Endnu den Dag i Dag taler man om Filosofen Herakleitos, den elegiske Digter Kallinos, om Billedhuggeren Agasias og Malerne Apelles og Parrhasios, som alle hørte hjemme her. Græsk og orientalsk Kultur mødtes paa dette Sted og befrugtede hinanden gensidigt. Men desuden satte ogsaa overdaadig Livsførelse og Udskejelser, Overtro og Trolddomskunster, Lyst til Sensation og Markskrigeri sit Præg paa denne store Verdensby.

Befolkningens Lyder og Laster skyldtes for en stor Del den Afgudsdyrkelse, som vi nu skal gøre Rede for. Efesus var en meget gammel By; sandsynligvis grundlagt af Fønikerne i det andet Aartusind før Christus. Den havde altid været mægtig, som to Nabobyer, Smyrna længere mod Nord og Milet paa Sydsiden. Men Efesus overstraaede alt og blev ligefrem et Tiltrækningspunkt for Omegnen og Oplandet ved det Diana-Artemis Tempel, som ogsaa omtales i Apostlenes Gerninger (19,27). Denne Gudinde dyrkedes som Frugtbarhedens Ophav, som den livgivende Moder til Mennesker, Dyr og Planter. Hendes Billede, en, som man sagde, himmelfalden Træstatue, æredes som Byens største Skat og Helligdom. For dens Skyld blev der opført et Tempel, der regnedes blandt Verdens syv Underværker. I det 6. Aarh. f. Chr. var det blevet paabegyndt, men fuldendtes først omkring 370 f. Chr. Saa gik der fjorten Aar, da skete det mærkelige, at samme Nat, i hvilken Aleksander d. Store blev født i Makedonien, fik en Mand ved Navn Herostratos Lyst til at gøre sig berømt ved at

nedbrænde det store Kunstværk. Den egoistiske Plan lykkedes: kun nogle Mure og Søjler var tilovers efter Ildebranden; og Forbryderens Navn blev staaende i Historien. Halvtredsindstyve Aar senere gav man sig til i jonisk Stil at bygge Templet op igen, denne Gang endnu mere storlaaet og smukt end før. Det fineste Marmor blev brugt, og de græske Kunstnere kappedes om at smykke Gudindens Hus med herlige Statuer og Billeder.

Set med den menneskelige Kunsts Øjne var der her et uforligneligt Mesterværk. Set med Guds Øjne, han som er Sandheden og Helligheden selv, dækkede al den Pragt over et Arnested for de vederstyggeligste sædelige Udskejelser og Forvildelser. Kunde det under disse Forhold nytte noget, at Evangeliets Forkyndere kom og begyndte at prædike for Efesierne om, at de skulde »forsage Ugudeligheden og de verdslige Begæringer og leve tugtigt, retfærdigt og gudeligt i denne Verden, som de, der forventer det salige Haab og den store Guds og vor Frelasers Jesu Christi herlige Tilkommelse«? (Tit. 2,12 f.) Som Svar paa dette Spørgsmaal beretter det Nye Testamente først om et blomstrende Kristenliv, men slutter med en Advarsel og Trusel mod Biskoppen og Kirken i Efesus. Hvordan skal det forstaaes?

F. K.

Colosseum.

Det har Farve som en Løve.

Ud igennem de hundrede Aabninger i dets Mur er Rovdyrbrølene blevet stødt blandet med Pøblens Hujen og Hylen.

Det er forbi — det er stille nu.

Ingen kan forestille sig, hvad det har været blot at staa herudenfor en Dag, hvor Dyr- og Menneskekampene foregik inde paa Arenaen.

Rædslen vilde stivne os — Livet omkring Bygningen lammes.

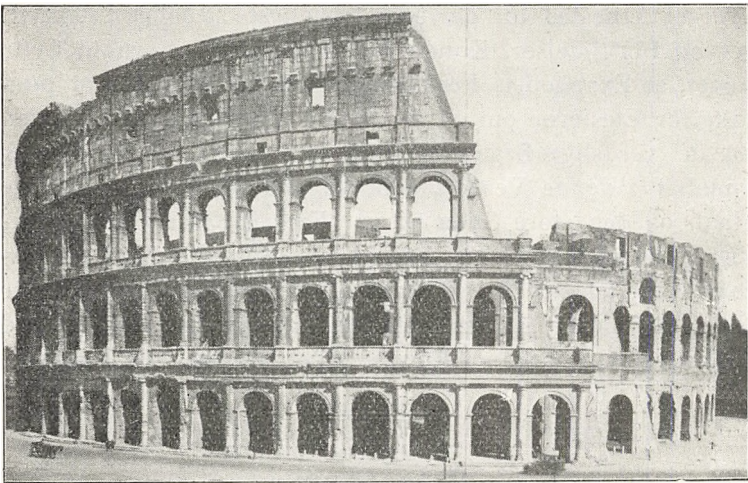
Men med eet Blik vilde vi kunne maale Kristendommens Indflydelse og trøste os og forstaa, at naar vi nu tit synes, at Hedenskabet hersker, saa er det, fordi vi har glemt, hvad Hedenskabet var.

Hedenskabets ypperste ikke blot stod afmægtige her — de forsøgte end ikke at løse Opgaven.

Marcus Aurelius var selv til Stede under Blodbadene her, løftede blot ikke Øjnene, men noterede — noterede — sin egen Utilstrækkelighed og Ligegyldigheden af sine ethiske Maksimer.

Et frygtindgydende Vidnesbyrd om Gladiator- og Dyrekampenes Magt over Sindene faar vi af Augustins Confessioner, hvor han fortæller om Vennen Alyp, der modstræbende trækkes til Amfiteatret af Vennerne og beslutter at lukke Øjnene, men, da han hører et mægtigt Skrig af Pu-

Colosseum.

blikum, uvilkaarlig aabner Øjnene, uimodstaaeligt fængsles af det, der foregaar paa Arenaen, og fra nu af er besat af ubændig Lidenskab for Spillene.

Da sker det, at en tilfældig Bemærkning af Augustin i en Forelæsning, og som han tror rettet til ham alene, vækker ham.

Saaledes maa Samvittighederne være bleven vakt, og saaledes maa Gang paa Gang Kirkens Stemme være bleven overdøvet, indtil den kristne Kærligheds usandsynlige og umulige Sejr var en Kendsgerning.

I Romernes — de nuværendes — Sprog er dog stadig bundfældet Udtryk, som i deres tankeløse Brutalitet og Grusomhed nok viser, at det var det samme Folk, som engang hujede over Døds- og Blodsscenerne i Colosseum.

Yndlingsudtrykkene: »Vai a morire amazzato« og »Ti possino amazzare« ∴ gid de vilde slaa dig ihjel — som er hjertelige Udtryk mellem Venner i godt Humør og i straalende Lune, viser Spor af en fordums Raahed, som man ikke kan være i Tvivl om, hvorfra stammer, saavel som det ved en hvilken som helst Lejlighed frembrydende »Ai mortacci tuoi« — eg.: dine hæslelige døde.

Under Trajan — en anden af de Kejsere, der mest roses for sin Humanitet — førtes en 80-aarig Olding den lange Rejse fra Antiochia til Rom blot for at kastes for Løverne i Colosseum til Pøblens Forlystelse.

Oldingen var Ignatius, og hans Brev til Romerne paa Vej til Martyriet er et af vore Adelsbreve.

Og saa mangler vi blot Titus for med Trajan og Marcus Aurelius at have nævnet de ædleste blandt Kejsere og set dem i Forhold til Amfitheatrets Blodsscener — men det var Titus, der opførte dette Slagtehus og indstiftede dets Spil — ikke mærkeligt derfor, at Romerne til Tak benævned ham — —: Menneskeslægtens Fryd og Glæde!

Colosseums Indre, af Form som et Vulkankrater og i kogende Oprør som dette, dækkedes helt af et Loft af purpurfarvede Solsejl, gennem hvis runde Midtaabning Sollyset faldt som gennem »Øjet« i Pantheons Kuppel.

Alt, hvad der var herinde, har taget Farve af der purrøde Sejl.

Naar vi nu staar i Colosseums Indre, forbløffes vi over de mange skraa Støtteribber, der med Kanterne afbrudt i Zig-zag stiler ned mod Arenaens Flade som Bjergfloder mod en Indsø.

Dette er lige den modsatte Rhythme af Oldtidens: de vandret henløbende, koncentriske Bænkerader. Kun Ribberne, der støttede, er blevet tilbage, og saaledes er en Bjergslugt traadt i et Bygværks Sted.

Kun det ydre giver klart det samme Billede som i Oldtiden.

Saaledes ser man det helt og fuldbevaret fra San Clemente — hvor Ignatius af Antiochia hviler —.

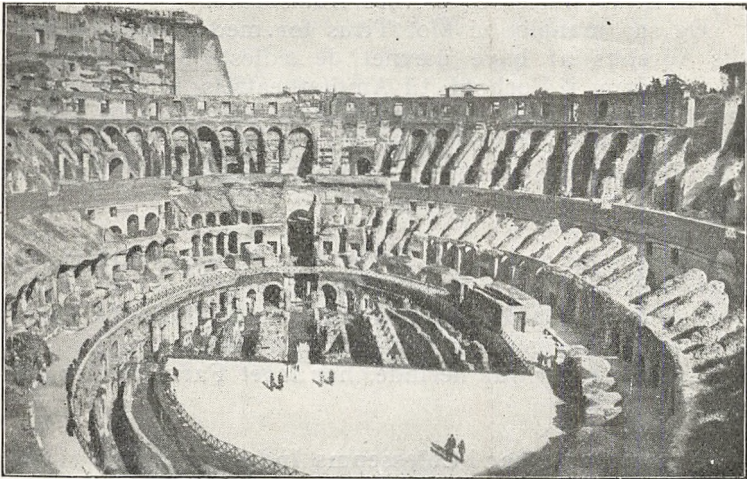
Den fattige Gades uanselige Huse — Huse som i Oldtidens Fattigkvarterer — indrammer den kolossale Masse og skjuler de nedstyrede Dele, mens Solen tegner de jonske Kapitælers fine Detailler mod Muren, der runder bort i Skyggen.

Fra Ignatius's Grav under Højalteret i San Clemente

gaar man lige op til Martyrstedet under Indtrykket af, at det ligger dér, som da han saa det og førtes dertil. — Og inde i Arenaen skriver man uvilkaarligt i Støvet: Ignatius.

Engang var Colosseums Arena — næst efter Petri Grav — Roms helligste Sted — er det endnu, men i profaneret Tilstand.

Tolv Korsvejsaltre stod dens Omkreds rundt, og i dens Midte hævede sig et stort, sort Trækors paa en Række Trin — mens rundt om den yppigste Vegetation dannede Baggrund — en Vegetation af Vin og Oliven og alle Slags

Colosseums Indre.

Planter og Blomster — hvoraf mange saa sjældne, at der blev udgivet Bøger om Colosseums Flora.

Fuglene sang herinde i de aarle Sommermorgener, og om Natten har Nattergalenes Slag givet Genlyd i de hvælvede Gange.

Colosseum var en aaben Kirke.

Confraternità'ernes lange, kutteklædte Tog med Krucifiks og Bannere snoede sig over Arenaen — enkeltvis knælende laa de bedende foran Korsvejens Stationer, og den, der med fromt Sind kyssede det store Kors, opnaaede Indulgens for 300 Dage.

Vi kender den jo nok, Scenen fra Marstrands Tegning, hvor to forelskede kysser hinanden under Colosseums Kors,

og Marstrand nedenunder har skrevet Korsets Indskrift om de 300 Dages Indulgens.

— En Ubetydelighed, men som bundfælder sig i Barne-sindet, der har moret sig over Tegningen — som over de andre: »den lystige Skriftefader« og »den strenge Skriftefader« osv.

Lad os være paa vor Post over for alt dette i vor Kultur, jage det op og ramme det fast, som det fortjener — som Udslag af en snæver, uvidende og uforstaaende Aand, utilgængelig for Troens Pathos og appellerende til det farligste i dansk Natur: det letkøbte Grin.

Dog denne Aand — uendelig forraaet og forgrovet — skulde holde sit Indtog i Rom den 20. September 1870.

Korsvejsaltrene brødes ned — Korset fjernedes — Planterne reves bort — Halvdelen af Arenaens Flade brødes op. Som Børn, der river et Stykke Legetøj itu for at se, hvad der er indeni, saaledes behandlede de nye Magthavere Colosseum uden Tanke for, at dets Aand forlod det, og uden at høre paa Pavens Protest.

I vore Dage er dog Korset vendt tilbage — men et mindre, der ikke formaar at dominere, og som staar ligesom tilovers i Omgivelserne.

Førernes Paatrængenhed og indbyrdes Skænderier — de besøgendes Nysgerrighed stemmer ikke til Andagt. Ingen vilde længere falde paa at kalde Colosseum en aaben Kirke.

Det nye Kors er kun et Tegn til Haab om, at bedre Tider maaske er i Vente.

Men om Natten føles kun det væsentlige.

Som et udslukt Krater tegner Ruinmasserne sig mod Stjernehimlen.

I Stilheden udenfor som indenfor kan Sindet da igen optage Betragtningen af Rosenkranzens smertefulde Mysterior i Kontinuitet med Helgenerne, der levede, bad og betragtede her: San Leonardo af Porto Maurizio, som oprettede Korsvejsstationerne og Korset i Begyndelsen af det 18. Aarhundrede, og den hellige Josef Labre, den franske Tiggerpilegrim, der levede bag et af Korsvejsaltrene.

Engang i en Nat, hvor Maanen steg langsomt fra den ene Muraabning til den anden, er det forekommet mig at høre Stemmer og Lyden af Riven og Kasten med Sand ude fra Arenaen, der deltes skarpt i Skygge og Lys.

Mellem de kolde Mure steg Stemmerne klart, mens Byen udenfor sov.

Kun ved een af Indgangene fornemmes Stimmel og Uro. En lille Skare Mennesker er dér, som bønfalder.

— De sønderrevne Lig efter Dagens Festsplil lægges ud til dem. Ved Lys af Fakler undersøges de — kendte skilles fra ukendte —. Hastigt hylles de ind i hvide Bylter, og Skaren forsvinder ud i Mørket — gennem Porta Capena — ad Via Appia — til Katakomberne.

Mogens Kai Nørregaard.

„To engelske Martyrer“ endnu en Gang.

I Ugebladets Nr. 16 staar der en lille Beretning om de to engelske Martyrer, John Fisher og Thomas Mores Hentelse, og det fortællles, hvorledes de led Døden paa Skafottet efter at have bekendt deres Tro paa Kirkens Sandhed og efter at have forberedt sig til Døden ved at bede henholdsvis »Te Deum« og Bodssalmen »Miserere«.

Men man savner et Udtryk for Martyrernes vidunderlige Fatning udover, at de bad »Te Deum« og »Miserere«.

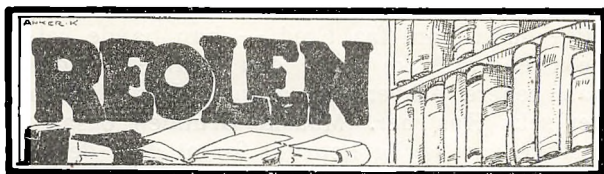
Om dem begge, baade Kardinal Fisher og Kansleren Thomas More, gælder det nemlig, at de gik i Døden med en saa straalende Overlegenhed, at de endnu ved Foden af Skafottet fandt Lejlighed til at være vittige. For Thomas Mores Vedkommende fik dette gode Humør, som det nedenfor skal berettes, et næsten burlesk Udslag. Desværre har jeg ikke mine Kilder ved Haanden, saa jeg er ikke i Stand til at bringe mange Enkeltheder. Bedst husker jeg Beretningen om Mores Gang til Skafottet fra Tower op til Tower Hill, den samme Vej, som alle Turister den Dag i Dag maa følge, naar de besøger Tower. Det er en Strækning, der i Længde og Stigning vel omtrent svarer til Frederiksberg Bakke. Men Beretningen om denne sidste Vandring er af en saa pathetisk Storhed netop paa Grund af den naturlige Ro og det friske Lune, Thomas More lægger for Dagen, at den griber en dybere om Hjertet end mange Beretninger fra Katakombernes Dage. Der er Fortællingen om den kvindelige Kværulant, der endnu vil benytte disse sidste Øjeblikke til at ribbe op i en Klage fra Kanslerens Embedstid, og som More affærdiger med en godmodig Bemærkning om, at han jo dog ikke mere kan faa Tid til at beskæftige sig med hendes Sag. Der er det rørende Møde med den ældste Datter, den eneste af Familien, der holdt ved ham til det sidste, medens Hustruen, der af økonomiske Grunde havde pint og plaget ham for at faa ham til at give efter over for Kongen, nu ikke blot selv blev borte, men endogsaa forhindrede de mindre Børn

i at tage Afsked med deres Fader. Trods alt falder der ikke et bittert Ord fra hans Læber, og det er ham, der paa sin rolige, hyggelige Maade maa trøste Datteren og ikke omvendt. Men det er navnlig de sidste Scener før Henrettelsen, der virker mest gribende, og det netop paa Grund af deres burlesk-pathetiske Karakter. Sagen var den, at Kongen trods alt ikke følte sig helt hyggelig til Mode ved denne Dødsdom. Maaske var det Samvittigheden, der ikke vilde lade ham faa Fred — han havde vel paa det Tidspunkt endnu ikke faaet den Rutine i Dødsdomme, som han senere erhvervede gennem Henrettelsen af sine fem eller seks Hustruer. Maaske Grunden ogsaa var den, at han ikke var særlig henrykt for at gøre den Mand til en Martyr, som han maaske følte havde Folkets Sympathi paa sin Side. Nok er det, han søgte endnu i sidste Øjeblik en Udvej til at hindre Henrettelsen, uden dog selv at ydmyge sig, og sendte derfor en Herold til More for endnu ved Foden af Skafottet at spørge ham, om han ikke havde betænkt sig og skiftet Mening — »if he had changed his mind?« — Thomas More svarede Budbringeren: »Sig til Kongen, at jeg har skiftet Mening« — »Go back and tell the King that I have changed my mind«. — Herolden iler tilbage med den Besked. Men Henrik VIII anede Uraad, han kendte nu alligevel sin tidligere Kanslers Karakter for godt til rigtig at kunne tro paa et pludseligt Omslag i sin Favør og sendte derfor Herolden tilbage for endnu en Gang at spørge More, i hvilken Henseende han havde skiftet Mening. »Jo, ser De,« svarede denne med uforstyrret Ro, »i Morges da jeg stod op, tænkte jeg først paa at barbære mig. — But then I did change my mind, — idet jeg tænkte, at det behøvedes saamænd ikke i Dag.« Derpaa gik han op ad Trappen til Skafottet og lagde sit Hoved paa Blokken. Det varede lidt, inden Bødlen kunde faa ham til at indtage den rigtige Stilling, og More bad ham undskylde, at han gjorde ham saa megen Ulejlighed, men han skulde heller ikke gøre ham nogen Ulejlighed mere i Fremtiden!

Se, jeg mener nu, at den, der kan gaa i Døden paa den Maade, han viser et ægte katholsk Sindelag, der staar Maal med en mere højtidelig Optræden. Man læser om dødsdømte, der gaar til Skafottet med tomme Bravader, om andre, som gaar i Døden med indædt Trods og med sammenbidte Læber, før slet ikke at tale om dem, der faar et nervøst Sammenbrud. Men at kunne gaa i Døden med en Vittighed paa Læben, og idet man gør sin Bøddel høflige Undskyldninger, fordi man ikke kan gøre ham tilpas, det forudsætter en Tankegang, som den gamle Biskop v. Euch viste, da han Dagen før sin Død ganske roligt

talte om, at i Morgen ved denne Tid vilde han være i en Tilværelse, hvor han havde det bedre end i den nuværende. Og det er en Tankegang, der netop rummer alt det, der ligger i de saa ofte misbrugte Ord: »ægte katolsk«.

Peregrinus.

Marcus Lauesen: *En Mand gaar bort fra Vejen.* C. A. Reitzels Forlag 1929. 191 Sider.

Den unge sønderjydske Forfatter, som i denne Bog viser et sandt Digteransigt, har villet skildre Mørket i en Sjæl. En Mand gaar bort fra Slægtens slagne Landevej, hvor jævne, letfattede Drifter paa godt og ondt sker Fyldest. Samtidig gaar Verden bort fra den slagne Vej i krigerske Eventyr. Og ydre Forhold, der er saa mægtige, at Enkeltmenneske kun har at bøje sig under deres Haand, gør Vejløsheden til en Fortvivlelsens Urskov for ham, der forlod den banede Sti. Men ogsaa Vejløsheden faar Ende. Den fører til en Handling, som synes uoprettelig, hvis ikke noget nyt kan fødes, en ny Skabning, som kan begynde igen...

Det er dette, som Religiøsiteten uden for den katolske Tradition har Mystikens Navn for. Mystiken er for den de Glimt af Klarsyn, der gennemlyner den ribbede Sjæl. Den er Oplevelserne i det Mørke, som rejser sig for Øjnene af den, der ser ned i sig selv som i Verdens dybt skjulte Maskineri, der ubønhørligt drejer Skæbnernes Gang. Hvor sær denne Sjælstilstand kan forme sig, ser man indtrængende skildret i Lauesens Bog. »Angeren er mærkelig«, siger Hovedpersonen, »jeg forstaar den ikke. Naar jeg ser, hvad ondt jeg har udrettet, da er det ikke alt det, jeg angrer, for det hørte dog til det store Liv. Men Angeren er som en Mur, der lægger sig mellem Gud og mig. Den gør mig ikke bedre. Den gør mig mere ensom, den gør mig lille, men Gud bliver større og Livet almægtigere«. Nej, det er rigtigt, at man ikke kan angre det skete, naar Livet er ubønhørlig Tvang. Naar man tvivler om Viljens Frihed, burde Angeren være udelukket. Og saa er den der dog, men omtydet til en Undren over det vældige Liv, som er rigt nok til at lade Skæbner forlise. I Stedet for en brugbar kristen Anger en gold, men betagende Atombevidsthed.

Vejen til den kristne Mystik er en anden. Det er Kærlighedsviljen i Kamp med alt det, der spærrer og svækker. Lauesen selv vil kunne forstaa den. Der findes i hans Bog en prægtig Skikkelse, Fiskeren Thomas, der kommer hjem til Sønderjylland paa en kort Orlov med et Ansigt, som Krigen har vansiret til Ukendelighed. Af hans og hans Hustrus Kærlighed har Forfatteren gjort et stærkt virkende Billede. Om ham hedder det ved hans Bortrejse fra Hjemmet, hvordan han »føler, at Menneskets største Lykke er at drage Omsorg«. Ja, og dette er Frihed. Frihed til at tjene, til at give Agt paa selv det mindste, for at Livet maa blive let for den, man elsker. I Forlængelse heraf findes den sande Mystik.

Marcus Lauesen er sikkert selv indfanget af Determinismens ufrugtbare Mystik. Men naar han i sin Titel minder den kristne Læser om »Vejens« symbolske Betydning, er det kun rimeligt, at denne Læser, for hvem Christus er Vejen, den Christus, der kom for at tjene, peger Forfatteren tilbage til den Vej, hvor det med hans egne Ord er Menneskets største Lykke at drage Omsorg.

H. D. T. Kiærulff.

Pastor Flynns Præstejubilæum.

1906 — 1931.

Helsingør Menighed bereder sig atter til Fest. Sidst var det den nye skønne Kirke, det gjaldt. Denne Gang er det Sognepræsten, som er Festens Midtpunkt. Pastor Flynn har den 6. Maj været Præst i 25 Aar, og vi forstaaer, at hans Menighed føler Trang til at holde Fest. Thi ikke blot er Jubilaren en ualmindelig dygtig og afholdt Præst, men han har endogsaa delt alle disse mange Præsteaar med St. Vincents Menighed i Helsingør. Skal vi være ganske nøjagtige, maa vi trække et Par Maaneder fra; men heller ikke mere. Thi allerede i August Maaned 1906 kom Pastor Flynn til Danmark, som har nydt godt af hans Gerning i al den forgangne Tid.

Pastor F. M. Flynn er født d. 11. November 1881 i Selby (Yorkshire, England) og er Søn af afdøde Grosserer F. M. Flynn og Hustru Margrethe, f. McNulty, begge fra Irland.

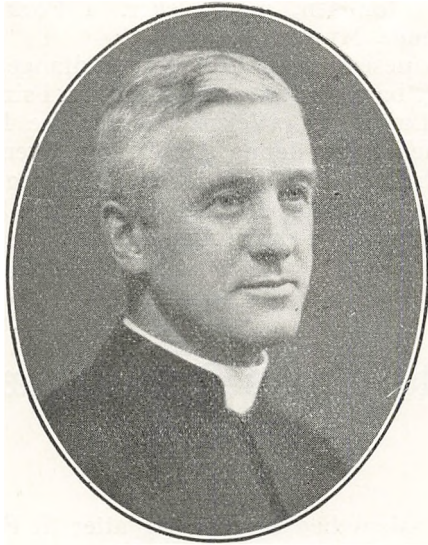
F. gik i Skole i Sheffield, hvor hans Fader havde en omfattende Virksomhed, og begge Forældrene var kendte for deres store Fromhed og Godgørenhed. Fra sine tidligste Skoleaar var F. Ministrant og som saadan i stadig Berø-

ring med St. Vincents Præsterne, som havde Omsorg for det Sogn, hvori Familien boede.

Efter at have afsluttet Elementarskolen i den ualmindelig tidlige Alder af 10 Aar rejste han til Holland for at begynde sine klassiske Studier ved St. Vincents Seminarium, Wernhoutsburg, Holland, sammen med sin nuværende Kapellan, Pastor Kelly.

Hans Studier fik et glimrende Forløb, og han opnaede store Udmærkelser. Syv Aar senere rejste han til Paris for at begynde sit Noviciat hos Lazaristerne. Efter to Aars

Sognepræst Frants Martin Flynn.

Noviciat kastede han sig med stor Iver over Studierne, først det filosofiske, derefter det theologiske Studium, og hans Iver var saa stor, at hans Helbred kom til at lide derunder; han blev nødsaget til at tage sig en fuldstændig Ferie paa næsten to Aar.

Efter at have genvundet alle Kræfter bestod han sine Eksaminer med Glans og blev præsteviet i 1906 af Mgr. Thomas, Ærkebiskop af Teheran (Persien) i Berceau de St. Vincent (Frankrig). Som allerede berettet blev den nyviede Præst — et Par Maaneder efter sin Vielse — sendt til Helsingør, hvor han siden har virket i Kirkens Tjeneste.

I 21 Aar var han Kapellan hos den elskelige gamle Pastor Wattiez. I disse Aar arbejdede Pastor F. ivrigt paa

at skaffe Midler til den nye Kirke, som nødvendigvis maatte afløse det lille Kapel.

Da Pastor Wattiez for fire Aar siden trak sig tilbage, blev Pastor F. udnævnt til Sognepræst i Helsingør og Medlem af det biskoppelige Raad.

Ved Pastor Flynns's Afrejse blev Pastor Flynns gamle Skolekammerat, Pastor Kelly, udnævnt til Kapellan sammesteds, og da begyndte Pastor F. for Alvor at træffe Forberedelser til Opførelsen af Kirken i Helsingør.

Nu staar Kirken der som bekendt, og det er en Glæde for baade Præster og Menighed at kunne fejre Højtideligheden i dette skønne Kirkerum.

Pastor Flynns Venner er legio, ikke blot i Helsingør, men ogsaa i København og mange andre Dele af Landet. Dette skyldes hans store personlige Elskværdighed, hans milde og forstaaende Adfærd overfor alle og hans aldrig svigtende Finfølelse og Takt. Han er en fortrinlig Prædikant og er kendt og skattet som saadan, ikke blot i Helsingør og København, men ogsaa i Sverige og Norge. Han taler et — for en Udlænding — sjælden smukt og korrekt Dansk. Men hans bedste Ros skal det være, at han er Præst med Liv og Sjæl, og at han er Præst mere end noget andet.

Nord. Ugeblad sender Jubilaren en hjertelig Lykønsning og udtrykker Haabet om en fortsat lykkelig og vel-signet Gerning i en uoverskuelig Aarrække.

Pater Leseurs Besøg.

Københavns Katholiker har haft den Glæde i disse Dage at kunne gøre Bekendtskab med en Trosfælle, hvis Livsbane falder uden for det almindelige, nemlig Dominikanerpateren Félix Leseur. Som bekendt var Pateren oprindelig Læge. Selv Fritænker var han gift med en from og intelligent Kvinde, Elisabeth Leseur. Begge søgte de at vinde Ægtefællen for deres respektive Anskuelser; men hvad Dr. Leseurs Logik og Overtalelser ikke kunde udrette, det opnaaede Elisabeth Leseur ved sit gode Eksempel, ved sine Bønner og Ofre. Efter Hustruens Død blev Omvendelsens Naade og tilmed Kaldet til Præste- og Klosterstanden Dr. Leseur til Del.

I et Foredrag, som den nuværende Pater Leseur holdt forleden Dag i Koncertpalæet, fortalte han om Elisabeth Leseur, denne »lysende Sjæl«, denne højt intelligente Kvinde, der blev Guds Redskab til hans Omvendelse.

Ved Prædikenen i Søndags-Højmessens i Jesu Hjerter Kirke talte Pater Leseur om de Helliges Samfund: dets

stridende, dets lidende og dets triumferende Medlemmer, og om, hvad de enkelte Medlemmer af de Helliges Samfund kunde gøre for hverandre. Ogsaa her berørte Pateren, hvad han skyldte den fromme Elisabeth Leseur.

Pater Leseurs Foredrag Mandag Aften i Koncertpalæet hed: »Ægtefælle og Apostel« og var en videre Uddybning af det første.

Axel Sarrild.

St. Josephs Børnehavn.

I. Regnskab over Virksomheden i St. Josephs Børnehavn i Tiden 1. Sept. 1930—1. April 1931.

	Indtægt:	Udgift:
Gaver til Starten.....	4595 50	
Basaren	1620 24	
Aarsbidrag 1930.....	199 00	
Børn fra Børnehaven indbetalt	652 10	
Renter i Banken	127 78	
Indtægt ved Telefonen	1 35	
<i>Ved Starten:</i>		
Inventar		1694 04
Manufakturvarer		274 34
Rengøring, Transporter m. m.		101 44
<i>Driften fra 22.-9.-30—31.-3.-31:</i>		
Leder og Medhjælper		1742 93
Rengøring og Materiale		293 40
Husleje		605 50
Pianoleje		106 00
Telefon		129 10
Assurance.....		3 00
Reparationer.....		8 80
Brændsel		210 40
Kogegas, 2. Kvartal		36 01
Elektricitet, 2. Kvartal		59 03
Mælk til Børnene		197 63
Anskaffelse af Forskelligt		320 03
Medicin		11 50
Vask		36 82
Tryksager og Porto		65 35
	7195 97	5895 32
Tilovers ¹ / ₃ 31		1300 65
	7195 97	7195 97

II. Børnehavnens Virksomhed

begyndtes d. 22. Sept. og har ialt haft 34 Børn. Gennemsnitligt var indmeldt 28—29 Børn; heraf var 12—13 af katolske Forældre.

Frøken Martha Mygind, som med stor Interesse har arbejdet for Børnehavnens Tilblivelse og Drift, blev des-

værre syg d. 4. Febr., og vi maatte derfor i Begyndelsen tage mere Medhjælp og slutteligen antage Frøken Karen Bonne paa 3 Maaneders Prøve som ny Leder regnet fra 15. Marts 1931, desuden er der som Medhjælp Frk. Margrethe Meulengracht, og begge Damer er fra 15. Marts ansat hele Dagen i Børnehaven fra Kl. $6\frac{1}{2}$ — $4\frac{1}{2}$ — dog kommer Frøken Meulengracht først Kl. 9, og Frøken Bonne bor ved Børnehaven.

Sundhedstilstanden mellem Børnene har været ret god; en Uge var der lukket, grundet paa Influenza, efter Stadslægens Ønske.

Børnehaven er nu i de sidste Dage blevet anerkendt af Socialministeriet, og man vil nu kunne ansøge om Statstilskud og Tilskud fra Kommunen, men det vil desværre først virke fra 1. April 1931.

Betalingen for kath. Børn

2,00	Kr. pr. Uge	pr. 1 Elev	+ 0,20	i Brændselspenge,
2,40	»	»	»	2 Søskende
2,60	»	»	»	3 »

desuden gives halve og hele Fripladser, naar det er meget nødvendigt, men dette maa i hvert enkelt Tilfælde sanktioneres af Overinspektionen for Børnehaverne.

Betaling for ikke kath. Børn

2,50	Kr. pr. Uge	pr. 1 Elev	+ 0,20	i Brændselspenge.
4,40	»	»	»	2 Søskende
6,60	»	»	»	3 »

og der gives i intet Tilfælde Friplads til Protestanter.

2 Gange om Dagen faar Børnene varm Mælk.

Der søges at opnaa Sommerophold for Børnene, men dette maa betales særskilt.

I Sygdomstilfælde betales kun $\frac{1}{4}$ af den akkorderede Pris, og i Tilfælde af Udmeldelse i Anledning af Sygdom betales samtidig 14 Dage frem i Tiden.

I Tilfælde af Epidemier følges samme Fremgangsmaade.

St. Josefs Børnehaves Adresse er: Nivaa-gade 1 St.

III. Fremtiden.

Af ovenstaaende Redegørelse vil man se, at St. Josephs Børnehave har haft en god Start. Maaske undres man over, at Antallet af katholske Børn ikke er større. Men man maa da erindre, dels at der ikke maa være en ret stor Afstand fra Børnehaven til Hjemmet, dels at Katholikerne bor ret spredt, og endelig at det endnu kun drejer sig om faa Maaneders begyndende Arbejde. Det ligger i Sagens Natur, at protestantiske Børn altid maa vige Pladsen

for katolske Børn, ligesom der kræves mindre Betaling af disse end af hine. Alt er anlagt paa, at der efterhaanden kun modtages katolske Børn.

Hvad det økonomiske angaar, skal det oplyses, at Bestyrelsen havde haabet paa at kunne opnaa Stats- og Kommunetilskud paa et tidligere Tidspunkt. Det viser sig imidlertid, at der først kan være Tale om at opnaa dette fra 1. April 1931. Tilskuddet betales bagud. Endnu befinder den lille Skude sig altsaa paa det aabne Hav, og derfor beder vi om alle Børnevenners Bistand til at skaffe den en sikker og rolig Sejlads.

Dette sker ved at yde et Bidrag pr. Giro (maanedlig eller pr. Kvartal; aarlige eller een Gang for alle). Bidrag opkræves paa de af Bidragyderne ønskede Tider. Børnehavens Kasserer er Hr. Muremester A. V. Günther, Bangertsgade 11, Kbhvn. N. Post Giro Konto: St. Josephs Børnehave, Kbhvn. N., Nr. 24045. Telefon Centr. 4110.

Fr. Ronge,
Sognepræst,
Formand f. Bestyrelsen.

Pavens Rundskrivelse om det kristne Ægteskab.

Den danske Oversættelse af den store Encyklika »Casti connubii«, som i en Række Numre er blevet offentliggjort her i Bladet, er nu udkommet i et Særtryk paa 68 Sider. Det koster dog kun 25 Øre. Alle Bestillinger skal rettes til **Det Apostoliske Vikariat, Bjerregaards Sidevej 1, Valby.**

Det betydningsfulde Dokument, som hele Verden over er blevet læst med den største Interesse — ogsaa af Ikke-Katholiker — bør være i enhver Katholiks Eje, saa at det kan blive læst og overvejet atter og atter.

Det vil være et smukt Udslag af Katholsk Aktion at arbejde for, at dette Skrift faar den videst mulige Udbredelse.

Birgitte West.

I en Artikel i Søro Amtstidende gennemgaar **Johann Boas** den religiøse Kunst paa Foraarsudstillingen paa Charlottenborg. Vi citerer følgende Ord, som vil glæde alle Birgitte Wests Beundrere og Venner: »...og endelig har Birgitte West en afreven Fresco, et af Udstillingens bedste Billeder, »Mariæ Bebudelse«, et Billede, der virker stærkt

ved sin Renhed, sin Umiddelbarhed og Enkelhed. Den vanskelige Guldteknik i Glorierne er af stor Virkning, og Billedet udstraaler en Harmoni og Afklarethed, som man kun finder den hos de store Mestre.«

Frå Hovedstad og Provins

Pavelig Udmærkelse.

Skatteinspektør K. V. Olsen har modtaget den pavelige Orden »Pro Ecclesia et Pontifice« paa Grund af sit opofrende og uegennyttige Arbejde som Regnskabsfører for det Apostoliske Vikariat. »Nord. Ugeblad« ønsker til Lykke med den smukke Udmærkelse.

Danske Kvinders katholske Forbund

holder sit 3. Landsmøde Søndag d. 10. Maj og Mandag d. 11. Maj. Vi henleder Læsernes Opmærksomhed paa Annoncen (bag i Bladet), som giver nærmere Oplysning om Generalforsamling, offentligt Møde med Foredrag af Mgr. Assarsson, Helsingborg, og Fru Helene Berg samt om en afsluttende Souper.

Det er ikke saa helt faa Aar siden, D. K. k. F. startede, og det har forlængst bestaaet sin Prøve. Det har vist sig at være et saare livskraftigt Forbund, og mange katholske Kvinder er sikkert gennem det blevet vaagne og levende Kristne.

Det er en af Forbundets væsentligste Opgaver at kæmpe imod Tidens Umoralighed. Gud give, at det effektivt maa bidrage til at standse den Bølge af Usædelighed og utøjlet Lidenskab, som Ny-Hedenskabet sender ud over Verden. Vi opfordrer vore kvindelige Læsere til at støtte D. K. k. F. i dets Arbejde paa at værne om den gamle kristne Moral.

St. Michaels Klub.

Mandag d. 20. April afholdt St. Michaels Klub Familieaften, hvortil ogsaa Herrerne var indbudt. Det blev en indholdsrig Aften, hvilket i første Række skyldtes Hr. Pater Nøsens ypperlige Foredrag om »Katholsk Aktion« — et i høj Grad aktuelt Emne.

Der er een Ting, som fremfor alt er Genstand for vor hellige Faders stadig vaagne Omsorg, en Sag, som han selv kalder »Vor Hjertesag«. Og det er den »katholske Aktion«. Alle Kristne skal hver paa sin Maade og efter Evne deltage i det apostoliske Arbejde. Lægmandsaposto-

latet er ingenlunde noget nyt i Guds Kirke. Allerede Apostlene havde deres Medarbejdere blandt Lægfolk.

Vor egen Tid kalder og raaber paa Katholsk Aktion. Pave Pius XI fremhæver stærkt, at »Arbejdere af Lægmandsstanden maa staa hjælpende og supplerende ved Biskoppernes og Præsternes Side.« Et harmonisk Samarbejde mellem Præst og Lægmand er nu mere end nogen Sinde paakrævet. Og naar der opstaar Meningsforskel og Kritik, maa denne aldrig være ukærlig og negativ. Med glad Beredvillighed følger alle, der tjener i den »velordnede Strids-hær« den Parole, der gives ovenfra!

Vi vilde dog handle stik imod den hellige Faders Hensigter, hvis vi hengav os til Diskussioner angaaende den Katholske Aktions Væsen og Gennemførelse og undlod det vigtigste af alt, d. v. s. Aktion, Virksomhed i vor egen Sjel, Udbredelse af Christi Rige i vort eget Liv.

Kirkeindvielse i Slagelse.

Den smukke, nye Vor Frue Kirke i Slagelse staar nu rejst, og Indvielsen vil finde Sted Lørdag d. 16. Maj Kl. 9. Da vil Hans Excellence Biskoppen foretage selve Konsekrationen, medens Indvielsesfesten fejres Søndag d. 17. Maj Kl. 10. Vi faar senere Lejlighed til at bringe Billeder og berette om det nye Gudshus.

Det er ikke længe siden, at Kirkerne i Helsingør og Dalum blev indviet, og nu staar Slagelse for Tur. Maatte dette Tempo fremdeles fortsættes og den aandelige Kirkeudvidelse svare til den, der sker med Kalk og Sten!

»Stella Maris«, Nyborg.

Mandag den 20. April afholdtes en lille Fest paa »Stella Maris«. Patienterne havde skrevet en Revue, som med Priorindens Tilladelse blev opført. Programmet var meget afvekslende: Først blev der præsteret Musik, Sang, Op-læsning, Foredrag, m. m., derefter kom Revuen, der indeholdt mange muntre Hentydninger til det daglige Liv paa »Stella Maris«.

I Aftenens Løb modtog vi flere Telegrammer fra Ind- og Udland. Festen sluttede med Kaffe-bord.

At »Stella Maris« er Idealet af et Hvilehjem, er det maaske overflødigt at bemærke. Men det kunde jo være, at nogle af Ugebladets Læsere ikke vidste, at vi Katholiker er i Besiddelse af dette første Klasses Hvilehjem, hvor der raader Orden, Punktighed og gennemført Renlighed. Her er et Sted, hvor Helbredelse af syge Nervers og andre ikke smitsomme Sygdommes Rekonvalescenter absolut vil finde den Stilhed og Pleje, som de trænger til. Den ud-

mærkede Kost og ikke mindst Søstrenes Omsorg og altid smilende Ansigter gør, at Patienterne ret hurtigt genvinder deres Kræfter og Sundhed.

Maatte disse Linier bidrage til, at »Stella Maris«, meget mere end Tilfældet er, blev benyttet af Katholiker. Hvorfor rejse til Udlandets dyre Kurssteder, naar vi selv har et statsanerkendt Hvilehjem med endog meget lave Priser. Her findes en smuk lille Kirke med en hjertevindende Præst, som altid er rede til at hjælpe og trøste og derfor er en kærkommen Gæst blandt Patienterne.

Chr. R.

Kirke og Politik.

I en Artikel i »Menighedsbladet« kritiserer Professor *J. P. Bang* den stærke Sammenblanding af Religøsitet og ren verdslig Politik, som kom for Dagen ved den lutherske tyske Kirkedag 1930. Han skriver: »Det lader til, at i Tyskland kan ingen kirkeleg Forsamling afholdes uden at udstede flammende Protester mod »Versailles-Diktatet« og saaledes forvilde sig ind paa det politiske Omraade, hvor Kirken som saadan intet har at gøre. Denne Sammenblanding af Religion og Politik er noget af det skæbnesvangreste i vor Tid.«

Professoren kom tilfældigvis til Münster under Afslutningen af det katholske Landsmøde i denne By, og han kan derfor drage Sammenligning: »Søndagen før det sidste tyske opsigtsvækkende Valg traf det sig saadan, at jeg kom til Byen Münster i Westfalen. Det viste sig, at det var den afsluttende Dag for det store aarlige tyske Katholik-Møde. Der var over hundred Tusinde Tilrejsende, hele Byen stod i Mødets Tegn og var om Aftenen pragtfuldt illumineret. Jeg læste om Aftenen Beretningen om de afholdte Taler. Der var i dem ikke en Gnist af politiske Tilkendegivelser; ingen Udtalelser mod andre Folk; naturligvis, hvis man vil kalde det for Politik, at Centrumpartiet ogsaa paa Tinge kæmper for katholske Idealer, saa var der Politik, men det er dog i hvert Fald ikke Politik i den Form, hvor dette Ord ellers tages. Det er Kampen for de religiøse Interesser, det her gælder; ikke Kampen for et Folks politiske Stilling. Det er i højeste Grad bedrøveligt, at man inden for Protestantismen har saa uendelig svært ved at finde den rette Linie her, men idelig blander »Kirken« ind i Døgnets politiske Kampe. . .«

Skriftfædre søges.

Et Kapitel af den stille Reformations Historie.

I »Nationaltidende« kunde man for nogen Tid siden læse:

Kontorer for »Sjælesyge«.

Olga Eggers fortæller om Karakterkultur.

Foreningen »Karakterkultur« indbyder i Aften til Diskussionsmøde i Borups Højskole, hvor Forfatterinden Fru Olga Eggers skal tale.

— Hvad er Foreningens Formaal? spørger vi Fru Eggers.

— Vi vil lære Menneskene at være gode, at hjælpe hinanden over sjælelig Depression, at sprede en lys og lykkelig Stemning omkring sig, svarer Fruen, der straks er Fyr og Flamme.

— I det daglige Liv er de fleste af os straks beredte til at hjælpe Folk, der lider rent fysisk, men de sjælesyge, dem gaar vi udenom, enten fordi vi finder dem besværlige, eller af en vis Finfølelse.

— Hvad vil blive diskuteret paa Mødet i Aften?

— Muligheden for Oprettelsen af Kontorer, hvor Mennesker, der har det ondt, kan henvende sig og faa Støtte, baade rent praktisk — vi kan henvise dem til Steder, hvor de kan faa juridisk Vejledning, finansiel Hjælp el. lign. — og psykisk; paa dette Punkt vil vi først og fremmest søge at være noget for ensomme Mennesker.

Vi vil ogsaa være parate med moralske Raad, hvor vi kan, men først og sidst vil vi gøre alt, hvad vi formaar, for at forstaa dem, der søger os, og indgive dem Troen paa, at hos os kan de trøstigt lette deres Hjerter for Sorg og Bekymring. Vi vilde gerne bringe det saa vidt, at enhver, der gik med Selvmordstanker, kom til os, før han søgte at realisere sin Plan.

Tre af Karakterkulturens Medlemmer har allerede meldt sig og staaer til Tjeneste for Foreningen, saa snart vi kan faa Sagens praktiske Sider i Orden. —

Til Eftertanke.

Man siger somme Tider: Gud revser den, han elsker; det er ikke altid sandt; thi for den, som Gud elsker, er Prøvelser ikke nogen Straf, men en Naade.

*

Gud er endnu hurtigere til at tilgive en bodfærdig Synder, end en Moder, hvis Barn er faldet i Ilden, river det til sig.

*

Den rene Sjæl er en dejlig Rose, og de tre guddommelige Personer stiger ned fra Himlen for at indaande dens Duft.

(*Sognepræsten i Ars.*)

MAJANDAGTEN.

	Søn- og Fesldage	Hverdage
	Kl. 5	Kl. 8
St. Ansgars Kirke	- 7 ¹ / ₂	- 7 ¹ / ₂
Jesu Hjerter Kirke	- 3	- 7 ¹ / ₂
St. Josefs Kirke	- 2 ¹ / ₂	- 7 ¹ / ₂
Immaculatakirken	- 5	- 7 ¹ / ₂
Rosenkranskirken	- 4 ¹ / ₂	- 4 ¹ / ₂
Assumptionskapellet	- 8	- 8
St. Annæ Kirke	- 7	- 7 ¹ / ₂
St. Andreas Kirke	- 6	- 6
Sakramentskirken	Mandag, Onsdag, Fredag efter Messen Kl. 8 om Morgenen.	
	Tirsdag, Torsdag, Lørdag Kl. 8 Aften.	

Danske Kvinders Katholske Forbund

afholder sit **3die Landsmøde** Søndag den 10. Maj og Mandag den 11. Maj i København.

Hans Excellence Biskoppen har tilsagt sin Nærværelse begge Dagene.

Generalforsamlingen finder Sted Søndag den 10. Maj Kl. 19 (7) i »Vesterhus, Vestervoldgade 115.

Offentligt Møde Mandag den 11. Kl. 19 (7) i »Borgernes Hus«, Rosenborggade 1, hvortil Adgang er gratis.

Mgr. Assarsson, Helsingborg, vil tale om: »Vår vigtigste forsvarsfråge«.

Cand. phil., Fru Helene Berg: »Kærlighed«.

Alle, baade Kvinder og Mænd er velkomne.

Efter Foredragene selskabeligt Samvær med Souper, hvortil Adgangskort à 3 Kr. 75 Øre pr. Kuvert faas i Sekretariatet, Upsalagade 18², i Katholsk Boghandel, Stenosgade 3, og hos Frk. Martha Holler, Enighedsvej 2, Charlottelund indtil 8. Maj.

A.C. Onsdag den 6. Maj Kl. 8 *Pastor Max Osterhammel: Katholsk Fremtid i Danmark.*

Gæstekort faas hos: stud. jur. Peder Olav Hansen, Odensegade 4³ (tr. pr. Telf. Byen 1149 x, 6—7). Fru Bodil Plate Petersen, Humlebækgade 8², Telf. Taga 4603. Stud. med. Svend Erik Odgaard, Øster Farimagsgade 10⁸ (tr. pr. Telf. Byen 1149 x, Kl. 6—7)

**Husk at reservere Søndag d. 21. Juni
til St. Knudsfesten i Ringsted!**

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes:

to Enepiger; en Stuepige; en Barnepige; en ung Pige i Huset; Formiddagshjælp.

Plads søges:

af en Kontormand; Husholdningsselev; Tøffelmager i Randers; Skrivning eller lign. i Hjemmet eller ude af en Dame.

Ansøgning med ev. anbefalinger sendes sammen med Paategning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13. Kbhn. K.

Det bringes i Erindring, at **Kransekort** og **Messekort** faas ved alle Kirkerne. Indtægten ved Salg af Kransekort fordeles mellem Vincentsforeningens 5 Konferenser.

Kirkelig Kalender.

3. Maj S. Korsets Genfindelse.	10. Maj S. 5. Sønd. e. Paaske.
— 4. Sønd. e. Paaske.	
4. — M. Monica.	11. — M. Bededag.
5. — Ti. Pius V.	12. — Ti. Nereus, Achilleus, Domitilla og Pan- cratius. — Bededag.
6. — O. Johannes Evange- lists Martyrium.	13. — O. Vigilie. — Bededag.
7. — T. Stanislaus.	14. — T. Christi Himmelfarts Dag.
8. — F. Ærkeengelen Mi- chaels Aabenbarelse.	15. — F. Johannes Baptist de la Salle.
9. — L. Gregor af Nazianz.	16. — L. Ubald.

Ugens Messebønner.

3. Maj S. Korsets Genfindelse (900—730); 2. Sæt Bønner: Søndagen (587—427), 3. Sæt Bønner: (ikke i Højmessen) Alexander I, Eventius, Theodulus og Juvenal (900—731). Slutningsevangelium: Søndagens (588—428).
4. — M. Monica (904—734).
5. — Ti. Pius V (905—735).
6. — O. Johannes Evangelists Martyrium (905—735).
7. — T. Stanislaus (907—737).
8. — F. Ærkeengelen Michaels Aabenbarelse (907—737).
9. — L. Gregor af Nazianz (908—738).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udg. af *Messebogen* (1926), det andet den gamle Udg. (1907).

Jesu Hjerter Kirke: den 1., 2. og 3. Maj!

I Anledning af de 8 kanadiske Martyrers og Kardinal Robert Bellarmins

Helgenkaaring den 29. Juni 1930

holdes en Tredages Mindehøjtidelighed den 1., 2. og 3. Maj.

Mariakongregationen for Mænd har Fælleskommunion Søndag d. 3. Maj Kl. 8^{1/2} i Jesu Hjerter Kirke.

Rosenkranskirken. Mariakongregationen har Møde Mandag den 4. Maj Kl. 7^{1/2} Aften i Forbindelse med Majandagten. Søndag den 10. Maj Fælleskommunion i Messen Kl. 8.

Sakramentskirken.

Firmelse (ikke Søndag den 3. Maj, men) Christi Himmelfarts Dag den 14. Maj.

St. Ansgars Kirke. Mødreforeningens Møde, Tirsdag d. 5. Maj bortfalder.

I Stedet holdes et Møde Søndag d. 10. Maj Kl. 3 Efterm. i St. Josefs Søstrenes Huskapel, Østerbrogade 7 D.

Conventus missionariorum insulæ Selandiæ erit die 11. mensis Maji loco ac tempore assuetis.

Katholsk Klub holder Plenarmøde paa Hotel Cosmopolite, St. Kongensgade 1, Onsdag d. 6. Maj 1931 Kl. 20 med følgende Dagsorden: 1) Medlemsoptagelse. 2) Beretning for Saisonen 1930/31. 3) Regnskab for 1930/31 forelægges til Godkendelse. 4) Stadfæstelse af Beslutning paa Medlemsmøde 3. 12. 30. 5) Beretning fra Bureauerne. 6) Valg af Bestyrelse. 7) Eventuelt.

Bestyrelsen

FREMMEDESPROGTRYKKERIEF «ATHENE» (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

79. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Bogladre og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 S Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. årligt. — Redaktør: Pastor Cay Benzon, Nørrebrogade 27, 1. bhvn N. Tlf. Nora 239 x. Træffes som Regel bedst alle Hverdage (undt. Tirsdag) Kl. 5-6. Der kan ogsaa gives Besked pr. Tlf. Byen 6505.

Nr. 19.

Søndag den 10. Maj

1931

INDHOLD: »En Søndagsmesse mere eller mindre. — « — Virgo Prædicanda. — Kristendommens Morgengry i Efesus. — Skytsengelen. — † Professor Angul Hammerich. — Danske Kvinders katholske Forbund. — Fra den vide Verden. — Fra Hovedstad og Provins. — Brevkasse. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

„En Søndagsmesse mere eller mindre. — ”

Der kommer nogen og siger til mig: »Kirken er for streng, naar den forlanger, at vi skal overvære Messen hver eneste Søndag og befalet Helligdag, og oven i Købet betragter det som en Dødssynd, naar vi — blot en enkelt Gang — forsømmer Messen. Tænk Dem et Menneske, der Søndag efter Søndag kommer til Messe, men saa for en Gangs Skyld gør en Undtagelse (»I Dag vil jeg sove længe«, eller »I Dag vil jeg med et tidligt Tog i Skoven«): Dette skulde være en Dødssynd?

Naar man staar over for en saadan Udtalelse, maa man indrømme: Der er noget, som er forkert. Det forkerte ligger imidlertid ikke i Kirkens Opfattelse, men i den lunkne Katholiks Undervurdering af Søndagens Hellighed.

Idet jeg da vender mig til den misfornøjede Kirkegænger, spørger jeg: Hvorved adskiller Søndagen sig fra Hverdagen? Blot derved, at det er en Hviledag? Sikkert ikke.

Er det ikke først og fremmest, fordi det er »Herrens Dag?« (dette er i øvrigt den oldkirkelige Benævnelse for Søndagen og findes allerede i Johannes's Aabenbaring [I, 10].) Saa vidt er vi enige. Vel, hvorved gør vi nu Søndagen til Herrens Dag? Mon ikke derved, at vi paa denne Dag bringer ham en ganske særlig Hyldest og Tilbedelse? Og hvori skal denne særlige Tilbedelse bestaa? Det er det hverken din eller min Opgave at afgøre. Thi baade du og jeg tilhører en Kirke, og denne Kirke har allerede paa Apostlenes Tid bestemt, hvorved Søndagen i Særdeleshed gøres til Herrens Dag. Vi læser i den hellige Skrift, hvorledes den ældste kristne Menighed kom sammen paa den første Dag i Ugen til »Brødets Brydelse« (se f. Eks. Apostlenes Gerninger II. 42; XX, 7.).

Det har altid været indlysende, at intet bedre kan hellige Søndagen end Deltagelsen i den helligste af alle Handlinger: Messeofret. Eller synes du, at vi kan nøjes med mindre, saalænge der iblandt os er en Præst, der kan frembære Ofret? Eller mener du, at dette kan være dig, der dog er Medlem af Kirken (og af dette eller hint Sogn) uvedkommende? Det er Menigheden, der sammen med Præsten frembærer Ofret, og hvis du ikke føler, at du maa være med, da er det jo, som om du stillede dig selv uden for Menigheden. Og hvis alt det, der her er sagt, gælder den enkelte Søndag, gælder det folgeligt alle Søndage. Eller hvilken Ret har du til at betragte den ene Søndag som mindre hellig end de andre? — Endnu to Ting følger af de her fremsatte Tanker: 1) at man handler imod Søndagens og Messeofrets Hellighed, naar man selvforskyldt kommer for sent (selv om det kun er faa Minutter) til den hellige Messe; 2) at man saa vidt muligt bør komme til Højmessens, som er Menighedens offentlige Højtideligholdelse af Herrens Dag.

Er Kirken for streng? Nej, men Kirken er konsekvent. Hvad vi skylder Gud paa den ene Søndag, skylder vi ham ogsaa paa den anden! C. B.

Virgo Prædicanda.

Dale, o valde decora . . . . .
(Brev. Rom.)

Hellige Jomfru, som højt over alle
Englenes Skarer i Himmelens Glans
Troner, mens salig al Skabning Dig falde,
Draget imod Dig med Sind og med Sans;

Se, vi til fode Dig ydmygt mon falde,
fletter af Lovsang og Hymner en Krans:
Hil Dig, Du fejre, decoraque valde,
Dvælende evigt i Fryd, som er hans,

Hvem Du lykfsaligen bar ved dit Hjerte,
Skue lod Lyset i Bethlehems Dange.
Selv har han sat Dig til Lise for Smerte,

Sorrig og Vaande i Taarernes Dal.
Giv da os alle, som stride, at gange
Hjem til hans Helligdoms lysfende Gral.

Rom, Daaren 1931.
p. 2.

Kristendommens Morgengry i Efesus.

Det var vistnok i August Maaned 53 e. Chr., at tre Teltmagere indtraf i Efesus efter en Sørejse over det ægæiske Hav. De kom fra Korinth, og den ene af dem, Folkenes Lærer Paulus, var paa Vej til Jerusalem, medens de to andre, Ægteparret Akvilas og Priscilla, vilde slaa sig ned i den store Handelsby paa Lilleasiens Kyst, vel sagtens for dér at starte en ny Forretning. Indtil Skibet var sejlklart igen, benyttede Apostlen sine Fritimer paa sædvanlig Maade. Der var nemlig i Byen en jødisk Koloni med et Forsamlingshus. Den opsøgte han for at gøre sine Stammefrænder bekendt med Christus og hans Lære. De nye Tan-

ker vakte Interesse, og Jøderne bad Paulus om at forlænge sit Ophold. Men han sagde nej og rejste videre, efter at han dog først havde lovet: »Jeg skal nok komme tilbage igen til jer, om Gud vil.« »Om Gud vil« var ikke nogen Talemaade. Thi allerede to Aar før havde han haft i Sinde sammen med nogle Ledsagere at prædike Evangeliet i disse Egne. »Men det fik de ikke Lov til af Jesu Aand.« Paulus skulde først virke ovre i Europa, i Makedonien og Grækenland. Denne Gang var det nu virkelig Guds Plan og Agt, at Troens Lys blev tændt i Efesus. Antagelig i Oktober-November 54 kom nemlig Hedningenes store Apostel tilbage og udfoldede i næsten tre Aar en beundringsværdig Virksomhed som Lærer, Undergører og Christi Stridsmand, der maatte døje meget for sin Sag.

Dog, som det plejer at gaa i Guds Rige, ogsaa her sørgede Forsynet for, at Jordbunden tilberedtes, før Sæden blev udstrøet. I de Maaneder, i hvilke den h. Paulus først valfartede til den By, hvor hans Mester og Herre havde lidt Døden paa Korset, og derefter holdt Visitation i alle de kristne Menigheder i Galatien og Frygien, som han i tidligere Aar havde grundlagt, ankom der nemlig til Efesus en Jøde ved Navn Apollos. Hans Slægt hørte hjemme i Aleksandria ved Nilmundingen, et Sæde ikke blot for Oldtidens Handel, men ogsaa for Videnskab. I denne Bys Skoler var han blevet en fremragende Taler og Ekspert i det Gamle Testaments Skrifter. Blandt hans Lærere maa der have været en Discipel af Johannes Døberen, der begejstrede ham stærkt for Christus. Men han havde hverken hørt om de hellige Sakramenter eller om de specifik kristne Sandheder, som f. Eks. Christi Sonoffer paa Golgatha. Ivrig og fyrig som han var, begyndte han at optræde offentligt i Jødernes Synagoge i Efesus.

Da traf det sig, at »Medlemmer af den katholske Aktion« paa den Tid, — de før nævnte Kristne Akvilas og Priscilla, — overværede et af de Møder, hvori Apollos talte. De greb straks Lejligheden, tog sig af ham og forklarede ham Christi Lære nøjagtigere. Resultatet blev, at den vide- og frelsebegærlige Mand fik Lyst til at rejse over til Grækenland, hvor der var blomstrende kristne Menigheder. Hans nye Venner forsynede ham med Anbe-

falinger til Trosfællerne paa den anden Side Havet, og saa forlod han Efesus igen. Det varede ikke længe, før han kom til at spille en vigtig Rolle blandt de Kristne i Korinth, som maatte forsvare sig mod Jøderne. Han gendrev nemlig disse offentligt med stor Kraft og efterviste ved Hjælp af Skrifterne, at Jesus var den forjættede Messias.

Det var ikke nogen Overdrivelse, naar Paulus's Rejsefæller blev kaldt »Medlemmer af den katolske Aktion«, d. v. s. Lægfolk, der efter Evne og paa deres Vis understøtter Christi beskikkede Sendebud ved Udbredelsen af Evangeliet. Den Helligaand selv har rejst dem et Mindesmærke i det Nye Testamente, hvor de omtales flere Gange og roses for deres Nidkærhed og Ofre for den gode Sag. Da Paulus i Marts Maaned 52 fra Athen var kommet til Korinth, sluttede han sig til dette Ægtepar, som en kejserlig Befaling havde forvist fra Rom, og da de drev det samme Haandværk, nemlig Teltmageri, som han, blev han hos dem og arbejdede paa Hverdagene i deres Værksted for at tjene til Livets Ophold, medens han hver Sabbath indlod sig i Samtaler i Synagogen og overbeviste baade Jøder og Grækere. Fra denne Tid af finder vi de to overordentlig virksomme for den kristne Tros Udbredelse. I Korinth, i Rom og i Efesus blev deres Hus Midtpunkt og Samlingssted for de Kristne og dem, der vilde blive det. I Romerbrevets sidste Kapitel kalder Apostlen dem: »mine Medarbejdere i Christus Jesus, som har vovet deres Hals for at frelse mit Liv, og hvem ikke blot jeg, men ogsaa alle Menigheder er taknemmelige. Hils Menigheden i deres Hus«. —

Det var altsaa disse fortræffelige og elskelige Mennesker, der som en Slags Forløbere beredte Paulus Vejen i den store By. Nu kunde Apostlen selv komme og gøre Efesus til et Hovedsæde for Kristendommen. (Slg. Apostlenes Geringer 18. Kap.)

F. K.

Skytsengelen.

Det nyforlovede Par stemte ikke rigtig overens, naar Talen var om Religion. Begge var de Katholiker, men medens Anna var ivrig og ikke vilde vige en Fodsbred fra

det, som hun vidste var Sandheden, var Richard overlegent ligegyldig. Han sagde hende ikke imod, bøjede endogsaa tit af og gav hende Ret — af Magelighed og for at slippe for de kedelige Drøftelser og komme ind paa behageligere Emner. Anna forstod godt Stillingen, og hun ønskede inderligt, at der maatte ske noget, som kunde tvinge ham i Knæ for Gud; thi hun skælvede ved Tanken om, at Herrens Ord »de lunkne vil jeg udspy af min Mund« kunde komme til at passe paa ham.

En Dag talte man om Skytsengelen, hvor beroligende det er for hvert enkelt Menneske at have sin særlige Vogter og Beskytter hele Livet igennem. Richard smilede. »Min tapre Anna behøver ikke saadan en vinget Beskytter,« sagde han, »hun skal nok klare sig selv.« »Hvor taler du taabeligt, Richard,« svarede hun, »hvordan skulde jeg, selv om jeg var stærk som en Amazone, værgе mig mod usynlige Farer, som jeg hverken føler eller aner noget om?« »Hvor er du klog,« sagde Richard og smilede igen, »bare jeg havde saadan en Aand, der stod paa Post for mig. Min informerer mig ikke saa nøjagtigt.« Anna saa alvorligt, næsten bedrøvet paa ham. »Nej, for du kender ikke din Skytsengel. Det er med Engle som med Mennesker; man maa omgaas dem, lære dem at kende.«

Richard svarede ikke; han vilde ikke fornærme sin forlovede, og desuden sagde Annas Moder i det samme, at nu skulde de alle paa en lille Udflugt.

Der var saa smukt ude paa Bakkerne. Vejret var varmt, men ikke rigtig paalideligt, og der kom enkelte Lynglimt. Man begyndte at tale om Hjemturen. Forældrene foretrak at blive paa Stedet — de var under Tag — og se Tiden an; men Anna og Richard, navnlig Anna, mente, at de nok kunde være hjemme, inden Uvejret brød løs, og saa gik de to ned gennem Skoven. Uvejret kom nærmere, Himlen blev mørk, Lynene glimtede gennem Træerne, og Tordenen buldrede, mens Regnen faldt i stride Strømme. De unge Mennesker søgte Ly under et Grantræ.

»Bare vi var blevet deroppe,« hviskede Anna, »jeg er ked af, at jeg var saa egensindig.«

»Det er en Trøst, at vi er sammen,« sagde Richard og lagde beskyttende sin Arm om hende.

Da lød der et Brag, efterfulgt af en raslende Larm. Anna gav et Skrig, og med Forfærdelse saa de, at en Træstamme lige ved Siden af dem var spaltet. De skælvede begge, og Anna mumlede den gamle Barnebøn: »O, du min Skytsaand, Guds Engel, o vig ikke fra mig!« Uvejret blev ved; Elementernes Rasen syntes særligt at gaa ud over den Plet i Skoven, hvor de forlovede befandt sig.

Anna lukkede Øjnene, og Richard lænede sig viljeløs til en Granstamme.

Pludselig, som paa Kommando, saa de begge op mod Træets Grene. »Ser du hans Vinger,« hviskede Anna hemmelighedsfuldt, »han beskytter os, jeg ved det.«

Richard tav; men han trykkede hendes Arm, som om han vilde sige: »Jeg føler det samme,« og da de nogen Tid efter vovede sig frem af deres Skjul, saa de med Gru, hvilke Ødelæggelser det nu bortdragende Uvejr havde anrettet rundt om, og hvor nær Døden havde været dem. Underligt var det at se, at netop dette Grantræ var helt uskadt.

Da greb en ny Erkendelse den unge Mand. Han tænkte paa Annas Ord: »Se Englens Vinger«, og Forstaaelsen gennembølgede ham — eller var det maaske Naaden?

Anna saa Forandringen i sin forlovedes Ansigtstryk. Hun glædede sig, men tav, og saa gik de sammen hjem ad de opblødte Veje. Forældrene var imidlertid ogsaa kommet hjem, kørende; de havde været bekymrede for de unge, og disse fortalte nu om deres sælsomme Oplevelser — dog kun de ydre Omstændigheder. Alle var trætte og udmattede, som man bliver efter store legemlige eller aandelige Anstrengelser.

Da Richard ved Afskeden var et Øjeblik ene med Anna, hviskede han næsten ydmygt til hende: »Kæreste, skriv din Bøn til Skytsenglen op til mig; jeg vilde gerne lære den!«

Ved A. M. O.

---

† Professor Angul Hammerich.

Ved Professor Angul Hammerichs Baare bør vi katolske Kirkemusikere flette en smuk Mindekrans til hans Ære. Denne flittige Mand med det elskelige, muntre og ligevægtige Gemyt nød som Forsker stor Anseelse her og i Udlandet. Ogsaa i katolske Kredse var han godt kendt paa Grund af sin Interesse for gammel Kirkemusik. Ofte er jeg ved Samarbejde med ham bleven imponeret over hans Begejstring for Koral og middelalderlig Musik, da jeg i flere Semestre paa Universitetet stod ved hans Side for som Sanger og Korleder for St. Ansgars Kirkekor at give Prøver paa gregoriansk Koral og flerstemmig Kormusik fra Middelalderen. Professor Hammerich var altid taknemmelig anerkendende for vore Ydelser baade paa Universitetet, i Oldskriftselskabet og navnlig i »Internationalt Musikselskab«, hvor vi sang for et udsøgt Selskab af videnskabe-

lige og kunstneriske Kredse, og hvor vi navnlig maatte synge Prøver paa Sekvenser og Hymner fra Absalons og senere Tidens Musik, som han har gravet frem og samlet i: »Musik-Mindesmærker fra Middelalderen i Danmark« og udgivet paa flere Sprog. Det var ejendommeligt hos denne saa sindige og rolige Forsker at iagttage den Skarphed, hvormed han fordømte den Vandalisme, hvormed man her i Danmark havde ødelagt saa mange kirkelige Nodebøger fra katholsk Tid, saa at Resten for største Delen kun er enkelte Blade. Men ligesom han saa skarpt udtrykte sin Harme over Tabet af den store Rigdom af de liturgiske Bøger, saaledes straaede der en egen from Stemning mig i Møde fra hans begejstrede Sind, der betog mig, da han paa det kgl. Bibliothek fra Kiels Universitet havde laant den smukt haandskrevne Bog med hele Officiet for Knud Lavard i Tekst og Noder, fremhævende, at det var det eneste danske Haandskrift fra Middelalderen af liturgisk Indhold »i helt bevaret Stand«, beklagende, at det var kommet i tysk Eje, fyldt, som det er, med de skønne, særprægede Melodier.

Det er Professor Hammerichs store Fortjeneste, at han ved sit interesserede Arbejde har gjort det muligt, at Andagten til Ære for hellig Knud Lavard hvert Aar i Januar Maaned kan blive fejret saa smukt i Jesu Hjerter Kirke, hvor de gamle Sange bliver sunget, som forhen aarlig lød i Ringsted Kirke. Professor Hammerich overværede som sædvanlig ogsaa i Aar denne Fest med Interesse og from Andagt. Han har saaledes lagt Grunden til ny Granskning i dansk katholsk Kirkesang, som vi nu kan bygge videre paa.

Den kære Gud lønne ham for hans fromme Flid og lade ham synge de himmelske Hymner til den Eviges Ære sammen med de himmelske Hærskarers Kor.

J. Hammermüller.

Danske Kvinders katholske Forbund

holder — som i dette Blads forrige Nr. omtalt — sit 3. Landsmøde, og, som i de gentagne Annoncer anført, finder dette Sted Søndag den 10. Maj Kl. 7 Aften i »Vesterhus«, Vestervoldgade 115, og Mandag Aften Kl. 7 i »Borgernes Hus«, Rosenborggade 2.

Søndag Aften er det Generalforsamlingen, det gælder, og hertil har alle de tilsluttede Foreningers Med-

lemmer samt alle Forbundets Enkeltmedlemmer Adgang. Her vil blive rig Lejlighed til paa nært Hold at gøre sig bekendt med Forbundets Arbejde.

Maatte dette Arbejde endnu ikke staa helt klart for nogle af vore katholske Kvinder, saa hør, hvad vort Program og vort Formaal gaar ud paa:

Vi vil støtte Kirken og dens Arbejde for Sjælenes Frelse paa de Omraader, hvor Kvinder er særlig egnet til at arbejde med.

Vi vil efter Mulighed og Hensyn til danske Forhold søge at fremme saadanne Virksomheder herhjemme, der med Held er sat i Gang blandt katholske Kvinder i andre Lande.

Vi vil søge at vække danske katholske Kvinders Interesse for Samfundsspørgsmaal, til ikke at lukke sig ude, men indtage deres Plads som Katholiker i Samfundet, og tillige oplyse dem om deres Pligt til at gøre deres Indsats i socialt Arbejde.

Som et Led af en Verdensliga paa snart 30 Millioner katholske Kvinder aabne Vej for stedlige katholske Foreninger til paa en nem Maade at være med i et Verdensarbejde, uden at de derved ofrer det allermindste af deres specielle Opgaver og Virkemaade, og til at give danske katholske Kvinder Lejlighed til at afbetale paa den Taknemmelighedsgæld, vi staar i for det, vi har modtaget fra Katholiker i andre Lande. Vi vil til Kirkens Gavn gøre Brug af den Frigørelse, Nutidskvinden har vundet.

Ikke sandt, her er vel nok Brug for hver eneste kvindelige Skulder og Ryg, om alt dette skal naas! Den enkeltes Initiativ kan være saa udmærket, det vil, men hvor bliver dette ikke forstærket og virkningsfuldt, naar det udnyttes i maalbevidst Fællesskab med dem, der er besjælede af den bedste Vilje til at gøre det frugtbringende. — Fortærsket! — ja, vel nok — men aldrig trivial bliver den Sætning: »Vi kan alt, naar vi løfter i Flok!«

Mandag Aften er der »Offentligt Møde«; her vil Msgr. Assarsson fra Hålsingborg tale om: »Vår viktigaste försvarsfråga« og cand. phil. Fru Helene Berg om »Kærlighed«. Til dette Møde er alle, saavel Mænd som Kvinder, velkomne, og Adgangen er gratis.

Det er ikke noget nyt, at Forbundet bestaar af katholske Kvinder fra alle Samfundslag, her er ingen Standsforskæl. Lad det nu i Dag og for alle Tider blive slaat fast: Vi er katholske Kvinder, det er vort eneste Prædikat, og vi vil hjælpe hverandre frem ad Dagens möj-somme Slid mod de Idealer, der giver Livet dels relte Værdi.

M. L.

Fra den vide Verden

Inddeling af det norske Vikariat.

»*Osservatore Romano*« (af Onsdag den 1. April) har følgende Meddelelse om Inddeling af det Apostoliske Vikariat i Norge: »Det Apostoliske Vikariat i Norge bliver inddeelt i tre Dele. Syd-Norge bliver det Apostoliske Vikariat for Oslo, medens der oprettes en Mission for Midt-Norge og en for Nord-Norge.

Skilsmiselloven paa Trinidad.

Regeringen paa Trinidad har fulgt de andre Landes Eksempel og ligesom disse nu udstedt en Lov om Ægteskabsskilsmisse. Denne er her paa Øen blevet modtaget med stærk Protest baade fra katholsk og anglikansk Side. Ogsaa de herboende Hinduer har sluttet sig til Protesten. En vældig Massedemonstration har fundet Sted. 15,000 Mennesker deltog i denne. Der vedtoges en Resolution, hvori fremhæves, at Loven støder an mod den religiøse Overbevisning hos et stort Flertal af Befolkningen, og at der ikke, slet ikke forelaa nogen Nødvendighed for Udstedelsen af en saadan Lov. Resolutionen er underskrevet af Ærkebiskoppen af Port of Spain, den anglikanske Biskop og Brahminerne.

I Staten New York forkastedes et Lovforslag, som lavede om paa den bestaaende Skilsmisellov, saaledes at der lettere kunde opnaas Skilsmisse, med et Stemneflertal af 106 mod 30. I Lovforslaget stod der bl. a., at en femaarig forsættelig Ophævelse af Samlivet var Skilsmissegrund.

Fra Hovedstad og Provins

St. Vincentsforeningens 2det Generalmøde

afholdtes den 26. April ved Rosenkranskirken. Hans Excellence Biskoppen var til Stede, foruden Sognepræsten, Pastor Bernh. Jensen og elleve Medlemmer. Efter Indledningsbøn

og Oplæsning af Bogen om Ozanam, lededes Mødet i Formanden, Hr. Murermester A. V. Günthers Fraværelse paa Grund af Sygdom, af Lokalraadets Sekretær, Hr. V. Monnet, der bød Velkommen og udtrykte Vincentsbrødrenes Glæde over, at Biskoppen havde fundet Tid og Anledning til at vise sin velkendte Interesse for Foreningens Anliggender ved at deltage i dette Møde. Protokollen fra forrige Generalmøde oplæstes, og der blev aflagt Beretning fra de forskellige Konferencer for Tiden siden sidste Generalmøde. Kollekten ved Mødet indbragte Kr. 20,33.

Til Slut blev Biskoppen anmodet om at henvende nogle opmuntrende Ord til de tilstedeværende, hvilket Hs. Excellence gjorde paa en meget ligefrem Maade ved hyggeligt konverserende at diskutere de forskellige Problemer med Vincentsbrødrene. Biskoppen var af samme Mening som Generalraadet i Paris, at Sognepræsterne ikke burde være Kasserere i Vincentsforeningens Konferencer, men derimod gerne Uddelere af Kassens Midler. Biskoppen omtalte at have bragt i Erfaring, at Personer, der havde henvendt sig til ham om Hjælp og havde faaet Hjælp, bagefter viste sig ufortjente til Hjælpen; dette kunde forebygges ved at henvise saadanne Personer til deres paagældende Vincentskonference, som undersøger Forholdene i Hjemmene, eller ved Forespørgsel hos Københavns Understøttelsesforening. — Til Trods for den nuværende Ungdoms Optagethed af dens forskellige Sportsforeninger burde dens Interesse dog søges vakt for Vincentsforeningen. Nye Medlemmer burde vindes og Kendskab til Foreningen udbredes, f. Eks. ved at der i de Sognekirker, ved hvilke der afholdes Generalmøde efter Højmessens, ialt 4 Gange aarlig, fra Prædikestolen omtales Foreningen og dens Virksomhed. Endelig bemærkede Biskoppen, at hvis ikke det netop var saa god en Sag, Vincentsforeningen virkede for, vilde den forlængst være falden til Jorden, og opmuntrede Medlemmerne til at fortsætte deres Barmhertighedsarbejde for i Lighed med, hvad der finder Sted i det mørkeste Afrika og andre Steder i Missionsmarken, ved at gøre godt mod Legemet at søge at paavirke Sjælen. Mødet sluttede med den biskoppelige Velsignelse.

Grosserer C. B. Lohrer 70 Aar.

Torsdag den 30. April fyldte Grosserer C. B. Lohrer 70 Aar. Vi beklager, at vi ikke har vidst det i Tide og derfor maa komme luskende med Gratulationen post festum. Men det er ikke mindre hjerteligt ment for det.

. Fødselaren er Elev fra Andreas Kollegiet og sikkert et af de ivrigste Medlemmer af Kollegianersamfundet. Gros-

serer Lohrer har altid været en usædvanlig frisk og levende Personlighed.

Sin Kærlighed til Kirken har han vist bl. a. ved at være med i alt, hvad der vedrører katolsk Kirke- og Menighedsliv i Hovedstaden. Man kan overhovedet ikke godt tænke sig en større katolsk Fest i København uden Gros-serer Lohrers elskværdige og statelige Skikkelse.

Hr. Lohrer var Medstifter af Foreningen »Unio« og forblev en af Foreningens mest trofaste Medlemmer, saa-længe den bestod, d. v. s. i ca. 44 Aar. Særligt maa frem-hæves Hr. Lohrers virksomme Interesse for Ansgariusfor-eningen; i denne Forbindelse kan vi oplyse, at Hr. Lohrers Fader var Hovedkommissionær for Nord. Ugeblad.

De bedste Ønsker om endnu mange lykkelige Aar.

St. Albani Klub, Odense.

Den 27. April afsluttede Klubben en meget lovende Sæ-son med en Aften, hvis Foredragsholder var ingen ringere end den for sin oratoriske Begavelse bekendte Pastor Fiedler, Randers.

Emnet var, som allerede tidligere bebudet: »Kapita-lisme, Socialisme, Kommunisme og den kathol-ske Kirke. Et Emne, som særlig i denne Tid maa siges at være højaktuelt. Den store Tilslutning, ogsaa af ander-ledestroende, er det bedste Bevis herfor.

Formanden, Hr. Aage Petersen, aabnede Mødet, idet han hød den store Forsamling Velkommen, udtalte et sær-ligt Velkommen til P. Fiedler og Gæsterne, hvorpaa han gav Ordet til Pastoren.

Til et udførligt Referat af Foredraget vilde Redaktøren sikkert ikke kunne afse Plads i Ugebladets Spalter; her skal kun forsøges i korte Træk et Resumé af dets Indhold.

Pastoren betonedede i sin Indledning, at han ikke vilde polemisere, men behandle Emnet rent socialøkonomisk.

Kapitalisme er den altbeherskende Magt, som kun har eet Maal, dette: at formere sig. Midlerne dertil er den lige-gyldige, blot Maalet naas.

Pastoren viste ved Eksempler, hvorledes man ved en Haandbevægelse standser Virksomheder, hvorved Tusinder af Arbejdere mister Arbejds muligheden, blot fordi den ikke er rentabel, hvorledes man i store kornproducerende Lande afbrænder hele Kornhøsten for at holde Priserne oppe. Han viste Forskellen paa de usle Arbejderboliger og — de luksuriøst udstyrede Boliger i de store Industricentrer, hvorledes Rationaliseringen af Industrien trykker det min-dre Haandværk ned i et Proletariat og skaber en kata-strofal Arbejdsløshed.

Naar et Menneske fødes, har det en naturlig Ret til

Livet, ja, den katolske Kirke kræver jo endog Ret til Livet adskillige Maaneder før Fødslen; med Retten til Livet følger ogsaa en Ret til en menneskeværdig Tilværelse. Denne naturlige Ret er der Millioner af Mennesker, der ikke har uden for Danmark. Socialismens, Kommunismens og alle andre »Ismer« bærende Idéer er Retfærdighed, den retfærdige Fordeling af alle Livets Goder. Theoretisk er det godt og rigtigt, men i Praksis er det ikke gør ligt; endnu har ingen kunnet sige, hvorledes Idéen skal udføres i Praksis. Den katolske Kirke anerkender fuldt ud det gode og store Arbejde, Socialismen har gjort for at forbedre Samfundsforholdene, men Faren derved er, at Socialismens Stiftere var Atheister. Til Trods for, at Religionen erklæres for at være en Privatsag, bliver Religionen dog modarbejdet, idet man paa denne Maade mener lettere at opnaa Massernes Tilslutning og saaledes klare sig i Konkurrencen med Kommunismen.

Theoretisk er Kommunismen ogsaa god, men i Praksis maatte man have en Soldat til at passe paa enhver.

I vore Ordenshuse har vi jo Kommunisme, hvor den enkelte ofrer og arbejder for det heles Vel, men det er ganske vist frivilligt.

Pastoren omtalte de uheldige Boligforhold i Storbyerne, hvor han ved Selvsyn havde truffet 7-8 Mennesker boende i 1 Værelse. Millioner af Mennesker lever paa denne Maade. Intel Under, at Sæder og Moral fordærvs, og at Kristendommen gaar tabt for disse Mennesker. Fra disse Befolkningsslag har Kommunismen den største Tilgang.

Taleren nævnte, hvorledes Kommunisterne satte deres Børn i de konfessionelle Skoler, for at Børnene der kunde agitere blandt de Børn, som var fra kristne Hjem.

Den katolske Kirke er ikke direkte socialøkonomisk interesseret, da den er en aandelig Magt, og som saadan har den ikke grebet ind, men det vilde blive nødvendigt for Kirken om kortere eller længere Tid at gøre sin Indflydelse gældende for at hidføre en Ændring i de nuværende urimelige Tilstande. For at naa til et bedre Forhold er det nødvendigt, at Fornyetelsen kommer indefra, der maa skabes mere Respekt for de rent menneskelige Krav.

Foredraget, som blev holdt i et meget smukt Sprog, viste Pastorens dybe Indlevelse i dette alvorlige Emne og fulgtes med Interesse af den store Forsamling, som svarede med en bragende Klapsalve.

Formanden takkede Pastoren for det lærerige Foredrag og Medlemmerne for den Tilslutning, der havde været til de Foredrag og Fester, Klubben havde afholdt i det forløbne Vinterhalvaar, og udtalte Haabet om, at Medlem-

merne vilde være trofaste, saa vi til næste Vinter kunde fortsætte igen og helst i endnu større Antal. Efter et Par Timers selskabeligt Samvær sluttedes af.

Soph. Pedersen.

Brevkasse.

I det engelske Blad »*The Universe*« læste jeg forleden Dag følgende: »Det blev forbudt Katholiker i Amerika at slutte sig til *Odd Fellows*, fordi de der optraadte som et hemmeligt Samfund med religiøse Ceremonier. For Tiden synes de, i hvert Fald i dette Land, at optræde som et rent velgørende Samfund, og vi tror, at den religiøse Side (f. Eks. Skikke ved Medlemmers Begravelse) er trængt ganske tilbage, i hvert Fald for Katholikers Vedkommende. Da der aldrig har været noget almindeligt Forbud mod at slutte sig til *Odd Fellows*, kan efter vor Mening en Katholik godt i dette Land indtræde i *Odd Fellow-Ordenen*.« Tror De, Hr. Redaktør, man tør anvende samme Betragtning paa vore hjenlige Forhold? Jeg mente, at det videste, man turde strække sig, var at sige, at en *Odd Fellow-Broder*, der blev Katholik, var ikke nødsaget til at træde ud af sin Orden, medens det ikke var tilladt for en Katholik at indtræde som nyt Medlem blandt *Odd Fellows*. Det var interessant og vist i flere Tilfælde en Lettelse, om den engelske Betragtning turde hævdes herhjemme.

Niels Hansen.

Det engelske Citat undrer os meget, thi *Sacrum Officium* har i et Dekret af d. 20. Aug. 1894 udstedt et almindeligt Forbud imod at være Medlem af *Odd Fellow-Ordenen*, og denne Bestemmelse staar stadig ved Magt.

Red.

Danske Kvinders Katholske Forbund

afholder sit 3die Landsmøde Søndag den 10. Maj og Mandag den 11. Maj i København.

Hans Excellence Biskoppen har tilsagt sin Nærværelse begge Dage.

Generalforsamlingen finder Sted Søndag den 10. Maj Kl. 19 (7) i »Vesterhus, Vestervoldgade 115.

Offentligt Møde Mandag den 11. Kl. 19 (7) i »Borgernes Hus«, Rosenborggade 1, hvortil Adgang er gratis.

Mgr. Assarsson, Helsingborg, vil tale om: »Vår vigtigste forsvarsfråge«.

Cand. phil., Fru Helene Berg: »Kærlighed«.

Alle, baade Kvinder og Mænd er velkomne.

Efter Foredragene selskabeligt Samvær med Souper, hvortil Adgangskort à 3 Kr. 75 Øre pr. Kuvert faas i Sekretariatet, Upsalagade 18², i Katholsk Boghandel, Stenosgade 3, og hos Frk. Martha Holler, Enighedsvej 2, Charlottenlund indtil 8. Maj.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes:

to Enepiger; en Stuepige; en Barnepige; en ung Pige i Huset; Formiddagshjælp.

Plads søges:

af en Kontormand; Husholdningselev; Tøffelmager i Randers; Skrivning eller lign. i Hjemmet eller ude af en Dame.

Ansøgning med ev. anbefalinger sendes sammen med Paategning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13. Kbh. K.

St. Annæ Kirke.

Søndag den 10. Maj holdes Hovedgudstjenesten Kl. 9 med Børnenes første h. Kommunion og Daabspagtens Fornylse. De stille Messer læses denne Søndag Kl. 6, 7 og 11. Takkegudstieneste med Majandagt Kl. 5.

Samme Dag Kl. 7¹/₂ Aften indbyder Mændenes og Husmødrenes Kongregationer de ældste i Menigheden til en lille Fest i Fest-salen, hvortil alle de Menighedsmedlemmer, der er over 60 Aar gamle, er hjerteligst velkomne.

Den katolske Syge- og Begravelseskasse af 1868.

Forslag, der ønskes behandlet paa Sygekassens Generalforsamling, der afholdes først i Juni Maaned, bedes alleveret i Katolsk Boghandel, Stenosgade. Bestyrelsen.

St. Ansgars Kirke. Mødreforeningen har Møde Søndag den 10. Maj Kl. 3 Elfterm. i St. Josefs Søstrenes Huskapel, Østerbrogade 7 D.

Rosenkranskirken. Mariakongregationen »Stella Maris« har højtidelig Optagelse af Medlemmer Torsdag den 12. Maj Kl. 7¹/₂ i Forbindelse med Majandagten. Festtalen af Pater Nøsen. Adgang for alle.

Sakramentskirken.

Christi Himmelfarts Dag; Firmelse. Derfor alt en Time tidligere end ellers: Kl. 7 stille Messe; — Kl. 9 højtidelig Prælatsmesse med Firmelse; — Kl. 5 Festandagt med Præd.

St. Knuds Festen i Ringsted.

For St. Knuds Festen i Ringsted og Haraldsted Søndag d. 21. Juni kan følgende Program meddeles.

Afrejse fra København Kl. 6¹/₂.

Ankomst til Ringsted Kl. 8.

Fælleskommunion Kl. 8¹/₄.

(Kaffe-pause.)

Valfart til Haraldsted Kl. 9¹/₂.

Messe i Ruinen med Prædiken af Biskoppen Kl. 12.

(Frokostpause Kl. 1—2.)

Alle Deltagere kører tilbage til Ringsted, hvor der er **Samling paa Torvet** Kl. 3.

Besøg i St. Bendts Kirke med

Nedlæggelse af Krans paa St. Knuds Grav.

Møde i Antægget Kl. 4—5: Tale og Sang.

Fælles Kaffe-bord i Pavillonen Kl. 7.

Afrejse fra Ringsted Kl. 9.

Alle Deltagere maa være forsynet med Festtegnet (à 25 Øre).

Rejsen København—Ringsted foretages enten med **Turistbil** (for et begrænset Antal Deltagere) eller med **Billig-Søndagstog**.

Billetprisen Tur—Retur for **Turistbil** er 6,25 Kr. (hvori indbefattet ogsaa Turen Ringsted—Haraldsted og tilbage).

Billetprisen for **Toget** er Kr. 3,20, hvortil kommer for alle 1 Kr. for Turen Haraldsted—Ringsted (og for dem, der ikke kan foretage Valfarten til Fods 1 Kr. for Turen Ringsted—Haraldsted.)

Nærmere Meddelelse om Turen vil fremkomme snarest.

Komiteen.

Kirkelig Kalender.

10. Maj S. 5. Sønd. e. Paaske.	17. Maj S. Søndag i Himmelfartens Oktav.
11. — M. Bededag.	18. — M. Venantius.
12. — Ti. Nereus, Achilleus, Domitilla og Pancratius. — Bededag.	19. — Ti. Petrus Cælestin.
13. — O. Vigilie. — Bededag.	20. — O. Bernardin af Siena.
14. — T. Christi Himmelfarts Dag.	21. — T. Oktav af Christi Himmelfart.
15. — F. Johannes Baptist de la Salle.	22. — F. Ferialdag.
16. — L. Ubald.	23. — L. Pintsælørdag.

Ugens Messebønner.

10. Maj S. 5. Sønd. e. Paaske (590—430); 2. *Sæl Bønner*: Antoninus (908—739), 3. *Sæl Bønner*: Gordian og Epimachus (908—739).
11. — M. Bededag (594—434); 2. Gudsmoder ([90]—[94]), 3. For Kirken ([123]—[107]) eller for Paven ([122]—[107]).
12. — Ti. † Nereus, Achilleus, Domitilla og Pancratius (909—741), 2. Bededagen (595—435), 3. Gudsmoder ([90]—[94]). — I Forbindelse med *Bønprocessionen* læses *Bededagens Messe* (594—434), 2. Nereus etc. (910—741), 3. Gudsmoder.
13. — O. Vigilie (598—438), 2. Bededagen (595—435), 3. Gudsmoder. — I Forbindelse med *Bønprocessionen* læses *Bededagens Messe* (594—434), 2. Vigilien (591—431), 3. Gudsmoder, Slutningsevangelium: Vigiliens (598—438).
14. — T. Christi Himmelfarts Dag (600—439).
15. — F. Johannes Baptist de la Salle (911—742), 2. Oktaven (600—439), Himmelfartens Præfation (519—38) i hele Oktaven.
16. — L. Ubald (912—755); 2. Oktaven (600—439), 3. Gudsmoder.

Anm. Paa de med † mærkede Dage kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesser og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udg. af Messebogen (1926), det andet den gamle Udg. (1907).

Rosenkranskirken. Mariakongregationen har Fælleskommunion Søndag den 10. Maj i Messen Kl. 8.

Kirkelig Kundgørelse.

Paa 2. Pintsedag Kl. 8 Morgen agter Hs. Excellence Biskoppen i St. Ansgars Kirke at meddele Firmelsens hellige Sakramente til de voksne. De, som endnu ikke har modtaget dette Sakramente, anmodes om snarest muligt at melde sig der, hvor de er blevet optaget, og at overvære det offentlige forberedende Foredrag i St. Ansgars Kirke **Christi Himmelfartsdag Kl. 3 Eftm.**

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

79. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 S Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Cay Benzon, Nørrebrogade 27, Kbhvn. N. Tlf. Nora 239 x. Træffes som Regel bedst alle Hverdage (undt. Tirsdag) Kl. 5-6. Der kan ogsaa gives Besked pr. Tlf. Byen 6505.

Nr. 20.

Søndag den 17. Maj

1931

INDHOLD: Himlen er nær. — Apostlen Paulus i Efesus. — Hvad vil du gøre, hvis du pludseligt kommer i Livsfare? — »Det er nok et forkert Sted, jeg er kommen.« — Ansgars-Festen i Hamburg. — Omkring Ligbrændingsproblemet. — Et lille Brev fra Klippeøen. — Fra Hovedstad og Provins. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Himlen er nær.

Paa Christi Himmelfarts Dag var det ikke et aandigt Syn, som den store Skare af Apostle, Disciple og fromme Kvinder var Vidner til. Jesus, som, med Hænderne løftede til Velsignelse, teede sig for dem i Luften, forklaret og og straalende, havde for et Øjeblik siden talt til dem. Klangen af hans Røst var endnu i deres Øren. De havde vandret til Oliebjerget og besteg det sammen med ham. I de 40 Dage, der var gaaet siden Opstandelsen, havde de været sammen med ham mange, mange Gange; snart enkeltvis, snart i Grupper, snart alle Apostle paa een Gang. De havde spist med ham, de havde rørt ved ham. De havde haft rig Lejlighed til at overvinde hver en Skygge af Tvivl. Selv Thomas havde været nødsaget til at tro, at det var Jesus selv med Kød og Blod, som færdedes iblandt dem.

Og denne samme Jesus saa de nu fare til Himmels. Da Skyen skjulte ham for deres Blikke, vidste de, at han fortsatte sin Rejse tilbage til sit himmelske Rige. De vidste,

at faa Minutter senere var han hos sin Fader. Han, som for et Øjeblik siden stod i deres Midte, da de omfavnede ham for sidste Gang, han var nu hos Faderen! Større var Afstanden altsaa ikke. Der var slaaet en Bro over den svimlende Afgrund, som hidtil havde skilt Jord fra Himmel. Det første Menneske — thi Jesus er Menneske som du og jeg — er vandret over denne Bro, og fra nu af vil talløse Skarer begive sig paa denne Vandring.

»I skulle se Himlen aaben og Guds Engle stige op og stige ned over Menneskets Søn.« (Joh. 1, 51.) Dette Frelserens Ord var gaaet i Opfyldelse. Engle havde forkyndt hans Opstandelse, og Engle talte til Skaren, efter at han havde forladt Jorden. De havde set Himlen aaben, thi selve Himmels Herlighed genstraalede i Jesu Skikkelse, da han svævede mellem Himmel og Jord.

Derfor var Disciplene opfyldt af en stor Glæde (Luc. 24, 52), da de vendte tilbage til Jerusalem; thi nu havde de følt, at Himlen er nær.

Da de kort Tid efter drog ud for at prædike for Folkene, fik de under Forfølgelserne ofte nok Jordelivets jernhaarde Realiteter at føle. Men Oplevelsen paa Christi Himmelfarts Dag mindede dem altid om, at Himlen er nær, og derfor mistede de aldrig Modet.

At Himlen er nær, fornam de paa Pintsedagen og i saa mange andre Naadestunder. —

At Himlen er nær, mindes vi om, hver Gang vi mødes med Frelseren i Alterens Sakramente.

Tilbage bliver Spørgsmaalet, som enhver maa stille sig selv: Hvor stor en Plads indtager Tanken om Himlen i mit Liv?

C. B.

Apostlen Paulus i Efesus.

Det var en stor Ære og Udmærkelse for Byen Efesus, at den første Kristendomsforkynder i stor Stil, det guddommelige Forsyn sendte, var en saa fremragende Mand som den h. Paulus. Da han (Aar. 54) vendte tilbage og fra de højere liggende Landstrøg i Lilleasien naaede ned

til Kysten, havde han været Kristen i noget over 20 Aar. Godt og vel et Aarti senere skulde hans Hoved rulle i Sandet som et Blodvidnesbyrd for Jesus Christus. I Tiden mellem 45 og 53 havde han som Hedningernes Apostel under usigelige Besværligheder og Trængsler grundlagt den ene kristne Menighed efter den anden. Tro mod sin faste Regel fortrinsvis at forkynde Evangeliet i større Byer, agtede han altsaa nu at blive Jordens Salt og Verdens Lys for den mægtige Havneby Efesus og i Christi Navn der at prædike om Bod og Syndernes Forladelse: fra Storstaden kunde den kristne Tro saa brede sig til det omkringliggende Land. De stedlige Forhold kendte Paulus tilstrækkeligt fra sit sidste Besøg. Fordelene og Skyggesiderne var omtrent de samme som i Korinth, hvor han havde virket i over $1\frac{1}{2}$ Aar. Nu gjaldt det fremfor alt om at finde passende Tilknytningspunkter. Af Kristne var der i Efesus, som vi ved, Akvilas og Priscilla. Hos dem kunde Apostlen faa Husly og et Sted til at fejre den h. Nadver.

Var der maaske flere Kristne endnu? Paulus gennemstrejfedes Byens Gader og forskellige Kvarterer for muligvis at opdage dem. Det varede heller ikke længe, før han stødte paa henved 12 Mænd, hvis religiøse Overbevisning og Fromhedsliv tydede paa, at de var Jesu Disciple. Men den helliges skarpe Øjne savnede noget hos dem. De manglede nemlig det, Firmelsens Sakramente plejede at fremkalde i de første kristne Tider, og de syntes kun at være døbte. »Modtog I den Helligaand, dengang I blev troende?« spurgte han dem. De svarede, at de ikke engang havde hørt, at der var en Helligaand. »Med hvilken Daab blev I da døbte?« lød det næste Spørgsmaal. De sagde: »Med Johannes's Daab.« Nu var Sagen opklaret: de tolv hørte til Døberens Disciple, altsaa til dem, der stod Kristendommen nærmest. De blev da belært om Forskellen mellem Johannes's Daab og Jesu Daab. Saa modtog de Genfødelsens Sakramente og var nu virkelige Kristne. Men Paulus vilde ikke nøjes med det; han lagde sine Hænder paa dem, som Petrus og Johannes havde gjort i Samaria (Ap. Gern. 8, 17), for at meddele dem ogsaa det andet Sakramente i Kirken, Firmelsen, og saa kom den Helligaand over dem, de talte i Tungemaal og profeterede.« Det var en

herlig Begyndelse! En fast Kerne til en Menighed i Efesus var dannet; den Helligaands Naadegaver virkede, og de kunde ikke forblive ubemærket, men maatte drage andre hen til Christi Sendebud!

De faa Kristne, der var, baade de virkelige og de formentielle, havde det første Krav paa Apostlens Omsorg. Den Pligt var nu opfyldt. Saa maatte Turen komme til Jøderne. Paulus havde jo lovet dem: »Jeg skal nok vende tilbage til jer.« Han gik med Glæde til dem, ikke blot fordi de var hans Stammefrænder, som han elskede mere end sit eget Liv, men ogsaa fordi de havde vist Interesse under hans sidste Ophold. Skulde det lykkes at vinde dem for Christus, vilde det være en stor Sukces. Jøderne i Efesus var nemlig meget talrige. En betydelig Del af dem havde romersk Borgerret og derfor Lov til uhindret at leve efter deres Religion, ja de havde endog deres egne borgerlige Domstole. Saa begav han sig da igen hver Sabbat til deres Synagoge og prædikede der i henved tre Maaneder meget frimodigt og indtrængende om Guds Rige. Emnet var Tilhørerne overordentlig kært. Alverden ventede jo dengang Guds Riges Komme. Haabet om det var Understrømmen i Jødernes lønlige Tanker og i deres Samtaler Mand og Mand imellem. Men de fleste af dem forestillede sig det nye, der skulde indtræffe, som en Befrielse fra Romernes Aag og en Overførelse af Verdensherredømmet til den jødiske Nation. Over for denne nationale Forfængelighed tegnede nu Paulus det sande Billede af Guds Rige: det er først og fremmest en aandelig, hemmelighedsfuld Forbindelse mellem Gud og Menneskeslægten. Dets dejligste Lignelse her paa Jorden er Kærligheds-pagten mellem Brudgom og Brud. Med Rigets ydre, synlige Side er det, som naar Fiskere med deres Baad er ude paa Dybet og gør deres møjsommelige Arbejde. Skibet kan let komme i Havsnød, naar Stormen bryder løs. I Garnet findes ikke blot gode, men ogsaa daarlige Fisk o. s. v. Apostlen sagde vist ogsaa et Ord om »en gammel Kappe, som man ikke kan sætte en Lap af nyt Tøj paa« og om »gamle Læderflasker, som man ikke kan komme ung Vin paa«. Medens han stod og forklarede, og Jøderne sad og hørte, opstod der en voldsom aandelig Kamp i Tilhørernes

Hjerter. De maatte jo tage Stilling og afgøre, om de vilde slippe deres Fordomme og slutte sig til det ny eller ikke. I Grunden var Paulus's Lære det samme, som Profeterne før havde sagt. Hvordan vil det gaa? Hvad bliver Udfaldet af den indre Strid, af den Prøve, hver af os kender fra sin egen Sjæl, og som er afgørende for Tid og Evi-ghed? Den h. Lucas fortæller, at nogle i Mængden forhærdede sig. De vilde ikke bøje sig for Sandheden, men stod op og gav sig til at laste den nye Religion i Forsamlingens Paahør. Situationen blev saa ugunstig for Paulus, at han, vant til den Slags Ting fra andre Byer, brød med Jøderne, rystede Støvet af sine Fødder og øik sin Vej. Det var sørgeligt og lignede nærmest en Fiasko; hvad vilde han foretage sig nu? (Slg. Apost. Gern. 19, 1-9.)

F. K.

Hvad vil du gøre, hvis du pludseligt kommer i Livsfare?

Bed straks, af Hjertet og inderligt, Skudbønner, der udtrykker Kærlighed, Anger og Afbigt. Betænk det Katekismus-spørgsmaal: »Hvilken Virkning har den fuldkomne Anger?« Svar. »Den fuldkomne Anger har den Virkning, at alle Synder, ogsaa de svære, ved den bliver tilgivet straks.« Naturligvis maa man, hvis man bliver i Live, alligevel skrifte de paa denne Maade tilgivne svære Synder, da alle saadanne jo, efter Jesu Anordning, henhører under Bodens Domstol.

Tab ikke Fatningen ved Katastrofer, Ulykkestilfælde, Panik el. lign., men paavirk andre ved din Rol! Bed frygtløst Angerbønner, forebed dem højt, eventuelt! Ligeledes naar man ikke kan faa hentet en Præst til en Døende: forebed da korte, men inderlige Angerbønner!

Vi læser saa tit om Jernbaneulykker. Læg Mærke til, at kun forholdsvis faa Mennesker dør lige i det første Øjeblik; mange mister Bevidstheden; men de øvrige, ogsaa de haardt saarede, vil i Regelen have saa megen Tid, at de kan udtrykke deres Anger af Kærlighed til Gud i en Skudbøn. Indøv dagligt saadanne Bønner i Forbindelse med Aftenbønnen!

Bemærk endvidere: Ethvert Ulykkesbudskab er til at begynde med overdrevet. Det er jo menneskeligt at fremstille frygtelige Begivenheder endnu værre, end de i Virke-

ligheden er. Det gælder om at bevare sin Ro! Det er bedre at holde Modet oppe end at overdrive Jammer og Gru.

At indbilde et Menneske, som maa antages at være Døden nær, at der ingen Fare er, anser vi for urigtigt, ja uforsvarligt. Naturligvis skal vi atter og atter indgyde den haardt saarede, den alvorligt syge Mod; men vi skal virke for og stræbe efter ogsaa at berede ham paa Døden. Naar han er beredt, kan vi først rigtigt indgyde ham Ro, Haab og Tillid.

Det forekommer desværre ikke saa sjældent, at en Døendes Paarørende, først naar det er for sent, sender Bud efter Præsten. »Vi troede, at der var Tid nok.« »Det kom saa hurtigt.« Men hele deres Liv igennem vil de ikke kunne frigøre sig for en vis Skyldfølelse.

Ved A. M. O.

„Det er nok et forkert Sted, jeg er kommen.“

Den hellige Don Bosco blev indbudt til Aftenselskab af en Familie, som havde vist ham mange og store Velgerninger. Han vilde nødig med, men gik dog for ikke at krænke sine Velgørere. Da han kom til Huset, modtog Tjenerne ham og førte ham til Festsalen, hvor Husets Herre og Frue modtog ham. Men Don Bosco vendte sig om og sagde: »Det er nok et forkert Sted, jeg er kommen. Jeg maa være gaaet fejl.« »Nej, De er ikke gaaet fejl«, svarede Husets Herre, »det er os, der har indbudt Dem, Gæsterne er samlede; vi venter kun paa Dem.« »Nej, nej,« svarede Don Bosco, »her kan jeg umuligt blive, for her er Damer i saa uanstændig Paaklædning, at en katolsk Præst umuligt kan og tør opholde sig i deres Nærværelse.« Saa fulgte der Undskyldninger og fornyede Undskyldninger, og i Løbet af ganske kort Tid var alle Damerne sømmeligt paaklædte, saa Don Bosco kunde deltage i Festen.

Hvad Don Bosco kunde, kan alle Mænd gøre. Her er et Eksempel. For kort Tid siden blev en Herre indbudt til en Samtale paa en Restaurant i München. Til Selskabet hørte ogsaa en Dame i en skamløs kort Kjole, som ikke engang dækkede Knæene. Man lagde ikke straks Mærke dertil, men saa opdagede den ovenfor nævnte Herre det — og hvad siger han? »Mine Damer! Jeg hører til de Mænd, som ikke taler med og endnu mindre sidder sammen med Damer, hvis Dragt er som Deres. Hvis De vil blive her ved Bordet og tale og underhandle videre med mig, maa jeg bede Dem tage en længere Kjole paa og lukke Deres Dragt tættere ved Halsen.«

Damen kogte naturligvis op. Herren satte sig roligt hen til et andet Bord. Mæglingsforsøg fra de andre Herrers Side blev resultatløse. Følgen blev, at Damen tjernede sig. Men da det netop var denne Dame meget magtpaaliggende, baade af personlige og forretningsmæssige Grunde, at være sammen med Herren, varede det ikke ret længe, før hun viste sig igen, anstændigt paaklædt. Hun smilede elskværdigt og lod som ingenting. De andre Herrer tav ogsaa, og saaledes herskede der den bedste Forstaaelse ved Bordet.

En Episode fra Konnersreuth kan passende fortælles her. Før kort Tid siden kom en Herre, en anset Personlighed, ledsaget af sine to Døtre, for at besøge den benaadede Therese Neumann. Da Fader Neumann modtog deres Legitimation, sagde han til Herren: »De kan gaa op til min Datter, men Deres Døtre ikke. Min Datter har lige sagt: Der staar en Herre nedenfor med to Damer, som har saa korte Kjoler, at det ikke ser godt ud; de maa ikke komme ind til mig.«

Hvad skulde man gøre? I Neumanns Hus hersker der gode Sæder. Herren maatte besøge Therese Neumann, Damerne maatte gaa bort med uforrettet Sag.

Ved A. M. O.

Ansgars-Festen i Hamburg.

Med stærk Tilslutning fra Slesvig-Holsten, Mecklenburg, Lübeck og Bremen fik den store Takke- og Mindefest i Anledning af 1100-Aarsdagen for Oprettelsen af Ærkebispesædet i Hamburg ved Ansgar et overordentlig festligt Forløb. Adskillige Tusinder indfandt sig til Formiddags-Gudstjenesten i Stadion i Byparken. Her var overfor Hovedindgangen rejst et Alter med en høj Baldakin i Blaat og Sølv.

Festen, der var begunstiget af et herligt Foraarsvejr, begyndte med en højtidelig Indmarsch af katolske Foreninger, Ungdomsgrupper og Studenterforbund, alle med Faner. Derefter fulgte den stedlige Gejstlighed og de talrige gejslige fra hele Tyskland og fra Skandinavien. Blandt Æresgæsterne maa først og fremmest nævnes den pavelige Nuntius Ærkebisp Orsenigo som Pavens Repræsentant, dernæst Ærkebispfen fra Paderborn, Biskopperne fra Hildesheim, Ermland, Osnabrück, Sverige og Danmark. Den apostoliske Administrator for Norge, Pastor H. Irgens, var ogsaa til Stede. Endvidere syv Benediktinerabbeder — St. Ansgar var jo Benediktiner — med Ærkeabbed Waltzer fra Beuron i Spidsen.

Biskop Berning fra Osnabrück modtager den pavelige Nuntius.

Den pavelige Nuntius holdt Pontifikalmesse, og denne efterfulgtes af en Festprædiken af Biskop Berning, Osnabrück. Prædikanten udlagde Festens Mening som en Tak

Bispernes Procession. Lidt tilbage ses Biskop Brems (ledsaget af Pastor B. Jensen) og Biskop Müller, Sverige.

til Gud, en Trosbekendelse, en Fornyse af Troskabsløfterne og Kærligheden til Gud. — Derefter fulgte en Sakramentsprocession igennem Stadion, sakramental Velsignelse og Afsyngelse af *Te Deum*.

Om Eftermiddagen samledes man i en overfyldt Sal, hvor der blev holdt Taler af den pavelige Nuntius og af Hamburgs Førsteborgmester, Ross, der hød de katolske Medborgere og deres Gæster ved Ansgars-Festen Velkommen i Senatets Navn. Festtalen blev holdt af Gesandten fra Hessen, Dr. Nuss. Derpaa fulgte Taler af Ærkebiskop Klein fra Paderborn, Biskop Müller fra Sverige, Ærkeabbed Waltzer fra Beuron og Biskop Berning fra Osnabrück. Med den pavelige Velsignelse og Afsyngelsen af »Grosser Gott, wir loben dich«, sluttede denne storstilede Fest.

Omkring Ligbrændingsproblemet.

Et Indlæg og et Svar.

Der stod i Nr. 16 af »Nordisk Ugeblad« for den 19. April en i polemisk Form holdt Artikel. Den var skrevet af J. Wo., som gik stærkt imod Ligbrænding, væsentligst fordi det efter Forfatterens Mening er en hedensk Skik i Modsætning til Jordfæstelsen, som er kristen. Uden at ville lægge Pres paa nogen, til Fordel for Ligbrændingen, vil jeg gerne have Lov til at fremføre:

Alt i denne Verden maa ses under en historisk Synsvinkel. Ligbrænding var almindelig i Europa til Kristendommen fortrængte den; det er sandt, men langt fra alle Troens Talsmænd har været saa kloge, som det havde været at ønske. Ved det almindelige Frafald kom Ligbrændingen igen — og det var kun godt. For i det almindelige Frafalds Spor gik ogsaa Forfald; Jordfæstelsen blev foretaget paa saa skødesløs en Maade, at Kirkegaardene ofte var rene Pesthuler, og den almene Hygiejne var i rivende Tilbagegang. Det var derfor en sund Reaktion mod den, da man indlørte Brændingen. Og selv om der paa Grund af den menneskelige Dumbhed i Begyndelsen var Stænk af »bevidst og udæskende Bekendelse til Vantroen, til Hedenskabet, til Materialisme eller Pantheisme«, svandt det dog lidt efter lidt. Flere og flere højede sig for, at Ligbrændingen var paa samme Tid smuk og praktisk, fordi en er renlig.

Da den helt moderne Ligbrænding kom til Norden, og dermed ogsaa til Danmark, blev den modtaget med For-

staaelse og Sympathi af mange af de førende Mænd under vore Breddegrader. Kirken gjorde en Tid lang fanatisk Modstand, men som Helhed har den protestantiske Kirke givet op. Det var klogt, og det vil være klogt af den katolske Kirke at gøre det samme nu. For det er min Overbevisning, at det ikke vil være muligt for den at holde det Stade, hvor den nu staar. For de troende vil det være ligegyldigt i Forholdet til det Guddommeliges Magt, i Forhold til Evighedslevet, om der har været Ligbrænding eller Jordfæstelse. Uden Tvivl vil alle lidt efter lidt bøje sig for Ligbrændingens større Hygiejne (især naar det drejer sig om Byen), og især i smaa Lande, med høj Jordværdi, vil det være vanskeligt at opretholde de store Kirkegaarde.

Christus blev gravlagt; ikke efter guddommeligt Ordre, men fordi man paa hans Tid brugte det. Havde han været her nu, er der en Sandsynlighed for, at han var blevet brændt. Maaske gaar man senere over til Anvendelse af andre Metoder; vi lever jo i Fremskridtets Tid. Og det vil være at trodse Udviklingen, om Kirken vedbliver at staa imod. Den vil faa færre og færre til at slutte op om denne Protest og i Almindelighed skade sin Sag.

Tænker jeg paa mine Venner, der er døde, har jeg altid en Følelse af det rette, naar de er brændte. Vort Legeme er jo kun forkrænkeligt; derfor bør det ogsaa tilintetgøres saa hurtigt og definitivt som muligt. Og det sker ved Ligbrændingen, der tilfredsstillende alle de Krav, Sundhedsautoriteter kan stille.

Lad den Tid nu gaa over i Historien, da Kirken vilde føre en Kamp, hvor Nederlagets Resultat paa Forhaand er givet.

J. Leh.

»Alt maa i denne Verden ses under en historisk Synsvinkel.« — Ja, lad os gøre det, idet vi holder os til den Fremstilling, Museumsinspektør *Hans Kjær* giver af »Ligbrændingen i Danmark i Oldtiden indtil Aar 1000 e. Kr.«*)

I hele vor bofaste Stenalder er Legemsgravlægning en eraadende Skik, altsaa til ca. 1500 før Kristus (S. 11). — I Danmark tilhører Ligbrændingen udelukkende Broncealderen og de senere Tidsafsnit (S. 18). — I Størstedelen af den ældre Broncealder (ca. 1500 til 800 f. Kr.) er Legemsgraven den almindeligt benyttede, men i Broncealderens senere Halvdel bliver Ligbrændingen eraadende Skik (S. 22). — Jernalderen igennem anvendes Brandgraven som

*) Se: Ligbrændingens Historie i Danmark. Udgivet af Dansk Ligbrændingsforening under Redaktion af Knud Secher, København 1931.

Begravelsesform; men i Aarhundrederne nærmest efter Kristi Fødsel bliver Legemsgraven uden Brænding atter almindelig, omend aldrig eneraadende, hverken tidsmæssigt eller i nogen Del af Landet (S. 73).

»Hovedsummen af den her meddelte Fremstilling af Ligbrændingen i Danmark i forhistorisk Tid synes da at blive den, at Ligbrænding eller Anvendelse af Legemsgrav er et Kapitel for sig selv i den almindelige Kulturhistorie. Kun sjældent spores det, at der til dens Anvendelse har været knyttet særligt beløede Forestillinger. Den kommer og forsvinder, som det synes, mere som Følge af en Art Mode tilført udefra, end fordi nye, som man plejer at sige, renere Forestillinger havde brudt sig Vej. Snarere kunde man sige, at navnlig Genoptagelsen af Skikken med Legemsgrav kom som Følge af bestemte nye Forestillinger, navnlig dette, at den Døde skulde udrustes med et vist Maal af Fødevarer.

Af det her fremførte er det sikkert klart, at Ligbrændingen ved den Tid, da Kristendommen paa sit bestemte Grundlag krævede Legemsgravlægning, ikke var modstandsdygtig. Den var allerede stærkt i Tilbagegang, faktisk ude af almindelig Brug. Bølgen var afgjort i Nedgang. Derimod er det givet, at Kristendommen virkede til, at man overhovedet ophørte med at give den Døde Følgegods med i Graven.« (S. 90).

Lad os gaa videre i vor historiske Betragtning:

Vender vi os til Kristendommens Stilling overfor Brændingen, møder vi den historiske Kendsgerning, at Jordfæstelsen gennemføres overalt, hvor den kristne Religion vinder frem og sejrer. Al hedensk Vaklen mellem de to Begravelsesformer ophører. Hvorfra kommer denne ensartede Fremgangsmaade blandt saa mange forskellige Folkeslag og den sejge Vedhængen af Kirkens Hyrder og Folk ved en Gravskik, der mange Steder maatte føles som fremmed og brydes med den hævdvundne Sædvane? Man kan ikke forklare denne Fasthed og Ensartethed i Fremgangsmaade uden ved at antage, at der til Grund for den laa en formel Lov (eller Sædvaneret), som allerede var blevet udstedt af Apostlene. Og dette Apostelbud om Jordfæstelse er blevet overholdt i 19 Aarhundreder.

Men lad os villig indrømme: Apostlene gennemførte Jordfæstelsen, ikke fordi den var Part af den Tro, som Christus havde lært dem; Jordfæstelse var ikke noget Dogme, nogen aabenbaret Sandhed eller noget guddommeligt Bud, men et naturligt og praktisk Udtryk for flere Dogmer, Kirken aldrig har Lov til at forandre og omstøde. Men de gjorde det, fordi de som Kirkens Hyrder og Lovgivere havde Ret og Pligt til at ordne Kirkens indre Anliggender

og de troendes Livsvaner og Livsformer i Overensstemmelse med den kristne Tro. Deraf følger, at det staar i den hellige Stols eller et almindeligt Kirkemødes Magt eventuelt at forandre denne Kirkens Lovgivning. Rigtignok maa der kræves absolut vægtige, ja, tvingende Grunde til at forandre en saa ærværdig kristen Skik som Begravelsen; foreligger der maaske nu til Dags saadanne Grunde?

(Fortsættes.)

J. Wo.

Et lille Brev fra Klippeøen.

Mine kære Venner!

Ja, det er snart længe siden, I har hørt noget fra mig. Men nu er jeg atter kommet hjem til Bornholm og vil derfor give et Livstegn fra mig. Straks efter Nytaar rejste jeg til Holland og gik der nogle Maaneder omkring blandt Venner og Bekendte for at tigge til den nye Kirke i Aakirkeby. Jeg fik vel en Del, men ikke nær saa meget, som jeg trængte til. Thi I ved det nok: Holland bliver nu engang ikke glemt af Alverdens Missionærer og ovenikøbet var Forholdene der meget daarlige. Men da jeg selv — og ogsaa Hans Excellence Biskoppen — saa gerne vilde, at der bliver bygget, laante jeg en Sum Penge af en af mine nærmeste. Og ... nu er Kontrakten med Bygmesteren skrevet, og Folkene er begyndt med at grave Jorden og støbe Fundamenterne. Hurra! Altsaa en glædelig Nyhed for alle dem, som hjalp mig hidindtil. »Kirken kan altsaa blive bygget« siger I, »men hvorledes saa med Inventaret, Hr. Pastor?« Uha! jeg tør næsten ikke svare paa det. Med Kirkeinventaret staar det ualmindeligt sløjt. »Hvad mangler De saa endnu?« Nu skal I høre, kære Venner ... og jeg sætter Priserne i Kroner bag de Ting, som den nye Kirke endnu trænger til. Maaske vil da en eller anden forbarme sig over vor fattige Menighed.

Altsaa: først og fremmest 6 Vinduer: 1 af den h. Dominikus under Korset (750), 1 af den h. Ansgar (525), 1 den h. Moder Anna (525), 1 af den h. Hedvig (525), 1 af den lille h. Teresa af Jesusbarnet (525), 1 af den h. Katharina af Siena (525). Dertil kommer endnu et Roset-Vindue af Rosenkransdronningen (250), 1 af den h. Johannes Døberen (250) og 4 af en Engel (200 pr. Stk.).

Ja, og saa skal vi have 20 Bænke (200 pr. Stk.), 1 Balustrade paa Pulpituret (1000), 1 Kommunionbænk (1150), 1 Skriftestol (750), Prædikestol (1200), Døbefont (200). Og saa er der flere Smaating, men lad det nu

være nok. Af vort nuværende Kapel kan vi kun bruge nogle Kirkestole, vort Harmonium og en lille Korsvej.

I ser altsaa, kære Venner, at gode Mennesker endnu kan gøre en Gud velbehagelig Gerning paa Bornholm. Og jeg ved nok, at kun faa af jer kan hjælpe mig ved at give en stor Gave, men ogsaa de mindre Gaver — det ved I af Erfaring — er inderligt velkomne. Og dersom enhver, som allerede har hjulpet os, endnu engang vilde give den samme Gave, ja da var vi kommen et helt Stykke paa den rigtige Vej. Tænk engang over det, kære Venner.

Den bornholmske Mission er vel den vanskeligste her i Danmark, da Menigheden selv er meget fattig, og da Bornholm endnu ligger saa langt tilbage i katolsk Oplysning. Og netop derfor skal vor nye Kirke være et rigtigt Gudshus og ikke ligne en almindelig luthersk Forsamlingsaal. De fleste Mennesker paa Bornholm har aldrig set og aldrig haft Lejlighed til at se en katolsk Kirke. Og netop derfor vil jeg saa gerne faa vor nye Kirke til at tale til dem og vise dem Vej til den sande Tro.

Kære Venner! Glem os ikke, men glæd os med en Gave. Gud i Himlen vil lønne jer og jeres Børn og kære for den, og hver Gang Menigheden samles, beder vi her i Aakirkeby for vore Velgørere.

I kender nok allesammen Adressen. Hvem kommer saa først? Tusind Tak paa Menighedens og egne Vegne.

Eders hengivne in Xo

Aakirkeby 6—5—31.

Pastør Th. A. Zoetmulder O. P.

Frå Hovedstad og Provins

Jubilæumsfest i Helsingør.

Pastor Flynn's 25 Aars Præstejubilæum blev fejret paa smukkeste Maade af den katolske Menighed i Helsingør.

Hans Excellence Biskoppen blev desværre forhindret i at tage Del i Festen paa selve Jubilæumsdagen, hvorfor Festlighederne blev fordelt paa to Dage.

Onsdag Morgen, d. 6. Maj, læste Jubilaren Messe ved 8 Tiden og havde den store Glæde at uddele den hellige Kommunion til en talrig Skare af sine kære Sognebørn. Umiddelbart efter Messen var der sakramental Velsignelse, under hvilken St. Vincents dygtige lille Sangkor udmærkede sig ved sin smukke Sang.

Straks efter den højtidelige Gudstjeneste i Kirken samledes Menigheden omkring Jubilaren ved festligt pyntede Borde til Morgenkaffe.

Der var Feststemning over Forsamlingen, og da Pastor *Kelly* holdt en lille Tale for Sognepræsten, vandt hans smukke Ord om den kære Jubilar stort Bifald hos de tilstedeværende.

Dernæst takkede Kirkeforstander, Hr. Skomagermester *H. Durafour*, Pastor Flynn for det store Arbejde, Pastoren havde udført siden hine længst forsvundne Dage, da han i August Maaned 1906 blev ansat som Hjælpepræst hos den gamle Pastor *Wattiez*.

Hr. Fuldmægtig *Fink-Jensen* holdt derefter paa Hørsholm Menigheds Vegne en overordentlig smuk Tale, og tilsidst talte paa Børnenes Vegne Hr. Overportør *Caspersen*.

Derefter skiltes man med et: »Paa Gensyn i Aften«.

Om Aftenen var Menigheden atter samlet i Gymnastiksalen for at overvære Skuespillet »*Den hellige Ansgar*«.

I Mellemaakterne serveredes Forfriskninger, og der blev holdt forskellige Taler til Ære for Jubilaren, som fik overrakt en større Pengegave, indsamlet i Hørsholm, Nivaa og Helsingør.

Pastor Flynn's Tale var, som sædvanlig, præget baade af Alvor og af godt Humør; han frabad sig de mange Lovord, og henledte Menighedens Opmærksomhed paa sin Forgænger i Embedet — hvis Fromhed og Nidkærlighed han særligt dvælede ved — og sluttede sin Tale med at udbringe et Leve for den elskelige gamle Præst, hvis Minde bevares i taknemmelig Erindring.

Torsdag den 7. Maj, ved 10-Tiden, ankom Biskoppen, ledsaget af Præsterne Provikar J. B. Desnos, Ph. von Kettenburg, Wolfisberg S. J., Klar C. S. S. R., Gammél, Jensen og Dagens Prædikant, Hr. Sognepræst F. Ronge.

I højtidelig Procession blev Jubilaren ført fra Præstegaarden til den festsmykkede Kirke.

Forrest gik Korsbæreren med to Lysbærere, de smaa Drengene i røde Kjoler, de smaa Piger i deres hvide Dragt. Kirken var fyldt til sidste Plads, da Jubilaren intonerede »*Veni Creator*« før Levitmessens.

Under denne holdt Pastor Ronge en hjertegribende Tale om »den katholske Præst«, som gjorde et stærkt Indtryk paa den opmærksomme Forsamling.

Alle var enige om at rose den smukke Sang, der til lige med det dejlige Orgelspil fyldte Kirkerummet med sine herlige Toner.

Af Deltagerne i Festgudstjenesten kan vi særlig nævne: Prokurist G. Jensen, Grosserer H. Osterhammel, Murermester A. V. Günther, Vejinspektør A. V. Nielsen, Postmester Drejer, Postmester Hammerich, Mejerist Sørensen-Grube, Fru Signe Berling, Hofdame

Frk. Utke Ramsing, Frk. Stampe Feddersen, Fru Osterhammel og Familie.

Efter endt Højtidelighed samledes Biskopperne, Præsterne og nogle af Pastor Flynns gamle Venner med Medlemmerne af Kirkeforstanderskabet, Prokurist G. Jensen, Skomagermester H. Durafour og Trikotagehandler K. Kallan til Festmiddagen i Skolelokalet, og dermed endte den vellykkede Fest.

Dagen igennem strømmede baade »Bouquets« og Feste-telegrammer ind, baade fra Ind- og Udland, indtil Præstegaarden lignede en Blomsterhave. —

St. Knuds Festen i Ringsted.

For St. Knuds Festen i Ringsted og Haraldsted *Søndag d. 21. Juni* kan følgende Program meddeles.

Afrejse fra København Kl. 6 $\frac{1}{2}$.

Ankomst til Ringsted Kl. 8.

Fælleskommunion Kl. 8 $\frac{1}{2}$

(Kaffe-pause.)

Valfart til Haraldsted Kl. 9 $\frac{1}{2}$.

Messe i Ruinen med Prædiken af Biskoppen Kl. 12.

(Frokostpause Kl. 1—2.)

Alle Deltagere kører tilbage til Ringsted, hvor der er

Samling paa Torvet Kl. 3.

Besøg i St. Bendts Kirke med

Nedlæggelse af Krans paa St. Knuds Grav.

Møde i Anlægget Kl. 4—5: Tale og Sang.

Fælles Kaffe-bord i Pavillonon Kl. 7.

Afrejse fra Ringsted Kl. 9.

Alle Deltagere maa være forsynet med Festtegnet (à 25 Øre).

Rejsen København—Ringsted foretages enten med **Turistbil** (for et begrænset Antal Deltagere) eller med **Billig-Søndagstog-Billetpriisen** Tur—Retur for **Turistbil** er 6,25 Kr. (hvori indbefattet ogsaa Turen Ringsted—Haraldsted og tilbage).

Billetpriisen for **toget** er Kr. 3,20, hvortil kommer for **alle** 1 Kr. for Turen Haraldsted—Ringsted (og for dem, der ikke kan foretage Valfarten til Fods 1 Kr. for Turen Ringsted—Haraldsted.)

Nærmere Meddelelse om Turen vil frenkomme snarest.

Komiteen.

Immaculatakongregationen har Fælleskommunion *Søndag* den 17. Maj Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjerte Kirke.

St. Michaels Klub.

Mandag d. 18. Maj Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Majandagt i St. Knuds Kapel. Op-læsning i Klubben af Pastor Ronge.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes:

to Enepiger; en Stuepige; en Barnepige; en ung Pige i Huset; Formiddagshjælp.

Plads søges:

af en Kontormand; Husholdningsselev; Tøffelmager i Randers; Skrivning eller lign. i Hjemmet eller ude af en Dame.

Ansøgning med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paa-tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13. Kbh.n. K.

Kirkelig Kalender.

17. Maj S. Søndag i Himmelfartens Oktav.	24. Maj S. 1. PINTSEDAG.
18. — M. Venantius.	25. — M. 2. PINTSEDAG.
19. — Ti. Petrus Cælestin.	26. — Ti. 3. PINTSEDAG.
20. — O. Bernardin af Siena.	27. — O. Tamperdag.
21. — T. Oktav af Christi Himmelfart.	28. — T. i Oktaven.
22. — F. Ferialdag.	29. — F. Tamperdag.
23. — L. Pintsælørdag.	30. — L. Tamperdag.

Ugens Messebønner.

17. Maj S. Søndag i Oktaven (604—444); 2. *Sæt Bønner*: Erik (912—745), 3. *Sæt Bønner*: Paschalis (913—744), 4. *Sæt Bønner*: Oktaven (600—439). Himmelfartens Præfation.
18. — M. Venantius (914—748); 2. Oktaven (600—439).
19. — Ti. Petrus Cælestin (915—745); 2. Oktaven (600—439), 3. Pudentiana (915—[67]).
20. — O. Bernardin af Siena (916—746); 2. Oktaven (600—439), 3. Gudsmoder ([90]—[94]).
21. — T. Oktav af Christi Himmelfart (600—439).
22. — F. † Ferialdag; Messe som foregaaende Søndag (604—444), 2. Gudsmoder ([90]—[94]), 3. For Kirken eller for Paven ([123], [122]—[107]).
23. — L. Pintsælørdag (607—447).

Anm. Paa de med † mærkede Dage kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesser og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

Af Sidetallene i Parenthes gælder det *første* den ny Udg. af Messebogen (1926), det *andet* den gamle Udg. (1907).

Kirkelig Kundgørelse.

Paa 2. Pintsedag Kl 8 Morgen agter Hs. Excellence Biskoppen i St. Ansgars Kirke at meddele Firmelsens hellige Sakramente til de voksne. De, som endnu ikke har modtaget dette Sakramente, anmodes om snarest muligt at melde sig der, hvor de er blevet optaget, og at overvære det offentlige forberedende Foredrag i St. Ansgars Kirke **Christi Himmelfartsdag Kl. 3 Eftm.**

St. Andreas Kirke. Begge Kongregationer har Fælleskommunion Søndag den 17. Maj.

Den katolske Syge- og Begravelseskasse af 1868.

Forslag, der ønskes behandlet paa Sygekassens Generalforsamling, der afholdes først i Juni Maaned, bedes afleveret i Katolsk Boghandel, Stenogade. Bestyrelsen.

Det bringes i Erindring, at **Kransekort** og **Messekort** faas ved alle Kirkerne. Indtægten ved Salg af Kransekort fordeles mellem Vincentsforeningens 5 Konferenser.

FREMMESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

79. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 S Kbh. K. Tlf. Pulæ 3762, Kl. 1—4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Cay Benzon, Nørrebrogade 27, Kbhvn. N. Tlf. Nora 239x. Træffes som Regel bedst alle Hverdage (undt. Tirsdag) Kl. 5—6. Der kan ogsaa gives Besked pr. Tlf. Byen 6505.

Nr. 21.

Søndag den 24. Maj

1931

INDHOLD: Et Pintsebrev. — Efesus bliver et Hovedsæde for Kristendommen. — En kirkehistorisk Begivenhed. — St. Knuds Helligdomme i Haraldsted. — Omkring Ligbrændingsproblemet. — Landsmøde i »Danske Kvinders Katholske Forbund«. — Reolen. — Paa Vej til et Hjem for de gamle. — Fra den vide Verden. — Smaanyt. — Fra Hovedstad og Provins. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Et Pintsebrev.

Landet,
Christi Himmelfarts Dag 1931.

Min kære Ven.

Kirkeklokkerne ringer »dobbelte«, som Italienerne kalder det, og Morgensolens Guld frembæres i højrode Tulipaners Offerskaale, mens dens Ild faar Duften til at stige fra blegblaa Hyacinthers Røgelseskar.

Der er en Blanding af Stemninger paa denne Festdag som paa ingen anden: Jubel over Herrens Hjemfart til den Himmel, der nu ogsaa bliver vort Fremtidshjem; Vemod, naar den sidste lille Røg fra det slukkede Paaskelys's Tande er stegen op og forsvunden; og saa glad Forventning, fordi vi i Morgen begynder Helligaands Novenen, de ni Dages »Advent« før Pintse.

For et Par Aar siden var der i et af Hovedstadsbladene en Konkurrence med Præmier o. s. v. for den bedste Plan angaaende Pintsedagenes Anvendelse. Jeg tror, 1ste Præmie

blev vundet af Familien, der tilbragte Pintsen med at gøre Sommerhuset rent, male og tapetsere. Gamle Mosters Kusine i tredie Led vandt Præmie paa Forslaget om at besøge gamle og svagelige Slægtninge med »et lyst Smil og Favnen fuld af Blomster«. Moster skælvede i alle Dagene omkring Pintse for at blive Genstand for Forslagets Virkeliggørelse. Hele det danske Folk bærer i Pintseforventning, hvori Sol og Blomster, nyudsprungne Bøgegrene, nye Hatte og Overstykker, Udflugter og Rejser spiller den væsentligste Rolle. Ser jeg for lyst — eller for mørkt paa Tingene?

Men nu Gud Helligaand? Haanden paa Hjertet: hvor mange tænker videre paa ham?

Engang var der en enfoldig Sjæl, der spurgte den senere Kardinal Manning, hvorfor han saa sjældent og saa sparsomt talte om Gud Helligaand. Spørgsmaalet ramte, og fra den Dag af gjorde Manning daglig en Soneakt til Helligaanden. Han skriver selv i sine Optegnelser fra Retræten før hans Bispevielse ved Pintsetid 1865: »jeg tror ikke, jeg har undladt dette en eneste Dag i alle disse Aar. Min Tanke begyndte at vende sig til den tredie Person i den hellige Treenighed. Jeg søgte efter Bøger om Emnet. Jeg tog Noter for at skrive derom . . .« Resultatet blev flere Skrifter om Helligaanden, først og fremmest det store, herlige Værk »*The internal Mission of the Holy Ghost*«.

Ja, jeg kan jo ikke skrive alle Bogens 485 Sider af til dig — læs den hellere selv! Men jeg vil afskrive den Bøn, Bogen slutter med, og som Manning raader sine Læsere til at bede hver Dag; det var vel den, han selv bad.

»O Gud Helligaand, du, som jeg har været hensynsløs imod, bedrøvet og modstaaet fra min Barndom af og indtil denne Dag; aabenbar mig din Personlighed, din Nærværelse, din Magt. Giv mig at kende dine syvfoldige Gaver: Vidsoms og Forstaaelses Aand, Raads og Styrkes Aand, Kundskabs og Fromheds og Herrens Frygts Aand; og giv at jeg maa være hurtig til Forstaaelse i Herrens Frygt. O du, som er Faderens og Sønnens Aand; o du, som er Faderens og Sønnens Kærlighed; o du, som døber med Ild og udgyder Kærligheden til Gud i vore Hjerter; udgyd din Kærlighed i mit Hjerte.

Een Ting har jeg begæret af Herren, den vil jeg søge:

ikke Velstand, Rang, Magt, verdsligt Hjem, verdslig Lykke eller noget som helst verdsligt Gode, men een Draabe af hin hellige Flamme, een Draabe af hin himmelske Ild til at antænde mig og sætte mig helt i Brand af Kærlighed til min Gud. Lad hin hellige Flamme opbrænde og fortære i mig hver en Plet og hvert Kødets og Aandens Smudsgran. Rens mig syvfold med din Kærligheds Ild. Fortær mig som et helligt, dig velbehageligt Offer. Antænd mig med Nidkærlighed, smelt mig med Sorg, saa at jeg maa leve et Liv og dø en Død som en i Aanden brændende bodfærdig.«

Jeg kan vist ikke gøre noget bedre end at sætte *Amen* under den Bøn og dermed ønske dig en sand glædelig Pintse.
Din gamle Ven X.

Efesus bliver et Hovedsæde for Kristendommen.

Bruddet med Synagogen i Efesus fik vidtrækkende Følger for den h. Paulus og hans Arbejde. For det første slog den Venlighed, Jøderne i Begyndelsen havde vist ham, om i det bitreste Fjendskab. Fra nu af hadede de ham til Gavns og forfulgte ham, saa længe han var i Byen. Selv om Raseriet her ikke gik saa vidt som f. Eks. i Antiochia og Ikonium (slg. Ap. Gern. 14, 19 f.), hvor Jøderne fik Paulus stenet og slæbt uden for Byporten i Lystra i den Tro, at han var død, saa blev det lange Ophold i Efesus dog til et virkeligt Martyrium for ham. »Her er mange Modstandere,« skrev han over til sine Trosfæller i Korinth. »Hver Time paa Dagen er vi udsat for Fare. Hver Dag er jeg Døden nær.« »Jeg maatte kæmpe med vilde Dyr i Efesus« (1. Kor. 15-16). Med den sidste Sætning mener Apostlen ikke virkelige Dyr, men Mennesker, fremfor alt Jøder, der var opfyldt af Vrede og Blodtørst ligesom vilde Dyr. Snart skal vi se en Prøve paa den Dødsangst, som hans Sjæl til Stadighed befandt sig i. Derfor kan vi foreløbig nøjes med at slaa fast, at de Trængsler og Prøvel-

ser, Paulus kom i ved Jødernes Efterstræbelser, nok kunde presse Taarer frem i hans Øjne; men de formaaede ikke at standse eller sinke Evangeliets Fremmarch. Med en Energi, der ellers næsten kun iagttages hos Mænd, som Folkegunst eller Lykkens Medbør giver Vind i Sejlene, tog Paulus, den store Organisator, sine nye Beslutninger og lagde hele sit Arbejde om. Det var den anden Virkning af de Skældsord mod Christi Person og Lære, der var faldet i Synagogen.

Ikke alle tilstedeværende havde nemlig ladet sig fange ved det pinlige Optrin. En Del af dem holdt med Christi Sendebud, og deriblandt var der baade Jøder og Proselyter, d. v. s. Hedninger, som under Naadens Indflydelse følte sig tiltrukket af Troen paa den ene sande Gud og plejede at overvære Møderne i det jødiske Forsamlingshus. Dem forbød Paulus nu bestemt længere at søge derhen. De skulde have Undervisning og Lejlighed til Bøn et andet Sted. I Akvilas og Priscillas Privatbolig var der ikke Plads nok til de mange. Derfor lejede han en Sal, der tilhørte en Mand ved Navn Tyrannus. Efter al Sandsynlighed var denne en Hedning af Fødsel og Forstander for en højere Skole, hvor der undervistes i Veltalenhed og Filosofi. Tyrannus stillede sine Lokaler til Raadighed, enten fordi han følte sig tiltalt af den nye Lære, eller fordi han maaske allerede var gaaet over til Kristendommen. Daglig fra Kl. 11 Formiddag til Kl. 4 Eftermiddag holdt Paulus nu her Katekese og Samtaler, medens han brugte den øvrige Tid, baade Morgen og Aftentimerne, til Teltmageriarbejde. Den ivrige, gudelskende Apostel havde nemlig givet Afkald paa sin Ret at leve af, hvad hans Arbejde som Præst og Lærer efter Christi Ord bemyndigede ham til at kræve af Menigheden. »Jeg har ikke været begærlig efter nogens Sølv eller Guld eller Klæder. I ved selv, at disse mine Hænder har tilvejebragt det nødvendige for mig og dem, som er med mig«, kunde han den 20. April 58 sige til Biskopperne fra Efesus og Omegn paa et Møde i Byen Milet, hvortil han havde sammenkaldt dem. Ved denne Lejlighed tilføjede han et Ord, som kaster et interessant Lys over hans Syn paa det sociale Spørgsmaal og dets Løsningsforsøg, det Problem, som i vore Tider er saa

brændende: »I alle Henseender har jeg vist eder«, sagde han, »at vi ved at arbejde paa denne Maade maa tage os af de skrøbelige og erindre den Herres Jesu Ord, saaledes som han selv har sagt: „Det er saligere at give end at modtage“«.

I denne Aand og med denne Nidkærhed fik Paulus Lov til at virke for Evangeliets Udbredelse i omtrent to Aar. Han forblev altsaa længere paa det nye Sted end f. Eks. i Korinth eller nogen anden By, hvor han som Missionær hidtil havde rejst Christi Kors, og han havde ganske øjensynligt Guds Velsignelse med sig. Med inderlig Glæde i Hjertet meddelte han Menigheden i Korinth: »I Efesus bliver jeg til Pintsen (Aar 57). Thi en Dør har aabnet sig paa vid Gab for min Virksomhed« (1. Kor. 16, 9). Alle Indbyggerne i Provinsen Lilleasien, baade Jøder og Grækere, hørte Herrens Ord. Der herskede jo et livligt Samkvem mellem Havnebyen og hele Oplandet. Var det ikke Forretningsanliggender, der førte Provinsboerne ind til den, saa blev det Overtroen, der lokkede dem til Dianatemplet. Paa denne Maade stiftede saa mange Mennesker Bekendtskab med Paulus og hans Lære, at der dannede sig kristne Menigheder i flere Byer rundt omkring. Til Dels i hvert Fald kender vi dem fra Johannes's Aabenbaring. Det er nemlig næppe nogen Fejltagelse, naar man gaar ud fra, at de syv Menigheder, som i den hemmelige Aabenbaring modtager Breve fra Vor Herre gennem Apostlen Johannes's Haand, er bleven grundlagt i den Tid, da Paulus prædikede i Efesus.

Ved Synet af disse store Resultater griber Beundring enhver, som ellers ved, hvor langsomt Evangeliets Surdejg plejer at gennemsyre Masserne. I Løbet af forbausende kort Tid er Efesus gennem en enkelt Mands Anstrengelser gjort til et Hovedsæde for den kristne Religion og samtidig til Metropol for en hel Krans af Menigheder med et Bispesæde. Her maa ekstraordinære Aarsager og Faktorer have gjort sig gældende og fremskyndet Modningen af Sædemarkens Frugt. Dem skal vi gøre Rede for i det følgende. (Slg. Apost. Gern. Kap. 19—20.)

F. K.

En kirkehistorisk Begivenhed.

Ved Modtagelsen af den pavelige Nuntius, Mgr. Cesare Orsenigo, som overværede Ansgarsfesten i Hamborg, blev der paa Raadhuset i Hamborg af Byens Overborgmester Dr. Ross holdt følgende Tale:

»Deres Excellence giver ved Deres Besøg i Hamborg den Fest, som vore katholske Medborgere fejrer til Minde om det for 11 Aarhundreder siden ved Nordens Apostel Ansgar grundlagte Ærkebispedømme Hamborg en Betydning, som vil blive følt i hele den katholske Kristenhed. Denne Fest fremhæver den urgamle Forbindelse, som knytter Nordtyskland sammen med de skandinaviske Lande, og som ogsaa finder sit Udtryk i Ansgars Livsgjerning. Ansgars Skikkelse som Hamborgs første Bisp er endnu stærkt levende i Folkebevidstheden og vil ved disse Dages Fest blive det i en endnu højere Grad. Ansgar, Kristendommens Forkynder, den tapre Ærkebiskop, som ved Normannernes Overfald paa Hamborg i Aaret 845 forsøgte fortvivlet, skønt forgæves Modstand, har gjort Hamborgs Navn bekendt vidt omkring og for alle Tider sikret sig en ærefuld Plads i vor gamle Hansestads Historie.

Det er derfor en Taknemmelighedspligt, naar det nuværende politiske, officielle Hamborg, repræsenteret ved Senatet er rede til at ære hans Minde. Det er mig en Glæde at ønske Deres Excellence og Dem, Højærværdigste Biskop af Osnabrück, og den af os alle ligeledes højt ærede Prælat Dinkgreffe paa det hjerteligste velkommen. Jeg maa takke begge Herrer for den forstaaende Beredvillighed, med hvilken de til enhver Tid har staaet Senatet bi i dets Bestræbelser for at opretholde den kessionelle Fred.

Maatte Deres Excellence og den talrige Skare af høje Gejstlige fra Tyskland og Nabolandene, som deltager i Ansgarsfesten, tage det Indtryk med fra Hamborg, at netop her finder alle Bestræbelser, ved hvilke Menneskehedens store Fællesskab i Aanden bliver fremmet ved en forstaaende og en forsonlig Menneskekærlighed, en levende Støtte. Med dette Ønske byder jeg Deres Excellence og de Dem ledsagende Herrer endnu engang velkommen til Byen Hamborg.«

Nuntius Orsenigo svarede med følgende Ord:

»Jeg takker Dem af ganske Hjerter for den ærefulde Modtagelse og for de venlige Ord, som De havde den

Godhed paa det tilstedeværende Senats og hele Fristaten Hamborgs Befolknings Vegne at rette til mig som min høje Souveræns Gesandt i det tyske Rige. Den elskværdige Udtalelse, med hvilken De omtaler den første hamborgske Ærkebiskops velsignelsesrige Virksomhed, og de anerkendende Ord, med hvilke De har fremhævet de nuværende højærværdige Gejstliges frugtbringende Samarbejde, siger mig, med hvilken Sagkundskab og med hvilken stor forsonlig Aand Deres Magnificens ved at værdsætte alt det, der tjener Deres By til Ære og Deres Folk til aandeligt Fremskridt. Besøget i Hamborg er for mig ogsaa en personlig Glæde, da jeg endnu ikke kendte Deres By af Selvsyn, skønt den altid har haft min dybeste Interesse.

Hamborg, den største tyske Havneby, med sit saa rørige Liv og sin daglige Forbindelse med hele Verden, er for mig et i den Grad betydningsfuldt Udtryk for vort internationale Samkvem, for den tyske Forstaaelse af fremmed Skik og for den tyske Foretagsomhed, som kommer til Udtryk i det hanseatiske Ord »navigare necesse est, vivere non est necesse«, og som Tyskeren altid af indre Trang har ført ud paa fremmede Have og i fremmede Lande. Dette internationale Træk er et værdifuldt Tilknytningspunkt for alle sunde Bestræbelser, som tilsigter at bringe Mennesker og Nationer nærmere til hinanden. Det stolte Sø-Metropol Hamborg er dermed særlig kaldet til at yde Fredsbevægelsen og Forstaaelsen blandt Folkene betydelige Tjenester. Med dette Ønske hilser jeg endnu engang Deres Magnificens, de tilstedeværende højtærede Herrer Senatorer og med Dem hele Børgerskabet i Hamborg«.

Efter Modtagelsen paa Raadhuset vendte den pavelige Nuntius tilbage til sin Bolig, hvor Overborgmester Ross kort efter aflagde sit Besøg. Kl. 11 begav den pavelige Nuntius under Ledsagelse af saavel Overborgmester Ross og nogle Senatorer sig paa en Times Havnerundfart. Ved Middagstid fandt der Frokost Sted paa Raadhuset, hvor der foruden den apostolske Nuntius deltog en Række prominente Personligheder, f. E. det hamborgske Diplomatis Doyen, den tidligere Rigskansler Dr. Cuno, blandt Kirkefyrsterne ogsaa vor Biskop, Ærkeabbeden af Beuron og samtlige tyske Benediktinerabbeder. O. E.

St. Knuds Helligdomme i Haraldsted.

Roskilde Domkirke var Sjællands fornemste Valfartssted. Paa Højalteret tronede den hellige Martyrpave Lucius, hvis Hovedskal opbevaredes her i et kostbart Relikviemage. Domkirken bar hans Navn. Præsteskab og Lægfolk ærede ham som Bispedømmets Værnehelgen og mindedes alle Dage den milde Fader, Lucius, der under sin Tids store Trængsler altid saa redebon havde modtaget den angrende frafaldne i Kirkens Skød. Endnu 1517 indskærpede Roskildes sidste katholske Biskop sine Præster, at de i deres Prædikener og Skrifttaler skulde opmuntre Lægfolket til paa de store Festdage at drage op til Sjællands Moderkirke, St. Lucius i Roskilde, for at søge Afløsning og bringe Almisser.

Personer og Institutioner, Bispedømmer og Folkeslag kan dog have mere end een Værnehelgen. Fra 1170 havde Sjælland da ogsaa to: Hellig Lucius af Roskilde og Hellig Knud af Ringsted.

Dybsindige Forsøg er gjort paa at opspore en vis Spænding mellem disse to Helgeners Dyrkelse — en vis Kappelstrid mellem Domherrenerne i Roskilde og St. Bendts Munke i Ringsted, en sejt og vedholdende Stræben efter at skubbe den udenlandske af Roma og Prælaterne paatvungne St. Lucius i Baggrunden til Fordel for den af selve Folket kaarne Nationalhelt i Ringsted. — Hvor skarpsindige disse Overvejelser end kan være, bunder de dog i Mangel paa Kendskab til katholsk Tankegang. Og mærkeligt er det, at man ikke nøjere har gennemtænkt, at de to Helgener dyrkedes i broderlig Forening i St. Lucii Helligdom ved Roskildefjorden. Selve Ringstedofficiet kalder endog Lucius »Fædrelandets Værnehelgen«. (25. Junis 2. Lektion.)

Om Hellig Knuds Kaaring til Sjællands Værnehelgen har været forud tilrettelagt eller skyldtes et Udslag af Højtidsstemningen ved Skrinlæggelsen i Ringsted, hvilket sidste Sakse vel nærmest vil have os til at tro, saa var denne Kaaring i hvert Fald et naturligt Udtryk for den store Yndest, Hertug Knud havde vundet i Folket. —

Hellig Knuds tre Hovedhelligdomme laa alle i Midtsjælland: Klosterkirken i Ringsted, der ejede hans Helgen-skrin, selve Sognekirken i Haraldsted og Kapellet i Harre-
sted Ore; de to sidste var knyttet til Kilder. —

Lige siden Stoikernes Dage har man ladet Fortidens Kildedyrkelse sprudle frem af Almuens Naturopfattelse; men den nyeste Tids Religionsvidenskab er dog ikke villig til at betragte Kildedyrkelsens religiøse Forestillinger som en blot og bar Personliggørelse af Naturkræfternes Spil,

hvorfor Forskningen i Virkeligheden maa søge et nyt Grundlag for Arbejdet paa Løsningen af de mange dunkle Spørgsmaal, som Kildedyrkelsen stiller Forskeren.

Hedenskabet kendte hellige Kilder baade Nord og Syd for Alperne. De fleste af disse Levn er nu blot Navne, men her og der drager Arkæologerne saa mange Enkeltheder frem, at Folkloristen faar Materiale til at belyse henfarne Tiders Sæd og Skik. Saaledes har Kildedyrkelsen i Hellas efterladt Rester af rigt udformede Tempelanlæg. Ganske vist har Jordskælv lagt Helligdommen ved Delfois berømte Kastalia øde, men endnu strømmer Kildens rige Væld og minder om Nymfemyten og om Troen paa Kildens Evne til at skænke sin trofaste Dyrker Digteraandens Gave. — Et typisk Eksempel paa Kildedyrkelse i fagligt Fællesskab er Kilden i Catulus's Statstempel nær Vestatemplet i Roma, hvor den Gruppe Haandværkere samledes, der særlig brugte Vand til deres Arbejde.

Ogsaa den nordiske Oldtid kendte Kildedyrkelsen, og Adam af Bremen har beskrevet Offerlunden i Upsala, hvor de ofrede Dyr og Mennesker ophængtes i Træerne eller nedsænkedes i Kilden, som vældede frem ved Foden af et mægtigt stedsegrønt Træ. Ygdrasil er efter nogles Mening et Offertræ, ved hvis Rod de tre hellige Kilder vælder frem, og i hvis Grene selve Odin engang skal dingle som Offergave. Endelig fortæller Navnet Baldersbrønde sin Herkomst, og Krigsguden Tirs Væld findes skjult i Navnet Tisvilde, der med adskillige andre Stednavne peger tilbage til Kildedyrkelsen i Hedenold.

Lige fra første Færd kæmpede Kirken med stor Kraft mod den hedenske Kildedyrkelse. Paa Koncilier og Synoder ivrede Biskopperne med en hellig Augustin i Spidsen mod den, saa dens Dyrkere, alt som Kirkens Indflydelse tiltog, maatte samles i afsides Dale eller stille Skove.

Da Kirken havde slaaet Rødder i Folkeslagene, voksede Kildedyrkelsen frem paa Kristendommens Grund, idet der virkedes Undere paa navngivne Helgeners Forbøn.

Den nærværende Tids Viden er dog endnu for spredt til at udrede, i hvilket Omfang Kirken overtog de gamle Kilder. At dette skete, er sikkert. For Danmarks Vedkommende skal nævnes Tisvilde og fra Frankrig Notre Dame des Ardilliers ved Saumur, ved hvilket sidste Valfartssted, der var fejret store Offerfester i den hedenske Tid. Karl den Store byggede et Kloster her; det ødelagdes i Normannertiden, men fra 1614 vogtede Oratorianerne Kilden med dens Kirke og Madonnastatue, der blandt sine Pilegrimme talte fyrstelige Personer og Kardinal Richelieu.

I Danmark trængte Omvæltningens Mænd vel nok Kildedyrkelsens katholske Tankegange ud af Sindene; men

selv om Form og Indhold skiftede, flokkedes Almuens dog stadig om Kilderne, og de lutherske Prædikanter værnede endog sine Steder om den gamle Skik for de Penges Skyld, der faldt i Fattigblokken, ja, de lutherske Superintendenter lukkede det ene Øje til og nøjedes med at formane Folket til endelig ikke at tro andet, end at det var Gud almægtigste, der virkede her — hvis da ikke det hele gik ganske naturligt til ved Vandets egne Virkninger.

I Kirkerup holdt den lutherske Sognepræst Bøn for Kildegæsterne, som det var gjort i de katholske Dage, og Præsten i Græsted udgav endog i 1650 en Beskrivelse af St. Helene Kilde med Salmebog og Bønner til Brug ved Kildebesøgene. Og ved Kippinge Kirke paa Falster, hvor en af de navnkundigste Kilder fandtes, var Vaabenhuset efterhaanden blevet saa fuldt af Krykker, at den brave Præstemand for at lufte ud brændte hele Bunken, men rigtignok med det Resultat, at han sved sin Præstegaard af.

Efter Omvæltningen mistede den lutherske Statskirke den gamle Kirkes Herredømme over Kildebesøgene, medens gamle tilbagetrængte hedenske Tankegange paa dette som paa flere andre Omraader dukkede frem i Almuens Bevidsthed og fødte en ubestemt, men dragende Naturmystik, der bl. a. forlenede Midsommeraften med en særlig hemmelighedsfuld Indflydelse paa Kildevandet. I den katholske Tid havde Kildebesøgene strakt sig over de forskellige Aarstider. Ringsted Kloster havde saaledes stadig en Munk stationeret ved Kildekapellet i Haraldsted for at betjene Pilegrimmene. Og Besøgene ved den berømte St. Søren Kilde i Holmstrup havde skabt fire aarlige Markeder, som Frederik II flyttede til Kalundborg, fordi der efterhaanden gik mange umoralske Ting i Svang.

Oplysningslidens knastørre Snusfornuft tilføjede Kildebesøgene et slemt Knæk. Og selv om Holberg i »Kilde-rejsen« ikke direkte skal have haft til Hensigt at gøre Nar af Almuens overtroiske Kildebesøg — hvad han dog selv paastaar i sin Selvbiografi — saa virkede hans Satire dog dræbende.

Med Romantiken kom en vis Opblussen af Naturmystiken, men dette var et rent Kunstprodukt uden Rod i Folket. Københavnernes »Valfarter« til Kilden ved gamle Vartov ude paa Strandvejen — der havde været Scenen for Holbergs »Kilderejsen« — flyttedes til Dyrehaven, hvis senere saa kendte Kirsten Pils Kilde dog rimeligvis allerede forud havde samlet de glade Københavnerne under Bøgenes lyse Kroner, efter hvad en gammel Mand paastod i 1768, da han for tresindstyvende Gang besøgte Kilden paa Vor Frue Dag, som her maa være Marias Besøgelses, idet Kildetiden varede fra 24. Juni til 2. Juli.

Hvem Kirsten Pil er, vides ikke. I »St. Hans Aftens Spil« staar Manden ved Kilden og synger hendes romantiske Historie, hvorefter han kalder ad Kildegæsterne:

Kom, I, som gaar der ovenpaa!

Se, liden Kirsten vinker.

Men de muntre, sorgløse Bakkegæster giver Kirsten Pil en god Dag og en glad Aften, og hun fortjener heller ikke andet; thi denne »liden Kirsten« er kun en luftig Eventyrskikkelse,

som flygtig Fantasi har sammenføjet,
for at bruge Oehlenschlägers egne Ord.

Dyrehavsbakkens Gøgl, et hæsligt Vrægebillede af de gamle Dages Kildebesøg, er disses sidste Rest her i Landet.

Af de bevarede spredte og ganske tilfældige Efterretninger er det ikke muligt at afgøre, hvor stort et Arbejde Omvæltningen maatte sætte ind for at udrydde den katholske Kildedyrkelses Tankegange hos Folket. I selve Overgangens Hede blev der faret haardt frem; saaledes kan Paladius fortælle, at i Holmstrup blev St. Sørenes Billede brændt, hvad der dog ikke standsede hans Dyrkelse, thi en halv Snes Aar senere maatte Lensmanden i Roskilde efter Ordre rejse til Holmstrup for at tale Befolkningen til Rette, idet man stadig ofrede Lam, Gæs og Høns til St. Søren og tilbad Billeder i Kirken.

I Krogstrup Kirke ved Frederikssund blev Billedet af St. Dionysius dog først borttaget i 1606. Da fjernedes det, fordi der stadig dreves Afguderier med det, idet Almuen endog paa visse Tider lod det med synderlig Sirat og Klædebon ornere og udi Synderlighed udstaffere. Maaske er denne sene Fjernelse en Frugt af en Beslutning, Landemodet i København vedtog i 1555: Man skulde først gennem Prædikenen søge at fjerne Billederne fra Folkets Hjerter, hvorefter man kunde flytte dem ud af Kirkerne. Landemode efter Landemode anbefalede at fare med Lempe. Ved dette kloge Maadehold naaede man da ogsaa efter faa Slægtled det ønskede Maal, og Haraldsted er et typisk Eksempel paa, hvor godt det lykkedes at udlette Erindringer om Fortidens katholske Minder hos en stedlig Befolkning, til hvis Sogn der Aarhundreder igennem var gaaet en stadig Strøm af Pilegrimme.

Med de nye Tider er det, som om Hellig Knud standsede sine to Kilders Løb.

Og saa gik det her som flere andre Steder: Almuen søgte til en anden Kilde. I en Mose, ca. 2 km Nord for Haraldsted By, laa dengang »Sværtkilde«, og hertil knyttedes en afbleget Skygge af Overleveringen. Men den oprindelige Mening med Kildebesøgene gik ganske i Glemme,

og den »Kultus«, der udfoldede sig, havde intel at gøre med Forestillingerne om en katholsk Valfartskilde. — Saaledes berettes der i forrige Aarhundrede:

I gamle Dage var der Fest ved Sværtetilte (d. e. Knud Lavards Kilde) hver St. Hans og Frue Nat. Med Tilladelse fra Herskabet paa Skjoldnæsholm førte gamle Peder Pedersen fra Kildegaarden ud i Myrdeskoven og hentede Løv og grønne Grene, der blev stillet op, saa der var som en Løvhytte omkring med Dør ind til Kilden. En Garnvinde var opstillet og omvundet med Grønt og Lys sat i Hullerne, saa det var en hel Lysekrone. Lidt over Middag kom saa de gamle og unge med Kranse, Blomster og Blade, som de strøede i Kilden. Var det godt Vejr, dansedes der ved Kilden og ellers i Gaarden, paa Loen eller i Storstuen til den lyse Morgen. Om den forsamlede Almues Forhold til Kilden fortælles kun, at der ofredes Penge, som Sognepræsten den næste Dag tog ud af Offerblokken — og tit var det mange Penge, der kunde uddeles til Sognets fattige. Men saa blev der nogle Aar traadt saa meget Sæd og Kløver ned, at Manden i Gaarden blev ked af det, og omsider hørte den Stads op omkring 1840. —

Da Christian Molbech paa sine »Ungdomsvandringer i mit Fødeland« i 1809 kom til Haraldsted, ventede han: »at finde Hertug Knuds Minde ikke ganske uddød paa det Sted, som ved hans Drab blev saa navnkundigt. Men jeg maatte ogsaa her gøre den Erfaring, at selv hos den Stand, hvor den skjulte Sans for det Hellige i Sagn om Fortiden længst maatte bevares, er den vistnok ikke rent uddød, men dybt sunken og nær ved at henslumre. — Præsten fandt jeg ikke hjemme, og af de Mænd, jeg traf paa, kendte ingen Hertug Knud, mindre til Sagnet om den Skov og det Sted i samme, hvor han blev myrdet. — Degnen i Haraldsted, en meget gammel Mand, havde vel hørt Knuds Kilde nævne, men om det var den samme, som Bønderne kalder Sværtetilte, vidste han ikke.«

I Nabosagnet, Valsøllille, opmuntredes Molbech noget, da Major Neergaard paa Skjoldnæsholm viste ham til Sværtetilte som det Sted, der skulde være blevet mindehelliget ved Knuds Drab. Og Molbech fortæller: »Bonden, paa hvis Lod Kilden findes, er temmelig vel underrettet om, hvad Krøniken herom fortæller, og det er hans Vidnesbyrd, hvorpaa Efterretningen om det endnu bevarede Sagn om denne Kilde er grundet. Omkring Kilden findes nu ingen Skov, men det er endnu i Mands Minde, at den i Nærheden af Kilden er borlhugget.«

Sognepræsten i Haraldsted og Allindemagle, Otto Grundtvig — som Molbech ikke traf hjemme — maatte Aaret efter, i 1810, sende en Indberetning til Kommissio-

nen for Oldsagers Opbevaring, og her nævner Grundtvig blandt Pastoratets Minder »Sværte-« eller »Sorte-Kilde« som Knud Hertugs Kilde. — Saa fuldstændigt var det virkelige Valfaristssted skjult i Glemselens Taager.

(Fortsættes.)

Omkring Ligbrændingsproblemet.

(Svar til J. Leh., sluttet.)

De Grunde, som tidligere blev ført i Felten imod Jordfæstelsen, staar aabenbart i ret lav Kurs nu, siden ikke engang Ligbrændingens Talsmænd tør lægge synderlig Vægt paa dem. Baade Havearkitekt Johannes Tolle i sin Jubilæumsartikel (se Nord. Ugeblad S. 320) og Overlæge Dr. med. Knud Secher*) fremhæver, at det beror paa en Følelse, om den enkelte vil foretrække Ligbrænding for Begravelsen i Jorden. Sidstnævnte tilføjer yderligere: »I den første Tid (af Agitationen for Ligbr.) var de hygiejniske Spørgsmaal i Forgrunden, og selv om de moderne Kirkegaarde saa godt som aldrig vil repræsentere nogen hygiejnisk Fare for Befolkningen, hvad der ogsaa hænger sammen med moderne Vandforsyning m. m., saa kan man dog ikke se bort fra, at den sterile Aske uden Krav paa særlig Jord har store Fordele fremfor Nedlæggelsen af de store Mængder dekomponeret organisk Væv.« (S. 346.)

Denne Udtalelse fortjener at huskes baade for dens ærlige Indrømmelses og fordækte Tilbagekaldelses Skyld. Overlægen synes at udtale:

- 1) Fra de nuværende Kirkegaarde er Faren for Hygiejnen lig Nul.
- 2) Faren fra den sterile Aske er endnu mindre. (!)
- 3) Nedlæggelsen af de store Mængder dekomponeret organisk Væv — paa dansk kaldet »Lig« — er ikke helt uden Fare.

Hvordan man uden Selvmodsigelse samtidig kan fremsætte Paastand Nr. 1 og 3, overlader jeg den ærede Læser at finde ud af; jeg kan det ikke.

Er en historisk Betragtning af den moderne Ligbrændingsbevægelse maaske ensbetydende med en Billigelse af den? Ingenlunde! Netop Historien viser, at den egent-

*) Knud Secher, Dansk Forening for Ligbrænding. Se: Ligbr. Hist. i Danmark. Red. af Knud Secher. Kbhvn. 1931.

lige Drivfjeder for denne Bevægelse var Hadet til Kristen-
dommen; Hygiejnen blev kun brugt som Paaskud for
Kampen, som Agitationsraab. Nu maa altsaa dette Raab
forstumme eller erstattes med et andet.

I den allernyeste Tid begynder Ligbrændingens For-
talere at anbefale deres Sag med de økonomiske Fordele,
den fører med sig for den enkelte og for Samfundet. »Lig-
brændingen er blevet den billigste Begravelsesform her i
Landet« (ibid. S. 346). Det er nu ogsaa det eneste Argu-
ment, der duer noget, selv om heller ikke dette duer meget.
Thi Begravelse behøver ikke at sluge saa store økono-
miske Værdier, som den unægtelig ofte gør. Netop de mere
velhavende Kristne burde ogsaa af den Grund afholde sig
fra unødvendig Pomp og Pragtudfoldelse ved Jordfæstel-
sen, at der ikke derved skabes en Standard, som er uop-
naaalig og uoverkommelig for den jævne Middelstand. Den
katholske Kirke har derfor altid anbefalet en sømmelig
Nøjsomhed i Gravskikkene og raadet til en aandelig Del-
tagelse i de efterladtes Sorg ved Forbøn og Messer for de
Afdøde, som gavner dem mere end et storstilet og koste-
ligt Gravmonument.

Det lyder for Resten ilde at tale om Brændingens Billig-
hed, naar denne købes paa Bekostning af uerstattelige
aandelige og materielle Værdier. Ja, netop! Kirkegaardens
materielle Værdi som Park og deres aandelige Særpræg
som fredhellige Steder og Mindelunde synes Brændingens
Tilhængere fuldstændig at overse; de synes ikke at have
noget Blik for Ting, der ikke umiddelbart kan ombyttes
med Kroner og Øre. Derved støtter de selv min Paastand
om at være mistænkte for materialistisk Sindelag.

Hvorfor skulde ikke ogsaa en historisk Vurdering
af den katholske Kirkes Stilling overfor Ligbrændingen
være tilladt? Vi skylder J. Leh. Tak for at have bedt os
se alt under en historisk Synsvinkel.

Forestil Dem altsaa den katholske Kirkes verdens-
omspændende Organisation. Skulde denne Kirke, der
forener Verdensdele og knytter Oldtiden til det tyvende
Aarhundrede, gøre alle Modebevægelsers Luner og Sving-
ninger med? Skulde den straks forandre sin Lovgivning,
fordi der i et Hjørne af Jordkloden er blevet »Stemming«
for et eller andet, f. Eks. Ligbrænding?

⌈Og prøv saa paa at sætte Dem ind i, at Kirken er en
levende Organisme, hvis Liv fødes og næres af Troen.
Kirkens Ritualbøger vilde da ikke mere forekomme Dem
som døde Bogstaver paa dødt Papir; men da vilde De ane,
hvorledes Kirkens Livsvaner under den Helligaands Vej-
ledning bliver et Udtryk for Kirkens Tro; enhver Kristens
Livsførelse burde gennemsyres og ledes af Guds Aaben-

baring af Troen. Ogsaa de afdødes Bisættelse er underlagt denne Lov. Ogsaa ved Jordfæstelsen giver Kirken ved sine Ceremonier og Bønner Udtryk for sin Tro paa flere vigtige, ja, fundamentale Trossandheder. Selve Rituallet er en Trosbekendelse. (Mere derom kan Læseren finde i »Nordisk Ugeblad«, Aarg. 1915, S. 938 ff. og S. 956 ff: *P. F. Klar*: Hvorfor forbyder den katholske Kirke Ligbrænding?)

Skulde nu Kirken forandre alt dette, blot fordi nogle af dens Fjender opreklamerer en »Bevægelse«, som de ikke kan støtte med en eneste vægtig Bevæggrund? Skulde Kirken lade sig sit indre Liv diktere af sine Fjender? Den, der kan tro eller vente dette, kender kun den katholske Kirke ganske overfladisk. Der er stærkere Tømmer i den, end at den skulde give sig under en saakaldt »moderne« Bevægelses Pres. Og vel at mærke: Grunden, hvorfor Kirken ikke er til at rokke, er ikke den, at den mangler Bevægelsesfrihed og Elasticitet; Grunden dertil er simpelthen den, at Kirken lige til Randen er fyldt med brusende, overstrømmende indre Liv. Hvor der er eget Liv, er det udelukket, at man saa let kan tilpasse sig væsensfremmede Livsformer, især naar disse føles som fjendtlige eller ulødlige.

J. Wo.

Landsmøde i „Danske Kvinders Katholske Forbund“.

Søndag den 10. Maj fyldtes Jesu Hjerter Kirke stille med andægtige Kvinder. Klokkeren 8½ var der nemlig Messe med Fælleskommunion for D. K. K. F., og Medlemmerne var mødt meget talrigt. Forbundets nye Raadgiver, Pater *Sialm*, prædikede over Dagens Evangelium og drog den praktiske Anvendelse af det med Hensyn til Kvinders Arbejde for Kirken og sluttede med at anbefale alle katholske Kvinder at slutte sig til vort internationale Forbund, for derigennem at vise deres Lydighed mod vor hellige Fader.

Saa var Landsmødet aabnet. Ved det fælles Kaffe bord hilste gamle Kendinge fra Jylland, Fyen, Lolland-Falster og Sjælland paa hinanden; hvor er det dejligt, at vi gennem Forbundet har lært hinanden at kende. Nu begyndte Tilidsmændene deres Arbejde, mindre Forslag, der ikke behøvede at komme frem paa Generalforsamlingen, drøftedes. Men uden Mad og Drikke duer Helten ikke, derfor havde Fru Berling gæstfrit indbudt alle »Udlændinge« til Frokost, ja, for det var ikke blot fra Vest og Syd, der var mødt

Kvinder; Sverige var repræsenteret ved sin Formand og 3 Tillidsmænd, og ogsaa en stout norsk Kvinde var mødt.

Generalforsamlingen i Vesterhus var livlig og varm, navnlig varm; der var nok ca. 40 Grader i Skyggen, men trods det vedtoges Lovændringer, og Valg foretoges uden Rivninger. Forbundet modtog med Tak den storslaaede Gave »Trørødhus«. Meget lærerige var de Beretninger, der aflagdes om de forskellige tilsluttede Foreningers Arbejds-metoder. Særlig udmærkede de unge Piger fra Horsens og Amager sig, her var sprudlende Liv og Humør, baade i »Møllen« og i »Gryet«; mange vil sikkert arbejde for lignende friskt Foreningssliv i deres Menigheder. Hans Excellence Biskoppen holdt trods Varmen ud til det sidste og sluttede Generalforsamlingen med en Opfordring til os alle om at tage hjem og arbejde videre efter de her dragne Linier. Formanden bad om den biskoppelige Velsignelse, og den var Afslutningen paa den første Mødedag.

Vi sluttede Søndagen med Biskoppens Velsignelse, og Mandag Morgen samledes vi igen i vor Overhyrdes Kapel, hvor Hs. Excellence selv læste Messen og i en varmt følt Tale paalagde os at holde fast ved vor Tro midt i den svære Tid, som vi levede i, en Tid, der sikkert vilde blive endnu sværere for den kristne Tro og vor hellige Kirke. Biskoppen fortalte om, hvorledes han som Dreng havde oplevet at se en lille Pige drages op af en Bæk, hvori hun under Anstrengelse for at plukke en Rose var druknet. Det lille Legeme var stivnet i Døden, men fast i den højre Haand holdt hun den skønne Rose. Saaledes bør vi holde fast ved vor Tro og vor Kirke helt ind i Døden. — Alle Deltagere i Messen kommunicerede og sang derefter et Par Salmer, hvor Biskoppen spillede til og var Forsanger.

Saa stormede vi Sporvognene for hurtigt at komme til »Hotel Dagmar«, hvor Næstformanden, Fru Tardini var Vært for alle de udenbys Formænd og Tillidsmænd ved et dejligt Morgenmaaltid. Kl. 11½ holdt to store Turistbiler paa Raadhuspladsen, og de førte hurtigt og sikkert den store, glade Skare ud til vort dejlige »Trørødhus«.

I straalende Sol tog Trørødhus imod sine Gæster. Flaget hejstes, medens vi sang »Vift stolt«. Vor første Gang var til »Vor Frue Kapel«, hvor vi knælede ned i fælles Bøn og Sang. Sakramentet var ikke til Stede, men saa snart de smaa Børn drager ind paa Feriehjemmet, tager vor Frelser Bolig i Kapellet.

Kors, Alter og Kommunionbænk, meget smukke Træarbejder, var Gaver fra Private.

De gamle »Trørødere« beundrede de Forbedringer, der var sket siden i Fjor. Hvor var Haven smuk nu, den stod festligt smykket med et Væld af Blomster og friske grønne

Plæner. Huset blev eftersat fra øverst til nederst, saa fulgte en dejlig Frokost, hvor vi var Frk. Stratbøckers Gæster. Efter en Tur i den grønne Skov kørte vi ad Stranden tilbage til Hovedstaden. Turistbilerne genlød af munter Sang og Latter. Nu var der Ferie, til vi Kl. 19 mødtes i Borgernes Hus. Her talte Msg. Assarsson alvorligt om den største Fare for sand Kristendom: de ivrige Katholikers Hang til overdreven Nationalisme og Mangel paa forstaaende Næstekærlighed. Der er saa uendelig meget Arbejde i Vingaarden, at alle kan faa nok at udføre, derfor bort med al Forenings Misundelse, følg Abrahams Eksempel »Gaar du til højre, saa gaar jeg til venstre« og omvendt.

Fru Berg talte med Selvoplevelsens Varme om Kærligheden. Dette Foredrag kan ikke refereres, dertil var det for inderligt og personligt, men begge Foredrag bliver trykt i Forbundets næste Blad, og vi glæder os til at fordybe os i dem. Foredraget var saa dybt alvorligt, at man helst havde trukket sig tilbage til Ensomheden for at gennemtænke det, men Festen kaldte, det fælles Aftenbord med Taler og Sange. Selv om de sultne Bordgæster maatte øve sig i Taalmodighed og den første halve Time nøjes med Raakost, Agurkesalat og Rabarberkompot, faldt Humøret ikke, tværtimod, det steg, og da først Talerne begyndte med Hilsener og Tak, og to brillante Sange var sunget, gik det Slag i Slag med Hurra og Leveraab.

Det var ikke den ydre Festlighed, der gjorde Landsmødet til en Begivenhed for Deltagerne, det var den naturlige hjertelige Venlighed, der herskede blandt alle, her var ingen Klikker, ingen gensidig Misundelse, men virkelig gensidig Velvilje. Vi vilde alle hinanden det bedste og var alle besjælede af Viljen til at gøre vort bedste for Christi Kirke.

B. F.

»Credo«, *Katolsk Tidsskrift*, Nr. 5, som er udkommet Maj 1931 indeholder følgende:

Helige Ande, Digt af Augustin Kock, S. 113. — Den økumeniske Karakter i Jesu Religion, af A. J. Lutz, S. 114. — *Biblen gennem tusind Aar*, af Johannes Jørgensen, S. 118. — Religionshistoriens utveckling och resultat III, af A. Brunner, S. 121. — *Credos Bøger*, af Robert Groteclas, S.

129. — Bönen i psalmernas bok, af J. van Gijsel, S. 130.
 — *Ved Reformationens Gry i Danmark*, af Niels Hansen, S. 135.
 — Konciliet i Efesus, S. 136. — Från Credos Torn, af E. Sandqvist og J. Armfelt, S. 136.

»Credo« koster 10 Kr. om Aaret — pr. Halvaar 5 Kr.
 — for Kvartalet 2 Kr. 50 Øre — i Løssalg 1 Kr. —
 Abonnement kan tegnes paa alle Postkontorer samt i *Eks-*
peditionen: Munkavången, Helsingborg.

Paa Vej til et Hjem for gamle.

St. Annæ Stiftelse paa Amager har benyttet en gunstig Lejlighed og erhvervet den Nabovilla, der ligger mellem Kirken og Hospitalet for Enden af Hans Bogbinders Allé. Hensigten med denne Erhvervelse er at have et Sted for gamle eller svagelige Trosfæller, der gerne vil bosætte sig ganske nær ved en Kirke.

Til et Alderdomshjem i dets egentlige Forstand eigner Villaen for Øjeblikket sig næppe, bl. a. fordi der mangler Centralvarme. Dog kunde let ogsaa mindre bemidlede gamle Ægtepar komme til at bo der, saafremt der fandtes nogle Legater til det Formaal. Saalænge der skal udredes Renter og Afdrag, er man derfor nødt til at udleje Lejlighederne til deres fulde Lejeværdi. Der findes i Stuetagen en tre Værelsers Lejlighed med lukket Veranda, Have og Kælder, paa første Sal en tre Værelsers Lejlighed med Pige-kammer, og paa Kvisten et større Værelse med to Fag Vinduer, et mindre Værelse og forskellige Pulterkamre. Lejligheden i Stuen og Værelserne paa Kvisten bliver ledige til 1. Juli.

Villaen forvaltes af Hr. Andr. Prüser, Medlem af St. Annæ Kirkes Forvaltningsraad, Højdevangsalles 29, Telf. Amager 4320.

Fra den vide Verden

† Kardinal Pompili.

Kirken har atter mistet en af sine betydelige Mænd, idet Kardinal Pompili, Pavens Generalvikar, for faa Dage siden afgik ved Døden. Hans Død kom ikke uventet, Lægerne havde opgivet ethvert Haab, og den syge havde modtaget den sidste Salvelse. Efter Kardinal Pompilis Død

tæller Kardinalkollegiet nu 57 Medlemmer, saa at der er 13 ledige Pladser og kun 10 tilbage af de Kardinaler, som udnævntes af Pius X. Under Pius XI's Pontifikat er 45 Kardinaler afgaaet ved Døden.

Den afdøde Generalvikar, Kardinalkollegiets Dekan, Kardinal Basilio Pompili var født 16. April 1853 i Spoleto i Provinsen Perugia. Han studerede først ved Vatikaner Seminariet, derefter ved det pavelige romerske Seminarium, hvor han modtog Doktorgraden baade i Theologi og kanonisk Ret og med højeste Udmærkelse. Den 15. December 1880 blev han præsteviet, i den paafølgende Tid uddannede han sig som juridisk Raadgiver og arbejdede som saadan i forskellige Forvaltningsgrene. Og endelig var han med i Udarbejdelsen af Lovbogen i kanonisk Ret, var tillige det pavelige Konsistoriums Konsulent og blev af Pave Pius X udnævnt til Kardinal. I April 1913 blev han Pavens Generalvikar. Desuden beklædte han en Mængde Æresposter, bl. a. var han Medlem af Bestyrelsen for den katolske Ynglingeforening i Italien. Den 18. December sidste Aar fejrede han sit 50 Aars Præstjubilæum.

Kardinal Pompili var ikke alene en mægtig og indflydelsesrig Kirkefyrste, men ogsaa en dybt religiøs Personlighed og en meget lærd Mand. Under tre Pontifikater beklædte han det ansvarsfulde Embede som pavelig Generalvikar. — Af blivende Betydning er hans Arbejder for de unge romerske Præsters Uddannelse; han oprettede et særligt Institut for disse.

Smaanyt.

Padua træffer i denne Tid omfattende Forberedelser til 700-Aars Festlighederne for St. Antonius.

Man forstaar, at hele Byen er i travl Bevægelse, da det drejer sig om at kunne skaffe Plads til to Millioner Gæster med en pavelig Legat og hele det italienske Kongehus i Spidsen.

*

Jakobiternes Tilbagevenden gaar stadig for sig med raske Skridt. »Universe« fortæller, hvorledes Pater T. Ka-laikkattil under Gudstjenesten tog højtidelig Afsked med

sin Menighed i den store skønne Kirke i Kaviyur, som han selv i sin Tid havde bygget og tjent i som Præst i seks og tredive Aar. Da hans Afskedsprædiken var endt, hilste Menigheden ham med Taarer i Øjnene, medens mange kyskede hans Hænder, hvorpaa den fulgte ham til det lille beskedne katholske Kapel, hvortil han begav sig direkte fra sin gamle Kirke. Der blev han optaget af Mar Theophilos, Biskop af Tiruvella, som blev optaget i Kirken i Fjor samtidig med Mar Ivanios, Ærkebispfen af Bethanien, hvis Konversion vi omtalte for kort Tid siden.

*

Det er sikkert en Sjældenhed, at en Præst »holder« paa en Hest ved et Væddeløb, men Professor Kettle fortalte engang om et saadant Tilfælde. En af hans Venner var en meget afholdt Præst, der arbejdede i Dublins Slumkvarterer. Engang blev han kaldt til en gammel syg Kvindes Dødsleje. Da han havde bragt den gamle Kvinde Sakramenterne og trøstet hende, som hun laa paa et fattigt Leje af Klude, blev hun saa rørt, at hun testamenterede ham al sin Ejendom. Arven bestod i et Tip til det store Væddeløb »Grand Natioecal«.

Præsten mødte senere Professor Kettle og fortalte om sin mærkelige Arv, og Kettle mente absolut, at det var Præstens Pligt at holde paa den Hest, den gamle Kvinde havde »tippet«, og Resultatet blev, at Præsten for de Par Kroner, han holdt paa Hesten, vandt en god Slump Penge, der kom paa et tørt Sted.

*

For at vække Interesse for Bygningen af den projekterede Kæmpekathedral i Liverpool deltog Hans Excellence Ærkebisp Downey forleden i Opførelsen af en Talefilm. Ærkebispfen gennemførte sin Rolle i Løbet af tre Timer i Projektørernes 280.000 Lyses Styrke med den største Ro og Sikkerhed og fremsagde sine Repliker, som han først samme Morgen var blevet gjort bekendt med, uden Vaklen og uden Manuskript. Og saa siger man, at Kirken ikke følger med Tiden!

*

Sir Hubert Wilkins' berømte Undervandsbaad, der skal søge at naa til Polen under Isen, blev velsignet af Pastor Edward A. Duff. Baaden har som bekendt faaet Navnet »Nautilus« efter Jules Vernes Roman »En Verdensomsejling under Havet«.

Skønt Jules Vernes ofte betragtes som en Slags »Fader til Undervandsbaadene, betragtede han selv sine Bøger

som ren Underholdningslitteratur, uden nogen videnskabelig Værdi. Som den gode og ivrige Katholik han var, var det kun hans Ønske at skaffe Ungdommen gode Bøger i Stedet for de almindelige »Kualdromaner«. C. del M.

Frå Hovedstad og Provins

Katholsk Radioudsendelse.

Første Pintsedag Kl. 13—13¹⁵ udsendes Kirkemusik, udført af Sakramentskirkens Kor under Ledelse af Kantor B. Husson.

Beretning fra »Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau«.

Paa sidste Plenarmøde, d. 5. Maj, oplæte K. A. B. s Leder, Ciselør B. Jetmar, Resultatet af Bureauets Virksomhed i det forløbne Aar: Der indkom 39 Tilbud fra ledige Pladser, og 34 arbejdsledige ansøgte om Arbejde. 16 Pladser blev besat og bekræftet.

Fest for de gamle i Sundby.

Søndag den 10. Maj var i flere Henseender en Festdag for St. Annæ Menighed. Ved Hovedgudstjenesten Kl. 9, hvor Kirken nærmest var overfyldt, modtog 40 Børn deres første h. Kommunion. Trods det herlige Foraarsvejr mødte de allerfleste af disse lykkelige smaa igen til Takkegudstjenesten Kl. 5, hvor samtidigt 25 andre Børn blev optaget i Børnenes Mariakongregation.

Om Aftenen var der i Forsamlingssalen en Fest for de ældste i Menigheden, som formede sig til en overmaade vellykket og gemytlig Aften. 31 Menighedsmedlemmer mellem 60 og 81 Aar havde indfundet sig, medens 13 andre havde sendt Afbud. Desuden var Bestyrelserne for Mændenes og Husmødrenes Kongregationer mødt, der fungerede som Værter, støttet af de unge Pigers Kongregation, som med deres muntre Sange sørgede for Underholdning.

Sognepræsten gjorde i sin Velkomst Rede for Grundene til Afholdelsen af denne Fest. Menigheden bør vise sine ældste Medlemmer Ærbødighed, særlig i en Tid, hvor Respekten for de gamle er ved at forsvinde. Skriften paa-byder det: Du skal hædre den gamle. (3. Mos. 19,32); de har gennemgaaet mange Prøvelser, er rige paa mange Erfaringer, har tjent Gud i saa mange Aar som vore Trosfæller og Menighedsmedlemmer og har som saadanne bragt mange Ofre for Gud og Kirken. —

Forfatterinden Fru Rose Bruhn, som selv er en af de ældste i Menigheden, fortalte paa en overnaade interessant og tillige opbyggelig Maade om forskellige Oplevelser under sin Rejse i Italien. Ved Kaffeboardet talte Hr. L. Mariboe paa de indbydende Kongregationers Vegne, Hr. Pater G. Scherz talte for Gæsterne, medens Hr. H. Larsen, Hr. V. Løvstrøm og Hr. J. Gad takkede paa de indbudtes Vegne. — De tre Kongregationer ved St. Annæ Kirke fortjener al Anerkendelse for den smukke Aften, de har beredt de ældste i Menigheden.

Den nye »Vor Frue Kirke« i Slagelse

blev indviet Søndag d. 17. Maj. Den statelige Kirkebygningens store firkantede Taarn rager højt op over Byens Tage og ses straks, naar man kommer fra Banegaarden. Ved Indvielseshøjtideligheden assisteredes Biskoppen af Præsterne *v. Kettenburg, Mariboe, Koch og Ammerlaan*. Ved en Sammenkomst i Præstegaarden blev der holdt Taler af *Biskoppen, Sognepræsten, Pastor Hoppers, Lensgreve Holstein-Ledreborg* o. a.

Vi haaber i næste Nr. at kunne give et fyldigt Referat af den store Begivenhed.

Nakskov.

I Birgittakredsen for Lolland-Falster holdt Pater Jan Ballin, Vejle, Søndag d. 3. Maj Foredrag om den franske Opdagelsesrejsende og Præst Vicomte Charles de Foucoud de Pontbriand.

I et fængslende Sprog opridsede Pater Ballin Linjerne i den store Franskmands Liv og Virksomhed, fortalte om hans Ungdom, hans Militærliv under Afrikas Sol, den spændende Opdagelsesrejse, Omvendelsen og Vandringen ad Bodens og Selvforsagelsens Stier til Hovedgerningen som Præst for Fremmedlegionens Soldater og for de indfødte i Oaserne i Sahara, hvor han under Verdenskrigens Uro faldt paa sin Post som Martyr for sin Sag.

Det højst interessante Foredrag, der gjorde den franske Helteskikkelse lyslevende for Tilhørerne, ledsagedes af en Række udmærkede Lysbilleder. Mødet, der blev holdt i St. Josefssøstrenes Skole, sluttede med »St. Birgitta, Kristi Brud«.

Ved Kaffeboardet læste Pater Ballin en af Hafstrøms Fortællinger, der ligeledes gjorde stor Lykke.

Trods den dirrende Spænding netop den Dag paa Nakskovs Gader, hvor Militærpatrouiller med skarpladte Geværer og opplantede Bajonetter holdt Orden, var der god Tilslutning til Mødet.

Det var en af den Slags Dage, man sjældent oplever.

Ungdommen i Esbjerg.

Søndag den 3die Maj kunde de maanedlige Ungdoms-møder holde et Aars Jubilæum. I den smukke stille Maj-aften holdt man længe ud med forskellige Lege i det fri, hvorefter man samledes i Skolelokalerne, hvor Dr. Perch, Tistrup, fortalte interessante Oplevelser fra St. Andreas Kollegium, iblandt en Del drastiske Skildringer af Livet der blandt Kostskoleeleverne. En Gennemsnitsdag paa Kollegiet blev levendegjort for Tilhørerne med megen Lune.

Det katholske Skolehjem i Sønderborg.

Husk, at De nu ikke mere er henvist til at maatte sende Deres Dreng paa en ikke-katholsk Kostskole, hvor der hverken kan sikres dem tilstrækkelig Undervisning i Troen eller katholsk Opdragelse. Har De i Sinde at sende Deres Dreng et Sted hen, saa tænk paa, at begge Dele er sikret paa Skolehjemmet i Sønderborg Præstegaard.

St. Knuds Festen i Ringsted.

For St. Knuds Festen i Ringsted og Haraldsted *Søndag d. 21. Juni* kan følgende Program meddeles.

Afrejse fra København Kl. 6 $\frac{1}{2}$.

Ankomst til Ringsted Kl. 8.

Fælleskommunion Kl. 8 $\frac{1}{2}$
(Kaffepause.)

Valfart til Haraldsted Kl. 9 $\frac{1}{2}$.

Messe i Ruinen med Prædiken af Biskoppen Kl. 12.

(Frokostpause Kl. 1—2.)

Alle Deltagere kører tilbage til Ringsted, hvor der er

Samling paa Torvet Kl. 3.

Besøg i St. Bendts Kirke med

Nedlæggelse af Krans paa St. Knuds Grav.

Møde i Anlægget Kl. 4—5: Tale og Sang.

Fælles Kaffebord i Pavillonen Kl. 7.

Afrejse fra Ringsted Kl. 9.

Alle Deltagere maa være forsynet med Festtegnet (à 25 Øre).

Rejsen København—Ringsted foretages enten med **Turistbil** (for et begrænset Antal Deltagere) eller med **Billig-Søndagstog-Billetsprisen** Tur—Retur for **Turistbil** er 6,25 Kr. (hvori indbefattet ogsaa Turen Ringsted—Haraldsted og tilbage).

Billetsprisen for **Toget** er Kr. 3,20, hvortil kommer for **alle** 1 Kr. for Turen Haraldsted—Ringsted (og for dem, der ikke kan foretage Valfarten til Fods 1 Kr. for Turen Ringsted—Haraldsted.)

Nærmere Meddelelse om Turen vil freinkomme snarest.

Komiteen.

Gaver til Firmelsen.

Dewald: Vejledning i katholsk Trosliv ..... Kr. 6,00

Wickl's Pintsebetrægtninger ..... » 1,75

Ved Marterpælen ..... » 1,50

Fundet i Forsamlingslokalet, Nørrebrog. 27 A
(ved Sakramentskirken): en Halskæde af Sølv med Krucifiks.
Man bedes henvende sig hos St. Josefssøstrene sammesteds.

Kirkelig Kalender.

24. Maj S.	1. PINTSEDAG.	31. Maj S.	Trefoldigheds Fest. — 1. Sønd. e. Pintse.
25. — M.	2. PINTSEDAG.	1. Juni M.	Ferialdag.
26. — Ti.	3. PINTSEDAG.	2. — Ti.	Marcellinus, Petrus og Erasmus.
27. — O.	Tamperdag.	3. — O.	Ferialdag.
28. — T.	i Oktaven.	4. — T.	CHRISTI LEGEMS FEST.
29. — F.	Tamperdag.	5. — F.	i Oktaven.
30. — L.	Tamperdag.	6. — L.	i Oktaven.

Ugens Messebønner.

24. Maj S. 1. Pintsedag (616—456).
 25. — M. 2. Pintsedag (621—461).
 26. — Ti. 3. Pintsedag (624—465).
 27. — O. Tamperdag (627—468); 2. *Sæl Bønner*: Beda den Ærverdige (919—754), 3. *Sæl Bønner*: Johannes I ([9]—[9]).
 28. — T. i Oktaven (632—470); 2. Augustin af Canterbury (920—755).
 29. — F. Tamperdag (633—471); 2. M. Magdalene af Pazzi (922—757).
 30. — L. Tamperdag (637—473); 2. Felix I (Kirkebøn [5]—[5], Stillebøn [11]—[11], Slutningsbøn [11]—[12]).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udg. af Messebogen (1926), det andet den gamle Udg. (1907).

Søndagsgudstjenesten i Sommermaanederne i Provinsen.

De Herrer Præster bedes sende Meddelelse til Redaktionen, i Fald der er indtraadt Forandring i Gudstjenestetiderne siden sidste Sommer.

A.C. Onsdag den 3. Juni: Ordinær Generalforsamling med den i Lovene foreskrevne Dagsorden. Adm.

A.C.'s 35 Aars-Stiftelsesdag

Onsdag den 27. Maj

Kl. 7^{1/2} **Messe** i St. Knuds Kapel.
(Fælleskommunion) Afsyngelse af *Te Deum*. — Efter Messen *Morgenmad* i de dgl. Lokaler.

Kl. 20 **Stiftelsesfest** (i Vesterhus, Vestervoldg. 115³).
Hans Excellence **Biskop Brems** har lovet at deltage i Festen.

Festtalen holdes af **Pastor Fr. Ronge**.

Der serveres *Punch*, Æbleskiver og Frugt.

Deltagelse koster Kr. 2,25 og maa anmeldes senest Tirsdag d. 26. ds. til: Fru Bodil Plate Petersen, Humlebækgade 8², Telf. Taga 4603, ell. stud. med. Svend Erik Odgaard, Øster Farimagsgade 10⁸ (Telf. Byen 1149 x, Kl. 12—13 og 18—19).

NB: Alle katolske Akademikere og Venner af A. C. har Ad-Administratores.
gang til Festen.

FREMMEDESPROGTRYKKERIEET »ATHÈNE» (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

79. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 S Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1—4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Cay Benzon, Nørrebrogade 27, Kbhvn. N. Tlf. Nora 239 x. Træffes som Regel bedst alle Hverdage (undt. Tirsdag) Kl. 5—6. Der kan ogsaa gives Besked pr. Tlf. Byen 6505.

Nr. 22.

Søndag den 31. Maj

1931

INDHOLD: Fællesskab i Gudsdyrkelse. — Guds Magt i Efesus. — St. Knuds Helligdomme i Haraldsted. — Katholiker og Skønlitteratur. — Mariahjemmet-Vesterhus. — Vejkors. — Kirkeindvielse i Slagelse. — St. Knuds Fest i Ringsted 21. Juni. — Fra Hovedstad og Provins. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Fællesskab i Gudsdyrkelse.

Pintsedagens Begivenhed er saa rig paa Belæring. Ikke mindst indeholder den et tydeligt Fingerpeg med Hensyn til Fællesskabet i Gudsdyrkelsen.

Der gives Mennesker, udprægede Individualister, som mener, at Religion udelukkende er en Sag imellem den enkelte og Gud. De er derfor Modstandere af enhver Form for fælles Gudstjeneste, og de ønsker blot at faa Lov til at tjene Gud i Ensomhed. De vil bevare deres religiøse Liv helt for sig selv og skyer al Kirkelighed.

Men at en saadan Opfattelse af Kristenlivet strider mod Guds Plan, ser vi blandt andet ved Helligaandens Komme til de udvalgte i Jerusalem. Det var ikke blot en skjult og intim Oplevelse i deres Indre, det var — synligt for alle — en Oplevelse, der havde Fællesskabets Karakter. Den Ild, der som ydre Tegn paa Helligaandens Nærværelse, stiger ned over enhver af Disciplene, favner dem alle i én Lue.

Fra nu af brænder den samme Ild i deres Hjerter, og den første kristne Menighed, som snart udgør adskillige Tusinde, er ét Hjerter og én Sjæl.

Lad os genopfriske, hvad Apostlenes Gerninger beretter herom (II, 42—47):

»De holdt sig stadigt til Apostlenes Undervisning og til Fællesskabet i Brødets Brydelse og til Bønnerne . . . Men alle de troende holdt sammen og havde alt tilfælles. De solgte deres Ejendomme og Gods og uddelte det blandt alle, eftersom enhver havde Behov. De var og daglig forsamlede i Templet, og naar de brød Brødet i Husene, holdt de Maaltid i Glæde og i Hjertets Enfoldighed . . .«

Er vort Kirke- og Menighedsliv altid præget af det sande kristne Fællesskab? Hvilken stærk og manende Tale lyder ikke til os fra den første kristne Menighed!

Men den, som for Fællesskabet vilde glemme Kristenlivets dybe personlige Karakter, vilde begaa en endnu mere skæbnesvanger Fejltagelse end den, som fornægter det kristne Fællesskab.

Hvad nytter det, om man tager Del i alle tænkelige Gudstjenester og Møder, hvis man ikke lever et inderligt, personligt Samliv med Gud.

Helligaandens Sendelse var en fælles Oplevelse, men ogsaa en intim, personlig Oplevelse. Jesus havde med Omhu forberedt hver enkelt paa Helligaandens Komme. En Sjæl i Synd havde ikke kunnet modtage den høje Gæst. Den overjordiske Lykke, de følte ved Guds lønlige Favntag, da Pintseunderet skete, var afgørende for deres fremtidige personlige Gudsforhold.

Ilde staar det til med vort Kirke- og Menighedsliv, hvis der gives mange iblandt os, som mener, at det er tilstrækkeligt at have Del i Kirkens Fællesskab uden at leve et inderligt, personligt Kristenliv.

Den enkeltes Fromhedsliv bærer Ved til det Baal, som er Menighedslivet.

C. B.

Guds Magt i Efesus.

Efesus hørte sikkert til de Dele af Apostlen Paulus's Arbejdsmark, hvor Kristendommen mødte den sejgeste Modstand og de største Vanskeligheder. De aandelige Vaaben, som Christi Sendebud i Almindelighed bruger for at vinde Mennesker for Gud, forslog ikke her; ikke engang den enestaaende Dygtighed, som Paulus var i Besiddelse af. Før han kom til Byen, havde han erhvervet sig en stor Erfaring som Evangeliets Forkynder. Desuden besad han en overlegen Intelligens og Raadsnarhed, Energi og Udholdenhed, Hjertensgodhed og et vindende Væsen. Alt dette var for lidt. Det moralske og sociale Niveau i Verdensstaden laa nemlig saa lavt, at de Opgaver, som Jesu Lære stillede til dens Indbyggere, d. v. s. et Liv, der leves for Gud og bliver en Forberedelse til Evigheden, ragede lige saa højt og stejlt op over dette Niveau som utilgængelige Bjergtoppe over et Sletteland. Efterhaanden havde Forholdene udviklet sig saaledes, at Vildfarelser var traadt i Sandhedens Sted; — det er betegnende for Efesus, at den sandhedssøgende Videnskab fra tidligere Aarhundreder ikke længere fandtes; — og Synden, den fuldendte Verdslighed og Sanselighed (ogsaa i dens modbydeligste Former), indtog Dydens, Samvittighedens, ja Guds egen Plads og beherskede alt. Det havde Dianatemplet udvirket. En enkelt Mands Arbejde, Bøn og Selvopofrelse var derfor ikke i Stand til i kun to Aar at gøre saa store Erobring, som der i Virkeligheden blev vundet.

Hvor er da Gaadens Løsning? Hvad har brudt Syndens fortryllende og tyranniserende Magt i Efesus og skabt Menigheder med saa blomstrende et Liv og saa ren en Moral, at de tog sig ud som Lysestager i Mørket, Oaser i en Ørken? Apostlenes Gerninger beretter: »Gud lod ualmindelig store Undergerninger ske ved Pauli Hænder, saa at man endog lagde Svædeduge og Forklæder fra hans Legeme paa de syge. Derved veg baade Sygdommen fra dem, og de onde Aander for ud.« Her ser vi altsaa den afgørende Faktor, der førte Christi Ævangelium til den hurtigt vundne Sejr.

Mirakler har ganske vist til alle Tider haft deres Mission i den af Gud aabenbarede Religion. Den Tro paa Aabenbaringen, der kræves af os som Salighedsvilkaar, skal jo være forsvarlig overfor Fornuften og Samvittigheden, eller med andre Ord, før vi tror, skal vi have tilstrækkelig Sikkerhed for, at det virkelig er Gud, der gennem sine Tjenere taler til os, og ingen har Lov til at lade sig narre af falske Profeter. Derfor plejer Herren, navnlig naar Begyndelsesvanskelighederne gør det nødvendigt, til den indre Naadehjælp ogsaa at føje ydre Tegn og Kendsgerninger, der uimodsigeligt godtgør, at den Almægtige, den absolute Herre over Naturen, gaar i Borgen for et Sendebuds Ord. Det er et Sprog, som alle forstaar, baade store og smaa, lærd og læg, og Undergerninger baner hurtigst Vej for Troen til Hjerterne.

Men i Efesus fik disse Tegn endnu en anden Betydning. Naar den h. Paulus's Klæder ved den blotte Berøring frembragte de samme Virkninger som Jesu Klædebon (Mt. 9,20. 14,36), naar Relikvier som Teltmagerens Halstørklæde og Forklæde gjorde store Mirakler, saa var dette baade en Illustration til og en Garanti for, at den nye Religion virkelig ejede i sig selv den overnaturlige Kraft til Menneskenes aandelige Befrielse og Omskabelse, som den paa stod at være i Besiddelse af, og at den var i Stand til at tilintetgøre Syndens Magt i os, at overvinde Kødets Lov og at gengive os Guds Børns Frihed og den Udødelighed, som den lovede. Den anskueliggjorde jo disse aandelige Goder ved haandgribelige Helbredelser paa Legemet og Befrielse fra onde Aanders grupvækkende Herredømme. Derved gav Undergerningerne ikke blot den nødvendige Sikkerhed for den menneskelige Forstand, men vakte samtidig Tillid og Mod i forpinte Hjerter, der indtil da havde følt sig haabløst prisgivet Synden og dens Følger.

Dog endnu paa anden, ganske uventet Maade fik den h. Paulus Hjælp ved sit Arbejde. Der fandtes dengang mange Gøglere i det romerske Rige. De drog rundt i Landene, optraadte i Byer og Landsbyer og viste for Penge deres magiske Kunster. Ogsaa i Efesus kendte man den Slags Folk. For at nu ingen skulde forveksle Pauli Undergerninger med Magi eller tvivle om Kristendommens Over-

legenhed over Jødedommen, der nu var forladt af Gud, sørgede Forsynet for, at en mærkelig, næsten komisk Begivenhed fremkaldte den største Sensation i Byen. Der var kommet nogle omrejsende jødiske Djævlbesværgere fra Jerusalem, syv i det hele, Sønner af Ypperstepræsten Skevas. Medens andre Jøder forfulgte den kristne Religion eller gjorde Nar af den, forsøgte disse at efterligne kristne Skikke og Ceremonier til deres Fordel. Denne Trafik har gentaget sig mangfoldige Gange i Kirkehistorien. To af de syv prøvede paa at paakalde den Herres Jesu Navn over dem, der havde onde Aander, idet de sagde: »Jeg besværges jer ved den Herre Jesus, som Paulus prædiker.« Men da svarede den onde Aand dem: »Jesus kender jeg; og Paulus ved jeg ogsaa, hvem er; men hvem er I?« I det samme sprang det Menneske, i hvilket den onde Aand var, ind paa de to, overvældede dem og fik en saadan Magt over dem, at de nøgne og saarede maatte flygte ud af Huset. Alt dette blev naturligvis hurtigt bekendt for de Jøder og Hedninger, der boede i Byen Efesus, og »alle blev betaget af Frygt og lovpriste den Herres Jesu Navn.« —

Som man let kan tænke sig, fik disse overordentlige Begivenheder Følger i flere Retninger. For det første led Jødernes Anseelse et meget alvorligt Knæk. Snart skal vi høre nærmere om det. Endvidere blev Hedninger i alle Samfundslag lige op til Magistratspersonerne opfyldt af Sympathi og Højagtelse for Jesu Apostel. Ogsaa derpaa vil vi faa et Bevis. Men det allervigtigste var dog det, der kom for Dagen i den kristne Menighed, og som Paulus selv maatte opleve (Slg. Ap. Gern. 19). F. K.

St. Knuds Helligdomme i Haraldsted.

(Fortsat.)

I September 1855 undersøgte Frederik VII Kongegravene i Ringsted, og samtidig foretoges nogle Udflugter i Egnen. Efter at have besøgt Asser Rigs Kirke i Fjenneslev og Sune Ebbesens Rundkirke i Bjernede kom Kongen til Haraldsted. Med Arkæologen J. J. A. Worsaae som Vejleder søgte man efter Beboernes Anvisning efter Helligdommens Tomt dels ved Sværtekilde og særlig paa det Sted, hvor Kilden

havde flydt i umiddelbar Nærhed af Kirken og Præstegaarden i selve Haraldsted By. Men al Søgen var forgæves. Mærkeligt vilde det ogsaa have været, om man i sin Tid havde bygget Kildekapellet klods op ad Sognekirken, selv om det maaske ikke vilde have været uden Sidsykke. Undersøgelsens Resultat formuleredes: Paa Stedet selv haves nu ikke noget Spor deraf, end ikke i Folkesagnet.

Endelig i 1873 opnaaede Worsaae som Direktør for Mindesmærkernes Bevaring en ekstraordinær Bevilling paa Finansloven med det Formaal at faa Landet undersøgt Herred for Herred, saa at man fik en samlet Oversigt over alt, hvad der havde arkæologisk Interesse. I de Kommissioner, der i de følgende Aar berejste Landet, var Arkæologen, Dr. Henry Petersen og Kunstarkæologen, Arkitekt J. B. Løffler.

I Sommeren 1883 kom disse to yngre Forskere til Haraldsted. Løffler siger om Dr. Petersen, der havde Ledelsen, at han var en varmtfølende, utrættelig Forsker, en barnlig og umiddelbar Natur, der i Vuggegave havde faaet en ejendommelig Evne til at finde, hvad han søgte. Med godt Humør gik de nu til Arbejdet, Dr. Petersen altid med en munter Spøg paa Læben og i Hjertet en brændende Kærlighed til Fædrelandets Fortidsminder. *)

I Haraldsted var det naturligvis særlig Minderne om Hellig Knud, der drog. Sværtekilden var derfor et af de første Steder, de besøgte. Den var imidlertid nu kun et ubetydeligt Vandingssted, og den gamle Pengeblok, hvis Jernbeslag var afbrudt, laa henslængt paa Jorden, og en Jernpumpe havde indtaget dens Plads. Valfarter til Kilden mindedes kun efter de gamles Fortælling. — De to Forskere mødte i Virkeligheden den samme Ligegyldighed hos Befolkningen, som Licentiat Fenger fortæller om fra Jyderupegnen, hvor Bønderne nævnede »St. Søren Holmstrup« som Kendingsnavn for Kirkebyen med samme tankeløse Lethed, hvormed »Kirke-Fjenneslev« eller »Høje Taastrup« gik over Tungen.

I Sværtekildens Nærhed havde man aldrig fundet Spor af Grundstene eller løstliggende Materialer af det Kapel, som skulde have ligget ved Kilden, ja, man havde end ikke hørt Tale om et saadant. Sværtekilden laa lavt mellem jævnt skraanende Bakkesider, saa Molbech i Aarhundredets Begyndelse kunde tale om en Mose, medens der

---

*) I »Aarbøger for nordisk Oldkyndighed og Historie« 1885, Side 15-71 fortæller Dr. Henry Petersen om deres Undersøgelser i Afhandlingen: »Knud Lavards Helgentilbedelse; Kilden og Kapellet ved Haraldsted«, der er Grundlaget for nærværende Skildring.

rimeligvis 700 Aar forud havde ligget en lille Sø paa Stedet. Dr. Petersen nærede derfor stærk Tvivl om at være paa det rigtige Spor, og denne Tvivl skulde inden længe blive til Vished.

I Vinteren 1881—82 havde Doktoren været i Sognet Syd for Haraldsted Langsø og havde her hørt Tale om, at derovre paa Haraldsted Mark havde været eller endnu var en gammel Ruin, vistnok af et Slot; herfra havde Bønderne hentet sig mange gode Sten til deres Huse. Ved nu at spørge sig for hos Beboerne søgte de to Forskere fra Sværtekilden ud ad Vejen til Skjoldnæsholm, hvor der paa Generalstabskortet fandtes Betegnelsen »Kildemur«.

Da de kom til det anviste Sted, saa de inde paa Marken et lille Stykke fra Vejen en Forhøjning, der var dækket af store Dynger Marksten og overgroet af Buske, mellem hvilke der paa et Par Steder kom Murværk til Syne. Ved første Øjekast var de klare over, at dette ikke var en enkelt Mur, men Resterne af en Bygning, som her laa skjult. Skønt den spirende Rug foreløbig hindrede en grundigere Undersøgelse, kunde de dog hurtigt fastslaa, at det maatte være en Kirkeruin, hvis Længdeakse laa ret Vest—Øst efter Kompasset med en tydelig Korafsats mod Øst paa det Stykke af den nordre Inderside, som var synlig. Hist og her laa Rester af tykke, røde Munkesten; men det kunde dog hurtigt fastslaaes, at Bygningen oprindeligt var opført af udskaarne Fraadstenskvadre, der viste tilbage til det 12. Aarhundrede. — Indtil en Snes Aar i Forvejen havde Beboerne ofte hentet Byggematerialer fra Ruinen, særlig de Teglsten, der kunde fremgraves, og som navnlig brugtes til Skorstene i Byen — ja, en senere nedrevet Smedie lige over for Præsteenkesædet var blevet opført ene og alene af Sten fra »Kildemuren«. Endelig kunde man fortælle, at man ved i sin Tid at grave Fyld i Østenden delvis havde blottet et Gulv, lagt i røde Mursten; siden 1866 var der dog ikke gravet i Ruinen. — Ingen af Egnens Beboere havde dog nogen Anelse om, hvilket Formaal denne Bygning i sin Tid havde tjent.

De to Forskere opmaalte Ruinen. Den indvendige Længde er ca. 28 m, hvoraf Koret er over 6,6 m; Bredden i Skibet over 9 m og i Koret 6,9 m; Murene, der var tykkest mod Vest, indtil ca. 1,2 m, er nu højst 1 m over Jorden; men i Koret ser man kun Sökkelen. — Det lykkedes ogsaa ved en Prøvegravning at afdække Rester af Murstensgulvet paa enkelte Steder i Skibet, og man saa tydeligt, at det var lagt i Zigzagmønster. Trods det Hærværk, der var øvet, lykkedes det dog de to Arkæologer at finde Teglsten i Gruset, hvis smukke Profiler pegede hen paa en ældre gotisk Tid, hvor Kapellet ved en Ombygning

har faaet tve- eller snarere tredelte Vinduer. Andre Teglsten viste, at der i Tidens Løb var blevet indsat Hvælvinger, først i Koret og senere i Skibet.

Var denne Ruin virkelig de kummerlige Rester af Hellig Knuds Kildekapel?

Ruinen ligger afsides paa Bymarken, og i Knud Lavards Tid laa Stedet i Skovbrynet. I Middelalderen valgtes ellers altid det højeste Punkt til Kirkegrund, medens man aabenbart har valgt det laveste her. Et Jordstykke paa $1\frac{1}{2}$ Skæppe Land umiddelbart Nord for Ruinen skal ikke alene udmærke sig ved en Frugtbarhed »som en Have«, men en gammel, forhenværende Fæster af Espegaardens paastod, at her havde staaet Levninger af en Mur, som muligvis har hegnet om Kilden. Da selv Grundstenene til denne Mur i sin Tid var brudt op for at benyttes andetsteds, menes Navnet »Kildemur« at være overført paa Kapelruinen.

Espegaard udflyttedes i 1812 tæt Sydvest for Ruinen og tog sit Navn med sig inde fra Haraldsted By, saa den har ingen Betydning for Stedets tidligere Historie. Da spurgte Dr. Petersen efter de gamle Agernavne paa Lodden — for øvrigt en Fundgrube for Historieforskningen, som man dog først i nyeste Tid er begyndt at behandle systematisk — og Doktoren spurgte ikke forgæves, idet en Olding straks nævnede »Kildegaardsageren«. Brugeren af Lodden i 1883 mente, at selve Kildegaarden havde staaet godt 43 m Nordøst for Kapellet, hvor Terrænet er lidt højt. Han begrundede det med, at man paa dette Sted havde opbrudt mange Stene »som Bro i en Gaard«. — At en saadan Gaard virkelig har ligget tæt ved Kapellet, oplyser Ringstedabbeden 1566 i et Brev til Frederik II, hvor han skriver, at »Kellegaard, som Præsten (d. e. den lutherske) nu iboer, er ikke uden et lidet Bolig, nu meget forfaldet, hvilket udi fordum Tid opbygdes hos den Kapel, til hvilken da var megen Aflads Søgning, og derfor altid boede der en Klostermand her indgiven og der udaf en liden Plads Jord, der tilgivet, holdt sig«.

Yderligere Sikkerhed for, at det virkelig var Kildekapellets Ruin, vandtes, da Kammerherre Neergaard paa Skjoldnæsholm lod Arkæologen granske det gamle Udskiftningskort fra 1794. Her fandtes nemlig ikke alene Navnet »Kildegaards-Agre« paa Espegaardens Lod, men ogsaa »Kildemose-Agre« og »Kilderøds-Agre«; i den samtidige Jordebog »Kilde-Humperne«, der alle var grupperede om den rektangulære Kapellomt, der ved en smal Strimmel uopdyrket Jord har staaet i Forbindelse med den ligeledes i Middelalderen uopdyrkede Eng.

Eet ejendommeligt Forhold vedrørende dette Engdrag,

der forlængst er taget under Ploven, var dog bevaret hos den stedlige Befolkning: Det var nemlig i Haraldsted en kendt Sag fra gamle Dage, at selv om man til sine Tider havde nok saa stor Mangel paa Græs andre Steder, saa savnedes det aldrig paa Engdraget Nord for Kildemuren. Dette bekræfter Sagaens Beretning om den »stedsegørne« Slette, hvor Knud myrdedes.

Selv om de to Forskere ikke fandt noget Spor af den hellige Kilde, som efter Mordet vældede frem her, og skønt der ikke levede nogen som helst Erindring i Befolkningen om en saadan Kilde, talte Navnet »Kildemur« og Agernavnene deres stille Sprog, ligesom den Eng, der tidligere laa Nord for Ruinen, sandsynligvis har været Kildens Afløb.

Paa Udskiftningskortet fra 1794 er angivet smaa Pletter Skov omkring Kapeltoften. Nu er disse Rester af den gamle Skov fuldstændig forsvundet, men de vidner om, at Kapellet er opført i Skovens Udkant. Abbedbrevet fra 1566 oplyser, at Skoven omkring Kildegaarden var delvis ryddet i Middelalderens Slutning. Navnet »Kilderød« menes dog at dække en endnu ældre Afdrivning af Skoven til Agerjord, og Knytlingasaga fortæller ogsaa, at Mordet gik for sig i et »Rød«.

Ruinen ligger kun ca. 10 m fra den gamle Hovedlandevej, der fra Roskilde førte over Ringsted til Skelskør, der var Vestkystens vigtigste Havneplads. Ad denne Vej kom Prins Magnus fra Roskilde gennem Haraldsted i den tidlige Morgen og standsede knapt et Kvarters Vej fra den gamle Kongsgaard, der laa inde ved Haraldsted Sognekirke.

Som en aaben, ærlig Mand kom Magnus ad den slagne Kongevej og stævnedes Knud til Møde ude i den lille Skov (»Ore« betyder en lille Lund), der laa nærmest ved Kongsgaarden. — Dr. Petersen fremhæver, at Magnus ventede sin Frænde nær Skovens Udkant, saaledes som vel for øvrigt enhver vil bære sig ad, der i en Skov venter paa en Person, som skal komme fra aaben Mark. Da Knud kom ridende, fik han da ogsaa Øje paa Magnus, der sad og ventede ham paa en vindfældet Træstamme. Magnus førte ikke sin Frænde dybere ind i Skoven, men kun lidt til Side for ikke at vække hans Mistanke. Alt peger saaledes hen paa, at Kapellet er rejst netop dér, hvor Hellig Knud af Ringsted faldt til Jorden i Nærheden af Landevejen.

Knuds Mænd bar den myrdede Hertugs Lig fra Mordstedet i Harrested Ore ind til Kongsgaarden, hvor Knud havde været Julegæst hos sin Frænke Cæcilia, Hellig Knud Konges Datter, og hendes Mand Erik Jarl. Og her i Kongs-

gaarden blev han varsomt afført sine blodige Klæder og beredt til sin Jordefærd — foreløbig i Kirken ved Siden af Kongsgaarden, hvor en stor Skare med taarevædet Øje stedte ham til Hvile, efter at han saa salig var hensovet. (25. Junis første Lektion.)

Det var dog langt fra Hvidesønnernes Mening, at deres Fostbroders Lig skulde forblive i denne lille Landsbykirke. Alene Roskilde Domkirke var efter deres Mening værdig til at huse ham.

Det vilde dog blive et Ligtog, som den ellers saa skikkelige og medgørlige Kong Niels ikke turde tillade. Kongens Modstand er fuldt ud forstaaelig; thi det er med Rette sagt, at der næppe er nogen anden tragisk Begivenhed i Danmarks Historie i Middelalderen, der kan spores at have grebet Samtiden dybere og at have haft større Betydning for Efterslægten end Mordet i Harrested Ore. — Indtrykket paa Befolkningen var saa overvældende, at al Juleglæden standsede for det Aar, saa snart Budskabet om Mordet spredtes paa en Egn. Og Danskerne forstod ellers at feste St. Knud Konge ud. Ordsproget sagde: »St. Knud (d. e. 19. Januar) bærer Julen ud.«

Harmen over Knuds Drab næredes yderligere af Skjalm Hvides Sønner, der drog fra Ting til Ting paa Sjælland, hvor de holdt flammende Taler mod Morderslænget, fremfor alt mod Kongens egen Søn, og ved at vise Bønder-skarerne de blodbesudlede Klæder rejste Hvidesønnerne en Storm af Forbitrelse og Hævnlyst.

Disse Stemninger hos Sjællænderne tvang Kong Niels til at nægte Knud Gravly i Domkirken.

Hviderne maatte derfor nøjes med at føre Hertug Knuds Lig til Benediktinerklosterets lille Kirke i Ringsted, hvor det sænkedes i en muret Grav foran Højalteret.

Men da Mændene havde baaret Knuds Kiste ud af Haraldsted Kirke, satte de Baaren paa Jorden et lille Stykke fra Kirken, og straks vældede en Kilde frem. Saaledes beretter Legenden. Og om denne Kilde siger Anders Sørensen Vedel i en Note til en af sine Folkeviser, at her »oc haffuer været stort Misbrug hoss i gamle Dage vnder Paffuedommet«.

(Fortsættes.)

Katholiker og Skønlitteratur.

Mr. W. J. Blytan har i »The Catholic Gazette« fremsat en Række Betragtninger over ovenstaaende Emne. I England som i Danmark er Spørgsmaalet stadig aktuelt: Hvad bør vi læse? Jeg synes at have sporet en ikke ringe Be-

vægelse henimod Princippet: luk Øjnene for al Litteratur, som ikke er katolsk. Imod dette staar det andet, som maaske er ligesaa almindeligt: Læs a l t, hvad du kan overkomme.

Begge Principper bliver, naar de føres ud i nogenlunde vidtrækkende Konsekvens, til alvorlig Skade for Læseren.

I første Tilfælde afskærer Læseren sig fra et stort Kultur-omraade og er — hvis han ikke er sprogkyndig — henvist til et saare lille Felt, hvoraf endda en Del — hvor velment det end monne være — har betydelig mere med Kultus end Kultur at gøre.

I det andet Tilfælde vil Læseren falde i en anden Grav, der endda er saa langt dybere, som en indtørret, underernæret Sjæl dog til syvende og sidst er at foretrække for en forgiftet og forurennet Sjæl.

Mr. Blytan skriver herom:

»Naturligvis gaar vi Katholiker udenom de uappetitlige, urenlige, fjantede Bøger med de halve Hentydninger og den betændte Moral, ligesom enhver, der blot har en Hjerne paa Størrelse med en Bønne, ikke har Brug for de gængse »Filmsbøger« med lumre Scener, Kviejeflirt og den rene idiotiske Usandsynlighed — ligesom de fleste vel kan klare sig med eet à to Kriminal-Mesterværker om Aaret, eftersom Bladene er oversvømmet dermed fra det daglige Liv.«

Mr. Blytan opstiller herimod nogle »Mønsterbøger«. Naturligvis vilde Listen blive anderledes her i Danmark, men interessant er det at se Bennett, Kipling og Galsworthys »Forsyke Saga« i Rækken.

Han skriver videre:

»Der er Hundreder af Bøger, som er passende Læsning for Katholiker, men findes der ogsaa Bøger med katolsk Tendens? Ja, der er bl. a. R. H. Bensons. Men det er klart, at der er en Grænse for Emnerne saavel som for den Slags Bøgers Behov baade blandt Katholiker og Ikke-Katholiker. Propaganda er nyttig, men maa kun dække en lille Procentdel af Skønlitteraturen. Forfatteren maa frit have Lov til at gengive Livet, som det er, og ikke, som han gerne vilde have det til at være. Godtfolk maa ikke hakke løs paa Forfatteren, fordi han fremstiller usympathetiske Mennesker og derfor beskyldes for at »holde med dem«. De kan være nødvendige som det mørke Relief for andre Skikkelser, og Bogen skal bedømmes som en Helhed, og det skal ikke være nødvendigt for Forfatteren ustandselig at bruge Pegepind og Prædikestol. Der maa indrømmes enhver Forfatter et vist Spille- rum, og vi maa vise en Smule Overbærenhed og Elasticitet i vor Læsning.

Og maa vi saa ikke snart blive fri for Bøger med de

evindelige Vanskeligheder. Der er ingen Forlovelse paa Side 5, som ikke volder Samvittighedskval og Sjæledrama paa Side 50, bliver til ulykkeligt Ægteskab paa Side 100 og til ulykkelige Børn Side 150. Det er en usund og uægte Form for Propaganda, og vi Katholiker er som Regel karskere paa Sjælen end som saa. Det, vi trænger til, er Bøger om sunde, normale Mennesker, der glædes, ler, lider, græder og synder, som det sker i Virkeligheden.

Sandhed i Fremstillingen er langt mere værd end den gængse Præstetype, der overgaar St. Benedikt i Hellighed, og den ædle Lægmand, der vader i Samvittighedsransagelse (for saadan er de ikke!).

Og lad os saa faa den humoristiske*) Side af det katholske Liv frem. Det vil slet ikke være ved Siden af at give f. Eks. en humoristisk Skildring af, hvorledes Samvittigheden trækker den modstræbende Katholik ved Haarene op af Sengen og til Messe, mens han forsøger alle mulige sofistiske Undskyldninger for at lade ham gaa glad og veltilfreds hjem igen efter Messen.

Men først og fremmest lad os faa sunde og sande Bøger, byggede ikke paa opdigtede, forskruede Forhold, men paa de Foretelser, det normale Liv byder.

Dette er gode og sunde Ord baade til Læsere og Forfattere. Maatte de bære megen og god Frugt.

Holger K.-Hafstrøm.

Mariahjemmet-Vesterhus.

I Anledning af, at det er 30 Aar siden Mariahjemmets Oprettelse, har vi modtaget nedenstaaende Mindeord:

Det var i Foraaret 1901, at jeg som ung Konvertit blev indført af en af mine Venner hos Lensbaronesse Stampe Charisius, der dengang boede i en Villa paa Kalkbrænderivej.

Jeg glemmer aldrig dette Besøg og Baronessens Glæde over at fortælle om det Hus paa Hjørnet af Ny Kongensgade og Vestervoldgade, som var under Opførelse, og hvis Mure skulde omslutte et Sankt Knuds Kapel, en Husgeringsskole, kaldet Mariahjemmet, bestemt for 16 unge Piger, og endelig et Hotel-Pensionat med 24 lyse og gode Værelser, kaldet Vesterhus.

Et af disse Værelser kom jeg senere som Student til

---

*) Af gode Grunde fremhævet af Oversætteren.

at bo i, og hvor mange gode Minder har jeg ikke fra den Tid?

Først og fremmest Kapellet; hvor jeg elskede det, og hvilken Betydning havde det ikke for en ung Student at kunne begynde og slutte sin Dag med et Besøg hos Frelseren i Alterets Sakramente. Naar jeg skulde til Forelæsning paa Universitetet, hvor Luften just ikke er katholsk, garderede jeg mig ved forinden at gaa ind i Kapellet og bede Gud om Hjælp; jeg har mange Gange bedt mit »Suscipe, Domine«, der nu er oversat og findes i Salmebogen, og hvor det blandt andet hedder: »Bøj under dig min Tanke ind, mit Hjerte og mit stride Sind, og fyld mig med din Kærlighed, saa intet uden dig jeg ved«.

Under mit Ophold i Vesterhus lærte jeg tilfulde at forstaa Baronesse Stampes Ord: gennem Bøn til Arbejde, gennem Arbejde til det daglige Brød. Jeg har aldrig før eller siden truffet nogen, der i den Grad værdsatte Arbejdet, Arbejdet for Guds Sag og i Næstens Tjeneste, som Baronesse Stampe gjorde det. Aldrig saa man hende ledig, snart var hun i Køkken og Kælder, snart i Systue og Skolestue, og overalt i ungdommelig Iver for at dygtiggøre de unge Husholdningselever og gøre det godt for sine Pensionærer. Selvforglemmende ofrede hun sig for os alle, og aldrig kom man forgæves til hende, naar man trængte til Raad og Vejledning.

Flere af Pensionærerne var Katholiker, og blandt disse fandt jeg gode Venner for Livet. Selv gamle Generalinde Bülow var det en Berigelse at være under Tag med: det hændte hyppigt, naar jeg kom fra Forelæsninger eller fra Studenterforeningen, at jeg saa ind til hende og fortalte om mine Oplevelser, hun kunde le saa hjerteligt, og saa kunde hun selv fortælle om gamle Dage; hun kendte Verden ud og ind, og paa en meget klog Maade forstod hun at understrege, hvad der i Livet havde varigt Værd, og hvad der kun var flygtigt.

Verba docent, exempla trahunt. Fremfor theoretiske Overvejelser om Betimeligheden og Nyttens af en Institution som Vesterhus har jeg her valgt at afgive et enkelt personligt Vidnesbyrd om den Glæde og Taknemmelighed, hvormed jeg tænker tilbage paa disse Ungdomsaar i et godt katholsk Milieu midt i den larmende Hovedstad; men jeg spørger mig, hvorfor gik Arbejdet i Staa for Baronesse Stampe?

Idéen: at forene en Husgerningsskole med et Pensionat var glimrende. Husgerningsskoler er jo i højeste Grad en vogue, og gode Hotel-Pensionater er der ogsaa god Brug for. Institutionen Mariahjemmet-Vesterhus var vel funderet,

oprettet af Baronesse Stampe og hendes Husbonds Midler og uden at have modtaget noget Tilskud.

Stifterinden og Forstanderinden, Baronesse Stampe, var et klogt og redeligt Menneske, hun var en Personlighed, og hun var et elskeligt Menneske, naar man lærte hende at kende. Men af hendes egne Klager, der fremkom fra Tid til anden i Nordisk Ugeblad, kan vi maaske finde Grunden til, at hendes Værk faldt i Grus og ikke lykkedes for hende.

Baronesse Stampe blev selvfølgelig applauderet og feteteret af mange, men ligesaa selvfølgelig blev hun kritiseret og denigreret af andre.

Man kritiserede blandt andet, at hun ikke offentliggjorde Institutionens Regnskab og Status. Baronesse Stampe svarede paa denne Kritik, at det havde hun ikke tænkt paa, fordi Mariahjemmet var stiftet af egne Midler og ikke af betroede Midler, hun havde aldrig søgt eller modtaget Støtte eller Tilskud af nogen Art. Men Baronesse Stampe bøjede sig for Kravet og offentliggjorde i Nordisk Ugeblad et Regnskab, der viste, at Pensionatet trivedes og kunde blive et Støtteforetagende for Mariahjemmet.

Intet fornuftigt tænkende Menneske kunde mistænke Baronesse Stampe for at leve højt paa Filantropiens Konto; alle vidste, at hun og hendes Husbond ved Arbejde, Sparsommelighed og Arv havde erhvervet sig de Midler, som de siden skænkede til katholske Institutioner. Men som sagt, Baronesse Stampe veg ikke tilbage for at give en minutiøs Redegørelse.

Hvad nu hendes Klager angaar, klager hun først over, at Præsterne og Menighederne ikke viser Interesse for hendes Forsøg med Mariahjemmet-Vesterhus; dernæst klager hun over, at saa faa af Menighedens modne Kvinder har Mod og Lyst til at tage Del i Arbejdet og Livet i Mariahjemmet.

Der er tre Stadier i Mariahjemmets Historie.

Det første strækker sig fra 1902—1911, hvor Baronesse Stampe selv leder Hjemmet og har nogle Damer til at hjælpe sig.

I Ugebladet 1910 (Nr. 44) meddeler Stampe imidlertid, at »Skuffelser har vist os, at vi ikke tør bygge Fremtiden paa Haabet om, at Mariahjemmet skal kunne fortsættes som et nationalt katholsk Menighedsarbejde, som et saadant var det grundlagt«, og Ledelsen overgives til Elisabeth-Søstrene.

Siden ønskede Baronesse Stampe atter at gøre et Forsøg med at lede det selv med Hjælp af gamle Husholdningselever, men det lykkedes ikke.

Det var nu Baronesse Stampes egen Skyld, at hun ikke fandt Støtte hos Præsterne, for hun søgte den ikke.

Vor hellige Kirke ønsker, at vi Kvinder skal tage Del i det apostoliske Arbejde, men for at Arbejdet skal lykkes, maa der være Samarbejde, ikke paa lige Fod, men hvor Lægmanden ikke blot henter Raad hos Præsten, men ogsaa følger det.

Jeg tror ogsaa, at det var Baronesse Stampes egen Skyld, at hun ikke fandt katholske Kvinder, der vilde hjælpe hende i Arbejdet i Mariahjemmet. Jeg holdt uendelig meget af Baronesse Stampe og havde den dybeste Respekt for hende, men det var aabenlyst for alle, at hun var den myndige Borgfrue, der vilde holde alle Tøjlerne i sin Haand og ikke give noget af sin Magt fra sig; paa de Vilkaar kan man finde Lejetjenere, men ikke Medarbejdere.

En stærk Kvinde, der bruger sine Evner og Kræfter i gode og nyttige Øjemed, vil altid vinde Agtelse og Kærlighed, men en egenraadig Kvinde misbruger sine Evner og vil til sidst finde saa megen Modstand, at den bliver stærkere end hun, og hun bliver den lille og faar kun Utak for sin Gerning.

Naar nu min Vej falder forbi Vesterhus, gaar jeg ind i Kapellet og beder til, at der maa komme en Tid, hvor Lensbaronesse Stampe Charisius's Gerning maa blive taget op, og at Vesterhus's Mure atter maa komme til at omslutte et Hotel-Pensionat i Tilknytning til en katholsk Husoldningsskole.

Angelica Axelsen.

Vejkors.

Om Opstilling af nye Vejkors meddeler »Folkebladet« d. 19/5 følgende:

»Ved Ringsted—Haslev Landevej, 10 Kilometer fra Ringsted og 9 fra Haslev, har Administrationsudvalget for Eskildstrup, der ejes af Indre Mission, rejst et 3—4 Meter højt Broncekrucifiks, der blev afsløret ved en Højtidelighed Søndag Eftermiddag. Krucifixet er rejst paa en dertil anlagt Grusplads paa Marken, og en bred Stentrappe fører op dertil fra Vejen. Afsløringshøjtideligheden overværedes af 4—500 Mennesker, deraf var de 200 fra Eliaskirkens Menighedssamfund i København, og de ankom i 8 store Turistbiler.

Højtideligheden i den fri Luft virkede ifl. Ringsted Folketidende paa én Ganggribende og ejendommelig. Pastor Fibiger, Eliaskirken i København, holdt Afsløringstalen.«

»Socialdemokraten«, Kolding, skriver:

»Langs de sjællandske Landeveje er der i det sidste Aars Tid med Menighedsraadnes Billigelse enkelte Steder bleven rejst Krucifikser paa samme Maade, som man i vore Dage ellers kun ser det i de katholske Lande. Sidst er der rejst et saadant Krucifiks udenfor Frederiksværk ved Vejen, der fører til Magleby. Det er skænket af en anonym Giver med Anmodning om, at Menighedsraadet drager Omsorg for, at der bliver værnet og fredet om det.

Lignende Vejkors findes i Jyllinge mellem Frederikssund og Roskilde samt paa Stevns, og der skal være Bestræbelser i Gang for at faa opstillet flere saadanne Vejkors Landet over.«

I denne Forbindelse kunde man have nævnt Thor Langes Kors ved Haraldsted og det katholske Vejkors ved Lille Svendstrup, som muligvis har været Forbillede for Protestanternes Vejkors.

Kirkeindvielse i Slagelse.

Vi gengiver efter »Sorø Amtstidende«:

Fra Kirkens Taarn vajede i Dagens Anledning Dannebrog og det gul-hvide Paveflag, medens grønne Guirlander dannede en Allé rundt om Bygningen.

I god Tid før Kl. 10, da Højtideligheden skulde begynde, indfandt Deltagerne sig. Blandt de særlig indbudte saas Byraadsmedlemmerne Axelsen, Knudsen, Lindeskov, Ehlers, Lindberg og Laursen, Dommer Borum, Postmester Waagepetersen, Stadsingeniør Kerstens, adskillige af de Haandværkere, der har arbejdet paa Kirken, med Murermester Henriksen i Spidsen, Skolebestyrer Dyhr, m. fl. Endvidere var til Stede Kirkens Arkitekt, Professor Buchkremer, Aachen.

Ret hurtigt blev alle Siddepladser optaget, men mange stod op i Midter- og Sidegang. Paa Pladserne laa det trykte Ceremoniel med Salmer og Indvielsesmessens Tekst paa Latin og Dansk, saa alle kunde følge med i Højtideligheden.

Processionen.

Lidt før Kl. 10 gik en Procession ud af Kirken for at hente Biskoppen. Den vendte kort efter tilbage og skred op til Højalteret, medens alle rejste sig. Forrest gik smaa Messedrenge i rød-hvide Dragter med Røgelseskar og Vievandsbeholdere, derefter fulgte en Snes hvidklædte Smaapiger, som hver bar et lille Banner, og endelig de frem-

mede Præster samt tilsidst Biskoppen, alle i deres farverige Dragter. Under Klokkringning og Orgelpræludium fra Balkonen blev Bispen ikklædt og fik Staven i Haand, hvorefter den højtidelige Messe tog sin Begyndelse. Biskoppen assisteredes af de katolske Præster: von Kettenburg, København, Koch, Aarhus, Ammerlaan, Nykøbing F., og Op de Coul, Vejle. Menighedens egen Præst, Hoppers, ledede Koret.

Efter indledende Bønner, Vekselsang og Oplæsning af Epistel og Evangelium holdt Pater Mariboe

Festprædikenen.

Til Udgangspunkt tog Præsten et Ord fra Johs. Aabenbaring: Og jeg saa den hellige Stad stige ned fra Himlen fra Gud, beredt som en Brud, der er smykket for sin Brudgom.

Disse Ord, fortsatte Præsten, kan anvendes ved denne Kirkeindvielse, der gribende maner Aartusinder frem, vidnende give Udtryk for det dybe i vor Sjæl, og bliver højhellig, fordi der ved disse Ceremonier knyttes Bro mellem Gud og Katholikerne her i Slagelse. Men før et katolsk Gudshus i Slagelse blev rejst, er der længe bedt derom baade af Katholiker og Ikke-Katholiker. Nu staar Kirken her, saa herlig, enkel, stilfuld, saa ubegribelig hellig i Funktionen. Ligesom vore Forfædre takkede Roskildebispen for, hvad han var for Byen, takker vi i Dag den nuværende Roskildebiskop, fordi han er kommet hertil og har indviet denne Kirke. I dette historiske Øjeblik tænker vi ogsaa tilbage til Svend Nordbagge og Absalon og takker den hellige katolske Kirke for al den Glæde og Kraft, den er i Besiddelse af. Dernæst Tak til Menighedens Præst for det store Arbejde, der er udført her i mange Aar.

Guds og Kirkens Tak til Menigheden for at have været med i Arbejdet her — Lønnen faar den fra Gud. Tak til Kirkens Arkitekt, til Haandværksmestrene, til hver Arbejder. Hvis i Tidens Løb nogen trænger til at komme nær til Gud, gaa da herind en stille Eftermiddag og tal med Gud.

Ja, smykket staar dette Hus. Det siges, at vi Katholiker lider af Pragtsyge. Nej, men af Kærlighed til Gud, og derfor ønsker vi, at alt i Gudshuset skal være smukt som Tegn paa, at vi elsker Gud. Alt herinde synger og jubler Gud i Møde, lovpriser Herren — Kirken er beredt for sin Brudgom. Vi Katholiker tror, at Kirken ikke er et almindeligt Rum, men et Sted, der er Guds egen Bolig. Derfor iler vi til Alteret, thi vi trænger til at sone vore Synder, til at blive mere hellige, mere retfærdige. Denne Dag taler til os. Lad os som Stenene i disse Mure føje

os sammen og danne et aandeligt Tempel, hvor Guds Sol kan strømme ind.

Denne Kirke indvies til den hellige Jomfru med samme Kærlighed, som vore Forfædre i denne By før har indviet Kirken deroppe til St. Michael.

Hil dig da, Vor Frue af Slagelse! Slaa Bro fra Fortiden over Nutiden ind i Fremtiden. Guds Fred med os alle.

*

Biskoppen ledede derefter Messens sidste Halvdel, der havde forskellige højtidelige Ceremonier, og forrettede Altergangstjeneste, hvorpaa den for Ikke-Katholiker ejendommelige Højtidelighed sluttede med, at Processionen vandrede ud af Kirken, som derefter langsomt tømtes.

*

Lige efter Indvielsen samledes de fleste Indbudte i Salen bag Kirken til Vin og Kage. Her holdt Pastor Hoppers en kort Tale, hvori han takkede Gud, at Arbejdet var lykkeligt fuldført, Bispem for hans Nærværelse, de assisterende Præster, de offentlige Myndigheder, Arkitekten, Murermester Henriksen, »om hvis Dygtighed denne Kirke vil bringe Bud til kommende Slægter«, og Velgørere i Ind- og Udland. Han sluttede med Ønske om, at Kirken maa fyldes med andagtssøgende Mennesker.

Professor Buchkremer udtrykte paa Tysk sin Glæde over det opnaaede Resultat, og bragte i smukke Ord Murermester Henriksen og hans Medarbejdere en varm Tak for deres Arbejde.

Biskop Brems lykønskede de to stedlige Præster med den nye Kirke, den første helt moderne katolske Kirke her i Landet. Han haabede, mange vilde se den og nyde dens Skønhed.

Sluttelig bragte Lensgreve Holstein Ledreborg en Hilsen og Lykønskning fra de læge Katholiker og fremhævede det beundringsværdige Arbejde, der er udført. Et Leve for dem, der her er gaet i Spidsen! (Hurra!)

St. Knuds Fest i Ringsted 21. Juni.

Dagen for den store Fest i Ringsted og Haraldsted nærmer sig nu. Det bliver vel i Aar ikke blot en lille Skare, der gaar paa Valfart, men sandsynligvis vil mange Katholikker fra hele Landet komme for at tage Del i Festen og ære Knud Lavard, som for 800 Aar siden led Døden i Haraldsted.

Programmet for Dagen har allerede nogle Gange været offentliggjort her i Bladet, og disse Linier skulde give nogle Oplysninger til alle dem, der tænker paa at deltage. For at kunne deltage skal man først købe et Mærke til 25 Øre. Mærkerne kan nu faas hos alle Landets Sognepræster og i København tillige i de to katholske Bogsalg. Komitéens store Ønske er, at Deltagerne vil købe dem snart, saa at det bliver muligt at danne sig et Skøn over, hvor stor Deltagelsen vil blive. Planlægningen af Dagen er nemlig meget vanskelig, hvis man slet ikke ved noget om det. Derfor siger vi til alle: Beslut Dem nu og køb det lille Mærke.

Programmet gaar hovedsagelig ud paa, at der er en Valfart til Fods fra Ringsted til Haraldsted, men saaledes, at de, der ikke er i Stand til at tage Del deri, kan blive kørt derud i Automobiler. Efter Messen i Haraldsted køres alle tilbage til Ringsted. Men her er det, det gælder om nogenlunde at vide, hvor mange Mennesker man maa regne med.

Københavnerne kan foretage Turen paa to Maader. Man kan allerede nu i Bogsalgene købe en Billet til Turistbiler, der fører Deltagerne fra Kbh. til Ringsted og tilbage samt fra Haraldsted til Ringsted og, om man vil, ogsaa ud fra Ringsted til Haraldsted. Billetten koster 6,25 Kr. I Automobilerne er der foreløbig beregnet Plads til 200 Personer, men det er muligt, at der kan skaffes flere Vogne, hvis det skulde vise sig nødvendigt. Derfor maa de, der vil bruge denne Befordring, købe Billet snarest.

Man kan ogsaa fra Kbh. tage med Billigtog til Ringsted; det koster Tur-Retur kun 3,20 Kr. Turen med Automobil Haraldsted—Ringsted koster saa ekstra 1 Kr., og hvis man ogsaa vil køre ud til Haraldsted, koster det endnu 1 Kr. Til Turen Ringsted—Haraldsted og omvendt sælges særlige Billetter i Ringsted. Dersom der viser sig at være mange Deltagere paa denne Maade, vil man forsøge at faa et Særtog Kbh.—Ringsted.

Deltagere, der kommer langt borte fra og ønsker at overnatte i Ringsted, bedes i Tide melde sig hos Pastor Boerrigter i Ringsted. Mandlige Deltagere kan gratis faa Natlogi i Kasernen, dersom de vil nøjes med at sove i Halm. Kvindelige Deltagere maa indlogeres paa Hotellerne for egen Regning, men Præsten i Ringsted er rede til at bestille Værelser i Forvejen, saa at alt er i Orden. Men ogsaa om alle dem gælder det, at de maa melde sig i god Tid.

Som Programmet udviser, er der paatænkt Fælleskommunion i Ringsted Kl. 8¹/₄ om Morgenen. Da Kirken er

lille, kan Deltagerne imidlertid kun modtage den hellige Kommunion i Kirken, men Forberedelse og Taksigelse maa ske udenfor. Det bedste er, at man forbereder sig allerede paa Vejen derned og straks efter Kommunionen begiver sig til Anlægget, der ligger et Par Minutter fra Kirken. Der kan man jo tilbringe nogen Tid i Stilhed og saa faa sin Morgenkaffe.

Ved Mødet i Anlægget om Eftermiddagen vil cand. mag. Niels Hansen fra Thisted tale.

Vi haaber paa en smuk, opløftende Dag den 21. Juni. Men som allerede sagt: Beslut Dem nu, for at vi kan arrangere det hele paa bedste Maade.

Frå Hovedstad og Provins

70 Aar.

Der gaar en meget stille og meget beskeden Mand omkring iblandt os, — saa beskeden, at han næsten synes at bede om Undskyldning for sin Tilværelse. Mange har maaske aldrig lagt Mærke til denne Mand, men alligevel nydt godt af ham i mange Aar. Alle, som i de sidste 40 — 50 Aar er kommet til Messe i St. Josefs Hospital, først i Kapellet og senere i den store, smukke St. Josefs Kirke i Griffenfeldtsgade, har glædet sig over den smukke, diskrete og dog dygtige, i hvert Tilfælde meget tiltalende Orgelledsagelse baade til Koralen og til Salmesangen der i St. Josefs Kirke gennem denne lange Aarrække.

Da denne Organist for nogen Tid siden paa Grund af Alder og Træthed havde besluttet at nedlægge sit Hverv, som han i henved 50 Aar uden Vederlag har paataget sig, da kunde Søstrene, siger man, ikke finde nogen anden, som vilde og kunde paatage sig denne ulønnede Organiststilling, og derfor fortsætter den gamle Organist stadig væk.

Denne Mand fylder nu den 2. Juni 70 Aar og fortjener i alt Fald ved denne Lejlighed endelig en Gang at blive draget frem fra sin Ubemærkethed. Baade Søstrene og alle kirkesøgende i St. Josefs Hospital er ham megen Tak skyldige for denne hans næsten i 50 Aar fortsatte Tjenstvillighed og Ofservillighed.

Organistens Navn er: Hr. Tilskærer L. Henriksen. Den 70aarige ønskes herved hjerteligst til Lykke.

N.

Til Færøerne.

Den 20. Maj afrejste Pastor Boekenoogen og fire Franciskanerinder til Færøerne for der at genoplage det Arbejde, som i sin Tid begyndtes af Pastor Baur, fortsattes af Patrene Lohmann og Brinkmann og andre Præster, men som for en Tid — unægtelig en temmelig lang Aarrække — har maattet ligge brak.

I Løbet af nogle Maaneder vil ogsaa Pastor King begive sig til Færøerne, hvor hans fremtidige Gerning venter ham.

I Nordisk Ugeblad 1923, Side 838 findes en interessant Artikel af Frederik Opffer »Katholicismen paa Færøerne«, som vi anbefaler vore Læsere at genopfriske i denne Anledning.

Pastor Boekenoogen, som aflagde os et Besøg paa Redaktionen kort før Afrejsen, anmoder først og fremmest om Forbøn for, at hans og hans Medhjælperes Arbejde, der er forbundet med meget store Vanskeligheder, maa bære god Frugt.

St. Knuds Festen i Ringsted.

For St. Knuds Festen i Ringsted og Haraldsted *Søndag d. 21. Juni* kan følgende Program meddeles.

Afrejse fra København Kl. 6 $\frac{1}{2}$.

Ankomst til Ringsted Kl. 8.

Fælleskommunion Kl. 8 $\frac{1}{2}$

(Kaffepause.)

Valfart til Haraldsted Kl. 9 $\frac{1}{2}$.

Messe i Ruinen med Prædiken af Biskoppen Kl. 12.

(Frokostpause Kl. 1—2.)

Alle Deltagere kører tilbage til Ringsted, hvor der er

Samling paa Torvet Kl. 3.

Besøg i St. Bendts Kirke med

Nedlæggelse af Krans paa St. Knuds Grav.

Møde i Anlægget Kl. 4—5: Tale og Sang.

Fælles Kaffebord i Pavillonen* Kl. 7.

Afrejse fra Ringsted Kl. 9.

Alle Deltagere maa være forsynet med Festtegnet (à 25 Øre).

Rejsen København—Ringsted foretages enten med **Turistbil** (for et begrænset Antal Deltagere) eller med **Billig-Søndagstog-**

Billetsprisen Tur—Retur for **Turistbil** er 6,25 Kr. (hvori indbefattet ogsaa Turen Ringsted—Haraldsted og tilbage).

Billetsprisen for **Toget** er Kr. 3,20, hvortil kommer for alle 1 Kr. for Turen Haraldsted—Ringsted (og for dem, der ikke kan foretage Valfarten til Fods 1 Kr. for Turen Ringsted—Haraldsted.)

Festtegn à 25 Øre faas hos *Sognepræsterne* og i *St. Ansgars Boghandel*, Vodrofsvej 2 og *Katholsk Boghandel*, Stenosgade 3.

Billetter til Turistbilerne forhandles i de katholske Bogsalg.

Nærmere Meddelelse om Turen vil freinkomme snarest.

Komiteen.

Christi Legems Fest.

St. Ansgars Kirke To. d. 4. Juni Kl. 7 og 8 stille Messe. Kl. 10 Pontifikalmesse og Procession. Kl. 8 Aften Andagt. — To. den 11. Juni Kl. 8 Aften Procession.

Jesu Hjertes Kirke. To. d. 4. Juni stille Messe Kl. 6, 7, 7½ og 10. Kl. 8 Levitmesse. Kl. 7½ Alten Festandagt. I hele Oktaven er der Andagt Kl. 7½. — Søndag d. 7. Juni Aften Kl. 7½ Andagt med Prædiken, Procession og Te Deum.

Immaculatakirken. To. d. 4. Juni Kl. 9 Højmesse. Kl. 4 Eftm. Procession i Haven. (Udsættes i Tilfælde af daarligt Vejr til følgende Søndag paa samme Tid.)

Den evige Tilbedelseskirke (Jagtvejen). Højmesse Kl. 8 Andagt med Te Deum Kl. 6 Aften.

Sakramentskirken. To. d. 4. Juni Kl. 7 stille Messe. Kl. 8 Højmesse. Kl. 8 Aften Festandagt. — Søndagen i Oktaven udstilles det allerhelligste Sakramente efter Højmessens (Kl. 10) indtil Aftenandagten (Kl. 6). — Paa Hverdage i hele Oktaven sakramental Velsignelse efter 8-Messen og Aftenandagt Kl. 8.

St. Antoni Kapel (Husum) To. d. 4. Juni Kl. 8 stille Messe.

St. Josefs Kirke. To. d. 4. Juni Kl. 6½ stille Messé. Kl. 9 Højmesse. Kl. 3 Efterm. Andagt.

Rosenkranskirken. To. d. 4. Juni Kl. 6½ og 8 stille Messe. Kl. 10 Højmesse. Kl. 7½ Aften Andagt med Prædiken. — I hele Oktaven holdes hver Morgen Kl. 8¼ Sangmesse med sakramental Velsignelse. Hver Aften Kl. 7½ holdes Andagt.

St. Annæ Kirke. To. d. 4. Juni Kl. 6 og 7 stille Messe. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 8 Aften Andagt. — Søndag den 7. Juni Kl. 6 og 7 stille Messe. Kl. 9½ Højmesse med Procession i Hospitalets Have. Kl. 8 Aften Andagt.

St. Andreas Kirke (Ordrup). To. den 4. Juni Kl. 6½ og 8 stille Messe. Kl. 10 Højmesse. Kl. 7 Aften Andagt. — I hele Oktaven hver Aften Kl. 7½ Andagt med sakramental Velsignelse. — Sønd. d. 7. Juni Kl. 9 Højmesse med Prædiken og Procession i Haven, saafremt Vejret og Føret tillader det; efter Processionen stille Messe, tidligst Kl. 11.

Jesu Hjerter Andagt (Fredag d. 5. Juni).

St. Ansgars Kirke: Kl. 8¼ Messe med sakramental Velsignelse. Kl. 8 Aften Andagt.

Rosenkranskirken: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse. Kl. 7½ Aften Andagt.

Sakramentskirken: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse. Kl. 8 Aften Andagt.

St. Annæ Kirke: Andagt efter Messen Kl. 8 og om Aftenen Kl. 8.

Jesu Hjerter Kirke: Efter 8¼-Messen sakramental Velsignelse. Kl. 7½ Aften Andagt med Prædiken.

St. Andreas Kirke: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse, Kl. 7½ Aften Andagt.

St. Josefs Kirke: Efter den sidste Messe udstilles Sakramentet, som er udstillet hele Dagen; Kl. 7½ Aften Andagt.

St. Michaels Klub.

Mandag d. 1. Juni Kl. 6 Aften Skovtur i Ordrup Krat. Mødested: St. Andreas Kirken i Ordrup mellem Kl. 6—6½. Madpakker medbringes ligesom sidst og Theen drikkes ved Kongekilden.

I Tilfælde af Regnvejr forlægges Skovturen til Vesterhus!

Søndagsgudstjeneste i Sommermaanederne i Provinsen.

	Stille Messe.	Højmesse.	Andagt.
Aabenraa.....	Kl. -	Kl. 9 ^o / ₄	Kl. 4
Aakirkeby (Jernbanegade).....	» -	» 10	» 6
Aalborg (Kastelvej).....	» 6 og 8	» 10	» 3
Aarhus (Ryesgade 26).....	» 7 og 8	» 10	» 7
Assens (Nørregade 3).....	» 8 ¹ / ₂ (Komm.)	» 10	» 7 ¹ / ₄
Dalum Kloster.....	» 6 ¹ / ₂	» -	» 5
Esbjerg (Nørregade).....	» 7	» 10	» 7
Fredericia (Sjællandsgade).....	» 7	» 9 ¹ / ₂	» 2
Haderslev.....	» 7	» 9 ¹ / ₂	» 10 ¹ / ₂
Hadsten (Teknisk Skole) 4. Søndag i Maanedn	Kl. 10		
Helsingør (Nygade 8).....	» 8	» 10	» -
Holbæk (Kastanievej 19).....	» -	» 9 ^o / ₄	» -
Horsens (Nørregade 19).....	» 7 ¹ / ₂	» 10	» 2
Hørsholm.....	» 9	» -	» -
Kolding (Alhambravej).....	» 7 ¹ / ₂	» 9 ¹ / ₂	» 7
Køge (Elisevej).....	» 8	» 10	» 5
Ledreborg.....	» -	» 9 ¹ / ₂	» -
Maribo (Ny Østergade).....	» 8 ¹ / ₂	» 10 polsk	» -
Nakskov (St. Franciscus Kirke).....	» 9 dansk	» 10 ¹ / ₂ polsk	» 7 ¹ / ₂
Nyborg (Stella maris Vindingevej).....	» 8	» 10	» -
Nykøbing F. (Hellig Kors Kirke).....	» 8	» 10	» -
Næstved (Vor Frue Kirke).....	» 8	» 10	» -
Odder (Holsteinsgade 29) 2. og 4. Sønd. i Md.	» 10		
Odense (Torvet 7).....	» 8	» 10	» -
Pindstrup 1. og 3. Sønd. i Md.	» 8		
Randers (Ladegaardsgade).....	» -	» 10	» 8
Ringsted (St. Knudsgade).....	» 8	» 10	» -
Roskilde (St. Olsgade).....	» 8	» 10	» 5
Rudkøbing.....	» 10	» -	» -
Rønne (Østergade 59).....	» -	» 10	» 6
Silkeborg (Vestergade).....	» 8	» 10	» 2
Slagelse (Tordenskjoldsgade).....	» 8	» 10	» -
Svendborg (Havnegade 1).....	» 8	» 10 (m. And.)	» -
Sønderborg, (Kongvej 27). Alle Søndage undt. 1. Søndag i Md.	Kl. 10. [Om Hverdagen Kl. 7 ¹ / ₂].		
Tønder (Statsskolens Anla), første Søndag i hver Maaned	Kl. 10.		
Vejle (Blegbanken).....	» 7	» 9 ¹ / ₂	» -

Festprogram til Søndag den 7. Juni Christi Legems Fest i Roskilde.

Kl. 7 stille Messe, Kl. 9 Højmesse og Procession ad Frederiksborgvej og rundt til tre Altre i Sct. Mariæ Hospitals Have. (Hæfter med Processionssalmer à 10 Øre.)

Kl. 12 Middagspause. Lejesalen staar til Disposition for udenbys Deltagere. Her kan medbragt Mad nydes. Kaffe, The, Soda-vand faas billigt.

Kl. 14¹/₂ Friluftsmøde ved Klosterkilden i Hospitalshaven. I Tilfælde af ugunstigt Vejr afholdes Mødet indendørs.

Kl. 17 Festandagt i Kirken.

Conventus missionariorum Havnix et in suburbiis degentium erit die 2^a Junii, feria tertia, hora quarta cum dimidia apud ecclesiam S. Andreae, Ordrupii.

Cum electio novi præsidii sit facienda R^{di} Dⁿⁱ Confratres ut quam numerosissime se sistere velint rogantur.

Kirkelig Kalender.

31. Maj S. Trefoldigheds Fest. — 1. Sønd. e. Pintse.	7. Juni Søndag i Christi Legems Oktav.
1. Juni M. Ferialdag.	8. — M. i Oktaven.
2. — Ti. Marcellinus, Petrus og Erasmus.	9. — Ti. i Oktaven.
3. — O. Ferialdag.	10. — O. i Oktaven.
4. — T. CHRISTI LEGEMS FEST.	11. — T. Oktav af Christi Legems Fest.
5. — F. i Oktaven.	12. — F. JESU HJERTES FEST.
6. — L. i Oktaven.	13. — L. Antonius af Padua.

Ugens Messebønner.

31. Maj S. Trefoldigheds Fest (644—477); 2. *Sæt Bønner*: Søndagen, Slutningsevangelium: Søndagens.
1. Juni M. Ferialdag (*Ny Messebog* 649); 2. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. Efter frit Valg; almindelig Præfation; der læses hverken *Gloria* eller *Credo*.
2. — Ti. † Marcellinus, Petrus og Erasmus (*N.-M.* 927); 2. og 3. som Mandag.
3. — O. † Ferialdag (*N.-M.* 649); 2. Om de h.'s. Forbøn ([120]—[105]), 3. For alle afdøde troende (1140—[113]), 4. Efter frit Valg; ellers som Mandag.
4. — T. Christi Legems Fest (652—483); *Gloria* og *Credo* samt Julens Præfation læses i hele Oktaven.
5. — F. i Oktaven (652—483); 2. Bonifatius (931—763).
6. — L. i Oktaven (652—483); 2. Norbert (933—765).

Anm. Paa de med † mærkede Dage kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesser og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udg. af *Messebogen* (1926), det andet den gamle Udg. (1907).

Rosenkransognet. Mariakongregationen har Møde med Optagelse Mandag den 1. Juni Kl. 8 Aften i Institut Jeanne d'Arc, Frederiksberg Allé 74. Fælleskommunionen finder først Sted Søndag den 14. Juni i Messen Kl. 8 i Rosenkranskirken.

St. Ansgars Kirke. Søndag d. 31. Maj Afslutning af Majandagten. m. Præd. og Procession Kl. 8.

Mødreforeningen. Tirsdag d. 2. Juni Kl. 8¹/₄ Møde.

Gudstjeneste i Dragør holdes Søndag d. 31. Maj Kl. 9¹/₄ i Øresunds Allé 13.

Eukaristisk Forenings Medlemmer gøres opmærksom paa, at Tilbedelsen første Fredag i St. Ansgars Kirke er afsluttet med Maj Maaned og genoptages første Fredag i Oktober.

A.C. Onsdag den 3. Juni: Ordinær Generalforsamling med den i Lovene foreskrevne Dagsorden. Adm.

St. Andreas Kollegianer Samfund.

Sommerfest afholdes paa Fortunen d. 17. Juni Kl. 20. Frankfurterpølser, Kartoffelsalat, Øl fra Fad, Ostesnitte og Kaffe. Pris Kr. 4,50. *Bestyrelsen.*

FREMMEDESPROGTRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

79. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 S Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Cay Benzon, Nørrebrogade 27, Kbhvn. N. Tlf. Nora 239 x. Træffes som Regel bedst alle Hverdage (undt. Tirsdag) Kl. 5-6. Der kan ogsaa gives Besked pr. Tlf. Byen 6505.

Nr. 23.

Søndag den 7. Juni

1931

INDHOLD: Vaneblindhed. — Den h. Paulus's Flugt fra Efesus. — St. Knuds Helligdomme i Haraldsted. — Johannes Jørgensen: Som en Kærte. — Kirkejubilæum i Aarhus. — Tag et Feriebarn! — Reolen. — Fra den vide Verden. — Fra Hovedstad og Provins. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Vaneblindhed.

Det er heldigt, at Maskinerne ikke kan tænke, thi da vilde de udføre deres Arbejde daarligere end de gør. Selv for menneskeligt Arbejde (legemligt Arbejde) kan Rutine være en Fordel. Men hvor det gælder Aandens, Sjelens Liv, virker al Rutine sløvende, ja dræbende.

Vanen er et graat Tæppe, som skjuler Livets Skønhed og Storhed. Der gives Folk, der lever i de skønneste Naturomgivelser, men som Vanen har gjort blinde. De forstaar ikke, at Tusinder af Turister kommer rejsende for at beundre det, de hver Dag har for Øje og finder kedsommeligt. Den vanebundne vandrer tungt og sløvt gennem Livet. Idet alt er at betragte som en Selvfølge, kender han ikke til den Oplevelse, som det er, at »opdage« Naturen, at oplades for Livets Rigdom og Skønhed.

Dette er ogsaa ofte Tilfælde i religiøs Henseende. En Mængde religiøse Begreber er aldrig blevet gennemtænkt, blot absorberet. Det opfattes som Selvfølgeligheder alt-

sammen. Derfor undres man aldrig. Trosbekendelsen bliver en Sum af abstrakte Begreber næsten som en mathematisk Formel. »Troslivet« er paa denne Maade ikke noget Liv.

Et lille Eksempel. Man gør Korsets Tegn i »Faderens og Sønnens og den Helligaands Navn« mekanisk, uden at skænke hverken den trefoldige Gud eller den korsfæstede Frelser nogen Tanke. Allerværst er det, naar det helligste af alt helligt: Messeofret mister sin Magt over Kirkegængeren, idet han ligger under for Vanens nedbrydende Indflydelse. En Graahed breder sig over den hellige Handling, saa at ingen Tanke holder en fast, ingen betagende Idé aabner for nye Udsyn.

Hvad skal man sige om den, der endogsaa nærmer sig Herrens Bord i en saadan Tilstand af Vanesøvn?

Man maa ikke misforstaa, hvad der her siges. Det er ikke de stærke Følelser, som kræves, thi dem er ingen Herre over. I øvrigt kan alle have Perioder, i hvilke det kan være meget vanskeligt at samle sine Tanker.

Men ingen behøver at være Ofre for Vanen, saa at deres religiøse Liv mekaniseres. Alle kan skaffe sig Stunder, i hvilke — ved Hjælp af Læsning og Eftertanke — de store Sandheder »genopdages« og tager nyt Liv i ens Sind.

Hvordan er det muligt at lade sin Tanke i nogen Tid standse ved Christi Nærværelse i Alterens Sakramente, uden at nye Kilder aabnes i ens Sind?

Hvorledes kan man have overvejet Tanken om Jesu virkelige Komme i Sjælen ved den hellige Kommunion og saa dog lade Kommunionen blive en Vanesag?

Hvem vil kunne overtænke alle de Gaver, han i Aarenes Løb har modtaget af Gud, uden at Hjerlet svulmer i hans Bryst af Taknemlighed mod Gud og Trang til — efter Evne — at gøre Gengæld?

Men alt dette er fremmed for den, der bevæger sig ad den Vej, han en Gang er slaaet ind paa, uden at se til Siderne, uden at se fremad. Han bærer sig ad som visse Folk, man kan møde paa Landevejen. Med bøjet Ryg og Øjet fæstet paa Jorden travler de af Sted. Blomsternes Far-

ver lyser forgæves, forgæves drager Landskabet sine yndefulde Konturer.

Vaagn op, Vandringsmand, løft Blikket og se, hvilken Rigdom Livet og Kirken byder dig. Oplad dit Sind for alt det ophøjede og skønne, som din Tro bringer dig.

C. B.

Den h. Paulus's Flugt fra Efesus.

Ret paafaldende er for os den Virkning, som de jødiske Djævlebesværgeres Skæbne fremkaldte i den kristne Menighed. I vore Dage vilde vi tale om »Run«, ikke til en Bank, men til Skriftestolene. Om det dengang var en offentlig eller hemmelig Syndsbekendelse, kan ikke afgøres. Men een Ting er sikker: Opfyldt af Angst over den Straf, som de to Skevas-Sønner havde lidt, kom mange af de nye Kristne og tilstod, at de ogsaa havde gjort sig skyldige i Trolddomskunster. Havde deres Konversion da ikke været helt ærlig? Saadan spørger man sig uvilkaarligt. Men man maa ikke dømme disse første Kristne for strengt. I en By som Efesus, som helt var gennemsyret af Magi og Overtro og forsynede den antike Verden med Amuletter, Trolddomsbøger og Trylleformularer, er det ikke underligt, at en Del Kristne ikke straks opgav deres overtroiske Væner eller maaske endog utilladelige Indtægtskilder, men rolig beholdt forbudt Litteratur efter Daaben. En lignende Iagttagelse, ganske vist paa et andet Omraade, kan man gøre i den kristne Menighed i Korinth. Den h. Paulus sørger over de forholdsvis mange, som »forhen (i deres hedenske Tid og ogsaa efter Konversionen) syndede og ikke gjorde Bod for den Urenhed og Utugt og Uterlighed, som de havde bedrevet« (2. Kor. 12, 20). Hvad Genfødelsens Sakramente ikke havde bevirket, skulde Boden, det fjerde Sakramente i Kirken, hjælpe de Kristne i Efesus til at opnaa.

De gjorde nu efter den Forskrækkelse, de havde faaet, et overordentlig grundigt Arbejde, sandsynligvis bistaet af Katekumenerne af baade jødisk og hedensk Oprindelse.

Alle, som havde givet sig af med Magi, Astrologi, Amuletfabrikation og lignende, bragte den dertil hørende Litteratur og afleverede den. Bunken blev saa stor, at dens Handelsværdi beløb sig til ca. 35,000 Kroner i vore Penge. Nu tændtes et Baal, og de mange Bøger gik op i Luer. Apostlen Paulus havde den Glæde at se, hvorledes dette Eksempel paa Alvor og Konsekvens forskaffede den kristne Religion nye Tilhængere og befæstede de ældre i deres Tro og i en kristen Livsførelse.

Men dermed mente han samtidig at have tilendebragt sin egen Mission i Lilleasien. Træet var jo plantet, nu kunde andre vande det, medens han igen begav sig paa Visitationsrejse gennem de forskellige kristne Menigheder. Desuden var hans Sjæl opfyldt af højtflyvende Planer. Den store Organisator vilde først valfarte til Jerusalem, hvor det var saa trøstefuldt at kunne gaa Herrens Korsvej. Derefter agtede han med Rom, Rigets Hjerter og faste Borg, som Mellestation at forsøge et Fremstød lige til Spanien for der ved den anden Ende af Middelhavet at plante Korsets Banner i europæisk Jord. Men da indtraf en af de Begivenheder, som er saa karakteristiske i den h. Paulus's Liv. Der opstod et voldsomt Oprør mod Kristendommen i Efesus. Det var iscenesat af en hedensk Forretningsmand, og hele dets Forløb frembød adskillige komiske Sider, som den h. Lukas skildrer med Luce og en vis Ironi. Man maa selv læse anden Halvdel af 19. Kapitel i Apostlenes Gerninger for at kunne føle den Spænding, hvormed de første Kristne fulgte Begivenhedernes Gang. Her kan man ogsaa se, hvilken Afsky Hedningerne nærede for Jøderne, og hvor stor Anseelse Paulus havde vundet i de regerendes Kredse.

For at den unge Kirke ikke skulde lide større Overlast for hans Skyld, sammenkaldte Apostlen, straks efter at Larmen havde lagt sig igen, sine Trosfæller, gav dem de sidste Formaninger, tog Afsked med dem og rejste til Makedonien. Med denne Flugt endte altsaa den Periode i hans Liv, der skulde kaste saa megen Glans over Byen Efesus. Saa længe Apostlenes Gerninger vil blive læst, lige saa længe vil man blive grebet af Beundring for den kristne Religions første store Forkynder dér. Den nu følgende Ud-

viklingstid saa ganske vist ogsaa andre betydelige Personligheden og interessante Begivenheder, men vi er ikke saa godt underrettede om dem. Kun een Gang endnu lyste Efesus's Navn saa straalende op i Kirkehistorien, at Eftertiden aldrig har glemt det Øjeblik eller vil glemme det. Det var Pintsefesten i Aaret 431, da den tredie almindelige Kirkeforsamling skulde aabne sine Møder.

Dog, før vi fortæller om dem, skal vi lige meddele endnu, hvad den h. Paulus selv udtalte om Anledningen til sin Flugt. Fra Makedonien skrev han nemlig til de Kristne i Korinth: »Mine Brødre, jeg vil ikke lade eder være i Uvidenhed om den Trængsel, vi led i Asien. Den ramte os overordentlig haardt og oversteg vore Kræfter, saa vi allerede ansaa vort Liv for fortabt. Ja, ved os selv havde vi alt fældet vor Dødsdom. Vi skulde nemlig lære derved ikke at sætte vor Lid til os selv, men til Gud, som opvækker de døde.« (2. Kor. 1, 8 f.) Apostlen følte altsaa hele den Bitterhed, som en Kristenforfølgelse plejer at volde, men samtidig erfarede han ogsaa den indre Lykkes Sødme, som hans Mester havde lovet de forfulgte med de Ord: »Salige er de, som lider Forfølgelse for Retfærdighedens Skyld, thi Himmeriget hører dem til.« (Mt. 5, 10.)

F. K.

St. Knuds Helligdomme i Haraldsted.

(Fortsat.)

Fra første Færd blev Mordstedet hegnet og værnet, saa meget mere som Sakse i sit fyndige Sprog beretter, at hvor Knuds Blod randt til Jorden, sprang et Kildevæld frem til stadig Gavn og Glæde for Menneskenes Børn.

Den myrdede Hertugs Frænder og nære Venner boede inde paa Kongsgaarden i Haraldsted, og hans Fostbrødre, de mægtige Hvidesønner, gav hele Egnen dens Præg. Dertil kom, at det var almindelig Skik, at Kongefamilien lod rejse Bodskapeller paa de Steder, hvor et af dens Medlemmer havde mistet Livet ved en voldelig Død, uden at den dræbte havde modtaget Kirkens Naademidler. I disse Kapeller blev der da bedt for den myrdedes Sjælefred. Dette havde intet at gøre med nogen Form for Helgendyrkelse. Saaledes rejstes der senere et Kapel for Kong Svend paa

Grade Hede og for Kong Erik i Finderup; begge Steder gjaldt det Forbønnen for de to hedengangne Kongers Sjæle; ingen tænkte sig nogen Helgenkrone om deres Pande.

Det er derfor meget muligt, at Hertug Knuds Slægt og Venner straks har rejst et saadant lille Kapel i Skovbrynet, at den vejfarende kunde bede for den myrdedes Sjæl, hvis Minde laa dem saa meget paa Hjerte. Allerede 1135 skænkede saaledes hans Broder, Erik Emune, en betydelig Gåve til Ringsted Kloster som en Sjølegave »til Minde om min grusomt myrdede Broder, hvem jeg elskede mere end noget andet Menneske«.

Baade inde i Ringsted og ude i Harrested Ore skete Undergerninger, saaledes fik en blind Mand med eet sit Syn paa Hertug Knuds Forbøn, da han badede sine Øjne i Kildens Vand. — De underfulde Hændelser fik Svend og Valdemar til ungdommeligt overilet at indbyde Ærkebiskop Eskild til Ringsted for at faa Knuds Ben taget op af Graven i Klosterkirken og lagt i et midlertidigt Skrin, indtil Knud var blevet kanoniseret.

Ikke saa sjældent havde Biskopper tilladt sig at foretage Beatifikationer uden den hellige Stols Sanktion, men rigtignok ogsaa med senere Indsigelse fra denne. Skønt Alexander III's klare Forbud mod disse egenmægtige Beatifikationer først kom i Dekretet »Audivimus« af 1170 (samme Aar, Knud virkelig skrinlagdes), var Ærkebispens kirkeretslige Stilling givet, idet han paa det bestemteste nægtede at foretage denne Ceremoni. — Trods dette Afslag fra Rigets højeste kirkelige Myndighed og trods Benediktinernes Modstand lod de unge Fyrster Knud Hertugs Ben midlertidig skrinlægge, hvad der var en ganske utilladelig Selvtægt. — Senere Tidens Historikere har udelukkende vurderet denne Handling som ogsaa til Dels Ærkebispens Vægning under Synsvinklen: Politik, idet Ærkebispens Holdning væsentlig skulde have været bestemt af verdslige Hensyn, medens de to Prinser vilde lade Knuds Berømmelse kaste et gunstigt Lys over deres egne Personer.

Dette hændte sandsynligvis 1147. Aaret efter viste Svend imidlertid, at han ogsaa var villig til at ofre af sit eget Gods, naar det drejede sig om hans Farbroders ærefulde Ihukommelse — et Fingerpeg i Retning af, at de unge Fyrster ogsaa har haft ædlere Bevæggrunde end ren og skær Politik.

Midt under de urolige Tider, hvor Svend og Knud Magnusen stredes om Riget, holdt Svend som Sjællands og Skaanes Konge et større Møde i Haraldsted engang i 1148. En Dag udstedte han i Kirken et Gavebrev til Ringsted Klosterkirke til Ære for Jomfru Maria og Hertug Knud. »Staaende hos i Kirken« nævner Brevet Biskop Tyge af

Børglum, Absalon, Prior i Ringsted, Asker, Kongens Kapellan, Hr. Karl, rimeligvis en Søn af Erik Jarl og Cæcilia, hos hvem Knud havde tilbragt sin sidste Nat, dernæst Kong Svends to trofaste Hovedsmænd, Peder Thorstensen og Riber Ulf, samt Magnus Henriksøn, der muligvis er den samme som den Søn af Henrik Skadelaar, der senere blev Konge i Sverige, og endvidere nævnes en stor Mængde i Kirken, som var Vidne til denne Gave.

Under sit Ophold paa Kongsgaarden i Haraldsted har Kong Svend vel besøgt det saa underfuldt fremsprungne Væld i Skovbrynet; i alle Tilfælde vidner hans Gavebrev om, at han gerne vil ofre af sit Gods til sin Farbroders ærefulde Minde. Og omkring denne Tid maa det anselige Kapel af Fraadsten være rejst.

Tidligt indsamledes der rundt om i Knudsgilderne Pengegaver til Valfartsstedet, hvilket fremgaar af et Kongebrev fra 1177. Købmændene paa Gulland havde stiftet et Knudsgilde, som Valdemar tog i sin Beskyttelse. I Brevet minder han Brødrene om, at de i Lighed med de andre Gilder hvert Aar skal sende paalidelige Mænd til Valfartsstedet med de i Gildet indsamlede Penge. Valfartsstedets Navn findes ganske vist ikke nævnt i Kongebrevet, men dette er havnet i Ringsted Kloster, hvad der berettiger til at antage, at Pengene kom Kanutus Ringstadiensis til Gode. — Der indsamledes naturligvis Knudspenge (Knuds-Scut) saavel til Ringsted som til Odense, og Bidragene fra Landsdelene Øst for Storebælt er da rimeligvis gaaet til Ringsted med Undtagelse af Pengene fra Lolland-Falster, der laa under Odense Bispestol. Og Absalon bekræftede som Biskop i Roskilde, omkring 1170, at Brødrene af St. Benedikts Orden i Klosteret St. Mariæ og St. Knud Martyr i Ringsted var i retmæssig Besiddelse af St. Mariæ Scut og St. Knuds Scut fra »Westre sysle« og »Myadle sysle«. — Da Ærkebiskop Eskild i 1171 bekræftede Odense St. Knuds Klosters Rettighed til de aarlige Kollekter, hedder det, at de er givet »fra gammel Tid«, og i et Pavebrev fra 1241 siges ligefrem om St. Knudspengene til Odense, at de gives som en Afgift til Klosterets Bygning (ad fabricam monasterii Scti Kanuti). En lignende Bestemmelse har vel den indsamlede Knudsscut til Ringsted haft, saa der har været rigelige Pengemidler til at kunne bygge Kildekapellet i Harrested Ore.

De to anseligste Gudshuse i Sorø Amt er Klosterkirkerne i Ringsted og Soer, byggede af brændte Mursten. Begge Steder havde dog staaet mindre Kirker i Fraadsten og Kamp. Ringstedkirken vides med Bestemthed at have været opført af Fraadsten, et Materiale, der har været an-

vendt flere Steder i Egnen. Saaledes ligger fire Fraadstenskirker i en Trekant tæt ved Ringsted: paa Grundlinien i Retningen Sydvest til Nordøst Bringstrup, Haraldsted og Valsølle og i Toppunktet mod Øst Kværkeby. Brudstenskirker af Kridt- eller Fraadsten er især hyppige i Østsjælland, saaledes var Roskildes tolv Sognekirker Fraadstensbygninger, hvis sidste Rest er den lille »St. Ibs«.

Fraadsten eller Kildekalk findes især paa Bakkeskraainger, hvor den er udskilt af kalkholdigt Kildevand. I ældre Tid blev den hyppigt anvendt som Byggesten, da den var meget let at tildanne, og dens ringe Tyngde kun stillede smaa Krav til Befordringsmidlerne. Ringstedegnen har vel faaet sine Sten fra Sjællands to største Lejer: Maglekilde ved Roskilde eller Vintremøller, ca. 10 km Sydøst for Holbæk.

Da baade Kirken inde i Haraldsted og tre af dens Naboer var bygget af Fraadsten, er det naturligt, at man ogsaa anvendte dette Byggeemne i Harrested Ore. Men Fraadstens Anvendelse i Kildekapellet viser, at dette er bygget, før den brændte Tegl blev taget i Brug her i Landet. Var Kapellet først opført hen mod Helgenkaaringens Tid, havde Benediktinerne efter al Rimelighed anvendt den da hypermoderne brændte Tegl, som deres store skønne Kirke i Ringsted jo lige var rejst i. — Bjernede Rundkirke er et morsomt Eksempel paa, hvorledes en Bygherre kunde gribes af den ny Mode, idet Sune Ebbesen til Knarstrup pludselig afbrød at bygge videre i Kamp og gik over til Tegl.

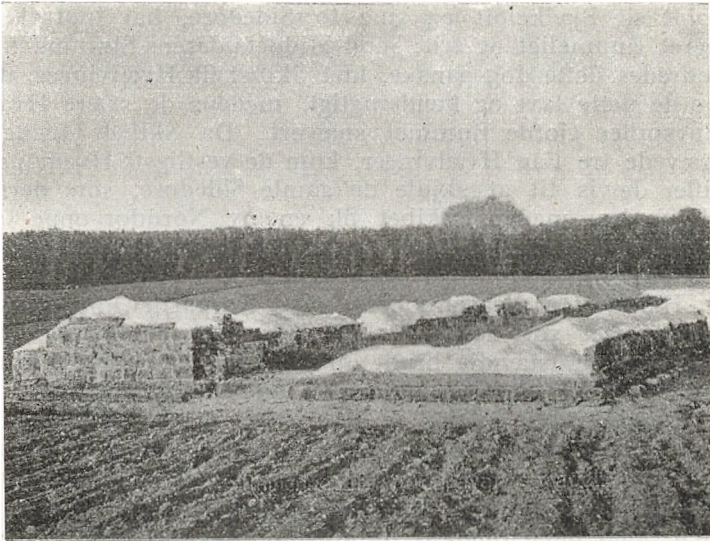
Nu kunde noget lignende ganske vist ogsaa være sket i Harrested Ore, men derom findes intet som helst Spor. Derimod kan det med Bestemthed paavises, at Fraadstensbygningen meget tidlig maa have staaet her, idet Ruinen viser, at der har fundet en Udvidelse Sted, endnu inden Fraadstensperioden var forbi, og rimeligvis ikke saa mange Aar efter Kapellets Opførelse.

Ruinen fortæller tydeligt, at Fraadstensbygningen har været opført med stor Omhu. Hele Bygningen hvilede paa en Fraadstenssokkel med Skraakant, anbragt oven paa et fremspringende Skifte af almindelige Fraadstenskvadre, der atter hviler paa den egentlige Grundmurs Kampestene. — Sognekirken inde i Haraldsted har ingen Sokkel og er et typisk Vidnesbyrd om, hvor skødesløst Sjællænderne som oftest har taget det med den rent haandværksmæssige Udførelse i Modsætning til Jydernes store Omhu. Saa meget mere bemærkelsesværdig er derfor den Omhu, man anvendte, da man opførte Skovkapellet. —

Udgravningernes lagttagelser gør det muligt at trække enkelte Linier op, der kan give en Forestilling om Ka-

pellet gennem de skiftende Tider, i de Aarhundreder, da det katholske Folk valfartede til Harrested Ore.

For det indre Blik rejser Kapellet sig i sin oprindelige enkle Form med den flade Vestgavl, sine to Indgangsdøre mod Vest paa Skibets Nord- og Sydside og sin Apsis. Nærmede man sig Bygningen, som den laa inde i Skovbrynets svale og dog lyse Skygge under de høje Ege, saa man, hvor omhyggeligt Kvadrene var lagt, hvor Døres og Vinduers Indfatning var enkel og ren i alle Linier, vidnende om den Omhu, hvormed man havde rejst Helligdommen til den folkekære Hertugs Ære.

Ruinen af Valfartskapellet i Harrested Ore.

Snart efter udvidede man Kapellet, der forlængedes mod Vest med en tredje Indgang i den nye Vestgavl gennem en Portal, smykket med Halvsøjler. Tilbygningsfugen ses tydeligt paa begge Sider, særlig paa Nordmuren, hvor flere Skifter er bevaret end mod Syd.

Maaske rejstes der over Vestpartiet et tagrytteragtigt lille Taarn med Glæmhuller, som man ser et saadant i Roskildeprovsten Johannes de Capellas Segl fra c. 1350, og som en af Danmarks mindste Sognekirker, »St. Andreas« i Kornerup ved Roskilde, endnu i vore Dage bærer et lille Trætaarn paa Skibets Vestende, hvor Kirkens to Klokker hænger.

Kapellets Tag var vist oprindelig af Bly, der senere maatte vige for Tegl af en næsten halvcirkelformet Profil,

som mod Middelalderens Slutning ogsaa har haft Tagsten af en fladere Bue. Det var et tungt og kostbart Tag, men af stor Skønhed; man kan endnu finde denne gamle Tagdækning paa Landsbykirkers Stræbepiller og Kirkegaardsmure.

Traadte man ind ad Vestdøren, stod man i den rummelige Forhal, hvis Bueaabning gav et frit Indblik i Skib og Kor med Alteret i Apsis. Gulvet var lagt i Munkesten, hvis Zigzagmønster under Taarnbuen brødes ved en Række Sten, der markerede et Trin ind til Skibet. Et fladt Bjælkeloft dækkede baade Skib og Kor, hvilket sidste noget ind i Middelalderen blev overhælvvet. Saa længe Skibet beholdt sit Bjælkeloft og sine to Sidedøre, har Indtrykket været rummeligt og frit; mod Middelalderens Slutning forandrede dette dog ganske, idet Skibet fik Hvælvinger, der gjorde dette lavt og kælderagtigt, medens de svære Hvælvingspiller gjorde Rummet snævert. Da Skibets Længde krævede tre Fag Hvælvinger, kom de vestligste Hvælvingspiller delvis til at skjule de gamle Sidedøre, som derfor tilmuredes, medens Skibet fik en ny Norddør oppe ved Koret. — Tiderne skiftede, og Ringstedmunkene fulgte med Moden.

Haardest er der faret frem mod Korpartiet, hvor selve Sanktuariet var hævet et lavt Trin over det øvrige Kor; Gulvet er fuldstændig brudt op efter Omvæltningen. I Modsætning til den Omhu, hvormed alle andre bevarede Led af Bygningen er opført, er ikke alene Trinets Kant op til Sanktuariet skødesløst sat med Fraadsten og Tegl og Gulvet lagt med paafaldende uregelmæssige Fraadsten, men Alterpladsen bestaar nu af raat kløvede Granitstykker af samme Sten, men uden Spor af Kalkforbindelse. Selv om Middelalderens Forfattere er yderst faamælte vedrørende Altrenes Byggesæt, saa er der dog ogsaa her i Danmark bevaret adskillige af de gamle katholske Højaltre — saaledes Haraldsted Sognekirkens — skjult under en senere Tids Træbeklædning, og de viser, med hvilken Omhu dette Bygningens helligste Led er rejst. Saaledes har Alterfoden (stipes) været opført i samme Materiale som selve Kirkebygningen. Og var denne sidste opført i Natursten, var ogsaa Alterbordet (mensa) af samme Stenart, som allerede Gregor af Nyzza oplyser for det 4. Aarhundredes Vedkommende. Alteret i Harrested Ore har da været rejst i Fraadsten; men det rammes sikkert af en haardere Skæbne end Førslevs, hvis Alterbord staar i Koret som Ligsten over en Sognepræst († 1603), med Gravskriften tværs over Altergraven.

(Fortsættes.)

Johannes Jørgensen: Som en Kærte.

I Færd med at sætte Pennen til Papiret for at fæstne dér Indtrykkene efter Læsningen af Johannes Jørgensens nyeste Bog ser jeg til min Forundring, at Skriveunderlaget er et Nummer af en Avis af 12. April, der i Kapitælskrift forkynder: SOFUS CLAUSSEN DØD.

Først forvirres jeg, men Tankerne ordner sig, og uvilkaarligt klinger de ud i et: ja, Sofus Claussen er død, men Johannes Jørgensen lever! For begge Dele har jeg sort paa hvidt: foran mig, under min Skriveblok, har jeg Dødsoverskriften og under den Hans Brix's Mindeord om den afdøde — og med min frie Haand famler jeg ved Jørgensens sidste Bog: SOM EN KÆRTE. Og jeg betragter den afdøde Digters Billede. Det er fra hans sidste Aar; et smukt formet, alvorligt, næsten melankolsk Ansigt — forskelligt fra andre rødblisede Billeder af S. C., hvor det forsonne, det maliciøse, er fremtrædende, og jeg finder en ikke ringe Lighed i Træk, men mest i Udtryk mellem dette Billede og Billedet af Joh. J. i Skikkilds Buste. Maaske havde de ogsaa større indre Lighed, end det for en grov Betragtning kan forekomme.

Een Lighed mellem de to Digtere kan ikke overses: med stor Haardnakkethed fastholdt de begge en lige digterisk Linie fra deres grønneste Ungdom til Manddommens Efteraar, og begge viede Kærligheden deres Sang, Claussen Eros, Jørgensen Amor divinus.

Men deraf sprang en Forskel. Ikke en Talentets, ikke en kunstnerisk, for er Claussens Kunst udsøgt, fintfølende, skarpt-sansende, saa er Johannes Jørgensens det ikke mindre; begge formende deres Kunst i et Sprog, om hvilket — med en let Om-skrivning — kan gælde, hvad Søren Kierkegaard skrev om vort Modersmaal i det hele taget, at »det binder Læseren med en Lænke, der er let at bære, men tung at bryde«; heller ikke en Forskel i og for sig deri, at den ene rører Jorden, den anden svæver i Himlen, for jordisk Kærlighed, naar den rører sig rigt og frodigt, fornægter aldrig helt sit paradisiske Udspring, og den himmelske kommer os nær ved at formæle sig med Jorden, men en jammerlig Forskel i Bedømmelsen. For den ene — »Erotikeren« — brænder Offerskaalene — i det mindste dem, der pudses og passes af de offentlige Anmeldere — for fulde Blus, medens den anden bliver, hvad Tyskerne med et brutalt, men malende Udtryk kalder: einfach kalt gestellt. Eksemplet haves lige ved Haanden i H. B.'s Nekrolog over Claussen. »Stillet,« skriver han, »mellem sine Venner, Lyrikerne Viggo Stuckenberg den Triste og Johannes Jørgensen den Fromme, hævdede Sofus Claussen sig i en lysskinnende Optimisme som den jordiske Livsfuldendelses Bekender.« Altsaa til Claussen en dionysisk begejstret Fanfare, om Stuckenberg et bittersødt: den Triste, mens om Jørgensen, der aabenbart skal udleveres til et medlidende Smil: den Frommel

Men der er jo en helt anden Forskel paa de to, Claussen og Jørgensen, eller — for ogsaa at tage den tredie i den berømmelige Triade paa Aarhundredskiftets Digterhimmel med — paa Claussen og Stuckenberg paa den ene Side og Johannes Jørgensen paa den anden, en Forskel, som gør, at maaske nogle vil se en Finger i, at Stuckenberg forlængst er gaaet bag det sorte Forhæng, og at nu Claussen er fulgt efter, men Johannes Jørgensen lever og skriver. Stuckenberg var Lyriker og — for saa vidt har B. Ret — hans Muse var trist, eller mildere, maaske ogsaa rigtigere sagt, bitter; det er intet Tab, at han skrev saa kort. Det triste, det bitre kan have sin Mission, men den er begrænset, der faas let for meget af den. Og at Claussen nu ogsaa er tavs, vil vi ikke begræde som noget smerteligt; en Haandfuld af hans Vers, udsøgt blandt det bedste, han skrev, kan være os nok. Men helt anderledes med Joh. Jørgensen. Han er jo ikke bestemt som Forfatter ved blot at kaldes Lyriker. Det er han ogsaa, saa fuldt som Claussen, hvem han dog overgaar i storslaaet Simpelhed. Han har ogsaa skrevet Romaner, men uden større Fylde; heldigvis er de kun faa. Som Essayist er han derimod fængslende, baade ved sin store Viden og sit klare Overblik, men ogsaa ved sit som oftest overraskende Emnevalg. Han er en skarp Polemiker baade overfor andre og — sig selv. Sin Kulmination naar han som Skildrer af Helgenernes Liv, han er og kalder sig Hagiograf, og som saadan er han en af de store Fornyere af en længe udtraadt Genre. Med et kort Ord kan det siges, hvad J. J. er: han er sammen med Joh. V. Jensen vor eneste rigtige Skribent i dette Ords gamle omfattende Betydning. Om hvem af dem, der er størst, kan der strides; Kontraster i deres Forhold til Sproget, som den ene hidser til at slaa ud i højtslikkende Flammer, den anden neddæmper til at brænde med en rolig, velgørende, varmende Ild, er de lige i det Mesterskab, hvormed de naar deres Formaal. Uforbederlig radikale er de begge, blot at den ene er radikal Evolutionist, den anden radikal katolsk Kristen. En radikal katolsk Kunstners Fysiognomi er det netop, J. J. viser os i sin nyeste Bog.

Trods sin blide Titel er denne Bog, som i Hovedsagen er Skildringen af en ung tysk Kvinde, *Paula Reinhardts*, Liv og Død, i høj Grad radikal. Det kommer nemlig paa et vist ret tidligt Tidspunkt i hendes Liv til at dreje sig om at tage Stilling til et af Tilværelsens mest gaadefulde Problemer, Lidelsens Problem.

Hvorledes dette derefter sker, skildres nu paa Johannes Jørgensens klassiske Maade, som vi kender den fra saa mange af hans Bøger om lignende Emner. Jeg skal ikke indlade mig paa den emsige Beskæftigelse at snuse efter, hvorvidt dette nyeste Arbejde fra J. J.s Haand hører til hans betydeligste eller til de svagere. De Værker af J. J., som man kalder de svagere, er i hvert Tilfælde kun svage paa samme Maade, som vi kalder et af Thorvaldsens Relieffer svagt, der dog aldrig er saa svagt, at jo

Geniets Stempel staar præget i det. Det bliver værst for en selv, om man ikke gaar beriget fra et Møde med Jørgensens Genius. Jeg forstaar, at han kan bringe voltairianske Aander i Raseri, at han lader de stupide kolde, jeg kan begribe, at en æstetisk Bourgeois kan ryste paa Hovedet og sige: jeg forstaar det ikke (uden at jeg derfor forstaar, at han kaster med Snavs), men det er mig en Gaade, hvorfor en katholsk Læser ikke bliver varm om Hjerter blot ved Tanken — en ny Bog af Johannes Jørgensen.

I vor katholske Presse bliver kunstnerisk og indholdsmæssigt ganske ubetydelige Bøger anmeldt paa lige Fod med Johannes Jørgensens; man griber sig til Hovedet og spørger: Har man da glemt den Tid, da det var et af de mest brændende Spørgsmaal i den katholske Verden, ikke herhjemme — skønt ogsaa her, men her var det jo af mindre Betydning — men i det store katholske Udland, Spørgsmaalet om den katholske Kulturs Underlegenhed i Forhold til den verdslige, den ikke-katholske. Vi har nu oplevet — og mærkværdigvis ikke mindst her i Danmark — at Underlegenheden kun var et forbigaaende Fænomen, men vi synes hurtigt at have glemt, hvor truende det saa ud. Er det fordi, vi er glemsomme, eller fordi vi er dumme, eller maaske fordi vi blev forvante, at vi nu kan ses at trække paa Skuldrene ad en ny J. J.-Bog? Er det nu de andre, der skal lære os at værdsætte denne enestaaende Kraft i vort katholske Aandsliv, som Vilhelm Andersen, naar han i sin store Litteraturhistorie anbringer J. J. som Fører for en hel litterær Epoke — eller som hin Kvinde, der, gift med en højstaaende luthersk Gejstlig, ikke lod nogen Dag gaa til Ende, uden at hun til sin Opbyggelse læste et Kapitel i en af den katholske Johannes Jørgensens Bøger?

Længe har jeg vægret mig ved at tro, at Ligegyldigheden skulde stamme fra, at vi lod vor Holdning bestemme udefra, fra Kritiken i en vis Del af Pressen. Det vilde ogsaa daarligt sømme sig, om det var saa. Men netop Bogen om Paula Reinhard har været udsat for et gennemført Angreb fra en Side, som nyder Anseelse, saa det maaske ikke var af Vejen at analysere Angrebet. Jeg tænker paa Professor Hans Brix's Anmeldelse i den Ferslewske Presse. Det kan en Gang imellem være nyttigt at se, hvor lidt Uld der faas, trods megen Skrigen.

Brix indleder sin Kritik med som en anden Zahle at placere J. J. blandt dem, som bør tage deres Afsked. Han anviser ham — eller dog hans Buste — en Plads i et Digterpantheons Ære- og Mindehal. Altsaa en Henrettelse in effigie! B.s. Begrundelse herfor er dog den ejendommelige, at J. J. »nu staar uigenkaldeligt og er optaget af det, der er blevet hans Livs Indhold*»), hvad Litteraturen maa beklage«. Hm! det lyder mærkeligt. Maaske Professor Brix ikke er optaget af *sit* Livs Indhold. I saa Fald, skal Litteraturen da le eller græde? Det kan være svært at bestemme

---

*) Andre har paataalt dette mærkelige Dansk.

sig. Og ogsaa ligegyldigt i denne Sammenhæng. Men hvorledes han mener at kunne ramme J. J. gennem en Døm, som ellers er en Mands Hæder, det fatter jeg ikke, medmindre det skal forstås saaledes, at det gør en Undtagelse, naar ens Livsindhold er det katholske. Ogsaa det kan vanskeligt tænkes at skulle være Meningen, thi Brix paastaar da ikke, at vi skal græde over en Dante, en Michelangelo o. s. v. — de var saa vidt mig bekendt ogsaa uforanderligt optaget af deres Livs katholske Indhold. Skal der findes nogen Mening i dette Indledningsafsnit, saa maa man gaa ud fra en ren Undtagelsesstilling, som altsaa indehaves af Professor Jørgensen, hvem vi dog nærmest vil ønske til Lykke dermed som til et Slags nyt Æresborgerskab.

I næste Afsnit er det Hagiografien, der gaar Dom over. »Den er,« skriver Brix, »med Grund en af den videnskabelige Historie-skrivning ildeset Form for historisk Beretning. Personer og Oplevelser flyttes af den henrevne Helgenskribent bort fra Verden over i Søndagsskolelandet, hvor Solen skinner fire og tyve Timer i Døgnet paa Marker, der aldrig ophører at grønnes og bugne. Et næsegrust Medholderi fra Skribentens Side, betinget af hans Ærefrygt for Figuren, maa nødvendigvis gøre enhver Læser, der ikke hører til Kongregationen, opragt paa Metoden.«

Det er virkelig morsomt turneret; Professor Brix er en ren Himmelhund til den Slags. Men en saa knusende (selv om ogsaa knusende morsom) Dom skulde tillige ogsaa gerne være sand. At den ikke ganske passer paa Paula Reinhard, hvis Livs Barometer mest stod paa Udsigt til Graavejr og Regn, skal omtales nedenfor, men naar der dømmes om en historisk Methode, saa er det ikke heldigt, hvis Dommerens egen historiske Viden og historiske Logik kan anfægtes. Og det kan de netop i ikke ringe Grad i det nu følgende Afsnit, hvor Brix kommer ind paa Vatikanerkonciliet Historie, især hvad angaar Konciliebeslutningens Forhold til den enkeltes Samvittighed. Vi skal ikke forlange, at B. religiøst skal have dybere Forstaaelse for en Dogmeerklæring, men nok, at han som den Historiker, han vil være, bedømmer Personer og deres Handlinger ud fra deres indre og ydre Forudsætninger, dette hører med til den videnskabelige Methodes ABC. Forudsætningen for, at en Modstand mod et Dogme in statu nascendi er ortodoks, er altid den, at Modstanden ophører, saasnart Dogmet er erklæret, naturligvis fordi det hører integrerende med til Dogmet, at det er Helligaanden, der taler gennem det. Brix skriver: »Til Modstanderne mod Dogmet hørte ogsaa Paula Reinhard's Fader, Franz Reinhard. Naar man nu betænker, at en betydelig Minoritet havde modsat sig Ufejlbarehedserklæringen, saa maa dog F. R.s Stilling selv efter en renlivet katholsk Opfattelse kendes fri for Ugudelighed.« Fuldstændig rigtig, for Tiden før Erklæringen. Men naar B. saa tilføjer: »At Afstemningens talmæssige Resultat skulde ændre Mindretallets begrundede Mening, var dog ikke at forlange,« saa røber han sin manglende

historiske Viden, for det var jo netop det, der var at forlange. Som Historiker maatte B. have skrevet just det modsatte af, hvad han skrev. Vel er Sagen speciel, men naar man (B.) selv er saa om over Historien og dens Metoder, naar det gælder andre, ja, saa maa man ogsaa stille strenge Fordringer til sig selv.

Medens Brix hidtil har bevaret et vist Maadehold, saa synes han, hvor han kommer til Askesen i Paula Reinhardts Liv, at tabe Ligevægten, og han nedlader sig til sidst — for at tjene sine Intentioner — til en fuldstændig Forvanskning af det Billede, som Bogen tegner af hende. Dette skal her ikke dokumenteres i Detailler, det er nok at antyde Brix's Tankegang, som er den, at Paula Reinhardts Askese bestod i en vis latterlig Diætgympnastik, som han tilsidst giver et Anstrøg af Perversitet. Som det saa ganske klart fremgaar af Bogen, saa var hendes spartanske Leve-maade, hendes minutiøst nøjagtige Inddeling af hendes Dag noget ret uvæsentligt, medens det alt overskyggende, det essentielle var, at hun, efter at have begrebet Meningen med Pauli Ord: »Hvad der fattes i Christi Lidelser, det udfylder jeg i mit Kød for hans Legeme, som er Kirken«, søgte at virkeliggøre disse Ord. Og disse udfyldende Lidelser havde, naar undtages hendes meget kvalfulde Død, ingen Side, der vendte udad mod Verden, de bestod udelukkende i Sjælens og Hjertets Lidelser, som hun kun betroede sin Skriftefader og — hvad vi altsaa kan takke for, at vi nu igen har et Eksempel paa kristen Heroisme for Øje — sin Dagbog.

I en stilfærdig Replik har J. J. selv imødegaaet Hans Brix. Om Brix's totale Miskendelse af Arten af Paula Reinhardts Askese siger han de i Formen moderate, men efter Meningen skarpe Ord: »Enhver forstaaer i den Art Emner, hvad han er værdig til at forstaa«. I en Nøddeskal er dette vel Forklaringen paa H. B.s Nedsabling af Bogen om Paula Reinhard. Det er vistnok rigtigt, at P. R. ikke var et Meneske med den Slags Charme, som Verden overgiver sig for. Das *ewig weibliche* synes efter Billederne at dømme ikke at have været stærkt accentueret hos hende (hvad der dog langtfra berettiger B. til et saa kategorisk Postulat som, at hun var »immun« overfor Elskov); der er under alle Omstændigheder ikke noget, der leder Tanken hen paa Freudske Komplekser. Selv skriver hun baade naturligt og rørende om sin Kyskhed disse ligefremme Ord: »Det eneste, der i disse Aar ikke er vejet fra min Sjæl, selv naar jeg ikke længere troede, haabede eller elskede, er Kærligheden til vor hellige Moder, den katholske Kirke, og Kærligheden til Jomfueigheden.« Om hendes Stil siger J. J. i øvrigt, at den var ordinær. Men havde Paula R. ikke den Slags Tække, som gælder saa meget i »Verden«, saa forstaaer man dog ikke, at Anmelderen slet ikke har ladet sig gribe af de heroiske Træk i denne Kvindes Liv, medmindre J. J.s Ord om Forklaringen herpaa er rigtige. Hendes Dagbogsoptegnelser om hendes indre Liv viser denne Heroisme esoterisk, hendes Død viser

det udadtil. Men det er sandt, at denne Heroisme var typisk katolsk. Den havde ikke saa meget sit Sæde i hendes Anlæg som il hendes Vilje. Vi skal langt fra nægte, at vi kan træffe religiøs Heroisme hos Protestanter, men for det første langt fra saa hyppigt som hos Katholiker, hvor den er almindelig og derfor ikke opsigtsvækkende, men der er ogsaa en Forskel i Kvalitet. Hvor vi træffer det religiøst heroiske hos Protestanter, er det næsten altid hos en, der i sig selv har en heroisk Natur, og Heroismen virker tilbage paa den Tro, vedkommende bekender sig til; hos Katholiker er det Kirken og Kirkens Tro, der skaber, indplanter sit heroiske Indhold i et ofte slet ikke i og for sig heroisk disponeret Individ.

Beretningen om P. R.s allersidste Dage viser, hvad jeg mener, og den anføres derfor her.

Bogen har udførligt skildret Paulas Rejse til Lourdes, hvor hun søgte Helbredelse for et Sarkom paa Halsen, der efterhaanden var saa udbredt, at Luftrøret sammentrykkedes, og hun gik en langsom Kvælningsdød i Møde. Altsaa en højst lidelsesfuld Tilstand. Derefter fortsætter Bogen ordret (det er hendes Rejseledsagerske, der fortæller):

»Paa Rejsens anden Aften kom vi endelig til Aachen, i den Grad tørstige, ja, udtørrede, at vi syntes, vi kunde have tømt Vandledningen. Det var efter Midnat, og da Paula vilde til Alters næste Morgen, drak hun intet. Natten igennem sad hun ved det aabne Vindue, og ved 7-Tiden slæbte hun sig, støttet paa min Arm, til den nære Kirke for at modtage sin Frelser.«

Denne Scene forklarer, hvad jeg ovenfor sagde om Kirken, der skaber Heltene. Det er et Træk af Heroisme, at Kirken forlanger, at den, der vil æde Herrens Legeme og drikke hans Blod, intet maa nyde fra Midnat til efter Altergangen. Ogsaa Opfordringen til den daglige Kommunion er et heroisk Træk hos Kirken. Altsaa her er nu denne dødssyge Pige, efter en lang, trættende Rejse, paa et tilfældigt Hotelværelse i Aachen; hun sidder Natten igennem paa en Stol, fordi hendes Tilstand ikke tillader hende at ligge ned, da hun saa slet ikke kan faa Luft. Vi kan tænke os, hvorledes hun har det. Den syges Aandedræt høres uhyggelig højt — »det gaar med Lyden som af en Sav,« siger J. J. Men hun afslaa at drikke, da Kirken fordrer Faste. Og hun venter paa den tidlige Morgenmesse for at kommunikere, fordi Kirken anbefaler den daglige Altergang.

Man kan til Nød forstaa, at en københavnsk Dagbladsanmelder kan have det lidt svært overfor Problemet »Den stedfortrædende Lidelse«, men det lige skildrede indeholder dog vel et almindelig tilgængeligt *document humain*. Brix har et Sted noget om, at Vorherre næppe ser med større Velbehag paa den, der paalægger sig Askese, end paa den, »der spiser et Stykke Skinke med Appetit«. — Naa ja, saadan kan man sige. Det er sikkert i det mindste en fuldstændig uskyldig Beskæftigelse med Appetit

at spise Skinke; det er tillige dansk at sætte stor Pris paa god Mad. Men det er katholsk, naar en døende nægter sig et Glas Vand under bitter Tørst af Ærbødighed for Sakramentet. Nogle vil maaske kalde det et Mysterium — en Hemmelighed. Men ogsaa den har den københavnske Anmelder opdaget: Hun praktiserede jo kun »et kategorisk Imperativ, som er en Nydelse, der opvejer alle andre«.

(Fortsættes.)

P. H. Perch.

Kirkejubilæum i Aarhus.

Første Pintsedag fejrede Vor Frue Kirke i Ryesgade 50-Aars Dagen for sin Konsekration. Den blev nemlig foretaget den 22. Maj 1881 af Biskop Mermillod af Genf, der dengang var paa Foredragsrejse i Skandinavien. Det blev en stor Begivenhed for Katholikerne i Danmark. Siden St. Ansgars Kirkes Konsekration i 1865 havde ingen katholsk Biskop været i Landet; man kan derfor forstaa, med hvilken Begejstring Biskoppen blev modtaget, ikke blot i Aarhus, men i alle de katholske Menigheder, som han besøgte paa sin Rejse, særlig i København, hvor han meddelte Firmelsen til 40 voksne.

Da Menigheden i 1923 havde fejret sin 50-Aars Stiftelsesfest paa en aldeles storslaaet Maade, blev Konsekrationens 50-Aars Dag kun fejret som en kirkelig Fest. Om Formiddagen var der Levitmesse med Te Deum, celebreret af Pater Wünsch, mens Pater Cornelissen fra Kolding assisterede som Diakon, og Pater Koch holdt Festprædikenen. I denne blev Biskop Mermillods Indvielsestale fra 1881 lagt til Grund og viste, hvorledes hans Tanker, Ønsker og Bønner var gaaet i Opfyldelse i de 50 Aar. Om Aftenen var der Procession af Ministranter og hvidklædte Piger, mens det Lauretanske Litani blev sunget. Saa grupperedes Deltagerne omkring Vor Frue Alter, hvor hele Menigheden, især dens Ungdom, indviedes til Vor Frue af Aarhus. Derefter drog Processionen videre til Højalteret, hvor det Allerselligste blev stillet frem og Indvielsen til Jesu Hjerte fornyet.

Maatte Vor Frue af Aarhus ogsaa i de kommende 50 Aar være et Arnested for en levende Tro og en opofrende begejstret Kærlighed til Jesu Christi Sag!

Bladet »Demokraten« har i Anledning af Jubilæet haft en Samtale med Pater Koch, som vi gengiver i det følgende:

— I 1873, fortæller Sognepræsten, oprettede den tyske katholske Præst Augustin Sträter en katholsk Mis-

sionsstation med en Slags Skole paa Hjørnet af Østergade og Fredensgade i den Ejendom, der endnu ligger paa højre Haand, naar man gaar ned ad Østergade. Her indrettedes en Slags Skole og et Kapel, og saa opsøgte Pastor Sträter de Katholikker, der var i Byen. Men Bygningen blev snart for lille, og dels ved egne Midler dels ved Penge indsamlet hos Familie og gode Forbindelser i Tyskland, byggede han derefter det Hus, der nu ligger til højre for Kirken. Det blev ogsaa indrettet som Kapel. Den Gang laa Ryesgade-Kvarteret hen som en stor Plads med Haver og lignende. Saa blev Katholsk Kirke planlagt.

— Hvordan fik man Penge til en saa stor Kirke?

— Pastor Sträter lod Tegningerne udarbejde. Kirken er tegnet af Arkitekten ved Domkirken i Köln Franz Schmitz, og uden at have Midler til den videre Opførelse begyndte man Udgravningerne. Naar der manglede Penge, rejste Sträter til Tyskland og tiggede Penge sammen.

— En fransk Greve, Chamberlard, skænkede mange Penge til Opførelsen, men vi véd ikke, af hvilken Grund han var særlig interesseret i denne By. Han skænkede bl. a. det store Glasmaleri, der nu sidder i Taarnet ud mod Gaden.

Den 1. November 1878 blev Grundstenen lagt. Arkitekten her paa Stedet hed S. Petersen, og iøvrigt lededes Arbejdet af en Murermester Madsen og Tømrermester Tandrup, begge her fra Byen.

— Var Kirken ikke altfor stor efter Datidens Forhold?

— Jo, den var for stor den Gang, men det var forudseende Mennesker, der havde med den at gøre. Det er for Eksempel morsomt nok at lægge Mærke til, at man valgte denne Plads, der som sagt laa helt ubebygget. Man havde regnet ud, at den fremtidige Gadeforbindelse mellem den nordlige og den sydlige Bydel ganske sikkert vilde komme til at ligge dér. Det slog jo til. Ja, Kirken var for stor i de Dage. Det var særlig tyske Haandværkere, der kom, men der var dog mange Katholiker i Danmark. Efter Grundloven i 1849 havde man kun katholske Kirker i København og i Fredericia, og først den 5. Oktober 1881 fik Augustin Sträter Statsanerkendelse som katholsk Præst i Aarhus. Senere kom Pastor Brinkmann, der var en fremragende Taler og som kunde kalde Folk til Kirken.

— Hvor meget kostede Kirken?

— 120,000 Mark. Det var ikke Smaapenge i de Dage, men unægtelig billigt efter vore Forhold.

— Men Katholsk Kirke er jo ikke blot for Aarhus, fortsætter Pater Koch. Her kommer Folk fra Grenaa, Djursland, Skanderborg, Hadsten o. s. v. — altsaa paa vore Festdage.

Tag et Feriebarn!

I Løbet af kort Tid har vi atter Skolebørnenes Sommerferie. Ca. 1. Juli ruller de første Ferietog af Sted, fyldt med glade Børn, der skal ud at se saa meget, de aldrig før har set, og, hvad der er det vigtigste, nyde den friske Luft paa Landet eller i Provinsbyerne.

Det er nu foruden et Par tidligere spredte Forsøg 4 Aar i Træk, at jeg prøver at faa Trosfæller i Provinsen til at aabne deres Hjem for Københavnerbørnene. Alene det, at flere det ene Aar efter det andet er kommet samme Sted hen, er mig Bevis nok for, at det er en Opgave, der ikke bør glemmes — det kan altsaa ikke være saa vanskeligt at modtage et Feriebarn, som mange tror. »Der er Ansvar med det — hvis der nu sker en Ulykke!« Tror De ikke, naar De for Guds Skyld modtager et Feriebarn, at han da vil beskytte det Barn, der for en Tid er betroet Dem. Fra en Storstad kommer dette Barn, en By, hvor hvert Skridt betyder en Fare for Livet.

Der er Gud ske Lov i mange Aar gjort et stort Arbejde for at skaffe vore Børn Ophold i katholske Feriekolonier, men der er mange, mange Børn i vore Skoler. Der er nok at tage af baade til Kolonierne og til Landet.

Har De nogen Sinde følt den inderlige Taknemmelighed, et Menneske kan vise en, naar man har været saa heldig at gøre en Smule godt mod vedkommende? Tror De, der gives nogen større og renere Lykke end den, man føler, naar et Par taknemmelige, kærlige Barneøjne ser op paa én? Prøv en Gang, hvad det vil sige! Skriv til mig, at De vil have et Feriebarn; jeg skal da tale med Lærere og Lærerinder om at sende de bedste Børn ud.

Assistent *Verner Stabehl*,
Amerikavej 9 St. t. v., Kbh. V.

Medlemsblad for skandinav. Kvinders katholske Forbund. Maj 1931.

Kvinde-Ligaens Foraarshæfte er som sædvanligt indholdsrigt og interessant. Efter en Omtale af D. K. K. F.s nye gejstlige Raadgiver, Pater Sialm, finder vi et Resumé af Biskop Brems's Hyrdebrev om Kvindesagen, Pastor Fied-

lers kloge og fine Foredrag: Hvor Kvinden ikke bør tie, men tale. Fra norsk Side bidrages af Ellen Faaberg med en interessant Artikel om »Norske Dronninger i Middelalderen«. Endelig skal nævnes en svensk Artikel om den betydelige svenske Katholik, Ellen Ammann, som lever og virker i Bayern, hvor hun indtager en fremtrædende Plads inden for de stedlige katholske Kvindeforbund. Artiklen er skrevet af Karin Sparre. Endvidere findes Referater af Forbundenes Arbejde og fyldige Oplysninger om Ligaens Arbejde i Udlandet.

Fra den vide Verden

De engelske Katholiker og Arbejdsløsheden.

I England har Katholikerne i Midland med Ærkebispem af Birmingham som Protektor dannet en Forening, som skal komme de arbejdsløse til Hjælp. Foreningen har til Hensigt at oprette mindre Landbrugskolonier. Flere Familier slutter sig sammen og faar overladt et Stykke Land, som de saa enes om og opdyrker. Foreningen haaber at kunne faa fat paa alle dem, der har Lyst til at eje egen Jord, og er allerede begyndt at realisere sine Planer. Den arbejder i første Række paa at skaffe Jord og Pengebidrag.

Den katholske Kirke i Brasilien.

Brasiliens ny Regering giver dette Lands Katholiker Grund til at nære de bedste Forhaabninger m. H. t. Statens fremtidige Stilling overfor Kirken. Der findes næppe nogen mere populær Personlighed end Ærkebiskoppen af Rio, D. Sebastian Leme, under hvis udmærkede Førerskab der er opstaaet et stærkt og indflydelsesrigt katolsk Parti. Dette har vedtaget seks Hovedpunkter, som det vil forelægge den ny Regering. Følgende Fordringer fremsættes her:

- 1) At Forfatningen skal forkyndes i Guds Navn, for at enhver »officiel Atheisme« fra første Færd kan forsvinde.
- 2) At Forfatningen udtrykkelig skal anerkende Katholicismen som den herskende Religion i Brasilien.

- 3) At Staten gennem Vedtagelsen af Ægteskabets Uopløselighed og officiel Anerkendelse af det kirkelige Ægteskab gengiver Familien det retmæssige sakramentale Grundlag.
- 4) At Undervisningen i den katholske Religion genoptages paa de offentlige Skolers Læreplan; at de gejstlige Seminarier, samtidig med at deres Afhængighed af de kirkelige Myndigheder fastslaas, bliver sidestillet med Statens Læreanstalter.
- 5) At Personer, der er ansat i Hær og Flaade, faar officiel Tilladelse til at deltage i Gudstjenesten.
- 6) At der ikke overfor Medlemmer af religiøse Ordener maa anvendes nogen som helst Undtagelseslove.

Frå Hovedstad og Provins

Vor Frue Kirke i Slagelse.

Vi præsenterer herved den smukke, nye Vor Frue Kirke i Slagelse for vore Læsere. I sidste Nr. blev der berettet om Kirkens festlige Indvielse.

Christi Legemsfest. Angaaende Gudstjeneste i de københavnske Kirker (og Processioner) Søndag d. 7. Juni henvises til Gudstjenestelisten i sidste Nr.

St. Annæ Kirke. Søndag d. 7. Juni er der stille Messe Kl. 6 og 8 (ikke Kl. 7, som det blev opgivet i sidste Nr.).

St. Josephs Børnehavn. Der gøres opmærksom paa, at der i Redegørelsen for Børnehavnens Virksomhed har indsneget sig en Fejl. Angaaende Betaling for kath. Børn skulde der have staaet: 2,00 Kr. pr. Uge for 1 Elev + 0,20 i Brændselspenge, 3,00 Kr. pr. Uge for 2 Søkende, 4,00 Kr. pr. Uge for 3 Søkende.

St. Andreas Kollegianer Samfund.

Sommerfest afholdes paa Fortunen d. 17. Juni Kl. 20. Frankfurterpølser, Kartoffelsalat, Øl fra Fad, Ostersnitter og Kaffe. Pris Kr. 4,50. *Bestyrelsen.*

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes:

Plads søges:

af en ung Mand paa et Lager, eller ved hvad som helst.

Ansøgning med ev. anbefalinger sendes sammen med Paa-
tegnning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13. Kbh. K.

St. Knuds Festen i Ringsted.

For St. Knuds Festen i Ringsted og Haraldsted Søndag d. 21. Juni kan følgende Program meddeles.

Afrejse fra København Kl. 6 $\frac{1}{2}$.

Ankomst til Ringsted Kl. 8.

Fælleskommunion Kl. 8 $\frac{1}{2}$

(Kaffepause.)

Valfart til Haraldsted Kl. 9 $\frac{1}{2}$.

Messe i Ruinen med Prædiken af Biskoppen Kl. 12.

(Frokostpause Kl. 1—2.)

Alle Deltagere kører tilbage til Ringsted, hvor der er

Samling paa Torvet Kl. 3.

Besøg i St. Bendts Kirke med

Nedlæggelse af Krans paa St. Knuds Grav.

Møde i Anlægget Kl. 4—5: Tale og Sang.

Fæl'es Kaffe i Pavillonon Kl. 7.

Afrejse fra Ringsted Kl. 9.

Alle Deltagere maa være forsynet med Festtegnet (à 25 Øre).

Rejsen København—Ringsted foretages enten med **Turistbil** (for et begrænset Antal Deltagere) eller med **Billig-Søndagstog-Billetsprisen** Tur—Retur for **Turistbil** er 6,25 Kr. (hvori ind. befattet ogsaa Turen Ringsted—Haraldsted og tilbage).

Billetsprisen for **Toget** er Kr. 3,20. hvortil kommer for alle 1 Kr. for Turen Haraldsted—Ringsted (og for dem, der ikke kan foretage Valfarten til Fods 1 Kr. for Turen Ringsted—Haraldsted.)

Festtegn à 25 Øre faas hos *Sognepræsterne* og i *St. Ansgars Boghandel*, Vodrofsvej 2 og *Katholsk Boghandel*, Stenosgade 3.

Billetter til Turistbilerne forhandles i de katholske Bogsalg.

Nærmere Meddelelse om Turen vil frenkomme snarest.

Komiteen.

Søndagsgudstjeneste i Sommermaanederne i Provinsen.

	Stille Messe.	Højmesse.	Andagt.
Aabenraa.....	Kl. -	Kl. 9 ³ / ₄	Kl. 4
Aakirkeby (Jernbanegade).....	» -	» 10	» 6
Aalborg (Kastelvej).....	» 6 og 8	» 10	» 3
Aarhus (Ryesgade 26).....	» 7 og 8	» 10	» 7
Assens (Nørregade 3).....	» 8 ¹ / ₂ (Komm.)	» 10	» 7 ¹ / ₄
Dalum Kloster.....	» 6 ¹ / ₂	» -	» 5
Esbjerg (Nørregade).....	» 7	» 10	» 7
Fredericia (Sjællandsgade).....	» 7	» 9 ¹ / ₂	» 2
Haderslev.....	» 7	» 9 ¹ / ₂	» 10 ¹ / ₂
Hadsten (Teknisk Skole) 4. Søndag i Maaned	Kl. 10		
Helsingør (Nygade 8).....	» 8	» 10	.....
Holbæk (Kastanievej 19).....	» -	» 9 ³ / ₄	» -
Horsens (Nørregade 19).....	» 7 ¹ / ₂	» 10	» 2
Hørsholm.....	» 9	.....	.....
Kolding (Alhambrevej).....	» 7 ¹ / ₂	» 9 ¹ / ₂	» 7
Køge (Elisevej).....	» 8	» 10	» 5
Ledreborg.....	» -	» 9 ¹ / ₂	» -
Maribo (Ny Østergade).....	» 8 ¹ / ₂	» 10 polsk	» -
Nakskov (St. Franciscus Kirke).....	» 9 dansk	» 10 ¹ / ₂ polsk	» 7 ¹ / ₂
Nyborg (Stella maris Vindingevej).....	» -	» 10	» -
Nykøbing F. (Hellig Kors Kirke).....	» 8	» 10	» -
Næstved (Vor Frue Kirke).....	» 8	» 10	» -
Odder (Holsteinsgade 29) 2. og 4. Sønd. i Md.	» 10		
Odense (Torvet 7).....	» 8	» 10	.....
Pindstrup 1. og 3. Sønd. i Md.	» 8	» 10 ¹ / ₂	» 2 ¹ / ₂
Randers (Ladegaardsgade).....	» -	» 10	» 8
Ringsted (St. Knudsgade).....	» 8	» 10	»
Roskilde (St. Olsgade).....	» 8	» 10	» 5
Rudkøbing.....	» 10	.....	.....
Rønne (Østergade 59).....	» -	» 10	» 6
Silkeborg (Vestergade).....	» 8	» 10	» 2
Slagelse (Tordenskjoldsgade).....	» 8	» 10	» -
Svendborg (Havnegade 1).....	» 8	» 10 (m. And.)	.....
Sønderborg, (Kongevej 27). Alle Søndage undt. 1. Søndag i Md.	Kl. 10. [Om Hverdagen Kl. 7 ¹ / ₂].		
Tønder (Statsskolens Aula), første Søndag i hver Maaned	Kl. 10.		
Vejle (Blegbanken).....	» 7.....	» 9 ¹ / ₂	» -

Festprogram til Søndag den 7. Juni Christi Legems Fest i Roskilde.

Kl. 7 stille Messe, Kl. 9 Højmesse og Procession ad Frederiksborgvej og rundt til tre Altre i Sct. Mariæ Hospitals Have. (Hæfter med Processionssalmer à 10 Øre.)

Kl. 12 Middagspause. Lejesalen staar til Disposition for udenbys Deltagere. Her kan medbragt Mad nydes. Kaffe, The, Soda-vand faas billigt.

Kl. 14¹/₂ Friluftsmøde ved Klosterkilden i Hospitalshaven. I Tilfælde af ugunstigt Vejr afholdes Mødet indendørs.

Kl. 17 Festandagt i Kirken.

St. Franciskus's III Orden har Møde Fredag den 12. Juni Kl. 7¹/₂ i St. Knuds Kapel.

Rygaard (Bernstorffsvej 54, Hellerup) Onsdag d. 10. Juni, Kl. 18 holdes Christi Legemsfest Processionen gennem Parken.

Kirkelig Kalender.

7. Juni Søndag i Christi Legems Oktav.	14. Juni Søndag i Jesu Hjertes Oktav.
8. — M. i Oktaven.	15. — M. i Oktaven.
9. — Ti. i Oktaven.	16. — Ti. i Oktaven.
10. — O. i Oktaven.	17. — O. i Oktaven.
11. — T. Oktav af Christi Legems Fest.	18. — T. Jesu eucharistiske Hjertes Fest.
12. — F. JESU HJERTES FEST.	19. — F. Oktav af Jesu Hjertes Fest.
13. — L. Antonius af Padua.	20. — L. Gudsmoders Lørdagsmesse.

Ugens Messebønner.

7. Juni S. Søndag i Christi Legems Oktav (658—490); 2. *Sæt Bønner*: Christi Legems Oktav (652—484).
8. — M. i Oktaven (652—483); 2. Gudsmoder ([90]—[94]), 3. For Kirken ([123]—[107]) eller for Paven ([122]—[107]).
9. — Ti. i Oktaven (652—483); 2. Primus og Felician (934—766), 3. Gudsmoder ([90]—[94]).
10. — O. i Oktaven (652—483); 2. Margarethe af Skotland (936—766), 3. Gudsmoder ([90]—[94]).
11. — T. Oktav af Christi Legems Fest (652—483); 2. Barnabas, Apostel (936—767).
12. — F. Jesu Hjertes Fest; den ny Messe til denne Fest findes i *Nord. Ugeblad* 1929, Nr. 22, Side 436. *Gloria* og *Credo* samt Jesu Hjertes Præfation i hele Oktaven.
13. — L. Antonius af Padua (941—772); 2. Oktaven (*Nord. Ugeblad* 1929, Side 436).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udg. af Messebogen (1926), det andet den gamle Udg. (1907).

Mariakongregationen for Mænd har Fælleskommunion Søndag d. 7. Juni Kl. 8½ i Jesu Hjerter Kirke. Samme Dags Aften Kl. 7½ deltager Kongreganisterne i Processionen.

St. Antoni Kapel (Frederikssundsvej 225, Husum) **700-Aars Jubilæet for St. Antoni Død** vil blive fejret den 12., 13. og 14. Juni. Fredag d. 12. Juni: Kl. 20: Andagt med Prædiken og sakram. Velsignelse. Lørdag d. 13. Juni (selv Mindedagen) Kl. 8: Messe (reciteret M.) med Prædiken, Andagt og sakram. Velsignelse. Søndag d. 14. Juni holder Menigheden Fælleskommunion under Højmassen Kl. 9. Kl. 20: Festandagt med Præd. og sakram. Velsignelse.

Vor kære Mand og Fader, tidligere Kirkebetjent i
Randers,

Anton M. Jensen,

døde pludselig idag.

Randers, d. 30. Maj 1931.

Paa Børns og egne Vegne

Marie Jensen,
f. Frederiksen.

Den afdøde anbefales til de troendes Forbøn.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

79. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 S Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Cay Benzou, Nørrebrogade 27, Kbhvn. N. Tlf. Nora 239 x. Træffes som Regel bedst alle Hverdage (undt. Tirsdag) Kl. 5-6. Der kan ogsaa gives Besked pr. Tlf. Byen 6505.

Nr. 24.

Søndag den 14. Juni

1931

INDHOLD: Pave Pius XI's Rundskrivelse angaaende Samfundsordningen og Arbejderspørgsmaalet. — Kirkemødet i Efesus. — Ved Antonius-jubilæet. — Spanien paa Skillevejen. — Fascismen contra Catholicismen. — St. Knuds Helligdomme i Haraldsted. — Johannes Jørgensen: Som en Kærlig. — Til Ringsted og Haraldsted 21. Juni. — Mariahjemmets Stifterinde. — Sankt Antonius i Husum. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Pave Pius XI's Rundskrivelse

angaaende Samfundsordningen og Arbejderspørgsmaalet

i Anledning af 40 Aars Jubilæet for »Rerum novarum«.

15. Maj 1931.

Nedenstaaende Resumé af den hellige Faders lange og indholdsrig Rundskrivelse om det sociale Spørgsmaal blev den 15. Maj udsendt paa Hovedsprogene samt rundkastet af adskillige europæiske Radiosendere som Transmission fra Vatikansenderen.

Rundskrivelsen *Quadragesimo Anno* (benævnet efter Indledningsordene, som peger hen paa 40 Aars Jubilæet som Foranledning til Rundskrivelsen) begynder med at vise, hvor nødvendig og tidssvarende *Rerum Novarum* var for fyrretyve Aar siden: det nødvendige og tidssvarende blev bekræftet ved det almindelige begejstrede Bifald, med hvilken Rundskrivelsen i sin Tid blev modtaget, saavel

som gennem den uudslettelige Erindring, i hvilken den levede videre i de kommende Slægtled, og i hvilken den endnu den Dag i Dag lever videre som et sandt Bevis for Guds Godhed for sin Kirke, ja for hele Menneskeheden overhovedet.

Rundskrivelsen indeholder tre klart adskilte Afsnit. I det første Afsnit opregner den hellige Fader de vigtigste af de mange Velsignelser, som *Rerum Novarum* har bragt; bl. a. følgende: *Rerum Novarum* gav den sikre Basis for og den kraftigste Tilskyndelse til Udarbejdelsen af Læren om en Samfunds- og Nationaløkonomi efter katholske Grundsætninger; den foranledigede en stadig grundigere religiøs-sædelig og samfunds-økonomisk Uddannelse af Arbejderstanden, en Uddannelse, der styrkede Arbejdernes Bevidsthed om hans Menneske- og Kristenværdighed og gjorde ham skikket til maalbevidst og planmæssigt at hævde Arbejderstandens sædelige og økonomiske Krav og til selv at overtage Førerstillingen paa disse Omraader; den trængte den i det offentlige Liv stærkt fremherskende Liberalisme gradvis tilbage og gav Plads for en ny Socialpolitik med Retfærdigheden som Ledemotiv; med Fasthed og Styrke hævdede den Arbejderstandens Ret til at organisere sig og dermed opnaa gensidig Støtte og et fælles Forsvar for dens Rettigheder.

Overalt opstod der talrige Organisationer, bestaaende ikke blot af Arbejdere, men ogsaa af Haandværkere, Bønder og andre, som var besluttet paa at føre de til Tidsforholdene svarende faste Grundsætninger, som Leo XIII havde opstillet, og som hans Efterfølgere fuldt billigede, ud i Praxis; disse Organisationer har derved indlagt sig store Fortjenester ikke blot for Kirken, men ogsaa for den jordiske Kultur og Samfundets Vel. Med fuld Ret kan den hellige Fader slutte Rundskrivelsens første Del med at fastslaa, at i de henrundne fyrretyve Aar har *Rerum Novarum* været som et »Magna Charta« for alt katholsk Socialarbejde.

I det andet Afsnit understreger den hellige Fader de Ting, der først og fremmest bør drøftes eller efter hans Skøn særlig trænger til en autoritativ Klarlæggelse, en prøvende Betragtning med særligt Henblik paa de ændrede Tidsforhold.

Efter at Kirken og dens Overhoved i Forvejen — saaledes som allerede Leo XIII i sin Tid gjorde Krav paa — har fastslaaet den fulde Ret og den strenge Pligt til ogsaa at gribe ind i Spørgsmaal vedrørende Samfundet — rigtig nok ikke paa disses tekniske Omraader eller angaaende rent jordiske Formaal, men kun for saa vidt det angaar Sædelighedsloven og dogmatiske Spørgsmaal — stadfæster

Rundskrivelsen Kirkens — og Leo XIII's — Ejendoms lære med Hensyn til Ejendommens Dobbeltkarakter, dens individuelle og sociale Natur, og brændemærker saavel den egenkærlige Individualisme som Kollektivismen som for dørlige Vildfarelser; desuden berører den flygtigt de Pligter, der hører hjemme under Ejendomsretten, saavel som den Kompetence, med hvilken Statsmagten staar overfor Privatejendommen.

Angaaende Kapital og Arbejde betoner den hellige Fader, at ingen af disse to kan gøre Krav paa Totaludbyttet af deres Samvirke, hvortil han anfører Leo XIII's klare Ord: »Lige saa lidt som Kapitalen kan bestaa uden Arbejde, lige saa lidt kan Arbejdet bestaa uden Kapital.« Tidligere eksisterede der uden Tvivl mellem Kapital og Arbejde et alt for stort og uretfærdigt Misforhold; dog ser vi endnu den Dag i Dag paa den ene Side uhyre Formuer sammenhobet hos enkelte, ganske faa hovedrige Individuer, medens der paa den anden Side findes en uoverskuelig Mængde lønnede Arbejdere, der ikke besidder andet end deres Arbejds kraft. En Nyordning af hele Samfundsøkonomien er derfor nødvendig; denne maa paa ny afpasses efter den almene Retfærdigheds Rettesnor i den Form, at det samlede Udbytte af Arbejde og Kapital bliver fordelt i større Overensstemmelse med, hvad der er billigt og ret. Derved kommer vi til den af Leo XIII saa indtrængende krævede Højnelse af Proletarerne. Forskellen mellem de økonomiske Livsproportioner inden for den menneskelige Familie er af Skaberen ordnet med klogt Forsæt og kan aldrig forsvinde eller ændres; men varig Proletaritet kan ikke være Regeltilstanden for Størstedelen af Menneskeheden. Lidt efter lidt maa den besiddelsesløse Arbejderstand kunne naa til en passende Velstand. Dette Maal kan under Tingenes nuværende Tilstand kun opnaas ved retfærdige og passende Lønninger. Lønnens Størrelse skal ikke blot muliggøre den retskafne Arbejder at bestride sin egen ærbare Livsførelse, men ogsaa hans Families Underhold, og ud over dette tillade ham med Held at forbedre sine Kaar paa nævnte Maade.

I Slutningen af Rundskrivelsens andet Afsnit tegner den hellige Fader de almindelige Omridslinier for en Nyordning af Samfundet i Overensstemmelse med Retfærdighedens Bud. Vi maa fra den altfor skarpe Skelnen mellem de enkelte Klasser arbejde os op til et endrægtigt Samarbejde Stand og Stand imellem. Arbejdet bør og maa ikke blive staaende paa en vilkaarlig Vares Trin; man bør stadig erindre, at det her drejer sig om Agtelsen for Arbejderens Menneskeværdighed. Forskellen mellem de enkelte Pro-

fessioner, Godernes og Tjenesteydelsernes Mangfoldighed maa forliges til fælles Bedste. Jo mere tro alle og enhver er i Opfyldelsen af det Kald, der er tildelt den enkelte, desto fuldkomnere vil det menneskelige Samfund komme til at udgøre eet stort Hele.

(Sluttet.)

Kirkemødet i Efesus.

Til Pintsefesten den 7. Juni 431 skulde hele Kirkens Biskopper give Møde i Efesus. For mange af dem betød dette en lang og besværlig Rejse, og skønt den romerske Kejser Theodosius II stillede Rigets Færdselsmidler, som Rejsevogne, Ridedyr og Skibe, til deres Raadighed, kunde alligevel en Del af de indbudte ikke naa frem i rette Tid, og det blev den 22. Juni, før man kunde begynde. Men blot at forestille sig det Syn, at ca. 200—250 Biskopper er paa Vej til Efesus, giver én en Anelse om, hvilke Forandringer der maa være sket i denne By, siden den h. Paulus maatte flygte fra sin Menighed. I Virkeligheden var det lille Sennepskorn fra dengang blevet til et stort Træ.

Et Blik paa de rent ydre Forhold viser det. I Stedet for det Skolelokale, hvori de første Kristne samledes, fandtes nu en Krans af Kirker, navnlig en Gudsmoders Kirke og en til Ære for Apostlen Johannes, der efter den h. Paulus's Død personlig havde overtaget Kirkernes Ledelse i Lilleasien. Ordstyreren paa Kirkemødet sammenlignede i en Tale til Biskopperne disse Gudshuse med en kostbar Perlekrans. Den stedlige Biskops Gaard var saa anselig, at flere af de syv Møder kunde holdes i hans Hjem.

Ja, der var sket dybtgaaende Forandringer her, som for Resten ogsaa derude i den store Verden. Til Trods for Forfølgelserne, hvorunder nogle led Martyr døden for Christi Skyld, til Trods for indre Farer og Rystelser, som Vranglærere (af Paulus kaldt glubende Ulve, der ikke skaaner Hjorden) beredte den opblomstrende Kirke, gik den dog altid sejrrig ud af Kampen, bevarede sit eget Væsen ubeskaaret og forstod at skabe de ydre Vilkaar, som i Tidens Løb blev nødvendige baade for at sikre det indvundne og

bringe Evangeliet endnu længere ud i den da ukendte Verden.

Nu i 431 oplevede Efesus altsaa den sjældne Ære at se en almindelig Kirkeforsamling inden for sine Mure. Historien kender kun tyve af den Slags Stævner. Men hver Gang de blev holdt, strømmede Guds Naade paa en særlig iøjnefaldende Maade ned over Kirken. Ganske vist lever Christus til Stadighed med sin Brud, den h. Kirke, og vel-signer dens Arbejde og afværger Farer. Men ved saadanne ekstraordinære Lejligheder mærker og forstaar man endnu bedre Betydningen af Herrens Ord: »Se, jeg er med eder alle Dage indtil Verdens Ende.« Det er, som Troens Lys nu spredte større Glans til alle Sider: de aabenbarede Sandheder formuleres skarpere, forklares tydeligere og hævdes bestemt lige overfor Vildfarelser, der har vist sig; Kirkens Disciplin genoprettes, hvor den er slappet, eller haandhæves strengere, hvor det er nødvendigt; Iver for kirkelig Videnskab og Fromhedsliv blusser op som en Ild; Baandet mellem den hørende og lærende Kirke bliver fastere og inderligere; hele Kirkens Legeme gennemstrømmes af fornyet Livskraft.

Hvilken Opgave havde nu det 3. almindelige Kirkemøde at løse? Det er ikke let at sætte sig ind i svundne Tiders Tankegang og Problemer. Men følger man Udviklingens Hovedlinier fra Apostlens Johannes's Død i Efesus i Aaret 101 ned gennem Tiden med et forstaaende Øje for de Livsbetingelser, som Apostlenes Arv, deres talte og skrevne Ord, mødte i den græsk-romerske Kulturverden, vil man straks føle sig mere hjemme i Oldtidens aandelige Brydninger, siden vi selv i vore Dage har saa meget af den Slags.

Christi Sandheds Skat maatte ikke blot bane sig en Vej til den jævne Mands Hjerte, men ogsaa til de filosofisk skolede Hoveder i de dannede Kredse. Dertil var det nødvendigt at kunne gøre Rede for Troens Forudsætninger, nøjagtige Indhold og Konsekvenser, med andre Ord: der blev Brug for en dybere Forstaaelse, ja ligefrem for videnskabeligt Arbejde. Et Eksempel skal vise det. Fra Begyndelsen af havde de Kristne troet og bekendt, at Jesus fra Nazaret er Guds sande Søn. Mange forsøgte at trænge

til Bunds i denne store Hemmelighed, men kom paa Vildspor derved. Nogle tænkte sig vor Frelser som et ganske almindeligt Menneske, som paa et bestemt Tidspunkt blev adopteret af Gud. Dermed nægtede de selvfølgelig, at Jesus er Guds sande og virkelige Søn. Andre derimod holdt fast ved hans Guddom, men da de ikke kunde fatte, at han tillige var virkeligt Menneske, tilskrev de ham kun et tilsyneladende Legeme. De nægtede altsaa den menneskelige Natur i Christus. Mod begge Vildfarelserne rejste Kirken sig, afviste dem og slog fast, at han baade var Gud og Menneske.

Da maatte et nyt Spørgsmaal melde sig. Det lød saaledes: »Hvordan er da Gud og Mennesket forenet i Jesus?« Hermed kender vi Efesusinødets Hovedopgave. Det skulde give det afgørende, for al Fremtid gyldige Svar paa dette vanskelige Spørgsmaal og faa Sindene til at falde til Ro igen. Flere Løsningsforsøg var gjort før, men dels var de ret uklare, dels ubrugelige. Meget uheldig var den Forklaring, selve Patriarken i Konstantinopel, ved Navn Nestorius, i Aaret 428 traadte frem med. Han sagde: Guddommen bor i Mennesket Jesus som i et Tempel, eller udtrykt med andre Billeder: Mennesket Jesus er Guds Søns Klædebon. Det er hos ham som hos os andre, naar Gud bor i den retfærdiges Sjæl; kun bør Forbindelsen mellem det guddommelige og menneskelige i Christus opfattes som noget meget fuldkomnere end hos os paa Grund af den store Opgave, han skulde løse, nemlig at fuldbyrde Forløsningen og bringe os den højeste Aabenbaring om Gud. Desuden lærte Nestorius, at Jesu menneskelige Vilje og Virksomhed altid var i fuld Overensstemmelse med den guddommelige Vilje som dens tro og lydige Redskab. Alt dette medførte saa, at Mennesket Jesus paa sin Vis fik Del i Guddommens Værdighed og Ære. Til Trods for de taagede Vendinger og tilslørede Talemaader, Patriarken brugte, var det dog tydeligt nok, at han paastod to Ting, der var i Strid med Guds Aabenbaring i Skrift og Tradition, nemlig at der ikke blot er to Naturer, men ogsaa to Personer i Christus, og at de to Personer ikke danner nogen reel og fysisk Enhed, men kun en moralsk eller udvortes Forbindelse.

Hvis disse Anskuelse havde faaet Lov til at brede sig i Kirken, var der sket, hvad der indtræder, naar et Sne-skred løsner sig oppe i Fjeldene. Ved at styrte ned i Dybet river det alt med sig, hvad det møder paa Vejen. Julens Hemmelighed f. Eks. var forlængst forsvundet. Ingen af os kunde ved Krybben synge, at Guds evige Søn, uden at ophøre med at være Gud, i Tidens Fylde blev Menneske som vi. Efter Nestorius er Barnet ikke mere end Maria, dets Moder, i Tiden mellem Bebudelsen og Julen: et Tempel, hvori Guddommen bor. — Alle Søndagene i Kirkeaaaret, naar Evangeliet beretter om Jesu offentlige Virksomhed, vilde det ikke længere være sandt, at Guds Søn selv ved sit Ord og sit Eksempel var vor Lærer, der viste os Frelsens Vej. Efter Nestorius var det ikke ham, men en anden, uendelig ringere, der gjorde det. — Gaar vi ind i den stille Uge, bliver det igen ikke Guds Søn, der ved sin Lidelse og Død erhverver sig og os en uendelig stor Skat af Fortjenester, yder sin himmelske Fader fuldgyldig og overstrømmende Sone for vore Synder, frembærer et uendelig værdifuldt Lovprisnings-, Taksigelses- og Bønoffer, løskøber os fra Fjendens Trældom, kalder os tilbage til Guds Naade og aabner saaledes Portene til Himlen igen. Nej, efter Nestorius kan der ikke være Tale om alt det, for det var slet ikke Guds Søn, der hang paa Korset, men en anden, der døde som vor Ypperstepræst for os. — Vi har heller ikke Lov til at tilbede det Legem, vi modtager i den h. Kommunion, eller det Hjerte, som har elsket os saa meget, fordi det efter Nestorius ikke er Guds Søns, men en andens Legeme og Blod, en andens Hjerte.

Dog det anførte er vist tilstrækkeligt til at give et Begreb om den Fare, der truede hele vor Religion fra denne Kant. Der trængtes til en Bom og en Mur for at standse Ondet i rette Tid. Hjælpen kom ogsaa meget hurtigt. Biskopperne i Efesus bifaldt de 12 Bandygninger, hvori Patriarken i Aleksandria, den skarpsindige og uforfærdede Cyrillus, som først af alle var blevet klar over Nestorianismens Rækkevidde, kort og præcist havde formuleret de nye Vildfarelser. Vranglæren selv blev forkastet under Ekskommunikations Ansvar: Hvem der nægter, at Gud Faders Søn har forenet sig med den menneskelige Natur til Per-

sønsenhed, og at han sammen med den menneskelige Natur, som er bleven hans, kun er een Christus, nemlig Gud og Menneske tillige, han være udelukket af Kirken. Det mest rammende Billede paa denne Hemmelighed er efter Cyrillus ikke Templet, men Forbindelsen mellem Sjæl og Legeme i Mennesket. Nestorius, der ikke vilde bøje sig, blev afsat. Pavens Legater stadfæstede paa Roms Vegne Dommen over Vranglæren og Vranglæreren.

Angrebet paa vor Frelasers helligste Person var slaaet tilbage. Men Nestorius's Lære havde ogsaa usalige Følger m. H. t. Opfattelsen af Jomfru Maria. Herom næste Gang.
F. K.

Ved Antoniusjubilæet.

Frit efter P. Athanasius Bierbaum O. F. M.

Pius XI begynder sin apostoliske Skrivelse af den 1. Marts i Aar med følgende Ord: »Vi har den Tro, at Antoniusfesterne, som Gud være priset vil blive afholdt i Løbet af dette Aar, vil foregaa paa en saadan Maade, at de i ikke ringe Grad bidrager til at udvikle det fromme Sind og blive til Sjælehelse.« Maatte dette Paveord præge de følgende Linier. De gælder den Jubelhelgen, som Alverden kender og elsker, den hellige Antonius, der d. 13. Juni 1231, for 700 Aar siden, fuldendte sit straalende Løb og allerede det følgende Aar, d. 30. Maj 1232, ikke engang et Aar efter sin Død, blev stillet paa Altrene.

Skal vi naa det Maal, som den hellige Fader har opstillet, da maa Undergørelsen fra Padua ikke blot være Genstand for en ydre Forherligelse; langt mere bør man betragte hans vidunderlige Dyder og stræbe efter at efterligne ham.

Antonius kom til Verden i 1195. Hans Vugge stod i den portugisiske Hovedstad Lissabon, hvor hans fornemme og inderligt fromme Forældre i Daaben gav ham Navnet Ferdinand. Tidligt vakttes hans religiøse Sans, og om hans Barndom nævnes det særligt, at han med stor Iver betjente Præsterne under Messen. Derfor er han Ministranternes særlige Værnehelgen.

Hans Biograf fremhæver den Glæde, hvormed han hjalp fattige. Men i Særdeleshed maa det fremhæves, at det i Ungdomsaarene kostede ham en stadig anspændt Kamp at bevare sin Dyd paa Grund af hans voldsomme Temperament. Her har man Lejlighed til at revidere den

St. Antonii Død og Begravelse.

Af Girolamo Del Santo, i Helgenens Skole i Padua. (Klichéen er laant fra C. M. Antony: Sankt Antonius af Padua. Kath. Bogsalg 1916.)

Opfattelse, at Helgenerne har haft let ved at undgaa Synden, at de ikke har været hjemsøgt af Anfægtelser og store Prøvelser.

Den hellige Antonius var i sine Manddomsaar en Søjle for Kristenheden. Denne Søjle hvilede paa det urokkelige Fundament, som en glødende og offervillig Christus- og Næstekærlighed udgør. Af Kærlighed til Christus forlod Ferdinand Forældrenes fornemme Hus og al den Glæde

og Ære, som han der havde kendt, for at ombytte det altsammen med det forsagende Klosterliv. Han blev Augustiner. Først i Lissabon, derefter i Coimbra. Her havde den unge Augustiner en Oplevelse, som gjorde det dybeste Indtryk paa ham. Han saa, hvorledes man i Triumf bragte de afsjælede Legemer af Franciskanere, som havde prædikeret Evangeliet i Marokko. Martyrernes Legemer blev ført til Franciskanerklosteret i Coimbra. Ferdinand tænkte og tænkte. Mon ikke det skete var et Tegn til ham? Hans Kærlighed til Christus opflammes ved det store Eksempel, og kort Tid efter beslutter han sig til at træde over til Franciskanerne, der giver ham Navnet Antonius. Fra nu af føler han en uimodstaaelig Længsel efter at drage til Marokko for der at kunne give sit Liv for Christi Sag. Imidlertid har Forsynet andre Planer med ham. Skibet, der skulde bringe ham til Marokko, førte ham til Italien. Han blev Viljens Martyr og er kommet til at staa som et straalende Forbillede for al Missionsiver.

»Alt for Christi Kirke, alt for de med Christi Blod løskøbte Sjæle!« Det var hans Valgsprog. Norditalien, Sydfrankrig og til Slut Padua skulde blive Vidne til hans enestaaende Nidkærhed.

Derfor erklærer Pius XI, »at det mere end noget andet, er Antonii flammende apostoliske Iver, der vidner om hans store Hellighed.«

Fremhæves maa den hellige Frejdighed, hvormed Helgenen sagde Folk og Præsteskab, høj og lav den fulde Sandhed, om den var behagelig eller ej, uden den ringeste Menneskefrygt. Selv Trusel paa Livet kunde ikke lukke hans Mund.

Det var i øvrigt ingen Sjældenhed, at 30 000 Mennesker flokkedes om hans Prædikestol. Antonii Navn var paa alles Læber. Et Troens Foraar blomstrede frem, hvor han virkede.

Vi maa ikke glemme at fremhæve Helgenens store Kærlighed til de fattige. Den portugisiske Aristokrat var blevet Demokrat i Ordets sandeste og bedste Betydning. Med flammende Tale og, om det behøvedes, ogsaa med Tegn og Undere, kæmpede han imod Tidens berygtede Aagerpolitik. Det undertrykte og forurettede Folk fandt i ham en Be-

frier, Forkæmper og Fader. Efter Wilks' Vidnesbyrd »tog han sig endogsaa af Samfundets Udskud, Tyve og Skøger; i sin Omsorg for at skaffe dem deres moralske Sundhed tilbage nægtede han sig selv alt. Han er et Eksempel paa det fuldkomne selvforglemmende Heltemod«.

Spanien paa Skillevejen.

De nye Tilstande i Spanien, som er fremkaldte af Revolutionen, gør det utrygt at leve i dette Land, ikke mindst for Kirken og alle, der føler sig knyttet til Kirken. Vore Læsere er gennem Dagspressen tilstrækkeligt underrettet om den frygtelige Kloster- og Kirkestørn, som har raset Landet over. »Osservatore Romano« har kunnet offentliggøre en lang Liste over Kirker og Klostre, som har været Genstand for Brand og anden voldsom Ødelæggelse.

Ganske vist fik Regeringen omsider dette Ødelæggelsesværk standset, ganske vist var det Pøbelen, som forårsagede Hærværket. Men der er ingen Tvivl om, at Regeringen bærer en stor Del af Skylden. Mange Steder stod Tropperne og saa til, medens Kirker og Klostre gik op i Flammer, uden at røre en Finger for at forhindre Ødelæggelsen.

Dertil kommer, at Regeringen mere og mere samarbejder med det stærkt kirkefjendske Frimureri. Det mærkes f. Eks. i Skolerne, hvor Børnene »fritages« for Religionsundervisningen, naar Forældrene ikke udtrykkeligt forlanger, at den opretholdes.

Det førende katholske Blad »El Debate«, som i 10 Dage har været forbudt, gør alt, hvad det fornaar for at berolige Befolkningen. Det advarer indtrængende imod at værgе sig med voldelige Midler og opfordrer alle til — trods alt — at give den konstituerede Regering sin Tilslutning.

Men bag dette mærker man netop den raadende Uro. Hvad venter der Spaniens Kirke?

Fascismen contra Katholicismen.

Hele den katholske Verden har følt sig krænket over de Forhaanelser, som den hellige Fader har været Genstand for i selve Rom, hvor fascistisk Ungdom har brændt Eks-

emplarer af det pavelige Organ »Osservatore Romano«, indeholdende en Pavetale, medens der blev raabt »Ned med Paven, Død over Paven«.

Sagen kan ikke uden videre slaas hen med, at det er Drengestreger. Thi samtidig er der sket Attentater imod en Række katholske Foreningslokaler hele Landet over.

Saa længe Regeringen ikke offentligt har taget Afstand fra de stedfundne Optøjer og skaffet Paven den skyldige Æresoprejsning, vil det gode Forhold mellem Italien og Vatikanstaten næppe genopstaa.

Den 26. Maj rettede det fascistiske Blad »Lavoro Fascista« en Beskyldning imod den »Katholske Aktion« i Italien for at drive antifascistisk Politik. Navnlig gik Anklagen ud paa, at Mgr. Pizzardo, Lederen af »Katholsk Aktion«, skulde have udtrykt Ønsket om, at den katholske Aktion en skønne Dag kunde tilrive sig den politiske Magt.

Dagen efter gendrev »Osservatore« Beskyldningen. Mgr. Pizzardo havde naturligvis i den angrebne Tale ikke paa nogen Maade befattet sig med Politik, men kun talt om de Opgaver, som Katholsk Aktion skal løse i religiøs Henseende.

Enhver uhildet Dommer i denne Sag vil allerede paa Forhaand afvise den Tanke, at Mgr. Pizzardo, som modtager sine Direktiver direkte af den hellige Fader og Statssekretæren Kardinal Pacelli, skulde beskæftige sig med antifascistisk Propaganda. —

Ganske uforstaaelig staar man over for Meddelelsen om, at det katholske Ungdoms-Forbund i Italien ved en Ordre fra Regeringen er blevet ophævet, Lokaler, Faner, m. m. beslaglagt. Vi maa afvente nærmere Oplysninger, førend vi kan gøre Rede for disse mærkelige Hændelser.

St. Knuds Helligdomme i Haraldsted.

(Fortsat.)

Blandt Relikvierne i Altergraven maa Kapellet i Harre-
sted Ore vel have ejet en af Hellig Knud. Disse Relikvier
har muligt haft en trist Skæbne, hvis Munkene inde i Ring-
sted ikke har fjernet dem og saaledes reddet dem fra Van-
helligelse under Omvæltningens Ragnarok. Thi i hvilken
Grad der kunde drives Halløj med en Altergrav, viser Holm-
strup, hvor der i den opbrudte Grav i Alterbordet i Stedet
for de oprindelige Helgenrester ligger et lille Ben af et —
Svin!

I Fortegnelser, ogsaa fra Norge, nævnes Relikvier af Hellig Knuds Klædningsstykker (de veste, de toga, de cappa, de tunica, de sudario), der vel alle er Gaver fra Ringsted Kloster, som rimeligvis tidligt har faaet hans Klæder i sit Væрге. I 1475 lod Munkene indlægge et lille Stykke af hans »cappa« i Klosterkirkens Taarnknop.

Aarhus Domkirke skal have haft en Bensplint af Hellig Knud og Graabrødrene i Roskilde en af hans Hoved (de capite Sancti Kanuti Ducis). Ellers høres intet om Dele af hans Ben; dette kan skyldes den almindelige Ødelæggelse, men ogsaa, at Ringsted overhovedet har været meget sparsom med at uddele Relikvier fra Helgenskrinet. — Medens Slesvigbispens Godske Ablefeldt i Juli 1513 var Benediktinernes Gæst paa Hjemvejen fra København, fik han Lov til at aabne Knuds oprindelige Grav i Korgulvet; men i den tomme Grav fandtes intet, han kunde tage med hjem som en Relikvi til sin Domkirke. Kanniken Johannes Brandis, som var i Bispens Følge, og der som Øjenvidne fortæller om denne Undersøgelse, har ikke eet Ord om, at Munkene saa gav Biskoppen en Bensplint fra Helgenskrinet, hvad han sikkert havde fortalt, hvis det var sket.

I nyeste Udgave af Traps »Danmark« III Side 47 staar i Slutningen af Noter: »St. Knuds Hoved skal efter Reformationen være blevet overladt Katholikerne og være kommet til St. Denis i Frankrig« — Der anføres ingen Kilde, og det er som Regel meget vanskeligt at udtale sig om Relikviers Skæbne efter Omvæltningen. Paa Forhaand lyder det ganske usandsynligt, at Lutheranerne skulde have overladt Katholiker nogen Genstand, hvormed der efter deres Mening vilde blive drevet afguderisk Færd. Sikkert er kun, at den Skæbne, der har mødt det pragtfulde Skrin i Ringsted, er hyllet i et hidtil uigennemtrængeligt Mørke.

*

Efter Lutherdommens Sejr nedreves flere Sognekirker som overflødige, og det er da let forstaaeligt, at Kapellet i Harrested Ore mistede sin Betydning med Valfarternes Ophør.

Hvorledes den ny Tids Kirkeherrer behandlede de lutheriske Kirketjenere, viser disses gentagne Klager gennem Aartier over de elendige Boligforhold, man bød Prædikanterne. I Haraldsted bortfæstedes simpelt hen de forrige katholske Sognepræsters Residens inde ved Sognekirken, og der anvistes Prædikanten Bolig i Kildegaarden, hvor Kapelbygningen menes at være blevet forvandlet til den lille Præstegaards Bryggers og Baggers. Ved Hvælvingspillen foran Syddøren udgravedes Overliggeren til en Haandkværn, og det meget

forkullede Træ, som fandtes i Korets Gulvunderlag, vidner om de stærke Baal, der har flammt her. Korgulvets fuldstændige Ødelæggelse oppe i Sanktuariet maa ogsaa skyldes Bygningens profane Brug.

I et Kongebrev fra 1574 sammenlagdes 20 Sogne to og to i Egnen om Ringsted, Soer og Slagelse, og Superintendenten og Abbederne fik Befaling til at udlægge Præstegaarde med den fornødne Jord til 5 af Sognepræsterne, som hidtil havde boet i Klostrene. Haraldsted nævnes som det Sogn, der ikke fik noget Anneks. Om Udlægning af Gaard og Jord er der ikke Tale, da Haraldsted fra gammel Tid havde sin Præstegaard, som Ringstedabbeden og den lutherske Sognepræst havde forsøgt at sætte Fæstebonden ud af, fordi Kildegaarden i Midten af 60erne var meget forfalden.

Over dette Udsættelsesforsøg klagede Bonden til Kongen, og i det nævnte Brev af 20. April 1566 svarede Abbed Frands Andersen Frederik II paa denne Klage, at Bonden har »anderledes beret for Eders Naade end Sagen haver sig. Den Gaard, Bonden udi boer, er en ret Præstegaard til Harested Kirke og ingen Landgilde-Gaard, udi de Maade, som de andre her tilligger. Hvilket er noksom beviseligt med gamle Kongebreve, som findes her udi Kloster paa fornævnte Harested Sogn og Præstegaard, og haver før boet Præster udi, som Menigmand vitterlig er.«

Hen mod Aarhundredets Slutning maa den lutherske Præstefamilie i alle Tilfælde være flyttet ind til Haraldsted; thi da stod Kapellet i Ruiner.

*

Med Kildekappellets Mure og Hvælvinger forsvandt ethvert Spor af Bygningsdelenes indre Udsmykning.

Det er ganske vist kun faa og tilfældige, sine Steder kummerlige Rester af Kalkmalerier, der er bevaret — i 14 af Ringsted Herreds Kirker er overhovedet intet Spor tilbage — men Resterne i de øvrige vidner dog tilsammen tagne om den Billedrigdom, disse Kirker maa have ejet.

For at blive inden for Herredets Grænser er der fundet Rester af Kalkmalerier over Skibets Hvælvinger i Kværkeby og Sigersted. I Freerslev er fremdraget Kalkmalerier ved et enkelt Vindue. I Sneslev fandtes tre fra det 15. Aarhundrede, der imidlertid var saa medtaget, at de ikke kunde bevares, og i selve Haraldsted Kirke ødelagde man ved en Istandsættelse i 1866 flere Kalkmalerier med Indskrifter paa Skibets Vægge. Men i Nabosognet Vigerslev findes flere fra Midten af det 15. Aarhundrede, der nu er befriet for senere Tidens Kalkpuds. Af disse er to Knudsbilleder:

I Taarnets nederste Stokværk, der udgør Skibets vestligste Parti, findes i en Fordybning i Nordvæggens Midte et Billede af Frelseren, som kroner den knælende Knud, medens fire af hans Gildesbrødre staar bag deres Værnehelgen og bærer forskelligt Værktøj. Og i Hvælvingen lige Øst for Taarnet ses blandt flere Billeder atter Hellig Knud, der bærer et helligt Kar i venstre Haand og et Spyd i højre og Hertugens Blomsterkrans om Panden.

Saa fjernt fra Haraldsted som i Hvidbjerg Kirke, hvis anselige Taarn hæver sig 6 km Vest for Skive, findes paa Korbuens sydlige Underflade Hellig Knud med et draget

Knud Lavard modtager Helgenkronen.
Kalkmaleri fra Vigersted Kirke.

Slagsværd paa højre Skulder, i venstre Haand holder han Korsfanen; hans Ansigt er skægløst, og om Panden og det lange Haar slutter Hertugkransen sig, prydet med røde og blaa Roser. Dette Billede er desværre atter overkalket; men inde i Skive træffes et lignende Knudsbillede i Skibets Vesthvælving.

Kalkmalerierne i Skive gamle Kirke viser, med hvilken gennemført Plan der kunde arbejdes herhjemme, saa der skabtes en harmonisk Helhed fra Kor til Taarn. Og St. Bends Munke har vel smykket Helligdommen ude i Harrested Ore med en lignende Iver, som kan skimtes i deres store Klosterkirke inde i Ringsted, hvor Pilegrimmene saa Kirkens Navnepatroner, den hellige Jomfru, St. Bend

og St. Knud malet under gothiske Portaler mellem Vinduerne i Højkorets Runding, hvor Hellig Knud traadte frem som Obotriternes Konge, med Krone og Scepter. Ved at fremhæve denne Kongeværdighed kastedes ligesom øget Glans over Kongeslægstens Stamfader, hvem Sunesønnernes Psalter kort og godt kalder »Konge og Martyr«. — I Kildekapellet, midt i Sunesønnernes Egn, er det da sandsynligt, at han har baaret Kongeværdighedens Tegn.

I Abbediets Kirke i Ringsted drog Pilegrimmene ind for at knæle ved Helgenskrinet, snart enkeltvis i stille Bøn, snart i Flok og Følge for at takke Gud Almægtigste for Knuds store Herlighed i Himlen og for den Huldsalighed, han særlig viste i sin Helligdom i Harrested Ore.

Men inden Pilegrimmene drog hjem derudefra, vandrede de ind til Haraldsted By for at ofre fromme Gaver ved Sognekirkens Knudskilde og dvæle i det Gudshus, som først havde modtaget Helgenens Lig.

Oppe paa Vaabenhusets Loft i Haraldsted har ligget en sentmiddelalderlig Offerblok, der sandsynligvis har staaet ved denne Kilde. Det var en 16×22 cm svær Egestolpe, som havde været fæstnet med sin nederste Del i Jorden. Den øverste Del var jernbundet med skraa Overflade. To Hængsler endte i Rosetter, medens et ydre Hængsel af Treforkform kunde lukke Blokken med en Hængelaas. Selve Stolpen var smykket med indridsede Linier. Inden for Halvgavlfladernes Konturlinier fandtes smaa, simpelt firdelte Karvesnitcirkler. Og paa Stolpens nederste Parti, som havde været synlig ved Jorden, var der under en Rundstavprofil indskaaret Karvesnitcirkler med Midtkryds inden for fire Karvesnit. — Nationalmuseets Beskrivelse slutter med, at »Træet raadner, og Jernet er rustent. Stokken fortjente en bedre Skæbne!« — men nu synes den at være forsvundet.

»Kongens Haraldsted« kaldtes Byen, der var Krongods (Kongelev); i det fjerne pavelige Kancelli i Avignon førtes det 1351 i Pennen som »Konigsharald-stethe«.

Mod Nord i Byen laa Kongsgaarden, hvor Kirken var rejst tæt nordfor, ca. 6 km NNV for Ringsted, paa et Terræn, der skraaner stærkt mod Nord, Syd og Øst, i hvilken sidste Retning Præstegaarden ligger tæt op ad Kirkegaardsmuren. Og her i Nærheden, Sydøst for Kirken, rislede Knuds hellige Kilde, hvortil der stævnedes fra Fjern og Nær i saadan Mængde, at Anders Sørensen Vedel kunde tale om det store Misbrug, som her fandt Sted under Pavedømmet.

Fra tidlig Tid ejede Abbediet i Ringsted Kirken, og gentagne Gange efter Omvæltningen bekræftede Kongebreve denne Ejendomsret.

Før de store Byggearbejder begyndte hen mod 1500, laa den kullede Kirke med sine svagt lysgule Mure foran Pilegrimmene som Typen paa den gamle, danske, romanske Landsbykirke.

(Fortsættes.)

Johannes Jørgensen: Som en Kærte.

(Sluttet.)

Jeg undslog mig for at klassificere denne Johs. Jørgensens Bog om Paula Reinhard. Den er som bekendt en Bearbejdelse af J. J.s *Geschichte eines verborgenen Lebens*, der udkom paa Herders Forlag i Aaret 1909.

Den kan med en vis Ret kaldes for bestilt Arbejde, idet den er blevet til paa Opfordring af den afdøde Paulas Søster, Maria Reinhard.

I nogen Grad er den tyske Udgave præget af Tilblivelsesmaaden. Der pulserer mere af J. J.s Forfatterblod gennem den danske Bearbejdelses Aarer; især har *Som en Kærte* det skønne Kapitel *Vincenzo Palotti* fremfor *Geschichte*, men den danske Bog har desforuden et helt Forspil, og deri er vistnok ikke noget af bestilt Arbejde. I det toner hans Digterlyrc for fulde Johannes Jørgensenske Strenge. Det kunde for Sødmen i Sproget og Trylleriet i Følelsens Skyld være skrevet i Jørgensens første Vandreaar, i hvilke »Rejsebogen« blev til, men af Indholdet ses jo, at det daterer sig fra Aarene længe efter det store Ragnarok, under hvilket han havde ladet Klokke Roland ringe sine Dommedagslag over Tyskland. Det er en stille Klage over noget tabt, som det er haabløst at vente vundet tilbage; Klagesangen over det mistede tyske Land, over de tabte Venner ved Rhinen og i det romantiske Sauerland. Det tolker hans Længsel efter igen at kunne føle sig frit og naturligt som Fælle med Romantikens Skare af Digtere, der altid stod hans Hjerter saa nær, med *von Brentano*, med *Eichendorff*, med *Arnim*. Han gør sig til et med Skildvagten paa Strassburgs Vold, som ovre fra den anden Side af Rhinen hører Alpehornet klinge og kaster sig i Floden for at svømme over til Fædrelandet: »*Das Alphorn hört er drüben wohl ausslimmen*« —, men han bliver grebet og ført tilbage. Saa klager han Hyrdedrengen og hans Horn an: »*Das Alphorn hat mir solches angetan*«. Ja, Tonen fra Alpehornet har Johs. Jørgensen aldrig kunnet glemme. Hvor vælsk han end siges at være, saa er han dog saa meget dansk, saa meget germansk, at Hjertet smelter i hans Bryst, som det smelter i vore andres Hjarter, naar das deutsche Lied kalder og lokker, baaret af Schuberts og Schumanns, af Mozarts og Beethovens udødelige Toner. Blodsslægtskabet gør sig gældende. Sandt er det, som J. J. siger, at »al

Musik er Trolddom, al Sang er Besværgelse, er Galder, der lader Aander stige frem af Dybet, Døde rejse sig af deres Grave« — men engang havde Aanderne jo Legeme, de døde var engang levende. Maaske har Jørgensen troet, at alt fra de tyske Dage var dødt for stedse, manet ned, og saa skal der dog kun en Augustaftens Skumringstime i Köln til — et aabentstaaende Vindu ind til en Stue, hvor en ung Pige sidder ved Klaveret og slaar an til »*Am Brunnen vor dem Thore*, at saa rejser de døde sig af Graven og faar Liv, det, som er manet ned, skyder Jorden, som kun har ligget løst, til Side, og medens Melodien bryder frem, er det, som om Durtonerne fra Klokke Roland dæmpes ned, for til sidst at tie, og uforstyrret rent lyder de uforglemmelige Strofer fra *der Lindenbaum*:

Ich schnitt in seine Rinde
So manches liebe Wort,
Es zog in Freud und Leide
Zu ihm mich immerfort.

Er Sangen her et Pant paa, at det tabte lykkeligt kan vindes tilbage, eller skal det til sidst forstaas ogsaa om Digteren selv og hans Forhold til det mistede, hvad han først lader gaa paa Paula Reinhard, disse Ord af Tauler: *at elske saare og traad for-gaves efter den elskede.*

I Bogen bryder han af her. Sangen forstummer. Vandringsmanden griber igen sin Stav og vender sine ligesom trætte Fjed mod Romanien — Morgenen ser ham i Liege. Blev Lykken tilbage hinsides Rhinen, eller vinker den ham i det galliske? Eller gælder ikke — paa een Viis — snarere, som der staar i *der Wanderer*: Dort wo du *nicht* bist, dort ist das Glück!

Den 27.-5.-31

P. H. Perch.

Til Ringsted og Haraldsted 21. Juni.

Næste Søndag finder Festen i Ringsted og Valfarten til Haraldsted Sted. Paa en værdig Maade vil vi Katholiker i Aar mindes den hellige Hertug Knud, som for 800 Aar siden led Døden i Haraldsted, og som derefter i flere Aarhundreder æredes og paakaldtes baade i Kapellet paa Dødsstedet og ved Relikvierne i St. Bents Kirke i Ringsted. I den nyeste Tid besøges disse Steder atter af bedende Mennesker, og det er vort Haab, at mange i Aar vil tage Del i denne Bøn.

Om Dagens Forløb giver Programmet bag i Bladet og Artiklen i Nr. 22 Oplysning. Beslut Dem nu til at være med. Vi vil sikkert komme til at opleve en smuk og værdifuld Dag.

Der er blevet klaget over, at mange først kan naa med Tog til Ringsted efter Kl. 8, men Programmet kan ikke lægges anderledes, hvis det hele skal gennemføres. Maaske maa en Del saa undlade at være med til Fælleskommunionen, men til Processionen kan alle være der. Og husk, at der er Messe ude i Haraldsted, saa at det ikke er nødvendigt at høre Messe i Forvejen.

Alle deltagende Præster bedes selv medbringe Sutane, Rochet og rød Stola. — De Københavnerne, der vil med Turistbilerne maa skynde sig at købe Billetter, der faas i begge de katholske Bogsalg.

Desværre er cand. Niels Hansen, der havde lovet at tale, blevet syg, og endnu vides ikke, hvem der vil træde i hans Sted.

I Ringsted vil alle Deltagere faa udleveret Program og Vejledning for Dagen.

Sidste Nyt fra Komitéen.

Saafræmt der inden Fredag d. 19. Juni er solgt et tilstrækkeligt Antal Festtegn i København, vil der afgaa et Særtog fra København Kl. 6,10 (standser kun i Valby og Roskilde). Billetter til dette Tog købes som Billigbillet paa Baneгаarden (køb dem helst om Lørdagen!).

Ved Mødet i Anlægget om Eftermiddagen og ved Sammenkomsteu om Aftenen benyttes Sursum Corda. Foreninger, der ligger inde med disse Bøger, bedes medbringe dem.

Under Valfarten benyttes det sædvanlige Valfartshæfte.

Mariahjemmets Stifterinde.

Vi har modtaget følgende:

Ærede Frøken Axelsen!

Med Interesse har jeg læst Deres Mindeord om Baronesse Stampe i »Nordisk Ugeblad« Nr. 22. — Med Interesse, ja, men ogsaa med Undren. Jeg vil derfor gerne have Lov at rette et Par Spørgsmaal til Frøken Axelsen.

Hvilket *Formaal* har De med at offentliggøre en saare personlig og saare nedsættende Dom over Baronesse Stampe? Denne Dom er indsvøbt i mange gode og kønne Ord, men den staar der. Og *til hvilken Nytte*? Om saa var, at den var sand, burde De saa ikke have tænkt paa det gamle Ord: »*toute vérité n'est pas bonne à dire*« (Det er ingen Nytte til at sige enhver Sandhed

— saadan maatte det vel oversættes). For øvrigt er det vist vitterligt for alle, der kendte Forholdene, at Baronesse Stampe søgte og fandt Støtte hos Biskop v. Euch, og naar man har sin Biskop i Ryggen, er det vel nok.

Faa, om nogen, har ofret sig selv og alt sit saa helt til Kirkens Sag her i Landet, som Baronesse Stampe har gjort det. Hun var en monumental Personlighed. Vil man mindes hende, bør det ske med Ære, og har hun haft Fejl (hvem har ikke Fejl?) saa bør de dækkes af Kærlighedens og Taknemmelighedens Kaabe. En Passus som den om den egenraadige Kvinde, der misbruger sine Evner og bliver den lille, der faar Utak for sin Gerning, er styg, og jeg gentager mit Spørgsmaal: *Hvorfor* har De skrevet dette?

Det besudler en stor døds Minde og bedrøver alle os, der har elsket Baronesse Stampe. *Erikke Rosenørn-Lehn.*

* * *

Indlægget er blevet forelagt Frk. Axelsen, som giver følgende Svar:

Højtærede Baronesse Rosenørn-Lehn!

Fra flere Sider har jeg modtaget Tak for min lille Artikel om Mariahjemmet-Vesterhus; men jeg er meget glad for Deres lille Indlæg, der netop viser Rigtigheden af min Paastand om, at Baronesse Stampe blev applauderet og feteret af mange, og jeg er glad for at have faaet at vide, at De ligesom jeg holdt meget af Baronesse Stampe.

Vi er vist ogsaa enige i vor Karakteristik af Baronesse Stampe. Jeg skriver, at »Baronesse Stampe var et klogt og redeligt Menneske, hun var en Personlighed, og hun var et elskeligt Menneske, naar man lærte hende at kende.« De skriver, at »hun var en monumental Personlighed«.

Men om denne Personlighed maa fremstilles, og hvorledes den skal fremstilles, er vi vist ikke enige om.

Af Deres Indlæg har jeg faaet det — muligt fejlagtige — Indtryk, at De vilde have et Glansbillede af Baronesse Stampe.

Jeg holder ikke af Glansbilleder, lige saa lidt som af bengalsk Belysning, det er mig for uvirkeligt, jeg vilde helst se Baronesse Stampe fremstillet i Granit eller Marmor, men det skulde gengive hendes Træk, karakteristiske som de var.

Jeg ejer et smukt Fotografi af hende, og det gengiver hendes ædle Træk. Tit og ofte mindes jeg hende, naar mit Blik falder paa dette Billede.

Men min Kærlighed til Baronesse Stampe og hendes Minde er ikke blind. Som Kristen er jeg opdraget til at se Sandheden i Øjnene, og jeg elsker ikke en hellig Peter eller Paul eller Magdalene mindre, fordi jeg fra den hellige Skrift ved om deres menneskelige Skrøbeligheder, tværtimod dem kan jeg lære af og kommer derved til at elske dem højere, disse hellige Personligheder.

Jeg er for gammel Katholik til ikke at kende de Vanskeligheder, som Institutionen Mariahjemmet-Vesterhus havde at kæmpe med. Ligeledes ved jeg, at Baronesse Stampes Sjælesørger var Biskop v. Euch, og han har utvivlsomt været til stor Hjælp og Støtte for hende, men naar Talen er om Institutionen Mariahjemmet-Vesterhus, dens Vækst og Trivsel, maatte Baronesse Stampe samarbejde med Præsterne ude i Menighederne, søge Hjælp og Støtte og Raad hos dem, men det vilde Baronesse Stampe ikke, og saa har jeg Ret, naar jeg siger, at det var hendes egen Skyld, naar hun ikke fandt Støtte hos Præsterne.

Om dette Punkt kan enhver faa Oplysning i de paagældende Aargange af »Nordisk Ugeblad«, hvor ikke blot Baronesse Stampe — aabenhjertig som hun var — klager sin Nød, men ogsaa faar Svar, og man kan tage Lære af denne Læsning og kommer ikke derfor til at holde mindre af Baronesse Stampe, tværtimod.

Paa Deres direkte Spørgsmaal, højtærede Baronesse Rosenørn-Lehn, hvorfor jeg har skrevet mine Mindeord, skal jeg henvise Dem til Slutningsordene i min Artikel, hvor jeg udtaler mit Haab om, at Lensbaronesse Stampe Charisius' Gerning atter maa blive taget op, og at vi atter maa faa et Vesterhus, hvor baade unge og gamle kan finde Ly for Livets Storme, saaledes som jeg fandt det i Vesterhus i min Ungdom.

Min Udtalelse om egenraadige Kvinder og deres Skæbne finder De styg, men det synes jeg ikke, og uden at være Profet kan jeg forudsige Dem, at egenraadige Kvinder gaar det, saaledes som jeg har skrevet det, og jeg er bange for, at det at være egenraadig er vi nordiske Kvinders Skødesynd.

Men lad os bede til, at vi Kvinder, der finder tilbage til Moderkirken, maa lære ikke blot Sandhedens Lys at kende, men ogsaa lidt efter lidt faa Naade til at tilegne os katholsk Aand, der finder et saa smukt Udtryk i den dejlige Bog af Fader Eymark: »Den guddommelige Eukaristi«, som Baronesse Stampe har oversat og givet os, og hvor vi læser over et af Kapitlerne Jesu herlige Ord: Lærer af mig, thi jeg er sagtmodig og ydmyg af Hjertet.

Rungsted, 2. Juni 1931.

Angelica Axelsen.

Sankt Antonius i Husum.

Vi gør opmærksom paa de fire Gudstjenester med tilhørende Antonius-Prædikener, som i Anledning af 700 Aars Jubilæet for St. Antonii Død holdes i St. Antonii Kapel. Man opfordres til at valfarte til St. Antonius i Husum; det er i alt Fald nærmere end Padua.

Gudstjeneste i Dragør (Øresunds Allé 13) Søndag d. 14. Juni: Messe Kl. 9¹/₄.

A.C. Torsdag d. 18. Juni ca. Kl. 20: Medlemsaften i Krøgers Familiehøve Pileallé 16. Foreningen serverer The paa Maskine. Adm.

St. Andreas Gilde, Ordrup.

Foreningens aarlige Sommerudflugt afholdes Søndag den 12. Juli med Tog fra Charlottenlund Kl. 9¹⁰ til Sorø: Udflugt til Parnas (medbragt Frokost) Spadseretur; senere tilbage til Sorø med Besøg ved Akademiet. Fællesspisning (Varm Ret og Dessert) og Kaffe. Hjemtur Kl. ca. 9.

Pris: Medlemmer Kr. 6.00

» Besøgende » 8.50

excl. Drikkevarer.

Indtægning senest d. 8. Juli.

Bestyrelsen.

St. Michaels Klub.

Klubben er lukket i Sommermaanederne indtil den første Mandag i Oktober.

Søndag d. 5. Juli har vore skaanske Trosfæller indbudt St. Michaels Klub til Arild (nord for Helsingborg) for at fejre St. Arilds Kapels 10-aarige Jubilæum. For at naa Højmessen der Kl. 11, tages fra Hovedbanegaarden Kl. 6¹⁰, eller Expressen Kl. 9. Samling i Helsingør ved Færgen Kl. 8.

Deltagere fra St. Michaels Klub bedes melde sig før den 20. Juni til Frk. Anker, Stenosgade 2, Telf. Vester 7769, hvor nærmere Oplysninger faas om Festen, etc.

St. Knuds Festen i Ringsted.

For St. Knuds Festen i Ringsted og Haraldsted Søndag d. 21. Juni kan følgende Program meddeles.

Afrejse fra København Kl. 6¹/₂.

Ankomst til Ringsted Kl. 8.

Fælleskommunion Kl. 8¹/₂

(Kaffepause.)

Valfart til Haraldsted Kl. 9¹/₂.

Messe i Ruinen med Prædiken af Biskoppen Kl. 12.

(Frokostpause Kl. 1—2.)

Alle Deltagere kører tilbage til Ringsted, hvor der er

Samling paa Torvet Kl. 3.

Besøg i St. Bendts Kirke med

Nedlæggelse af Krans paa St. Knuds Grav.

Møde i Anlægget Kl. 4—5: Tale og Sang.

Fælles Kaffebord i Pavillonen Kl. 7.

Afrejse fra Ringsted Kl. 9.

Alle Deltagere maa være forsynet med Festtegnet (à 25 Øre). Rejsen København—Ringsted foretages enten med **Turistbil** (for et begrænset Antal Deltagere) eller med **Billig-Søndagstog-Billetsprisen** Tur—Retur for **Turistbil** er 6,25 Kr. (hvori indbefattet ogsaa Turen Ringsted—Haraldsted og tilbage).

Billetsprisen for **Toget** er Kr. 3,20, hvortil kommer for alle 1 Kr. for Turen Haraldsted—Ringsted (og for dem, der ikke kan foretage Valfarten til Fods 1 Kr. for Turen Ringsted—Haraldsted.)

Festtegn à 25 Øre faas hos *Sognepræsterne* og i *St. Ansvars Boghandel*, Vodroisvej 2 og *Katholsk Boghandel*, Stenosgade 3.

Billetter til Turistbilerne forhandles i de katholske Bogsalg.

Nærmere Meddelelse om Turen vil frenkomme snarest.

Komiteen.

Søndagsgudstjeneste i Sommermaanederne i Provinsen.

	Stille Messe.	Højmesse.	Andagt.
Aabenraa.....	Kl. -	Kl. 9 ⁸ / ₄	Kl. 4
Aakirkeby (Jernbanegade).....	» -	» 10	» 6
Aalborg (Kastetvej).....	» 6 og 8	» 10	» 3
Aarhus (Ryesgade 26).....	» 7 og 8	» 10	» 7
Assens (Nørregade 3).....	» 8 ¹ / ₂ (Komm.).....	» 10	» 7 ¹ / ₄
Dalum Kloster.....	» 6 ¹ / ₃	» -	» 5
Esbjerg (Nørregade).....	» 7	» 10	» 7
Fredericia (Sjællandsgade).....	» 7	» 9 ¹ / ₂	» 2
Haderslev.....	» 7	» 9 ¹ / ₂	» 10 ¹ / ₂
Hadsten (Teknisk Skole) 4. Søndag i Maaneden	Kl. 10		
Helsingør (Nygade 8).....	» 8	» 10	» -
Holbæk (Kastanievej 19).....	» -	» 9 ⁸ / ₄	» -
Horsens (Nørregade 19).....	» 7 ¹ / ₃	» 10	» 2
Hørsholm.....	» 9	» -	» -
Kolding (Alhambravej).....	» 7 ¹ / ₃	» 9 ¹ / ₂	» 7
Køge (Elisevej).....	» 8	» 10	» 5
Ledreborg.....	» -	» 9 ¹ / ₂	» -
Maribo (Ny Østergade).....	» 8 ¹ / ₂	» 10 polsk	» -
Nakskov (St. Franciscus Kirke).....	» 9 dansk	» 10 ¹ / ₂ polsk	» 7 ¹ / ₂
Nyborg (Stella maris Vindingevej).....	» -	» 10	» -
Nykøbing F. (Hellig Kors Kirke).....	» 8	» 10	» -
Næstved (Vor Frue Kirke).....	» 8	» 10	» -
Odder (Holsteinsgade 29) 2. og 4. Sønd. i Md.	» 10		
Odense (Torvet 7).....	» 8	» 10	» -
Pindstrup 1. og 3. Sønd. i Md.	» 8	» 10 ¹ / ₂	» 2 ¹ / ₂
Randers (Ladegaardsgade).....	» -	» 10	» 8
Ringsted (St. Knudsgade).....	» 8	» 10	» -
Roskilde (St. Olsgade).....	» 8	» 10	» 5
Rudkøbing.....	» 10	» -	» -
Rønne (Østergade 59).....	» -	» 10	» 6
Silkeborg (Vestergade).....	» -	» 10	» 2
Slagelse (Frederiksgade).....	» 8	» 10	» 7 ¹ / ₂
Svendborg (Havnegade 1).....	» 8	» 10 (m. And.).....	» -
Sønderborg, (Kongevej 27). Alle Søndage undt. 1. Søndag i Md.	Kl. 10. [Om Hverdagen Kl. 7 ¹ / ₂].		
Tønder (Statsskolens Aula), første Søndag i hver Maaned	Kl. 10.		
Vejle (Blegbanken).....	» 7.....	» 9 ¹ / ₂	» -

St. Antoni Kapel (Frederikssundsvej 225, Husum) 700-Aars Jubilæet for St. Antoni Død vil blive fejret den 12., 13. og 14. Juni. Fredag d. 12. Juni: Kl. 20: Andagt med Prædiken og sakram. Velsignelse. Lørdag d. 13. Juni (selve Mindedagen) Kl. 8: Messe (reciteret M.) med Prædiken, Andagt og sakram. Velsignelse. Søndag d. 14. Juni holder Menigheden Fælleskommunion under Højmassen Kl. 9. Kl. 20: Festandagt med Præd. og sakram. Velsignelse.

Messe i »Vor Frue Kapel«, Trørød

Mandag d. 15. Juni Kl. 8¹/₂ læses der i Anledning af Aarsdagen for Kapellets Indvielse Messe i Kapellet for D. K. K. F. og dets Medlemmer, der, saa vidt det er dem muligt, opfordres til at give Møde. F. U.

Rosenkranskirken. Mariakongregationen har Fælleskommunion Søndag den 14. Juni i Messen Kl. 8.

Brugte Bøger modtages med Taknemmelighed af Pastor Knud Maribo (Katholsk Kirke, Roskilde), der agter at anvende dem i velgørende Øjemed.

Kirkelig Kalender.

14. Juni Søndag i Jesu Hjertes Oktav.	21. Juni S. 4. Sønd. e. Pintse.
15. — M. i Oktaven.	22. — M. Paulinus.
16. — Ti. i Oktaven.	23. — Ti. Vigilie.
17. — O. i Oktaven.	24. — O. JOHANNES DØBERENS FØDSEL.
18. — T. Jesu eucharistiske Hjertes Fest.	25. — T. Vilhelm.
19. — F. Oktav af Jesu Hjertes Fest.	26. — F. Johannes og Paulus.
20. — L. Gudsmoders Lørdagsmesse.	27. — L. Vigilie.

Ugens Messebønner.

14. Juni S. i Jesu Hjertes Oktav (662—497); 2. *Sæt Bønner*: Basilus den Store (942([38])—773([39])), 3. *Sæt Bønner*: Jesu Hjertes Oktav (*Nord. Ugeblad 1929, Nr. 22, Side 436*); Jesu Hjertes Præfation (*N. U. 1929, Side 439*).
15. — M. i Oktaven (*Nord. Ugeblad 1929, Side 436*); 2. Vitus, Modestus og Crescentia (943—774), 3. Gudsmoder ([90]—[94]).
16. — Ti. i Oktaven (*Nord. Ugeblad 1929, Side 436*); 2. Gudsmoder ([90]—[94]), 3. For Kirken ([123]—[107]) eller for Paven ([122]—[107]).
17. — O. i Oktaven (*Nord. Ugeblad 1929, Side 436*); 2. og 3. som Tirsdag.
18. — T. Jesu eucharistiske Hjertes Fest (*Ny Messebog [179]*); 2. Efræm Syrer, Diakon, Bekender og Kirkelærer (N.-M. 945), 3. Marcus og Marcellianus (N.-M. 946); Julens Præfation.
19. — F. Oktav af Jesu Hjertes Fest (*Nord. Ugeblad 1929, Side 436*); 2. Juliane af Falconeri (947—776), 3. Gervasius og Protasius ([31]—[31]).
20. — L. † Gudsmoders Lørdagsmesse ([90]—[94]); 2. Silverius (947—777), 3. Om den Helligaand ([120]—[105]).

Anm. Paa de med † mærkede Dage kan Præsten efter rit Valg læse Sjælemesser og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udg. af Messebogen (1926), det andet den gamle Udg. (1907).

St. Andreas Kirke (Ordrup). Søndag d. 14. Juni har begge Kongregationer Fælleskommunion.

R. I. P.

Vor kære lille Moder

Marie Andersen,

Enke efter Instrumentmager A. Andersen er afgaaet ved Døden vel forberedt ved de h. Sakramenter.

Odense, den 2. Juni 1931.

Børnene.

Den kære afdøde anbefales til de troendes Forbøn.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

79. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 S Kbh. K Tlf. Palæ 3762, Kl. 1—4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Cay Benzon, Nørrebrogade 27, Kbhvn. N. Tlf. Nora 239 x. Træffes som Regel bedst alle Hverdage (undt. Tirsdag) Kl. 5—6. Der kan ogsaa gives Besked pr. Tlf. Byen 6505.

Nr. 25.

Søndag den 21. Juni

1931

INDHOLD: Pave Pius XI's Rundskrivelse angaaende Samfundsordningen og Arbejderspørgsmaalet. — Lutringens Vej. — Efesusmødet om Maria. — Optrækkende Uvejr. — St. Knuds Helligdomme i Haraldsted. — Nyt fra Klippeøen. — Academicum Catholicum. — Det katholske Skolehjem i Sønderborg. — Mariahjemmets Stifterinde. — Exercitier for Kvinder i Roskilde. — Feriebørnene. — Danmark-Holland. — Fra Hovedstad og Provins. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Pave Pius XI's Rundskrivelse

angaaende Samfundsordningen og Arbejderspørgsmaalet
i Anledning af 40 Aars Jubilæet for »Rerum novarum«.

15. Maj 1931.

(Sluttet.)

I det tredie Afsnit giver Paven endelig fra den apostoliske Stols Højde et samlet Overblik over Fremtidsmulighederne for de for Øjeblikket herskende økonomiske Tilstande. Uden i og for sig helt at forkaste dem maa han dog karakterisere dem som »Misdannelser og som lidende af svære Sygdomme«. Den altfor ofte næsten tøjlesløse Konkurrencefrihed blev afløst af en umaadeholden Sammenhobning af materiel Magt — ikke blot indenfor de enkelte Folk, men næsten som en hel Verdensmagt — i Hænderne paa ganske faa Mennesker, en Magtophobning, som udarter sig til det vilkaarligste og mest hensigtsløse Herredømme. Det eneste virksomme Middel til Afhjælpning af denne den rette Ordning Forvanskelse bestaar, som før nævnt, deri, at man vender tilbage til den kristne Samfundslæres gedigne Grundspætninger og disses Anvendelse paa Kapitalen og Arbejdet.

Ogsaa Socialismen — der til at begynde med brovtede med at være et Lægemedel, som kunde fjerne Roden til alt ondt, men som i Virkeligheden var endnu skadeligere end det Onde, der var at raade Bod paa — er siden Leo XIII's Tid undergaaet store, dybtgaaende Forvandlinger. Den har spaltet sig i to Retninger. Den ene Retning fører de socialistiske Grundsætninger ud til største Yderlighed; den bærer Navnet »Kommunisme«; dennes fuldstændige Uforenelighed med Kirkens Lære staar uden for enhver Diskussion. Den anden Retning, som bærer Navnet »Socialisme«, har foretaget mange og store Ændringer i sit Program og er paa en Række Omraader mere eller mindre kommet de katholske Socialprincipper saa nær, at mange uvilkaarligt spørger sig, om der, bortset fra Navnet, endnu er nogen væsentlig Forskel. Den hellige Fader erklærer her højtideligt uden Tøven: Ogsaa efter denne vidtrækkende Svækkelse og til Trods for, at mange af dens Fordringer er i fuld Overensstemmelse med Retfærdigheden, saa at Kirken ogsaa kan tiltræde disse, lægger Socialismen dog (saa længe den forbliver Socialisme) en Samfundsopfattelse til Grund, der i den Grad strider mod den sande Opfattelse af det menneskelige Samfund — saaledes som vi kender den fra det glade Budskab — at enhver Forening med den til Stadhed og under alle Omstændigheder er udelukket; **man kan ikke paa eet og samme Tidspunkt være en god Katholik og en virkelig Socialist.**

Her retter den øverste Hyrde i faderlig Kærlighed en Indbydelse og en indtrængende Formaning til sine vildfarne Børn, der, vildledt af bedrageriske Forhaabninger, er gaaet over i Socialismens Lejr, om snarest muligt at vende tilbage til deres Moder, Kirken, som de med Urette — og til deres egen Skade — har forladt, og paa ny knytte sig til den ædle Skare, der — i Overensstemmelse med Leo XIII's Lære — vier Genoprettelsen af Retfærdigheden og Kærligheden i det menneskelige Samfund alle deres Kræfter.

Den nøjere Bestemmelse af Lægemedlet mod Fremtidens Nød og Onder giver den hellige Fader Anledning til med et skarpt og gennemtrængende Blik at blotte Roden til alle Fejltagelserne og Vildfarelserne. Saavel vore Dages Socialøkonomi som Socialismen retter udelukkende deres Blik paa det jordiske Liv — men glemmer Gud og Evigheden! Det vigtigste Lægemedel maa derfor virke paa denne Rod: det gælder om at løfte Sind og Hjerte mod Gud og at fylde dem med en højere og ædlere Stræben. Derfor er en

grundig, sædelig Fornyelse i høj Grad nødvendig for Genoprettelsen af det Retfærdighedens Herredømme, som skal sætte sit Præg paa hele Samfundet. Ogsaa derefter bliver der endnu et stort Felt tilovers til Kærligheden, der er det eneste ægte og stærke Baand — og stadig vil vedblive at være del — som sammenfatter Menneskeheden til en sand Families Enhed.

Til denne Fornyelse af Samfundet paa Grundlag af det glade Budskab og den kristne Næstekærlighed maa alle Mennesker, uden Undtagelse, medvirke med god Vilje. Derfor ser den hellige Fader med stor Glæde hen paa de talrige Bestræbelser og Foranstaltninger i de forskellige Lande samt paa den Iver, med hvilken ikke alene Gejstligheden, men ogsaa Lægfolk — og til den hellige Faders store Glæde ogsaa mange unge — arbejder, besjælede af den Aand, der ligger til Grund for den katholske Aktion. Med faderlige, opmuntrende Ord ansporer han deres Iver til utrættelig at arbejde videre i Retning af dette op-højede Maal. Hvis — saaledes som mange tilstræber — en mod de kristne Grundsætninger stridende Udvikling af Tilstandene for Øjeblikket blev gennemført, vilde det betyde et frygteligt Sammenbrud. Kirken har intet at frygte for sig selv, thi den ved sig uovervindelig i Kraft af usvigelige Forjættelser; men den nærer Frygt for de mange af dens Børn, for de mange Sjæle, der uden Tvivl vil gaa til Grunde. Derfor maa enhver paa sit Sted og inden for sit Virkefelt arbejde med for det almene Vel i fuld Endrægtighed og ikke stræbe efter andet end Guds Sag og Jesu Christi Kongedømme.

I denne faderlige Formaning udmunder det betydningsfulde Dokument, som den hellige Fader skænker sine elskede Sønner og gennem dem den hele Verden som en kostbar Jubilæumsgave. Slutningsordene bønfalder den himmelske Fader om Velsignelse i rig Fylde til alle og enhver.

Lutringens Vej.

Første Stadium.

Aftvæt mere og mere min Uretfærdighed og rens mig fra min Synd.
Salme L. 4.

Den første Tid, efter at Venskabet med Jesus Christus er sluttet, er man som oftest uendelig lykkelig. For første Gang har Sjælen fundet en Fælle, som forstaar den fuldt ud, og som altid er til Stede. Det vil dog ikke sige, at

Sjælen uafledelig bevidst er optaget af denne nye Fortrolige, selv om den aldrig er helt uden Bevidstheden om, at Han er der. Medens den er optaget af sine sædvanlige Beskæftigelser og lige saa omhyggelig som før selv i den mindste Ting, glemmer den dog ikke et Øjeblik, at Han er til Stede i dens Indre. Han er til Stede, som Solskinnet og Luften er det, giver Lys, Friskhed, Inspiration til alt, hvad den oplever. Af og til vender Sjælen sig til Ham og siger nogle Ord til Ham, andre Gange taler Han sagte til Sjælen. Alt, hvad Sjælen ser, ser den fra Hans Standpunkt eller rettere sagt fra sit Standpunkt i Ham, alt, som er skønt, bliver endnu skønnere ved Hans Skønhed, alt, som gaar een imod, plager mindre, fordi Han er der med sin Trøst. Intet er ligegyldigt, thi Han er til Stede. Selv i Søvnne vaager Hjertet for Ham.

Men det er bare Indvielsen i Forholdet, og Sødmen ligger for en stor Del i, at alt er som nyt. Sjælen har oplevet en overvældende Kendsgerning, men indtil nu er Forholdet kun en Indledning. Foran Sjælen ligger en Vej, som slutter med de Saliges Syn i Himmelen. Men der er talløse Stadier at gennemgaa, før dette Maal er naaet.

Thi Venskabet, saadan som det nu er stiftet, er ikke et Maal i sig selv. Christi Ønske er nok at fuldkomme det, saa snart det kan ske, men det kan ikke fuldkommes blot ved hans Ønske. Sjælen maa i sig selv opdrages, lutres og renses saa fuldkomment, at den kan blive eet med Ham alene og ved Hans Naade. Den maa først blive lutret og derefter oplyst, først afklædt og derefter smykket med Hans Gaver, før den er rede til den endelige Forening. Disse to Stadier kaldes af aandelige Forfattere Lutringens Vej og Oplysningens Vej, og vort Emne i Dag er Lutringens Vej.

I Begyndelsen finder Sjælen, som vi nævnte, en inderlig Glæde ved alt det udvendige, som nu synes helliggjort ved Christi Nærværelse. Og det gælder især alle de Ting, som direkte staar i Forbindelse med Hans Naade. En Sjæl, som lige er blevet indviet i dette Venskab — f. Eks. for første Gang er vaagnet til fuld og klar Forstaaelse af Katholicismen eller blot til Forstaaelse af en eller anden Kristendomsform som det System, hvorigennem Christus for første Gang er traadt den saa nær — finder en over-

vældende Glæde selv i de mindste Ting, som hører til dette System. Kirkens menneskelige Organisation, dens Metoder, dens Kultur, dens Musik og dens Kunst — alle disse Ting forekommer Sjælen fuldkommen himmelske og guddommelige.

Det første Tegn paa, at Sjælen er traadt ind paa Lutringens Vej, er, at den bliver sig bevidst, at den nu tager fat paa det, som Verden kalder Skuffelser. Det kan komme paa mange forskellige Maader.

Den maa f. Eks. se en ydre Katastrofe lige i Øjnene. Den træffer paa en uværdig Præst, en splidagtig Menighed, en eller anden Forargelse i Kristenlivet — netop paa de Omraader, hvor den havde troet, at Kirken var fuldkommen. Den troede, at Kirken var fuldkommen, fordi det var Christi Kirke, Præsteskabet uden Plet og Lyde, fordi det var af Melchisedechs Orden, og den lærer med Smerte, at selv de Ting, som er inderligst knyttet til Guddommen paa Jorden, har en menneskelig Side. Skuffelsen kan ogsaa komme fra de gudstjenstlige Former. Nyhedens Interesse begynder at tabe sig, endnu inden den har lært Fortrolighedens Sødme at kende, og Sjælen opdager, at selv de Ting, som i Begyndelsen syntes at forene den paa det inderligste med den nye Ven, i sig selv er noget udvendigt, noget timeligt og flygtigt. Dens Kærlighed til Christus var saa stor, at den forgyldte alle de Ting, som Han og Sjælen havde sammen, og nu begynder Forgyldningen at blive tyndslidt, og Sjælen ser, at de kun var jordiske. Og jo heftigere denne Paavirkning af Romantik har været fra først af, jo større bliver Skuffelsen nu.

Det første Skridt paa Lutringens Vej er i Almindelighed det, at Sjælen bliver skuffet i forskellige Ting og lærer at skønne, at selv om de er aldrig saa kristelige, er de alligevel ikke Christus.

Og øjeblikkelig er den første Fare til Stede, thi der gives ingen Renselsesproces, som ikke i sig selv indbefatter en Slags Ødelæggelsesproces. Hvis derfor Sjælen, naar det kommer til Stykket, er af en overfladisk Sort, saa vil den opgive sit Venskab med Christus (som det nu engang var) sammen med de Smaagaver og Smykker, som Han gav i Fæstensgaver og vandt den med. Der er urolige Sjæle, som

flækker om i Verden, fordi de ikke bestod denne Prøve, men tog fejl og ansaa menneskelig Romantik for det indre Livs Kærlighed — som vendte sig bort fra Christus, straks da han lagde sine Smykker fra sig. Men er Sjælen stærkere end som saa, vil den nu have lært sin første Lektie — at Guddommen ikke er disse ydre Ting, men at Christi Kærlighed er noget meget dybere end blot disse Gaver, som han giver sine nye Venner.

(Af *Robert Hugh Benson*: »*Kristi Venskab*«. — Norsk Oversættelse ved Sigrud Undset.)

Efesumødet om Maria.

Kærnen og Hovedfejlen i Nestorius's Vranglære var Paastanden om, at der i Christus fandtes to Personer, en guddommelig og en menneskelig. Havde han faaet Ret, vilde han have vættet 2. til 7. Trosartikel og mere endda. Vi saa jo nogle Prøver paa Konsekvenserne sidste Gang.

Imidlertid blev det navnlig Benægtelsen af en bestemt Trossandhed, der først dukkede op og vakte stærkt Røre. Nestorius angreb nemlig fremfor alt den Saligste Jomfru af de troende kaldtes »Guds Moder«, altsaa det, vi til daglig gør, hver Gang vi beder et Hil dig Maria, og som havde været ganske almindeligt i Kirken, tre til fire Menneskealdre før Nestorius saa Verdens Lys. Man forbavses, naar man hører om dette Angreb, men det har den Fordel, at det er et meget træffende Eksempel paa, hvor nøje Læren om vor Frelser er knyttet sammen med Læren om hans velsignede Moder. I Virkeligheden kan hverken den jævne Kristen under sin fromme Betragtning eller den lærde Theolog under sit videnskabelige Arbejde adskille de to Personer. Det er jo umuligt at forstaa Christi Indtræden i denne Verden uden at være klar over, hvilken Del den saligste Jomfru har haft i Guds Søns Menneskevordelse. Den h. Skrift beretter om de Moder-tjenester, Maria ydede, og kalder hende derfor ogsaa Christi Moder, Jesu Moder, Herrens Moder. Men da vi, belærte af Apostlene, bekender: »jeg tror paa Jesus Christus, hans

(Gud Faders) enbaarne Søn, vor Herre, som er undfangen af den Helligaand, født af Jomfru Maria«, saa var det en Selvfølge, at de Kristne meget tidligt begyndte at kalde Jesu Moder, (Christi Moder, Herrens Moder) ogsaa for »Guds Moder«. Herimod aabnede altsaa Nestorius en lidenskabelig og forbitret Kamp.

Hvem var han egentlig, og hvordan kom han til det? Hvis Overleveringen er paalidelig, er Nestorius født af persiske Forældre noget før Aaret 400. Som Dreng kom han til Germanicia i Syrien og derfra til den berømte By Antiokia for der at faa sin Uddannelse. Tidlig udmærkede han sig ved sin Dygtighed i at improvisere Taler og ved sin smukke og kraftige Stemme. Da han skulde vælge en Stand, blev han Munk i et Kloster, der laa uden for Byens Mure, snart efter Diakon og Præst og endelig Prædikant ved Kathedralkirken i Antiokia. Her virkede han meget ivrigt og opnaaede stor Anseelse. Bleg af Udseende, som han var, gik den ellers sortklædte Skikkelse for at være en streng Asket. Men allerede dengang mærkede Tilhørerne hans Forfængelighed: at han ved sine Taler søgte Menneskenes Ros og Applaus. I Mellemtiden var hans Ry naaet til Konstantinopel, Kejserens Residens. Paa Grund af Stridigheder i denne By kaldte Theodosius II den fremmede Munk til Rigets Hovedstad, hvor han skulde blive den lige afdøde Patriarks Efterfølger. Samtidig haabede man i ham igen at faa en stor Taler, som den h. Johannes Chrysostomus 30 Aar før havde været det. Den 10. April 428 modtog Nestorius Bispevielsen. Men allerede hans Tiltrædelsestale aabenbarede en farlig Side af hans Karakter. »Kejser«, saaledes tiltalte han pralende Theodosius, »giv mig et Land rensed for Kættere, og jeg giver dig Himlen. Hjælp mig at besejre de vrangtroende, saa hjælper jeg dig at besejre Perserne«. Tre Dage efter gik paa hans Foranledning Arianernes Kirke op i Luer. Ogsaa mod andre Sekter for han haardt frem, medens han sympathiserede med Pelagianerne, der paastod, at den guddommelige Naade ikke var nødvendig, men at den menneskelige Vilje var tilstrækkelig til at gøre det gode og vinde det evige Liv. Efter en saadan Begyndelse kunde man vente sig adskilligt af den nye Patriark.

I Virkeligheden skulde han kun komme til at styre sit

Stift i tre Aar. Kirkehistorikeren Sokrates, der oplevede Begivenhederne paa Stedet, fortæller om Aarsagen til Patriarkens Fald. En Ven af Nestorius, Præsten Anastasius, advarede en Dag i en Prædiken de troende mod at kalde Maria »Guds Moder«. »Thi«, sagde han, »Maria er et Menneske, og af et Menneske kan Gud ikke fødes«. Dette Angreb paa den almindelige kirkelige Sprogbrug og nedarvede Tro fremkaldte en saadan Uro i Befolkningen, at Patriarken selv stod frem og i flere Prædikener forsvarede sin Ven. Nogle syntes godt om hans Forsvar, andre derimod modsagde ham, ja, der var dem, som beskyldte ham for et Kætteri, der tidligere engang havde vist sig, men var blevet slaaet ned igen. Heldigvis er Dele af disse Prædikener bevaret, saa vi endnu den Dag i Dag kan læse, hvad Nestorius har paastaaet. »Hvis Gud har en Moder, bør ogsaa Hedningerne undskyldes, naar de taler om Gudernes Mødre«, raabte han fra Prædikestolen. De viddløftige Forklaringer, han gav, godtgjorde, at han delte sin tidligere Lærer Theodors Vildfarelser, som han oven i Købet forværede, da han nok var en stor og selvklog Taler, men en allfor lidt skolet Tænkter og Theolog. Til Trods for alle Tilløb til at finde det rette Udtryk, naaede han aldrig til den Erkendelse, som vi udtrykker med de Ord: Guds Søn antog i Jomfru-Moderens Skød den menneskelige Natur, saaledes at den ene guddommelige Person ejer baade den guddommelige Natur for Evighed og den menneskelige i Tiden.

(Fortsættes.)

Optrækkende Uvejr.

Brev fra Italien.

For Tiden straalder den italienske Sommer i al sin Herlighed. Luften er endnu frisk under den høje Himmel, det bugner med Blomster; Korn og Grøntsager gror overdaadigt paa de veldyrkede Marker, Vinrankerne grønnes og sætter Blomst og Frugt; — Automobilerne farer hen over de fortræffeligt makadamiserede Veje, hvorfra man overalt ser Folk i Arbejde, — og vel at mærke fornøjede og sunde Folk, der venligt vinker til de forbifarende. Morgen, Mid-

dag og Aften kimer og klemter, jubler og synger de tusinde Kirker med deres Sølvklang ud over Land og Folk om Velsignelse og Fred. Og mangen Italiener har virkelig i de sidste Aar trukket Vejret friere og gladere, lykkelig og stolt over Landets enorme Fremskridt og sociale Fred og Orden.

Men der er sket noget, der kaster Skygger over Landskabet.

I Søndags, Trinitatis Søndag d. 31. Maj, fyldte Pave Pius XI 74 Aar. I Dagens Anledning modtog han forskellige Deputationer, dels af Repræsentanter for Ungdomsforeninger, dels af Biskopper og andre Prælater. I sine Takketaler til disse udtalte han blandt andet:*)

»Vi har i nogen Tid og særlig i de sidste Dage med stor Sorg maattet opleve at se de Frugter modnes, der vidner om en Opdragelse, der er stik modsat den kristelige: Hadet, Uærbødigheden, Voldshandlingen.

Aldrig nogen Sinde har Vi løvet med at anerkende den uvurderlige Velgerning, det var for det italienske Folk, da Religionsundervisningen blev genindført i Skolerne, den, hvis Maal dog var den kristelige Opdragelse. Men altfor hurtigt har man begyndt med den venstre Haand at nedrive, hvad den højre Haand byggede op. De sørgelige Skuespil, som Rom og hele Italien i disse sidste Dage er blevet Vidne til, har bragt for Dagens Lys, hvor fremskredent dette nedbrydende Arbejde allerede er.

En sørgelig Erfaring af det menneskelige Sjæleliv og Historiens alvorlige Belæring lader Os forudse, hvad Lande og Folkeslag — selv de bedste — nu maa befrygte.

... Hele den katholske Verden har Ret til at vide, at Vi allerede har gjort de nødvendige diplomatiske Skridt for at minde om den Traktat og det Konkordat, der er sluttet for at forhindre Fredsbrud, men hverken det eller noget andet kan hindre Os som Roms Biskop og Italiens Primas i at protestere højlydt mod det, der er sket, og mod den Maade, paa hvilken det er sket.

Man kan kræve Vort Liv, men ikke Vor Tavshed, naar man blodigt angriber det, man ved ligger Vort Hjerte nærmest, og ikke alene Vort, men Christi Hjerte, den Herres, hvis Stedfortræder Vi er.

Uforstyrret har man forberedt dette; paa det Sted, hvor man roser sig af at kende selv hvert lille Sogns mindste Blad, har man upaataalt tilladt en Pressekampagne mod Kirken, støttet til usandfærdige Beskyldninger og fuld af uærbødige Forhaanelser. Dernæst har man paa Torv og Gade set gennem Fingre med Angreb, ofte voldelige, altid

*) Frit gengivet efter Bolognadagbladet L'Avvenire d'Italia, 3—VI.

af de mange mod de faa, de bevæbnede mod de ubevæbnede.

Saaledes forberedt brød Stormen løs i Gaar som en smertelig Overraskelse for alle, mest for Os, en sand Storm af voldelig Indtrængen og Ødelæggelse af alle Vore Ungdoms-Forbund i Rom og i hele Italien. »I Lydighed mod vor høje Regering«, hed det. Men Aftenen i Forvejen havde den samme Regering erklæret Vor Nuntius, at der intet var os imellem.

Vi troede hidtil og tror endnu at have fortjent bedre. (Og Paven mindede om hele sin tillidsfulde Anerkendelse af den fascistiske Regering, der uforbeholdent er kommet til Orde i hans Encyklikaer og Taler.) Hele Verden ved, at det, som ligger Os paa Hjerte, det, Vi altid udtaler og har garanteret, er at virke for det religiøse Livs Vækst, men aldrig for politisk Indflydelse.

Hvad har vi nu at gøre? At betro Ungdommen til dens Præster og Biskopper — og alle at følge Evangeliets Bud: Bed for dem, der forfølger eder!«

Hvad er der da sket? Stefani-Bureauets korte Meddelelse lyder ganske uskyldigt: Rom, 2. Juni. Af telegrafiske Meddelelser fra alle Provinsers Præfekter til Indenrigsministeriet fremgaar, at den ministerielle Ordre om Opløsningen af alle de Ungdomsforeninger, som ikke direkte sorterer under det nationale Fascistparti, er udført uden mindste Vanskelighed.

Mere siger Bladene ikke. Det, der skete, var, at Natten mellem 30. og 31. Maj blev alle Katholsk Aktions Ungdomsforeningslokaler beslaglagte, Papirer og Bøger brændte, Bestyrelserne afsatte under Trusler om Fængsling. Der gaar Rygter om yderligere Voldshandlinger.

De umiddelbare Følger er bl. a., at Paven har forbudt enhver offentlig Procession. Det vil føles stærkt allerede den 4. Juni, Christi Legems Fest, paa hvilken Dag det hele Folk just de sidste Aar havde frydet sig over de gribende Processioner med Tilbedelse af Hostien. Og om faa Dage skal i Padova fejres 700 Aars Mindefester for den folkekære Helgen Antonius. Hele Kongehuset vil komme til Stede. Nu kommer den pavelige Legat ikke, og de store Processioner er aflyste. — Men endnu føleligere: alle de fattige, og de tælles i Tusindtal, der hidtil ugentlig har nydt godt af de katholske Foreningers stor-slaaede Godgørenheds-Arbejde, maa nu undvære Kirkens Understøttelse.

Spørger man om Aarsagen til Fredsbruddet, siger de fascistiske Blade, at Katholsk Aktions Ledere ved en Kongres har udtalt sig i Opposition mod Regeringen. Delta-

gerne i nævnte Møde paastaar, at Referenter har lagt dem Ytringer i Munden, de aldrig har brugt.

Vi Udlændinge eller Udenforstaaende har hverken Ret eller Evne til at dømme i den sørgelige Konflikt, som dog mange har anet maatte komme med »sørgelig Erfaring af visse Sider af det menneskelige Sjæleliv og af Historiens Gang«.

Kun maa vi ønske, alle vi, der har lært at elske og at beundre det unge Italien med dets sunde og kraftlige Fremskridt, at selv om Skyerne bliver til Uvejre, det dog maatte drive over, og Sommersolen atter straae uhindret over det skønne Land.

3. Juni 1931.

P. H.

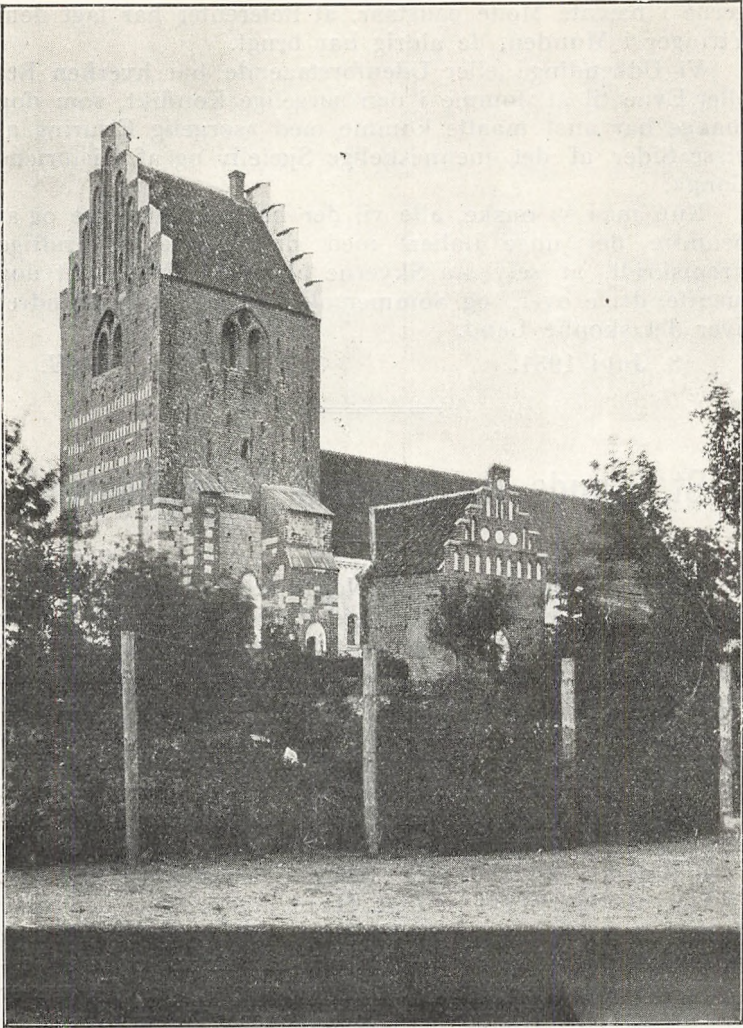
St. Knuds Helligdomme i Haraldsted.

(Fortsat.)

Nærmer man sig Skibets Nordside — der med søndre og vestre Mur er Kirkens ældste Parti — kan man under Hvidtningen tydeligt spore de fire oprindelige, rundbuede Aabninger. Fra Øst mod Vest: to Vinduer, Norddøren (2,35×1,20 m) og endelig et tredie Vindu. Paa den Del af Sydturen, som dækkes af Vaabenhuset, findes endnu oppe paa Loftet en Del af det gamle vestligste Vindu med Vindusbuen, medens man fra selve Vaabenhuset gennem den gamle omdannede Syddør træder ind i Skibet, til hvis Østmur der sluttede sig et smallere Kor, hvis Brede sandsynligvis lader sig bestemme ved det Stykke af Sakristiets sydlige Hvælvingskapper, der blev skaaret bort, dengang det store, nye Kor byggedes i Flugt med Skibets Sidemure. — Endnu har Arkæologerne desværre ikke haft Lejlighed til at undersøge, om der under det nuværende Korgulv — trods senere Tiders Grave — findes Grundstene, der kan vise, hvorledes det gamle Kor har været afsluttet mod Øst.

Derimod vil man næppe finde Spor af nogen tom Hertuggrav i det gamle Korgulv, da det er mest sandsynligt, at Liget efter Sørgehøjtideligheden kun har været midlertidigt henstillet i Haraldsted Kirke — som t. Eks. Vor Frue i København husede Thorvaldsen, til hans Grav i Museets Gaard var færdig.

Kilderne redeger ikke i Enkeltheder for den myrdede Hertugs Jordefærd, men taler om Eksequierne, som fandt Sted. I »Ordo exsequiarum« sammenfatter det romerske Rituale ganske vist hele Jordefærden fra Ligets Afhentning

Haraldsted Kirke set fra Sydvest.

i Sørgehuset til Kirken, Dødsbønnerne (Officium defunctorum), Sjælemessen og Absolutionen ved Baaren indtil selve Jordfæstelsen (actus sepeliendi) — Ordet »exsequiæ« har jo for øvrigt Flertalsform — men Begrebet exsequiæ kan ogsaa afgrænses til alene at omfatte Dødsofficium og Sjælemesse.

Der kan da i Haraldsted være sket følgende:

Saa snart Hertugens Lig var bragt til Kongsgaarden i den tidlige Morgen, sendte Jarlen og hans Hustru straks Ilbud rundt til Skjalmsønnerne, og disse er da øjeblikkelig brudt op fra Hjemmet og har skyndt sig til Haraldsted, saa hastigt deres Heste kunde bære dem; de har været i det stærkeste Sindsoprør over den skændige Maade, den Mand var myrdet paa, som de fra deres Drengear havde elsket som en af deres egne.

Det har dog været langt hen paa Dagen, inden de alle var samlede i Kongsgaarden, hvor man ogsaa maa tænke sig, at Omegnens Præster er blevet kaldt sammen i Dagens Løb for at bede ved Fyrstens Lig. Henad Aften har Præsteskabet afhentet den døde, som i højtidelig Procession blev bragt over i Kirken, der laa umiddelbart ved Kongsgaarden. Foran Koropgangen blev den aabne Kiste stillet paa den almindelige Baare (feretrum) eller maaske snarere paa en særlig opstillet Forhøjning (*lectica, castrum doloris*).

I Kærternes Glans laa Liget, som Sædvanen bød, med det utildækkede Ansigt vendt mod Alteret i Øst, medens Præsteskabet ved Aftenstide sang Officiet for den afdøde, som Kirken straks vilde ile til Hjælp med sin mægtige Forbøn, saa meget mere som Hertugens bratte Død havde hindret ham i at modtage Vandringsbrødet og den sidste Salvelse.

Hin Tids Mennesker gav deres Sindsbevægelse stærke Udtryk — Absalon hulkede saaledes højlydt midt for Alteret, da han sang Sjælemessen ved Valdemar den Stores Jordefærd. I Haraldsted Kirke gjorde Synet af Hertugens kære Træk, som var stivnet i Døden, det dybeste Indtryk, saa Sørgeskaren lod sine Følelser have frit Løb under Gudstjenesten, som de deltog i med strømmende Taarer (*lacrimis madefactas exsequias impendebant* — 25. Junis første Lektion).

Efter Sjælemessen næste Morgen drog Skjalmsønnerne saa til Kong Niels, der afslog deres Bøn om Gravly for Hertugen i Domkirken med de Ord, at det ikke gik an at bringe Borgerskabet i Harnisk ved Synet af sliig ond Ufærd, hvorved Jordefærden ikke vilde blive en hellig Vennetjeneste og from Hyldest, men udarte til Oprør og Vaabengny. — Ubønhørte drog de da hjem fra Kongens Gaard, fortsætter Sakse, og maatte nøjes med at give deres Vens ilde medfarne Lig en fattig Jordefærd i Ringsted.

Da Kisten førtes ud af Haraldsted Kirke for at bæres til Ringsted — man bar dengang altid de døde — var det, som Sakse beretter, at Skjalmsønnernes Værk ej skulde savne Vidnesbyrd om Himlens Naade; der, hvor Bærerne undte sig Hvil og satte Ligbaaren paa Jorden (i Kirkens Nærhed), udsprang der brat til Jærtegn en Kilde.

I Ringsted kan Officiet alter være sunget og Sjælemesse celebreret, medens Absolutionen ved Baaren, hvorved Liget blev overgivet til Gravens Fred, maaske først er foretaget her, inden selve Jordfæstelsen i Korets Gulv fandt Sted. —

Mod Vest er Taarnets Nordside opført noget tilbage fra Skibets Nordmur, saa ca. 40 cm af den gamle Vestmur er synlig i fri Luft. Paa dette Murstykke findes Spor af den oprindelige Murbehandling, hvor Fugerne mellem Stenene har været fyldt ud med Mørtel. Paa den derved fremkomne ensartede Flade har der da rimeligvis efter Middelalderens Skik været trukket regelrette Fuger med Murskeen, hvorefter Fladerne er pudset med en fortrinlig, fed, svagt gullig Kalkmørtel, der ganske naturligt har efterladt sig de tydeligste Spor paa den Del af Sydmuren, der er beskyttet mod Vind og Vejr af Vaabehusets Loft.

Selv om Abbediets Bygninger i Ringsted var Murstensperiodens Førstegrøde herhjemme, som Dr. Mackeprang træffende bemærker, og uagtet Kapellet i Harrested Ore allerede fik sin vestlige Udvidelse i Fraadstensperioden og senere sine murstensindfattede Vinduer, saa ser det ud, som Benediktinernes Kirke i Haraldsted mærkeligt nok udadtil kom til at staa i sin oprindelige enkle Skikkelse i Aarhundreder, skønt Valfarterne maa have stillet betydelige Midler til Raadighed. Men henmod Middelalderens Slutning kom der til Gengæld saadan Fart i Byggeriet, at Kirkens Ydre ganske forvandlede i Løbet af faa Aartier.

Taarnet er den eneste Udvidelse, der bestemt kan tilfæstes, idet en Indskrift paa Sydmuren noget højere oppe end Skibets Tagskæg nævner 1478 som Byggeaaret.

Hovedmaterialet var Kridtstenskvadre, hvori Indskriften ogsaa blev skaaret. Vestsidens underste Parti er muret af regelmæssige Kridtstensskifter med enkelte Granitskifter, medens Nord- og Sydmuren viser, at Sjællænderne ikke helt har kunnet fornægte deres mærkelige, skødesløse Bygge- maade, idet Kridtstenen her er blandet med Granit og Munkesten. 1 m over Vestmurens Vindu mellem Stræbepillerne lidt mod Nord sidder en Kridtsten, der rager ud fra Murfladen som et Bjælkehoved, hvori der er udhugget et Menneskeansigt. — Østsiden er opmuret paa Skibets gamle Vestgavl af Munkesten i Munkeforbandt. — Opgangen til Taarnet var paa Nordsiden, hvor den tilmurede Dør endnu ses, og inde paa Opgangens Østmur et i en Kridtsten svagt udskåret Christushoved med Korsglorie, medens et Skaar i Muren ind til den oprindelige Trappe endnu er bevaret.

(Fortsættes.)

Nyt fra Klippeøen.

Ja, kære Venner, nu er vi da kommen saa langt, at vi paa Søndag 21. Juni kan fejre den første Stens Nedlæggelse. Jeg har sendt den højærv. Redaktør nogle Billeder*): Arbejdspladsen og Bygmesteren. Selv anden staar jeg ved Siden af Bygmesteren og spejder over hele Danmarks Land efter flere Sten. Den sidste Tid har været en Stilhedsperiode, men jeg haaber, at mange i denne Jesu-Hjerte-Maaned vil være med til at lægge en Sten til det nye Gudshus i Aakirkeby, som bliver indviet til Jesu kære Moder, Rosenkransdronningen.

Paa Velgørernes Vegne vil der paa Søndag blive nedlagt en ekstra Sten ... vær med og send mig en Sten, større eller mindre. Gud selv vil lønne Jer, og min Menighed og jeg vil vedblivende anbefale Jer til Jesu helligste Hjerte. Mange venlige Hilsener!

Aakirkeby, Gregersgade 20.

Eders hengivne
Pastor Th. A. Zoetmulder.

Academicum Catholicum.

Sæsonen 1930--1931.

Forleden sluttede Academicum Catholicum sit Aar, derfor kan der paa Aarets Faldereb være al rimelig Grund til at se lidt tilbage paa, hvad A. C. opstillede som Program for dette Aar, og hvor vidt den gennem Møderne i Aarets Løb virkelig maalbevidst tilsigtede Opfyldelsen af dette Program.

Programmet bestod i et ganske bestemt formuleret Ønske om at uddybe og styrke det katholske aandelige Liv indadtil blandt Akademikerne ved at behandle en Række Emner af speciel katholsk Art i en Tid, hvis Tempo fordrer Overfladiskhed, og som derfor staar Kirken fjern. I den Hensigt afholdtes 10 Diskussionsmøder, af hvilke de Aftener særlig kan fremhæves, der indledes af Hofdame Augusta Utke Ramsing om katholsk Aktion, Pater Knud Mariboe om Mariadyrkelse, Malerinde Birgitte West om Hensigten med Kirkesmykning, Pastor Peter Schindler om Mystik og Askese, Assistent Enoch Hjorth om katholsk Vækkelse og Pastor Max Osterhammel om katholsk Fremtid i Danmark. Desuden har der været afholdt 2 Fællesmøder med andre katholske Foreninger, det ene med Hans Excellence Biskoppen som Taler,

---

*) Billederne kommer i næste Nr.

det andet, der strakte sig over 2 Aftener med den franske Dominikaner Père Leseur som Taler. I September 1930 højtideligholdtes 1500-aaret for den den hellige Augustins Død ved en Række Forelæsninger af Pastor Hubert Messerschmidt om Augustins Stilling til Filosofens Grundproblemer; Forelæsningerne fandt Sted i Studenterforeningen og vandt overvældende Tilslutning. Desuden har været afholdt 2 Fester. Paa en ekstraordinær Generalforsamling udnævntes Godslæge Svend Aage Rasmussen til Æresmedlem som eneste nulevende af A. C.'s Stiftere, der stadig er Medlem. Aaret 1931 indledtes med en Messe til den Helligaand. I Sommerens Løb har der været afholdt hyggelige Medlemsaftener i Krøgers Familiehøve i Pilealléen. Endvidere har Sommerudenlandsrejsen atter i Aar fundet Sted under Ægide af A. C.'s Rejseleder Pastor Peter Schindler. For at understrege Mødernes religiøse Baggrund har Administratores indført en kort Andagt efter hvert Møde.

Aaret sluttede med Højtideligholdelse af Dagen for A. C.'s 35 Aars Bestaaen — 27. Maj 1931 —. Dagen begyndte med den hellige Messe, der læstes for A. C.'s Anliggende, og endte med en Fest, ved hvilken Pastor F. Rønge som en af de faa nulevende, der har været Medlem af A. C. fra dens første Dage, holdt Festtalen. Et Par Dage efter Festen afholdtes den aarlige Generalforsamling, paa hvilken Pastor Knud Ballin valgtes til Administrator i Stedet for stud. jur. Peder Olav Hansen, der efter et stort og intenst Arbejde for A. C.'s Sag ikke saa sig i Stand til at fortsætte paa Grund af sine Studier. De to andre Administratores, stud. med. Svend Erik Odgaard og Fru Bodil Plate Petersen, genvalgtes; endvidere genvalgtes Revisorerne Frøken D. Bech Hansen og Sagfører Frøken I. M. Klausen. P. P.

Det katolske Skolehjem i Sønderborg.

Vi har modtaget følgende:

I Ugebladet findes for Tiden en lille Notits med ovenstaaende Overskrift og med det Indhold, at nu behøver katolske Forældre ikke mere at være henvist til at sende deres Sønner til ikke-katolske Kostskoler, idet baade tilstrækkelig Undervisning i Troen og katolsk Opdragelse er sikret paa Skolehjemmet i Sønderborg Præstegaard. — Den 20. Maj stod i Flensborg Avis følgende at læse om Skolehjemmet: »Pastor Messerschmidt, der tidligere, under Krigen, har været Leder af et lignende Hjem i Østrig, oplyser, at Hjemmet ingen Forbindelse vil faa med den katolske Kirke.« Hvordan kan de to Ting rime? Eller rettere :

Hvordan mon Flensborg Avis, der jo tydeligvis har misforstaaet et eller andet, Pastor Messerschmidt har sagt, tænker sig, at en katholsk Præst kan oprette et Skolehjem, uden at dette »faar Forbindelse med den katholske Kirke«, selv om Lederen nok saa meget respekterer de ikke-katholske Pensionærers Tro?

T. F.

Hertil svarer Pastor Messerschmidt:

Omtalte Meddelelse i Flensborg Avis er taget fra Jydske Tidende af den 16. Maj. Indskudet, at jeg har været Leder af et lignende Hjem i Østrig, er en Forvanskning af J. T.s Bemærkning, at jeg »under Krigen har været ansat ved et Foretagende af lignende Art i Østrig«.

Hvordan det hænger sammen med min Oplysning, »at Hjemmet ikke vil faa nogen Forbindelse med den katholske Kirke«, fremgaar af det Svar, som jeg gav i Jydske Tidende den 20. Maj paa et Indlæg af lignende Indhold som Forespørgslen her i Ugebladet. Jeg svarede:

»Jeg forstaa saa udmærket, at Hr. Nielsen »ikke forstaa, at det Skolehjem, som jeg vil aabne i August, ikke faar nogen Forbindelse med den katholske Kirke«, for det siger sig selv, at en katholsk Præsts Hjem maa være præget af katholsk Aand, og at Børnene derfor maa blive paavirket deraf. Hvad skulde Formaalet med Hjemmet ellers være? At ville give det Udscende af andet maatte, hvis det ikke var saa taabeligt, betegnes som Uredelighed, og det er vel kun af Høllighed, at Hr. Nielsen ikke siger det rent ud.

Men laa det ikke nær at formode, at der her maatte foreligge en Misforstaaelse? Da Hjemmet dog først og fremmest skal være for katholske Dreng, vilde det være en daarlig anbefaling at forsikre, at Hjemmet ikke vilde være et udpræget katholsk Hjem. Og de mange ikke-katholske men religiøse Hjem, der værdsætter de Grundsætninger, hvorefter vi opdrager vore Børn, vil vel heller ikke betragte en saadan Oplysning som en anbefaling. Jeg synes derfor, at Hr. Nielsen maatte kunne indse, at der forelaa en Misforstaaelse. Jeg har selv i høj Grad beklaget den og straks gjort Redaktionen opmærksom paa, at jeg kun havde oplyst, *at det var et helt privat Foretagende og derfor bedt om ikke at sige, at det var den katholske Kirke, der oprettede det.*«

Sønderborg, d. 2. Juni 1931.

Hubert Messerschmidt.

Mariahjemmets Stifterinde.

Et Gensvar.

Højtærede Frk. Axelsen!

De har misforstaaet mig: mit direkte Spørgsmaal var ikke, hvorfor De havde skrevet Deres Mindeord, men hvorfor De havde skrevet Deres nedsættende Dom om Baronesse Stampe — og sær-

ligt den nævnte Passus om den »egenraadige Kvinde«, der var møntet paa hende.

Da jeg læste Deres Redegørelse for Deres venskabelige Følelser over for Baronesse Stampe, syntes jeg at kunne høre hende selv udbryde i sin djærve Latter og citere det gamle Sprikvort: »Gud fri mig fra mine Venner! mine Fjender skal jeg nok selv klare.«

Paa hele Frøkenens Sandhedssigen vil jeg svare med et Ord af St. Frans af Sales: »*La vérité qui n'est pas charitable, procède d'une charité qui n'est pas véritable*«. — »Den Sandhed, som ikke er barmhjertig, udspringer af en Barmhjertighed, som ikke er sand.«

Hermed slutter jeg for min Part Diskussionen.

Roskilde, 14. Juni 1931.

Erikke Rosenörn-Lehn.

Exercitier for Kvinder i Roskilde.

I Fjor gjorde man Forsøget med at holde lukkede Exercitier i Roskilde, og da de fik saa stor en Tilslutning og i det hele taget var vellykkede, har man nu besluttet, at disse aandelige Øvelser bliver en aarlig tilbagevendende Begivenhed.

Der vil endda blive to Hold, som i Aar begge ledes af Pater Wolfisberg. 1. Hold. For de ældre: fra Onsdag den 29. Juli (Aften) til Søndag d. 2. August (Morgen). 2. Hold. For de unge: fra Onsdag den 5. August til Søndag den 9. August.

Prisen for de tre Dage er 5 Kr. Deltagerne behøver kun at medbringe de allernødvendigste Toiletsager.

Vi haaber, at Tilslutningen bliver stor; den maa gerne blive endnu større end den allerede særdeles tilfredsstillende Deltagelse i Fjor. Skønt de aandelige Øvelser er beregnet for Katholiker, vil det dog i enkelte Tilfælde kunne tillades, at man medtager en protestantisk Bekendt; dette maa dog anføres ved Tilmeldelsen.

Ifald ældre af Hensyn til Tidspunktet foretrækker at deltage i de yngres Hold eller omvendt, vil der for enkeltes Vedkommende kunne ske en saadan Indrømmelse.

Tilmeldelser sendes til Sognepræsten i Roskilde helst inden den 1. Juli.

Feriebørnene.

Jeg er skuffet over, at jeg i Løbet af den første Uge efter mit Opraab kun har modtaget eet Tilbud paa Feriebørns Anbringelse. Forhaabentlig er en og anden uden mit Vidende sikker paa sin Plads fra i Fjor, men der skulde

gerne komme adskillige nye Tilbud. Jeg haaber, at d'Herrer Sognepræster har tilgivet mig, at jeg uden videre sendte Særtryk af mit Opraab til Uddeling (vel bedst efter Højmessen). Der maa gøres noget ekstral Børnene trænger til at komme ud og Forældrene til at komme af med dem. 3—4 eller flere Børn i et Par Værelser Dagen lang, det er sandelig ikke det samme som at kunne sende dem ud i Skov og paa Mark. Daglig maa man her i Sidegaderne tolerere Børns Leg, saa det ikke er lige bekvemt at komme frem. Skal den Tumleplads ikke for en Tid forandres til det bedre? Endnu kan det naas, endnu har De en Mulighed for at gøre noget virkelig godt! Skriv snarest til

Assistent Verner Stabehl
Amerikavej 9 St. t. v.
Kbhvn. V.

Danmark-Holland.

Rejsen er fastsat til Mandag den 6. Juli. Deltagerne skal møde i Gedser den 6. Juli senest Kl. 13 $\frac{1}{2}$.

De danske Deltagere behøver intet Pas. Pengene til Rejsen fra Gedser til Bestemmelsesstedet i Holland og tilbage til Gedser skal sendes til Undertegnede snarest muligt, ialt 60 Kroner.

For Deltagerne fra København organiseres en Fællesrejse til Gedser, og ved Tilbagerejsen fra Gedser til København; for denne Rejse skal indbetales 10 Kroner ekstra. Deltagerne mødes i Indgangshallen paa Hovedbanegaarden den 6. Juli senest Kl. 9 $\frac{1}{2}$. Tilbagerejsen er fastsat til Torsdag den 13. August med Ankomst til København Fredag den 14. August Kl. 19.

Nykøbing F, Bispegade 12.

Pater A. Smitz.

Frå Hovedstad og Provins

1851 — 22. Juni — 1931.

Et forhenværende mangeaarigt trofast Medlem af St. Ansgars Menighed, som i langt mere end en Menneskealder paa særlig Maade var knyttet til selve St. Ansgars Kirke og Præstebolig, vil om nogle Dage (d. 22. Juni) have naaet de fire Snese Aar, om hvilke Psalmisten siger, at hvad der er ud derover »er Møje og Smerte« (Ps. 89, 10). Dermed skal dog ikke være sagt, at Livet, som er under denne

Aldersgrænse, er idel Fryd og Gammen eller »lutter Lagkage«. Det har det heller ikke været for det Fødselsdagsbarn, som Ugebladets Læserkreds ved disse Linier skal mindes om.

De fleste af det danske Vikariats Katholiker, som har kendt afdøde Biskop von Euch og Pastor Braun, kender ogsaa Enkefru Marie Petersen, enten personlig eller dog i hvert Tilfælde af Navn. Allerede for ti Aar siden, da hun fyldte de 70, blev hun omtalt i Ugebladet (Aarg. 1921, S. 397) under Fremhævelse af den Troskab og pligtopfyldende Hengivenhed, hvormed hun røgtede sin Gerning.

Efter at Biskop von Euch (1922) og siden Pastor Braun (1923) havde forladt Præstegaarden i Bredgade for at lægge

sig til Hvile under Korsets Skygge paa katholsk Vestre Kirkegaard, trak Fru Petersen sig tilbage fra sin Stilling d. 1. Okt. 1923 og lever nu fredeligt og stille i Nærheden af sin Fødeby, Odense, paa Dalum Kloster. Hun kan stadig glæde sig ved et forholdsvis godt Helbred, og kan man end ikke sige, at Aarene er gaaet sporløst hen over hende, saa har hun dog ikke ladet sig kue af dem, og man tør derfor haabe, at de mange gode Ønsker, der sendes hende mange Steder fra i Anledning af Fødselsdagen, vil gaa i Opfyldelse, saa hun maa kunne nyde

en lykkelig og fredfyldt Livsaften under St. Hedvigssøstrenes kærlige og omsorgsfulde Pleje, og at Gud Herren maa spare hende for Alderdommens Byrder og Besværligheder, saa hun alt her paa Jorden kommer til at høste en Del af den Løn, hun har gjort sig fortjent til ved den Sygeplejergerning, hun udøvede paa Almindeligt Hospital (dengang i Amaliegade), inden hun tiltraadte Pladsen som Husbestyrerinde i St. Ansgars Præstegaard. — tt —

De gamles Tur til Trørød.

Stilheden, som havde hvilet over Trørødhus hele Vinteren, blev Mandag den 8. Juni atter afbrudt ikke af Børnelatter og glade Børnestemmer; men de, der første Gang skulde sende lidt Livsglæde ind i det smukke Feriehjem, var de gamle Katholiker og ganske enkelte yngre, der af Vincentsforeningen var indbudt til den aarlige Skovtur. Hvor glædede de sig alle til at komme derud, og hvor glade lød ikke de Hurraraab, som afbrød Stilheden, da den store Turistbil standsede foran Prinsesse Margrethes Ferie-

hjem. Der var ogsaa kærlige Hænder, der tog imod de første Gæster. Med altfor ringe Hjælp havde man søgt i Løbet af meget faa Dage at forberede Hjemmet, og »Plejemor« var saaledes i Stand til med aabne Arme at modtage alle de mange Gæster inde fra Byen. — Efter et Besøg i Kapellet indtoges en lille Forfriskning, og derpaa gik Turen i den dejlige Skov. Skønt Vejret ikke var særlig godt, manglede der dog intet i Glæden over den skønne Natur. Kl. 5 om Eftermiddagen holdtes der Andagt i det lille smukke Kapel, og efter Andagten og Aftensmaden kørte de glade Københavnerne tilbage, raabende Hurra og syngende glade Sange. Naar man hører, at der iblandt Gæsterne var en Moder til 12 Børn, som for første Gang i sit Liv var i Skoven, saa kan man kun ønske, at mange flere i Fremtiden maa faa Glæde af Vincentsforeningens Skovtur. — Onsdag den 10. Juni drog et nyt Hold ind i Trørøddhus. Det var Børn fra 3—6 Aar, som skal nyde den gode Sommerluft og den gode Pleje, indtil Skolebørnene drager ind. — Maatte denne Sommers store Arbejde i Kærlighedens Tjeneste, der øves i Trørøddhus, blive til stor Velsignelse for Børn og Voksne, der skal nyde godt deraf og derigennem ogsaa for hele vort Vikariat. K. B.

Atter en Dominikaner paa Besøg.

Søndag den 21. Juni ankommer Dominikanerpater Schaff til København. Pateren er Superior for Dominikanernes Kloster i Strasbourg. Formaålet med hans Besøg er paa Fransk at lede Exercitier hos Assumptionssøstrene (Rygaard; Hellerup). Der bliver to Hold. Et for Damer, et for Søstre. Det første Foredrag holdes Mandag den 22. Juni Kl. 5 (efter Andagten). Pateren rejser igen den 5. Juli.

Konferencerne om Eftermiddagen, Kl. 14 og 16⁴⁵, vil maaske have mest Interesse for vore franskkyndige Læsere.

St. Antonius fejres i Husum.

I det festligt smykkede St. Antoni Kapel samledes en talrig Skare til Antonius-Gudstjernerne den 12.—14. Juni. Der blev holdt fire Prædikener om den store Helgen af Pastor Benz on, som gennemgik de vigtigste Begivenheder i St. Antonii Liv. Paa selve Fstedagen, den 13. Juni, blev Ministrantsvarene samt Kyrie, Gloria etc. fremsagt af hele Menigheden. Det foregik værdigt og smukt.

Størst var Deltagelsen i Andagten Søndag Aften, ved hvilken Medlemmer af Sakramentkoret sang. —

St. Antoni Menighed har i det sidste Aars Tid faaet en meget glædelig Vækst. Kapellet er ved at blive for lille. Derfor har Menigheden begyndt en Indsamling til den store St. Antoni Kirke, der maa komme.

Firmelse i Næstved.

Kirken var fuld — ca. 500 Mennesker. Folket stod tæt, næsten op til Kommunionbordet. 70 Børn og 21 Voksne blev firmet — Frugten af næppe 3 Aars Arbejde siden sidste Firmelse.

Festen sluttede med en utvungen Sammenkomst om Eftermiddagen i Haven, hvor Menigheden hilste paa Biskoppen — Kaffeboard; — og saa i Kirken: Te Deum, sakramental Velsignelse og »Fast skal min Daabspagt evig staa«. Stor Begejstring i Menigheden. Vi har 1200 Menighedsmedlemmer — spredt over hele Sydsjælland.

St. Michaels Klub.

Klubben er lukket i Sommermaanederne indtil den første Mandag i Oktober.

Søndag d. 5. Juli har vore skaanske Trosfæller indbudt St. Michaels Klub til Arild (nord for Helsingborg) for at fejre St. Arilds Kapels 10-aarige Jubilæum. For at naa Højmessen der Kl. 11, tages fra Hovedbanegaarden Kl. 6¹⁰, eller Expressen Kl. 7. Samling i Helsingør ved Færgen Kl. 8.

Deltagere fra St. Michaels Klub bedes melde sig før den 20. Juni til Frk. Anker, Stenosgade 2, Telf. Vester 7769, hvor nærmere Oplysninger faas om Festen, etc.

St. Knuds Festen i Ringsted.

For St. Knuds Festen i Ringsted og Haraldsted *Søndag d. 21. Juni* kan følgende Program meddeles.

Afrejse fra København Kl. 6^{1/2}. Eventuelt Ekstratog Kl. 6¹⁰

Ankomst til Ringsted Kl. 8.

Fælleskommunion Kl. 8^{1/2}

(Kaffepause.)

Valfart til Haraldsted Kl. 9^{1/2}.

Messe i Ruinen med Prædiken af Biskoppen Kl. 12.

(Frokostpause Kl. 1—2.)

Alle Deltagere kører tilbage til Ringsted, hvor der er

Samling paa Torvet Kl. 3.

Besøg i St. Bendts Kirke med

Nedlæggelse af Krans paa St. Knuds Grav.

Møde i Anlægget Kl. 4—5: Tale og Sang.

Fælles Kaffeboard i Pavillonen Kl. 7.

Afrejse fra Ringsted Kl. 9.

Alle Deltagere maa være forsynet med Festtegnet (à 25 Øre).

Rejsen København—Ringsted foretages enten med **Turistbil** (for et begrænset Antal Deltagere) eller med **Billig-Søndagstog**.

Billetprisen Tur—Retur for **Turistbil** er 6,25 Kr. (hvori indbefattet ogsaa Turen Ringsted—Haraldsted og tilbage).

Billetprisen for **Toget** er Kr. 3,20, hvortil kommer for alle 1 Kr. for Turen Haraldsted—Ringsted (og for dem, der ikke kan foretage Valfarten til Fods 1 Kr. for Turen Ringsted—Haraldsted.)

Festtegn à 25 Øre faas hos *Sognepræsterne* og i *St. Ansgars Boghandel*, Vodrofsvej 2 og *Katholsk Boghandel*, Stenosgade 3.

Billetter til Turistbilerne forhandles i de katholske Bogsalg.

Komiteen.

Søndagsgudstjeneste i Sommermaanederne i Provinsen.

	Stille Messe.	Højmesse.	Andagt.
Aabenraa.....	Kl. -	Kl. 9 ^o / ₄	Kl. 4
Aakirkeby (Jernbanegade).....	» -	» 10	» 6
Aalborg (Kastetvej).....	» 6 og 8	» 10	» 3
Aarhus (Ryegsgade 26).....	» 7 og 8	» 10	» 7
Assens (Nørregade 3).....	» 8 ¹ / ₂ (Komm.)»	» 10	» 7 ¹ / ₄
Dalum Kloster.....	» 6 ¹ / ₂	» -	» 5
Esbjerg (Nørregade).....	» 7	» 10	» 7
Fredericia (Sjællandsgade).....	» 7	» 9 ¹ / ₂	» 2
Haderslev.....	» 7	» 9 ¹ / ₂	» 10 ¹ / ₂
Hadsten (Teknisk Skole) 4. Søndag i Maaneden	Kl. 10		
Helsingør (Nygade 8).....	» 8	» 10	.....
Holbæk (Kastanievej 19).....	» -	» 9 ³ / ₄	» -
Holmegaards Glasværks Kapel: Hver 2. Sønd. i Md.»	9		
Horsens (Nørregade 19).....	» 7 ¹ / ₂	» 10	» 2
Hørsholm.....	» 9	.....	.....
Kolding (Alhambravej).....	» 7 ¹ / ₂	» 9 ¹ / ₂	» 7
Køge (Elisevej).....	» 8	» 10	» 5
Ledreborg.....	» -	» 9 ¹ / ₂	» -
Maribo (Ny Østergade).....	» 8 ¹ / ₂	» 10 polsk	» -
Nakskov (St. Franciscus Kirke)»	» 9 dansk..	» 10 ¹ / ₂ polsk	» 7 ¹ / ₂
Nyborg (Stella maris Vindingevej)»	» -	» 10	» -
Nykøbing F. (Hellig Kors Kirke)»	» 8	» 10	» -
Næstved (Vor Frue Kirke).....	» 8	» 10	» -
Odder (Holsteinsgade 29) 2. og 4. Sønd. i Md.»	10		
Odense (Torvet 7).....	» 8	» 10	.....
Pindstrup 1. og 3. Sønd. i Md. »	» 8	» 10 ¹ / ₂	» 2 ¹ / ₂
Randers (Ladegaardsgade).....	» -	» 10	» 8
Ringsted (St. Knudsgade).....	» 8	» 10	»
Roskilde (St. Olsgade).....	» 8	» 10	» 5
Rudkøbing.....	» 10	.....	.....
Rønne (Østergade 59).....	» -	» 10	» 6
Silkeborg (Vestergade).....	» -	» 10	» 2
Slagelse (Frederiksgade).....	» 8	» 10	» 7 ¹ / ₂
Svendborg (Havnegade 1).....	» 8	» 10 (m. And.)	.....
Sønderborg, (Kongevej 27). Alle Søndage undt. 1. Søndag i Md.	Kl. 10. (Om Hverdagen Kl. 7 ¹ / ₂).		
Tønder (Statsskolens Aula), første Søndag i hver Maaned	Kl. 10.		
Vejle (Blegbanken).....	» 7.....	» 9 ¹ / ₂	» -
Vordingborg (Hotel Valdemar 1. Sal):	Hver sidste Sønd. i Md. » 10		

St. Andreas Gilde, Ordrup.

Foreningens aarlige Sommerudflugt afholdes Søndag den 12. Juli med Tog fra Charlottenlund Kl. 9¹⁰ til Sorø; Udflugt til Parnas (medbragt Frokost) Spadseretur; senere tilbage til Sorø med Besøg ved Akademiet. Fællesspisning (Varm Ret og Dessert) og Kaffe. Hjemtur Kl. ca. 9.

Pris: Medlemmer Kr. 6.00

» Besøgende » 8.50

excl. Drikkevarer.

Indtegning senest d. 8. Juli.

Bestyrelsen.

Kunst-Broderietelier

Paramenter, Faner, Lyseduge.

Reparationer udføres. Telefon Ryvang 698.

Den evige Tilbedelses Kloster. Sct. Kjeldsgade 3.

Kirkelig Kalender.

21. Juni S. 4. Sønd. e. Pintse.	28. Juni S. 5. Sønd. e. Pintse. — Petrus og Paulus.
22. — M. Paulinus.	29. — M. PETRUS og PAULUS.
23. — Ti. Vigilie.	30. — Ti. Pauli Ihukommelse.
24. — O. JOHANNES DØBERENS FØDSEL.	1. Juli O. Jesu dyrebar Blod.
25. — T. Vilhelm.	2. — T. Marias Besøgelse.
26. — F. Johannes og Paulus.	3. — F. Leo II.
27. — L. Vigilie.	4. — L. 6. Dag i Oktaven.

Ugens Messebønner.

21. Juni S. 4. Sønd. e. Pintse (666—501); 2. *Sæt Bønner*: Aloysius (948—778).
22. — M. Paulinus (N.-M. 951).
23. — Ti. Vigilie (953—780); 2. Gudsmoder ([90]—[94]), 3. For Kirken ([123]—[107]) eller for Paven ([122]—[107]).
24. — O. Johannes Døberens Fødsel (957—782).
25. — T. Vilhelm (960—786); 2. Johannes Døberens Oktav (957—783).
26. — F. Johannes og Paulus (961—787); 2. Johannes Døberens Oktav (957—783).
27. — L. Vigilie til Petrus og Paulus (968—790); 2. Johannes Døberens Oktav (957—783), 3. Gudsmoder ([90]—[94]). — Der kan ogsaa læses Messen for Johannes Døberens Oktav (957—782); 2. Vigilien (968—790), 3. Gudsmoder; Slutningsevng.: Vigiliens (970—791).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udg. af Messebogen (1926), det andet den gamle Udg. (1907).

Katholsk Ungdomsværn afholder ordinær Generalforsamling Tirsdag den 30. Juni Kl. 8 Eftermd. i »Vesterhus« Vestervoldgade 115^a. Adgangs- og stemmeberettigede er kun katolske Medlemmer, der er fyldt 21 Aar.

N. S. Forslag, der ønskes behandlede paa Generalforsamlingen, bedes indsendt til Formanden, Direktør Chr. Henrichsen, Kirsteinsgade 9, og maa være denne i Hænde senest den 22. Juni. Efter Generalforsamlingen Kaffebord.

Ædle Velgørere

meddeles, at Indsamlingerne til Nakskov Børnehjem og Sønderjydske katolske Kirker for mit Vedkommende er sluttede, da jeg ikke kan overkomme dem. Specificeret Regnskab er alleveret til det Apostoliske Vikariat, til hvilket Gaver til de sønderjydske Kirker bedes sendt direkte, P. G. 1471, ligesom Gaver til Hr. Pater A. Jansen bedes sendt direkte. Ikke afleverede Bøsser bedes godhedsfuldt sendt mig til Afregning.

Samtidig tillader jeg mig at udtale min varmeste Tak til hver og en, som paa den ene eller anden Maade har hjulpet med Gaver eller Assistance, medens jeg forestod Indsamlingerne. Hjertelig Tak.
Aug. J. Diemar, Skindergade 32.

FREMMESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

79. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 S Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Cay Benzou, Nørrebrogade 27, Kbhvn. N. Tlf. Nora 239 x. Træffes som Regel bedst alle Hverdage (undt. Tirsdag) Kl. 5-6. Der kan ogsaa gives Besked pr. Tlf. Byen 6505.

Nr. 26.

Søndag den 28. Juni

1931

INDHOLD: En afgørende Erkendelse. — Efesusmødet om Maria. — Kirke og Fascisme. — Christi Legemsfest Procession i Haderslev. — St. Knuds Helligdomme i Haraldsted. — Sent, men ikke for sent. — Jubilæumsfesten i Ringsted og Harrested. — Jubilæum i Arild (Sverige). — »8 Dage paa Højskole« i Trørødhus (D. K. K. F.). — En Tak. — Mariahjemmets Stifterinde. — Reolen. — Fra den vide Verden. — Fra Hovedstad og Provins. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

En afgørende Erkendelse.

Andet Stadium paa Lutringens Vej.

Det næste Stadium paa Lutringens Vej kan forstaaes som Skuffelse over de guddommelige Ting. Den jordiske Side har slaaet fejl, eller rettere sagt, den er afskallet fra Virkeligheden. Nu begynder det at se ud, som om ogsaa den guddommelige Side svigter.

Et Element af denne Desillusionering karakteriserer Faber med et glimrende Udtryk, hvor han taler om »Fromhedens Ensformighed«. Før eller senere kommer der en Tid, da ikke blot Religionens Ramme — Musik, Kunst og Liturgi — og Hverdagslivets Forhold — Samværet med Vennerne, Samtaler, forretningsmæssige Erhverv — altsammen Ting, som syntes at straae, saa længe det guddommelige Venskab er nyt — alt dette begynder at virke forslidt. Bønnens Anspændelse bliver f. Eks. trættende, Betragtningens Spænding, som var saa vidunderlig i Begyndelsen, da hver Betragtning var som at se Jesus ind i Øjnene —

den vækker ikke mere nogen Sitren i Sjælen. Sakramenterne, som man véd virker »ex opere operato« (det vil sige: de meddeler Naade uanset Styrken af Sjælens egen Medvirkning), bliver ensformige og vækker ingen Følelser, og saa vidt Sjælen selv kan fornemme, holder de ikke det, som de lover. Selv de Ting, som skulde være til Hjælp, bliver bare en Byrde mere.

Eller Sjælen attraar af hele sin Styrke en eller anden Naade eller Gave — en positiv Dyd, lad os sige, som den véd, at det maa være Vennens Vilje, at den skal faa. Sjælen beder, jamrer, kæmper, trygler, og der er ingen Stemme eller noget, som svarer. Fristelserne er akkurat de samme, som de altid har været, og Sjælen ser, at dens egen menneskelige Natur er uforandret i alt. Den havde troet saa vist, at dens nylig sluttede Venskabspagt med Christus skulde omskabe det gamle Jeg paa een Gang og for altid, samtidig med at dens Forhold til Ham blev omdannet, og se, den er akkurat, som den altid har været. Det er næsten, som om Christus havde narret den med Løfter, som han ikke kan eller ikke vil opfylde. Selv i slige Sager, hvor Sjælen allermest troede paa Ham, i Forhold, hvor det skulde synes saa sikkert, at Han er almægtig, ser det ud til, at Han ikke er mere for Sjælen, end Han var, før dette indelrige Venskab med Ham blev sluttet.

Dette Stadium er uendelig farligere end det første. Thi medens det er forholdsvis let at skelne mellem Christus og, lad os sige, Kirkemusik, er det ikke nær saa let at skelne mellem Christus og Naaden; rettere sagt mellem Christus og de Forestillinger, som vi selv havde gjort os om, hvorledes Hans Naade burde være, og hvad den skulde kunne udrette.

For det første er der Fare for, at man lidt efter lidt skal miste sit Tag i Religionen, og hvis en saadan Periode af Modløshed varer længe — at man skal vende sig mod sin tavse Ven, som ikke vil svare, med bitre Bebrejdelser: »Jeg stolede paa dig og troede paa dig, jeg troede, at jeg omsider havde fundet en Ven, og nu har du svigtet mig, du som alle andre!« I en Storm af Skuffelser og Forbitrelse gaar en saadan Sjæl ofte over til en eller anden Religion — en eller anden moderne Kæphest, som lover

at føre til store og følelige Resultater i aandelige Ting — eller den gaar tilbage til den samme Tilstand, som den befandt sig i, før den i det hele taget kendte Christus. (Blot maa vi huske paa, at en Sjæl, som engang har kendt Christus, aldrig kan blive akkurat lig en, som aldrig har kendt ham.) Og saa er der endda en Sjælstilstand, som er uhyggeligere og mere unaturlig end alle andre — en kynisk og »desillusioneret« Kristens Sjælstilstand. »Ja«, fortæller han en eller anden brændende Sjæl, »saadan som du har været, saadan har jeg ogsaa været engang, og du skal ogsaa nok lære at skønne, at Eventyret ikke er Sandhed. Jeg har ogsaa engang troet, da jeg var ung og brændende, at jeg havde fundet Hemmeligheden. . . Men du bliver nok nøgtern engang. Du bliver almindelig og hverdagsagtig som jeg. Ja — det er saa mystisk alt sammen. Naar alt kommer til alt, er Erfaring maaske den eneste Sandhed, som er værd at eje«.

Men hvis alt gaar godt, hvis Sjælen er stærk nok til stadig at holde fast ved det, den nu blot synes at mindes; hvis den stoler paa, at en Indvielse saa vidunderlig skøn, som den har oplevet, i det lange Løb ikke kan føre til lutter Kulde, Kynisme og Tombhed, hvis den bare fra Dybet kan klage — og det er bedre at knæle evindeligt ved Graven, hvor Jesus blev begravet, end at vende tilbage igen og vandre Verdens Veje — da lærer den i alle Tilfælde eet, naar Jesus igen opstaar (og det gør Han altid). Den lærer, at den ikke kan eje Ham paa den gamle Maade, thi Han er endda ikke opfaret til sin Fader, kort og godt, den lærer, at Religionens Maal er, at Sjælen skal tjene Gud, ikke at Gud skal tjene Sjælen.

(Af Rob. Hugh Benson: Christi Venskab.)

Efesusmødet om Maria.

(Sluttet.)

Resultatet af Begivenhedernes Gang var, at flere Præster opsigde Fællesskabet med deres Patriark og prædikede imod ham. Det jævne Folk raabte: »Vi har en Kejser, men ingen Biskop.« Naar Nestorius vilde tale offentligt, kunde

det ske, at de ophidsede afbrød ham. Han skældte dem da ud og kaldte dem »Uslinger«, sendte Bud efter Politiet, lod dem piske og indespærre, navnlig nogle Munke, som i et Klageskrift havde henvendt sig til Kejseren. Man skulde tro, at denne Uro og Forvirring var uværdig nok. Men der skulde komme mere endnu af den Slags i det følgende Aar 429. Paa Marias Bebudelses Dag havde Nestorius indbudt en anden Biskop til at holde Festprædikenen. Denne kom og forklarede med Skriftens Ord paa en fin Maade Marias Hædersnavn: »Guds Moder«. Straks derefter improviserede Patriarken en Prædiken, der gik ham imod, og gjorde derved ondt værre. Bølgerne gik højt, Byens Mure kunde ikke standse dem længere, og Forvirringen bredte sig til Provinserne. Navnlig saa Cyrillus, der var Patriark i Ægypten, sig nødt til i to Skrivelser at berolige de ham betroede Kristne. Uden at nævne noget Navn erklærede han klart og bestemt: Guddommen som saadan kan ganske vist ikke være født af Jomfru Maria, — det er indlysende — men »Ordet«, d. v. s. Guds Søn har antaget den menneskelige Natur i hende og af hende; derfor kaldes hun med Rette Guds Moder. Naturligvis fik Nestorius Nys om, hvad der var sket i Afrika, blev meget vred og brugte hvasse Ord om Cyrillus. Han skrev ogsaa et Brev til ham, hvori han hævdede, at det baade var Hedenskab og Kæteri at sige: Gud er født, Gud har lidt, Gud er død for os!

Nu var det klart, at Spørgsmaalet maatte forelægges for og afgøres af den højeste Myndighed i Kirken. Begge Parter, Nestorius først, derpaa ogsaa Cyrillus, skrev en Indberetning til Pave Cælestinus i Rom. Men medens Sagen gik sin lovmæssige Gang, ansaa Nestorius det for klogest at faa Kejseren til at sammenkalde Biskopperne til et almindeligt Kirkemøde i Efesus. Paven gav sit Minde dertil, og saa kom den berømte 22. Juni 431. Forhandlingerne førtes i Byens store Gudsmoders Kirke og varede fra tidlig om Morgenen til ud paa Natten. Imedens ventede Befolkningen udenfor med den største Spænding paa Udfaldet. Endelig blev det bekendtgjort, at de 198 tilstedeværende Biskopper havde afsat Nestorius og udelukket ham fra den gejstlige Stand. Afgørelsen af Trosspørgsmaalet, der havde optaget alles Sind saa stærkt, lød med Cyrillus's Ord saa-

ledes: »Hvis nogen nægter, at Emmanuel i Sandhed er Gud og den hellige Jomfru derfor Guds Moder, hun, der jo efter Kødets har født Guds Ord, som er blevet Kød, — han være udelukket af Kirken.« Da blev Mængden grebet af jublende Begejstring. Den lykønskede og lovpriste Biskopperne og fulgte dem hjem med Fakler og Røgelseskar. Byen blev illumineret som Udtryk for Glæden over, at Maria, den fremfor alle andre Kvinder af Herren velsignede, havde faaet Oprejsning og samtidig var blevet et Værn for den Troslære, at hendes Søn er Gud og Menneſke tillige. Thi netop herfor er Titlen »Guds Moder« det korte og rammende Udtryk.

Det var vore Forfædres Glæde dengang. Men vi, der fejrer 1500 Aars Mindet, vi har endnu en anden. Vi véd nemlig, hvad der er sket i Mellemtiden. Saa snart den dogmatiske Afgørelse om Gudsmoðerværdigheden var faldet, begyndte Maria at træde frem i Kirkens Lære og Kultus som »det store Tegn, der blev set i Himlen: en Kvinde iklædt Solen og med Maanen under sine Fødder og en Krans af tolv Stjerner paa sit Hoved«. Den ene Fest til hendes Ære efter den anden opstod i Tidens Løb. Højtiderne medførte, at Marias Fortrin blev skildret i de mange Prædikener om hende, som endnu er bevaret. Navnlig den østerlandske Kirke skabte en righoldig Litteratur om den saligste Jomfru. Der var Liv og frodig Vækst i Øst og Vest, og Udviklingen bar tydelig hen mod et bestemt Punkt i Kirkehistorien, nemlig mod den 8. Dec. 1854, da Pius IX højtideligt forkyndte Kirkens Tro paa, at Maria af den helligste Trefoldighed for sin Moðerværdigheds Skyld i Kraft af Christi Blod var blevet fritaget for Arvesyndens Besmittelse, og da den samme Pave i sin Dogmatisationsbulle ved at belyse dette ene Privilegium tegnede den saligste Jomfrus straalende Billede, saaledes som det staar i hele Kirkens Bevidsthed, i alle Aarhundreders Tro og i alle Christus elskende Hjerters Kærlighed. F. K.

Kirke og Fascisme.

Den nuværende Situation. »Katholsk Aktion.«

Den fascistiske Regerings Magtforholdsregler mod de at Konkordatet beskyttede katholske Ungdomsforeninger vedvarer til Stadighed. De katholske Ungdomsorganisationer ligger underst; deres Kontorer er lukkede, deres Papirer, Kasser og Foreningsmateriel beslaglagt.

Den rent materielle Skade bliver fra velunderrettet Side anslaaet til flere Millioner Kroner. Imidlertid er dette intet imod den moralske og aandelige Skade, som vil blive en uafvendelig Følge af de nuværende Tilstandes Vedvaren.

»Azione Cattolica«s Arbejdsfelt strækker sig saavel over indre religiøs Dannelse som til Udbredelse af katholsk Livsopfattelse og Livsførelse. Paa det sociale Omraade har man paa Grund af de fascistiske Monopoler kun kunnet bevæge sig inden for et meget begrænset Omraade. I 1927 bragte man et stort Offer, idet de blomstrende Sportsforeninger maatte vige for det fascistiske Monopol.

Trods denne Begrænsning til det rent religiøse Omraade blev der — efter den raa Presse- og Gadepropaganda — den 30. Maj paa Foranledning af Regeringen af Politiet iværksat en Ophævelse af »Azione Cattolica«, en Forholdsregel, der gik aabenlyst imod Konkordatet. Desuden undlod man fuldstændig at meddele Vatikanet det skete.

Denne uretfærdige og hensynsløse Optræden mod Kirken hilstes naturligtvis med Glæde af de antiklerikale Elementer og Frimurerne, der føler sig rigtig hjemme inden for det fascistiske Partis Rammer — endnu for et Par Dage siden bemærkede et Frimurer-Organ, at man endnu egentlig aldrig havde hørt, at nogen paa Grund af, at de tilhørte en Frimurerloge, var blevet udelukket af Partiet — men Aarsagerne maa uden Tvivl anses som værende af politisk Natur.

Den første Grund er Frygten for det tidligere »Folkeparti«. — En anden helt igennem politisk Grund er den Fornødenhed, at Fascismen som revolutionært Regime af og til mener paa en eller anden Maade at maatte træde frem. Roligt Liv skader dens Trivsel, udsletter dens Grænser. Derfor er der til visse Tider foreskrevet en Slags »Magtkur«, for at Ven og Fjende stadig kan vide, at der endnu hersker Revolution.

Den vigtigste Grund ligger dog vist deri, at Fascismens Stilling beror paa dens »Absolutisme«. »Alt ved Staten, intet uden Staten,« er dens Valgsprog, og Staten er her

det samme som Partiet. Fascismens revolutionære Stilling beror derpaa, at enhver Overenskomst med andre er udelukket; alt skal komme fra den alene; tillige mener den ogsaa at kunne yde alt. Denne Monopolisme gør heller ikke Holdt over for Kirken. Og skønt man maa tilsløre Theorien i Praksis, blæser Vinden dog af og til Sløret til Side, og Statsuhyet, der vil opluge den katolske Religion med samt Ritual og Hierarki, kommer da til Syne. — Religionen, der opretholder Folkelivet og laaner Staten sine Vielser, er Fascismen meget kærkommen. Men over for et Rige, »der ikke er af denne Verden«, kan den kun være mistroisk. — Denne Mistro, som tillige indeholder en Slags Had og Begærlighed, har med de andre nævnte Grunde inspireret til Fremrykningen mod »Azione Cattolica's Ungdomsforeninger.

Hvad angaar de diplomatiske Forhandlinger, som har taget deres Begyndelse samtidig med Overrækkelsen af Svar-Noten fra den italienske Gesandt til Kardinal-Statssekretær Pacelli, saa er Atmosfæren — som det synes — ikke særlig gunstig. Endnu for et Par Dage siden gik der i Rom Rygter om, at man fra fascistisk Side havde tvunget forskellige Medlemmer af katolske Foreninger enten ved moralsk Tvang eller endog med Magt — og i andre Tilfælde med Trusler om Tab af Stillinger — til at underskrive Dokumenter angaaende foregivne politiske Indstillinger, Virksomheder eller Propaganda inden for »Azione Cattolica«. Disse Dokumenter vil sandsynligvis finde Anvendelse som »Bevismateriale«.

Det er endnu for tidligt at tage Stilling til Resultatet af Forhandlingerne. Fremdeles staar kun dette fast, at Kirken under ingen Omstændigheder kan opgive »Azione Cattolica«, som jo er Lægfolks Medarbejde i Apostolatet; i saa Fald vilde Kirken fornægte sig selv. »Azione Cattolica« vil leve videre, om det saa end skulde være i Katakomberne.

Af Tingenes nuværende Tilstand kan man dog slutte, at en fredelig Løsning — hvis en saadan kommer i Stand — vil knytte »Azione Cattolica« endnu nærmere til det kirkelige Hierarki end tilforn. Nødforholdsreglerne af 30. Maj, som stillede »Azione Cattolica's Ledelse direkte under Biskopperne, maa altsaa blive vedvarende i denne eller i en anden Form. De hidtidige aandelige Raadgivere vil nu i Stedet for de tidligere Læg-Formænd lede den katolske Aktion i direkte Afhængighed af Biskopperne.

Ved en saadan Ordning vil den centrale Ledelse af Ungdomsforeningerne dog blive et vanskeligt Problem. Spørgsmaalet er nemlig, om de som hidtil kan have deres øverste Ledelse i Vatikanet, eller om der skal fremskaffes en

øverste Ledelse for hele Italien i en en eller anden Form. Ved Siden af dette vigtigste Spørgsmaal om den frie Organisation betragter man alle andre Spørgsmaal som værende af mindre Betydning.

Skønt man — i Bevidstheden om sin Ret — nærer Tiltro til en levedygtig Løsning af Spørgsmaalet, hersker der dog i kirkelige Kredse en pinlig Forstemthed. Den Uret, der er sket, vil man sikkert føle længe. J. B.

Christi Legemsfest Procession i Haderslev.

Endelig engang fik Pastor Wolff rigtig Glæde af sin store Christi Legemsfestprocession. Ja, man skal bare blive ved og blive ved, saa vinder man til sidst Sejrr. Det var virkelig noget af et Sejrs- og Triumftog, der drog igennem Haderslevs Gader; vi strejfede Hjørnet af Dømkirken og gik paa langs igennem den Gade med det snurrige Navn »Naffet«. Der var Orden i Geledderne og Processionen kom ikke denne Gang, som tidligere, til at ligne en Rosenkrans, der er gaaet i Stykker; den var endogsaa ret anselig at betragte, og der var mange, der saa paa den, og nogle der fulgte med hele Vejen; jeg kunde mærke, at Folk efterhaanden havde vænnet sig til denne Foreteelse som til en aarlig tilbagevendende Begivenhed.

Solen straaledede og glimtede muntert i Pailletterne paa de polske Pigers Nationaldragter; den genfandt vist i det hele taget ikke saa lidt af sit eget Væsen i de mange lyse og brogede Farver i Deltagernes Dragter. Hornorkestret klarede sig rigtig hæderligt; det blev hjulpet af Motorcyklerne, der virkede som Pauker, kun ikke rigtig i Takt. Sangen bølgede ganske festligt; det var »Højtidsdag i Christi Kirke«, der maatte holde for flere Gange.

Jeg var nysgerrig efter at vide, hvor mange der var med i Processionen og bad en ung Herre, der fulgte med, om at tælle. Forfra og bagfra gav det hver Gang 285. Af disse var 30 fra Odense, 30 fra Aabenraa, 4 fra Assens og ca. 50 fra Kolding. Af Præster var kommet Pastor Erkens fra Aabenraa, Pastor van Rijckevorsel fra Assens, Pastor Cornelissen og undertegnede fra Kolding, Pastor Brinckmann fra Dalum og to Franciskanerpatere fra Kiel, den ene endda i sin rigtige Munkekutte; det var helt velgørende at se. Det var ikke som første Gang, da Pastor Wolff selv var syg, og han ingen kunde faa til at vove sig ud med Processionen.

Om Eftermiddagen skulde der være Knud Lavards Fest i Ulvsløst. Den begyndte 2¹/₂ Time for sent. Jeg selv fik af Pastor Wolff 15 Minutter til at lade Helgenen fremstaa levende for Tilhørerne. Jeg maatte skynde mig forfærdelig med at lade Magnus slaa ham ihjel. Franciskanerguardianen holdt en smuk Tale paa Tysk, mens der blev sunget og danset lige ved Siden af; naa, men Stedet hed jo ogsaa »Ulvsløst«, og det er altid paa en Maade ens egen Fejl, naar man lader sig forstyrre; det gjorde Franciskaneren nu aldeles ikke.

Saa spillede de unge Polakker fra Odense Komædie. Det blev snart afbrudt for at fortsættes senere paa Aftenen, naar Fodermestervirksomheden rundt paa Gaardene var endt. Jeg fik desværre kun Begyndelsen at se; de spillede godt; der var navnlig en ung Pige, som var baade sikker og talentfuld og sang godt.

Ja, Dagens Begyndelse fik jeg heller ikke at se; det var Levitmesse, noget der ikke forekommer saa hyppigt paa disse Kanter af Landet.

Bødkermeister Schultz fortalte mig, at han var kommet forbi et Par Damer, der sad paa en Bænk, og saa havde han hørt den ene sige til den anden: »Katholikerne har haft stor Begravelse i Dag.« — Hml J. Olrik.

St. Knuds Helligdomme i Haraldsted.

(Fortsat.)

Af hidtil ukendte Grunde rev man — senest omkring Midten af det 16. Aarhundrede — den øverste Halvdel af Taarnet ned, hvorved Indskriften oppe paa Muren forstyrredes, idet en Del af dens Kvadre anbragtes helt andre Steder. Saaledes sluttede J. B. Løffler sig til denne Ombygning bl. a. ved den Maade, hvorpaa en af disse Kvadre med Ordet »homo« er muret ind paa Vestsiden ved Skellet mellem Murens gamle og nye Parti.

Ved denne Ombygning fik Taarnet en udvendig Vindeltrappe op til 1. Stokværk paa Sydsiden, og der opførtes en Stræbepille tæt ved sydvestre Hjørne. Denne gaar saa højt til Vejrs, at nogle af Indskriftens Kvadre dækkes, og andre er paa en planløs Maade murede ind i Pille, Trappehus og Vestmur eller ganske skjulte, saa Bogstavernes og Ordernes Orden hist og her er blevet afbrudt.

Naar man ser hen til den Iver, hvormed Kirken smykkedes i de første Aartier af det 16. Aarhundrede, maa man næsten antage, at Taarnets Ombygning er foregaaet noget senere.

Indskriftens Ordlyd menes at være:

dns : ihesus : christus : alpha : et : o(mega) : deus :
et : homo : (mar)ia : iohannes : sanctus : petrus : her-
luf : sk''ve : frue : ølgar : dns : erich : laurentii : iep
: and(reæ) : matis : tote : anno : dm : m : cd : lxx : octavo.

Herren : Jesus : Christus : Alfa : og : Omega : Gud :
og : Menneske : Maria : Johannes : Hellige : Petrus : Her-
luf : Skave : Frue : Øllegaard : Herre : Erik : Lausen :
Jep : Andersen : Mathias : Tote : i : Herrens : Aar : 1478.

Løffler gjorde i sin Tid opmærksom paa, at samme Form genfindes i Indskrifter paa flere Kirkeklokker fra ca. 1500.*)

I Middelalderen hang der i Regelen en lille Tavle i Koret, som fortalte om Kirkens Konsekration, dens Navnehelgen og Mindedage. Har her været en, er den forlængst forsvundet, og intet Aktslykke har bevaret Kirkens Navn. Det kan ikke siges, om et af Indskriftens Helgennavne var Kirkens; for Benediktinerne havde det været naturligt at kalde den »Vor Frue«.

Efter Johannes og Petrus følger Bygherren og hans Hustru.

Skaverne var knyttet til Ringstedegnen, der var deres Hjemstavn, idet de sad paa Eskildstrup i Sneslev Sogn, hvorfra de efter Døden førtes til Familiegraven i Abbediets Kirke i Ringsted. Det er saaledes ikke en Tilfældighed, at det var Herren paa Eskildstrup, der rejste Taarn ved Haraldsted Valfartskirke. — Ogsaa paa anden Maade lagde han sit kirkelige Sindelag for Dagen. Frøstrup Kirke havde stillet noget af sit Gods under hans Værn og Værge, og i 1495 stiftede han Sjælemesser i sin Broders, Roskildebispens Domkirke for sine Forældre og Børn, for sin Hustru og sig selv og sin Broder, Erik. — Hans Hustru, Øllegaard Hemmingsdatter, var en Valkendorf og hørte saaledes til den berømmelige Slægt fra Glorup. Blandt hendes samtidige Slægtninge var den Jomfru Wendela Valkendorf, som var Birgittinerindernes Abbedisse i Maribo.

Takket være Indskriften kan Navnet paa Sognepræsten i Haraldsted i 1478, Hr. Erik Larsen, sættes paa den katolske Del af Kirkens Series pastorum.

Sluttelig nævner Indskriften Kirkens to Værger. —

Rækkefølgen, hvori Sakristi, Kor og Vaabenhus er bygget, kan ikke bestemmes. Kun maa Sakristiet anses for ældre end Koret, der senest maa have staaet færdigt 1514.

Sakristiet har da oprindelig haft kvadratisk Grundplan

*) I 1514 fik Nabokirken i Allindemagle en lignende Indskrift paa sin nye Kormur. A. blev først Anneks til Haraldsted i Hans Jacobsens Embedstid, ca. 1610—1640.

med en Krydshvælvning; det har Vindu mod Vest, Nord og Øst samt Dør ind til Koret og er opført af Munkesten i Munkeforbandt med 5 spidsbuede, hvidtede Blendinger i den kamtakkede Gavl mod Nord. —

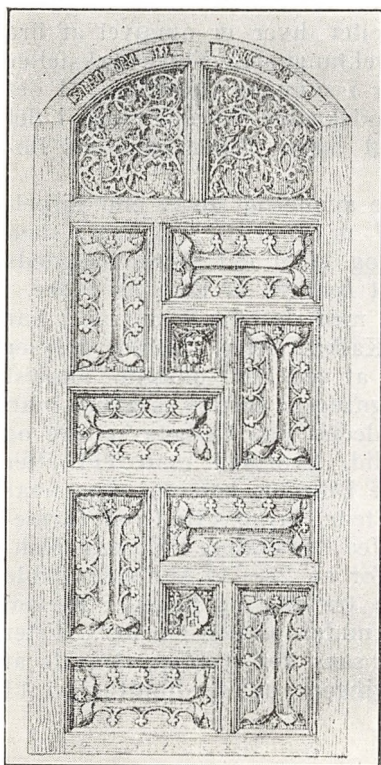
Foran den gamle Syddør er Vaabenhuset opført af Munkesten. Den rundbuede Yderdør i den kamtakkede Sydgavl sidder i en spidsbuet, hvidtet Blending, hvorover Muren er prydet med et Savsnitsskifte. Det indre har fladt Loft. —

Da det gamle Kor var nedrevel, opførtes det nye i hele Skibets Bredde i en Længde af to Hvælvingsfag af Munkesten i Munkeforbandt, afsluttet mod Øst af en flad, kamtakked Gavl, smykket med hvidtede Blendinger. — Særlig denne sidste Udvidelse ændrede ganske Kirkens ydre og indre Udseende.

I ældre Tid søgte man at forklare disse nye Korbygninger som Udslag af den om sig gribende liturgiske Pragtudfoldelse — i Haraldsted har Sognepræsten jo nok ved mange Lejligheder, takket være Pilegrimmene, haft Hjælp af flere Præster ved den hellige Tjeneste, men det var det jo ellers i Almindelighed ikke beskikket en Landsbypræst at raade over. Den nyere Forskning mener dog — og sikkert med mere Ret — at Korudvidelserne skyldtes Modens stedse højere og bredere Altertavler, som krævede større Plads.

Inden man fra Vaabenhuset træder ind i Kirkens Skib, giver allerede Dørens ypperlige Arbejde et godt Begreb om denne Valfartskirkens Udsmykning. Døren vidner højt om Kærlighedens Opfindsomhed; det gælder baade Planens Originalitet i Tegningen og alle Enkelthederne i den rent haandværksmæssige Udførelse.

Døren og en Del af Korets Træskærerarbejde sy-

Lage Urne-Døren mellem Vaabenhus og Skib i Haraldsted Kirke. (Nm.)

nes at være præget af samme Mesters Haand, som har formet Lage Urnes Liturgstol i Roskilde Domkirke, og menes udgaaet fra et Snedkerværksted i Køgeegn.

Foroven afsluttes Døren af et fladbuet Ramstykke, paa hvis forgyldte Grund der er skaaret med Minuskler: ano dni m ccccc xx v, der altsaa fortæller, at Døren stammer fra 1525.

Under det fladbuede Overramstykke er den øverste Fylding ved et Midterramstykke delt i to Felter, udfyldt med gennembrudt Arbejde, hvis Ranker bærer Blade.*) Ved Rankernes Fodpunkter nede ved Midterramstykket sidder til venstre Madonna med Barnet og til højre en nøgen, skægget Mand, som støtter Hovedet paa Armen og Albuen paa Knæet. Midt i Løvværket til venstre ses Roskildekirkens Vaaben med de korslagte Nøgler og Tiaraen og til højre Lage Urnes Vaaben med Ørnekløen. I Løvværket ses en Fugl, og ved Bispevaabnet kravler en Vildmand med en Bøsse i Haanden.

De to nederste Fyldinger er vel Dørens mest originale Parti, hvor to smaa Midterfelter hver er omgivet af fire dels liggende dels staaende rektangulære Foldeværksfelter med to Hulfolder, som ender i svungne Rulleflige. I det øverste Midterfelt er en fint udskaaret Veronikadug, i det nederste et Skjold, der muligt bærer Billedskærerens Bmærke. —

Sognekirkens Skib er ikke synderlig større end Kapellets i Harrested Ore: 15×7 m mod $13 \times 5,6$ m; men Sognekirkens nye Kor har dog givet det sidste Slægtleds Pilegrimme et mere storladent Indtryk af Kirkens Indre.

Alle Kirkerummets Flader med de seks Hvælvinger har uden Tvivl været dækket af Kalkmalerier. Løffler oplyser i sin Herredsbeskrivelse,**) at ved den omtalte »højest uheldige Istandsættelse af Bygningens Indre« skrabede man nogle Kalkmalerier bort, saaledes paa Skibets søndre og vestre Væg. — Trods den Flid, hvormed man Tid efter anden har søgt at fjerne disse Billeder, kan der dog, naar de fornødne Betingelser er til Stede, bringes Bud ved Varmeledningsevne eller Straaling: Ved Optænding i Kirkens Kakkellovne en taaget Vinterdag for en 25—30 Aar siden vilde hverken Ovne eller Skorstene trække, og Røgen i Kirken blev saa frygtelig, at ingen kunde opholde sig der. Efter at Røgen havde fortaget sig, saas der tydelige Omrids af Kalkmalerier paa Taarnhvælvingen, og de holdt sig i 14 Dage. —

*) Billedet er taget fra: Tegninger af ældre nordisk Arkitektur 1. S. 2. R. Pl. 2. Det gengiver ikke alle Enkelthederne i de øverste Felter.

***) i Nationalmusæets Arkiv.

Vendte man sig mod Koret, mødte Blikket Triumfkrucifikset eller »Lægmandskrucifikset«, som det ogsaa er blevet kaldt, og som i Følge en gammel kirkelig Bestemmelse skulde findes ophængt i enhver Kirke, helst mellem Højalteret og Menigheden, og som i Haraldsted først flyttedes i 1824 til sin nuværende Plads paa Skibets Nordvæg.

(Fortsættes.)

Sent, men ikke for sent.

Foran min Præstebolig gaar en gammel Mand frem og tilbage. Han ser frygtsoomt paa Kirken og paa mit Hus. Hvad mon han vil? Endelig ringer det. Han har sværet ved at finde Ord. »Hr. Pastor, endelig har jeg taget Mod til mig til at komme til Dem. Jeg har længe ikke kunnet finde Fred; flere Gange har jeg allerede været ved Deres Hus, men har ikke vovet mig ind; men nu skulde det være. Det er længe siden, jeg har været i nogen Kirke, og siden, jeg overhovedet vilde vide noget af Religion. Men jeg har ingen Fred haft.«

Jeg kom med nogle opmuntrende Spørgsmaal, og nu begyndte den stakkels Mand at udøse sit Hjerte. »Jeg tog tidligt bort fra mit Hjem; alle mulige Steder har jeg været, og jeg mistede snart min Tro; men den Bønnebog, som min Sognepræst gav mig ved min første hellige Kommunion, har jeg altid haft hos mig — og her er den! Mange Aar igennem saa jeg aldrig i den; men i den senere Tid har jeg stadig maattet kaste et Blik i den, og i de sidste Maaneder har den ikke ladet mig i Ro. Dér fandt jeg alle de smukkeste Bønner, jeg bad som Barn, og da blev mit Hjerte rørt. I Dag sagde jeg til mig selv: Nu maa det dog endelig igen blive, som da jeg var Barn. Jeg vil igen blive en ordentlig Katholik!«

Det varede ikke længe, saa var Vanskelighederne overvundet. Han er atter kommen paa den rette Vej og har genvundet sin Sjælefred. Ja, Præstens Bønnebog! Den har gjort Vidundere! I mange Aar har den gode Præst hvilet i den kolde Jord; men hans Ord lever stadigt, og den Bønnebog, som han, maaske uden at tænke videre derved, gav til den lille Dreng, blev en tro Rejses ledsager for en Sjæl, der for vild.

Ved A. M. O.

Jubilæumsfesten i Ringsted og Harrested.

Billedhugger Windfeldt-Schmidt med Korset i Spidsen (vor Korsbærer-Veteran), Bannere og Faner, som blafrer i Vinden, Præster i Rochet og Stola, og mange flere Pilegrimme end sædvanlig; saaledes stævner Valfartstoget ud ad den for mange saa kendte Pilegrimsvej, forbi Vejkorset og Statuerne, den viede Vej, den hellige Vej. Det kniber med at faa Orden i Rækkerne, det er drøjt for Forbederne at faa Stemmen til at slaa til — Vinden blæser Ordene bort — men alt dette opvejes ved Bevidstheden om, at der denne Gang er mange nye Pilegrimme foruden de gamle Kernetropper. (Og kan man ikke have grundet Haab om, at en Del af de nye har faaet Smag for denne Pilegrimstærd og kommer igen de følgende Aar trods Anstrengelserne, nej, snarere paa Grund af Anstrengelserne?)

Ved Ruinen i Harrested indtræffer Hans Excellence Biskoppen, ledsaget af vor høje Gæst, Ærkebiskop Felice Guerra fra Verissa, samt Sognepræst v. Kettenburg, der assisterer Biskop Brems under Messen. Denne holdes ved et Alter, der er rejst paa en Estrade i Ruinen og hejnet af et Telt. Langs Ruinen er rejst Dannebrogflag. Pilegrimmene er samlede paa Marken foran de gamle Murrester. Da Messen begynder, er henved 450 Personer til Stede.

Under Messen synges danske Salmer. Credo bliver dog ogsaa afsunget. Det er svært at faa Sangen til at klinge i fri Luft, men under Credo bliver Sangen mere ensartet og kraftig.

Efter Messen bestiger Biskop Brems Talerstolen og holder Dagens Festprædiken.

»Stedet, vi staar paa, er helligt; thi det har drukket en Martyrs Blod. Vi er kommet sammen her for at ære en Helgen, der midt i Lidenskabernes Storme stod fast ved Troens Kraft. Vi er kommet for at lære af hans store Eksempel. Hvorfor vilde Magnus rydde ham af Vejen? Af Ærgerrighed. Hvorfor begav Knud Lavard sig saa frejdigt ud til det farlige Møde? Af Næstekærlighed. Vi skal lære af ham: at lade Kærligheden sejre over al Lidenskab.

Vor Tid mangler den sande Kærlighed, den, der er en Modsætning til Egoismen. Thi sand Kærlighed bunder i Offervilje. Det er denne sande, uegennyttige Kærlighed, som skal frelse Verden for Revolutionen, som truer paa Grund af den store Utilfredshed. Ve den, der ikke er stærk, naar de store Fristelser kommer!

Vi er kommet for at ære den Helgen, der netop i ofervillig Kærlighed har givet os et saa stort Eksempel. Men

det er ikke nok, at vi beder. Vi maa handle, vi maa lade os besjæle af et uforfærdet Mod i Opofrelsen. — Kunde man blot samle alle Danmarks Katholiker paa dette Sted og lade dem gennemtrænge af Knud Lavards Aand. Vi maa i Dag tage en Beslutning om at forblive urokkeligt trofaste imod Troen og Kirken.»

Efter Højtideligheden rekreerer man sig, indtil Turistbilerne bringer Deltagerne tilbage til Ringsted. Ved 3-Tiden blev Kransen nedlagt paa Knud Lavards Grav i St. Bendts Kirke som en Hilsen fra alle Danmarks Katholiker. Bi-

St. Knuds Kirke i Ringsted, som i øvrigt for nylig er blevet restaureret og forsynet med Statuer af Hertug Knud og St. Ansgar.

skoppen mindedes endnu en Gang Helgenens store Eksempel, og Forsamlingen sang »Store Gud, vi love dig«. Det var en Glæde al lade denne storslaeede Salme bruse igennem det skønne Rum, som vi føler os saa stærkt knyttet til.

Lidt senere befandt man sig paa den store Græsslette bag Anlægget, hvor Hr. H. Kiærulff var den første Taler.

»I det katholske Udland forener Naturen sig med de bedende Skarer; dér er det en Selvfølge, at man drager paa Valfart. Herhjemme er det ikke blevet det endnu. Selv de umælende Dyr, som dog ellers er saa blaserte nutildags, undrer sig, naar de ser en katholsk Valfartsskare drage syngende og bedende ud ad Vejene. Hundene gør, og Køerne glør.

Hvornaar skal den Tid komme, da katholsk Sæd og Skik bliver Selvfølge i Danmark? — Catholicismen er en Ægtemand, der vender hjem for at tage sit eget i Besiddelse. Men hans Hustru tøver end med Svaret. — Kan Danmarks Kirke atter rejse sig? Vi maa lære af Fortiden, om vi skal medvirke til, at det sker. Knud Lavard skal være vort Eksempel.

Knud Lavard var saare ungdommelig, nærmest en Dreng. Med ham kom Ridderskabet til Danmark. Det var et Middel til Indførelse af Civilisationen. Foruden Knud Lavards Klogskab og Evne til at skabe Orden prægedes hans Liv i høj Grad af hans Kristendom. Men man kunde ikke se paa ham, hvor megen Kraft der laa bag hans Bekendelse. I Døden blev alting klart. Han vidste godt forud, hvad han havde at frygte i Harrested. Derfor kaldes han med Rette Martyr. Han vidste at leve i Renhed og dø i Mod. Han staar for os smilende og hjertevindende. Derfor er han en Nøgle til det danske Hjerte. Hans Forbillede skal hjælpe med til at bygge op.

Vi maa komme til Danmark med Knud Lavards unge Sind. Overalt hvor Kirken genvinder Lande, sker det med ung Kraft og under ungdommelig Fremfærd. Vore unge Sind maa gerne binde an med umulige Opgaver som f. Eks. den »Ungdommens Kirke«, der har faaet alle kloge Hoveder fra Skagen til Gedser til at rokke tvivlende i Takt.

Der er god Grund til at anlægge Ridderlighed overfor Idealerne; Respekt for den menneskelige Person, som Respekt for Livet i det hele taget. Vi skal alle være beredte til Martyriet, som Knud Lavard var beredt.

Vi drømmer om og haaber paa en Tid, da den katholske Valfart smelter sammen med dansk Natur, uden at nogen Hund finder Grund til at gø, og medens Koen gummende ser til uden Undren.«

Det var denne Gang, som ofte før, en Nydelse at lytte til Hr. Kiærulffs friske og stærke Tale.

Efter en Sang stod Professor Johannes Jørgensen paa Talerstolen. (Professoren er kommet til Danmark udelukkende for at deltage i denne Fest.)

»Man taler tidt advarende om den tyske Pathos, men jeg vilde ønske, at vi kendte mere til Pathos herhjemme. Knud Lavard er os et Forbillede ikke blot i Henseende til Ethos (moralsk Livsførelse), men ogsaa ved sin Pathos. Man er ikke længere herhjemme i Forbindelse med det Sindelag, som Knud Lavard bragte med sig hjem fra den store Verden. Thi Hertug Knud var Europæer. — Efter Reformationen bliver Verdenshistorien kedelig, thi da er Europa ikke længere et Hele som i Catholicismens Stor-

hedstid. — Vi Katholiker føler os som Europæere — uden at være mindre danske for det.

Knud Lavard er et Forbillede paa det Lægmandsapostolat, som kaldes Katholsk Aktion. Han har saa meget at lære os i den Henseende.«

Kl. 7 samledes man om Kaffebordene i en stor og festligt smykket Sal. Hofjægermester Garth-Grüner talte for den hellige Fader, — »ham vi maa slutte op om ikke mindst i denne svære Prøvelsens Tid.«

Direktør Møller talte for Kongen. Hr. Nystrøm for Biskoppen. Hr. Stationsforstander Mømberg takkede Pastor Jensen, fordi han i de mange Aar har ledet Valfarterne til Haraldsted. Pastor Jensen bragte til Gengæld en Tak til alle, der havde taget saa godt imod Pilegrimmene i Ringsted: Præster, Søstre, Menighed. Den stedlige Sognepræst, Boerrichter, erklærede, at det var en Glæde og Ære at modtage Valfartens Deltagere. Hr. Windfeldt-Schmidt talte for Dagens Talere. Forpagter Møller holdt en hjertelig Tale for Præsterne, Hr. Stabehl gjorde Reklame for de Feriebørn, som han gerne vilde have anbragt. Og saa var der endnu flere Taler.

Der er ingen Tvivl om, at alle Deltagerne betragtede Dagen som en Begivenhed, der sent bør glemmes.

Jubilæum i Arild (Sverige).

Arilds katolske Kapel i Skaane fejrer i denne Sommer sit Tiaarsjubilæum. Søndag d. 5. Juli holdes højtidelig Højmesse Kl. 11 og Sammenkomst i Hotel Arilds Festsal. Programmet lyder paa et orienterende Foredrag om Arildstraditionen, Tableauer, som illustrerer den gamle Arildslegende, Sang og Musik med Arildsmotiv. Af særlig Interesse bliver det, at man for første Gang vil komme til at se den smukke Arildsvise blive danset under Ledelse af Hr. Knud Pedersen Kannik. Herpaa gaar Deltagerne i Procession til Kapellet, hvor en sakramental Velsignelse afslutter Festen.

Fra København afgaar Tog Kl. 6,16, med hvilket der er god Jernbane- og Omnibusforbindelse til og fra Arild, som Deltagerne forlader Kl. 18,30. Hvad de materielle Fornødenheder angaar, findes i det af Turister stærkt besøgte Arild flere forskellige Hoteller og Kaféer.

»8 Dage paa Højskole« i Trørødhus. (D. K. K. F.)

Der er allerede fra flere Sider rettet Spørgsmaal til os, om der ogsaa i Aar blev holdt Højskole i Trørød, og vi kan heldigvis svare: Ja, der gør. Det unge Hold møder fra 15.—22. August, de ældre fra 24.—31. August. Den første ledes af P. Scherz (C. ss. R.), den anden af Forbundets aandelige Raadgiver P. Sialm (S. J.). De første Dage af hver »Højskole« er der frit Samvær med Ture, Badning o. s. v.; naturligvis Messe hver Morgen i vort dejlige lille Kapel og to Foredrag om Dagen; de sidste 3 Dage lukkede Eksercitier,

Her er altsaa Lejlighed til at forfriske og styrke baade Aand og Legene, her er man i Stand til mellem lutter Trosfæller at leve et helt igennem katholsk Liv; de, der har oplevet det, ved hvor det giver Kræfter og Fornylelse.

Indmeldelse maa ske inden 1. August til Fru Utke Ramsing, Trørødhus, Vedbæk.

En Tak.

Ja, endda en dybt følt Tak for det store uegennyttige Arbejde, Hr. August Diemar har gjort i flere Aar for Nakskovs Børne- og Lærlinge-Hjem. Det var med stor Beklagelse, at vi modtog Efterretningen om, at Hr. August Diemars private Arbejde nu forhindrer ham i at arbejde videre for Hjemmene. Det er et stort Tab. Vor Herre alene kan lønne Dem for Deres store Arbejde, Hr. Diemar, derfor vil Deres Minde ogsaa komme i første Række, naar vi fra Tid til anden frembærer det hellige Messeoffer for vore Velgørere. Vort Haab bliver, at De ikke glemmer Hjemmene. Da nu et saa stort Velgørenhedsarbejde standser, haaber vi, at flere andre gode Hjerter træder til for at erstatte det Tab, Hjemmene lider ved, at Hr. Diemar trækker sig tilbage.

Nakskov, d. 22.-6.-31.

P. Janssen.

Mariahjemmets Stifterinde.

Vi har modtaget følgende:

Jeg har slet ikke opfattet Dr. phil. Axelsens Mindeord om Baronesse Stampe som en Kritik, der sigtede til nogen som helst nedsættende Dom om denne store, helstøbte katholske Skikkelse, hvis Minde vi bevarer i Menigheden med Kærlighed og Ærbødighed, og hvis Arv desværre endnu ingen har kunnet tage op efter hende.

Jeg opfattede derimod en dyb alvorlig Trang til at drage Lære af en stor Personlighed — ikke alene af hendes Styrke, men ogsaa af hendes Svaghed. Med en stærk Villie følger i Reglen Egenraadighed — lad os bruge den stærke Villie som Redskab i Kirkens Tjeneste, men lad os vogte os for Egenraadighed. Denne Advarsel tager jeg først til mig selv, — man behøver ikke at gaa over Bækken efter Vand.

Af en saa »monumental Personlighed«, som Baronesse Rosenørn-Lehn saa rigtig skriver, — kan vi Konvertitter lære navnlig det, der skal efterfølges, men ogsaa det, der ikke skal efterfølges — hendes Værdi mister intet derved. Et stort, skønt Billedhuggerarbejde kan have blotte svage Punkter, naar det ses fra alle Sider, men det store monumentale Ensemble forringes ikke derved. Og Baronesse Stampe vil altid staa for os, der kendte hende, som hugget ud i hvidt, rent, ædelt Marmor. Hendes Minde har intet Skaar lidt, thi Brist findes ved al jordisk Værk, og Lys forhøjes ved, at der ogsaa findes Skygger.

Naar det menneskelige drages frem i Baronesse Stampes Liv, hendes Vanskeligheder, Kampe, Skuffelser i Arbejdet, hvor hele hendes store rige Hjerte vilde ofre alt i Kirkens Tjeneste, — kan Sandhedskærligheden ogsaa drage Aarsagerne frem, og dermed fuldkommengøre Billedet. Sandhed og Lidelse falder sammen: der er overnaturlig Skønhed i begge. Og Grunden til, at disse Aarsager ikke skjules, kan være, at andre gode katolske Arbejdere kan falde i de samme Snarer som Baronesse Stampe, og det er rigtigere at advare, at erkende, at tage Lære, naar det gælder Arbejdet i vor Mission, end at pensle Solskinsfortællinger, blege Pagoder uden Liv og Sjæl, fordi Lidelsens Moment og dens Aarsager er udeladt.

Et Glansbillede kan ikke taale en saadan Behandling, men en »monumental Personlighed« kan netop taale det! og gør dermed Nytte ud over Graven.

Jeg tror, at hvis man ser denne Sag i Fugleperspektiv, i de store Træk, fra de høje Vidder, og ikke trækker det ned i den trange Dal, — saa vil vi komme Baronesse Stampes Aand nærmere. . . . ja ogsaa hendes Ønsker. Thi Baronesse Stampes Sandhedskærlighed var lige saa stor som hendes ranke, faste Villie, og enhver ved, at hendes altopofrende, uegennyttige Arbejde i Kirkens Tjeneste overstraaede al menneskelig Skrøbelighed.

At hendes katolske Liv var en Korsvej, fordi Skuffelser og Sorger mødte hende der, hvor hun mest gav sit Hjerte; — at stærke Kræfter ydmyges dybest, — at glade Forventninger ender med Utak, — at Myndighed knækkes og store bliver smaa, — det har altsammen ført hende op i et højere Plan, hvor hendes Personlighed blev mejslet i Marmor. Baade Lys og Skygge giver et tro Billede af Baronesse Stampe, og hendes Minde er et velsignet Minde, fordi hun fremfor alt var en Kvinde, der gav og ikke tog.

Amy Anker.

Reolen.

Credo, katholsk Tidsskrift, Juni-Nr., indeholder følgende:

Rabboni; Mester min! af A. O. Sund. — Erik Brogren (Fotografi), af E. Wimmerstrøm. — Et Blad af Klosteret Paradisos Historie, af Johannes Jørgensen. — Issa Wafa El-Alami, Beretelse af en Konvertit (Fotografi), af Josef Nakhla, S. J. — Argus, af B. D. Assarsson. — Ved Reformationens Gry i Danmark, af Niels Hansen. — Fra Credos Taarn, af E. Sandquist.

Bornholm. Vi lovede i sidste Nr. et Par Billeder fra det katolske Bornholm. Paa Grund af Pladsmangel har vi imidlertid maattet udskyde dem, men de skal nok komme. Red.

Fra den vide Verden

Inndelingen af det norske Vikariat.

Vi har tidligere meddelt, at det norske Vikariat vil blive inddelt i tre Dele. En nærmere Bestemmelse af denne Inddeling bringer det sidste Nr. af »St. Olav«, nemlig:

1. *Nord-Norges* Kirkedistrikt vil komme til at omfatte Finmarken, Troms og Nordland samt Svalbard. Dette Distrikt bliver overtaget af den hollandske Provins for den hellige Families Præstekongregation.

2. *Central-Norges* Kirkedistrikt kommer til at omfatte Nord-Trøndelag, Trøndelag og Møre. Dette Distrikt bliver overtaget af den tyske Provins af Picpuspatrenes Præstekongregation.

3. Det øvrige Norge kommer til at udgøre *Det Apostoliske Vikariat Oslo*.

Hvornaar den nye Ordning træder i Kraft, foreligger der endnu ikke noget om. Den nuværende Administrator, Pastor *H. Irgens*, fortsætter derfor foreløbig med Ledelsen af de kirkelige Forretninger for hele Norge.

Tilbage til Moralen!

Under dette Feltraab kæmper det officciøse czechoslovakiske Organ »Tschechoslowakische Korrespondenz« i en Artikel for Indførelsen af en bedre Moral i det offentlige

Liv, for en Tilbagevenden til gode moralske Principper. Artiklen fastslaar, at den Arbejdsgiver, som ignorerer de sociale Hensyn, snart vil ruinere det hele. Arbejde maa være forbundet med Ethik og ikke udelukkende med egoistisk Stræben og Vindesyge. Bladet citerer i denne Sammenhæng Frederik II's Ord: »Sørg for, at her igen kommer Religion i Landet!« Tillige paapeger Artiklen, hvorledes en Ethik, som kun er af denne Verden, mere og mere viser sin Afmagt, og hvorledes der kræves en virkelig metafysisk begrundet Moral.

Frå Hovedstad og Provins

Firmelse i Fredericia.

Paa Jesu Hjertes Fest, den 14. Juni, havde Fredericia Menighed den Glæde at se Hs. Excellence Biskoppen i sin Midte, hvor 19 Børn og 9 Voksne af hans Excellences Haand modtog Firmelsens hellige Sakramente. Gud give, at de alle har modtaget den Helligaands Naadefylde, som naar Apostlene »lagde Hænderne paa dem« — de første Kristne — og Gud give, at den Helligaand maa sætte sit Præg paa deres Liv og lyse for dem i Døden.

I. F.

Ungdomsmøde i Esbjerg.

Søndag den 7. Juni afholdtes et godt besøgt Ungdomsmøde, hvortil ogsaa en Del af Menighedens øvrige Medlemmer havde fundet Vej.

Programmet indeholdt denne Gang Koncert samt Foredrag med Lysbilleder. Fru L. de Rogas og d'Hrr. Heiler og Wilhelm Seitzberg havde frivilligt tilbudt deres Assistance, for at Mødet kunde byde paa noget ud over det sædvanlige. Saavel før som efter Foredraget blev der musiceret, og der ydedes den lødigste og bedste Musik, man kan forlange. Pater Ballin, Vejle, som under Sognepræstens Sygdom har vikarieret i Esbjerg, holdt derefter et Foredrag med Lysbilleder om Charles de Foucauld, Opdagelsesrejsende i Marokko og senere Eneboer i Sahara. Foredraget, som interesserede og fængslede Tilhørerne dels paa Grund af Emnet, dels paa Grund af Fremstillingens Varme og Liv, skal dog ikke refereres her. Ved Kaffebordet lagde man forskellige Planer, dels om en

Fællesudflugt pr. Rutebil til Snoghøj (Tidspunktet er senere fastsat til den 2. August), dels om Friluftsfest St. Hansaften. Et Medlem af Menigheden har nemlig velvilligt stillet sin Landejendom i Toftnæs ved Varde til Disposition som Samlingssted, og man enedes om at samles der og afholde St. Hansfest med Afbænding af Blus den 23. ds.

Basar

til Fordel for den nye St. Annæ Kirke.

Den ene nye Kirke indvies efter den anden, til andre bliver Grundstenen lagt, kun Amager maa vente Aar for Aar. Hvor længe endnu? Til gode Menneskers Gavnildhed har gjort det muligt at begynde. I Tillid til, at saadanne gode Mennesker vil tænke paa os, vover vi — efter at der er gaaet to Aar — igen at holde en Basar i Begyndelsen af Oktober Maaned. Der vil sikkert igen være mange Trosfæller fra nær og fjern, der rækker os en hjælpende Haand, for at vi kan komme vort Maal et godt Skridt nærmere.

Præsterne ved St. Annæ Kirke.

A.C. Onsdag d. 2. Juli Kl. 20: Sammenkomst i Krøgers Have, Pileallé 16. Foreningen serverer The paa Maskine.
Adm.

Katholsk Ungdomsværn

afholder **ordinær Generalforsamling** Tirsdag den 30. Juni Kl. 8 Eftermd. i »Vesterhus« Vestervoldgade 115^a.

Adgangs- og stemmeberettigede er kun katolske Medlemmer, der er fyldt 21 Aar.

Dagsorden:

1. Formanden aflægger Beretning.
2. Kassereren aflægger Regnskab.
3. Valg af Medlemmer til Bestyrelsen samt Suppleanter og Revisorer.
4. Eventuelt.

Efter Generalforsamlingen indbydes til Kaffeord.

Danske Kvinders katolske Forbund.

Søndag d. 5. Juli fejrer St. Arilds Kapel ved Helsingborg sit 10 Aars Jubilæum, og vore skaanske Trosfæller har indbudt Forbundet til Festlighederne i den Anledning. Højmessens i Kapellet er Kl. 11. Tog afgaar fra København 6¹⁰ (Exprestog Kl. 7). Man samles ved Færgeren Kl. 8 i Helsingør. Anmeldelse maa ske inden 1. Juli til Fru A. Osterhammel, Espergærde. F. U.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes:

ung Mand ved alt forefaldende Arbejde i en Glarmesterforretning.

Plads søges:

af en velanbefalet ung Mand som Lagerarbejder, eller ved hvad som helst; en Kolonialkommiss i Jylland søger Plads nærmere Kirke.

Ansøgning med ev. anbefalinger sendes sammen med Paategning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13. Kbh. K.

Meddelelse. Ledelsen af K. A. B. kan ikke indlade sig paa unødvendig Korespondance. For at lette Arbejdet med Anvisning af Pladser, anmoder Bureauet særlig de Arbejdsøgende om at melde Bopælflytning (i den Periode man søger) snarest. Ansøgninger, som mangler Paategning af deres Præst, tages ikke i Betragtning.

Søndagsgudstjeneste i Sommermaanederne i Provinsen.

	Stille Messe.	Højmesse.	Andagt.
Aabenraa.....	Kl. -	Kl. 9 ^o / ₄	Kl. 4
Aakirkeby (Jernbanegade).....	» -	» 10	» 6
Aalborg (Kastetvej).....	» 6 og 8	» 10	» 3
Aarhus (Rysegade 26).....	» 7 og 8	» 10	» 7
Assens (Nørregade 3).....	» 8 ¹ / ₂ (Komm.)	» 10	» 7 ¹ / ₄
Dalum Kloster.....	» 6 ¹ / ₂	» -	» 5
Esbjerg (Nørregade).....	» 7	» 10	» 7
Fredericia (Sjællandsgade).....	» 7	» 9 ¹ / ₂	» 2
Haderslev.....	» 7	» 9 ¹ / ₂	» 10 ¹ / ₂
Hadsten (Teknisk Skole) 4. Søndag i Maaneden	Kl. 10		
Helsingør (Nygade 8).....	» 8	» 10	» -
Holbæk (Kastanievej 19).....	» -	» 9 ^o / ₄	» -
Holmegaards Glasværks Kapel: Hver 2. Sønd. i Md.	» 9		
Horsens (Nørregade 19).....	» 7 ¹ / ₂	» 10	» 2
Hørsholm.....	» 9	» -	» -
Kolding (Alhambravej).....	» 7 ¹ / ₂	» 9 ¹ / ₂	» 7
Køge (Elisevej).....	» 8	» 10	» 5
Ledreborg.....	» -	» 9 ¹ / ₂	» -
Maribo (Ny Østergade).....	» 8 ¹ / ₂	» 10	» polsk
Nakskov (St. Franciscus Kirke).....	» 9 dansk	» 10 ¹ / ₂	» polsk
Nyborg (Stella maris Vindingevej).....	» -	» 10	» -
Nykøbing F. (Hellig Kors Kirke).....	» 8	» 10	» -
Næstved (Vor Frue Kirke).....	» 8	» 10	» -
Odder (Holsteinsgade 29) 2. og 4. Sønd. i Md.	» 10		
Odense (Torvet 7).....	» 8	» 10	» -
Pindstrup 1. og 3. Sønd. i Md.	» 8		
Randers (Ladegaardsgade).....	» -	» 10	» 8
Ringsted (St. Knudsgade).....	» 8	» 10	» -
Roskilde (St. Olsgade).....	» 8	» 10	» 5
Rudkøbing.....	» 10	» -	» -
Rønne (Østergade 59).....	» -	» 10	» 6
Silkeborg (Vestergade).....	» -	» 10	» 2
Slagelse (Frederiksgade).....	» 8	» 10	» 7 ¹ / ₂
Svendborg (Havnegade 1).....	» 8	» 10	(m. And.)
Sønderborg, (Kongevej 27). Alle Søndage undt. 1. Søndag i Md.	Kl. 10. [Om Hverdagen Kl. 7 ¹ / ₂].		
Tønder (Statsskolens Aula), første Søndag i hver Maaned	Kl. 10:		
Vejle (Blegbanken).....	» 7	» 9 ¹ / ₂	» -
Vordingborg (Hotel Valdemar 1. Sal):	Hver sidste Sønd. i Md. » 10		

St. Andreas Gilde, Ordrup.

Foreningens aarlige Sommerudflugt afholdes Søndag den 12 Juli med Tog fra Charlottenlund Kl. 9¹⁰ til Sorø: Udflugt til Parnas (medbragt Frokost) Spadseretur; senere tilbage til Sorø med Besøg ved Akademiet. Fællesspisning (Varm Ret og Dessert) og Kaffe. Hjemtur Kl. ca. 9.

Pris: Medlemmer Kr. 6.00

» Besøgende » 8.50

excl. Drikkevarer.

Indtægning senest d. 8. Juli

Bestyrelsen.

Kunst-Broderiatelier

Paramenter, Faner, Lyseduge.

Reparationer udføres. Telefon Ryvang 698.

Den evige Tilbedelses Kloster. Sct. Kjeldsgade 3.

Kirkelig Kalender.

28. Juni S. 5. Sønd. e. Pintse. — Petrus og Paulus.	5. Juli S. 6. Sønd. e. Pintse.
29. — M. PETRUS og PAULUS.	6. — M. Oktav af Petrus og Paulus.
30. — Ti. Pauli Ihukommelse.	7. — Ti. Cyrillus og Methodius.
1. Juli O. Jesu dyrebare Blod.	8. — O. Elisabeth af Portugal.
2. — T. Marias Besøgelse.	9. — T. Ferialdag.
3. — F. Leo II.	10. — F. 7 Brødre samt Rufina og Secunda.
4. — L. 6. Dag i Oktaven.	11. — L. Gudsmoders Lørdagsmesse.

Ugens Messebønner.

28. Juni S. Petrus og Paulus (971—792); 2. *Sæt Bønner*: Søndagen (670—505), 3. *Sæt Bønner* (kun i Stillemesser): Irenæus (964—802). Slutningsevng.: Søndagens (671—506).
29. — M. Petrus og Paulus (971—792).
30. — Ti. Pauli Ihukommelse (976—796); 2. Petrus (»Gud, du som ved at skænke . . .«, 789—622), 3. Johannes Døberens Oktav (957—783), 4. For Paven ([122]—[107]).*)
1. Juli O. Vor Herres Jesu Christi dyrebare Blod (978—798); 2. Johannes Døberens Oktav (957—783).
2. — T. Marias Besøgelse (980—799); 2. (kun i Stillemesser) Processus og Martinian (982—801).
3. — F.† Leo II (983—790); 2. Petrus's og Paulus's Oktav (972—792), 3. Gudsmoder ([90]—[94]), 4. For Paven ([122]—[107]).
4. — L.† 6. Dag i Petrus's og Paulus's Oktav (983—805); 2. Gudsmoder ([90]—[94]), 3. For Paven ([122]—[107]).

*) Efter Biskoppens Anordning tilføjes indtil videre som »*Ora-tio imperata*« (»paabudt Bøn«) *Bønnen for Paven* ([122]—[107]); den udelades dog paa Duplex-Fester af 1. og 2. Klasse.

Anm. Paa de med † mærkede Dage kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesser og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udg. af Messebogen (1926), det andet den gamle Udg. (1907).

Bønforeningen for Israels Omvendelse.

Den maanedlige Messe ofres Søndag den 28. Juni Kl. 8 i Rosenkranskirken. Samme Dag er i Klosterkirken paa Jagtvejen det Allershelligste udstillet i Foreningens Intention.

Komitéen for Ansgarius-Bonifaciusforeningen

holder Møde, Bredgade 64, Tirsdag den 30. Juni. Hoveduddelingen foregaar i Decbr.

Pastor v. Kettenburg,
Formand.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

79. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 S Kbh. K Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Cay Benzou, Nørrebrogade 27, Kbhvn. N. Tlf. Nora 239 x. Træffes som Regel beist alle Hverdage (undt. Tirsdag) Kl. 5-6. Der kan ogsaa gives Besked pr. Tlf. Byen 6505.

Nr. 27.

Søndag den 5. Juli

1931

INDHOLD: Jegets Død. — Efesusmødet og Pavedømmet. — Et vigtigt Punkt i Børneopdragelsen. — St. Knuds Helligdomme i Haraldsted. — Pius XI og Husassistenterne. — Knud Lavard som Helgen. — Reolen. — En Kunsterhvervelse for St. Knuds Skole. — Om Indsamling. — Billeder fra Aakirkeby. — Fra Hovedstad og Provins. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Jegets Død.

Tredie Stadium paa Lutringens Vej.

Men der er endda et tredie Stadium, før Lutringens Vej er sluttet. Sjælen har lært, at ydre Ting ikke er Christus, og at indre Ting heller ikke er Christus. Den er blevet skuffet først over Billedets Ramme og derefter over Billedet, indtil den er naaet frem til Originalen. Nu maa den lære den sidste Lektie og blive skuffet over sig selv.

Indtil nu har Sjælen klamret sig til en Forestilling, selv om den var aldrig saa svag og ydmyg, at der var noget i den selv, som drog Christus til den. Nu maa den lære, at det trods den barnlige Kærlighed hele Tiden har været den selv, som har svigtet Christus. Den er blevet afklædt alt, hvad den havde dækket sig med, sine Smykker og Klæder. Nu maa den afklæde sig sit eget Jeg for at kunne blive en Discipel efter Hans Hjerte.

Paa dette tredie Stadium begynder Sjælen at bekende

sin egen Uvidenhed, sin egen Synd og ogsaa det, som burde have været aldeles uforeneligt med dens Uvidenhed og Synd — sin vidunderlige Selvgodhed og Gaaen-op-i-sig-selv. Indtil nu har Sjælen troet, at det var den, som ejede Christus, og at den kunde fastholde Ham, som man fastholder en Elsker eller en Ven, gribe Ham, binde Ham til sig. Alle dens Misgreb til denne Stund kom af dette. Nu lærer Sjælen, at det ikke er nok at give Afkald paa alt, som ikke er Christus, men den maa ogsaa give Afkald paa Christus — det vil sige slippe sit faste Tag i Ham og i Stedet nøjes med, at Han helt og holdent griber Sjælen og bærer den. Saa længe der er en Trevl tilbage i Sjælen af Jeget, vil den forsøge at gøre Venskabet til noget gensidigt og i alle Tilfælde give en Brøkdæl af det tilbage, som den tager imod. Nu er den bragt Ansigt til Ansigt med den Kendsgerning, at Christus maa gøre alt — den har slet ingen anden Kraft end den, Han giver Sjælen. Den begynder at skønne, hvad der har været Fejlen indtil nu; det er ikke saa meget, at den har gjort eller ladet være med at gøre dette eller hint, klamret sig til det ene eller det andet — men simpelthen, at den hele Tiden er blevet ved med at være sig selv, den har villet eje, ikke blive ejet — at den har været sig selv, og selv dette er forkasteligt, fordi den ikke helt og holdent er gaaet op i Christus.

Den har forsøgt at helbrede sin Sygdoms Symptomer, og Sygdommen har den ikke rørt med en Finger. For første Gang ser den, at der ikke findes noget godt uden i Christus; Han maa være alt og den selv ingenting.

Er nu en Sjæl naaet saa langt, er det sjældent, at aabenlyst Hovmod bliver dens Bane. Selve det Kendskab til sig selv, som den har vundet, er en kraftig Kur mod virkelig Selvgodhed i Fremtiden. I alle Tilfælde har den for en Tid lært, hvor uværdig den er.

Men der er andre Farer, som lurar paa den, og en af disse kan være Hovmod, som paa en overmaade listig Maade har maskeret sig som overdreven Ydmyghed. Sjælen kan lade sig friste til at sige: Naar jeg er saa fuldstændig uværdig, er det bedre, at jeg aldrig mere frister den høje Flugt og de dristige Længsler efter Gud.

Lad mig hellere een Gang for alle give Afkald paa min Drøm om at blive fuldkommen og blive virkelig eet med min Herre. Jeg maa være glad til, om jeg kan synke tilbage til det almindelige Niveau og bevare mig taalelig i Hans Øjne. Jeg bliver nødt til at finde min gamle Plads paa Hverdagslivets Vej og ikke mere søge en Fortrolighed med Christus, som jeg tydelig nok er uværdig til.

Eller Sjælens Venskab til sig selv kan tage Form af Fortvivlelse, og det er en Byrde, som mangen en Gang har nedbrudt selve Sjælsevnerne. En saadan Sjæl, som har tilsat hvert eneste Paaskud til Stolthed, men endda klammer sig til sin Selvfølelse, klager sin Nød: »Jeg har forspildt Christi Venskab for bestandig. Det er umuligt, at jeg, som har smagt den himmelske Gave, atter kan blive genfødt til Anger. Han udvalgte mig, men jeg sveg Ham. Han elskede mig, men jeg elskede kun mig selv. Og derfor — lad mig flygte langt, langt bort fra Ham og Hans Nærvær. . . . Herre, gaa fra mig, thi jeg er et syndigt Menneske!

Og alligevel, om blot Sjælen vidste det! — netop dette Øjeblik er det, som alle de Stadier, der gik forud, skulde føre frem til. Dette er netop det Øjeblik, da Sjælen, Hans elskede, har lært den sidste Lektie paa Lutringens Vej og er gjort duelig til at kaste sig i Søen for at komme til Jesus. Og gør den det, da har den lært sin sidste Lektie godt og er blevet sig bevidst, at den netop intel er i sig selv, og fordi den ved det, er det, at Christus kan være dens alt. Aldrig mere kan Stolthed, det være sig sund eller saaret, holde Sjælen borte fra Ham; thi nu omsider er dens Stolthed ikke saaret, men død.

(Robert Hugh Benson: Christi Venskab.)

Efesusmødet og Pavedømmet.

Efteraarsmødets Afgørelser i 431 om den ene guddommelige Person i Jesus Christus og om Marias Gudsmoder-værdighed er saare glædelige Minder. De er jo et slaaende Bevis paa, at vi Katholiker i det 20. Aarhundrede bor i

det samme aandelige Hus, som ogsaa Konciliets Biskopper beboede. Vi har den samme Tro og føler den samme Kærlighed til Jesus og Maria som de. Men der er endnu en tredie Omstændighed, der viser, at vi ved et fælles Baand er knyttet til hinanden: det er vor Trosoverbevisning om den katholske Kirkes Indretning og øverste Styrelse.

I Overensstemmelse med de h. Evangelier bekender vi i Herrens Aar 1931, at vor Frelser, før han forlod os igen, overgav sin Opgave og sin Fuldmagt til Kirken. Denne byggede han ikke paa Sand, men paa en Klippe, der skulde bære den og give den Enhed og Uovervindelighed. Lige saa længe som der er Brug for Kirken, er der altsaa ogsaa Brug for Klippen, ellers svæver Huset jo i Luften; og der maa være en Hyrde, saa længe der er en Hjord. Kristus selv siger hos Matthæus (16, 18), hvem han mener med Klippen, og hos Johannes (21, 15 ff.), hvem der skal vogte Faarene og Lammene. Det er hver Gang Simon Petrus. Den samme Gud og Herre lover ham ogsaa at ville være med ham alle Dage indtil Verdens Ende, som med de andre Apostle (Mt. 28, 20). Baade den ene og de andre har altsaa deres Arvtagere i Embedet: Petri Efterfølgere er Paverne, Biskopperne Apostlenes. Nøjagtig den samme Tro bekender Kirkemødet i Efesus: i Ord og Gerning vidner det om, at Roms Biskop er hele Kirkens øverste Lærer, Hyrde og Dommer. Heller ikke paa dette Punkt har den lange Tid, der ligger mellem 431 og 1931, kunnet forandre noget. Man mærker kun den Forskel, som man ogsaa iagttager mellem et Sennepskorns første Vækststadier og det fuldvoksne Træs. De ser forskelligt ud, men det er den samme Plante.

Vi maa nøjes med Hovedtrækkene, naar vi nu skal til at tegne Pavedømmets Billede i Nestorianismens Dage. Materialet derom i Konciliets Protokol er for omfangsrigt. Det var Cælestinus I (422—432), der dengang besad Paveværdigheden. Til ham henvendte sig baade Vranglæreren Nestorius og hans Modpart Cyrillus fra Aleksandria for at bede om en Afgørelse af Stridsspørgsmaalet. Den sidstnævnte bemærkede i sit Brev, at gammel kirkelig Vedtægt paabød ham at underrette Biskoppen i

Rom, hver Gang Troen et eller andet Sted var i Fare. Paven holdt et Kirkemøde i sin egen By. Han billigede fuldtud Cyrillus's Standpunkt og Lære, medens han truede Nestorius med Afsættelse og Ekskommunikation, i Fald han ikke inden ti Dage efter Modtagelsen af det pavelige Dekret skriftligt havde tilbagekaldt sine falske Paastande. Cyrillus fik Paalæg om som Pavens Vikar i denne Sag at gennemføre den romerske Afgørelse.

Men i Mellemtiden forsøgte Nestorius at unddrage sig Pavens Jurisdiktion. Han overtalte nemlig Kejseren til at sammenkalde hele Rigets Biskopper til Efesus, hvor han regnede med en fuldstændig Sejr over Cyrillus. Dog Forsynet vaager over Kirken, og Slutresultatet paa Kirkemødet blev lige det modsatte af, hvad Vranglæreren havde ventet sig. I et Brev til Kejser Theodosius II gav Paven sit MInde til Biskoppernes Stævne, men til dets Præsident udnævnte han Cyrillus, og om Patriarken i Konstantinopel, Nestorius, erklærede han, at han nok kunde genoptages i Kirken, men kun hvis han underkastede sig. Desuden sendte han tre Legater til Konciliet med Befaling om dér at varetage den apostoliske Stols Autoritet, ikke som Part i Sagen at blande sig i Diskussionen, men som Dommer at sige det afsluttende Ord. Ogsaa de forsamlede Biskopper modtog en Skrivelse fra Cælestinus, hvori han formanede dem til nøje at følge Kirkelovens Bestemmelser og udtalte sin faste Overbevisning om, at de ikke vilde gøre andet end tiltræde den Afgørelse, som han selv allerede havde truffet i Rom. Da saa de 198 Biskopper formulerede Konciliets Kendelse, skrev de under paa, at de i Overensstemmelse med Kirkeloven og i Henhold til den hellige Fader Cælestinus's Skrivelse havde afsat Nestorius og bandlyst hans Kætterier.

Flere andre Ting skulde ordnes endnu. Da alt var tilendebragt, bad Konciliet Paven om at ville stadfæste Beslutningerne. Fra Modstandernes Side kom der ogsaa en Anmodning til ham, lydende paa, at Paven skulde omstøde og kassere dem. Ven og Fjende betragtede det altsaa dengang som en Selvfølgelighed, at den romerske Biskop var Kirkens øverste Lærer, Hyrde og Dommer.

Da derfor Vatikanerkonciliet den 18. Juli 1870 præciserede denne Troslære, kunde det i Kapitlet om Primatets Varighed til Verdens Ende benytte de Ord, som Efesusmødet i 431 havde ladet indføre i sin Protokol: »Ingen tvivler om, tværtimod, i alle Aarhundreder har det været bekendt, at Apostlenes Førstemand og Overhoved, den hellige og salige Petrus, denne Troens Støtte og den katholske Kirkes Grundvold, af Menneskeslægtens Redningsmand og Forløser, vor Herre Jesus Christus, modtog Rigets Nøgler og Myndighed til at binde og løse fra Synd. Han lever endnu den Dag i Dag og for al Tid i sine Efterfølgere og røgter sit Hverv som Dommer.«

Naar man saaledes hører to Kirkemøder tale med de samme Ord trods 14—1500 Aars Mellemrum, kommer man uvilkaarligt i Tanke om det Sted i Hebræerbrevet, der siger: »Jesus Christus er den samme i Gaar og i Dag og i al Evighed,« (13,8) og man tilføjer i sit stille Sind: Og Christi Brud, den hellige katholske Kirke, er et tro Billede af sin Brudgom med Hensyn til Troslæren, Naademidlerne og Hierarkiet.

F. K.

Et vigtigt Punkt i Børneopdragelsen.

Alt, hvad et Barn ser, vil det have; om det saa er Maanen, skal Far skaffe den. Men ganske særligt vender dets Begær sig mod, hvad der kildrer Ganen; snart er det et Stykke Sukker, snart Chokolade, snart Frugt. Barnet behøver kun at have kastet et eneste Blik paa disse Ting, straks hedder det: »Maa jeg faa det?« Mange Mødre er svage nok til at give efter for saadanne Lyster hos de smaa. Den første skadelige Virkning er, at Barnet ingen Appetit har ved de regelmæssige Maaltider og ikke vil spise de Ting, som var bedre for dets Sundhed. Langt større er dog den Skade, Barnet tager paa sin Sjæl. Et saadant Barn bliver vant til at give efter for ethvert Ønske. Moderen skal ikke undre sig, hvis det senere søger at skaffe sig Slikkerier i Hemmelighed eller tilvender sig Penge for at tilfredsstille sin Lyst. Hun har jo selv næret denne Lyst. Og kan et Menneske, der fra Barnsben af har været vant til at give efter for alle sine Drifter, nogen Sinde blive i Stand til at beherske sit sanselige Begær?

Hvem, der af et Barn vil danne et sædeligt stærkt Menneske, maa begynde ganske tidligt, ved det første »Maa jeg faa?« Barnet maa straks vænnes til ikke at spise uden for Maaltiderne. Jeg finder det urigtigt at holde Barnet borte fra Synet af saadanne fristende Ting. Barnet maa tidligt lære at kunne se noget uden at forlange det. Meget skadeligt er det ogsaa, at Bekendte, der kommer paa Besøg, stadig medbringer Slikkerier til Børnene. Jeg kender en Moder, som har bedt alle sine Bekendte ikke benytte denne Methode for at gøre sig gode Venner med Børnene. Sker det alligevel, at de medbringer noget, lægger hun det straks til Side, for at det kan blive spist paa en passende Tid. I en anden Familie lagde jeg engang Mærke til et Barn, der var opdraget paa den Maade. Barnet bragte, som en Selvfølgelighed, de Kirsebær, som Gæsten havde givet det, til Moderen, for at hun skulde gemme dem.

En Moder, som er klar over, at hendes Barn tidligt skal lære at nægte sig noget, overlægger det heller ikke paa Skoleudflugter med alskens Slikkeri, men fylder Rygsækken med hensigtsmæssig Proviant. De større Børn skal man holde til at øve frivillig Afholdenhed for paa den Maade at staalsætte deres sædelige Modstandskraft. Ansporende paa vor Tids Dreng og Piger virker Sportsdyrkernes Eksempel; de har kun en haard Træning at takke for deres Resultater

Naar et Barn har lært at være Herre over sine Lyster, tør Forældrene haabe, at det ogsaa som voksen, med Guds Hjælp, vil kunne holde Stand mod Verdens Faier.

Ved A. M. O.

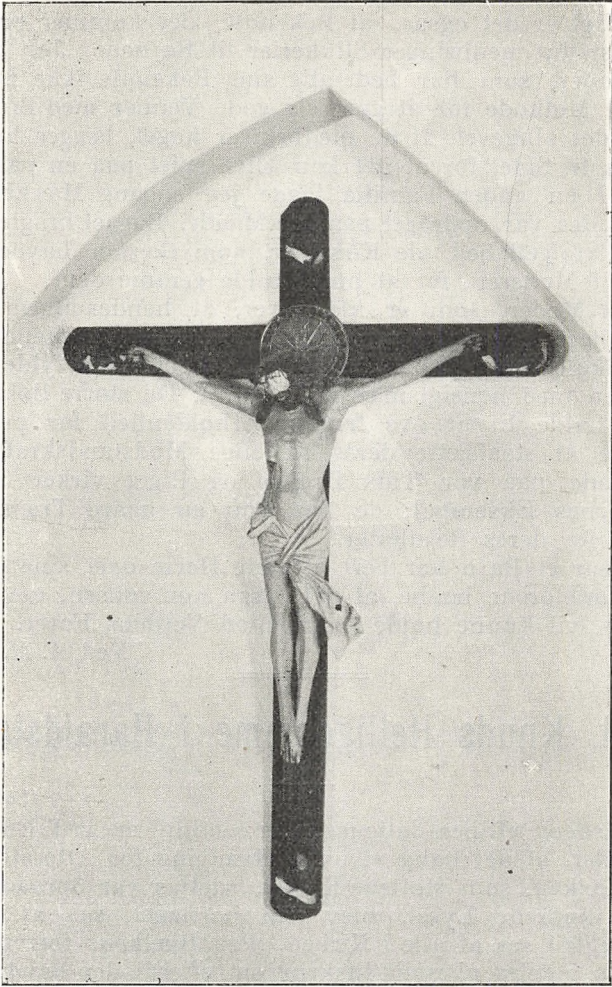
St. Knuds Helligdomme i Haraldsted.

(Fortsat.)

Kirkens »Liber daticus«, der endnu er ved Embedet, fortæller, at det hang »i østre Hvælving for Alteret«; men da Bjælken, som støttede Korset, »delvis var opraadnet og dels hindrede Lyset, blev den borttaget, saa at Alteret kunde frit ses af alle i Kirken. Paa Bjælkens forreste Side var en aldeles ulæselig Inskription, efterdi den havde været udført i Limfarve, saa den ved Fugtighed var opløst og afskallet ved Sommerens Varme.« — Paa Bjælkens Østside stod der med Oliefarve i Munkeskrift:

Respicite vulnera pendentis, sangvinem morientis, pretium redimentis, omnia prætereunt præter amare deum. Orate pro scriptore. — Se, den korsfæstedes Saar, den døendes Blod, Frelserens Løsepenge, alt er forgængeligt, men ikke Kærligheden til Gud. Bed for Skriveren.

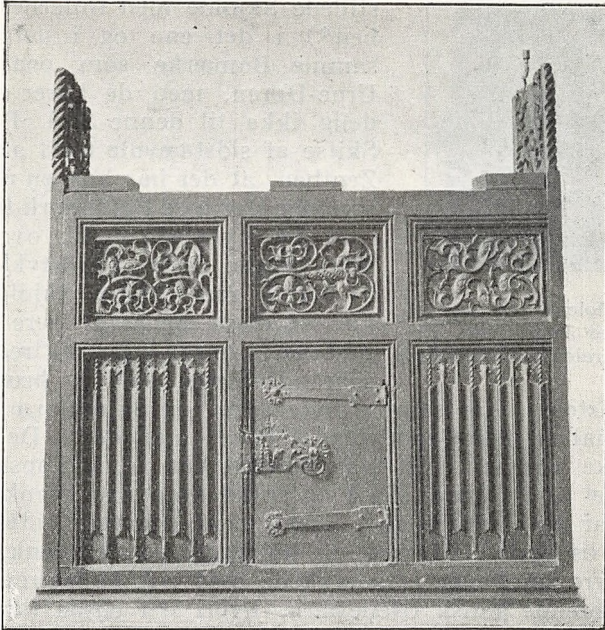
Christusfiguren er 145 cm af udpræget sengotisk Stil, dog er Ribbenene kun markerede langs Brystets Midte og ikke kraftigt fremhævede som paa Lage Urnes Triumfkrucifiks i Soer. Den dobbeltflettede Tornekrone ligger

Triumfkrucifikset i Haraldsted Kirke. (Nm.)

langt ned i Panden, hvis Bredde paavirker Ansigtets Karakter. De lukkede Øjne og den lukkede Mund forlener Ansigtet med et Udtryk af den yderste Lidelses Ro. Skægget er svagt kløftet, og Haaret hænger i dobbeltflettede Lokker ned paa Skuldrene og minder ved sit gennem-

brudte Arbejde om Greneværk. Armene er rettede svagt opad, og Fingrene, hvoraf de fleste er afbrudte, har været krummede. De bageste Armsener virker til at gøre Overkroppen bred, og Brystet er noget hvælvet. Korsarmenes Ender bærer Evangelistmærkerne med Skriftbaand, som imidlertid er ødelagt ved, at de oprindelige Firpas er skaa-ret lige efter Korsstammens Bredder. I Korsskæringen er der bag Frelserens Hoved en Glorie med en Kreds af af-

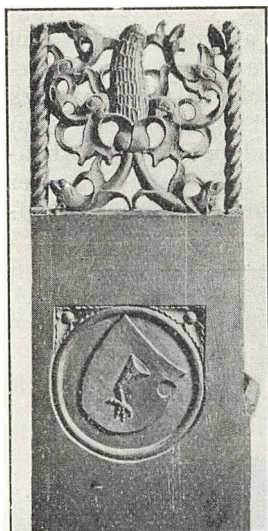

»Degnestolen« Pultskab i Haraldsted Kirke. (Nm.)

vekslende lige og flammede Straaler og en Rundskrift med Renæssancemajuskler: IHESVS † MARIA † IOSEP.

Det er jo af særlig Interesse her at træffe den hellige Josef, hvis Dyrkelse opstaar sent. —

Ved Sydveggen lige Øst for Triumfbuen under Korets vestlige Hvælving staar siden 1816 den saakaldte »Degnestol«, hvoraf dog kun Pultskabet er fuldstændigt bevaret. Dens Enkeltheder er af samme Karakter som »Johannes Paulsen-Stolen« Øst for med et lignende Rankeværk i gennembrudt Arbejde i Overfelterne, og Rammeprofilerne viser, at de to Arbejder er fra samme Snedkers Haand. — Paa Østgavlen er skaaret: IHS og MARIA samt et indcirklet skraatstillet Vaaben med en gotisk Blomst, medens Vest-

»Degnestolen«s vestlige Pultgavl med Lage Urnes Vaaben i Haraldsted Kirke (Nm.)

gavlen har et ganske tilsvarende Skjold med Lage Urnes Vaaben. Gavlene paa den nuværende Bænk bestaar ligeledes af enkelte Planker, men er lavere og smallere. De har gennembrudte Topstykker og gotiske Spir med Krabber, hvis Trekantgavle krones af en Lillieblomst. Disse Gavle bærer skraatstillede Skjolde med Billernes Vaaben*) i det ene og i det andet samme Bomærke som paa Lage Urne-Døren, men de hører oprindeligt ikke til denne Stol. Paa en Skitse af sidstnævnte Gavl antyder Zeulhen, at der har hørt en nu forsvunden Dør med Foldeværk til den.

I den nylavede Bænk ovre ved Nordvæggen findes Brudstykker af to Gavle med andre Skjoldmærker, og disse menes at være »Degnestolen«s oprindelige. Et tredje tilsvarende Stade, som er brugt her

i Nordstolen, har samme Indcircling og Skjoldform, hvis ene Vaaben bærer en firbladet Rose; men de to Dele hører ikke sammen, idet man tydeligt kan se, at Topstykket er savet af en anden Gavl og stillet oven paa Planken. —

Gaar man videre op i Koret, staar der ved Sydvæggen under østligste Hvælving en højrygget gotisk Bænk, hvis fem øvre Smalfelter er smykkede med rigt blomstrende og frugtbærende gotisk Greneværk, hvori der ogsaa forekommer en Fugl. Dette Motiv var yndet; baade Træskærerarbejders og Kalkmaleriers Løvværk oplivedes hist og her af Fugle, der smuttede ud og ind. Kalkmalerier i Hjørulunde, Munkebjergby og Alsted har smukke Motiver med hvide Fugle.

Pius XI og Husassistenterne.

I Anledning af den hellige Tjenestepige Zitas (1218—1278) Fest havde de kvindelige Husassistenter, som hører til den h. Zitas Forening, en Audiens hos den hellige Fader. Paven rakte som sædvanlig alle de tilstedeværende Haanden og holdt derpaa en hjertelig Tale. Ar-

*) Steen Basse Bille til Allinde og Lyngsgaard døde 1521.

bejderskerne og alt kvindeligt Tyende har efter Pavens Ord en særlig Ret til hans Velvilje, fordi Christi Stedfortræder efter gammel Skik kalder sig Guds Tjeneres Tjener. Vor guddommelige Mester Jesus Christus selv har jo sagt, at han ikke er kommet for at tjenes, men for at tjene; og han nøjedes ikke med Ord, men viste det ogsaa ved sit Eksempel, især da han tvættede Apostlenes Fødder, lige før han indstiftede Kærlighedens Sakramente. Da nu vor Frelser har givet saa lysende et Eksempel paa Ydmyghed, er det en stor Ære for hans Efterfølgere at vandre i hans Spor. Ved deres gode Eksempel, ved en ægte kristelig Livsførelse kan Husassistenterne virke meget godt, ikke blot for dem, der har samme Livsstilling, men ogsaa for de Familier, hos hvem de arbejder.

Med Rette fremhæver den romerske Presse særlig denne Audiens; det drejer sig jo om en Stand, der er af Betydning for Samfundet. Meget af det videnskabelige og kulturelle Arbejde, der bliver præsteret, vilde ikke være muligt, hvis der ikke var tjenstvillige, paalidelige og arbejdsomme Mennesker, der understøtter andres aandelige Arbejde med deres stille Haandens Arbejde. Vi maa derfor glæde os over, at den hellige Fader har velsignet denne Stand og talt Ord til den og om den, som styrker baade dens Standsfølelse og dens Værdsættelse i andre Menneskers Øjne.

(Efter *Germania*.)

Knud Lavard som Helgen.

Den 21. Juni — samtidig med den katholske Knud Lavard-Mindefest — blev i St. Bendts Kirke holdt et Møde, ved hvilket Cand. mag. *C. P. O. Christiansen*, Askov, holdt et Foredrag om Hertug Knud. Det deri fremsatte Syn paa den katholske Kirke er saa smukt og glædeligt, at vi betragter det som vor Pligt at gengive et fyldigt Referat her i Nord. Ugeblad (efter Ringsted Folketidende, d. 22.-6.-31).

— For at kunne forstaa, hvad der skete for 761 Aar siden, da Knud Hertug blev skrinlagt, maa man erindre, at der er en Afgrund mellem Tankegangen da og nu. En af de Ting, der skaber den dybe Forskel mellem Nutids og Datids Tankegang, er Opfattelsen af de Helliges Samfund. Reformationen betød bl. a., at der blev sat et Skille op mellem de Levende og de Døde. Det er efter Protestantismens Opfattelse ikke muligt at bygge en Bro mellem Levende og Døde. Selv de varmeste og mest indtrængende Bønner kan ikke skabe Forbindelsen med dem, der

er gaaet forud. Vi kan ikke hjælpe dem. Deres Skæbne er afgjort. Vi er ladt tilbage med vort eget Liv og de Opgaver, det byder paa.

Hos os Protestanter lever de dybe Længsler efter at faa noget af det tilbage, vi har mistet. Brorson synger om det i »Den store hvide Flok«. Han taler om, at vi »ser« dem. Det er, som kan vi ikke undvære Synet af de mange Kristne, der er gaaet forud. Længslen efter Samværet med, efter Synet af de Døde lever stærkt i den lutherske Menighed. Grundtvig udtrykker det endnu stærkere i Salmen »Helgen her og Helgen hisset er i samme Menighed« og senere: »Sammen bor vi i Guds Have, skilt kun ved et lille Bælt«. For Grundtvig er det ikke nok at se. Han siger, vi lever i samme Menighed. Vi har Livsfællesskab med dem, der er gaaet forud. Vi er kun skilt ved et lille Bælt.

Vor Opfattelse af de Døde er imidlertid: »Der holder de nu Kirkegang med uophørlig Jubelklang«.

Saadan er det ikke med Catholicismen. De katholske Kristne lever i stærkt Samfund med dem, der er gaaet forud. De Døde lever med os her paa Jorden og kommer os til Hjælp. Katholikerne kan ikke tænke sig at leve uden dette stadige nære Forhold til dem, der er gaaet forud. Det forstaaer vi Lutheranere ikke helt. Her slog Kampen mod Afsladshandelen noget i Stykker. Under Krigen følte f. Eks. den troende franske Soldat, naar det kneb, at Jeanne d'Arc var nær. Og da en anden fransk Helgen, den lille Therese af Jesu Hjerter skulde dø, sagde hun, at hun gerne vilde gaa bort til Gud; for saa kunde hun bedre hjælpe Menneskene nede paa Jorden, end hun kunde nu. Der er en Forstaaelse indenfor Catholicismen af, at Kirken er bygget op af levende Stene. De Døde er ikke blot gaaet hjem til Gud, men de er ogsaa nærværende gennem den Hjælp, de yder dem, der kæmper i Nutidens Kirke.

Munkene mindedes de gamle Helgener. Kl. 2 om Natten gik de gamle Benediktinermunke ud fra deres Sovesale op i denne gamle Kirke og sang Davids Salmer og læste højt om, hvad de gamle Helgener havde gjort. Disse mærkelige Helgenskikkelser fra Oldkirkens Dage blev af Munkene mindet og æret som de levende Stene, hvorfra Kirken — ogsaa vor Kirke er bygget. Dette levende Forhold til Slægterne, der er gaaet forud, er en vidunderlig Rigdom i den katholske Kirke. For den er de forudgaaende Slægter ikke under Mulde, ikke gemt hos Gud, men de kan hjælpe os i vor daglige Kamp.

Men vi maa indrømme, at mange af disse Helgennavne er saa underligt fjerne, saa de ikke er lette at komme i

Forbindelse med. Men saa kom en skønne Nat i denne Kirke, at det var Hertug Knud, der skulde fejres, en dansk Mand, en kendt Mand. Det maa have været en skøn Nat, da hans Lovsang lød — ikke en Nat i lidende Kulde, men derimod den 25. Juni — Dagen, da hans Lig blev ført op paa Højaltret og lagt til Hvile her. Da har man følt, at Danmarks store unge Helt rigtig havde faaet Plads blandt Kirkens egne.

Men naar man læser den gamle Liturgi, kan der stige Tvivl op i én, om Knud Hertugs Liv har været saadan, at der i Virkeligheden var Grund til at anbringe ham blandt de store Martyrer. Har han sin Plads dér?

Naar man læser igennem, hvad Munkene fortæller, vil man uvilkaarlig ved første Gennemlæsning give Tvivlen, Kritiken Ret.

Datiden selv, Tiden fra Mordet og fremefter, nærrede ogsaa samme Tanke. Ærkebiskop Eskild stillede sig meget afventende og modsatte sig Tanken, indtil Dommen kom fra Rom. Og to Kanniker ved denne gamle Kirke gjorde, hvad de kunde for at hindre, at Knud blev Helgen. De overhældte hans Lig med Uhumskheder, for at det skulde miste den lægende Kraft. Og da Helgenophøjelsen fandt Sted, skete det ikke som sædvanligt paa Dødsdagen. Paven valgte derimod en skøn Sommerdag, den 25. Juni. Det er altsammen Fingerpeg i Retning af, at man har været betænkkelig.

Hvordan er det da gaaet til?

Aarsagen maa søges i en af de bedste Sider i det danske Folks Historie. Ophøjelsen skete ganske simpelt gennem det danske Folks Kærlighed til Hertugen. Han havde, skønt han kun havde regeret faa Aar, sat sig saa fast i det danske Folks Hjerte, at det ikke kunde glemme ham, men maatte sætte ham ind blandt dem, det ærede og elskede mest. Dette Folkepres virkede efterhaanden helt ned til Rom.

Resultatet opnaaedes dels ad politisk Vej, idet Erik Emune og Svend Grathe, der ellers begge var lave Karakterer, benyttede sig af Folkets Kærlighed til Hertug Knud for at samle store Skarer om sig — og dels og først og fremmest derved, at Knuds Søn Valdemar fik Sagen for i Rom. Valdemar saa noget stort i sin Far. Han mente: Min Far er faldet for den Kongsopgave, som jeg ser som min. Han er faldet som Martyr — ikke blot for at skaffe Ro i Riget, men ogsaa for at skaffe den aandelige Vækst, der kun opnaas under trykke og rolige Forhold. Sønnens Kærlighed i Forbindelse med det danske Folks Kærlighed fik Rom til at bøje sig for den danske Bøn.

Men gav da Knuds Liv Holdepunkt for, at han blev ophøjet til Helgen?

I Brevet fra 1169 staar, at Knud havde levet et ædelt, prisværdigt og dydigt Liv, Dernæst henvises til, at der ved hans Grav sprang en Kilde, der havde undergørende Kraft. Men i de Træk, der føres frem i Helgenlevningen, staar der bogstavelig talt intet om katholsk Fromladenhed eller om et helligt Liv og Levned.

Det har imidlertid vist sig, at den katholske Kirke er langt mere rummelig og har et langt rigere Syn paa, hvad der er et helligt Liv, end jeg egentlig havde troet.

Der staar i Helgenlevningen, at han skabte Fred i Sønderjylland. Det store, der skete gennem Knuds Liv, var, at han sikrede Freden herhjemme i en utryg Tid. Er det en Helgengerning? Den katholske Kirke maa vel mene det, siden det anføres.

En anden Ting, der siges, er: Han havde en forunderlig Evne til at stifte Fred mellem de Store saavel i som udenfor Danmark. Han kunde hertil bruge stærke Midler. Men han ejede ogsaa andre Egenskaber: En Overløgenhed overfor denne Verdens Gods og Guld. Naar andre strides om Gods og Guld, kan han tale forsonende Ord til dem, vise et godt Eksempel og henvide til, at der er andre Værdier. Han har haft en haard Haand, men ogsaa et Overskud af Glæde. Og den Glæde faar Magt over Mennesker.

Men det var naturligvis mest af alt hans Død, der fik Tanken om Martyren til at vokse frem.

Hvad fortæller hans Død da om hans Karakter?

Knud faldt ikke som Martyr for Troen paa Jesus Kristus, for at Kristendommen i Danmark skulde sejre. Men efter den gamle Læsnings Beretning faldt han som Martyr for sin Tro paa Mennesker. Han troede paa sine Medmennesker. Naar man har givet sit Ord, svoret sikre Eder, er Slægtning og Ven, da tror man, da væbner man sig ikke mod Vedkommende. Den Tro gik han i Døden paa og for.

Syv Gange i den gamle Beretning understreges det, at han døde, fordi han havde Tillid til sin Slægt og sine Venner. Han faldt for sin uskrømtede Tro til sin Slægtning. En indgaaet Pagt kunde han som Kristen ikke nære Tvivl, og han kunde ikke nære Mistanke til den, den var indgaaet med.

Et gammelt Ord siger: »Den vorde lav i Sædet, som laaner Øre til Bagvaskelse«. En saadan Mand er uværdig til at bære Kristennavnet.

De gamle Læsestykker fortæller, at Knud blev optaget blandt de Hellige, fordi han var en god Kirkens Søn, der har gjort sin Pligt, sin Embedspligt i det danske Folk til det sidste uden at frygte. Han skabte Fred og Tryghed

og sikrede Hegn om det aandelige Liv, der kunde leves i et Folk som det danske. Han udførte ikke direkte en Kirkens Gerning, men han betryggede Kirkens Gerning. Han havde været en Guds Tjenestemand, der skabte Fred og Tryghed. Og da han blev dræbt for denne sin Færd, døde han ikke med Jesu Navn paa sine Læber, men med Brodersindets Navn. Han viste uskrømtet Tillid og laante ikke Øre til Bagvaskelse. Hvis det var Regel i det danske Folk i Dag, turde maaske Ondskab og Svig faa kortere Dage, end de har nu. Pligt og Tillid — det var det, Knud satte sit Liv ind for.

Jeg vil her i dette — lad mig udtrykke det saaledes — gamle katholske Gudshus udtale en Tak til den katholske Kirke, fordi den ikke har indskrænket Helgenbegrebet blot til Oldkirkens Martyrer. Tak, fordi den har forstaaet Helgenbegrebet saaledes, at der ogsaa kan springe lægende Kilder frem fra Børn af Kirken, fra Mennesker, hvis tornemste Egenskaber var Pligttroskab og uskrømtet Tillid. Gennem det, at man optog ham i Helgentallet, har den katholske Kirke knyttet to Ting sammen, nemlig Kirkens Liv og Fædrelandets Liv. Folkehistorien og Kirkehistorien blev knyttet sammen i et fast Baand, da Knuds Lig blev lagt paa Højaltret. Og da man tog ham ind i den store Helgenskare, har den katholske Kirke nærmet sin Helgenskare til det, vi Protestanter kender »I den store hvide Flok«. Thi selvom vi ikke kender de levende Baand mellem os og de henfarne Sjæle, og at de Henfarne kan komme os til Hjælp paa vor Bøn, saa har vi Lutheranere det alligevel saadan, som det blev sagt over Knud Lavard: Vi kender det begravede Legemes ubegravede Kraft, den ubegravede Kraft fra de store historiske Skikkelser. Legemet bliver begravet, men der bor en ubegravet Kraft i hver Mand og Kvinde, der har gjort en Gerning, der huskes. De gaar ind i Danmarks Historie, og derpaa bygger den efterfølgende Tid.

Hvad enten vi kalder os Katholiker og valfarter eller ikke, saa virker Knud Lavard som en ubegravet Kraft i Danmarks Historie, fordi Eftertiden lever paa ham som en levende Sten.

Og paa én Maade til virker hans begravede Legemes ubegravede Kraft — gennem Mindet. Hvor kalder Mindet om lysende Eksempler ikke paa Kræfterne.

Jo, vi Protestanter, der ikke kender Katolikernes levende Helgensamfund, vi kender det, at de store Skikkelser, der kalder paa vor dybe Taknemlighed, bliver til levende Stene.

Derfor var det rigtigt, at Knud Hertug blev gjort til Helgen.

O. E. Thuner: Dansk Salme-Leksikon. O. Lohses Forlag, 592 Sider.

For den, der interesserer sig for den danske Salme-sang, foreligger der her et ypperligt Hjælpemiddel. Forfatteren af denne Haandbog er gaaet til Værks med en Grundighed, Loyalitet og Kærlighed til Emnet, som kun kan aftvinge Respekt.

De i Værket opførte 1108 Salmer er forsynet med Angivelse af Digter, Versantal, Verserytme, Komponist og Metrum. Hvor Salmen er oversat, angives Originalsalmens Navn, ligesom Digteren og Oversætteren. Endelig gives de historiske Oplysninger om Salmen, som det er lykkedes Forfatteren at fremskaffe. I Slutningen af Bogen findes Fortegnelse over Versemaalsgrupperne, metrisk-parallele Melodier, en kort Biografi af de i Bogen nævnte Personer samt en alfabetisk Fortegnelse over samtlige forekommende Salmer.

Ved Gennemgangen af Værket viser det sig, at ikke saa faa af de prægtige Salmer er af katholsk Oprindelse, enten oversat fra latinske Hymner eller bearbejdet, saaledes som det staar i Hans Thomissøn's Salmebog fra 1569: »Gamle papistiske Sange, som ere corrigerit oc rettede«. Ligeledes finder man mange Melodier, der stammer fra den katholske Tid. Paa dette Omraade har Th. Laub gjort sig særlig fortjent ved at opspore en hel Del.

Som det første af sin Slags paa det danske Sprog lider Værket dog af visse Mangler. Saaledes skal man, for at kunne studere Værket, have 15 Salmebøger og 36 Melodisamlinger ved Haanden. Af disse Samlinger kan en Del endda kun faas paa Bibliothekerne. Uvilkaarligt tænker man paa det katholske Værk af W. Baumker: »Das katholische Kirchenlied«, som i øvrigt er benyttet som Kilde. I dette Værk er alle Melodierne trykt sammen med deres Varianter, hvilket i høj Grad befordrer Overskueligheden.

Fra vor katholske Salmebog er der medtaget tre Salmer, digtet af Halfdan Kejser. Hvorfor kun disse tre er optaget, er ikke godt at sige. Kejser har som bekendt digtet adskillige Salmer, f. Eks. Pintsesalmerne. Ligeledes har Johannes Jørgensen og Pater Günther digtet Salmer. Som Komponister til de tre Salmer er nævnt Patrene Leblanc og Menzinger. Sidstnævnte er dog kommen med ved en Fejl-

tagelse, idet han er anført som Komponist til Salmen: »Jeg tror paa de helliges Samfund«. Melodien skyldes Pater Bannwart.

Som Indledning til Haandbogen giver Forfatteren en desværre altfor kort Oversigt over Salmesangens Udvikling. Det maa indrømmes, at denne Fremstilling er objektiv og liberal, set fra Forfatterens Standpunkt, men der er et Par Ting, der skal gøres opmærksom paa.

Forfatteren siger saaledes, at Reformationen gav Salmesangen et mægtigt Opsving, og at der saa godt som ikke var blevet sunget paa Modersmaalet. Det kunde se ud, som om den katholske Kirke med Vold og Magt havde holdt Trangen til at synge paa Modersmaalet nede: »Biskopperne vaagede med Omhu over denne (den gregorianske Koral) og søgte at holde al fremmed Indflydelse fjernet, idet de fordømte enhver Afkortelse og forbød Afsyngelse af Sange paa Modersmaalet«. Dette trænger til en nærmere Forklaring.

Der er stor Forskel paa den katholske og lutherske Salmesang. I den katholske Kirke spiller Salmen ingen stor Rolle. Den anvendes nemlig kun uden for Liturgien. I den lutherske Kirke derimod spiller Salmen en fremherskende Rolle, idet den for en stor Del skal erstatte den liturgiske Sang. Naar Salmedigtningen derfor fik et saa stort Opsving ved Reformationen, skyldes det, at alle Messeteksterne skulde erstattes med Salmer paa Modersmaalet; med andre Ord, der skulde skabes en hel ny Gudstjenesteordning.

I øvrigt maa vi være de Biskopper, som med saa stor Omhu vaagede over den gregorianske Koral, eller rettere over den latinske Sang, meget taknemmelige, thi derved har de bevaret vor skønne Liturgi fri for lokale Forandringer og dermed opretholdt det universelle Præg. Det samme Standpunkt hævdes endnu og vedbliver forhaabentlig dermed.

De Sange, som anvendtes før Reformationen, var nærmest beregnet til Valfarter og Processioner. Forfatteren anfører selv de saakaldte »Raab«, som Folket benyttede. Ligeledes nævnes »Leisen«, men desværre uden Forklaring. Da Bogtrykkerkunsten endnu ikke var opfundet paa den Tid, og der derfor ikke fandtes Salmebøger, blev Sangene sunget paa den Maade, at en eller flere Forsangere sang de enkelte Vers og Folket svarede paa hvert Vers med et »Kyrie eleis«, hvorfra Navnet stammer.

B. Husson.

En Kunsterhvervelse for St. Knuds Skole (Kbhvn.).

St. Knuds Skoles Aarbog for 1931 meddeler, at Skolen har faaet en betydningsfuld Nyerhvervelse: et stort Sandstensrelief af Billedhugger *J. Windfeld Schmidt*: »Lader de smaa Børn komme til mig«.

Relieffet, der er indmuret i Væggen ved Trappeafsatsen op til Skolens yngre Afdeling, forestiller en siddende Frelser-sikkelse, der venligt drager Børnene til sig.

Smukt har Kunstneren karakteriseret Barndommens tre Alderstrin: det lille Barn, der tillidsfuldt læner sit Hoved mod Frelseren, den lidt ældre, der fromt nærmer sig, og endelig den lidt sky Yngling, som den guddommelige Lærer drager til sig.

Relieffets Figurer og to dekorative Palmer er sammenarbejdet til en harmonisk Helhed, der virker alvorligt og stemningsfuldt paa Beskueren og smukt symboliserer de unges Forhold til Religionen.

Under min Bortrejse, fra den 29. Juni til den 8. August, overtages Redaktionen af Hr. Pastor C. Jaworski, Nørrebro-gade 27 C⁴, Tlf. Nora 570 x.

Cay Benzon.

Om Indsamling.

1000 Tak, kære Hr. Pater Janssen, for Deres venlige Tak i Ugebladet.

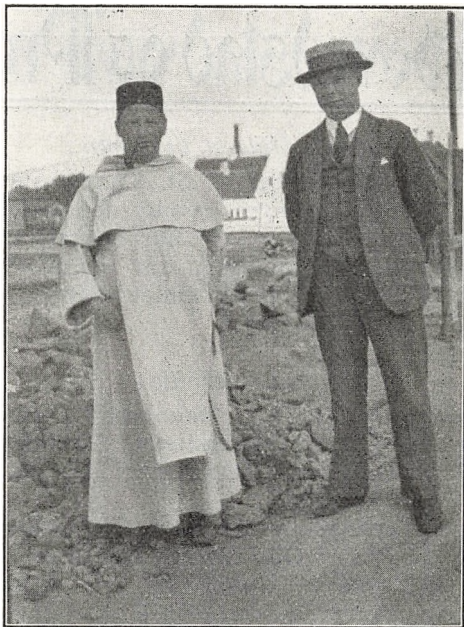
At Indsamlingen ikke voksede sig stor, laa i Mangel paa Medhjælp. Fra første Færd strømmede Gaverne ind, baade fra Katholiker og Ikke-Katholiker, men alene kan man ikke magte en Indsamling; ene Mand kan bygge en Hytte, men ikke et Hus.

Som udlært Pakhusarbejder havde jeg et godt Tag i at starte Indsamlingen praktisk, og tager andre Arbejdet op, er jeg beredvillig til Tjeneste med gode Raad og Anvisninger.

Aug. J. Diemar.

Billeder fra Aakirkeby.

Pater *Th. A. Zoetmulder*, O. P., fortalte i N. U. Nr. 25, at Grundstensnedlæggelsen til den nye Kirke i Aakirkeby skulde finde Sted den 21. Juni. I den Anledning fik Redaktionen tilsendt et Par Billeder, som vi hermed bringer.

Pater Zoetmulder og Bygmesteren.

Arbejdspladsen, hvor den nye Kirke rejses.

⚡ Billederne taler deres eget indtrængende Sprog, som vore Læsere sikkert ikke vil tage Fejl af.

Frå Hovedstad og Provins

Dansk Hyldest til Paven.

Vi glemte i vort Referat af St. Knudsfesten i Ringsted at meddele, at Forsamlingen sendte den hellige Fader en ærbødig og hjertelig Hilsen. Vi har erfare, at ogsaa Academicum Catholicum for nylig har sendt Pave Pius et Telegram, i hvilket det blandt andet hedder: »Vi beder for Christi Fred i Christi Rige«.

Guldmedaille.

En af de unge Jesuiter i Stenosgade, stud. mag. Alfred Otto, har faaet Universitetets Guldmedaille for en Afhandling om Gilderne i Danmark i det 15. og 16. Aarhundrede.

Vi bringer Pristageren vor hjertelige Lykønskning. Vi maa haabe, at Frater Otto inden føje Aar tager Doktorgraden ved Københavns Universitet, saa at han kan blive en Autoritet og Fører for katholsk Historieforskning i Danmark. Hvilken herlig Opgave, og hvilken Hjælp for Kirkens Gerning i Danmark!

Fra Valfarten til Haraldsted.

Som meddelt i sidste Nr. var Tilslutningen til Valfarten til Haraldsted i Aar betydelig større end ellers. Vort Billede viser Valfartsprocessionen, da den just bar sat sig i Bevægelse uden for St. Knuds Kirke, som ses yderst til højre.

Kapellet i Pindstrup

ligger omtrent lige langt fra Aarhus, Randers og Grenaa. Med sin lille Tagrytter bringer det et nyt Moment ind i det ejendommelige jyske Landskab, der her udmærker sig ved bl. a. de store Skove mod Nord og de vidtstrakte Moser og Engdrag mod de tre andre Vindhjørner.

Den beskedne Træbygning med de stærke Farver ligner sikkert mest muligt de Kirker, Ansgar og hans Efterfølgere tømrede her i Landet for 100 Aar siden, blot ikke paa dette Sted, thi fra Pindstrup har næppe nogen Sinde været at øjne noget andet Guds Hus end det ny katolske Kapel under Vor Frue Sogn af Aarhus.

Maaske har i længst svunden Tid »Helligbjerg«, hvis skovklædte Pynt ses langt mod Vest, tæt Syd for Schuler-nes gamle Borg Gl. Estrup, haft Betydning for det religiøse Liv, maaske har der været valfartet til den hellige Kilde i Skovbrynet 6 km mod Øst, nær Marie Magdalene Kirke; hvem ved? Men sikre er vi paa, at denne Egn oplevede sin første Ghrisli Legemsprocession d. 21. Juni 1931.

Kapellet var fyldt til Trængsel med Medlemmer af den Menighed, som vokser op omkring det, og med talrige Trosfæller fra Aarhus og andetsteds fra.

Ministranter med Processionskrucifikset, Processionslygter og Røgelseskar, hvidklædte Smaapiger, der strøede Blomster, de sortklædte St. Josephs Søstre og ca. 100 andre dannede den anselige Procession, der under Bøn og Sang ledsagede Sakramentet paa dets kilometerlange Vej.

Midtvejs standsedes der ved et Alter, rejst i en gammel Gaard under en smuk Linds Krone. Her talte Pater Wegener om Alterets Sakramentes Vej i Danmark gennem de 1100 Aar, fra 826 til 1931, og Pater Wünsch meddelte den sakramentale Velsignelse.

For alle, der tog Del i eller var Øjenvidner til den smukke Højtidelighed, var Djurslands første katolske Procession efter Reformationen en stor Oplevelse.

Begyndelsen er gjort til den anden Procession i Pindstrup.
A. F. B.

Fra Christi Legemsfest Processionen i Haderslev.

Vi bragte i sidste Nr. en Beretning om den vellykkede Christi Legemsfest Procession i Haderslev. Denne Gang bringer vi et Billede af de deltagende Præster.

Siddende fra venstre til højre: Pastor Erkens, Aabenraa, Pastor Wolff, Haderslev, Mgr. Olrik, Kolding, Pater Sigismund Clever, O. F. M., Kiel.

Staaende: Pater Cornelissen, O. Præm., Kolding, Pastor van Rijckevorsel, Assens, Pastor Brinkmann, Dalum, Pater Athanasius Bierbaum, O. F. M. (af hvem vi forleden bragte en Artikel her i Bladet om St. Antonius), Dortmund.

Søndagsgudstjeneste i Sommermaanederne i Provinsen.

	Stille Messe.	Højmesse.	Andagt.
Aabenraa.....	Kl. -	Kl. 9 ⁸ / ₄	Kl. 4
Aakirkeby (Jernbanegade).....	» -	» 10	» 6
Aalborg (Kastelvej).....	» 6 og 8	» 10	» 3
Aarhus (Ryesgade 26).....	» 7 og 8	» 10	» 7
Assens (Nørregade 3).....	» 8 ¹ / ₂ (Komm.)»	» 10	» 7 ¹ / ₄
Dalum Kloster.....	» 6 ¹ / ₂	» -	» 5
Esbjerg (Nørregade).....	» 7	» 10	» 7
Fredericia (Sjællandsgade).....	» 7	» 9 ¹ / ₂	» 2
Haderslev.....	» 7	» 9 ¹ / ₂	» 10 ¹ / ₂
Hadsten (Teknisk Skole) 4. Søndag i Maaneden	Kl. 10		
Helsingør (Nygade 8).....	» 8	» 10	» -
Holbæk (Kastanievej 19).....	» -	» 9 ³ / ₄	» -
Holmegaards Glasværks Kapel: Hver 2. Sønd. i Md.»	9		
Horsens (Nørregade 19).....	» 7 ¹ / ₂	» 10	» 2
Hørsholm.....	» 9		
Kolding (Alhambravej).....	» 7 ¹ / ₂	» 9 ¹ / ₂	» 7
Køge (Elisevej).....	» 8	» 10	» 5
Ledreborg.....	» -	» 9 ¹ / ₂	» -
Maribo (Ny Østergade).....	» 8 ¹ / ₂	» 10 polsk	» -
Nakskov (St. Franciscus Kirke).....	» 9 dansk..	» 10 ¹ / ₂ polsk	» 7 ¹ / ₂
Nyborg (Stella maris Vindingevej).....	» -	» 10	» -
Nykøbing F. (Hellig Kors Kirke).....	» 8	» 10	» -
Næstved (Vor Frue Kirke).....	» 8	» 10	» -
Odder (Holsteinsgade 29) 2. og 4. Sønd. i Md.»	10		
Odense (Torvet 7).....	» 8	» 10	» -
Pindstrup 1. og 3. Sønd. i Md. .»	» 8	» 10 ¹ / ₂	» 2 ¹ / ₂
Randers (Ladegaardsgade).....	» -	» 10	» 8
Ringsted (St. Knudsgade).....	» 8	» 10	» -
Roskilde (St. Olsgade).....	» 8	» 10	» 5
Rudkøbing.....	» 10		
Rønne (Østergade 59).....	» -	» 10	» 6
Silkeborg (Vestergade).....	» -	» 10	» 2
Slagelse (Frederiksgade).....	» 8	» 10	» 7 ¹ / ₂
Svendborg (Havnegade 1).....	» 8	» 10 (m. And.)	
Sønderborg, (Kongevej 27). Alle Søndage undt. 1. Søndag i Md. Kl. 10. [Om Hverdagen Kl. 7 ¹ / ₂].			
Tønder (Statsskolens Aula), første Søndag i hver Maaned	Kl. 10.		
Vejle (Blegbanken).....	» 7.....	» 9 ¹ / ₂	» -
Vordingborg (Hotel Valdemar 1. Sal): Hver sidste Sønd. i Md. »	10		

St. Andreas Gilde, Ordrup.

Foreningens aarlige Sommerudflugt afholdes Søndag den 12. Juli med Tog fra Charlottenlund Kl. 9¹⁰ til Sorø: Udflugt til Parnas (medbragt Frokost) Spadseretur; senere tilbage til Sorø med Besøg ved Akademiet. Fællesspisning (Varm Ret og Dessert) og Kaffe. Hjemtur Kl. ca. 9.

Pris: Medlemmer Kr. 6.00

» Besøgende » 8.50

excl. Drikkevarer.

Indtegning senest d. 8. Juli.

Bestyrelsen.

Kunst-Broderiatelier

Paramenter, Faner, Lyseduge.

Reparationer udføres. Telefon Ryvang 698.

Den evige Tilbedelses Kloster. Sct. Kjeldsgade 3.

Kirkelig Kalender.

5. Juli S.	6. Sønd. e. Pintse.	12. Juli S.	7. Sønd. e. Pintse
6. —	M. Oktav af Petrus og Paulus.	13. —	M. Anacletus.
7. —	Ti. Cyrillus og Methodius.	14. —	Ti. Bonaventura.
8. —	O. Elisabeth af Portugal.	15. —	O. Henrik.
9. —	T. Ferialdag.	16. —	T. Vor Frue af Bjerget Karmel.
10. —	F. 7 Brødre samt Rufina og Secunda.	17. —	F. Alexius.
11. —	L. Gudsmoders Lørdagsmesse.	18. —	L. Kamillus af Lellis.

Ugens Messebønner.

5. Juli S. 6. Sønd. e. Pintse (673—508); 2. *Sæt Bønner*: Antonius M. Zaccaria (984—806), 3. *Sæt Bønner*: Oktaven af Petrus og Paulus (972—792), 4. *Sæt Bønner*: For Paven ([122]—[107]).
6. — M. Oktav af Petrus og Paulus (988—809); 2. For Paven.
7. — Ti. Cyrillus og Methodius (990—812); 2. For Paven.
8. — O. † Elisabeth af Portugal (992—813); 2. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. Efter frit Valg eller for Paven, 4. For Paven (medmindre 3. er læst for Paven).
9. — T. † Ferialdag (= foregaaende Søndags Messe (673—508) uden *Gloria* og *Credo*); 2. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. For alle afdøde troende (1140—[113]), 4. Efter frit Valg eller for Paven.
10. — F. † 7 Brødre samt Rufina og Secunda (993—814); 2., 3. og 4. som Onsdag.
11. — L. † Gudsmoders Lørdagsmesse ([90]—[94]); 2. Pius I ([5]—[5]), 3. Om den Helligaand ([120]—[105]), 4. For Paven.

Anm. Paa de med † mærkede Dage kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesser og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udg. af Messebogen (1926), det andet den gamle Udg. (1907).

Mariakongregationen for Mænd har Fælleskommunion Søndag d. 5. Juli Kl. 8^{1/2} i Jesu Hjerte Kirke.

Mariakongregationen »Stella maris« har Fælleskommunion i Rosenkranskirken Søndag den 5. Juli under Messen Kl. 8.

St. Annæ Kirke.

I Ferietiden læses Messerne paa Søndagene som sædvanlig Kl. 6, 8, 9 og 10.

Gudstjeneste i Dragør (Øresundsallé 13) Søndag den 5. Juli: Messe Kl. 9^{1/4}.

Tak!

Alle, som paa forskellig Maade har glædet mig i Anledning af min 80-aarige Fødselsdag, bringer jeg herved min hjertelige Tak.

Marie Petersen
Dalum Kloster.

FREMMESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

79. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 S Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Cay Benzon, Nørrebrogade 27, Kbhvn N. Tlf. Nora 239 x. Træffes som Regel bedst alle Hverdage (undt Tirsdag) Kl. 5-6. Der kan ogsaa gives Besked pr. Tlf. Byen 6505.

Nr. 28.

Søndag den 12. Juli

1931

INDHOLD: Bønnens Nødvendighed. — Den førende Personlighed paa Efesusmødet. — Den lille Kirke i Storstaden om Hverdagen. — St. Knuds Helligdomme i Haraldsted. — Gilderne og Kirken i Middelalderen. — En Tak. — St. Antonius i Husum. — Fra Hovedstad og Provinns. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Bønnens Nødvendighed.

Pelagianerne hævdede, at Bønnen ikke var nødvendig til Salighed. Den vantro Pelagius sagde, at Mennesket kun da gik fortabt, naar han forsømte at gøre sig bekendt med de Sandheder, man nødvendigvis maa kende. Desværre — saaledes svarer den hellige Augustinus — vilde Pelagius give sig af med alt, kun ikke med Bønnen, som dog efter den hellige Jakobus er det eneste Middel, hvorved man kan tilegne sig de helliges Videnskab.

Bønnens Nødvendighed læres med klare og udtrykkelige Ord i den hellige Skrift: »Man bør altid bede og ikke blive træt« (Luk. 18, 1). Ordene »Man bør« betegner det som en Nødvendighed at bede, ja gør det til en Befaling. Den lærde Leonhard Less siger: Hvis man paastaar, at Bønnen ikke er nødvendig til Salighed for voksne, synder man mod Troen, thi den hellige Skrift erklærer udtrykkeligt, at Bønnen er det eneste Middel til at opnaa den til den evige Salighed nødvendige Bistand.

Uden Naadens Bistand kan vi nemlig intet godt gøre. Den h. Augustinus bemærker, at den Herre Jesus ikke har sagt: »Uden mig kan I intet godt fuldføre«, men »intet godt gøre«. Derved vil Herren give os at forstaa, at vi uden hans Naade ikke engang kan begynde at gøre det gode. Ja, Apostelen gaar endog saa vidt, at han siger, at vi af os selv ikke engang kan tænke paa noget godt; kan vi altsaa ikke engang tænke paa det gode, kan vi endnu mindre begære det. Denne Sandhed bliver bekræftet af mange andre Steder i den hellige Skrift. »Vi gør kun saa meget godt,« siger den h. Leo I, »som Gud ved sin Naade lader os virke.« Paa samme Maade udtrykker Kirkeforsamlingen i Trient sig.

Gud Herren har forsynet Dyrene med Evne til at bevæge sig, med Kløer og Vinger, alt efter deres Art, at de kan bevare deres Liv; men Mennesket har han dannet saaledes, at Gud alene skulde være al hans Kraft. Derfor er Mennesket ganske ude af Stand til af sig selv at virke sin Frelse, fordi Gud vilde, at det kun gennem hans Naades Bistand skulde kunne modtage alt, hvad det har og kan have.

Men denne Bistand skænker Gud efter sit Forsyns almindelige Gang kun den, som beder. Fordi vi nu paa den ene Side intet godt kan gøre uden Naadens Bistand, og paa den anden Side Gud sædvanligvis kun skænker denne Bistand til den, som beder, følger deraf, at Bønnen er absolut nødvendig til Sælighed. Det er sandt, hvad den h. Augustinus siger, at Gud skænker de første Naadegaver, som vi uden egen Medvirkning modtager, saasom Kaldet til Troen eller til Bod, ogsaa til dem, som ikke beder; men den samme Lærer holder det for afgjort, at de andre Naadegaver, især Udholdenhedens Naade, kun skænkes den, som beder.

Theologerne lærer i Overensstemmelse med de hellige Fædre, at Bønnen er nødvendig for voksne til den evige Salighed, ikke blot fordi den er paabudt, men som et Mittel, eller med andre Ord, at de troende, der ikke gennem Bønnen neddrager de til Saligheden nødvendige Naadegaver, ikke kan blive salige. — Den h. Thomas af Aquino beviser paa følgende Maade Bønnens Nødvendighed: For

at blive salig maa man kæmpe og sejre — uden Guds Bistand kan man ikke modstaa Fristelserne — men denne Bistand ydes kun gennem Bønnen — følgelig er der uden Bøn ingen Frelse. Et andet Sted siger han, at alle de Naadegaver, som Gud fra Evighed af har bestemt at give os, skænker han os kun gennem Bønnen. Vi behøver ikke, siger den h. Thomas, at bede, for at Gud skal lære vor Nød at kende; men vi skal bede for selv at lære, hvor nødvendigt det er for os at tage vor Tilflugt til Gud, for hver Gang at opnaa den til vor Frelse nødvendige Bistand og erkende, at fra Gud kommer alle gode Gaver.

Vi er ikke andet end usle Tiggere; vi har kun, hvad Gud skænker os til Almisse. Gerne, siger den h. Augustinus, ja meget gerne vil Herren meddele os sine Naadegaver, men skænker dem dog kun til dem, som beder ham derom. Han siger: Bed, og der skal gives eder; altsaa, føjer den h. Theresa til, faar den ikke, som ikke beder. Ligesom Fugtighed er nødvendig for Planterne, for at de skal holde sig friske og vokse, saaledes er efter den h. Chrysostomus Bønnen nødvendig for os til at blive salige. — Bønnen kaldes ogsaa Sjælens Næring; thi ligesom Legemet ikke kan bestaa uden Næring, saaledes kan efter den h. Augustinus Sjælen ikke blive i Live uden Bønnen. Alle disse af de hellige Fædre anførte Ligheder beviser tilstrækkeligt Bønnens Nødvendighed for at opnaa Saligheden.

(Af *St. Alphons Liguori*: Bønnen, det store Frelsens Middel. Dansk Oversættelse 1914.)

Den førende Personlighed paa Efesusmødet.

Det guddommelige Forsyn lader det fra Tid til anden ske, at falske Profeter sniger sig ind i Christi lille Flok og sætter sig op mod den katholske Sandhed. En af dem var Nestorius. Guds Hensigt med ikke at forhindre den Slags Forargelser er den: Hjerternes Tanker skal blive aabenbare; tydeligt skal det kunne ses, hvem der bestaar denne Prøve og hvem ikke. Paa den anden Side sørger det samme guddommelige Forsyn ogsaa altid for, at der

er en eller flere, der afbøder Vranglærernes Hug og Stød og standser deres Fremmarch. I Aaret 431 var den h. Cyrillus af Aleksandria, en af de største græske Kirkefædre, som Leo XIII i sin Tid ophøjede til Kirkelærer, det Redskab i den Allerhøjestes Haand, der ligesom en anden David skulde fælde den drabelige Goliat fra Konstantinopel. Cyrillus er en saa imponerende Skikkelse i de katholske Biskoppers Række, at han ogsaa fortjener at mindes, naar vi fejrer Efesusmødets 1500 Aars Jubilæum.

Desværre ved vi kun meget lidt om hans Ungdomsliv og første Manddomstid. De faa Efterretninger, vi har om ham, stammer oven i Købet for en stor Del fra hans personlige Fjender og er derfor ret mistænkelige. Han tilhørte en fornem Familie i Ægyptens Hovedstad og var en Nevø af Patriarken Theophilus, hvis Efterfølger han blev i 412, og hvem han skulde overstraale i flere Henseender. For det første var han for sit eget Stift en fortræffelig Hyrde, som nidkær for Sjælenes Frelse værnede sin Hjord mod de Farer, der truede Troen og de kristne Sæder fra forskellige Sider. Endnu mere ragede han imidlertid op over sin Forgænger ved paa sit Livs Højdepunkt med enestaaende Hurtighed og Klarhed at gennemskue Nestorianismens Konsekvenser og med ubøjelig Fasthed at nedkæmpe denne Christi Fjende. Iagttager man Cyrillus i denne Holmgang, og ser man samtidig hen til hans store litterære Arv paa 10 Bind, saa har man heri ligesom en Lyskilde, der kan sprede en Del af det Mørke, som ellers ligger over hans Person i Tiden før 429.

I sin Fødebys berømte Skoler maa han have lagt Fundamenterne til sin grundige og omfattende Viden, der hele hans Liv igennem fremtraadte i en streng videnskabelig Form. Flere Gange gør han i sine Bøger opmærksom paa, at han kun interesserede sig for Problemerkens saglige Indhold. Sprogets Skønhed og Lethed havde han derimod aldrig lagt Vægt paa. Hermed paapeger han ganske vist en Ensidighed og en undertiden ret følelig Mangel, men den opvejes ved den aandelige Dybde og Klarhed, hvormed han forstod at præcisere, belyse, begrunde og forsvare Kristendommens ophøjede Sandheder. Hans egen Tid mærkede endnu ikke, hvilken betydelig Theolog Kirken havde

faaet i ham. Først noget senere stod hans Overlegenhed klar for alles Øjne, og med Rette kaldte Grækerne ham for »Kirkefædrenes Segl«, d. v. s. den værdige Afslutning af de store kirkelige Forfatteres Række, der havde sat alle deres Kræfter ind paa at forklare og forsvare de grundlæggende Troslærdomme i vor hellige Religion. Cyrillus indtager saaledes i den græsktalende Verden omtrent den Plads, som den h. Thomas af Apuino har i den latinske.

Var Cyrillus en stor Videnskabsmand og en Fyrste i Aandens Rige, var han ikke mindre en helstøbt Karakter, en Herskernatur paa Administrationens Felt og ukuelig i Livets Modgang og Kampe. Han lignede derved paafaldende stærkt sin berømte Forgænger i Embedet Athanasius den Store († 373). Til at begynde med synes hans stærke og sejge Vilje flere Gange at have vist ret betænkelige Skyggesider: en vis Voldsomhed, Lidenskabelighed og Egenraadighed. Det var det, hans Fjender bebrejdede ham. Men saa snart den Tid var inde, da han skulde løse sit Livs største Opgave og føre Kirkens Sag mod Nestorius, var hans Temperament fuldkommen afklaret. Ved Siden af en brændende Iver for Sandheden findes en lige saa stor Uselviskhed, en næsten ængstelig Forsigtighed og den ømmeste Næstekærlighed. Hvor havde han lært denne Selvovvindelse? Den h. Isidor, Præst og Abbed i et Kloster ved Pelusium, en af de mest tiltrækkende Skikkelser blandt Nildalens Munke, havde stor Indflydelse paa Patriarken. Han formanede ham til roligt og retfærdigt at undersøge den nestorianske Lære og derefter fast og uforfærdet at føre Sagen igennem. Cyrillus, der i nogen Tid havde levet blandt Munkene, fulgte hans Raad, som et Barn følger sin Faders Ord.

Med denne Uddannelse og Forberedelse for Øje kan man forstaa, hvorfor netop denne Biskop lynsnart, som vi tidligere saa, opfattede Kærnen i den ny Vranglære, aldrig kæmpede mod Skygger, men mod virkelige Fejltagelser, og ved Kampens Afslutning ikke behøvede at sige andet, end hvad han havde hævdet i dens første Stadium. En Karakter som han lod sig heller ikke skræmme af Kejsereens Unaade, ikke forvirre af Modpartens Intriger og ikke bøje ved de Fængselsstraffe, han kom til at lide for Troens Skyld,

men ved lige saa megen Takt som Mod og Energi førte han Kirken Sag til Sejr. Pave Cælestinus havde virkelig lagt Troens Forsvar i de rette Hænder. Ære være denne Mands Mindel! Lov og Tak være Gud, som altid er nærmest, naar Faren er størst!

F. K.

Den lille Kirke i Storstaden om Hverdagen.

Midt i den urolige, larmende og forjagede Storstad ligger der en lille Kirke, beskeden og tilbagetrukket paa en vedbendbevokset Plet, en lille Kirke, der altid drømmer om den kære Gudsmoder, om den store Rosenkrans, alle Helgen og Herren, vor Gud — hvor der er saa stille, at man synes, man maa kunne høre enhver lille Edderkop, der sidder skjult i de fjerneste Kroge. Og skønt er der i saadan en lille Kirke, saa stille, saa fredeligt, saa verdensfjært; men det allersmukkeste ved saadan en lille Kirke — det er de bedende! Man kan komme paa hvilken Tid af Dagen, man vil, altid, altid finder man nogen paa Bænkene med Bønebogen i Haanden; der er aldrig helt tomt i Herrens Hus. Nogle knæler, og Rosenkransens Perler klirrer fortroligt; andre beder Korsvejen med Andagt, og alter andre hvisper Litaniet til Alle Helgen og til Gudsmoder; der er ogsaa dem, som ikke gør andet end at knæle stille med foldede Hænder og se op til Tabernaklet, til den evige Lampe med det skælvende Lys, eller drømmende følge Solstraalerne, der siver ind gennem Buevinduet brogede Glas. Ja, ja, det er det skønneste, det allerskønneste ved vore Storstadskirker og Kapeller, at der er bedende Sjæle. Midt paa Hverdagen! Midt i Larm og Jag! Midt i Timer af Arbejde og Møje og midt i det Liv, som gaar, og som vil gaa saa langt borte fra Gud!

To Huse derfra skriger brogede, letfærdige Plakater op om en Dansepavillon, en Bar, en Kabaret. Plakatsøjlerne bærer stærktfarvede Sedler, som raaber ud: »Bort fra Kirken! Træd ud af Kirken! Religion er Opium!« Det er som at lave Markedsgøgl med Jordens helligste Goder. Og dog! Vor lille Kirke staar saa ensom og tilbagetrukket; den trænger sig slet ikke paa; den har ikke engang et mægtigt Taarn med svingende, rungende Klokker. — Ak! vor lille Kirke venter, ligesom den gode Gud selv, paa sine, trods det skingrende Markskrigeri. Og hvem er det saa, som den kalder for sine? Ja — dér er en, der ser sig lidt nysgerrigt om. Man mener det jo ikke saa slemt med denne

Seen sig om i Kirken, og i dette Tilfælde mener man slet ikke noget dermed — ja, og saa er der hist og her et Par Morliller og en Bedstefader, som humper omkring ved sin Stok. »Naturligvis!« vil de andre sige, de, som gerne ler af os, og som dog inderst inde misunder os, »naturligvis de gamle! de fra i Gaar og fra i Forgaars! — men Menneskene fra i Dag?« Aa, netop dem finder man nu saa tit i den lille Kirke! Dér er Tjenestepigerne, som kommer ind i en Fart med Kurven paa Armen, saadan som de er vant til hjemmefra, og dér kommer en Skoledreng angstigende, en rigtig Gut; man kan ligefrem læse om Skælmsstreger i hans Øjne; men derfor — lige netop derfor — vil han nu skynde sig hen til Gudsmoder, for det var jo nu ikke saadan rigtig i sin Orden med de Kunster. — Han dér, som nu dypper sine smalle Fingre i Vievandskarret, har Ret til at sætte Professortitlen paa sit Visitkort, og dér er en anden, som kan føje Titlen Gehejme-Regeringsraad til sit Navn, og saa kommer der en sjokkende ind paa løse Skosaaler; man kan næsten være bange for, at han skal tabe dem, og det kunde se ud, som om han ogsaa var kommen af med sin Hat eller Hue. Men han knæler ned og rasler med noget i Lommen, og det viser sig omsider at være en gammel Rosenkrans . . . Og Damen i Pelskaaben . . . og den lille Maskinskriverske, som ser saa træt ud . . . Kirke, du kære, lille Kirke i Verdensstaden, hvad kunde du ikke fortælle om alle dem, som beder i dig, stille, i Løn, paa een eneste Hverdag —.

Ved A. M. O.

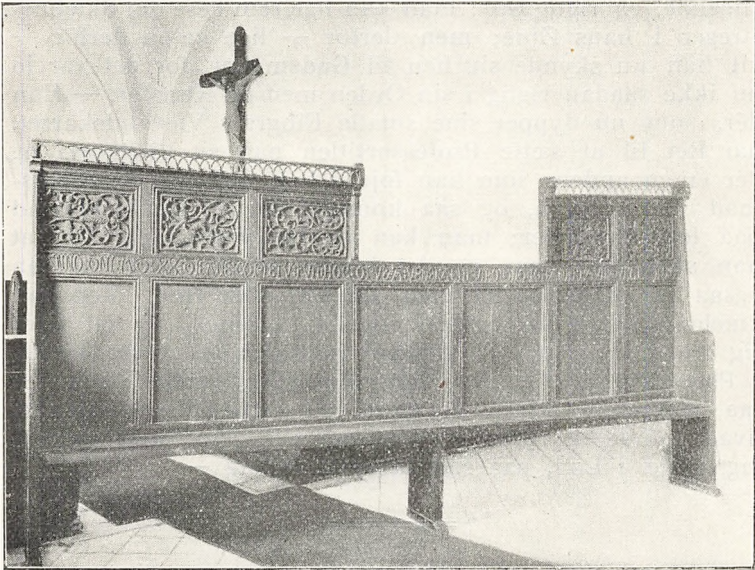
St. Knuds Helligdomme i Haraldsted.

(Fortsat.)

Der er absolut ingen Tvivl om, at denne Stol er lavet netop til den Plads, hvor den staar. Der har aldrig været mere end de 3 + 2 Overfelter, idet de to manglende nøjagtigt svarer til Korets østre Sydvindue, og de mangler da ogsaa ethvert Spor af Ramstykkers Anbringelse og den Skraafas, der findes under de andre Overfelter. — Sædet med den panelerede Rygs syv glatte Felter er nye. Men i Ramstykket mellem disse og de øvre Felter er der skaaret følgende Indskrift med ophøjede Renæssancemajuskler:

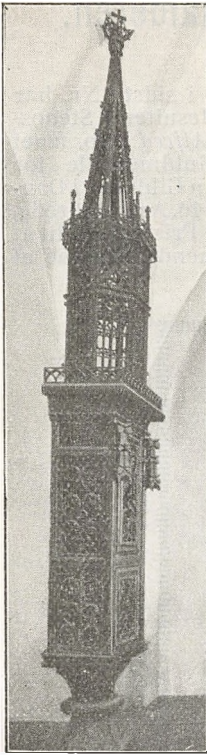
Anno : Domini : M : d : xx : die : Annæ : completum
: fuit : hoc : opus : a : venerabili : domino : iohanni :
: pauli : curatus : huius : loci — I Herrens Aar 1520, Hel-
lig Annas Dag, blev dette Værk fuldendt af den Velærvær-
dige Herre Johannes Paulsen, dette Steds Sognepræst.

Da Stolen kom, har Pastor Paulsen vist ærgret sig frygteligt, ligesom det kendes fra vore Dage, naar Haandværkere gengiver en Indskrift forkert. Paa Stolen læste Præsten »curatus« i Stedet for »curato«, og man kan den Dag i Dag se, hvorledes det ominøse »us« er søgt raderet ved Bortskæring. Den Haraldsted Sognepræst har haft Grund til at ærgre sig, ogsaa naar han tænkte paa de Bemærkninger, vittige Medbrødre velvilligt kunde lade falde — og dobbelt, naar han saa hen til sin Biskops næste Visitats. —

Johannes Paulsen-Stolen i Haraldsted Kirke. (Nm.)
(For at faa Lys til Fotograferingen er Stolen flyttet hen ved Opgangen til Koret. Paa Nordvæggen ses Triumfkrucifikset.)

Medens der ikke kan rejses nogen Tvivl om, at Johannes Paulsen-Stolen er lavet netop til den Plads, den staar paa, er det ikke muligt at bestemme Gavlene, hvormed den har været afsluttet mod Vest og Øst, ej heller om den har haft en pultagtig Knæleskammel foran sig ligeledes afsluttet med Gavle, eller den har været en aaben Stol først og fremmest bestemt for Liturgerne. Om »Degnestolen«s Pultgavle har hørt til J. P.-Stolen, er vist meget tvivlsomt; thi Roskildebispens Vaaben er anbragt paa den ene, hvilket kunde tyde paa, at den har hørt til et Stykke Inventar, Lage Urne har skænket, maaske sammen med Indehaveren af Vaabnet med den gotiske Blomst; men af Indskriften paa J.-P.-Stolen synes at fremgaa, at Sognepræsten alene har afholdt Udgifterne.

Sakramentshuset i Haraldsted Kirke.
(Nm.)

Selve »Degnestolen« er i Virkeligheden sammensat af Dele, der oprindelig ikke har hørt sammen. — I 1816 flyttedes den fra Nordvæggen til sin nuværende Plads. Men det er vist et stort Spørgsmaal, om der har staaet en Korstol tæt ved Sakramentshuset, da Tabernaklet var Eucharistiens Bolig.

Endelig er den Mulighed vel ikke udelukket, at nogle af de nu sammensatte Dele kan have hørt til Inventar, som er flyttet til Sognekirken, da Kapellet i Harrested Ore nedlagdes. — Skulde der være Rester af saadant Inventar til Stede, har det sandelig mødt en blidere Skæbne, end der ramte de to frønnede Egeplanker fra en gylden Altertavle i Viborg, som Nationalmusæets Restaurator fandt for et Par Aar siden som Gulvplanker i Vorde Prædikestol. —

I Korets nordøstre Hjørne staar det smukke udskaarne Sakramentshus.

I Senmiddelalderens Italien var det ret almindeligt at opbevare Eucharistien i Nisheskabe, og i Tyskland spores denne Skik tilbage til 12. Aarhundrede, hvor Skabet enten var anbragt i en Niche eller hængt op paa Nordvæggen; rimeligvis paa denne Side, fordi Liturgerne sad paa Epistolsiden, altsaa mod Syd. I 14. og 15. Aarhundrede blev disse Vægskabe mere udbredt Nord for Alperne, og Gotikken formede de ejendommelige taarnagtige Sakramentshuse, der stod frit ud fra Muren. Der er endnu opbevaret rene Mesterværker, som viser, hvorledes Kunstnerne kappedes om at bygge Boliger for det Allerhelligste. Ogsaa Norden kom med i denne Udvikling, og i Ringstedegnens Kirker findes de flere Steder.

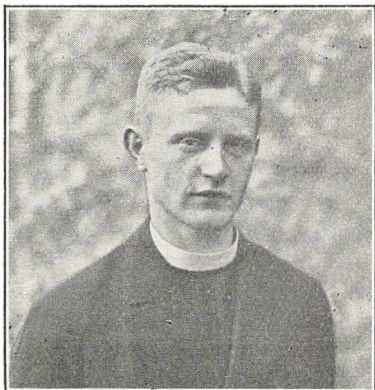
(Fortsættes.)

Sakramentshuset i Haraldsted Kirke.
(Tabernaklets Yderdørfjernet.)

Gilderne og Kirken i Middelalderen.

Som meddelt i sidste Nr. har en af de unge Jesuiter i Stenosgade, stud. mag. *Alfred Otto*, faaet Universitetets Guldmedaille for en Afhandling om Gilderne i Danmark i det 15. og 16. Aarhundrede. Vi har opfordret Pristageren til at skrive nedenstaaende Resumé af sin Afhandling.

stud. mag. Alfred Otto, S. J.

Gilderne var oprindelig hedenske Sammenslutninger til gensidig Hjælp og Betyggelse. Det var ikke let for Kirken at omstøbe dem efter kristelige Principper. De gamle hedenske Forestillinger og Skikke var for stærkt indgroede til, at de straks kunde fjernes. Det blev en haard, men sejrrig Kamp for Kirken.

St. Knudsgilderne i det 12. og 13. Aarhundrede er de første, der bærer Præg af Kirkens stigende Indflydelse. I det 14. og 15. Aarhundrede satte Religionen endnu dybere Spor paa Gildernes videre Udvikling og frembragte Gejstlighedens Gilder og Broderskaberne. Ogsaa de rent faglige Sammenslutninger, Købmandsgilderne og Haandværkerlavene, var stærkt paavirkede af Kirkens Aand. Hele Livet var jo dengang gennemsyret af kirkelig Tænkemaade. Den gav sig f. Eks. ogsaa Udslag i Gildernes Vedtægter. Fælles

Gudstjeneste for Gildets Alter, Læsning af Sjælemesser, Fattig- og Sygepleje, indbyrdes Hjælp, Understøttelse af fremmede Pilegrimme, Bistand til døende, Begravelse af døde o. s. v. paahvilede Gildebrødrene og -søstre som vigtigste Pligt.

I god Samklang hermed stod Gildernes faglige og selskabelige Formaal: Varetagelse af Standens Interesser og Fremme af det selskabelige Liv. Det kan kun tjene Kirken til Ære og Ros, at den paa en saa glimrende Maade har løst sin Opgave som Menneskenes Opdrager i alle Dagliglivets Foreteelser. At Misbrug ved enkelte Gilders Sammenkomster kunde finde Sted, skyldtes udelukkende den menneskelige Svaghed. Det var jo netop paa dette Punkt, at Kirken stadig førte Kampen.

Da Gilderne saa inderligt var knyttet til Kirkens Fromhedsliv, maatte den ny Læres Tilhængere se deres fornemste Opgave i at komme dem til Livs. Reformationen betød Gildernes Død i kirkelig Henseende. De førte kun en hensygnende Tilværelse eller undergik en Forvandling til rent verdslige Fagforeninger eller selskabelige Klubber. I katholske Lande derimod afløstes Gilderne af rent religiøse Broderskaber og Lægmandskongregationer.

Gildeinstitutionen var i Kirkens Haand et ideelt Redskab til at forene Arbejde med Selskabelighed og at løfte dem op i en højere religiøs Enhed. A. Otto, S. J.

En Tak.

Ved St. Knuds-Festen i Ringsted blev der holdt flere Taler for at takke dem, der paa en eller anden Maade havde bidraget til at gøre Festen til en uforglemmelig Mindedag. En, der virkelig ogsaa fortjente en Tak, blev dog glemt. Det var den ædle, anonyme Velgører, der havde skænket det smukke, solide og vandtætte Telt, som alle har lagt Mærke til under Gudstjenesten i Haraldsted, og som i Fremtiden skal forblive i Ringsted og hvert Aar benyttes ved Valfarten. Da jeg skal bære Omsorg for Teltet og opbevare det, er det først og fremmest mig, der paa det hjerteligste takker den unævnte Giver for hans Gavmildhed.

Ringsted, d. 5. Juli 1931.

P. J. Boerrigter,
S. M. M.

Rettelse: Ved en Trykfejl er der som første Ord i Artiklen »Efesusmødet og Pavedømmet« i forrige Nr. kommet til at staa »Efteraarsmødet« i Stedet for *Efesusmødet*.

St. Antonius i Husum.

Ovenstaaende Billede gengiver en Antoniusstatue (udført i Oberammergau), som findes i St. Antoni Kapel i Husum (Frederikssundsvej 225). I Anledning af Antoniusjubilæet for nylig blev der fremstillet Postkort med dette Billede paa. Indtægten gaar til den nye Kirke og Præstebolig, som ad Aare vil rejse sig paa den ret store Grund (en Tønde Land), der strækker sig langt bag Kapellet.

Vi bruger allesammen Postkort, hvorfor saa ikke foretrække katholske?

Man bedes henvende sig til Hr. Pastor C. Jaworski, Nørrebrogade 27 C, 4. Sal.

Hvem paatager sig at afsætte 25, 50 eller 100 Kort?

Frå Hovedstad og Provins

Svartelegram fra Paven.

Ved St. Knuds-Festen i Ringsted sendte Forsamlingen den hellige Fader en ærbødig Hilsen. — Som Svar herpaa er der fra Pavestatens Telegrafstation indløbet følgende Telegram:

Den hellige Fader beder de danske Katholiker modtage en hjertelig Tak og den apostoliske Velsignelse.

Kardinal Pacelli.

Biskoppen i Audiens hos Kongen.

Mandag d. 6. Juli var Hans Excellence Biskoppen i Privataudiens hos Hans Majestæt Kongen for at overbringe Hans Majestæt en Samling Mønter fra Citta del Vaticano.

St. Albani Klub, Odense.

Søndag den 28. Juni fejrede Klubben »St. Albans Fest« med en Fælleskommunion i Messen Kl. 8. Denne Messe var højtidelig som en Højmesse (om jeg maa bruge dette Udtryk). Alteret var smukt pyntet med Blomster, som var skænket af en Del Medlemmer; d'Herrer Czogalla og Melchior ministrerede i Kjole og hvidt, — et virkelig højtideligt og opbyggeligt Syn at se de to Herrer ministrere. Højærværdige Hr. Pater Steidl fortalte i sin Prædiken om St. Alban, der led Martyrdøden for at frelse en Præst fra Døden, og han omtalte ligeledes Klubben, der ikke blot vilde samle Menigheden til selskabeligt Samvær, men ogsaa tage alvorligere Opgaver op:

at arbejde for Samling i Kirken under Fastepredikener,

at paatage sig Indsamling til Skoleudvidelsen, og nu i Dag afholde Fælleskommunion.

»Hvis Klubben,« udtalte Pater Steidl, »fortsætter i denne Aand, vil den ogsaa stadig være levedygtig og et godt Led i Katholsk Aktion.«

Torsdag den 2. Juli

samlede Klubben sine Medlemmer i Frucns Bøge til en lille Sommerfest; den var særlig arrangeret for de unge, og disse skuffede ikke Bestyrelsen, men mødte op i stort Antal. Felix Schmitts Orkester spillede, og de unge fornøjede sig pænt og lystigt til Kl. 12. — Her sluttede Formanden Festen med et Leve for Klubben og et Leve for Orkestret, som altid tjenstvilligt ofrer megen Tid paa Øvel-

ser for at hjælpe Klubben med Musik, hvilket er en stor Hjælp til Samling; at deres udmærkede Musik paaskønnes, viser Tilslutningen til denne og andre tidligere Sammenkomster.

Søndag den 19. Juli har Klubben Udflugt til Glorup og Nyborg; til denne Udflugt er hele Menigheden indbudt. Der køres Kl. 12 $\frac{1}{4}$ i store Omnibusser til Glorup, hvor Greve L. Moltke Huitfeldt venligst har overladt os Kapellet til Eftermiddagsandagt og ligeledes givet Tilladelse til Ophold og fælles Kaffebord i Parken. Nyborg Menighed er ogsaa indbudt, og vi vil saa alle sammen følges til Nyborg og spise medbragt Aftensmad i Teglværksskoven. Udflugten sluttet med en lille Andagt i Nyborg Kirke.

Der gøres opmærksom paa, at Indtegning til Udflugten maa ske senest Mandag den 13. Juli.

En »første« Christi-Legemsfest Procession.

Der er Øjeblikke i Livet, hvor Fællesskabet mellem Gud og Menneskene ligesom tydeligere kommer frem.

For flere Aar siden kom jeg ind i en Landsbykirke i Nærheden af Regensburg. Jeg gik derind med en Blanding af Nysgerrighed og Ærefrygt. Som jeg stod derinde, opdagede jeg en Bondekone hensunken i Betragtning eller Bøn. Hun rørte sig ikke, saa ikke, jeg kom, men havde kun Tanke for Midtpunktet, Herrens Bolig paa Altret. Som et stille, langsomt rislende Kildevæld kom Opfordringen om at være med i hendes Andagt. Jeg knælede ned og glemte min Nysgerrighed. Hvorledes Kirken saa ud, husker jeg ikke mere; men jeg glemmer aldrig Bondkonens Andagt.

Jeg har siden staaet over for den samme Fællesskabsfølelse, da jeg engang overværede en Christi Legemsfest i Münchens Gader, hvor Prælater og Præster, Kongen, Ministre og Folket fulgte Kongernes Konge til Frauenkirche.

Noget lignende følte jeg atter den 21. Juni i Pindstrup. Fra et fyldt Kapel drog en lille Flok Katholiker ad Landevejen med Alterens Sakramente under Sang og Bøn og med Lærketriller som Akkompagnement. Her sniger en Tankeforbindelse sig ind: Om vi havde haft nogle Blæserer! Jeg kan endnu høre Hornorkestret i Andreaskollegiets Have og Fuglenes Sang i Trætoppene.

Under et Træ ved nogle Huse var rejst et lille Alterbord. Her biede Herren og talte gennem sin Tjener for til Slut at velsigne de 200 Katholiker samt de 100 tilstedeværende Brødre og Søstre af en anden Familie. Og nu drog Skaren ad en Markvej mod Mosen, for at Christus kunde velsigne Afgrøden og Tørvegravene.

Videre drog Processionen ad Landevejen tilbage til Ka-

Christi Legemsfest Processionen i Pindstrup.

pellet, hvor Klokkerne med Jubelsang modtog vor Herre og Frelser. — Saa kom det store Øjeblik, hvor vi alle takkede Mesteren for den hellige Time, idet vi med Begejstring sang »Store Gud, vi love dig«.

Vi er, kære Venner, sikkert nærmere Maalet end for Aar tilbage. Den lille Knop, som hedder den katolske Kirke i Danmark, er ved at folde sig ud. Skal det ikke være saaledes? Jo, man ser først en Blomsts Skønhed, naar den rigtig folder sig ud.

Paa Sjælland er Valfarten til Haraldsted ved at blive Tradition. Jylland maa ogsaa have et Sted med Tiden. Maaske flere Familier og Foreninger til næste Aar kunde tænke sig at valfarte til Pindstrup, som ligger i det gamle Sogn »Marie Magdalene«, og i Fællesskab bære Himmeriges Brød gennem det gammel-katolske Land. — Lad os haabe det!

B. N.

Katolske Sømandsplakater.

Vi har fra Esbjerg faaet tilsendt en Gudstjeneste-Plakat, som bringer katolske Søfolk Meddelelse om, hvor Esbjergs katolske Kirke ligger, og naar Gudstjenesten holdes.

Foruden disse Meddelelser, som er affattet paa Dansk, Engelsk, Tysk, Fransk, Hollandsk og Italiensk, findes et Billede af Kirken og et Kort over Byen, paa hvilket Kirkens Plads er markeret. Plakaten er ophængt paa 20 forskellige Steder i Byen paa Skibskontorer, Forsamlingslokaler og lignende.

En glimrende, praktisk Idé, som forhaabentlig vil blive efterfulgt i alle Havnebyer, hvor katolsk Kirke findes.

Kirkelig Kalender.

12. Juli S. 7. Sønd. e. Pintse.	19. Juli S. 8. Sønd. e. Pintse.
13. — M. Anacletus.	20. — M. Hieronymus Æmiliani.
14. — Ti. Bonaventura.	21. — Ti. Praxedes.
15. — O. Henrik.	22. — O. Maria Magdalena.
16. — T. Vor Frue af Bjerget Karmel.	23. — T. Apollinaris.
17. — F. Alexius.	24. — F. Vigilie.
18. — L. Kamillus af Lellis.	25. — L. Jakob den Ældre, Apostel.

Ugens Messebønner.

12. Juli S. 7. Sønd. e. Pintse (677—512); 2. *Sæt Bønner*: Johannes Gualbertus ([53]—[53]), 3. *Sæt Bønner*: Nabor og Felix (995—817), 4. *Sæt Bønner*: For Paven ([122]—[107]).
13. — M. † Anacletus (996—818); 2. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. Efter frit Valg (eller for Paven), 4. For Paven (medmindre 3. er læst for Paven).
14. — Ti. Bonaventura (996—818); 2. For Paven.
15. — O. † Henrik (996—830); 2., 3. og 4. som Mandag.
16. — T. Vor Frue af Bjerget Karmel (997—819); 2. For Paven.
17. — F. † Alexius (1000—822); 2., 3. og 4. som Mandag.
18. — L. Kamillus af Lellis (1001—823); 2. Symphorosa og hendes syv Sønner ([28]—[28]), 3. For Paven.

Anm. Paa de med † mærkede Dage kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesser og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udg. af Messebogen (1926), det andet den gamle Udg. (1907).

Meddelelse fra Vikariatet.

Under Biskoppens Bortrejse i Juli Maaned er Vikariatets Ledelse overtaget af Provikaren, Hr. Pastor J. B. Desnos (Strandvej 91, København Str.), til hvem d'Herrer Præster bedes henvende sig vedrørende Dispenser o. lign.

St. Andreas Kirke (Ordrup). Søndag d. 12. Juli Kl. 8 har begge Kongregationer Fælleskommunion.

Vincentsforeningens 3. Generalmøde

afholdes Søndag d. 19. Juli Kl. 5^{1/2} i St. Andreas Præstegaard i Ordrup. Aktive og passive Medlemmer samt alle, der har Interesse for Menighedspleje, indbydes.

St. Andreas Gilde, Ordrup.

Foreningens aarlige Sommerudflugt afholdes Søndag den 12. Juli med Tog fra Charlottenlund Kl. 9¹⁰ til Sorø: Udflugt til Parnas (medbragt Frokost) Spadseretur; senere tilbage til Sorø med Besøg ved Akademiet. Fællesspisning (Varm Ret og Dessert) og Kaffe. Hjemtur Kl. ca. 9.

Pris: Medlemmer Kr. 6.00

» Besøgende » 8.50

excl. Drikkevarer.

Indtegning senest d. 8. Juli.

Bestyrelsen.

FREMMESPROGTRYKKERET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

79. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalei (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 S Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1—4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Cny Benzou, Nørrebrogade 27, Kbhvn. N. Tlf. Nora 239 x. Træffes som Regel bedst alle Hverdage (undt Tirsdag) Kl. 5—6. Der kan ogsaa gives Besked pr. Tlf. Byen 6505.

Nr. 29.

Søndag den 19. Juli

1931

INDHOLD: For megen Glæde og for lidt Glæde. — Efesusmødet og den moderne Naturalisme. — Kamp om Sjæle. — St. Knuds Helligdomme i Haraldsted. — Arild. — Engelske Katholikers Stilling til de politiske Partier. — Fra Hovedstad og Provins. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

For megen Glæde og for lidt Glæde.

Hvordan rimes Paastanden om, at Glæden tager af, sammen med den Kendsgerning, at alle Slags Fornøjelser og Adspredelser stadig dukker op under nye og tiltrækkende Former, og de søges snart at sige af alle Samfundsklasser i altid voksende Grad? Tænk paa alt, hvad Søndagene nu tilbyder af Udflugter til nære og fjerne Steder pr. Dampskib, Jernbane, Sporvogn og Automobil, for slet ikke at tale om de Hærskarer af mandlige og kvindelige Cyklister, der suser afsted til deres egen — ikke altid til de skikkelige Fodgængeres — Fornøjelse. Tænk paa de selskabelige Foreninger, Teatrene, baade de store og Biografteatrene, Koncertsalene, Varietéerne og de tusinde andre Forlystelser.

Alle disse Glæder eller Lejligheder til at søge Glæde — for der er næppe mange, der en Søndag Aften efter en maaske endog stærkt bevæget og meget kostbar Dag med Sandhed kunde sige: I Dag fik jeg virkelig Glæde og Styrke til den kommende Uge til Vederlag for min anvendte Tid

og for mine Penge — alt dette tilsammen er kun yderligere et Bevis paa, at vi i vor Tid er i høj Grad fattige paa Glæde.

Ikke som en Anklage, men som en Beklagelse og som en Bebrejdelse mod os alle skal det udtales, at de jævne, let tilgængelige og billige Glæder, som i Aarhundreder har vederkvæget Menneskene, forskønnet Tilværelsen og været dem nok, har mistet deres tiltrækkende Magt og deres Indhold for Nutidens Børn. Stille Glæder over Naturen paa en Spadseretur med hele Familien, Samtale og Højt-læsning, Spil, Leg og Sang, hvori alle i Hjemmet deltager og hver yder sit lille Bidrag, kan slet ikke mere være noget for en stor Del af Folket. Hvorfor ikke? Fordi der mangler baade Barnlighed og Samfølelse, baade Alvor og Dybde for disse jævne Glæder. De stiller overalt, hvor de skal vederkvæge og berige en Menneskesjæl, Krav baade til vor Eftertanke og til vort Hjertes naturlige, usminkede Følelser. Der maa foregaa et Arbejde i os for at opfatte, bedømme, udskille eller tilegne os den aandelige eller sjælelige Værdi, de nævnte Glæder indeholder — og det gider vor Slægt i Almindelighed ikke. Den vil ikke anstrenge sig det fjerneste, men kun mores; den vil heller ikke stille sit eget Indre blot! det vil saare Forfængeligheden at blive opdaget af de andre som dum og uvidende. Man savner Ydmyghed til at vedgaa, om man er det, og man savner Kærlighedens Tryghed over for selv sine nærmeste til at lade sig rette og hjælpe af dem. Den aandelige Tomhed er i uhyggelig Stigen i vort Folk — man læser Dagbladene med deres pikante Meddelelser om det nyeste nyt — helst det, som gør Næsten latterlig eller foragtelig og lader én selv føle sig som overlegen! Og man lader Forlystelserne — de finere og grovere — besørge det Arbejde, man selv er for doven til — og man begærer at faa sin indre Tomhed fyldt med Indhold af tomme Nyheder og tomme Glæder. Men det tomme kan aldrig udfylde Tomheden, selv om der betales Guld derfor, ja, omend mange Gange mere end Guld betales ved at ofre baade Sjælens Renhed og en god Samvittighed.

(Af Dr. P. W. v. Keppeler: Mere Glæde.
Oversat af H. M. Fenger. Hagerups Forlag.)

Efesusmødet og den moderne Naturalisme.

Paa Konciliets 5. Møde den 17. Juli 431 sendte de i Efesus forsamlede Biskopper en Synodalskrivelse til Paven i Rom, i hvilken de udførligt berettede om Mødernes Gang, deres Arbejder og Afgørelser. Blandt de sidste opførtes pludselig ogsaa en Kendelse, der dømte nogle Vranglærere fra Vesterleden ved Navn Pelagius, Cælestius, Julianus, m. m., og hvorved Østens Kirke fuldtud tiltraadte den apostoliske Stols tidligere Afgørelse i samme Sag. Med den korte Bemærkning herom er det, som om de 1500 Aars Mellemrum mellem 431 og 1931 forsvinder, og Biskopperne taler om religiøse Problemer og Strømninger, som vi ellers mener var af helt moderne Art og Oprindelse. Lad os forsøge at blive klare over de virkelige Forhold.

For omtrent 20 Aar siden havde jeg en Dag en Samtale med en meget anset dansk Videnskabsmand. Emnet var den sammenlignende Religionsvidenskab. Fra min Side faldt Ordene: Guds Naade. Uden at have tilsigtet eller blot anet det gjorde jeg dermed den anden Part helt vred. Hvad er dog det? tænkte jeg ved mig selv. Først senere forstod jeg Sammenhængen. Vi lever jo nu i en Tid, i hvilken større Grupper af Mennesker, der kalder sig Kristne, har brudt med noget absolut væsentligt i Kristendommen. De nægter den overnaturlige indre Gave, som Gud af ren Godhed og uden vore Fortjenester har skænket sine fornuftbegavede Skabninger i det Øjemed, at de derved skulde kunne arbejde sig frem til en evig Lykke hos ham. Denne Gaves Navn er Guds og Christi Naade. Hvis vi vil bruge et Billede, saa virker den i os, som Ilden virker paa Jern, der lægges i den. Det ellers mørke Metal bliver lyst og glødende som Ilden selv. Saaledes gør ogsaa Guds Naade efter Skriftens Ord os delagtige i Guds egen Natur og er derfor den ærefuldeste Udmærkelse og Ophøjelse, den største Rigdom og Skat, som tænkes kan. Men alligevel er der altsaa Kredse, som, saa utroligt det end lyder, ikke længere ænser denne Evighedsværdi, ja, endog skammer sig derved og bevidst skiller sig af med den igen.

Ikke nok med det. Man nægter endnu en anden kristen

Trossandhed af ganske fundamental Betydning, nemlig Menneskeslægtens hemmelighedsfulde Enhed og Samhørig-
hed i Lykke og Ulykke, som giver sig et saa smerteligt
Udslag i Arvesyndens Kendsgerning. Efter de lige
nævntes Mening skal det ikke længere være sandt, at vore
første Forældre har haft hele Menneskehedens Skæbne i
deres Haand, og at de ved deres Ulydighed mod Gud har
mistet den før skildrede Udmærkelse og overnaturlige Rig-
dom for sig selv og deres Efterkommere, saaledes at alle
Forældre nu kun kan give deres Børn den udplyndrede
Natur. Det skal ikke længere være sandt, at det nyfødte
Menneske træder ind i Livet i en strafværdig Tilstand, der
udæsker Guds Vrede, fordi Barnet ved Stamforældrenes
Skyld mangler den oprindelige Retfærdighed og Hellighed,
som Herren havde skænket og krævet bevaret, og fordi
det af dem er bragt under det onde Begærs Herredømme,
som den uendelig Hellige hader, og gaar en Vej, der fører
til Døden, som Gud ikke har skabt (Visd. 1, 13). En Maale-
stok for, hvor stærkt disse vantro Idéer har grebet Sin-
dene, er den lagttagelse, at saa mange Børn i Europa over-
hovedet ikke mere bliver døbt, at Daaben slet ikke mere
føles som den store Befrielse og Velgerning, den er, og at
den i visse Egne i den Grad er lemlæstet, at den ikke
kan anses for en gyldig Daab.

Vi er imidlertid ikke færdige med at tegne Nutidens
Billede. Der mangler et tredie Træk endnu: Har den før-
ste Adam ikke skadet os paa den Maade, som Guds Aaben-
baring hævder, er det kun en Selvfølge, at den anden
Adam, vor Herre og Frelser Jesus Christus, heller ikke
har gavnet os saaledes, som den hellige katholske Kirke
lærer det: nemlig at han for sin overvættles store Kærlig-
heds Skyld ved sin hellige Lidelse og Død paa Korsets
Træ har givet os igen, hvad den første Adam havde taget,
fortjent os Retfærdiggørelsen og i vort Sted ydet Gud en
fuldgyldig og overstrømmende Oprejsning. Nej, i vore Dage
er der dem, der paastaar, at Christi Opgave er udtømt
ved i Ord og Gerning at have lært os en fuldkommen
Gudsdyrkelse. Det siger sig selv, at en saadan Opfattelse
af vor Frelzers Livsgerning, en saadan Tilsidesættelse af
den hellige Langfredag, giver den kristne Religion et Dolke-

stik lige i dens Hjerte. Christus er nemlig ikke blot Lærer, han er ogsaa Offerlam.

Naar vi nu enten i Radio hører eller i Bøger læser om den Slags Anskuelse, mener vi ofte, at det var nogle rigtig moderne Tanker. I Virkeligheden er denne Naturalisme over 1500 Aar gammel. Pelagius er dens egentlige Ophavsmand. Han begyndte med at nægte den indre Naades Nødvendighed for paa dens Bekostning at fremhæve det faldne Menneskes naturlige Kraft og Dyd, og en af hans Disciple sluttede med at erklære det i vor Natur, som vi kalder det onde Begær, for noget godt og tilladeligt og kvalte derved al virkelig Dyd. Mod disse Sandhedsfjender og Naaderøvere løftede Kirken allerede dengang sin Røst, advarede mod at lade sig omdrive af en forloren Lærdoms Vind og bandlyste Vildfarelsernes Rænkespind. Den værnede om vor dyrebareste Skat, Guds og Christi Naade i os, og slog fast, at vi Mennesker, som er indesluttet under Synden (G. 2, 23), fra Fødslen af Vredens Børn (Ef. 2, 3) og døde for Gud, maa levendegøres i Jesus Christus og blive Grene paa denne Vinstok. Ellers kan vi ikke bære Frugt; thi »uden mig kan I intet gøre« (Jo. 15, 5), siger vor Frelser.

Dette var altsaa, for at slutte denne Artikelserie, Efesusmødets store Kald: det skulde værne om Christi hellige Person, om den saligste Jomfrus Gudsmoderværdighed og om alle Kristnes højeste Ære og kosteligste Skat: Guds Naade i os.

F. K.

Kamp om Sjæle.

Vi har vænnet os til at læse Statistik over Frafald fra Kirken. Til at begynde med var vi rigtignok forskrækkede, da vi læste om de mange Tusinde; men nu tager vi Beretningerne om Udtrædelserne af Kirken som en Kendsgerning, der ikke kan ændres.

Men saa lyder der et Ord fra en Sognepræst i en engelsk Industriby som et Raab fra en fremmed Verden:

»I de sidste tolv Aar er ikke een eneste ung Mand i mit Sogn bleven utro mod sine religiøse Pligter.«

Er da Arbejderungdommen i England anderledes end her? Sikkert ikke. Fjorten Aar gammelt kommer det unge Menneske ud af Skolen, og saa begynder for ham Kampen for det daglige Brød i Omgivelser, der er ligegyldige for, ja fjendtlige over for Troen. Mange bliver ligegyldige og falder fra, og dog kunde den ovennævnte Præst tale saa glædelige Ord! Hvorledes var det muligt?

Ved uafsladeligt Arbejde, med katholske Mænds Hjælp!

Da Præsten for flere Aar siden overtog sit Sogn, var Arbejderungdommens Stilling ligefrem haabløs. Præsten tog energisk fat; en sejt Kamp for de unge Sjæle begyndte. Alle de almindelige Midler, som Sport, Klubber, Musikforeninger, kunde ikke bruges; Sognet og Præsten var for fattige. Og dog, noget maatte der gøres! Saa stiftede Præsten en Kongregation for Skoledrenge og en særlig Sektion for dem, der nylig var gaaet ud af Skolen, og disse sidste gjaldt hans største Omsorg. Skolebørnene var jo under godt Tilsyn, men de unge Arbejdere stod i Fare; de trængte til Vejledning, Tilsyn, Formaning, Opmuntring...

Men hvordan skulde Præsten gøre det? Han saa jo kun de unge Mænd om Søndagen, og de trængte til en beskyttende Haand paa Hverdagene, og desuden, hvem skulde hjælpe ham at sørge for, at de unge overhovedet kom regelmæssigt til Søndagsmessen og til den maanedlige Kommunion? Han kunde ikke tage sig af hver enkelt; han havde meget andet Arbejde; hans Sogn talte 5000 Sjæle... Ja, alene var han hjælpeløs! Men han var ikke alene! Han havde forstaaet Ordet om Lægmandsapostolatet, Mændenes Apostolat! Det var hans Løsning.

Mænd arbejder med i Drengenes og Ynglingenes Kongregation; de danner Kongregationens »Raad«. For at komme i saa nær Føling som muligt med den enkelte er Kongregationen delt i 20 »Distrikter«, og i Spidsen for hvert Distrikt staar en katholsk Lægmand, et Medlem af Mændenes Kongregation. Han tilser, om hans unge Mænd møder til Søndagsmessen og deltager i den maanedlige Kommunion; han er deres Fører og Ven, en anden Fader. Hvis f. Eks. en ung Mand ikke kommer til den maanedlige Kommunion, saa opsøger Distriktslederen ham, spørger om Aarsagen og afgiver Beretning til Præsens. Den unge Mand føler ikke dette Opsyn som et Baand paa sig; tværtimod; han føler sig snarere æret ved, at hans voksne Kammerater tager sig af ham. Han ved, at han paa Arbejdspladsen har en, som han kan henvende sig til. Dobbelte gerne lytter han, naar det for en Gangs Skyld ikke er Præsten, men en Lægmand, der taler ved den maanedlige Sammenkomst, en Arbejder, en af dem, der selv kender

alle Standens Vanskeligheder, og som i Gaar stod ved Siden af ham i den blaa Arbejdsbluse . . .

Naar det unge Menneske er fyldt 16 Aar, optages han i Mændenes Kongregation, men det venskabelige Tilsyn med Besørg, Beretninger o. s. v. bliver foreløbig ved. Hvert Aar sørger Præsten desuden for, at der bliver Lejlighed til Eksercitier; Hvervningen dertil besørges af Mændene.

Hvori ligger nu Hemmeligheden ved denne Arbejds-methode? Fraset Præstens Personlighed kan der nævnes fire Punkter:

- 1) Ungdommen bliver grebet allerede i Skolen. Man venter ikke, til den er bleven »grebet« af andre.
- 2) Hovedarbejdet er Arbejdet for Sjælene; alt andet har Præsten saa godt som intet at gøre med. Mændenes Klub og Fodboldforeningen, som ledes af Mændene, og som naturligvis ogsaa er et Trækplaster for Ungdommen, tager næppe et Kvarter af Sjælesørgerens Tid.
- 3) Lægfolks Medarbejde! Katholsk Aktion, saa skøn, som nogen Præst kan ønske sig den. Hele Sognet danner een stor Samhørighed.
- 4) Enhver Svigten bliver straks undersøgt. »Vor Fjende gaar omkring som en brølende Løve«, altid betænkt paa sin Fordel. Vi maa komme ham i Forkøbet.

Hvordan er nu Resultatet af dette Arbejde? Følgende Ord af Præsten viser det ganske utvivlsomt: »Systemet arbejder med godt Resultat. Jeg staar i Forbindelse med hver Dreng og hvert ungt Menneske. Bliver han ligegyldig, afbryder han Forbindelsen, saa bliver Aarsagen undersøgt — og straks. I mit Sogn forlader aarligt 30—40 Drengene af Arbejderklassen Skolen. I de 12 Aar, i hvilke Systemet har virket, er ikke een eneste af dem bleven sine religiøse Pligter utro, undtagen naar han har forladt Byen og er rejst andre Steder hen, hvor ingen har taget sig af ham.«

Hvad der her er skildret, kan vel ikke efterlignes alle Vegne, i det mindste ikke alle Enkeltheder; men disse Linier kunde dog maaske give en Anvisning. Og kunde de blot vække et Haab i forsagte Hjerter: Haabet om, at vor Ungdom ikke er fortabt, før vi selv giver fortabt overfor den, Haabet, der er som Solen for det lykkebringende Arbejde, saa er Hensigten med dem i nogen Maade naaet. Men Mænd behøver vi, helt igennem katholske Mænd!

Da man spurgte Præsten, om der da aldrig var faldet en ung Mand fra i hans Sogn, svarede han: »Menneskelig talt tror jeg at turde sige, at alle mine 300 Drengene og unge Mænd er i Naadens Stand.«

Hvad det vil sige, kan kun Engle beskrive. Den Glans, der straalere fra disse unge Ridderer i Arbejdstøj, er skjult for menneskelige Blikke. Men det maa være vort hedeste Ønske, at denne hellige Ild maa blusse højere og lue videre, i hver By, i hvert Sogn, saa hver Sjælehyrde maa kunne sige: »De er alle i Naadens Stand,« og »da Synden fyldte sit Maal, blev Naaden langt rigere.« (Rom. 5, 20.)

Ved A. M. O.

St. Knuds Helligdomme i Haraldsted.

(Fortsat.)

Sakramentshuset i Haraldsted er af Egetræ, ca. 4,3 m højt, og hele Stilen henviser det til Gotikkens seneste Tidsrum, der falder i Begyndelsen af det 16. Aarhundrede. Paa Smalsiderne læses da ogsaa med Renæssancemajuskler: »Anno † D — M D · XX · VII«, der viser, at Huset var færdigt 1527. Paa et Fodstykke bestaaende af en profilhugget Træklods med afkantede Hjørner og Rundstav om den indsnævrede Midie hviler et Skab af svære Egeplanker, ca. 160 cm højt, ca. 65 cm bredt og 39 cm dybt, hvis tre Sider er belagt med Rammeværk indefattende Felter med rent gotiske Løvranke i gennembrudt Arbejde med studsede Spidser og i et af Felterne en lang snoet »Støvdrager« blomst. — Skabets øverste Rum var Tabernaklet (Hj. 76 cm, Br. 52 cm, Db. 27 cm), til hvis Bagvæg der med Jernnagler var fæstet et lille Krucifiks med en Christusfigur af Bronze eller Kobber, som Worsaae beskrev i 1854, men som nu er borttaget. Maaske det er identisk med Renæssancekrucifikset, som nu staar paa Alteret. Det stammer muligt fra et gammelt Kistelaag og kan i sin Tid være blevet fæstet til Tabernaklets Bagvæg, længe efter at dette var gaaet af Brug som Eucharistiens Bolig. Tabernaklet lukkes inderst af en Jerngitterdør, hvis krydsende firkantede Jernstænger er smedede paa ejendommelig Maade, saa at Øjerne er uregelmæssigt fordelt paa Stænger i begge Retninger. Paa Zeuthens Tegning i Worsaaes Afhandling er Yerdøren ikke medtaget, saa man ser Gitterdøren og den solide Laas. Denne sidste fører Tanken hen paa Synodalbestemmelser fra disse Tider; saaledes bestemte Synoden i Schwerin 1492, at det Allerheligste ikke maatte bevares i offentlig anbragte Gemmesteder paa en saadan Maade, at Sognefolkene efter Forgødtbefindende kunde aabne disse. Med den største Omhu skulde Sakramentet gemmes i Kirkens Tabernakel paa et sømmeligt og dertil egnet Sted under forsvarlig Laas og

Lukke, som kun Sognepræsten havde Nøgle til. — Nederste Rum (Hj. 56 cm, Br. 55 cm, Db. 32 cm) lukkes med een Dør og har rimeligvis huset de hellige Olier (oleum cat-echumenorum og sanctum chrisma til Daaben og oleum infirmorum til Sygeberettelser). — I 1854 var ogsaa Tabernaklet lukket med en glat Egetræsdør; men det nuværende Billed-skærerarbejdes Rankeornamenter svarer sikkert mere til det oprindelige Udseende. Huset fra Gimlinge Kirke ved Slagelse (nu i Nm.) har paa Tabernakeldøren et velsignende Christus-barn. — Efter en Omfundamentering for en 25—30 Aar siden drejedes Skabet med Façaden mod Vest. — Langs Skabets Forkanter er der lagt Profillister, hvorpaa der er fastgjort svære gotiske Baldakinspir, og over Skabet hvælver sig en buet Gesims, som har en skarptsnoet Tovstav for-neden og et moderne Buegalleri. Over Taget staar et seks-sidet Taarn med Stavværksfelter i gennembrudt Arbejde og Stræbepiller, og det er kronet af et tilsvarende Spir med Krabber paa Hjørnerne samt 6 Fialer. — Nu staar Egetræet med sin naturlige Overflade, men af smaa Spor paa Løv-værket fremgaar det, at Huset oprindeligt har været rød-malet. Huset fra Mørke Kirke ved Holbæk (nu i Nm.) har baade bevaret Dele med rød Maling og med Forgyltning. — Da Worsaae undersøgte Skabet, saa han der Kirkens Alter-kalk og et Røgelseskar af Malm*), som nu er hængt op over Døbefonten paa Nordpillen ved Triumfbuen. Med hele sin varme arkæologiske Interesse udbryder Worsaae: »Det er tilvisse Skade, at ikke ogsaa Monstransen er opbevaret. Thi i saa Fald vilde man noget nær have haft Monstrans-huset baade ud- og indvendig i selvsamme komplette Stand, som for 300 Aar siden ved Reformationens Indførelse.« Selvom Tabernaklet er stort nok til at rumme en gotisk Monstrans, saa viser Arkæologens i og for sig saa velmente Bemærkning Ukendskab til Sakramentshusets Udstyr, da det var Eucharistiens Bolig.

Ved en Misforstaaelse kalder vor hjemlige Arkæologi disse Sakramentshuse for »Monstranshuse«. Monstransen blev imidlertid først almindelig udbredt i Begyndelsen af det 16. Aarhundrede, og da var Sakramentshusene allerede ved at gaa af Brug, idet det Allerhelligste flyttedes til faste Tabernakler paa Alteret. —

Endnu et Træskærerarbejde findes i Kirken, nemlig en lille Engel (Hj. 24 cm, 16,5 cm paa det bredeste og 14 cm paa det smalleste Sted) med en fremstrakt, nu forgyldt

*) Ved Worsaaes Besøg opbevaredes det i Tabernaklet. Adskillige Aar efter var kun Laaget tilbage, og Synet krævede dette opsat ved Sakramentshuset, »hvorefter det« (beretter Inventarfortegn. i Nm.'s Arkiv) »kom til Skjoldnæsholm og aldrig senere vendte tilbage«. Dette er dog altsaa heldigvis sket, engang efter 1913.

Kalk. Hovedet er rettet opad, og de nøgne Ben stikker frem under den nu blaamalede Kjortel. En Arm og Vingerne, som maa have stukket bagud, er afbrudt. Alle Forhold taget i Betragtning kan den næppe have hørt til Triumfkrucifikset, som det er ment; snarere har Løffler Ret, naar han formoder, at den har hørt til en Allertavle. Og denne Formodning afkræftes ikke, fordi ogsaa Rygsiden er udskaaret om end grovere end Forsiden. I Figurens Bagside er et rundt Naglehul og Spor efter en Jernkrampe.

Englen i Haraldsted Kirke.

Netop ved, at Englen har været anbragt fri af Baggrunden, har man opnaaet at skabe Indtryk af, at Englen svævede. — Hvor den lille Engel har hørt til, kan ikke siges. For Middelalderen var det ingenlunde ukendt at skabe en vis Tankeforbindelse mellem Indgangsdørens Veronikadug og en Korsfæstelsesgruppe paa Højalterets Tavle. —

Alterkalkens Fod og Bæger er rimeligvis begge fra 1674, men det runde Skaft slammer fra sengotisk Tid. I Knoppens (nodus) Ruder er lagt Plader med graverede Rosetter. Over Knoppen læses i Minuskler paa skraveret Bund omgivet af Borter med hjerteformede Blade: »got help«. Bogstaverne er stillet paa Hovedet, og en lille Kvist er anbragt foran det første Ord. Under Knoppen læses: »help Mar(i)a«. —

(Fortsættes.)

Arild.

Drømmende ligger Arildsläge i Sommersøndagens Stilhed. Vejen snor sig opad, for hver Omdrejning aabenbarende nye Udsigter. Skælderviken nynner sagte mod Strandens Stene, i dens sagte Sang lyder Toner om fjerne Tider, en Vuggesang om den fagre, unge Helgen, hvis afsjælede Legeme Bølgerne bar mod denne Kyst og varsomt lagde paa Stranden for hans fromme Moders Fod. Og videre nynner de, om Klokkeklang og Kirkesang, der lød fra den hvide St. Arilds Kirke, om Fromhed og Trofasthed, om store Processioner af ydmyge Pilegrimme. Bølgerne brydes imod Strandens Stene med Lyden som et Suk, et Suk over Tiden, den lange Tid, hvor kun Skældervikens Smaabølger nynnede Visen om St. Arild. Pludselig lyder en enlig Fløjte i Stilheden. Der i Vejsvinget kommer en smækker Yngling frem. Nu lyner en Hellebard, der blaffer en Fane, den gule Dug med Sjællands Værnehelgen. St. Knud Hertugs Brødrene skrider rask frem, uden Tøven svinger de ind, hvor forventningsfulde Mennesker har fyldt Hotellets Festsal. Msgr. Assarsson taler, har han lyttet til Bølgernes Sang? Det er de samme Toner om Mindernes skønne Trylleri. Stemmen hæver sig myndigt, nu taler Monsignore om Fremtiden, om det nye St. Arilds Kapel, nyt og dog saa gammelt i sin Tradition, saadan skal Nutiden knyttes til Fortiden, og af begge skal Fremtiden skabes. Msgr. Assarsson har endt sin Tale. Forhængel for den lille Scene trækkes til Side, der sidder stolt Inger med Tore og Arild, den unge fagre Enke, der trods sin Vægring skænker Haand til den falske Hr. David, og videre viser Billederne Brødrenes Farvel inden deres Dødefart, Arilds Legeme baaret i Land paa Bølgerne, St. Arilds Kapel, Fru Ingers Sorg og Græmmelse, og om det hele snor sig Folkevisens Trylleri. Brødrenes unge Stemmer, der ledsager den ældgamle Dans, de træder, lyder saa sært betagende i Eftermiddagens Stilhed, som et halvglemmt Minde om noget sødt og elsket, vor Sjæl engang har ejet, Fortidens blide Stemning tryllet frem i Billeder, Sang og Dans. Nu brydes der op. Brødrene danner Avantgarden, saa følger Pilegrimmene efter, der ses Malmøs Vaaben, Københavns, St. Clements fra Helsingborg, Helsingørs, Landskronas. Toget følger den unge Fløjtespiller — hvor fører han hen? Til den aabne Kirkedør, der, hvor Kappellet venter med Lys og Røgelse, Klokkeklang og Salmesang og Velsignelsen fra Monstransen i Præstens Hænder.

Nutiden saa sælsomt visende Fortiden, saa rørende fremsteget af den, og dybt under Stranden nynner Skældervikens Bølger, en hemmelighedsfuld Sang om den anelsesfulde Fremtid.

Engelske Katholikers Stilling til de politiske Partier.

For kort Tid siden afgjorde Kardinal-Ærkebiskoppen definitivt det brændende Spørgsmaal: Kan en Katholik være Medlem af Arbejderpartiet, hvilket Spørgsmaal havde faaet fornyet aktuel Interesse paa Baggrund af den nye Encyklika.

Hans Eminence udtalte følgende:

»Lykkeligvis kan vi udtale, at der er intet politisk Parti i England, som direkte støtter sig til antikatholske Principper.« Hans Eminence mindede om, at han ved to Lejligheder for nogle Aar siden havde udtalt samme Opfattelse, og tilføjede:

»Et Spørgsmaal vil man nu rette til mig: Har den hellige Faders Encyklika faaet mig til at forandre Mening? Dertil maa jeg svare, at jeg ikke ser nogen som helst Grund dertil. Tværtimod synes jeg, at Encyklikacen, om jeg har forstaaet den ret, fuldlud bekræfter, hvad jeg allerede har sagt.« Hans Eminence gik nærmere ind paa, hvad han allerede havde udtalt om dette Emne, at ingen Katholik fuldt og helt kan underskrive noget af de tre Partiers Programmer, fordi de tre Partier hovedsagelig bestaar af Ikke-Katholiker, fordi ingen af dem anerkender Kirkens Lære og Principper, og endelig fordi mange af deres Medlemmer staar i direkte Opposition til Kirkens Principper. Hans Eminence omtalte derefter — og kritiserede — det liberale og det konservative Parti, indbefattet disse Partiers Præster og Lægfolk, der var knyttet til den anglikanske Kirke.

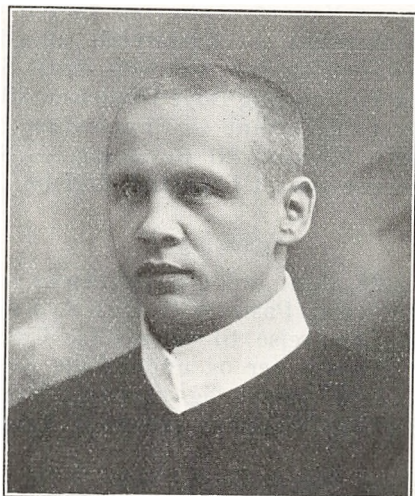
Efter at have udtalt, at »det er en almindelig kendt Sag, at det konservative Parti staar i nøjere og intimere Kontakt med Statskirken end noget andet Parti«, omtalte Kardinalen, hvorledes den anglikanske Kirke havde truffet skæbnsvangre Afgørelser i moralske Spørgsmaal, havde svigtet i Forsvaret for Religionsundervisningen i Skolerne og rettet Angreb mod den katholske Kirke, og erklærede følgende: »Disse Forhold og flere andre maa en Katholik tage i Betragtning, inden han slutter sig til det konservative Parti i dette Land.«

Med Hensyn til det liberale Parti udtalte Hans Eminence til Slut følgende: »Jeg frygter stadig, at den »non-conformistiske« Indflydelse er rettet fjendtligt mod vore katholske Skoler, og at denne Indflydelse er overvejende inden for Resterne af det engang saa store politiske Parti.« —

H. K.-H.

Fra Hovedstad og Provins

Ny Sognepræst paa Amager.

Pater R. Freitag, C. ss. R.

Søndag den 19. Juli overtager Hr. Pater Richard Freitag Sognepræstegerningen ved St. Annæ Kirke. Da han for godt et Aar siden af sine Foresatte blev udnævnt til Forstander for Redemptoristernes Ordenshus i Sundby, var det allerede dengang Meningen, at han ogsaa skulde være Sognepræst, naar han havde sat sig lidt mere ind i Menighedens Forhold. Dette Tidspunkt synes nu at være kommet, og Hs. Excellence Biskoppen har da stadfæstet Pater Freitags Udnævnelse til Sognepræst for St. Annæ Menighed.

Den nye Sognepræst er født i Wien den 22. Februar 1892, aflagde Profes i Redemptoristernes Ordenssamfund den 15. August 1910, blev præsteviet den 25. Juli 1916 og virkede derefter forskellige Steder i Østrig som Missionsprædikant og Religionslærer. Efter P. Eduard Foreitniks Død 1926 forflyttede hans Foresatte ham til København, hvor han i disse Aar ved hele sit præstelige Væsen og sine kraftfulde Prædikener har vundet Menighedens Agtelse og Tillid. Den nye Sognepræst bydes hjerteligt velkommen.

Kl.

Katholsk Ungdoms Værns

aarlige Generalforsamling fandt Sted i Vesterhus, 30. Juni. — Hr. Fuldmægtig Boye-Danielsen valgtes til Dirigent. — Formanden, Hr. Direklør Henrichsen, aflagde Beretning: Festen for de 14-aarige var forløbet meget vellykket. I Aarets Løb er ydet Bidrag til forskellige Foreninger for Ungdommen og til Enkeltpersoners Videreuddannelse, hvilken sidste Opgave Værnet stadig har megen Glæde af. — Beretningen godkendtes. — Kassereren aflagde Regnskab, som godkendtes. — Følgende Genvalg fandt Sted: Højærv. Pater Nösen og Fuldmægtig Boye-Danielsen til Bestyrelsen, Frk. Grüner og Fru Tardini til Suppleanter og Bogholder Krejl og Kaptajn Wissum til Revisorer. — Sluttelig samledes Medlemmerne om et hyggeligt Kaffe bord.

Nykøbing F.

Søndag den 28. Juni holdt Birgittakredsen Møde i Nykøbing F. D'Herrer Pastor C. Benzon og K. Ballin, der var paa Gennemrejse til det sydlige Udland, var saa elskværdige at standse her og underholde Kredsen.

P. Benzon talte jævnt og ligefremt om den hellige Jean Marie Baptiste Vianney, populært kaldet Sognepræsten i Ars.

Denne hellige Mand levede ikke i de fjerne, første kristne Tider, nej, han levede i vor Tid og døde først i Aaret 1859. Han var et typisk Eksempel paa, at Gud ofte udretter store Ting med smaa og ringe Midler. Sognepræsten i Ars var middelmaadig begavet og talte en bondsk Dialekt, og dog strømmede der Hundredtusinder til hans Kirke for at se ham og høre ham tale. Hvorfor? Fordi han var en stor Helgen, og Folk mærkede, at her var en Mand, der fuldstændig levede efter Evangeliet og derfor forstod at tale, saa at hans Tilhørere ikke alene blev stærkt grebet, men virkelig omvendte sig. Taleren sluttede med at fremhæve, at enhver uden Hensyn til Stilling og Begavelse kunde gøre meget for Troens Udbredelse, blot ved at leve et virkelig kristent Liv.

Derefter læste P. Ballin et Par smukke Fortællinger op af I. M. Sieck.

Da Mødet var fastsat noget sent, var Tilslutningen desværre ikke saa stor som ellers. *Bendt.*

Esbjerg.

Sankt Hans Aften, den 23. Juni, gøres der i Almindelighed for lidt ud af; velsagtens fordi Vejret ofte er koldt og regnfuldt. Er Vejret, som det skal være, kan en Sankt Hans Aften blive uforglemmelig, som den blev for Es-

bjergenserne i Aar. Vi kender alle de lyse Nætters Magt over Sindene, de fremkalder en Stemning, vi ikke kan staa imod, og naar den saa forenes med Indtryk, der er knyttet til en katholsk, folkelig Friluftsfest med Sange og med Taler for Paven, Kongen, Fædrelandet og eventuelle andre Emner og med Afbrændelse af Sankt Hansblus, saa skal man nok faa en god Aften ud af det og kunne medbringe varige Indtryk, der kan lyse op i Hverdagstilværelsen.

En saadan Fest afholdtes i Aar paa en Gaard i Toftnæs ved Varde. En katholsk Landmand, Hr. Kamedula, havde gæstfrit stillet sit Hjem og sine Marker til Disposition for Menigheden. Esbjergs største Rutebil var taget i Brug, og endvidere indfandt man sig fra Varde, Vester Nebel og andre Steder i Omegnen, ialt henved 40 Personer, hvoraf to Trediedele var unge. Først legede man i det fri, derefter samledes man (i tre Hold efter hinanden) ved et festligt, hyggeligt Kaffebord, og da Mørket faldt paa, tændtes et stort Baal paa et højtliggende Dige. Paa Baalet var anbragt en legemsstor Heks, der noget efter fultede af under Afsyngelsen af Drachmanns Midsommer- vise: »Hver By har sin Heks og hvert Sogn sine Trolde, dem vil vi fra Livet med Glædesblus holde.« Heksen symboliserede Nutidens og Fortidens forskellige Daarligdom, som netop skal holdes fra Livet med Glædesblus, sure Miner alene gør det nemlig ikke.*) Kl. 11,30 afsluttede Sognepræsten den uforglemmelige Fest med nogle alvorlige Ord om det forgængelige og det evige og holdt en kort Andagt.

Familien Kamedula fortjener Tak for deres Gæstfrihed. Vi kommer sikkert igen en anden Gang.

---

*) Forhaabentlig er dette ikke Indledningen til Genindførelsen af »Reformatorerne« Hekseforfølgelse i det 16.—17. Aarh. Red.

A.C. Torsdag d. 23. Juli Kl. 20: Sammenkomst i Pilealléen 16. Forningen serverer The paa Maskine.

Adm.

Vincentsforeningens 3. Generalmøde

afholdes Søndag d. 19. Juli Kl. 5¹/₂ i St. Andreas Præstegaard i Ordrup. Aktive og passive Medlemmer samt alle, der har Interesse for Menighedspleje, indbydes.

Billig til Købs

er en Del brugte, men solide og brugelige *Skoleborde*, i Størrelse passende til de laveste Klasser, samt et brugt, men brugeligt *Epidiaskop* med Lampe og Modstand.

Henvendelse til: *Rektoren for St. Knuds Stiftelse*, Stenosgade 4, København V.

Kirkelig Kalender.

19. Juli S.	8. Sønd. e. Pintse.	26. Juli S.	Anna, Jomfru Marias Moder. —
20. —	M. Hieronymus Æmiliani.	27. —	M. Pantaleon.
21. —	Ti. Praxedes.	28. —	Ti. Nazarius, Celsus, Viktor I og Innocents I.
22. —	O. Maria Magdalena.	29. —	O. Olav, Konge af Norge.
23. —	T. Apollinaris.	30. —	T. Abdon og Sennen.
24. —	F. Vigilie.	31. —	F. Ignatius af Loyola.
25. —	L. Jakob den Ældre, Apostel.	1. Aug.	L. Petri Fængsel.

Ugens Messebønner.

19. Juli S. 8. Sønd. e. Pintse (680—515); 2. *Sæt Bønner*: Vincents af Paul (1003—825), 3. *Sæt Bønner*: For Paven ([122]—[107]).
20. — M. Hieronymus Æmiliani (1003—825); 2. Margarethe ([61]—[61]), 3. For Paven.
21. — Ti. † Praxedes (N. M. 1007); 2. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. Efter frit Valg, 4. For Paven.
22. — O. Maria Magdalena (1008—830); 2. For Paven.
23. — T. Apollinaris (1011—835); 2. Liborius ([34]—[35]), 3. For Paven.
24. — F. Vigilie ([1]—[1]); 2. Christine ([61]—[61]), 3. Gudsmoder ([90]—[94]), 4. For Paven.
25. — L. Jakob den Ældre, Apostel (1014—839); 2. (kun i stille Messer) Christopher ([12]—[12]).

Anm. Paa de med † mærkede Dage kan Præsten efter frit Valg læse Sjølemesser og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udg. af Messebogen (1926), det andet den gamle Udg. (1907).

Gudstjeneste i Dragør (Øresundsallé 13) Søndag den 19. Juli: Messe Kl. 9¹/₄.

Prinsesse Margrethes Feriehjem.

Det meddeles herved, at Regnskabet for Prinsesse Margrethes Feriehjem (»Trørødhuse») grundet paa D. K. K. F.s Sekretariats Lukning henligger til Eftersyn paa Højesterets sagfører *Bilow's* Kontor, Niels Hemmingsensgade 9, fra ²⁰/₇—²⁵/₇ og fra ¹/₉—⁵/₉.

Kassereren.

Bazar i Helsingør.

Med den biskoppelige Tilladelse afholder St. Vincentssøstrene i Helsingør deres aarlige Bazar til Fordel for fattige og syge Søndag den 26. og Mandag den 27. Juli. Gaver modtages med Taknemlighed af Søstrene.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

79. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 S Kbh. K Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Cay Benzon, Nørrebrogade 27, Kbhvn. N. Tlf. Nora 239 x. Træffes som Regel bedst alle Hverdage (undt Tirsdag) Kl. 5-6. Der kan ogsaa gives Besked pr. Tlf. Byen 6505.

Nr. 30.

Søndag den 26. Juli

1931

INDHOLD: Den Kristnes Glæde. — St. Knuds Helligdomme i Haraldsted. — Omsorgsfulde Hænder. — En revolutionær Generalstab. — Finlands apostoliske Vikar fejrer 25 Aars Præstjubilæum. — Reolen — Fra Hovedstad og Provins. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Den Kristnes Glæde.

Verden er paa Forhaand enig om, at en Kristens Liv maa være trist og sørgeligt. Allerede de første Kristne mødte denne Beskyldning fra deres Side, som kun paa anden Haand var blevet bekendt med deres Liv. Man behøver ikke at spille Ord paa, at dette ikke forholder sig saadan. Den, som af egen Erfaring har lært virkelige Kristne at kende, ved, at man hos ingen andre finder saa hjertelig Imødekommenhed, saa naturlig Glæde og saa harmløs Munterhed som hos dem, naar de da møder lige-sindede Kristne, de kan omgaas uden Tvang. Selv de mest afgjorte Modstandere maa indrømme denne Kendsgerning. Dette er saa iøjnefaldende, at selv den sure, lavede Fromhed, som er det ægte Kendemærke paa falsk Religiositet, ikke kan blive færdig med at sukke og korse sig over, at denne Glæde vover at kalde sig Kristendom! — Disse haarde Dommere har endnu aldrig lært den at kende fra dens rette Side, d. v. s. hvor Troen vises i Gerning;

ellers vilde de bedre forstaa, hvorfra det lykkelige Liv, den barnlige Glæde over Naturen, med eet Ord: det aabne, muntre Sind, som udmærker alle ægte kristne Kredse og alle Perioder i Historien, i hvilke Troen virkelig er blevet en Magt, har sin Oprindelse.

Overalt bekræftes den Jagttagelse, at Alvor og Troskab i Herrens Tjeneste altid lønnes med et mildt Sind og med den Gave, at Livet former sig lyst. Den Jagttagelse gjorde Chrysostomus hos de af Naturen tungsindige Fønikere og Syrere, og saadan berettes det om de grusomme Indianere i Paraguay. Endnu den Dag i Dag bekræfter rejsende af alle Konfessioner — ifølge en god Menneskekenders (A. von Hübner) Udsagn — at Ansigtstudtrykket er blevet helt anderledes hos de Kinesere, som er omvendt til Kristendommen. Medens Kineserne i Almindelighed paa en meget ubehagelig Maade bærer Skepticisme, Ironi og gnaven Ligeegyldighed til Skue, overraskes den, som træder ind i en kristen Kirke i Kina, glædelig ved at finde Tillid, Ærbødighed og Hellighed synlig præget paa Tilhørernes Ansigt.

Guds Børn har Adgang til langt flere Glæder end Verdens Børn, naturligvis inden for de Grænser, som Guds Bud og vor Lydighed, og som Kærlighed til Gud og Næsten foreskriver os. Inden for disse Grænser gælder det paulinske Ord: »Alt er eders«, ikke det snæverhjertede juidaiske: »Rør ikke, smag ikke, tag ikke paa det« (Coloss. 2, 21).

Ogsaa de Kristne, og de særlig, har Ret til at glædes ved de Goder, som trods alt endnu den Dag i Dag findes her paa Jorden — glædes ved Naturen, Familielivet, det nationale Liv og ved Kunsten. Jeg siger særlig de Kristne, thi Gud har skabt disse Goder særlig med dem for Øje (1. Tim. 4, 3), og de forstaa at tage imod dem med Tak, bruge dem til Guds Ære (1. Cor. 10, 30-31) og at hellige dem ved Guds Ord og Bøn (1. Tim. 4, 5). Det Ord: »Gudsfrygt er nyttig til alle Ting og har Forjættelse for det Liv, som nu er, og for det tilkommende« (1. Tim. 4, 8), har sikkert ogsaa sin Anvendelse paa Glæden over de jordiske Gaver.

»Christi Efterfølgelse« giver den simple, men troværdige Anvisning: »Hav en god Samvittighed, og du

vil altid eje Glæde« — og den taler ud af Erfaring, naar den siger: »Gives der nogen Glæde her i Verden, saa er det Menneske, som har et rent Hjerte, i Besiddelse af den.«

(Af Dr. P. W. v. Keppler: Mere Glæde.
Oversat af H. M. Fenger. Hagerups Forlag.)

St. Knuds Helligdomme i Haraldsted.

(Fortsat.)

Det katholske Højalters Fod er muret op ca. 80 cm fra Østvæggen og fungerer endnu som Kirkens Alter: 195 cm langt, 140 cm bredt og 119 cm højt over Korets Flisegulv; men da det er ganske overpudset i ny Tid, er en nærmere Undersøgelse ikke mulig. — Døbefontens Fad er fra ca. 1650. Selve Malmfonten stammer fra Midten af eller tredie Fjerdedel af det 14. Aarhundrede og er udgaaet fra en meget virksom Klokkestøbers Værksted. Han hed Olavs Henrici Kegger. Paa Fonten i Haraldsted staar hans Støbemærke ved Randen og paa Foden: »A D S N O †«, som skal læses bagfra. I Tofta Kirke i Skaane træffes: »Onste me fecit« — Onste gjorde mig. —

Selv om enkelte af Inventarstykkerne ikke har hørt hjemme i Kirken, viser Helheden dog, med hvilken kærlig Iver man har søgt at modernisere og udsmykke dette Gudshus, og man kan slutte sig til, at Hovedhelligdommen i Harrested Ore ikke har staaet tilbage for Sognekirken i den Henseende. —

Ved Juletid 1815 havde Haraldsted faaet en nybagt Sognepræst, den 27aarige Gerhard Giese Salicath — Salliacatti formede han det, bl. a. i Daabsprotokollen 1830, ud fra en noget tvivlsom Tradition om Slægtens italienske Afstamning. Han skildres som en elskelig, rigt udrustet Personlighed, der forenede stor Værdighed med et muntret Vid og en udpræget Skønhedssans, den, som fik ham til at feje Pulpituret i Skibets Vestende ud af Kirken i 1824.

Fra første Færd stødte en underlig Murstenstorso ved Sydturen den samme Skønhedssans, naar han færdedes i sit Kor. Ved et Besøg i Tybjerg Sakristi i Naboherredet kan man overbevise sig om, at en saadan Torso ikke pyn-ter. Dengang var der ingen arkæologisk Embedsmyndighed at henvende sig til; man handlede paa egen Haand, desværre ofte uden den Følelse for det sammelige, som ledede Pastor Salicath, hvilket fremgaar af hans egen Skildring i »Liber daticus«.

»Da der i Haraldsted Kirke i den østre Ende mod Sønden imellem de to Fag Vinduer befandt en stor firkantet Stenblok $1\frac{1}{2}$ Al. i Omkreds og $1\frac{3}{4}$ Al. i Højde, hvilken indskrænkede Korets Omfang uden at gøre nogen Nytte, blev der med Kirkepatronens, Hr. Major de Neergaards og Amtsprovst Mønsters Samtykke besluttet, at denne skulde nedbrydes og borttages, hvormed Kirkens Skønhed og Bekvemmelighed saameget vilde vinde. Da der formodedes, at ommeldte Stenblok gemte en eller anden katholsk Relikvie, for hvis Skyld den fra Begyndelsen var opbygget, saa besluttede man, at den i Overværelse af flere Personer

Kalken i Haraldsted Kirke. (Nm.)

skulde nedbrydes, og til den Ende indfandt sig d. 21. Juni 1816 Kirkepatronen, Hr. Major de Neergaard, Justitsraad Ehlers, Præsten i Jydstrup, Pastor Teilmann, Studiosus C. Salicath*) og Stedets Præst, G. Salicath for med Opmærksomhed at undersøge, om ifølge den grundede Formodning noget helligt Arvegods fra Forfædrene maatte forefindes. Da det øverste Læg af Mursten var aftaget, fandt man i den under værende Fyld af Grus og Kalkstumper i

*) Han gik nok paa Græs hos Broderen før sin Embedseksamen. 3 af 4 Brødre blev Præster, udgaaet fra et Skovriderhjem ved Frederiksborg. Aaret efter blev han Pastor T.s Eftermand i Jydstrup og Valsøllille og saaledes sin Broders Nabo, men døde allerede 1818. Nogle Aar efter kom den 3. Broder til Jydstrup og afløste G. G. S. i Haraldsted 1833.

Blokkens vestre Side mod Sønden 6 Tagstensfliser sammen-
satte ved en løs Sammenstilling, og da de adskiltes
stod derimellem en Kapsel uden Kunst dannet af sammen-
lagt Bly, som igen indesluttede tvende mindre; i den ene
forefandtes et lidet Ben indlagt i linnede Klude, og under
dette et Stykke Pergament, hvorpaa en Skrift, af hvilken
kun de Ord: „Anno 1514 Sanct Michels Dag lagde vi...“
var af Tiden frelste til tydelig Læsning. I en større Kapsel
fandtes paa et Pergamentsstykke følgende: „Anno 1678
Sanct Florentii Dag, som er VII November, der Renteme-
ster Henric Møller til Drags-holm var Kirkens Patron,
blev funden udi dette St. Jørgens Alter her udi Haraldsted
Kirke dette Helgenben udi dette Bly og derhos laa et Støkke
Bly med Pergament udi, hvorpaa stod saaledes skrevet:
„Anno 1514 St. Michels Dag lagde vi...“; det øvrige kunde
ikke for Alder læses, og blev saaledes igen nedlagt udi
Holger Parsberg til Eskjer, Landsdommer udi Sjælland,
Bernt Mejer Borgmester udi Roskilde, Hr. Johan Mejer
Sognepræst for disse Menigheder og Hr. Christen Glob,
Præst udi Bringstrup, deres Nærværelse. Gud bevare os oc
velsigne den Christne Kirke udi ald Evighed Amen.” —
Da intet videre af Mærkelighed var at finde, blev Sten og
Grus bortført og Degnens Stol ført ned til det Sted, hvor
Blokken havde staaet. Kirkepatronen, Hr. Major de Neer-
gaard tilbød at lade forarbejde en Sølvkapsel til dette Re-
likvie for i den at bevare dette som Kirkens Ejendom i det
fra Katholicismens Tider efterladte Alter*) i Kirkens nord-
østlige Side.

in fidem

Neergaard C. Salicath G. Salicath.«

(Fortsættes.)

Omsorgsfulde Hænder.

Hvem der ikke kender den lille, spinkle Fru Stegmann
videre, kan ikke tænke sig, hvilket Arbejde hun overkom-
mer, Dag efter Dag. Hun er en af de første, der om Mor-
genen tidligt forlader den store Lejekaserne i Duegade.
Hendes Dagværk forløber saa regelmæssigt som et Ur.
Først gør hun Kontorerne i Stand i et kommunalt Elek-
tricitetsværk. Arbejdet gaar flinkt fra Haanden; Kl. 7 maa
alt være spejlblankt. Naar hun bøjer sig ud af Vinduet
for at ryste Støvkluden, faar hun dog Tid til at kaste et
Blik ned i den lille grønne Forhave. Hun er den første,
der opdager hver frisk udsprungen Blomst.

*) Det maa være Sakramentshuset, der menes.

Sagte nynnende arbejder den lille Kone videre. Naar den gamle Kontortjener, Wenzel, hostende træder ind i Forstuen, er hun allerede ved at tage sit Arbejdsforklæde af. Den gamle hilser med Agtelse. Ja, den Fru Stegmann, hende maa man respektere! Det er ikke nogen ringe Ting, som Forholdene er nu til Dags, at slaa sig ærligt gennem Livet med to Børn. Og det har den unge Kone gjort, siden hun blev Enke.

Klokken 8 er Fru Stegmann bestilt til Vask hos Doktor Langen. Til langt hen paa Eftermiddagen har hun fuldt op at gøre dér. Lidt efter lidt er det kommet til at gaa langsommere fra Haanden for hende. Hun lukker Øjnene og hviler et Par Minutter. En god Tanke synes at have givet hende ny Kraft. Hendes Træk er ikke mere anspændt; hun smiler svagt, og mens hun arbejder videre, holder det milde Smil sig paa hendes Ansigt.

Da den unge Doktorfrue henimod Aften kaster et Blik ind i Vaskehuset, ligger Vasketøjet, blændende hvidt, paa et Trug. Vaskekonen er ved at pudse den store Messingkedel.

»Det er færdigt alt sammen, Fru Doktor,« siger hun venligt til den indtrædende; hun retter sig og stryger med sine røde, opsvulmede Fingre det fugtige Haar fra Panden.

»Ja, saa har De rigtignok ogsaa hængt il Saadant et Bjerg af Vasketøj! Men nu maa De da ogsaa være træt!«

»Det gaar endda. — Men nu maa jeg gøre mig færdig. Jeg skal ogsaa i Dag pudse Vinduer hos Frøken Bänisch.« Medens hun talte, havde hun grebet Skurebørsten.

Fru Langen ser tavs paa den arbejdende. Hun føler Ærefrygt for den jævne Kone, der bærer sin tunge Lod saa ualmindelig tappert.

»Jeg maa sige Dem, Fru Stegmann, at jeg tit undrer mig over, hvor De faar Kræfter fra til alt det Arbejde.« Hun kan ikke lade være at gøre den Bemærkning.

Den lille Kone ser eftertænksomt op. »Ja, det er ikke saa let at forklare,« tilstaar hun ærligt. »Men ser De, Fru Doktor, siden min Mands Død har jeg jo haft min Moder hos mig; dér er mine Børn i gode Hænder. Og naar jeg somme Tider synes, det bliver for svært for mig, saa ved jeg, hvor jeg kan gaa hen. Min Moder finder altid et godt Ord, som faar mig til at rette mig igen.« Hun tier. Hendes Øjenlaag sænker sig. Det bløde Smil virker forklarende paa hendes dagligdags Træk.

For sit indre Øje ser hun et Billede . . . Den graanede Moder sidder bøjet over lille Heinis Seng. Taalmodigt har hun sunget det livlige Barn i Søvn, og nu fortæller hun den lille Søster, som hager sig fast til hendes Kjole, Historien om den tabte Knappenaal. Imens spørger hun af og til: »Lille Marie, hvad er Klokken nu? Kender du ikke

snart Klokken? — Naar Mor kommer hjem, maa Teen være færdig, og saa skal jeg ogsaa bage en Æggekage. Har du stillet Mors Hjemmesko frem?»

Hun aander dybt. Og som Afslutning paa den lille Scene, hun i Tankerne har gennemlevet, siger kun varmt: »Ja, hvis jeg ikke havde min Moder!...« Ved A. M. O.

En revolutionær Generalstab.

Af *Friedrich Muckermann*, S. J.

I den Periode, hvor den spanske Befolkning stormede løs paa Klostrene, stod Førerne, efter hvad vi har erfaret fra paalidelig Kilde, stadig i livlig Forbindelse med Moskva. Da det i Katalonien ikke gik ganske efter Ønske, afsendtes den ene Befaling efter den anden fra Kreml om endelig engang at tage fat for Alvor og gaa løs paa Modstanderne med Næb og Klør. Det var præcis som, naar der under Verdenskrigen udsendtes Generalstabsbefalinger til Tropperne ved Fronten. Paa lignende Maade staar f. Eks. i Indien alle de enkelte revolutionære Grupper, tilhørende de mest forskellige Kaster, i umiddelbar Forbindelse med Moskva, medens de indbyrdes kun har meget lidt med hinanden at gøre. Langt, langt borte fra dem er der en Central, hvor alle Traadene samles, en Hjerne, som dirigerer alle mod eet fælles Maal. For nylig paavistes det ligeledes, at Kommunisterne i Ruhrdistriktet og de russiske Bolscheviker er nære Venner. Det er sikkert rigtigt, naar vi vedkender os den Opfattelse, at de Revolter, som for Øjeblikket finder Sted forskellige Steder i Tyskland, udgaar fra Hovedcentralen i Moskva, selv om der foruden denne er Filialer i Virksomhed rundtom, muligvis sammen med Sovjets Handelsforetagender.

Vi har hermed gjort opmærksom paa den karakteristiske Forskel mellem disse Nutidens Revolter og lignende Fremtoninger i Fortiden og samtidig peget paa den egentlige Fare, der er forbunden med disse. Vi maa betragte dem som Forpostfægtninger før det egentlige Slag. Hovedstyrken indtager endnu en dækket Stilling. Tillige maa vi lægge Mærke til den Taktik, der anvendes som efter en fælles Plan: At trætte og svække Modstanderen ved »Smaa krige«. Generalstaben kan fremkalde disse Smaa-revolutioner hist og her og saaledes stadig slide paa Modstanderens Nerver og gøre ham utryg og usikker. Man finder for Øjeblikket en bolschevikisk Agitator i selv det mindste Hul. Han belærer sine Tilhængere om de Metho-

der, der bør anvendes, om hvorledes man bygger en Barrikade, hvorledes man standser en Panserauto, hvorledes man gør Gaderne usikre, o. s. v. Tilmed er disse Agitatorer godt lønnede. Den spanske Revolution har kostet Bolschevikerne ca. 50 Millioner Kr. Man tænke sig, hvilken Styrker der kan mobiliseres ved Hjælp af saadanne Summer! Paa en Revolution i Tyskland vil der sikkert blive ofret endnu større Summer som Følge af dennes større og mere afgørende Betydning. Forholdsvis vil den dog blive billigere i et Land, hvor der hersker en saa forfærdelig Nød, hvor der er saa meget mindre Modstandskraft mod Fristelsen, idet Bolschevismen her optræder i besnærende Skikkelse med nye Idealer, Fremhævelse af Kollektivismens Velsigelser, hele Fremtidsmusiken, hvis Toner endog formaar at fortrylle de mere intelligente Kredse blandt den store Befolkning.

Nutidens Revolutioner adskiller sig altsaa fra Fortidens derved, at de alle udgaar fra een og samme, overordentlig kloge og meget erfarne Generalstab og desuden finansieres af en udtømmelig Krigskasse, der stadig holdes fyldt ved Hjælp af den sultende, trældende Arbejder- og Bondebefolkning i Rusland.

Alt dette har Betydning baade for Indenrigs- og Udenrigspolitikken.

Saa længe man ikke er klar over, at det ikke blot er den tyske Nødstilstand, som giver sig Udslag i disse Ugers og Maaneders Revolter, men ogsaa den bolschevikiske Vilje til Verdensrevolution, er man paa Vildspor. Følgen deraf er, at de to Partier, der her i Tyskland staar som kæmpende Modparter over for hinanden, f. Eks. i Kampen om Nødforordningen, ikke bemærker den tredie interesserede Part, den største og farligste af alle. Havde man virkelig sin Opmærksomhed henvendt paa ham og saa ham i hans sande Skikkelse, vilde dette bevirke, at Modsætningerne vilde udjævnes, og de to Modparter enes om eet fælles Maal: Front mod vor stærkeste Modstander, som truer os, ikke med større eller mindre Ubehageligheder, men med Tilintetgørelse.

Vi benægter ikke, at der er Tegn paa, at man mere og mere faar Øjnene op for Faren. Uge efter Uge holdes der nu oplysende Foredrag af Mænd, paa hvis Dom og Vidnesbyrd man absolut kan stole. De bekræfter stadig paa ny, hvorledes vi har haft Ret m. H. t. vor Bedømmelse af de russiske Tilstande. Man tør rolig gaa ud fra, at disse Foredrag overalt afholdes med de stedlige Myndigheders og især med Udenrigsministeriets Samtykke, og det betegner altid et Fremskridt. Stor Betydning har det, at vi ved denne vigtige Aktion tør forudsætte, at

vi er i Overensstemmelse med dem, der leder vor Udenrigspolitik; thi kun Klarsyn angaaende det bolschevikkiske Problem vil være i Stand til at give vor Udenrigspolitik Retning og Kraft.

Hvad der gælder om Indenrigspolitikken, gælder i endnu højere Grad om Udenrigspolitikken. Saa længe de europæiske Stater ikke forstaar, at Moskva vil deres Undergang, vil de stadig spille den samme gamle, beskæmmende og latterlige Komædie, som de allerede har spillet i lange Tider. De vil have Toldgrænser og bygge Fæstninger for at værne sig mod hinanden. De vil opgrave de gamle Stridigheder mellem Landene og fortsætte dem under nye Former. Skønt de hver for sig er »den syge Mand«, vil de gøre hinanden endnu sygere — som ufredelige Patienter, der ligger paa samme Hospital og kævles og misunder hinanden — den ene har maaske en bedre Hovedpude end den anden! Alt dette Vrøvleri vil ophøre den Dag, man forstaar, at der i Moskva sidder en Generalstab, som lader sine Befalinger udgaa over Alverden, en kulturfjendtlig Magt, som vil tilintetgøre al Civilisation, og som ejer et vældigt Magtmiddel i den Krigskasse, vi selv har hjulpet med til at fylde.

Men ogsaa over for dette aabnes Øjnene mere og mere.

»Times« har bragt den ene Artikel efter den anden, hvori fremhæves, at hverken Løsningen af Krigserstatnings-spørgsmaalet eller nogen som helst Finanslove, hvor vigtige de end kan være, og hvor meget vi end længes derefter, vil være Løsningen paa det store Problem: Verdenskrisen. Ogsaa den franske Presse taler stadig om, hvad der staar paa Spil for Europa. Amerika har nylig nægtet at anerkende Sovjetunionen. Sluttes vi os til dette Pressefelttog og fremhæver atter og atter: »Der gives for Øjeblikket kun en eneste Fjende«, har vi Grund til at tro, at vore Bestræbelser vil bære Frugt. Fredsviljen er levende blandt Europas Folk. Bolschevismen, som den virkelig er, staar i Modstrid med de europæiske Folks Natur og Historie, da den er mod al Frihed og Personlighed, mod al Religion, mod alle Idealer.

Men der er ingen Tid at spille. De brændende spanske Klostre er Faresignaler. Efter al Sandsynlighed vil der blive mere og mere Nød og flere og flere Revolter og Revolutioner. Lidt efter lidt nægter Masserne at adlyde deres Førere og giver sig ind under hin mystiske Magt: Den store Generalstab. En skøn Dag er der flere Revolutioner, end der er Landeværns- og Politisoldater. Og saa bliver paa een Gang alle de mange Smaarevolutioner: Verdensrevolutionen.

Finlands apostoliske Vikar, Hs. Excellence Dr. J. M. Bückx (tit. Biskop af Doliche) fejrer 25 Aars Præstejubilæum.

Jubilaren er født i det katholske Limburg og indtraadte, efter at have gennemgaaet Gymnasiet, i Jesu Hjerte-Præsternes Broderskab (Sittard.). Senere studerede han Filosofi og Theologi i Löwen og Rom og afsluttede sine Studier med Erhvervelsen af Doktorgraden. 1906 modtog han Præstevielsen og blev sendt til Finland. Her virkede han særlig blandt Soldaterne fra de finsk-polske Grænsegarnisoner. Dette Arbejde var ikke helt uden Fare, da den i 1905 tilstaaede Religionsfrihed kun eksisterede paa Papiret. Han blev f. Eks. fire Gange udvist og sendt over Grænsen. I 1910 blev Stillingen uholdbar, og Jesu Hjerte-Præsterne fik Sverige som Arbejdsmark. I 5 Aar var P. Bückx Præst i Gäfle og Leder af Missionen. Derefter kaldtes han tilbage til Holland, hvor han modtog et Professorat i Theologi og senere havde Ledelsen af sin Kongregations Missionsskole i Bergen-op-Zoom, indtil han i 1919 blev den nederlandske Provins's Provincial.

Imidlertid var der sket en Forandring i Forholdene i Finland. Den finske Republiks Regering stillede sig venligt over for Pavestolen, og som Følge deraf udnævnte Propagandaen i 1921 P. Bückx til apostolisk Vikar i Finland med Bispesæde i Helsingfors. En Ordensbroder fulgte med ham til Finland, og her var der i Forvejen to indfødte Præster. Snart sluttede endnu en Ordensbroder og en Verdenspræst sig til dem, og saaledes kunde den apostoliske Vikar begynde sit Arbejde sammen med fem Præster.

Deres Opgave var ikke saa helt let. Katholikerne boede meget spredt: 500 i Helsingfors, 200 i Viborg, et lille Antal i Åbo og Terioki, de øvrige hist og her. Der maatte sørges for katholske Bøger. To svenske Tidsskrifter indførtes, et finsk kom i Gang, svenske og finske Sangbøger anskaffedes. En af Hovedopgaverne var Ungdommens Opdragelse. Her fik man Hjælp af Jesu Hjerte-Søstre fra Moerdijk (Holland). De aabnede i 1922 en Skole og et Internat i Helsingfors, senere ogsaa Skole og Internat i Viborg.

Biskoppen har fejret sit Jubilæum ganske i det stille. Maatte det forundes ham at virke endnu i mange Aar til Gavn og Velsignelse for dem, der er ham betroet.

Illustreret dansk Litteraturhistorie ved Carl S. Petersen og Vilhelm Andersen. (31. Hefte. 1 Kr. 50 Øre. Gyldendal. København. 1931.

Første, andet og fjerde Bind er altsaa efter 15 Aars Forløb bragt til Afslutning, og med nærværende 31. Hefte begynder Professor Vilhelm Andersen paa 3. Bind af det omfangsrige Værk. Det er det attende Aarhundredes Historie, som skal fortælles i dette Bind. Forfatteren inddele Aarhundredet i tre Perioder, som kan gøres færdig i to store Kapitler, nemlig Holbergs Tidsalder fra 1700—1750, Ewalds fra 1750—1785 og Baggesens fra 1785—1800. De tre Mænd, der saaledes præger Aarhundredet, kom fra helt forskellige Kanter af Monarkiet: Holberg var Nordmand, Johannes Ewald var af slesvigsk Æt, og Jens Baggesen var fuldblods Sjællænder. Efter Indledningen gaar Forfatteren over til ikke at fortælle Holbergs Levnedsløb, men at give en livfuld Gennemgang af den første Del af hans Forfatterskab og paavise de mange Impulser, Holberg skylder baade sin Barndom i Bergen og sin Manddomstid i København.

N. H.

Fra Hovedstad og Provins

Regnskab for Den katholske Syge- og Begravelseskasse af 1867 for Aaret 1930.

	Kr. Ø.
<i>Indtægt:</i>	
Kassebeholdning fra 1929	11 04
Kontingent af Herrer	297 50
— » Damer	495 48
	792 98
<i>(I ovennævnte Beløb er Æresmedl. Kontingent indbef.)</i>	
Indgaaede Restancer fra 1929	31 00
Rente af 2000 Kr. Hypotekforeningsobligationer	100 00
— » 100 Kr. Kreditforeningsobligationer	3 50
— i Handelsbanken	51 39
Hævet i Handelsbanken	300 00
	1289 91

	<i>Udgift:</i>	Kr. Ø.
Sygepenge til Herrer.....	190 50	
— » Damer.....	0 00	
		190 50
Hospitalsophold		318 00
Lægehonorar		151 00
Sjællemesser		9 00
Administration og Diverse		228 27
Indsat i Handelsbanken		351 39
Kassebeholdning		41 75
		1289 91

Sygekassens Formue 1. Januar 1931.

Kr. 1000 ⁰⁰ Kbh. Hypotekforeningsobligat. 5% I Serie, Værdi ³¹ / ₁₂ 1930	Kr. 1000 00
» 1000 ⁰⁰ Kbh. Hypotekforeningsobligat. 5% II Serie, Værdi ³¹ / ₁₂ 1930	» 990 00
» 100 ⁰⁰ Østifternes Kreditforeningsobligat. 3½ X Serie, Værdi ³¹ / ₁₂ 1930	» 88 75
Indestaaende i Handelsbanken	» 1336 27
Kassebeholdning	» 41 75
	Kr. 3456 77

Formuens Fremgang er..... Kr. 123 85
 Heraf Kursstigning paa Obligationer » 41 75

G. Læsøe-Riise,
 Formand og Kasserer.

Ovenstaaende Regnskab, Bankbog, Bilag og Sygemeldinger er revideret og befundet rigtig.
 København, i Juni 1931.

S. Lynnerup,
 exam. Revisor, Foraarsvej 22, Tlf. Ord. 423.

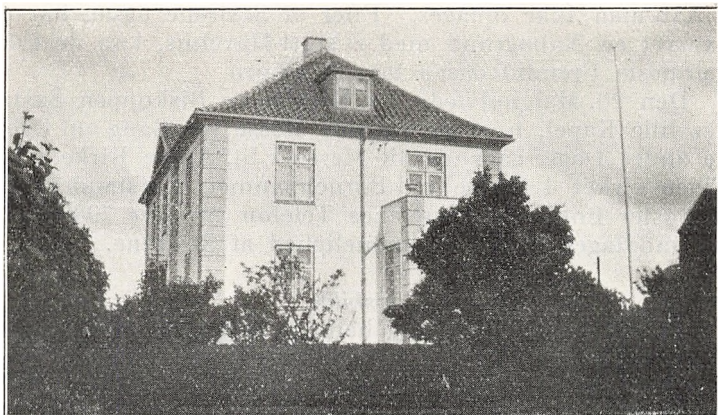
Den 31. Dec. 1930 var der 24 Herrer og 39 Damer i Syge- og Begravelseskassen.

St. Hedvigssøstrene i København.

I over et halvt Aar har St. Hedvigssøstrene haft et Børnehjem her i København, uden at Ugebladets Læsere har faaet noget at vide om det. Derfor skal der nu fortælles lidt derom baade i Ord og Billeder.

Det var den 31. Oktober i Fjor, at St. Hedvigssøstrene dukkede op ude paa Amager. Skolebørnene, der lige havde Frikværter, skreg højt op af Forbavselse over Søstrenes uvante, alt andet end moderne, blaa Dragt. Der var dem, som mente, at det var Elisabethssøstre i deres nye Søndagsdragt. Endnu større blev Amagerkonernes Forundring, da de en skønne Dag saa en af disse Søstre med en Trækvogn køre en Barneseng og nogle Madrasser ud ad Amagerbrogade; hun havde sit Mas med Madrasserne, der ikke vilde blive liggende paa Vognen, saa at Folk maatte hjælpe hende.

I Udkanten af Sundby, Sundbyvestervej 37, et Kvarters

St. Hedvigssøstrenes Børnehjem.

Vej fra St. Annæ Kirke, havde Søstrene erhvervet en rummelig Villa med en stor Have for her paa dette ideelle Sted i Amagers friske Luft at indrette et længe savnet Børnehjem. Den 4. December holdt 18 Børn fra Søstrenes Hjem i Slagelse deres Indtog i dette nye Paradis, og siden har Børnehjemmet med sine 25 Pladser saa godt som altid været fuldt optaget. Næsten hver Dag bringer nye Forespørgsler, om der er Plads til et Barn, og Søstrene er desværre nødt til for det meste at svare benægtende. De fleste Børn er fra København, kun fem fra Provinsen; de er allesammen katolske, paa eet nær. Ogsaa Værgeraadet har anbragt nogle Børn fra katolske Hjem dér. Børn under

Børnehjemmets lykkelige Smaa.

2 Aar maa ikke optages. Efter at Søstrene ogsaa har erhvervet en Nahoggrund med et stort Havehus, kan de i den nærmeste Fremtid ogsaa tage Asylbørn.

Den 20. Maj indviede Hs. Excellence Biskoppen Søstrenes lille Kapel, hvor de nu har Messe een Gang om Ugen; de andre Dage gaar de til Messe i St. Annæ Kirke. For Tiden virker 4 Søstre ved Børnehjemmet. Forstanderinden er Søster Bonifatia, Søstrenes Telefon Amager 7988. Gaver modtages med Taknemmelighed af Søstrene.

Roskilde.

Vi skal endnu en Gang henlede Opmærksomheden paa Exercitierne for Kvinder i Roskilde. — Som allerede meddelt vil der i Aar blive to Hold, som begge ledes af Pater Wolfisberg. 1. Hold, for de ældre: Fra Onsdag den 29. Juli (Aften) til Søndag den 2. August (Morgen), 2. Hold, for de unge: Fra Onsdag den 5. August til Søndag den 9. August.

Prisen for de tre Dage er 5 Kr. Deltagerne behøver kun at medbringe de allernødvendigste Toiletsager. Tilmeldelser sendes — snarest muligt — til Sognepræsten i Roskilde.

St. Albani Klub

havde Søndag den 19. Juli Udflugt til Glorup og Nyborg — og det blev en for Deltagerne virkelig god og fornøjelig Tur. — Vi samledes uden for Kirken i Odense, hvor hver Deltager fik udleveret en Rose og Kl. godt 12¹/₂ startedes der med 2 store Turistvogne og 5 Privatbiler. Turen gik først til Glorup, hvor man efter Ankomsten samledes med Nyborg Deltagerne i det hyggelige Kapel. — Højærværdige Pastor Küppers fra Nyborg holdt her en ganske kort Andagt og udtalte i en lille Tale sin Glæde over, at Odense og Nyborg var samlet paa dette Sted, hvor man nu skulde til at fejre den hellige Messe igen, hvilket ikke var sket i mange Aar. Ligeledes gav Pastoren Udtryk for sin Glæde over alle de Steder, der var repræsenteret ved Deltagere i denne Tur: Sønderjylland, Slesien, København, Assens, Faaborg, Brasilien m. fl. — Derefter samledes vi til fælles Kaffebord, og paa det Tidspunkt var vi stærkt op imod 150 Deltagere. Her bød Formanden Aage Petersen velkommen og takkede for den store Tilslutning. Straks efter Kaffebordet var der arrangeret Staffelløb for Damerne — og en ung Dame, Frk. Lørslev, vandt Præmien: en Sølv-Servietholder med St. Albani Klubs Mærke i Emaillé. — Herefter havde Deltagerne 1¹/₂ Time til at bese den smukke Park, som vandt alles Begejstring. Kl. 5 samledes man igen og kørte til Teglværksskoven ved Nyborg Strand, hvor den medbragte Aftensmad spistes, og nu fik Herrerne Lov at prøve deres Kræfter ved Tovtrækning ved Strandbred-

den. Her blev man Vidne til en morsom Episode. Først skulde 16 Mand trække, og paa Formandens Signal trak alle til — Tovet brast, og alle 16 Mand faldt som paa Kommando. Formanden var nær blevet lynchet — men da Tovet hurtigt blev ordnet, tog man fat igen, og Præmien, et Tin-Askebæger, ogsaa med Klubbens Mærke, blev vundet af Bestyrer Becken, Dalum Kloster. — Kl. 8³/₄ kørte man til Nyborg Kirke, hvor højærværdige Pastor Küppers holdt Aftenandagt med sakramental Velsignelse — og Pastoren rettede atter nogle hjertelige Ord til os; det glædede ham overordentlig meget at se, hvor hyggeligt og fornøjeligt vi havde haft det sammen. Vi burde takke Gud for denne Dag og det gode Vejr, han havde givet os. Turen gik saa til Odense, og Kl. 10³/₄ sluttedes af paa Albani Torv i Odense — trætte var vi, men glade over en dejlig Tur og en vel tilbragt Dag.

Der blev til Hs. Excellence Biskoppen afsendt følgende Telegram: »Sct. Albani Klub paa Udflugt sender ærbødige Hilsener.« — Fra højærværdige Pater Steidl, som for Tiden er i Sverige, var der sendt Hilsen til alle Deltagerne, og fra Sekretær K. Czogalla, der er paa Rejse i Holland, indløb Telegram med Hilsen og Ønske om god Fornøjelse.

Den store Basar

paa Amager til Fordel for en ny St. Annæ Kirke er nu fastsat til den 4. og 5. Oktober. Idet vi lader denne Meddelelse gaa ud til vore Trosfæller og Venner, vil vi gerne besvare et Spørgsmaal: Hvordan kan man støtte Basaren?

- 1) Ved Bøn til ham, der maa hjælpe alle Byggefolk.
- 2) Ved gode, nye Ideer, der er lige saa sjældne, som de plejer at være frugtbare.
- 3) Ved Gaver, store og smaa, som vi aldrig har haft Overflod paa.
- 4) Ved Penge, man giver før eller bruger paa Basaren.

Og saa vil vi med det samme bede om nogle flittige Hænder, der vil paatage sig at lægge »Grundvolden« til denne Basar. Vi har igen udsendt Lykkesedler à 25 Øre, som helst inden den 4. Oktober skulde afsættes i den katholske Menighed. Hvem vil paatage sig at sælge dem? Hvem maa vi sende nogle Hæfter til?

—z.

Basar i Helsingør.

Med den biskoppelige Tilladelse afholder St. Vincentssøstrene i Helsingør deres aarlige Bazar til Fordel for fattige og syge Søndag den 26. og Mandag den 27. Juli. Gaver modtages med Taknemlighed af Søstrene.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes:

Plads søges:

paalidelig Mand søger let Arbejde eller Bygang nogle Timer om Dagen.

Ansøgning med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paa-tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13. Kbhn. K.

Kirkelig Kalender.

26. Juli S.	Anna, Jomfru Marias Moder. — 9. Sønd. e. Pintse.	2. Aug. S.	10. Sønd. e. Pintse.
27. —	M. Pantaleon.	3. —	M. Genfindelsen af Stephans Relikvier.
28. —	Ti. Nazarius, Celsus, Viktor I og Innocents I.	4. —	Ti. Dominicus.
29. —	O. Olav, Konge af Norge.	5. —	O. Maria i Sne.
30. —	T. Abdon og Sennen.	6. —	T. Christi Forklarelse.
31. —	F. Ignatius af Loyola.	7. —	F. Cajetan.
1. Aug. L.	Petri Fængsel.	8. —	L. Cyriacus, Largus og Smaragdus.

Ugens Messebønner.

26. Juli S. Anna, Jomfru Marias Moder (1017—841); 2. *Sæt Bønner*: Søndagen (684—519). Slutningsevangelium: Søndagens (686—521).
27. — M. Pantaleon. — Foregaaende Søndags Messe uden *Gloria* og *Credo* (684—519), 2. Pantaleon ([15]—[16]), 3. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 4. For Paven ([122]—[107]); *eller*: Pantaleons Messe ([15]—[16]), 2. Søndagen (684—519), 3. Om de helliges Forbøn, 4. For Paven.
28. — Ti. † Nazarius, Celsus, Viktor I og Innocents I (1018—842); 2. Om de h.'s Forbøn, 3. Efter frit Valg, 4. For Paven.
29. — O. Olav, Konge af Norge (1021—843); 2. Martha (1020—677), 3. Felix II og Lidelsesfæller 1020—844), 4. For Paven, Slutningsevangelium: Marthas (1046—871). — Der kan ogsaa læses Marthas Messe (1020—845), 2. Olav (1021—844), 3. Felix II og Lidelsesfæller (1020—844), 4. For Paven.
30. — T. † Abdon og Sennen (N. M. 1021); 2., 3. og 4. som Tirsdag.
31. — F. Ignatius af Loyola (1022—845); 2. For Paven.
1. Aug. L. Petri Fængsel (1024—847); 2. Paulus, 3. De machabæiske Brødre, 4. For Paven.

Anm. Paa de med † mærkede Dage kan Præsten efter frit Valg læse Sjølemesser og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udg. af Messebogen (1926), det andet den gamle Udg. (1907).

Bønforeningen for Israels Omvendelse.

Den maanedlige Messe ofres Søndag den 26. Juli Kl. 8 i Rosenkranskirken. Samme Dag er i Klosterkirken paa Jagtvejen det Allershelligste udstillet i Foreningens Intention.

Billig til Købs

er en Del brugte, men solide og brugelige *Skoleborde*, i Størrelse passende til de laveste Klasser, samt et brugt, men brugeligt *Epidiaskop* med Lampe og Modstand.

Henvendelse til: *Rektoren for St. Knuds Stiftelse*, Stenosgade 4 København V.

Et stort solrigt, umøbleret Værelse til Leje.

Frk. *Thyra Beck-Hansen*, Bredgade 69 A^o.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

79. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 S Kbh. K Tlf. Pulæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Cay Benzon, Nørrebrogade 27, Kbhvn. N. Tlf. Nora 239 x. Træffes som Regel bedst alle Hverdage (undt. Tirsdag) Kl. 5-6. Der kan ogsaa gives Besked pr. Tlf. Byen 6505.

Nr. 31.

Søndag den 2. August

1931

INDHOLD: En kort Oversigt over Pave Leo XIII's Encyklika Rerum Novarum. — Tre gode Beslutninger. — Sankt Peder og Filosofen. — St. Knuds Helligdomme i Haraldsted. — Paven, Mussolini og Pastor Oluf Rothe. — Reolen. — Fra Hovedstad og Provins. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

En kort Oversigt over Pave Leo XIII's Encyklika RERUM NOVARUM

Af *Stanley B. James**).

I Anledning af Festlighederne paa 40-Aarsdagen for Pave Leo XIII's Encyklika »Rerum novarum« har det Interesse for Katholiker at sætte sig ind i Hovedpunkterne af den berømte Encyklika, »Arbejdernes Frihedsbrev«.

Vi bringer derfor 3 Artikler om denne, der for Øjeblikket fremkommer i det engelske Blad »The Catholic Times«. Den første af disse findes nedenfor.

---

*) Stanley B. James har skrevet sin Livshistorie i en meget interessant og velskrevet Bog, som hans Stands- og Lidelsesfælle, Forfatteren Ronald A. Knox, har skrevet et gnistrende Forord til. Bogens Titel giver en Anelse om det brogede Indhold: »En aandelig Vagabonds Eventyr«. Hvem har nogen Sinde naaet Rom ad mærkeligere Veje? Ikke engang St. Paulus, mener Ronald A. Knox. Stanley B. James er naaet frem til den katholske Kirke ved stadig at vandre bort fra den. Som Rancher i det vilde West af de Forenede Stater, som Journalist i en af Amerikas Provinsbyer, som

Kirken forbyder Trældom.

»Det er ikke Menneskets personlige Rettigheder, der her behandles, men Guds hellige, ubrydelige Ret.«

Med disse Ord definerede Pave Leo XIII Grundlaget for dette berømte Aktstykke. Det er ikke en Bøn om Medlidenhed rettet til de velhavende. Det taler ikke om Indrømmelser overfor Fattigdommen i Barmhertighedens Navn. Det er ikke en Appel i Humanitetens Navn. Det handler om Pligter, og det handler om Rettigheder.

Rettighederne er Guds. Hvis vi vil sætte os ind i *Rerum novarum*s Aand, maa vi give Afkald paa Klassekampens stærke Lidenskaber. Den Følelse af Uret, som skaber Bitterhed og fremkalder Ønsket om Hævn, har ingen Plads her. Leo den XIII kan ikke tages til Indtægt af dem, der er fyldt af Misundelse mod andre, som er bedre stillet end de selv. Den hadske Egoisme, der raaber op om, at den er bleven bedraget, vil intet Medhold finde i *Rerum novarum*.

»Naar vi lukker Encyklikaen op, er vi paa hellig Grund. Vi løftes op til Erkendelse af vore Pligter mod Gud som Skaberen.«

De Grunde, der fremsættes, vil gribe os og gøre os til Stridsmænd for Skabelsen af Hans Rige her paa Jorden. Det er Overtrædelsen af Hans Love, der gør, at det Formaal, for hvilket vi er skabt, forpurrees hos os selv og andre.

»Arbejdernes Frihedsbrev«, som vi kalder Leo XIII's Bulle, er ikke en Bekræftelse af Fordringer, vi selv har formuleret og fremsat; det er derimod en Fastslaaen af Guds retmæssige Krav. Skønt disse Kravs Opfyldelse gør Livet lysere og lykkeligere for Menneskene, saa er det alene ikke Grunden, hvorfor vi fremsætter dem, men fordi den Helliges Ære er os magtpaaliggende.

Soldat i Porto Rico under den spansk-amerikanske Krig, som Medhjælper hos sin egen Fader, der var Frikirkepræst i en af Londons Forstæder, som »Præst« hist og her i Øst- og Vest-London — overalt søger han noget, men hvad det er, han søger, forstaar han først, da han endelig langt om længe har fundet det: et aandeligt Hjem. Hans mangesidige Erfaring og Verdenskundskab berettiger ham til at have en Mening og udtale den, især hvad de sociale Spørgsmaal angaar. Vi bringer derfor hans Kommentar til den pavelige Encyklika RERUM NOVARUM, der handler om Løsningen af det sociale Spørgsmaal.

Den menneskelige Værdighed.

Saa lidt har vi selv at sige i denne Sag, at, hvad enten Frygt eller Magelighed forleder os til at taale, at der gøres Uret imod os, saa er dette forbudt os. Vi har slet ikke nogen Ret til at bøje os for den Undertrykker, der vil bestikke eller tvinge os til at gaa ind paa Vilkaar, som er i Strid med Guds Formaal med vor Skabelse.

»Kirken ikke alene er imod en saadan Form for Trældom — den forbyder den paa det bestemteste.«

Leo XIII udtaler som højeste Myndighed for den Religion, som er bleven betegnet som »Folkets Opium«:

Ingen kan ustraffet krænke den menneskelige Værdighed, som Gud selv behandler med Ærbødighed, eller bekæmpe det religiøse Liv, der er Forberedelsen til Himlen og det evige Liv. Ja, Vi vil endog gaa saa vidt at erklære: Mennesket har i dette Spørgsmaal end ikke Selvbestemmelseret. Han har ingen Ret til at finde sig i nogen som helst Behandling, der tilsigter at forhindre Formaalet med hans Skabelse. Han har ikke Lov til at overgive sin Sjæl til Trældom.

Jeg har fremhævet dette, fordi det er et udtømmende Svar paa den Beskyldning, at Kirken kun er interesseret i at gøre Arbejderne til et let Bytte for den hensynsløse Kapital.

Det anførte Citat er ogsaa værd at lægge Mærke til af en anden Grund. Det definerer *den* menneskelige Værdighed, som de sociale og økonomiske Foranstaltninger maa beskytte. Vi lærer, at Mennesket blev skabt for et højere Liv, hvortil dette Liv kun skal tjene som en Forberedelse, og at der i ham er nedlagt en Kim til evigt Liv. Han er bleven udstyret med Forstand og hævet over Dyrene, saaledes at han kan opfylde sin Bestemmelse og faa Del i den himmelske Herlighed, som er ham beredt. Der er her to Ting at bemærke:

Aarsagen til de sociale Reformer.

I. De sociale Reformatorer paastaar, at Tanken om det hinsidige gør os ligegyldige overfor dette Liv; men netop Tanken paa det evige Liv faar os til at interessere os for det jordiske.

»Netop fordi dette Liv er en Forberedelse til et andet og bedre, maa vi sørge for, at de rette Betingelser for denne Forberedelse er til Stede.

Det er dette, som giver vor nuværende Tilværelse dens Værdighed og Værdi. En Filosof, der kun betragter Mennesket som et højere Dyr, maa overfor en Tyran eller Udnytter enten forblive magtesløs eller kan højst benytte en blodig Revolutions Vaaben, hvad der til Slut kun vil forværre Lidelserne. De sociale Reformers Impuls er den medfødte Værdighed hos Skabningen, der, dannet i Guds Billede, er bestemt til at nyde et evigt Liv i og med Ham. Det er det tilkommende Liv, der gør os saa stærkt interesserede i dette Liv.

II. Leo XIII støtter ikke den Tro, at timelige Omstændigheder ikke indvirker paa vort religiøse Liv. Det er en Kendsgerning, at Naade kan gøre os i Stand til at sejre over alle Forhold og til at leve som en Helgen i et Fattigkvarter, og at fysiske Lidelser er i Stand til at gøre et Menneske rent paa Sjæl og Legeme. Men denne Kendsgerning berettiger os ikke til at forøge Vanskelighederne ved at leve et kristent Liv. Heller ikke giver denne Grund os nogen Ret til at finde os i eller billige økonomiske og industrielle Forhold, hvor disse medfører en Nedværdigelse eller Forraaelse af deres Ofre, — og dette hverken for vor egen eller for andres Skyld.

Den nedværdigende Indflydelse.

»Hvis det enkelte Steder lykkes en heroisk Renhed at bevare sig til Trods for umenneskelige Bølligforhold, er det da nogen Grund til, at Overfyldning af Husene skal formørke Ungdommens Liv i de store Byer? Det er ikke nogen Tilslutning til Materialismen at sige, at Moraliteten til en vis Grad bestemmes af økonomiske Faktorer.«

Leo XIII forkaster fuldstændigt den sørgelige Egoisme i et Forsvar, der gør Religionen fuldstændig uafhængig af sociale Omstændigheder. Han ser og udtrykker Sandheden med den oplyste Realisme, der altid har været Kirkens Særkende.

Vi finder *Rerum novarum* fyldt med Eksempler, som illustrerer forkerte sociale Forholds nedværdigende Indflydelse, og til disse skal vi senere komme tilbage. Men lad os her gentage, at naar Paven skriver om Arbejdernes Udnyttelse, saa skriver han ikke blot som en Menneskeven, der pines ved Synet af Lidelse. Han vil fortælle os, at noget langt vigtigere end fysisk Velvære staar paa Spil, nemlig at Guds Hensigt med os lades ude af Betragtning. Den sociale Forsorg har faaet Lov til at overskygge den Almægtiges Anvisninger. (Fortsættes.)

Tre gode Beslutninger.

Tavshed. — Undgaa saa meget som muligt at tale om mig selv: om mine Hjem søgelser, mine Sygdomme, min Sjæl, især om den Naade, jeg har modtaget af Gud. Misbrugt Tillid, ubetænksomme Ord kan let føre til Hovmod og til en egenkærlig Fordybelse i sit eget Væsen, en Fordyben, der for øvrigt er mere skadelig end gavnlig for virkelig Aandssamling. Ikke opgive denne stærke Tilbageholdenhed, medmindre Hensynet til en Menneskesjæl kræver det, og jeg derved virkelig kan virke ved gode Raad eller til Opbyggelse; men selv da kun tale om mig selv paa en sand, ligefrem og naturlig Maade uden hemmelig Søgen efter Ros, alene i den Hensigt at ære det guddommelige Værk ved enten at lade mit eget Jeg træde i Baggrunden, eller hellere vise det med alle dets Fejl og Svagheder.

Selvopofrelse. — Ikke alene i Opfyldelsen af mine Pligter i alle Retninger, ikke alene i gode Gerninger og Bøn, men ogsaa i min ydre Fremtræden og min Levevis. Bærerne af de store og hellige Idéer paavirker ofte Menneskene ved deres ydre personlige Egenskaber. »Man skal dømme Træet efter dets Frugter,« siger Herren, efter de Frugter, som Hengivenhed, Barmhjertighed og en lysende Tro frembringer, men tillige af Blomsterne, som kommer før Frugterne og er det første, der møder Øjet. Disse Blomster er Mildhed, Ynde, ædel Værdighed i ydre Fremtræden og Væsen, et ligeligt Humør, elskværdig Gæstfrihed, Venlig-

hed og Naturlighed. En dyb og hellig Sjæl er ved den guddommelige Naade fuldstændig Herre over sit Legeme og ved at overvinde de Hindringer, dette lægger den i Vejen. En saadan Sjæl lægger sin Glans over det ydre uden selv at vise sig og meddeler alle hine Blomster sin fine Duft. Den tiltrækker Hjerterne, saa disse bliver tilgængelige for dens Indflydelse, saa den kan berede dem til Mesterens Komme, som den derefter opnaar ved sine Bønner.

Personlig Spægelse. — Ved dette Ord forstaar jeg intet, der kan virke skadeligt paa Legemet eller Sundheden. Tværtimod bør jeg vaage over mit Helbred og gøre mig Umage for at opretholde det, for at jeg kan blive et brugbart Redskab i Guds Tjeneste. Der er ofte Anledning til at bringe Ofre, uden at nogen bemærker det eller lider derunder. Disse Forsagelser og Ofre vil jeg udføre i Bodens Aand og som Sone for Sjælene for at opnaa Synderes Frelse, i Gud og vor Frelser Jesu Hjerte.

(Af *Elisabeth Leseur*: Dagbog og Tanker for hver Dag. Paa Dansk ved A. M. — Katholsk Forlag.)

Sankt Peder og Filosofen.

En lille Legende.

Den store Filosof havde lukket sine Øjne for denne Verden og aabnet dem for den anden Verden, som han selv havde tvivlet om og lært andre at tvivle om.

Han stod nu foran Himmerigs Port og skulde til at banke paa. Men han, som før havde været saa sikker, betænkte sig et Øjeblik, han følte sig ikke længer saa sikker paa sin Sag — følte sig næsten lille og maatte ligefrem tage Mod til sig for at banke paa Porten, først ganske sagte og forsigtig. Af gammel Vane var han lige ved at tvivle igen, om der mon nu ogsaa vilde komme en Sankt Peder og lukke op. »Det vil vise sig,« tænkte han som sædvanlig.

Jo, Sankt Peder viste sig virkelig. Men den store Filosof havde rigtignok maattet banke gentagne Gange, stærkere og stærkere, førend Sankt Peder viste sit ikke altfor venlige Ansigt i en lille Luge ved Siden af Porten, som forblev lukket.

»Naa, hvad vil du saa?« spurgte St. Peder.

— »Ja, maa jeg have Lov først at præsentere mig, jeg er den store Filosof, — »Filosofiens Nestor« kaldte man mig dernede.«

— »Ellers Tak, men det kan være nok med det; vi trænger ikke til Præsentation; vi følger godt nok med heroppe. Jeg vidste, du var paa Vej.«

— »Ja saal Du vidste, at jeg kom! Og alligevel er der ingen Fakkeltog sendt mig i Møde og ingen Æresport rejst og ingen Laurbærkrans bundet? Men kun en lukket Port, som man endda maa staa og banke sine fine filosofiske Knoer itu paa!«

— »Ja, men du har vist ogsaa taget fejl af Vejen!«

— »Saa, taget fejl? Jeg plejer dog ellers at vide ret god Besked om alt imellem Himmell og Jord. Skulde jeg virkelig have taget fejl? Hvis det ikke var saa alvorligt, saa skæbnsvangert, saa var det jo ligefrem humoristisk — den store Humor!«

— »Ja, min lille Ven, og det er nok ikke første Gang, at du tager fejl. Men ser du, det er slet ikke denne Port her, du skulde have banket paa, men en af dem der nede!«

— »Hvor? Der nede? Jeg kan knap skimte nogen Port. Jeg synes, der ser saa mørkt ud der nede!«

— »Ja, det er der ikke noget at gøre ved. Enhver ender der, hvor han altid selv har villet hen. Du var jo en Gang Theolog, før du blev Filosof, saa husker du maa-ske endnu det Ord: Vé dem, som gør Mørke til Lys og Lys til Mørke!«

— »Ja, men, kære St. Peder, du vil da vel ikke regne mig blandt dem, der elsker Mørket mere end Lyset? Jeg har da tværtimod været med til at sprede Filosofiens Lys over Landet.«

— »Jeg maa desværre bedrøve dig, min lille Ven, med at gentage, hvad jeg sagde: Vé dem, som gør Mørke til Lys og Lys til Mørke! Husker du ikke, at du gentagne Gange blev gjort opmærksom paa Aarsagssætningens Betydning og Vigtighed, ogsaa hvad de soleklare Gudsbeviser angaar. Men du vilde ikke — du, som ikke heller vilde anerkende Viljens Frihed, du viste din Viljes Frihed ved ikke at ville anerkende Aarsagssætningens Gyldighed udover Erfaringernes Grænser — du vilde ikke bruge din (ellers ikke daarlige) Forstand til at drage Slutningen til den første Aarsag til alt eksisterende, den vi ellers kalder: GUD. — Og du var saaledes med til ikke at sprede Lys, men Mørke over Landet! — Her hører du altsaa ikke hjemme; i alt Fald ikke foreløbig! Har du angret, før du døde, saa er Vorherre vel nok saa naadig

ikke at sende dig ind ad *den* Port, hvor der staar: Her lades alt Haab ude!»

Den store Filosof begyndte at føle sig veg i Knæene, ja han indrømmede endog for sig selv, at han i Grunden var meget lille, — indrømmede ogsaa ærligt overfor Sankt Peder, at han desværre havde taget fejl i mangt og meget, og nedlod sig til at anmode Sankt Peder om at udvirke hos Vorherre Tilladelse til at vende tilbage til Jorden, begynde Prøvetiden forfra og søge at gøre sin Fejl god igen.

»Tænk,« sagde han til Sankt Peder, »hvor meget godt der maaske kan udrettes, naar jeg overfor alle dem, som jeg har vildledt og bragt til Tvivl, indrømmer mine Fejltagelser og vidner om Sandheden!«

— »Det lyder jo meget pænt alt det!« svarede Sankt Peder. »Men nu er det for sent. Det kan ikke nytte noget, at jeg indgiver din Ansøgning til Vorherre. Jeg ved, hvad han vil svare!«

— »Hvad vil han da svare?«

— »Du, som har været Theolog, før du blev Filosof, du maa vel ogsaa nok vide, at han blot vil svare: De har Moses og Profeterne, de har Evangelierne og Kirken, Sandhedens Støtte og Grundvold, — lad dem høre dem! Tror de ikke Moses og Profeterne, tror de ikke Evangelierne og Kirken, saa tror de ikke heller, om nogen opstod fra de døde, selv om det var — en lille Filosof!«

Eftertryk tilladt!

Fr. Ronge.

St. Knuds Helligdomme i Haraldsted.

(Fortsat.)

Alt tyder paa, at Altergraven først aabnedes, da Alterbordet blev fjernet i 1678, hvorefter Relikvien pietetsfuldt muredes ind i Alterets Fod. I 11. og 12. Aarhundrede havde man ofte nedlagt »et helt Helgenlitan« i Altergraven, men den senere Middelalder gik i modsat Retning, og det er godt muligt, at der kun nedlagdes een Relikvie i St. Jørgens Alteret. Om Gyldigheden af en saadan Konsekration har Rituskongregationen for øvrigt først udtalt sig bestemt i 1906, hvor den sagde god derfor.

Fredag 29. September 1514 var en af Sognekirkens store Dage, som var valgt med den fine liturgiske Omtanke, der udmærker den kirkelige Øvrighed: Ærkeenglen Michaels Dag besidder netop den Feststemning, der egner sig til at konsekreere et Alter til Riddernes Helgen. — Det var nok Lage Urne i egen Person, der fungerede den Dag; thi selv om Roma ellers overøste Abbederne med Naadesbe-

visninger, var den hellige Stol meget utilbøjelig til at give Privilegier, der greb ind paa Stiftsbiskoppens Vielsesomraade. Ja, i Cælestin III's Privilegiebulle til Ringsted Kloster af 1193 — senere bekræftet af Ærkebisper i Lund — forbeholdt den hellige Fader bl. a. Altres Konsekration som en Akt, der ene tilkom Stiftets Biskop.

Relikviens Skæbne efter 1816 er ukendt.

Naar det i Haraldsted formodes, at noget af Træværket i »Degnestolen« har hørt til St. Jørgens Alteret, er dette en Overlevering, der er ved at danne sig efter 1816.

Haraldsteds Series Pastorum.

Katholske Del.

- 1272 — Frederik
- 1351 (een Dag) Geert Nielsen
- 1478 — Erik Larsen
- 1520 — Johannes Paulsen.

Den første af disse Præstemænd udstedte et Gavebrev paa Munkholm, St. Ambrosii Dag, 4. April 1272, hvor han med Dronningen og Bisperne i Aarhus og Børglum som Vidner skænkede Gods i Særløse og Skensved til St. Agnete Kloster i Roskilde. —

Samme Dag Geert Nielsen blev kaldet til Haraldsted af Roskildebispen, mageskiftede han delte Embede med Hammer Sognekald i Præstø Amt. Menneskeligt set er det meget forstaaeligt, at Pastor Nielsen sprang fra og valgte Hammer, hvis Indtægter maa have været større, og det skete ogsaa med hans Biskops Tilladelse. Den gode Hr. Geert var imidlertid en forsigtig Mand. Skønt han allerede var traadt i rolig Besiddelse af sit Embede og sine Indtægter i Hammer, skrev han alligevel til Paven i Avignon. Det var nemlig ganske utilladeligt at bytte Embeder paa den Maner, og denne kirkeretslige Uregelmæssighed kunde let hindre senere Forfremmelse paa hans kirkelige Løbebane. 20. Oktober 1351 dispenserede Clemens VI ham, hvorved han foruden at have faaet sin Samvittighed beroliget havde Vejen aaben for de Naadesbevisninger, de kirkelige Myndigheder muligt vilde skænke ham i Fremtiden. —

Paa Korstolen kalder Pastor Paulsen sig »curatus«, hvilket betegner hans Stilling overfor Ringstedabbedit, der havde Præsentationsretten til Embedet og som Kirke-ejer tog dettes Hovedindtægt, medens Sognepræsten, der normalt var Verdenspræst, arbejdede i Sjælesorgen (cura animarum), kaldet, styret og vejledet af sin Biskop, hvem han skyldte Regnskab for sin Embedsgerning som Hyrde

for den betroede Hjord. — Baade den hellige Stol og Kirke-møderne var meget utilfredse med de Ulemper, Forholdet til Kirkeejerne undertiden førte med sig, hvorfor den hel-lige Stol til sidst fik gennemført sit Krav om, at Præsten skulde have en standsmæssig Indtægt af Embedet, og slut-telig ad Lovens Vej fik sikret Præstens Forbliven i Em-bedet.

Selv om Haraldsted gav ringere Indtægter end Embeder, som ikke ejedes af Domkapitel eller Klostre, maa man ingenlunde slutte, at den Præst, der sad i et saadant Em-bede, var af ringere Kvalitet end hans heldigere stillede Embedsbrødre. Ja, Tilfældet Geert Nielsen viser en Præst, der lige saa godt som Haraldsted kunde faa Hammer, der i sin Egenskab af Herredskirke maa have hørt til de bety-deligere Landsbykald. For øvrigt viste baade Hr. Frederik og Hr. Johannes sig som Præstemænd, der evnede at skænke Gaver til Kirken. (Sluttes.)

Paven, Mussolini og Pastor Oluf Rothe.

Saa glædeligt og beundringsværdigt det er, at en køben-havnsk Præst giver sig Tid til at søge at faa Folk i Tale og vække deres Respekt for kristelige Ting ogsaa gennem et Dagblads Spalter, og saa oplivende det er at nyde Oluf Rother fine Forfatterkunst, lige saa misvisende er det, naar han af sin Skrivedygtighed forledes til at komme med Ytringer som dem i »B. T.« Nr. 27 — 25. Juli — om »Paven og Mussolini«, der tydeligt viser, at den danske lutherske Præst hverken kender Mussolini eller Paven og heller ikke har virkelig Føling med de italienske Forhold, hvorom han skriver, men benytter en vis »Hörensagen« om Brydninger mellem Fascismen og Hs. Hellighed Pave Pius XI til at agitere for sin individuelle ukirkelige Kri-stendomsopfattelse.

Der eksisterer overhovedet intet mere, der hedder »Pavestaten« eller Kirkestaten. Det lille Jordomraade, Paven besidder, hedder Vatikanerbyen, og dér er ingen Stridig-heder, hvad uindviiede Læsere maa tro af nævnte Artikel. Forfatterens Slutninger om Pavens Stilling og om Pave-staten er altsaa i dette Tilfælde ulogiske. Det er barnagtigt at udlægge det Faktum, at Paven har et jordisk Magt-omraade, til at stemple ham som en af »denne Verdens Fyrster«. Man maa lade Fanatikerne om at kræve en legemløs Spiritualisme af deres aandelige Modstandere. Det er nu engang en reel Nødvendighed og en historisk Konse-kvens, at ogsaa Kirkens første Præst (saavel som alle de

andre, selv de protestantiske) maa have et »legemligt Hylster« for deres aandelige Personlighed! Vatikanets Omraade er saa lille som muligt, men dog stort nok til at hævde Pavens suveræne Værdighed ved Siden af — omend af hel anden Art end — andre »Fyrster«. Vidt forskellig, ja, som enhver Kristen ved det, der er døbt til og bekender Troen paa Helligaanden og den ene hellige »almindelige« Kirke! Kejsere og Konger, Præsidenter og Diktatorer har deres Rige og deres Myndighed i Kraft af verdslig Lov eller Valg eller Tradition. Kirkens Overhoved har sin Stilling i Kraft af Christi aandelige Magt.

Delte med »Pavens dobbelte Stilling« er hen i Vejret. Man kunde lige saa godt sige, at en dansk Landsbypræst har en dobbelt Stilling: i sin Præstegaard er han verdslig Herre over Forpagter eller Forvalter, Karl, Pige og Dreng, men er han deres Præst, har han en aandelig Myndighed over dem af en anden Art. Nej, Pavens Stilling er ikke »dobbelt« for den, der ikke ser dobbelt. Han er, som Forf. rigtigt skriver, »det aandelige Overhoved for den katholske Kirke«, og dermed Bastal Som den hellige Petrus's Efterfølger er han Overhyrden i det Rige, Christus har grundlagt, og som har bestaaet fra Apostlenes Dage indtil i Dag trods alle Revolutioner, trods alle skiftende »Aandsretninger« og trods alle »overalt forladte Tanker«.

Alle Kristne — ikke Katholiker alene — har to Magter at adlyde, Gud og »Kejseren«. Verdslig og aandelig Autoritet. At det skaber Konflikter, baade personlig Samvittighedskamp og historisk Kulturkamp, siger sig selv. Derom har Kirkens Herre selv talt. Saaledes har det været fra Kirkens første Dage. Konflikten skærpes, som Tiderne skrider frem. Hver vaagen Kristen ser, hvorledes ogsaa i denne Henseende de sidste Tider er ved at nærme sig. Saa dybt alvorlig er Konflikten, at den ikke kan vejres hen i Aviscauseri.

Konflikten mellem Fascismen og Katholicismen, der er meget mere end en personlig Uoverensstemmelse mellem to Personligheder, er en af Tidens mange Former for Kampen mellem Antikristelighed og Kristendom.

Fascismens Princip er Ultra-Nationalisme. Der maatte naturnødvendigt komme det Øjeblik, da dette Princip maatte brydes med Kirkens Over-Nationalisme. Det er denne Brydning, hvis første Bølgeslag nu mærkes i Italien, i Virkeligheden det samme, der under blodigere Former er kommet frem under Kristenforfølgelserne i Mexico og i Kina, i Rusland og i Spanien, det, som Dag for Dag nærmer sig i det store-kommunistiske Uvejr, der vil tvinge enhver til at tage Stilling for eller imod Christi Kirke.

De antydede Stridigheder er specielt italiensk-kirkelige.

Kun en Italiener kan helt til Bunds føle deres Smerte. Det italienske Folk er i Bund og Grund katholsk — ogsaa i sine moderne Fremskridt. For Italieneren er det at følge Kirkens Bud lige saa naturnødvendigt som at elske Italiens Land og Historie. Det var derfor en utaaelig Pinagtighed det Misforhold, der siden 1870 havde udviklet sig med den liberale Liberalismes Spot mod »Klerikalisme«, der næsten ikke vilde give én Lov til at være Fædrelandsven og Katholik paa een Gang. Derfor følte man det som et Lettelsens Suk, da Konkordatet blev afsluttet den 21. Februar 1929, og ikke blot Italienerne beundrede Mussolinis store Statsmandskunst og Pave Pius XI's kristelige Klogskab, der førte til en Fredsslutning, der var til uvurderlig Gavn for det italienske Folk.

Det, der nu er sket, er sikkert ikke Udslag af en Skiften i Mussolinis egen Stilling til Kirken, men et sørgeligt Tegn paa yderliggaaende Fascisters Overgreb. De, der skriger højest »a noi!« (»til os«) om alle Ting, de, som i deres Fanatisme ikke taaler anden Mening end Partiets, ingen anden Følelsesindstilling end den i Bund og Grund hedske Forgudelse af Statsidéen, det er dem, der vil forbyde Kirken enhver aandelig Indflydelse paa Børnenes Undervisning, de unges Opdragelse og Folkets Paavirkning, det er dem, der med raa og brutale Overfald ved Nattetider er trængt ind og har ødelagt de katholske Ungdomsforeningers Lokaler og Papirer, og som vil forbyde Fascister at være Medlemmer af katholske Foreninger.

Det er ganske vist, »at der er noget forkert i selve Tingenes Tilstand«, — men det forkerte ligger hverken i Mussolinis storslaaede Statsmandspersonlighed eller i Pavens Stilling som Kirkens Overhoved, men i den stigende Supernationalismes Brutalitet, der atter staar i Forbindelse med Tidens voksende Materialisme, og den stigende Selvopløsning i alle Samfundsforhold og de frihedsleflende Bevælgelses Ødelæggelse af alle ægte religiøse Idéer.

Overfor dette maa alle Kristne, hvad enten vi kalder os Protestanter eller Katholiker, staa paa Vagt Haand i Haand. Ganske særlig de betydelige aandelige Ledere, der har den Lykke at kunne bære det skønne Hyrdenavn.

Reolen.

F. Astruc: Den aandelige Messe. 29 Siger.

Den kristne tilhører efter St. Peters Ord et »kongeligt Præstedømme«, et aandeligt Præsteskab. Da maa enhver Kristen ogsaa kunne frembære et Messeoffer, der ligesom

Alterets omfatter baade Oftring, Forvandling og Kommunion. Offergaven er ens egen Sjæl, rensed for Skrøbelighed og ofret betingelsesløst til Gud for alt det, for hvilket den viede Præst beder Gud om at modtage det lydeløse Offer. Forvandlingen er Sjælens ikke pludselige, men stadig fremadskridende Lighed med Christus, for at ikke vi lever, men Christus i os. Og Kommunionen modtager vi, naar vi finder vor Frelser i hans Ord, i den Naade, der er hans Liv i vore Medmennesker, finder ham i Børnene og de fattige og lidende, i vore overordnede og paa Bunden af alt det skabte — og forener os med ham i alt dette.

Saaledes er Indholdet af dette fromme lille Skrift, der nok vil hjælpe en og anden fra Kristendommens Overflade ind til det Liv, hvor Symbolerne aabner sig med Guds Eventyrhaves Skatte. Tommy.

Credo, katolsk Tidsskrift, Juli-Nr., indeholder følgende:

Herrens Dag, Digt af K. Kjelstrup. — Religionshistoriens Udvikling og Resultat, af A. Brunner. — Ved Reformationens Gry i Danmark, af Niels Hansen. — Noget om Benediktinerordenens Væsen, af Frater Tillqvist O. S. B. — Højtidsklokken, Digt af Augustin Kock. — Hvad er Hensigten med Kirkeudsmykningen, og hvorledes opnaas den? af Birgitte West. — Fra Credos Taarn, af E. Sandkvist.

Sanct Arild. En Bok om Helig Arilds Läge av B. D. Assarsson. Credos Förlag, Hälsingborg. 1922. (2. Oplag.) 32 Sider.

En liden Piece (med Illustrationer af Konsulinde Trapp), hvori Mgr. Assarsson søger »att vinna klarhet i frågan: Var finna lösningen av den hemlighet, som ligger i Arilds egendomliga tjuskraft?« En Lovsang til det skønne Arildsleje med de katolske Minder, saavel fra Middelalderen som fra det sidste Tiar — Begyndelsen til nyt katolsk Liv i Skaane. Til Slut bringes den middelalderlige Folkevise om St. Arild, som de danske Knud Hertugs Legere atter har vakt til Live. Et Stykke skaansk Kultur, som ingen dansk — navnlig ikke sjællandsk — Katholik bør være ukendt med. K—zi.

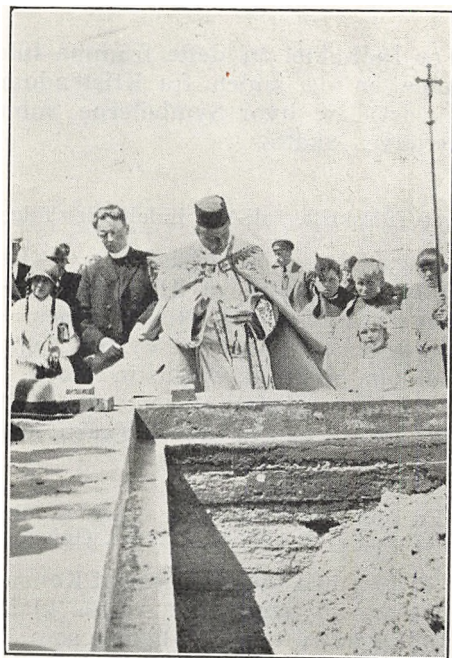

Fra Hovedstad og Provins

Grundstensnedlæggelse i Aakirkeby.

Opførelsen af den katolske Kirke i Aakirkeby er naaet saa vidt, at Grundstenen i Gaar, Søndag, kunde nedlægges. Højtideligheden fandt Sted under Udfoldelse af et betyde-

Pastor Zoetmulder beder Indvielsesbønnen.

ligt Ceremoniel og i Overværelse af den stedlige katolske Menighed, den katolske Præst i Rønne, Borgmestrene Albert og Ernst Andersen samt en hel Del af Byens øvrige Borgere. Ceremonien indledes med et Optog. Fra den nuværende katolske Kirke kom Menigheden syngende, i Spidsen gik Messedrenge, bærende Vievand og Krucifiks, fulgt af Pastor Zoetmulder, iført den smukke katolske Præstedragt. Efter at Præsten havde stænket Vievand, læst latinsk Messe i Kirkens Kor, og Menigheden havde sunget, foregik Grundstensnedlæggelsen. Præsten bad til Slut »Fader vor«, og syngende »Store Gud, vi love dig«

gik Menigheden atter til den gamle Kirke, hvorefter Cere-
monien var til Ende. —d.

(Bornholmsk Tidende, 22./VI. 31.)

Det gaar godt fremad med vor Kirke, men der skal
endnu bruges mange Sten. Hvem vil hjælpe? Her gælder
det gamle Ord: »Den, der giver hurtigt, giver dobbelt!«

Adressen er stadig den samme: Katholsk Præstegaard,
Aakirkeby.

De venligste Hilsener og de bedste Sommerønsker!

Eders hengivne og taknemmelige

Pastor Th. A. Zoetmulder.

Søndagsgudstjeneste i Sommermaanederne i Provinsen.

	Stille Messe.	Højmesse.	Andagt.
Aabenraa.....	Kl. -	Kl. 9 ^o / ₄	Kl. 4
Aakirkeby (Jernbanegade).....	» -	» 10	» 6
Aalborg (Kastetvej).....	» 6 og 8	» 10	» 3
Aarhus (Ryegade 26).....	» 7 og 8	» 10	» 7
Assens (Nørregade 3).....	» 8 ¹ / ₂ (Komm.)»	» 10	» 7 ¹ / ₄
Dalum Kloster.....	» 6 ¹ / ₂	» -	» 5
Esbjerg (Nørregade).....	» 7	» 10	» 7
Fredericia (Sjællandsgade).....	» 7	» 9 ¹ / ₂	» 2
Haderslev.....	» 7	» 9 ¹ / ₂	» 10 ¹ / ₂
Hadsten (Teknisk Skole) 4. Søndag i Maaneden	Kl. 10		
Helsingør (Nygade 8).....	» 8	» 10	» -
Holbæk (Kastanievej 19).....	» -	» 9 ^o / ₄	» -
Holmegaards Glasværks Kapel: Hver 2. Sønd. i Md.»	9		
Horsens (Nørregade 19).....	» 7 ¹ / ₂	» 10	» 2
Hørsholm.....	» 9		
Kolding (Alhambravej).....	» 7 ¹ / ₂	» 9 ¹ / ₂	» 7
Køge (Elisevej).....	» 8	» 10	» 5
Ledeborg.....	» -	» 9 ¹ / ₂	» -
Maribo (Ny Østergade).....	» 8 ¹ / ₂	» 10 polsk	» -
Nakskov (St. Franciscus Kirke).....	» 9 dansk	» 10 ¹ / ₂ polsk	» 7 ¹ / ₂
Nyborg (Stella maris Vindingevej).....	» -	» 10	» -
Nykøbing F. (Hellig Kors Kirke).....	» 8	» 10	» -
Næstved (Vor Frue Kirke).....	» 8	» 10	» -
Odder (Holsteinsgade 29) 2. og 4. Sønd. i Md.»	» 10		
Odense (Torvet 7).....	» 8	» 10	» -
Pindstrup 1. og 3. Sønd. i Md.	» 8	» 10 ¹ / ₂	» 2 ¹ / ₂
Randers (Ladegaardsgade).....	» -	» 10	» 8
Ringsted (St. Knudsgade).....	» 8	» 10	» -
Roskilde (St. Olsgade).....	» 8	» 10	» 5
Rudkøbing.....	» 10		
Rønne (Østergade 59).....	» -	» 10	» 6
Silkeborg (Vestergade).....	» -	» 10	» 2
Slagelse (Frederiksgade).....	» 8	» 10	» 7 ¹ / ₂
Svendborg (Havnegade 1).....	» 8	» 10 (m. And.)	» -
Sønderborg, (Kongevj 27). Alle Søndage undt. 1. Søndag i Md.	Kl. 10. [Om Hverdagen Kl. 7 ¹ / ₂].		
Tønder (Statsskolens Aula), første Søndag i hver Maaned	Kl. 10.		
Vejle (Blegbanken).....	» 7.....	» 9 ¹ / ₂	» -
Vordingborg (Hotel Valdemar 1. Sal):	Hver sidste Sønd. i Md. » 10		

Kirkelig Kalender.

Aug. 2. S. 10. Sønd. e. Pintse. 3. M. Genfindelsen af Stephans Relikvier. 4. Ti. Dominicus. 5. O. Maria i Sne. 6. T. Christi Forklarelse. 7. F. Cajetan. 8. L. Cyriacus, Largus og Smaragdus.	Aug. 9. S. 11. Søndag e. Pintse. 10. M. Laurentius. 11. Ti. Turtius og Susanna. 12. O. Clara. 13. T. Hippolyt og Cassian. 14. F. Vigilie. 15. L. MARIAS OPTAGELSE I HIMLEN.

Ugens Messebønner.

2. S. 10. Søndag e. Pintse (687—522); 2. *Sæt Bønner*: Alfons Maria Liguori (1026—849), 3. *Sæt Bønner*: Stephan I ([9]—[9]), 4. *Sæt Bønner*: For Paven ([122]—[107]).
3. M. † Genfindelsen af Stephans Relikvier (1029—852); 2. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. Efter frit Valg, 4. For Paven.
4. Ti. Dominicus (1029—852); 2. For Paven.
5. O. Maria i Sne (1030—853); 2. For Paven.
6. T. Vor Herres Jesu Christi Forklarelse (1030—854); 2. (kun i Stillemesser) Xystus II, Felicissimus og Agapitus ([28]—[28]).
7. F. Cajetan (1033—857); 2. Donat (1033—857), 3. For Paven.
8. L. Cyriacus, Largus og Smaragdus. — Vigilie til Laurentius (1036—859), 2. Cyriacus, Largus og Smaragdus (1035—858), 3. Gudsmoder ([90]—[94]), 4. For Paven. *Eller*: Cyriacus, Largus og Smaragdus (1034—858), 2. Vigilien (1037—859), 3. Gudsmoder ([90]—[94]), 4. For Paven, Slutningsevangelium: Vigiliens ([10]—[10]).

Anm. Paa de med † mærkede Dage kan Præsten efter frit Valg læse Sjølemesser og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udg. af Messebogen (1926), det andet den gamle Udg. (1907).

Mariakongregationen »Stella maris« har Fælleskommunion under Messen Søndag d. 2. August Kl. 8 i Rosenkranskirken.

Mariakongregationen for Mænd har Fælleskommunion Søndag d. 2. August Kl. 8^{1/2} i Jesu Hjerter Kirke.

Billig til Købs

er en Del brugte, men solide og brugelige *Skoleborde*, i Størelse passende til de laveste Klasser, samt et brugt, men brugeligt *Epidiaskop* med Lampe og Modstand.

Henvendelse til: *Rektoren for St. Knuds Stiftelse*, Stenosgade 4. København V.

Det bringes i Erindring, at **Kransekort** og **Messekort** faas ved alle Kirkerne. Indtægten ved Salg af Kransekort fordeles mellem Vincentsforningens 5 Konferenser.

FREMMEDSPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

79. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 S Kbh. K Tlf. Patæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Cay Benzøn, Nørrebrogade 27, Kbhvn. N. Tlf. Nora 239 x. Træffes som Regel bedst alle Hverdage (undt. Tirsdag) Kl. 5-6. Der kan ogsaa gives Besked pr. Tlf. Byen 6505.

Nr. 32.

Søndag den 9. August

1931

INDHOLD: Arbejdernes Frihedsbrev. — En Maalestok for Livsværdier. — St. Knuds Helligdomme i Haraldsted. — Legenden om San Giovanni Gualberto. — Paverne og Afrustningen. — Udnævnelse. — »8 Dage paa Højskolen« i Trørødhus. — Fra Hovedstad og Provins. — Søndagsgudstjeneste i Provinsen. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner. — Avertissementer.

Arbejdernes Frihedsbrev.

Ved Stanley B. James.

(Fortsat.)

2. Arbejdernes Rettigheder.

I denne Artikel skal vi behandle de Love, der er nedlagt i os, og hvorefter vi skal leve vort sociale Liv. At overtræde disse Love er en Fornærmelse mod vor Skaber.

Baade Kapitalismen, saaledes som den ytrer sig i vore Dage, og den revolutionære Kommunisme overtræder disse naturlige Love.

De stjæler vor menneskelige Førstefødselsret; de udfordrer de Rettigheder, der, nedlagt i vor inderste Sjæl, er givet os, for at vi her paa Jorden kan føre et ordnet Liv. Før vi giver os i Lag med Leo XIII's Behandling af dette Spørgsmaal, maa vi forstaa, at kristne sociale Indretninger ikke er betingede af Regeringer, men derimod af disse omtalte naturlige Love. Hvis de alene skyldte Lovgivningen

eller Statsmagten deres Eksistens, vilde det ogsaa være Statens Ret at afskaffe dem. Men dette er ikke Tilfældet.

Ægteskabet f. Eks. er ikke en vilkaarlig Foreteelse, som Mennesket i egen Interesse har udtænkt, og som han frit kan bryde det Øjeblik, han bilder sig ind, at dets Baand er ham for stramme. Ægteskabet er et Led i Guds Verdensplan, og Staten burde anerkende dette, hvorimod Ændring eller Ophævelse heraf ligger uden for dens Magt-omraade.

Ejendom og Rettigheder.

Om Retten til at besidde Privatejendom siger Pave Leo: »Mennesket har en naturlig Ret til at besidde Ejendom.«

Det Instinkt, som faar Mennesket til at attraa en lille Del af denne Verdens Goder for sig selv, er givet af Gud.

Ønsket om at besidde Raadighedsret over personlig Ejendom, saavidt denne ikke angriber andres Rettigheder, bundet i selve vor Natur; det er altsaa en af Guds Anordninger. Følgelig kan vi ikke finde os i, at hverken Socialisme eller Kapitalisme franarrer os denne Ret. Privatejendom eksisterede, før Staten blev til, og har som Følge deraf Førsteret.

Det samme gælder Forælderrettighederne. »Den Idé, at den verdslige Magt har Ret til naar som helst at trænge ind i og overskygge Familien«, siger Encyklikaen, »er en stor og skændig Fejltagelse«. Ethvert Styre, der truer med at ødelægge Hjemmet, enhver Lovgivning, som sætter Staten paa Forældrenes Plads, bør man værges sig imod, ikke blot fordi den forgriber sig paa vore Rettigheder, men fordi den blander sig i Guds Bestemmelse. Med Familien som en uangribelig Helhed er Guds Ære nøje forbunden.

Taaelelige Livsvilkaar.

Det samme gælder den Kendsgerning, at det ene Menneske har større Ansvar end det andet, og at den ene saaledes er stillet over den anden i baade social og industriel Henseende. Christi Stedfortræder her paa Jorden siger:

»Rent naturligt er der mellem de enkelte Menneskers Evner og Anlæg overordentlig stor Forskel, hvilket ikke alene maa respekteres, men ogsaa er til Gavn.«

Encyklikaen henviser fremdeles til den naturlige Lov — d. v. s. Skaberens — i Forlangendet om den »tilstrækkelige Løn«.

»Der er et Naturens Forlangende, som er meget ældre og mere bydende end nogen Ting Mand og Mand imellem, nemlig dette, at en Løn skal være tilstrækkelig til at give sin Mand en rimelig og anstændig Levevis. Hvis en Arbejder, under Trang eller af Frygt for endnu daarligere Kaar, gaar ind paa ringere Betingelser, fordi en Arbejdsgiver ikke vil give ham de bedre, han har Krav paa, er han her et Offer for Magt og Uretfærdighed.«

Samme Tanke er udtrykt i det følgende: »Det er enhveres første Pligt at frelse Arbejderne fra havesyge Spekulanters Grusomheder, disse Spekulanter, der misbruger Mennesker, idet de i dem kun ser et Redskab til Selvberigelse.«

Et andet Punkt, hvor Paven staar lige saa fast, er Overarbejde. Han siger: »Et Menneskes Kraft er begrænset ligesom dets Natur, og disse Grænser kan han ikke overskride . . . Arbejdsdagen maa derfor afpasses saaledes, at den ikke tæller flere Timer, end Arbejderens Kræfter rækker til.« Han fastholder ligeledes Kravet om Søndagsfrihed, der er nødvendig baade for legemlig og sjælelig Rekreation.

Det dogmatiske Fundament.

Efter hvad der er bleven sagt, kunde man maaske slutte, at Leo XIII var tilfreds med at appellere til den naturlige Lov uden at støtte sine Paastande paa de katolske Dogmer. Men dette er en Fejltagelse. Vi har allerede set, at den hele Encyklika hviler paa den Sandhed, at Menneskesjælen er udødelig, saaledes som det er aabenbaret ved Jesus Christus, og saaledes som Kirken lærer det.

Vi læser: »Denne Verdens Foretelser kan ikke forstaas eller rigtigt bedømmes, medmindre vi betragter dem

under det kommende evige Livs Synsvinkel. Tag Forestillingen om et kommende Liv bort, og selve Begrebet om, hvad der er godt og Ret, vil forsvinde, ja, hele Verden vil blive et mørkt og uudgrundeligt Mysterium.«

Det er paa samme Bevisførelse, at han støtter sit Forsvar for Anerkendelse af Arbejdets Værdighed.

Fattigdom, erklærer han, er ikke noget at skamme sig over. Dette ser vi i Christus selv, som, skønt han var rig, for vor Skyld blev fattig, og som, skønt Guds Søn og guddommelig, valgte at blive antaget for en Tømrers Søn — ja, end ikke undsaa sig for at leve den største Del af sit Liv som Tømrer selv.

Det er derfor ikke en eller anden underordnet Læresætning, der ligger til Grund for dette kristelige Program om økonomisk og industriel Reform. Leo XIII fulgte ikke dem, der grunder deres Forslag til en ny social Orden paa visse af Vorherres Udtalelser, med Udelukkelse af Dogmerne, der enten er uvedkommende for deres Bevisførelse, eller maaske endog i Vejen for den. I Virkeligheden vil Bjergprædikenen bekræfte alt, hvad han siger, men han gaar endog ud over denne og grunder sin Henvendelse paa Inkarnationens Mysterium.

Paven paaberaaber sig Menneskevordelsen.

Det er den Sandhed, som er hele Troens Kerne, han paaberaaber sig. I dette enestaaende Værk, som Encyklikaen er, finder vi Forbindelsen mellem Theologiens højeste Tinder og de mindste industrielle Behov. De stærkeste Vidner for Nødvendigheden af at beskytte Arbejderen mod Udnyttelse, er de Theologer, hvis Interessesfære saa ofte formodes at ligge fuldkommen fjernt fra den graa Hverdag.

Vi ser derfor den kæmpende Kirkes Overhoved paaberaabe sig det centrale Dogme i den katholske Tro — den Tro, som han er sat til at forsvare — for derved at lægge Kraft i sit Krav om social og økonomisk Retfærdighed.

(Sluttet.)

En Maalestok for Livsværdier.

Det er Troskaben, som er Guds Maalestok. Den er altsaa meget forskellig fra Verdens.

Lad os antage, at et Menneske har faaet baade Evner og andre Virkemidler til at arbejde med. Han arbejder ogsaa med Flid, med Dygtighed, i sit Ansigts Sved. Men Resultaterne? Det bliver, i alt Fald tilsyneladende, smaat med dem. Han arbejder for at tjene Gud, opfylde sin Pligt, udfylde den Stilling, hvori Gud har sat ham. Men af en eller anden Grund, som vi ikke kender, opnaar han aldrig Resultater, som han kan stille til Skue for Verden. Hans Liv synes rigt, ikke paa Resultater, men paa Skuffelser.

Da ser Verden hverken Fliden eller Dygtigheden eller Pligtopfyldelsen. Thi den ser blot efter Resultaterne, og naar den ikke opdager dem, saa trækker den i sin Overfladiskhed paa Skulderen. Med Ringeagt ser den ned paa den trofaste Arbejder, som kun vilde tjene Gud og gøre sin Pligt. Den vender sig koldt fra ham til hin store Mand med det onde Hjerte, han, som har forstaaet at arbejde sig frem til Resultater, som den mest overfladiske Verden kan forstaa og derfor raaber: »Stor er Efesernes Diana« (Ap. Gern. 19, 28).

For Gud er han ikke stor. Men stor er den tro Tjener, som gjorde hele sin Gerning for Guds Ansigt i Troskab mod ham. Denne, men ikke hin, skal gaa ind til sin Herres Glæde. Og hvad det angaar, at Arbejdet syntes forgæves, saa var det ogsaa kun tilsyneladende. Thi det bliver altid sandt, at ingen arbejder forgæves for Gud. Tror han dette, da har han midt i mangel Skuffelse og Smerte en Trøst og en Lykke, som en egennyttig Lykkejæger savner, Trøsten i at eje Guds Naade og Velbehag, som al Verdens Gunst og Velbehag og Ære ikke kan opveje.

Dersom du tilsyneladende ikke fik andet at udrette i Verden end at lide og lide og atter at lide, om du fik en Stilling som de overflødige, der intet formaar at udrette — dersom du lider i Troskab, d. v. s. i Ydmyghed, i Taalmodighed, i Lydighed, saa har du gjort et Størværk for Gud. Og er du tro til det sidste, skal du gaa ind til din

Herres Glæde. Hvorfor? Ikke paa Grund af de store, glimrende Resultater, men fordi du var tro til det sidste.

Hvor Verden dog ofte tager fejl i sin overfladiske, kolde, ubarmhjertige Dom! Hvor gør den blodig Uret, naar den jubler sine elendige Afguder i Møde, medens den overser disse ædle, trofaste Sjæle, som er store for Gud — maaske endog haaner og træder dem under Fødder. De gaar deres stille Gang, ubemærket af Mennesker. De begærer kun at være ved Dørtærskelen i deres Guds Hus hernede, men er Arvinger til Faderhuset hisset med al dets Herlighed. Dette er Troskabens Løn. Sjæl, vær trofast til det sidste!

(Af Dr. K. Krogh-Tonning: Kirkeaaet.

Oslo. Det norske Aktieforlag.)

St. Knuds Helligdomme i Haraldsted.

(Sluttet.)

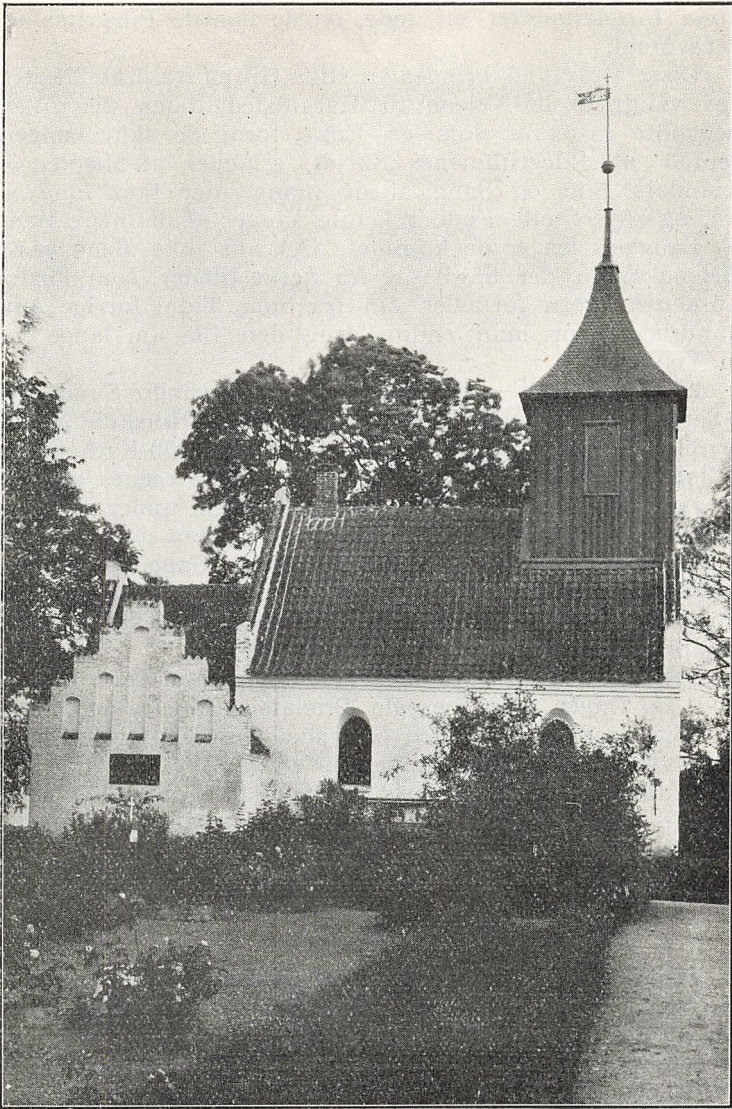
Pilegrimmene.

Om den Strøm af Pilegrimme, som har søgt disse Helligdomme, er Kilderne tavse.

Det maa dog vel antages, at Biskopperne, som deltog i Skrinlæggelsen 1170, har besøgt Haraldsted, som de i saa Fald rimeligvis har benaadet med 40 Dages Aflad, knyttet til Pilegrimsbesøg paa disse Steder. Helligdommene skal have haft en stor Afladsskat. Husholderen for og Uddeleren af denne var i Haraldsted den udstationerede, præsteviede Benediktinermunk, der boede i Kildegaarden, medens Sognemenighedens Sjælepleje var Sogneprestens Sag.

Det er vel ikke en ren Tilfældighed, at Biskop Johannes af Roskilde, Abbed Jakob af Soer og Hertuginde Ingeborg af Sverige, Halland og Samsø træffes i Ringsted i 1337 netop den 25. Juni, hvor de blandt andre var Vidner ved Udstedelsen af et Gavebrev til Esrom Kloster.

To Grave i Kapelgulvet i Harrested Ore menes at være Pilegrimsgrave. I Skibet ud for Østsiden af Dørene fandtes det ene Skelet; det andet i Koret med Hovedet lidt Vest for Korbuen. Begge, der har været til Aars, laa med foldede Hænder over Brystet, som det er Skik at stede katholske Lig til Jorde. Mellem Fingrene paa det sidste Skelet optoges tre Perler, forarbejdet af et Stof, der lignede forstenet Ben, aabenbart henhørende til en Rosenkrans, som Liget har haft slynget mellem de foldede Hænder, paa samme Maade, som det endnu er Skik. Disse tre Perler var meget

»St. Andreas« i Kornerup (Nm.)
(omtales Side 457).

slidte ved Rosenkransens Brug og taler bedre end mange Ord om hin Tids personlige Fromhedsøvelser.

Begge Grave stammer fra Middelalderens seneste Dage. Der findes ingen andre i Kapellet, og deres Tilstedeværelse kan maaske skyldes særlige Omstændigheder ved Pilegrimmenes Død, eller maaske blot det sjældne Træf, at

disse to Mennesker er døde, da de naaede Pilegrimsfærdens Maal.

Disse Gravfund bringer en stille Hilsen fra hine Slægter, der vandrede ad Vejene til Haraldsted, inden disse Veje begyndte at sørge som en Enke, fordi de ikke længere genlød af Pilegrimmenes Skridt, ej heller af Mænds og Kvinders Bøn og Sang, af de mange, der kom langvejs fra, og hvis trætte Fødder laante Vinger af det nære Maal. — Langvejs fra er de kommet. Det har ikke alene været Helene Kilde, der fik Besøg fra fjerne Steder, som Pastor Lütken i Mern fortæller om fra hans Tid i forrige Aarhundrede, hvor man endnu drog den 135 km lange Vej til Tisvilde. —

28. Juni 1914 — den Dag de skæbnesvangre Skud faldt i Serajevo — foranstaltede den katholske Højskole i København en Valfart til Haraldsted, som ca. 100 Katholikker deltog i. Selv om dette Stævne ikke kan regnes med til de egentlige Valfarter, fordi det ikke foregik under saa gennemførte kirkelige Former som senere, maa det dog ikke glemmes, at den Dag fejredes for første Gang paa ny det hellige Offer i Harrested Ore og hævdede Moderkirken atter sin Røst gennem Pater Ludv. Günthers korte, alvorfulde Festprædiken fra den gamle Kordørs Plads.

Søndag 8. Juni 1913 firmede Biskop von Euch i Ringsted, og Dagen efter besøgte Prælaten Kapelruinen, hvor en lille Kreds af Ringsted Menighed havde indfundet sig for at modtage den biskoppelige Velsignelse paa den gamle Helligdoms Grund. Under Valfarten 23. Juni 1929 overværede Hans Excellence Biskop Brems Messen i Harrested Ore. —

Rettelser:

Følgende Fejl bedes rettet i Særtrykket: S. 25. Lin. 3 f. n. Vigerslev læs: Vigersted. — S. 32, Lin. 2 f. n. 1625 læs: 1525 — S. 41, Lin. 10 f. o. Nøglehul læs: Naglehul — S. 44, Linie 16 f. o. en Parenthes sættes om Ordet: Sakramentshuset — S. 44, Lin. 18 f. o. Calicath læs: Salicath. — S. 45, Lin. 5 f. o. en Tankestreg efter 1478 og Lin. 6 en Tankestreg efter 1520.

I Haraldsteds Kirkebøger, der gaar tilbage til Aaret 1700, træffes Navnet *Knud* kun med lange Mellemrum, og det er en Sjældenhed, naar der i 1769 indføres en Knud Knudsen. *J-n. J-n.*

Særtrykket af ovenstaaende Artikel: *St. Knuds Helligdomme i Haraldsted* faas ved Henvendelse til Redaktionen af Nordisk Ugeblad. — Pris 35 Øre.

Legenden om San Giovanni Gualberto.

Genforalt af *P. H.*

Det var i Begyndelsen af det ellefte Aarhundrede. Aaret 1000 var henrundet, og Verden stod endnu trods alle Varsler om dens Undergang. Ny Grøde; nyt Haab. Med fornyet Taknemmelighed aabnedes Hjerterne for Guds Naades Rigdom. Særlig hvor den hellige Benedikts Disciple pløjede og saede.

Oppe paa Højdedraget Sydøst for Arno med Udsigt over Firenze laa San Miniato's Kirke og Kloster. Der gemtes Liget af den unge Martyr fra den deciske Forfølgelses Tid, og Benediktinerne fredede Bedestedet, hvis Ry gik videnom. Ude i de nære Skove paa Apenninernes Affald blev i de Dage bygget mangt et Enebo, men der var ogsaa velstaaende Folk fra Firenze, der byggede deres Hjem i Skovens Stilhed for at samle Kræfter til et Liv til Herrens Ære. Ved en Flodbred i Skovskyggen havde saaledes en Mand af Visdomini'ernes ædle Slægt bygget sig et Hus, kaldet »Aquabella«, det skønne Vand. Og her voksede hans Sønner op: Ugo, den ældste, Arvingen, og den ganske unge Giovanni Gualberto.

Men hvor der er Rigdom, lurer Misundelsen. En af Faderens Slægtninge lokkede Ugo i Baghold og tog ham af Dage i Haab om at kunne tilegne sig Arven. Men da svor Giovanni Gualberto Hævn over sin Broders uskyldige Død.

En Foraarsdag kom han ridende fra sit Hjem op over San Miniato-Højen. Hele Naturen kaldte i sin Opvaagnen paa alle hans Ungdoms friske Kræfter. Floden dernede og Byen derovre laa i Solglans, og Fuglene sang om Ungdom og Liv og Fremtid. Men i hans Sind klang det: »Hævnen først, at min Vej kan være ryddet og fri!«

Da saa han pludselig den forhadte Modstander dukke op fra den modsatte Side. I et Nu fik han draget sit Sværd og fór ind paa ham. Men da hændte det uventede, at Fjenden ikke satte sig til Modvæрге, men kastede sine Vaaben og faldt paa Knæ for Giovanni med Bøn om Naade i Christi Navn, idet han med Armene slog Kors for sig.

Den Bøn og det Tegn kaldte paa det dybeste i den unges Sind; han sprang af Hesten, omfavnede sin Broders Morder og sagde blot til ham: »Bed Gud tilgive dig din Synd!«

Men den Dag var det just Langfredag.

Da gik Giovanni Gualberto ind i Benediktinernes lille

Kirke paa Højens Top. Han knælede for Alteret, i inderlig Bøn takkede han Gud, der havde hjulpet ham i Frelseren, og han bad om Tilgivelse for sine egne Synder, idet han mindedes Frelseren, der i sin Korsdød havde bedt for sine Fjender. Over Altret hang et stort, groft, fladt Trækors, hvorpaa den Korsfæstede var malet med de udstrakte Arme og med det lidelsesfulde Ansigt hældet til højre; hele Billedet var omgivet af en gylden Gloriekrans. Medens han i sit Sinds Bevægethed saa op mod dette Billede, fornam han, at den Korsfæstede smilede mildt til ham og bøjede sit Hoved hen imod ham.

Og i dette Øjeblik vidste han, hvor Fremtidsvejen var for ham: Et Liv, viet udelt i Frelserens Tjeneste.

Giovanni Gualberto blev Munk i San Miniato's Benediktinerkloster.

Fire Aar senere drog han ud i Skovene, han kendte, og byggede sig et Enebo netop dér, hvor han først satte sig til Hvile under et Bøgetræ, der bøjede sine Grene skærmende ned over ham, og hvor en Kilde sprang frem ved Træets Rod. Senere byggede hans Venner Eneboer i Nærheden — disse blev Begyndelsen til det berømte Kloster i »den skyggefulde Dal« — Vallombrosa — hvor han blev Abbed, og hvor han døde som en 88aarig Olding.

*

Den, der kommer til Firenze, maa ogsaa se San Miniato's marmorstraalende Kirke oppe ved Michelangiolo-Højen og beundre det dejlige Krucifikstabernakel fra det 15de Aarhundrede, hvor det undergørende Krucifiks længe opbevaredes. Men selve Krucifikset findes nu i Kirken Santa Trinita. Dér hænger det i et Kapel, tilhøjre for Hovedalteret, men det afsløres kun een Gang hvert Aar: Langfredag Eftermiddag.

Da drages Sløret til Side, og man kan knæle for det samme gamle, glorieomstraaledede Billede. Det er, som den Korsfæstede endnu smiler blidt og hvisker: »Tilgiv!»

Kun i Tilgivelsen er der Fred.

Kun i den Korsfæstedes Skyggedal lærer vi at stamme: »Forlad os vor Skyld, som og vi forlade vore Skyldnere.»

Paverne og Afrustningen.

Et Par Udtalelser af de tre sidste Paver.

Den første tydelige — næsten profetiske — Advarsel mod Farerne ved den almindelige »om Kap«-Rustning, der for Øjeblikket finder Sted inden for visse Stater, udgik i

sin Tid fra Pave Leo XIII. I en pavelig Skrivelse af 20. Juni 1894 — i Anledning af hans Bispejubilæum — sagde han: »I Aanden ser vi Europas Tilstand for os. Allerede i flere Aar har vi mere levet i en tilsyneladende Fred end i en virkelig Fred. Som besat af en gensidig Mistanke ruster saa godt som alle Folkeslag med den største Energi. De unge fjernes fra Forældrenes Kreds og fra deres Raad og Erfaringer og oplæres til Militærlivets Farer. Ungdommen bliver i sine skønneste Aar revet bort fra sin Beskæftigelse paa Marken, sine Studier, Handel og kunstneriske Uddannelse og bliver i en Række af Aar uddannet i Vaabenleg. Heraf kommer de uhyre Opgaver og Krav til Stat og Folk samt den nødvendige Nedsækning af national Rigdom og Privatbesiddelse; vi er nu allerede kommet saa vidt, at vi ikke længere kan bære Byrderne fra denne væbnede Fred.

Skal dette nu være Samfundets ideelle og naturlige Tilstand? Det er umuligt at komme ud over denne Krise og gaa ind i en Fredens Tid, medmindre det sker ved Christi Naade og Bistand. Thi for at undertrykke Æresyge, Begæret efter Næstens Eje og Rivalitetens Aand — denne trefoldige Arne, hvorfra Krigen jævnlig blusser frem — er intet mere værdifuldt end de kristelige Dyder, og af disse fremfor alt Retfærdigheden. Vil du altsaa, at Folketretten skal holdes i Ære, og at Ærbødigheden for Overenskomsterne ikke lider ilde: vil du, at Broderskabets Baand knyttes fastere og inderligere, da maa du selv være overbevist om og holde for vist, at alene Retfærdigheden højner Folkene: *Justitia elevat gentem!*«

Paa den russiske Czars Initiativ til Afrustning og efter at have paapeget Enhed i Troen som den sikreste og højeste Borgen for indbyrdes Fred mellem Folkene sagde Paven i sin Tale af 11. Februar 1889 endnu følgende: »Herskere og Folk higer stadig efter Freden og forsikrer tydeligt deres Front mod Krigen. Uden Tvivl er denne »Vendefront« i høj Grad berettiget, thi selv om Krig med Vaaben undertiden kan være tilladt, saa bringer den dog til Stadighed en Hoben uoverskuelige Ulykkestilfælde med sig. Hvor uendelig meget større vil Antallet af disse Ulykker ikke blive, naar Hærene bliver saa enorme som foreslaaet, naar Krigsvidenskaben gør saa kæmpemæssige Fremskridt, og Tallet paa Mordinstrumenter stiger til det usandsynligste! Saa saare Vi tænker den Slags Tanker, gribes Vi uvilkaarlig af en stadig større og større Bekymring for de kristne Folkeslag, og Vi kan ikke unddrage os den uhyggelige Angst for de Katastrofer, der forestaar dem. Derfor er der intet, der er af større Vigtighed end at skaffe Faren for Krig af Vejen, og derfor maa ogsaa alt, hvad der kan gøres

for Opnaaelsen af dette Formaal, betragtes som et Arbejde til Bedste for det almene Vel. Den truende Formering af Krigsmateriel bidrager snarere til at ægge til Rivalitet og Mistanke end til at undertrykke disse to; herved bringes Gemytterne i Forvirring, fordi man lever i den urolige Forventning om, hvad der vil ske; endelig opstaar der den alvorlige Ulempe, at Folkene i den Grad bliver belæsset med saa uhyre Byrder, at man spørger sig selv, om disse til syvende og sidst bliver lettere at udholde og bære end selve Krigen?»

Paven sluttede sin Tale med de Ord, at Freden maatte blive til i Retfærdighed og Næstekærlighed!

Omtrent de samme Billeder og Formaninger finder vi udtalt i den Tale, som Leo XIII holdt kort efter, og hvor han hilste Initiativet til Afrustning som »en sidste Lysstraale fra det Aarhundrede, der snart lakker mod Ende«. Da han den 29. Marts samme Aar besvarede en Skrivelse fra Dronning Wilhelmine af Hoiland — i hvilken hun kundgjorde den kommende Haagerkonference — tilbød han hele det romerske Pontifikats Hjælp og Medarbejde.

Man behøver vel næsten ikke her at omtale Pius X's Omsorg for Freden; han faldt jo saa at sige som Offer derfor. Ej heller behøver man vel at minde om den Fredsmission, som Benedikt XV udøvede under og efter Krigen. Det er vist tilstrækkeligt at anføre, at han som Rettesnor for en »retfærdig og varig Fred« — hvilket han bønfuldt om i en Note af 1. Maj 1917 — betonedede, at »det første og vigtigste Punkt maa være at erstatte Vaabnernes materielle Magt med Retfærdighedens moralske Magt« — og endvidere, at »en retmæssig Overenskomst indbyrdes paa Grundlag af en efter nærmere bestemte Garantier samtidig og gensidig Indskrænkning af Rustningerne er nødvendig for at sikre den rette Ordning i de enkelte Stater«. I sin Encyklika »Pacem Dei munus« af 23. Marts 1920 henviste han til »den almindelig anerkendte Nødvendighed af, at omend det ikke lod sig gøre helt at afskaffe, saa dog i det mindste at nedsætte de mægtige Udgifter til Hærene, som Staterne næsten er ude af Stand til at bære, og paa denne Maade i Fremtiden at forebygge de morderiske og grumme Krige og skaffe ethvert Folk inden for dets retmæssige Grænser fuld Uafhængighed og Ukrænkelighed af dets egne Omraader.«

Hvad angaar den nuværende Pave Pius XI, saa udtrykte han i sin første Encyklika (af 23. December 1922) offentlig den Forsikring, at »Vi vil hellige Restitueringen af hele den kristne Slægt og den kristne Fred alle Vore Kræfter, som Herren i Godhed og Miskundhed vil forunde

Os« — hvortil han som Forbillede anvender »det sande Folkeforbund: Kristendommen«.

Nu — i hans Pontifikats niende Aar — kan hele Verden bevidne, hvor magtpaaliggende det har været for ham at befæste »Christi Fred i Christi Rige« — pax Christi in regno Christi! I en Skrivelse af 29. Juni 1926 ved daværende Kardinal-Statssekretær Gasparri i Anledning af »Franske Katholikers 18. sociale Uge i Le Havre« udtalte den hellige Fader sin Glæde og Tilfredsstillelse over, at de som Emne havde valgt Freden i internationale Henseender, da han til sin store Sorg havde konstateret, at »Freden i den sidste Tid nærmest har været en Fred af Navn, men ikke af Gavn, da den ikke har formaaet at fjerne vore Dages alvorlige Vanskeligheder og Problemer«.

Disse opsigtsvækkende Ord, som den hellige Fader dengang rettede til de franske Katholiker, har han for kort Tid siden paa ny gentaget*) til alle Katholiker hele Verden over. Trangen efter Fred, der er tiltaget stærkt som Følge af de trykkende økonomiske Tilstande, Interessen, som er kaldt til Live ved Genferkonferencens Beslutninger, Forberedelsen af en Afrustningskonference danner en ideel Atmosfære for Fredsapostolatet, som — udført i den nuværende Paves og hans Forgængeres Aand — vil opnaa en endnu større Virkning, et bedre Resultat, og spaaer til lige de rigeste Frugter for Fremtiden —: pax Christi in regno Christi!

J. B.

Udnævnelse.

Ved Jesu Hjerte Kirke og St. Knuds Skole i Stenogade, København V, har der fundet Rektorskifte Sted. Pater Hermann Lucas S. J. er blevet udnævnt til Rektor og har tiltraadt sit Embede den 31. Juli. Pater J. Wolfisberg forbliver i Stenogade som Lærer ved Sankt Knuds Skole.

„8 Dage paa Højskole” i Trørødhus.

Da der endnu kan blive Plads til nogle faa unge Piger, minder vi herved om, at de »8 Dage paa Højskole«, hvoraf de tre som lukket Retraite, finder Sted fra 15.—22. August med Pater Scherz som Leder. Den katholske unge Pige, der er i Stand til at faa fri den Uge, bør absolut hurtigt

---

*) nemlig i sin store, ogsaa herhjemme i Pressen omtalte Juletale, hvor han anvendte de Ord: *dissipa gentes, quae bella volunt* (o: ødelæg de Nationer, der vil Krigen).

melde sig for at faa Del i den enestaaende Anledning til at forfriske sig aandeligt og legemligt i god katholsk Luft sammen med jævnaldrende Trosfæller. Det bliver en Uge, der giver Kræfter og Styrke til Vinterens Arbejde, ja maa-ske bliver en Mærkepæl for hele Livet. Indmeldelser maa ske snarest til Frøken Ramsing, Trørødhus pr. Vedbæk, Tlf. Trørød 71. Styrelsen.

Fra Hovedstad og Provins

St. Vincentsforeningen

afholdt sit 3. General-Møde Søndag den 19. Juli i St. Andreas Præstegaard Kl. 5^{1/2}. Mødet overværedes af 14 Medlemmer og Hr. Pastor Jaworski. Paa Grund af Bortrejse var Hans Excellence Biskoppen forhindret i at være til Stede og ligeledes Formanden, Hr. Murermester A. V. Günther. Mødet lededes af Lokalraadets Sekretær, H. V. Monnet, der efter Indledningsbøn ved Hr. Pastor Jaworski og Oplæsning af Bogen om Ozanam bød Forsamlingen velkommen. Derefter fulgte Oplæsning af Protokollen fra forrige Generalmøde og Beretning fra de forskellige Konferencer for Tiden siden sidste Generalmøde. Paa Opfordring talte Hr. Pastor Jaworski nogle opmuntrende Ord til Vincentsbrødrene og fremhævede, at det var af Vigtighed at hjælpe de fattige med det materielle, men det maatte ske i den h. Vincents af Pauls Aand, hvis Fest netop fejredes denne Søndag. Foreningen var for lidt paaaget, der krævedes endnu flere katholske Mænd, der vilde opofre sig for deres Medmennesker, men ligesom der kun var 12 Apostle til at grundlægge den nu verdensomspændende katholske Kirke, saaledes vilde ogsaa Vincentsforeningen kunne vokse sig stærk; det gælder især om at nedbøde Guds Velsignelse over Arbejdet. Det hænder desværre ikke saa sjældent, at de, som henvender sig til Kirken for at faa Hjælp, vender Ryggen baade til Kirken og Præsten, naar Hjælpen er opnaaet. For at undgaa saadanne Misbrug bør man altid ledsage sine Gaver og Almisser med en Bøn for Modtageren. — Hr. H. A. Høhling mindedes afdøde Pater L. Günther og fremhævede, at St. Andreas-Konferencen under de i Sognet værende Forhold hovedsagelig var henvist til at uddele Pengegaver f. Eks. til Husleje og Brændselshjælp i Stedet for Naturalier, saaledes som

Foreningens Aand jo nærmest kræver, og ønskede at vide, om der var noget forkert heri. Hr. Barfred fra St. Josephs-Konferencen, hvor der var indført Uddeling af Kort til Naturalie-Ydelser, støttede Uddelingen af Pengegaver, idet Foreningen endog var gaet med til at betale Fagforenings-Kontingent for at forhindre Arbejdsløshed. Efter at endnu andre Anliggender var drøftet, sluttede Mødet med Bøn ved Hr. Pastor Jaworski og en Bøn for afdøde Pater Günther. Kollekten indbragte Kr. 16,88.

Søndagsgudstjeneste i Sommermaanederne i Provinsen.

	Stille Messe.	Højmesse.	Andagt.
Aabenraa.....	Kl. -	Kl. 9 ^o / ₄	Kl. 4
Aakirkeby (Jernbanegade).....	» -	» 10	» 6
Aalborg (Kastetvej).....	» 6 og 8	» 10	» 3
Aarhus (Rysegade 26).....	» 7 og 8	» 10	» 7
Assens (Nørregade 3).....	» 8 ¹ / ₂ (Komm.)	» 10	» 7 ¹ / ₄
Dalum Kloster.....	» 6 ¹ / ₂	» -	» 5
Esbjerg (Nørregade).....	» 7	» 10	» 7
Fredericia (Sjællandsgade).....	» 7	» 9 ¹ / ₂	» 2
Haderslev.....	» 7	» 9 ¹ / ₂	» 10 ¹ / ₂
Hadsten (Teknisk Skole) 4. Søndag i Maaneden		Kl. 10	
Helsingør (Nygade 8).....	» 8	» 10	» -
Holbæk (Kastanievej 19).....	» -	» 9 ^o / ₄	» -
Holmegaards Glasværks Kapel: Hver 2. Sønd. i Md.		» 9	» 2
Horsens (Nørregade 19).....	» 7 ¹ / ₂	» 10	» 2
Hørsholm.....	» 9		
Kolding (Alhambravej).....	» 7 ¹ / ₂	» 9 ¹ / ₂	» 7
Køge (Elisevej).....	» 8	» 10	» 5
Ledborg.....	» -	» 9 ¹ / ₂	» -
Maribo (Ny Østergade).....	» 8 ¹ / ₂	» 10 polsk	» -
Nakskov (St. Franciscus Kirke).....	» 9 dansk	» 10 ¹ / ₂ polsk	» 7 ¹ / ₂
Nyborg (Stella maris Vindingevej).....	» -	» 10	» -
Nykøbing F. (Hellig Kors Kirke).....	» 8	» 10	» -
Næstved (Vor Frue Kirke).....	» 8	» 10	» -
Odder (Holsteinsgade 29) 2. og 4. Sønd. i Md.		» 10	
Odense (Torvet 7).....	» 8	» 10	
Pindstrup 1. og 3. Sønd. i Md. .	» 8	» 10 ¹ / ₂	» 2 ¹ / ₂
Randers (Ladegaardsgade).....	» -	» 10	» 8
Ringsted (St. Knudsgade).....	» 8	» 10	»
Roskilde (St. Olsgade).....	» 8	» 10	» 5
Rudkøbing.....	» 10		
Rønne (Østergade 59).....	» -	» 10	» 6
Silkeborg (Vestergade).....	» -	» 10	» 2
Slagelse (Frederiksgade).....	» 8	» 10	» 7 ¹ / ₂
Svendborg (Havnegade 1).....	» 8	» 10 (m. And.)	
Sønderborg, (Kongevj 27). Alle Søndage undt. 1. Søndag i Md.			
	Kl. 10. [Om Hverdagen Kl. 7 ¹ / ₂].		
Tønder (Statsskolens Aula), første Søndag i hver Maaned		Kl. 10.	
Vejle (Blegbanken).....	» 7.....	» 9 ¹ / ₂	» -
Vordingborg (Hotel Valdemar 1. Sal):			
	Hver sidste Sønd. i Md.	» 10	

Kirkelig Kalender.

Aug. 9. S. 11. Søndag e. Pintse.	Aug. 16. S. Marias Optagelse i Himlen. — Joachim. — 12. Sønd. e. Pintse.
10. M. Laurentius.	17. M. Hyacinthus.
11. Ti. Tiburtius og Susanna.	18. Ti. 4. Dag i Oktaven.
12. O. Clara.	19. O. Johannes Eudes.
13. T. Hippolyt og Cassian.	20. T. Bernhard.
14. F. Vigilie.	21. F. Johanne Francisca.
15. L. MARIAS OPTAGELSE I HIMLEN.	22. L. Oktav af Marias Optagelse.

Aug. Ugens Messebønner.

9. S. 11. Søndag e. Pintse (691—526); 2. *Sæt Bønner*: Johannes Maria Vianney ([47]—[47]), 3. *Sæt Bønner*: Romanus (Kirkebøn [15]—[16], Stillebøn [15]—[15], Slutningsbøn 1038—860), 4. *Sæt Bønner*: For Paven ([122]—[107]).
10. M. Laurentius (1038—860).
11. Ti. † Tiburtius og Susanna (N.-M. 1041); 2. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. Efter frit Valg, 4. For Paven.
12. O. Clara (1042—864).
13. T. † Hippolyt og Cassian (N.-M. 1042); 2., 3. og 4. som Tirsdag.
14. F. Vigilie (1043—868); 2. Eusebius ([47]—[47]), 3. Om den Helligaand ([120]—[105]), 4. For Paven.
15. L. Marias Optagelse (1044—868).

Anm. Paa de med † mærkede Dage kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesser og andre Motivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udg. af Messebogen (1926), det andet den gamle Udg. (1907).

St. Andreas Kirke (Ordrup). Søndag d. 9. August Kl. 8 har begge Kongregationer Fælleskommunion.

A.C. Torsdag d. 13. Aug. Kl. 20 pr.: Sammenkomst i Krøgers Familiehave, Pileallé 16. Foreningen serverer The paa Adm. Maskine.

Katolsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes:

Plads søges:

Repræsentant mod Provision, maa være dygtig og intelligent.

af en velanbef. 20aarig Lagerist, ogsaa ved hvadsomhelst; paalidelig Mand søger Bifortjeneste af 12 Kr. ugent. ved Bygang.

Ansøgning med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paa-tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13. Kbh. K.

Det bringes i Erindring, at **Kransekort** og **Messekort** faas ved alle Kirkerne. Indtægten ved Salg af Kransekort fordeles mellem Vincentsforeningens 5 Konferenser.

FREMMEDSPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

79. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 S Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1—4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Cay Benzon, Nørrebrogade 27, Kbhvn. N. Tlf. Nora 239 x. Træffes som Regel bedst alle Hverdage (undt. Tirsdag) Kl. 5—6. Der kan ogsaa gives Besked pr. Tlf. Byen 6505.

Nr. 33.

Søndag den 16. August

1931

INDHOLD: Arbejdernes Frihedsbrev. — Christus i Næstens Klædebon. — Aftenklokken. — Europa og Rusland. — Fra et Provinsogn. — Reolen. — Fra den vide Verden. — Fra Hovedstad og Provins. — Brevkasse. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner. — Avertissementer.

Arbejdernes Frihedsbrev.

Ved Stanley B. James.

(Sluttet.)

3. Midlet mod sociale Ulykker.

I denne sidste Artikel skal vi omtale de Midler, som Pave Leo XIII anbefaler i sin Encyklika, til at virkeliggøre dennes Idealer.

Som det kunde ventes, nævner han Kirken først som den Magt, ved Hjælp af hvilken bedre Forhold sikrest bliver bragt til Veje. Han fastslaar, at det ikke er Kirken nok at anvise Midlet, men at den ogsaa vil bruge det, og den gør det gennem sine Præster, der underviser og opdrager de troende i og efter Evangeliets Principper.

Saa effektivt arbejdede Kirken i Fortiden, at det var gennem dens kristne Lære, at Samfundet fik sin gennemgribende Fornyelse. Det er ved dens Indflydelse, at Menneskene har lært at betragte hinanden som Brødre, og at de forskellige Samfundsklasser er nødvendige for hinanden.

Kirken dadler lige stærkt den Skade, som samvittighedsløse Arbejdere tilføjer deres Arbejdsgiver, og den Uretfærdighed, som haardhændede Arbejdsgivere forvolder. I sine utallige filantropiske Foretagender gaar den endnu videre, idet den her i Praksis viser sin Sympathi for dem, der er i Nød.

Beskyttelse af Arbejderen.

Staten maa ogsaa gøre sit. Det er Regeringernes Pligt at beskytte Arbejderen; Statens Velfærd afhænger jo for en stor Del af hans Virkelyst og Dygtighed. Men der er endnu en anden Grund til særlig at tage Hensyn til de fattige i Samfundet. »Rettigheder maa nøje respekteres, hvor som helst de findes. Det er den offentlige Myndigheds Pligt at forhindre og straffe Overtrædelser og beskytte enhver i Besiddelsen af, hvad der er hans. Naar der tales om at beskytte den enkeltes Rettigheder, saa har de fattige og hjælpeløse Krav paa særligt Hensyn. De velhavende har mange Maader at beskytte sig selv paa og har derfor mindre Brug for Statens Hjælp.«

»Derfor er det, at Lønarbejderen, som afgjort hører til de svage og hjælpeløse, særlig skal beskyttes og have sine Interesser varetaget af Samfundet.«

De besiddende maa beskyttes mod dem, som stifter Uro. Voldshandlinger maa slaas ned, men den bedste Maade at overvinde disse paa er at fjerne Utilfredshedens Aarsag. »Lovene burde være forud for Begivenhederne og derved hindre, at disse Ulykker opstod, og ved deres Myndighed fjerne de Grunde, som fører til Konflikter mellem Arbejdere og Arbejdsgivere. Ydermere bør Staten gøre sit til, at de besiddendes Antal tiltager saa stærkt som muligt, hvorved Fordelingen af Samfundets Rigdom bliver mere retfærdig; derved opnaar Nationen lettere Tilfredshedens Ligevægt.«

Arbejder-Organisationer.

Hans Hellighed siger, at Arbejderne selv kan gøre en hel Del. Den sunde Fornuft siger, at de svage i Samfundet véd at slutte sig sammen kan opnaa store Fordele. Saadanne Arbejdersammenslutninger er almindelige, selv

om det sørgelige undertiden er Tilfældet, at deres Førere er Mænd, hvis Livsanskuelse er alt andet end kristen. Under disse Omstændigheder er katholske Forsikrings- og Spireselskaber, der har Arbejdernes forbedrede Livsvilkaar til Formaal, uden derfor at slaa af paa Kristendommens Principper, af særlig Interesse. Den sidste Del af Encyklikaen anbefaler varmt Arbejderforsikringer paa afgjort kristent Grundlag. Saaledes forudsaa allerede for 40 Aar siden den fremragende Pave vore Dages industrielle Udvikling og anviser Midlerne til dens Forbedring. De Aar, der er gaaet siden da, har til fulde bekræftet Rigtigheden af hans Anvisninger. Hvis disse var blevet fulgt, havde vi sikkert ikke i Dag Truslen om en mægtig Proletarrepublik, der er afgjort imod Kristendommen og allerede nu anvender sin Indflydelse til at fremme Gudløsheden.

»Det maa nemlig erindres, at Bolschevismens Styrke er de skandaløse, umoralske Tilstande, som Kapitalismen har fremkaldt. Det var navnlig Tilstanden i det industrielle England, som gav Karl Marx og Engels Materiale til deres Propaganda, og som inspirerede det sidste Aarhundredes kommunistiske Manifest.«

Havde man i Tide lyttet til Leo XIII, saa havde der ikke været noget Grundlag for dette Manifest eller for den Bevægelse, som det er Udtryk for.

Fyrretyveaaret for Fremkomsten af hans berømte »*Rerum novarum*« er en særlig udmærket Anledning til i videste Kredse at bekendtgøre et saadant Dokuments Tilstedeværelse. Den, der skriver denne Artikel, kan selv bevidne, hvor lidt kendt det er uden for Kirken, navnlig i de Kredse, som mest burde have Interesse for det. I alle de Aar, jeg arbejdede i Socialismens Tjeneste, og i alle de utallige Diskussioner om Arbejderspørgsmaal, som jeg har deltaget i, har jeg aldrig hørt det nævne.

»Skønt det mere end een Gang faldt i min Lod at redigere et Manifest til Arbejderne set fra et kristeligt Standpunkt, og skønt jeg var dybt inter-

esseret i Kristendommens sociale Problemer, var jeg dog fuldstændig uvidende om, at en romersk Pave nogen Sinde saa klart og modigt havde udtalt Kirkens Lære om disse Spørgsmaal.«

Haab og Skuffelse.

Kan Katholiker sige sig fri for et Ansvar i denne Sag? Har de givet Samfundet det rette Indtryk af »Rerum novarum«s kolossale Betydning? Har de selv taget sig dens Raad til Følge paa en saadan Maade, at Opmærksomheden er blevet henledt paa Kirkens sociale Interesser? Da Encyklikaen fremkom, erklærede Johannes Jørgensen, der havde været nær knyttet til Socialdemokratiet, at dens Fremkomst syntes at varsle en ny Æra i Kirkens Historie.

Paa samme Side, som han skrev dette, maatte han desværre indrømme, at Illusionerne var bristede, og at de, som rettede sig efter Pavens Lære, undertiden blev betragtede med Mistillid af deres katholske Medkristne. »Rerum novarum« blev skrevet for 40 Aar tilbage; siden da har Udviklingen ført os frem, men Leo XIII løfter stadig Korset og peger langt foran os paa Vejen til social Frelse.

Christus i Næstens Klædebon.

Den hellige Benedikt formanede sine Munke til at modtage enhver Gæst, som var det Frelseren selv. Det er glædeligt at konstatere, at Benediktinerne stadig er besjælede af denne Aand. Det har den, der skriver disse Linier, for nylig haft et levende Indtryk af. Med den største Hjertelighed bliver alle Gæster modtagne, ikke mindst de fattige. Jeg tænker her paa et lille Minde fra Klosteret i Beuron. Foran Porten stod en Flok fattige med Kurve og Spande. De kom — som sædvanlig — for at modtage deres daglige Ration. De havde lige ringet paa, og nu gik Portnerens Luge op. I Aabningen kom et skæget Ansigt til Syne. Men hvor lyste dog dette Aasyn af Hjertelighed og Godhed! Hvis Vorherre selv havde staaet foran Porten, kunde man ikke tænke sig en smukkere Modtagelse.

»Børnlille, elsker hverandre« har Frelseren sagt, og navnlig Evangelisten Johannes gentager det atter og atter. »Det er mit Bud, at I elsker hverandre« erklærer Jesus. Hvor ofte og indtrængende søger Frelseren ikke at indprente det store Bud om Kærligheden til Næsten. At elske Gud og at elske sin Næste er et og det samme, thi vi har en fælles Fader, og vi er saaledes alle Brødre og Søstre.

Lad os lægge Mærke til, at Kærligheden til Næsten overhovedet er en Prøvesten for vor Kærlighed til Gud. Hør, hvad Johannes siger i sit første Brev (IV, 7-8): »Lader os elske hverandre; thi Kærligheden er af Gud. Og hver den, som elsker, er født af Gud og kender Gud. Den, som ikke elsker, han kender ikke Gud; thi Gud er Kærlighed.«

Den Kærlighed, som er af Gud, kender ikke til nogen Smaalighed eller Egoisme. Den lærer at elske Næsten, fordi han er Guds Barn. Den barmhjertige Samaritan vidste intet om Manden, som var blevet mishandlet af Røvere udover, at det var en lidende Broder, der trængte til hans Hjælp; han vidste, at han selv kunde hjælpe. Derfor vaklede han ikke: han sørgede for den fremmede med samme Omhu, som havde det været en nær Slægtning eller Ven.

Dette er Kristendom. Vor Mester og Herre vil, at man skal kende os som hans Disciple derved, at vi bærer os ad som den barmhjertige Samaritan.

»Hvad I har gjort imod den mindste af mine Brødre, har I gjort imod mig.« Her finder vi Kærligheden til Gud og Kærligheden til Næsten helt forenet.

Der er et Menneske, som virker frastødende paa dig. Du har mest Lyst til at sende ham bort med uvenlige Ord. Men saa kommer du til at tænke paa Frelseren. I dit stille Sind beder du: »Min Jesus, tilgiv mig, at jeg ikke straks kendte dig!« Med Sindet vendt imod Frelseren viser du Godhed imod din lidende Broder. Det er Guds-tjeneste.

Det kan være vanskeligt at vise sin Kærlighed overfor Gud direkte. Men Gud har indrettet det saaledes for os, at vi paa en let og praktisk Maade alligevel kan finde Udløb for vor Kærlighed til ham. Han har sørget for, at vi altid er omgivet af Mennesker, der paa den ene eller

den anden Maade kan trænge til vor Godhed. Er der maaske en eneste Dag, hvor du ikke har Lejlighed til at tjene Christus i din Næste? Saa kan du jo ikke ønske dig mere. Thi du kan i Virkeligheden ikke tjene Gud mere direkte, end naar du tjener din Broder. C. B.

Aftenklokken.

Den aandfulde Konvertit Baron Lütwitz fortæller i sin smukke lille Bog »Den lykkeligste Skjorte« følgende Hændelse, der foregik i Nærheden af Wehrheim:

En Skovrider, en ældre, pligtro, brav Mand med stor Familie havde bemærket, at en Krybskytte i nogen Tid havde huseret i hans Distrikt, og en Dag fandt han hans Fodspor. Krybskytten havde skjult sig ikke langt borte og hævede allerede sit Gevær for at skyde Skovrideren ned. Da mærker denne, at Ilden er gaaet ud i hans Pibe; han sætter sig ned, tager Fyrsvamp, Sten og Staal frem; men det vil ikke brænde. I dette Øjeblik ringer Aftenklokken i Wehrheim til Angelus. Skovrideren tager Huen af, lægger Piben bort og knæler til Bøn. Det ser Krybskytten, og han gribes af Gru og Forfærdelse over sig selv og sin forbryderiske Plan. Langsomt synker hans Gevær til Jorden; han takker Guds Moder, fordi hun i det afgørende Øjeblik har bevaret ham for at begaa Mord..., bøjet sniger han sig bort for at blive et ærligt Menneske. Saaledes lønner Maria ikke sjældent allerede i dette Liv paa umiskendelig Maade den Ærbødighed, man har vist hende.

Ogsaa for enhver af os vil engang Aftenklokken lyde, hvad enten det nu bliver paa Hjemstedet, hvor vor Vugge engang stod, og hvor vi levede den skønne, gyldne Ungdomstid, eller et andet Sted, maaske langt derfra. Det er Klokken, som forkynder vor Afsked fra denne Verden, og hvem der vil, at den — snart eller sent — skal ringe ikke blot hans Legeme til Hvile, men ogsaa hans Sjæl til Hvile og Fred i Gud, han gør klogt i, nu og hele Livet, trofast at ære Maria, være hende hengiven i sand, barnlig Kærlighed og lyde det Ord, som hun engang sagde til Tjenerne ved Brylluppet i Kana: »Gør, hvad han (hendes guddommelige Søn) siger eder!« Thi kun den ærer Maria i Sandhed, der tager Christi Lære som Rettesnor for sit Liv og ivrigt bestræber sig for at efterligne Ham og Hans hellige Moders Vandel. Men for den, der gør det, vil det jordiske Livs Aftenklokkes Lyd naa op til Marias Moderhjerte.

Europa og Rusland.

Vi lever herhjemme i Verdens maaske eneste Idyl. Alt hvad der truer den øvrige Verden med Undergang, forstyrrer ikke Idyllen. Maaske er det rigtigt, hvad Ruslands røde Herrer siges at have udtalt, at Verdensrevolutionen ikke interesserer sig for Danmark. Maaske vi lever i et fortryllet Slot, hvor den store Ulykke ikke kan trænge ind. Vi regner i hvert Fald med det, og derfor har vel de fleste kun Avislæser-Interesse af de følgende Linier, som handler om Livet paa andre Steder, hvor Liv er mindre betrygget og synes at følge andre Love end i Danmark.

Det er Bolschevismen og den øvrige Verden vi vil ofre nogle Linier. Forholdet mellem disse to ser man sikkert bedst, hvis man tager Stade i Tyskland. Dér er det, at den røde Radiopropaganda hamrer løs, dér ødsles med samme Propagandas Tusiunder af Flyveskrifter; dér afholdes Vesteuropas kommunistiske Kongresser; dér har man Centret for den Virksomhed, som ogsaa forbereder Omvæltningerne i andre Lande, ivrigst i Spanien. Vældige Befolkningmasser er parat til at hilse Revolutionens blodige Morgen med vild Jubel. Og det Tyskland, der vil gaa under i Revolutionen, kender ikke til rolige Nætter, men spejder angst efter Tidernes Tegn.

Dér ved man, hvad Kommunismen har i sit Følge. Man ved, at Kampen mod alt, hvad der hidtil har holdt Samfundene i Live, stadig fortsættes i Rusland. I Maj skød Russerne seks af deres Præster, fordi de gik imod Tvangs-Socialiseringen. Forvisningsstederne tager stadig langsomt Livet af de internerede Gejstlige. For nylig døde to af dem, to Oldinge, der ikke længer stod Sulden, Kulden og Ondskaben imod. Hvorledes Ægteskabet gaar samme Vej som Religionen, ved man. Og hvorledes Ejendomsretten og Arbejdets Frihed bekæmpes, ved man.

Enkelte Steder i Verden vender man sig, skønt maaske mere af Egennytte end af moralsk Princip, mod Importen af russiske Varer, fordi de er blevet til ved Tvangsarbejde. Arbejdere kommer over Vesteuropas Grænse og fortæller om, at de lønnes med 90 Rubler om Maanedens og maa aflevere de 25 af dem som »frivillige« Bidrag til Statslaan. Og Vesteuropæere, der har set det arbejdende Rusland, beretter om en Arbejderstand, der af Angst tier om sine Lidelser.

Hvor kan det ske? Det kan ske, fordi Europa selv har slebet Bolschevismens Vaaben, og fordi Bolschevismen kan regne med, at Europas Protester mod dens Voldsherredømme saa hurtigt trættes.

Europa har selv skabt Bolschevismens Agitationsstof. I Afrika, hvor den røde Propaganda gør stærke Fremskridt, ser man, hvorledes det er Negerne Tvangsarbejde, et Slaveri under nyt Navn, der leverer Agitatorerne deres Stof. At Rusland i Virkeligheden følger det kapitalistiske Eksempel og fratager sine Arbejdere al Frihed, betyder intet overfor det Faktum, at her foreligger saa grov en Krænkelser af de mest elementære Menneskerettigheder, at det ikke er nogen Sag at vise de forurettede deres Saar og ægge dem til Had mod dem, der slog dem. Og som i Afrika, saaledes ogsaa i Europa. Det er i Virkeligheden et stort Spørgsmaal, om det herskende økonomiske System atter kan bringe Verden i Ligevægt. Men det er sikkert, at det uophørligt begaar blodige Uretfærdigheder mod de svageste i Samfundene. Tag denne Tvivl om, at Kapitalismen kan ordne sit Bo, læg dertil Visheden om, at den atter og atter træder de svage med Jernhæl, — saa er Revolutionens Vaaben slebet rede til Brug.

Og Europas Hukommelse er saa kort, dets Nerver saa snart ved den højeste Belastningsgrænse, hvor intet mere kan gøre Indtryk. Man har været forarget over Mord og Vold i Rusland, men det er hurtigt blevet til Dagens Orden. En Pave vedbliver at løfte sin Røst, men det er hans Fag; Europa har saa meget andet.

Mens disse Tanker dirrer gennem Sjæle, som kun har Guds Haand at klynge sig til, kun ham mellem sig selv og Fortvivlelsen, smykker Idyllen stadig Danmark. Vi maa lukke Øjnene for at kunne se Virkeligheden. Men naar saa Billederne af en Verden i Nød viser sig for os, kan det ikke være svært at faa bedt til Gud for Rusland og for Europa, at ikke det maa lide den russiske Skæbne.

Tom.

Fra et Provins sogn.

Pater Menzinger skrev for nogen Tid siden en Artikel i »Katholsk Ungdom« om det saare vigtige Arbejde blandt vore Katholiker »paa Landet«. Artiklen er ganske vist skreven i Stenosgade, men foranlediget af hans aarhusianske Kolleger, som foruden Aarhus By har et stort Landdistrikt som Arbejdsfelt. I P. Menzingers Artikel finder man den rigtige Forstaaelse for og den rette Opfattelse af det betydningsfulde Arbejde blandt vore Menigheder »paa Landet«. Det var en Glæde og Opmuntring for mig at læse disse Tanker, for mig, som i 14 Aar har arbejdet i

København (den udprægede Bysjælesorg), 15 Aar i Odense (hvor Halvdelen af Menigheden bor udenbys indtil en Afstand af 50 km), det sidste Aarstid i Næstved (særlig Sjælesorg »paa Landet«).

Hos mange af vore egne mangler den rigtige Forstaaelse for denne vigtige Gren af Præstens Gerning »paa Landet«. For at sprede Lys over og vække mere Interesse for dette Arbejde — disse faa Linier! Som Udgangspunkt tager jeg vor egen Menighed i Næstved, da jeg kender den bedst, men dette Billede vil vel gentage sig i de fleste andre Menigheder »paa Landet«. —

Jeg siger det med det samme: Efter min Opfattelse ligger Tyngdepunktet for hele vor Missionsgerning »paa Landet«. Mange vil maaske ikke anerkende det, især Københavnerne. I Hovedstaden kan man henvise til store Kirker, store Menigheder, store Skoler, stort Kirkebesøg, mange Altergæster o. s. v. Men »Provinsen« og »Landet« staar jo i mange Henseender ikke tilbage. Jeg gennemblader »Kirkelig Statistik for Aaret 1929—30:

Katholiker i Storkøbenhavn: 6791 — i det øvrige Danmark: 17738. Alene 5 af de udprægede »Land«menigheder (Slagelse, Næstved, Nykøbing F., Maribo og Nakskov) har tilsammen 7053 Katholiker. De 5 Sogne i Storkøbenhavn og 5 »Land«sogne! — Daab i Storkøbenhavn: 124 — i det øvrige Danmark 482; i de ovennævnte 5 Sogne alene 216! — Skolebørn i Storkøbenhavn 939 — i det øvrige Danmark 1605; de ovennævnte 5 Sogne alene 492. M. H. t. **Skolebørn** staar vi tilbage for København, men netop dette Moment viser den eminent Betydning af Sjælesorg »paa Landet«. Der er ikke færre Børn, tværtimod; men der er 500—600 Børn — alene i 5 Sogne — som savner en katolsk Skole! Næstved Menighedsskole besøges for Tiden af ca. 90 Børn; men i en Afstand af en Mils Vej findes der ca. 160—170 skolepligtige Børn (i eet Sogn alene 21), som skal besøge den stedlige Kommuneskole, hvor de ikke sjældent skal høre meget mod og taale meget for deres Tro. I København findes der vel ikke mange, som paa Grund af Afstanden er nødsaget til at besøge Kommuneskolen. Men tænk paa de katolske Børn i »Land«menighederne!

Lolland-Falsters Stift har en Folkemængde af 135,000 Mennesker; regner man en Fødselsprocent paa 17 af 1000, skulde der fødes ca. 2275 Børn om Aaret; nu blev der i det forløbne Aar i de 3 katolske Menigheder paa Lolland-Falster døbt 407 Børn, altsaa næsten 18% katolske Børn af alle de paa Lolland-Falster fødte Børn!! I det Distrikt, som hører til Næstved Menighed, findes 2, maaske 3 Byer, som har flere Daabshandlinger

om Aaret end den katholske Menighed (sidste Aar 38); vi kender ca. 1300 Katholiker i vor Menighed. — Det skal være mig tilladt at tilføje en lille Sidebemærkning: de 5 Sogne i København tæller: 1600 Kath. (20 Daab), 1600 (30), 2170 (32), 1180 (27), 725 (11).

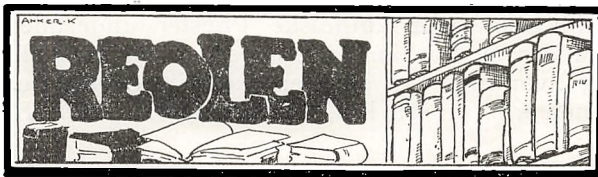
Vor **Ungdom** »paa Landet« her i Næstved, spredt over hele Sydsjælland indtil en Afstand paa 30—40—50 km, udgør efter vor Tælling ca. 115, næsten alle (eller dog den største Del) i Stillinger paa Landet, hvor de er bundne baade Søgne- og Søndag. De fleste af Familiefædrene og deres Hustruer er Hverdag og Søndag, Jul, Paaske, Pintse, Christi Legemsfest o. s. v. som Røgttere eller ved Malkearbejde lænket til Gaard og Stald. At vi da ikke kan have de fyldte Kirker som i København, kan enhver vel forstaa. Og dog, hvilken Kærlighed og Trofasthed overfor Kirke og Tro! Fra Kl. 3 eller 3½ til Kl. 7 er de ved deres Gerning, og derefter bruger de deres Cykle, Jernbane eller Rutebil for under Højmessen at kunne modtage de hellige Sakramenter! En stor Del af vore unge kommer en Gang hver Maaned til Kirke og de h. Sakramenter — under store pekuniære Ofre.

Vore »Land«menigheder vokser med rivende Fart! Vi trænger til Kommunikantanstalter, flere smaa Kapeller og Automobiler. Lad os begynde med de sidste. Vi Præster (her i Næstved) skal undervise 160—170 skolepligtige Børn (ved Siden af 50 ugentl. Skoletimer i Menighedsskolen); vi kan simpelthen ikke overkomme det, selv om man (i en Alder af 58 Aar) kører 60 km en Eftermiddag pr. Cykel, og Kræfterne bliver opbrugte alt for tidligt. Vor højærværdigste Biskop har lagt Grunden til et Automobilfond; indtil nu er der samlet ca. 1000 Kr., men Maalet ligger langt ude i Fremtiden. — Kommunikantanstalter er det andet fornødne for enhver »Land«menighed. 160—170 skolepligtige Børn vokser op under sparsom religiøs Undervisning, de ser aldrig en katolsk Kirke, kender ikke noget til Messe eller Gudstjeneste; da bliver det til en ubetinget Nødvendighed at faa dem anbragt i det mindste 5—6 Maaneder paa et Hjem, hvor de kan høre og se, hvad de skal bygge deres Liv paa! — Hvad hjælper det at føre 100—200 Mennesker tilbage til Kirkens Skød, naar 1000—2000 af vore egne gaar tabt? Vi maa se den bitre Sandhed i Øjnene, sætte alle Kræfter ind; det er Kirkens Fremtid, det gælder. Vi har kostbare Anstalter nok i Forvejen, som nu kæmper deres Dødskamp. Lad os blive fri for nye store Bygninger, vi trænger til mange smaa omkring paa Landet. — Mange smaa Kapeller! Kan Menighederne ikke komme til os (Kirken), ja, saa maa vi komme til dem. Vi maa ud til de forskellige Ste-

der og holde Gudstjeneste, hvor vi kan samle en større Del af Menigheden. Et Eksempel — og vistnok findes der mange lignende »paa Landet«. I Vordingborg og dens nærmeste Omegn findes der ca. 160—170 Katholiker. En derværende Hotelvært har overladt os sine Selskabslokaler — han sender desuden hver Gang Blomster til Gudstjenesten — men bagved Alterbordet — et almindeligt Bord, som Dagen i Forvejen er blevet brugt til Servering af alt muligt — hænger der som Vægpynt alt muligt, som maaske kan passe i en Restaurant, men ikke ved katolsk Gudstjeneste. I »Skriftværelset« ved Siden af maa vi ikke sjældent først fjerne Askebægere etc. etc. fra Aftenselskabet Dagen i Forvejen, for at det overhovedet kan bruges. Og man kunde blive ved med at nævne Steder, hvor der i ét Sogn findes 35—40—50 Katholiker — men intet lille Kapel.

Ja, det er nogle Tanker om vore »Land«menigheder. Om nogle Aartier har vi Menigheder paa 2000—2500—3000 Katholiker, hvis vi kan holde paa de fleste af vore Børn, men dertil hører, hvad jeg har sagt, Automobiler, mange Kommunikantanstalter og mange smaa Kapeller; (og saaledes bygger vi vor hellige Kirke stor.) Gennem det lille Bygearbejde til vor store hellige Kirke!

Josef Resch.

Pax. The Monthly Review of the Benedictines of Prinknash, Gloucester. (January—March 1931. 6 d. each.)

Som før nævnt er hvert tredje Nummer af dette Tidsskrift helliget den østerlandske Kristenheds Anliggender. Den nuværende Pave — som hans nærmeste Forgængere — ser med stor Interesse paa, hvad der rører sig inden for de skismatiske Kirkesamfund i Orienten, ikke alene for at disse skal have Gavn af en eventuel Genforening med den katolske Kirke, men ogsaa for at denne skal befrugtes af de Kirkesamfund, der trods deres snart 900-aarige Skisma har bevaret det sande Præstedømme, alle Sakramenter, oprigtig og inderlig Tro paa Frelseren og usvækket Tillid til hans hellige Moders Hjælp. Det, som man paa begge Sider mest lider under, er Uvidenhed om hinanden; heraf er opstaaet mange Fordomme og ukærlig Bedømmelse af, hvad der er forskelligt hos den anden,

uden at der derfor maaske er noget urigtigt deri. — Hvorledes en Genforening mellem den østerlandske Kristendom og den katolske Kirke skal blive virkeliggjort, er det meget vanskeligt at sige noget om. Det er lettere at sige, hvorledes den ikke skal ske. Det bør helst ikke være Enkelt-individer, der forlader deres østerlandske Ritus og gaar over til den latinske, men man maa tilstræbe samlede Overgange, hvor hele Menigheder, ja hele Landsdele afsværger deres faa dogmatiske Fejl og anerkender Pavens Overhøjhed som Kirkens samlende Midtpunkt; saaledes er det gaaet enkelte Steder i Indien i den sidste Tid, hvor to Bisper har forladt deres Skisma, hvorefter hele Menigheden har fulgt dem tilbage til Kirkens Enhed. At begynde at missionere iblandt de østerlandske Samfund, hvad der i tidligere Tid ikke sjældent er sket, vilde ogsaa være en Fejl, en Misforstaaelse, der mere vilde frastøde end drage. Den bedste Vej er sikkert at slaa til Lyd blandt Gejstligheden for Ulykken i Skisma, saa Præsterne maaske kan drage Menighederne med sig tilbage — altsaa ikke til latinsk Ritus, Præsternes Cølibat, Kommunion under een Skikkelse, men til Enhed med alle Katholiker paa Jorden. D. v. s., skal de østerlandske Samfund komme tilbage, maa det ske ved en Bevægelse, en Længsel inden for disse selv; den kan vi andre ikke fremkalde, højest søge at vække Opmærksomhed for. Dette sker f. Eks. i Jugu-Slavien, hvor katolske Præster undertiden tager Del i Møder og Forhandlinger med de skismatiske Præster, og hvor man saa gør den glædelige Opdagelse, at der i Grunden kun er saa lidt, der adskiller. *Niels Hansen.*

Fra den vide Verden

Østrig.

(K. K.) Der arbejdes og rustes baade fra kirkelig og antikirkelig Side. Aaret 1930 viser glædelige Fremskridt for de kristelige Fagforeninger. Trods store økonomiske Vanskeligheder er det dog lykkedes disse Foreninger i Løbet af sidste Aar at opnaa en Tilgang paa over 4000 nye Medlemmer, en Stigning fra 107,657 til 111,939.

Men i den modsatte Lejr lægger man heller ikke Hænderne i Skødet. Frimurerne forbereder Oprettelsen af nye

Loger baade i Klagenfurt, Innsbruck og Salzburg. I sidstnævnte By er det Socialdemokraterne, der er Frimurerne behjælpelige hermed, hvilket ikke forbavser dem, der ved, at Frimureriet og Socialdemokratiet baade i Balkan og hele Mellemeuropa plejer at arbejde Haand i Haand, de er jo ogsaa fælles om den fjendtlige Indstilling over for Kirke og Kristendom.

For øvrigt meldes der fra selve det internationale Frimureris Storloge i Wien, at den har opnaaet Anerkendelse fra og Ligeberettigelse med den engelske Storloge; men samtidig forlyder det, at der synes at forestaa en Spaltning inden for det mellemeuropæiske Frimureri, idet Berlinerlogen og den preussiske Storloge fuldstændig bryder med det østrigske Frimureri. Det er maaske netop derfor, at sidstnævnte nu er saa ivrigt om sig for at vinde nyt Terræn og stifte nye Loger inden for selve Landets Grænser.

Addis-Abeba (Abessinien).

Den almindelige glade Stemning i Kroningsdagene blev til Jubel ved Budskabet om, at Æthiopiens nykronede Kejsers, Haile-Sellassie I, samtidig havde faaet sin tredje Søn, hvorved Dynastiets Bestaaen yderligere sikredes. Den unge Kejsers Taknemlighed mod Kongernes Konge fandt for nylig et smukt Udtryk i hans smukke Handlemaade.

Da man Paaskelørdag, om Morgen, gjorde alt rede i Kirken til den nyfødte Prins's Daab, som skulde fejres med stor Pragt og Højtidelighed, mødte der ogsaa tre fattige Familier, som gerne vilde have deres Børn døbt ved samme Lejlighed. De blev pure afvist. En af Kejsereis Omgivelser havde set dette og fortalte det til Kejseren, som øjeblikkelig tog til Orde og højt og bestemt sagde: »For Gud gives der ikke høj og lav; for ham er vi alle lige. Jeg ønsker, at Daaben af disse Børn, mit Folks Børn, straks finder Sted. Min ældste Datter staar Fadder til det ene af Børnene, Tronfølgeren til det andet og jeg til det tredje.« — Kejsereis Adfærd, som ikke var dikteret af noget som helst Popularitetsjageri, gjorde et mægtigt Indtryk paa hans Folk.

Frå Hovedstad og Provins

Læsekreds for Benediktineroblater.

For at knytte de forskellige Oblater af den hellige Benedikts Orden i Danmark nærmere sammen og samtidigt gøre det muligt for os at trænge dybere ind i Benediktinerens Aand og Tankegang, vil vi oprette en Læsekreds for alle Oblater her i Landet — ja, ogsaa andre interesse-rede kan være med.

Alle, der ønsker at være Deltagere i Læsekredsen, bedes indsende Navn og Adresse til:

Pastor N. Hansen, Boyesgade 8, København V.

Spejderne og S. M. D. M.

Skoleforeningen S. M. D. M. afholdt Onsdag den 22. Juli en lille Sommersammenkomst i Marist-Brødrenes Skole. Kl. 8^{1/2} ankom et Hold Spejdere fra Hertug Knuds Division, der under Ledelse af Tropsførererne Kluge og Wedervang slog Lejr paa Legepladsen. Snart blussede et herligt Lejrbaal op, og i ca. 1^{1/2} Time underholdt Spejderne S. M. D. M.s Medlemmer paa forskellig Maade. — Aftenen sluttede med fælles Kaffebord i Skolens Lokaler. *Old boy.*

Brevkasse.

Med et Smil konstaterer man, at et vist københavnsk Blad er blevet forarget — forarget over den lille Legende *Sankt Peder og Filosofen* og kalder den en Raahed imod en afdød Professors Minde. Er *den* en Raahed, da maa man spørge, hvad er saa (for øvrigt sans comparaison) J. L. Heibergs *En Sjæl efter Døden* og Dantes *divina comedia*? — Man paastaar, at der fra forskellig Side har lydt harmfulde Protester imod en saadan Udtalelse om en Mand efter hans Død; man skulde have talt, siger man, mens han levede, saa at han kunde svare. Netop dette *har* vi gjort, men han søgte altid at slippe uden om.

Fra forskellig Side, kristen og ikke kristen Side, ogsaa fra saadanne, som har ganske særlige Forudsætninger for at kunne bedømme litterære Spørgsmaal, har jeg hørt Udtalelser om det fuldtud brettigede i at foretage en saadan Bedømmelse af en

offentlig Personlighed (levende eller afdød) og Fremhævelse af, at Bedømmelsen ud fra kristeligt Synspunkt umuligt kunde falde anderledes ud, end som sket i Legenden.

Kbhvn., August 1931.

Fr. Ronge.

Det gør mig ondt, at jeg i dette Tilfælde maa gaa imod min gode Ven og Medarbejder, Pastor Ronge; men jeg føler mig nødsaget til paa det bestemteste at tage Afstand fra den Form for Polemik, som han har anvendt i sin Legende »Sankt Peder og Filosofen«, der under min Bortrejse blev optaget her i Bladet.

Cay Benzon,

Red.

Søndagsgudstjeneste i Sommermaanederne i Provsinsen.

	Stille Messe.	Højmesse.	Andagt.
Aabenraa.....	Kl. -	Kl. 9 ^o / ₄	Kl. 4
Aakirkeby (Jernbanegade).....	» -	» 10	» 6
Aalborg (Kastetvej).....	» 6 og 8	» 10	» 3
Aarhus (Ryesgade 26).....	» 7 og 8	» 10	» 7
Assens (Nørregade 3)	» 8 ¹ / ₂ (Komm.)»	» 10	» 7 ¹ / ₄
Dalum Kloster.....	» 6 ¹ / ₂	» -	» 5
Esbjerg (Nørregade)	» 7	» 10	» 7
Fredericia (Sjællandsgade).....	» 7	» 9 ¹ / ₂	» 2
Haderslev	» 7	» 9 ¹ / ₂	» 10 ¹ / ₂
Hadsten (Teknisk Skole) 4. Søndag i Maaneden		Kl. 10	
Helsingør (Nygade 8)	» 8	» 10	» 10
Holbæk (Kastanievej 19)	» -	» 9 ^o / ₄	» -
Holmegaards Glasværks Kapel: Hver 2. Sønd. i Md.»		9	
Horsens (Nørregade 19)	» 7 ¹ / ₂	» 10	» 2
Hørsholm.....	» 9		
Kolding (Alhambrevej)	» 7 ¹ / ₂	» 9 ¹ / ₂	» 7
Køge (Elisevej)	» 8	» 10	» 5
Ledborg	» -	» 9 ¹ / ₂	» -
Maribo (Ny Østergade)	» 8 ¹ / ₂	» 10 polsk	» -
Nakskov (St. Franciscus Kirke) » 9 dansk ..		» 10 ¹ / ₂ polsk	» 7 ¹ / ₂
Nyborg (Stella maris Vindingevej) » -		» 10	» -
Nykøbing F. (Hellig Kors Kirke) » 8		» 10	» -
Næstved (Vor Frue Kirke).....	» 8	» 10	» -
Odder (Holsteinsgade 29) 2. og 4. Sønd. i Md.		» 10	
Odense (Torvet 7)	» 8	» 10	
Pindstrup 1. og 3. Sønd. i Md. ..	» 8	» 10 ¹ / ₂	» 2 ¹ / ₂
Randers (Ladegaardsgade).....	» -	» 10	» 8
Ringsted (St. Knudsgade).....	» 8	» 10	»
Roskilde (St. Olsgade)	» 8	» 10	» 5
Rudkøbing	» 10		
Rønne (Østergade 59)	» -	» 10	» 6
Silkeborg (Vestergade)	» -	» 10	» 2
Slagelse (Frederiksgade)	» 8	» 10	» 7 ¹ / ₂
Svendborg (Havnegade 1)	» 8	» 10 (m. And.)	
Sønderborg. (Kongevej 27). Alle Søndage undt. 1. Søndag i Md.			
Kl. 10. [Om Hverdagen Kl. 7 ¹ / ₂].			
Tønder (Statsskolens Aula), første Søndag i hver Maaned		Kl. 10.	
Vejle (Blegbanken)	» 7.....	» 9 ¹ / ₂	» -
Vordingborg (Hotel Valdemar 1. Sal):			
Hver sidste Sønd. i Md. »		10	

Kirkelig Kalender.

Aug.	Aug.
16. S. Marias Optagelse i Himlen. — Joachim. — 12. Sønd. e. Pintse.	23. S. 13. Søndag e. Pintse.
17. M. Hyacinthus.	24. M. Bartholomæus, Apostel.
18. Ti. 4. Dag i Oktaven.	25. Ti. Ludvig.
19. O. Johannes Eudes.	26. O. Zephyrinus.
20. T. Bernhard.	27. T. Joseph af Calasanz.
21. F. Johanne Francisca.	28. F. Augustin.
22. L. Oktav af Marias Optagelse.	29. L. Johannes Døberens Hals-huggelse.

Aug. **Ugens Messebønner.**

16. S. Marias Optagelse i Himlen (1044—868); 2. *Sæt Bønner*: Joachim (1048—873); 3. *Sæt Bønner*: Søndagen (695—530). Slutningsevangelium: Søndagens (696—532).
17. M. Hyacinthus (1049—874); 2. Oktaven af Marias Optagelse (1044—869); 3. Oktavdag af Laurentius's Fest (1049—875), 4. For Paven ([122]—[107]).
18. Ti. 4. Dag i Oktaven af Marias Optagelse. Da foregaaende Søndags Messe blev fortrængt af en Fest, læses den i Dag (694—530) uden *Gloria* og *Credo*; 2. Oktaven (1044—869), 3. Agapitus (1050—876), 4. For Paven. — Oktavens Messe kan dog ogsaa læses (1044—869); 2. Søndagen (695—530), 3. Agapitus (1050—876), 4. For Paven; i begge Messer Gudsmoders Præfation.
19. O. Johannes Eudes, Bekender ([46]—[47]); 2. Oktaven (1044—869), 3. For Paven.
20. T. Bernhard (1050—878); 2. Oktaven (1044—869), 3. For Paven.
21. F. Johanne Francisca Fremiot af Chantal (1051—878); 2. Oktaven (1044—869), 3. For Paven.
22. L. Vigilie til Bartholomæus ([1]—[1]); 2. Oktavdag af Marias Optagelse (1044—869); 3. Timotheus, Hippolyt og Symphorian (1052—880), 4. For Paven. — *Eller*: Oktavdag af Marias Optagelse (1044—869); 2. Vigilie ([2]—[2]), 3. Timotheus, Hippolyt og Symphorian (1052—880), 4. For Paven; Slutningsevangelium: Vigiliens ([3]—[3]).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udg. af Messebogen (1926), det andet den gamle Udg. (1907).

Assumptionsklosteret, Rygaard, Hellerup.

Den 15. August (Marias Optagelse i Himlen) holdes Andagt Kl. 4¹/₂ med efterfølgende Procession gennem Haven til Gudsmoders Ære.

Det bringes i Erindring, at **Kransekort** og **Messekort** faas ved alle Kirkerne. Indtægten ved Salg af Kransekort fordeles mellem Vincentsforeningens 5 Konferenser.

FREMMESPROGTRYKKER IET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

79. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 S Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1—4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Cay Benzou, Nørrebrogade 27, Kbhvn. N. Tlf. Nora 239 x. Træffes som Regel bedst alle Hverdage (undt. Tirsdag) Kl. 5 - 6. Der kan ogsaa gives Besked pr. Tlf. Byen 6505.

Nr. 34.

Søndag den 23. August

1931

INDHOLD: Knæbøjningen. — Fontæner. — De »Gudløse«. — Regler for Benediktineroblater. — En opsigtsvækkende Konversion. — Den eucharistiske Kongres i Lille. — Reolen. — »Faget over alle Fag.« — Fra den vide Verden. — Fra Hovedstad og Provins. — Mosaik. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner. — Avertissementer.

Knæbøjningen.

Hvor kan der ligge meget i en Knæbøjning! Men til Gengæld: Naar den kun er et tankeløst Kniks, naar den udføres mekanisk og sjælløst, hvilken Gru! Man kommer i Guds Hus for at bringe Himlens og Jordens Konge Tilbedelse og Dyrkelse, og dette indleder man med en Handling, der er en Forvrængelse, en Karikatur af den tilbedende Bøjning for den Evige.

Saa smukt og rigtigt skriver Romano Guardini om Knæbøjningen følgende Ord (Von heiligen Zeigen, S. 17):

»Hvad gør vel den, der er hovmodig? Han ranker og rækker sig, han hæver Hovedet og Skuldrene og hele Skikkelsen. Alt i ham siger: Jeg er større end du! Jeg er mere end du! Men den, der har et ydmygt Sind, føler sig lille; han bøjer Hovedet, hans Skikkelse sænker sig. Han bøjer sig saa meget dybere, som den, der staar foran ham, er stor, og jo mindre han i sine egne Øjne er værd.

Men hvornaar føler vi tydeligere, hvor lidt vi er, end naar vi staar over for Gud? Den store Gud, der i Gaar var som i Dag og om hundrede og tusinde Aar! Han,

der fylder dette Kammer, hele Staden, den vide Verden og den ubegrænsede Himmel, alt er for ham som et Støvkorn! Den hellige Gud, den rene, den retfærdige, den uendeligt høje . . . Hvor er Han stor . . . Og jeg saa lille! Saa lille, at jeg overhovedet slet ikke kan sammenligne mig med Ham; saa at jeg er for intet at regne over for Ham! Da kommer det ganske af sig selv, at man ikke kan indtage en stolt Holdning over for Ham. Man »bliver lille«; føler Trang til at gøre sig mindre, for at éns Holdning kan blive sømmelig over for den Hellige. Og se, nu har Mennesket ofret den halve Højde: han knæler. Men er hans Hjerte endnu ikke tilfreds dermed, da bøjer han sig endnu mere. Hele hans bøjede Skikkelse siger: »Du er den store Gud, men jeg er intet«.

Naar du bøjer dine Knæ, saa lad det ikke være en hastig, tom Gestus. Giv Knæbøjningen et sjæleligt Indhold. Og det bestaar deri, at ogsaa dit Hjerte bøjer sig i dyb Ærefrygt for Gud. Naar du kommer ind i Kirken eller gaar forbi Alteret, knæl da ned, dybt, langsomt og lad dit ganske Hjerte være med deri og sig saa for dig selv: Min store Gud . . . Da er din Handling Ydmyghed og Sandhed, og hver Gang vil det gavne din Sjæl.«

* * *

Maaske en eller anden Læser vil indrømme for sig selv, at hans Holdning under Bønnen, Korstegn, Knæbøjning og lignende religiøse Handlinger trænger til at revideres.

Tro ikke, at disse Ting er uden Betydning. Det er jo Meningen, at de ydre Bevægelser skal virke indad, hjælpe med til at stemme Sindet til Bønnen. I saa mange andre Henseender maa Sjæl og Legeme følges ad. Naar vi beder, maa vi bede med Legeme og Sjæl.

Den, hvis religiøse Liv er blevet et Offer for Vanen, kan det hjælpe til en gennemgribende Reform, at han udfører de religiøse Handlinger værdigt og smukt. Han tvinger hver Gang sig selv til Omtanke. Han skaber med sine Bevægelser en højtidsfuld Rhythme, der meddeler sig til Sjælen.

Bort med al Tankeløshed! Bort med alle Skaller! Lad os naa ind til Kernen og bevare den sund og frisk!

C. B.

Fontæner.

---

*Alle de rindende Vande
skal aldrig tie og dø,
saa længe sig svinger en gylden Fugl
over Jorderigs grønne Ø.*

*Højt synger de brusende Kilder
i Træernes svale Blaa —
her fandt mine hede Fødder
en Vej, der er god at gaa.*

*Tankefuld skuer Søjlen
i Søernes grønne Spejl —
og Stilheden sletter hver Tanke,
som Du og jeg tænkte fejl.*

*Der mumler tolv stille Brønde
i Marmorets mossede Rand —
jeg dykker min Sjæl i Kilden
og kvæges af Livsens Vand.*

*I Straaler, i Væld, i Kaskader
bruser og vælder det hvidt —
hav Tak, o kærlige Fader,
at alt det Vand dog blev mit!*

*Naar Solen daler, lad svaales
min Sjæl i Cypressernes Ly
og køl den i vældende Vande,
der rinder og rinder paa ny.*

*Villa d'Este,
Juli 30.*

Peter Schindler.

De „Gudløse“.

Af Pater *Willibrord Verkade*, O. S. B.

Adskillige af vore Læsere kender Malermunken i Beuron, Pater *Willibrord Verkade*, dels fra Johannes Jørgensens Bøger, dels fra hans egen Bog »*Die Unruhe zu Gott*«, der har haft en enestaaende Sukces i Tyskland (hidtil er Oplaget naaet til 85 Tusinde Eksemplarer) og i en Række andre Lande, hvortil hans Bog er naaet i Oversættelse. (Der bebudes en svensk Oversættelse. Den burde ogsaa komme paa Dansk.)*

Pater Willibrord er flittig Medarbejder af det fortrinlige »*Benediktinische Monatschrift*«, som udgives af Ærkeabbediet i Beuron, og det er fra dette Tidsskrift, vi — med Forfatterens særlige Tilladelse — bringer følgende Artikel.

Hvor den h. Augustin i sin Forklaring til Davids Salmer omtaler Ps. 13 — Daaren siger i sit Hjerte: der er ingen Gud — skriver han: Selv de Filosofer, der er fremmede for Gud og værd at afsky, og som tænker forkert om Ham, har ikke vovet at sige: der er ingen Gud; derfor siger Salmisten »siger i *sit Hjerte*«, thi det er noget, ingen vover at erklære offentligt, selv om en eller anden har Mod til at tænke det.

Nu til Dags er det ikke mere et Vovestykke at forkynde offentligt, hvad man tænker i sit Hjerte. Enhver kan ustraffet paastaa næsten alt, hvad han vil. At sige: »Der er ingen Gud«, er nu om Stunder dagligdags Tale i det brede Lag. Den Sæd, der blev udsaaet af hine Filosofer, »fremmede for Gud og værd at afsky«, er nu mod-

---

*) Pater Verkade har for faa Dage siden hos Herder indleveret Manuskriptet til en ny Bog, der bliver en Fortsættelse af »*Die Unruhe zu Gott*«.

net. Først kaldte deres Disciple sig »Fritænkere« — egentlig en Betegnelse, der ikke helt passer for Gudsfornægttere, thi der har kun været meget faa sandfærdige Tænkere, som ikke til syvende og sidst har stødt paa Gud.

Fritænkerne afholdt Forsamlinger. Der kom deres sande Ansigt snart til Syne. Flertallet af dem røbede sig nemlig som Troende. Hvorledes? Jo, Troende paa Vantroen. Og hvad var det, disse Troende holdt Raad om? Om hvorledes de kunde ødelægge Kristentroen. Men denne havde i Aarhundredernes Forløb holdt Stand mod sværere Angreb.

(Fritænkeriet er for længe siden opgivet som filosofisk Betegnelse [Læresystem].) I det europæiske Samfunds højere Lag har Fritænkeriet ikke flere Tilhængere. Man er enten troende eller ligegyldig. Men de saakaldte bedre og lærde Kredses slette Eksempel har smittet Folkets brede Lag. Der er man blevet mistroisk, og det, som de dybeste Aander har æret og tilbødt, afviser man simpelthen (med let Hjerte) som Svindel. Hvor Folket har mistet sin oprindelige sunde Sans, drager det sin aandelige Næring af det aftærskede Straa, der serveres som Dagens offentlige Mening, og det er meget vanskeligere for den jævne Mand end for den kultiverede at genvinde den tabte Tro.

Folket ytrer sig paa en anden Maade end de dannede — det raaber ud af Hjertets varme Dyb for at sige, hvad det trænger til — det elsker, og det hader, og det lyder heftigere end Forstandens kølige Overvejelser. Fordi det ser sig bedraget i sin Tro og i sit Haab, slutter det sig til de Skarer, der kalder sig »Gudløse« (med det fra Rusland indførte Navn), de, som brænder af Lyst til at udrydde Kristendommen af Verden.

Lad os betragte Ordet »gudløs« lidt nøjere. Sprogforskeren lærer os, at Ordet Gud efter sin Oprindelse betyder »det tilbødte, det ved Offer ærede Væsen«. »Løs« betyder »fri for«, »løsnet for« — befriet for noget, der lænker eller binder eller forpligter. Det svarer ofte til Biordet »uden«. Til Eks. »Bevidstløs« = uden Bevidsthed, »andeløs« = uden Aande. Det kan ogsaa betyde »løsnet«, f. Eks. en løs Knap, en løs Tand. »Gudløs« betyder altsaa: fri for Gud, sagt sig fri fra Gud, skilt fra Gud, uden Forpligtelser over for Gud,

uden Gud. — Hertil er nu straks at bemærke, at alle disse Betydninger forudsætter Gud. Naar Digteren Verlaine siger:

Pauvre tête en feu,
Pauvre coeur sans Dieu,

— »Stakkels Hjerte uden Gud« —, indeholder det en Bekendelse af Guds Eksistens! Man kan jo kun skille sig fra, sige sig løs fra eller være løsnet fra noget, som eksisterer. Det er umiddelbart indlysende. Men saa maa man straks spørge, hvorledes (eller i hvilken Grad) det overhovedet er muligt at skille sig fra Gud. Ingen Skabning kan dog løsne sig mere fra sin Skaber, end denne selv giver ham Magt til; der kan ikke blive Tale om en fuldkommen Adskillelse. At gøre sig helt fri fra Gud er en Umulighed. Man kan være saa »gudløs«, man være vil, man bliver ikke »løs fra Gud«. At lade som om Gud ikke er til, er at bære sig ad som Strudsens, der stikker Hovedet i en Busk. Det er lige saa umuligt at leve uden Gud som at leve uden Lys og Luft.

Men Mennesket har sin Valgfrihed; enhver kan beslutte sig til at leve med Gud eller mod Gud. For saa vidt kan enhver sige sig fri for Gud, men han ligner den, der f. Eks. har sagt sig løs fra sine Forældre, men alligevel lever af, hvad disse i deres Kærlighed under ham.

Man kan sætte sig op imod Gud, krænke ham og ødelægge det, han har indviet. Dermed er vi naaet til det, der er »Ugudelighed«. Ugudelighed betegner nemlig Opsætsighed, Oprør mod Gud. Den Egenskab, der gror ud af Stoltheden. Saa længe Verden staar, vil Lucifers »Jeg tjener dig ikke« lyde alter og atter. Og denne Stoltheds Frugter er:

Selvovervurderingen, der stiller sit eget Jeg i Verdens Centrum.

Avindsygen, der ikke under Gud hans Fuldkommenhed.

Anmasselsen, der vil styre Tingene i Guds Sted.

Indbildskheden, der blænder ved sin alt for høje Mening om sig selv, og

Indskrænketheden, der ikke begriber det grænseløse, det umaalelige.

Dette gælder til alle Tider. Enhver Gudløshed har sin Tids Ansigt — det gælder ogsaa den bolschevikiske.

Hvad er det, de Gudløse sætter sig op imod? Dybest set er det imod dette, at Gud er uden for os. Det er en Følge af Hans Personlighed. (Anderstein.)

For *Lenins* massive Tænkemaade eksisterede Personligheden ikke, og derfor heller ikke dette Begreb af Gud; det maatte bekæmpes som noget, der hindrede éns Gaaen op i Fællesskabet. Kirken vil ogsaa Fællesskab, men ikke et Fællesskab, der undertrykker Personligheden, saaledes som det sker i Rusland. *Lenins* fanatiske Jævnen alt ud i Lighed er gaaet videre til hans Efterfølgere. Det er derfor ikke saa underligt, at de hader et Væsen, der ikke lader sig indordne i Rækkerne, fordi det overgaar alt, et Væsen, hvis Eksistens og absolute Magt de bliver nødt til at mærke, om de vil eller ikke, og som de Gang paa Gang mindes om, selv om de danner alle Kirker om til Biografer.

Lucifer har sagt sig løs fra Gud, fordi han ikke kunde være Gud lig. De Gudløse har gjort det samme, fordi Gud ikke ligner dem. Og hvad der gælder Gud, gælder ogsaa Menneskesønnen *Christus*. Ogsaa Han er den enestaaende Personlighed, der rager op over alle. Og Han lader sig heller ikke indordne i Rækkerne, selv om Han er blevet os lig i alle Ting, kun ikke i Synd. Derfor er det, de Gudløse ogsaa fnyser imod Guds Salvede. Ligesom fordem. Ps. 2, 22: »Jordens Konger og Mæglige lægger Raad op og raaber: Lad os sprænge deres Lænker og ryste deres Aag af os. Men Han, der troner i Himmelen, ler — Herren spotter dem!«

Guds Ord.

Guds Ord lyder som Toner, der glemmes — da bliver vi uberørt deraf.

- — lyder, og vort Øre opfatter det — og det er os ofte ubehageligt.
- — sætter vort Sind i Oprør — og vi bliver urolige.
- — gaar os til Hjerte — og vi tænker derover.
- — slaar ned som Lynet — og vi bliver forfærdede.
- — borer sig ind i vor Erindring som Pile i Kødet — da begynder vi at blive oplyste.
- — tager os fangen — da opgiver vi al Modstand.
- — bliver noget af os selv — da bliver vi andre Mennesker.

P. W. Verkade.

Regler for Benediktineroblater.

Der har her i Bladet flere Gange været Tale om Benediktineroblater. Da de færreste herhjemme har Kendskab til denne »Lægmandsorden«, bringer vi — paa Opfordring — Reglerne, som er skrevet af Fader Benedikt selv.

I.

Oblationen og Oblaterne.

»Oblationen« (paa Dansk egl.: Ofringen), som det her drejer sig om, er den af Kirken billigede Skik, hvorved den troende, der lever i Verden, drevet af Ønsket om at opnaa en større Fuldkommenhed og af en særlig Hengivenhed mod Munkenes Patriark og hans Orden, giver sig hen til Gud, vor Frelser, til den saligste Jomfru Maria og til den hellige Fader Benedikt og slutter sig til et Kloster og dets Kommunitet i den Hensigt at føre et mere fuldkomment Liv i den store, hellige Lovgivers Aand, at tage Del i Ordenens aandelige Goder og den særlige Naade, der er tilstaaet Oblaterne af Kirken; endelig at øge, saa vidt muligt, det Klosters Formue, hvori han er indskrevet, og dermed hele Ordenens. Denne Oblation er ikke noget Ordensløfte og aflægges heller ikke for Livstid. Da den imidlertid er en fast Beslutning, fattet af den frie Vilje, aflagt for Gud og Mennesker og stadfæstet ved en særlig Ritus, fortjener den megen Overvejelse.

Troende af begge Køn, Klerikere og Præster, kan modtages af enhver Abbed, der styrer et Ordenshus, eller af enhver Klosterprior som Oblater, hørende ind under deres respektive Kloster.

Da det hører til Oblaternes Pligt med Standhaftighed at stræbe efter at føre et mere gudvelbehageligt Liv, optages blandt dem kun saadanne Personer, der kan anbefales for en værdig Livsførelse og et godt Omdømme, ej heller kan nogen optages i Noviciatet før det fyldte syttende Aar.

Ca. 3 Maaneder efter første Anmodning om Optagelse eller endog straks, hvis man tror at kunne regne med Aspirantens Udholdenhed, overrækker man ham en Medaille med St. Benedikts Billede og det sorte Skapular, som han til Stadighed bør bære under sine verdslige Klæder.

Et Aar efter denne Iklædning faar Novicen Lejlighed til at foretage sin Oblation i Abbedens eller Priorens Tilstedeværelse. Abbeden eller Klosterets Prior kan, saavel naar det gælder Iklædningen som at modtage Oblationen,

overdrage sin Myndighed til enhver Ordens- eller Verdenspræst. Oblaternes Navne skal opføres og bevares paa deres Klosters Navneliste, for at Brødrene dér paa Stedet mere trofast kan mindes dem for Vorherre.

Oblaterne er paa en Maade for Benediktinerordenen, hvad Tertiarerne er for deres respektive Ordener. Man maa dog ikke kalde dem Tertiarer, thi Lovgiveren fra Monte Cassino har nemlig kun skrevet een fælles Regel for sin Orden.

II.

Om Forandringen i Levemaaden.

Foruden de tre guddommelige Dyder, hvoraf hele det kristne Liv afhænger, og som bestaar i at kende og leve i Tro, Haab og Kærlighed, skal Oblaterne efter disse vor Frelasers Ord: I er ikke af denne Verden (Joh. XV, 19) afstaa fra al denne Verdens Tant og Forfængelighed, følge Apostlenes Raad (Fil. III, 20) og beflitte sig paa at have deres Vandel i Himmelen.

De skal med en særlig Iver øve Bod og forrette deres Bønner, som er det stærkeste Grundlag for Fromheden.

De skal foragte Pragt og i Stedet for Fattigdomsløftet øve Velgerninger mod de ulykkelige og paatage sig gudfrygtige Gerninger.

De skal strengt overholde Kyskheden efter deres Stand og ligeledes Abstinensbudet og de af Kirken foreskrevne Fastebud.

De skal med sønlig Ærbødighed adlyde Kirkens Overhoved, Paven, Biskopperne, Lederen af deres Broderskab og de andre kirkelige Foresatte. De maa heller ikke forsømme Lydighed mod de civile Myndigheder, kort sagt: skønt de ikke paa nogen Maade er bundet af noget Lydighedsløfte, skal de med Iver og Ærbødighed underkaste sig alle Autoriteter.

De skal ofte gennemtænke deres Patriarks, St. Benedikts, hellige Regel, og idet de betjener sig af det »aandelige Arbejdes Redskaber«, som dér er angivet, skal de rette alle deres Handlinger mod Kærligheden, Kærligheden til Gud og Næsten, som tilsidst, naar den er fuldkommen, udelukker Frygten. (1. Joh. IV, 18.)

III.

Oblaternes Pligter.

Oblaterne maa vide, at de fremfor alt med den største Trofasthed skal opfylde deres Standspligter, thi det passer sig ikke paa nogen Maade at forsømme det, som allerede er nødvendigt, for at paatage sig overordentlige (særlige)

og mere fuldkomne Forpligtelser. De skal da i høj Grad sætte Pris paa de Pligter, som Fromheden paalægger alle troende, saasom Morgen- og Aftenbøn, den andægtige Deltagelse i den hellige Messe paa Søn- og Festsdage, Bøn før og efter Maaltiderne og andre lignende fromme Øvelser. De maa ikke forsømme at opfylde deres Familiepligter, hvilke Apostlen med saa stor og indtrængende Iver anbefaler i disse Ord: »Den, som ikke har Omsorg for sine egne, og især for sine Husfæller, har fornægtet Troen og er værre end en vantro« (1. Tim. V, 8).

Endvidere skal Oblaterne af vor Orden huske paa deres Faders, St. Benedikts, Forskrift: Intet maa gaa frem for »Guds Gerning« (Reg. Kap. 43.) og i deres Hjerte vedligeholde en særlig Kærlighed til den hellige Liturgi. De skal dyrke og elske Skønheden i Kirkerne og værne om Altrenes Renhed — kort sagt alt, hvad der har med Arbejdet i Guds Hus at gøre. Præsterne skal til Stadighed og med stor Andagt frembære det hellige Messeoffer og fromt bede Tidebønnerne, som det er paalagt dem. De, som ikke har modtaget Præstevielsen, skal med Glæde tjene i den hellige Messe og ved Munkenes Korsang, saa ofte de kan, selv paa Hverdagene. Hvis de er forhindrede i dette, skal de i Aanden deltage deri.

Endvidere kan det anbefales Oblaterne, dersom deres Viden og Tid tillader det, at læse Breviaret eller det lille Officium til Guds Moder. Ved dette Middel kan de i Kirkens Navn frembære gudvelbehagelige Bønner som Tak for de modtagne Velgerninger og Anraabelse om andre, de ønsker at opnaa.

Blandt de særlige Andagtsøvelser, som Kirken har godkendt og anbefaler, skal vor salige Fader Benedikts Oblater især hengive sig til Dyrkelsen af Jesu helligste Hjerte, hvis Hemmeligheder tidligere blev aabenbaret for Helgener af vor Orden.

De skal have en inderlig Andagt til Jomfru Marias ubesmittede Undfangelse, de skal fromt ære Englene og Helgenerne, især den hellige Josef, saavel som vor hellige hæderkronede Fader Benedikt og de andre hellige Munke.

De skal holde af Rosenkransbønnen til den hellige Jomfru, af Korsvejsandagten og de andre Fromhedsøvelser, hvortil der er knyttet Aflad.

De skal bede om Sejr for vor hellige Kirke, om Fremgang i Troen, om Kætteriets og Skismaets Udryddelse, om de vantros Omvendelse, om Syndernes Forbedring, om Standhaftighed for de retfærdige og om Lindring af de afdøde troendes Straffe.

Endelig skal de for at følge vor Ordens Traditioner

knytte Bøn til Arbejde, for at man altid kan regne dem blandt de mest ivrige Udøvere af gode Gerninger.

Oblaternes særlige Forskrifter lyder som følger:

1. De Oblater, som hverken læser Breviar eller det lille Officium til Guds Moder eller er til Stede ved en eller anden af de kirkelige Tidebønner, skal hver Dag bede deres Rosenkrans eller læse Oblaternes Officium. Oblaternes Leder kan, naar en passende Grund foreligger, erstatte disse Bønner med andre, endda kortere.

Om Morgenen skal de efter den hellige Gertruds Eksempel indvie alle deres Handlinger til Gud i Jesu Hjertes Intention. Om Aftenen skal de holde Samvittighedsransagelse.

2. De skal indvie hver Tirsdag til vor hellige Fader Benedikt og, hvis de er forhindrede Resten af Ugen, i det mindste den Dag andægtigt overvære det hellige Messeoffer eller i hvert Fald ære deres Fader ved en eller anden god Gerning.

3. Hver Maaned skal de i en halv Time holde Betragtning foran det allerhelligste Sakramente eller i det mindste saa længe den obligatoriske Messe varer og nærme sig Herrens Bord.

Desuden skal de, om muligt, deltage i de maanedlige Sammenkomster og overvære Lederens Undervisning.

4. Hvert Aar skal de forny deres Oblation paa Dagen for Jomfru Marie Ofring (21. Nov.), Oblaternes Hovedfest. De skal endvidere fejre Marie Renselse (2. Febr.), der er helliget ved vor Frelsers Fremstilling (Oblation) i Templet og Festerne for vor Fader St. Benedikt, den hellige Kejser Henrik (15. Juli) og den hellige Enke Francisca Romana (9. Marts), hvem de skal ære som deres himmelske Værnehelgener.

De læge Oblater kan, hvis de i deres Frømhed ønsker det, begraves med den sorte Munkekutte, Skapularet og Bæltet.

Oblaterne maa vide, at disse Bestemmelser ikke forpligter under Synd, ikke engang tilgivelig Synd.

Oblaternes Motto skal være, at Gud maa forherliges i alle Ting »og Fred«.

Forordning.

Vor Hellige Fader, Pius X, Pave ved Guds Naade, har den 18. Juli 1904 under Foretræde af undertegnede Kardinal, Præfekt for Biskoppernes og Ordensfolkernes Kongregation, værdigedes at billige og stadfæste, som nærværende Forordning billiger og stadfæster dem, de tidligere Statutter for St. Benedikts læge Oblater for alle Ordenens Klostre, uden at nogen Modbestemmelse kan være til Hinder.

Givet i Rom, i nævnte Kongregations Sekretariat, den 23. Juli 1904.

D. Kardinal *Ferrata*, Præfekt.
Ph. Giustini, Sekretær.

En opsigtvækkende Konversion.

Ved A. M. O.

Den protestantiske Gejstlige Dr. Delanys (New York) var paa Grund af sine Førerevner og sin store Begavelse som Taler en af de mest indflydelsesrige Personer blandt Amerikas Protestanter. Samtidig med Efterretningen om hans Konversion meddeltes det, at han var forsvundet, og saa fik Rygterne Fart. Man gættede paa, at han var flygtet, fordi han var bange for Følgerne af det Skridt, han havde taget. I Virkeligheden befandt han sig i et Benediktinerkloster for i Stilhed at gennemgaa en kort Eksercitetid, før han officielt traadte over til den katholske Kirke. Her modtog han ogsaa Daabens, Firmelsens og Alterens Sakramenter. Snart efter tog han til New York som Gæst hos en katholsk Sognepræst. Blandt de mange, som besøgte ham dér, var ogsaa Redaktøren af New Yorker-Bladet »World«, til hvem han udtalte følgende: »Lad det komme til at staa rigtig klart for Deres Læsere, at jeg vil tilbringe hele mit fremtidige Liv med at takke Gud for den Naade, at han lod mig erkende Sandheden. Hvad der særligt har draget mig, er Pavedømmets Anseelse og den store Pave Pius XI's beundringsværdige Virksomhed. Det forekommer mig at være ulogisk, at Episkopalkirken anerkender Biskoppernes Hierarki, men ikke Pavens. At afsværge tidligere Vildfarelser og at bekende sig til Sandheden er kun Udtryk for god Vilje og for Selverkendelse. Nu længes jeg efter at drage til Rom og kaste mig for Fødderne af Kristenhedens Fader.«

Den eucharistiske Kongres i Lille.

Den tidligere Sognepræst i Helsingør, Pater Wattiez, som nu virker i Lille, har sendt os et stort smukt Tidsskrift, der indeholder en Mængde Billeder og et fyldigt Referat af de store eucharistiske Festligheder i den nordfranske By. Billederne skildrer bedre end mange Ord Kongressens storslaaede og festlige Karakter. (Vi beklager, at vi ikke er i Stand til at bringe Billeder, men vort Blads lille Format forslaar ikke til Billeder af denne Art.)

Først maa det fortælles, at det er en Jubilæumsfest. Det er nemlig i Aar 50 Aar siden, den første eucharistiske Verdenskongres blev holdt, og det var just i Lille.

Derfor er denne franske nationale Nadverkongres blevet henlagt til Lille. (I Aar er der som bekendt ingen eucharistisk Verdenskongres. Den holdes næste Aar i Dublin.)

Ærkebisen af Lille, Kardinal *Liénart*, var Pavens Legat. Desuden deltog endnu Paris's Ærkebisp, Kardinal *Verdier*, og Kardinal *Binet*, foruden tredive Biskopper og et stort Antal andre Prælater, i Festlighederne.

Byen var smykket med overdaadig Blomsterpragt, mest med Roser: Hvor man saa, hang Rosenguirlander. Ja, Æresporten, som førte til Festesplanaden, var dannet af lutter Roser fra øverst til nederet.

Den første Dag var Børnenes Dag. Om Morgenen kommunicerede over 12 Tusind Børn. Men om Eftermiddagen var det ikke 12, men 50 Tusind Børn, der, klædt i hvidt, med hvide Roser i Hænderne, tog Del i en pragtfuld Procession med efterfølgende sakramental Velsignelse. De fleste Børn var Medlemmer af Christi Legems Korstog; Drengene var iført den dertil hørende maleriske Korsfarerdragt, medens Pigerne bar hvide Slør og lignede lutter smaa Brude.

Der holdtes de følgende Dage som altid paa de eucharistiske Kongresser en Række Foredrag og Konferencer. Hovedtanken for dem alle var: *Christus hersker som vor Konge i Alterens helligste Sakramente.*

Den sidste Dags Festligheder formede sig som en enstaaende Hyldest til Frelseren i Sakramentet. Da Kardinal *Liénart* fejrede Pontifikalmessen, deltog en Skare paa 150 Tusind Mennesker i den hellige Handling.

(Spejdere havde den forudgaaende Nat holdt Vagt ved Alteret for at hindre Gentagelse af et allerede stedfundet Forsøg paa at ødelægge det.)

Som Baggrund for Alteret rejste sig paa den høje Estrade et svært monumentalt Kors med Inskriptionen: *Laudate Dominum omnes gentes*, Lov Herren alle Folkeslag, og paa begge Sider af Korset: store, skønne Keruber. *Sanctus, sanctus, sanctus* stod der paa Statuernes Fodstykker.

Et Kor paa 400 Sangere medvirkede.

Biskoppen af Tarbes og Lourdes, den tidligere Advokat, Mgr. *Gerlier*, holdt Festprædikenen, og hans straalende Veltalenhed prises af alle Referenter.

Om Eftermiddagen defilerede et endeløst Optog forbi Kardinalernes og Bispens Æressæde. Der var Tusinde unge Piger i hvide Dragter (»enfants de Marie«), og der var en stor Skare unge Mænd, Medlemmer af det franske katolske Ungdomsforbund, med 150 Faner i Spidsen. Derpaa fulgte Mændene i tætte Kolonner. Man lagde særlig Mærke til de katolske Jernbanemænds store Sammenlutning og Minearbejderne med Læderhjelme, Arbejds-

dragt, Lygter i Hænderne og Hakker paa Skuldrene. I tre Timer strømmede uafbrudt denne Flod af Mennesker forbi, og ustandseligt lød Raabene: Leve Kardinal Liénart, Leve Pavens Udsending!

Til Slut bæres Sakramentet af Kardinal Liénart i Procession, ganske som naar Christi Legems Fest fejres. Sakramentet bæres under en usædvanlig skøn Baldakin og omgivet af et stilfuldt »Æreskompagni«.

Optoget bevæger sig gennem Lilles Gader ud til Festpladsen, gennem Rosenporten, hen til det store Festalter, hvorfra den sakramentale Velsignelse meddeles.

Men hvad der daarligt lader sig skildre, er dette Brus af Ungdom i from Begejstring, dette Hav af Mennesker, som alle har Blikket vendt imod den hvide Hostie paa Alteret, Christus, Verdens Konge.

Pax. The Monthly Review of the Benedictines of Prinknash, Gloucester. (April—June 1931. 6 d. each.)

I disse smaa Hæfter fra det stille Benediktinerkloster i Prinknash stifter man ofte Bekendtskab med Personer, Begivenheder, Emner o. s. v., der ligger langt borte fra Alfarvej og tillige sjælden nævnes i de Blade og Tidsskrifter — ogsaa katolske — som man ellers sædvanlig støder paa. Der fortælles saaledes ofte i *Pax*-Hæfterne om Livet blandt de Katholiker, som ikke tilhører den latinske Ritus, om de stærke Rørelser, som i vore Dage findes blandt de skismatiske Kristne i Orienten, om de ikke saa faa Tilfælde, hvor mange af de sidstnævnte vender tilbage til den katolske Kirkes Enhed, f. Eks. i det sydlige Indien. I andre Artikler hører vi f. Eks. om Musiken i de gamle keltiske Klostre, hvor Harpespil blev drevet med Iver og Dygtighed, om Eneboerne i Montserrat, hvis strenge Bodfærdighed ikke alene fylder en med Beundring, men ogsaa med Gysen, om det engelske Skisma i det sekstende Aarhundrede o. s. v. Og desuden findes selvfølgelig mange Artikler af rent opbyggeligt Indhold, men ofte liggende paa et højere og mere utilgængeligt Plan end det, vi kan finde af lignende Indhold i f. Eks. vor hjemlige katolske Presse. Ejendommelig gribende er en lille Afhandling, som kaldes »Glimt af overnaturlige Realiteter«. Heri forsøges — det

forekommer nærværende. Anmelder, at det sker med forsigtig og heldig Haand — det at drage lidt af Sløret bort fra den tilkommende Verdens Herlighed, ja næstendels at beskrive lidt af den vidunderlige Naade og Fryd, der venter Guds udvalgte. Det er Hæfter, der bærer et godt og troværdigt Præg af det Fredens og Fromhedens Hjem, hvorfra de udsendes.

Niels Hansen.

Peter Lippert: Die Kirche Christi. Herder, 1931. 1—6 Tusinde-293 Sider.

Den berømte tyske Jesuit byder her en ypperlig Vejledning til Dannelse af Ens Kirkebegreb. Han er dybt theologisk, uden at hans Stil lynges af skolastisk Façon. Han trænger dybt ind i Kirkens Væsen og Ejendommelighed og bygger mere paa Oplevelsen af Kirken som Fænomen, end paa evindelige Syllogismer — det er en helt ny, varmere og rigere, rent religionshistorisk Apologetik, han skriver — og den er ganske fri for Bedrevidens Polemik.

Det, vi savner i Bogen, er Opfattelsen af Kirken, ikke som Institution af guddommelig Oprindelse, men som Religion, som Kultus-Institut; Forf. frembæver saa stærkt »Christus i Kirken«, at han for lidet belyser »Kirken i Christus« — som den evigt ofrende og tilbedende, der i Messeofret *per Christum Dominum nostrum* idelig yder Gud en adækvat Kultus. Denne sjældne og dybe Bog anbefales varmt alle dannede, der vil trænge ind i Troens Mysterier.

P. S.

Donatus Haug: Judas Iskarioth in den neutestamentlichen Be-richten. Herder, 1930. 197 S.

En Doktordisputats over et saare omstridt og vanskeligt Emne; Forf. gaar historisk-psykologisk frem og skelner skarpt mellem Evangeliets Beretninger og Legenden. Vi kender ingen bedre Vejledning i dette uhyggelige Problem; Bogen er rent videnskabelig og kan dog læses af den alment dannede. Den bringer en Fylde af eksegetisk Stof og en grundig Oversigt over alle hittidige Opfattelser.

Angaaende Problemet: Har Judas kommunikeret i Nadversalen, indtager han det Standpunkt, at der er Overvægt af eksegetiske Beviser derimod, og han baserer sin Opfattelse paa Johannes og paa Flertallet af Traditionens Kilder. Der er for Præster et ypperligt Materiale til en Række Bibeltimer i dette Værk.

P. S.

„Faget over alle Fag.“

I Social-Demokratens Søndags-Nr. (16. Aug.) skriver Harald Bergstedt Søndagens »Tekst«: en meget bemærkelsesværdig Artikel om Religionsundervisningen, »Faget over alle Fag«, som den aandfulde Forf. kalder det. Tankegangen er denne: Skolens Mænd ønsker for Tiden at indskrænke om end ikke helt at afskaffe Religionsundervisningen for at give Plads for andre Fag, der anses for mere praktiske for Elevernes Indstilling til det moderne Liv. Men dette beklager Forf. i højeste Grad, thi ogsaa derved gøres Skolen til en »Panik og Mosaik af alle mulige Fag«, medens Livsoverblikket, Helhedssynet, det, som den gamle Religionsundervisning netop gav, gaar tabt. I stærke og varme Ord prises den gamle Degneskoles sunde Soliditet: »Den gav virkelig Eleven et Grundlag at bygge paa, en sammenhængende Orientering over Livet, et »Livspanorama«, der endnu er dybt nedsænket i vort Sind, i By som paa Land, hos Bonde som hos Arbejder«, dette gamle Verdensbillede af Himmel og Jord, den uforglemmelige Livshistorie om Skabelse og Synd, Frelse og Dom, om Livskampen mellem godt og ondt og med en Livsmoral, der sagde: Vær from og lydig og ærbødig; vogt din Tro og din Bøn!

Men nu er Forf. Slutning ikke: Lad os da vende tilbage til disse gode gamle Tider og beholde den gamle Undervisning i hele sin Fylde! Nej! »Ulykken er,« siger han, »at vi faktisk samtidig bygger paa et nyt Livspanorama«. D. v. s. at den moderne Videnskabs Verdensbillede har givet os et helt andet Livssyn, og at Livskampen former sig ganske anderledes, hvorfor Nutidsmennesket ogsaa maa danne sig en ny Livsmoral. Og Følgen af denne Dobbelthed er, at »denne Slægt faktisk lever et Hinkeliv paa to Livspanoramaer«. Det gamle har i de sidste 50 Aar mistet sin Sandhed(!) og dermed sin Myndighed, sin Livskraft og sin moralske Værdi. Og saa, — naar det gamle er dømt dødt og magtesløst at være, — er det logisk rigtigt, at der for at undgaa Hinkelivet ikke er andet for end at give Børnene og Ungdommen og os alle det nye, det moderne Helhedssyn, den nye Sandhed, (der ganske vist endnu kun er 50 Aar gammel), den hvis Livspanorama er et grænseløst Stjerneland, hvis Livsperspektiv er Udviklingen i 1000 Aarmillioner fra Padde og Øgle til Pattedyr og Menneske og maaske videre frem, indtil Kloden er ganske kold, og »muligt ender med(!) at styrte tilbage i den moderlige Jord, — hvis Livskamp er den rædselsfulde morderiske Kamp af alt mod alle, styret af

urokkelige Naturlove, ingen Bøn kan bøje(!), hvor de uskyldige uden Naade gaar til Grunde, »om de ikke ved stærke Organisationer kan sikre sig imod de begærlige Overklassers Udsugning«. (Det er da godt i al den Elendighed, at der er en Frelse at haabe paa!) — og hvis Livsmoral er at skærpe sin Kritik for at undgaa at »slaas ned«(!) og saa være et ærligt Menneske, der er med til at bygge det store velordnede Samfund, der skal sikre os alle!

Dette »Livspanorama« altsaa, dette den nye Religions Program er det, som Forf. ønsker fyldigt og i mange Timer skal sættes i den gamle Undervisnings Sted for at give den nye Slægt Helhedssynet og Soliditeten, der kan staa Maal med Fortidens. Kort sagt: I *det sociale Livspanorama* er Frelsen og Fremtiden. Dog maa man »fordrægtligt og lempeligt«, lade det gamle afvikles: det nye skal have Tid at modnes!

Det Syn paa det religiøse, — eller rettere den fuldkomne Mangel paa Sans for religiøs Realitet, som denne Artikel giver Udtryk for, er Forf. sikkert ikke ene om. Et stort Antal tænkende Mennesker i Danmark mener som han. Saa vidt er det nemlig kommet, i den Grad har den officielle Skoles Religionsundervisning spillet fallit. Forf. har sørgelig Ret i, at mangfoldiges Sjæleliv kan sammenlignes med Fotografiplader, hvorpaa der er taget to forskellige Billeder, der gensidigt udvisker hinanden, har sørgelig Ret i, at Konsekvensen af Nutidens Religionsundervisning er et »Hinkeliv«. I ni af ti Tilfælde har Undervisningen virket som Vaccination mod reel Kristendom. Man har nemlig i den protestantiske »Degneskole« forandret Religion til Livsanskuelse. Læreren staar dér uden anden Autoritet end sin egen individuelle; han docerer sine — eller visse Professorers — Opfattelser, mere eller mindre rationalistiske, der saa sammenrodes med kritiske Undersøgelser og moderne Iagttagelser af teknisk og mekanisk Art. Undervisningen er smittet af den folkekirkelige Selvopløsning. Deraf Usikkerheden og det forplumrede Livssyn!

Men det er uhyre tvivlsomt, om det skulde blive bedre med Indførelse af »det sociale Livspanorama« som ny Religion! Med flere Timer ugentlig! Hvor skulde de til Undervisningen kvalificerede Lærere uddannes? Selvom Livssynet uden Tvivl vilde blive mere enkelt, det vilde næppe blive mere fyldigt. Og i hvor høj Grad vilde det kunne give Eleverne den moralske Støtte for Livet til at dygtiggøre dem til »det store velordnede Samfund, der skal sikre os alle!« Hvor man hidtil i Verden har prøvet at sætte politisk Agitation i Religionens Sted, har man saet Vind og høstet Storm.

Forf. nævner »det, som gennem Hundreder af

Aar har opmuret Kulturgrundlaget for det nuværende Danmark«. Ja, dér er det, vi skal finde Grundlaget, hvorpaa ogsaa det nye skal bygges. Der er Murværk, der ligger dybere end selve Degneskolen. Det er selve den kristne Kirkes Grundmur, der er ældre end Aarhundreder. Selvom en hel Del af de Stene og den Kalk, der er bygget ovenpaa, er forvitret: Grunden holder. Hvert ærligt moderne Menneske, der vil mere end Agitation og Sensation, men som netop attraar et Helhedssyn, et omfattende »Livspanorama«, kan ikke andet end undres over alt det, der trods Verdenskrig og Modernisme aldeles ikke har mistet sin Sandhed, men som netop har bekræftet sig som Sandheden ved at bestaa. Ellers havde det jo heller aldrig været Sandhed. Og det er en Sandhed med Myndighed, med Livskraft og med moralsk Værdi.

Lad os være frisindede, ja, og unde vor forpinte Slægts Børn at komme i Forhold til Livets evige Sandhed, til Religion. I Hjem, i Skole og i Kirke. Og lad os være frisindede og lade vor forplumrede Slægts Børn komme til Erkendelse af al Sandhed. I Hjem, i Skole og i Forsamlingerne. Lad dem forstaa, at evige Sandheder og videnskabelige Fremskridt aldrig modsiger hinanden. Men lad os netop være ærlige. Vil man bygge antikristelige Skoler, lad saa være at byde »fordrageligt og lempeligt« noget, der ikke er Religion. For i saa Fald bliver Forvirringen paa Sjælens Fotografplade først for Alvor utilgivelig syndig.

P. H.

Fra den vide Verden

Kardinal Liénart om den sidste Encyklika.

I »Journal de Paris« offentliggøres et Interview, som den kendte Journalist Geo London har haft med den pavelige Delegerede paa den eucharistiske Kongres i Lille, Kardinal Liénart.

M. H. t. det nylig offentliggjorte Pavebrev erklærede Kardinalen, at Paven, idet han højlydt har udtalt sig for Samvittighedsfrihed hos den italienske Ungdom, med uforlignelig Kraft har handlet som den store Sjælesørger.

»Udfaldet af Begivenhederne i Italien er af overordentlig Betydning for den Kirkes Fremtid, som af alle Katholiker i alle Lande fordrer ubetinget og fuldstændig Lydig-

hed og Troskab over for den Lære, Christi Statholder forkynder. I Overensstemmelse med Pavens Ønske, som er blevet mig overbragt gennem en særlig Afsending fra Rom, vil jeg med Tanken paa Pavens ypperstepræstelige Embede opfordre alle de her forsamlede Katholiker til en inderlig Bøn for den hellige Fader. Vi vil bede Gud skærme og velsigne ham, der er hans Statholder her paa Jorden. Pavens Handlemaade, som aftvinger Menneskeheden Beundring, minder om Gregor VII's under hans Kamp med den tyske Kejser. Kirken, der aldrig bekæmper nogen Regering som saadan, men kun, hvad der hos denne kommer i Modstrid med en Katholiks Samvittighed, maatte nødvendigvis tage Stilling mod det fascistiske Afguderium m. H. t. Staten og for Natur- og Menneskerettigheder, som den forsvarer ved at protestere mod, at der oprettes italienske Ungdomsforeninger med Maal og Midler, som ikke er i Fredens Tjeneste.« —

Endvidere udtaler London, at han i Samtaler, han i den senere Tid har ført med højtstaaende gejstlige, atter og atter har faaet Indtryk af, at Katholicisme og Fascismen i dens nuværende Skikkelse er absolut uforenelige.

Nationalforsamling og Samvittighedsfrihed i Kina.

Regeringen i Nanking indkaldte for flere Aar siden Nationalforsamlingen, for at man kunde overveje den provisoriske Konstitution, medens Forfatningens endelige Vedtagelse først skulde foreligge efter 6 Aars Forløb. Et af Punkterne i det Forfatningsforslag, som Regeringen havde udarbejdet, var en Lov om almindelig Religionsfrihed. Men der manglede kun lidet i, at det var blevet Samvittighedsfrihed med mange Begrænsninger. Gud beskyttede den kinesiske Mission, saa den undgik Faren.

Hør nu, hvad der skete!

Forsamlingen bestod af 530 Repræsentanter. Blandt disse var een eneste Katholik, Hr. Liu Tsuen T'sing fra Tientsin. Hans Valg skyldtes, at han havde noget at gøre med Øvrigheden i Provinsen Hopei. Liu var Ekspert i, hvad der vedrørte Opdragelsesspørgsmaal. Han havde bl. a. udarbejdet en Pièce om Religionens Betydning for Opdragelsen, uden at det nogen Sinde var faldet ham ind,

at man vilde rette noget Angreb paa Trosfriheden. Thi allerede i Republikens andet Aar havde Katholiker, Protestanter og Muhammedanere vættet et Lovforslag fra Konfutsianisternes Side, gaaende ud paa at gøre Konfutses Lære til Statsreligion. Da de samme Konfutsianister i Republikens femte Aar vilde have en Bestemmelse om, at Konfutsianismen skulde gælde som Grundlag for kinesisk Moral, optaget i Forfatningen, havde de paa ny Uheld med sig.

I Nationalforsamlingen af 7. Maj 1931 tog man atter fat paa Artikel 11, som garanterede Religionsfrihed, og søgte at indskyde følgende:

»Med Hensyn til de mindreårige kan Regeringen træffe Afgørelser om begrænset Religionsfrihed.«

Det katholske Medlem kunde ikke straks i dette Møde tage Stilling til det truende Ændringsforslag, da der til et Modforslag fordredes, at 60 Medlemmer skulde give det deres Underskrift. Men det gik godt. Allerede ved Aftenmødet, som fandt Sted to Timer senere, havde Liu alt i Orden. Som Fører for Interpellanterne fremhævede han i sin Tale, at Konfutses Tilhængere to Gange havde lidt Nederlag med deres Forsøg paa at gøre Konfutses Lære eneraadende. Han mindede endvidere om, hvorledes Nægtelsen af Religionsfrihed i det 16. Aarhundrede i Europa havde fremkaldt lange og blodige Borgerkrige. Naar man hævdede: »Lige Ret for alle«, maatte man ogsaa garantere alle Religionsfrihed. Desuden vilde Modstandernes Forslag ramme Republikkens egen Præsident og flere protestantiske Ministre. Efter en livlig Debat forkastedes Lovforslaget af Flertallet, og de kinesiske Borgere beholdt Samvittighedsfrihed.

Frå Hovedstad og Provins

Monsignore Olrik 50 Aar.

Vi har erfaret, at Sognepræsten i Kolding, Mgr. Jacob Olrik den 19. August fyldte 50 Aar. »Nordisk Ugeblad« bringer de bedste Ønsker i Dagens Anledning.

Benediktineroblaterne.

Lidt mere om Læsekredsen for Benediktineroblater og andre, der er interesserede i Oprettelsen af en saadan Læsekreds. Jeg skal oplyse, at Deltagerne ingen Udgifter vil faa ud over Porto til Forsendelse af Bøger og Blade fra den ene til den anden Læser.

Af Blade har vi foreløbig: »Pax«, et engelsk Tidsskrift — »Benediktinische Monatschrift« fra Klosteret i Beuron i Tyskland — og »Benediktusbote« fra Salzburg.

Af Bøger vil vi fremskaffe og lade cirkulere engelsk, fransk og tysk Litteratur om Benediktinere. Paa Dansk har vi jo saa godt som intet af den Art. Pastor P. Schindlers Oversættelse af den hellige Benedikts Regel er vist foreløbig det eneste.

Niels Hansen, Præst.

Katholsk Begravelseskasse i Vejle.

Det vil sikkert have Interesse for »Nordisk Ugeblad«s Læsere, at der i Vejle er stiftet en katholsk Begravelseskasse.

Kassen arbejder allerede siden Nov. 1930 og har haft sin første Generalforsamling den 21. Maj 1931. Bestyrelsen er: Formand: Hr. Regnar Knop Møller, Grejsdalsvej 60; Næstformand og Kasserer: Hr. J. G. Reintl, Odinsgade 31; Sekretær: Hr. Arkitekt Aage Whitt, Grejsdalen, saavel som 2 Repræsentanter fra Vejle katholske Ungdomsforeninger, de Herrer Hans Simonsen og Rudolf Reintl.

Kassens Medlemstal er allerede oppe paa 90 Medlemmer og faar stadig Tilgang.

Gak hen og gør ligesaa.

R.

Gudsbespottelse paa Scenen.

Da Max Reinhardt vilde opføre Hasenclevers berygtede Skuespil »Ægteskaber sluttes i Himmelen« paa sit Theater i Wien, rejste der sig fra katholsk Side en saa stærk Be-

vægelse derimod, at han maatte give efter og aflyse Forestillingen. Saa fremtvang Socialdemokraterne en anden Opførelse af Stykket paa deres eget Theater, men Politiet nedlagde da Forbud mod en Gentagelse, og der blev rejst Anklage mod Regissøren og mod Skuespillerne for Gudsbespottelse. Forfatteren selv, den mest skyldige, kunde man desværre ikke ramme. De indrømmede da ogsaa, at de ved at deltage i Opførelsen af dette Makværk, hvor Gud og de Hellige, særlig St. Peder og St. Magdalene, gjordes til dumme Karikaturer, havde medvirket til at ringeagte og bespottede den lovlige anerkendte Kirkes Lære. Den meget milde Dom lød paa 14 Dages Arrest, men naturligvis rasede den socialdemokratiske Presse derefter imod den gammeldags Strafferet, hvorefter man kan indespærre uskyldige Mennesker, som ikke blindt underkaster sig »Klerikalismens Anmasselser«.

»Fordi Sjælen ikke mere holder Søndag...«

Nylig skrev en Docent Hermann Ruster i et Augsburgerbld: »Vi Nutidsmennesker har forsømt den apostolske Arv, vore kristne Forfædre har efterladt os. Vi er blevet sløve — vi forstaar ikke mere, at Religionen maa efterlevs — ellers er der ingen Mening i den. Vi kan ikke skjule, at Verden er af Lave — og at vi trænger til en ny Pintse. De moderne Sjæle er i Nød. »Verdenssmerten« er en Guds-Smerte. For at erstatte den tabte Gud styrter man sig i vildt Begær, i brændende Umættelighed, ud i al den moderne Nydelsessyges Adspredelser og Bedøvelser — og alt er aandløst ... Som Møl flagerer de blaserede om Flammerne for at brænde Vingerne...

Og alt dette paa Baggrund af en trøstesløs Verdenssituation, et fredløst og et glædeløst Europa. — For at hvile sig i den økonomiske Kamps Pauser — for at trække Vejret i al den larmende amerikaniserede Industrialisme tyer man ud i denne Tomhed, der er en Ødelæggelse af al sund Levemaade. Hvorfor? Fordi Sjælen ikke har sin Søndag mere! Fordi Mennesket ikke mere forstaar at samle sig. Man har ikke Tid til noget mere, og saa gør man Nat til Dag ...

Hvor lykkelig er den ægte Katholik, der endnu ved, hvad en hellig Søndag er, og endnu har Erfaring af, hvad Sjælefred er ... Sjælen maa aabne sig for Aandens Pust. »Aanden, der aander, hvorhen den vil.« — Aanden, der genføder, den Dag i Dag, midt i den fremadskridende Nutid ...

Et kraftigt og tydeligt Sprog

taler et middelalderligt Billede i en nordtysk Landsbykirke. Fem Skikkelser er her afmalede, og under hver staar en Indskrift:

Kejseren med Scepter og Krone: »Jeg regerer eder alle«.

Paven med sin Tiara: »Jeg lærer eder alle«.

Krigeren med sit Sværd: »Jeg beskytter eder alle«.

Landmanden ved sin Plov: »Jeg ernærer eder alle«.

Som den femte og sidste: Djævelen med en Skubkarre. Han vrænger ad Tilskueren og siger under Haanlatter: »Jeg henter eder alle, hvis I ikke gør eders Pligt«.

Søndagsgudstjeneste i Sommermaanederne i Provsinen.

	Stille Messe.	Højmesse.	Andagt.
Aabenraa.....	Kl. -	Kl. 9 ⁹ / ₄	Kl. 4
Aakirkeby (Jernbanegade).....	» -	» 10	» 6
Aalborg (Kastetvej).....	» 6 og 8	» 10	» 3
Aarhus (Ryesgade 26).....	» 7 og 8	» 10	» 7
Assens (Nørregade 3)	» 8 ¹ / ₂ (Komm.)»	» 10	» 7 ¹ / ₄
Dalum Kloster.....	» 6 ¹ / ₂	» -	» 5
Esbjerg (Nørregade)	» 7	» 10	» 7
Fredericia (Sjællandsgade).....	» 7	» 9 ¹ / ₂	» 2
Haderslev	» 7	» 9 ¹ / ₂	» 10 ¹ / ₂
Hadsten (Teknisk Skole) 4. Søndag i Maaneden		Kl. 10	
Helsingør (Nygade 8)	» 8	» 10	» 10
Holbæk (Kastanievej 19)	» -	» 9 ³ / ₄	» -
Holmegaards Glasværks Kapel: Hver 2. Sønd. i Md.»		9	
Horsens (Nørregade 19)	» 7 ¹ / ₂	» 10	» 2
Hørsholm.....	» 9		
Kolding (Alhambravej)	» 7 ¹ / ₂	» 9 ¹ / ₂	» 7
Køge (Elisevej)	» 8	» 10	» 5
Ledborg	» -	» 9 ¹ / ₂	» -
Maribo (Ny Østergade)	» 8 ¹ / ₂	» 10 polsk	» -
Nakskov (St. Franciscus Kirke)	» 9 dansk ..	» 10 ¹ / ₂ polsk ..	» 7 ¹ / ₂
Nyborg (Stella maris Vindingevej)	» -	» 10	» -
Nykøbing F. (Hellig Kors Kirke)	» 8	» 10	» -
Næstved (Vor Frue Kirke).....	» 8	» 10	» -
Odder (Holsteinsgade 29) 2. og 4. Sønd. i Md.		» 10	
Odense (Torvet 7)	» 8	» 10	
Pindstrup 1. og 3. Sønd. i Md. ..	» 8	» 10 ¹ / ₂	» 2 ¹ / ₂
Randers (Ladegaardsgade).....	» -	» 10	» 8
Ringsted (St. Knudsgade).....	» 8	» 10	»
Roskilde (St. Olsgade)	» 8	» 10	» 5
Rudkøbing	» 10		
Rønne (Østergade 59)	» -	» 10	» 6
Silkeborg (Vestergade)	» -	» 10	» 2
Slagelse (Frederiksgade)	» 8	» 10	» 7 ¹ / ₂
Svendborg (Havnegade 1)	» 8	» 10 (m. And.)	
Sønderborg, (Kongvej 27). Alle Søndage undt. 1. Søndag i Md.			
Kl. 10. [Om Hverdagen Kl. 7 ¹ / ₂].			
Tønder (Statsskolens Aula), første Søndag i hver Maaned		Kl. 10.	
Vejle (Blegbanken)	» 7.....	» 9 ¹ / ₂	» -
Vordingborg (Hotel Valdemar 1. Sal):			
Hver sidste Sønd. i Md. » 10			

Kirkelig Kalender.

Aug.	Aug.-Sept.
23. S. 13. Søndag e. Pintse.	30. S. 14. Søndag e. Pintse.
24. M. Bartholomæus, Apostel.	31. M. Raymund Nonnatus.
25. Ti. Ludvig.	1. Ti. Ægidius.
26. O. Zephyrinus.	2. O. Stephan, Konge af Ungarn
27. T. Joseph af Calasanz.	3. T. Ferialdag.
28. F. Augustin.	4. F. Ferialdag.
29. L. Johannes Døberens Halshuggelse.	5. L. Laurentius Justiniani.

Aug. Ugens Messebønner.

23. S. **13. Søndag e. Pintse** (699—534); 2. *Sæt Bønner*: Philip Benitius (1053—883), 3. *Sæt Bønner*: For Paven ([122]—[107]).
24. M. Bartholomæus, Apostel (1053—884).
25. Ti. † Ludvig (1056—887); 2. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. Efter frit Valg, 4. For Paven.
26. O. † Zephyrinus (1059—888); 2., 3. og 4. som Tirsdag.
27. T. Joseph af Calasanz (1059—888); 2. For Paven.
28. F. Augustin (1060—890); 2. Hermes (1061—891), 3. For Paven.
29. L. Johannes Døberens Halshuggelse (1062—891); 2. Sabina (1063—892), 3. For Paven.

Anm. Paa de med † mærkede Dage kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesser og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

Af Sidetallene i Parenthes gælder det *første* den ny Udg. af Messebogen (1926), det *andet* den gamle Udg. (1907).

St. Antoni Kapel (Frederikssundsvej 225, Husum).

Hver Søndag Aften Kl. 20 Andagt med kort Prædiken og sakramental Velsignelse. Kl. 20½—21 Sangprøve (Koral) og Gennemgang af Messens Tekst.

St. Antonius-Kort.

Prospektkort med Billede af Antonius-Statuen i St. Antoni Kapel i Husum sælges til Fordel for den nye St. Antoni Kirke og Præstebolig.

Disse Kort kan faas hos Pastor C. Benzon, Nørrebrogade 27, Opgang C, 1. Sal, København N.

Hvem vil paatage sig at sælge 25, 50 eller 100 Stykker?

Paul Hedemann, Kleinsgade 6,

København V. Telefon 9584.

Undervisning i Italiensk.**Praktisk Rejseforberedelse.**

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

79. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 S Kbh. K Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Cay Benzou, Nørrebrogade 27, Fbhvn. N. Tlf. Nora 239 x. Træffes som Regel bedst alle Hverdage (undt. Tirsdag) Kl. 5-6. Der kan ogsaa gives Besked pr. Tlf. Byen 6505.

Nr. 35.

Søndag den 30. August

1931

INDHOLD: Pave Pius XI's Rundskrivelse. — Regnvejrsvbrev. — Den stadige Hjælps Moder. — Et Angreb paa Kristendommen. — Den første skandinaviske Jesuit-Pater i New York. — Fra den vide Verden. — Fra Hovedstad og Provins. — Brevkasse. — »Credo«s August-Nummer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner. — Avertissementer.

Pave Pius XI's Rundskrivelse

til de ærværdige Brødre: Patriarker, Primater, Ærkebiskopper, Biskopper og andre Prælater med biskoppelig Myndighed, som har Fred og Forbindelse med den apostoliske Stol, samt til alle katholske Kristne i hele Verden, om en Reform af den sociale Orden og om dens Fuldkommengørelse efter Evangeliets Lov,

i Anledning af 40-Aarsdagen

for Leo XIII's Rundskrivelse: »Rerum novarum«.

Ærværdige Brødre, elskede Sønner:

Hilsen og apostolisk Velsignelse!

Fyrretyve Aar er nu gaaet, siden Leo XIII, salig Ihukommelse, udsendte sin herlige Rundskrivelse »Rerum novarum«, og af den Grund er Katholikerne paa hele Jorden opfyldte af Taknemmelighed i Erindringen om dens Fremkomst og bereder sig til at fejre den ved en velfortjent Mindefest.

Ganske vist havde dette fremragende Dokument og Bevis paa faderlig Hyrdeomsorg saa at sige haft Forløbere i samme Pave, Vor Forgængers, Skrivelser om Grundvolden for det menneskelige Samfund, d. v. s. om Familien og Ægteskabets ærværdige Sakramente¹⁾); om Oprindelsen til Samfundsmagten²⁾ og dens rette Forhold til og Samarbejde med Kirken³⁾); om de kristne Statsborgeres vigtigste Pligter⁴⁾ eller mod Socialisternes Theorier⁵⁾ og mod vrang Anskuelser om den menneskelige Frihed⁶⁾ og lignende. I Virkeligheden var allerede disse Rundskrivelser et fyldigt Udtryk for Leos Aand. Men Encyklikaen »Rerum novarum« har fremfor alle andre det Fortrin, at den paa et Tidspunkt, da det var mest belejligt, ja, ligefrem en bydende Nødvendighed for hele det menneskelige Samfund, opstillede absolut sikre Retningslinier til en heldig Løsning af det vanskelige Samfundsanliggende, som gaar under Navn af »det sociale Spørgsmaal«.

Anledningen til Fremkomsten af »Rerum novarum«.

Hen imod Slutningen af det 19. Aarhundrede havde den nyopstaaede Form for Erhvervsliv og Industriens indtil da ukendte Fremgang i de fleste Nationer ført til det Resultat, at det menneskelige Samfund stadig tydeligere aabenbarede en Kløft mellem to Klasser af Borgere: den ene af dem var kun lille i Tal, men nød omtrent alene de Behageligheder, som de moderne Opfindelser i saa rigt Omfang havde givet Adgang til, medens den anden omfattede Arbejdsverdenens store Masser, som samtidig led under Trykket af en ynkværdig Nød og forgæves kæmpede for at komme ud af de trange Kaar, i hvilke de levede.

Denne Tingenes Tilstand tog de, der levede i Rigdom og Overflod, sig selvfølgelig meget let, idet de mente, at Forholdene var en naturlig Følge af Erhvervslivets med

¹⁾ Litt. Encycl. Arcanum, d. 10. Febr. 1880.

²⁾ Litt. Encycl. Diuturnum, d. 29. Junii 1881.

³⁾ Litt. Encycl. Immortale Dei, d. 1. Nov. 1885.

⁴⁾ Litt. Encycl. Sapientiae christianae, d. 10. Jan. 1890.

⁵⁾ Litt. Encycl. Quod apostolici muneris, d. 28. Dec. 1878.

⁶⁾ Litt. Encycl. Libertas, d. 20. Junii 1888.

Nødvendighed virkende Love, og derfor var af den Opfattelse, at hele Omsorgen for Hjælp til de ulykkelige i Samfundet var den kristelige Kærligheds Opgave; lige som om Kærligheden havde det Kald at dække over en Krænkelser af Retfærdigheden, som Lovgivningsmagten ikke blot havde taalt, men undertiden endogsaa godkendt. Arbejderstanden derimod, som var ramt af en alt for haard Skæbne, knurrede over sine Livskaar og vægrede sig ved længere at bøje Nakken under det tunge Aag. En Del af den lod sig rive bort af ondsindet Agitation og Lidenskab og tilstræbte en almindelig Omvæltning; de andre, som ved deres kristelige Opdragelse afskrækkedes fra den Slags forbryderiske Forsøg, havde dog vedblivende den urokkelige Overbevisning, at en hel Række Forhold i Samfundslivet absolut og hurtigst muligt trængte til en Reform.

Af samme Mening var en Del Katholiker, baade Præster og Lægmænd, hvem en virkelig beundringsværdig Næstekærlighed forlængst havde tilskyndet til at afhjælpe Almuens ufortjente Nød, og som ikke kunde faa sig til at tro, at en saa uhyre stor og uretfærdig Ulighed ved Fordelingen af de timelige Goder for Alvor kunde være i Overensstemmelse med den alvise Skabers Verdensplan.

Selvfølgelig søgte de ærligt og oprigtigt efter virksom Hjælp mod de beklagelige Misforhold i det offentlige Liv og efter et sikkert Værn, der kunde afværge endnu større Farer. Imidlertid, saa stor er jo den aandelige Begrænsning ogsaa hos de bedste: paa den ene Side afvistes disse Mænd som farlige Samfundsforstyrre, paa den anden Side blev deres egne Medhjælpere ved den smukke Opgave til Hindring for dem, fordi disse hyldede andre Opfattelser og søgte andre Løsninger. Det endte da med, at de stod vaklende mellem de forskellige Standpunkter og ikke vidste, hvilken Vej de skulde slaa ind paa.

I denne store aandelige Kamp, hvorunder der stredes frem og tilbage, og ikke just altid paa fredelig Vis, var det altsaa, at, som saa mange Gange før, alles Øjne vendte sig mod Petri Stol, mod det hellige Sted, hvor hele Sandhedens Skat er gemt, og hvorfra Frelsens Ord strømmer ud over hele Verden. Med indtil da ikke oplevet Hyppighed indfandt sig hos Christi Statholder paa Jorden baade

de førende Mænd i Socialvidenskaben og Arbejdsgiverne samt selve Arbejderne, og de havde kun een Bøn: at der dog endelig maatte vises dem den sikre Vej.

Den kloge Pave overtænkte alt dette længe ved sig selv og i sin Bøn til Gud; han tog de kyndigste Mænd, der fandtes, med paa Raad; omhyggeligt vejede han Grundene for og imod; til sidst fattede han følgende Beslutning: tilskyndet af sin Samvittighed og apostoliske Embedspligt¹⁾ og for ikke ved længere Tavshed at vække Mistanke om Pligtforsømmelse²⁾ vilde han i Henhold til den ham betroede guddommelige Læremyndighed henvende sine Ord til hele Christi Kirke, ja til hele Menneskeslægten.

Saa hørtes da den 15. Maj 1891 den Stemme, man saa længe havde ventet paa. Uden at lade sig skræmme af Opgavens Vanskelighed eller svække af sin egen høje Alder, med oprejst Pande og myndig Røst pegede Pave Leo XIII paa den nye Vej, som det menneskelige Samfund har at gaa for at løse det sociale Spørgsmaal. (Fortsættes.)

Regnvejrsbrev.

Landet i August 1931.

Min kære Ven!

»Og Regnen den regner ...!« Ja, for jer Byfolk er det en Ubehagelighed (overfyldte Sporvogne, mislykkede Søndagsudflugter o. s. v.), men for os Landboer er det en Ulykke. For otte Dage siden tog jeg mig en lang Formiddagstur ud gennem Markerne; alt stod vidunderligt: Hveden rødgylden, Rugen næsten søvlglinsende, Bygget fuldt i Færd med at høstes. Ved Middagstid blev det Uvejr med Skybrud og Hagl; Kornet blev slaaet ned, Jorden var hvid som om Vinteren med et fire-fem Tommer tykt Lag Hagl. Og Regnen »bliver ved at vare ved«, som H. C. Andersen siger.

Jeg tror, man kommer til at tænke sig om, naar Vorherre (vor Herre!) saadan blander sig direkte ind i ens

¹⁾ Litt. Encycl. Rerum novarum, d. 15. Maii 1891. n. 1.

²⁾ Cfr. Litt. Encycl. Rerum novarum, n. 13.

daglige Liv. Jeg kommer til at tænke paa en Notits om Høstudsigterne, der stod i et Dagblad for nogen Tid siden; den sluttede med den Bemærkning: »Og maa vi saa be' om godt Vejr!« Tonen i Bemærkningen faldt mig lidt vel overlegen for ikke at sige næsvis — en daarlig Vittighed. Men Kernen bag Ordene er jo god nok, for det er vist netop det, vi og hele Landet trænger til: at bede paa vore Knæ om godt Vejr.

En gammel Dame, som nu er død, ofrede hvert Aar ikke faa Kroner af sine yderst beskedne Indtægter paa at lade læse Messer »for Danmarks timelige og aandelige Vel«. Var det ikke et Eksempel til eventuel Efterfølgelse?

I det timelige, der kan vi ikke undgaa Erkendelsen af, at Gud er Herre over Regn og Solskin. Men i det aandelige, lad os f. Eks. sige i katolsk Aktion, der er vi maa-ske en lille Smule tilbøjelige til at mene, at vi »kan selv«. Aktion og Aktivitet er godt nok, bevares vell men vi trænger mindst lige saa meget til Guds Velsignelse i det Arbejde, som Landmanden i sit. Og vi faar den ikke, hvis vi ikke beder om den.

Hvis man gjorde det Regnestykke: alle de Ord, vi udtaler i Mismod over vore Arbejdsvanskeligheder og i Kritik af vor Næstes Arbejde, dem vil vi fra nu af omsætte i Bøn om »godt Vejr« for os og for Næsten — sikke mange Bønnens Ord, der vilde stige mod Himmelen!

Skal vi saa begynde!

Din hengivne, gamle Ven X.

Den stadige Hjælps Moder.

En oplevet Hændelse.

Otto D. arbejdede paa Elektricitetsværket i Ulm. Han var næstældste Søn af en Arbejder ved en Cementfabrik et Par Timers Jernbanerejse derfra. Hans Mor havde travlt fra den tidlige Morgen med at passe sit Hus og sine Høns og sin Have, med at gøre alt hyggeligt for Manden, naar han kom hjem fra sit Arbejde, og med at sørge for alle de seks Børns Klæder. De var alle ude at tjene. Men aldrig forsømte hun at begynde sin Dag med ved det lille Hus-

alter at bede for dem alle, og hver Dag fik hun Tid at møde punktligt til den hellige Messe. — En Dag, just hun var kommet tilbage fra Messen og skulde i Lag med Bagning — hun lagde Mærke til, at Klokkeren var blevet halv ti, — kom hun særlig til at tænke paa Otto, og uden at hun kunde forklare sig hvorfor, lagde der sig en sær Tyngde over hendes Sind. Hun følte sig saa urolig, at det kneb at faa Arbejdet i Gang. Hun vilde ryste det af sig. »Aa«, tænkte hun, »det har vel ikke noget at betyde«, og hun saa ud ad Vinduet for at sprede sine Tanker: Hønsene kaglede i Gaarden, Naboens lyshaarede Lene sad og flettede Kranse af Smørblomster, Katten laa og sov i Solen, og den blaa Himmel straaede skyfri over det hele. Alt saa frydefuldt ud, men alligevel! Der var noget uforklarligt, der tyngede: en Angst for Otto, hun ikke kunde beherske. Saa maatte hun lade Arbejdet ligge — og gik hen og knælede for Guds Moders Billede. Hun bad for sin Dreng, Bad til den naadefulde Jomfru — til den stadige Hjælps Moder. Hun besvor hende ved alle de Mødre, hun havde staaet bi, ogsaa at beskytte hendes Barn.

Og hun blev ved at bede. Der gik en halv Times Tid. Endelig følte hun sig lettet. Og hun gik igen i Gang med sit Arbejde, men ogsaa under Arbejdet bad hendes Hjerte.

Da hendes Mand kom hjem til Middag, tav hun stille med sine ængstelige Morgentanker. Men henad Aften kom en Gartner, der var kommet med Toget fra Ulm, ind paa Besøg.

»Det kunde ellers nemt været gaaet galt for eders Søn Otto i Dag«, fortalte han. »Han skulde efterse en elektrisk Ledning: han havde først afbrudt Strømmen og var saa klatret op ad en Stige for at skære Traaden over. Men i det Øjeblik han strakte Haanden ud for at give Snittet, gled Stigen. Han kom noget ublidt til Jorden og forstuvede sin Haand. Men det er jo ingenting. Det mærkelige var, at i det Øjeblik kom en Dreng løbende og raabte: Holdt! Der er Strøm igen i Traaden. Du maa ikke skære. — Jo, Drengen kom lidt for sent, men Stigens Fald kom tids nok! Var Stigen ikke faldet, havde det kostet Otto Livet!« »Naar var det?« spurgte Moderen i højeste Spænding. »Aa, det har vel været i Formiddags saadan henad 10, for Mesteren havde sendt ham af Sted Klokkeren halv ti!«

Da brast Ottos Mor i Graad — den taknemmeliges Jubeltaarer — »Ja, jeg ved, hvem der har hjulpet! Ave, Maria. Den stadige Hjælps Moder«.

Ved A. M. O.

Et Angreb paa Kristendommen.

»Kirke*) og Religion« kalder Religionshistorikeren Dr. phil. Ditlef Nielsen en Kronik i Politiken af 18/8 31, der viser, hvor aktuell Kirkens vanskelige Stilling i vore Dage er blevet ogsaa i antikirkelige Kredse, men lægger samtidig en Anti-Kirkelighed for Dagen, der er saa meget farligere, som den fremtræder i videnskabelig Dragt og under den for det store læsende Publikum saa indsmigrende Form, at »Tiden« eller »Folket« er mere religiøst end Kirken. Den saa inderligt »religiøst interesserede« Tid har intet imod den sande Kristendom, hvis Idealer den tilbeder, men som Kirken har svigtet! Alt det ubyggelege, der er oppe i Tiden: den stadig stigende Flugt ud af Kirken i protestantiske Lande og de blodige Kirkefølgelser i de katolske er kun et naturligt og retfærdigt Udslag af Folkets religiøse Sandhedstrang og Kirkens egen Skyld. Forf. stiller sig beredvillig paa de angribendes Side, thi, som Angrebet tilspidises: Kirken er ikke blot i sociale og videnskabelige Spørgsmaal en haardnakket og stædig Bagstræber, men »i selve de religiøse Spørgsmaal en falsk Vejleder«.

Og en Religionshistoriker maa da vide, hvad Religion er!

Lad os da høre, hvilket Ideal af Tro og Kristendom det er, Tiden kræver, og som den stadig fremadskridende Reformation, — nu, vi staar overfor et nyt religiøst Gennembrud, — særlig gennem »populær religionshistorisk Litteratur« vil bringe os! »Troen paa en Gud, hvis Rige strækker sig over hele Kloden, en kærlig Fader og en Menneskeslægt anlagt for det gode med en i aktiv Kærlighed udstrakt Broderhaand, som Jesus har lært os.« En klar og nem Trosbekendelse; det maa indrømmes, at »indviklet« er den i hvert Fald ikke. Men heller ikke imponerende! Populærfilosoffer har budt Folket den samme Sulteføde for Aarhundreder siden, og der er ingen Verdensreformation kommet ud af det. Det er nemlig intet andet end den saakaldte »naturlige« Religion, der intet har med virkelig Religion at gøre. Al reel Religion er og har til alle Tider været: Tilbedelse, Mystik, Offer og Samfund. Saa længe den enkelte og Slægten kun ser sig »anlagt for

*) Med »Kirke« forstaar den paagældende Artikels Forf. baade den katolske Kirke og andre bestaaende Kirkesamfund inden for Kristenheden. Derfor bruges Ordet i samme udvidede Betydning i dette Svar.

det gode«, er der Bind for Øjnene. Kun gennem Skyldfølelsen og Syndserkendelsen lukkes Øjnene op for det evige, der spænder videre end »hele Kloden«. Og saa skimtes Offerets Vej. Og for den, der ser Jesus, ikke som een blandt andre Lærere — men som den eneste, »Vejen, Sandheden og Livet«, bliver Religionen Kristentro. Men denne Kristentro har fra sin første Begyndelse, hvad den ærlige Historiker meget godt veed, været noget helt andet end en individuel Livsanskuelse, den har altid været, som den er endnu, en samfundsdannende Magt. Hvor der var Tro paa den af Frelseren Jesus aabenbarede almægtige evige Gud, var der ogsaa Tro paa den guddommelige Aand.

Vil man tale om Kristendom, maa man vide, hvad Kristendom er. Vil man kalde selv den mest fundamentale Kristendomskim for »frastødende Dogme«, naa'r man aldrig hverken det »ophøjede« religiøst set eller det »aktive«, moralsk set.

Og saa vil den retfærdige Historiker ogsaa kunne indrømme, at selv om der i Tidernes Løb er syndet mangfoldigt mod Idealerne baade af enkelte og af Partier og Retninger inden for Kirken, og selv om Kirken naturnødvendigt som den, der i den hastige Udvikling har den Opgave at være »den tilbageholdende Magt«, ofte har forgrebet sig og endnu gør det ved i sin store Konservatisme ikke at kunne »holde Trit med den fremadskridende Udvikling« (— det klæder nu engang ikke bedagede Folk at løbe Væddeløb —), saa har Kirken aldrig svigtet sit religiøse Ideal, Troen paa og Livet med den Korsfæstede. Det er derfor Forvanskning af den historiske Sandhed at fremstille Kirken som Modstander af det, Forf. kalder vor Tids etiske og kulturelle Stræbens 3 Hovedlinier: den sociale — den fredsstiftende — og den videnskabelige.

1) Socialt. Indrømmer Historikeren, at baade Oldkirken og Middelalderen har grundlagt en retfærdig Samfundssorden i Modsætning til den hedenske Oldtids uretfærdige, maa han ogsaa kunne indse, at dette sociale Arbejde stadig fortsættes inden for den samme Kirke. Det er historisk urigtigt af tale om et Kirke»vælde«, der blev Kulturfornægter — i Modsætning til »de flittige Munke«s Kulturofbygning. Den store Kamp mellem Kejserdømme og Pavedømme var i sin Kerne en Kamp for de aandelige Værdis Supremati over Fyrsternes verdslige og for de smaas Beskyttelse under Krumstaven. Munkeordener er ikke uddøde. De største sociale Velgerninger og de betydeligste sociale Tilskyndelser skyldes endnu den kirkelig-kristelig-sociale Aand. Religionshistorikeren kan ikke være

uvidende om, hvor mægtig en Skikkelse f. Eks. den sociale Pave Leo XIII var, og hvor meget bedre Samfundslivet vilde se ud, om hans sociale Raad var fulgt af de verdslige Magter og politiske Partier.

2) Fredssagen. Christi Kirke har trods alle Religionskrige altid været fredsstiftende. Ikke blot hvor den franciskanske Aand raader. Er der nogen, der kæmper mod Krigen, er det netop Kirken. Men selvfølgelig kan Kirken i denne Kamp ikke svigte sin egen Idé. At Præster beder for dem, der er tvunget til at gaa i Krigen, er ikke andet end rimeligt. Verdenskrigen var et af Udslagene af Verdens Mangel paa Kristendom. Og den kommende Krig vil formodentlig blive Krigen mod Kirken. Det er mærkeligt at beskyldte Kirken for Krigsstifter paa en Tid, da Biskop Söderblom fik Fredspræmien, og Pave Pius X døde nærmest som en Marlyr for Verdenskrigen, og hans Efterfølger Benedikt XV vandt Navn som Fredspaven.

3) Videnskabeligt. Hele den moderne Videnskabs Basis er de af Kirken grundlagte Universiteter. De betydeligste Videnskabsmænd og de mest gennemgribende videnskabelige Metoder finder vi inden for Kirkens Rammer. Hvorfor da beskyldte Kirken for Videnskabsfjende? Fordi der er en irreligiøs og en religiøs Videnskab, og den første er nu i Mode. Fordi Kirken giver sig Tid til at afvente Forskningens Resultater, maa den være konservativ. Men konservativ Videnskab er ligesaa berettiget som radikal. En mærkelig ureel Beskyldning mod Kirken i et Øjeblik, da Kirkens første Mand Pave Pius XI er en af Europas mest ansele Videnskabsmænd, der i sit daglige Liv og i Kirkens Styre benytter sig af den praktiske Videnskabs mest moderne Fremskridt.

Mon ikke Artiklens lærde Forf. i det hele har set fejl paa »Tiden«. At den er »religiøst interesseret«, er nemlig slet ikke det samme som, at den er religiøs, — saa lidt som et sportsinteresseret Publikum er det samme som Sportsmænd. Nej, Tiden betragter og kritiserer og snakker om alt, ogsaa om Religion, men hvad Tidens virkelige Tendens er, viser sig f. Eks. i Rusland, det Land, Forf. mærkværdigt nok ønsker at se som en Undtagelse, da det for Øjeblikket staar »i Eksperimenteringens Tegn«.

Vi andre synes derimod, at denne Undtagelse bekræfter Regelen — at Tiden er antireligiøs, fordi den som Følge af den overdrevne Individualisme er blevet antikirkelig, — og vi ønsker af hele vort Hjerter vort Folk befriet for de antikirkelige og antireligiøse Eksperimenter.

Den første skandinaviske Jesuit-Pater i New York.

Henrik Andersen, født 1898 i New York, forrettede sin første Messe Søndag d. 5. Juli i Aar i St. Ignatius Loyola Kirken i New York. Hans Fader var dansk Konvertit, hans Moder er født i Irland. Allerede som Dreng hjalp Sønnen til ved Altret i Sognekirken, og Aaret efter Faderens Død og Søsterens Indtrædelse i en gejstlig Orden viede han sig til det religiøse Liv. Dengang han gik ind i Jesuiterordenen, sad han i en indbringende Stilling. Efter 2 Aars Noviciat fuldendte han sine filosofiske Studier og kaldtes da til Lærer ved St. Josefs Højskole i Philadelphia. 1928 vendte han tilbage til Woodstock Collegiet i New York for at fuldende sine Studier. Han er Medlem af St. Ansgars skandinavisk-katholske Liga i New York og er bevandret i de skandinaviske Sprog. Hans Arbejde vil særlig blive mellem Skandinaver i New York og Omegn.

Fra den vide Verden

1500 nye Skoler i Italien.

Som Følge af det stadig voksende Børnetal har det italienske Undervisningsministerium vedtaget, at der i det nye Skoleaar skal aabnes ikke mindre end 1500 nye Forberedelsesskoler i Landet; det største Antal tilkommer Syditalien og Sicilien. Oplysningen stiger! Det bliver snart »en saga blott« at tale om Analfabeter i Fascismens Kongerige.

Internationalt Rekreationshjem for Missionærer.

I Vicy, i Frankrig, blev den 19. Juli indviet et saaadant Hjem, der hverken gør Forskel paa Nationaliteter eller religiøse Ordener, et smukt Tegn paa den stedse voksende katholske Solidaritetsfølelse. Til Festen sendte Kardinal Pacelli en Anerkendelsesskrivelse i den hellige Faders Navn.

Kirke og Stat i Spanien.

Det Underudvalg, som er ved at udarbejde en Lov om Forholdet mellem Kirke og Stat, foreslaar at nedsætte Tilskudet til kirkelige Formaal med det halve. De religiøse

Ordener trues med Landsforvisning og Konfiskation af deres Ejendomme, hvis de ikke under Edsaflæggelse giver nøjagtige Regnskaber over, hvad de besidder. Med Hensyn til Ægteskabslovgivningen er der et Mindretal, der kræver kirkelig Vielse for Katholiker, medens Flertallet ønsker at indføre pligtmæssig borgerlig Vielse for alle.

Jordens nordligste Hospital.

I Juli Maaned i Aar har »de arktiske Egenes Biskop, Msgr. Turgnetil, besøgt Missionsstationen Churchill i Nordvest-Kanada, for derfra i Følge med fire graa Søstre at begive sig 500 eng. Mil videre mod Nord for at grundlægge et Sygehus. Siden 1912 er der drevet Mission blandt Eskimoerne i det apostolske Præfektur Hudson-Bay i det høje Nord — hvor altsaa nu, for første Gang, ogsaa Nonner vil arbejde.

Hungersnøden i Kina.

I de sidste to Aar er 12 Millioner Mennesker døde af Sult. Den internationale Hjælpekomité søger ikke blot at skaffe Føde til de sultne, men ved praktiske Foranstaltninger at opdyrke Jorden. Takket være Lederen for Central-Sygehuset i Kweihwa-ting, Missionær Verstraeten er der nylig højtidelig indviet en 100 km lang Kanal, der skal lede Vandet fra den gule Flod ud over et stort Terræn omkring Byen Paoton.

Dakar (Senegal).

I Gabun i Vestafrika (Helligaandsbrødrenes Mission) fejrede nylig den indfødte Præst, Dione Giege, sit 50 Aars Præstjubilæum. Ved Slutningen af den højtidelige Festmesse oplæstes et Telegram fra Paven, som gav Jubilaren Fuldmagt til ved denne Lejlighed at meddele den pavelige Velsignelse. Allerede forud var Pavens Gave kommet, en gylden Kalk. — Hele Kongregationen (Helligaandsbrødrene) deltog i Festen gennem et meget hjerteligt Telegram, som tilsendtes Jubilaren af Generalsuperioren, Msgr. Le Hunsec.

Fra Hovedstad og Provins

»8 Dage paa Højskole.«

Hvor Tiden dog gaar hurtigt. En af de skønneste Uger i mit Liv har jeg oplevet. Højskolen i Trørød blev en Oplevelse, og det samme siger de 22 andre unge Piger, der var med til den. Lidt beklemt om Hjertet kom vi til det smukke Trørødhus, som ligger i en af Nordsjællands skønneste Egne. Omgivet af Skov og Marker er »Trørødhus« som en stor dejlig Have i en endnu større og dejligere. Et ideelt Sted at holde Exercitier. Her kunde Sjælen riglig tale med sin Gud, de smukke Omgivelser opløftede Sjælen og aabnede Øjet for Guds Almagt, Visdom og Skønhed, og Tavsheden, vi alle var lidt ængstelige for, blev holdt fuldtud, og det var slet ikke svært.

Exercitierne, som begyndte Lørdag Aften, varede i tre Dage. Pater Scherz var vor udmærkede aandelige Leder og Foredragsholder Et godt Grundlag blev der lagt, og jeg tror sent vi vil glemme hans indtrængende Formaninger og klare Foredrag. Hver Gang vi hørte om de evige hellige Sandheder, forlod vi Kapellet med Hovedet myldrende fuldt af nye Indtryk og Tanker, som vi saa skulde til at overveje i Ensomhed. Det er saa velgørende med lidt Ro og Eftertanke midt i det travle Liv, hvor man giver sig saa lidt Tid til at beskæftige sig med aandelige Problemer. Man føler sig som nyskabt, naar man efter endt Retraite vender tilbage til sin Gerning.

Efter Exercitiernes Afslutning begyndte Højskolen, og hurtigt blev vi 22 unge Piger fra de forskellige Egne af Landet rystet sammen. Vi legede i den store, dejlige Have, sang, spillede og spadserede, og fra Morgen til Aften genlød »Trørødhus« af glade Stemmer og munter Latter. To Gange om Dagen kaldte Klokkeren os til Foredrag, og bevæbnet med Papir og Blyant skyndte vi os ind i Salen, hvor forskellige kristelige og sociale Problemer drøftedes. De ti Guds Bud blev brugt som Udgangspunkt, og i en Spørgeskasse, som vi havde, kom forsk. Emner frem, som Aflad, Censur, Søndagsarbejde o. m. fl. Selv ikke da en stor Turistbil holdt for Døren for at køre os en Tur op i Nordsjælland til Kronborg, Fredensborg og Frederiksborg, blev Foredragene forsømte.

Naar vi fortæller om vort Ophold her paa »Trørødhus«, kan vi ikke glemme Frk. Ramsing. Uden hendes myndige og dog kærlige Ledelse fra Morgen til Aften, var Opholdet

ikke blevet saa vellykket. Hun var os en udmærket Plejemoder, ikke alene sørgede hun for vore materielle Fornødenheder, men hun tog sig omsorgsfuldt og kærligt af hver enkelt, og hyggelige Aftener var det, naar Frk. Ramsing samlede os om sig og fortalte Historier og muntre Oplevelser eller var med i vore Lege. Ofte kom ogsaa P. Scherz og gav sit Bidrag til Underholdningen.

Alle er vi enige om, at vi skylder P. Scherz en oprigtig Tak for de udmærkede Foredrag og det store Arbejde, han har lagt deri.

E. K. I. M.

»Retraiten i Roskilde«.

Da endnu ingen anden har udtrykt sin Glæde over de dejlige stille Dage i Roskilde, vover jeg, paa mine egne og paa flere af mine Medsøstres Vegne, at bringe Rev. Pater Wolfisberg min hjerteligste Tak for de udmærkede Foredrag og de mange gode Raad og Vejledninger til at leve et helligt Liv.

Ogsaa de kære Søstre skylder vi hjertelig Tak for den i alle Maader gode Forplejning og for deres Omhu for os alle.

Det er første Gang, jeg har været med til Exercitier, men det bliver ikke den sidste. Efter min Mening er det en udmærket Maade at holde Ferie paa, et baade nødvendigt og behageligt aarligt »Holdt« paa Vejen til Evigheden. Hvor er det dejligt at være ene med Gud — og dog sammen med Trosfæller — i Tavsshed!

St. Laurentii Kirke er ogsaa et godt Sted at holde Betragtninger, f. Eks. foran Sofie Holtens vidunderlige Baldakindekoration »Guds Moders Kroning i Himmelen«, der ligesom favner Jesus i Alterens helligste Sakramente, eller foran hendes meget smukke Gudsmoder-Alter.

Frisk Luft og »lidt Sol« fik vi jo i Søstrenes skønne Have, saa Roskilde er et godt Sted at holde Retraite.

Endnu en Gang Tak

fra en taknemmelig og glad Deltager.
(En af de gamle.)

»Ungdomsdag« i Næstved.

Da Ungdommen og dens Bevarelse for Troen og Kirken vistnok er den vigtigste Opgave for vor Missionsgerning i By og paa Land, tænkte man paa at gøre et Forsøg med at samle Ungdommen fra det vidtstrakte Sydsjælland her i Næstved. Det skulde være en Samling, hvor de unge Katholiker, der saa sjældent og kun enkeltvis har Lejlighed at træffe hinanden, kunde lære hinanden at kende, hvor de kunde se, at vi var mange, men hvor der fremfor alt ogsaa skulde være en Samling i Kirken og omkring Alteret.

De ydre Udsigter var vel fortvivlende, hele Lørdagen øsende Regn, og Meteorologernes Spaadom lød paa »skiftende Vinde, adskillige Steder Regnbyger, navnlig i den sydlige Del af Landet«. — Men Søndagen, d. 23. Aug. oprandt med dejligt Solskin, og 60 unge Mænd og Piger samledes i Løbet af Formiddagen her ved Kirken; de fleste modtog først de h. Sakramenter, nød den velfortjente Morgenkaffe og fyldte med den anden Del af Menigheden Kirken til Højmessen. Under denne blev der talt til de unge om Troens store Gode og om Midlerne til at bevare den. Efter Højmessen var der Pause til Kl. 3, og den blev benyttet til Nydelsen af Frokost og til Leg. Saa samledes man igen om de lange Kaffeborde i Kirkens dejlige Have, hvor først det aandelige Brød — en Tale om »min«, d. e. den katolske Kirke, med Opfordring til at elske den og at holde fast ved den — og senere det legemlige Brød blev nydt. Udmærket Stemning! »Dagen« sluttedes i Kirken med Te Deum, sakramental Velsignelse og »Fast skal min Daabs-pagt evig staa«. Og saa skiltes man igen over det vide Land — til Præstø og Kallehave og Vordingborg — men med det almindelige Ønske: vi ses igen til Jul. Begyndelsen var gjort. Næste Gang er vi vistnok 80, og tredie Gang 100!

R.

Fødselsdagsfest i Kolding.

Paa sin halvtreds Aars Fødselsdag modtog Monsignore Olrik talrige Beviser paa sine Sognebørns Taknæmmelighed og Kærlighed; men ogsaa mange uden for Menigheden benyttede Lejligheden til at vise ham Opmærksomhed.

Mange af Skolebørnene og af Menighedens voksne ofrede under Skolemessen den hellige Kommunion for Sognepræsten.

I snart 8 Aar har Monsignore holdt Aftenbøn i Kirken hver eneste Hverdags Aften, og har han ikke været hjemme, har en eller anden af Menighedens Herrer bedt for. Som en særlig Hyldest fra Menighedens Side var Kirken denne Aften fyldt, ligesom Mariakongregationen havde samlet sine Medlemmer til ekstra-ordinært Møde (Møderne er jo indstillet i Sommertiden).

Da den sædvanlige — private — Aftenbøn var til Ende, holdtes offentlig Kongregationsandagt med sakramental Velsignelse. Alteret var prydet med det Væld af Blomster, der i Dagens Løb var sendt Fødselsdagsbarnet.

Efter Andagten var Menighedens voksne Monsignores Gæster, og han lagde ikke Skjul paa, at det havde været ham en særlig Glæde og Opmuntring, at Menigheden netop havde valgt at hylde ham i selve Kirken paa den foran beskrevne stilsfærdige og varme Maade.

Maatte Herren give ham Helbred og Kræfter til ogsaa

i Fremtiden at fortsætte sit energiske maalbevidste Arbejde for Kirken under hans sædvanlige Motto: »For Kirkens Udbredelse og Syndernes Omvendelse«. V. K.

P. S. Om, hvorledes Sognepræsten blev hyldet af Skoleungdommen, vil jeg fortælle i *Katholsk Ungdom*.

Brevkasse.

I Ugebl. Nr. 34 meddeler Red., at *Benedikt af Nurcia* har skrevet »Regler for Benediktineroblater«. Tillad mig at meddele, at disse Regler er et Produkt fra dette Aarhundrede. —

En Oversættelsesfejl har indsneget sig i Gengivelsen af en pavelig Rundskrivelse, og denne Fejl er gaaet igen i Dagspressen og har voldt en Del Forvirring. Det siges, at man ikke kan være Katholik og »*Socialist*« samtidig; men der burde staa »*theoretisk Socialist* efter Karl Marx's Lære« eller »*Kommunist*«, thi Skrivelsen forbyder ikke at være Medlem af *modificerede* socialistiske Partier som det engelske labor party eller det danske »*Socialdemokrati*«.

Med Tak for Optagelsen!

Peter Schindler, Præst.

Angaaende »Regler for Benediktineroblater« kan vi kun takke for Berigtigelsen. Fejlen havde sin Aarsag i følgende Passus i Oblatreglerne: »Man maa dog ikke kalde dem Tertiarer, thi Lovgiveren fra Monte Cassino har nemlig kun skrevet een fælles Regel for sin Orden.«

Den anden Anke er mindre berettiget. I det Resumé af Pave Pius XI's sociale Rundskrivelse, som vi bragte, hed det: »at man ikke kan være god Katholik og *virkelig Socialist*« (S. 498). Den latinske Teksts Ord: »*veri nominis socialista*« er rigtigt oversat. Den ærede Indsender foreslaar Ordene gengivet med »*theoretisk Socialist* efter Karl Marx's Lære«. Dette er imidlertid en *Kommentar*, men vilde være en lovlig fri Oversættelse. I øvrigt havde Dagspressen omtalt Rundskrivelsen, førend vi bragte vort Resumé.

Red.

»Credo«s August-Nummer.

Te rogamus audi nos, af Per Skansen. — Polen og den helige Fader, af Gustaf Armfelt. — En Kirkesangers Søndagsbetragtninger, af A. Menzinger, S. J. — Det kristne Ægteskab, af S. Krijn. — Den hellige Angela Merici, af Sigrid Undset. — Glimt fra min lille Franciskanerverden, af J. Armfelt. — Enrica von Handel Mazzetti, af Emil Franz Rønnow. — Credos Bøger: Julius Langbehn: Der Geist des Ganzen, af R. Groteclaes, S. J. — Fra Credos Taarn, af E. Sandqvist.

Redaktionens og Ekspeditionens Adresse: Mgr. B. D. Assarsson, Munkavången, Hålsingborg.

Kirkelig Kalender.

Aug.-Sept.

30. S. 14. **Søndag e. Pintse.**
 31. M. Raymund Nonnatus.
 1. Ti. Ægidius.
 2. O. Stephan, Konge af Ungarn
 3. T. Ferialdag.
 4. F. Ferialdag.
 5. L. Laurentius Justiniani.

Sept.

6. S. 15. **Søndag e. Pintse.**
 7. M. Ferialdag.
 8. Ti. Marias Fødsel.
 9. O. Gorgonius.
 10. T. Nicolaus af Tolentino.
 11. F. Protus og Hyacinthus.
 12. L. Marias Navnefest.

Aug.-Sept.

Ugens Messebønner.

30. S. 14. **Søndag e. Pintse** (702 -538); 2. *Sæt Bønner*: Rosa af Lima (1066—895), 3. *Sæt Bønner*: Felix og Adauctus (1066—896), 4. *Sæt Bønner*: For Paven ([122]—[107]).
 31. M. Raymund Nonnatus (1067—896); 2. For Paven.
 1. Ti. † Ægidius (1067—902); 2. Tolv h. Brødre (1024—847), 3. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 4. For Paven.
 2. O. † Stephan, Konge af Ungarn (1068—902); 2. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. Efter frit Valg, 4. For Paven.
 3. T. † Ferialdag (702—538); 2. Om de h.'s Forbøn ([120]—[105]), 3. For alle afdøde troende (1140—[113]), 4. Efter frit Valg (event. for Paven); alm. Præfation, uden *Gloria* og *Credo*.
 4. F. † Ferialdag (702—538); 2., 3. og 4. som Onsdag.
 5. L. † Laurentius Justiniani (1069—903); 2., 3. og 4. som Onsdag.

Anm. Paa de med † mærkede Dage kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesser og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udg. af Messebogen (1926), det andet den gamle Udg. (1907).

Immaculatakongregationen har Møde Tirsdag den 1. September Kl. 4½ i Jesu Hjerte Kirke.

Mariakongregationen for Mænd har Møde Torsdag den 3. September i Jesu Hjerte Kirke Kl. 8.

Bønforeningen for Israels Omvendelse.

Den maanedlige Messe ofres *Søndag den 30. August* Kl. 8 i Rosenkranskirken. Samme Dag er i Klosterkirken paa Jagtvejen det Allerhelligste udstillet i Foreningens Intention. *Søndag den 6. Septbr.* den aarlige Andagt i St. Andreas Kirke i Ordrup: Kl. 3½ Tale i Præstegaardshaven af Hr. Lærer Kiærulff. Kl. 6½ Andagt i Kirken i Tilslutning til den officielle Andagt Kl. 7.

St. Antonius-Kort.

Prospektkort med Billede af Antonius-Statuen i St. Antoni Kapel i Husum sælges til Fordel for den nye St. Antoni Kirke og Præstebolig.

Disse Kort kan faas hos Pastor C. Benzons, Nørrebrogade 27, Opgang C, 1. Sal, København N.

Hvem vil paatage sig at sælge 25, 50 eller 100 Stykker?

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
 Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
 Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

79. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 S Kbh. K Tlf. Palæ 3762, Kl. 1—4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Cay Benzou, Nørrebrogade 27, Kbhvn. N. Tlf. Nora 239 x. Træffes som Regel bedst alle Hverdage (undt. Tirsdag) Kl. 5—6. Der kan ogsaa gives Besked pr. Tlf. Byen 6505.

Nr. 36.

Søndag den 6. September

1931

INDHOLD: Pave Pius XI's Rundskrivelse. — Roms Majestæt. — Præst og Menighed. — Hvorledes en Moder kan lære sit Barn at bede. — Bedstemoderens Gave. — De spanske Katholikers Stilling. — Reolen. — St. Elisabeths Hospital i Holbæk. — Mariakongregationen »Stella maris«. — Til Ordrup med Israelsgildet. — Fra den vide Verden. — Fra Hovedstad og Provins. — Mosaik. — Brevkasse. — A. C.s Efteraarsemester. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner. — Avertissementer.

Pave Pius XI's Rundskrivelse om en Reform af den sociale Orden.

(Fortsat.)

Hovedindholdet af Rundskrivelsen »Rerum novarum«.

I kender, ærværdige Brødre og elskede Sønner, ja, I er fuldtud fortrolige med de beundringsværdige Tanker, som har givet Rundskrivelsen »Rerum novarum« en Hædersplads i Historien. Den fortræffelige Sjælehyrde beklager i den, at en saa stor Del af det menneskelige Samfund »paa uværdig Vis maa leve i elendige og nedværdigende Kaar«, og med stort Mod gør han Arbejdernes Sag til sin og forsvarer »denne isolerede og værgeløse Samfundsklasse, som den historiske Udvikling havde prisgivet Arbejdsgivernes Umenneskelighed og Konkurrencens tøjlesløse Penge- og Magtbegær.«¹⁾ Under dette Forsvar søgte han ingen Forbundsfæller, hverken i Liberalismens eller i So-

---

¹⁾ Litt. Encycl. Rerum novarum, n. 2.

cialismens Lejr. Den første havde jo vist sin absolute Uduelighed til en retfærdig Løsning af det sociale Spørgsmaal, og den anden foreslog et Hjælpemiddel, der var langt værre end selve Ondet og vilde have bragt det menneskelige Samfund i endnu større Fare.

Nej, Paven maatte holde sig til sin egen gode Ret og til den klare Bevidsthed om, at Troens og Religionens Beskyttelse og Afgørelsen af Spørgsmaal, som staar i nøje Forbindelse med den, først og fremmest falder under hans Competence. Da det altsaa drejede sig om et Anliggende, »som paa ingen Maade kunde finde nogen tilfredsstillende Løsning uden Religionens og Kirkens Mellemkomst«,¹⁾ støttede han sig udelukkende til de uforanderlige Grundsatninger, som øses af den uheldede Fornufts og den guddommelige Aabenbarings Skat. Ud fra disse Principer paapegede og fastslog han »de Rettigheder og Pligter, hvormed rige og ubemidlede, Kapitalydere og Arbejdsydere, maa være knyttede sammen«,²⁾ og uforfærdet og »som den, der har Myndighed«,³⁾ afgav han en Erklæring om, hvilke Pligter der paahvilede Kirken, hvilke de ledende Mænd i Staten og hvilke selve Parterne i Sagen.

Ikke forgæves lød fra den Apostoliske Stol denne vældige Røst. Tværtimod, med Forbavselse blev den hørt og med stort Bifald modtaget ikke blot af Kirkens lydige Sønner, men ogsaa af en Del andre, hvis Standpunkt laa langt borte fra Troens Sandhed eller Enhed, og omtrent af alle, som i Tiden herefter enten under deres private Studier eller under Lovgivningsarbejdet kom til at give sig af med det sociale eller de økonomiske Spørgsmaal.

Den største Glæde vakte naturligvis denne Rundskrivelse i den kristne Arbejderverden. Denne følte sig jo forsvaret og beskyttet af den højeste Autoritet her paa Jorden. Ligeledes glædede de ædelmodige Mænd sig, som forlængst havde været virksomme for en Forbedring af Arbejdernes Kaar, men under deres Bestræbelser næsten ikke havde mødt andet end megen Ligegyldighed, ja, hadefuldstænkelig gørelse, om ikke ligefrem aabenlyst Fjend-

¹⁾ Cfr. Litt. Rerum novarum, n. 13.

²⁾ Litt. Encycl. Rerum novarum, n. 1.

³⁾ Mt. 7, 29.

skab fra Flertallets Side. Med Rette nød derfor den apostoliske Skrivelse fra den Tid saa stor Anseelse i de nævnte Kredse, at det blev Skik efter de stedlige Forhold paa en eller anden Maade at vise sin Taknemmelighed for den ved en aarlig Mindefest.

Til Trods for denne store Tilfredshed og Samklang fandtes der dog nogle faa, der følte sig foruroligede. Det bevirkede, at Leo XIII's ædelmodige og højtflývende Tanker, der var aldeles nye for Verdens Øren, mistænkeliggjortes, selv af en Del Katholiker; ja, der var nogle, som blev fornærmede. Pavens Lære var nemlig et dristigt Fremstød mod Liberalismens Afguder, der skulde væltes; den tog intet Hensyn til indgroede Fordomme, og mod al Forventning ilede den forud for sin Tid og dens Udvikling. Saa skete det da, at de tungnemme og magelige ikke gad sætte sig ind i den nye Socialfilosofi, og de ængstelige Sjæle ikke turde svinge sig op til dens Højder. Der fandtes endda dem, som nok beundrede dette Lys, men dog mente, at det hele var en smuk Drøm om en fuldkommen Tilstand, hvis Opfyldelse man ganske vist kunde ønske sig, men ikke vente.

Da 40-Aarsdagen for Rundskrivelsen »Rerum novarum« med stor Begejstring højtideligholdes hele Verden over, mest dog af de katholske Arbejdere, som alle Vegne fra strømmer sammen til den evige Stad, saa mener Vi, ærværdige Brødre og elskede Sønner, at Øjeblikket er gunstigt, og at Vi bør gribe Lejligheden til ved et Tilbageblik at gøre opmærksom paa de store Velsignelser, den Rundskrivelse har bragt den katholske Kirke, ja, hele det menneskelige Samfund; endvidere til at forsvare den store Mesters Lære om det sociale Spørgsmaal og om Samfundsøkonomien mod visse Indvendinger samt klarlægge Enkeltheder paa nogle Punkter; og endelig til efter en kritisk Gennemgang af det moderne Erhvervsliv og en Under søgelse af Socialismens Forhold at finde Roden til de nuværende sociale Forstyrrelser og samtidig at vise den eneste Vej til en heldbringende Reform, nemlig Sædernes Fornyelse i kristelig Aand. Hele det Emne, som Vi altsaa skal til at behandle, omfatter tre Hovedspørgsmaal, hvor med nærværende Skrivelse udelukkende skal beskæftige sig.

(Fortsættes.)

Roms Majestæt.

Af den h. Chrysostomi 32. Homili til Romerbrevet.

Paa Dansk ved S. Aa. R.

Byen Rom er mig saare kær. Der er mangfoldige Grunde, hvorfor jeg kunde berømme den: for dens Størrelse, dens ærefrygtindgydende Ælde, dens Pragt, dens myldrende Menneskemængde, for dens Magt og Rigdom, og endelig for dens glørværdige Krigsbedrifter. Dog, hvad har det vel i Grunden altsammen at sige? Nej, Grunden, hvorfor jeg priser og berømmer den, er den, at medens Paulus levede, skrev han til Romerne, viede dem sin varme Kærlighed, talte personlig til dem og endte til sidst sit Liv midt iblandt dem. Dette er Byens Fortrin fremfor alle andre og dens ypperste Pryd. Den er som en Skikkelse af mægtig Storhed og Livsvælde, med to lysende Øjne: de to Helgeners jordiske Levninger. Selv naar Himlen funkler i Solens Straaler, lyser den dog ikke saa skønt som Byen Rom, hvorfra dette straalende Øjenpar skinner ud over Jordens Kreds. Fra dette Sted skal Petrus og Paulus engang rejse sig i Vælde. Tænk paa det underfulde Skue, som Rom en Dag skal frembyde for vort undrende Øje: Pludselig bryder Petrus og Paulus denne Grav og iler fulde af Glæde Herren i Møde! I Rom bryder Christi to underskønne Roser frem af Knoppens Svøb! En herlig Dobbeltkrans bliver vundet om Byens Pande! En prægtig gylden Kæde slynget om dens Midje! Det er derfor, jeg frydes ved denne By: ikke for dens rige og gyldne Glans, ikke for dens Søjlepragt og øvrige Prunk; nej, jeg frydes ved den, fordi den hviler paa disse Kirkens to Grundpiller.

Præst og Menighed.

Jeg kommer gennem en By og ser alle Huse smykkede med Blomsterguirlander og Flag. Der er bygget Æresporte, og der er strøet Blomster paa Vejen, hvor jeg træder. Hvad er der paa Færde? Jeg føler, at den Fest, der her er blevet

fejret, maa være en stor Fest og af en meget almindelig Karakter, siden alle Byens Beboere har kunnet tage Del deri.

En Morlille, jeg møder, spørger jeg om Grunden til den megen Festivitas. Ih, ved De ikke det, svarer hun og slaar Hænderne sammen. Jo, vi har just i Morges fejret en meget højtidelig Første-Messe. I Gaar blev Møllerens Georg præsteviet i Domkirken i Bispestaden. Og i Morges holdt han altsaa sin Første-Messe i Sognekirken... (Morlillens Øjne straalere, medens hun beretter om den store Begivenhed.) De kan da nok begribe, at vi, som allesammen har set Georg som lille Dreng løbe omkring her paa Gaden, var lykkelige, da vi saa ham træde frem foran Alteret som Guds Præst. Kirken var naturligvis stuvende fuld, og der var mere end én, som græd Glædestaarer. Og Forældrene... Ja, det er rigtignok en Glæde for dem... Og der er mange, der misunder dem i Dag, kan De tro!

* * *

Alle forstaaer, at Glæden over en Præstevielse og Første-Messe er langt mere end Glæden over, at en ung Mand er naaet frem til sin Livsstilling, eller at han har opnaaet en særlig Udmærkelse. Naar denne Glæde har en saa almindelig Karakter og i katholske Lande fejres mere festligt end et Bryllup, saa ligger der deri blandt andet følgende Tanke. Ved Præstevielsen er det ikke blot et enkelt Menneske, som modtager store og vidunderlige Gaver af Gud. Det er samtidig Menigheden, hver enkelt Katholik, som modtager store og vidunderlige Gaver. Thi hver en Fuldmagt, som Præsten modtager, skænkes ham, for at han skal bruge den til Gavn og Velsignelse for Menigheden og for den enkelte. Præsten faar Fuldmagt til at velsigne, ikke for sin egen Skyld, men for alle de Menneskers Skyld, til hvem han skal uddele Velsignelsens Gave. Præsten faar Fuldmagten til at forlade Synderne, for at han skal bringe Guds Fred tilbage til forpinte Sind. Den hellige Messe betyder unægtelig meget for hans private Fromhedsliv, men han har ikke faaet Fuldmagten til at konsekre og ofre for sin egen Skyld. Det har altsammen til Formaal, at han bringer Christus til Menigheden, og at han paa Menighedens

Vegne og sammen med Menigheden bringer Gud det fuldkomne Offer.

Uden Præst eksisterer Alterens Sakramente ikke, og der kan ikke frembæres noget Offer. Med Præstevielsen lægges Grundlaget for hele vort Kirkeliv.

Har du nogen Sinde tænkt paa at takke Gud for Præstevielsens store Sakramente? Maaske har du betragtet det som noget dig uvedkommende, da du ikke er Præst og ikke skal være Præst. Men nu indser du, at du har taget fejl, og at der ikke er ret mange Ting som du har Grund til at takke Gud saa inderligt for som for Præstevielsens Sakramente.

Alt, hvad Præsten er, det er han for Menighedens Skyld. Derfor er det ogsaa kun rimeligt, at Menigheden tager hjerteligt Del i hele hans Gerning. Ikke blot bør Menigheden tage saa inderlig Del i Messehandlingen som muligt. Men ogsaa Præstens Arbejde for at drage Sjælene til Gud bør Menigheden være med i. Den bør søge at frugtbar gøre dette Arbejde ved Bøn og Sone, og saa iøvrigt være med i det praktiske Arbejde, — og her aabner sig tusinde Muligheder.

C. B.

Hvorledes en Moder kan lære sit Barn at bede.

Af alle de Opgaver, der paahviler Moderen som Opdragerinde, er ingen saa betydningsfuld for Udviklingen af Barnets Sjæleliv og saa lyksaliggørende for Moderhertet selv som den at lede det lille Barn paa de første Skridt ind i det religiøse Liv. For hende er det Timer af den dybeste Moderlykke, hellige Timer, naar hun første Gang leder Barnets Blik op mod Stjernerne og taler om den himmelske Fader, som bør deroppe, og i Barnets stammende Tale gør den hellige Skriffs Ord til Sandhed: »Af de spædes Mund har du beredt dig en Lovsang!«

Midtpunktet for den religiøse Opdragelse er Bønnen. At opdrage til at bede godt er en særdeles fin Kunst, som ikke lykkes for enhver Moder. Og det er dog saa meget, der afhænger af, om den lykkes.

Barnets Bøn maa være kort, og det maa forstaa, hvad det beder om. Det bedste er, at Moderen faar det lille

Barn til at sige til Gud, hvad det har at sige, med dets egne Ord: bede om Beskyttelse, om Tilgivelse, om, at han vil beskærme dets Forældre o. s. v. Baade Morgen og Aften en lille Bøn til Skytsenglen og til Gudsmoder samt Bøn for Forældre, Søskende og andre Personer, som staar Barnet nær. Forud for en Bøn maa Moderen ikke forsømme at lede Barnets Aand i Bønnens Retning. Hun kan saaledes sige: »Nu taler vi med den gode Gud. Han ser os og hører, hvad vi siger til ham« — eller: »Din Skytsengel staar ved Siden af dig; nu vil vi bede til ham!«

Særlig vanskeligt er det at bibringe Barnet nogen Forstaaelse af Fader vor og Englens Hilsen. Der kan naturligvis ikke være Tale om nogen fuld Forstaaelse hos Barnet af disse dybe og indholdsrige Bønner, men Moderen kan dog efterhaanden bibringe Barnet nogen Forstaaelse af Hovedindholdet af dem, idet hun griber snart en, snart en anden af Tankerne i dem og forklarer dem paa barnlig Vis, helst i Tilslutning til Barnets egne Oplevelser.

Saaledes vil Barnet efterhaanden kunne fremsige Ordene, ikke som en tankeløs Plapren, men som en virkelig Bøn, selv om det naturligvis ikke fatter hele Indholdet. Men det er heller ikke nødvendigt. Guds Faderøje ser dog med Velbehag paa den, der stammende bringer sit Morgenoffer.

Ved A. M. O.

Bedstemoderens Gave.

En oplevet Hændelse. — Ved A. M. O.

En ung Pige var forlovet med en Skuespiller. Han var ikke blot en betydelig Kunstner, men han var et dygtigt og fint og ædelt Menneske. Hun syntes, Fremtiden laa for hende i Rosenskræ, — kun var der en Skygge. Han var ikke Katholik. Det var saa vanskeligt for hende at tale med ham derom.

Ofte kom hun op paa Theatret hen imod Forestillingens Slutning for at hente ham. En Aften stod hun saaledes i hans Paaklædningsværelse, og i Tanker gik hun og ordnede hans Kostume. Saa faldt en lille Ting paa Gulvet, formodentlig en Kæde eller et Smykke, der hørte til Dragten. Hun bukkede sig for at tage det op.

Det var — en Rosenkrans!

Naa, maaske var det blot noget, der hørte med til hans Udstaffering i en eller anden Rolle. Men hun vilde dog spørge ham.

Og da han kom, spurgte hun. Han sagde, Rosenkransen var hans egen. »Den har jeg engang faaet af min Bedstemor.«

»Men — ved du, hvad den bruges til?«

»Ja, min Ven,« svarede han, »jeg bruger den saa godt, jeg kan. Bedstemor var Katholik. Jeg holdt saa meget af hende. Lidt kan jeg huske om, hvordan hun bad. Men jeg vilde saa inderlig gerne lære det meget bedre...«

Saaledes blev Bedstemoderens Gave ikke blot en Hjælp til, at den unge Pige kunde tale med sin Ven om Tro og Bøn, men den gav Stødet til, at han tog imod katholsk Undervisning.

Nogen Tid efter knælede de to sammen ved Kommunionbænken i Klosterkirken, Derefter fulgte deres Vielse.

De spanske Katholikers Stilling

er stadig meget vanskelig. Selv om de første Revolutionsdages Mord og Brand ikke hører til Dagsordenen, er aabenbar og skjult Modstand mod Kirken følelig hver Dag. Selv om f. Eks. den hellige *Thereses* Nationalhelligdom paa den spanske Plads i Madrid er givet tilbage til Karmeliterne, og deres Kirke er genaabnet, er Synet dog alt andet end lysteligt: Samtlige Alterbilleder og det overordentlig kostbare Sakristi totalt ødelagte; en Reparation vil koste over en Million Pesetas. Den hellige *Franciskus Borgias* Kirke og Jesuiterklosteret er fuldkommen jævnet med Jorden, og dermed er uerstattelige Værdier i Kunstsager og Bøger gaaet tabt. Bibliothekets 80,000 Bind gik op i Flamme! Daglig høres om Chikanerier især ude paa Landet, hvor de stedlige Øvrigheder tyranniserer den katholske Befolkning, snart beslaglægges Ejendom, snart forbydes Processioner, selv at følge Lig til Jorde, snart fængsles Folk, der har raabt »Leve Kong Christus« eller »Leve Maria«, ja, i *Corunna* er et Kapucinerkloster stormet og brændt.

Man forstaar, at Præster, Munke og Nonner i Hundredvis nødes til at forlade Spanien. Det er givet, at der drives en mægtig bolschevistisk Propaganda i det gamle katholske Land. Allerede Lenin satte sit Haab til en kommunistisk Revolution i Spanien. Saa længe Kong Alfons XIII var ved Magten, var der spærret for de russiske Agenter, men næppe var han rejst, før 15 af disse »Caballeros« mødte op (i Sandhed nette Kavallerer!) og aabent erklærede, at de vilde skabe en ny Revolution, og det vil blive let, da den nuværende Regering aldeles ikke er i Stand til at tilfredsstille Befolkningens Ønsker. »Et rødt Spanien

mod Vest og et rødt Rusland mod Øst — saa maa det øvrige Europa ogsaa snart kunne indrette sig!»

For Tiden lægger Regeringen an paa at faa Jesuiterne udvist, medens der fra disses Side gøres et energisk Arbejde for at klarlægge, hvor uretfærdige Anklagerne mod dem er. En Forening, der kalder sig »Undervisningens Venner«, har f. Eks. sammenstillet en Beretning om hele det vældige Kulturarbejde, der skyldes jesuitiske Videnskabsmænd, Opfindere, Forfattere og Lærere. En hel Række moderne tekniske Fremskridt, naturvidenskabelige Opdagelser og praktiske Instituter skyldes dem, for ikke at tale om, hvad der er ydet af Lærde paa andre Omraader. I Madrid kan 5000 Arbejdere takke Jesuiterne for gratis Undervisning. I deres Børnehjem hjælpes 400,000 Arbejderbørn. I Arbejderkvartererne i Madrid uddeler Jesuiterne gratis Mad til Tusinder, og overalt i Spanien har de grundlagt betydningsfulde sociale Arbejder.

Gertrud Rung: Georg Brandes i Samvær og Breve. Gyldendal, 1930. 324 S. Illustr.

Den nys afdøde Stormands Sekretær har — som alle afdøde Stormænds Sekretærer — skildret Mesteren »i Tøfler«, og hun har ikke gjort det meget mere diskret, end sligt plejer at ske, men betydelig fyldigere og mere levende.

Gennem Dagbøger fra Alderdomsaarenes Samliv og gennem næsten daglige Smaabilletter tegner hun et livligt og yderst levende Portræt af en dybt uheldig Titan-Natur, redet af en usalig Forfængelighed, latterlig og ynkelig som H. C. Andersens, forklædt som forløren Beskedenhed — lidende under patologisk Selvoptagethed og legemlig Forfængelighed — en brutal Mand, der bedre kan hade end elske, og som efterhaanden besættes af en idiosynkratisk Menneskeforagt (der ikke altid var grundløs). En i og for sig stor og vidtskuende Aand, der dog i sit blinde Had til Religionens Fænomen forfalder til Blasfemi og ikke skyer gemene Sjofelheder.

Men ogsaa en Mand, der — om han end er berøvet Evnen til at elske — har Evnen til at beundre og virkelig beundrer det helt store. Hans Besøg paa Akropolis rører En; det er en fattig Mand, der først nær de 80 faar Lov til

at staa paa det Sted, der for ham er det højeste paa Jord. Han er godgørende, saa det varmer i al hans udstraalende Kulde, fiittig over al Maade, evnende og spændende over det utrolige — undtagen Religion i nogen Form. Hans Herosdyrkelse har Bund i hans egen store Natur, men den gør ham ensom og venneløs, saa man gyser ved at læse om hans Forladthed.

Rørende er hans Nøjsomhed, ja Fattigdom — hans Kærlighed til Børn, hans galante Artighed og hans opofrende Taknemmelighed, der aldrig glemmer.

Som Fører er han skuffet, og han selv er klog nok til at vurdere Berømmelsens Skin som flygtigt.

Bogen tegner en dybt uheldig Mand, der ser sig selv misforstaaet, sit Liv spildt og sit Værk dø før Legemets Død — en Stormand, der blev til Stofhob, men ingen Daad og kun et glemt Navn.

Vanitas vanitatis!

P. S.

Konrad Algemissen: Konfessionskunde. Giesel, Hannover, 1930.
845 Sider.

Dette store og klare Værk er noget af en Begivenhed. For dem, der kun kender de konfessionelle Divergenser fra Möhlers Symbolik og andre forældede Skrifter, er her den nye Klassiker, ligelig baaret af smertefuld Sorg over Kristenhedens Splittelse, varm Kærlighed til Genforening, dyb Forstaaelse af, at Hovedmidlet er at lære hinanden at kende, og vidtspændende Kendskab til Sekter og Frikirker, øst af disses egne Kilder. Værket er langt mere vidtspændende end Dr. Neiiendams danske Værk om samme Emne; og medens dette var objektivt refererende, er foreliggende Bog klart katolsk i sit Standpunkt. Der findes ingen bedre og ingen ligesaa god Vejledning i det mægtige Stof; den er uundværlig for Theologer og forstaaelig for Lægefolk, klar i sin Oversigt, logisk i sin Inddeling, rigelig i sine Henvisninger.

Den indleder med en Oversigt over den romerske Kirkes Lære og Struktur, ypperligt koncentreret paa 200 Sider — en hel Apologetik for sig. Saa tegner den de 10—15 Sekter, der har skilt sig fra os i Nutiden, ialt kun faa Tusinde Mennesker; deres Stifteres Levned, de historiske og psykologiske Forudsætninger dokumenteres, og Sektens Skæbne tegnes . . . flere af dem er døde.

Saa tegnes den orthodoxe Kirke i sin Lære, Organisation og Skilsmisse fra os — og de fra den udgaaede Sekter i det fjernere og nærmere Østen. Protestantismens Oprindelse og Udvikling, Lære og Praxis fremstilles klart, objektivt og hensynsfuldt — samt de fra den paa Fastlandet og i England udgaaede Sekter. De amerikanske

Sekter faar et Kapitel for sig, og Værket ender med Beretningen om de sørgeligt mislykkede Enhedsbestræbelser, baade indenfor og mellem Konfessionerne. Ydmygt be- kender Forf. vor Skyld overfor Østen og trækker klart Linjerne op for Muligheden af Enhed: kun paa Aaben- baringens, Sakramenternes og Embedets Basis, — medens meget andet er til at forhandle om. Han erkender kønt og kærligt, at Nutidens Sektvæsen ikke blot er et Vidnes- byrd om Splittelse, men om en dyb Længsel og Higen mod Gud.

Vi kunde have ønsket en Paapegen af, at visse Ud- tryk i og for Andagtslivet virker adskillende paa baade Øst og Vest — de fremdragne Skismaer viser det tydeligt nok — det er det eneste Punkt, hvor vi savner konsekvent Følgeslutning.

Dette klassiske Værk bør have sin Plads i vore Biblio- theker som Afløser af Möhler og af R. H. Bensons Non- Catholic Denominations. Og det bør danne Basis i inter- konfessionel Debat; det er et Vaaben, der hverken saarer den, der bruger det. eller den, det bruges imod.

P. S.

St. Elisabeths Hospital i Holbæk.

En smuk Indvielsesfest.

Vi har tidligere fortalt om Garnisonssygehuset i Hol- bæk, som er blevet erhvervet af Elisabethinersøstre fra Breslau. Torsdag d. 27. August oprandt den store Dag, da Hospitalet kunde indvies, en Mærkedag i Søstrenes, Hol- bæk Menigheds og Holbæk Bys Historie. Samtidig fik Be- givenheden sin særlige Betydning derved, at en ny Orden nu tager et Arbejde op i Danmark.

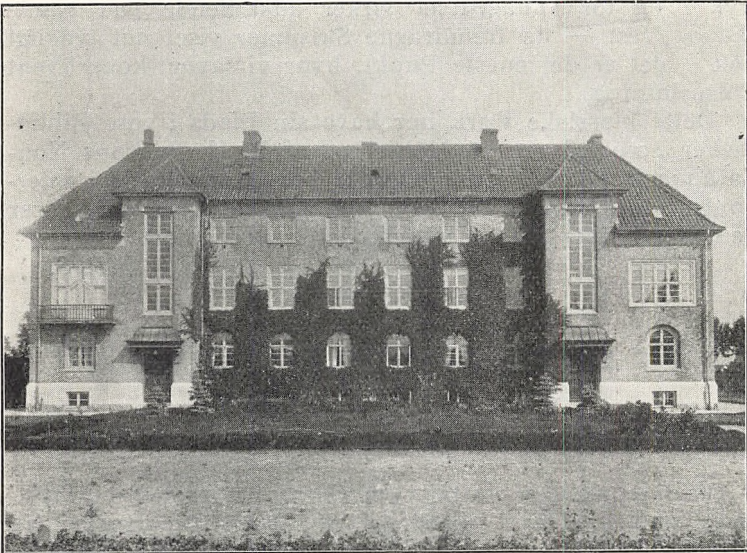
Dagens Fest begyndte — som sig hør og bør — i Kir- ken, hvor Biskoppen blev modtaget af Sognepræsten, Pastor Wijnen. Denne sang selv Højmessen, under hvil- ken Hans Excellence holdt Festprædikenen.

»Idag begynder en Gerning til Bedste for Menigheden her og til Gavn for hele Byen og Egnen. Det sker ud fra det store Kærlighedsbud: Du skal elske din Næste som dig selv.

Det kan synes i vor Tid, som om Menneskene kun tænker paa at pine og plage hinanden. Overfor denne Aand maa vi stille Kærlighedens Aand; derfor maa det gode Eksempel gives ved Opofrelse og Hengivelse i Arbejdet for Næsten.

Jeg ønsker eder til Lykke, kære Søstre, fordi I skal optage denne Gerning i Holbæk. Jeg ønsker ogsaa Menigheden til Lykke. Her vil blive bedt meget, og Bønnen vil bringe Guds Velsignelse.«

Da Biskoppen ankom til det smukke, flagsmykkede Hospital, blev han modtaget af en hel Del Søstre med Lys i Haand, syngende en Mariahymne. Blandt disse Søstre saas først og fremmest Generalforstanderinden, der var kommet tilrejsende fra Breslau i den højtidelige Anledning. Bag hende saas Hospitalets nysudvænte Forstanderinde. For-

St. Elisabeths Hospital, Holbæk.

uden de andre Elisabethinere (der er foreløbig 8, som senere suppleres med to) var der Repræsentanter fra Hedvigssøstrene i Dalum og Kolding, »Visdommens Døtre« i Roskilde og Cistercienserinderne i Allerslev.

Biskoppen bad Indvielsesbønnen og gik igennem Hospitalets forskellige Rum, som han bestænkede med Vievand.

Hospitalet er moderne indrettet, og dets Stuer er lyse og venlige. Det skal udelukkende være et medicinsk Hospital for at afhjælpe et længe følt Savn i Holbæk Amt. Hidtil har man maattet sende medicinske Patienter til København. Af største Betydning for Hospitalets Fremtid er det, at det til Leder har faaet en saa fremragende Læge som Dr. med. J. E. Holst, der blev antaget efter

Sundhedsstyrelsens Indstilling. Rent umiddelbart er Overlæge Holst en yderst symphatisk og vindende Mand. — Ligeledes af stor Betydning for Hospitalets Fremtid er det, at Søstrene alle har taget den tyske Ståtseksamen for Sygeplejersker. Iøvrigt er de (morsomt nok) fuldt uddannede som Pharmaceuter.

Under en Samtale med Generalforstanderinden fik vi nogle interessante Oplysninger om Elisabethinerordenens Historie. Det er den ældste Sygeplejerorden, og den gaar helt tilbage til den hellige Elisabeths Tid. Ordensreglerne stiller store Krav til Søstrene; de maa saaledes leve deres Liv »indenfor Murene«. Oprindelig er de Korsøstre, men af Hensyn til de nye Tidens praktiske Fordringer er der sket forskellige Lempelser.

Kl. 3 begynde den officielle Indvielsesfest. De ca. 100 Indbudte samledes først i et af Hospitalets Lokaler, der var festligt og smukt pyntet. Der var bl. a. de fleste af Byraadets Medlemmer, de kommunale Embedsmænd, Byens civile og militære Autoriteter, Amtssygehusets Bestyrelse og Inspektør, Amtsfuldmegetig Karsten (Amtmanden er for Tiden bortrejst), Overlæge Harpøth, Formanden for Nordvestsjællands Lægekredsförening, Læge Madsen, Overlæge Dr. Schou (Dianalund), Generallæge Skot-Hansen, Ståblæge Saugmann, Sundhedsstyrelsens Formand, Dr. med. Frandsen, katholske Præster fra Roskilde, Ringsted, Slagelse, Køge og København.

Efter et lille Musiknummer (der blev præsteret af den stedlige Organist, Bogholder Christiansen, og hans lille Datter, der spiller Violin,) bød Sognepræst Wijnen Velkommen paa Søstrenes Vegne. Efter Afsyngelsen af en Sang (fra et smukt Sanghefte, der indeholdt flere Sange, der med Held var skrevet i Dagens Anledning) tog Biskoppen Ordet og udtalte bl. a.:

»De Søstre, der nu tager deres Gerning op her, har givet Afkald paa Fædreland og Familie, paa alt med Undtagelse af deres Moderinstinkt: Trangen til at hjælpe lidende Mennesker. Om Propaganda bliver her ikke Tale; vi respekterer enhver Tro, enhver Tanke, der er Hjertets. Hjælpen er lige nær og lige god uden Hensyn til Stand eller Anseelse, Forskel i Meninger, i Livsanskuelse eller hvad det nu kan være«.

Efter at have beset Hospitalet samledes Deltagerne i Garnisonens Exercherus, hvor Forfriskninger indtoges.

Den første Taler var Sundhedsstyrelsens Formand, Dr. Frandsen, der bragte en Hilsen fra Indenrigsminister Dahlsgaard, som paa Grund af Arbejde var forhindret i at komme til Stede. Dr. Frandsen udtalte sin Tilfredshed

med, at man havde søgt Sundhedsstyrelsens Vejledning ved Oprettelsen af det nye Hospital og ved Valg af Overlæge. Han pointerede, at ikke alle private Hospitaler hidtil havde fulgt denne Fremgangsmaade, der dog var nødvendig for at skaffe Enighed i Hospitalsarbejdet Landet over; dette Arbejde er frugtbarst, naar de forskellige Led gaar ind i en stor Plan. Det er just Sundhedsstyrelsens Opgave at have Oversigten over denne Plan og at rettlede til Planens Virkeliggørelse. Der ligger i disse Ord et gavnligt Vink for vore Hospitalsledere.

Holbæks Borgmester, Alfred Hansen, bød Søstrene velkommen paa Byens Vegne. Garnisonens Kommandant Oberst Ramm henvendte sig bl. a. paa Tysk til Søstrene med en elskværdig og elegant Velkomsthilsen. Den nye Overlæge, Dr. Holst, takkede for den Tillid, Søstrene viste ham. Sagfører Christensen, der i Fællesskab med Pastor Wijnen har gjort et stort og afgørende Arbejde for at opnaa Myndighedernes Tilladelse til Hospitalets Overtagelse, fortalte om de mange Vanskeligheder, de havde mødt. (Takket være Byraadets Velvilje var Bestræbelserne til sidst lykkedes.) Der blev yderligere holdt Taler af Læge Madsen, Pastor Wijnen (for Læge Harpøth, der havde været en god Raadgiver), Overlæge Dr. med. Schou (Dianalund), der bl. a. bragte en Hilsen fra de protestantiske Sygeplejersker paa »Philadelphia« til de katolske Søstre. Endnu blev der holdt Taler af Overlæge Biering-Sørensen, den afgaaende Chef for Garnisonsygehuset, og Amtsfuldmægtig Karsten. Med »Til vor lille Gerning ud« sluttede den vellykkede Højtidelighed.

Mariakongregationen „Stella maris“.

Da Mariakongregationen »Stella maris« (Rosenkranssognet) den 7. September genoplager sine Møder, kunde det vel være paa sin Plads at aflægge den Beretning om Kongregationens Virksomhed for det første Halvaar, der ikke blev indsendt ved Afslutningen i Maj, da Sekretæren holdt Ferie i Tilslutning til denne.

Møderne har i Vinterens Løb været godt besøgt: 30-35 mødte op som Regel baade i Kirken og til Sammenkomsten hos Brødrene. Kirken er som skabt for Kongregationsmøder, idet der er god Plads omkring Mariaalteret, hvor vi samles, og der bliver et godt Sammenhold i Bøn og Sang. Kongregationens anden Værnehelgen er den h. Johannes Berchmanns; vi valgte ham, da det netop var paa

hans Festdag, den 26. November, vi begyndte vore Møder. Der er saa fra Italiensk oversat og trykt en lille Bøn til ham, som bedes ved Møderne.

I Foraaret foretoges et nyt Bestyrelsesvalg, hvorved Hr. Ludvigsen genvalgte til Præfekt, og d'Hrr. K. Barfred og Okroj blev Assisterer. Som Consultores valgtes d'Hrr. Olsen, Gundersen, Arne Barfred og Robert Christensen. Til Sekretær genvalgte undertegnede.

Paa Grund af Vanskeligheder med at faa Medaljerne trak det ud med Optagelsen, til den endelig kunde finde Sted samtidig med Afslutningen paa Møderne den 12. Maj. Kongregationen var da forlængst tilsluttet »Prima Primaria« i Rom. Vore Medaljer er af Nysølv, runde, og bærer paa den ene Side et Billede af »Vor Frue, Havets Stjerne« med et: »Stella maris, ora pro nobis«, paa den anden Side et Billede af den h. Johannes Berchmanns og »S. Johannes Berchmanns, ora pro nobis«. Medaljerne er smukke, og Baandene er blaa.

Forud for Optagelsen af de nye Medlemmer og Overflytningen af en Del fra Kongregationerne ved Jesu Hjerter Kirke maatte et Par Bestyrelsesmedlemmer, som ikke var Kongreganister, optages. Det skete om Aftenen den 11. Maj, hvorefter Bestyrelsen indsattes. Saa var da alt i Orden, saa de 14 nye Medlemmer den 12. Maj kunde optages, og andre 14 kunde overflyttes. Nøjagtigt efter Kongregationsbogens Ritual foretoges Højtideligheden af Sognepræsten. — Pater Nøsen, der saa villigt havde lovet at holde Festtalen, gjorde dette paa den for Pateren karakteristiske indtrængende og opmuntrende Maade.

Anskaffelse af en Fane har været drøftet ivrigt i Vinterens Løb, og der er holdt en Lodtrækning til Fordel derfor. Endnu er man dog ikke naaet til Klarhed over, hvorfra den skal skaffes — det er dyrt, og helt slaar den indsamlede Sum vist ikke til.

Der er al Grund til at tro, at vor Kongregation vil bestaa og være til Gavn og Glæde. Der er en fast Kerne, som ikke svigter, og alle synes at befinde sig vel og med Iver at deltage i Møderne. Der er allerede ikke saa faa Aspiranter til Optagelse i Vinterens Løb. *Verner Stabehl.*

Til Ordrup med Israelsgildet.

Det er efterhaanden blevet Tradition, at Israelsgildet i September holder en lille Andagt foran Mariaaltret i St. Andreas Kirke. Alterbilledet er som bekendt en Kopi af det i »San Andrea delle Fratle« i Rom, hvor Alphonse Ratis-

bonne blev omvendt. Da afdøde Pater Günthers Interesse for vor Mission var vakt, bad Pateren daværende stud. theol. Knud Ballin om gennem Sionssøstrene i Jerusalem at skaffe en Relikvie af Père Marie-Alphonse Ratisbonne. Søstrene sendte da et Stykke af hans Tøj, som nu opbevares i Altret sammen med et Stykke af Bernadette Soubirons's Klædning, som samtidig skænkedes af en anden. Lad os mindes det, naar vi nu den 6. September igen samles til Andagt. Bernadette er jo optaget blandt Kirkens Helgener, og der kan ingen Tvivl være om, at den, Guds Moder mirakuløst omvendte, ogsaa engang officielt anerkendes som en Helgen, man kan tage sin Tilflugt til.

Om Eftermiddagen (Kl. 3^{1/2}) er der i Præstegaardshaven en Tale af Hr. Lærer Kiærulff, hvorefter man bør samles i »Krattet« indtil Andagten Kl. 6^{1/2}. I Tilfælde af ugunstigt Vejr holdes Talen i selve Præstegaarden, hvor man ogsaa kan være sammen i de Par Timers Pause. Alle er selvfølgelig velkomne.

Verner Stabel.

Fra den vide Verden

Fra Rusland.

Ved Afskedshanketten i Moskva (30. Juli) for Bernhard Shaw kom Litvinov med en ganske god Karakteristik af Bolschevismen, da han bl. a. ytrede:

»Vi klamrer os paa ingen Maade til vore een Gang fattede Ideer og Principper. Vi paastaar heller ikke, at vi ud af det foreløbige Kaos vil lave et nyt socialt System. ... Det er os fuldstændig ligegyldigt, hvad Metoder vi følger, blot disse Metoder fører os mod det Maal, vi har sat os.«

Det skjulte Magtbegær, som ligger bag Kapitalismen, som Paven advarer mod i sin sidste Encyklika, møder os ogsaa i Bolschevismen, kun i endnu højere Potens. Det er Magt, alt drejer sig om — det er Nedbrydning og ingen Nybygning — Omvæltning, men ingen nye store Planer til en Genrejsning.

Af russiske Aviser for de sidste Uger faar man mere og mere det Indtryk, at det ikke gaar saa helt glat med Femarsplanen. Man lægger Mærke til, hvorledes den

Afslappelse og Træthed, som allerede Trotzki bebudede, griber om sig og ikke mere lader sig bekæmpe af nogen som helst Terror. Det ser paafaldende ud med alle de mange Meddelelser i Aviserne om, at nu er den eller den Embedsmand inden for Partiet med Ære falden paa sin Post. Maaske skabes der af Massernes Fortvivlelse en Modterror, maaske besvarer man Brutalitet med Brutalitet. Og Kollektivsystemet ude paa Landet strander stadig paa Bøndernes Modstand, saaledes som det hele Tiden har gjort.

Det vilde ganske vist være galt, om man af alt dette drog den Slutning, at det snart vil være ude med Bolschevismen i Rusland. Men en anden Slutning, som ikke er falsk, kan man drage: Jo mere Bankerotten og Forstyrrelsen griber om sig i Rusland, jo mere vækkes Rovdyrinstinkterne hos Folkene i de øvrige Lande.

Om Fred, Afrustning og Revision af Overenskomster.

Samtidig med at den tyske Rigskansler og Udenrigsminister rejste ad Roma til for at arbejde paa Overenskomster mellem Landene og forlætte det i London og Paris paabegyndte internationale Samarbejde, mødtes andre Fredsvenner til Kongres ved Bodensøens Bredder, i Konstanz. Tyske, franske belgiske, engelske og spanske Fredsvenner samledes her paa den 11. internationale demokratiske Fredskongres. Her — som paa Kongressen i Freiburg for 8 Aar siden — var der een Mand, som ragede op over alle de andre: Marc. Sangnier, den franske Fører for »den internationale demokratiske Fredsorganisation« (»Action internationale démocratique pour la paix«).

Hans og flere ligesindedes aabne og ærlige Udtalelser i disse 4 Dage (5.—8. August) her i Konstanz virkede velgørende og lovede godt m. H. t. Fremtiden. Særlig maa det fremhæves, at Marc. Sangnier tog til Orde for Nødvendigheden af en Revision af alle uretfærdige Overenskomster, og at Kongressen i det hele gav Afrustningsforslaget sin mest energiske Tilslutning. Marc. Sangnier udtalte i sin store Tale i Festsalen i den katolske Foreningsbygning St. Johann, at Tilhængerne af den demo-

kratiske internationale Fredsaktion vilde stemme for en Revision af Fredsoverenskomsterne, saa længe der endnu var en Gnist af Uretfærdighed tilbage i disse, og at det gjaldt for Tyskerne saavel som for Franskmændene og alle andre Nationer at have Kærlighed til Fædrelandet, men at man ikke har Lov til for »den nationale Patriotismes« Skyld at glemme »den internationale Patriotisme« eller Menneskekærligheden. Naturligvis skal saa denne ikke bestaa i, at man afleverer som Floskel: »Vi er alle Brødre« — og lader det bero ved det — nej, »denne internationale Patriotisme« maa føre Fredstankerne ud i Livet, og en virkningsfuld Maade at gøre dette paa er at arbejde paa: Revision af Overenskomsterne, Grænseregulering og Afrustning.

Sangnier kalder sig og sine Tilhængere Pionerer. Vel — Pionerer plejer at bygge Broer og bane Veje, som befares af mange Mennesker!

En Amerikaner om »La Grande Chartreuse«.

Man vil huske, hvorledes der i lange Tider har været kæmpet heftigt om Ejendomsretten til det store, gamle, franske Kartheuserkloster »La Grande Chartreuse«, som Staten har konfiskeret og omdannet til Rekreationshjem for Aandsarbejdere. Franskmændene er ivrige for at føre de »mere berømte« Udlændinge her hen, og med Stolthed viser de dem den berømte historiske Bygning.

Et Medlem af det amerikanske Handelsministerium besøgte for nylig Klosteret. Hans franske Værter spurgte ham ved denne Lejlighed, hvad der under dette Besøg havde gjort mest Indtryk paa ham. Svaret lød: »Savnet af Munkene!« Da han bemærkede en vis Forlegenhed hos sine Værter, tilføjede han: »Tro mig, mine Herrer, det har for mig ikke noget at gøre med den ene eller anden Tro. Jeg er ikke Katholik. Men jeg kan ikke se andet end, at her slet og ret er Tale om Retfærdighed eller Uretfærdighed. I dette Kloster savner man Bygherrerne. Medens man vandrer om i disse mægtige Søjlegange, dukker det stadig op i En: Hvor er de Mænd henne, som lod denne herlige Bygning opføre? Man har ingen Ret til at fordrive dem, der skabte denne stolte Bygning og indviede den til helligt

Brug. Bygning og Bygherrer hører sammen. Kun naar man ser disse sidste færdes i det Hjem, de har bygget her, faar man den rette Eorstaaelse af dette storslaaede Bygningsværk.

Kristelig Moral og Forretningsmoral.

De franske Katholiker havde deres 23. »sociale Uge« i Mühlhausen — fra 27. Juli til 2. August. Den faldt overordentlig heldig ud. Deltagernes Antal var større end nogen Sinde. Foruden Frankrig var 7 Lande repræsenterede: Tyskland, Belgien, Spanien, Luxembourg, Rusland, Schweiz og Venezuela. — Det gode Resultat skyldes i første Række, at den hellige Fader havde sendt en opmuntrende Skrivelse, som oplæstes ved Aabningshøjtideligheden af Msgr. Ruch, og dernæst Valget af Forhandlingsemne. Themaet var: »Den kristne Moral og Forretningsmoral«, idet den katholske Kirke ser det som sin Opgave at aabne Folkets, særlig Ungdommens, Øjne for Pligt og Ansvar i Handel og Vandel. — Blandt Talerne var Professor Louis Arnould fra Universitetet i Poitiers, som bl. a. pegede paa de karakteristiske Typer paa Forretningsmænd, som forekommer i Nutidsromanerne. Hvis man tør tro Skildringerne i disse Bøger, er Antallet af ærlige Sjæle, som forener Forretning med moralske Principper, i Nutiden forfærdende lille.

Fra Hovedstad og Provins

Ansgariusforeningens nye Formand.

I Stedet for Ingenieur G. Wissum, der for nogen Tid siden traadte tilbage som Formand for Ansgariusforeningen, er Kontorchef i Finansministeriet Thorkildsen af den øvrige Bestyrelse (i Henhold til Lov § 16) blevet valgt til Formand.

† Moder Henriette.

En af de betydeligste og bedste af vore St. Josefsøstre, Moder Henriette, er afgaaet ved Døden, 83 Aar gammel, Lørdag d. 5. August. I 40 Aar har hun været Forstanderinde for St. Josefs Hospital i København. Den største Del

Moder Henriette.

af dette Hospital er bygget af hende (ligesom allerede den Byggegrund, der betingede den store Udvidelse, blev erhvervet af hende). Men især skal det fremhæves, at hun har bygget Hospitalets smukke og andagtvekkende Kirke. St. Josefs Kirke har haft sin særlige Betydning derved, at det er en offentlig tilgængelig Kirke. Den afdøde havde Forstaaelsen af, at der ikke blot burde bygges et Kapel for Hospitalets Søstre, men en Kirke, der kunde have almindelig Betydning for Sjælesorgen.

Søster Henriette var ikke blot en ualmindelig dygtig og paalidelig Søster med Jernvilje og Jernhelbred, men ogsaa en sjælden from Søster, der bar de Prøvelser, Gud lagde paa hende, med en enestaaende Taalmodighed; derfor er der mange af hendes Medsøstre, som nærmest betragter hende som en Helgen.

Basaren til den nye Kirke paa Amager.

Nu bliver det snart Alvor. Gaverne begynder saa smaat at komme. Lige i Dag fik vi af en anonym Giver en Pakke med to dejlige store Dukker, og forleden fik vi en lignende Pakke med morsomt Legetøj. Hjertelig Tak til de ædle Givere. Vi haaber, de i den nærmeste Fremtid vil finde mange Efterlignere. Der er jo kun en lille Maanedes Tid tilbage til den 4. Oktober.

Pr.

Om »Radiogudstjenester«

føres der for Tiden en ivrig Forhandling i »Præsteforeningens Blad« og i andre af Folkekirkens Organer, og det er ogsaa for Katholiker af stor Interesse at iagttage de Erfaringer, man har gjort, og de Ønsker, man har for Fremtiden af dette »underlige Fænomen«, som Biskop *Oldenburg* i Aalborg kalder det. Meningerne er meget delte: paa den ene Side en Række Vidnesbyrd om den Glæde og Velsignelse det har bragt, at Evangeliet ved Radioens Brug er bragt ud i videre Kredse, navnlig til de syge og gamle, som ikke kan naa til Kirke; — paa den anden Side ængstelige Røster om Misbrugene, om de mange mægelige Lyttere, »der sidder hver for sig og for saa vidt, samtidig med at lytte, kan drikke Øl eller børste Tænder! Diskussionen viser nemlig, at de dybest kirkelige er klar over, at der selv i den protestantiske Gudstjeneste er en Kerne, der aldeles ikke kan rundkastes, at selve Ordet Radio-»gudstjeneste« er en Krænkelse af Gudstjenestens inderste Begreb, at man derfor hellere maa tale om »Prædiken-Udsendelse« eller »Kirke-Udsendelse«. Samfundet og Brødets Brydelse kan ikke rundkastes. I en Gudstjeneste maa man deltage personligt »ogsaa med Kød og Blod«. Ja, en enkelt Røst rammer Hovedet paa Sømmet, idet han udraaber: »Er vi Protestanter og specielt vi danske Kristne ikke snart kommet langt nok ud i Splittelse og Isolation og Subjektivisme?... Hvordan vil det se ud med Menighedslivet om et Par Slægtled eller tre, hvis Radioen vedblivende uhindret faar Lov at øve sin for Menighedslivet nedbrydende Gerning.«*) Det synes dog, som Flertallet af Prædikanterne med Overtroen paa det prædikede Ord som Guds Ord, der i sig bringer Velsignelse, (dog ikke naar det tales af »enhver Prædikant« men kun af »en saadan, der taler som Guds Ord«!) vil søge snarere at forøge end at indskrænke disse saakaldte Gudstjenester, og de dertil beskikkede Taleres Tal, kun er der Uenighed, om det skal være særlige Eftermiddags»tjenester« eller de sædvanlige »Højmesser.«

*) Præsteforeningens Blad. Nr. 31. S. 414. Udth. her.

At den kristne Menighed bør bruge Radioens vidunderlige Opfindelse som en god Guds Gave, kan alle Katholiker let enes om.

Vi behøver blot at henvise til den Brug, vor hellige Fader selv gør af den. Eller f. Eks. at tænke paa Pariserpræsten Pater Pierre Lande*). D. 2. Jan. 1927 stillede han sig foran Mikrofonen for ud over Frankrig at holde en flammende Prædiken om Evangeliet for de fattige — og denne Radioforkyndelse er fortsat i flere Aar og har været Basis for et storslaet Velgørenhedsarbejde. At vor herlige Kirkemusik ad Radioens Vej maa naa ud til mange og overdøve andre Melodier, er ogsaa sikkert nok. Prædikener, Foredrag, Musik ad Radioens Vej — ogsaa det vil Danmarks katolske Radioklubber arbejde for, men »Højmassen« i sig selv, Gudstjenesten som saadan, kan vi ikke ad de usynlige Lydbølgers Vej bringe til alle de syge og gamle og dem, der i saa stort Antal ogsaa her i Landet har for langt til Kirke. For dem maa vi være med til at bygge Kapeller, — vi maa hjælpe vore Præster til pr. Bil at kunne komme til dem, — og vi maa holde sammen med dem i Bønnens Samfund, — dens usynlige Bølger naar dog videre end selve Radioens vidunderlige.

Brevkasse.

I Tilslutning til den smukke Artikel i Nummer 34 om »Knæbøjningen« citerer jeg et Stykke af et Brev fra en Konvertit til Redaktøren af »Our Sunday Visitor«, Nordamerika (offentliggjort i Tidsskriftet »Der eucharistische Völkerbund«, Wien, og citeret i Katholisches Leben under Overskriften »Hvorledes jeg blev Katholik«).

Efter at Brevskriveren udførligt har gjort Rede for, hvorledes det ovennævnte katolske Søndagsblad først har vakt hans Interesse og Sympathi for Catholicismen, saa han begærligt kastede sig over den righoldige katolske Oplysnings- og Opbyggelseslitteratur, fortsætter han:

»Jeg mødte egentlig kun een Vanskelighed, der sinkede mig paa Vejen til den katolske Kirke. Det var det Krav, Troen stiller til Christi sande Nærværelse i Tabernaklet. Jeg tænkte ved mig selv, at hvis Katholikerne, jeg om Søndagen saa komme i Kirken til Messe, virkelig troede paa denne Sandhed, kunde de dog ikke opføre sig saa ligegyldigt.**)

Det er jo en ikke ualmindelig Anke hos Konvertiter, at den største Anstødssten paa deres Vej mod Kirken var Katholikernes Opførsel, men hver Gang man som her møder den igen, bøjer man beskæmmet sit Hoved.

Sv. Aa. Rasmussen.

---

*) Se N. U. No. 15, S. 296 Artiklen »Radio og Catholicisme«.

**) udhævet af Brevskriveren.

Academicum Catholicum.

Efteraarshalvaaret 1931.

Tid	Emne	Taler
Onsdag d. 9. Sept.	Fascisme og Vatikanet	Cand. Paul Hedemann
Onsdag d. 23. Sept.	Idræt og Kristendom	Dr. Ørbæk.
Onsdag d. 7. Okt.	Rusgilde	Ingeniør G. Wissum
Onsdag d. 21. Okt.	Frank Weston, anglikansk Biskop af Zanzibar	Pastor Knud Müller
Onsdag d. 4. Nov.	Kristeligt Ungdomsarbejde	Arkitekt Holger Tornøe
Onsdag d. 18. Nov.	Liturgi og Fromhedsliv	Pastor Joh. Eilschou-Holm
Onsdag d. 2. Dec.	Okkultisme og Spiri- tisme som Videnskab og Religion	Pastor L. de Vos
Onsdag d. 16. Dec.	Kristendomssurrogater	Pastor Peter Schindler

Semesteret indledes med en Messe til den Helligaand og kort Prædiken Onsdag den 9. Sept. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ i St. Knuds Kapel. Vester-voldg. 115. — Derefter Morgenkaffe for Medlemmer i A. C.'s Lokaler. —

Moderne begynder Kl. 20 og afholdes i »Vesterhus«, Vester-voldgade 115².

Gæstekort à 1 Kr. kan udstedes af Administratores efter Hen- vendelse fra et Medlem.

Administratores:

Formand: Pastor Knud Ballin, Bredgade 64, K. Palæ 59 (træf- fes ikke Torsdag).

Kasserer: Fru Bodil Plate Petersen, Humlebækg. 8, Taga 4603.

Sekretær: Stud. med. Svend Erik Odgaard, Øster Farimagsg- gade 10³, Byen 1149 x, (Kl. 6—7).

Postgiro Nr. 20996.

Enhver katolsk Akademiker bør være Medlem af A. C.

Kirkelig Kalender.

Sept.	Sept.
6. S. 15. Søndag e. Pintse.	13. S. 16. Søndag e. Pintse.
7. M. Ferialdag.	14. M. Korsets Ophøjelse.
8. Ti. Marias Fødsel.	15. Ti. Marias syv Smerter
9. O. Gorgonius.	16. O. Cornelius og Cyprian. — <i>Tamperdag.</i>
10. T. Nicolaus af Tolentino.	17. T. Frans af Assisis Saarmærker.
11. F. Protus og Hyacinthus.	18. F. Joseph af Cupertin. — <i>Tamperdag.</i>
12. L. Marias Navnefest.	19. L. Januarius og Lidelsesfæller. — <i>Tamperdag.</i>

Sept. Ugens Messebønner.

6. S. 15. Søndag e. Pintse (706—542); 2. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. Efter frit Valg (event. for Paven), 4. For ([122]—[107]).
7. M. † Ferialdag (706—542); 2. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. For alle afdøde troende (1140—[113]), 4. Efter frit Valg (event. for Paven).
8. Ti. Marias Fødsel (1069—903); 2. (kun i Stillemesser) Adrian ([12]—[12]).
9. O. † Gorgonius (N.-M. 1072); 2., 3. og 4. som Søndag.
10. T. Nicolaus af Tolentino (1073—911); 2. For Paven..
11. F. † Protus og Hyacinthus (N.-M. 1073); 2., 3. og 4. som Søndag.
12. L. Marias Navnefest (1074—907); 2. For Paven.
- Anm.* Paa de med † mærkede Dage kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesser og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.
- Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udg. af *Messebogen* (1926), det andet den gamle Udg. (1907).

Rosenkranssognet. Kongregationen »Maria Rosenkransdronning« har Møde Mandag den 7. September Kl. 8 Aften i Institut Jeanne d'Arc, Frederiksberg Allé 74. Søndag den 13. September Fælleskommunion i Rosenkranskirken i Messen Kl. 8.

Mariakongregationen »Stella maris« har Fælleskommunion under Messen Kl. 8 Søndag d. 6. September i Rosenkranskirken. Mandag den 7. September Kl. 20 genoptages Møderne i Kirken.

Mariakongregationen for Mænd har Fælleskommunion Søndag den 6. September Kl. 8^{1/2} i Jesu Hjerter Kirke.

A.C. *Onsdag d. 9. Sept. Kl. 7^{1/2} indledes Semesteret med en Messe til den Helligaand i St. Knuds Kapel, Vestervoldg. 115. Derefter Morgenkaffe for Medlemmer i A. C.'s Lokale. — Samme Dags Aften Kl. 20 vil cand. Paul Hedemann holde et Foredrag om Fascisme og Vatikanet.*

Se iøvrigt omstaaende Program!

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes:

Plads søges:

af en Dame ved Syning af Linned, Broderi, Reparationer o. l. ude og hjemme; af en ung Mand ved Lager.

Ansøgning med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paa-tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13. Kbh. K.

FREMMEDESPROGTRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

79. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 S Kbh. K Tlf. Paalæ 3762, Kl. 1—4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarlig. — Redaktør: Pastor Cay Benzon, Nørrebrogade 27, Kbhvn. N. Tlf. Nora 239 x. Træffes som Regel bedst alle Hverdage (undt Tirsdag) Kl. 5—6. Der kan ogsaa gives Besked pr. Tlf. Byen 6505.

Nr. 37.

Søndag den 13. September

1931

INDHOLD: Pave Pius XI's Rundskrivelse. — Vievand. — Den gamle Skræder. — Fredslutning mellem Vatikanet og Fascismen. — Den hellige Januarus. — Reolen. — Fra den vide Verden. — Fra Hovedstad og Provins. — Brevkasse. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner. — Avertissementer.

Pave Pius XI's Rundskrivelse om en Reform af den sociale Orden.

(Fortsat.)

I Del.

»Rerum novarum«s heldige Virkninger.

Naar Vi altsaa begnder med, hvad Vi foresatte Os at behandle paa første Sted, kan vi ikke undlade at følge et Raad, som den h. Ambrosius giver med de Ord: »Ingen Pligt gaar over Taknæmmelighedens Pligt«,¹⁾ og at bringe Guds uendelige Godhed og Majestæt en dybtfølt Tak for de umaadelige store Velsignelser, der udgik fra Leos Rundskrivelse til Kirken og det menneskelige Samfund. Hvis Vi blot summarisk vilde opregne disse Velgerninger, var Vi nødt til at give en Fremstilling af næsten hele den sociale Udvikling i de sidste 40 Aar. Dog kan de let sammenfattes,

---

¹⁾ S. Ambrosius, De excessu fratris sui Satyri, lib. I, 44.

set ud fra tre Synspunkter, der svarer til de tre Klasser Hjælpekilder, som Vor Forgænger ønskede virksomme og anvendte ved Gennemførelsen af sit store Reformværk.

1. Kirkens Indsats.

Hvad man i første Linie kunde vente af Kirken, havde Leo selv klart formuleret i følgende Sætninger: »Det er som bekendt Kirken, der af Evangelierne finder de Sandheder frem, ved hvis Hjælp Striden enten fuldstændig kan bilægges eller i det mindste mildnes, idet den bitre Braad fjernes; det er ligeledes Kirken, der ikke blot anstrenger sig for ved sin Lære at oplyse Forstanden, men ogsaa ved sine Bød at lede Livet og Moralen ind paa den rette Vej; og endelig er det Kirken, der gennem flere meget nyttige Indretninger hjælper Arbejderstanden frem til bedre Kaar.«¹⁾

a) Kirkens Lære.

Denne Visdom lod Kirken paa ingen Maade ligge ubenyttet hen i sine Skatkamre, men til Samfundets Vel og til Gavn for den attraaede Fred øste den rundeligt af sine Kilder. Den Lære om de menneskelige Samfundsforhold og om Nationaløkonomien, som Rundskrivelsen »Rerum novarum« havde opstillet, blev baade Leo XIII og hans Efterfølgere ved Gang paa Gang, snart mundtligt, snart skriftligt, at slaa til Lyd for, at indskærpe og om fornødent formaalstjenligt at afpasse efter Omstændighedernes og Tidernes Krav. Herunder lagde altid en Faders Kærlighed og en Hyrdes Utrættelighed sig for Dagen, navnlig naar det gjaldt om at beskytte de fattige og svage i Samfundet.²⁾ Det samme gjorde de mange Biskopper, som med Ihærdighed og Sagkundskab oversatte Leos Belæring til Modersmaalet, fortolkede og anskueliggjorde den og sørgede for, at den i Harmoni med den apostoliske

¹⁾ Litt. Encycl. Rerum novarum, n. 13.

²⁾ Kun nogle faa Eksempler: Leo XIII, Litt. Apostol. Praeclara d. 20. Junii 1894. — Litt. Encycl. Graves de communi. d. 18. Jan. 1901. — Pius X, Motu proprio: De actione populari christiana, d. 8. Dec. 1903. — Benedictus XV, Litt. Encycl. Ad beatissimi, d. 1. Nov. 1914. — Pius XI Litt. Encycl. Ubi arcano, d. 23. Dec. 1922; Litt. Encycl. Rita expiatis, d. 30. April 1926.

Stols Opfattelse og Anvisninger blev tillempet efter de forskellige Egenes og Landes Forhold.¹⁾

Derfor kan det ikke undre nogen, at en Del Videnskabsmænd, baade gejstlige og læge, under Kirkens Førelse og Vejledning gjorde et energisk Forsøg paa at lægge Grunden til en Sociologi og Samfundsøkonomi, der skulde bygges op efter vor Tids Metoder. Ved dette Fremstød lod de sig navnlig lede af den Tanke, at det skulde være Kirkens evig gamle og evig unge og ganske uforanderlige Lære, der bragte effektiv Hjælp i de moderne Nødstilstande.

Idet altsaa Leos Rundskrivelse saaledes viste Vej og spredte Lys, traadte en virkelig katholsk Samfundsvidenskab ud i Livet, som ved et ufortrødent Arbejde til daglig dyrkes og beriges af den Elite, som Vi gav Hædersnavnet Kirkens Hjælpekorps. Og disse Mænd skjulte ikke deres Videnskab i deres lærde Studereværelser, nej, de gik ud med den paa Livets aabne Kampplads. Et slaaende Bevis herpaa er de meget nyttige og meget søgte Forelæsningsrækker ved de katholske Universiteter, Akademier og Seminarier; de sociale Kongresser eller Uger, som flere Gange blev afholdte og kunde glæde sig over smukke Resultater, samt de Studiekredse, der oprettedes; endelig den tidssvarende Litteratur, som udkom overalt og i enhver Form.

Dog indskrænkede de gavnlige Virkninger, som Leos Dokument fremkaldte, sig ikke til de lige anførte Ting. Den i Rundskrivelsen »Rerum novarum« fremsatte Lære fandt ganske ubemærket Indpas ogsaa hos andre, der ikke hører til den katholske Enhed og ikke anerkender Kirkens Myndighed. Paa denne Maade skete det, at de katholske Socialprincipper efterhaanden gik over i hele Menneskeslægstens Eje, og at vi kan glæde os ved, at de evige Sandheder, som Vor berømte Forgænger saa højlydt havde gjort gældende, ikke blot i ikke-

¹⁾ Slg. La Hiérarchie catholique et le Problème social depuis l'Encyclique »Rerum novarum« — 1891 — 1931. pp. XVI — 335: udgivet af »Union internationale d'Etudes Sociales fondée à Malines, en 1920, sous la présidence du Card. Mercier.« — Paris, éditions »Spes« 1931.

katholske Aviser og Bøger, men ogsaa i Lovgavernes Mødesale og for Domstolene hyppigt blev nævnt og forsvaret.

Ja, da Stormagternes ledende Mænd efter den skrækkelige Verdenskrig vilde genindføre Fredstilstanden paa Grundlag af en gennemgribende Reform af de sociale Forhold, skete det, at de blandt de Regler, der opstilledes til Ordningen af Arbejdernes Virksomhed efter Rettens og Rimelighedens Krav, vedtog en hel Række Bestemmelser, som saa paafaldende stemmer overens med Leos Grundsætninger og Henstillinger, at de ser ud som bevidst tilsigtede Følgeslutninger deraf. I Sandhed, »Rerum novarum« er blevet et mindeværdigt Dokument, om hvilket man med Rette kan anvende Isaias's Ord: »Han rejser et Banner for Folkene.«¹⁾

b) Lærens Anvendelse i Livet.

Samtidig med, at Leos Anvisninger naaede ud i vide Kredse, idet de videnskabelige Undersøgelser banede dem Vej, gik man ogsaa over til deres praktiske Udførelse i Livet. I den virksomme Kærligheds Aand opbød man fremfor alt megen Omhu og Omsorg for at højne den Menneskeklasse, som paa Grund af den moderne Tekniks Fremgang havde vokset sig umaadelig stor uden dog at opnaa den Plads eller det Trin i Samfundet, som Rimeligheden kræver for den, og derfor laa hen i en Tilstand af nær sagt Forsømmelse og Foragt: Vi mener Arbejderstanden. Under Biskoppernes Ledelse tog Verdens- og Ordenspræster straks og med stor Energi den Opgave op at hæve Arbejderstanden kulturelt og socialt, skønt deres øvrige Arbejde i Sjælesorgen lagde tilstrækkeligt Beslag paa dem. De høstede derved ogsaa rigelig Frugt for Arbejdernes Sjæle. Dette vedholdende Arbejde, der gik ud paa at gennemtrænge Arbejderstanden med Christi Aand, var ogsaa en ypperlig Hjælp til, at Arbejderne blev sig deres sande Værdighed bevidst og sat i Stand til i klar Erkendelse af deres Stands Rettigheder og Pligter uden at krænke Loven og med Held at hæve deres Klasse socialt, ja endnu mere, selv at blive førende for de andre.

¹⁾ Is. 11, 12.

Det næste Skridt var Tilvejebringelsen af rigeligere Hjælpeskilder til Levnedens Bevarelse. Paa dette Punkt opnaaede man større Tryghed. Thi i Overensstemmelse med Pavens Opfordringer gav man sig til ikke blot at kalde flere Velgørenheds- og Kærlighedsforanstaltninger til Live, men desuden opstod der ogsaa alle Vegne nye og stadig mere omfattende Foreninger, i hvilke efter Kirkens Raad og for det meste under en Præsts Ledelse Arbejdere, Haandværkere, Landmænd og lønnede Tjenestemænd af enhver Slags yder og finder gensidig Hjælp og Understøttelse.

(Fortsættes.)

Vievand.

Vandet er hemmelighedsfuldt.

Det er rent og ligetil; den hellige Frans kaldte det »det kyske Vand«. Det er beskedent, forlanger intet for sig selv, det er kun til for at tjene andre, for at rense og for at forfriske. Men det stille Vand har den dybe Grund. Har du aldrig prøvet, hvad det er at staa og sænke Sindet ned i dets Dybder — dets hemmelighedsfulde Dybder? Var det dog ikke, som al Verdens Undere laa dernede og lokkede — og skræmmede! Eller har du ikke lyttet til en Strøms Brusen? Hvor den larmer og skummer — og skummer og larmer! Og se, hvor Hvirvlernes Ringe kredser og drejer sig og sugende drager dig! Der kan op af Vandets Dybder stige saa tunge Kræfter, at du med Magt maa rive dig løs . . .

Jo, hemmelighedsfuldt er Vandet.

Rent og ligetil og beskedent. Rede til at rense, hvad der er smudsigt, og til at kvæge den, der tørster. Og dog samtidig uudgrundeligt, hvileløst, gaadefuldt og voldsomt — dragende mod Undergang i Dybet.

Et Billede paa de hemmelighedsfulde Urkræfter, hvorfra Livet strømmer, og hvorfra Døden kalder.

Saa forstaar vi, at Kirken bruger Vandet som Billede og som naadebringende Middel; med Vandet gives os det guddommelige Liv.

Af Daabens Vand steg vi frem som nye Mennesker.

»Genfødt af Vand og Helligaanden« efter at det gamle Menneske var druknet, var død deri.

Og med »helligt Vand«, med indviet Vand — Vievand — korsrer vi Pande og Bryst og begge Skuldre, idet vi væder dem med dette Urelement, med dette paa een Gang gaadefulde og klare, dette simple og dog frygtelige, Sindbilledet paa og Middelstet til det overnaturlige Livselement, Naaden.

Gennem sin Indvielse har Kirken rensset Vandet, befriet det for de mørke Kræfter, der slumrer i det. Det er ikke et tomt Ord! Den, der har Sans for andet end det overfladiske, kender godt den dragende Trolddom, der kan stige af Vandets Natur. Er det blot en Naturkraft, — er det ikke noget ud over Naturen, noget hemmelighedsfuldt, noget ondt dæmonisk, som findes overalt i Naturens Rigdom og Skønhed? Det er det sjæledræbende Byliv, der har bevirket, at Menneskets Sans derfor saa ofte er sløvet. Men Kirken har Forstaaelsen og renser Vandet for alt det gudløse i det, »vier« det og beder Gud, at han vil bruge det til Middel for sin Naade.

Naar den Kristne træder ind i Guds Hus, væder han Pande, Bryst og Skulder, det vil sige hele sit Væsen, med det rene og rensende Vand, for at hans Sjæl kan blive lutret. Er det dog ikke kønt! Under Korstegnet er det, som det efter Renhed higende Menneske forener sin fra Synden sonede Sjæl med Guds Naade.

Eller om Aftenen: Et godt Ord siger: »Natten er ikke Mennesket en god Ven.« Der er noget sandt deri. Vi er skabte for Lyset. Naar Mennesket gaar ind under Søvnens og Mørkets Magt, hvor baade Dagens og Bevidsthedens Lys er udslukt, gør han vel i at tegne sig med Korstegnet og Vievand, Sindbilledet paa den befriede, den udsonede Natur: Gud skærme ham for alt, hvad ondt er! Og naar han om Morgenen atter gaar ud af Mørket og ud af Ubevidstheden for at begynde sit Liv paa ny, gør han vel i at gentage det. Det være ham som et stilfærdigt Minde om hint hellige Vand, hvormed han i Daaben gik frem til Christi Lys. Det er en smuk Skik: den forløste Sjæl og den forløste Natur mødes i Korssets Tegn.

(Efter Romano Guardini: Von heiligen Zeichen.)

Den gamle Skræder.

(Frit efter Bonifatiusbote. Ved P. H.)

Det lyder næsten som en Legende, men er en ganske jævn Hverdagshistorie fra vore egne »moderne« Dage. Helten var en Mand, hvis Navn er lige saa almindeligt som Hans Petersen eller Peter Hansen i Danmark. Han boede i en snever Gade i et af de ældgamle Kvarterer i en stor tysk By. Hans Skilt stod paa Døren: Heinrich Müller, Skræder, 3die Sal. Han døde for nylig, og det var mærkeligt at se, hvor stort et Følge han fik, især af Smaaafolk; der var for Resten ogsaa mange Præster med, og det ikke blot fordi han havde forstaaet at sy dem de lange sorte Kjoler, men fordi mange af dem syntes, han havde været dem en god Medarbejder. Hvorledes det? Jo, en Skræder har jo altid Øje for, hvad der passer, og hvad der ikke passer, og han er aldrig gladere, end naar han kan glatte slemme Folder eller sammensy stygge Rifter, — og i alt det var gamle Müller en Mester: han saa blandt Gadernes og Gydernes Folk, som han kendte ud og ind, saa meget der ikke passede til det, et Menneskeliv er skabt til, saa mange Folder og saa dybe Rifter. Nu kan man se paa forskellig Maade, det sete afhænger oftest af Øjnene, der ser. Man kan se med Kritik og med Harme, man kan ogsaa se med selvgod Forfængelighed, eller med Kulde og Ligegyldighed, — men med den Slags Øjne faar man hverken traadt Naalen eller syet Knappen fast! Mester Müllers Øjne var af den sjældne fine Slags, der ser med Kærlighed og Forstaaelse. Det var Hemmeligheden i hans Skræderkunst! Hver Mester har sin Specialitet, hans var meget mærkelig, — det var »de borgerligt viede«! Ja, paa dem havde han særlig kastet sin Kærlighed. Og det egentlig ikke fordi han elskede den borgerlige Vielse, men fordi han — elskede de Mennesker, der trængte til Hjælp. Hvor han fandt dem, ja det ved Vor Herre. Men han fandt dem. Ofte op ad mange Trapper, i Smøger og i Baggaarde. Han besøgte dem til at begynde med saadan rent tilfældigt; og saa kom han igen. Og han var en hyggelig Mand at tale med. Næsten altid efter Arbejdstid, hans og deres. Og som Samtalen nu faldt paa Vejr og Vind og de slemme Tider, kunde der jo ogsaa falde Ord om det, der gav den gamle Skræder hans gode Humør og hans lyse Blik paa Tilværelsens Vanskeligheder. Talen kunde strejfe Religionsens Omraade og dens praktiske Ytringer: en god Prædiken, en god Bog, en katolsk Forening, et lærerigt Blad, et Møde, en Gudstjeneste, Messen — og Sakramenterne.

Ikke alt paa een Gang selvfølgelig. Men lidt efter lidt, som det blev naturligt, og som Sindene var modtagelige. Og det viste sig, at i Dusinvis af disse »ukirkelige Par« ved den rare gamle Mands stilfærdige Hjælp fik ryddet Stenene bort, der før havde spærret dem Kirkevejen. Det var næsten altid Skriftemaal, de havde ømmet sig mest for. At gaa til Skrifte kan jo ogsaa, naar man i Aaringer har holdt sig fjernt derfra, være lige saa svær en Gang som at gaa til Tandlæge! Men hvor det letter, naar den onde Tand bliver halet ud! Og saa slap han ikke sine Venner, fordi de var blevet rigtig gifte; han blev ved at være dem en god faderlig Raadgiver, ogsaa naar det gjaldt Børnenes Daab og de unges Firmelse og Kommunion, — og med sit store Kendskab til Byens Arbejdspladser var han ogsaa en herlig Hjælper i det rent praktiske.

Selvfølgelig var denne Lægmands apostels Vej ikke rosenstrøet uden Torne. Men derom talte den gamle Mand aldrig. Han syntes, det kun havde været Naalestik, hvad en Skræder jo maa tage med!

Og man kan jo godt tænke sig, at St. Peter har kunnet modtage ham ved Himmerigets Port og sige til ham: »Gud signe dit ærlige Haandværk. Du har været Skræder, og jeg Fisker. Du ved nok, jeg lærte af mit at fange Mennesker, og jeg synes, at Du har lært af dit at tage Maal og faa til at passe og at sy sammen og at prøve, — og saadan har Du hjulpet Mennesker til Rette og til at passe til Guds Rige. Til saadanne Folk som Du er, har vi altid Plads!«

Fredslutning mellem Vatikanet og Fascismen.

Det synes virkelig, som om det Uvejr, der siden Maj har ruget over det katholske Liv i Italien, og som har forvoldet den hele katholske Verden, ganske særlig vor hellige Fader Paven, saa store Smertes, nu er drevet over — i hvert Fald for en Tid. Medens det for kort Tid siden meddeltes f. Eks. fra Vicenza, at alle Medlemmer af »Katholsk Aktion« var tvungne til at udmelde sig af denne og at underskrive et Dokument, der endte med de betegnende Ord: »Jeg udtaler det Ønske, at jeg under »il Duce« (Mussolinis) Førerskab maa tjene *Fascismen* og *ingen anden Sag*«, kom der ogsaa Bud om, at der førtes Forhandlin-

ger om en ny Overenskomst mellem den italienske Regering og Vatikanet. Fra fascistisk Side medvirkede den tidligere Undervisningsminister, *Fedele*, og den tidligere Indenrigsminister, *Federzoni*, sammen med Justits- og Kultusminister *Rocco* (der var en af Hovedmændene for Konkordatets Afslutning i 1929), alle tre gode Katholiker og Fascister af den mindre grove Støbning! Fra Vatikanets Side lededes Forhandlingerne af Kardinal *Ceretti*. Ja, man begyndte at snakke om, at Mussolini selv vilde aflægge det Besøg hos Paven, han endnu ikke har gjort, og om, at der skulde rejses Tiltale mod de Personer, der i Skrift og Tale havde fornærmet Pavens Person.

Nu foreligger i »*l'Osservatore Romano*« for 3. September den officielle Meddelelse om Resultatet af ovennævnte Forhandlinger:

1. Den italienske »Katholske Aktion« (*l'Azione Cattolica Italiana*) skal organiseres efter Bispedømmer og være Biskopperne direkte underlagte. Disse udnævner de kirkelige og verdslige Ledere, og det er forbudt dertil at vælge Personer, der tilhører Partier, der er i Opposition mod Regeringen. A. C. maa ikke beskæftige sig med Politik, og de stedlige Foreningers Bannere skal have de nationale Farver.

2) A. C.'s Program maa udelukkende være religiøst og aandeligt. De katholske Korporationer maa samarbejde med og ikke modarbejde de i den fascistiske Stat bestående sociale Sammenslutninger.

3) »Katholsk Aktions Ungdomsforening«, som kun maa kaldes med dette Navn, maa ikke have andre Faner eller Standarter end rent nationale eller rent religiøse, og de maa ikke beskæftige sig med Gymnastik eller Sport.

Vatikanerorganet tilføjer: »Vi, der de sidste Maaneder atter og atter har kunnet offentliggøre Vidnesbyrd om Katholikernes Deltagelse helc Verden over i den hellige Faders Lidelser, meddeler nu denne vedtagne Fred med den dybeste Glæde. Nu, da begge Parter har erklæret sig tilfredse, bør vi alle have Tillid til, at der ikke vil opstaa nye Anledninger, der kan volde Hs. Helligheds faderlige Hjerte Sorg.« —

Som Følge af Vedtagelsen er de katholske Foreninger genaabnede, og det er atter tilladt at være Medlem baade af den katholske Aktion og af Fascistpartiet. P. H.

Den hellige Januarius.

(19. September.)

Den hellige Januarius er Neapels Værnehelgen. Italienerne kalder ham San Gennaro, og de Dage, han hyldes, — i September og i Maj — er Napolitanernes ypperste Festdage. Et Indtryk af Helgenens Betydning for Napolitanernes Liv giver følgende Skildring, nedskrevet for et Par Aar siden af et Øjenvidne:

Den, der vil føle Napolis Hjerteslag, skal engang følge San Gennaro-Processionen fra Domkirken gennem den snevre Gades Trængsel til den smukke Santa Chiara-kerke og prøve at faa »Blodunderet« at se.

Paa Kejser Diocletians Tid var denne Gennaro Kristenmenighedens Biskop i Benevento i Syditalien. Da Forfølgelsen kom, blev han og en Flok af Menigheden af Soldaterne slæbt til Amfiteatret i Pozzuoli, hvor de blev kastede for Løverne. Men de vilde Dyr rørte ikke den hellige Biskop. Saa slæbte Bødlerne ham op til Foden af Vulkanen Solfatara, og her udrettede Bøddeløksen i eet Hug det, som Løverne havde vægret sig ved. Nu fortæller Legenden videre: I det Øjeblik, Hovedet skiltes fra Kroppen, og Blodet sprøjtede ud over den hvide Marmorbænk, trængte en Kvinde sig frem af den tætte Tilskuerskare. Hun bar en Oliekrukke paa sit Hoved og een i sin Haand, som var hun paa Vej til Torvet for at faa dem fyldte. Hun tog en stor Svamp, som laa mellem Bøddelens Sagger, og lod den opsuge Blodet, til begge Krukkerne var fyldte, og Bænken var ganske tør. Marmoret havde faaet et purpurrødt Skær, som det har bevaret den Dag i Dag, hvor det ses paa Alterbordet i Kirken San Gennaro ved Solfatara. Men Kvinden gik med sine blodfyldte Krukker til Napoli. Dér gemte hun sig og sin Skat. Aarsdagen efter aabnede hun Krukkerne, og se: Blodet var ikke tørret, det var flydende og friskt. Saa bragte hun dem til Napolis Biskop, for at Gennaros Blod kunde anbringes paa sin rette Plads.

I Napolis Domkirke, »Il duomo di San Gennaro«, er der et stort korsformet Kapel, udstyret med navnløs Kostbarhed: 40 Marmorsøjler, 7 rige Altre, 20 Sølv-Helgenstatuer o. s. v. Paa Hovedalteret her staar San Gennaros Sølvbuste i gyldent juvelbesat Bispeskrud, det er et Relikvieskrin med Helgenens Hoved. Og her opbevares ogsaa Glaskapslen med det stærknede Blod. Paa Festdagen bærer Biskoppen denne Helligdom under Baldakinen i den store Procession, der bevæger sig gennem den gamle Bys snevre

Gader, med alle de kostbare Sølvhelgener, med Kors og Bannere, med Præster, Munke og Messedrenge, alle bærende tændte Voksllys, og langsomt arbejder sig frem gennem Trængslen til Santa Chiara. Kirken er overfyldt, sidende og staaende sammenklumpede som een Menneskemasse. Nonnerne sidder bag Gitter og mumler Bønner, mange i Massen mumler med, oppe nær Alteret sidder Honoratiores og Efterkommerne af Helgenens Familie, de beder inderligst: Maria, ora pro nobis. Luften er lummerhed. Med Besvær baner Karabiniererne Vej for Processionen op til Alteret. Alle Lys er tændte; nu spilles en dejlig Musik, og Koret synger. Biskoppen istemmer en Vekselsang og fremviser og drejer Glaskapslen. Spændingen vokser. Vil Blodet flyde eller ej? Hele Napolis Velfærd for et Aar afhænger jo af dette Tegn paa Velsignelsen ved Madonnas Forbøn. Man kravler op paa Stolene for at se, man maser paa og er ved at vælte hverandre, og saa atter Minutter af aandeløs Stilhed... Pludselig bryder en Jubel ud som en Orkan, der klappes i Hænderne, der raabes, og der hulkes af Glæde, Hymnen synges, Orgelet bruser. Underet er sket. De nærmeste har set Blodet flyde i Glasset, som Biskoppen har staaet og drejet mellem sine Hænder. Gennaros Blod flyder, og Napolitaneren kan være tryk og sorgløs for et Aar.

De Lærde søger forgæves at finde en fysisk Forklaring paa Miraklet — den røde Blodsubstans bliver faktisk flydende — de kritiske spotter den barnagtige Gudsdyrkelsesform, men Napolitaneren er som et Barn. Det hører nu engang med til hans Liv, dette Liv i Kærlighed og i lys Tro, for hvem det rindende Blod er et Symbol: Sjælen er i Blodet...den Sjæl, der elsker og haaber, og det Blod dør aldrig. Det er evigt som Bølgeslaget i Bugten, som liden i Vesuvs Krater.

Ved P. H.

R. Wickl S. J. *Betragtninger over Jesu offentlige Liv.* 221 S. Pris 2 Kr. I Kommunion hos St. Ansgars Boghandel.

Denne Andagtsbog er Fortsættelse af samme Forf.s »Adventsbetragtninger« og »Pinsebetragtninger«, opbyggelige Betragtninger til Kirkeaarets første Dele, og maa tænkes fortsat med Betragtninger over den sidste Tid af Herrens Liv. Her følges Evangeliernes Beretning fra

Joh. 2., Tempelrensningen, indtil Jesu andet Ophold i Kafarnaum. Bogens Formaal er at vække og styrke Kærligheden til Jesu Hjerte, »fra de udvortes Begivenheder at trænge frem til Jesu Indre, til hans hellige Hjerte« og ikke blot for at vække »en ædel Følelse«, men for at den kan sætte Frugt i et »helligt Forsæt«. Og det er godt, at den h. Kommunion fremhæves som saadant et Forsæt. — De gamle Mystikere gav Menigheden fromme Bøger, der sammenlignedes med »Urtegaarde« for Sjælen. Og vi trænger i vor urolige fortravlede Tid til at føres ind i saadanne stille Sjælens Urtegaarde. Men som der er Gartnere, der er forelskede i den franske klippede Stil, hvor regelmæssige firkantede Buksbomhække røver Haven dens Naturlighed og Friskhed, synes den ellers saa fint forstaaende Gartner i dette Tilfælde at have forelsket sig i den Grad i Systemet: 2 »Præludier«, »Overvejelse« og »Anvendelse« i de altid nøjagtig 4 Sider lange Betragtninger, at man for lutter Hække og Stakitter undertiden glemmer Blomsternes Duft og Frugternes Sødme.

P. H.

Fra den vide Verden

Det store Stævne i Nürnberg.

Onsdag den 26. August indviedes paa Raadhuset i Nürnberg de tyske Katholikere 70. Generalforsamling. Trods de meget vanskelige Tider eller maaske netop paa Grund af dem føles denne saakaldte »Katholikentag«, der varer en Uge — som en mægtig Opmuntring og Styrkelse af det katholske Liv. Kongressen er særlig indviet til den hellige Elisabeths Velsignelse. Den 19. November er det 700 Aars Dagen for hendes Død, — den ungarske Kongedatter, Landgreven af Tyringens Hustru, den første tyske Kvinde, der indtraadte i Franciskanernes Tredie Orden, og som ofrede hele sit Liv for fattige, syge og gamle. Kongressens første Forhandlingstema er »Nutidens Nød og Krav, studeret efter den Hellige Elisabeths Aand og Lære«. De sociale Vanskeligheder, overfor hvilke den Hellige Frans og den Hellige Elisabeth i det 13. Aarh. satte den opofrende Kristenkærlighed, indeholdt Spirene til den samme Nød, der er Nutidens. Det er na-

turligt, at denne Fyrstinde, der var utrættelig i Selvforsørelse, og som fra sin lille Klostercelle udøvede de mest storlaaede Barmhertighedsgerninger, har naaet et lige saa stort Ry nord for Alperne som Frans af Assisi syd for dem, og er blevet æret som Beskytterinde for al social Forsorg. — Ikke blot i Taler og under Gudstjenester har Kongressen erindret hende, men der er i samme Anledning udarbejdet — en Film »Den Hellige Elisabeth i vore Dage« (München: Leofilm-Selskabet), der skal være med til at fejre 700 Aars Jubilæet. — Et andet af »Katholik-Dagen«s aktuelle Emner var »Den katholske Ungdom og Nutiden«, der bragte Vidnesbyrd om den vældige Bevægelse blandt Tysklands unge efter Krigen, der i den katholske Tro ser Grundlaget for Samfundets Genfødsel. — Den hellige Fader har tilsendt Kongressen et Brev med sin særlige Velsignelse, i hvilket understreges den store Betydning, det katholske Samarbejde har for Nutidens sociale Liv: »At der i alle troende maa være en brændende Iver efter enigt Samarbejde, saa der derigennem kan dæmmes op imod de Vildfarelser, der sniger sig omkring i vore Dage, og imod vor Tids Oprør mod den katholske Sandhed. Den bedste Vej til at opnaa dette er »den katholske Aktion«, som Vi atter og atter og mere og mere varmt lægger Eder paa Sinde.« — Den 30. August holdtes paa Nürnbergs Stadion en Pontifikalmesse, i hvilken 130,000 Mennesker deltog og modtog den apostoliske Velsignelse af den pavelige Nuntius for Bayern, Msgr. Vassallo di Torregrossa.

I korte Træk.

Den forestaaende eucharistiske Verdenskongres holdes d. 22—26. Juni 1932 i Dublin.

900 belgiske kvindelige Arbejdere kom d. 3 Sept. som Pilgrimme til Rom, hvor de knælede ved Apostelgraven i St. Peterskirken og derefter valfartede til S. Maria Maggiore, Santa Croce, til den hellige Trappe, (Scala Santa), og til Laterankirken, hvor de særligt hyldede Leo XIII's Minde ved hans derværende Gravmæle.

Tidligere Statsminister i Holland Msgr. Nolens er afgaaet ved Døden i Haag 28. August, 71 Aar gammel. Præsteviet 1887, Medlem af Hollands Deputerkammer siden 1896 og navnlig kendt

for sit store sociale Arbejde, han var Grundlægger af det kristelig sociale Parti, der længe var det stærkeste i det hollandske Kammer. Og han var Hollands ansete Repræsentant ved Folkeforbundet i Genf.

Den apostoliske Nuntis i Bern har meddelt den af Folkeforbundet nedsatte Kommission ang. Fastsættelsen af en bestemt Dato for Paasken, at den Hellige Stol ikke ønsker at forandre den gamle kirkelige Brug; det vilde være at bryde med Overleveringen. Et kommende økumenisk Koncilium maa fatte den kirkelige Afgørelse af Spørgsmaalet.

Fra Hovedstad og Provins

»8 Dage paa Højskole.«

Tak! Mon ikke alt, hvad der er følt og tænkt paa Trørødhus i de 8 Dage, da 20 Damer var samlede til Re-traite, — kan samles i dette ene Ord.

Tak til Gud, at han gav os Lov til i denne herlige Tid hver Dag at faa hans Nærhed at føle. Tak for Solens klare Straaler, der efter den lange Regntid bragte fornyet Liv over Naturen og ligesom lyste sin Velsignelse over vor Vandring i Havens Gange, naar vi stille og tavse vandrede om samlende i vort Indre alt det kønne, vi fik at høre.

Var det ikke netop som et Symbol for vort eget Liv! Havde vi ikke i Tiderne haft graa og mørke Dage, og nu var vi samlede her, hvor Guds Naades Sol vilde lyse ind i vore Hjerter og øve fornyet Vækst.

Tak til højærværdige Pater Sialm for alle de vidunderlige Foredrag og Betragtninger, han gav os Del i. Hvor kunde Pater Sialm ikke, paa sin egen stille og milde Maade, lede os hen paa Vejen, der fører til Gud, vise os vor h. Kirke i al sin Skønhed — det bedste vi katholske Kvinder fik i Eje — og vise os de Midler og Naadegaver, Gud gav os til Hjælp i Livet. Vi forstod, at Trofasthed imod Gud og Kirken betyder et Liv i Velsignelse, hvad enten Dagene bliver lyse eller mørke.

Endelig skal vor Tak lyde til Fru Ramsing, der ogsaa for os ældre — ligesom for Børnene og de unge Piger, der før os havde været paa Trørødhus — blev den kærlige, forstaaende Moder, der ikke alene sørgede for Livets materielle Goder, men ogsaa paa aandelig Vis gav os af sit Hjertes store Rigdom.

Et Par af de unge Piger, der i Sommerens Løb frivilligt havde ofret Tid og Kræfter med at hjælpe til i det store Arbejde paa Trørødhus, var blevet tilbage for at være os ældre til Nytte. Hvor forstod vi, at der er Velsignelse over Trørødhus, naar vi saa disse friske, livsglade unge Piger med saa stor Alvor gaa op i deres Gerning, hvad enten denne bestod i husligt Arbejde, spille Orgel eller under Maaltidet at læse op af Joh. Jørgensen »Den hellige Ild.«

Saa drog vi da efter disse herlige Dage hver til sit, opfyldte af nye Livstanker og gode Beslutninger, men tillige med Bøn til Gud om, at det endnu i mange Aar maatte forundes os at være til de »8 Dages Højskole« paa Trørødhus.
En af de mange.

Brevkasse.

Svar til Edith Møller. Jeg har modtaget Deres Brev. Forslaget bliver taget under Overvejelse. *Knud Ballin, Præst.*

I Tiden fra Mandag den 19. Oktober Kl. 5 til Fredag den 23. Oktober efter Messen holdes en

lukket Kloster-Retræte for Damer

i Assumptionsklostret paa Rygaard.

Opholdet koster 12 Kr., alt iberegnet. Salmebog medbringes. Anmeldelse sker (personlig eller ved Brev) ved Henvendelse til: P. Herm. Lucas S. J., Stenosgade 4, København V., eller: Forstanderinden, Assumptionsklostret, Rygaard, Bernstorffsvej 54, Hellerup.

Conventus missionariorum hauniensium erit die 14. hujus apud sanctam Annam, Hans Bogbindersallé (tempore assueto).

Fundet. I Sakramentskirken er fundet en Blyant med Guldfatning, der bærer Initialerne *F. J.* Kan hentes hos Pastor Benzon (Nørrebrogade 27 C¹).

For Bogsamlere.

1ste Udgave af *Joh. Jørgensen*: »Frans af Assisi«, »Livsløgn og Livssandhed« og »Rejsebogen« er fremlagt til Salg i *Katholsk Boghandel*.
Niels Hansen
Præst.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes:

Intet Tilbud.

Plads søges:

af en Mand ved let Bygang nogle Timer daglig; 22-aarig Landmand ved hvadsomhelst; 24-aarig Chauffør event. Lagerarbejde; tyskfødt Ene pige (beher-sker dansk), helst hvor der er Børn.

Korrespondance: Fru Bornemann bedes opgive sin Adresse, da den er bortkommen.

Ansøgning med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paa-tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13. Kbhn. K.

Kirkelig Kalender.

Sept.	Sept.
13. S. 16. Søndag e. Pintse.	20. S. 17. Søndag e. Pintse.
14. M. Korsets Ophøjelse.	21. M. Matthæus, Apostel og Evangelist.
15. Ti. Marias syv Smertes	22. Ti. Thomas af Villanova.
16. O. Cornelius og Cyprian. — Tamperdag.	23. O. Linus.
17. T. Frans af Assisis Saarmærker.	24. T. Maria, de fangnies Befrielse.
18. F. Joseph af Cupertin. — Tamperdag.	25. F. Ferialdag.
19. L. Januarius og Lidelsesfæller. — Tamperdag.	26. L. Gudsmoders Lørd.-Ms. — I konsekreerede Kirker: KIRKEVIELSESFEST.

Sept.

Ugens Messebønner.

13. S. 16. Søndag e. Pintse (710—545); 2. *Sæt Bønner*: Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. *Sæt Bønner*: Efter frit Valg (event. for Paven), 4. *Sæt Bønner*: For Paven ([122]—[107]).
14. M. Korsets Ophøjelse (1074—912); 2. For Paven.
15. Ti. Marias syv Smertes (1077—916); 2. (kun i Stillemesser) Nicomedes (1077—915).
16. O. Tamperdag (717—553); 2. Cornelius og Cyprian ([24]—[24]), 3. Euphemia, Lucia og Geminianus (1078—917), 4. For Paven. — *Eller*: Cornelius og Cyprian ([23]—[24]); 2. Tamperdag (717—553); 3. Euphemia, Lucia og Geminianus (1078—917), 4. For Paven. Slutningsevangelium: Ferialdagens (720—555).
17. T. Frans af Assisis Saarmærker (1079—917); 2. For Paven.
18. F. Tamperdag (722—556); 2. Joseph af Cupertin (1080—918), 3. For Paven. — *Eller*: Joseph af Cupertin (1080—918), 2. Tamperdag (723—556), 3. For Paven, Slutningsevangelium: Tamperdagens (307—832).
19. L. Der kan vælges mellem 3 Messer;
a) *Tamperdag* (725—558); 2. Januarius og Lidelsesfæller [31]—[31]), 3. Vigilie til Matthæus ([2]—[2]), 4. For Paven, Slutningsev.: Vigiliens (1082—920).
b) *Vigilius til Matthæus* ([1]—[1], Evangelium 1082—920); 2. Januarius og L. ([31]—[31]), 3. Tamperdag (725—558), 4. For Paven, Slutningsev.: Tamperdagens (732—561).
c) *Januarius og Lidelsesfæller* ([30]—[31]); 2. Tamperdag (725—558), 3. Vigilie ([2]—[2]), 4. For Paven, Slutningsev.: Tamperdagens (732—561).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udg. af Messebogen (1926), det andet den gamle Udg. (1907).

Rosenkranssognet. Kongregationen »Maria Rosenkransdrøning« har Fælleskommunion Søndag den 13. September i Messen Kl. 8.

St. Andreas Kirke, Ordrup. Begge Kongregationerne har Fælleskommunion Søndag d. 13. Sept. i 8-Messen.

St. Franciskus's III Orden har Møde Fredag den 18. Sept. Kl. 19^{1/2} i St. Knuds Kapel.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN). Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x. Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

79. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 S Kbh. K Tlf. Palæ 3762, Kl. 1—4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Cay Benzou, Nørrebrogade 27, Kbhvn. N. Tlf. Nora 239x. Træffes som Regel bedst alle Hverdage (undt. Tirsdag) Kl. 5—8. Der kan ogsaa gives Besked pr. Tlf. Byen 6505.

Nr. 38.

Søndag den 20. September

1931

INDHOLD: Pave Pius XI's Rundskrivelse. — Et Brev om en Skruptudse. — Tolderen, der blev Apostel. — Tyske Katholikere 70. Generalforsamling i Nürnberg. — Katholicismen og det moderne Indien. — Gregoriansk Koralsang paa Grammofon. — Reolen. — Fra den vide Verden. — Fra Hovedstad og Provins. — Mosaik. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner. — Avertissementer.

Pave Pius XI's Rundskrivelse om en Reform af den sociale Orden.

(Fortsat.)

2. Samfundsmagtens Indsats.

Hvad Samfundsmagten angaar, havde Liberalismen ganske vist rejst Skranker for den. Men Leo XIII tager en rask Beslutning, sætter sig ud over dem, og uanfægtet af nogen eller noget erklærer han, at de civile Myndigheder ikke blot havde den Opgave at værne om Ret og Orden, men at de med al Energi meget mere maatte arbejde hen paa, at »hele Lovgivningen og alle Statsinstitutionerne blev af den Art, at Samfundets og den enkeltes Vel kunde blive en naturlig Frugt af Statsforfatningen og Samfundslivets Ordning.«¹⁾ Selvfølgelig skulde baade de enkelte Borgere og Familierne have deres tilbørlige Handlefrihed. Men de skulde have den, uden at Almenvellet led der-

---

¹⁾ Litt. Encycl. Rerum novarum, n. 26.

under og med Udelukkelse af hvilken som helst Uretfærdighed. De ledende Mænd i Staten havde den Pligt at bære Omsorg for Folket som Helhed og for dets Dele. Men hvor det gjaldt om at varetage Enkeltmands Interesser og Rettigheder, burde der ganske særlig tages Hensyn til de svage og ubemidlede. »Thi de bemidlede Kredse kan beskytte sig selv ved deres egne Hjælpemidler og trænger mindre til Statens Værn. Det stakkels Folk derimod, som er blottet for egne Hjælpekilder, er i meget høj Grad henvist til det Offentliges Beskærmelse. Derfor skylder Samfundet de lønnede Arbejdere, der jo regnes til de ubemidlede store Tal, at tage sig af dem med særlig Interesse og fremskuende Omsorg.«¹⁾

Vi nægter langt fra, at nogle Regeringer allerede før Leos Rundskrivelse havde raadet Bod paa visse meget pinefulde Nødstilstande i Arbejdsverdenen og skredet ind mod de mest skrigende Forurettelser af den. Men først efter at Petri Røst fra den apostoliske Stol var hørt over hele Jorden, begyndte de ledende Statsmænd rigtig at blive sig deres Opgave klart bevidst og for Alvor at tænke paa Iværksættelsen af en mere alsidig Socialpolitik.

Een Ting er sikker. Længe nok havde Liberalismen hindret de civile Myndigheder i at gribe til effektive Forholdsregler. Nu fik Rundskrivelsen »Rerum novarum« dens Teorier sat ud af Kurs. Den begejstrede Folkeslagene selv til at give sig i Lag med en egentlig og energisk Socialpolitik. Den tilskyndede de bedste katholske Mænd til at yde Regeringerne værdifulde Tjenester i denne Sag, og disse blev ofte i Parlamenterne de mest fremtrædende Talsmænd for den nye Politik. Ikke sjældent var det Kirkens Præster, der, fuldtud fortrolige med Leos Lære, i Rigsdagen foreslog de moderne Sociallove og satte al deres Kraft ind paa at faa dem vedtagne og gennemførte.

Ved dette uafbrudte og utrættelige Arbejde opstod der et nyt Omraade i Retsvæsenet, som det sidste Slægtled overhovedet ikke havde haft Kendskab til. Det er Arbejderretten, som værner om Arbejderens menneskelige Rettigheder: Liv, Helbred, Legemskræfter, Familie, Bolig

¹⁾ Litt. Encycl. Rerum novarum, n. 29.

Værksteder og Løn. Alt vedrørende Arbejdernes Kaar ordnes af disse Love, som ganske særligt tager Hensyn til Kvinders og Børns Arbejde. Selv om nu disse Lovbestemmelser ikke alle Steder og paa alle Punkter er i fuld Overensstemmelse med Leos Henstillinger, kan det dog ikke nægtes, at der findes meget i dem, som minder om Rundskrivelsen »Rerum novarum«, og det er den, man i videste Omfang har at takke for, at Arbejdernes Livsvilkaar har forandret sig til det bedre.

3. Parternes Selvhjælp.

Endelig henviste den vidtskuende Pave baade Arbejdsgiverne og Arbejderne til de mange Muligheder for Selvhjælp, de havde i de »Foranstaltninger, hvorved de trængende finder passende Hjælp, og de to Samfundsklasser bringes hinanden nærmere,«¹⁾ særlig til de Foreninger, som enten bestaar af Arbejdere alene, eller af Arbejdere og Arbejdsgivere i Forening. Vidtløftigt forklarer og anbefaler han den, idet han med beundringsværdig Kløgt skitserer deres Natur og Opgave, deres Nytte og Rettigheder, Pligter og Love.

Denne Vejledning kom netop i det rette Øjeblik. Dengang stod nemlig Regeringerne i en Del Stater endnu paa Liberalismens Standpunkt og saa derfor fjendtlig paa den Slags Arbejderforeninger. Medens de uden Vanskelighed anerkendte lignende Sammenslutninger i andre Samfundslag, ja, holdt deres beskyttende Haand over dem, nægtede de med himmelraabende Uretfærdighed netop dem deres Ret til en Sammenslutning, som trængte mest til den for at kunne forsvare sig mod Overlast fra de mægtigeres Side; ja, selv blandt Katholikerne fandtes der dem, der saa uvenligt paa Arbejdernes Forsøg paa at stifte den Slags Foreninger, ud fra den fejlagtige Opfattelse, at de havde et socialistisk eller revolutionært Præg over sig.

a. Arbejderforeninger.

De Direktiver, som Leo XIII i Kraft af sit høje Embede saaledes gav, forløjner altsaa den højeste Paaskønnelse, fordi de formaaede at bryde denne Modstand

¹⁾ Encycl. Rerum novarum, n. 36.

og rydde disse Mistanker af Vejen. Endnu større Betydning fik de ved, at de opmuntrede de katholske Arbejdere til mangfoldige Sammenslutninger med de forskellige Fag som Grundlag, viste dem den praktiske Udførelse af Opgaven og bestyrkede mange af dem i at gaa Samvittighedens og Pligtens Vej, naar de socialistiske Foreninger, som udbasunerede sig selv som eneste Værn og eneste Talsmand for de smaa og undertrykte i Samfundet, med al Magt vilde lokke dem over til sig.

Meget heldigt virkede ogsaa den Hovedregel for den Slags Sammenslutninger, som Rundskrivelsen »Rerum novarum« opstillede, nemlig »at Arbejderforeninger maatte have en saadan Organisation og Ledelse, at de kunde sætte deres Medlemmer i Stand til paa den nemmeste Maade at opnaa deres Ønske og Maal, d. v. s. at hver enkelt i bedst mulig Grad hjælpes og fremmes af sin Forening i legemlig, aandelig og økonomisk Henseende.« Til denne Grundsætning føjede Leo endnu den anden, som ogsaa er ganske indlysende: »Den religiøse og moralske Dygtiggørelse maatte betragtes som et Hovedformaal, og denne øverste Opgave maatte være retningsgivende og bestemmende for Sammenslutningernes Organisation.«¹⁾ Thi, siger Paven, »saasnar Foreningernes Love har deres Fundament i Religionen, bliver Vejen til Ordningen af Medlemmernes indbyrdes Forhold let, og det endelige Resultat bliver: fredeligt Samliv og almindelig Velfærd.«²⁾

Med virkelig rosværdig Iver gav baade Præst og Læg sig til alle Vegne at oprette Foreninger af den omtalte Art, opfyldt af Ønsket om for Alvor at gennemføre Leo XIII's Plan i dens Helhed. Saaledes skete det, at disse Foreninger uddannede Arbejdere, der var helt igennem Kristne, og som forstod med Lethed at forbinde et samvittighedsfuldt Arbejde i deres Fag med Religionens velsignelsesrige Bud og kraftfuldt og effektivt at forsvare deres timelige Interesser og Rettigheder uden at nægte den Lydighed, de skyldte Retfærdigheden, og samtidig var de

¹⁾ Litt. Encycl. Rerum novarum, n. 42.

²⁾ Litt. Encycl. Rerum novarum, n. 43.

rede til Samarbejde med de andre Klasser i Befolkningen for derigennem at tilvejebringe en Reform af hele det sociale Liv i Kristendommens Aand.

Efter Landenes forskelligartede Forhold førte man Leo XIII's Raad og Ønsker ud i Livet paa ret forskellig Maade. I visse Egne paatog nemlig en eneste Forening sig Løsningen af alle de Opgaver, som Paven havde stillet. I andre derimod, hvor Omstændighederne raadede til eller ligefrem krævede noget andet, gik man over til en Slags Arbejdsdeling. Der grundlagdes Foreninger med specielle Opgaver, saaledes at nogle paatog sig at varetage Medlemmernes Rettigheder og lovhjemlede Interesser paa Arbejdsmarkedet, andre sørgede for gensidig økonomisk Støtte, igen andre helligede sig udelukkende til de religiøse og moralske Opgaver og lignende Bestræbelser.

Den sidstnævnte Eremgangsmaade valgtes navnlig der, hvor en rent katholsk Fagsammenslutning var forhindret enten af Landets økonomiske Vedtægter eller af det moderne Samfunds beklagelige Uenighed i Tankegang eller af den bydende Nødvendighed, med forenede Kræfter at afværge Revolutionsmændenes tætsluttede Hobe. Under Forhold af den Art tvinges man til at slutte sig til neutrale Korporationer, der dog altid maa have Retfærdighed og Billighed paa deres Program og garantere de katholske Medlemmer fuld Frihed til at følge deres Samvittighed og rette sig efter Kirkens Forskrifter. Det er Biskoppernes Sag at give deres Samtykke til katholske Arbejdes Indmeldelse i disse Korporationer, naar de paa Grund af Omstændighederne har overbevist sig om, at de er nødvendige og uskadelige i religiøs Henseende. Dog maa Biskopperne altid have de Grundsætninger og Sikkerhedsforantaltninger for Øje, som Vor Forgænger Pius X, helilig Ihukommelse, har lagt paa Sinde. Den første og vigtigste blandt disse Forholdsregler er den, at der samtidig med de neutrale Korporationer findes Arbejderforeninger, som ihærdigt tager sig af Medlemmernes religiøse og moralske Uddannelse og Dygtiggørelse, saaledes at de bliver sat i Stand til at gennemtrænge de neutrale Organisationer med den rette Aand, af hvilken

de skal lade sig lede i hele deres Færd. Herved vil man opnaa, at disse Foreninger udøver en god Indflydelse ogsaa uden for deres egne Rækker.

b. Sammenslutninger i andre Samfundsklasser.

Endnu en anden Virkning gjorde sig gældende. Leo XIII's velbegrundede Lære om og vægtige Forsvar for Menneskenes medfødte Koalitionsret lod sig ogsaa let overføre paa andre Omraader, hvorfor man ogsaa baade blandt Landarbejdere og i Byernes Middelstand i den pavelige Rundskrivelses Aand oprettede Foreninger, som stadig staar i Blomst og tager til. Det er et Held for dem, at man lader økonomisk Støtte gaa Haand i Haand med kulturelle Formaal.

c. Arbejdsgivernes Sammenslutning.

Ganske vist kan man ikke tale om en Blomstring med Hensyn til de Foreninger, som Vor Forgænger ønskede saa stærkt for Arbejdsgiverne og de førende Mænd i Industrien; ja, Vi maa ligefrem beklage, at der kun er faa af dem. Men det maa nu ikke ene og alene lægges Menneskenes mindre gode Vilje til Last. Skylden ligger snarere i de betydelig større Vanskeligheder, der opstaar for den Slags Foreninger, og som Vi kender godt. Vi forstaar at vurdere deres Vægt, men Vi nærer alligevel det faste Haab, at ogsaa disse Hindringer i en nær Fremtid vil kunne fjernes, og med inderlig Glæde hilser Vi allerede nu nogle heldige Forsøg i denne Retning, hvis gode Resultater hidtil lover en endnu rigeligere Høst i de kommende Aar.¹⁾

d. Første Dels Afslutning: »Rerum novarum«, et Magna Charta for socialt Arbejde i kristelig Aand.

Ærværdige Brødre og elskede Sønner, i disse Vore Mindeord om Leos Rundskrivelse har Vi kun antydet, ikke egentlig beskrevet, de Velsignelser, der udgik fra den. De er saa talrige og store, at de er et fuldgyldigt Bevis

¹⁾ Slg. Epist. S. Congr. Concilii ad Episcopum Insulensem, 5. Junii 1929.

for, at dette Dokument ikke tegner et Drømmebillede af det menneskelige Samfundsliv til Trods for, at dette Billede er saa skønt. Det viser sig tværtimod, at Vor Forgænger har øst af Evangeliet, d. v. s. af den altid levende Kilde, som er i Stand til, omend ikke straks, at bilægge, saa dog at mildne den skæbnsvangre Strid, der sønderflænger det menneskelige Samfund. At en Del af denne gode Sæd, som for 40 Aar siden er blevet udstrøet, er faldet i god Jord, derom vidner de glædelige Frugter, som Christi Kirke og hele Slægten med Guds Naade har kunnet høste. Uden Overdrivelse kan man sige, at Leos Rundskrivelse i det lange Løb har vist sig som et Magna Charta, der burde være Grundlaget for alt socialt Arbejde. Skulde der være dem, som ringeagter denne pavelige Rundskrivelse og Mindefesten for den, saa er det Mennesker, der enten laster, hvad de ikke kender, eller ikke forstaar noget af, hvad de muligvis kender, eller, hvis de forstaar noget, for hele Verden gør sig skyldige i Uretfærdighed og Utaknæmmelighed.

I Løbet af de samme 40 Aar dukkede dog nogle Tvivlsspørgsmaal op angaaende den rette Fortolkning af en Del Steder i Leos Rundskrivelse eller angaaende Følgeslutninger, som skal drages deraf. Dette har givet Anledning til Diskussioner ogsaa blandt Katholiker, der ikke altid førtes med Ro. Desuden har vore Dages nye Nødstilstande og forandrede Forhold gjort en nøjere Tillempning af Leos Lære og nogle Tilføjelser nødvendige. Derfor benytter Vi med Glæde den gunstige Lejlighed til, saa vidt det kommer an paa Os, at besvare disse Spørgsmaal og imødekomme de moderne Krav. Saaledes paalægges det Os jo af Vort apostoliske Embede, ifølge hvilket Vi er alles Skyldnere.¹⁾ (Fortsættes.)

Et Brev om en Skruptudse.

Landet, i September 1931.

Min kære Ven!

Da jeg gik hjem fra Kirke i Morges, mødte jeg en Skruptudse.

Nu har jeg altid haft et vist Sværmeri for Skruptudser. Jeg tror, det skriver sig fra min Barndom, naar jeg i hyggelige Vinteraftner sad i Husholderskens Sofakrog og læste »Dyndkongens Datter« og fældede barnlige Taarer over Skruptudsen med de bedrøvede Menneskeøjne.

Min Skruptudse i Morges var ung og uerfaren, som Skruptudser er det paa denne Aarstid. Det var en befærdet Vej, den vandrede ad, og den havde præcis Jordens Farve, saa der var al Udsigt til, at den kunde komme ulykkeligt af Dage under en uagtsom Fod.

Jeg pirrede derfor ganske forsigtigt ved den, hvilket foranledigede den til at tage et Par energiske Hop; men saa sad den stille. Dens Hjerte bankede af Angst, saa jeg kunde se det uden paa dens lille trinde, brune Krop. Det var »Synd« for den, som Folk nu til Dags vilde sige. Men jeg var fast bestemt paa at redde den fra en eventuel »uforduset og pludselig Død«, saa jeg fortsatte min stilfærdige Forfølgelse, indtil jeg fik tvunget min lille Ven til at forsvinde ind under Græs og Bregner ved Vejkanten.

Saa gik jeg videre — og tænkte: Hvor vi dog ofte i Livet ligner den Skruptudsel! Ja, du skal slet ikke føle dig fornærmet ved Sammenligningen. Husk paa, jeg elsker ligefrem Skruptudser.

Ser du, vi kommer i god Ro og Mag vraltende hen ad vor Livsvej. Vi aner ikke, at der lurder den eller hin Fare paa os. Vi faar det maaske overhovedet aldrig at vide — før engang i Evigheden, naar vi beundrende skal skue og tilbede Forsynets mærkelige Førelser med os. Men Forsynet ser altsaa den Fare, vi er uvidende om. Og saa tager Vorherre, ikke just sin Spadserestok, men en eller anden Ting, en mindre Ubehagelighed, et Ildebefindende, maaske en temmelig stor Genvordighed endogsaa og pirrer ved os,

saa vi kommer af Vejen for den store, eller for den største Ulykke, f. Eks. at begaa en Dødsynd.

Velvillige Folk hyler deltagende over, at det var »Synd« for os, og vi har muligvis ogsaa Medlidenhed med os selv. Ganske som Skruptudsen. Nu kan du selv tænke dig til Resten. Din hengivne Ven X.

Tolderen, der blev Apostel.

(21. September — Den hellige Mathæus.)

»Jesus saa en Mand sidde i Toldboden ved Navn Mathæus. Og han sagde til ham: Følg mig!« . . . Men Marcus kalder denne samme Mand for Levi, Alfæus' Søn.¹⁾

Skulde han hedde Levi og ikke være Levit? Det er næppe troligt. Men da undres man dobbelt over at træffe ham, Manden af den udvalgte Klasse, af Moses' Stamme, Præstestammen,²⁾ blandt Tolderne, blandt dem, der regnedes for »Syndere og Skøger«, en Pariakaste i det jødiske Folk; thi de, der gjorde sig til Romernes Tjenere for at skaffe sig en ublu Pengefortjeneste ved at udsuge deres egne Landsmænd, var ikke mere værd i anstændige Menneskers Øjne end de, der solgte sig selv! Mærkeligt, at en, der var født blandt »de privilegerede« vilde gaa i Hob med Folk, der saa absolut var »udenfor Rangklasserne«! Var han udstødt, eller var han gaaet frivillig, det véd ingen.

Men noget kan vi ane om det, der særlig har bevæget hans Sind. For selvom han kun siger lidet om sig selv, klinger der dog i det Evangelium, han har givet os, særlige Toner, der kan vidne om Sangbunden i hans eget menneskelige Hjerte.

Læser vi blot de første Kapitler i Math. Ev., hører vi et stadig tilbagevendende Ledemotiv: »For at det skulde opfyldes, som er talt af Herren ved Profeten.«³⁾ Under det Synspunkt er det just, han har lært at se Frelserens Liv og Gerning, den jomfrubaarnes, der blev født i Bethlehem, der forfulgtes, saa Rachel maatte græde, der kaldtes fra Ægypten og bosatte sig i Sebulons og Naftalis Land langs Søen og levede som den, der tog vore Skrøbeligheder. Levi har elsket sit Folks Profetier, har drømt de gamles Drømme og set de store Syner, har længtes efter

---

¹⁾ Mk. 214 — Mth. 90.   ²⁾ 4. Mos. 2510.

³⁾ Mth. 122, 25—15—18—23 38 416 817.

at skue Opfyldelsen af Forjættelserne. Men det, han oplevede i Dagens Virkelighed, var noget helt andet end hint store og stærke. Den anden Tone, der klinger igen, er dyster og skarp. Den hedder »Farisæerne og de Skriftkloge«. Hverdagens snævre og lave officielle Religion gjorde Gudsdyrkelse til Tvangsarbejde og Trædemølle. Ramsere og Lovbud og Paragraffer kvalte Livet, og ud af det groede ingen Opfyldelse af Forjættelserne. Udvorteshed, Hykleri og Sløvsind enten dræber Idealet eller gør Idealisten trodsig.

Og saa vælger den, der vil Livet, hellere den Virkelighed, han kan tage og føle paa, Pengefortjenestens Realitet. Saa bliver en Levi en Tolder.

Men til denne Mand, der sad ved Toldboden »paa hin Tid« lød Ordet »Følg mig!« Og straks var han rede til at følge. Thi Han, der kaldte, opfyldte alle Forjættelser, gjorde alt det til levende Virkelighed, der havde sunget i Levis Sjæl.

Der er til alle Tider Mennesker, »der sidder ved Toldboden«, Mennesker, der søger deres Livsindhold i Penges Værdi og deres Selskab blandt »Syndere og Skøger«. Ikke altid fordi de af en forkvaklet Udvikling er »prædestinerede« som problematiske Naturer til at leve uden for det gode Selskab, men ofte fordi selve dette »gode Selskab« har faaet dem til at lukke Hjertelivet nede bag en haard Overflade. Hvor Dagens Færdsel skal fare frem, maa Vejen asfalteres; men dér kan intet gro! Før Livet kaldes frem af sin Dvale. Før den Virkelighed kommer, der opfylder alle Forjættelser.

Da kan selv Tolderen blive Apostel.

Thi selv den, der sidder ved Toldboden, kan erfare det samme Under, som var sket med den værkbrudne, at Ordet kan gælde ham: dine Synder er dig forladte, det Ord, i hvilket hvert et Menneskes dybeste Forjættelse opfyldes.

Og saa kan den, der i Gaar var Tolder, i Dag være med i Gæstebudet og »sidde til Bords med Jesus og hans Disciple«¹⁾ og modtage Ham selv til Lægedom — der, hvor det opleves: »De raske trænger ikke til Læge, men de syge.«

Lovet være Gud, at ogsaa en Tolder blev Apostel, der nu er med at prise Herren i det store Kor!

— Dig, Herre, priser Apostlenes ærværdige Kor, Alleluja. —

P. H.

---

¹⁾ Mth. 9:10.

Tyske Katholikers 70. Generalforsamling i Nürnberg 26.—30. August 1931.

Den smukke gamle Stad, der endnu staar som en forstenet Drøm fra Middelalderen, har smykket sig til Fest. I alle Vinduer pranger Blomster, fra alle Tage blafrer Vimpler. Til alle Tider paa Døgnet hører man her Kirkeklokkerne, — som om de til evig Tid skulde øve sig i at forkynde det glade Budskab.

Hvor udmærket kan man tænke sig Katholikdagen her. Hjerte og Skønhed, Kunst og Kirke har her til Huse. Man føler sig sat Aarhundreder tilbage. Man mener, at en Minde-sangerfest staar for Døren, — og der er maaske noget om det.

Paa Gaderne ser man talløse Folkeskarer, Præster, Soldater, Studenter, Bønder i brogede Dragter, med røde Huer og iført vide, plumpe, folderige Kapper. Alvorlige, fromme, strenge Ansigter — som grebet ud af Nürnbergs store Søn Albrecht Dürers Skitsebog. Derpaa igen Børn, blonde, eventyragtige — akkurat saaledes som man ser dem paa Moritz Schwinds Billeder. Romantiken er endnu ikke uddød, eller begynder den maaske paany, denne Poesiens yndefulde Tid? Det tyske Folk er stedt i Nød, men aldrig har man været Vidne til saa megen Tillid til Gud, saa megen katolsk Ungdom og saa megen Begejstring som netop i disse Dage i Nürnberg.

Ungdommen indledte det store Program. Det var om Onsdagen paa Øen Schütt i Nærheden af Nürnberg, en Ø, der ellers ligger død hen i sin trærige og blomsterrige Ensomhed. Helt anderledes dog paa Børnens Dag. Fra alle Sogne, nær og fjern, er de strømmet sammen. Børn, intet er dog som Børn. Et Børnekorstog er undervejs. Ærkebiskoppen i sit røde Skrud velsigner disse næsten uendelige Børneskarer — alle klædt i hvidt — taler til dem med bevæget Stemme, og Tusinder af unge Christri Stridsmænd svarer ham som med een Røst:

»Komm, heiliger Geist, kehr bei uns ein,
Besuch das Herz der Kinder dein.«^{*)}

Det er et gribende Syn, alle disse Børn. Et fremmedartet Ansigt viser sig paa Prædikestolen, den japanske Præst Akira Ogihara. Han beder Børnene om en Bøn for de Børn, der endnu lever i Vildfarelsens Mørke og ikke

^{*)} »Kom, Helligaand, ind til os, besøg dine Børns Hjerte«.

kender Christi sande Lære. Langt om længe drager disse ungdommelige Kor hjem til Tonerne af Rigsværnsmusikken. Denne rørende Indledning var det første levende Sursum corda — de næste Dage fulgte flere — sunget af rene, klare Børnestemmer.

Katholikdagen staar i den hellige Elisabeths Tegn. Ingensinde er Thyriugerhelgenindens Væsen kommet til at staa os saa klart som netop i disse Dage, — det Kongebarn, der gav Krone og Rigdom bort blot for at vinde en Tornekroner. For Tiden vises der her i Nürnberg en Film: »Den hellige Elisabeth i vore Dage«, og Salen er bogstaveligt talt ikke tom Dagen igennem. Skønt der kan indvendes meget mod Fremstillingen kunstnerisk set, er dens Virkning i etisk Henseende dog overmaade stærk, ja næsten overvældende. Nøden gør aabenbart Publikum ukunstlet og barnligt; man vil se de evangeliske Dyder, man vil se, hvorledes de hungrige bespises, hvorledes de tørstige faar slillet deres Tørst, hvorledes de syge finder Helse. Den hellige Elisabeth er Tysklands Værnehelgeninde. For syv-hundrede Aar siden levede hun; endnu lever hun midt iblandt os.

Torsdag Eftermiddag begyndte de forskellige Foreninger og Sektioner deres Møder. Samme Eftermiddag afholdtes et Foredrag, som bl. a. overværedes af Ærkebiskop Hauck og fhv. Rigskansler Marx, over Emnet: »Kindernot — Elternot«^{*)} Taleren, der i de kommunistiske Tendenser indenfor Skolen især i Kammeratægteskabet fandt en overmaade skadelig Indflydelse paa Barnet, saa den eneste Redning i en af Forældre og Skole fælles gennemført Opdragelse af Børnene. Endvidere aabnedes samme Eftermiddag de tyske Akademikeres Caritas-Forsamling. Om Aftenen samledes de fleste Kongresdeltagere til Katholikdagens første Festkoncert: Franz List' Oratorium: »Den hellige Elisabeth«. Uforglemmelig er den hellige Elisabeth sikkert paa denne Aften trængt ind i hver eneste Sjæl. Det var den rene og klare Stemme, jeg nogen Sinde har hørt, den sarte Inderlighed forenet med den mest fuldendte Kunst; hun har sikkert sunget sig ind i de mange tusinde Hjerter, denne hellige Elisabeths Sangerinde, saa at man mente at se Helgeninden for sig, da man hørte hendes Sang. Endvidere: Korsridernes Kor, det stadig stigende »Gott will es« lød, som om Tro, Haab og Kærlighed under Susen og Brusen vilde bane sig Vej op mod det Høje. »Gud vil det! En Storm, en Kampsang. Det er den stridende Kirkes Sang, som paany vil vinde Jerusalem, Troens Land. Gnd vil det.

*) Børnenes Nød, Forældrenes Nød.

Den næste Dag samledes vi atter om Morgenen i Liebfrauenkirche. Foran Kirken holdes Blomstermarked, og rundt om staar de gamle Huse med de takkede Gavle, som de alle kun var der for Kirkens Skyld; og derinde, hvor Pontificalmessen celebreres, hvor Glockners vidunderlig Ave Maria lyder, der staar hun — die Schutzmantelfrau — den rene Jomfru, under en høj, gylden Himmel — kun for vor Skyld.

I den ærværdige gamle Mestersangerkirke, der nu er protestantisk, taler hele Bygningens skønne Stil med de gotiske Piller og med Væggenes Freskobilleder — f. Eks. af den hellige Katarina af Alexandria's Martyrium — om Mysteriets Rigdom. Her holdtes et stenningsrigt Møde, hvor katholske Digttere talte, og hvor særlig Pater Fr. Muckermann's gribende Ord lod Sindet fanget.

Søndag Morgen var Festens Højdepunkt. Ude paa den store Stadion var over hundrede Tusinde strømmet sammen fra nær og fjern. Forskellige tyske og udenlandske Kirkefyrster samt verdslige Rangspersoner deltog i Pontificalmessen, der celebreredes af den pavelige Nuntius Vascallo di Torregrossa. Her kom vort »Credo in unum Deum« til sin Ret, her jublede Tusinder og atter Tusinder — »Una, sancta, catholica!«

Hovedindholdet af den Tale, der holdtes her ude paa Arenaen var: Gud er vor Redning, og uden ham formaar vi intet. Ordenen er Fredens Moder. Christi Kongedømme er det eneste, der er i Stand til at bringe os den Fred, hvorefter alt og alle higer.

Disse uoverskuelige Menneskemasser bevarede den skønneste Ro og Orden, og et uforglemmeligt, broget Farvebillede ser vi her for vore Øjne. Paa een Gang sænkes alle Fanerne med de knælende, og i den hellige Forvandlings Øjeblik er de mange Tusinder saa stille, som var de alle som en hævet op til Himmelen af en mægtig, altomfattende Kærlighed, der drager alle til sig.

Om Eftermiddagen var vi atter samlede, og om Aftenen holdtes den sidste, store Forsamling. Midt under Festlighederne indløb et Telegram fra den hellige Fader, hvori han udtalte sin Velsignelse over alle og alt, hvad der var blevet vedtaget paa den 70. Generalforsamling. Efter at Præsidenten havde takket Nürnberg og dens Øvrighed for den enestaaende Gæstfrihed, man havde nydt i de forløbne fire Dage, traadte Ærkebiskop D a m b e r g, fulgt af den pavelige Nuntius og af samtlige tilstedeværende Biskopper frem og meddelte Forsamlingen Velsignelsen.

Den tyske Katholikdag har vedtaget en Række Beslutninger, i hvilke der bl. a. forlanges socialpolitiske Forholds-

regler til Fordel for Folkesundheden og for at modvirke den stadig fremskridende Proletarisering af Arbejderstanden og den selvstændige Middelstands Undergang. Katholikdagen stiller den Fordring til Øvrigheden, at den med alle for Haanden værende Midler skal bekæmpe Bolschevismens ødelæggende Indflydelse. Imod Fritækerne og de »Gudløses« Bevægelse skal den i Rigsforfatningen nedskrevne Særstilling for den kristne Religion forsvares med alle Midler, og mod den herskende antikristelige Propaganda skal Nødforordningen af 28. Marts 1931 bringes til Anvendelse. Ungdommens aandelige Undertrykkelse saavel fra bolschevistisk som fra fascistisk Side maa bekæmpes resolut og med haard Haand; dertil har Staten ifølge Forfatningen Pligt. Henimod Slutningen af den sidste Raadsforsamling enedes man om Essen som Stedet for den næste Katholikdag.

Da det blev Aften, og Festlighederne hældede mod Slutning, sang vi alle den Sang, som ogsaa den hellige Elisabeth engang i sin Nød begyndte at synge: »Grosser Gott, wir loben Dich«*).

Alles Hjerter forenedes i Bekendelsen:

»Wie du warst vor aller Zeit,
So bleibst Du in Ewigkeit«**).

G. M.

Katholicismen og det moderne Indien.

I »Young New of India« søger en Ikke-Katholik at besvare et Spørgsmaal, som i høj Grad er aktuelt i Indien: Hvilken Filosofi, hvilken Trosbekendelse vil det unge Indien slutte sig til? I denne Artikel læses følgende Betragtninger m. H. t. Kristendommen:

Noget af det Indien eller rettere det menneskelige Hjerte dybest inde trænger til, er: at finde en sammenhængende og ordnet Plan eller et System, som lover det urolige Hjerte Fred, og som kan omsættes i Praksis. Det er ikke nok, at en Religion stiller os et højt sædeligt Ideal for Øje, den maa ogsaa række os de Midler, der tiltrænges for at naa dette Ideal. Den maa ikke alene lære den unge, som higer og søger, hvad han skal tro og tænke, men ogsaa, hvad han skal gøre, og hvorfor han skal gøre det. En Kristendomsform, som ikke indeholder nogen Theori om kristelig

---

*) O, store Gud, vi priser Dig.

***) Som Du altid var, saaledes bliver Du i al Evighed!

Disciplin og Lydighed (Sadhara) har i vor Tid ingen Betydning for Indien. — Og netop samme Synspunkter over for Religionen findes i Katholicismen. Gennem Skriftemaalet har den katholske Kirke sit enestaaende psykologiske Kendskab. Det katholske Moralsystem er uimodsigelig det mest fuldkomne af alle Systemer. Den katholske Kirke viser de søgende og famlende det mest ophøjede Ideal, som kræver alle deres Evner og Kræfter, og tillige et System, en Methode, der — hvad Kirken kan bekræfte ud fra sin lange Erfaring — ikke glipper, men fører dem sikkert mod Maalet . . .

Angaaende det katholske Munkeideal udtaler Forfatteren:

En Kristendomsform, som lader haant om Kloster- og Munkeliv, vil aldrig trives i Indien. I indisk Aandsliv er der Trang til Forsagelse, Given Afkald, som Inderne ogsaa vil have med i deres Kristendom. Ikke saaledes, at de vil forlange, at alle Kristne skal være Asketer, men at de ser op til dem, der er det. Det er Cølibatet, sagde Gandhi engang, som har været Skyld i, at Katholicismen har bevaret den Friskhed og Livskraft, hvormed den ytrer sig den Dag i Dag. Den moderne Katholicisme vil skænke Verden Sahdus (Asketer) og vise den et asketisk Ideal, som indordner alle Livsinteresser under det guddommelige Ideal. Munken opgiver at være Herre over Verden for at blive dens Tjener. Han bliver fattig for at gøre andre rige. Han giver Afkald paa Familieliv for at kunne kalde hele Menneskeheden sin Familie. Maaske kan Katholicismen gennem Klosterlivet bedst stille det moderne Indiens religiøse Trang, idet den viser Mænd og Kvinder Vejen til Forsagelse og Indvielse til et Liv virksomt i Kærlighed til Gud og Mennesker.

Sluttelig bringer Katholicismen gennem sit internationale Ideal — saaledes som Kirken opfatter dette — det ny Indien en virksom Støtte. Katholicismen har aldrig kunnet samstemme med den overdrevne Nationalisme, men heller aldrig undladt at arbejde for, at den nationale Følelse skal finde et sundt og rigtigt Udtryk i den Kristnes Liv. Efter sin Natur er den katholske Religion international. — Den hellige almindelige Kirke omfatter Orient saavel som Occident og er gennemtrængt af en international Aand, som vil føre alle Mennesker, rige og fattige, vise og enfoldige, hvide og kulørte til en Eenhed, indenfor hvilken der er lige Ret for alle, og hvor enhver vil kunne finde sin naturlige Plads.

Gregoriansk Koralsang paa Grammofon.

Benediktinerne i Solesmes er berømte for deres fremragende Arbejde for den kirkelige Ritualsang. Paa Grundlag af omfattende historiske Studier af Haandskriftsamlinger er det lykkedes dem at bevise de forvanskede Former i de saakaldte Reform-Koralbøger og at genfremstille de ægte gamle Kirkehymner. Saaledes er det lykkedes dem at hævde Traditionen med Hensyn til Versionen af den gregorianske Koral, offentliggjort i det berømte »*Paléographie musicale*«.

Paa dette Grundlag ordnede Pius X den officielle Ud-gave, kaldet »*Editio Vaticana*«, som ved Dekret af 8. April 1908 er erklæret obligatorisk for den katolske Kirke.

Interessant er det, at man nu ad grammofonisk Vej gennem en Del teknisk vellykkede Optagelser kan danne sig et Begreb om Solesmes-Skolens eminente Betydning og specielle Syngemaade. Denne Syngemaade, der paa en Vis giver Teksten sin fulde Værdi og Skønhed, forlener samtidig Ordene med den Mystik og religiøse Følelse, der hviler over den gregorianske Sang. Ved den bløde Gliden fra Node til Node (Legatoforedraget) lykkes det gennem Betoningen af Teksten at give den melismatiske Frase det rette Præg af den aldrig itubrudte eller taktbestemte Melodilinie, der kendetegner Koralen. Desuden dannes der ved Vekselsangen de skønneste, dynamiske Afskygninger; saa man forstaar gennem disse vidunderlige Optagelser af det berømte Munkekor fra Abbé Saint Pierre de Solesmes den gregorianske Korals egenartede Rhythme og dens Melodisks Skønhed og Kraft. Vi finder her den gregorianske Sang i Renkultur.*)

Septbr. 1931.

Henning Høeberg.

Pax. The Monthly Review of the Benedictines of Prinknash, Gloucester. England. (July—September 1931. 6 d. each.)

Her afsluttes den tidligere nævnte Afhandling: »Glimt af overnaturlige Realiteter«, hvor der tales jævnt og sandt, men ogsaa dybt og inderligt om det tilkommende Livs Herlighed og Glæder. En anden interessant Artikel hand-

*) Den omtalte Grammofonplade faas hos Skandinav. Grammofon A/S, Købmagergade. Pris Kr. 6,50.

ler om den h. Teresa af Avila, en af Spaniens mærkeligste Kvinder. Hun var ogsaa en mesterlig Skribent, der i de gribende Skildringer af de Klostre, hun har grundlagt, giver fortræffelige Billeder af sin Samtid. Endvidere findes en læseværdig Artikel om en engelsk Major, der blev Katholik, og som for at leve i rolige Omgivelser paa et helligt Sted paa sin Fod vandrede c. 450 km's Vej uden Penge i Lommen til den lille Ø Caldey i Syd-Wales hos Benediktinerne fra Prinknash.

Niels Hansen.

Illustreret dansk Litteraturhistorie ved Carl S. Petersen og Vilhelm Andersen. (32. og 33. Hefte. Gyldendal. København. 1931.)

I 32. Hefte sluttet Gennemgangen af Holberg. Betegnende for hans Personlighed er hans voldsomme Uvilje mod alt katholsk, som han slet ikke forstaaer. Den hellige Franz af Assisi, hvis Askese han afskyr, synes ham »ligere et vildt Dyr end et Menneske«, og Middelalderens store Kampe mellem Tro og Viden forekommer ham at være Pedanteri og Snurrepiberier. I 33. Hefte begyndes andet Kapitel, der omhandler Holbergs Samtid fra 1700—1750. Her nævnes Ambrosius Stub og Hans Adolf Brorson, hvilke begge to faar en fyldig og forstaaende Bedømmelse.

N. H.

Jesus af Nazaret, hans Liv og Færden, genfortalt for Børn og Ungdom efter Det nye Testamente af Biskop Johan Lunde, Oslo — med 80 Trefarvetryk efter Malerier af Wm. Hole. Lohse, 1930.

Dette store, skønt udstyrede Værk skal have den varmeste anbefaling for de dejlige Billeder. Den, der som Barn har døjet de gængse Illustrationer, hvor Scene og Personer er sat uden for Tid og Sted og iklædt en vammel Sødlighed, og som ofte har maattet nøjes med Olie-tryk til Undervisningsbrug, vil frydes over at se Billeder, hvor Landskab, Bygninger og Klædebon er korrekt palæstinensiske, og hvor Værdigheden ikke er krænket af, men støttet ved Naturlighed, Ægthed og Liv. Reproduktionen er mesterlig og gør Forlaget Ære. Kunstneren giver i en Række Noter Oplysning om, hvorfra han har hentet sine Motiver, og hvad han har villet lægge i sit Billede. Teksten er leiforstaaeligt genfortalt efter Det nye Testamente og holder sig nøje til dette, om end Fortællingerne oftest er afkortede — enkelte Steder uforstaaeligt, som naar Biskop Lunde i »Nicodemus hos Jesus« medtager Genfødselen, men udelader »Vand og Aand«, m. a. O. Henvisningen til Daaben. Ogsaa Jordandaabens Tekst kan synes at være gengivet i den liberale Kritiks Smag — dog,

disse Nuancer mærkes næppe af andre end skolede Skriftkloge, og selv de vil med Glæde fordybe sig i de 80 dejlige Billeder — ikke mindst »Fristelsen i Ørknen I og II« og Slutningsapoteosen: Tilbedelsen i en byzantinsk Kathedral (Symbol paa »Kirken«). P. S.

C. Skovgaard-Petersen: *Bibelen gennem Tusind Aar*. Lohse, 1930. 333 + XX S.

I et Udstyr, der er over al Beskrivelse rigt og skønt (Flerfarvetryk paa Guldgrund og talrige gode Klichéer) udsender Forf. et Værk, der simpelthen gør Epoke inden for sin Klasse.

Sk.-P. gør op med den gamle Overtro om, at »Herrens Ord var lagt paa Hylden« i Middelalderen. Skildringen af Munkene og Bibelen hviler paa vore bedste Kilder (der desværre ikke citeres i Fodnoter), og Afsnittene om Miniaturens Stilarter er helt nyt Stof paa Dansk — et ypperligt Bidrag til Belysning af Kirkens Inspiration af Kunsten.

Hist og her mærker man, at Forf. ikke færdes husvant i Stoffet, som f. Eks. naar Missale og Bibelen forveksles.

Blicher disse Tanker kendte og optagne af Folket, maa det være forbi med den ukultiverede Puritanisme paa Guds Vegne, — og Broen til Forstaaelse af kultisk Kunst, Liturgi og Ceremoniel maa være slaet.

Der er to Punkter, hvor vi maa tage Afstand fra Forf. Dels over for uciviliserede Suk over Pavedømmets Mørke midt i hans saa lyse Billeder fra Klostrenes Scriptorier — hvad skal det dog til?

Og allermest fra de sidste 30 Sider om Kirkens Forhold til Bibelen; de bygger paa den Paastand, at vi har forholdt Lægfolk den frie Brug af Bibelen, 3: Retten til diletantisk Kritik — og det siges ikke, hvad den eftertragtede »frie Brug af Bibelen« førte til: over 800 Sekter; og de bygger paa den Idé, at Kirken ikke selv forstod det centrale i Bibelen — og det siges ikke, hvem der har Normen for, hvad dette »centrale« er; Konklusionen af disse 30 Sider maa blive, at Gud, trods Herrens Forjættelse, har forholdt sin Kirke Helligaandens Vejledning til hele Sandheden i 1500 Aar — og det siges heller ikke. Saa glad og fuld af Beundring man er for de første 300 Sider (enkelte Pletter fraregnet), saa trist er man over de sidste 30 Siders lutheranske Dogmatisme. P. S.

Fra den vide Verden

Katholsk Ungdomskongres i Brüssel.

Lørdag d. 29. og Søndag d. 30. August var der i Brüssel et storslaaet Stævne med over 100,000 Deltagere — lutter katholsk Ungdom. Det var Belgiens Ungdomsforening — (*Association catholique de la Jeunesse Belge*), der holdt sin 4de Generalkongres. Den første holdtes 1921 med 10,000, den anden 1924 med 30,000 og den tredie 1927 med 60,000 Deltagere — en betegnende stedse rivende Vækst i denne Genfødselsesbevægelse efter Krigens Lidelser. Denne Gang var der kommet Deltagere ogsaa fra Frankrig og Tyskland, Spanien og Portugal, Polen og Litauen og Schweiz. Parolen for Mødet var »*Laudetur Jesus Christus*«. Søndag Eftermiddag foretoges den storslaaede Festprocession med 2000 Faner og mange Musikkorps. Halvanden Time var Rækkerne, paa 16—20 Mænd i hver, om at passere. Der blev baaret gadebrede Indskrifter, der forkyndte de mange forskellige Korporationers Valgsprog, f. Eks. »Friedhed til at være Katholik ogsaa paa Værkstedet!« »Christus, Konge over Hjerte og over Tanke«, »Paven vor Fører og vor Lærer«. Paa en Terrasse havde Ærkebiskoppen af Mecheln, Kardinal v. Roey, den pavelige Nuntius Msgr. Micara, flere Biskopper og andre kirkelige og verdslige Honoratiores, taget Plads; den forbimarcherende Ungdom bragte dem jublende Ovationer. I det hele var der baade i Toget og blandt Publikum en usædvanlig Begejstring. — Samtidig med Kongressen afholdtes en International Udstilling af katholske Ungdomsforeningers Arbejde.

Den spanske Katastrofe.

Angaaende Tilstanden i Spanien skriver den kendte engelske Forfatter Hilaire Belloc:

Lad os dog endelig se Tingene, som de virkelig er, og gøre os klart, at her er eet Punkt i Stridighederne, som har Betydning over alle andre, Kampen mellem den katholske Kirke og dens Fjender. Alt det øvrige er egentlig

uden Betydning. Al den dumme Snak om Demokrati, Frihed etc. siger intet i denne Sammenhæng. Den Slags Fraser er ikke rammende Udtryk for det, der er bag den spanske Katastrofe. Een eneste Magt staar bag det hele: Hin fasttømrede Organisation, hvis Maal, hvis Livsprincip, hvis Drivfjeder er Had til Jesus Christus, til Sakramenterne, til Kirken, til alt, hvad Kirken betyder for Menneskeheden. Den sætter sine Tanks, »Knusemaskinerne«, igang og arbejder systematisk og maalbevidst paa at tilintetgøre alt godt og helligt og erstatte det med, hvad der er ondt og fordærveligt — og dødbringende for vor Kultur...

I KORTE TRÆK.

I Budapest afholdtes nylig en Kongres af Congregationen »Vagten om det hellige Hjerte«, en Forening, der særlig tager Sigte paa Skoleungdommens religiøse Liv. Den er udbredt over hele Landet, hvert Sogn, hver Skole har sit »Vagttelt«. Dets Blad »Hjertet« udgaar i 150,000 Nr.

En meget fremrageede czecoslovakisk Patriot og Katholik, Msgr. Luigi Kolisch, er afgaaet ved Døden. Han havde været som Pilegrim i Lourdes og rejste derfra til den store Kongres i Nürnberg, hvorfra han trods en heftig pludselig Sygdom (en Forgiftning) vilde rejse videre, men døde undervejs. Han var en af de ivrigste Forkæmpere for sit Folks Løsrivelse fra Østrig, sad ogsaa en Tid fængslet som politisk Forbryder. Virksom Forfatter og særlig kendt som Pilgrimsfører til Lourdes.

Fra Hovedstad og Provins

† *Monsignore Albert Helmke.*

Kort før Redaktionens Afslutning har vi erfaret, at forhenværende Generalvikar, Mgr. Albert Helmke, er afgaaet ved Døden. R. I. P.

Academicum Catholicum.

Onsdag d. 9. September 1931 indledede A. C. sit Efteraarsemester ved om Morgenen at lade en Messe læse til Ære for den Helligaand.

Om Aftenen holdt cand. mag. Paul Hedemann et særdeles smukt Foredrag om Fascismen og Vatikanet. Det

var rart at faa klar Besked om dette Forhold, som man ellers kun kender fra en mere eller mindre velorienteret Presse, af en Mand, der har været Begivenhederne paa saa nært Hold og har brugt sin Hjerne saa godt som Paul Hedemann. For ikke blot var Foredraget indholdsrigt og velgørende klart og logisk bygget op, men ogsaa Formen, hvori det holdtes, var elegant og vidnede om, at man ikke upaaavirket kan indaande den italienske Luft.

I Diskussionen ydedes det vægtigste Indlæg af Pastor Schindler, og det formede sig nærmest som et Supplement til Paul Hedemanns Foredrag. Efter endnu et Par Indlæg sluttede cand. Paul Hedemann af for denne brillante Aften.

Gjorde man danske Katholiker og cand. Paul Hedemann Ret, gængaves Foredraget in extenso, i den Grad gav det Viden om, hvad vi alle bør vide, og lidt af det Udsyn, som vi saa ofte trænger til.

Israelsgildet i Ordrup.

Der kunde unægteligt have været flere Deltagere i vor »Valfart« Søndag den 6. Septbr. Vi frøs ikke under Hr. Kiærulffs Tale, dels fordi det Værelse, man havde stillet til Raadighed, da vi ikke kunde sidde i Haven, var af passende Størrelse, dels fordi det var hjertevarmende Ord, Taleren havde fundet — ikke saa meget hans egne Ord som en andens, i det Talen var en Oversættelse af én, der var holdt af Dominicanerpateren Vincent Mc Nabb ved Israelsgildets Aarsmøde i London i Fjor. — Vi frøs i »Krattet«, men noget skal man jo lide paa en saadan Tur. — I Kirken sang Koret vore Invocationer meget smukt, og vore Bønner blev bedt foran Guds Moders Alter, saa man tør haabe, at Andagten har været til Gavn for Israel — og for de faa modige, der vovede sig ud.

Firmelse i Maribo og Nakskov.

Søndag d. 6. September holdt Biskop Brems Firmelse i Maribo og Nakskov. Skønt det var øsende Regn, var Kirken i Maribo fra Morgenstunden fyldt til sidste Plads, da Biskoppen læste Messe.

Efter denne holdt Biskoppen en hjertelig Tale, hvori det blev understreget, at hver Tid hayde sine Svagheder. En af vor Tids svage Sider er Tendensen til en overdreven Nationalisme. Det er godt og rigtigt, at enhver elsker sit Land og Folk og vier det sine Kræfter, men naar man kommer saa vidt ud, at et Menneske sætter sin Nationalisme højere end Kærligheden til Gud og Kirken, da ødelægges det bedste i Mennesket. Livets Lykke skal ikke søges ude i Verdens brusende Liv, men i Kirken og bag Hjemmets Vægge. Det er de gode Hjem, der skal bære Land og Folk, for hvilket det kristne Familieliv er den bedste Støtte. Hvis

Gud slipper et Menneske, er det intet. Men da Gud er Kærlighed, har Mennesket hos ham Kilden til Kraft og Styrke.

I Maribo firmede Biskoppen 105, hvoraf kun enkelte var voksne. Herefter tog Biskoppen til Nakskov, hvor det i en Tale ligeledes blev lagt den store Kreds, der skulde firmes, paa Sinde, at paa denne Højtidsdag skulde de give Gud deres Hjerter og tage den Beslutning at være tro mod Gud og Kirken.

Her blev henvend halvandet Hundrede firmet.

Mosaik.

Sankt Laurentii Kirke.

Som meddelt i Dagspressen er der under Udgravninger paa Raadhustorvet i Roskilde fremdraget Koret med Kordøren og noget af Kirkeskibsmurene af den i det 12. Aarh byggede St. Laurentii Kirke. Kirkemuren er bevaret i to Meters Højde fra Grundstenen. Korgulvet er dækket af Fliser, lagt i Mønster, og to Trin fører op til det murede Alterbord. Det er et overordentlig sjældent og interessant Fund, der bringer os Bud fra Middelalderens kirkerige Roskilde. Af de 20 Kirker har man jo hidtil kun haft Domkirken, Vor Frue Kirke og St. Ibs Kirkeskib tilbage — og saa Taarnet til St. Laurentii — Resten har Reformationen ødelagt. Nu bringer altsaa den gamle St. Laurentius Kirke Hilsen til den nye katholske Kirke af samme Navn. Glædeligt, at Nationalmuseet vil gøre alt for at bevare Ruinen — som synligt Minde om oprindelig dansk Kirkebygning og om oprindelig dansk katholsk Liv.

Under Vejkorset.

Det ikke ukendte Mærke C. Sk. P. skriver paa Berl. Tid.'s Søndagsside for 13. Sept. en smuk Betragtning om Vej-Krucifikset, hvori det blandt andet hedder: »Jeg kan misunde de katholske Lande den Sum af barnlig Fromhed og folkelig Ærbødighed for det Hellige, som disse Krucifikser ved Vejene — trods alt — er et Udtryk for, og ved Foden af den Korsfæstedes Billede beder jeg gerne den Bøn med: »Herre, forlad mig alle mine forgangne Synder for din store Barmhjertigheds Skyld.«

Et af de snart hyppige Suk fra den protestantiske Præstestand herhjemme efter den tabte religiøse Realisme! Vi kan kun ønske den lærde og højtstaaende indflydelsesrige Prædikant og Forfatter, at han ret ofte maa finde Vej til et saadant Krucifiks. — Han mener ganske vist ikke, det er muligt, at saadanne kan rejses mere i Danmark; kaade og hadefulde Drengene vilde blot kaste til Maals efter dem!!

Og derved føler den fromme Skribent »Skam og Skændsel.« — Men hvis Danmarks Ungdom virkelig er blevet saa »kaad og hadeful«, mon saa ikke Skylden er saadanne Ungdomslæreres, der med den lærde Forf. i Spidsen mod deres katholske Medkristne slynger Skældsordenes Kasteskyts »papistisk System«, »Gerningsretfærdighed«, »Helgenovertro« og »kirkeligt Tyranni«. Sandelig der er Grund til at bede ved Vejkorset: »Herre, forlad mig mine Synder!« *P. H.*

P. S. Som det er Bladets Læsere bekendt, findes der jo nu iøvrigt nogle Vekors ogsaa paa danske Veje.

S.M.D.M. 9-aarig Stiftelsesfest afholdes Tirsdag d. 22. September Kl. 8 i Skolens Lokaler, Boyesgade 8 A. — Alle Medlemmer bedes møde. Alle forhenværende Elever er hjertelig velkommen. *Styrelsen.*

A.C. Onsdag d. 22. September Kl. 20 vil Læge Ørbæk tale om Sport og Catholicisme.

Katholske Russer bedes snarest henvende sig til Administratores (se Annoncen i sidste Nr.), og de er velkomne til de første Møder og til Rusgildet som A.C.'s Gæster.

I Studiekredsen vil Pastor Peter Schindler fortsætte med Ordensvæsnet og dets Historie ved at gennemgaa Vesterledens Munkeliv efter Benedikt.

Couvent de l'Assomption, Bernstorffsvej 54 (Hellerup).

Cours de Littérature et de Diction françaises.

Chaque Mardi de 7^h à 8^h du soir 3. Kr. par mois.

Chaque Vendredi, à la même heure Cours d'Histoire de l'Eglise en Français. — Gratis. —

Le Cours d'Histoire s'ouvrira le 2. Oct. celui de Littérature, le 6.

„**Credos**“ September Nummer indeholder følgende: Harald Høffding, af H. D. T. Kiærulff. — Har Mennesket Ret at søge Døden? af Jarl L:son Renwall. — Hospitalsbetragtning, af A. Menzinger S. J. — Guds Spillemand, Digt af Karin Antell. — Den h. Angela Merici, en Kvindesagskvinde, af Sigrid Undset, forts. — Credos Bøger. Lisbeth Burger: Arbejdslos. Gabriel Miro: Skikkelser paa Jesu Vej, af G. Scherz, C. SS. R. — Fra Credos Taarn, af E. Sandquist og Scholasticus.

Hjælp søges. Skulde der ikke findes en Katholik, som vilde hjælpe en Familie ind paa en god Levevej ved at yde et Laan paa 10 Tusind Kr. til Køb af en Stenfiskerbaad. Nærmere ved Henvendelse til Knud Winther Madsen, Bøgeholt pr. Svinbjerg St., Lolland.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes:

en dygtig Ene pige fra 1. Nov.; yngre udlært Handelsmand med Lyst og Anlæg for Agentur, mod Provision.

Plads søges:

af en Mand ved let Bygang; 24-aarig Chauffør event. paa et Lager; en ung Mand, villig til alt; af en Sykone ved fint Linned.

Korrespondance: Fru Bornemann bedes opgive sin Adresse, da den er bortkommen.

Ansøgning med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paaegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13. Kbhn. K.

Kirkelig Kalender.

Sept.	Sept.-Okt.
20. S. 17. Søndag e. Pintse.	27. S. 18. Søndag e. Pintse. — <i>I konsekrede Kirker:</i> Kirkevielsesfest.
21. M. Matthæus, Apostel og Evangelist.	28. M. Wenceslaus, Hertug af Bøhmen.
22. Ti. Thomas af Villanova.	29. Ti. MICHAEL, Ærkeengel.
23. O. Linus.	30. O. Hieronymus.
24. T. Maria, de fangnes Be- frielse.	1. T. Remigius. — <i>I konsekr.</i> <i>Kirker:</i> 6. Dag i Oktaven.
25. F. Ferialdag.	2. F. Værneenglene.
26. L. Gudsmoders Lörd.-Ms. — <i>I konsekrede Kirker:</i> KIRKEVIELSESFEST.	3. L. TERESA AF JESUSBAR- NET.

Sept. Ugens Messebønner.

20. S. 17. Søndag e. Pintse (714—549); 2. *Sæt Bønner:* Eustachius og Lidelsesfæller ([28]—[28]), 3. *Sæt Bønner:* For Paven ([122]—[107]).
21. M. Matthæus (1083—920).
22. Ti. Thomas af Villanova (1085—928); 2. Mauritius og Lidelsesfæller, 3. For Paven.
23. O. † Linus (1086—929); 2. Thekla, 3. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 4. For Paven.
24. T. Maria, de fangnes Befrielse (1087—929); 2. For Paven.
25. F. † Ferialdag (714—549). 2. Om de helliges Forbøn, 3. Efter frit Valg (event. for Paven), 4. For Paven.
26. L. † *I ikke konsekrede Kirker:* Gudsmoders Lørdagsmesse ([90]—[94]); 2. Cyprian og Justina (1087—930), 3. Om den Helligaand ([120]—[105]). 4. For Paven. *I konsekrede Kirker:* Kirkevielsesfest ([77]—[923]); *Gloria* og *Credo* i hele Oktaven.

Anm. Paa de med † mærkede Dage kan Præsten efter frit Valg læse Sjølemesser og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udg. af Messebogen (1926), det andet den gamle Udg. (1907).

I Tiden fra Mandag den 19. Oktober Kl. 5 til Fredag den 23. Oktober efter Messen holdes en

lukket Kloster-Retræte for Damer

i Assumptionsklostret paa Rygaard.

Opholdet koster 12 Kr., alt iberegnet. Salmebog medbringes. Anmeldelse sker (personlig eller ved Brev) ved Henvendelse til: P. Herm. Lucas S. J., Stenosgade 4, København V., eller: Forstanderinden, Assumptionsklostret, Rygaard, Bernstorffsvej 54, Hellerup.

Komitéen for Ansgarius-Bonifaciusforeningen

holder Møde 1ste Oktober. Hoveduddelingen foregaar i Decbr.

Pastor v. Kellenburg,
Formand.

St. Andreas Gilde, Ordrup, afholder ordinær Generalforsamling Onsdag d. 7. Oktober Kl. 8 i Charlottenlund Palmehave.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

79. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 S Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1—4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Cay Benzou, Nørrebrogade 27, Kbhvn. N. Tlf. Nora 239 x. Træffes som Regel bedst alle Hverdage (undt. Tirsdag) Kl. 5—6. Der kan ogsaa gives Besked pr. Tlf. Byen 6505.

Nr. 39.

Søndag den 27. September

1931

INDHOLD: Pave Pius XI's Rundskrivelse. — Flammen. — Ærkeengelen Michael. — Kvindeemancipationen i Sovjetrepublikken. — Mgr. A. Helmke in memoriam. — Vej-Krucifikset. — To katholske Kunstneres Udstilling. — Fra den vide Verden. — Fra Hovedstad og Provins. — Brevkasse. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Pave Pius XI's Rundskrivelse om en Reform af den sociale Orden.

(Fortsat.)

II Del.

Kirkens Myndighed
i sociale og samfundsøkonomiske Spørgsmaal.

Dog, før Vi paabegynder denne Redegørelse, skal den Sandhed paa Forhaand fastslaas, som Leo XIII for længe siden paa saa klar og rammende Maade har godtgjort, at Vi som højeste Autoritet baade har Ret og Pligt til at træffe Afgørelser i de lige nævnte sociale og samfundsøkonomiske Spørgsmaal.¹⁾ Selvfølgelig har Kirken ikke faaet overdraget det Hverv kun at føre Menneskene til Jordelivets forgængelige og utilfredsstillende Lykke, men til den evigvarende; ja, »Kirken anser det

---

¹⁾ Sig. Litt. Encycl. Rerum novarum, n. 13.

for et Overgreb uden Grund at ville blande sig i disse jordiske Anliggender.«¹⁾ Men den kan paa ingen Maade undslaa sig for det af Gud paalagte Hverv at gøre sin Autoritet gældende, ikke i de tekniske Spørgsmaal, hvortil den hverken ejer de rette Midler eller har faaet Paabud, men hvor Tingene berører Moralloven. Thi med Hensyn til denne Side af Sagen gælder følgende: Den Omstændighed, at Gud har betroet Os Aabenbaringens Sandhedsskat og givet Os den overordentlig vigtige Opgave at forkynde og fortolke Moralloven og i Tide og Utide at kræve den overholdt, bevirker, at ogsaa den sociale Orden og selve Samfundsøkonomien er underlagt Vor højeste Dom.

Thi selv om Samfundsøkonomien og Moraltheologien hver har sine egne Principper, er det dog en Fejltagelse at mene, at Økonomiens og Moralens Omraade er saa fremmede for hinanden, at den første aldeles er uafhængig af den anden. Som bekendt fastslaar de saakaldte økonomiske Love, der afledes af selve Tingenes Væsen paa den ene og af det menneskelige Legemes og Sjælens Natur paa den anden Side, hvad menneskelig Foretagsomhed paa Erhvervslivets Arbejdsmark kan opnaa, og med hvilke Midler den kan gøre det, samt hvad den ikke kan opnaa. Men selve Fornuftens Lys viser ogsaa, ud fra Tingenes Væsen og ud fra den individuelle og sociale Side i Menneskets Natur, med fuld Klarhed den Bestemmelse, som vor Gud og Skaber har givet Samfundsøkonomien i dens Helhed.

Moralloven derimod er den eneste Lov, der siger, at vi bør og skal. Ligesom den paabyder os i al vor Gøren og Laden at søge hen til vort højeste og sidste Endemaal, saaledes forlanger den ogsaa paa hvert enkelt Omraade uden Omsvøb at rette sig efter den Bestemmelse, som Naturen, eller rigtigere sagt, Gud, Naturens Ophavsmand, har givet dette System af Virksomheder, og i en velordnet Trinrække at underordne de lavere Opgaver under den højeste. Efterkommer vi samvittighedsfuldt denne Lov, bliver Resultatet, at de underordnede Opgaver og Bestræbelser, som findes i det økonomiske Liv, baade de

---

¹⁾ Litt. Encycl. Ubi arcano, d. 23. Dec. 1922.

individuelle og sociale, uden videre gaar ind som Led i det store System af Opgaver og Formaal, og at de bliver ligesom Trin paa en Stige, ad hvilken vi gaar op og naar hen til alle Tings sidste Maal, nemlig til Gud, der er det højeste og uudtømmelige Gode for sig selv og for os.

1. Om Ejendomsretten.

Nu vil Vi gaa over til Enkeltheder, og Vi begynder med Ejendomsretten. Ærværdige Brødre og elskede Sønner, I erindrer, hvor uforfærdet Vor højsalige Forgænger forsvarede Ejendomsretten mod sin Tids Socialister og deres Teorier. Han paaviste dengang, at Afskaffelsen af den private Ejendomsret ikke vilde bringe Arbejderstanden Fordele, men de værste Ulykker. Alligevel er der dem, som mod al Sandhed beskylder Paven og selve Kirken for i Fortid og Nutid at have begunstiget de rige til Skade for de ubemidlede, — en ærekrænkende Paastand af værste Slags. Af den Grund, og fordi ogsaa nogle Katholiker er uenige i Spørgsmaalet om Leos virkelige og egentlige Mening, har Vi besluttet at forsvare hans Lære, d. v. s. den katholske Lære om den Sag, mod de falske Beskyldninger og at sikre den mod urigtige Fortolkninger.

a. Ejendommens individuelle og sociale Karakter.

Lad altsaa først og fremmest dette være hævet over enhver Tvivl, at hverken Leo eller de Theologer, der under den lærende Kirkes Tilsyn har beklædt deres Professorater, nogen Sinde har benægtet Ejendommens dobbelte Funktion, den individuelle og den sociale. De har tværtimod altid eenstemmig hævdet, at den private Ejendomsret er en Gave, som Gud har skænket Mennesket, baade for at den enkelte skal kunne sørge for sig selv og sin Familie, og for at hele den menneskelige Familie skal kunne opholdes. Men disse to Formaal kan ikke virkeliggøres, hvis man ikke overholder en bestemt og klart afgrænset Orden.

Man maa derfor omhyggeligt vogte sig for de to Skær, man kan støde imod. Nægter eller afsvækker man nemlig den sociale og samfundsnyttige Side i Ejendomsretten,

bliver man et Bytte for den saakaldte Individualisme, eller man kommer for nær hen til den. Omvendt: forkaster eller afsvækker man den private og individuelle Side, føres man hurtigt og uvægerligt ind i Kollektivismen, eller i det mindste kommer man til at strejfe dens Teorier. Hvis man ikke til Stadighed har dette for Øje, er man paa Skraaplanet og suges ned i Dybet af den moralske, juridiske og sociale Modernismes Malstrøm, som Vi advarende har gjort opmærksom paa i Vor egen første Encyklika¹). Nævnlig skal hine urolige Hoveder lægge sig dette paa Sinde, som ikke undser sig for med ærekrænkende og usandfærdige Paastande at beskyldte Kirken for at have tilladt et hedensk Ejendomsbegreb at snige sig ind i den theologiske Lære, et Begreb, som absolut maatte erstattes af et andet, som de i paafaldende Mangel paa Sagkundskab kalder det kristne Begreb. (Fortsættes.)

Flammen.

Tænk dig, at du en sen Efteraarsaften er paa Vandring. Det er mørkt og klamt. Du føler dig saa ene, saa sjæleforladt i Tomheden herude. Du længes efter noget levende at knytte dig til, men her er intet, der kommer din Længsel i Møde. Træerne er bare, Engene og Markerne er tomme, alt bliver borte i noget koldt og dødt. Det eneste levende i dette Øde er din egen Sjæl. Og saa ser du pludselig, idet Vejen svinger, et lille Lys i det fjerne! Det er, ligesom det taler til dig, det er som et Svar paa din Sjæls Kalden, som noget der hører sammen med dig, noget af det, du havde gaaet og ventet paa!

Eller du sidder ene sent i den mørke Stue. Væggene staar saa underlig graa og stumme omkring dig, der er ingenting i Stuen, der føler med dig. . . Saa kommer én stilfærdigt ind og rager op i Kakkellovnens Gløder. Den lille Ovndør staar aaben, det gnistrer og futter, en Flamme

---

¹) Litt. Encycl. Ubi arcano, d. 23. Dec. 1922.

blusser op og kaster sit røde Ildskær ud i Stuen, og en lun Luftning varmer op. Ikke sandt, saa er alting forandret, det er, som alt nu har faaet Sjæl. Ligesom naar et Smil pludselig gør et stift og kedeligt Ansigt venligt og livligt.

Jo: Flammen har med Liv at gøre, den er det reneste Billede paa vor Sjæls Liv — paa al vor inderlige Erfaring. Den er varm og lysende, den er altid i Bevægelse, og den stræber altid opad. Naar vi lægger Mærke til, hvorledes den lille Ilttunge ualladelig rører sig og strækker sig opad, hvorledes den bevæger sig for hvert Aandepust uden dog at flyve bort fra sin Kerne, hvorledes den straalere af Lys og udsender Varmebølger, kan vi da andet end føle det inderligste Slægtskab mellem den og det i os, der ogsaa altid brænder og lyser og higer opad, selvom det slaas nedefter af lave Kræfter om os og i os? Og naar vi ser, hvorledes Flammen virker paa alt omkring den, gør det levende og forklaret, saa at det alt ligesom er besjælet af den som dets levende Midtpunkt, maa det saa ikke tale til os om det Lys, vi har i os, det som hemmelighedsfuldt er tændt inde i vor Verden for at kunne gennemtrænge den og gøre den til vor?

Jo — saaledes er det: Flammen er Billedet paa vort indre Liv, det opadstræbende, det stærke, det lysende: Aandens Liv i os. Det er, som den taler til os, levende som den er med sin Bevægelse og med sit Lys. Og naar vi paa en eller anden Maade vilde give talende Udtryk for vort Liv, kunde det hænde, vi netop tændte et Lys, lod en Flamme brænde!

Saa forstaar vi ogsaa — Flammen foran Alteret! Dér maa den brænde, netop dér, hvor vor Sjæl egentlig altid bør være.

Dér skulde vi selv staa med alt det samlet i os, der er lyst og stærkt og levende, tilbedende, vaagende, i den mystiske hellige Nærhed. Med alt i os vendt mod Gud dér, hvor Gud er vendt mod os. Og at det burde være saaledes, udtrykker vi ved, at vi tænder den hellige Lampe, for at dens Flamme kan være et Sindbillede paa os selv, paa vor egen Sjæl. Flammen i den evige Lampe betyder — dig, din Sjæl!

Thi i sig selv kan den jordiske Lysflamme naturligvis ikke sige Gud noget. Det er dig, der maa gøre den til Udtryk for dit Liv med Ham. Dér, foran Altret i den hellige Nærhed maa Stedet være, hvor din Sjæl brænder rent og varmt som Lys, som Flamme for Ham.

Din Sjæl maa blive helt hjemme dér, saa Lampens Flamme virkelig bliver Udtryk for dit eget Indre.

Gør dig Umage derfor. Det gaar ikke altfor let af sig selv. Men jo nærmere du kommer Gud i Tilbedelsen, med desto mere lysende Stilhed i dit Indre kan du gaa ud blandt Mennesker. For der er noget af dig, der bliver tilbage som Flamme paa det hellige Sted, og som bliver ved at sige til Gud: »Herre, det er min Sjæl. Den er altid hos Dig!«

(Frit efter Romano Guardini: »Von heiligen Zeichen«
— ved P. H.)

Ærkeengelen Michael.

29. September.

Enhver Romerrejsende kender Engelsborg. Kastel Sant' Angelo, den vældige Rundbygning ved Tiberens Bred, ikke saa langt fra Peterskirken og Vatikanet. Det var oprindeligt den mægtige Kejser Hadrians Gravmæle, der senere blev omdannet til en næsten uindtagelig Fæstning, hvorhen Paverne ofte maatte ty i urolige Tider. Oppe over Engelsborg knejser den vældige Statue af Engelen, der stikker sit Sværd i Skeden. Og denne Engel er Ærkeengelen Michael, den store Fyrste, Anføreren for den Højestes Hærskarer. Paa Pave Gregor den Stores Tid (590—604) hærgedes Rom af Pesten, og Kristenhedens Fader bønfaaldt Gud om Hjælp i Nøden. Da saa han i et Syn, netop da han i Bønprocessionen gik over Tiberbroen, oppe over Hadriansgravmælet Ærkeenglen, der ved at stikke Sværdet i Skeden betegnede, at Guds Straffedom var omme. Og det er til Minde herom, Borgens Navn og Engelenes Billede endnu fortæller os om den hellige Ærkeengels Kamp for Guds Folk. I Aaret 520 havde St. Michael forøvrigt aabenbaret sig paa Bjerget Gargano i Apulien, hvorhen der endnu valfartes til en St. Michaels Kirke.

Er dette nu blot Legenders fromme Sagn, som vi Nutidsmennesker staar uden Virkelighedsforhold til?

Apostelen, den hellige Paulus, taler et Sted om den Kamp, vi har imod Ondskabens aandelige Hær. Det er en Realitet, som hvert ærligt kristent Menneske føler, ikke mindst i vore Dage. Trods alle moderne Forklaringer og trods alle tekniske Fremskridt føler vi i Kri- sernes Bølgegang og Smerternes Storme det onde, der ikke blot har legemlige og synlige Aarsager. Der er saa meget usynligt aandeligt ondt, at der slet ingen anden Forklaring er, end at den Onde selv staar bag ved. Men overfor denne Erfaring trænger vi netop til at fastholde som fuld- kommen Realitet, at imod hin aandelige Hær staar til vort Forsvar »Hærskarerne«. Og i Spidsen staar endnu den samme Michael, hvem Daniel saa i et Syn, og som han kalder den store Fyrste, der staar som Værn for Guds Folks Børn (Dan. 12), hvem Judas brevet nævner (V. 12) som den, der kæmper mod Satanas, og som frelste Moses's Lig af den Ondes Magt, og hvem Apo- stelen Johannes saa stride sammen med sine Engle imod Dragen (Joh. Aab. 12, 7). Hans Navn betyder »Hvo er som Gud?«, og med de Ord nedstyrtede han Lucifer og hans Tilhængere i Afgrundens Dyb.

Ham har den hellige Kirke altid æret som den kristne Sjæls Forsvarer i Kampen mod de onde Magter, ja som hele Kirkens særlige Værnehelgen. Ham paakalder vi i Syndsbekendelsen og særlig til Børnenes Hjælp, naar de ligger paa Dødslejet. Naar den sidste Kamp kommer ved Verdens Ende, skal den hellige Michael udfolde Korsets Fane, lægge de falske Profeter og Satanas i Lænke.

Ja, der er Grund til ikke at trættes i Bønnen:

»Hellige Ærkeengel Michael, forsvar os i Striden. Vær vort Værn mod Djævelens Ondskab og Efterstræbelser...«

P. H.

Kvindeemancipationen i Sovjetrepublikken.

Overalt praler bolsjevistiske Agitatorer af Sovjets vid- underlige humane Foranstaltninger og af Fremskridtets Velsignelser i Modsætning til hele den raadne Kapitalisme i den øvrige Verden. Men ogsaa andre end Russere taler i høje Toner om det, som Maxim Gorki kalder »Vore Resultater«. Man tænke paa Franskmanden Rolland og Englænderen Bernhard Shaw. I Modsætning hertil bliver man klogere af nogle faktiske Oplysninger, der stam- mer fra autentisk sovjetisk Kilde, — og som særlig drejer sig om Kvindens Stilling i dette frie Samfund. En russisk Ekspert i Retslægevidenskab — Friedland er hans Navn —

har nylig offentliggjort en Bog, han kalder Prostitutionen i U. R. S. S. Til Trods for den Censur, ogsaa den Bog selvfølgelig har gennemgaaet, giver den et temmelig afskrækkende Billede af Frihedens Frugter. Han har ladet 2000 kvindelige Studenter anonymt svare paa Spørgsmaalet om, hvilken Samlivsform mellem Mand og Kvinde de vilde foretrække, og 1600 har svaret: det virkelige Ægteskab! Og det vil altsaa sige, at de intelligente russiske Kvinder selv indser, at den herskende Samfundsform, der helt vil udrydde Familielivet, der betragtes som »en borgerlig Vane, der har overlevet sig selv«, gør Kvinden til en Slavekaste. Det frie Konkubinats, som Kommunismen praktiserer, og som de kvindelige Studenter er tvungne til offentligt at anerkende for at faa Adgang til Universitetet, ødelægger deres sande Kvindelighed. Det er den russiske Kvindes nuværende sociale Tragedie, at den teoretiske Ligestilling med Manden faktisk gør hende til Mandens Redskab. Den samme Forf. har undersøgt en Række Institutioner og Etablissements, der giver Stillinger til Kvinder. Men overalt viser det sig, at Prisen, de maa betale, er deres Ære. — Der findes Herberger i Leningrad, hvis Bestyrelse deler Kvinderne i 2 Kategorier »de, der underkaster sig« og »de, der ikke underkaster sig«, og det er kun de første, der kan faa Herberge! En Undersøgelse af Skilsmisserne, — og det er den letteste Sag af Verden at faa Skilsmisse, — giver til Resultat, at 54^{0/0} af de fraskilte Hustruer er prostituerede. — Skønne Resultater af Kvindeemancipation!

(Efter »L'Osserv. Rom«.)

Mgr. A. Helmke in memoriam.

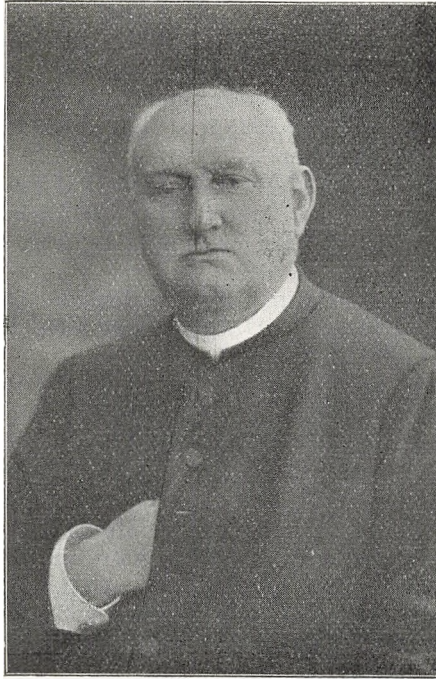
Som vi ganske kort meddelte i sidste Nummer, er Mgr. Helmke afgaaet ved Døden. Han har i den sidste Tid opholdt sig i Horstmar (ved Münster), og her var det, at han — som Telegrammet til Biskoppen meddeler — Tirsdag d. 15. September døde paa Vej til Kirken. Det er karakteristisk for denne ivrige, ungdommelige Olding, at han ikke dør i sin Seng, men er i Bevægelse lige til det Øjeblik, da Døden rammer ham. Han blev 78 Aar gammel.

Det er saa kort Tid siden, at vi havde Mgr. Helmke i vor Midte. Derfor er Minderue endnu levende; hans talrige Venner vil gøre Gengæld for hans mangeaarige Præstegering i Danmark ved med Inderlighed at bede for hans Sjæl.

Albert Helmke er født i Warendorf i Münsterlandet

den 19. Februar 1853. Han studerede i Münster og Eichstadt, hvor han modtog Præstevielsens Sakramente den 15. Juli 1877 (i 1927 kunde han derfor fejre sit 50-Aars Præstjubilæum). Kort Tid efter Præstevielsen kom han til Danmark paa Foranledning af sin gode Ven Pastor Storp.

I den første Tid var Pastor Helmke Kapellan i Randers hos Dr. Niehaus. Senere blev han Sognepræst i

samme By, hvilken Stilling han beholdt, indtil han i 1901 udnævntes til Sognepræst i Kolding. Herfra vendte han i 1905 tilbage til sit Fædreland, først som Beneficiat i Wülten, senere som Sognepræst i Gemen.

I 1924 følte han sig atter draget til Danmark, og efter Mgr. Neuvels Død blev han Præst ved St. Josefs Hospital og Rektor ved dets Kirke. Ogsaa som Provikar blev han Mgr. Neuvels Efterfølger, og i 1926 udnævnte Biskoppen ham til Vicarius delegatus. Da han i 1929 fejrede sit 50 Aars Præstjubilæum, modtog han Udnævnelsen til pavelig Kammerherre og fik Titlen Monsignore. Det er nu ikke meget mere end et Aar siden, at Mgr. Helmke vendte tilbage til Tyskland.

De færreste af os har kendt den afdøde i hans Ungdoms fulde Arbejdskraft, men naar vi slaar op i gamle Aargange af »Nordisk Ugeblad«, finder vi Vidnesbyrd om den Iver og Opofrelse, som han lagde for Dagen. Saaledes læser vi i Bladets Aargang 1898 (S. 62): »Højærværdige Hr. Pastor Helmke i Randers har allerede i længere Tid samlet Bidrag for at kunne forberede Købet af en Grund i Aalborg, og er det nu lykkedes for ham at erhverve et passende Grundstykke i denne By, for at der senere kan blive opført et lille Kapel dér og muligvis i Fremtiden ogsaa Præstebolig og Skole. Samtidig har han nu ogsaa lejet i Viborg et mindre Lokale, som skal forandres til Kapel, og det er Mening, at en af Præsterne i Randers en Gang hver Maaned skal rejse til Viborg for at holde Gudstjeneste dér. . . .«

Samme Aargang indeholder en Artikel af Pastor Helmke. Den er rettet imod visse Angreb fra Uffe Birkedal, og den vidner om Evne til at give en dygtig og klar Fremstilling af Kirkens Lære.

Dengang Pastor Helms maatte forlade Randers, idet han var blevet udnævnt til Sognepræst i Kolding, fik han i »N. U.« følgende Skudsmaal:

»Menigheden her i Randers og hele Distriktet, ja alle, som er kommet i Berøring med Pastoren, føler Tabet ved hans Bortrejse meget dybt; thi i de 20 Aar, Pastor Helmke har virket her i Byen, har han ved sin Godhed og Elskværdighed forstaaet at vinde alles Hjerter. Utrætteligt har han arbejdet for den herværende Menighed baade som Sjælesørger og som Lærer i Skolen; hans indholdsrige Prædikener vil blive savnet af alle. Vor nidkære Sjælesørger skyede ingen Anstrengelse, selv de besværligste Rejser foretog han gerne, naar det gjaldt at opfylde sine Pligter som Præst.« (N. U. 1901, S. 679.)

Man talte i øvrigt ofte om Pastor Helmkes særlig gode theologiske Viden; selv i orientalske Sprog skal han have været godt funderet.

Det Indtryk, vi, der ofte er kommet sammen med ham i den senere Periode i København, har modtaget, er følgende. Mgr. Helmke var en ualmindelig elskværdig og hyggelig, vistnok typisk westphalsk Præstetype af den gamle Skole. Han var ivrigt optaget af alt, der rørte sig i Vikariatet. Han var levende og underholdende, altid i straalende Humør, beredt til at fortælle Historier. Derfor var han ogsaa ualmindelig afholdt ikke mindst af sine Kolleger.

Nu har da den ivrige gamle Præst fundet Hvile. Han har afsluttet et ualmindelig langt og sikkert meget velsignelsesrigt Præsteliv. Requiescat in pace. C. B.

Vej-Krucifikset.

I Anledning af den ogsaa i Nr. 38 under Mosaik omtalte Artikel af C. Sk. P. i Berl. Tid., i hvilken det bl. a. hedder: »Jo — siger man — selv om vi rejste Krucifikser her og dér ved vore Veje, fik de ikke Lov at staa i Fred. Ingen vilde standse ved dem, Drengene vilde kaste til Maals efter dem, andre vilde skænde dem paa anden Maade, nogle af Kaadhed, nogle af Had; andet kom der ikke ud deraf. Meget muligt, jeg vil ikke bestride det, men er det ikke vor Skam og Skændsel, at det er saadan? Jeg er ikke Katholik, det papistiske System giver jeg ikke en Bønne for o. s. v.«, har vi fra Prof. Johs. Jørgensen, Assisi, modtaget følgende:

Det er paa »Kirkesiden« i »Berlingske Tidende« for 13. ds. at den Roskilde Domprovst har offentliggjort ovenstaaende lille Rejseindtryk. Jeg vil se bort fra de overlegne — endda meget overlegne Ord — om, at Domprovsten »ikke vil give en Bønne« for »det papistiske System«; der er, ovre i Meksiko, dem, som har givet Livet derfor. (Men sligt er man jo ikke udsat for i Danmark).

Naar imidlertid Hr. Skovgaard-Petersen tror, at et Vej-Krucifiks, et Kors ved Vejen, ikke vilde faa Lov at staa i Fred her i Danmark, men at »Drengene vilde kaste til Maals efter det, andre skænde det paa anden Maade«, saa har han alligevel for ringe en Mening om sine Landsmænd. Og det bedste Bevis derfor er, at der allerede staaar Vej-Krucifikser her i Danmark — og at, mig bekendt, intet af dem har lidt nogen Art af Overlast. Jeg vil ikke nævne »Hellig Anders' Kors« paa Hvilehøj — det, kan man sige har faaet historisk Hævd og respekteres som Mindesmærke fra Middelalderen. Men Domprovsten kan ikke være uvidende om, at Thor Lange har rejst ikke mindre end fem Vejkors i Danmark — Korset ved Finderup (1891), Korset paa Grathe Hede (1892), Korset i Haraldsted (1902), Korset i Vitten Præstegaardshave (1907) og Korset paa Bjarup Kirkebakke (1915).

Og hvis Hr. Skovgaard-Petersen en Dag vil gaa (eller køre) fra Ringsted ud til Skoven, hvor Knud Lavard blev myrdet, saa vil han, lidt efter at han er kommen forbi »Pengeskittegaarden«, men inden han har naaet Lille Svenstrup, til højre for Vejen se et stort Krucifiks, rejst af en dansk katholsk Familie, og indtil denne Dag hverken vanæret eller ødelagt. Saa Domprovsten kan rolig rejse et Kors udenfor Roskilde Domkirke.

Assisi, 17. Sept. 31.

Johannes Jørgensen.

To katholske Kunstneres Udstilling.

Lidt sent har vi Lejlighed til at berette om en Række Arbejder, som var udstillet i »Den Frie« fra d. 29. Aug. —15. Sept. paa den Udstilling, Malersammenslutningen af 1927 arrangerer. Det drejer sig om Skulptur, som er udført af Billedhugger Windfeldt-Schmidt og en Metal-Relief af Ciselør B. Jetmar.

Billedhugger J. Windfeldt-Schmidt havde en smuk og ret stor Statue af Knud Lavard. Endvidere den vellignende Buste af Pave Pius XI og en lille Skitse til en Døbefont. Foruden disse religiøse Motiver fandtes en nydelig Gruppe: »Min Hund« (Et Barn med en Hund), en Bronzebuste af L. C. Glad og en lille Keramik-Sælhund.

Hr. Jetmars Metalrelief hedder Regina coeli (Himmels Dronning). Det er en Fremstilling af Maria med Barnet. Paa Hovedet bærer Gudsmoder en Krone. Der er en egen Højhed og Finhed over dette stilfulde Arbejde, og det er af smuk Virkning, at Relieffet fremtræder i forskellig Farve (opnaaet gennem kemisk Behandling). Navnlige den graa-grønne Baggrund fremhæver Relieffet virkningsfuldt.

Fra den vide Verden

14. Sept. døde den 80-aarige Kardinal Francesco Ragonese, der var Præfekt for den pavelige Højesteret. Den afdøde, der tidlig havde udmærket sig baade ved theologisk og juridisk Lærdom og ved præstelig Dygtighed, blev 1904 af Pave Pius X udnævnt til Ærkebiskop og som saadan sendt til Columbia, hvor han i 9 Aar øvede en betydningsfuld Virksomhed som apostolisk Delegat. Fra 1913—26 fik han en endnu mere ansvarsfuld Stilling som pavelig Nuntius i Madrid. Under meget vanskelige Forhold for Kirken i Spanien viste han saa stor Takt og Visdom, at han bevarede Kirkens Anseelse og blev respekteret ogsaa af dens Modstandere. 1921 var han af Pave Benedikt XV kaaret til Kardinal. — Den afdøde havde paa Hjemrejse fra et Rekreationsophold i Schweiz taget Ophold i et Kloster i Toskana, i Pozziano a Caiano, hvor en Lungebetændelse angreb ham. —

(Osserv. Rom. 15/9.)

Fra Hovedstad og Provins

Mariakongregationen for unge Mænd i Stenosgade.

Pater Bender har overtaget Kongregationen for de unge Mænd ved Jesu Hjerter Kirken.

50 Aar i Jesu Selskab.

To Brødre ved Jesu Hjerter Kirke i København har i Aar den sjældne Glæde at fejre deres halvtredsindstyve Aars Jubilæum i Jesu Selskab: Broder Peter Münch S. J. og Broder Peter Thissen S. J. Broder Peter Münch S. J. indtraadte i Jesu Selskab den 30. September 1881 i en Alder af 24 Aar. De fleste Aar af sit lange Ordensliv var han knyttet til Jesu Hjerter Kirke, hvor han har været en meget afholdt Sakristan. Kirken og Sakristiet var hans kærkomne Arbejdsfelt, hvor han forberedte Gudstjenester, hjalp Præsterne, pyntede Altrene og svarede venligt paa de mange Spørgsmaal, man rettede til Sakristanen. Dette Arbejde i Guds Hus har udfyldt hele hans Ordensliv og har været ham en rig Kilde til stadig Glæde.

Proder Peter Thissen S. J. var 19 Aar gammel, da Gud kaldte ham til Jesu Selskab. Han blev ansat som Lærer ved St. Andreas Kollegium i Ordrup, hvor han virkede som Klasselærer. Hans Yndlingsfag var Tegning og Naturhistorie. 1920 kom han til St. Knuds Skole, hvor han ligeledes virkede som Lærer. Broder Thissen var meget afholdt; ofte faar han Besøg af gamle Elever, og der kommer vist ingen af de gamle Elever fra St. Andreas Kollegium uden at hilse paa Broder Thissen. Vi ønsker de to Jubilarer hjerteligt til Lykke med deres Festsdag og takker dem for det uselviske Arbejde, de har præsteret for den katolske Kirke i Danmark.

R. G.

Et Kapel i Hvidovre.

Biskop Brems lægger megen Vægt paa, at der rejses mange smaa Kapeller Landet over. For Tiden træffes der Forberedelser til at indrette et Kapel i Hvidovre. Det bliver det 15. Kapel, som rejses under Biskoppens Førerskab (foruden 8 Kirker). Der findes ikke saa faa Katholiker i Hvidovre, og Afstanden til den nærmeste Kirke er alt for stor. Denne Nød bliver da nu afhjulpet.

Biskoppen har købt en Grund, der ligger paa Mellemdigsvej, som er en ret befærdet Hovedvej. Paa Grunden ligger et rigtig pænt lille Hus, som uden alt for store Bekost-

ninger vil kunne indrettes til Kapel. Biskoppen vil selv montere Kapellet, og i Løbet af en 5-6 Uger haaber man, at den første hellige Messe kan blive læst i det nye Kapel.

Et andet Sted, hvor et Kapel er haardt tiltrængt, er Hillerød. Vi nævner dette for at ansøre de Katholiker, der bor i Hillerød, til at interessere sig for Sagen. Saa snart Kapellet i Hvidovre er godt i Gang, vil Biskoppen rette sin særlige Interesse imod Hillerød.

Birgittinerklosteret i Maribo.

Museumsarkitekt Smidt fra Nationalmuseet leder i denne Tid nogle store Udgravninger af Grunden i Birgittinernes Nonnekloster i Maribo. Det er ved disse godtgjort, at Indgangen fra Nonneklosteret til Kirken har været paa Nord-siden af Kirkens østlige Halvdel og ikke som i hidtidige Beskrivelser af Kirken antaget ved den vestlige Halvdel af denne. Arkitektens Opdagelse viser en større Lighed med Forholdene i Vadstena, end man hidtil har antaget. I Klosterhaven er man stødt paa Fundamenterne til en af Klosterets Hovedfløje, og inde midt i Fundamenterne er bl. a. fundet Underdelen af en stor, muret Pille med en Meters Tværmaal. Undersøgelserne fortsættes.

Brevkasse.

Venligst afgør følgende Stridsspørgsmaal:

Jeg har altid hørt (og mener ogsaa, det staar i Katekismusen), at Angelus skal bedes staaende Lørdag Aften samt hele Søndagen. Nogle af mine Bekendte bestrider imidlertid dette og hævder, at Bønnen skal bedes knælende. Jeg vil nu være taknemmelig for en Afgørelse fra autoritativ Side.

De har Ret. Man kunde tilføje: Angelus bedes staaende, i Fastetiden allerede Lørdag Middag. I øvrigt henviser vi til O. Offerdahl: »Katolsk Praksis«. Kristiania 1921. Red.

I Anledning af Anmeldelsen af Biskop Lundes Bog »Jesus af Nazareth« i sidste Nummer har man gjort opmærksom paa, at Bogen omtaler »Marias Børn« og derved benægter Marias Jomfruelighed, Dertil skal vi bemærke, at ingen af Lærerne vel kan have været i Tvivl om, at det drejede sig om en protestantisk Bog; og da kan det ikke undre at træffe saadanne Paastande. Vi mener i øvrigt, at vi bør gøre opmærksom paa protestantiske Værker, naar der er en særlig Grund til det. I dette Tilfælde var det det særlig gode Billedmateriale. Anmelderen skrev: »Dette . . . Værk skal have den varmeste Anbefaling for de dejlige Billeder.« Red.

Den eucharistiske Forening (St. Ansgar Sogn). Medlemmerne mindes om Tilbedelse 1. Fredag i Okt. til aftalt Tid.

Sakramentskirken.

Efter Højmessen paa Kirkevielsesfesten udstilles det Allerhelligste, som forbliver udstillet indtil Aftenandagten Kl. 6.

Højmessen paa Kirkevielsesfesten frembæres særlig for Sognets levende og afdøde Velgørere.

Fælles Bedetimer: Straks efter Højmessen: Vincentsforeningen. Kl. 4: Birgittaforeningen. Kl. 5: Breviarbøn. Kl. 6: Festandagt med Completorium (liturgisk Aftenbøn) og Te Deum.

(Tilbedelsen Dagen over bortfalder 1. Søndag i Oktober).

Komitéen for Ansgarius-Bonifaciusforeningen

holder Møde 1ste Oktober. Hoveduddelingen foregaar i Decbr.

Pastor v. Kellenburg,
Formand.

St. Annæ Kirkes Basar

afholdes Søndag den 4. og Mandag den 5. Oktober i Skolelokalerne, Hans Bogbindersallé 4. — Basaren aabnes om Søndagen Kl. 3 og om Mandagen Kl. 4. Mandag Aften Kl. 9½ afholdes der Auktion.

Der forefindes righoldige Boder og Tombolaer, Skydebane, Lykkehjul, Silhouetklipping ved Fru Kirsten Wivel, Fiskedam, Bjælke, Krostue med varme Pølser m. m. — Entre 25 Øre. Garde-robe gratis. Alle indbydes venligst. — De af Kirkens Venner, der ikke har kunnet sende nogen Gave og heller ikke kan komme til Basaren, men dog gerne vil støtte den, bedes erindre St. Annæ Kirkes Postgiro 4198.

Eksercitier.

Fra Søndag den 4. Oktober til Søndag den 11. Oktober afholdes der i Jesu Hjerter Kirke Eksercitier for katholske Mænd (saavel ældre som yngre). Det første Foredrag Søndag den 4. Oktober Aften Kl. 7½ (Adgang for alle). De paafølgende Ugedage holdes der Foredrag hver Aften Kl. 8. Lørdag Aften bortfalder Foredraget. Søndag (den 11. Oktober) Morgen Kl. 8 Prædiken og Fælleskommunion. Søndag Aften (den 11. Oktober) Kl. 7½ Slutningshøjtidelighed. (Adgang for alle.) Alle kath. Mænd indbydes venligst til at tage Del i disse Eksercitier.

Immaculatakongregationen har Fælleskommunion Søndag d. 27. Sept. Kl. 8½ i Jesu Hjerter Kirke.

St. Ansgars Boghandel er lukket midlertidig.

Skriftlige Ordre saavel Indenbys som Provins bedes sendt til Anna Knudsen, Box 279, København V. eller Telefon Nora 4654 x.

Enhver Ordre vil blive effektueret omgaaende.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes:

en dygtig Ene pige fra 1. Nov.; yngre udlært Handelsmand med Lyst og Anlæg for Agentur, mod Provision; en ung Pige til let Husgerning og Pasning af et spædt Barn (ligge hjemme).

Plads søges:

af en Mand ved let Bygang; 24-aarig Chauffør event. paa et Lager; en ung Mand, villig til alt; af en Sykone ved fint Linned.

Korrespondance: Fru Bornemann bedes opgive sin Adresse, da den er bortkommen.

Ansøgning med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paa-tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13. Kbhn. K.

Kirkelig Kalender.

Sept.-Okt.	Okt.
27. S. 18. Søndag e. Pintse. — <i>I konsekrede Kirker:</i> Kirkevielsesfest.	4. S. Rosenkransfest. — 19. Søndag e. Pintse.
28. M. Wenceslaus, Hertug af Böhmen.	5. M. Dag i Teresa af Jesus- barnets Oktav.
29. Ti. MICHAEL, Ærkeengel.	6. Ti. Bruno.
30. O. Hieronymus.	7. O. Rosenkransfest.
1. T. Remigius. — <i>I konsekr.</i> <i>Kirker:</i> 6. Dag i Oktaven.	8. T. Birgitta.
2. F. Værneenglene.	9. F. Dionysius, Rusticus og Eleutherius.
3. L. TERESA AF JESUSBAR- NET.	10. L. Oktav af Teresa Jesus- barnet.

Sept.-Okt. Ugens Messebønner.

27. S. *I ikke konsekrede Kirker:*
18. Søndag e. Pintse (734—563); 2. Sæt Bønner: Cosmas og Damian (1088—930), 3. Sæt Bønner: Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 4. Sæt Bønner: For Paven ([122]—[107]).
I konsekrede Kirker:
Kirkevielsesfest ([77]—923); 2. Søndagens (734—563), 3. (kun i Stillemesser) Cosmas og Damian (1088—930). Slutningsevangelium: Søndagens (735—564).
28. M. † Wenceslaus (1089—931); *i ikke konsekrede Kirker:* 2. Om de helliges Forbøn. 3. Efter frit Valg (event. for Paven), 4. For Paven; *i konsekrede Kirker:* 2. Oktaven af Kirkevielsesfest ([77]—923), 3. Gudsmoder ([90]—[94]), 4. For Paven.
29. Ti. Michael, Ærkeengel (1089—931).
30. O. Hieronymus (1091—934); *i ikke konsekr. Kirker:* 2. For Paven; *i konsekr. Kirker:* 2. Oktaven ([77]—923), 3. For Paven.
1. T. *I ikke konsekrede Kirker:*
† Remigius ([34]—[34]); 2. Om de h.'s Forbøn, 3. Efter frit Valg (event. for Paven), 4. For Paven.
I konsekrede Kirker:
† 6. Dag i Oktaven af Kirkevielsesfest ([77]—923); 2. Remigius ([34]—[35]), 3. Gudsmoder ([90]—[94]), 4. For Paven.
2. F. Værneenglene (1093—898); *i ikke konsekr. Kirker:* 2. For Paven; *i konsekr. Kirker:* 2. Oktaven ([77]—923). 3. For Paven.
3. L. Teresa af Jesusbarnet, alle Missioners Værnehelgen, Duplex af 1. Klasse med Oktav (*Ny Messebog* [194]); *i konsekr. Kirker:* 2. (kun i Stillemesser) Oktav af Kirkevielsesfest ([77]—923). — *Gloria og Credo* i hele Oktaven.

Anm. Paa de med † mærkede Dage kan Præsten efter frit Valg læse Sjølemesser og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udg. af Messebogen (1926), det andet den gamle Udg. (1907).

St. Andreas Gilde, Ordrup, afholder ordinær Generalforsamling Onsdag d. 7. Oktober Kl. 8 i Charlottenlund Palmehave.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

79. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 S Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1—4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarlig. — Redaktør: Pastor Cay Benzou, Nørrebrogade 27, Kbhvn. N. Tlf. Nora 239 x. Træffes som Regel bedst alle Hverdage (undt. Tirsdag) Kl. 5—6. Der kan ogsaa gives Besked pr. Tlf. Byen 6505.

Nr. 40.

Søndag den 4. Oktober

1931

INDHOLD: Pave Pius XI's Rundskrivelse. — Pengene og vi. — En Gadefejr. — Om Sjælens Vækst. — Lidt om Holland. — Hastværks-Apologetik. — Broder P. Thissen. — Reolen. — Fra den vide Verden. — Fra Hovedstad og Provs. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Pave Pius XI's Rundskrivelse om en Reform af den sociale Orden.

(Fortsat.)

b. Ejendomsrettens Forpligtelser.

For at sætte bestemte Grænser for de Stridigheder, der i den senere Tid er opstaaet angaaende Ejendomsretten, og de Forpligtelser, der paahviler den, bør som Basis for Afgørelsen den Grundsætning forudskikkes, Leo XIII har opstillet: Der er Forskel paa Ejendomsret og Ejendomsbrug.¹⁾ Den saakaldte *justitia commutativa* — d. v. s. Redelighed i Handel og Vandel — kræver, at man samvittighedsfuldt respekterer mit og dit og ikke overskrider Grænserne for sin Ejendomsret ved at bryde ind i en andens. At en Ejer anvender sine Ejendele udelukkende efter Moralens og Samvittighedens Forskrifter, er ikke den lige nævnte Redeligheds, men andre Dyders Krav. Men

---

¹⁾ Slg. Litt. Encycl. Rerum novarum, n. 19.

disse andre Dyders Forpligtelser er af den Art, at »de ikke kan fremtvinges ved en Klage i Retten«. ¹⁾ Det er derfor en Fejltagelse, naar nogle paastaar, at Grænserne for Ejendomsretten og for den moralske tilladelige Brug af Ejendelene falder fuldstændig sammen. Og endnu mere i Strid med Sandheden er den Paastand, at Misbrug eller Ikke-Brug af Ejendomsretten medfører Ophævelse eller Tab af samme.

Af den Grund gør paa den ene Side de Videnskabsmænd et nyttigt og fortjenstfuldt Arbejde, som i Fordræglighedens Aand og uden at støde an mod den nedarvede kirkelige Læres Renhed, prøver paa at undersøge disse Pligters egentlige Natur og bestemme de Grænser, som Samfundslivet med sine sociale Nødvendigheder sætter baade for selve Ejendomsretten og for dens Brug og Udøvelse. Paa den anden Side farer de Mænd vild, som gaar ud paa at afsvække Ejendomsrettens individuelle Side i den Grad, at de i Virkeligheden tilintetgør den.

c. *Samfundsmagtens Beføjelser.*

At Menneskene i denne Sag ikke blot bør tænke paa deres egen Fordel, men ogsaa tage Hensyn til Samfundets Vel, fremgaar utvivlsomt af Ejendommens individuelle og sociale Natur og Funktion. Men i alle Enkeltheder at bestemme, hvori disse Forpligtelser bestaar, er Myndighedernes Sag, saa snart en saadan Bestemmelse bliver nødvendig, og i Tilfælde at, at den naturlige Morallov ikke selv har givet den. Derfor gælder her følgende Regel: Hvis Almenvellet kræver det, kan de offentlige Myndigheder i Henhold til den foreliggende Nødvendighed præcisere, hvad der med Hensyn til Brugen af Gods og Ejendele er tilladt Ejerne, og hvad der ikke er tilladt. Men under denne nøjagtigere Bestemmelse bør Samvittighedens Lov og Guds Bud altid være Ledestjerne. Ja, Leo XIII havde meget rammende erklæret, »at Gud havde overladt de enkeltes Dygtighed og Flid samt Folkenes Vedtægter og Love de nærmere Afgørelser om Privatejendom.« ²⁾ Thi som andre Bestanddele og Faktorer i det

¹⁾ Slg. Litt. Encycl. Rerum novarum, n. 19.

²⁾ Litt. Encycl. Rerum novarum. n. 7.

socialle Liv har heller ikke Ejendomsretten efter Historieus Vidnesbyrd været helt uforanderlig. Vi selv har engang tidligere udtalt Os om dette Forhold med følgende Ord: »Hvor har dog ikke Ejendomsretten antaget forskellige Former ned gennem Tiderne, først den primitive hos jorddyrkende Folkefærd uden Kultur, (hvad der hist og her kan iagttages endnu den Dag i Dag), dernæst paa Patriarkernes Tid, saa de forskellige Former i Tyrannernes Tidsalder (Vi tager Ordet Tyran i den klassiske Betydning), endvidere de feudale og de under Monarkierne og endelig de mangfoldige Former i den nuværende Tid.«¹⁾ Det er imidlertid givet, at Staten ikke har Lov til vilkaarligt at røgte sit Hverv. Altid skal selve den naturlige medfødte Ret til baade at have Privat-eje og at testamentere være urørt og ubeskaaret; det drejer sig jo her om en Ret, som Staten ikke kan fratage nogen. »Det enkelte Menneske er nemlig ældre end Staten«,²⁾ og ligeledes »er Familien logisk og historisk set før Staten.«³⁾ Derfor havde allerede den klarsynede Pave Leo erklæret, at det var et Overgreb fra Statens Side at ville opsluge de private Formuer ved et Overmaal af Skatter og Afgifter. »Da nemlig Retten til at have Privateje ikke er givet ved menneskelig Lov, men medfødt og Naturens Gave, kan Samfundsmagten heller ikke ophæve den, men kun ordne dens Udøvelse og Brug og bringe den i Samklang med det almene Vel.«⁴⁾ Naar Staten bringer Ejendomsretten i Overensstemmelse med Almenvellets Krav, optræder den ikke som de private Ejeres Fjende, men yder dem en Vennetjeneste. Thi paa denne Maade afværger den med stærk Haand den Fare, at Privateje, som efter Skaberens vise Forsyn skulde være et Hjælpemiddel i Menneskets Livsførelse, afstedkommer utaalelige Misforhold og saaledes styrter mod en Katastrofe: den tilintetgør ikke Privatbesiddelse, men sikrer den; den svækker ikke den private Ejendomsret, men styrker den.

¹⁾ Allocutio ad Conventum Act. Cath. per Italiam. d. 16. Maii 1926.

²⁾ Litt. Encycl. Rerum novarum, n. 6.

³⁾ Litt. Encycl. Rerum novarum, n. 10.

⁴⁾ Litt. Encycl. Rerum novarum, n. 35.

d. Byrder paa frie Indtægter.

Heller ikke de frie Indtægter kan uden videre forluges efter eget Forgodtbefindende. Herved forstaas de Indtægter, som man ikke trænger til for at kunne leve standsmæssigt og værdigt. Angaaende disse indskærper tværtimod den hellige Skrift og de hellige Kirkefædre Gang paa Gang med utvetydige Ord det strenge Bud, at de rige maa give Almisse, øve Gavmildhed og sætte større samfundsgavnlige Foretagender i Gang.

Benytter man nemlig meget rigelige Indtægter til at muliggøre Arbejde og Fortjeneste i stor Stil, er dette en rosværdig og fortræffelig Daad, der ganske svarer til Tidens Tarv, blot Arbejdet anvendes til Fremstilling af virkelig samfundsgavnlige Goder. En saadan Gerning maa anses for et Udslag af den Dyd, som kaldes Højsind (*magnificentia*), efter hvad Vi kan slutte, naar vi holder os til den hellige Thomas af Aquinos Principper¹).

e. Maader, hvorpaa Ejendomsret kan erhverves.

Den oprindelige Form for Ejendomsrettens Erhvervelse er Bemægtigelse, hvorved man sætter sig i Besiddelse af herreløst Gods, og Bearbejdelse af en Ting eller den saakaldte Specifikation. For Rigtigheden af denne Opfattelse borger baade Overleveringen ned gennem alle Tider og Vor Forgængers klare Lære. Ingen forurettes jo paa nogen som helst Maade, naar nogen bemægtiger sig en Ting, der hører til Jordens fælles Goder eller er herreløs, lige meget hvad en eller anden tankeløst maatte indvende herimod. Med Hensyn til Bearbejdelse derimod gælder, at kun den Art, som foretages selvstændigt i eget Navn, og hvorved en Ting faar en ny Form eller en Værdiforøgelse, giver Bearbejderen Krav paa disse hans Arbejdes Frugter.

2. Kapital og Arbejde.

Helt anderledes er Forholdet med det Arbejde, som mod Vederlag udføres i en andens Tjeneste og bestaar i Bearbejdelse af fremmede Ejendele. Om det

¹) Sig. S. Thomas, Summ. Theol. 2, 2. g. 134.

gælder hovedsageligt, hvad Leo XIII kaldte en af de sikreste Sandheder, »at Nationernes Velstand udelukkende skyldtes det Arbejde, Arbejderverdenen udfører«¹⁾. Det er jo øjensynligt, at den Overflod af Goder, som udgør Menneskenes Rigdom, forarbejdes af Arbejdernes flittige Hænder, enten ligefrem som Haandværk eller ved Brug af Maskiner, der forøger deres skabende Evne til det utrolige. Alle véd, at der aldrig har eksisteret noget Folk, som fra Fattigdom og Nød naaede frem til Velstand uden ved et kraftigt Samarbejde af alle Borgerne, hvorunder den ene Part ledede Foretagenderne, den anden udførte dennes Anvisninger. Og ligesaa sikkert er det, at de nævnte store Anstrengelser vilde have været forgæves, ja man vilde ikke engang have været i Stand til at forsøge dem, hvis ikke Gud, alle Tings Skaber, paa Forhaand i sin Godhed rundhaandet havde stillet Naturens rige Skatte og Kræfter til Raadighed. Thi at arbejde er jo ikke andet end at prøve de aandelige og legemlige Kræfter paa disse eller ved Hjælp af disse. Men den naturlige Morallov eller rettere sagt Guds Vilje, der aabenbarer sig i den, kræver, at en fornuftig og rigtig Orden overholdes, naar Naturens Produktionsmidler skal gøre Nytte i det menneskelige Liv. Denne Orden bestaar i, at hver enkelt Ting faar og har sin rette Ejer.

a. Indbyrdes Afhængighed.

Derfor maa der tilvejebringes en Forbindelse mellem den ene Parts Arbejdskraft og den andens Produktionsmidler (medmindre undtagelsesvis en bearbejder sine egne). Ingen af de to kan frembringe noget uden den andens Hjælp. Det var dette Forhold, Leo XIII havde for Øje, da han skrev: »Kapital kan ikke bestaa uden Arbejde, og Arbejde ikke uden Kapital.«²⁾ Derfor er det ganske urigtigt at ville tilskrive enten Kapitalen alene eller Arbejderne alene, hvad der kun er fremkommet ved fælles Indsats, og det er absolut uretfærdigt, naar den ene Part benægter Værdien af Genpartens Ydelse og selv gør Krav paa hele Udbyttet.

¹⁾ Litt. Encycl. Rerum novarum, n. 27.

²⁾ Litt. Encycl. Rerum novarum, n. 15.

b. Uretfærdige Fordringer fra Kapitalens Side.

Lang Tid fik Kapitalen sandelig Lov til at tilrive sig for meget. Den lagde sin Haand paa hele Udbyttet og tilstod næppe Arbejderne saa meget, at Kræfterne kunde vedligeholdes og fornyes. Dens Theori lød: Efter en ubrødelig økonomisk Lov skal Kapitalopsamling kun tilstedes de rige, men Arbejderne skal for bestandigt være hjemfaldne til en Tilværelse uden Formue eller med et Mindstemaal af Indtægter. Ganske vist svarede Virkeligheden ikke altid og alle Vegne til Liberalismens Theori (de saakaldte Manchester-Theorier). Dog kan det ikke nægtes, at den økonomisk-sociale Situation stadig viste en udpræget Tendens i denne Retning. Naturligvis kan ingen undre sig over at disse uholdbare Anskuelse, disse hykleriske Krav blev lidenskabeligt bekæmpede, og det ikke blot af dem, som derved berøvedes deres medfødte Ret til at arbejde, sig frem til bedre Kaar.

(Fortsættes.)

Pengene og vi.

Finansverdenen er blevet ramt af Jordskælv, idet selve Grundlaget for vort Pengesystem vakler.

Det er ikke vor Sag at bedømme Verdensøkonomiens Fremtidsmuligheder. Vi ønsker blot at sige et Par stilfærdige Ord i Anledning af Katastrofen.

Vogt dig vel for at bygge dit Liv paa Guldets, thi selv dette kostbare Metal kan pludselig miste sin Værdi. De, der har Mammon til Gud, maa med Forfærdelse se selve Gudebilledet styrte om.

Man har hørt om amerikanske Millionærer, der paa Grund af et Bankkrak mistede alt, hvad de ejede. Og man har hørt, at disse »Verdens store« ikke vidste anden Udvej end at sætte sig en Revolver for Tindingen. De havde bygget deres Liv paa Rigdom, og da den gyldne Sokkel styrtede omkuld, maatte de ogsaa selv falde.

»Forfængelighedens Forfængelighed, og alt er Forfængelighed,« siger Vismanden Salomon, som vidste, hvad Guld og Rigdom er værd.

Vi har lært, at alting skal forgaa, og vi oplever i disse Dage en virkningsfuld Anskueliggørelse af denne Sandhed.

Hvor kan man tvivle om, at Verden vil forgaa, naar man hver Dag oplever, at den forgaar stykkevis.

Alting om os vil sør eller senere briste. Intet er urokkeligt undtagen Gud. Hvorfor da lægge saa megen Vægt paa denne Verdens Goder og lægge saa lidt Vægt paa vort Forhold til Gud? Naar alting forgaar, er det vor Frelse, at vi har bygget vort Liv paa Gud.

* * *

Den 4. Oktober er det den hellige Frans af Assisis Festsdag. Hvem kan bedre tale til os om Guldets Forfængelighed end han? Han, som kaarede Fattigdommen til Brud. Han, den lykkeligste af alle Jordens Børn!

Og de to Ting hænger sammen. Naar Broder Frans ejer Hjertets jublende Fryd, »den sande Glæde«, saa er det, fordi han saa fuldstændigt har givet Afkald paa alle Verdens Goder. Ingen jordisk Bekymring tynger ham, thi han kræver ingen jordiske Goder udover det daglige Brød, og det véd han, den himmelske Fader vil skænke ham.

Han ejer intet, og derfor kan han intet miste. I en anden Forstand: Han ejer alt, og ingen kan berøve ham hans Rigdom. For ham var Gud alt. Han, der paa en saa inderlig og forunderlig Maade var forenet med Christus, at han endogsaa bar Jesu Saarmærker i sit eget Legeme, han foruroligedes ikke af Verdens Fristelser. Thi han tilhørte sin Gud for Tid og Evighed.

Han har lidt mere end de fleste og dog været lykkeligere end de fleste.

Lær af Broder Frans! Kræv intet af Verden, saa vil Verden ikke skuffe dig! Kræv alt af Gud, og han vil give dig alt!

C. B.

En Gadefejer.

Arbejdsløs! Ikke en Betegnelse af den dovne Dagdriver, der ikke gider bestille noget, men i vore vanskelige Tider langt oftere af den ganske uskyldigt paa Gaden udsatte,

der gerne vil, men umuligt kan finde det Arbejde, han er uddannet til eller egner sig for.

Hvem kan fortænke dem, der af den Grund lider Nød, i at de bliver bitre? Og maa vi ikke skamme os ved vort Kristennavn, hvis vi nægter at give dem en Haandsrækning, hvor vi kan?

Men det kan hænde, at en saadan paa dobbelt Maade gør os til Skamme.

Der stod — det var i en vesttysk Fabriskby — en Eftermiddag en Fyr ude paa Torvet i Færd med at feje en Bunke Gadesnavs sammen. En gammel laset Regnfrakke og et Par hullede Benklæder var hans Dragt. Kasketten var trykket langt ned i Øjnene, han undgik at se paa de Forbigaaende og vilde aabenbart ogsaa helst, at de ikke lagde Mærke til ham.

En velklædt Herre gik forbi og — genkendte ham. De havde været Klassekammerater i Skolen, havde ogsaa studeret en Tid sammen. Den ene var blevet Ingeniør; den anden havde maattet opgive Studierne, da hans Forældre døde, og havde længe klaret sig som Kontormand; men der havde været smaat med Arbejde de sidste Aar, og til sidst var den Forretning, hvori han var ansat, gaaet fallit, — og nu havde han altsaa faaet et Job som Gadefejer.

Den velklædte hilste ham venligt og beundrede ham egentlig, fordi han ikke var gaaet under i Livskampen; men han vilde ikke støde ham ved at give sig i Samtale med ham.

Den næste Eftermiddag, det var Søndag, mødtes de tilfældigt. Da var Gadefejeren klædt i et ganske vist luvslidt, men dog helt og ordentligt Sæt Klæder; han gik og fordelte den katholske Kirkes Sogneblade og forhandlede et katholsk Missions-Tidsskrift. Da standsede hans tidligere Kammerat ham og spurgte forbavset: »Hvorledes gaar det Dem egentlig?« »Ja, arbejdsløs er jeg ganske vist blevet, og mine gode Klæder er gaaet i Løbet. Jeg er mest ked af, at jeg ikke mere kan tage Del i forskelligt Menighedsarbejde, hvor man dog maa være ordentlig klædt, og at jeg heller ikke kan holde Bladene som før. Men saa spurgte jeg Præsten, om jeg dog ikke kunde faa Lov at være Bladuddeler; jeg er glad ved paa den Maade at kunne gøre Gavn endnu. — De har vel ikke Lyst til at tegne Dem som Abonnent paa Tidsskriftet? Ikke for min Skyld, jeg har ingen Fortjeneste deraf, men for Sagens — og for Deres egen.« Ingeniøren blev lidt forlegen; han havde nylig afvist en Forhandler med et »Nej Tak, jeg holder saa mange Tidsskrifter, saa jeg har ikke Plads til flere«, men der var noget i den fattige Fyrs Holdning, der gav ham Respekt, og han tog imod Bladet. Ja, han tog ham i

Haanden og sagde: »Forklar mig: hvor kan De holde Livet ud?« »Ja,« svarede Gadefejeren, »det er sandt, at ingen, der ikke har prøvet det, aner, hvor forfærdelig sjælelig og legemlig ødelæggende det er at gaa og være »sat udenfor«. Men Vejen til Messen har jeg dog altid kunnet finde. Havde jeg ikke haft Gud at holde mig til, var jeg gaaet i Hundene. Nu først har jeg lært at takke min Mor for det Eksempel, hun har givet mig. Ja, De smiler vist, naar jeg siger Dem, at jeg undertiden trods alt føler mig rig. Jeg er vis paa, at Gud ikke vil, at jeg skal gaa helt til Grunde, og at alt det svære blot opdrager mig til at vende Verden Ryggen.«

Det siger sig selv, at dette tilfældige Møde fik gode Følger for begge de paagældende.

(Frit efter »Bonifatiusbote«, ved P. H.)

Om Sjælens Vækst.

(Frit efter P. Willibrord Verkade, Beuron. Benedikt: Monatschr. 1931, Heft 1-2, ved P. H.)

Vi bringer endnu en Artikel af
Forfatteren Benediktinerpater Jan
Verkade, Beuron.

Det har saa ofte gjort mig ondt at høre Mennesker, hvis Sind var alvorligt rettet i Tro mod Gud, komme til mig med Klage over, at de intet mærkede til Fremskridt i deres aandelige Liv... Mon ikke Ordet »Fremskridt« er blevet noget misvisende? I sin oprindelige Betydning betegner det »at komme fremad ved Hjælp af fast afmaalt Gang«, og naar vi hører det, tænker vi uvilkaarlig paa moderne Teknik og alle Nutidens forbavsende Opfindelser, men glemmer, at Menneskets sjælelige Udvikling langt fra har holdt Trit med den tekniske!

Den hellige Paulus bruger Ordet nogle faa Gange om »Fremgang« i det aandelige Liv (Phil. 1, 25. 1. Tim. 4, 5). Men i Evangeliet bruges det kun een Gang, nemlig hvor der tales om Jesu Barndom (Luk. 2, 52: »Jesus forfremmedes i Visdom og Alder og Yndest«). Jesus selv bruger aldrig dette Ord, men han taler meget ofte om at vokse og om at bære Frugt, hvor Talen er om Sjælens Liv. Han bruger atter og atter Billeder fra Planternes Liv: Vinslokken, Grenene, Gartneren. Lignelsen om Manden, der plantede en Vingaard og satte Gærde om den. Eller tænk blot paa Ordet: »Intet godt Træ bærer daarlige Frugter,

intel daarligt gode; af Frugten kendes Træet.« »Man kan ikke sanke Figen af Tidsler eller Druer af en Tjørnebusk.«

... Jesus taler altsaa om en Husbonde, der beplantede et Vinbjerg. Paa Orientens Vinbjerge vokser der ofte tillige Figenræer og, er der Vand i Nærheden, desuden nogle Grøntsager; — men saa megen forskelligartet Beplantning, som f. Eks. kan findes i europæiske Vinhaver, kender Orienten ikke. Men baade her og dér maa der indhegnes som Værn baade mod Dyr og mod Mennesker.

Om vor Sjælehave maa der ogsaa sættes Gærde! Især naar man lever midt i Verden, er en vis Afsondrethed ubetinget nødvendig. Sjælens Have maa være fredet og værnet...

Men hvorledes Gærdet eller Muren end er, der maa være en Haveport! Der maa være et Sted, hvor man kan komme ind med Gødningen til Bedene eller med Grus til Gangene, — og de Frugter, man høster, skal da ogsaa kunne køres ud! — Den, der lukker sig helt ude fra Omverdenen, bliver sjælelig tør eller — overfed!

Inde i Haven maa der hakkes, luges og graves, og Jorden maa renses for Sten, der kan bruges til at lægge paa Vejene. Vort Hjertes Jordbund maa ogsaa gennemrenses for at kunne modtage de guddommelige Sædekorn; men Side om Side med den bløde Jord maa der være fast Grund: Modtagelighed og Fasthed maa følges ad!

Der er Forskel paa Jordsmonnet. Og derfor maa Behandlingen være forskellig. Der er nogle Stykker, der har mest Brug for Kalk, andre trænger meget mere til Gødning. Alt for ofte tages der for lidt Hensyn til Forskellen i Modtagelighed. Det kan ikke nytte, at en Professor paa Malerskolen vil sige til hver ung Kunstnerlærling: »Du skal gøre ligesom Raphael!« Det er heller ikke værd at forlange af alle, at de skal være som Helgener. Der er ganske vist Planter, som ved god Pleje kan gro i enhver Have, — saaledes er der ogsaa visse Dyrer, som alle kan udøve. Men man maa dog altid i det aandelige Liv tage Hensyn til den forskellige naturlige Forudsætning.

Gødning bruges til at øge Jordens Udviklingsevne; for at bruge den rigtigt, maa man kende Jordens Beskaffenhed; man kan ikke læsse Gødning paa i det uendelige, det vilde give en slet Afgrøde. Hvad kan vi bruge for at øge vor Sjælejords Udviklingsevne? Mystikeren Tauler (død 1361) anfører en fortræffelig »Gødning«: vore egne Mangler. I en Prædiken over Teksten »Mit Aag er gavnligt, min Byrde er let!« siger han: »Som Hesten med stor Møje maa slæbe sin egen Gødning ud paa Marken, hvor der saa kan gro smuk Hvede eller sød Vin, — saaledes maa Du med Flid og Møje bære din Gødning, d. v. s. dine egne Mang-

ler ud paa Guds Viljes naadefulde Ager. — i ydmyg Gudhengivenhed — saa vil der gro ædel og yndig Frugt deraf.« Og ikke blot de med Taalmod baarne Mangler, ogsaa »Sjælens Smerte, dens Ruelse over din Mangel paa Dyd og Guds frygt« (*Ruysbroeck*) ja og Skammen over begaaede Synder er god Gødning, Men vilde man henfalde til alt for stor Melankoli over, at vi høster saa forskrækkelig mange ormstukne og raadne Frugter og saa faa fine og søde, ja saa vilde det være at overdrive og føre os ud i Skuffelser.

En meget vigtig Sag i Havedyrkningens Kunst er — Vandingen. Selvom det hos os regner temmelig regelmæssigt, og vi er forskaanede for Orientens Tørketider, har vi dog Perioder, i hvilke Gartneren selv maa vande. Derfor har forstandige Gartnere en Beholder til at opbevare Regnvandet, der jo er det bedste Vand, der findes.

Det Vand, der giver Sjælehaven Vækst, er Guds Naade, der strømmer til os ovenfra. Men vi lader os overgyde dermed uden rigtig at forstaa at samle derpaa! Kommer aandelig tørre Tider, gaar vi og jamrer over, at alt henvisner. Saa graver vi i dyre Domme efter Brøndvand, som dog ikke er nær saa godt, det er kun »Vand paa anden Haand« og har ikke Regnvandets Varme, der just giver Væksten den rigtige Kraft. Nej, lad os samle paa Guds Naades Regn!

Men endnu vigtigere for Væksten er Solens Skinnen. Hvad Solen er for Jorden, er Gud for Sjælen. Uden hans Varme og hans Lys kan vi slet ikke bære Frugt. Men selvom Solen gemmer sig bag Skyer, nyder Jorden dog godt af dens varmende Lys.

Den forstandige Gartner sørger for at have gode Sædekorn og kraftige Stiklinger. Og han saar og planter helst i den friske Jord efter Regn. Naar Guds Naade kommer over os, gælder det at handle hurtigt, at bruge Naadens Tid!

Men begynder Planten at spire, begynder ogsaa Kampen mod Ukrudtet, alt det, der breder sig paa de ædelere Planters Bekostning. Selv om noget af det saakaldte Ukrudt er Lægeplanter eller meget smukke Planter, som f. Eks. den blaa Kornblomst og den røde Valmue, som vi nødtigt vilde undvære. Men der kan komme for mange af dem, saa maa de bekæmpes. Denne Kamp er uundgaelig, men maa ikke tages alt for tragisk; Ukrudtet forsvinder aldrig helt, men skal holdes nede. Men vilde man have travlt med evig og altid at rykke Ukrudt op, kom man til at spille sin kostbare Tid og risikerede ogsaa at rive gode Planter op med det samme. Ved det aandelige Livs Ukrudt kan man tænke paa saa meget værdiløst, tilfældigt

og tarveligt, saa mange Biting, der er uundværlige, men som ikke maa tage Kraften fra det ene fornødne.

Der kunde siges endnu mere, f. Eks. om den Skade, der volder af Insekter, Snegle og graadige Fugle, eller om Træers Sygdomme, om Indpodning, om Vekseldrift og mange andre praktiske Ting; men nok om det. Eet eneste har jeg blot Lyst til endnu at gøre opmærksom paa: Se, hvor Planterne rækker sig op mod Lyset, hvor naturligt, ja, næsten lidenskabeligt. Kunde vi blot med saadan Naturlighed altid lade os drage mod Gud, søge ham i Miner og i Tanker og i taalmodig Bøn!

Naar nu en Have er rigtigt anlagt og godt bearbejdet, er dermed saa ogsaa givet, at den giver et sikkert Udbytte? Ja — og nej! Der vil næppe gaa et eneste Aar helt uden, men heller ikke noget, hvor alt trives lige godt. . . . At et godt Menneske slet ikke skulde bære Frugt i sit Liv, er udelukket! Og det er ogsaa aldeles sikkert, at den taalmodige Bæren Frugt tillige fører større og inderligere Gudserkendelse og Gudskærlighed med sig, og det er dog deri, »Fremskridtet« bestaar! Men den Slags Vækst viser sig ikke fra i Dag til i Morgen. Det, der holder længst, gror langsomt. Egetræet skal have mere Tid end en Ukrudtsplante!

Væksten i Naturen er i sig selv et Mysterium, endnu dybere er Sjælevækstens Gaade. . . .

Meget af, hvad der saas her, skal først høstes hisset. Om Vinteren kan man ikke se, om den ene Mark er godet bedre end den anden. Og her paa Jord lever vi Livets Vintertid.

Det var ikke for intet, Jesus talte om »at bære Frugt i Taalmodighed«. Det er ogsaa godt at lægge Mærke til Herrens Udtryk i Lignelsen om den Sæd, Manden lagde i Jorden (Mk. 4, 26), at den »spirer og bliver høj, han ved ej selv hvorledes«.

Ja, lad os gro og bære Frugt Dag for Dag og Nat for Nat, for at, naar Høsten kommer, »de kan glæde sig til sammen, baade den, som saar, og den, som høster!« (Joh. 4, 36.)

Lidt om Holland.

Det er vist en lykkelig Haand, de gode Mennesker har haft, der de sidste Aar har ordnet Ferierejser til Holland for danske katholske Børn; thi af Hollands Katholicisme trænger vi sikkert alle til at tage Lære. Den, der skriver dette,

har aldrig selv været i Holland, men har af og til i Udlandet truffet Hollændere og hørt om hollandsk Liv og set det hollandske Dagblad »*De Maasbode*« og har derfor forstaaet, at det »at være skabt som en Hollænder« umuligt kan belyde, som man undertiden tror, at være en plump og klodset Person, men tværtimod at være oprigtig og grundig, hel og ægte i sit Trosliv. Og dette bekræftes af et Brev, der nylig er offentliggjort i »*Katholische Korrespondenz*«. Brevskriveren siger et Par gode Ord om det hollandske Hjem, det hollandske Menneske og den hollandske Katholicisme, som her skal anføres i Udtog: I Byen *Arnheim* glæder han sig over at gaa og se paa Husenes venlige Ansigter. »Det er, som hvert lille Hus med sine spejlblanke Vinduer, sine mørkegrønne Skodder, sine hvide Gardiner og sine skinende gule Messingbeslag paa Dørene siger til en »Jeg er — et Hjem«! Her er ikke Kaserner og Massekvarterer. Intetsteds i Europa er »Eenfamiliehuset« gennemført saa konsekvent som her i Holland. Og det samme iagttager han i *Eindhoven*, som er en Fabriksby. Hver Arbejder har sit venlige lille Hus og Have, der efterhaanden bliver hans Ejendom. Og indenfor Dørene mærker man Hjemmets Kultur. En pertentlig Renlighedssans og en god Smag. Og i de katholske Hjem er der altid hellige Billeder og ofte Lys eller rød Ampel foran dem. Familielivet er Tilværelsens Centrum, ikke ødelagt af det moderne Livs centrifugale Kræfter. Kafé- og Restaurationsliv og offentlige Forlystelser spiller ikke den Rolle som andetsteds, fordi Hjemmet har Hygge og Indhold og Glæde nok til at holde paa de unge og samle unge og gamle.

Hollænderen selv har over sig en vis Bredde og Soliditet, har et venligt godt Humør. Han har bevaret den naturlige Glæde over Livet. Er trohjertig og ligefrem og kender ikke til at gøre stor Forskel paa sociale Klasser. En betegnende lille Iagttagelse: der er forholdsvis faa Automobilejere! Baade Borgmesteren og Fabrikksdirektøren og Bankchefen kan dejligt nøjes med at køre til sit Kontor paa Cykle ligesom Arbejtsmanden. Han er sparsommelig. Maaske han vil forekomme os lidt for nøgtern, en Smule for realistisk og lidt kedelig? »Muligvis i de kalvinistiske Landskaber«, siger Brevskriveren; men han har kun været i de katholske, og her har han befundet sig saa vel, at han maa citere en Forfatter, der kalder Holland »En Menneskeheds Oase i det nuværende Europas sjælelige Ørken«.

Overalt mærker man, at den katholske Minoritet — [35% af Hollands ca. 7½ Million Indbyggere] — præger det hele politiske og sociale og kulturelle Liv. Der er en tredive Mand i Parlamentet, og de udgør et meget indfly-

delsesrigt Parti (smlg. Omtalen af Msgr. Nolens paa dette Blads S. 741—742). — Der findes et katolsk Universitet i *Nijmegen*; paa hvert Familiebord ligger den katolske Radiotidende, og det største af de tre, Dagbladet »De Maasbode«, udkommer i 100,000 Eksemplarer! I det hele er den hollandske Katholik stolt af sin Presse og understøtter den, og de katolske Blade bruges stærkt til Inserater, det bedste Tegn paa, at de kommer ud i Folket. Navnlig paa dette sidste Punkt har vi Smaafolk i Danmark Brug for at gaa i Hollændernes Fodspor, vi som ikke ejer en eneste Røst i Dagspressen!!

Hastværks-Apologetik.

Det er snart mange Aar siden, at en Fysik-Professor gjorde en Opdagelse om Atomernes Sædvane, som vi ikke saa godt her kan gaa nærmere ind paa. Den havde til Følge, at Fysiken kom i stor Forlegenhed, for den virkede som en lille Fejl i Facit, der nødvendiggør, at hele Beregningen maa gøres om. Endnu den Dag i Dag er den nye Opstilling af Fysikens Regnestørrelse ikke endt, og mangen Fysiker gør sig bekymrede Tanker om, hvormeget den vil forandre i hans Billede af Naturens Gang.

Jeg mindes derom, fordi to Forfattere, begge af filosofiske Tilbøjeligheder, for faa Dage siden har drøftet Betydningen af den nye Fysik.*) Den ene Forfatter, som tæles blandt dem, der ønsker Dogmerne afskaffet for at faa Religionen frem, har meget travlt med at forsvare Dogmet om den frie Vilje, og i den Anledning paakalder han den moderne Fysik til Vidne paa, at selv det mest uintelligente Atom i en Sten har Frihedens store Gave, og ingen kan ane, hvad det vil finde paa. Den anden Forfatter, som lettest kendetegnes ved, at han overdænger al kirkelig Tro og Filosofi med Gloser som Dumhed, Galskab og Absurditet, men ikke finder det Umagen værd at begrunde saa stor en Foragt, han er til Gengæld villig til at lade Fysiken faa sin Part af Gloserne, hvis den et eneste Øjeblik tillader, at noget sker, som ikke Newtons gamle Mekanik kan sætte i Formel.

Vi skal ikke diskutere med nogen af de to Forfattere, som begge alt for kraftigt afsværges al traditionel kristen Lære, til at vi bør begynde en Samtale med dem. Men vi

---

*) Politiken. Anders Thuborgs Kronik »Moderne Fritænkeri«. 21.-9.-31.
— O. Münsters Er Verden absurd? 22.-9.31.

skal lære af deres Eksempel, som er et afskrækkende. Ogsaa vi hører jo om Nulidens Omvæltninger i en eller anden Videnskab. Ogsaa vi kan fristes til, som Forfatter Nr. 1, at storme til og tage et eller andet Led af den nye Opfattelse til Indtægt for vor Tro. Eller vi fristes til, som Nr. 2, at komme farende med en Protest mod Videnskaben, mens den endnu kun stilfærdigt arbejder med at gøre sig klar over Problemerne.

Lad være med det! Videnskaben smiler kun spotsk og faar kun ringe Respekt for de ilfærdige Apologeter. Ogsaa her turde det gælde, at det har slet ingen Hast for den, som tror.

Tom L. Tot.

Broder P. Thissen.

1881 — 18. Oktober — 1931

Som meddelt i sidste Nummer af Ugebladet kan en af det nu nedl. St. Andreas Kollegiums Lærere, Broder P. Thissen, fejre sit 50 Aars Ordensjubilæum. Sit Livs Arbejde lagde han paa St. Andreas Kollegiet, hvor han var elsket og skattet som faa.

Der er ingen, der som Broder Thissen bør hædres paa denne Dag, thi han har været St. Andreas Kollegiet en saa god Lærer og Børneopdrager, som tænkes kan. Det var Kærlighed og Forstaaelse forenet med høj Kultur, der var det bærende i Br. Thissens Handlemaade overfor de smaa Drengene paa St. Andreas Kollegiet.

Det var særlig i Internatet, at Br. Thissen fik Lejlighed til at hjælpe og vejlede de smaa Drengene og dermed at blive elsket af disse.

Omkring Aarhundredskiftet havde undertegnede den Lykke at have Br. Thissen som Lærer i Internatet. Den lille Sovesal oppe under Taget gjorde han til et rent Paradis for os smaa Drengene. Naar Br. Thissen hver Aften ved 8 Tiden hentede os, — og med sin lille Petroleumslampe førte os helt op paa Sovesalen, var vi lykkelige. Deroppe havde Br. Thissen skabt lidt af et kært Hjem for os, her var al Dagsorden strøget, her mødte vi hans Godhed og Mildhed. Han var for os i Mors og Fars Sted. Naar den lille Lampe blev slukket, vidste vi, at der var en, der passede paa os hele Natten. Og Br. Thissen husker sikkert endnu de Nætter, naar jeg ikke kunde sove, at han kom ind til mig og hjalp mig. Ja, Br. Thissen har været en god og kærlig Lærer og Opdrager for saa mange Drengene,

som derfor nu vil sende ham de bedste Tanker paa hans Jubilæumsdag. Han skable ved alt dette en Kærlighed i os til vor Skole og vort Hjem deroppe, som ikke skulde for-gaa! — Ikke alene Kollegiets gamle Elever — men ogsaa mange nede i Ordrup By, hvor Broder Thissen var kendt som faa, vil sende ham Hilsener og kærlige Tanker den 18. Oktober. —

Da jeg omkring Aarhundredskiftet som lille Dreng for første Gang gik opad Bakken til St. Andreas Kollegiet, hørte jeg Klokken fra Skolekitken, og den kære Br. Thissen stod og modtog mig. Da jeg mange, mange Aar efter som Student forlod min Skole og mit Hjem, hørte jeg den samme Klokke fra den Kirke, der nu var bleven mig saa kær, og jeg blev opfyldt af Taknemmelighed over, at jeg paa min Barndoms og Ungdoms Himmel havde mødt saa skønne Stjerner som P. Droste, P. Evers — og kære Broder P. Thissen. —

Alfr. Silcowitz.

K. E. Nielsen: Ny Bibelhistorie. Gyldendal, 1930. 216 Sider.

Den vil være baseret paa »Videnskabens Resultater« og er blot dilettantisk.

Alt fra Skabelsen til Moses er »religiøse Sagn« — trods al Arkæologi! Saaledes i hele Gl. Testamente. Christus afklædes sin Guddom, i ham »fik Jorden Besøg fra Him-melen« (!), Bebudelsen citeres som legendarisk, Jesu Fødsel ligesaa . . . idet her Evangelierne citeres, mens andet Steds berettes som om sikre Kendsgjerninger. Modsat blander Forf. sin forsladende Fortolkning ind i Jesu Ord, f. Eks. om Petrus som Klippen. Nadveren bliver til en »Hand-ling, hvorved vi har et dybt alvorligt og velsignet Møde« med Jesus; Korsofret er blot »Jesussindets moralske Sejr« over det onde; Kødets Opstandelse benægtes, og stadig tales der i Udtryk og Vendinger fra forrige Aarhundredes Kritik. Bogen vil egne sig ypperligt som Ledsager til Ka-pers religionsfrie Katekismus.

P. S.

Asta Graah Balander: Siena. Norsk Aschehoug, 1930. 148 Sider. Godt illustr. 7 Kr.

Forf. er en grundig Kender af Toscana. Her skildrer hun levende og interessant »Synderes og Helgeners By« og giver ypperlige Tidsbilleder. Den supplerer Johannes Jør-

gensens »Katarina af Siena« og »Bag alle de blaa Bjerger«, og den er skreven med baade Kærlighed, Forstaaelse og et Fond af Viden. Skade blot, at den totalt udelader Kilder og Henvisninger — det havde gjort den nyttigere.

P. S.

Viktor Kalb. S. J.: Das Leben des hl. Ignatius von Loyola. Herder, 1931. 156 Sider.

Forf. er en af sit Æmnes største Kendere; paa Grundlag af et Livs Studier skrev han denne korte Biografi, der saa Lyset efter hans Død.

Det er ikke saa meget Ignatius's ydre Biografi, som er velkendt, der beskæftiger Forf. — mere Exerccitiernes Mester. Levende og livligt støttet paa Helgenens egne Optegnelser og Diktat, varmt og fint indfølelse giver Bogen os nyt Lys over en Mand af sjældent Forniat, og som i en sjælden Grad er blevet et Modsigelsens Tegn. Det er fortjenstfuldt at forsyne os med saa godt Materiale til at finde vor Stilling til en af Kirkehistoriens store Milepæle.

P. S.

Emmerich Raitz von Freutz, S. J.: Der heilige Kardinal Robert Bellarmin. Herder. 1931. 226 Sider.

En livlig Biografi med talrige Anekdoter, men med for lidt tidshistorisk Baggrund; derfor mere et Helgenbillede end en Personligheds-Skildring, Typen er for meget Maske og Ordensdragt, for lidt Ansigt og Menneske. Men Bogen giver god Oplysning til den, der ikke kender P. Thernes' S. J. Biografi i Serien »Les Saints«.

P. S.

Fra den vide Verden

Tyske Kvindelægers Standpunkt m. H. t. Børnebegrænsning.

Paa den Kongres (Nr. 22), som »Tysk Selskab for Gynækologi« (Studiet af Kvindesygdomme) i Aar afholdt i Frankfurt a. M., var Hovedemnet: De socialhygiejniske Grænseproblemer, saakaldt Socialgynækologi. Det er set fra et katholsk Standpunkt af overordentlig stor Betydning, at Repræsentanterne for Nymalthusianismen, som naturligvis havde adskillige Tilhængere blandt de tilstedeværende Læger, mødte stærk og udmærket begrundet Modstand hos flere fremragende Videnskabsmænd.

Professor Franqué, Bonn, paaviste med stor Kraft

det nævnte Spørgsmaals religiøs-ethiske Side og ydede — uden selv at være Katholik — det Standpunkt, den katolske Kirke indtager, sin ubetingede Anerkendelse. — Den Resolution, hvorom man til Slut samledes, var ganske vist noget af et Kompromis, men betyder dog Afvisning af de radikale Fordringer m. H. t. de saakaldte Seksualreformer. Den lyder som følger: »Det tyske Selskab for Gynækologi stemmer for, at der oprettes Anstalter, hvor Folk kan henvende sig om Raad og Belæring angaaende det ægteskabelige Samliv og seksuelle Spørgsmaal, men forlanger, at disse Anstalter ledes af Læger, som er sig deres Ansvar bevidst overfor Nationens Fremtid og følger saadanne Principper, som en Læge kan vedkende sig.«

International katholsk Radio.

For nylig var der i Zürich en interessant Diskussion mellem katholske Radio-Fagmænd fra forskellige Lande. I Tilslutning hertil fremkommer følgende Udtalelser, som maaske kunde vække til Eftertanke:

Hvor ofte er der ikke stillet Forslag om Oprettelsen af en international katholsk Efterretningscentral med tilhørende Bureauer o. s. v. og paavist Nødvendigheden og Betydningen af denne! Man har talt frem og tilbage om denne Sag med mange Gange Naar og Men o. s. v. og er ikke kommet videre.

Radioen baner nye Veje og aabner nye Udsigter. Et Samarbejde mellem store katholske Radiostationer og den katholske Presse i alle Lande maa kunne gennemføres. Der er nok af vigtige Meldinger, som kun er af ringe Betydning for den ikke katholske Presse, og som i denne refereres og reduceres paa en Maade, vi ikke kan være tjent med. En international katholsk Radiocentral, som kunde holde Redaktionerne à jour med: Vigtigt Nyt, Begivenheder, offentlige Taler, »hvad der forlyder fra Rom« m. m. vilde paa en Maade berøve de fire Telegrafbureauer, som for Øjeblikket behersker Verden (Reuter, Wolf, Havas, Associated Press) deres Monopol. Formodentlig vilde en saadan Central ogsaa i Længden være billigere end et stort Telegrafbureau, hvilket sidste Katholikerne for øvrigt heller ikke har

Begyndelsen er gjort. Den nye Vatikanstation udsender daglig fra 10—11 (Bølgel. 19.84) og fra 19—20 (Bølgel. 50.7) Radiomeldinger. Saa længe det latinske Sprog ikke forstaas overalt — ikke engang i alle Redaktioner — kunde man jo ved Udsendelserne benytte et af de moderne Sprog. — For faa Uger siden aabnedes i Hilversum det hollandsk-katholske Radio-Selskabs ny Centralbureau, og fra Amsterdam skrives der til os, at den katholske Radio i Holland nu har sin egen Radiostation, hvorfra Udsendelserne sker, eget Bureau og eget Studie — alt fuldt ud moderne. I Løbet af 6 Aar er den katholske Radio blevet en Magt i Holland. — I de forenede Stater eksisterer der forskellige mindre katholske Radiostationer og et Efterretningsbureau, som fungerer udmærket: *National Catholic Welfare Conference* (NCWC.).

Dr. Robert Lang (Wien), Efter »Schönere Zukunft«.

Et Hundredaars-Jubilæum.

I Aar er der forløbet 100 Aar, siden det første katholske Vikariat oprettedes i Korea, og Kirken agter at fejre denne Fest og ihukomme sine Martyrer.

Skønt man i 1831 kunde tale om et Vikariat i Korea og havde overdraget dette til Præster, som var udgaaede fra Pariser-Seminariet, kunde man dengang kun i al Hemmelighed betræde Landets Enemærker, og skulde man forblive der, maatte man skjule sig under en eller anden Forklædning. I den Grad nærede »det lukkede Land«, Kongeriget Korea, Mistro til de fremmede, at enhver Koreaner, som rejste ud af Landet, og enhver Udlænding, som rejste ind i Landet, truedes med Dødsstraf.

Korea er intet stort Land og kun lidet kendt i Europa. Men i Orienten har denne Halvø, beliggende opad Mantsjuriet og nær Japan, spillet en betydelig Rolle.

Den kristne Kirke skulde her blive udsat for megen Forfølgelse. I Aaret 1860 maatte mange Kristne gaa i Døden; alligevel var der i 1866 23 000 Kristne i Korea. Samme Aar blev den apostoliske Vikar, Berneux, sammen med syv Missionærer og Tusinder af troende Martyrer for deres Tro. Der siges, at der dengang henrettedes ca. 8000 Mennesker.

Det lykkedes i 1880 den nuværende apostoliske Vikar i Seoul, Ærkebiskop Mutel, at slippe ind i Landet uden at blive opdaget; han havde formummet sig i en koreansk Sørgedragt. Og efterhaanden oprandt der bedre Tider — efter fire store Forfølgelser kom endelig Freden. 1882 sluttede Korea Overenskomster med en hel Del af Vestens Nationer og gav de fremmede Adgang til Hovedstaden og ydermere til tre Havnestæder. Nu behøvede de Kristne ikke mere at krybe i Skjul, dog var det først i 1905, da Japan fik Protektoratet over Korea, at man kunde anse Stillingen for sikker.

De Ord, som den apostoliske Vikar har valgt som Motto: *Florete flores martyrum**), er gaaet i Opfyldelse, og om det store Benediktinerkloster Tokwon flokkes en stadig større og større Skare af kristne Koreanere.

I KORTE TRÆK.

Pave Benedikt XV's ældste Søster, Grevinde *Persico* er nylig død i sit Palads i Rom. Hun havde i mange Aar forestaaet et storstilet Ungdomsarbejde og var Præsident for katolske Kvinders St. Vincentsforening. Hun arbejdede særlig for Fangerne og forestod et Oplysningsarbejde for at finde flygtede og forsvundne og var med sine udmærkede Forbindelser ofte Midlersken mellem Vatikanet og de verdslige Øvrigheder, naar det gjaldt at øve Barmhjertighed. Hendes varmeste Interesse var Arbejdet for Genopbyggelsen af de i Krigen ødelagte Kirker.

I England fejres i disse Dage 75 Aaret for *Benediktinernes* 2. Komme. Som bekendt var det Benediktinermunken, den hellige Augustinus, som i det 7. Aarhundrede udsendtes af Pave Gregor d. Store for at bringe Kristendommen til Britanien. Med Reformationen blev Benediktinerne fordrevne, men med det katolske Hierarkis Genoprettelse i Midten af forrige Aarhundrede kom de tilbage, og det er dette »andet Foraar«, der nu fejres i St. Augustinus's Kloster i Sydengland.

Ved en Audiens for katolske unge udtalte Hs. Hellighed Pave Pius XI for faa Dage siden: »Pressen er en af vore Dages mægtigste Kræfter; den kan blive skæbnesvanger, men den kan ogsaa blive frelsebringende for hele Verdens og for Kirkens Liv. I vil aldrig kunne gøre nok for den gode Presse. Blot at være med til at uddele gode katolske Blade er at være Deltager i et helligt og velsignet Arbejde.«

*) Monne Martyrernes Blomster gro!

11 Jesuiter-Missionærer, deraf seks Præster, er omkomne under den frygtelige Katastrofe — Orkan og Flodbølge —, der har ødelagt Belize, Hovedstaden i Honduras.

Fra 14.—20. Sept. holdtes i Genf den 3die internationale katolske Uge. Samtidig med Folkeforbundets Møder holdtes baade i Fjor og i 1929 en Uge igennem en Række Foredrag, hvis Hovedformaal var at belyse de samme internationale Problemer, Folkeforbundet behandler, fra særlig katolsk Side. De bedste Talere fra alle Lande holdt disse Foredrag, der senere er udkommet i Trykken (Les grands problèmes internationaux de l'heure présente. Edit: Spes — Paris). I 1930 var det særlig Fredstanken, der behandlede. En af Talerne var den ogsaa herhjemme kendte norske Højskolemand og Digter Lars Eskeland. I Aar drejer det sig om det internationale Samarbejde, om Mindretallenes Ret, om den økonomiske Krise og andre aktuelle Problemer.

Fra Hovedstad og Provins

Academicum Catholicum.

D. ^{23/9} talte Dr. Ørbæk om »*Idræt og Kristendom*«. Indlederen gav en interessant historisk Oversigt over Forholdene fra Oldtidens Gymnasier — over Klostrenes sundhedsgivende legemlige Arbejde i Guds frie Natur — til Nutidens straalende Sportspladser. Dr. Ørbæk advarede mod at gøre Middel til Maal, mod at glemme Sjælens Pligt for Legemets Forherligelse og paaviste, at den rette Kombination af Sjælepleje og Legemsrøgt vilde skabe en aandelig og legemlig sund Menneskehed.

I den paafølgende Diskussion, der især drejede sig om den fysiske Tilstands Indvirkning paa den sjælelige, deltog Præsterne Schindler og Ballin, Assistent Hjort og Lærer Kjerulff.

Birgittakredsen (Nykøbing, F.)

Søndag den 13. ds. holdt Birgittakredsen Møde med Hr. Pastor Scherz som Taler.

Emnet var: »*Den største Opdagelse i det 16. Aarhundrede*«.

Vel var Opdagelsen af Amerika af stor historisk Betydning, men kunde dog ikke sidestilles med den hellige Ignatius af Loyolas Eksercitier, der bragte nyt Liv i Kirken og fik Menneskene stillet Ansigt til Ansigt med deres egen Ufuldkommenhed, Guds Almagt samt deres Hovedopgave her i Livet: Forberedelsen til Himmelen.

Den hellige Ignatius förstod paa en ganske genial Maade at klarlægge disse alvorlige Problemer uden dog at bringe den største Synder til Fortvivelse, idet de slutter med at føre os hen til Frelseren paa Korset, hvor alle kan finde Trøst.

Taleren fremdrog nogle interessante Træk om disse aandelige Øvelsers velsignelsesrige Virkninger i den første Tid; men ogsaa i vore Dage havde de baaret rig Frugt.

I Holland har man saaledes nu indrettet særlige Eksercitielhuse, hvor ikke alene Katholiker, men ogsaa Protestanter trækker sig tilbage for at leve en Uges Tid efter disse Regler.

I de sidste Aar har der ogsaa været afholdt en Del Eksercitier herhjemme, og det vilde være en stor Fordel, om Tilslutningen vilde blive noget større, navnlig fra Mændenes Side.

Det var helt igennem et lødigt og interessant Foredrag, som alle Medlemmerne var glade for. *Bendt.*

Katholske Friskoledrenge's Ferieophold i »Allerslev Kloster«.

Regnskab 1931.

	Indtægt.	Udgift.
Fru S. B.	Kr. 25,00	
Familien G.	» 50,00	
» H.	» 50,00	
Direktør J.	» 50,00	
Skoleforeningen S. M. D. M.	» 75,00	
Vincentforen. St. Ansgar Konf. ...	» 85,00	
» » Anna » ...	» 65,00	
» » Joseph » ...	» 80,00	
Katholsk Ungdomsværn	» 125,00	
Renter i Banken	» 3,23	
Overført fra 1930.	» 66,82	
Opstilling af Teltet.		Kr. 24,00
Tilsynet med Drengene		» 50,00
Iflg. Regning Allerslev Kloster ...		» 616,00
Assurancepræmie for Telt med Inventar (Teltet m. m. assured for 900,00)		» 11,00
Istandsættelse af Teltet		» 66,67
Porto		» 2,65
X dækket Underskudet.	» 95,27	
	Kr. 770,32	Kr. 770,32

Søstrene paa Allerslev Kloster takkes for den store Venlighed, som de har udvist imod de 20 Dreng, som havde 14 muntre Ferie dage paa Klosteret.

Eksercitier.

Fra Søndag den 4. Oktober til Søndag den 11. Oktober afholdes der i Jesu Hjerter Kirke Eksercitier for katolske Mænd (saa-vel ældre som yngre). Det første Foredrag Søndag den 4. Oktober Aften Kl. 7 $\frac{1}{2}$ (Adgang for alle). De paafølgende Ugedage holdes der Foredrag hver Aften Kl. 8. Lørdag Aften bortfalder Fore- draget. Søndag (den 11. Oktober) Morgen Kl. 8 Prædiken og Fælleskommunion. Søndag Aften (den 11. Oktober) Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Slut- ningshøjtidelighed. (Adgang for alle.) Alle kath. Mænd indbydes venligst til at tage Del i disse Eksercitier.

St. Andreas Kirke, Ordrup. Aftenandagt Kl. 5. Hver- dage: Messe Kl. 6 $\frac{1}{2}$ - 7 - 8.

Katolsk Klub holder Møde paa Hotel Phønix Onsdag d. 7. Oktober 1931 Kl. 20 pr. Aftenens Foredragsholder er Mu- seumsinspektør ved Rosenborg Slot, Magister Th. Faaborg, der vil tale om: Religiøs Kunst i Elfenben. Foredraget vil blive ledsaget af Lysbilleder. Gæster kan medtages paa de sædvanlige Betingelser. Bestyrelsen.

Komitéen for Ansgarius-Bonifaciusforeningen

holder Møde 1ste Oktober. Hoveduddelingen foregaar i Dechr.
Pastor v. Kettenburg,
Førmand.

St. Andreas Gilde, Ordrup, afholder ordinær General- forsamling Onsdag d. 7. Oktober Kl. 8 i Charlottenlund Palmehave.

A.C.

Onsdag d. 7. Okt. Rusgilde i Vesterhus Kl. 8.

Rustaler: Ing. G. Wissum.

Smørrebrød — Øl — Punsch — Frugt — Taler og Sange.

Pris 4 Kr.

Aarets katolske Russer har gratis Adgang.

Indtegning hos Administratores: Pastor Knud Ballin, Bredg. 64, Palæ 59. Fru. B. Plate Petersen, Humlebækgade 8², Taga 4603, stud. med. S. E. Odgaard, Ø. Farimagsg. 10³ th., Byen 1149 x (6-7). Medlemmer kan medtage Gæster.

Studiekredsen hos P. Schindler, Boyesgade 8³ begynder den 5. Oktober Kl. 8.

Fortsættelse af »Vesterledens Munkevæsen«.

Katolsk Student

tilbyder Undervisning og Lektiehjælp i alle Fag (ogsaa Græsk og Latin).

Knud Heribert Wesch, stud. jur.

Aaboulevard 46⁴

Telf. Nora 1843 y.

Pensionat i Rom.

Fra 15. Oktober modtages **Paying Guests** til meget moderate Priser i vort Hjem i Rom, centralt beliggende midtvejs imellem St. Maria Maggiore og Laterankirken, med god Sporvognsfor- bindelse til St. Pietro og St. Paolo. Badeværelse i Lejligheden og Elevator i Ejendommen. Oplysninger ved skriftlig Henvendelse til *Marie Michelsen* og *Dagmar Mathiesen Via Mecenate 59⁴*, Roma.

Kirkelig Kalender.

Okt.	Okt.
4. S. Rosenkransfest. — 19. Søndag e. Pintse.	11. S. 20. Søndag e. Pintse.
5. M. Dag i Teresa af Jesusbarnets Oktav.	12. M. Ferialdag.
6. Ti. Bruno.	13. Ti. Edvard.
7. O. Rosenkransfest.	14. O. Callistus I.
8. T. Birgitta.	15. T. Teresa.
9. F. Dionysius, Rusticus og Eleutherius.	16. F. Hedvig.
10. L. Oktav af Teresa Jesusbarnet.	17. L. Margarethe Maria Alacogue.

Okt. Ugens Messebønner.

4. S. Rosenkransfest (1099—935); 2. Sæt Bønner: Søndagen (737—566), 3. Sæt Bønner: Frans af Assisi (1096—937). Slutningsevangelium: Søndagens (739—567).
5. M. † Dag i Teresa af Jesusbarnets Oktav (*Ny Messebog* [194]); 2. Placidus og Lidelsesfæller (N.-M. [28]), 3. Gudsmoder (N.-M. [90]), 4. For Paven ([122]).
6. Ti. Bruno (1098—939); 2. Oktaven ([195]), 3. For Paven ([122]—[107]).
7. O. Rosenkransfest (1099—935); 2. Markus, 3. Sergius, Bacchus, Marcellus og Apulejus: begge Ihukommelser bortfalder i Højmesser.
8. T. Birgitta (1102—941); 2. Oktaven (N.-M. [195]), 3. For Paven.
9. F. † Dionysius, Rusticus og Eleutherius (1102—941); 2. Oktaven (N.-M. [195]), 3. Gudsmoder ([90]—[94]), 4. For Paven.
10. L. Oktav af Teresa af Jesusbarnet (N.-M. [194]); 2. Frans Borgias (1106—943), 3. For Paven. — *Eller*: Frans Borgias's Messe (1106—943); 2. Teresa af Jesusbarnets Oktav (N.-M. [195]), 3. For Paven.

Anm. Paa de med † mærkede Dage kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesser og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udg. af Messebogen (1926), det andet den gamle Udg. (1907).

Mariakongregationen for Mænd har Fælleskommunion Søndag den 4. Oktober Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjerter Kirke.

Rosenkranssognet. Kongregationen »Maria Rosenkransdrøning« har Møde Mandag den 5. Oktober Kl. 8 Aften i Institut Jeanne d'Arc, Frederiksberg Allé 74. Søndag den 11. Oktober Fælleskommunion i Rosenkranskirken i Messen Kl. 8.

Mariakongregationen »Stella maris« har Fælleskommunion i Rosenkranskirken under Messen Søndag den 4. Oktober Kl. 8.

St. Antoni Kapel (Husum).

Fra Oktobers Begyndelse er Andagten Søndag Aften Kl. 6.

St. Michaels Klub.

Klubaften Mandag d. 5. Oktober Velkomstaften efter Sommerferien.

FREMMEDSPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

79. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 S Kbh. K Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Cay Benzon, Nørrebrogade 27, Kbhvn. N. Tlf. Nora 239 x. Træffes som Regel bedst alle Hverdage (undt. Tirsdag) Kl. 5-6. Der kan ogsaa gives Besked pr. Tlf. Byen 6505.

Nr. 41.

Søndag den 11. Oktober

1931

INDHOLD: Pave Pius XI's Rundskrivelse. — Brød og Vin. — En ny Benson-Bog. — En lille Rosenkranslegende. — Reolen. — Fra den vide Verden. — Fra Hovedstad og Provins. — Mosaik. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Pave Pius XI's Rundskrivelse om en Reform af den sociale Orden.

(Fortsat.)

c. Uretfærdige Fordringer fra Arbejdets Side.

Fordi Arbejderne udæskedes paa denne Maade, kom de saakaldte Intellektuelle dem til Hjælp ved mod Liberalismens fantastiske Lov at opstille et moralsk Princip, som til Gengæld ikke mindre var grebet ud af Luften. De paastod nemlig, at hele Produktions-Overskuddet, alene med Fradrag af, hvad der er nødvendigt til Kapitalens Vedligeholdelse og Fornyelse, retfærdigvis skulde tilfalde Arbejderne. Denne falske Grundsætning saa mere bestikende ud end en Del Socialisters Paastand om, at alle Produktionsmidler skulde gaa over i Samfundets Eje eller »socialiseres«, som det hedder i deres Sprog. Derfor var den ogsaa meget farligere og kunde lettere besnære ukritiske Hoveder; den var en sød Gift, som med Begær blev drukket af mange, hvem den uforblommede Socialisme ikke havde formaaet at narre.

d. Hovedregel for en retfærdig Fordeling af Udbyttet.

Hvis man ikke ved den Slags uholdbare Standpunkter vilde spærre Vejen til en retfærdig Løsning, behøvede begge Parter utvivlsomt kun at erindre Vor Forgængers indlysende Ord: »Skønt Jorden er fordelt blandt Privatejere, holder den derfor ikke op med at tjene alles fælles Bedste.« Det samme har ogsaa Vi ovenfor sagt, idet Vi udtalte, at for at de skabte Goder paa en sikker Maade kan komme Menneskene til Nytte, har Naturen fastlagt den Fordeling af Jordens Goder, der sker ved Privatejendommens Institution. Denne Kendsgerning bør man altid have for Øje, hvis man ikke vil forville sig fra Sandhedens og Fornuftens Vej.

Men nu er det saaledes, at ikke enhver Fordeling af jordisk Gods er egnet til, at det af Gud tilstræbte Maal enten helt eller delvis kan naas. Derfor bliver det nødvendigt, at de Rigdomme, som paa Grund af den økonomisk-socialt Udvikling stadig tager til, fordeles paa en saadan Maade blandt de enkelte og Samfundsklasserne, at alle Parters fælles Fordel, som anbefales saa stærkt af Leo, er sikret, eller med andre Ord, at hele Samfundets fælles Vel er i Behold. Dette er den sociale Retfærdigheds Lov. Den forbyder, at den ene Klasse udelukker den anden fra at faa Del i Udbyttet og Fordelene. Denne Lov krænkes altsaa af de riges Klasse, naar de med deres Formuer lever næsten som i et Paradis og anser det for Tingenes rette Orden, at de faar alt og Arbejderne ingenting. Men ikke mindre krænkes den Lov af de ubemidlede Klasse, naar de bliver voldsomt ophidsede over Brud paa Retfærdighed, naar de alt for ivrige og med slette Midler kun tænker paa at kræve deres formentlige Ret, nemlig at hele Produktionen skal tilfalde dem, fordi den er deres Hænders Værk; og naar de hensynsløst bekæmper og vil tilintetgøre Privateje samt Indtægter, der ikke er vundet ved Arbejde, lige meget af hvad Art de er, og hvilken Betydning de har i det menneskelige Samfund — bare fordi det ikke er Arbejde. I denne Forbindelse vil Vi heller ikke undlade at bemærke, hvor meningsløst og urigtigt det er, naar nogen beraaber sig paa Apostelen Paulus's Ord: »Dersom nogen ikke vil

arbejde, skal han heller ikke have Føden.«¹⁾ Her for-
dømmer Apostelen jo dem, der gaar af Vejen for et Ar-
bejde, skønt de kan og skal, og opfordrer os til ivrigt at
bruge Tiden og de legemlige og aandelige Kræfter, samt
ikke at falde andre til Last, saa længe vi kan sørge for os
selv. Derimod taler Apostelen absolut ikke om, at Arbejde
er den eneste Adkomst til Livets Ophold og Indtægter.²⁾

Lad altsaa hver Part faa sin Del af Goderne, og der
bør sørges for, at de skabte Tings Fordeling atter
retter sig efter og sker i Overensstemmelse med Al-
menvellets og den sociale Retfærdigheds Krav. Alle
dybere seende er jo klare over, at netop denne Fordeling
i vore Dage er meget mangelfuld paa Grund af den uhyre
store Kløft mellem et Faatal af hovedrige Mennesker og
et Overmaal af Folk uden Formue.

3. Proletariatets Forsvinden.

Det Maal, som efter Vor Forgængers Erklæring absolut
bør søges opnaaet, er Proletariatets Afskaffelse.
Dette Krav bør af den Grund stilles med større Eftertryk
og gentages mere indtrængende, fordi Pavens gavnlige Op-
fordringer ikke sjældent gik i Glemmebogen, hvad enten
de med Vilje ikke blev omtalte, eller deres Gennemførelse
blev anset for umulig, skønt de ikke blot kan, men ogsaa
skal blive til Virkelighed. Man kan heller ikke sige, at
Leo XIII's Anvisninger i vore Dage har mistet deres prak-
tiske Betydning, fordi den store Elendighed, hvis gru-
opvækkende Billede han maatte se omkring sig, ikke mere
hersker i det tidligere Omfang. Det er ganske vist rigtigt,
at Arbejdernes Kaar er blevet bedre og mere svarer til
Retfærdighedens Bud, navnlig i de førende Lande med høj
Kultur, hvor man ikke mere kan tale om Arbejdere, der
lever i den yderste Elendighed, men siden Tekniken og
Industrien i rivende Fart er trængt frem og har erobret
utallige Omraader baade i de nye Verdensdele og i det
fjerne Østen med de gamle Kulturlande, voksede de ube-
midlede Proletarers Skare til en umaadelig

¹⁾ 2. Thess. 3, 10.

²⁾ Smlg. 2. Thess. 3, 8—10.

stor Hob, og deres Taarer og Klager raaber fra Jorden til Gud. Til disse kommer desuden en Kæmpehær af Landarbejdere, som er flyttet ned paa Levefodens laveste Trin og berøvet alt Haab om »nogen Sinde at komme i Besiddelse af den mindste Smule Jord«. ¹⁾ Hvis man derfor ikke anvender de rette Midler og træffer gennemgribende Modforanstaltninger, er der Fare for, at de for bestandig hjemfalder til Proletartilværelsen.

Skønt det er meget sandt, at man nøje bør skelne mellem Proletartilværelse og egentlig Elendighed, saa er dog den Kæmpeskare af ubemidlede paa den ene Side og det Faatal af hovedrige Mennesker med svimlende store Formuer paa den anden et uimodsigeligt Bevis paa, at Jordens Goder i vor Tidsalder, som kaldes Industrialismens Periode, nok er til Stede i rigeligt Maal, men ikke fordelt paa den rette Maade og ikke anvist de forskellige Menneskeklasser efter Rimelighedens Maalestok.

4. Erhvervelse af Formue bør muliggøres.

Med Opbydelse af alle Kræfter bør der derfor arbejdes hen paa, at den indvundne Fylde af Goder i det mindste i Fremtiden kun i et rimeligt Forhold ophober sig hos de rige, derimod i ret vidt Omfang tilflyder dem, som yder Arbejde: ikke i det Øjemed, at de sløjer af med deres Arbejdsydelse — Mennesket er jo født til Arbejde som Fuglen til at flyve — men for at de ved Spar-sommelighed maa kunne øge deres Formue, og saa snart dette er sket, ved klog Administration lettere og sikrere bestride Familielivets Udgifter, og endelig, naar de saaledes er sluppet ind i Havn fra Proletariatets utrygge og uvisse Hav, hvis Bølger kaster de fattige omkring i alle Retninger, maa være i Stand til ikke blot med Udholdenhed at staa Menneskelivets Omskiftelser igennem, men desuden have den Trøst, at der ogsaa efter deres Bortgang nogenlunde er sørget for deres Efterladte.

Alt dette har Vor Forgænger ikke blot antydnet, men udtalt med rene Ord, og Vi selv indskærper det samme

¹⁾ Litt. Encycl. Rerum novarum, n. 35.

paa ny og eftertrykkeligt ved denne Vor Skrivelse. Hvis denne Opgave ikke med mandig Energi og uden Tøven tages op til Løsning, kan ingen mene, at Fred og Ro i det menneskelige Samfund effektivt kan forsvares og sikres mod de Agitatorer, som for Tiden prædiker Revolution. (Fortsættes.)

Brød og Vin.

Mange forskellige Veje fører hen imod Gud. Denne, jeg nu vil tale om, havde ingen vovet at nævne, dersom ikke Christi eget Ord havde peget paa den. Derfor bruger Liturgien den med fuld Tillid.

Vi kan opleve en Forening med Gud i Betragtningen af ham, i Kærligheden til ham, i Bevidstheden og Tanken om ham, men der eksisterer en Forening med Gud, hvor hele vort Liv er med. Det er jo ikke blot vor Erkendelse og vor Vilje, der stræber imod ham, nej, vor hele Eksistens higer efter ham. I Salmer kan vi synge ikke blot om, at vort Hjerte fryder sig i ham, men ogsaa om, at vort Kød kan »bo i Haab«, og hele vor Livstørst stilles først, naar vi med Liv og Sjæl forenes med ham. Det betyder ikke en Sammenblanding eller en Sammensmeltning af hans og vort Liv og Væsen. At hævde sligt vilde ikke alene være formasteligt, men meningsløst, thi det skabte kan aldrig sammenblandes med Skaberen. Men der gives en Forening, der er mere end Erkendelsens og Kærlighedens, en Forening af Liv og Sjæl med Gud.

Vi længes derefter, vi kan ikke undvære det, og for denne Trang gives der et meget dybsindigt Udtryk. Den hellige Skrift og Liturgien lægger os det paa Læberne. Hele vort personlige Liv begærer at forenes med Gud paa samme Maade, som Legemet begærer Mad og Drikke! Vi hungrer og tørster efter Gud: ikke blot erkende ham, ikke blot elske ham, nej gribe ham, fastholde ham, eje ham, ja — lad os blot trøstigt sige det — »spise og drikke«, tage ham helt ind i os for at mætte vor Hunger, stille vor Tørst! Christi Legemsfest-Liturgien siger med Herrens Ord: »Den levende Fader har udsendt mig. Som jeg lever ved Faderen, skal den, som spiser mig, leve ved mig.«

Ikke sandt — saaledes er det! Sligt kunde vi aldrig fordrø af os selv, nej — det vilde være forbryderisk. Men nu siger Gud det, og saa maa vort Indre sige: »Ja, saaledes er det!«

Vi gentager: Der kan ikke dermed være ment noget, der krænker Ærbødigheden. Intet, der kunde se ud, som vi vilde udviske den Grænse, der skiller os Skabninger fra Gud. Men vi vedkender os Sandheden af den Længsel, han selv har nedlagt i os, og vi har Lov at fryde os over den overvældende Godhed, han skænker os. Christus siger: »Mit Kød er sandelig en Spise, og mit Blod er sandelig en Drik. Hver den, der spiser mit Kød og drikker mit Blod, bliver i mig og jeg i ham.« »Ligesom Faderen har givet mig at have Livet i mig selv, saaledes vil den, der spiser mig, leve ved mig.« Spise hans Kød, drikke hans Blod, nyde ham — tage det levende Gudmenneske ind i os med hvad han er, og hvad han har — er det ikke langt ud over, hvad vi af os selv nogen Sinde magtede at ønske, — og dog helt og holdent det, som det inderste i os er nødt til at ønske.

Det er dette Mysterium, der finder sit klare Udtryk i Brødets og Vinens Skikkelse.

Brød er Næringsstof. Ægte og virkelig nærendel! Det er kernesundt, og man bliver aldrig ked af det. Brød er noget saa dejlig sandfærdigt! Og det er godt i Ordets dybeste og varmeste Betydning. Og saa er det netop i Brødets Skikkelse, Gud vil være levende Næring for os Mennesker. Den hellige Ignatius af Antiokia skriver til de troende i Efesus: »Vi bryder et Brød: det være os Helsebod til Udødelighed.« Ja, det er en Føde, der ernærer hele vort Væsen med den levende Guds Liv og virker til, at vi er i ham og han i os.

Vin er en Drik. Ja, lad mig nu udtrykke det rigtigt: ikke blot en Drik, der slukker Tørsten som Vand. Vinen vil noget mere. Skriften siger: »Vinen fryder Menneskets Hjerte.« Vinens Mening er ikke blot at slukke Tørsten, men at være Glædens Drik — i Fryd og i Fylde!

Salmisten siger: »Hvor skønt er ikke mit Bæger, fuld af Beruselse!« Beruselse, det forstaar man nok, betyder her ikke Drukkenskab. Vinen beruser med Skønhed, der funkler, med Vellugt, der fryder, med Glæde, der gør Sjælen klartskuende og vidtseende. Og det er i Vinens Skikkelse, Christus giver os sit guddommelige Blod. Ikke en Drik, der blot er god og fornuftig, men en kostelig, guddommelig berusende Drik! Ignatius af Loyola, Manden med det ridderligt varme Hjerte, bad: »Sanguis Christi, inebria me!« »O, berus mig, Christi Blod!« Og den hellige Agnes taler om Christi Blod som en Kærlighedens Hemmelighed af udsigelig Skønhed. »Jeg har suget Mælk og Honning af hans Mund, og hans Blod har gjort mine Kinder yndefulde,« hedder det i Bønnerne paa hendes Festdag.

Christus er blevet os Brød og Vin, Spise og Drikke. Saaledes maa vi tage ham ind i os. Brød betyder det trofaste og varige. Vin betyder Mod og Fryd ud over alle jordiske Grænser, Duft og Skønhed, Velbehag og Storsyn, Beruselse, Besiddelse og Rigdom.

(Efter Romano Guardini: Von heiligen Zeichen.)

Ved P. H.

En ny Benson-Bog.

Af Johannes Jørgensens Forord.

Paa J. Frimodts Forlag udkommer om kort Tid en ny Oversættelse (ved *Vera de Journal*) af en af Rob. Hugh Bensons Romaner: »*Trods Pinebænk og Galge*«. Vi anfører her et Udtog af Johannes Jørgensens Forord, som Forlaget har stillet til vor Disposition.

Bensons *historiske* Romaner er fem i Tal, spændende over hele det Tidsrum, da Kampen stod i England mellem den katholske Kirke og de nye Tanker, altsaa fra Henrik den Ottende, over »Maria den Blodige« og Elisabeth, ned til Karl den Anden.

Den mest spændende og mest gribende af de fem er den, som hermed forelægges et nordisk Publikum, og hvis Titel paa Engelsk er: *Come rack! Come rope!* — »*Kom Pinebænk, kom Galge!*« Det var de Ord, hvormed den af Dronning Elisabeth for sin Tro henrettede Jesuit Fader *Campion* hilste Marterredskaberne, inden han blev overgivet til en grusom Tortur og en endnu grusommere Død.

Bogen foregaar paa hin bevægede Tid, da »den uovervindelige Armada« nærmede sig Englands Kyster, men gik under i en Storm, sendt — som det syntes — til Elisabeths Beskyttelse.

Maria Stuart optræder i Bogen — vi overværer hendes Henrettelse i Fotheringay.

Benson har selv nævnt sin Romans første Fortrin — den er *spændende*.

Bogens Helte vandrer i uafbrudt Livsfare (al den Stund der i de Tider var Dødsstraf for at være katholsk Præst).

Et af Bogens mest gribende Kapitler skildrer Hovedpersonens Kvaler paa Pinebænken, og man beundrer den Fantasiens Kraft, hvormed Optrin, der ligger os saa fjernt, her er gjort levende.

Og dette er Bogens anden Hovedegenskab — *dens vældige Fantasi*.

Det var denne Egenskab hos Benson, som først slog mig. Foruden at være en Mester i det spændende og i det uhyggelige er han fremfor alt en Fantasiens Troldmand, der evner at fremmane en Scene, et Optrin i den fuldstændigste Livagtighed. Han er *visionær*, en Mand, der ser Syner, hvis Følelse hvert Øjeblik strømmer over og drukner ham, hvis Sanser er skærpede til det yderste, og hvis Sjæl utrætteligt bygger en anden Verden over Virkeligheden, eller bedre: en *højere* Virkelighed, ja, den *sande* Virkelighed. Thi hvad er Digtning andet end *Klarsyn — Evne til at se Tingene, som de inderst inde er*.

Den gyldne Traad gennem Værket er unge Robin Audreys Kærlighed til den fine og rene Marjorie Manners — og denne Kærligheds afgørende Magt over disse To's Skæbne.

Robins Fader falder fra den gamle Tro, og Robin, som ikke vil følge ham, bryder med sit Hjem og drager — under Marjories Indflydelse — til Frankrig for at blive Præst.

I Begejstring for den gode Sag ofrer disse to Unge saaledes hele deres menneskelige Lykke. Og Lønnen — den Løn, Gud giver dem, som har fulgt ham og forladt alle Ting, Lønnen er — som gerne hos Benson — den fuldstændige Fiasko, *the complete failure*.

Robin griber i Marjories Hus, hvorhen han, skarpt forfulgt, er flygtet, og den, som griber ham, er ingen anden end hans egen frafaldne Fader, der er Egnens fornemste Øvrighedsperson.

I det skumle, fugtige, stinkende Fangehul, hvor hendes bedste Ven sidder og venter den grufuldeste Død, forstaar Marjorie, at det er *hende*, som har ført ham derhen.

»Det var en uhyre Magt, som her havde handlet med hende. Det var ingen anden Magt end *Guds Vilje*, der nu endelig var bleven klar.«

Saaledes finder Marjorie Fred i den dybe Følelse af, at alt, som sker, *maa* ske. »Et Menneskes Sjæl er hans Skæbne«, har *Novalis* sagt og dermed udtrykt den samme Tanke.

Og Robin? Ja, da han, efter tre Dages gruelig Tortur, smertende over hele Legemet af de forfærdeligste Kvaler, endelig staar paa Toppen af Stigen til Galgen, og Rebet lægges om hans Hals, da bliver der en stor Bevægelse nede i den tætsamlede Mængde.

En gammel Mand bryder sig Vej gennem Vagten om Retterstedet og styrter frem mod Stigen. Og Robin genkender det fortvivlede, forvredne Ansigt, som vendes op mod ham — det er hans Fader, som har overantvordet ham til Døden.

Da gør han for sidste Gang Brug af sit hellige Embede, løfter sin præstelige Haand over den sammensunkne Skikkelse ved Galgens Fod og løser ham med et Korstegn fra alle hans Synder.

En lille Rosenkranslegende.

(Frit efter *J. Millot*: Trésor d'Histoires ved *P. H.*)

Der var en ung lille Munk, der havde saadan Lyst til at plukke Blomster til den hellige Jomfrues Billede, som han havde gjort det saa ofte, før han blev Munk. Han bad sin Abbed, om han maatte faa Lov; der voksede jo da saa kønne Roser i den lille Klosterhave. Abbeden svarede: »Vi Munke bringer altid den hellige Jomfru Blomster; det er just vort Hverv. Ikke materielle Blomster fra Haven, men aandelige, som er meget smukkere. De ligner Paradisets Blomster, som Englene plukker. Hvor der er kyske Sjæle og uskyldige Hjerter, udspringer de — paa Læberne!« »Hvor er dog de Blomster? Vis mig dem, kære Abbed, at jeg kan plukke dem og binde Maria en Krans af dem!« — Og Abbeden viste ham Rosenkransen med dens 150 Perler og sagde: »Jeg tror, at de Roser, jeg mener, kan spire ogsaa af dine Læber. Hvert *Ave* er en Blomst med en vidunderlig Duft; Betragtningen er dens indre Saft. Og naar alle *Averne* er bedt til Ende, er der bundet en Rosenkrans til at bringe den hellige Jomfru!«

Da blev den unge Munk glad. Han gav sig til at bede den store Rosenkrans' 150 »Ave«, og hver Dag bragte han Maria en saadan Blomsterkrans, og som Dagen gik, blev han mere og mere lykkelig.

Da lod Abbeden ham en Dag ledsage en Pater, der skulde visitere et Nabokloster. Vejen var lang. Saasom Visitatoren var en lærd Mand, der holdt af at udlægge Theologien, foretog han Vandringen under dybsindig Tale om de hellige Ting. Dagens Timer randt hurtigt, saa det lakkede mod Aften, før de besindede sig derpaa, og nu skulde de gennem en mørk Skov. Da sagde den unge: »Ærværdige Fader, i Dag har jeg endnu ikke faaet Tid til at bringe Maria min Blomsterkrans; kan vi ikke hjælpes ad med at binde den, før det bliver Nat!« Saaledes vandrede de da ind i Skoven og bad sammen med høj Røst *Ave Maria* — og blev ved med hele den store Rosenkrans's 150 »Ave«.

Men Skoven var ikke alene mørk. Røvere holdt til dér, og de var af den værste Slags, der ikke blot udplyndrer de rejsende, men ogsaa myrder dem for at skjule alle

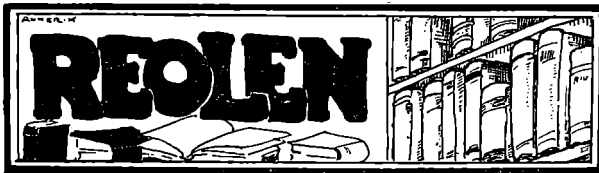
Spor. Da Flokken hørte de bedende Munke, listede de sig bag paa dem for at overfalde dem. Men hvad var dog det? De saa, at der steg noget hvidt op over de to: det var Roser, hvide, snehvide Roser. Det var, som de voksede op fra deres Munde, men de faldt ikke til Jorden, de fløj opad, — og se dog, højt oppe under Trætoppene saa de to Engle, der samlede Roserne og bandt dem paa en Guldtraad til en Krans, — den dejligste hvide Rosenkrans, — som de fløj endnu højere med, til en Dronning, der tronede under Himmelhvælvingen.

Da blev Røverne bestyrkede. De vovede ikke at slaa til, men fulgte ganske langsomt i Vandringsmændenes Spor.

Da Rosenkransen var bedt til Ende, sagde den unge til den ærværdige Pater: »Fader, hvad om vi nu bad en anden Rosenkrans for Syndernes Omvendelse?« »Ja, min kære Broder, hjertens gerne, det passer godt her i Nattens Mørke.« Og de vandrede atter fremad under Bøn.

Nu saa Røverne et nyt Syn: Atter steg Roser til Himmels, men denne Gang var de røde, blodrøde, og Englene samlede dem og bandt dem i Kranse og bar dem til Madonnas Trone. Men da Rosenkransen var bedt til Ende, forsvandt Synet.

Ude af sig selv løb Røverne nu hen til de to Munke og kastede sig i Støvet for dem. Men de fromme Mænd forstod det ikke, de blev ærlig talt noget angst til Mode, da de saa de vilde Skikkelser og deres Vaaben. »Aah, I skal ikke være bange; vi har jo set det alt.« »Hvad har I set?« Og nu fortalte de om de hvide og røde Roser, om Englene og om Guds Moder; og Munkene, der intet havde set, undrede sig saare og faldt paa Knæ og takkede Gud for den hellige Jomfrus Beskyttelse; — men da de saa de bodfærdige Røvers Taarer, bad de Gud, at han vilde se i Naade til dem. Røverne lovede at begynde et nyt Liv, og de holdt deres Løfte.

P. Dominicus Johner: Gregoriansk Koral. Aut. Overs. ved Johs. Bruun. J. H. Schultz.

Af denne Bog, der er os tilsendt, og som senere vil blive anmeldt, skal her anføres et Uddrag af Oversætterens interessante Forord.

»Forf., som er Benediktiner, Kantor i Beuron, hører til den Orden, hvis umistelige Ære det er at have fremdraget den gregorianske Sang af den Glemsel, der i Tidernes Løb havde sænket sig over den, dens Væsen, dens Værdier, dens rette Udførelse . . . og at lægge det indvundne Stof til rette for den levende Brug, — alt til Genoplivelse af den katholske Kirkes Kultus i dens ejendommelige mystiske Skønhed.« Oversætteren, der i mange Aar har beskæftiget sig med den gregorianske Sang, fortæller om sit Ophold i Beuron i Paasken 1927, hvor han fik »Lejlighed til at høre disse gamle Toner i de rette Omgivelser, anvendt efter deres Bestemmelse som Led i Gudstjenesten.« »Intet Steds i Verden omfattes Kirkens gamle Sang med en saadan Kærlighed som i Beuron . . . her træder den frem paa den rette Baggrund: Klostersamfundets Fromhedsliv, dets Tugt under den hellige Benedikts gamle Regel. . . « »Det ligger i selve den gregorianske Sangs Natur, at den ikke anmasser sig at ville herske over de Ord, som er dens Tekst, nej, den er selv Ordets Tjener og derfor just den ideale liturgiske Sang . . . « »Den, der ønsker en første Indvielse i den gamle Kirkesang, vil trygt kunne give sig Patet Johners Førerstilling i Vold, naar han her taler til os i denne lille folkelige Fremstilling af det store Emne.«

Aarhus Stifts Aarbøger XXIV. 1931. (Udgivne af Historisk Samfund for Aarhus Stift. 262 Sider. 3 Kr. 50 Øre.)

Nærværende 24. Aargang af Aarhus Stifts Aarbøger indeholder — blandt meget andet interessant Stof, dog mest for Egnens Beboere — ogsaa et Par Artikler, der særlig kan paakalde Katholikens Opmærksomhed. Den ene handler om Klosterhaven ved Øm Kloster, hvis Ruiner man for omtr. en Snes Aar siden begyndte at udgrave, og som nu udgør en af Midtjyllands største Seværdigheder. Da nævnte Udgravninger havde været i Gang en Tid lang, voksede der nogle Planter frem med store, laadne Bladrosetter, og det følgende Aar kom der mandshøje, grenede Stængler frem med en ubehagelig, vammel Lugt. Det var den giftige Bulmeurt, der saaledes spirede paa ny af Frø, der i Aarhundreder havde ligget saa dybt begravede, at de hverken kunde faa Lys eller Luft. Saa længe der bliver gravet, bliver der ved at komme nye Eksemplarer af Bulmeurt frem. Det samme er sket andet Steds ved lignende Udgravninger, f. Eks. ved Antvorskov Kloster paa Sjælland og ved Sjørind Volde i Thy. For øvrigt har det ogsaa vist sig, at man ved gamle Voldsteder, Klosterruiner og Borgpladser endnu kan finde Efterkommere af de Planter, som Munkene i sin Tid førte med sig fra sydlige Lande og dyrkede i Klosterhaverne. Øm Klosters Tomt, som har

ligget ret urørt hen siden Reformationen, er nu et af de bedste Steder til at studere Middelalderens Havebrug. Det er derfor en god Idé, man har haft, paa en vis Maade at genoplive Øm Klosterhave paa det samme Sted. Man har nemlig plantet 66 gammeldags Planter i en Have ved de gamle Ruiner, saadanne, der har været brugt som Lægeplanter og har tiltrukket sig Opmærksomheden ved deres ejendommelige Udseende eller stærke Duft. Alle de 66 Planter opregnes, og af hver enkelt gives en lille meget interessant Beskrivelse. — Den anden Artikel, som ogsaa skal omtales her, er Bibliothekar *Haugsteds* Skildring af Karmeliterklosteret i Aarhus. Lige før Reformationen fandtes otte saadanne Klostre i Danmark, af hvilke nu kun er tilovers: Kirken i Sæby og Klosteret og Kirken i Helsingør, det bedst bevarede middelalderlige Klosterkompleks i Danmark. Klosteret i Aarhus er ganske vist forsvundet, men Udgravninger i Byen i de senere Aar har bragt saa mange Levninger af det frem for Dagens Lys, at man kan give en ret nøjagtig Beskrivelse af Klosterets Størrelse, Indretning og Udstyrelse. *Niels Hansen.*

Fra den vide Verden

Pavebrev i Anledning af Verdenskrisen.

Den 2. Oktober, de hellige Værneengles Festdag, har *Hs. Hellighed Pave Pius XI* udsendt et apostolisk Brev, »*Nova impendet calamitas*«, »En ny Svøbe truer, ja, rammer allerede den os betroede Hjord«. Med varme og faste faderlige Ord minder Paven ud fra Christi Ord: »Jeg ynkes over Skaren«, om den store Nød, der som Følge af Pengekrisen i den forestaaende Vinter truer særlig alle arbejdsløse og de fattige Børn. Han kalder de troende til et »Barmhertighedens, Kærlighedens og Selvopofrelsens Korstog«, til med alle Midler — gennem Forkyndelsen, gennem Pressen, gennem det praktiske Arbejde og, fremfor alt, gennem Bønnen — at yde Hjælp i Nøden, fordi hver, der tager sig af de fattige og af de smaa, modtager Christus selv. —

Engelsk Bedømmelse af Tysklands Kansler.

Det engelske Blad »*Sunday's Observer*« har nylig ydet den tyske Rigskansler *Dr. Brüning* meget stor Anerken-

delse, idet det særlig fremhæver »hans retlinede Karakterfasthed og hans rettroende Katholicisme: der er Sammenhæng mellem hans personlig jævne og asketiske Liv og hans alvorlige Politik, — han er en af den Skare katholske Statsmænd, der spiller saa betydelig en Rolle i Europas Genopbygning.«

Peking.

Den 26. Juli blev i Kanton Msgr. Bonifatius Yeun indviet til Biskop. Otte Biskopper deltog i Højtideligheden. Konsekrator var den indfødte Biskop Simon Tsu, der i 1926 er indviet i Rom af den h. Fader selv. I Toatingfu er en anden Kineser Msgr. Joseph Chow blevet bispeviet, men i al Stilfærdighed paa Grund af Borgerkrigens nære Tummel.

I KORTE TRÆK.

»Uden Gud« er Navnet paa et stort russisk Selskab, der understøttes af Sovjetregeringen, og som nu har oprettet en stor Radiostation i Saratov, hvis Opgave er daglig i forskellige Sprog ud over hele Verden at forkynde, at Gud ikke er til, at angribe al Religion og agitere for Atheismen. Som om det var det, Verden i Nutidens Kaos trænger til at høre! —

Hans Exc. Ærkebiskop Carlo Salotti, Præsident for det pavelige Arbejde for Troens Udbredelse, har rettet et Opraab til hele Verdens Katholiker om i Aar den 18. Oktober at indsamle alle troendes Bidrag til den katholske Missions enorme Arbejde.

Fra Hovedstad og Provins

Udnævnelser.

Den hidtilværende Sognepræst paa Langeland, Pater Franz Vervoort er blevet udnævnt til Sognepræst i Nyborg. Pastor Dutschke, hidtil Esbjerg, er blevet Sognepræst i Rudkøbing. Pastor Engels fra Tongerlo-Abbediet i Belgien (Præmonstratenser) er blevet ansat som Kapellan i Esbjerg.

Pater Christian Lønskov.

I al Stilhed er den unge Jesuit, Pater Christian Lønskov, kommet hjem fra Udlandet og blevet ansat som Kapellan ved St. Andreas Kirke i Ordrup.

Han er født d. 2. Oktober 1892 i Frederikshavn. Hans Fader er Redaktør i Grenaa.

Christian Lønskov tog Lærereksamen i Vordingborg 1913. Derefter virkede han som Vikar ved forskellige Kommuneskoler i København. I 1919 blev han optaget i den katolske Kirke af Mgr. Olrik. Han gav sig energisk til at læse til Studentereksamen 1921—23. Efter bestaaet Eksamen indtraadte han i Jesu Selskab (d. 12. September 1923). Han gennemgik Noviciatet i s'Heerenberg, Holland. Den unge Frater studerede i Valkenburg (Holland). Filosofi: 1925—27; Theologi: 1927—31. Den 17.—18 Marts 1930 blev han viet til Subdiakon og Diakon. Den 27. August fandt Præstevielsen Sted.

Nord. Ugeblad udtrykker de bedste Ønsker om Guds Velsignelse for Pater Lønskøvs Gerning i Danmark.

Encyklikaen »Quadragesimo anno«

omtales i »Socialt Tidsskrift«s Juli-August Hefte i en Artikel af cand. polit. Jørgen S. Dich, der gengiver hele Rundskrivelsens Hovedindhold, da den »utvivlsomt er et meget betydningsfuldt Dokument i vor Tids Socialpolitik«^{*)}. Forf. slutter saaledes: »Alt i alt er Encyklikaen skarp og kraftig i sin Kritik, men saare forsigtig med Hensyn til Forslag... Man kan ikke vente, at dens saglige Indhold skal være af nogen særlig Betydning. Den virker ikke saa meget ved sine Ord som ved den Myndighed, der staar bag. Videnskabeligt bygger den paa almindelige populær-økonomiske Betragtninger, og dens social-etiske Synspunkter, der ligger bag og gør Krav paa guddommeligt Udspring, synes kun«^{*)} ved dette Krav paa en særlig Oprindelse at udskille sig fra almindelig dagligdags Filosofien. Det er et vel afpudset

^{*)} fremhævet her.

Udtryk for den herskende Samfundsmoralitet, forfremmet til og begrundet som evig og guddommelig Sandhed.«

Synes kun! Ja, det sete afhænger af Øjnene, der ser. Dog trods al Uenighed bør vi Katholiker paaskønne, at det danske Tidsskrift saa udførligt omtaler Pavens Rundskrivelse. Som Kilder angives *Soziale Praxis* Hefte 27, 1931 — *Der Arbeitsgeber* Nr. 11, 1931 og *Gewerkschaftszeitung* Nr. 26, Nr. 27. Lutter tyske Kilder! Hvor er det beklageligt, at vi er saa fattige her i Danmark, at vi ikke hurtigt efter Udgivelsen kan faa de pavelige Rundskrivelser i god dansk Oversættelse, men maa nøjes med at faa dem sønderskaaret i smaa Partier gennem mange Nr. her i Vikariatets Organ! Maatte der dog snart findes Udveje, saa den katholske Røst kunde høres i Dagens Debat som dansk Røst og ikke altid nødvendigvis hentes udefra!

P. H.

I Tiden fra Mandag den 19. Oktober Kl. 5 til Fredag den 23. Oktober efter Messen holdes en

lukket Kloster-Retræte for Damer

i Assumptionsklostret paa Rygaard.

Opholdet koster 12 Kr., alt iberegnet. Salmebog medbringes. Anmeldelse sker (personlig eller ved Brev) ved Henvendelse til: P. Herm. Lucas S. J., Stenosgade 4, København V., eller: Forstanderinden, Assumptionsklostret, Rygaard, Bernstorffsvej 54, Hellerup.

Gevinster, udtrukne ved St. Annæ Kirkes Basar.

De røde Lykkesedler: 90, 129, 193, 272, 299, 314, 460, 538, 547, 557, 606, 661, 676, 804, 812, 816, 857, 1105, 1122, 1140, 1180, 1191, 1202, 1204, 1223, 1247, 1265, 1290, 1302, 1305, 1379, 1386, 1388, 1391, 1427, 1432, 1450, 1471, 1479, 1553, 1558, 1571, 1612, 1670, 1724, 1740, 1847, 1875, 1936, 1968, 2018, 2033, 2083, 2093, 2219, 2305, 2441, 2470, 2544, 2582, 2605, 2623, 2667, 2700, 2704, 2732, 2836, 2839, 2869, 2912, 2990, 3001, 3117, 3142, 3192, 3272, 3362, 3377, 3532, 3535, 3574, 3622, 3689, 3709, 3825, 3852, 3981, 4030, 4046, 4081, 4139, 4143, 4201, 4305, 4340, 4374, 4394, 4555, 4637, 4740. — **Kuponbøger:** Dukke Hans A 46, Kaffedug E 8, endvidere G 97, F 53, H 45, K 71, N 73, O 73, S 53. — **Paa frans Lotteri:** Kaffedug II: 46, Kaffedug III: 73, Kaffedug IV: 73. — Lille Alter paa Blok G: 100. — Gevinsterne kan afhentes hos Portneren, Hans Bogbindersallé 2, inden den 20. ds.

St. Josephs Gilde

st. 1885

afholder ordinær Generalforsamling i Bredgade 67^a den 19. Oktober 1931 Aften Kl. 8. Forslag, som ønskes behandlet paa nævnte Møde, bedes indsendt omgaende til Formanden, G. Læsøe-Riise, Bangsbovej 13, Vanløse.

Fløjte- og Saxophon-Undervisning.

Wuhnbald Wesch, Aaboulevard 46, Telefon 1843 y.

Kirkelig Kalender.

Okt.	Okt.
11. S. 20. Søndag e. Pintse.	18. S. Lucas, Evangelist. — 21. Søndag e. Pintse.
12. M. Ferialdag.	19. M. Petrus af Alcantara.
13. Ti. Edvard.	20. Ti. Johannes af Kenty.
14. O. Callistus I.	21. O. Hilarion.
15. T. Teresa.	22. T. Ferialdag.
16. F. Hedvig.	23. F. Ferialdag.
17. L. Margarethe Maria Alacoque.	24. L. Raphael, Ærkeengel.

Okt. Ugens Messebønner.

11. S. 20. Søndag e. Pintse (741—570); 2. *Sæt Bønner*: Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. *Sæt Bønner*: Efter frit Valg (event. for Paven), 4. *Sæt Bønner*: For Paven ([122]—[107]).
12. M. † Ferialdag (741—570); 2. Om de helliges Forbøn, 3. For alle afdøde troende (1140—[113]), 4. Efter frit Valg (event. for Paven).
13. Ti. † Edvard (1106—943); 2., 3. og 4. som Søndag.
14. O. Callistus I (1106—944); 2. For Paven.
15. T. Teresa (1107—945); 2. For Paven.
16. F. † Hedvig (1108—945); 2., 3. og 4. som Søndag.
17. Margarethe Maria Alacoque (*Ny Messebog* 1108); 2. For Paven.

Anm. Paa de med † mærkede Dage kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesser og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udg. af Messebogen (1926), det andet den gamle Udg. (1907).

Rosenkranssognet. Kongregationen »Maria Rosenkransdronning« har Fælleskommunion Søndag den 11. Oktober i Messen Kl. 8.

St. Andreas Kirke (Ordrup). Begge Kongregationer har Fælleskommunion i 8-Messen.

St. Franciskus's III Orden har Møde Fredag den 16. Oktober Kl. 19¹/₂ i St. Knuds Kapel.

Conventus missionariorum hauniensium erit die 12. hujus apud s. Ansgarium (tempore assueto).

St. Josephs Børnehavn, Nivaagade 1. Telf. Taga 4793 x. Børn modtages fra 2¹/₂ Aar indtil Skolealderen.

St. Ansgars Menighed. Søndag den 25. Oktober Kl. 20 afholdes **Menighedsmøde** i Forsamlingssalen, Bredgade 67 o. G. Lysbilledforedrag om religiøse Skikke i det gamle Testamente. Alle Menighedsmedlemne. Adgangskort faas hos Præsterne og paa Menighedskontoret.

Torsdag d. 29. Oktober Kl. 20 holdes samme Steds et Foredrag af Pater Bender. S. J. om Mariakongregationerne og deres Betydning i vore Dage. Til dette Foredrag har alle *unge og ældre Mænd* af St. Ansgars Sogn Adgang. Efter Foredraget vil der blive forelagt et Forslag til Oprettelse af en Kongregation for Mænd i St. Ansgars Sogn.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN). Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x. Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

79. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 S Kbh. K Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Cay Benzou, Nørrebrogade 27, Kbhvn. N. Tlf. Nora 239 x. Træffes som Regel bedst alle Hverdage (undt. Tirsdag) Kl. 5-6. Der kan ogsaa gives Besked pr. Tlf. Byen 6505.

Nr. 42.

Søndag den 18. Oktober

1931

INDHOLD: Pave Pius XI's Rundskrivelse. — Syndernes Moder. — Guds Moders Navn. — De ufødte. — Sognekirken i Neu-Ulm. — Nationens Helte. — Reolen. — Fra den vide Verden. — Fra Hovedstad og Provins. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Pave Pius XI's Rundskrivelse om en Reform af den sociale Orden.

(Fortsat.)

4. Retfærdige Lønninger.

Men denne Opgave vil ikke kunne løses, hvis ikke de ubemidlede Arbejdere ved Dygtighed og Sparsommelighed kan naa frem til en vis beskeden Formue. Det har Vi allerede gjort opmærksom paa, idet Vi fulgte Vor Forgængers Eksempel. Men af hvad andet end af sin Arbejds-løn kan nogen spare noget sammen, naar han ikke har andet, hvorved han kan tjene til Livsfornødenhederne? Saa er vi altsaa ved Spørgsmaalet om Arbejds-lønnen, som Leo XIII kaldte »et ret vigtigt Spørgsmaal«¹⁾. Lad os da tage fat paa det, idet Vi forklarer og præciserer Leos Lære og Forskrifter nærmere, hvor det er nødvendigt.

---

¹⁾ Litt. Encycl. Rerum novarum, n. 34.

a. *Lønkontraktens Tilforladelighed.*

Først og fremmest skal det slaas fast, at det er ganske urimeligt, naar der fra visse Sider hævdes, at en Arbejds- og Lønkontrakt i sig selv er uretfærdig og derfor bør afløses af en Selskabskontrakt; endvidere skal det slaas fast, at denne Paastand er et usømmeligt Angreb paa Vor Forgængers Ære, siden han i sin Rundskrivelse ikke blot omtaler »Lønkontrakten«, men ogsaa udførligt behandler Spørgsmaalet om, hvordan den bør være affattet for at svare til Retfærdighedens Regler.

Dog tror Vi nok, at det under det moderne Samfundslivs Forhold vilde være klogest, om Lønkontrakten saa vidt muligt reguleredes ved Selskabskontrakter. Det er man paa forskellige Maader allerede begyndt paa at gøre til stor Gavn baade for Arbejderne og for Ejerne af Produktionsmidlerne. Saaledes bliver Arbejderne og Funktionærerne Medejere eller Medbestyrere af Foretagendet eller faar Procenter af dets Udbytte.

Hvor høj Lønnen skal være for at være retfærdig, kan ikke afgøres ud fra ét Synspunkt alene, men kun under Hensyntagen til flere. Det har allerede Leo XIII udtalt med de rammende Ord: »Skal Lønnens Størrelse bestemmes retfærdigt, bør flere Momenter tages i Betragtning.«¹⁾

Alene med denne Sætning er den Overfladiskhed dømt, som mener i en Haandevending at kunne afgøre dette vanskelige Spørgsmaal ved kun at holde sig til et eneste Synspunkt eller en eneste Maalestok, der oven i Købet er helt forkert.

Man tager jo umaadelig fejl, naar man kritikløst benytter et for Tiden ofte brugt Princip, at Arbejdet er saa meget værd og bør lønnes med saa meget, som dets Produkter er værd, og at Arbejderen derfor kan kræve hele Udbyttet af sit Arbejde for sig. Hvor urigtig og uholdbar denne Opfattelse er, fremgaar allerede tilstrækkeligt af det, Vi ovenfor har sagt om Kapital og Arbejde.

---

¹⁾ Litt. Encycl. Rerum novarum, n. 17.

b. Arbejdets individuelle og sociale Karakter.

Ligesom Ejendomsretten har ogsaa Arbejdet, navnlig Arbejde i fremmed Tjeneste, foruden en personlig eller individuel ogsaa en social Side. Det er klart, at den sidste ogsaa bør tages i Betragtning. Menneskenes Arbejde kan jo kun bringe de Frugter, man venter af det, paa den Betingelse, at der eksisterer et Samfundslegeme med en virkelig social Organisation: at en social Retspleje beskytter Arbejderne under deres Arbejde, at de forskellige af hinanden afhængige Fag virker i gensidig Forstaaelse og supplerer hinanden indbyrdes, og endelig — og det er det vigtigste — at Intelligens, Kapital og Arbejde slutter Pagt med hinanden og bliver saa at sige en Enhed. Menneskeligt Arbejde kan altsaa ikke bedømmes retfærdigt og ikke lønnes rimeligt, hvis man overser dets sociale og individuelle Karakter.

c. Tre Hovedsynspunkter.

Dette dobbelte Karaktermærke er ganske væsentligt for den menneskelige Virksomhed og Aarsag til overordentlig vigtige Konsekvenser for Bestemmelsen og Fastsættelsen af Lønnen.

Arbejderens og hans Families Underhold.

For det første bør man tilstaa Arbejderen en Løn, der strækker til for hans og hans Families Underhold.¹⁾ Ganske vist er det rimeligt, at ogsaa de øvrige Familienmedlemmer efter Evne bidrager deres til alles fælles Underhold. Det kan f. Eks ses i Landarbejderfamilier, men ogsaa ofte i Haandværkerfamilier og hos Smaahandlende. Men det vilde være stor Synd at misbruge Børns og Kvinders svage Kræfter. Husmødre skal hovedsagelig gøre deres Arbejde hjemme eller i umiddelbar Nærhed af Huset og besørge Husholdningen. Derimod er det den værste Misbrug, som absolut bør afskaffes, at Mødrene paa Grund af Husfaderens utilstrækkelige Indtægter tvinges til uden for Hjemmets Vægge at søge Arbejde for at tjene Penge og derfor at forsømme deres egentlige Opgave, Børnenes Opdragelse. Paa enhver Maade bør man arbejde hen paa,

¹⁾ Slg. Litt. Encycl. Casti connubii, d. 31. Dec. 1931.

at Familiefædre faar en saa rigelig Løn, at den strækker til for at dække Hjemmets fælles Behov. Skulde dette under de øjeblikkelige Forhold ikke altid kunne opnaas, saa kræver den sociale Retfærdighed, at der hurtigst muligt indføres saadanne Forandringer, at de sikrer enhver voksen Arbejder Lønninger af den omtalte Højde. — Her er det rette Sted at udtale en velfortjent Anerkendelse af alle dem, som med stor Kløgt og til stor Gavn har prøvet forskellige Veje, hvorved Arbejdslønnen bliver saaledes afpasset efter Familiens Budget, at med dets Stigning ogsaa Lønnen stiger; ja, at der ogsaa sørges for dets Balance i Tilfælde af, at der skulde indtræffe ekstraordinære Vanskeligheder.

Foretagendets økonomiske Kaar.

Ved Bestemmelsen af Lønnens Størrelse bør der ogsaa tages Hensyn til Fabriken eller Foretagendet og til Driftsherren. Det vilde jo være en Uretfærdighed at kræve overdrevne Lønninger, som Foretagendet ikke kan betale uden derved at ødelægge sig selv og at skade Arbejderne. Ganske vist, hvis en Forretning paa Grund af manglende Energi og Initiativ eller af forældet Teknik og Økonomi er mindre indbringende, kan dette ikke betragtes som gyldig Grund til Nedsækering af Personalets Løn. Men i Tilfælde af, at en Fabrik ikke faar saa meget ind, at den kan betale sine Arbejdere rimelige Lønninger, enten fordi den selv lider under uretfærdige Forpligtelser og Paalæg, eller fordi den bliver tvunget til at sælge sin Produktion under Prisen, saa gør de Institutioner og Mænd sig skyldige i en himmelraabende Synd, der øver et saadant Tryk paa Fabriken. Thi det er dem, der berøver Arbejderne den dem tilkommende Løn, idet disse i denne Tvangssituation er nødte til at nøjes med en Sulteløn.

Med forenede Kræfter og ved fælles Overvejelser skulde derfor alle, baade Arbejderne og Arbejdslederne, se at blive Herre over Tidens Vanskeligheder, og en klog Erhvervs-politik fra Regeringens Side burde understøtte deres gavnlige Forsøg. Først naar Situationen er blevet ganske haabløs, bør man overveje, om en Virksomhed kan fortsætte, eller om man paa anden Maade skal komme Arbejderne

til Hjælp. Ved en saa betydningsfuld Afgørelse maa en vis Samhørighedsfølelse og kristelig Solidaritetsfølelse mellem Driftsledere og Arbejdere herske og vise sig effektivt virksom.

Almenvællets Kaar.

Endelig bør Lønningernes Højde rette sig efter Samfundets økonomiske Velfærd. Af hvor stor Betydning det er for Almenvellet, at Arbejdere og Funktionærer, efter at have bestridt de nødvendige Udgifter, kan lægge en lille Rest af deres Fortjeneste til Side og lidt efter lidt komme i Besiddelse af en beskeden Formue, har Vi allerede tidligere paavist. Men her maa ikke forbigaaes et andet lige saa vigtigt Moment, der særlig er paakrævet i vore Tider, nemlig, at de, som kan og vil arbejde, ogsaa finder Mulighed dertil. Denne Arbejds mulighed afhænger i høj Grad af Løntarifen. Holder den sig inden for de rette Grænser, kan den være en Hjælp, i modsat Fald bliver den en Hindring. Thi, som alle ved, har baade alt for lave og urimelig høje Lønninger bevirket Arbejdsløshed. Dette Onde, som alt for længe ramte saa store Masser, har Vi oplevet under Vort Pontifikat. Det har ført Arbejderne ud i økonomisk Elendighed og i Farer for deres Moral, har ødelagt hele Landes Trivsel og bragt den offentlige Sikkerhed og Orden, ja, hele Verdens Fred og Ro i Krisetilstand. Det er altsaa stik imod den sociale Retfærdighed, at Arbejdslønnen enten holdes for stærkt nede eller drives for højt op, blot for Enkeltmands private Fordels Skyld og uden Hensyn til Samfundets Velfærd. Den sociale Retfærdighed kræver, at man ved fælles Overvejelser fastsætter Løntarifen saaledes, at saa mange som muligt faar Arbejde og tjener en passende Sum til Livets Ophold.

Beslægtet hermed, og af ikke ringe Betydning, er det rigtige Forhold mellem Lønsatserne indbyrdes. I Forbindelse med dette staar igen det rette Forhold mellem Salgspriserne for de Varer, de forskellige Erhvervsgrene producerer (Landbrug, Industri o. s. v.) Skænker man disse mangfoldige Hensyn den tilbørlige Opmærksomhed, vil de forskellige Erhverv ligesom vokse sammen som Lemmerne paa et Legeme, være virksomme for hinanden

indbyrdes og hidføre en ideel Tilstand. Thi hele Social-økonomien vil først i det Øjeblik virkelig faa en fast Form og løse sine Opgaver, naar alle og enhver forsynes med de Goder, som, takket være Naturens Rigdomme og Hjælpekilder, Produktionens Teknik og det økonomiske Livs sociale Organisation, kan stilles til Raadighed. Af disse Goder skal der være et saa stort Forraad til Stede, som er nødvendigt ikke blot for at tilfredsstille Livsfornödenhederne og muliggøre den rette Hygge i Hjemmet, men ogsaa for at føre Menneskene frem til et højere Kulturstade, som jo ikke skader Dyden, men tværtimod fremmer den meget, blot Sagen ordnes efter Klogskabens Regler.¹⁾ (Fortsættes.)

Syndernes Moder.

„O Virgo immaculata,
desperantium atque reorum spes
Te collandamus.“*)
(Sft. Ephraem).

fo'r paa Verdens
Glimmerveje
vild vor rene
Sjæl og smudsed
Daabens hvide,
pletfri Kjortel —
Sluktes Kjærten,
som en signet
viet Haand os
gav til Eys og
Ledestjerne
hen ad Livets
faresvangre,
mørke Stier —
Syntes Døgnets
Sol og Maane
og de tusind
blanke Kloder

bort i Mulm og
Mørke svinde —
Skingred onde
Uanders Latter
vederstyggeligt omkring os
i det rædselsfulde Mørke —

Uden Ophør
for Guds Trone
bad da for os
Herrens høje,
milde Moder;
bad med Taarer,
tunge, stride,
i de lyse
Jomfrueøjne;
bad med myge

1) Slg. S. Thomas, De regimine principum. I, 15. — Litt. Encycl. Rerum novarum, n. 27.

*) O ubesmittede Jomfru, forsagtes og skyldiges Haab, vi prise Dig.

Ørd og ømme,
hjärterørende og blide
til sin Søn, Alverdens
frelser.

Snehvid-rene
 Klædning ingen Udgang
 gives
 til Guds lyse Himmerige.

Lad da Herren
 i sin Godhed
 for sin Moders
 dyre Bønner
 atter lyse
 Naadens blanke
 Morgenstjerne
 midt i Sjælens
 dybe Mørke,
 Dej til Jordans
 Vandets vise,
 Daabens Kjortel
 dér at tvætte;
 uden hvilken

fra den første
 Morgenrøde
 til den spale
 Solfaldstid,
 og naar Nattens
 Stjærner straalet
 paa en Himmel
 mørk og kelig,
 de profundis
 cordis imis:
 fra vort Hjertes
 dybe Grunde
 vær da lovet, Christi Moder
 in decursu sæculorum.

Rom, Oktober 1931.

P. A.

Guds Moders Navn.

Af Maria-Legenden. *)

Det skete engang, at Joakim drog op til Herrens Hus med mange Venner og Frænder for at fejre en af de store Højtider, men da han vilde frembære sit Offer, viste Jorsalaborgs Biskop Isakar ham bort, fordi han var en barnløs Mand, og det var efter Mose Lov den største Skam. Da begav Joakim sig bedrøvet bort; han vilde ikke gaa tilbage til sin Hustru og sit Hjem, men vandrede ud i Ødemarken blandt Hyrderne. Men da han havde været dér i 30 Dage, kom Herrens Engel Gabriel til ham... »Nu skal du glædes storlig,« sagde Engelen, »thi Gud kender dit Retsind og forstaar din Sorg. Du skal drage tilbage til Jorsal, og naar du kommer til den Port, der hedder den »Gyldne«, vil din Hustru Anna komme dig i Møde. Og hun vil frydes ved at se dig igen.« Men for Anna viste Engelen sig og forkyndte: »Du og Joakim skal faa en Datter. Hendes Navn skal være Maria. Hun skal velsignes af Gud fremfor andre Kvinder...« Og Joakim

*) Frit efter Ingeborg Møller: »Norræne Marialegender«.

og Anna mødtes ved den »Gyldne Port« *) og sagde hinanden alt, hvad Engelen havde aabenbaret.

. . . Derefter fødte Anna en Datter, og efter Engelens Bud blev denne Mø kaldt Maria. Maria betyder *Havstjernen* [»mare« er det latinske Ord for Havet]. Og den kalder vi jo ogsaa vor Ledestjerne.

Derfor blev det Navn givet hende, fordi hun lyser paa Evighedsvejen for hver den, der vil angre sine Synder og gaa frem til den evige Glæde, ligesom Morgenstjernen viser farende Mand Vej til den trygge Havn.

Saa bad engang en from Eneboer til Gud, om Han vilde aabenbare ham, hvorfor der var 5 Bogstaver i Maria, Guds Moders, Navn, og hvad hvert af dem betød. Da hørte han en himmelsk Røst syngte:

»Mater Alma Regis Jesu Angelorum«,
det er udlagt: Jesus, Englenes Konges hellige Moder. Se, derfor fik hun det Navn.

Tre Vintre blev hun opfostret i sit Hjem; derefter førte Joakim og Anna hende til Herrens Tempel, for at hun kunde huse hos Biskoppen af Jorsal. De satte hende paa det nederste af de Trin, der førte op til Tempelporten; der var ialt 15. Men da de vilde løfte Barnet og bære hende op, stod hun allerede ved Kirkedøren!

De ufødte.

Legende af Sigrid Undset.

I en af Sigrid Undsets mindre kendte Bøger, »Fortællingen om Viga Ljot og Vigdis«, 1925, findes nedestaaende Legende, som er en saa alvorlig og smuk Behandling af »Børnebegrænsningsproblemet«, at Red. har ment det betimeligt at fremdrage den paa ny. — Det er en dansk Præst, Eirik hed han, som fortæller:

Der var engang en Kvinde i Odinsö. Tora hed hun og var meget fager. Saa blev hun forlokket, og da der hændte hende en stor Vanskæbne, skjulte hun det og kastede Barnet i Havet.

Senere blev hun godt gift, levede agtet og elsket og fik mange Børn, som hun holdt meget af. Men hun faldt i

---

*) Det er dette Joakims og Annas Møde ved den »Gyldne Port«, som Maleren Giotto har afmalet paa en af Væggene i den berømte Franciskanerkirke »Santa Croce« i Florens; i al sin enkle Jævnhed og naturlige Fromhed et af den begyndende Renæssances berømte Mesterværker (ca. 1300).

en haard Sygdom og mistede Bevidstheden, saa hun laa, som om hun var død. Som hun laa saadan, syntes hun selv, hun var død, og at hun blev ligklædt og smykket og lagt i Gravhøjen; men hun kunde høre sine smaa Børns Graad derhjemme paa Gaarden, og hun ønskede inderligt, hun vidste Raad for at komme hjem og trøste dem. Da bares det hende for, at der kom en ind i Højen; han var helt svøbt i en sort Kappe, han tog hende i Haanden og sagde: »Staa op, Tora, og følg mig.« Nu syntes hun ikke mere, hun var død, og hun bad om Lov til at gaa derhen, hvor Børnene græd efter hende. Manden i Kappen nikkede og førte hende med sig. »Det er da ikke denne Vej, vi skal,« sagde Tora. »Jo, det er denne Vej,« svarede Manden.

Da de var gaaet et langt Stykke, kom de til en dyb, mørk Dal. Der var et sort Vand nede i Dalen og en brat Skrænt ned til Vandet, og paa den anden Side var der en brat Skrænt op. Men paa Fjeldet laa der en Borg, som var af det pure Guld. Den skinnede som Solen, og udenfor stod der Riddere i Guldrustninger, og inde i Borgen sang de og spillede paa Strengelæg, saa hun aldrig havde tænkt, noget kunde være saa smukt.

Hun spurgte, hvem der raadede for Guldborgen. »Dér raader jeg«, svarede Manden. »Vil du komme med mig, Tora, og se min Gaard?« Ja, det vilde hun gerne, men bagefter vilde hun hjem til sine Børn.

Nu begyndte de at gaa nedover Fjeldet. Da syntes hun, det saa ud, som Dalen var fuld af smaa hvide Lam; de stod saa tæt som i en Fold, de krøb og kravlede og vilde op ad begge Skrænterne. Men da hun kom nærmere, saa hun, det var Smaabørn; der var mange Tusinde af dem; de var ganske nøgne og nyfødte, men gamle i Ansigterne, og nogle var blodige og stygt medtagne, og nogle var vaade. De vilde kravle op ad Dalens Sider, men de rullede straks ned igen, fordi de var saa smaa og spæde. Tora syntes, det var saa ondt at se paa, at hun begyndte at græde; hun spurgte ham i Kappen, hvad det var, og hvordan de smaa Stakler var kommet her. »Deres Forældre har lagt dem her«, sagde Manden, »de har villet det saadan.« »Det kan jeg da aldrig tro«, sagde Tora.

Børnene kunde tale, og de sagde: »Det er sandt, og nu maa vi ligge her. Vi vilde gerne op at se Verden, og gerne vilde vi se den anden Verden paa hin Side Dalen, men vi er saa smaa, saa vi maa blive her, og her er saa stygt og øde, og vi fryser saa forfærdeligt.«

Da tog Tora sin Kaabe af og rev den sønder; hun svøbte de nærmeste i den. Straks trængte de sig alle sammen om hende; da tog hun sin Kjole af og delte den mellem Børnene, og saadan blev hun ved, til hun stod dér

lige saa nøgen som de, og alligevel var der mange, som inlet havde faaet; der var mange Tusinde Børn i Dalen.

Alt imedens de gik videre, vrimlede Børnene om hende og bad, om hun ikke kunde tage og bære dem op, saa de kunde faa at se, hvordan Verden saa ud. »Aa, den er ikke saadan, at der er nogen Fornøjelse ved at se den«, sagde hun. »Men alle de, som kommer, vil da saa nødtigt af med Livet«, sagde Børnene. »Alle vil jo tilbage igen — og det vil du jo ogsaa.« »Jeg vil blot hjem til mine Børn«, sagde Tora.

Nu gik Manden og Tora ud i Vandet. Og dér var der ogsaa helt fuldt af Smaabørn; de stod i Vand til Halsen saa tæt som en Sildestime, og de frøs og skælvede og greb fat i Tora.

Hun syntes, det var saa syndigt for dem, at hun maatte græde. Hun tog dem op paa Armen, saa mange hun kunde bære, og hun spurgte Manden, om hun ikke kunde tage dem med til Guldborgen, og Manden sagde, at det maatte hun gerne.

Til sidst kunde hun ikke bære flere Børn paa sine Arme. Da bad hun Manden om at laane hende sin Kappe, saa hun kunde svøbe dem ind i den. Han tog den af; da saa hun, at han nedenunder bar en prægtig Guldrustning med et Kors af kostbare Stene paa Brystet og en skinnende Krone paa Hovedet. Men hans Ansigt skinnede endnu klarere, og Tora syntes, hun havde aldrig troet, nogen Mand kunde være saa smuk og kongelig.

Da sagde han: »Her bliver Bakken saa brat, at du ikke kan komme op, uden at jeg bærer dig. Skal jeg nu først bære Børnene eller dig op?«

»Tag først Børnene«, sagde hun. »Kan du ikke bære dem op alle sammen, saa kan jeg sidde her og vente saa længe?« »Da bliver det længe«, sagde Ridderen, »du ser, hvor mange her er, og der kommer flere hele Tiden. Du vilde jo gerne se min Guldborg, og bagefter vilde du jo hjem til dine Børn. Men her kan du gerne blive siddende til Verdens Ende, inden jeg faar bragt alle disse Børn hjem til mig.« »Ja, jeg kan vente, saa længe det skal være«, sagde hun, »jeg har ikke Hjerte til at gaa fra disse stakels smaa Børn her, mine har det godt hjemme, saa disse trænger mere til vor Hjælp.«

Da sagde han i Guldrustningen:

»Det er den ældste af dine Sønner, som ligger inderst ved dit Bryst nu, Thora. Alle disse Børn er dem, der er blevet undlivet, inden de fik Lov til at leve i Verden eller til at lære at finde Vejen til min Gaard.«

Tora faldt paa Knæ og spurgte forfærdet:

»Hvem er du, o Høvding; hvad hedder du?« »Christus

hedder jeg«, sagde Kongen. Og pludselig udgik en Straaleglans fra ham, saa det var, som om Solen stod op i Dalen og varmede alle Børnene. Men Tora maatte lukke Øjnene for Glansen, og da hun aabnede dem igen, var hun hjemme og laa i sin Seng.

Hun lod straks sin Husbond og sine Frænder kalde og fortalte dem sit Syn og skjulte ikke mere den Skam, som var overgaaet hende, og heller ikke, at hun havde dræbt Barnet. Hendes Husbond blev saa rasende, at han bød hende staa op og rømme af Gaarden straks, endskønt det var midt om Natten.

Nu flygtede hun igennem Byen, og alle Hundene gæde efter hende; hun tænkte, hun var saa ulykkelig og havde syndet saa haardt, at hun ikke maatte leve mere. Derfor gik hun ned til Stranden. Da hørte hun nogen græde imellem to store Kampesten. Hun gik efter Lyden og fandt et nyfødt Drengbarn i Tangen. Det levede endnu. Tora svøbte det ind i sine Klæder, lagde det til Brystet og lod det die. Hun besluttede da, at hun vilde opfostre dette Barn. Derfor gik hun langt ind gennem Skovene, til hun kom til en Egn, hvor man ikke kendte hende. Hun byggede sig en Hytte og blev dér med Barnet. Senere fik hun fat i det Sølv og Guld, hun havde ejet hjemmefra; da lod hun sige, at hun vilde fostre alle de Spædbørn, Folk vilde sætte ud. Hun solgte alt sit Gods og Guld og købte Mad til sine Fosterbørn derfor; men selv aad hun for Christi Skyld bare det Græs, som gror paa Jorden, og drak Vand dertil af Bækken. Da der kom Munke dér til Landet og prædikede Troen, blev de meget forundrede ved at finde hende, som kendte Drottens Navn og ærede ham i sit Levned.

Hun blev nu døbt, hun og Børnene, og da hun døde, blev hun kaldt en hellig Kvinde for sin Bods Skyld.

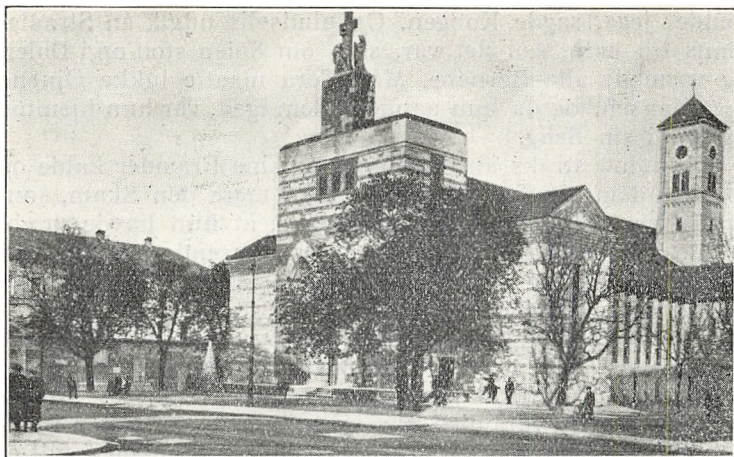

Sognekirken i Neu-Ulm.

Efter Krigen er der i Tyskland blevet opført et meget stort Antal katholske Kirker, og mange af dem i en mere eller mindre udpræget moderne Stilart.

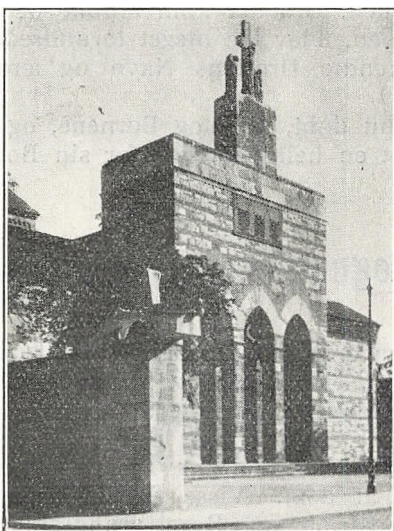
Den, der skriver dette, har paa en Rejse i Tyskland i Sommer haft Lejlighed til at besøge nogle af de mest karakteristiske af dem. Visse fælles Træk findes, men i øvrigt er disse Kirker som Regel grundforskellige. (Heldigvis. Man kan ikke anklage de moderne Arkitekter for slavisk Efterligning eller Principrytteri.)

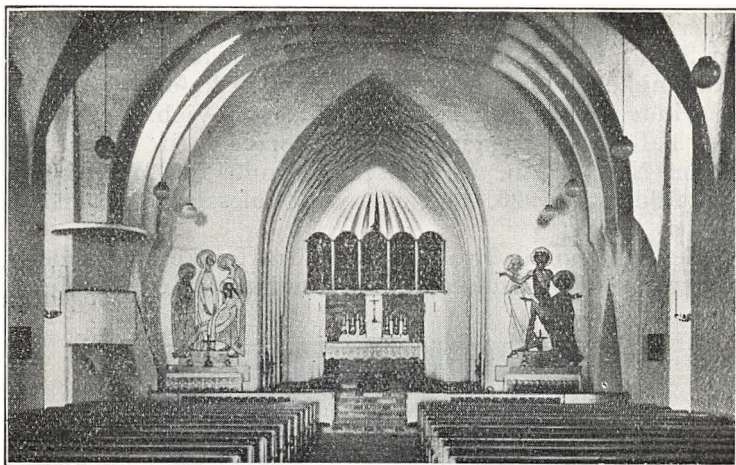
Sognekirken i Neu-Ulm.

De moderne Kirker maa prises for

- 1) deres Frigjorthed for al overflødig og umoliveret Pynt,
- 2) deres store Hensyntagen til Dagslyset, for hvilket der skabes de bedste Kaar,
- 3) deres stærke Fremhævelse af Alteret, der altid dominerer Rummet,

Portalen.

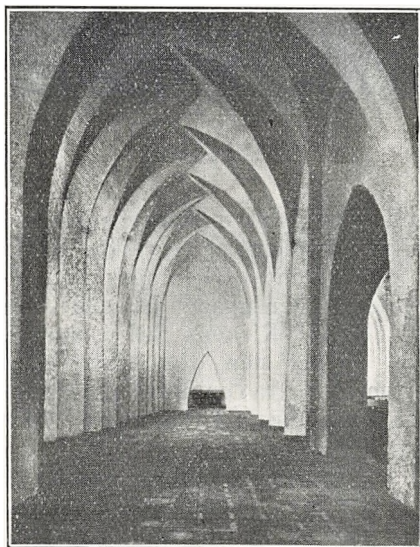

Sognekirkens Midtskib.

4) den Omhu, hvormed den valgte Stil gennemføres indtil de mindste Enkeltheder, og

5) Daabskapellets Fremhævelse og Udsmykning.

Hensigten med denne Artikel er imidlertid ikke at give nogen almindelig Orientering vedrørende »moderne Kirkestil« (om man da tør tale om een moderne Stilart). Vi faar denne Gang end ikke Lejlighed til at fortælle om de

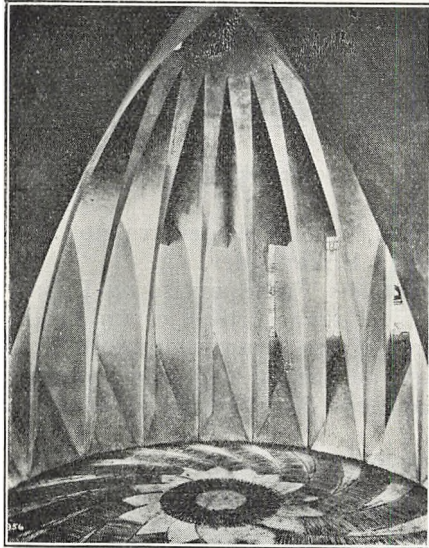

Venstre Sideskib.

hypermoderne Cement- og Staalkirker. Vi har foretrukket her kun at beskæftige os med et enkelt Bygningsværk, som imidlertid er karakteristisk og typisk for en vis Retning inden for moderne Kirkearkitektur. Vi har valgt den nye katholske Sognekirke i Forstaden til Ulm, som hedder Neu-Ulm. Opførelsen begyndte i 1922. Arbejdet blev fuldført i 1926. Arkitekt var Professor Dominkut Bøhm i Köln.

Hellere end at bringe Billeder fra forskellige moderne Kirker har vi foretrukket at bibringe Læseren et nogenlunde

Mindekapellet.

fuldstændigt Indtryk af een Kirkebygning. Naar netop Kirken i Neu-Ulm udvælges, er Grunden, at det er et meget betydeligt, ja, imponerende Bygningsværk. Det drejer sig her ikke om nogen yderliggaaende, rent funktionalistisk Bygningsmaade. Skønt Kirkens Stil i mange Henseender er slunkende ny, bryder den dog ikke med al Tradition. Snarere slaar den Bro fra gammel Kirkestil til ny. Nyheden ligger ikke saa meget i Bygningens Hovedtræk som i Enkelthedernes Udformning.

Som det vil fremgaa af Billederne, virker Portalen monumentalt; den ejer en herlig Tyngde, uden at den dog virker tung. De fine og slanke Buer bringer Balancen.

Naar man træder indenfor, er det først og fremmest den ejendommelige Lysvirkning, som gør Indtryk. Alleret

synes omspændt af Straalebundter. Det er en Virkning af Vinduernes særlige Anbringelse og en mønstret Gennemføring af Loft og til Dels af Vægge. Det bringer unægtelig Liv, men ogsaa nogen Uro.

Ejendommeligt — og skønt — mødes Sideskibets Buer foroven, som et af vore Billeder viser. Det minder om Hænder, der foldes; Fingre, der flettes ind i hinanden.

Ejendommeligst er Mindekapellet (Kriegsgedächtniskapelle). Dette er funkende nyt. Det virker blændende og er uimodsigeligt skønt; det synes blot for raffineret. Men det er vel, fordi man er uvant med saadanne Bygningsformer.

Nationens Helte.

En af vore store Mænd er død: Carl Nielsen. I de smaa som de store Hjem har hans Toner lydt. Ingen kunde lukke Øret, naar han talte gennem Tonerne — fra de store Symfoniers brusende Stentortale til de folkelige Sinaasanges simple, hjertelige Passiaren.

Ved Radioens Koncert i Axelborg afbrød Fini Henriques sit muntre Program og spillede et lille Stykke: Sorg — og sjældent har en Violin skønnere og vemodigere tolket et barnerent Kunstnerhertes Sorg end den Aften. I St. Knuds Skoles Sangsal hænger Billeder af de store Komponister — deriblandt Side om Side de tre: Lange-Müller, Carl Nielsen og Fini Henriques. Af disse tre lever nu kun den sidstnævnte. Derfor hilstes han vel ogsaa saa langvarigt og hjerteligt hin Eftermiddag.

I min Eftermiddagsavis stod der saamænd ogsaa et pænt Stykke om Carl Nielsen. Ikke saa farlig meget, men pænt var det — og hvad kan man forlange mere, naar det ikke drejer sig om en af Nationens Helte.

Men det gjorde det til Gengæld i Dag.

I Dag fyldtes to fulde Sider af Lovsang, Hilsen og mangefold Tak til Nationens store Mand, Københavns gavmilde Søn, den forhenværende Varietédirektør, der saa sandelig fyldte halvtreds. Her var Opbud af Tak og Hyldest fra Danmark, Norge og Sverige. Uden ham havde vi hverken set den nøgne Mulatpige — Frankrigs skønneste Koloniblostm — danse, eller det store Opbud af alle Landes forvoksede Stakler — Dværgene. Uden ham havde den store Revueskuespiller ikke kunnet tjene den Formue, som han satte til paa at bevise, at han ikke kunde spille rigtig Komædie. Utallige er hans Velgerninger som Havets

Sand og Himmelens Stjerner. Kun altfor sjældent fylder Nationens Helt halvtreds — vi har endnu et Overskud af Virak og Tilbedelse at ofre paa — nej til — den, der drager vore trælbandne Følelser mod Idealernes Højder og den evige Snes Renhed.

Holger K.-Hafstrøm.

Johannes Jørgensen: Efterslæt. Digte. Gyldendal.

En lille bitte Bog, kun 14 Digte, beskedent kaldte »Efterslæt«, de efter Høsten sammenrevne Kornrester, i Virkeligheden et lille Smykkeskrin med ædle Stene, indfattede i Guld. De moderne vil maaske kalde det Efterklang af Romantiken; Vennerne af den Poesi, der er tilfældigt overhuggede Sætninger og Ophobning af snurrige Ord med lummert eller slibrigt Indhold, vil ikke bryde sig om disse rene Akkorder, der er snart Harpe, snart Fløjte, stemte efter den gamle Folkevise eller den gamle Salme eller den gamle, men evig unge danske Romance. Men Digterens Tone er saa ægte og saa dansk, at han vil have taknemmelige Lyttere, saa længe vort Folk trods skiftende Moder bevarer sin egen Sjæls Rytme, der er skabt af Bølgens Vuggen og Vindens Susen gennem Kornmarken. — I sommerhede tørre Dage drømmer han i Assisi om det samme Landskab, han ser i Svendborg.

Hvad end derude blev mit Hverv, mit Virke,
her fødtes alt; af dette Syn er rundet
min Udve og min Længsel mod det Blaa.
Sé, aftenblankt og gyldent ligger Sundel.
Og hvad jeg i det fremmede har vundet,
jeg ser som Sejl i Horisonten staa.

»Længselen mod det Blaa« blev hos Joh. Jørgensen den stærkeste Drift, ikke blot en romantisk Sværmen for den blaa Blomst, men en Skattegravers Søgen, til han fandt de uforgængelige Værdier. Saa vid blev hans Horisont, at han kunde række Sophus Clausen Broderhaand til fælles Kamp mod »Nordens Teutoner«, saa dybt har han øst af det hellige Kildevæld, at han kan skænke os et Digt som det mærkelige »Den anden Time« om Bønnen for de Døde, rent som Vievandets Draaber:

Men naar igennem Natten — den anden Time slaar,
 da tænk paa mig, som lider og efter Lyset traar,
 og lad en Draabe sænkes, min Sjæl til evig Gavn,
 en viet Bønnens Draabe — Du véd, i hvilket Navn.
Paul Hedemann.

To tykke Verdenshistorier.

Hendrik van Loon: Menneskehedens Historie. Illustr. af Forf. Hagerup, 1930. 440 Sider.

H. G. Wells: Verdens Historie. Gyldendal, 1930. 413 Sider. Rigt (og godt) illustr.

Man kan ikke forlange, at en Recensent skal læse disse to enorme Værker — en Dom maa fældes paa en Stikprøve. Vi vælger at se, hvad de har at sige om »Menneskens Søn«.

Van Loon kan gøre Christus færdig paa 4 Sider. Han gør det i en fingeret Korrespondance, der lader Paulus være Jesu store Forkynder og Korsfæstelsen ske som en Udvej for at slippe for Oprør — altsaa det hele set med romerske Øjne. Senere omtales Urkirkens Mission i Rom som en Forkyndelse af det, moderne Mennesker forstaar ved »Franciskanisme«, blandet med Helvedskræk. Denne Tro organiseres af Præster, Bisper og Petri Efterfølger, Paven; p. Gr. af Intolerance forfulgtes de Kristne, indtil den lidet tiltalende Konstantin lod sig døbe... Man dømme selv! Om Reformationen har Forf. et interessant Kapitel; han søger at se den fra begge Sider — og det er ikke uinteressant gjort.

Wells beretter paa smaa 6 Sider om Jesu Liv, som den forudsætningsløse Historiker maa tegne en Biografi, og han anerkender Evangeliernes indvortes psykologiske Struktur som Sandhedsbevis — men tager Afstand fra det senere Christus-Billede, der paralleliseres med de forgyldte Buddhaer. »Jesu Lære« bestaar af vilkaarlige Evangelie-Udpluk om »Himmeriges Rige« og dettes Opposition til Romerriget. Det skal saa være Paulus, der har »opfundet« Christi Guddommelighed og Offertanken og lagt Grunden til de tidlige theologiske Stridigheder i Oldkirken. Derfor staar Kristendommens Sejr ogsaa totalt uden Forklaring — blot som Fænomen. Reformationen behandles yderst kortfattet som en folkelig og national Reaktion, og det erkendes, at den vakte en ny Aand i Kirken ved Tridentinum. —

De to Bøgers Fortjeneste er den: at de tager Vejret fra En ved at føre En paa en rasende Flugt gennem Historien i en Talefilms hastigt skiftende, stærkt beklippede Billeder.

Deres Svaghed den: at de forholder sig platonisk til

historiske Kilder, og at de har et rent tilfældigt Vurderings princip over for Perioder og Personer.

Den, der har et positivt Stade, kan læse dem med Frugt — alle andre med Forvirring. P. S.

Francis Hackett: Henrik den Ottende. Gyldendal, 1930. 446 Sider.

Forf. søger at skifte Sol og Vind lige over en Periode af stor Forvirring; det er ikke lykkedes for ham; men han har faaet Held til at tegne Tilstande, Forhold og Personer, saa den, der er hjemme i Periodens sande Sammenhæng, faar større Fylde over sin Viden. Dertil hjælper ogsaa det glimrende Billed-Materiale. P. S.

Fra den vide Verden

Fra Pavens Audienser.

Vor hellige Fader er utrættelig. Flere Gange om Ugen modtager han ikke blot de mangfoldige enkelte Personligheder, der søger Foretræde, men Skarer af Pilegrimme eller store Deputationer for katholske Organisationer fra de forskellige Lande. Disse samles da i Reglen i Koncistoriesalen og de tilstødende Sale i Vatikanet (Sala Clementina), medens Schweizergardister i deres gul- og blaastribede Lansknægteuniformer og med Hellebarder og Hjelme holder Vagt. Præcis paa det angivne Klokkeslet kommer den hvide Pave gaaende ind, ledsaget af sine nærmeste Omgivelser: Gehejmesekretæren, en højtstaaende Prælat ligesom den pavelige Hushovmester, Major domus eller Maestro di Camera, nogle Kammerherrer (i spanske Ridderdragter) og de øverste Officerer af de tre pavelige Garderkorps, Schweizergarden, Adelsgarden og Palatinergarden. Han gaar rundt og hilser paa hver enkelt, der hilser ham knælende med Haandkys. Ofte er der flere Hundrede, han saaledes rækker sin pavelige Haand — og til enkelte henvender han nogle Ord. Derefter tager han Plads paa Tronen, enten i Tronsalen eller Konsistoriesalen, og holder siddende dér en ofte ret lang Tale, i Reglen paa Italiensk, men undertiden paa Fransk eller Tysk. Talen holdes frit. Ofte lyder Ordene i Begyndelsen en Smule træt eller ner-

vøse — ligesom søgende efter sit faste Leje, men hurtigt vinder Talen i Kraft. Ofte af stor poetisk Skønhed og hjertelig Dybde. Ofte med stærk Myndighed. Det er baade Theologen og Præsten, men altid Faderen, der taler, i dybeste Ydmyghed overfor sit høje Kald og med vidtskuende Blik ud over Jordens vide Kreds. Og altid slutter han med at lyse Velsignelsen. Nylig modtog han saaledes en Skare italienske Kvinder, der vilde valfarte til Lourdes. Over for dem udtalte han sin hjertelige Glæde over den nys stiftede Fredsslutning og opfordrede Pilegrimmene til at takke Gudsmoder, der har antaget sig Pavens og den katholske Kristenheds store Sorg og bragt Trøsten. Det var jo netop Marias Himmelfarts Dag, den store Vending i Forhandlingerne indtraf. Han gjorde Salmistens Ord til sine: »Herre, du har fornyet min Glæde og min Lykke i Overensstemmelse med mit Hjertes store Smerte«.

Biograf og Radio i Missionens Tjeneste.

I Slutningen af September Maaned holdtes i P a r i s den fjerde katholske Kongres for Biograf og Radio, der lagde for Dagen, hvor nøje et Samarbejde der er mellem den katholske Kirke og den moderne tekniske Fabrikation, naar Talen er om at benytte disse Midler for Spredning af Kultur og Moral. Her var samlet kirkelige og verdslige Autoriteter af fælles Interesse for Udviklingen af Befolkningen i Kolonierne. Marschal L y a u t e y hyldede Kirken som den Magt, der altid gaar i Spidsen, hvor det gælder Kulturens Fremskridt; saaledes er det nu ogsaa Missionærene, der i de fjerne Lande er Pionerer for de moderne Opfindelser. Der forhandlede om, hvorledes man mere og mere gennem Radio-udsendelser og gennem »levende Billeder« kan støtte Missionsarbejdet. En særlig Hyldest ydedes Pater G i a n f r a n c e s h i, der har Æren for Ordningen af Vatikanets Radio-station. —

Fra et russisk Paradis.

M a g n i t o g o r s k hedder den ideale sovjetiske Fremskridtsby, hvor et kolossalt Jernværk, en Forening af 40 Fabriker, ikke blot skal levere Staalvarer direkte fra Minerne, men hvor det kommunistiske Liv skal udfolde sig

i al sin Herlighed. Her skal der ikke eksistere Familiehuse, men Kaserne, hvor der spises i Fællesskab, og hvor alle Børnene opdrages i Fællesskab. Hvor før var øde, vidtstrakte Stepper, er man nu i Færd med at lægge Grunden til denne Bolschevismens Stolthed, og Tusinder af Arbejdere er samlede her. Det bolschevistiske Organ »Prawda« af 10. Aug. skriver om disse Arbejders Liv: »Det minder mest om en enorm Krigslejr, der er opslaaet i al Hast, her mødes Arbejdere og Ingeniører, »Konsomolzer« (Medlemmer af kommunistiske Ungdomsforeninger) og Partifolk fra hele Riget. Stadig lyder Larmen af Minesprængningerne i de omliggende Stenbrud, hvad der forøger Indtrykket af det krigeriske...« Arbejderne lever i overfyldte Telte og Barakker, hvor det vrimler af Utøj. De har selv maattet grave sig Huler for at skaffe sig mere Plads. Der er ingen Orden paa Forsyningen med Levnedsmidler, — og Følgen er, at en Masse allerede er flygtet. En engelsk Journalist, der har besøgt Stedet, er navnlig forfærdet over den umulige Jernbaneforbindelse: »Noget saadant kan kun tænkes i Rusland, at til et af Verdens største Fabrikscentre fører Verdens sletteste Banel« Da den paagældende Linie blev anlagt, blev den naturligvis lovprist i de højeste Toner. Foreløbig har altsaa dette Fremtidsparadis ikke særlig lovende Udsigter.

Abessinien.

»Osserv. Rom.« af 11. Sept. skriver: Daglig mærkes Kejseren Haile-Sellacie's stigende Interesse for Oplysningsarbejdet i det ætiopiske Rige. Ved hans Impuls mangfoldiggøres Skolernes Antal, og han foretrækker de katholske Præster, Munke og Nonner. For 2 Aar siden grundlagdes en kejserlig Skole til Minde om hans Fader Ras Makonnen under Ledelse af St. Gabriels Brødre, og Generalguvernøren i Kambeta har oprettet et lille Kollegium for sine og andre højtstaaende Embedsmænds Sønner, hvis Lærere er Kapuzinermunke. Og nu ønsker Nabo-provinserne lignende katholske Skoler. Trods Vanskeligheden ved at skaffe tilstrækkelig mange Missionærer har Landets apostoliske Vikar nu oprettet en ny stor Skole i Provinsen Sidamo.

I KORTE TRÆK.

Univ. Prof. Dr. Johannes Ude, der ogsaa er velkendt herhjemme gennem en Række sociale Foredrag, er den 10. Sept. af det østrigske Ude-Forbund bleven opstillet som Kandidat til Forbundspræsidentskabet. Prof. Dr. Ude maa som katholsk Præst afvise enhver Partipolitik og vil som Forbundspræsident søge at bane Vej for en sand Folkepolitik. — »Mod Korruption, for Retfærdighed og Sparsommelighed«.

Berlins Biskop, Msgr. Schreiber, der d. 6. Oktober celebrerede en Messe for »Freden i Verden« i Studenternes Kapel, har fastsat, at der nu hver 14. Dag i alle Hovedstadens katolske Kirker fejres en Messe for at bønfalde Gud om at bevare Freden i Verden.

I Anledning af, at der snart er forløbet 10 Aar efter Pave Benedikt XV's Død, forberedes forskellige Værker om hans Historie, bl. a. »Personlige Erindringer« af Filippo Crispolti.

Katholikerne i det franske Schweiz har afholdt en Kongres, der særlig skulde fremhæve Katholicismens sociale Tanker, men navnlig klargøre, at det sociale Arbejde aldrig kan skiller fra Religionens mystiske Element. Dette er nødvendigt at understrege i Modsætning til det stærke protestantiske (calvinistiske) Liv i Schweiz, hvor Kristendommen ofte forkyndes, som var Kirken blot en human Hjælpeforening, og hvor Gudshusene ligger Kontorer mere end Templer.

Et kinesisk Ordensbroderskab, »Herrens Disciple«, der blev stiftet i 1927 af pavelige Delegat, Ærkebiskop Costantini, har nu 60 Medlemmer med 2 Præster. De lever i et Kloster, der er bygget i kinesisk Stil, og som er kaldet »Emmaus«, et meget strengt Munkeliv i Beskuelse. Maalet er: Uddannelsen af Præster, der er i Stand til fuldstændig at beherske Folkesproget for at kunne forkynde Evangeliet for alle Lag i Befolkningen.

I Moskwa er der atter nedlagt en Kirke, den h. Demetrius's Kirke, der laa paa et af Byens Torve, under det Paaskud, »at den mindede for meget om det gamle Moskwa«. De »Gudløses« Centralkomité har besluttet paa Tømten at rejse en Bygning for Folkeoplysnings-Kommissariatet.

Som i 1912 og 1922 vil der ogsaa i det kommende Aar 1932 fra Maj til September hver Søn- og Helligdag i Erl. en Landsby i Tirol, blive opført *Passionsskuespil*, hvor den folkelige Tradition i Fremstillingen trofast vil blive bevaret, selv om det er de betydeligste moderne kunstneriske Kræfter, der ordner Iscenesættelsen

Fra Hovedstad og Provins

Mændenes Æværcitier.

I Dagene fra Søndag den 4. ds. til Søndag den 11. ds. holdt højærværdige Herr Pater P. Nøsen i Jesu Hjerter Kirke Eksercitier for katholske Mænd og disse blev fulgt af 150 til 200 Deltagere.

Pater Nøsens vidunderligt overbevisende og myndige Foredrag blev fulgt med levende Begejstring og Udbyttet var rigt. Vi bringer herved Pateren vor inderligste Tak, ogsaa for det store personlige Arbejde, som ligger bag denne Foredragsrække og for Alt, hvad os dermed blev givet.

Academicum Catholicum.

Onsdag d. 7. Okt. holdt A. C. sit Rusgilde, der var ret godt besøgt. Kl. 8¹⁵ samledes Deltagerne om det festligt dækkede Smørrebrødsbord, og Formanden, Pastor Knud Ballin bød velkommen. En Time senere begyndte den egentlige Fest, Panchesoldet. Magister bibendi, Pastor Peter Schindler gav efter Afsyngelsen af den gamle Sang »Nu er det stille« straks Ordet til Diakon Kjeld Gertz-Hansen, der talte for Pave og Kirke i smukke og gribende Vendinger. Derefter fulgte Søløjtnant Salicaths Tale for Konge og Fædreland, og saa kom Aftenens Tyngdepunkt, Rustalen ved Ing. G. Wissum. Talen, der vidnede om en fin og hjertelig Forstaaelse af de nybagte Studenters vanskelige Kaar, mundede ud i en Række gode Raad til Russerne.

En af Aarets Russer, stud. jur. Knud Wesch tolkede Russernes Tak, og fra nu af fulgte Talerne saa at sige Slag i Slag.

Stud. jur. Peder Olav Hansen for Kvinden, Pastor Benzou, P. Menzinger, S. J., P. Kùpferle, S. J., Pastor Schindler og Assistent Hjorth.

Til den lettere Underholdning hørte et morsomt, satirisk Digt af Assistent Hjorth, foredraget af ham selv. Først sent sluttede den vellykkede Fest. S. E.

Firmelse i Køge.

Søndag den 4. Okt. holdt Hs. Exc. Biskoppen Firmelse i Køge. —

Solskin fra Morgenen forhøjede Feststemningen. I Dagens Anledning var der rejst en Flagallé fra Søstrenes Hus til Kirken. Alteret var meget smukt pyntet med hvide Chrysantherer. Efter Messen holdt Biskoppen en meget

gribende Tale til Firmanderne om Guds Kærlighed og Næstekærligheden. Efter Firmelsen blev alle Firmander budt paa Chokolade og Kager, og bagefter blev alle 32 fotograferede til Minde om Højtidsdagen.

Fra Firmanderne og Menigheden bringes der Hs. Exc. Biskoppen en hjertelig Hilsen og Tak for den dejlige Dag.
En Deltager.

St. Albani Klub. Odense.

Søndag d. 27. Sept. afholdtes den aarlige Stiftelsesfest. Til det første Foredrag i den nye Saison havde Bestyrelsen indbudt Hs. Exc. Biskop Brems som Foredragsholder. Formanden, Hr. Aage Petersen, bød Biskoppen og de mange Medlemmer og Gæster hjertelig velkommen og gav et Resumé over Klubbens Arbejde i dets første Leveaar med det stadig stigende Medlemstal. Biskoppens Foredrag om Pavedømmet, dets Kampe og Sejre gennem Aarhundreder, paahørtes med udelt Opmærksomhed af den feststemte Forsamling, der med Klap takkede for den uforglemmelige Aften. Desværre forhindrede Vejret mange Landboere i at være med, men baade disse og de ca. 170, der var til Stede, haaber, det ikke maa vare for længe, før vor »pastor bonus« atter samler sine odensianske Børn om sig.

Efter Foredraget var der fælles Kaffebord og smuk musikalsk Underholdning af Klubbens Medlemmer, ligesom der i Festens Anledning var skrevet en vellykket Sang.
Ego.

St. Michaels Klub. Mandag den 19. Oktober bortfalder Mødet paa Grund af Retræten i Assumptions Klosteret.

St. Annæ Kirke. Alle de, som paa en eller anden Maade har støttet vor Bazar, bedes modtage Præsternes bedste Tak.
Sognepræsten.

Meddelelse til Sakramentssegnets Medlemmer.

Da det er Kirkens Ønske, at ikke blot Koret, men ogsaa Menigheden i saa vid Udstrækning som muligt deltager i den liturgiske Sang ved Højmessen, agter Kirkens Organist, Hr. B. Husson at gennemgaa nogle Koralmesser samt Credo med Menigheden, som herved opfordres til at deltage i et saa stort Antal som muligt.

Gennemgang finder Sted Onsdag den 4. November Kl. 8, og fremdeles hver anden Onsdag i St. Josefs Skoles Gymnastiksal, Nørrebrogade 27. De af Menighedens Medlemmer, som ønsker at deltage, bedes snarest melde sig hos Organisten, enten efter Guds-tjenesten eller paa hans Bopæl, Paa Bjerget 28, Telefon Taga 48.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes:

en dygtig Agent mod Provision;
ung Pige til let Husgerning og
Pasning af et spædt Barn; en
Sølvsmedelærling.

Plads søges:

af en 24-aarig Chauffør paa et
Lager eller lign.: en Mand ved
let Bygning.

Ansøgning med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paa-
tegnning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13. Kbh. K.

Kirkelig Kalender.

Okt.	Okt.
18. S. Lucas, Evangelist. — 21. Søndag e. Pintse.	25. S. Vor Konges og Herres Jesu Christi Fest. — 22. Søndag e. Pintse.
19. M. Petrus af Alcantara.	26. M. Evaristus.
20. Ti. Johannes af Kenty.	27. Ti. Vigile.
21. O. Hilarion.	28. O. Simon og Judas, Apostle.
22. T. Ferialdag.	29. T. Ferialdag.
23. F. Ferialdag.	30. F. Ferialdag.
24. L. Raphael, Ærkeengel.	13. L. Vigilie til alle Helgens Dag.

Okt. Ugens Messebønner.

18. S. Lucas, Evangelist (1112—945); 2. *Sæt Bønner*: Søndagen (774—573), Apostlenes Præfation (524—42), Slutningsevangelium: Søndagens (746—575).
19. M. Petrus af Alcantara (1114—948); 2. For Paven ([122]—[107]).
20. Ti. Johannes af Kenty (1115—948); 2. For Paven.
21. O. † Hilarion ([53]—[53]); 2. Ursula og Lidelsesfæller ([65]—[66]), 3. Om de helliges Forbøn, ([120]—[105]), 4. For Paven.
22. T. Ferialdag (744—573); 2. Om de helliges Forbøn, 3. Efter frit Valg (event. for Paven), 4. For Paven.
23. F. † Ferialdag (744—573); som Torsdag.
24. L. Raphael, Ærkeengel (1118—955); 2. For Paven.

Anm. Paa de med † mærkede Dage kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesser og andre Motivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udg. af Messebogen (1926), det andet den gamle Udg. (1907).

St. Ansgars Menighed. Søndag den 25. Oktober Kl. 20 afholdes **Menighedsmøde** i Forsamlingsalen, Bredgade 67 o. G. Lysbilledforedrag om religiøse Skikke i det gamle Testamente. Alle Menighedsmedlemne. Adgangskort faas hos Præsterne og paa Menighedskontoret.

Torsdag d. 29. Oktober Kl. 20 holdes samme Steds et Foredrag af Pater Bender. S. J. om Mariakongregationerne (og deres Betydning i vore Dage. Til dette Foredrag har alle unge og ældre Mænd af St. Ansgars Sogn Adgang. Efter Foredraget vil der blive forelagt et Forslag til Oprettelse af en Kongregation for Mænd i St. Ansgars Sogn.

St. Josephs Børnehavn, Nivaagade 1. Telf. Taga 4793 x. Børn modtages fra 2½ Aar indtil Skolealderen.

A.C. Onsdag d. 21. Okt. Kl. 8 i »Vesterhus«. *Pastor Knud Müller*: »Frank Weston, anglikansk Biskop af Zanzibar«. Adm.

Addenda in Directorio.

Die 23. Octobris: In primis Vesperis S. Raphaelis Archangeli loco Psalmi 116 dicitur Psalmus 137 *Confitebor e secundis Vesperis.*

Red. Dir.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

79. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 S Kbh. K Tlf. Palæ 3762, Kl. 1—4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Cay Benzon, Nørrebrogade 27, Kbhvn. N. Tlf. Nora 239 x. Træffes som Regel bedst alle Hverdage (undt. Tirsdag) Kl. 5—6. Der kan ogsaa gives Besked pr. Tlf. Byen 6505.

Nr. 43.

Søndag den 25. Oktober

1931

INDHOLD: Pave Pius XI's Rundskrivelse. — Et Barmhjertighedens Korstog. — Liljen. — Kirkekampen i Spanien. — Et lille Brev fra Bornholm. — En ny Mariakongregation i København. — Fra den vide Verden. — Fra Hovedstad og Provins. — Avertissementer. — Kirkelig Kalendar. — Ugens Messebønner.

Pave Pius XI's Rundskrivelse om en Reform af den sociale Orden.

(Fortsat.)

5. Reform af Samfundsordningen.

Hvad Vi hidtil har udtalt om en rimelig Fordeling af de timelige Goder og om retfærdige Lønninger, tager Sigte paa enkelte Personer og berører kun indirekte Samfundsordningen. Men Vor Forgænger Leo XIII havde netop henvendt hele sin Opmærksomhed paa en Reform af denne efter sunde filosofiske Principper og paa en Videreførelse af den til ideelle Tilstande efter Evangeliets ophøjede Love.

En heldig Begyndelse er allerede gjort. Men skal det hidtil vundne blive varigt og fast, skal det, der mangler, ogsaa blive til Virkelighed, og skal endnu større og glædeligere Velsignelser tilflyde det menneskelige Samfund, er to Ting fremfor alt nødvendige: en Nyordning af Foreningsvæsenet og en Forbedring af Moralen.

Naar Vi nævner det første, Nyordningen af Foreningsvæsenet, tænker Vi hovedsagelig paa Staten. Det skal dog ikke forstaas saaledes, at Vi venter al Frelse fra dens Virksomhed. Nej, Grunden er en anden. Ved Individualismens Fremtrængen og Indflydelse — Vi har jo gjort opmærksom paa dette Samfundsområde — er vi nemlig kommet saa langt, at hin Form for socialt Liv er slaaget til Jorden og næsten uddød, som engang i Fortiden havde udfoldet sig saa rigt i de forskellige Standsorganisationer. Nu er kun tilbage: det enkelte Individ og Staten, til ubodelig Skade for Staten selv. Da nemlig den tidligere sociale Administrationsform forsvandt, og Staten maatte paatage sig alle de Byrder, som før blev baaret af de afskaffede Standsorganisationer, er det Offentlige nu overlæst af en Uendelighed af Opgaver. Thi skønt det er ganske rigtigt og klart bekræftes af Historien, at mangt og meget af det, som tidligere kunde overkommes af mindre Organisationer, nu for Tiden paa Grund af de forandrede Forhold kan gennemføres af de store, staar dog endnu fremdeles det Princip absolut fast, der spiller en fremragende Rolle i Socialfilosofien, at ligesom det vilde være en Fejl at tage fra Enkeltmand, hvad hans Initiativ og Kræfter kan overkomme, og lægge det paa det borgerlige Samfund, saaledes er det ogsaa urigtigt, at det, som kan udføres af mindre og underordnede Organisationer, lægges over paa det store og overordnede Samfund. Det er ikke blot en Uret, men ogsaa en betydelig Skade og en Forstyrrelse af den rette Orden. Enhver Virksomhed, som ligger i en Organisations Haand, er nemlig efter sit Væsen og Begreb »subsidiær«. Den skal være til Støtte for Lemmerne paa det sociale Løb, men aldrig tilintetgøre eller opsuge dem. Dette Princip kan der hverken rokkes eller rettes ved.

Den højeste Samfundsmyndighed bør altsaa nødvendigvis lade underordnede Sæmslutninger løse de mindre vigtige Opgaver og varetage de mindre vigtige Interesser. Ellers bliver den allfor stærkt ledet bort fra sit egentlige Hverv. Gør den det, vil den med større Frihed, Kraft og Virkning kunne udføre alt det, som udgør dens specielle Opgave, fordi den alene er i Stand til at gennemføre det:

nemlig at give Direktiver, føre Tilsyn, kræve Bestemmelser overholdt og nedlægge Forbud, alt efter Omstændigheder og Behov. Derfor bør Samfundsmagtens Indehavere være overbeviste om, at jo fuldkomnere Princippet om de »subsidiære« Opgaver og Tjenester anvendes, og jo mere de forskellige Sammenslutninger danner en fast og velordnet Trinrække, desto fortræffeligere vil Samfundsautoriteten og Resultaterne af deres Arbejde være og saa meget desto lykkeligere og glædeligere hele Statens Tilstand.

a. Standsorganisationers Samarbejde.

Hvad Staten og hver god Borger fremfor alt bør have for Øje, er, at Klassemodsætninger overvindes, og at Klassekampe forsvinder, og at fremme en Ordning efter »Stænder«¹⁾, der lever og virker i Samdrægtighed. At kalde »Stænderne« til Live igen maa være det Maal, som Socialpolitikerne nødvendigvis maa stræbe hen imod. Faktisk hersker jo endnu stadig naturstridige og derfor usikre og urolige Tilstande i det menneskelige Samfund, fordi det er bygget op paa »Klasser« med modsatte Interesser; og hvor Interesserne er modsatte, staa Klasserne stejle over for hinanden og er tilbøjelige til indbyrdes Strid.

Skønt nemlig Arbejdet efter Vor Forgængers klare Paa-visning i hans Rundskrivelse²⁾ ikke er en foragtelig Vare, men noget, hvori Arbejdernes menneskelige Værdighed bør respekteres, og skønt Arbejdet derfor ikke maa købes og sælges, som om det var en eller anden Vare, er Situationen dog for Øjeblikket saaledes, at Efterspørgsel og Tilbud af Arbejde deler Menneskene paa det saakaldte Arbejdsmarked i to Lejre, ja i to Kampfronter. De to Partiers Forhandlinger forvandler selve Arbejdsmarkedet til en Slagmark, hvor de to Fronter som fjendtlige Hære udfægter en bitter Strid. Disse Forhold er et meget stort Onde, der fører hele det menneskelige Samfund til Afgrundens Rand. Derfor er det umiddelbart indlysende, at der hurtigst muligt bør raades Bod paa dem. Men fuldkommen sunde

¹⁾ Ordet »Stænder« maa her forstås som »Standsorganisationer«.

Red.

²⁾ Litt. Encycl. Rerum novarum, n. 16.

Tilstande vil vi først kunne glæde os ved, naar Klasse- modsætningerne fjernes, og Samfundet bygges op som et Legeme med veltilpassede og samvirkende Lemmer, d. v. s. med »Stænder«, som de enkelte Borgere tilhører ikke efter den Stilling og Plads, de indtager paa Arbejdsmarkedet, men efter de forskellige Funktioner og Opgaver i Samfundslegemet, som hver enkelt bidrager sit til. Ligesom det nemlig er ganske naturligt, at de, der forbindes med hinanden ved Sted og Nabolag, danner Kommuner, saaledes er det ogsaa ganske naturligt, at de, der udøver samme Haandværk eller en anden Virksomhed — lige meget om det er inden for det økonomiske Liv eller paa et andet Omraade — danner Sammenslutninger eller Korporationer. Af den Grund er der mange, som har for Skik at kalde disse Samlag om end ikke for væsentlige, saa dog i det mindste for naturmæssige Dannelser indenfor det sociale Liv.

Men da nu Orden efter den h. Thomas's¹⁾ mesterlige Begrebsbestemmelse er det samme som Enhed, der opstaar ved formaalstjenlig Sammenføjning af en Flerhed, kræver den rette og ægte sociale Orden, at Samfundslemmernes Mangfoldighed forbindes til en Enhed ved Hjælp af et eller andet fast Baand. Denne bindende Kraft findes for det første i de Goder, som skal produceres, eller i de Tjenester, som i Fællesskab skal ydes af en og samme Stands Arbejdsgivere og Arbejdere. Den findes for det andet i hele Samfundets fælles Vel, hvortil alle »Stænder« uden Undtagelse, hver paa sin Maade, med Glæde skal yde sit Bidrag, Den saaledes opnaaede Enhed vil være desto mere levedygtig og handlekraftig, jo større den Samvittighedsfuldhed er, hvormed baade Enkeltmand og selve Standen opfylder sit Kald og anstrenger sig for at udmærke sig deri.

Heraf følger uden videre, at indenfor de nævnte Samlag er de Spørgsmaal langt de vigtigste, som er fælles Anliggender for hele »Standen«. Blandt disse indtager

---

¹⁾ Smlg. S. Thom. Contra Gent; III, 71. Smlg. Summ. Theol. I. q. 65, a. 2, i. c.

igen det ihærdige Arbejde for, at hvert Fag bidrager sit til Almenvellets Fremme, en særlig fremskudt Plads. Anliggender derimod, som berører Arbejdsgivernes eller Arbejdernes specielle Interesser eller Vanskeligheder og i visse Tilfælde trænger til særlige Drøftelser og Sikkerhedsforanstaltninger, kan begge Parter overveje hver for sig og afgøre, som Vanskelighederne kræver det.

Det er næppe nødvendigt at minde om, at hvad Leo XIII har udtalt om et Lands Regeringsform, paa tilsvarende Maade ogsaa med Rette kan anvendes ved »Standskorporationer«, at det nemlig staar Menneskene fuldstændig frit for at vælge den Form, som de selv helst vil, blot der er sørget for Retfærdighed, og Almenvellets Krav respekteres.¹⁾

Ligesom endvidere Borgerne i en By plejer at stifte Foreninger med de forskelligste Øjemed, hvis Medlem enhver kan blive eller ikke blive, ganske som han selv ønsker, saaledes vil der ogsaa indenfor Fagene opstaa Foreninger, dannet efter samme Frihedsprincip, med Formaal, der staar i en eller anden Forbindelse med Fagene. Da disse frie Foreninger af Vor berømte Forgænger beskrives udførligt og klart, skal Vi nøjes med at indskærpe det ene Punkt: Mennesket har den fulde Frihed til ikke blot at grundlægge den Slags Foreninger, der har privat Karakter og privat Ret, men ogsaa »til frit at vælge den Form og de Love, som anses for bedst egnede til at opnaa et forønsket Maal.«²⁾ Den samme Frihed gælder, naar man vil danne Sammenslutninger, der griber ud over de enkelte Fags Grænser. Men de frie Foreninger, som allerede bestaar og kan glæde sig over deres gode Resultater, skulde sætte sig det Maal og efter Evne være virksomme for i Overensstemmelse med den kristne Samfundslære at bane Vej for de store Samlag eller »Stændernes« Korporationer, som Vi ovenfor har omtalt. (Fortsættes.)

---

¹⁾ Smlg. Litt. Encycl. Immortale Dei, d. 1. Nov. 1885.

²⁾ Smlg. Litt. Encycl. Rerum novarum, n. 42.

Et Barmhjertighedens Korstog.

Som tidligere meddelt har den hellige Fader d. 2. Oktober udsendt en apostolisk Skrivelse til Verdens katolske Biskopper, »Nova impendet calamitas« (»En ny Svøbe truer, ja rammer allerede den os betroede Hjord«), i hvilken han kalder de troende til et Barmhjertighedens, Kærlighedens, Selvopoffrelsens og Bønnens Korstog.

Pave Pius udtrykker sin inderlige Medfølelse med den store Skare »hæderlige og modige Arbejdere, som ikke ønsker andet end at tjene det daglige Brød i deres Ansigtssved, men som er tvungne til Uvirksomhed«. Ganske særlig smerter det den hellige Fader at tænke paa »det umaadelige Antal Børn, Krisens uskyldigste Ofre, som trygler om Brød, medens »der ikke er nogen til at bryde Brødet for dem«.

Paven skriver om den sig nærmende Vinter og om alle de Lidelser, som den kolde Aarstid vil føre med sig.

Med Udsigten til al den Nød og Elendighed, der truer hele Menneskeslægten, erklærer den hellige Fader, at der maa hjælpes. Som forhen i lignende Krisetider Paverne løftede deres Røst for at appellere til de Kristnes Tro og Barmhjertighed (Paven minder særlig om Benedikt XV's manende Fredsord), saaledes vender Pius XI sig indtrængende til »alle, der er besjælede af kristen Tro og Kærlighed«.

»Øv Barmhjertighed imod alle, der er i Nød!« saaledes lyder Pavens Raab til Kristenheden.

Hvilken Betydning bør denne Paveskrivelse have for Danmarks Katholiker?

Det er vel sandt, at der er Lande, hvor Nøden er langt større end i Danmark. Maaske er der endda faa Lande, hvor den sociale Forsorg er saa godt organiseret som hos os. Alligevel er der ogsaa her megen Nød, og i den kommende Vinter vil den kristne Barmhjertighed have en stor Gerning at øve.

Vi vil gerne pointere, saa stærkt vi kan, at alle, der ikke just selv er i Nød, bør føle sig forpligtet til at hjælpe

andre. Som Præst kan man ofte faa Indblik i, hvorledes det er de Mennesker, som kun selv ejer lidet, der hjælper andre allermest. Hvilke store Summer vilde ikke blive skaffet til Veje, hvis de velhavende skulde hjælpe i samme Grad som hine!

Men langt vigtigere end at bringe Pengehjælp er den personlige Indsats. Mange nødlidende er kun halvt hjulpede, hvis man nøjes med at give dem Penge. De trænger ofte langt mere til at mærke Godhed, til at trøstes og opmuntres, til at modtage aandelig Modstandskraft i den svære Tid. Der skal opbygges Tro og Tillid i de fortvivledes Sind. Det kan kun gøres ved et personligt, forstaaende Arbejde.

Her er det Stedet at minde om vort Vincentsarbejde, som ikke i alle Sogne er lige blomstrende. Den praktiske Kristendom skulde just i et saadant Arbejde sætte sine skønneste Blomster.

Det er forstaaeligt, at mange ønsker at udføre deres Kærlighedsarbejde ganske alene i det skjulte. Men man maa ikke se helt bort fra det betimelige i, at et saadant katolsk Arbejde bliver organiseret, og det er det, Vincentsforeningen vil.

Hver enkelt bør spørge sig: hvad gør jeg, og hvad agter jeg at gøre for dem, der paa Grund af Tidernes Ugunst er stædt i Nød. At give Penge ved Døren (som i de fleste Tilfælde bør fraraades), er en alt for let Maade at løse Spørgsmaalet paa. Nej, du maa lægge din bestemte Plan for et personligt Arbejde. Ved du ikke selv, hvorledes du skal gribe Sagen an, saa spørg en Præst til Raads.

Sidst, men ikke mindst, maa vi med Pave Pius fremhæve Bønnen som det store Middel til at frelse Verden fra alt, hvad der i Øjeblikket truer den. Naar du beder: »Giv os i Dag vort daglige Brød«, da tænk paa alle derude i Verden, for hvem Kampen for det daglige Brød er saare bitter.

C. B.

Liljen.

Den i sin Tid velkendte Vartovpræst, C. J. Brandt, udgav i 50erne i forrige Aarhundrede en Samling »Legender«, enfoldige smukke Digte, i hvilke han poetisk genfortæller danske middelalderlige Fortællinger; han kalder derigennem katholsk Tradition til Live igen, og der er stadig Duft og Farve endnu at finde i dette lille Skatkammer som ved pressede Blomster i et Herbarium. Han indleder Samlingen med en Slags Undskyldning for protestantiske Læsere: Det var en Dag, han ikke havde andet at læse, da Aviserne kun bragte sparsomt nyt, eftersom Postbaaden fra Hamborg til Korsør sad fast i Isen ved Sprogø, og Telegrafene ikke rigtig virkede, at han fandt en gammel katholsk Postille frem; der var meget »Munkepræk« og Snak om »Pavens Skæg« i den, men

»dog mellem de samme Billeder graa
jeg et og andet opdaged',
som ej var saa ilde, naar ret man saa
og fik det for Lyset draget.«

Ja, jo mere han læste, desto mere glædede det ham, fordi

»det risled' som Bækken i Bøgevang,
hvor Lærken den graa har hjemme,
bestandig det mig i Øre sang,
som var det min Moders Stemme;
det havde forunderlig fyldig Klang,
der helt igennem var noget —
jeg tror, jeg har hørt af de lærde engang,
de kalder det Malm i Sproget.

Og nu kan det hænde, 80 Aar senere, at man — ikke af Mangel paa nyt fra Verden, men tværtimod overmættet af alt det »nyt«, der vælter over en fra alle Jordens Hjørner, om Kriser og Nød, Ondskab og Forbrydelser, Sensationer og Problemer — trænger til en gammel Bog og saa fremdrager Brandts Legender. Se, her er nu f. Eks. en af de pressede Blomster, »Liljen« hedder den:

Det er ikke Roser alene, der egner sig til den hellige Jomfrues Krans. Ogsaa Liljen er hendes Blomst. Den hvide Lilje er som ingen anden Uskylds Plante, Helligheds Symbol. I Paradiset har Liljen groet; vi ser den paa Beato Angelicos Malerier af Paradisets Enge, og ofte er Bebudelsens Engel afbildet med Liljen i Haanden, Budskabets Blomst, Helligaandens Tegn.

Digtet fortæller om en Ridder, der havde faret viden om i Verden, og som bedre havde forstaaet at svinge Sværdet end at tyde Bøgernes Runer. Han gik i Kloster.

Dér lærte han aldrig at studere som de andre, men bede kunde han. Huske lange Bønner kunde han ikke, men én Bøn elskede han, det var »den hellige Jomfrues Bøn«.

Han gemte trofast det lidet Ord,
han kunde dermed ej tie,
han sukked' i Løn, han sang i Kor:
»Hil være dig, Jomfru Marie«.

Altid bad han Ave Maria, i Gry og i Kvæld, den eneste Bøn han kunde,

»og da han sagde Verden Farvel,
det Suk ham og fløj fra Munde.«

Men da de andre Munke havde sænket hans Lig i Graven, fik de et sært Jærtegn at se: Op af Jorden voksede en Lilje, der udfoldede sine hvide Blade, og paa hvert Blomsterblad stod »Ave Maria« som skrevet med Guld paa Sølv:

»Saa skrevet med Guld paa Sølv der stod,
hvad Ridderen kunde sjunge,
og der de søgte til Liljens Rod,
den voxte — af Ridderens Tunge.«

I Byen Siena i Toscana — Byen med den dejligste Domkirke, indviet til Marias Ære, og med mange andre Kirker, den hellige Catarinas og den hellige Bernardinos By — er der en Kirke, som hedder »Maria dei Servi«, det betyder Serviternes Mariakirke. Servitterne, Marias Tjenere, var en Sidegren af Augustinerordenen, stiftet i Florens i det 13. Aarh. af unge Adelsmænd. Ogsaa i Siena var det særlig de unge af de fornemste Slægter, som gik i dette Kloster. En af dem var Beato Francesco Patrizi. Nær Højaltret i den smukke Kirke ser man den Dag i Dag den salige Patrizis Kapel og under Alteret hans Lig, klædt i Munkekutten, liggende i en Glaskiste. Men over hans Ansigt ligger — en Liljegren! Det samme, den gamle danske Legende fortæller, siges netop om ham. Nord og Syd mødes i vor Fælleskirke. Det berettes endvidere, at Liljen, der voksede ud af Patrizis Mund, blev sendt til Kongen af Frankrig, der til Gengæld gav Servitterne Tilladelse til at bære den franske Kongekrone i deres Vaaben, et S. M. (Santa Maria) under syv Liljer. Og denne Lilje skal endnu bevares som Relikvie i Paris.

Saaledes stemmer ogsaa Liljen til Lovsang til Marias Ære. I en gammel dansk Folkevise hedder det:

»Der sidder en Due paa Liljekvist
I Midsommers Tide,
Hun sjunger saa fagert om Jesus Krist.
I Himmelen er stor Glæde.«

Kirkekampen i Spanien.

Den socialistiske Revolutions fanatiske Modstand mod den katholske Kirke har ført til et Resultat, som Sovjet vil juble over! Onsdag d. 14. Oktober førtes en 15 Timers meget voldsom Forhandling i den konstituerende Forsamling. Trods den højt ansete Regeringschef Alcalà Zamaras energiske Forsvar for Kirken vedtoges baade Forfatningsudkastets § 3, der erklærer Stat og Kirke adskilte, og § 24, der bestemmer, at Jesuiterordenen skal uddrives af Spanien, og at al deres Ejendom skal konfiskeres. Det forbydes ogsaa andre katholske Ordenssamfund at tage sig af Undervisningen. Republikken Spanien erklærer sig at være religionssløs.

Før denne Afstemning rejste de 52 katholske Deputerede sig og afsang Hymnen til Christi, vor Konges Ære. Og derefter forlod de Forsamlingen. Den umiddelbare Følge af Resultatet — 287 Stemmer for Kirkes og Stats Adskillelse mod 41, og 158 for Jesuiterfølgelsen mod 58 — var Zamaras og Mauras Demission. Til Regeringschef valgtes Krigsminister Azana.

Straks udbrød alvorlige Uroligheder i Madrid. Under Messen i Jesuiterkirken eksploderede en Bombe. Regeringstropper maa beskytte Kirker og Klostre mod Mængdens Overgreb. Medens kommunistiske Studenter demonstrerer for Regeringen, samler de katholske sig til Moddemonstrationer, og Gadekampe bliver Følgen. Men værre ser det ud i de baskiske Provinser. Fra San Sebastiano telegraferes, at hele Befolkningen har rejst sig i Modstand mod Regeringens Bestemmelse om at opløse Ordenssamfundene. Den religiøse Krig er faktisk udbrudt i Spanien.

Mange af de spanske Aviser angriber i stor Harme det Mangel paa Frisind, der vil forbyde katholske Forældre at lade deres Børn faa katholsk Undervisning, for ikke at tale om, hvad Følgerne skal blive af at lade Tusinder af Skolebørn gaa — uden Undervisning! I Virkeligheden er det, der sker i »Friheden«s Navn, at ødelægge Aarhundreders Kulturarbejde med et Pennestrøg. Man har opkogt gamle usandfærdige Beskyldninger mod Jesuiterne fra Voltaire's Tider i Fremskridtets Navn. Man glemmer hele det vældige Oplysningsarbejde, som den store Spanier Ignatius Loyolas Disciple har øvet i Spanien og i de spanske Kolonier. Fablerne om Jesuiternes Rigdomme er haarrejsende. At taknemmelige Velgørere har smykket Kirkerne og bygget velindrettede Kollegier og videnskabelige Instituter, udelukker ikke, at Jesuiterne selv lever et sparsommeligt og afholdende

Liv, saa de, der haaber paa rige Plyndringer, vil blive bit-
tert skuffede! Jesuiternes Lydighed mod den apostoliske
Stol, mod Jesu Stedfortræder, er det, der bruges til Ophid-
selse mod dem som antinationale. Med Rette udbrød den
katholske Deputerede Gil Robles under Debatten: »I, som
angriber Jesu Selskab for dets Lydighed mod Kirkens Over-
hoved, alle troendes Fader, sig mig, hvad det er for en
»national« Autoritet, de forskellige røde internationale
lystrer?»

Et lille Brev fra Bornholm.

Kære Venner!

I denne Rosenkrans-Maaned havde I — og jeg med —
nok ventet, at den nye Rosenkranskirke i Aakirkeby skulde
indvies. Ak ja! Livet er fuldt af Skuffelser, og ogsaa med
Byggeriet af Kirken har de meldt sig. Paa Grund af den
daarlige og regnfulde Sommer kunde Arbejdet ikke fremmes
saa meget, som vi ønskede det; og jeg tænker mig, at før
Jul bliver Kirken ikke afleveret. Saa skal der males og
ferniseres, og især skal Bygningen have Tid til at tørre.
Dette vilde jeg altsaa meddele Eder alle, som med Inter-
esse — nogle ogsaa med personlig Hjælp — har fulgt Op-
førelsen af Kirken.

Og da en Ulykke ikke plejer at komme alene, fik jeg
ogsaa min Del af den stramme Ret, som de engelske Kokke
har tillavet, og ved hvilken den danske Krone fik Mave-
pine. Det er nu ikke lutter Glæde, naar man skal betale
udenlandske Bestillinger med danske Penge og saa opdager,
at de sidste har tabt 20% af deres Værdi. I kan tro, det
kniber nu her hos os; mange Ting, som ellers skulde skaf-
fes, som: Klokke, Kommunionbænk, Skriftestol, Prædike-
stol er nu kun blevne til Luftkasteller. Ja, det skal holde
haardt for at kunne skaffe Betaling til de allerede bestilte
og leverede Ting.

Dette lille Brev er altsaa ikke saa opmuntrende, som
I havde troet. Men det vil for Eder alle være en kærkom-
men Anledning til i Eders Bøn at ihukomme vor vanske-
lige Mission paa Bornholm; og . . . maaske — hvad jeg
inderligt haaber — ogsaa føre til, at gode Mennesker vil
komme os til Hjælp med deres Gaver. Rosenkransdronnin-
gen, vor nye Kirkes Patroninde, vil selv takke Eder ved at
anbefale Eder selv, Eders Børn og alle Eders Anliggende
til vor Herre og Frelser.

Og naar I nu snart skal lægge Eders Planer for Jul, lad da ogsaa den nye Kirke i Aakirkeby staa paa Gavelisten med et større eller mindre Beløb. Tusind Tak! Menigheden og Præsten vil vedblive at bede for alle vore Velgørere.

Med de bedste Hilsener forbliver jeg

Eders taknemmelige

Aakirkeby d. 17./10. 1931.

Pastor Th. A. Zoetmulder.

P. S. Midt i Mørket har vi dog ogsaa frydet os ved en dejlig Lysstraale. For første Gang efter 400 Aar er et katolsk Kors rejst over Klippeøen og udbreder sine velsigende Arme over dets Indbyggere. Maa Christi herlige Forjættelse: »Jeg vil, naar jeg bliver ophøjet fra Jorden, drage alt til mig« ogsaa blive til Velsignelse for mange, ja helst alle her paa Bornholm.

En ny Mariakongregation i København.

Mariakongregationerne har siden deres Begyndelse allerede i flere Aarhundreder været af stor Betydning i Kirken for at bevare og styrke Troen og for at fremme den religiøse Iver samt det ægte praktisk-fromme Kristenliv hos dens Medlemmer. Jo flere Katholiker der slutter sig til Kongregationen, desto mere vil ogsaa Menighederne vokse og udbrede sig, baade indadtil og udadtil.

Men det ligger i Sageus Natur, at en enkelt Kongregation ikke kan have et ubegrænset Antal Medlemmer, og da desuden ethvert større Arbejde kan gøres mere effektivt og frugtbart, naar det udføres af flere Hold, har man paa mange Steder, hvor Forholdene gjorde det muligt, oprettet flere Kongregationer.

Byens Vækst og Sogdenes Deling har nu ogsaa gjort det ønskeligt at forøge Kongregationernes Antal blandt vore Katholiker — særlig for Mænd — her i Staden. Det er derfor paatænkt i Samraad med højærværdige Pater Rektor ved Jesu Hjerte Kirken, hvortil de to første Kongregationer har været knyttet i mange Aar, at oprette en ny Kongregation ved Sankt Ansgars Kirke, i første Række for de Mænd i Sognet, som endnu ikke tilhører nogen anden Kongregation.

For at drøfte og nærmere udvikle denne Plan indbydes alle Mænd, yngre og ældre, af Sankt Ansgars Sogn til at indfinde sig til et forberedende Møde, som agtes afholdt i For-

samlingsalen, Bredgade 67, 2. Sal o. G., Torsdag d. 29. Oktober Kl. 8 Aften, hvor Pater Bender, S. J., vil tale om Mariakongregationerne og deres Betydning i vore Dage.

»Maria, Jomfru ren og skøn,
Velsign os med din kære Søn!«

Ph. von der Kettenburg,
Sognepræst ved Sankt Ansgars Kirke.

Fra den vide Verden

Englands Primas, Kardinal Bourne, i Frankrig.

I de katholske Missioners Kapel paa Kolonialudstillingen i Paris fejredes for nylig en højtidelig Messe for Frankrig og England. En engelsk Missionær fra Sierra Leone, Padre Byrn, frembar det hellige Messeoffer, og til Stede var Kardinal Bourne fra England og Ærkebiskoppen af Paris, mange franske og engelske Prælater, Frankrigs Gesandt ved Vatikanet Mr. Fontenay, Marschal Lyautey og andre Honoratiores. Kardinal Bourne har endvidere sammen med Kardinal Verdier været til Stede ved Indvielsen af et Kapel, rejst ved Marneflodens Bred til Minde om Verdenskrigen. Ved den Lejlighed udtalte Kardinalen bl. a.: »For faa Maaneder siden lod jeg i Westminster Kathedral afsyngte et *Requiem* over de to franske Marschaler, Sejrherrerne, Heltene fra Marne; i Dag er jeg lykkelig over at være til Stede her, fordi jeg føler mig knyttet til det katholske Frankrig. Vore to Landes katholske Historie har været nøje forenet fra det Øjeblik, den hellige Augustinus modtog Bispevielsen i Arles. — Jeg drister mig til at bede eder, katholske Franskmand, stadig at bede for mit Land; vi trænger dertil. Vi har gennemlevet svære Timer. Hvor store end Krigens Ulykker var, i Øjeblikket føler vi endnu alvorligere Farer, der truer: Rusland og Orienten er en Fare for hele den kristne Civilisation. Den Civilisation, Frankrig kalder den katholske, kan kun frelses, dersom Frankrig og England staar sammen om at bevare den...«

(»L'Osserv. Rom.« 24. Sept.)

Eucharistisk Kongres i Italien.

Paa den siden 1912 italienske Ø Rodos afholdtes for nylig en storslaaet Nadverkongres under Forsæde af Ærkebiskoppen Msgr. Castellani. Den bekendte endnu bestaaende Malteserridderorden deltog i Processionerne med Stormesteren, den romerske Prins Chigi i Spidsen. Da Napoleon i 1798 bemægtigede sig Øen Malta og bortførte Malteserridderens Skatte, opnaaede Stormesteren som særlig Begunstigelse at beholde et berømt Madonnabillede, der oprindeligt havde været paa Rodos og i 1530 var bragt til Malta. Men 1799 blev Zar Paul I af Rusland Maltesernes Stormester — og han tog Madonnabilledet med sig til Moskva. Mærkværdig nok er det i vore Dage lykkedes det italienske Gesandtskab i Moskva at faa Billedet (eller en udmærket Kopi af det) udleveret. Og det er nu under Eucharistikongressen i højtidelig Procession bragt til en nyopført Kirke.

I KORTE TRÆK.

Den 21. September kom som Pilegrimme til Rom 1200 franske Arbejdere. Ligesom den belgiske Pilgrimsskare, som var der i August, kaldes de *Jocister*, J. o. c., af de franske Ordjeunesse (Ungdom) ouvrière (af Arbejdere), catholique.

Vatikanerbibliotheket maa af og til udvides. For Tiden rømmes alle de Lokaler, der hidtil gav Plads for Mosaik-Skolen, for at kunne rumme 700,000 Bind. Alt er indrettet efter moderne Bibliothekskrav. Indvielsen finder Sted i Oktober.

Fra Hovedstad og Provins

Sankt Andreas Gilde (Ordrup)

afholdt d. 7. ds. ordinær Generalforsamling i Charlottenlund Palmehave. Beretning og Regnskab godkendtes. Bestyrelsen kom til at bestaa af: H. A. Holler, Formand, Fru V. Wulff, Frk. C. Holler samt Herrerne M. Werner og Knud Hutter; sidstnævnte som Kasserer.

St. Bendts Kapel.

Fra Boghandler Andreas Brandts Forlag i Rudkøbing har Radereren N. F. Krogstrup udsendt en særdeles nydelig Radering af Gaasetorvet i Rudkøbing med St. Bendts Præstegaards smukke gamle Bindingsværksbygning og det lille St. Bendts Kapel. Der er kun fremstillet 35 Tryk og til en meget lav Pris. S. A. R.

Sakraments sognets Skole, St. Josefs Skole, fejrer 25. Aars Jubilæum den 6. November.

Jubilæet fejres paa følgende Maade:

1) *Fredag Morgen den 6. November* efter Ottemessen (som frembæres for Skolens afdøde Grundlægger Mgr. *Anton Neuvel*), faar *Skolebørnene* Chocolate paa Skolen og overværer derefter *Generalprøven* paa Festprogrammet.

2) *Fredag Aften den 6. November Kl. 7* (altsaa undtagelsesvis ikke Kl. 8, men Kl. 7) Jesu Hjerte-Andagt og derefter *Festmøde* i Gymnastiksalen for Skolens *tidligere Elever* og deres *Familier*.

3) *Lørdag Aften den 8. November Kl. 7* (altsaa undtagelsesvis ikke Kl. 6, men Kl. 7) Aftenandagt og derefter *Festmøde* i Gymnastiksalen for *nuværende Elevers Forældre* og for saa mange som der er Plads til af Skolens øvrige Venner blandt Sognets Medlemmer.

Programmet er det samme for Fredag Aften og Lørdag Aften.

Hans Excellence Biskoppen agter at bære et af disse Aftenmøder med sin Nærværelse.

I Anledning af St. Josefs Skoles 25. Aars Jubilæum

vil der, til Fordel for de mest fattige Elever i Skolen, blive bortloddet et Dukkehus med tre møblerede Værelser samt elektrisk Lys. Dukkehuset vil være udstillet i Skolelokalet 1. Sal efter hver Gudstjeneste Søndag d. 25. Oktober og 1. November. Der vil ligledes disse Dage være Lejlighed til at købe Numre.

Glød derfor Sognets Skole med en lille Gave til Jubilæet i Form af et Par Lodseder.

25 Øre pr. Nummer.

Skolen.

St. Josephs Børnehavn, Nivaagade 1. Telf. Taga 4793 x. Børn modtages fra 2 $\frac{1}{2}$ Aar indtil Skolealderen.

Immaculatakongregationen har Fælleskommunion Søndag den 25. Oktober Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjerte Kirke.

II Absalon Trop. H. K. D.

afholder

Tropsfest den 8. November 1931

i Handels- og Kontoristforeningen, Studiestræde 1.

Der opføres:

»Spøgelsestoget«, Skuespil i 3 Akter.

Billetter faas hos Troppens Spejdere, Katholsk Boghandel, Stenosgade 3, Telf. V. 3930, samt hos Tropsfører, H. Fausbøll, St. Jørgensallé 4 St., Telf. V. 5967 x.

Plads tilbydes en ung Pige (helst 15—16 Aar), som kan ligge hjemme. Hver Søndag fri. Fru van Dijk, Nygaardsvej 1 $\frac{1}{2}$, Kbhvn., Str.

Kirkelig Kalender.

Okt.	Nov.
25. S. Vor Konges og Herres Jesu Christi Fest. — 22. Søndag e. Pintse.	1. S. Alle Sjæles Dag. — 23. Søndag e. Pintse.
26. M. Evaristus.	2. M. Alle Sjæles Dag.
27. Ti. Vigile.	3. Ti. 3. Dag i Alle Helgens Oktav.
28. O. Simon og Judas, Apostle.	4. O. Karl Borromæus.
29. T. Ferialdag.	5. T. Relikviefest.
30. F. Ferialdag.	6. F. 6. Dag i Alle Helgens Oktav.
31. L. Vigilie til alle Helgens Dag.	7. L. 7. Dag i Alle Helgens Oktav.

Okt. Ugens Messebønner.

25. S. Vor Konges og Herres Jesu Christi Fest (*Ny Messebog* 1130); 2. *Sæt Bønner*: 22. Sønd. e. Pintse (N.-M. 748). Slutningsvangelium: Søndagens (750).
26. M. † Evaristus ([4]—[5]); 2. Om de helliges Forbøn, ([120]—[105]), 3. Efter frit Valg, 4. For Paven ([122]—[107]).
27. Ti. Vigilie (1122—958); 2. Gudsmoder ([90]—[94]), 3. For Paven.
28. O. Simon og Judas, Apostle (1124—959).
29. T. Ferialdag (748—577); 2., 3. og 4. som Mandag.
30. F. † Ferialdag (748—577); 2., 3. og 4. som Mandag.
31. L. Vigilie til Alle Helgens Dag (N.-M. 1127); 2. Om den Hellegaand ([120]—[105]), 3. For Paven.

Anm. Paa de med † mærkede Dage kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesser og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udg. af Messebogen (1926), det andet den gamle Udg. (1907).

St. Ansgars Menighed. Søndag den 25. Oktober Kl. 20 afholdes **Menighedsmøde** i Forsamlingssalen, Bredgade 67 o. G. Lysbilledforedrag om religiøse Skikke i det gamle Testamente. Alle Menighedsmedlemne. Adgangskort faas hos Præsterne og paa Menighedskontoret.

Torsdag d. 29. Oktober Kl. 20 holdes samme Steds et Foredrag af Pater Bender. S. J. om Mariakongregationerne og deres Betydning i vore Dage. Til dette Foredrag har alle *unge og ældre Mænd* af St. Ansgars Sogn Adgang. Efter Foredraget vil der blive forelagt et Forslag til Oprettelse af en Kongregation for Mænd i St. Ansgars Sogn.

Sakramentssoget.

Systuen genoptager sin Virksomhed den første Torsdag i November og fremdeles hver Torsdag fra Kl. 1½ til 4, Nørrebrogade 27¹, Opg. A.

Den anden Torsdag i hver Maaned holder Vincentsforeningen for katolske Damer (katolsk Menighedspleje) Møde Kl. 1 samme Sted.

FREMMEDSPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

79. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 S Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1—4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Cay Benzon, Nørrebrogade 27, Kbhvn. N. Tlf. Nora 239 x. Træffes som Regel bedst alle Hverdage (undt. Tirsdag) Kl. 5—6. Der kan ogsaa gives Besked pr. Tlf. Byen 6505.

Nr. 44.

Søndag den 1. November

1931

INDHOLD: Pave Pius XI's Rundskrivelse. — Alle Helgens Fest. — Alle Sjæle. — Til Digteren Johannes Jørgensens 65 Aars Fødselsdag. — »Cant«, Skuespil af Kaj Munk. — St. Josephs Skoles 25 Aars Jubilæum. — Reolen. — Israelsgildets Skuespil. — Fra den vide Verden. — Fra Hovedstad og Provins. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Pave Pius XI's Rundskrivelse om en Reform af den sociale Orden.

(Fortsat.)

b. Et nyt Princip til Reguleringen af Erhvervslivet.

Endvidere bør der fremdeles sørges for noget andet, som staar i nøje Forbindelse med det førstnævnte. Lige saa lidt som det menneskelige Samfunds Enhed kan bygges op paa Klassemodsætninger, kan Erhvervslivets rette Ordning overlades til Kræfternes frie Kappelstrid. Denne Hovedvildfarelse er som en plumret Kilde, hvoraf alle enkelte Fejltagelser i den »individualistiske« Samfundsvidenskab har haft deres Udspring. Af Glemsomhed eller Uvidenhed udviskede den det sociale og moralske i det økonomiske Liv og mente, at de offentlige Myndigheder burde betragte og behandle saadant som noget dem uvedkommende og uafhængigt, fordi Erhvervslivet paa sit Marked eller i den fri Konkurrence besad et regulerende Prin-

cip for sig selv, hvorved det ordnede sine egne Forhold meget bedre og rigtigere end ved nogen menneskelig Aands Indgriben. Men skønt den frie Kappelstrid er berettiget og utvivlsomt nyttig, saa længe den holder sig inden for bestemte Grænser, er den dog ganske ude af Stand til at være øverste ledende Princip for det økonomiske Liv. Resultaterne har godtgjort denne Sandhed mere end tilstrækkeligt, efter at den slette Individualismes Aand havde ført sine Theorier ud i Livet. Det er altsaa i højeste Grad nødvendigt, at det økonomiske Liv igen bliver stillet under et rigtigt og effektivt Princip's Ledelse. Men dette Hverv kan ikke overtages af det økonomiske Livs Overnagt, som for kort Tid siden har afløst den fri Konkurrence, og det saa meget desto mindre, som dette Overherredømme er en ganske blind Magt og en voldsomt virkende Kraft, der, hvis den skal blive til Gavn for Menneskene, bør tøjles af en fast Haand og styres af et klart Øje. Men det er udelukket, at denne Magt kan tøjle og styre sig selv. Der bør altsaa findes højere og ædlere Kræfter, som kan dirigere det overmægtige Erhvervsliv med Strenghed og Upartiskhed: nemlig den sociale Retfærdighed og den sociale Kærlighed. Derfor er det overordentlig nødvendigt, at de politiske og alle sociale Indretninger er behersket af en saadan Retfærdighedsaand, at den virkelig gør sig effektivt gældende eller bestemmer Retsvæsenet og den sociale Orden saaledes, at hele Erhvervslivet ligesom faar sit Præg deraf. Den sociale Kærlighed bør derimod saa at sige være Sjælen i denne Orden, og Samfundsautoriteterne maa energisk beskytte og forsvare den. Det vil de ogsaa kunne gøre med mindre Vanskelighed, hvis de skiller sig af med de Byrder, som efter Vore tidligere Forklaringer er dem fremmede.

Ja, Vi maa gaa et Skridt videre endnu. Da nemlig de forskellige Nationer paa det økonomiske Omraade er stærkt afhængige af hinanden indbyrdes og trænger til grundig Støtte, er det rimeligt, at de med forenede Kræfter og Anstrengelser arbejder hen paa ved velovervejede Overenskomster og Foranstaltninger at faa et internatio-

nalt Samarbejde i Gang til Lykke og Velsignelse for Erhvervslivet.

Hvis altsaa det sociale Legemes Lemmer, som det ovenfor er blevet skildret, opstaar igen, og hvis det økonomiske og sociale Livs regulative Princip indføres igen, vil man ogsaa om dette Legeme 'til en vis Grad kunne bruge det Ord, som Apostelen siger om Christi mystiske Legeme: »Hele Legemet føjes og knyttes sammen ved ethvert Leds Tjeneste og bevirker saaledes Legemets Vækst ganske i Forhold til den ethvert Lem tilmaalte Virksomhed, indtil det ved Kærlighed er bygget op.«¹⁾

Som almindelig bekendt har man for nylig indført et særligt System af Fagforeninger og Fagforbund, som i Forbindelse med denne Rundskrivelses Emne vistnok fortjener kortelig at skitseres her og giver Anledning til nogle praktiske Bemærkninger.

Selve den civile Myndighed anerkender en saadan Fagforening som juridisk Person, ja, giver den samtidig endog en Slags Monopolstilling, idet den saaledes anerkendte Forening alene kan repræsentere Arbejderne, henholdsvis Arbejdsgiverne, og varetage deres Rettigheder og alene kan afslutte Tarifoverenskomster og godkende de saakaldte Arbejdsforbund. Det staar enhver frit for at blive Medlem eller ikke, og kun for saa vidt kan der være Tale om en fri Forening. Der opkræves nemlig et Kontingent og visse særlige Afgifter af alle og enhver, der tilhører et bestemt Fag eller Branche, lige meget om de er Arbejdere eller Arbejdsgivere. Paa lignende Maade er ogsaa alle og enhver bundne af den statsanerkendte Fagforenings Tarifoverenskomster. Ganske vist er det rigtigt, at der foreligger en officiel Erklæring om, at den autoriserede Forening ikke staar i Vejen for, at der ogsaa kan dannes andre Sammenlutninger inden for en og samme Branche, men som mangler Statsanerkendelse.

Fagforbundene sammensættes af Repræsentanter for begge Fagforeninger (d. v. s. for Arbejdernes og Arbejdsgivernes Sammenlutninger) inden for samme Fag eller Branche. I Virkeligheden og i egentlig Forstand

---

¹⁾ Efs. 4,16.

er disse Forbund Statens Redskaber og Foranstaltninger, og som saadanne fører de Overtilsyn med selve Fagforeningerne og bringer dem i Overensstemmelse med hinanden indbyrdes, hvor det drejer sig om fælles Anliggender.

Arbejdsstandsninger forbydes; kan Parterne ikke enes i en Strid, mægler Myndighederne.

I al Korthed har Vi saaledes skitseret det nye System. Hvilke Fordele det har, kan enhver uden Vanskelighed faa Klarhed over ved et flygtigt Blik: de forskellige Klassers fredelige Samarbejde er opnaaet; Socialisternes Fagorganisationer er trængt tilbage, og Vejen for deres Fremstød spærret; Regeringen udøver ved en særlig Afdeling en regulerende Indflydelse. Men for at Vi i en saa betydningsfuld Sag ikke maatte forsømme noget, og for at alt kan være i tilbørlig Harmoni med baade de almindelige Principper, Vi ovenfor har mindet om, og med det øvrige, Vi nu skal til at omtale, er Vi nødte til at tilstaa, at Vi har gjort følgende Erfaringer. Det mangler ikke paa dem, der frygter, at Staten, som skulde nøjes med at yde den nødvendige og tilstrækkelige Hjælp, vil sætte sig selv i den frie Virksomheds Sted, endvidere at det nye System af Fagforeninger og et overordnet Fagforbund har et altfor stærkt bureaukratisk og politisk Præg, og at det til Trods for de førnævnte almindelige Fordele, der villigt indrømmes, snarere tjener politiske Særinteresser, end det gavner Indførelsen og Vedligeholdelsen af en bedre social Samfundsordning.

Skal den sidst nævnte ophøjede Opgave løses, skal Almenvellet finde en virkelig og varig Støtte, er det Vor Overbevisning, at der dertil først og fremmest og absolut kræves Guds Naade og Velsignelse og dernæst alle gode og velsindede Menneskers fælles Arbejde i samme Retning. Endvidere er det vor Overbevisning — og den er en Følgeslutning af den første — at dette Maal vil opnaas med saa meget større Sikkerhed, jo talstærkere de er, som er rede til at stille deres tekniske, faglige og sociale Erfaring i denne Sags Tjeneste, og endnu mere, jo større det Bidrag er, som kommer fra de katholske Principper og deres Anvendelse i Livet. Dette Bidrag venter Vi

ikke af den katholske Aktion, der jo udelukker sig fra Fag — eller politisk Virksomhed i egentlig Forstand, men Vi venter det af hine blandt Vore Sønner, som den katholske Aktion har gjort bekendt med disse Principper og skolet til Udøvelse af et Apostolat under Kirkens Førerskab og Vejledning. Ja Kirken, Vi nævner den, fordi den heller ikke paa dette af Os karakteriserede Omraade som overhovedet, hvor der er Tale om moralske Tvivlsspørgsmaal, nogen Sinde kan glemme eller forsømme det den af Gud paalagte Hverv at vaage og at belære.

En Fornyelse af den sociale Orden og ideelle Tilstande i den, saaledes som Vi har gjort Rede for det, vil dog naturligvis aldrig kunne blive til Virkelighed uden en Reform af hele Moralen. Det lærer selve Historien paa indlysende Maade. Der har nemlig engang eksisteret en social Orden, der ganske vist ikke i enhver Henseende var fuldkommen mønsterværdig, men dog nogenlunde svarede til Tidernes Krav og til, hvad Fornuften med Rette maa forlange. At denne Samfundsorden forlængst er gaaet til Grunde, skete ikke, fordi den ikke ved Udvikling havde kunnet lempe sig efter nye Tidens Vilkaar og Behov eller udvide sine Rammer, men fordi Menneskene i deres Snæversind og Egoisme vægrede sig ved at skaffe Raaderum for den tiltagende Befolkning, eller fordi de lod sig lokke af en falsk Friheds Drømmebillede og andre Vildfarelser og derfor ikke vilde bøje sig under nogen som helst Autoritet, men forsøgte at unddrage sig ethvert Baand og enhver Lydighedspligt.

Saa er der altsaa kun tilbage atter at stævne det nuværende økonomiske System og Socialismen, dets uforsonlige Anklager, for Domstolen og afsige Kendelse over dem med Frimodighed og Retfærdighed tillige. Saa kan Vi klarlægge den dybe Aarsag til de mange Ulykker og nævne det mest paakrævede Lægemedel, nemlig Reformen paa Moralens Omraade.

(Fortsættes.)

Alle Helgens Fest.

Kirkeaaaret nærmer sig snart sin Afslutning, og ligesom vi i det borgerlige Liv paa Aarets sidste Dag vender vort Blik tilbage paa det forløbne Aar, saaledes gør Kirken det ogsaa med den Fest, som fejres den 1. November. Aaret igennem har en Række Helgener vandret forbi vore Tanker, men paa Alle Helgens Dag staar de alle foran os, for at vi kan lære, hvad der er fælles hos dem alle, og hvad vi alle kan følge i deres Eksempel. At fejre en Fest for alle Helgener er af ret ny Dato i Kirkens Historie, og det har sandsynligt udviklet sig af den Fest, man tidligere fejrede i Paasketiden den 13. Maj for alle Martyrer. Gaar vi helt tilbage i Kirkens Historie, finder vi slet ikke Helgenfester, som vi nu fejrer dem. Naar de første Kristne samledes til Gudstjeneste, var det paa Herrens Mindedage, først og fremmest Søndagen, Herrens Dag. Men efterhaanden, som de Troende blev tvunget ned i Katakomberne og fejrede det hellige Offer paa Martyrernes Grave, saa kunde det ikke være andet end, at den Martyr, paa hvis Grav man frembragte det hellige Messeoffer, kom til at spille en vis Rolle i Kirkens Bønner. Det udviklede sig efterhanden til, at man samledes paa Aarsdagen for Martyriet og frembar Ofret paa den vedkommende Martyrs Grav. — De Mindedage, som fra først af spillede den største Rolle var Apostlenes; de fordeltes ligeligt paa de fire Aarstider. Aposteldagene har for Kirken længe været de største Festdage og indtil det forrige Aarhundrede befalede Festdage for de Troende. Det, som Kirken saa i Martyrerne, var den fuldkomne Virkeliggørelse af Kærlighedsbudet, kort sagt det mandlige Ideal. Det varede derfor ikke længe, før de Troende fik Øjnene op for, hvor det kvindelige Ideal var at finde. Gjaldt det hos Manden om den fuldstændige Hengivelse af sit Liv, saa gjaldt det hos Kvinden om en fuldstændig Given Afkald paa den jordiske Kærlighed og Given sig hen til Christus. For Kirken er Martyren kun den, der bevidst giver sit Liv hen for Christi Skyld, og Jomfruen den, der giver Afkald paa den jordiske Kærlighed ene og alene for at være forenet med Christus. Da nu baade Mar-

tyriet og Jomfrueligheden prægede saa mange af Oldkirkens Mænd og Kvinder, finder man først ikke andet end Martyrfester. Men senere, da Forfølgelserne hørte op, aabnedes de Kristnes Øjne for det heroiske i Jomfrueligheden ogsaa uden Martyriet. Og her finder vi en ny Art af Fester, nemlig Festen for Jomfruer, der ikke var Martyrer, og af disse kommer i første Række Festerne for Guds hellige Moder Maria. Fester for gifte Kvinder kender Kirken meget længe ikke noget til. Liturgien kendte kun til de heroiske Stænder. Naturligvis var der ogsaa Kvinder i Ægteskabet, der levede et Liv, som i Hellighed maaske overgik mangan en Jomfrus, og Ægteskabet ansaas fra Kirkens første Tid som noget helligt; men man saa intet heroisk Given Afkald for Guds Skyld netop dér. Førend nogen anden kom derfor Enkerne, som viede deres Liv til Guds Tjeneste ind i Kirkens Festkatalog. Ogsaa Mænd, som havde spillet en stor Rolle i Kirkens Historie, som Biskopper, Abbeder og Kirkelærere, fik først ret sent deres Fester. Men efterhaanden aabnedes de Troendes Øjne for Hellighed og hellige Personer i alle Stænder og Livsforhold, og paa deres Bøn og Ønsker blev mange hellige Personer optaget i Kirkens Festkalender. Men efterhaanden voksede Antallet sig saa stort, at der maatte foretages betydelige Indskrænkninger, for at Kirkeaaet og navnlig Herrens Dag kunde komme til sin Ret. Dette reformerende Værk udførte Pave Pius X. Fra hans Tid kan en Helgens Fest kun under ganske særlige Omstændigheder fejres en Søndag.

Helgenfesterne skal ikke vise os Helgenerne i alle deres Handlinger, men har navnlig den Opgave at vise os det rene Ideal af en Menneskeskikkelse, hvor alt er rettet mod det ene Maal at tjene Christus og Kirken. — Naar Kirken samler os paa Festen for alle Helgen, saa er det netop dette Hovedtræk, den vil vise os, og som passer paa enhver Helgen: Viljen til at tjene Gud af hele sit Hjerte og af hele sin Sjæl. Der vil ikke blive Lejlighed for de fleste af os til at lide Martyriet, men det Sindelag og den Aand, som præger Martyrerne, dette Beredskab til at ofre alt, selv Livet for Christi Skyld, det skal præge os alle. Og er vi ikke alle kaldede til at leve et Liv i Jomfruelighedens Stand, saa er vi dog alle i Stand til at hen-

give os i en ubegrænset Kærlighed til Christus og til at se enhver jordisk Kærlighed kun som en Afglans af Guds Kærlighed. Det er det, vi skal lære paa Alle Helgens Dag.

K. B.

Alle Sjæle.

En Legende fra Bretagne. — Frit efter *J. Millot*.

I en lille Landsby — Sainte Juliette — der ligger i en smilende Dal nær ved det larmende Hav, samledes Folk, naar Aftenerne blev mørke, i Bindestuen og lyttede til Sognepræstens Fortællinger. Her er en af hans Historier:

En Alle Helgens Dag, da Menigheden efter Messen gik ud af Kirken, kom en fremmed Sømand — raa og fræk saa han ud — og raabte til dem, at der laa et Kaperskib nede i Havnen; det var af Uvejret tvunget til at kaste Anker dér, og nu vilde Kaptajnen til billig Pris sælge en Mængde prægtige Varer, han havde samlet paa sit Togt; de skulde benytte Lejligheden til at gøre en god Handel; de kunde jo f. Eks. komme ved Vespertid. De fromme Folk blev rasende over den ugudelige, der tilmed vilde krænke Helligdagens Fred, og hvis ikke Præsten havde beroliget dem, havde de mishandlet den fremmede. Kun én forholdt sig ganske stille. Det var Forpagter Kernec, en pengegridsk Person, en topmaalt Egoist, der havde plaget sin stakkels Kone, og som nu i de fem Aar, han havde været Enkemand, sjældent havde skænket hende en Tanke, endsige ladet læse nogen Messe for hendes Sjælefred. Og saa havde hun dog været ham en god Hustru, der med sin Spar-sommelighed, Orden og Selvopofrelse havde gavnet Forpagtningen mere end han med al sin Gerrighed.

Medens alle de andre var til Vesper — alle Sjæles Vesper paa Alle Helgen Dags Aften — var Forpagter Kernec nede ved Havnen for at gøre Forretning med Kaperkaptajnen. Fløjtende og velfornøjet gik han sent derfra, han havde ordentlig forstaaet at mele sin Kage. Men Skumringen var ved at bryde frem, han maatte skynde sig, om han skulde naa op til Landsbyen før Midnat, den uhyggelige Midnatstime, de dødes Time, naar »Alle Sjæle«s Dag begynder. — Endelig kom han til Kirkegaarden i Landsbyens Udkant. Forlængst var Vespertjenesten sluttet, hvor Menigheden havde bedt for Sjælene i Skærsilden. Nu var de sidste Lys ved at slukkes i Landsbyens Vinduer. Stormen susede, og Uglerne tudede. Grenene raslede paa Kirke-

gaardens bladløse Træer, og med Rædsel fik Kernec et Syn at se: Gravene aabnedes, og Skyggerne steg frem, jamrende og skrigende af Længsel efter Fred. Men pludselig viste der sig i Straaleglans en Engleskare, Barmhjertighedens Sendebud, der kom for at befri dem af Skærsildens Kvaler, der havde sonet deres Synder: »Glæd eder,« sang de, »takket være Kirkens og de frommes Bønner kalder den Almægtige eder hjem til det evige Liv.« Store hvide Vinger susede i Himmelrummet, og Englene drog hjem med dem, hvis Vogtere de havde været alle Livets Dage. Men ikke alle fór bort ad den lyse Vej. Kernec hørte endnu én jamre sig: »Selv om jeg er glemt af den, der burde huske mig, forbarm Dig over mig, Herre!« Han forstod, at det var hans Hustrus Røst. Da slog Klokken ét, og Synet forsvandt.

Nogen Tid efter oplevede Folk i Saint Juliette det, de før havde forsvoret kunde ske. Kernec gik til Messe, og den gerrige gav store Gaver til de fattige og hengav sig særlig til Forbønnen for Sjælene i Skærsilden.

Til Digteren Johannes Jørgensens 65 Aars Fødselsdag.

Vi har anmodet kgl. Hof-Apotheker Holger Baadslund om i Anledning af Fødselsdagen at bringe Digteren en Hilsen paa hans talrige Venners og Beundreres Vegne.

Aarene gaar; det synes mig saa kort Tid siden, vi i Anledning af 60 Aars Fødselsdagen sad bænket med Johannes Jørgensen i det gamle Glyptotheks Haller.

Den Dag synes mig saa nær, da vi hørte Helge Rodes smukke og varmtføjte Tale for Vennen — den Time saa nær, da Sophus Claussens sprudlende Vid og smittende Latter endnu lød iblandt os. Jeg ser endnu for mig det Øjeblik, da Digteren besteg Podiet for at takke; jeg ser de to hvidklædte unge Piger, der sænkede Lavren over hans ydmygt bøjedede Hoved; jeg ser to taareblændede Øjne.

I den Stund fik vi i et Glimt at se, hvad der inderst inde bor i vor Digtervens varme Hjerte. Vi fik dét at se,

som alle vi — hans Venner — forlængst har følt og læst os til imellem Linjerne i hans Arbejder: at Beskedenheden og Ydmygheden — trods Berømmelsen — stadig sidder i Højsædet.

Jal Festens Stund fra dengang er nær, og dog er fem lange Aar rundne siden da. Vi er blevet ældre, og Digteren med os, og dog kan vi ikke tale om »den gamle Digter«, selv om han i sine tunge Stunder ynder at kalde

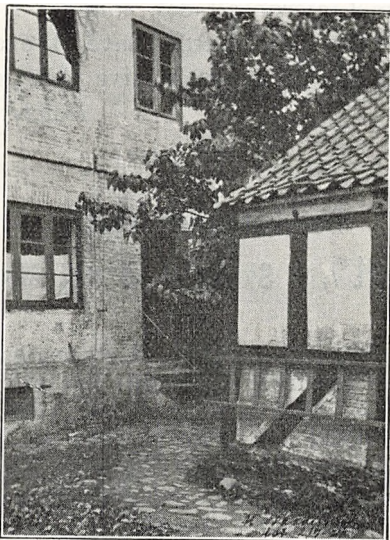
Johannes Jørgensen.

sig den Gamle og graa — selv om han i sit sidste Digt fortæller os, at den gamle Pilegrim stunder mod sit andet Hjem og beder om, hvis intet Foraar venter, men kun en ensom Grav, at vi ikke vil forholde ham den gamle Vandringsstav, men give ham den med.

Det gaar med Johannes Jørgensens Paastand om at være gammel, som det gaar med hans Paastand om kun at have én Streng paa sin Lyre. Ingen af Delene er Sandhed, begge Paastande er Digtning — Ensomhedens Frugter. Paa en aleneste Streng kan der ikke spilles nogen Symphoni — maaske nok en Sang, og kun ud fra én Forudsætning kan Digteren have Ret, nemlig ud fra den,

der bragte den syngende Broder. Masseo til at besvare Broder Jacob af Fallerones Spørgsmaal: »Hvorfor istemmer du aldrig et nyt Vers?« med de berømte Ord: »Fordi den, der finder al sin Lykke i en eneste Ting, ikke bør synge noget andet Vers end det ene.«

Al Johannes Jørgensens Digtning har været til Guds Ære; men alligevel er der mange Strenge paa Lyren. Ingen har sunget skønnere om et Solstrejf i den danske Bøge-

Fra Barndomshjemmet i Svendborg.

skov, ingen har skønnere tolket den ensomme Vælskes Sukke, Sorger og Længsler, og ingen har, som han, fortalt om de ensomme Vandringer under Stjernernes Hvalv og om Drømmene paa »Stenen, der rager i Havet ud«.

Derfor gaar vore Tanker paa 65 Aars Fødselsdagen til ham, der nu atter sidder i den lille Guds Fattiges By, Assisi, under Italiens dybblaa Himmel.

Vore Tanker og vore Ønsker gaar til ham, der selv i Sorgens tunge Dage har haft Tak paa sin Læbe for, »hvad han har lidt, hvad han har baaret, hvad han har stridt — ja, for hele sin Pilegrimsfærd.«

Vi kommer, kære Johannes Jørgensen, ikke alene for

at ønske Dem Lykke og mange gode Arbejdsaar, vi kommer ogsaa for at sige Dem Tak.

Tak for alt, hvad De har saaet; Tak for alt, hvad De har skabt i de ensomme Stunder — vel oftest i Nattens tunge, bange og mørke Timer, naar Mindernes Hær drager frem af sit Skjul, naar Længslen suger og nager, og Digtningen ofte bliver en graadkvalt Bekendelse — et stunget og lidende Menneskehjertes ensomme Klage.

Og saa tilsidst kun en Bøn: Læs, kære Johannes Jørgensen, imellem Linjerne alt det, som jeg i min Egenskab af danske Venners Tolk burde have skrevet, men i min Fattigdom ikke har formaaet at give Udtryk.

Holger Baadslund.

Det kongelige Teater.

Cant^{*)}. Skuespil af Kaj Munk.

Forfatteren har ikke regnet sit Skuespils Navn for en ringe Sag, siden han trods Modstand har bibeholdt den engelske Glose. Og da han ønskede, at Tilskuerne i de historiske Scener skulde genfinde sig selv og deres egen cant, var Stædigheden vel anbragt, idet netop Nødvendigheden af at finde en Oversættelse, lod Publikums Opmærksomhed blive rettet mod det væsentlige i Stykket. Men nu vil det rigtignok være bedst, om man ikke begrænser cant til kun at gælde den religiøse Hvidkalkning af Gravene med Raaddenskab under Kalken. Hvert Menneske finder, at i de og de bestemte Handlinger banker Livets Puls stærkest. For nogle i Magttilegnelsen, for nogle i Lidenskab, for andre i Erkendelsen og for visse i Religionens Ting. Nu søger enhver af os den stærkeste Fornemmelse af at leve. Ligger da for os det levende Liv etsteds, hvor Moralen, Vedtægterne eller Omgivelsernes Tone forbyder Livsudfoldelsen, er det ligetil, at der sker Camouflering, som i de anerkendte Værdier søger Skalkeskjul for den virkelige Stræben. Heraf opstaar cant, og i vore Dage havde det sikkert ramt Samtiden bedre, hvis Forfatteren ikke saa udelukkende havde beskæftiget sig med den religiøse cant, der heldigvis bliver sjældnere, men uden at derfor cant'en løber Fare for at uddø.

---

^{*)} Engelsk Ord, som betyder Hykleri.

Sit Stof tog Kaj Munk, hvor det laa færdigt og ventede paa Dramatikeren. Den engelske Reformations Historie var jo — som vi alle véd — fra de reformatorisk virksomme Kræfters Sider intet andet end cant, Magtbegærets cant. I og for sig var Valget af Anna Boleyns Historie maaske uheldigt, for de Ulykker, som den stakkels lille Ærgerrighed afstedkom, fordi hun spillede saa sikkert med sin Kvindelighed som Trumf, var ikke de ubodelige. Reformationen skyldtes ikke, at der kom en Kvinde mellem Kirken og Englands Trone, men at der kom Kirkegodset mellem dem, det Kirkegods, der i Hænderne paa Cromwell og de andre nye Millionærer gjorde dem til Bolværket mod enhver Kontra-Reformation. Farligt for Dramaets Tanke var Valget ogsaa. Jeg selv — sans comparaison — ved af egen Erfaring, at Dramatikerens Lyst er at skabe en Kvindeskikkelse, han kan forelske sig i. Det maa ogsaa være hændt Kaj Munk, hvis Anna Boleyn er den frimodigste Protest mod cant og alt Dobbeltspil — Livsbegæret som ikke rødmer. Men saadan var for det første Anna Boleyn vist næppe, og for det andet har vel ogsaa Teatrets kvindelige Gæster Krav paa at kunne gaa hjem med Belæring om cant i Kvindens Mund.

En Katholik vil næppe stødes af Skuespillet, om end Scenernes gejstlige Herrer er onde Karrikaturer af al Religion. Han vil derimod savne, hvad man kunde have ventet af en gejstlig Forfatter, nemlig Skildringen af blot et eneste Menneske, for hvem Religionen var Livsfylden, og hvis religiøse Tale derfor var Ærlighed og Alvor. Var det 16. Aarhundredes England nemlig rigt paa Hykleri, var det langt fra fattigt paa Religion, og skjuler man dette, fortegner man fuldstændigt Tidens Billede, samtidig med at man kunstnerisk opnaar den Virkning at identificere cant og Religion, saa det synes, som om Forfatterens Gudsforkyndelse smelter sammen med den, han lader Anna Boleyn udtale, naar hun ikke behøver at hæve Blikket opad for at finde det guddommelige, der er let at opdage i Blomster, i Sange, i Kys og i Dans.

I øvrigt betegner Skuespillet noget nær en Genfødsel af det danske Drama. Endelig kommer der en Mand, som tør sparke Hverdagen og Sygeligheden bort og give os det almentmenneskelige i den store Ramme. Lad det ikke blive ved det ene Bevis for, at Teatrets Kunst lever af Livet i dets stærke Udfoldelse, men sover ind over de smaa Sygeligheder og alt andet, der kun er af Publikums eget Format.

Teatret har gjort sit bedste for at skabe den Succes, som »Cant« er blevet. Johannes Poulsen var vel ikke den baade kloge og stærke Historiens Henrik VIII, men han

var Kaj Munks Henrik, tung og lidenskabelig og grænseløs fejd. Anna Borg gav Anna Boleyn al sin Sødme og fandt især i Scenerne, hvor det viser sig, at hun ikke evner at fastholde Henrik, de stærkeste Udtryk for sin Kvindelighed. Augusta Blad var den lyslevende Catherina, saaret til Døde, men ubøjelig, og Holger Gabrielsen den skinbarlige Djævelens Mestersvend. De øvrige Rollehavendes Præstationer laa desværre paa væsentligt lavere Plan.

H. D. T. Kiærulff.

St. Josephs Skoles 25 Aars Jubilæum.

Mgr. Anton Neuvel.

Der beredes til Fest i den kønne, røde Bygning bag Sakramentskirken i København. Sogneskolen kan den 6. November fejre 25-Aarsdagen for sin Oprettelse.

Over Indgangen til Skolen findes en Buste af Mgr. Anton Neuvel. Den vil være Genstand for særlig Opmærksomhed i disse Dage. Thi St. Josephs Skole er helt hans Værk, baade Skolen og Skolebygningen. Mange Minder om den elskede og savnede Nørrebropræst, som ogsaa er Sakramentskirkens Bygherre, vil blive fremdragne, naar Skolen fejrer sin Mindedad.

Den hellige Messe bliver — som rimeligt er — læst for Mgr. Neuvel paa Jubilæumsdagen, og mon ikke mange

vil takke Gud for denne varmhjertede og storsindede Præsts Livsværk.

Men lad os nu — i korte Træk — fortælle Skolens Historie.

Tirsdag d. 6. November 1906 indviede Pastor Neuvel nogle Skolelokaler, som var blevet lejet i Ejendommen i Griffenfeldts-gade Nr. 7. Fra første Færd af som ogsaa siden var det St. Josephssøstre, der paatog sig den væsentligste Part af Undervisningen. Skolens første Overlærerinde var Søster Margrethe, der var af jødisk Oprindelse. Hendes Navn var, førend hun tog Sløret, Hansine M. E. Kohn Eliassen. Hun var i Fredericia blevet optaget af Biskop v. Euch, dengang han var Sognepræst der.

Denne Søster bliver omtalt som en sjælden dygtig og energisk Pædagog; der er ingen Tvivl om, at Skolens smukke Vækst baade i den første Tid og siden hen skyldes Søster Margrethes maalbevidste Arbejde. Da Skolen aabnede, havde den 30 Elever, men allerede Aaret efter voksede Antallet til over det dobbelte: 66. I 1908: 75; 1909: 95.

I 1909 blev Søster Margrethe som Overlærerinde efterfulgt af Søster Anna Marie (1909—11). Derefter kom Søster Charlotte (1911—17).

I 1917 var Skolen slemt i Knibe. De lejede Lokaler i Griffenfeldts-gade var blevet opsagt. Ganske vist havde Pastor Neuvel allerede i 1900 opført en smuk, stor Skolebygning paa Nørrebrogade 27, men den var udlejet til »Femmers Seminarium«, og den var ogsaa for stor til at tages i Brug af St. Josephs Skole paa det Tidspunkt. Derfor installerede man Skolen, saa godt man kunde, først i Præsteboligen ved Sakramentskirken, som just var blevet opført; Aaret efter indrettede man sig i Forhuset, hvis Lejligheder ellers var beregnet til Beboelse. Søstrene fik ogsaa Bolig i Forhuset. I denne vanskelige Tid vendte Søster Margrethe — Skolens første Overlærerinde — tilbage og ledede den indtil sin Død i 1922.

Hun efterfulgtes af Søster Adrienne, der døde i 1927, da den nuværende Overlærerinde, Søster Johanne Marie traadte til.

I 1923 forlod »Femmers Seminarium« den røde Bygning, og nu kunde endelig St. Josephs Skole tage sit eget Hus i Besiddelse.

Siden 1909 havde Elevernes Antal en lang Aarrække været omkring de 100. I 1919 steg Antallet til 136. Saa fulgte en Bølgedal, indtil det fra Installeringen i Skolebygningen atter gik fremad. Skolen har i Aar 154 Elever.

Den nuværende Overlærerinde, Søster Johanne Marie, har bragt Skolen godt fremad ved sit dygtige og forstaaende Arbejde. Under hendes energiske Tilskyndelse oprettede

man i Fjør en første Mellemskoleklasse, der i Aar er blevet efterfulgt af II M. Kl. Gaar alt vel — og de bedste Betingelser synes at være til Stede — vil Skolen om to Aar kunne føre det første Hold Elever op til Mellemskoleeksamen.

Her er Listen over Skolens nuværende Lærere og Lærerinder: Pastor Fr. Ronge, Pastor C. Jaworski, Søstrene Johanne Marie (Overlærerinde), Cypriane, Benigna, Henriette, Veronika, Benedikte og Rita, Organist F. Siegler, Frk. E. Ronge, Billedhugger Windfeldt-Schmidt, Lærer H. D. T. Kiærulff, Gymnastiklærer H. Henriksen, Gymnastiklærerinde Frk. Moltzen.

Blandt dem, der i Aarenes Løb har haft Betydning for St. Josephs Skole, maa vi ikke mindst nævne fhv. Vejinspektør L. A. Nielsen, der, saa længe Skolen har bestaaet, har været dens Tilsynshavende og som Administrator med største Omhu og Kyndighed har varetaget Skolens økonomiske Interesser.

Hvad Skolens Økonomi angaar, maa vi prise Pastor Neuvel for det solide økonomiske Fundament, han lagde for den (som ogsaa for Kirken), idet han opførte Forhuset med store, smukke Beboelseslejligheder. Hvorledes skulde Skolen have kunnet klaret sig uden de aarlige, betydelige Tilskud, der tilflød den fra Ejendommen? Fra Begyndelsen (15./10. 1906) indtil 1930 beløb Skolens Underskud, der paa denne Maade blev dækket, sig til *Kr. 126 354,44*. Skolens aarlige Underskud beløber sig nu til ca. 10 Tusind Kroner; men det vilde blive betydeligt større, hvis Lærere og Lærerinder skulde lønnes efter Kommunens Takster.

Programmet for Jubilæumsfesten blev allerede meddelt i sidste Nr. Idet vi henviser til Annoncen bag i Bladet, gør vi opmærksom paa, at Festen for nuværende Elevers Forældre og øvrige Venner holdes **Søndag** d. 8. November, og ikke (som ^{fr.}Sætternissen havde arrangeret det) om Lørdagen.

God Fest!

Axel Munthe: *San Michele*. Hasselbalch. 1930. 492 S.

Den i Paris og Rom berømte Modelæge og Nervespecialist med det skarpe Blik for Overklassens ørkesløse Levned og den rige Kærlighed til Smaafolk og Dyr har

givet sig selv helt med al sin Sjæls Skønhed og Godhed.

Bogen er spændende og ofte dyb, overraskende og altid elegant; litterært set, en af de fornemste Bøger, vi længe har læst.

Vi kender ingen, der i den Grad formaar at udtrykke den *horror vulgi* og den umættelige Tørst efter Skønhed i Kunst, Natur og Menneskesind, der ofte gør det svært at leve paa Jord.

Endelig et Tilfælde, hvor den Almægtige giver den, der har Trang og Evne til Skønhed, Midlerne til at sætte sig i Besiddelse af den!

Det er Schuberts Toner, Capris Dejlighed, Sienas Madonnaer, Frans af Assisi, Laplands Primitive, Børnenes Blik, Bibelens Dybheder og Lægens Kontakt med Lidelse, der har dannet denne ædle Sjæl, hvis Løn i Livet blev det dejlige San Michele Palads paa Capri og Livet der blandt de enfoldige ... men Prisen var høj: Ofret af Videnskaben for at tjene Penge — og den skarpe Sydens Sol synes at kræve Øjnenes Lys — det ene er tabt og det andet sløres stadig mere. ...

Hvor har Munthe elsket — elsket Børn og fattige og forladte Stakler og smaa Nonner, der lever i virkelig Fattigdom, og Dyr og Bønder i Syden og i Lapmarken. Og hvor har han ofret sig, uden Hensyn og Bagtanke! — Men Døden gaar stadig ved Lægens Side, og nu sidder den gamle Mand i sit Taarn og taler med den daglig. Og det Syn, han ser, da han skal kaldes for Dommeren og til Advokater mod Storinkvisitoren Ignatius kun har Hunde og Fugle og den usle St. Rochus og den fattige St. Frans ... det griber til Taarer ved sin Skønhed, sin Ydmyghed og Taknemmelighed — ved sin dybe Sandhed. Dette er katolsk Sind fra Legendernes og Fiorettis Aand, fra Skriftens og fra Helgenernes Verden — det er paa een Gang dybt evangelisk og sublimt æsthetisk. Det er Verdensmanden, der helt bliver Barn, og som er from af purt Instinkt, uden at tabe Sansen for sine mange Skatte fra Hellas, Magna Græcia, Ægypten og Rom — det er den civiliserede Vagabond, der fra Paris og London via Rom naar det San Michele, der har en Atmosfære som Assisi i Francisci Dage. — Den, der forærer sig selv denne Bog, giver sig selv en god Gave.

P. S.

Til ovenstaaende meget smukke lyriske Inspiration, som den omtalte overordentlig mærkværdige og fremragende Bog har fremkaldt, maa dog — for at en utaalmodig Læser ikke skal skuffes — føjes en lille Bemærkning: det er først efter at have gennempløjet 400 Sider, man naar frem til det, Anm. rigtig har følt som Bogens Kerne. Som man maa hugge sig gennem et Tjørnekrat, før man naar Torne-

roses Slot, maa man her døde et poetisk Virvar af brogede Erindringer fra Paris og fra Lapland, før man naar Capri, af uhyggelige Sygehistorier, i hvilke Lægens egen Person spiller Hovedrollen som Mirakeldoktor, og af fantastiske Rejseoplevelser, der minder om Münchhausens berømmelige Eventyr. Af den hellige Ærkeengels Vingesus er der intet, men meget af sorte Flagermusevingsers Uhygge. Men alle hans Smagløsheder, hans raa Skildringer, hans Karrikaturbilleder af katholsk Overtro og hans uretfærdige Domme over andre Læger tilgiver man den næsten blinde Mand, der endelig ydmyget holder Dom over sig selv, og da alt det i ham, der er Kærlighed til de smaa, til Dyrene og til de uciviliserede, lader ham skimte den hellige Frans. Bogen er et Dokument om en protestantisk Digtets, et højtbegavet Menneskes Kamp frem gennem Mørket til Lyset, det han skimter, da han ikke længere kan se denne Verdens Solstraaler. P. H.

Israelsgildets Skuespil.

Saa staar vi da igen efter adskillige Ugers Slid foran Opførelsen af ikke blot eet, men hele to Skuespil. »Bag stængede Døre« har vi spillet før, men dengang i 3 Akter. En Anmelder foreslog at lade det opføre i 1 Akt, da det vilde give et bedre Helhedsindtryk; det gør vi da nu, og det giver Tid nok til, uden at Publikum kan trættes, at opføre et nyt, overmaade velskrevet Skuespil: »Sin Faders Datter«. Handlingen foregaar i Dr. phil. Riemanns Hjem, og vi oplever det Skibbrud, som den meget frisindede Doktor maa lide ved at se sin Datter som Offer for hans Moral. Skuespillet tør betegnes som et litterært Mesterværk. Det bør ses af enhver dannet Katholik. Rollerne er givet til Kræfter, der forstaar at yde dem Retfærdighed, saa vidt dette overhovedet er muligt for Dilettanter.

»Bag stængede Døre«, der er det længste, indeholder foruden Alvoren — Opgøret mellem Jødedom og Kristendom og den forfulgte Jødefamilies Trængsler — saa megen Humor, at det vil have Interesse for enhver. Rollebesætningen er tildels ny. Den musikalske Del af Programmet har Hr. Okroj overtaget, saa ved vi da, at vi kan blive sat i den rette Stemning før det første Skuespil og kan nyde Pausen.

Vi har før spillet til Fordel for en og anden Institution og gjorde det ogsaa inderlig gerne denne Gang, men ser os nødsagede til, for at faa Festspillet »Alle Slægter« ud-

givet, at benytte os af det Overskud, der forhaabentlig vil blive. Vi har dristet os til at sætte to Billetpriser i Haab om, at vore Venner ad denne Vej vil hjælpe os. Festpillet vil antagelig kunne købes ved Opførelserne.

Verner Stabehl.

Fra den vide Verden

*En Statue af Christus Konge som Fyrtaarn ved
Rio de Janeiro.*

Den 12. Oktober fejres som Aarsdagen for Amerikas Opdagelse. I Aar formede Festen sig i Rio de Janeiro som en storslaaet katholsk Hyldest til Christi Ære. I Ugen fra den 4.—11. Oktober holdtes en Række Gudstjenester, Møder og Processioner; 50 brasilianske Biskopper og talrige Repræsentanter for Katholsk Aktion deltog i en Kongres under Kardinal-Ærkebiskoppens Forsæde; denne belyste særlig den hellige Faders Encyklika »*Quas primas*« om Christi Kongedømme. I en Fælleskommunion paa en af Hovedstadens største Torve — Campo di S. Anna — deltog vel ca. 30,000 Mennesker. Men det mest imponerende blev Festens Afslutning: en mægtig Procession vandrede ud til *Monte Corvado*, en Højde nær ved Havet, hvor den store Statue af Kong Christus blev afsløret, den, til hvilken der i lang Tid er samlet ind blandt høje og lave, og som den brasilianske Regering ogsaa har bevilliget Midler til. Og Guglielmo Marconi belyste fra sit Skib »*Electra*« i Genovabugten med radioelektriske Bølgers Hjælp Statuen — paa samme Maade, som han belyste Udstillingen i Sidney! Den mest moderne Videnskab forenede sig med det katholske Folk i at hylde Christus som Gud og som Konge. Og fra det Øjeblik vil Statuen som Fyrtaarn fra Monte Corvados Top lyse ud over Havet til Hjælp for de søfarende og til Vidnesbyrd i en mørk Tid om, hvem der er denne Verdens Lys. — Hs. Hellighed Paven har udnævnt Kardinal Leone de Silveira Cintra, Ærkebiskop af Rio de Janeiro, til som pavelig Legat at repræsentere ham ved Festen.

Fra Hovedstad og Provins

Menighedsmødet i St. Ansgars Sogn

Søndag Aften den 25. Okt. havde samlet saa mange Deltagere, som den lille Menighedssal kunde rumme. Sognepræsten Pastor v. Kettenburg bød hjerteligt velkommen til denne Vinterens første Sammenkomst og udtalte Haabet om, at Indskrænkningen af Sognegrænsen ikke maatte føre til Formindskelse af Sjæletallet. Derefter holdt Pastor Knud Ballin et med udmærkede Lysbilleder illustreret Foredrag om gammeltestamentlig Ritus: Ypperstepræsten, Præsterne og Levitterne, Tabernaklet og Templet, Alteret, Festerne og de hellige Ting fra den Helligdom, der maatte synke i Grus, kaster Lys over mangt og meget af Liturgien i den Kirke, der bestaar. Meget smukt sluttede Pastoren med at minde om alt, hvad vi Kristne har faaet af Israel, Herrens og hans Apostles hellige Folk. Efter Kaffe bordet fortalte Pastor Ballin om Sankt Ansgars Kirkes Historie fra 1860—64, da Johannes v. Euch var Kapellan i København.

Fra Holbæk.

Et halvt Hundrede Mennesker havde fulgt Ansgarforningens Indbydelse til at høre Pastor Schindlers Foredrag om Thor Lange Fredag d. 23. ds. paa »Dannevirke« i Holbæk.

Ingen af disse Mennesker kom til at fortryde, at de var kommet; Stemningen var der overhovedet straks. Var det nu Skildringen af Thor Lange, hvis poesifyldte Strofer klinger, saasart man blot hører hans Navn, eller var det Maaden, hvorpaa Skildringen formede sig, der betog en? Var det Emnet og Foredragsholderen, der smeltede sammen som een skøn Harmoni, der toner længe efter, at den er anslaaet — den samme fælles Tone: Modersmaalet, Længslen og Kærligheden til Danmark? Hvem kan vide det! Men Erindringen blev skærpet om den unge Mand, der kom til det fremmede Rusland — fremmed i Sprog, Sæder og Skikke — blev Digter og som en Eventyrprins giftede sig Gods og Guld til, som aldrig kunde glemme Danmark, men rejste Mindesmærke efter Mindesmærke for dets Sprog og Historie, Digteren som med sit Sproggeni og sin poetiske Kraft gav fremmede Digte Virkelighedsgrund og i sine danske Digte, hvor han mindes baade Jyllands Hede og den danske Bøgeskov, — al Kritik til Trods — fik Betydning for følgende Slægtled, idet han forberedte det lyriske Gennembrud i Slutningen af forrige Aarhundrede. —

Kom næste Gang, og den Sal, der nu var omtrent fuld, vil ikke kunne rumme Tilhørerne efter Bifaldet at dømme og den lokale Presses Omtale Dagen efter.

Efter Foredraget som sædvanlig fornøjeligt Samvær.
emçe

Vordingborg.

Søndag den 25. Oktober blev der holdt Gudstjeneste paa Hotel Valdemar, som vi har gjort det de sidste Aar en Gang om Maaneden. Allerede for ca. 15 Aar siden blev Messen læst i en Aarrække her i Byen hos en Familie, hvor de daværende Katholiker samledes. Nu er Antallet af Trosfæller i Byen og dens nærmeste Omegn vokset til det tidobbelte. Foruden den danske Gudstjeneste samles ogsaa de polskfødte Katholiker en Gang om Maaneden til Gudstjeneste paa Rosenfeldt. — Det var en god Tanke, som nogle af Menigheden kom frem med, at vi skulde tænke paa Fremtiden og sætte en Indsamling i Gang med et fast maanedligt Bidrag med Formaalet: et lille Kapel. Under Gudstjenesten i Dag talte Pater Resch om Planen, som fandt Tilslutning fra alle Sider: Opførelse af et Kapel, som er nødvendigt til vore Gudstjenester og til Undervisning af Børnene; hvor disse faar andre Indtryk af et Gudshus, end hvad et Hotellokale kan byde dem. Det er igen et Led i vor store Missionsgerning. Maatte Vor Herre give sin Velsegnelse til dette Foretagende!

St. Albani Klub, Odense,

afholdt »Zigeuneraften« d. 15. Oktober i Skolens Lokaler.

Formanden Hr. Aage Petersen bød Velkommen.

Højærværdige Pater Schmiederer fortalte os en Zigeunerhistorie. Pateren indledede med at omtale dette Noma-defolks Afstamning, dets Sæder og Skikke, hvorefter han gengav en Historie om en Zigeunerbande som ved en katolsk Præsts Uforfærdethed og Forstaaelse omvendte sig og modtog de hellige Sakramenter.

Pateren drog deraf den Slutning, at ogsaa dette hvileløse Folk kunde vindes for vor hellige Kirke, naar man forstod at tage dets særlige Sindstilstand i Betragtning. Med hjerteligt Bifald takkede Forsamlingen Pater Schmiederer for Foredraget.

Hr. Spetzler talte for Kirkens Sangkor og opfordrede Menighedsmedlemmer med Sangstemme til at melde sig til Tjeneste for saaledes at være med til at forskønne Gudstjenesten. Festen sluttede med Kaffe bord og gemytlig Samvær.

Sophus Pedersen.

Tak!

Vi har ved vort 50 Aars Ordensjubilæum været Genstand for saa mange Lykønskninger, at vi ikke kan svare hver enkelt. Vi siger derfor her i Ugebladet hjertelig Tak til alle og enhver, der har tænkt paa os, og lover at ville bede for dem alle til Gud, alle gode Gavers Giver.

Br. Münch. Br. Thiessen.

Stenosgade 4. ^{24/10} 31.

Sakraments sognets Skole, St. Josefs Skole, fejrer 25. Aars Jubilæum den 6. November.

Jubilæet fejres paa følgende Maade:

1) *Fredag Morgen den 6. November* efter Ottemessen (som frembæres for Skolens afdøde Grundlægger Mgr. *Anton Neuvel*), faar *Skolebørnene* Chocolate paa Skolen og overværer derefter *Generalprøven* paa Festprogrammet.

2) *Fredag Aften den 6. November Kl. 7* (altsaa undtagelsesvis ikke Kl. 8, men Kl. 7) Jesu Hjerte-Andagt og derefter *Festmøde* i Gymnastiksalen for Skolens *tidligere Elever* og deres *Familier*.

3) *Søndag Aften den 8. November Kl. 7* (altsaa undtagelsesvis ikke Kl. 6, men Kl. 7) Aftenandagt og derefter *Festmøde* i Gymnastiksalen for *nuværende Elevers Forældre* og for saa mange som der er Plads til af Skolens øvrige Venner blandt Sognets Medlemmer.

Programmet er det samme for Fredag Aften og Søndag Aften.

Til begge Sammenkomster er der gratis Entré.

Hans Excellence Biskoppen agter at bære et af disse Aftenmøder med sin Nærværelse

I Anledning af St. Josefs Skoles 25. Aars Jubilæum

vil der, til Fordel for de mest fattige Elever i Skolen, blive bortloddet et Dukkehus med tre møblerede Værelser samt elektrisk Lys. Dukkehuset vil være udstillet i Skolelokalet 1. Sal efter hver Gudstjeneste Søndag d. 25. Oktober og 1. November. Der vil ligeledes disse Dage være Lejlighed til at købe Numre.

Glæd derfor Sognets Skole med en lille Gave til Jubilæet i Form af et Par Lodsedler.

25 Øre pr. Nummer.

Skolen.

Søndag d. 15. November og Onsdag d. 18. November

Kl. 20 præcis opføres i St. Knuds Sal, Stenosgade 4 B

„Sin Faders Datter“,

Dramatisk Situation i 1 Akt

og

„Bag stængede Døre“,

Skuespil i 1 Akt.

Billetter à 1 og 1/2 Kr. faas i Katholsk Boghandel, Stenosg. 3 og hos Portneren, Stenosg. 4 A.

Det eventuelle Overskud anvendes til Hjælp til Udgivelse af Gudsmoderfestspillet »Alle Slægter«.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes:

Plads søges:

en Sølvsmedelærling i Københavns, Str. af en Mand ved let Bygang.

Ansøgning med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paa-tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13. Kbh. K.

Alle Sjæles Dag Mandag d. 2. November.

St. Ansgars Kirke. Stille Messer fra Kl. 6 $\frac{1}{2}$. Levitmesse Kl. 9. Kl. 20: Bøn for de afdøde.

Jesu Hjerte Kirke. Fra Kl. 6 stille Messer. Kl. 8 $\frac{1}{4}$: højtidelig Sjælemesse.

Sakramentskirken. Fra Kl. 6 $\frac{1}{2}$ stille Messer. Kl. 8 højtidelig Requiemmesse; derpaa endnu to stille Messer. Kl. 20: Andagt for de afdøde.

St. Annæ Kirke. Stille Messer fra Kl. 6 til 8. Højtidelig Sjælemesse Kl. 8. Kl. 20: Korsvejsandagt for de afdøde.

Vestre Kirkegaard.

Alle Helgens Dag (1. Nov.). Kl. 4 om Efterm. Andagt med Prædiken og Bønprocession.

Alle Sjæles Dag (2. Nov.). Messe Kl. 9 $\frac{1}{2}$. De, der ønsker at kommunikere under denne Messe, maa melde sig til Præsten før Messens Begyndelse.

Rosenkranskirken.

Alle Helgens Dag er Gudstjenesten som paa andre Søndage, men der er ingen Andagt om Efterm.

Alle Sjæles Dag. Stille Messer fra Kl. 6. Højtidelig Sjælemesse Kl. 8 $\frac{1}{4}$. Aften Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Andagt.

Rosenkranssognet. Kongregationen »Maria Rosenkransdrøning« har Møde Alle Sjæles Dag Mandag den 2. November Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften i Forbindelse med Andagten i Rosenkranskirken. Søndag den 8. November Fælleskommunion i Messen Kl. 8.

Mariakongregationen »Stella maris« har Fælleskommunion i Rosenkranskirken under Messen Kl. 8 Søndag den 1. November.

Rosenkranssognet. Systuen genoptager sine Møder for Vinterhalvaaret Torsdag Kl. 1 $\frac{1}{2}$ —4, Boyesgade 8¹.

Den sidste Torsdag i hver Maaned holder Vincentsforeningen for katolske Damer (katolsk Menighedspleje) Møde Kl. 1 $\frac{1}{4}$ samme Sted.

A.C. Onsdag d. 4. Nov. Kl. 8. Arkitekt Holger Tornøe: »Kritisk Ungdomsarbejde«.

Gæstekort à 1 Kr. kan udstedes af Administratorens efter Anmodning fra et Medlem. Adm.

Credo. Okt. 31. Nr. 10 indeholder: Nils Beskow: Sanct Patrick. — Den hellige Angela Merici (forts). — A. Menzinger: Philosophia Aarhusiensis. I Anl. af Prof. Dr. phil. Kort K. Kortsen: »Sjæl og Legeme«. — B. D. Assarson: Pilgrimsfærder i Nutidens Danmark. — Credos Böcker. — Från Credos torn.

To velanbefalede, og dygtige, unge Piger kan faa Plads paa St. Elisabeths Hospital i Holbæk som Gangpiger.

II Absalon Trop. H. K. D.

afholder

Tropsfest den 8. November 1931

i Handels- og Kontoristforeningen, Studiestræde 1.

Der opføres:

»Spøgelsestøget«, Skuespil i 3 Akter.

Billetter faas hos Troppens Spejdere, Katolsk Boghandel, Stenosgade 3, Telf. V. 3930, samt hos Tropsfører, H. Fausbøll, St. Jørgensallé 4 St., Telf. V. 5967 x.

St. Josephs Børnehøve, Nivaagade 1. Telf. Taga 4793 x. Børn modtages fra 2 $\frac{1}{2}$ Aar indtil Skolealderen.

Kirkelig Kalender.

Nov. 1. S. Alle Helgens Dag. — 23. Søndag e. Pintse. 2. M. Alle Sjæles Dag. 3. Ti. 3. Dag i Alle Helgens Oktav. 4. O. Karl Borromæus. 5. T. Relikviefest. 6. F. 6. Dag i Alle Helgens Oktav. 7. L. 7. Dag i Alle Helgens Oktav.	Nov. 8. S. 24. Søndag e. Pintse. 9. M. Laterankirkens Ind- vielse. 10. Ti. Andreas Avellinus. 11. O. Martin af Tours. 12. T. Martin I. 13. F. Didacus. 14. L. Josaphat.

Nov. Ugens Messebønner.

1. S. **Alle Helgens Dag** (1135—965); 2. *Sæt Bønner*: 23. Sønd. e. Pintse (752—581); Slutningsevangelium: Søndagens (753—583).
2. M. Alle Sjæles Dag (*Ny Messebog* 1140).
3. Ti. 3. Dag i Oktaven. — Da foregaaende Søndags Messe p. Gr. af Alle Helgens Fest ikke blev læst, læses den i Dag (751—581), 2. Oktaven (1135—966), 3. Om den Helligaand ([120]—[105]), 4. For Paven ([122]—[107]). — Oktavens Messe kan ogsaa læses (1135—965), 2. Søndagen (752—581), 3. Om den Helligaand, 4. For Paven.
4. O. Karl Borromæus (1150—971); 2. Oktaven (1135—966), 3. Vitalis og Agricola, 4. For Paven.
5. T. Relikviefest (1150—952); 2. Oktaven (1135—966), 3. For Paven
6. F. † 6. Dag i Oktaven (1135—965); 2. Om den Helligaand ([120]—[105]), 3. For Paven.
7. L. † 7. Dag i Oktaven (1135—965); 2. og 3. som Fredag.

Anm. Paa de med † mærkede Dage kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesser og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

Af Sidetallene i Parenthes gælder det *første* den ny Udg. af Messebogen (1926), det *andet* den gamle Udg. (1907).

Priorinden og Søstre i Assumptionsklosteret, Hellerup, anbefaler til de Troendes Forbøn Søster **Maria Indalicia**, død d. 25. Oktober efter at have modtaget de hellige Sakramenter. Requiemsmessen finder Sted Torsdag d. 3. Nov. Kl. 9¹/₂ i Assumptionsklosteret, Bernstorffsvej 54. Begravelsen har fundet Sted.

Mariakongregationen for Mænd har Fælleskommunion Søndag den 1. November Kl. 8¹/₂ i Jesu Hjerter Kirke.

St. Michaels Klub. Mandag d. 16. November Kl. 8 Foredrag af Pastor Jaworski: »Livet paa et Præsteseminar«.

Katholsk Klub holder Møde paa Hotel Phønix Onsdag d. 4. November 1931 med følgende Dagsorden: 1) Kl. 20: Medlemsoptagelse; 2) Kl. 21: Foredrag af Hr. Pastor A. Menzinger S. J.: *Kirken og den spanske Revolution.*

Bestyrelsen.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
 Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
 Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

79. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 S Kbh. K Tlf. Pulz 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Cay Benzon, Nørrebrogade 27, Kbhvn. N. Tlf. Nora 239 x. Træffes som Regel bedst alle Hverdage (undt. Tirsdag) Kl. 5-6. Der kan ogsaa gives Besked pr. Tlf. Byen 6505.

Nr. 45.

Søndag den 8. November

1931

INDHOLD: Pave Pius XI's Rundskrivelse. — Et Brev om en Spurv. — Naar det lakker mod det sidste. — Kunsten at sige Nej. — Den salige Albertus Magnus. — Jesuitpateren Johannes Arnoldis Martyrium. — De spanske Jesuiters Svar. — Valget i England. — Reolen. — Noter om Films. — Fra den vide Verden. — Fra Hovedstad og Provins. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Pave Pius XI's Rundskrivelse om en Reform af den sociale Orden.

(Fortsat.)

III Del.

De store Forandringer siden Leo XIII's Tid.

1. Forandringer med Hensyn til Formen for det økonomiske Liv.

For det første staar det klart for Alverdens Øjne, at Erhvervslivets Billede er blevet et helt andet. I véd jo godt, Ærværdige Brødre og elskede Sønner, at Vor højsalige Forgænger i sin Rundskrivelse sigtede hovedsagelig til den Form for Erhvervslivet, hvor under det økonomiske Samarbejde den ene Part stillede Kapitalen, den anden Arbejdskraften. Med korte og rammende Ord karakteriserede han Tilstanden saaledes: »Kapitalen kan ikke

undvære Arbejdet, og Arbejdet kan ikke undvære Kapitalen.«¹⁾

Med al sin Kraft forsøgte Leo at bringe denne Form for økonomisk Liv i Overensstemmelse med, hvad Tingenes retfærdige Orden kræver. Derfor er det klart, at Formen som saadan ikke er forkastelig. Faktisk er den jo i sig selv ikke slet. Men den krænker den rette Orden i det Øjeblik, da Kapitalen tager Arbejderne eller de ubemidlede Klasse i sin Tjeneste i det Øjemed og paa det Vilkaar, at alle Foretagender, ja hele det økonomiske Liv skal rette sig efter dens Forgodtbefindende og tjene dens Fordel, uden Hensyn til Arbejdernes Menneskeværdighed, til Erhvervslivets sociale Karakter eller til selve den sociale Retfærdighed samt Almenvellet.

Det er rigtigt, at denne Form for Erhvervslivet ikke engang i vore Dage er den eneste, der findes eller alle Vegne hersker. Der eksisterer nemlig endnu en anden, som indtil Dags Dato et overordentlig talstærkt og betydningsfuldt Flertal holder sig til. Som Eksempel skal nævnes Bondestanden, i hvilken den største Del af Menneskeslægten hæderligt og redeligt tjener sit Levebrød, og hvad der ellers hører til Livets Ophold. Ogsaa denne Stand har sine Kvaler og Vanskeligheder, som Vor Forgænger flere Steder i sin Rundskrivelse tager Stilling til, og som ogsaa Vi i nærværende Skrivelse gentagne Gange har berørt.

Men Erhvervslivets »kapitalistiske« Styre har med Industriens Sejrs gang over hele Jorden ogsaa selv alle Vegne faaet en meget stor Udbredelse, siden Leo XIII's Encyklika blev skrevet. Det er sket i et saadant Omfang, at Systemet er trængt ind og har sat sit Præg ogsaa paa det økonomiske og sociale Liv hos dem, som ikke staar under Kapitalismens Herredømme. Baade dets Fordele og Skavanker samt Fejl har haft en afgørende Indflydelse paa dem.

Vi varetager altsaa ikke blot de Landes Interesser, som staar i »Kapitalismens« og Industriens Tegn, men ligefrem

---

¹⁾ Litt. Encycl. Rerum novarum, n. 15.

alle Menneskers Velfærd, naar Vi nu gaar nærmere ind paa de Forandringer, det kapitalistiske System har undergaaet siden Leos Dage.

a) *Økonomisk Overmagt i Stedet for fri Konkurrence.*

Hvad der først og fremmest slaar en Iagttaget, er den Omstændighed, at i vore Tider ikke blot Penge ophobes paa et enkelt Sted, men ogsaa en uhyre stor Magt og et økonomisk Enevælde lægges i Hænderne paa nogle ganske faa, som oven i Købet slet ikke er Ejere, men kun Forvaltere og Bestyrere af betroede Formuer og dog disponerer over dem som uindskrænkede Herskere.

Dette Herredømme udøves paa den mest despotiske Maade af dem, som, fordi de har Kapitalen i deres Magt, optræder med den som Herrer, derfor ogsaa tager Kreditvæsenet i deres Haand og bestemmer Laanenes Fordeling. Paa denne Maade dirigerer de saa at sige Blodkredsløbet i hele det økonomiske Liv og har Erhvervslivets Sjæl saa fast i deres Hænder, at ingen kan trække Vejret mod deres Vilje.

Denne Ophobning af Magt og Midler, der ser ud som et Modermærke paa den moderne Økonomi, er et Resultat, den grænseløse frie Konkurrence har ført til, fordi Kappelstriden ikke levede andre end de stærkeste, hvad der ofte betyder det samme som dem, der albuer sig frem paa den brutaleste Maade og bryder sig mindst om deres Samvittighed.

Til Gengæld fremkalder denne Ophobning af Midler og Magt en Kappelstrid i tre Retninger: der kæmpes for det første om Overmagten paa selve det økonomiske Omraade; der kæmpes endvidere haardt for at komme i Besiddelse af Herredømmet over Samfundsmagten for at kunne udnytte dens Midler og Myndighed ved økonomiske Stridigheder; endelig kæmpes der mellem Staterne indbyrdes, idet enkelte Lande anvender deres Magt og Politik til at fremme deres Statsborgeres økonomiske Interesser i et og alt, eller idet de omvendt benytter deres Overlegenhed og deres økonomiske Midler til at fremtvinge en Afgørelse af politiske Stridigheder, som er opstaaet mellem Nationerne.

b) Systemets ulykkebringende Følger.

Det er givet, at de sidste Konsekvenser af den individualistiske Aand i det økonomiske Liv maa være dem, som I, Ærværdige Brødre og elskede Sønner, nu selv ser og beklager: Kræfternes frie Kappelstrid er blevet sin egen Drabsmand; det frie Marked har maattet vige Pladsen for et Enevælde i Økonomien; i Hælene paa Pengebegæret er med logisk Nødvendighed fulgt tøjlesløs Magtbrynde; alt, hvad der hedder økonomisk Liv, er paa grupvækkende Maade præget af Haardhed, Hjerteløshed og Grusomhed. Dertil kommer andre meget beklagelige skadelige Virkninger, som er opstaaet ved en skammelig uordentlig Sammenblanding af Samfundsmyndighed og økonomiske Opgaver og Hverv. Som Eksempel anfører Vi noget af det værste, der er sket: Fornedrelsen af Samfundsmagtens Overhøjhed! Skønt den nemlig som øverste Instans med kongelig Værdighed skulde være hævet over enhver Partiskhed og ene være betænkt paa at værne om Almenvellet og haandhæve Retfærdigheden, bliver den til en Slave, der udleveres og sælges til Menneskers egoistiske Begær og Lidenskaber. Betragter man Forholdet mellem Nationerne indbyrdes, er der at sige, at to hinanden modsatte Fænomener har deres Udspring i den ene og samme Kilde: paa den ene Side strømmer »Nationalismen« eller ogsaa den økonomiske »Imperialisme« frem; paa den anden den ikke mindre fordærlige og afskyelige finanskapitalistiske »Internationalisme« eller den »internationale Imperialisme«, hvis Løsen er: Mit Fædreland er dér, hvor jeg har det godt.

c) Hjælpepidler.

Hvad der kan raade Bod paa disse meget uheldige Tilstande, har Vi i denne Rundskrivelses anden Del givet en udførlig Belæring om, saaledes at Vi her kan nøjes med kortelig at minde om det dér sagte. Da det hovedsagelig er Kapital og Arbejde, der for Øjeblikket bestemmer det økonomiske Liv, er det nødvendigt, at den sunde Fornufts eller den kristelige Socialfilosofis Grundsætninger angaaende Kapital, Arbejde og deres

Sammenspil anerkendes theoretisk og føres ud i det praktiske Liv. Navnlig bør man ligeligt og omhyggeligt tage Hensyn baade til Ejendomsrettens og til Arbejdets to Sider, den individuelle og den sociale, for at Individualismens saa vel som Kollektivismens Skær kan undgaas. Kapitalens og Arbejdets indbyrdes Forhold og Fordringer bør bestemmes efter den strengeste Retfærdigheds Lov, d. v. s. efter den, man kalder Redelighed i Handel og Vandel; samtidig skal ogsaa den kristne Næstekærlighed yde sin Hjælp. Den frie Konkurrence inden for bestemte og tilbørlige Grænser, og endnu mere den økonomiske Overmagt bør effektivt stilles under Samfundsmagtens Autoritet med Hensyn til alt det, som hører ind under dens Kompetence. Men alle Statsinstitutioner bør forme og ordne Samfundslivet i dets Helhed efter Almenvellets Krav eller den sociale Retfærdigheds Love. Paa denne Maade kan det ikke være andet end, at ogsaa det økonomiske Liv, dette saa betydningsfulde Led i Samfundslegemet, igen vender tilbage til den rette og sunde Orden. (Fortsættes.)

Et Brev om en Spurv.

Landet i Oktober 1931.

Min kære Ven!

Er det ikke den vise Salomon, der siger, at man skal studere Dyrenes Egenskaber til afskrækkende Eksempel? Der tales saa meget om Hundens Troskab, men aldrig om Hundens Jalousi. Det er en hundsk Egenskab at være jaloux. Kvik (vores gamle Foksterrier, kan du huske) mishandlede en af sine egne Hvalpe, saa vi maatte skille os af med Hvalpen — ikke andet end Jalousi over de Klap og Kærtegn, Hvalpen fik! Og se bare til d'Herrer Haner i Hønsegaarden — blodige Drab af bar Jalousi!

Du ved, jeg har et Fuglebræt uden for vort Spisestuevindue. Det er en af mine franciskanske Andagtsøvelser at fodre Fuglene. Naa, der har jeg nu ogsaa rig Lejlighed til salomoniske Studier af Fuglenes Karakter.

Forleden, da jeg lige aabnede Vinduet for at lægge Foder ud paa Brættet, faldt en Spurv, tung som en lille Sten, ned fra Vedbenden. Et Øjeblik efter var den død, og jeg gravede den ned ude i Hasselkrattet. Saa gik jeg ind igen og stod lidt og saa paa Livet og Kivet og Lystigheden paa Fuglebrættet, hvor Maaltidet nu var i fuld Gang. Den døde Kammerat var der ingen, der tænkte paa. Ja, saadan er nu Spurve. Men Menneskene? Det er godt, at November med sin Alle Sjæles Dag kommer en Gang om Aaret og rusker lidt op i os, ikke sandt? Ellers kunde det være, vi ikke blev synderlig bedre end mine Spurve paa Fuglebrættet.

Din hengivne, gamle Ven X.

Naar det lakker mod det sidste.

»Bonifatiusbote« meddeler: Formanden for Frankrigs Fritænkernesamfund, E. Woughan, skal ifølge franske Blade kort før sin Død i Fjor have sendt Forfatteren Gustave Hervé følgende Brev:

»Kære Ven, jeg staar i Begreb med at forlade denne Verden. Som De ved, har jeg, lige fra jeg var Dreng, hele Livet igennem lét af alt, hvad der hedder Religion. Og nu, jeg er ved at tage Afsked, maa jeg ærligt tilstaa, at jeg har taget grovelig fejl, og at vi har gjort vort Land stor Fortræd. Jeg er i dette Øjeblik overbevist om, at det er umuligt at bygge et borgerligt Samfund paa Materialisme og Atheisme. Ganske vist er den religiøse Forklaring af de Hemmeligheder, der omgiver os, ikke umiddelbart indlysende for vor fattige Menneskeforstand, men den Forklaring, som Fritænkere og Gudsfornægttere giver, er meget mindre klar og meget mindre trøstende. Dersom jeg tidligere havde opdaget denne Sandhed, vilde jeg have gjort alt for at udbrede den uden Frygt for Kritik og Latterliggørelse og Foragt. Jeg giver Dem Fuldmagt til at offentliggøre denne Erklæring.«

Kunsten at sige Nej.

Vi er allesammen mere eller mindre fejge. Og det bliver ikke bedre op i Aarene! Vi forstaar ikke den Kunst at sige Nej. Hvad dog egentlig hører med til vor Daabs-

pligt. Af og til kan vi ældre lære ikke saa lidt af Børnene. Der er nu f. Eks. en lille Dreng. Han er Schweizer. I Byerne i Schweiz brydes Protestantisme og Catholicisme ofte meget stærkere end hos os paa mere nordlige Breddegrader. Hans Fader er Protestant, og han har forbudt Sønnen at bruge den katholske Bønebog. Drengen vil ikke trodse sin Far, men han kan heller ikke undvære den lille Bog. Saa gemmer han altsaa Bogen i sin Seng og bruger den, naar hans Fader ikke ser det. — Og hvad er der saa kommet ud af hans energiske stille Kamp gennem alle Barneaarene? Nu er han paa Præsteseminar og har besluttet at blive Missionær. For Resten har han en Søster. Hun er naturligvis nødt til at gaa i den protestantiske højere Skole og maa deltage i dens Religionsundervisning. Men hun er ikke nogen let Elev for Læreren. Hvergang han nemlig kommer med en Ytring, der strider mod den katholske Lære, rejser hun sig og siger: »Det er ikke rigtigt!« Og saa giver hun sin barnlige og selvfølgelige Forklaring saa umiddelbart, at hele Klassen staar paa hendes Side. Ja, ogsaa det er katholsk Aktion, Kunsten at kunne protestere paa rigtig Maadel!

(Frit efter Bonifatiusbote.)

Den salige Albertus Magnus, O. P. Doctor universalis.

I Dagene 9.—15. November afholdes i Rom en videnskabelig Uge til Minde om den store Lærde, den salige *Albertus Magnus, Doctor universalis*. Ærespræsident indtages af Kardinal *Frühwirth*, Dominikaner som den salige A. M.

Folkenes Apostel sagde engang, at han ikke saa tilbage, men kun frem mod Maalet. Og dog synes det at være godt, fra Tid til anden ligesom at gøre et Tilbageblik.

Det er ikke saa længe siden, at Kirken fejrede den store Kirkelærer Augustinus, doctor gratiae, Naadens Lærer. Men at se tilbage paa den store Helliges Præstationer er ikke noget ufrugtbart og goldt Arbejde. Thi det viser, hvad han er naaet til, og hvad vi skal lægge os efter.

Augustinus skulde dog ikke fortrænge en anden stor Personlighed, hvis aandelige Indsats har efterladt sig dybe Spor her i Europa. —

Det kristne Europa har været ude for mangan haard

Tørn. Uvejrskyerne har — ligesom nu for Tiden — ofte staaet truende over vort Kontinent. Men hver Gang det saa fortvivlende ud, opstod der en stor, betydningsfuld Mand, der ved sin Indsats i det aandelige, politiske og sociale Liv tvang Rattet til den anden Side, saa at Skibet ikke stødte paa Grund eller kæntrede.

Den kirkepolitiske Situation i Vesterledens Kristenhed var fuld af Urocentre. En vældig Storm rasede for nu snart 700 Aar siden over Europas gamle Kulturlande. Kamp-raabene »for Kejseren« eller »for Paven« gav Genlyd i hele Europa. Striden mellem de to Magter kan sammenlignes med en ualmindelig ødelæggende Ildsvaade. Fra Rhinens Bredder til Siciliens Kyst syntes hele Riget at være en Slagmark: nedbrændte Landsbyer og Købstæder stod som Vejvisere for enhver, der vilde se, hvor de vilde Horder havde hærget. Nede i Neapel maatte det sidste hohentausfiske Kejsere-mne lægge sit Hoved paa Blokken.

Kristenheden rystedes i sine Grundvolde. Brødre, der delte den samme Tro, og som var Sønner af den samme hellige Moder, fandt deres Glæde i gensidig at aflive hinanden.

Selve Kirken, der i sin Kraft og Ynde havde trodset saa mangen en Storm, stod pludselig i Fare, da store Revner blev synlige i det stolte Bygværk.

Den indre Brist hos kirkelige Personer udæskede til en Modsætning, der gav sig Udslag i Katharernes og Albigen-ernes Sekter. De slog til Lyd for en Fattigdom, de foregav at savne hos Kirkens Repræsentanter. Paa Sædelighedens Omraade krævede de en Frihed, der kun altfor meget var i Slægt med Lucifers stolte »Non serviam«, jeg vil ikke tjene. Deres Lære var præget af neo-platoniske Ideer.

Abbeden Joachim af Floris forkyndte højlydt, at Kødets Kirke skulde afløses af Aandens Kirke, Christi Herredømme af den Helligaands Styre.

De nøjedes desværre ikke med at anvende aandelige Kampmidler. For at opnaa deres Maal greb de til Sværdet. Med Vold og Magt vilde de fremtvinge den Ændring, de ønskede.

Til den Uenighed, Splid og Tvedragt mellem Kirkens egne Børn kom saa asiatiske Barbarers Kamp mod Kirken.

Mongolerne løb Storm fra Nordøst mod de længst frem-skudte kristne Forposter i Slesien. Og mangen en katholsk Stridsmand maatte forbløde i en haabløs Kamp, fordi hans Trosfæller ikke vilde hjælpe ham, men hellere vendte Vaabnene mod ham.

I Sydvest sydede og brødes Islams Kæmpebølger mod Kirkens Klippegrund, og det saa ud til, at store Dele af den kristne Verden vilde blive undergravet for saa at gaa under i det fraadende Dyb.

I dette omfattende Kaos træder en Dominikanermunk frem:

Den salige Albertus Magnus, O. P. Doctor universalis.

Det var vistnok i Aaret 1193, at han kom til Verden, og for nu 650 Aar tilbage tog han, over firsindstyve Aar gammel, Afsked med Verden. Han fødtes nede i Tyskland. Der havde han faaet en solid Opdragelse af en ægte katholsk Moder.

Da han havde naaet den Alder, der gav ham Mulighed for at begynde sine akademiske Studier, tog han fat paa dem med en Interesse, der fra første Færd røber hans store Aandsevner.

I 1223, i Padua var det, at Gud bankede paa hans Hjertes Dør og indbød ham til at slutte sig til Dominikus' Fæller og iføre sig Kutten, Dominikus bød dem at bære, der vilde udmærke sig i Gudsmoders Tjeneste, og som vilde være Talsmænd for den sande kristne Kommunitisme, dem, der ikke kendte til Hadets Evangelium eller til Klassekamp, men kun til Kærlighedens Gudstjeneste i hellig Lydighed.

Han drog fra Köln ved Rhinen til Rom, fra Paris til Rigets Østgrænser. Han underviste og arbejdede ved de vigtigste, religiøse Brændpunkter, hvor Kampen stod haardest. I Klostercellens Stilhed arbejdede han støt og roligt; fra Kirkens Prædikestol forkyndte han Christi Lære; ved det pavelige Hof i Anagni var han i 1256 Mendikanernes vældige Forsvarer mod Wilhelm af St. Amour. Aaret 1260 er Vidne til hans Udnævnelse til Bisp over Regensburgstift, et af de vigtigste Stifter i Sydtyskland. Han styrede mildt og retfærdigt, saa at Ordet: »Det er godt at bo under Krumstaven« maatte sandes af alle. Efter at have bragt Orden i Bispedømmet nedlagde han Bispestaven og drog sammen med Tidens berømteste Prædikant, Franciskaneren Berthold af Regensburg, rundt i Bøhmen og Tyskland (1263—64). Paa Urban IV's Paabud opfordrede han den kristne Verden til at tage Korset og rykke i Marken mod det kristne Navns værste Fjender. Næppe havde han fuldført sit Hverv, før han ydmygt vendte tilbage til Klosters Ensomhed og igen stillede sig under sin Foresattes Lydighed. Men flere Gange endnu skulde han gribe til Vandringsstaven. Han drog til Lyon, hvor det paa det almindelige Kirkemøde i 1274 var hans Stemme, man lyttede mest til. Og da hans Ordensfælle og Elev Thomas af Aquino's Lære blev angrebet paa Sorbonnen i Paris, var det ham, der til Trods for sine nogle og firsindstyve Aar ilede til den berømte By for at træde i Skranken for den store Tænker og Theolog.

I hans Person forenedes Tiggermunk og Kirkefyrste, Biskop og Hjælpebiskop; hans Prædiken kunde forstaas af det menige Folk, og de dannede stimlede sammen om den

Stol, hvor han forkyndte Guds Ord. Han var en Fredens Herold, der udsonede mange bitre Fjender.

Dette Liv, rigt paa Omskiftelser, fuldt af Daad, opfyldtes, saa underligt det lyder, af videnskabeligt Arbejde. Alberts Forfaltervirksomhed var yderst frugtbart; den falder i fire Perioder. Hvis man vilde udgive alle hans Skrifter, vilde de fylde ikke færre end 45 stærke Bind. Før 1245 har han vistnok bl. a. skrevet *De laudibus Mariae Virginis*; fra dette Tidspunkt indtil 1250 udkom saa hans *Summa de creaturis m. m.*; i de følgende 20 Aar fandt han Tid til at skrive den store Kommentar til Aristoteles, som desværre for en stor Del er gaaet tabt for Efterverdenen. De sidste 10 Aar, der gik forud for hans Død, helligede han Udarbejdelsen af theologiske Værker, saasom: *Summa theologiae*, *de sacrificio missae*, *de eucharistia* o. a.

Alberts Betydning er enestaaende paa den aristoteliske Filosofis og de eksakte Naturvidenskabers Omraade. En større Videnskabsmand end ham har hin Tid vistnok ikke fostret.

Men ogsaa som Theolog, der fremmer den mystiske samt den dogmatiske Theologi indtager han en fremskudt Plads. Hans Indsats og Betydning paa dette Omraade er ikke undersøgt til fulde, mens hans Skrifter om Treenighedslæren og Mariologien har uomtvistelig Værdi.

Han var egnet til at være Videnskabens Reformator, thi der gaves ingen, der kunde maale sig med ham i Kundskabsfyldte. Han havde tilegnet sig hele den græsk-latinske og arabisk-latinske Litteratur, der netop paa den Tid blev bekendt i Vesterledet.

Den skarpe lagttagelsesevne, han paa sine mange Rejser havde opelsket og fremmet, gjorde ham selvskreven til at være den paalideligste Hjemmelsmand paa Naturvidenskabens Omraade. Efter hans Udsagn fortjener ens egen Erfaring og lagttagelse større Tillid end det overleverede. Han slog ind paa nye Veje, da han tog Afstand fra den hævdvundne Undskyldning for aandelig Ugidelighed: »Jurare in verba magistri«, (sværge paa Lærerens Ord), der saa tit havde været Aarsag til de uhyrligste Fejlgreb.

Ved sin Lærergerning og sine Værker blev han Banebryder for Aristotelismens Sejrslog gennem Europa. Han er Foregangsmand i Forsøget paa at give den klare aristoteliske Filosofi en Plads mellem den theologiske Augustinisme og den rationalistiske Averroisme.

Ved Ordensskolen i Köln jævnedes han Vejen for sin største Elev blandt sine Tilhørere, Thomas af Aquino. Denne har sikkert nydt godt af Lærerens vældige For-

arbejde. Mangen en Gang har han brugt de samme Ord som sin Mester, har han øst af den Viden, Albert havde samlet.

Men selv om Alberts Almenviden ikke har noget Side-stykke — nogle paastaar endda, at han staar for os som Middelalderens mest universelle Aand — er det hans store Elev og Ordensfælle Thomas af Aquino, der ved sin sammenfattende, spekulative Kraft har sat System i alt, har skabt en højere Enhed, der trodser alle Angreb.

Den 5. November 1930 var det 650 Aar siden denne store Mand lukkede sine Øjne. »Doctor universalis, Magister in theologia, et philosophus maximus«, saaledes kaldte hans samtidige ham. Han er den eneste Videnskabsmand, der blev æret med Hædersnavnet »den Store«. Gregor XV har i 1622 saligerklæret denne Sandhedens Elsker.

Gid Pave Pius XI maa give efter for de Bønner, der af Biskopper og katholske Videnskabsmænd er bleven rettet til ham, om at kanonisere ham, thi han var en stor Helgen.

Da Albert følte sin Dødstime nærme sig, skrev han i sin Bog »Mihi adhærere Deo bonum est« (Det er godt for mig at holde mig til Gud) hine vidunderligt smukke Ord: »Ulykkelig enhver, som véd alt, som ejer alt; men som ikke kendes og ejes af Ham, der er den sande Lykke.«

K. Pauli S. J.

Jesuitpateren Johannes Arnoldis Martyrium

9. November 1631.

I Visselhövede, en Landsby midt mellem Hamborg, Bremen og Hannover, opbevares hos den protestantiske Sognepræst en gammel Messehagel, der paa hele Egnen er kendt under Navnet »das Paterkleid«. Den skulde efter Overleveringen tilhøre den sidste katholske Præst, der pastorerede Visselhövede og ikke langt derfra i den saakaldte »Paterbusch« blev myrdet for Troens Skyld.

Denne Præst var Jesuitpateren Johannes Arnoldi, og den 9. November bliver det 300 Aar, siden Martyriet fandt Sted.

Johannes Arnoldi var født den 24. Juni 1596. 21 Aar gammel indtraadte han i Jesuiterordenen. Efter Præstevielsen virkede han som Missionær forskellige Steder i Nedre-Sachsen, hvor Tillys og Wallensteins Sejre benytte-

des til at genindføre den katholske Religion. Dengang gjaldt jo — ikke blot for Protestanterne, der havde indført den, men ogsaa for Katholikerne Grundsætningen: *Cuius regio, illius et religio* (Som Herskeren i Landet, saaledes Religionen). Tredivaarskrigens Rædsler og de fortvivlede religiøse Tilstande sørgede for, at denne Missionsvirksomhed blev en uafbrudt Kæde af Skuffelser og Genvordigheder.

Arnoldis sidste Post blev Byen Verden. Tilly, der 1628 havde erobret Byen, henvendte sig til Paven for at faa Præster til den, der var »fremragende ved Lærdom, Dyd, Takt og Taalmodighed«. 1629 kom to Jesuiter til Byen; den ene af dem var P. Arnoldi. Med Verden som Udgangspunkt skulde han røgte tre Landsbysogne: Visselhövede, Neukirchen og Schneverdingen, der laa henholdsvis 25,35 og 45 km derfra — altsaa rigtige Diasporaforhold, som vi kender dem fra Jylland. Egnen havde i 36 Aar været protestantisk, og Befolkningen var selvfølgelig ikke venlig stemt. Allerede 1630 blev der skudt paa P. Arnoldi fra et Baghold. Kuglen gik dog kun gennem Hatten.

Gustav Adolfs Indgriben i 30-Aarskrigen 1630 og hans Sejerstog gennem de tyske Lande blev skæbnsvangert for de katholske Restaurationsforsøg. Protestanterne fattede atter Mod og rustede sig til Modstand. Da de kejserlige maatte rømme de nedre-sachsiske Byer, opgav ogsaa de katholske Præster og Embedsmænd deres Poster. Kun P. Arnoldi vilde ikke vide noget om Flugt og holdt ud. Det lykkedes ham at undgaa de fjendtlige Soldaters Efterstræbelser, men ikke de ophidsede Bønders.

Paa Sankt Martinsfest, der i Visselhövede fejredes Søndagen før Kalenderdagen, altsaa d. 9. November 1631, havde han holdt Højmesse med Prædiken i Visselhövede. Efter Gudstjenesten vilde han paa en Vogn vende tilbage til Verden. Han var knap kørt to Kilometer, da en Skare bevæbnede Bønder pludselig styrtede ud af et Krat, rev ham fra Vognen, gennempnyggede ham og med en Økse gav ham et Slag paa Hovedet, saa han brød sammen. Da han rejste sig igen, bandt de ham fast til et Træ, mens han ideligt paakaldte Jesu og Marias Navn. Til sidst skar en af Bønderne hans Strube igennem med en Kniv, idet han raabte: »Saa, nu kan du bruge din Kæft til at skraale dit *Dominus vobiscum*«. Kusken, en Dreng, flygtede med Hesten og lod Vognen blive tilbage. Morderne afklædte Liget og sloges om de hellige Kar og Klæder, der var i Vognen.

P. Arnoldi blev begravet af Visselhövedes faa Katholiker i sin Kirke. »Saaledes,« siger en gammel Beretning, »har Pateren, der under store Ofre havde udstyret Kirken med alt nødvendigt, til sidst smykket den med sit eget Blod«. Stedet, hvor han ligger, kan efter den store Ildsvaade fra

1795, da hele Landsbyen blev lagt i Aske, ikke paa peges mere. I den protestantiske Præstegaard opbevares dog endnu de Messeklæder og hellige Kar, Pateren førte med sig i Vognen: en violet Messehagel, en Kalk af Tin og iturevne, blodvædede Stykker Linned — der for os Katholiker er dyrebare Relikvier. I umiddelbar Nærhed af Mordstedet ligger Slottet Kettenburg, hvis Ejer, Friherre Kuno August von der Kettenburg, 1852 gik over til den katholske Kirke. Siden den Tid har Familien været ivrig for at udbrede Kendskabet til P. Arnoldis Virksomhed og Martyrium. St. Ansgar Kirkens Sognepræst, Pastor von der Kettenburg, har da ogsaa skrevet Prologen til den store Fest d. 9. November i Aar, 300 Aarsdagen for P. Arnoldis Død, paa hvilken Byen Hildesheim sammen med sin Biskop vil fejre Diöcesens nidkære Missionær og trofaste Blodvidne.

A. Menzinger S. J.

De spanske Jesuiters Svar.

I Anledning af den konstituerende Forsamlings Udvisningsdekret (omtalt i dette Blads Nr. 43) har Jesu Selskabs fem spanske Provinser overrakt Cortes et meget betydningsfuldt Dokument, gengivet i sin Helhed i »L'Osservatore Romano« af 27. Okt. Det er en mandig og værdig Protest, der paakalder Retfærdigheden, »at vi ikke forømmes uden først at blive hørte«. »Ingen demokratisk Autoritet kan tænkes at nedværdige sig til en saadan despotisk Misbrug af sin Magt at krænke Menneskerettighedens mest elementære Principper, der anerkendes af enhver Konstitution i alle civiliserede Lande.« Det er et spansk-nationalt Dokument, der paaviser Ordenens særlig spanske Mission og dens umiskendelige Betydning for Landets Kultur. Beskyldningerne er dels ligefrem løgnagtige, dels uden fast Begrundelse. Jesu Selskab frygter ikke en Anklage, men ønsker den blot under lovlige Former. At Jesuiterne skulde udgøre »en Stat i Staten« og være uforenelige med Republikken, er en meningsløs Paastand, al den Stund Ordenen findes i mangfoldige Stater, ganske uanset om de er Monarkier eller Republikker. § 24's Vedtagelse er i Strid med almindelig Retfærdigheds sunde Sans og navnlig i Strid med al spansk Nationalfølelse.

H. H. Pavens Protest mod den spanske Kulturkamp har faaet Udtryk i en Skrivelse til den Apostoliske Nuntius i Madrid. »Vi protesterer mod Krænkelserne af Kirkens hellige Ret, der er Guds Ret og Menneskesjælens

Ret.« Men Paven stoler paa, at Uretten med Guds Bistand vil blive gjort god igen, og opfordrer til særlig at forenes i Bønnerne paa Christi Kongefest. Søndagen d. 25. Okt. forrettede Paven selv den hellige Messe i St. Peterskirken under de sædvanlige gribende smukke Ceremonier. Messen ofredes for de forfulgte i Spanien. Peterskirken var fyldt til sidste Plads, og Mængden hilste Paven med et tusindstemmigt »Viva il Papa«, »Viva Cristo Re«.

Valget i England.

Sjældent er et Valg blevet fulgt med saa stor Spænding og Interesse som det engelske — og sjældent er Resultatet blevet saa overraskende. Dog maa man huske, at naar det konservative Parti fik et saa overvældende Flertal, ligger det for en stor Del i, at det er valgt for et enkelt — ganske specielt — Formaal, nemlig at redde Landet ud af den akute økonomiske Krise — og derfor har det faaet en Mængde Stemmer, som det ellers næppe kunde regne med.

I saa Henseende er det interessant at lægge Mærke til de engelske Katholikers Stilling til Valget. Skønt Kardinalen for kort Tid siden gjorde Stillingen op med Hensyn til de politiske Partier og udtrykkelig gjorde opmærksom paa, at man kun efter alvorlige Overvejelser og Forbehold kunde slutte sig til det konservative Parti paa Grund af dets intime Berøring med de antikatholske Kredse, opfordrede Hans Eminence Katholikerne til under dette Valg at se bort fra de specielle katholske Ønsker og stemme saaledes, som de ansaa det for mest gavnligt, naar Spørgsmaalet drejede sig om at overvinde de øjeblikkelige Krisevanskeligheder.

Uden Tvivl har dette Synspunkt vundet Tilslutning ogsaa udover de katholske Kredse, og Følgen er en Regjering, der staar med en hidtil ukendt Majoritet bag sig, naar de nu skal tage den vanskelige Opgave op.

Samtidig har Kardinal Mac Rory og 27 Ærkebisper og Biskopper i et Hyrdebrev advaret i de stærkest mulige Vendinger mod et kommunistisk Styre, og dette har uden Tvivl i høj Grad været medvirkende til Kommunisternes fuldkomne Fiasko under Valget.

Holger K. Hafstrøm.

Kirkehistorisk Værk.

I disse Dage er paa G. E. C. Gads Forlag udgivet 1. Del af »Vesterledens Munkévæsen«. Med særligt Henblik paa *Benedikt af Nurcia*.*) Forfatteren er Peter Schindler, Præsten, Historikeren, Digteren, hvis Navn alene borger for, at der i dette betydelige Arbejde er skænket ikke blot de danske Katholiker, men den nordiske Theologi og hele den kirkeligt indstillede nordiske Læseverden et Værk af ualmindelig Interesse. Som den hellige Frans er Centrum i Johs. Jørgensens kirkelige Forfatterskab, er den hellige Bendt Peter Schindlers. Værket maa ses i Sammenhæng med samme Forf.'s Liturgi (1928), Benedikt af Nurcias Munkeregel (1929) og det bebudede om Sakramenterne, men Digterens Indledning til Jubeludgaven af Paludan Müllers Digt (1929) er øst af samme Kilde: den personlige Hengivenhed, det oplevede Livsforhold til Sankt Benedikt. Dette første Bind giver den historiske og religiøse Forudsætning for at forstaa Ordenslivet, andet Bind vil bringe selve Biografien, og det tredje Benediktinerordenens Historie op til vore Dage. Det er ikke Apologetik, heller ikke Polemik, det er ikke — trods meget dybtgaaende og myreflittigt Studerekammer-Studium — blot objektiv Lærdom — det er heller ikke en Benediktinermunks blot af Klosteroplevelsen prægede Skildringer — men det er Kenderens, Benediktinervennens paa Selvsyn grundede Beskrivelser, Begrundelser og Udsyn, og saa er det helt Peter Schindlersk: »Man maa ikke vente, at jeg skal følge de slagne Stier... jeg sporer i mig et ustandseligt Krav om Fornyelse af Udtrykket, Friskhed i Synspunkterne... og om ubønhørlig, ubarmhjertig nøgen, flaaet og blodig Sandhed paa første Haand.« Vi haaber snarest at kunne give en mere indgaaende Anmeldelse af Værket. P. H.

Skandinaviske Kvinders katholske Forbunds Medlemsblad for Oktober 31 indeholder en Række svenske og danske Artikler, dels fra Sveriges k. Kvindeforbunds 3. Forbunds-møde i Stockholm, dels fra danske Kvinders Landsmøde i Maj. Desuden et Referat af St. Arildsfesten 5. Juli. —

*) Pris: 8 Kr. 75 Ø.

Karin Sparre skriver om den kristne Filosofis Fornyelse og dens Indvirkning paa det sociale Liv, og Erika Rosenørn-Lehn giver i »Bibliotekspassiar« Vejledning til god katholsk Læsning.

Noter om Films.

»*Volga Sibirien*.« Filmatiseret efter Leo Tolstoys: »Opstandelse«.

Fortællingen om den unge Fyrste, der ved Letsindighed og Troløshed bringer en troskyldig Bondepige i Ulykke, men senere i Kraft af en lutret Kærlighed genopvækker hendes gamle »Jeg«, er i sig selv smuk og fængslende. Men denne Filmatisering af Tolstoys Værk blev en Skuffelse. Der var dejlige Landskabsbilleder fra Sibirien, Hovedrollerne blev dygtigt udført. Men formodentlig ligger det i Filmens flimrende Natur, at den dybe Stemning fra den russiske Digters Værk ikke blev tilvejebragt.

For nogen Tid siden udsendtes Tolstoys Værk som Skuespil i Radioen. Jeg hørte kun en lille Stump deraf. Men Paaskehymnen og Ordene »Christus er opstanden«, udtalte eftertænksomt og inderligt af Katjuscha, for hvem disse Ord havde en dyb personlig Betydning. . . . dette lille Brudstykke var mere gribende end hele Filmen »Volga-Sibirien«.

Selve Paaskemotivet med den dybe religiøse Klang genfandt man ikke i Filmen. Til Gengæld blev den unge Fyrstes lystige Liv skildret med megen Virtuositet.

»*Hotel Paradis*«, et Filmsdrama, som for Tiden opføres paa Kinopalæet i København, er seværdigt baade for den dramatiske Kunsts Skyld — det er en dansk Talefilm, spillet af første Rangs Skuespillere — og for sit alvorlige Indholds Skyld. Det er et religiøst Drama. Spørgsmaalet om Forbryderens Skyld — om Samvittighedsnag og Dom. Blot man forstaar det paa rette Maade. Det kan forstaas som en humanistisk social Undskyldning for Synden: »Hvad er Synd? Gud har skabt mig saadan, jeg kan ikke andet.« »Napoleon! Skulde han ikke komme i Himmelen, hvem skulde saa komme der?« men kun, hvis man overfladisk nøjes med Sensationen. I Virkeligheden er den ulykkelige Kvindes aarelange Samvittigheds kval og hendes Mands Søgen Døden paa Forbrydelsens Sted, »Synd skal sones« en Kalden paa Personlighedens dybeste Ansvarsfølelse, en Vækken af den Uro, der først finder sin Hvile i Gud.

»Cyankalium« er en tysk Film, bygget over et Drama af Dr. Fried. Wolff. Der er en ganske særlig Grund til at omtale denne Film, da den aabenbart er Indlæg i en Diskussion, der navnlig i Tyskland er brændende, om hvorvidt Fosterfordrivelse bør være straffri. (Det næste Skridt vil formodentlig være at kræve Statens Hjælp til Fuldburdelse af denne Forbrydelse.)

En ugift ung Kvinde staar i Forhold til en Arbejder, og deres Samliv har Følger. Fortvivlende Forhold: Arbejdsløshed, Krisetid, Boligforhold gør, at hun ikke tør sætte et Barn i Verden, og derfor lader hun sig hjælpe til Fosterfordrivelse, bl. a. ved Hjælp af den frygtelige, livsfarlige Gift »Cyankalium«. Hun dør under rædselsfulde Lidelser og oplever endogsaa at se sin hæderlige, præglige Moder arresteret af Politiet, sigtet for at have medvirket ved Fosterfordrivelsen.

Det er umuligt andet end at føle den dybeste Medynk med den ulykkelige, sympathiske unge Pige, og Loven, der rammer hende, synes haard. Filmen oplyser, at 800 Tusinde Kvinder aarligt dør under Fosterfordrivelsesforsøg, og man rystes over det. Den døende unge Kvinde raaber ud i Verden: Er der da ingen, der vil hjælpe os?

Som Advarsel imod Kvaksalvernes dødbringende Indgreb overfor besvangrede Kvinder er Filmen udmærket.

Men den har en yderst farlig Tendens. Og den er meget ensidig. Den overfladiske Tilskuer opfatter den unge Kvinde som et Menneske, der uden Skyld er kommet i Ulykke. Han harmes over Lovens Haardhed og tænker ikke paa, at enhver Fosterfordrivelse er Mord. Han glemmer helt, at Katastrofen som Rod har det ulovlige Forhold mellem de to. Der er intet i den ellers saa moraliserende Film, som peger paa deres Skyld som Aarsag til Ulykken. Det betragtes som det naturligste og rimeligste i Verden, at to Mennesker — skønt ugifte og ude af Stand til at ernære et Barn — lever sammen.

Filmen er en Frugt af vor Tids overdrevne sociale Indstilling, idet man overfor ethvert Problem raaber paa Samfundet, som om det virkelig kunde raade Bod paa alle Individernes Fejlgreb. Og Samfundet dannes dog af Individerne. Derfor maa det enkelte Individ tage Ansvaret for sine Handlinger paa sig. Samfundets Frelse afhænger af Samfundsmoralen, om den er sund og stærk; men denne afhænger atter af den enkeltes Samvittighed. Hvordan komme uden om Religionen, naar et Problem som dette staar paa Dagsordenen?

Fra den vide Verden

Traadløs Billedoverføring mellem Vatikanet og Paris.

Pave Pius XI's videnskabelige Interesse beskæftiger sig ogsaa med de mest moderne tekniske Opfindelser. Lørdag d. 24. Oktober indviede han personlig i Radiostationen i Vatikanets Have et af Franskmanden Belin opfundet Apparat for Overføring af Haandskrift og Fotografi. Direktøren, Pater Gianfranceschi, lod et Fotografi af den hellige Fader og hans Følge transmittere til Paris, hvor Kardinalbiskop Verdier modtog det i Missionspavillonen paa Koloniudstillingen og straks besvarede det med en Skrivelse og et Fotografi, der sendtes til Rom.

† Pater Cathrein.

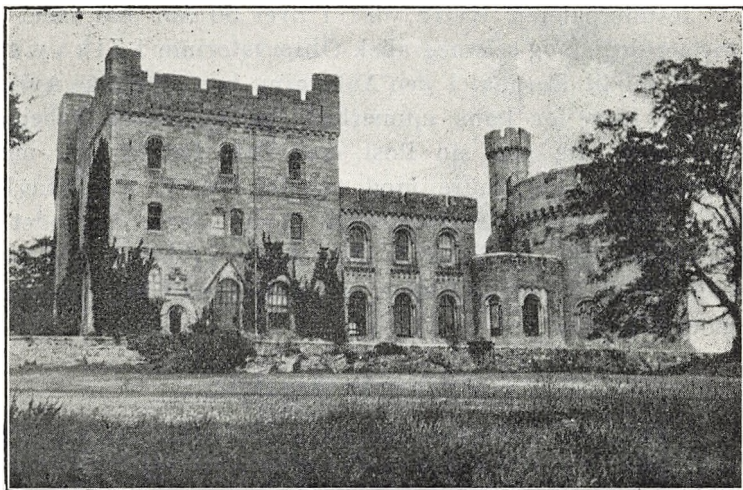
Den 10. September døde i Aachen den 81aarige ansete katholske Lærde Pater Cathrein S. J., der er særlig bekendt for sin Lærebog i Moralfilosofien og for sine mange andre Værker om katholsk Sædelære og Statsfilosofi. Han var en af de betydeligste Fortolkere af den h. Thomas af Aquino og bekendt for sin Evne til at forene gammel katholsk Tankegang med ny. Han var Schweizer, født i Brig 1845, men maatte i 1863 forlade Schweiz for at indtræde i Jesuiterordenen i Gorheim, hvorfra han i 1872 rejste til England, hvor han fem Aar senere blev præsteviet i Liverpool. Men den længste Tid af sit Liv tilbragte han i Holland, hvor han i mange Aar virkede som Professor i Ethik i Ordenshusene og ved sin flittige Forfattervirksomhed indtil den høje Alder.

Prinsen af Wales i Lourdes.

Prinsen af Wales aflagde uventet Besøg i Lourdes fra Biarritz. Prinsen indfandt sig incognito sammen med nogle faa Venner. Han tog Opstilling nær ved Rosenkranskirkens Dør, umiddelbart før Processionen fandt Sted. Kun faa genkendte Prinsen, der alvorligt fulgte Begivenheden og troligt holdt Stand under en Regnbyge. Det var netop en

Procession af engelske Pilegrimme, der passerede, og da Mgr. Myers lyste Velsignelsen over Skaren, knælede Prinsen paa den vaade Jord ligesom de øvrige. Omgivet af engelske Brancardierer *) besøgte Prinsen Grotten. Paa Vejen blev han genkendt af en Kvinde, der raabte: »Gud bevare Prinsen af Wales!« Under stor Bevægelse blev han ført til det medicinske Bureau, hvor Dr. Sherry gav fyldige Oplysninger om Bureauets Virksomhed og overrakte Prinsen en Bog om Helbredelserne i Lourdes. Efter at have sendt venlige Hilsener og gode Ønsker om Helbredelse til de mange tilstedeværende engelske Pilegrimme, forlod Prinsen ubemærket Byen igen.

Et Benediktinerkloster i Irland.

Glenstal Priory i Nærheden af Limerick er det første Benediktinerkloster i Irland efter Reformationen. Det blev oprettet for et Par Aar siden af den belgiske Benediktinerkongregation og har til Huse i et ikke særlig praktisk indrettet »middelalderligt« Slot — som dog kun er et Hundrede Aar gammelt — med 370 acres Jord til.

Glenstal Priorat er et af Tegnene paa det katholske Irlands forbedrede Stilling i de senere Aar.

*) »Brancardierer« kaldes de frivillige Sygeplejere.

Northampton's Biskop i Lourdes.

Biskop Cary-Elwes af Northampton, der ledede et Pilegrimstog til Lourdes, blev paa Vejen angrebet af Asthma, hvilket medførte et Hjerteonde af alvorligste Art. Mens Toget hastede af Sted, laa Biskoppen i seks Timer i en Kupé svævende mellem Liv og Død, men meget omhyggeligt plejet af de medfølgende Læger og Sygeplejersker. Ved Ankomsten til Lourdes blev Biskoppen straks bragt til Sengs paa sit Hotel, og takket være den omhyggeligste Pleje naaede Mgr. Cary-Elwes levende tilbage til England igen nogle Dage efter, mens han liggende paa sin Baare uddelte Velsignelsen til de mange, der var mødte op for at hilse ham velkommen hjem.

Shanghai.

Jesuiterpateren FROC, der i over 50 Aar har ledet et meteorologisk og seismografisk Observatorium i Zikawei, rejser nu til Europa. I den Anledning har kinesiske Aviser takket ham for hans udmærkede og opofrende Arbejde; han blev ofte paa sin Post med Fare for sit Liv, men advarede i Tide andre mod truende Farer, hvad særlig kom mangfoldige Søfarende til gode. Selve Byraadet i Shanghai har til Paterens Ære ladet opslaa en Minde-tavle. Hans Efterfølger bliver en anden anset lærd Jesuiterpater Gherzi.

I KORTE TRÆK.

Den eucharistiske Kongres i Dublin. Søndag d. 26. Juni næste Aar skal den store Procession med det Allershelligste finde Sted i Dublin under Nadverkongressen. Man mener, den vil vare 5 Timer, og at der vil deltage — en Million Lægfolk og 5000 Præster. Da Processionsvejen er 5 Kilometer, kan Monstransen ikke bæres til Fods; der bliver derfor konstrueret en Slags Triumfvogn, der vil blive trukket af Studenter og ledsaget af Autoriteterne. Paa den vil Kardinalen knælende paa en Knæleskammel bære Monstransen.

Biskoppen af Nottingham, Dr. Thomas Dunn, er død 61 Aar gammel.

Den afdøde Biskop havde i de sidste Aar kæmpet mod stadig svigtende Helbred, men fortsatte sit virksomhedsfulde Arbejde til det sidste. I Løbet af de femten Aar, Hs. Excellence virkede i sit Bispedømme, lykkedes det ham fuldtud at organisere det

baade indadtil og udadtil, saa det nu staar som et Mønster for de øvrige Bispedømmer.

Biskop Dunn begravedes i St. Barnabas Cathedral, i hvilken han genindførte Liturgien i dens skønneste Form.

Efter Patriarken Damianos Død føres i Jerusalem en heftig Strid mellem de arabiske og de »udenlandske« Kristne, om hvem der skal være hans Efterfølger som den græsk-ortodokse Kirkes Patriark. Formodentlig vil det som sædvanlig blive en Mand af det græske Klerus, der, støttet af det byzantinsk-russiske Parti og af de vestlige Staters Diplomati, vil faa den betydningsfulde Post.

Der er ogsaa i andre Henseender stadig Uro i det hellige Land, Stridigheder mellem de forskellige Nationer, særlig Araberne og Hebræerne. En idealistisk Digter, Ben Avi, har foreslaaet at »kantonisere Palæstina«, d. v. s. inddele Landet som Schweiz i indbyrdes uafhængige Kantoner; da vilde et uafhængigt Judæa og uafhængige arabiske Kantoner kunne danne en fredelig Føderationsrepublik. Men Kendere af Landets reelle Forhold kalder Planen en utopisk Drøm.

Fra Hovedstad og Provins

Et Skuespil om Sankt Elisabeth af Thüringen..

I Anledning af 700 Aarsdagen for den hellige Elisabeths Død bebudes Opførelsen af et Skuespil, der er skrevet til Festen i Jeanne d'Arc Skolen, Frederiksberg Allé.

Indtægten vil gaa til Fordel for Elisabethforeningen, der som bekendt tager sig af ulykkeligt stillede katolske Børn.

Udførligt Program og Tidsangivelse vil senere fremkomme.

Ved de *katholske Radioklubbers* Møde Onsdag d. 28. Oktober i »Vesterhus« talte Hr. Paul Hedemann om »Radio og Katholicisme«, hvorefter der udviklede sig et Ordskifte om katolsk Aktion: Jo færre vi er, desto nødvendigere er det at holde sammen og at benytte Presse og Radio som Aktionsmidler. Det fremhævedes stærkt, hvor nødvendigt det er, at alle støtter Arbejdet ved at indmelde sig i Lytterforeningen. Efter Oplæsning af Johs. Jørgensens »Skyggen« sluttede den hyggelige Aften med udmærket Koralsang af Beuronmunkene (pr. Grammofonplader).

Orgelkoncert i St. Laurentii Kirke (Roskilde).

Søndag den 25. Oktober indviede Hans Excellence Biskop Brems det nye Orgel i St. Laurentii Kirke. For at give saa mange som muligt Lejlighed til at høre det smukke Orgel, afholder Organist A. Kerchhoffs en Kirkekoncert Søndag den 8. November Kl. 7^{1/2}. Der medvirker »Kerchhoffs-Koret« (ca. 70 Sangere) samt Koncertsangerinde Hertha Bjørvig. Orgelet, der er bygget af Firmaet Th. Frobenius, er et af de største, om ikke det største Orgel, i katholske Kirker her i Landet. Det er paa Sognepræsten, Pastor Quadvliegs, Initiativ, at Orgelet er blevet bygget.

Billetter à 1 Kr. kan faas hos Sognepræsten samt hos Organist Kerchhoffs, Telef. Roskilde 1012.

Aarhus.

Vor smukke Kirke fik i Anledning af sit 50 Aars Jubilæum en ny Prydelse, idet Hr. Kaptajn A. F. Beyer og Familie forærede Kirken tolv Messing-Lycestager, der blev anbragte som Apostellys paa de tolv Steder, hvor Biskop Mermillod i 1881 havde salvet Kirkens Mure. Stagerne er et Værk af Gørtler Erstad-Petersen, Aarhus, som er en i Jylland meget kendt Broncestøber. De tolv Lys tændtes for første Gang Natten før Kirkevielsesfesten, da en Skare Katholiker holdt Nattevagt foran Tabernaklet.

Her kan tillige nævnes, at vor Prædikestol nu har faaet den Udsmykning, hvortil man havde ladet Pladsen fri for 50 Aar siden. I Hjørnerne staar under Baldakinen Statuetter af de fire store latinske Kirkefædre, og paa de brede Sider blev der anbragt fire Relieffer: Loven paa Sinai, Loven paa Bjerget (Bjergprædikenen), Petrus modtager Lovgivningsmagten, den evige Petrus. Baade Statuetterne og Reliefferne er et kunstnerisk fuldendt Træskærerarbejde af Billedhugger J. M o r m a n n i Wiedenbrück. Pengene dertil indkom for Størstedelen ved store og smaa Bidrag fra Menigheden.

Under St. Ansgars Boghandels midlertidige Lukning kan skriftlige Ordre sendes til Box 279, København V.

Telefon-Ordre til Nora 4654 x. Enhver Ordre effectueres omg.

Katolsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes:

ung Pige som Ene pige i Vanløse (skal ligge hjemme ell. ude).

Plads søges:

af en velanbef. 22-aarig ung Mand ved hvilket som helst; desuden ligger der flere Ansøgninger fra Arbejdssøgende f. T., som Vaskekone, en Kontormand, Chauffør.

Ansøgning med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paategning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13. Kbhn. K.

Tysk Fest.

Im Zeichen des St. Elisabeth Jubiläums

halten die hiesigen deutschen Katholiken ein Fest Sonntag den 15. November im Festsaal, Hans Bogbindersallé 2.

Aus dem Programm:

- »Der hl. Elisabeth Leben und Fortleben«,
Festrede von P. Karl Harmer.
- »Die heilige Elisabeth«,
Melodramatische Legende von H. Rosemann.
4-stimmige Männerchöre u. a.

Beginn Punkt 7 Uhr. — Eintrittskarten 1 Kr. (mit Kaffee) bei Fr. J. Schodek, Vester Voldgade 115⁴.

St. Franciskus' III Orden

afholder i Anledning af St. Antonius' og St. Elisabeths Jubilæum en Festandagt Torsdag den 19. November Kl. 7¹/₂ i St. Knuds Kapel, hvor Hans Excellence Biskoppen vil tale. Tertiarerne bedes møde fuldtalligt.

Conventus missionariorum hauniensium erit feria III die 10. hujus hora 4¹/₂ ad S. S. Cor.

Gennemgang af den katolske Troslære for Katholiker og for Ikke-Katholiker holdes i Forsamlingssalen ved *St. Annæ Kirke* hver *Tirsdag Aften Kl. 8.*

St. Andreas Gilde, Ordrup. Onsdag d. 11. November Kl. 8 i Charlottenlund Palmehave Sammenkomst med Lotterispil om Ænder o. l.

II Absalon Trop. H. K. D.

afholder

Tropfest den 8. November 1931

i Handels- og Kontoristforeningen, Studiestræde 1.

Der opføres:

»Spøgelsestoget«, Skuespil i 3 Akter.

Billetter faas hos Troppens Spejdere, Katholsk Boghandel, Stenosgade 3, Telf. V. 3930, samt hos Tropsfører, H. Fausbøll, St. Jørgensallé 4 St., Telf. V. 5967 x.

Søndag d. 15. November og Onsdag d. 18. November

Kl. 20 præcis opføres i St. Knuds Sal, Stenosgade 4 B

„Sin Faders Datter“,

Dramatisk Situation i 1 Akt

og

„Bag stængede Døre“,

Skuespil i 1 Akt.

Billetter à 1 og 1¹/₂ Kr. faas i Katholsk Boghandel, Stenosg. 3 og hos Portneren, Stenosg. 4 A.

Det eventuelle Overskud anvendes til Hjælp til Udgivelse af Gudsmoderfestspillet »Alle Slægter«.

Kirkelig Kalender.

Nov. 8. S. 24. Søndag e. Pintse.	Nov. 15. S. 25. Søndag e. Pintse.
9. M. Laterankirkens Indvielse.	16. M. Ferialdag.
10. Ti. Andreas Avellinus.	17. Ti. Gregor Undergører.
11. O. Martin af Tours.	18. O. Peters- og Paulskirkernes Indvielse.
12. T. Martin I.	19. T. Elisabeth af Thyringen.
13. F. Didacus.	20. F. Felix af Valois.
14. L. Josaphat.	21. L. Marias Ofring.

Nov. Ugens Messebønner.

8. S. 24. Søndag e. Pintse; *Introitus, Graduale, Offertorium* og *Communio* som paa 23. Søndag (751—581), det øvrige som paa 5. Søndag e. Hellig tre Konger (95—131); 2. *Sæt Bønner*: Oktav af Alle Helgen (1135—966), 3. *Sæt Bønner*: Fire kronede Martyrer (1152—971), 4. *Sæt Bønner*: For Paven ([122]—107).
9. M. Laterankirkens Indvielse ([77]—923); 2. Theodor (1153—972).
10. Ti. Anrdeas Avellinus (1153—973); 2. Tryphon, Respicius og Nympha (1154—973), 3. For Paven.
11. O. Martin af Tours (1154—974); 2. Mennas ([12]—[12]), 3. For Paven.
12. T. † Martin I (1156—975); 2. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. Efter frit Valg, 4. For Paven.
13. F. † Didacus (1157—979); 2., 3. og 4. som Torsdag.
14. L. Josaphat (1158—980); 2. For Paven.

Anm. Paa de med † mærkede Dage kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesser og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udg. af Messebogen (1926), det andet den gamle Udg. (1907).

Rosenkranskirken. Kongregationen »Maria Rosenkransdronning« har Fælleskommunion Søndag den 8. November i Messen Kl. 8.

Marlakongregationen for Mænd i St. Ansgars Sogn. Møde Torsdag d. 12. November Kl. 20¹/₂ i St. Ansgars Kirke. Alle ældre og yngre katolske Mænd i St. Ansgars Sogn opfordres til fra Begyndelsen af at indmelde sig i Kongregationen ved Henvendelse til en af Præsterne ved Kirken eller til Pater Bender, S. J., Stenosgade 4.

A.C. Onsdag d. 11. Nov. Kl. 7¹/₂ Sjælemesse i St. Knuds Kapel for afdøde Medlemmer. Alle Medlemmer opfordres til at deltage.

St. Michaels Klub. Mandag d. 16. November Kl. 8 Foredrag af Pastor Jaworski: »Livet paa et Præsteseminar«.

St. Josephs Børnehavn, Nivaagade 1. Telf. Taga 4793 x. Børn modtages fra 2¹/₂ Aar indtil Skolealderen.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN). Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x. Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

79. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 S Kbh. K Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Cay Benzon, Nørrebrogade 27, Kbhvn. N. Tlf. Nora 239 x. Træffes som Regel bedst alle Hverdage (undt. Tirsdag) Kl. 5-6. Der kan ogsaa gives Besked pr. Tlf. Byen 6505.

Nr. 46.

Søndag den 15. November

1931

INDHOLD: Pave Pius XI's Rundskrivelse. — Det hvide Lin. — En Historie. — Den hellige Elisabeth af Thüringen. — Omkring Elisabeth-Jubilæet. — Skuespilafteenerne den 15. og 18. November. — Fra Hovedstad og Provins. — Brevkasse. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Pave Pius XI's Rundskrivelse om en Reform af den sociale Orden.

(Fortsat.)

2. Forandringer i Socialismen.

Det er ikke blot det økonomiske Livs Billede, som siden Leos Tid er blevet fuldstændig forandret, men selve Socialismen, mod hvilken Vor Forgænger hovedsagelig maatte føre sin Kamp, har ogsaa undergaaet de samme dybtgaaende Omvæltninger. Kunde Socialismen dengang kaldes et nogenlunde ensartet System med bestemte Theorier, der i sig selv dannede et logisk sluttet Hele, faldt den siden hen fra hinanden og blev i det væsentlige til to Hovedretninger, som i de fleste Spørgsmaal staar skarpt over for hinanden, ja lidenskabeligt bekæmper hinanden indbyrdes. Dog har ingen af Parterne opgivet de kristendomsfjendtlige Forudsætninger, som var Socialismens Særkende.

a. Den voldsomme Retning eller Kommunismen.

Den ene Del af Socialismen gennemgik nemlig omtrent den samme Udvikling, som efter Vore tidligere Forklaringer ogsaa blev den kapitalistiske Økonomis Skæbne. Den gled nedad og blev til Kommunisme, som i Theori og Praksis forfølger to Maal, og vel at mærke ikke i det skjulte og ad underjordiske Veje, men aabenlyst, for alles Øjne og med de voldsomste Midler, nemlig Klassekamp i den hensynløseste Form og fuldstændig Tilintetgørelse af Privatejendom. Ved sine Fremstød kender den intet, den ikke vover at gøre, intet, den har Respekt for. Hvor den er kommet til Magten, viser den paa utrolig og ubeskrivelig Maade sin Haardhed og Umenneskelighed. Det kan det sørgelige Hærværk og de Ruiner vidne om, hvormed Kommunismen har fyldt Østeuropas og Asiens vidtstrakte Landstrøg. Med hvilket Had den som erklæret Fjende kæmper mod den hellige Kirke og Gud selv, er desværre altfor sikkert godtgjort ved Kendsgerninger og kommet til alles nøje Kendskab. Skønt Vi derfor anser det for overflødigt at gøre Kirkens gode og tro Sønner opmærksomme paa Kommunismens ugudelige og umoralske Karakter, kan Vi alligevel ikke uden dyb Smerte betragte den Sorgløshed hos mange, der synes at lade haant om disse overhængende Farer og med lad Passivitet finder sig i, at der agiteres for et System, som med Vold og Blod vil ned-sable hele Samfundet. Og saa meget desto alvorligere Bebrejdelser fortjener de Mænd, som i deres Letsindighed forsømmer at fjerne eller at forandre de Forhold i Samfundslivet, der ophidser Sindene og baner Vejen for Verdensrevolutionens Ødelæggelser.

b. Den moderate Del med Navnet Socialisme.

Mere moderat er, som bekendt, den Del, der bibeholdt Navnet Socialisme, Den erklærer sig ikke blot imod Anvendelse af Vold, men mildner ogsaa Klassekampen for en stor Del og afsvækker Fordringen om Ophævelsen af den private Ejendomsret, hvis den ikke ligefrem opgiver disse Programpunkter. Man skulde tro, at Socialismen,

forskrækket over sine egne Principper og de Følgeslutninger, Kommunismen har draget deraf, var paa Vej tilbage til de Sandheder, som Traditionen i Kristendommen altid har hævdet, og nærmede sig dem. Det kan nemlig ikke nægtes, at Socialismens Fordringer undertiden staar de Krav meget nær, som de kristelige Samfundsreformatorer med Rette stiller.

a) Mindre udpræget Klassekamp og ringere Opposition mod Privatejendom.

Paa denne Maade gaar Klassekampen, hvis blot den afholder sig fra personligt Fjendskab og gensidigt Had, efterhaanden over til en Slags berettiget saglig Drøftelse, der bunder i Interesse for Relfærdighed. Skønt dette Stadium ikke er hin sociale Fred, som vi alle ønsker, kan og bør det dog være Udgangspunktet for at naa til »Stændernes« Samarbejde og gensidige Hjælp. Ogsaa Krigserklæringen mod Privatejendommen faar efterhaanden en mildere Form og indskrænker sig til, at man til syvende og sidst ikke angriber selve Besiddelsen af Produktionsmidlerne, men det sociale Overherredømme, som den besiddende mod al Ret paa tyrannisk Maade har tilrevet sig. I Virkeligheden tilkommer jo et saadant øverste Herredømme slet ikke Privatejerne, men Samfundsmagten. Gaar Udviklingen denne Vej, kan man komme saa langt, at den moderate Socialismes lige nævnte Programpunkter ikke længere er i Modstrid med de Ønsker og Krav, som Repræsentanterne for de kristne Principper gør gældende under deres Bestræbelser for en Reform af det menneskelige Samfund. Med fuld Ret kan man nemlig forsvare det Standpunkt, at visse Arter af Goder burde forbeholdes Staten, da deres Besiddelse medfører en altfor stor Indflydelse og Magt, som man ikke kan overlade til private Hænder, uden at Samfundet kommer i Fare.

Den Slags retfærdige Fordringer og Ønsker rummer ikke noget, der strider mod den kristne Sandhedslære, og endnu mindre er de Socialismens Særkende og Særeje. Hvem der

derfor kun tilstræber disse Maal, har ingen Aarsag til at slutte sig til Socialismen.

β) Er denne Mellemvej mulig?

Gid nu dog ingen vil tro, at alle ikke-kommunistiske Retninger inden for Socialismen uden Undtagelse baade i Praxis og Theori allerede er kommet til denne bedre Erkendelse. For det meste opgiver de hverken Klassekampen eller Krigen mod den private Ejendomsret, men mildner den kun en Smule. Men hvis nu falske Principper paa denne Maade kun dæmpes eller udviskes lidt, opstaar, eller rettere sagt rejses med Urette af nogle faa det Spørgsmaal, om ikke den kristne Læres Principper maaske ogsaa kunde afsvækkes og mildnes i nogen Grad for saaledes at imødekomme Socialismen og saa at sige blive enig med den paa den halve Vej. Den ene eller anden lader sig lokke af det skuffende Haab om, at Socialisterne paa denne Maade kunde trækkes over til os. Denne Forventning er imidlertid ganske ugrundet. Hvem der vil være Apostel i socialistiske Kredse, er nødt til aabent og ærligt at vedkende sig den hele, ubeskaarne kristne Lære og maa paa ingen Maade lukke Øjnene for Vildfarelser. Ja, hvis nogen i Sandhed vil optræde som Evangeliets Forkynder, bør han først og fremmest gaa ud paa at oplyse Socialisterne om, at deres Fordringer, for saa vidt de er retfærdige, faar en langt paalideligere Begrundelse i den kristne Tros Principper og fremmes ganske anderledes effektivt af de Kræfter, den kristne Kærlighed raader over.

Men, hvad om nu Socialismen med Hensyn til Klassekampen og i Spørgsmaalet om Privatejendommen har slaet saa meget af paa sine Krav og forbedret sig i den Grad, at den paa disse Punkter ikke længere fortjener nogen Bebrejdelser — har den saa derved ogsaa samtidig opgivet sin kristendomsfjendtlige Karakter? Det er et Spørgsmaal, der optager manges Sind meget stærkt. Og overordentlig stort er Antallet af de Katholiker, som nok er aldeles klare over, at kristne Principper ikke kan opgives eller lemlæstes, men som dog synes at rette deres Blikke mod den Apostoliske Stol og bede den indtrængende

om en Afgørelse af Spørgsmaalet, om denne Socialisme har forladt sine falske Lærdomme saa grundigt, at den uden Prisgivelse af et kristent Princip kan erklæres tilladelig og, for at bruge et Billede, kan døbes? I Overensstemmelse med den faderlige Omsorg, der besjæler Os, vil Vi gøre dem Fyldest og erklærer herved følgende: Hvad enten man betragter Socialismen som Theori eller som historisk Kendsgerning eller som »aandelig Bevægelse«, er den, saa længe den virkelig er Socialisme, ogsaa efter at den paa de to nævnte Punkter har gjort Indrømmelser over for Sandheden og Retfærdigheden, uforenelig med den katholske Kirkes Troslærdomme; thi den tegner et Billede af selve det menneskelige Samfund, som er saa forskelligt som vel muligt fra den kristne Læres Opfattelse deraf. (Fortsættes.)

Det hvide Lin.

Den hvide Dug bliver bredt over Alteret. Den ligger dér som »Corporale«, som Herrens Klædebon under Kalken og Hostien. I det hvide Linnedklæde — i »Alba«en — er ogsaa Præsten hyllet, naar han forretter den hellige Tjeneste. Hvidt er Herrens Bord dækket, hvorfra det guddommelige Brød bliver rakt os.

Det rette hvide Linned er kosteligt: rent og fint og — stærkt. Saa hvidt og friskt det ligger dér! Jeg kommer til at tænke paa en Vintermorgen, da jeg gik en Tur i Skoven. Pludselig saa jeg en Skraaning dækket af nyfalden Sne, skinnende ren laa den dér mellem de mørke Graner. Dér turde jeg ikke træde med mine grove Støvler. Uvilkaarlig gik jeg som i dyb Ærefrygt udenom. Saaledes ligger det hvide Lin udbredt for det Hellige.

Det er paa Alteret, hvor det guddommelige Offer bringes, det først og fremmest hører hjemme. Alteret, Helligdommens helligste. Det ydre Alter, der svarer til vort Hjertes indre Alter. Ikke blot er det ydre som en Lignelse om

det indre, Hjertets Offervillighed, nej, de to hører sammen. Paa hemmelighedsfuld Maade er de eet. Det egentlige Alter, det fuldkomne, paa hvilket Christi Offer bliver bragt, er den levende Enhed af begge.

Derfor har det hvide Lin noget særligt at sige os: det maa svare til noget i vort Indre. Vi føler det som en Fordring, en Bebrejdelse og en Længsel. Kun fra det rene Hjerte kommer det rette Offer; dette hvide Lin legemliggør den Hjertets Renhed, der maa til, om Offeret skal kunne behage Gud.

Det siger os saa meget om Renhed. Fint og ægte er det Lin. Grov og voldsom Færd skaber ingen Renhed; med surmulende Miner har den intet at skaffe. Dens Kraft er Finhed, dens Tugt er Adel. Men stærk og fast er alt ægte Linned. Det er ikke et luftigt Spindelvæv, som flækker for hvert Vindstød. Sand Renhed er ikke noget sygeligt noget. Ikke noget, der flygter for Livet og flakker om i uægte Drømme og forskruede Idealer. Sand Renhed har Livsglædens røde Kinder og den tapre Kamps faste Greb.

Og endnu eet siger det hvide Lin til den, der forstaar at overveje: Det var ikke altid lige saa fint og rent, som det ligger dér nu. Oprindelig var det raat og uanseligt, det maatte vaskes ofte og lægges paa Bleg, før det vandt sin duftende Friskhed. Renheden eksisterer ikke fra Begyndelsen. Ganske vist er det en Naadessag, ganske vist gives der Mennesker, der ejer den som Gave i deres Sjæl, hvis hele Væsen er præget af en frisk og kraftig Kyskhed. Men de er Undtagelser. Hvad man ellers kalder Renhed, er ofte kun Udtryk for, at Stormen endnu ikke har rystet Sjælen. Den sande Renhed finder vi ikke ved Begyndelsen, men ved Maalet. Den vindes gennem et langt og udholdende Arbejde.

Der ligger hvidt og fint og stærkt Lin paa Alteret: Renhed, Hjerteadel og frisk Kraft.

I den hellige Johannes' Aabenbaring tales om »den store Skare, som ingen formaar at tælle, af alle Folkeslag, Stammer, Slægter og Sprog. Den staar for Tronen, iført de hvide Klæder. — Hvorfra er de kome? Det er dem, der kom fra den store Trængsel, og hvis Klæder

blev toede hvide i Lammets Blod. Derfor staar de nu for Guds Trone og tjener Ham Dag og Nat.«

»Klæd mig i hvidt Klædebon, Herre«, beder Præsten, naar han ifører sig »Alba«en til det hellige Offer.

(Efter Roman. Guardini: »Von heiligen Zeichen«,
ved P. H.)

En Historie.

Et kendt gammelt Eventyr fortæller: Kongen skulde paa Rævejagt. Derfor maatte han usædvanlig tidligt op, og Overhofmesteren fik Ordre til at vække Majestæten ved Daggry. Denne højstillede Herre lod Ordren gaa videre til den yngste Kammerherre, som bad sin Kammertjener banke stærkt paa Døren lidt før Dag. Men Kammertjeneren var noget lad af sig og bad derfor en af Kammerpigerne om at dundre paa hans Dør i god Tid. Og Pigen kaldte paa Drengen og sagde til ham: »Kom og væk mig ved første Hanegal i Morgen!« Og Drengen sagde Ja og løb ud til Hanen, der boede lige uden for hans Kammer, og sagde til den: »I Morgen tidlig maa du gale stærkt, saa du kan vække mig, for jeg skal vække Pigen, og hun skal vække Tjeneren, og han skal vække Kammerherren, og han skal vække Overhofmesteren, og han skal vække Kongen, for Kongen skal paa Rævejagt.« Men tilfældigvis løb Ræven forbi i samme Øjeblik og hørte den hele Ramse. Saa snart det blev mørkt, listede den ind i Hønsegården og bed Halsen over paa Hanen. Ja, saa blev der intet Hanegal, og Drengen sov over sig, og Pigen med, og Tjeneren fik ikke vækket Kammerherren og denne ikke Overhofmesteren, og Kongen vaagnede først ved Middagstid. Det blev en mindre behagelig Historie for det hele Kongerige, men Ræven gottede sig.

Ja, den Historie er ikke særlig højtidelig, men alligevel meget lærerig. Vi kender vist alle lidt til en Sygdom, der ikke blot er Morgengnavenhed, men kan vare højt op ad Dagen og have mange forskellige Former, men altid den samme Aarsag: »Dersom bare han eller hun havde gjort, hvad jeg havde forlangt!« Skylden til alle Fadæserne er altid — de andres! Hvad om Majestæten havde beordret sig selv til at vaagne! Det er Sagen, det er Selvkommandoen, det gælder om! Den første Betingelse for praktisk

religiøs Selvtugt. Og før man bruser op op mod de andre at betænke: »alt, hvad I vil, at Menneskene skal gøre mod eder, gør det selv mod dem« nelop i det ganske jævne dagligdags. Den listige Ræv lusker om os og bider Halsen over paa alle vore Undskyldninger.

P. H.

Den hellige Elisabeth af Thüringen.

Der er enkelte Øjeblikke i ens Liv, man gerne vilde leve om igen for, om jeg saa maa sige, at »faa mere ud af dem«. Jeg vilde saaledes meget gerne nu, forsynet med katholske og franciskanske Forudsætninger, staa ved St. Elisabeths Grav i Marburg, hvor jeg som ganske ung stod — blottet for alle Forudsætninger. Jeg formaaede kun at beundre hendes Gravkirke, den skønneste Perle af ren Gotik, som Tyskland ejer.

Et endnu skønnere Monument har Charles de Montalembert sat Helgeninden i sin Biografi af hende.

Elisabeth var født i Ungarn 1207. Hun var Datter af Kongeparret Andreas II og Gertrud. Efter Datidens Skik blev der tidlig arrangeret et politisk Ægteskab for hende. Kun fire Aar gammel blev hun forlovet med Landgreven af Thüringens ældste Søn Hermann og kort efter sendt til sit fjerne, fremtidige Hjem for at blive opdraget sammen med sin forlovede. Hermann døde imidlertid, og det blev den næstældste Søn, Ludvig, der blev Elisabeths Barnebrudgom.

De to Børn voksede op sammen i inderlig Forstaaelse og Kærlighed. De blev ved at kalde hinanden Broder og Søster, ogsaa efter at de i 1221 var blevet ægteviiede.

Under sin Opvækst maatte den lille, fromme Elisabeth døje en hel Del intrigante Chikanerier ved det pragtfulde og ganske verdslige Hof paa Wartburg; men det lader til, at det er med Urette, at man har beskyldt hendes Svigermoder, Landgrevinde Sofie, for at have ført an i Kampagnen imod Elisabeth. Hun synes tværtimod selv at have været from og godgørende og en god Moder for den lille Pige, der kort efter sin Ankomst til hendes Hjem mistede sin egen Moder. Dronning Gertrud blev myrdet af nogle ungarske Adelsmænd i 1213; rimeligvis et politisk Mord.

Med Hensyn til Elisabeths Fromhedsøvelser og Barmhertighedsgerninger herskede der den største Enighed mellem hende og Ludvig. Han var selv en elskelig og from

Mand. I 1227 drog han paa Korstog, men døde undervejs af Pest. Elisabeth sad nu Enke med tre Smaabørn, den yngste var født umiddelbart efter Ludvigs Død. Hun var tyve Aar gammel.

»Nu er Verden med alle dens Glæder død for mig!« udbrød hun ved Efterretningen om Ludvigs Død.

Der fulgte svære Tider for Elisabeth. Enker og Enkers Børn har nu engang altid været udsatte for lidt af al Slags. Men Elisabeth havde den Tro, som »overvinder Verden«, saa den Dag, da hun af sine Slægtninge (= Fjender) var

Rosenunderet. (Efter Maleri af Moritz v. Schwind, Wartburg.)

bleven jaget bort fra sit Slot i Marburg (ikke Wartburg, derfra gik hun godvilligt), gav hun sine sidste Dalere til Franciskanerne i Marburg, for at de skulde synge et *Te Deum* som Tak til Gud for den fuldkomne Fattigdom.

Langfredag 1228 gav hun Afkald paa Verden, og hun og hendes trofaste Tjenestepiger blev ikklædte Hellig Frans af Assisis tredje Ordens Bodsdragt. Hendes Børn havde man taget fra hende, nu levede hun udelukkende for Guds fattige. Hendes Skriftefader, den ofte alt for strengt bedømte Konrad af Marburg, havde paalagt hende at beholde de 2000 Mark, som var hendes personlige Medgift. Disse Penge satte hende i Stand til at fortsætte sin Godgørenhed; til sig selv brugte hun kun det allernødvendigste. Hun byggede Franciskanerhospitalet i

Marburg, og der plejede hun selv de syge. De Patienter, der var befængte med de mest modbydelige Sygdomme, var det hendes kæreste Lyst at passe. Hun sled sig op. Fire og tyve Aar gammel døde hun i sin fattige Celle i Marburg d. 19. November 1231.

Næppe var hun død, før der begyndte at ske Mirakler, især Helbredelser, ved hendes Grav. I 1235 paa Pinse-dag, 28. Maj, blev hun helgenerklæret af Pave Gregor IX. Det skete i Perugia. Snart rejste hendes Gravkirke sig, og i Aarhundreder var den Maalet for tyske Pilegrimmes Val-farter. Marburg kunde i de Tider tage det op med Europas største Valfartssteder.

Saa kom »Reformationen«. En af Elisabeths Efterkom-mere, Landgreve Filip den Højmodige (!) af Hessen, blev Protestant. Han beslaglagde hendes Gravkirke, fjerne-de alle Minder om Elisabeth og kastede hendes hellige Støv for alle Vinde.*)

Men Mindet om den hellige Elisabeth kunde ingen lægge øde. Endogsaa H. C. Andersen skriver om hende i »Peber-svendens Nathue«; ganske vist beretter han den gamle Fa-bel om, at Elisabeth »løj« af Frygt for sin Mand og sagde, at Brødet var Roser.. Elisabeth var aldrig bange for Lud-vig, det havde hun ingen Grund til. Og hvis hun har sagt: »det er Roser«, saa har hun ikke løjet, men vidst, at Miraklet var sket.

Det er ikke blot »i Tankerne hos gamle Anton«, at Eli-sabeth lever. Hun lever virksomt i Tusinder og atter Tu-sinder af kvindelige Tertiarers Liv; hun er deres Værne-helgen. Ingen Sinde trænger vi mere til at dyrke hende end i vore Dage. Det er, som om Pave Pius IX's Opraab til den kristne Barmhertighed paa en heldig Maade falder sammen med hendes 700 Aars Jubelfest. Hun gav ikke med karrig Haand og »fornuftigt« af sin Overflod, men hun gav alt, og hun gav sig selv.

Erikke Rosenörn-Lehn.

Omkring Elisabeth-Jubilæet.

Det er paafaldende, at et stort Antal karitative Fore-tagender og Foreninger bærer Elisabeths Navn. Her vil vi blot gøre opmærksom paa Elisabethsøstrenes Kongregation og Elisabethinerne (i Holbæk), som øver Sygepleje, og ikke mindst paa den Institution, der er af overmaade stor Betyd-

*) Heldigvis fandtes der andetsteds Relikvier af St. Elisabeth; en saa-dan opbevares nu i St. Josefs-Søstrenes Kapel i Roskilde.;

ning for hele det danske Vikariat, nemlig Elisabethforeningen, som tager sig af forsømte og forældreløse Børn. Det er jo Børnene, Ungdommen, som hele Fremtiden saa at sige hviler paa, og mod denne Fremtid rettede vor ufor-glemmelige afdøde Biskop von Euch sin sidste Velsignelse. Det er vor fælles Pligt og Opgave at bidrage og virke med til, at denne Velsignelse kommer til at bære Frugt.

Og dette vil kunne opnaas, naar man i taknemmelig Erindring om den ædle, hellige Landgrevinde, der som ung Enke med sine tre smaa Børn blev jaget bort fra sit Slot og slødt ud i den yderste Fattigdom og Elendighed, yder Bidrag til Elisabethforeningen, saa denne formaar at tage sig af vore ulykkeligt stillede og nødlidende Børn ved at sørge for deres materielle Underhold saa vel som for deres religiøse og moralske Opdragelse under betryggende Forhold. Paa denne Maade virker man efter den hellige Elisabeths Eksempel og træder i hendes lysende Fodspor.

For at tilvejebringe de fornødne og — lad os sige det ganske klart og eftertrykkeligt — ligefrem uundværlige pekuniære Midler, bliver der paa Søndag d. 22. November i alle katholske Kirker og Kapeller i København afholdt den aarlige Kollekt for Elisabethforeningen. Den være hermed anbefalet paa det varmeste.

Men saa er der desforuden endnu noget særligt, som allerede i sidste Nr. af Ugebladet ganske kort er blevet omtalt, nemlig et lille Skuespil, der netop er blevet skrevet i Anledning af den h. Elisabeths 700 Aars Jubilæum. Det vil blive opført i Jeanne d'Arc Skolens Festsal, Frederiksberg Allé, Søndag d. 22. Nov. og vistnok et Par Gange til. Gid ret mange maa overvære disse Opførelser for derved at lære lidt mere om den h. Elisabeth og for at blive opmuntrede til at virke i hendes Aand ved Udførelse af praktisk Næstekærlighed. Foruden at opleve noget smukt og opløftende gør man jo ogsaa samtidig en god Gerning, idet Forestillingens Overskud tilfalder Elisabethforeningens Formaal.

Dette er en værdig og gavnlig Maade at fejre den h. Elisabeths 700 Aars Jubilæum paa! Derfor kom, saa Salen bliver fyldt til sidste Plads!

—nb—

Skuespilaftenerne den 15. og 18. November.

Det skulde være et sjældent Held for os, om det allerede skulde være for sent at sikre sig en Billet til en af de averterede Forestillinger. Jeg kan paa det bedste anbefale alle at overvære navnlig det første Skuespil (»Sin

Faders Datter«). Om det end er af en anden Art end »Nadversalen«, Maria-Festspillet i Foraaret o. l., maa det dog rinde mig i Hu, med hvilken Ligeegyldighed Mennesker har undladt at overvære saadanne Skuespil, der kunde gavne deres Sjæle og højne deres Niveau. Man bør se »Sin Faders Datter«, og man vil have Glæde af at forny Bekendtskabet med »Bag stængede Døre«, hvis man da har set det før; dets voldsomme Dramatik og Humor virker tankevækkende og forfriskende.

Paa Gensyn Søndag eller Onsdag. *Verner Stabehl.*

Fra Hovedstad og Provins

St. Josephs Skoles Jubilæumsfest,

der som bebudet blev fejret i tre Afdelinger, fik et overmaade festligt og hyggeligt Forløb. (Det hyggelige er karakteristisk for Nørrebro.) Efter Gudstjenesten underholdt Børnene med frisk og køn Sang, Deklamationer og et pænt lille Skuespil. Sognepræsten Pastor Ronge gav en Skildring af Skolens Historie og knyttede dertil nogle alvorlige og manende Ord. Lærer Kjærulff holdt en Tale — eller rettere fortalte en Legende — om Skolens Stifter Mgr. Anton Neuvel. Hans dybt alvorlige Tale lyste af Skælmeri. Næppe før har man hørt alvorligere Skæmt eller muntre Alvor.

Søndag Aften forhøjedes Feststemningen ved Hans Excellence Biskoppens Tilstedeværelse. Biskop Brems lykønskede Skolen til dens gode Resultater og opmuntrede til fortsat Iver. Med »Fast skal min Daabspagt« sluttede den vellykkede Fest.

Sr. Maria Felicitas.

Budskabet om Sr. Felicitas Sygdom og Død har vakt Sorg hos alle dem, som hun ved sin opofrende Gerning kom i Berøring med.

Eleverne paa »Østerbro«, hvor Sr. Felicitas sidst virkede, vil savne hende meget, de har mistet en dygtig Lærerinde — en Lærerinde i Ordets sande Betydning.

Mest savnet vil Sr. Felicitas blive af sine gamle Elever fra »Frbrg. 15—17« og Institute Jeanne d'Arc. Sr. Felicitas interesserede sig specielt for hver enkelt Elev, satte sig ind i dennes Idéer og Interesser — samt Fejl, og hjalp saa, hvor hun kunde, baade i Elevens Skoletid og efter denne.

Sr. Felicitas var først og fremmest dansk og med stort Kendskab til alt vedrørende Danmark; dette gjorde hende

egnet til mange Arbejder i Skolen, som krævede en dansk Søster.

Bedst af alt var det gode Eksempel, hun efterlod os. Maa Jesu Hjerter belønne hende af sin Kærligheds overstrømmende Fylde. *En gl. Elev.*

Academicum Catholicum.

Det er sjældent, at en Mand kan begynde at tale Kl. 8 $\frac{1}{4}$ og af Tilhørerne blive tvunget til at holde ud til 12 $\frac{1}{4}$; det skete, da Pastor Knud Müller fra Jungshoved talte i A. C. om den anglikanske Biskop Weston fra Zanzibar. Mere behøver der ikke at siges om den Interesse og Sympathi, Taleren vakte for det store Menneske, den store Kirkemand og den (trods al Uklarhed og Inkonsekvens) saare selvstændige Theolog. Det gjorde Tilhørerne godt at faa et saa dybt Indblik i de Kræfter, der rører sig i »den stille Reformation« — fremsat af en saa lærd Taler og i en saa smuk Form, som det skete. *P.S.*

Det var en god Idé at indbyde Arkitekt Holger Tornøe til at tale om »Kristen Ungdomsopdragelse«. Foredraget var uhyre levende, kraftfuldt, psykologisk klart, lysende af gode Observationer, fuldt af kærnefulde Tilskyndelser — og det var baaret af af en dyb og varm Kristentro, der laa som Motiv bag den mesterlige Pædagogik. I Diskussionens Løb kom man bl. a. ind paa tvungen Skolemesse, der forsvarede af Pater Nøsen mod Pastor Schindlers Angreb, og paa Problemet Tvang og Pligt; Kand. Hafstrøm viste Vejen for vort Ungdomsarbejde i en Sammenlutning af Spejderne og Kongregationerne til en Helhed som F. D. F. og K. F. U. M. Taleren blev varmt hyldet af to af sine gamle Dreng. *P. S.*

Faaborg.

Siden August 1928 har der af og til været afholdt Gudstjeneste i Faaborg af Sognepræsten fra Svendborg. Fra September i Aar er der alter sket et stort Fremskridt, idet Faaborg nu er underlagt St. Albani Kirke i Odense, og der læses nu stille Messe den 2den Søndag i hver Maaned paa Rasmussens Hotel, ogsaa her er vi jo desværre henvist til et Hotellokale, en lille Sal, og vi ønsker alle af vort ganske Hjerter, at ogsaa vi snart maa finde Udvej til at bygge et lille Kapel. Hver Gang vi i Ugebladet læser om Indvielse af et nyt Kapel, ønsker vi jo, at det næste Gang maatte blive her i Faaborg. Her er stadig god Tilslutning til Gudstjenesten, og der holdes Undervisning for Børnene af Hr. Pastor Poquet fra Odense.

Brevkasse.

Til min »hengivne gamle Ven X«.

Jo, Tak for Spurvebrevet, det gav gode Tanker. Jeg maa tilstaa, jeg trænger til at studere Salomons Ordsprog grundigere for at lære at se paa Dyrene som afskrækkende Eksempler, saa dybt er fra min Barndom ét Ord af ham blevet ét med mig selv: »Gak til Myren, du dovne, se hendes Skik og bliv viis!« Uden at forfalde til sentimentalt Dyrekæleskab og uden at forglemme, at Vor Herres Frelsergerning først og fremmest gælder vore — Menneskenes — Sjæle, har jeg dog altid indtil Dato syntes, at der var Visdom i den Ydmygelse at lære af de smaa Skabningers trofaste Leven »efter Naturens Orden«, over for hvilken saa mange hovmodige Mennesketanker fortoner sig som Daarskab. Og naar Vor Herre selv siger: »Se til Himlens Fugle!« har det altid været mig til Opbyggelse og ikke blot til poetisk Stemning at se baade Lærkens Flugt, »der gaar den lige Vej fra Jord til Himmel« og Spurvenes Travlhed og muntre Skænden. Og naar en af dem falder til Jorden, synes jeg, naar jeg lytter til de andres Snakken bagefter — som der ganske vist skal særlig Lydhørhed til at forstaa — at de siger til hinanden: »Ingen falder til Jorden, uden Guds Fadervilje — men nu er det hans Vilje, at vi andre skal leve endnu og kæmpe for Føden og for vore Unger. Vi har ingen Arv at slaas om, som Mennesker altid gør det, naar deres er døde, — vi har ingen Sørgedragt og Sørgeceremonier at lufte vor Forfængelighed med, som Menneskene altid har det, — og da Himmels Fugle flyver lige ind i Himmelen, har vi jo ingen Skærsild at bede vore Venner ud af, som Menneskene har det, — og derfor er det godt for de slakkels Mennesker, at de har en Alle Sjæles Dag — det har vi ikke — for os er hver Dag alle Sjæles Liv og Strid og Sorg og Glæde.« Men — som sagt — man kan jo høre og se forskelligt; det er altid godt at lære af andre. Derfor atter: Tak for Brevet!

Deres hengivne og ærbødige Læser P. H.

Rettelse: I den pavelige Rundskrivelse S. 825 — Nr. 42, første Side, 3. Lin. f. n., hvor Talen er om Arbejdslønnen, er den latinske Tekst »satis gravis quæstio« gengivet ved »et ret vigtigt Spørgsmaal«, hvilket kan opfattes som »et mindre vigtigt Spørgsmaal«. Der skulde have staaet: ret et vigtigt Sp. i Betydningen: et saare alvorligt Spørgsmaal.

Søndag d. 15. November og Onsdag d. 18. November

Kl. 20 præcis opføres i St. Knuds Sal, Stenosgade 4 B

„Sin Faders Datter“,

Dramatisk Situation i 1 Akt

og

„Bag stængede Døre“,

Skuespil i 1 Akt.

Billetter à 1 og 1½ Kr. faas i Katholsk Boghandel, Stenosg. 3 og hos Portneren, Stenosg. 4 A.

Det eventuelle Overskud anvendes til Hjælp til Udgivelse af Gudsmoderfestpillet »Alle Slægter«.

Tysk Fest.

Im Zeichen des St. Elisabeth Jubiläums

halten die hiesigen deutschen Katholiken ein Fest Sonntag den 15. November im Festsaal, Hans Bogbindersallé 2.

Aus dem Programm:

- »Der hl. Elisabeth Leben und Fortleben«,
Festrede von P. Karl Harmer.
- »Die heilige Elisabeth«,
Melodramatische Legende von H. Rosemann.
4-stimmige Männerchöre u. a.

Beginn Punkt 7 Uhr. — Eintrittskarten 1 Kr. (mit Kaffee) bei Fr. J. Schodek, Vester Voldgade 115⁴.

Til Fordel for **Elisabethsforeningen** opføres paa Institut »Jeanne d'Arc« Søndag d. 22. Nov., Mandag d. 23. Nov. og Tirsdag d. 24. Nov. Kl. 19^{1/2} (7^{1/2}) pr.

„Den hellige Elisabeth“

Drama i 3 Akter med Forspil,
hvori hele Helgenindens Liv fremvises.

Billetter for Voksne Kr. 1,50, Børnebilletter Kr. 1,00 faas i Institut »Jeanne d'Arc«, Frederiksberg Allé 74, Telf. 3703 — hos Fru Osterhammel, Frederiksborggade 54 (Telf. Byen 720 y), Frk. Strathöcker, Jægersborg Allé 19, (Telf. Ordrup 386) og hos Frk. C. Tetzlaff, Pal. Müllersvej 5 (Telf. Vester 1190 v).

Gennemgang af den katolske Troslære for Katholiker og for Ikke-Katholiker holdes i Forsamlings-salen ved *St. Annæ Kirke* hver *Tirsdag Aften Kl. 8.*

St. Michaels Klub. Mandag d. 16. November Kl. 8 Foredrag af Pastor Jaworski: »Livet paa et Præsteseminar«.

A.C. Onsdag d. 18. Nov. Kl. 8 i »Vesterhus« *Pastor Johs. Eilschou-Holm:* »Liturgi og Fromhedsliv«.

Gæstekort à 1 Krone udstedes — efter Henvendelse fra et Medlem — af Administratores: Pastor Knud Ballin, Bredgade 64, Palæ 59. Fru Bodil Plate Petersen, Humlebækgade 8², Taga 4603. Stud. med. S. E. Odgaard, Ø. Farimagsg. 10³ th., Byen 1149 x (6—7).

Andreas Kollegianersamfundet afholder sin aarlige Generalforsamling i *Wivex'* Selskabslokaler Mandag d. 30. Novbr. Kl. 8.

Lotteriet i Anledning af St. Josephs Skoles Jubilæum. Følgende Numre blev udtrukne: Dukkestuen **G 26.** Billedet **46.**

Julekærten 1931.

Samme Format og Udstyr som de sidste to Aar. Det indeholder Bidrag af *Johannes Jørgensen, Peter Schindler, Paul Hedemann, Rose Bruhn, Lisa Mikaely, Birgitte West, Holger K. Hafstrøm, Erikk Rosenørn-Lehn, Tove Frydenlund, Mogens Kai Nørregaard, Anker Kjerulff, Olav Jan Ballin, Arne Hall Jensen og Jørgen Berg.*

32 Tekst Sider. Pris: **Kr. 1,25** Udkommer ca. 1. December.

Ekspeditionen beder os indskærpe Læserne, at det i høj Grad vil fremme Hæftets Levering, om man allerede nu sender Bestillingerne. Betalingen bliver da: Kr. 1,25 + 25 Øre i Porto. *Danmarks Katholske Ungdoms Forbund, Vestervoldgade 115, Kbhvn. V. Tlf. (efter Kl. 16,30) Byen 6505.*

Kirkelig Kalender.

Nov.		Nov.	
15. S.	25. Søndag e. Pintse.	22. S.	Sidste Søndag e. Pintse.
16. M.	Ferialdag.	23. M.	Clemens I.
17. Ti.	Gregor Undergører.	24. Ti.	Johannes af Korset.
18. O.	Peters- og Paulskirkernes Indvielse.	25. O.	Catharina af Alexandria.
19. T.	Elisabeth af Thyringen.	26. T.	Silvester.
20. F.	Felix af Valois.	27. F.	Ferialdag.
21. L.	Marias Ofring.	28. L.	Vigilie til Andreas's Fest.

Nov. Ugens Messebønner.

15. S. **25. Søndag e. Pintse**; *Introitus, Graduale, Offertorium og Communio* som paa 23. Søndag (751—581), det øvrige som paa 6. Søndag e. Hellig tre Konger (97—133); 2. *Sæt Bønner*: Gertrud (1159—980), 3. *Sæt Bønner*: For Paven (122—107)).
16. M. † Ferialdag; samme Messe som i Gaar; 2. Om de helliges Forbøn ((120)—(105)), 3. For alle afdøde troende (114—113)), 4. Efter frit Valg (ev. for Paven).
17. Ti. † Gregor Undergører (1159—982); 2. Om de helliges Forbøn, 3. Efter frit Valg, 4. For Paven.
18. O. Peters og Paulskirkernes Indvielse (1160—982); 2. For Paven.
19. T. Elisabeth af Thüringen (1160—982); 2. Pontian ((5)—[5]), 3. For Paven.
20. F. Felix af Valois (1161—983); 2. For Paven.
21. L. Marias Ofring (1161—983), 2. For Paven.

Anm. Paa de med † mærkede Dage kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesser og andre Motivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udg. af Messebogen (1926), det andet den gamle Udg. (1907).

Rosenkranssognet.

I Dagene fra Søndag d. 29. Nov. (1. Søndag i Advent) til Søndag d. 6. Dec. holdes **Missionsuge** i Rosenkranskirken med Foredrag af Pater Scherz, C. SS. R.

Foredragene holdes hver Aften Kl. 8, undtagen Lørdag, paa hvilken Dag der derimod er Lejlighed til Skrifte fra Kl. 7—9 Aften.

Søndag d. 6. Dec. holdes Fælleskommunion under Messen Kl. 8. Om Aftenen samme Dag Kl. 5 finder den højtidelige Afslutning Sted med pavelig Velsignelse og Te Deum.

St. Franciskus' III Orden

afholder i Anledning af St. Antonius' og St. Elisabeths Jubilæum en Festandagt Torsdag den 19. November Kl. 7¹/₂ i St. Knuds Kapel, hvor Hans Excellence Biskoppen vil tale. Tertiarerne bedes møde fuldtalligt.

Danske Kvinders katolske Forbund

afholder Møde i *Borgernes Hus* Onsdag d. 25. November Kl. 8.

Foredrag af Sekretær *Helga Tardini*: »Den hellige Birgitta«.

Efter Foredraget Samvær og fælles Kaffe bord à 1 Kr.

Alle er velkomne.

FREMMEDESPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

79. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalei (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 S Kbh. K Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. anrligt. — Redaktør: Pastor Cay Beuzon, Nørrebrogade 27, Kbhvn. N. Tlf. Nora 239 x. Træffes som Regel bedst alle Hverdage (undt. Tirsdag) Kl. 5-8. Der kan ogsaa gives Besked pr. Tlf. Byen 6505.

Nr. 47.

Søndag den 22. November

1931

INDHOLD: Pave Pius XI's Rundskrivelse. — Naade-Novenen til den hellige Frans Xaver. — Den hellige Robert Bellarmin, S. J. — Tidens mest brændende Spørgsmaal. — Til Rosenkranssognets Menighed. — Fra den vide Verden. — Fra Hovedstad og Provins. — Berigtigelse. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Pave Pius XI's Rundskrivelse

til sine ærværdige Brødre:

Patriarker, Primater, Ærkebiskopper, Biskopper og alle andre Prælater med biskoppelig Myndighed, som har Fred og Forbindelse med den apostoliske Stol,

om Erhvervslivets haarde Krise, den beklagelige Arbejdsløshed hos saa mange og om den stigende Tendens til militære Rustninger.

Ærværdige Brødre! Hilsen og apostolisk Velsignelse!

En ny Ulykke truer den Os betroede Hjord, ja, den tynger allerede paa den. Haardest er den svageste Del ramt, som vi omfatter med særlig øm Kærlighed, Børnene nemlig, den ubemidlede Befolkningsklasse, Arbejderne og alle de, der ikke er særlig velstillede. Vi sigter til de tunge

---

For at give Plads til den meget aktuelle Encyklika »Nova impendit«, hvoraf en Oversættelse her gengives i sin Helhed, udsætter vi undtagelsesvis Rundskrivelsen om den sociale Orden til næste Nummer.

Red.

Nødstilstande og den økonomiske Krise, der hjem-søger Folkene og i alle Lande tvinger mange ind i en meget foruroligende og stadig stigende Arbejdsløshed. Det er jo øjensynligt, at en næsten uoverskuelig stor Skare hæderlige tekniske Arbejdere dømmes til Lediggang og dermed ogsaa til en yderst stor Nød sammen med deres Børn, skønt de intet ønsker mere end paa redelig Maade at kunne tjene deres Levebrød, som de efter Guds Bud hver Dag beder den himmelske Fader om. Deres Sukke gaar Os til Hjerte og faar Os til med vor guddommelige Mesters Medynk at gentage den Klage, som steg op af hans elskende Hjertes Dyb, da en sultende Menneskemængde stod omkring ham, og blev udtalt med de Ord: »Jeg ynkes over Folket«¹⁾.

Endnu stærkere er Vor Medlidenhed med de mange Børn, Vi ser, og som under Taarer raaber efter Brød, »medens der ingen er, der giver dem det.«²⁾ Ganske ufor-skyldt føler de og bærer de paa Tingenes triste og tyn-gende Tilstand, og opfyldte af Sorg over den herskende Elendighed bliver de var, at deres medfødte Ungdoms-glæde visner bort som en Blomst, og det saa naturlige Smil paa Barnelæberne sygner hen og dør, skønt deres Sjæl ubevidst higer efter et Liv i Glædens og Smilets Verden.

Da Vinteren staar for Døren, vil uden Tvivl ogsaa dens Ledsagere følge med, nemlig Besværligheder, Trængsler og Savn, kort sagt de Lidelser, som den kolde Aarstid plejer at paaføre Børn og fattige. Desuden maa man jo ogsaa være bange for, at Arbejdsløshedens Spøgelse, som Vi før med Beklagelse har nævnt og ønsket Os fri for, bliver endnu mere uhyggeligt, saaledes at ubemidlede Familier, hvis deres Nød ikke afhjælpes, bliver — hvad Gud forbyde — drevet ind i en Tilstand af Fortvivlelse. Alle disse Omstændigheder overvejer Vi med skælvende Hjerte som alles fælles Fader; og ligesom Vore Forgængere i Embedet, navnlig da Vor umiddelbare, højsalige For-gænger, Benedikt XV, opløfter ogsaa Vi Vor Røst og retter en indtrængende Appel til alle dem, hos hvem den kristne

¹⁾ Mk. 8, 2.

²⁾ Jer. Klag. 4, 4.

Tro og den kristne Kærlighed er en levende Magt. Vor Indbydelse gaar nemlig ud paa at faa alle til en Slags Kærlighedens og Hjælpsomhedens Korstog. Et saadant Foretagende vil sikkert baade komme den legemlige Nød til Hjælp og sætte nyt Mod i Sindene, idet den vækker og styrker Tilliden og bortskræmmer hine mørke Tanker og Planer, som Nøden, denne daarlige Raadgiver, plejer at indgive. Spirer til al Slags Utilfredshed og Strid, som sætter Borgere op mod Borgere, vil det kvæle med stærk Haand og faa Brodersindets og Kærlighedens Ild til at lue, to Dyder, som vedligeholder og styrker det herlige Baand, som Fred og Velfærd knytter. Og disse Goder skulde jo netop falde i de enkeltes og Staternes glædelige Lod.

Altsaa til dette Brodersindets og Kærlighedens Korstog, der aabenlyst og bestemt og med Iver helliger sig Understøttelsen af de trængende, kalder Vi alle dem, som er den ene og samme himmelske Faders Børn; Vi kalder de utallige Medlemmer af den ene og samme Familie, eller med andre Ord alle dem, som er Brødre i Christus og derfor ikke blot deler Velfærd og Glæde, men ogsaa paa samme Maade Lidelser og Smerter. Og naar Vi opfordrer til dette Næstekærlighedens Korstog, drejer det sig her om en hellig Pligt, som beror paa hin Regel i Evangeliets Lære, paa hint Kærlighedsbud, som Christus Herren kaldte sit eget, det første og største Bud og ligesom Hovedsummen og det korte Indbegreb af alle andre Forskrifter. Netop dette Bud indskærpede Vor sidste, elskede Forgænger, dengang Verdenskrigen næsten alle Vegne øvede sit Hærværk, og Stridighederne rasede, Gang paa Gang og med stor Styrke og gjorde det til Løsen for hele sit Pontifikat.

Vi minder altsaa alle om et Bud, som er fyldt med Sødme og udtrykker ikke blot den højeste Pligt, der rummer hele den kristne Lov, men ogsaa er den ideelleste Opgave og Bedrift. Navnlig opmuntrer Vi dem, der føler Menneskelighedens Ild i sig og gerne vil naa frem til den Fuldkommenhed, Evangeliet lærer. Dog anser Vi det for overflødigt at bruge flere Ord og at tale endnu mere indtrængende om denne Sag. Alle ved jo godt og er overbeviste om, at kun et saadant Sindelag, Rundhaandethed og Højsind, kun denne Begejstring for kristen Dyd og

denne glødende Iver — hos dem nemlig, der efter Evne og med Ihærdighed tager sig af deres Medmenneskers Redning og frem for alt af Børnenes og de fattigstes Nød — vil være i Stand til endelig engang ved energisk Samarbejde at faa Bugt med vor Tids Skavanker og Vanskeligheder.

Det Topmaal af Ulykker, som rammer os saa haardt, og som vi beklager saa dybt, er imidlertid paa den ene Side en Følge af Nationernes skærpede Rivalitet, paa den anden Aarsag til de uhyrlige Udgifter, som Statskasserne maa afholde. Eller rettere og tydeligere sagt: en af de vigtigste Grunde til denne dobbelte Ulykke er hint overdrevne, stadig skærpede Kapløb i militære Rustninger og Fremstilling af Krigsmateriel. Af denne Grund kan Vi ikke undlade at gentage den fremskuende Henstilling, som Vi selv¹⁾ og Vor Forgænger²⁾ lod udgaa i den Anledning, og det gør os meget ondt, at den endnu ikke er ført ud i Livet til almindelig Gavn og Glæde. Ligeledes opfordrer Vi Eder, ærværdige Brødre, indtrængende til paa den bedst mulige Maade, nemlig i Prædikener og i Pressen, at oplyse alle og vinde deres Hjerter for at efterkomme den sunde Fornufts og den kristne Lovs sikreste Forskrifter.

Alt nu er Vi opfyldt af det trøstefulde Haab, at enhver af Eder bliver Midtpunktet for de af Eders troende indsamlede og indkommende Midler til de trængendes Understøttelse, og at de ligeledes af Eder bliver uddelt til Afhjælpning af deres Nød. Men skulde det i nogle Stifter vise sig at være mere praktisk, at enten Metropolit (Ærkebiskoppen) eller bestemte karitative Institutioner, som naturligvis maa være Eders Tillid fuldtud værdige og af anerkendt Dygtighed, ordner Sagen, skal det staa Eder frit for at handle saaledes efter Klogskabens Regler.

Dog medens Vi hidtil kun har formanet Eder til ved passende Skrivelser og Prædikener at være Tolke for denne Vor Plan og efter Evne at fremme denne Sag, vil Vi nu ogsaa gerne som den første personlig opmuntre Eders troende i Christi inderligste Kærlighed til rundhaandet og ædelmodigt at efterkomme denne Eders og Vor Indbydelse

¹⁾ Alloc. die 24. dec. 1930 habita; Litt. Ant. »Con vivo piacere« 7. apr. 1922.

²⁾ Adhortatio »Dès le début« 1. Aug. 1917.

og udholdende at gennemføre, hvad I kommer til at raade dem til, naar I fortolker denne Vor Rundskrivelse.

Men da alle menneskelige Anstrengelser, ogsaa de ædleste, uden Guds Bistand ikke strækker til, saa lad os med inderlig Bøn henvende os til alle gode Gavers Giver, for at han i sin uendelige Barmhertighed snarest muligt lader bedre Tider oprinde; og ham vil vi, ogsaa paa de sultendes Vegne, bønfalde med hin Bøn fra Himlen, som Jesus Christus har lært os, og som lyder saaledes: »Giv os i Dag vort daglige Brød«. Gid alle maatte erindre, at Menneskeslægtens Forløser til vor Opmuntring og Trøst har lovet, at han vilde betragte det, vi gør »mod en af disse mindste Brødre«, som gjort imod ham;¹⁾ og gid de heller ikke maa glemme Herrens Løfte om at ville anse en Tjeneste, vi af Kærlighed til ham viser de smaa, for en, der er vist ham selv!«

Den Fest endelig, som Kirken fejrer i Dag, minder Os om nogle trøstefulde Ord fra Jesu Christi Mund, hvormed Vi vil slutte denne Vor Rundskrivelse og dette Vort Op- raab. Efter at nemlig vor Frelser, som den hellige Johannes Chrysostomus siger, til Værn for Børnenes Sjæle ligesom havde opkastet uindtagelige Skanser, aabnede han os sin Tanke og sit Ønske med de Ord: »Se til, at I ikke foragter en eneste af disse smaa; thi jeg siger jer, at deres Engle i Himlen altid ser min Faders Ansigt, som er i Himlen.«²⁾ Sikkert vil altsaa disse Engle frembære for Jordens og Himlens Herre det, I af et glad og ædelmodigt Hjerte gør for at hjælpe Børn og trængende, og de vil ogsaa opnaa hos ham de rigeste Gaver til alle dem, som denne hellige og vigtige Sag ligger paa Hjerte. Da desuden Jesu Christi Kongefest nærmer sig, han, hvis Rige og Fred Vi lige fra Vort Pontifikats Begyndelse inderligt har bedt om, synes det Os at være aldeles tidssvarende, at der ved denne Lejlighed i Kirkerne bliver holdt en tre Dages Andagt, i hvilken Forbarmelsens Herre skal bønfales om Fredens Tanker og Gaver. Som Pant paa disse Gaver

¹⁾ Mt. 25,40.

²⁾ Mt. 18,5.

³⁾ Mt. 18,10.

lyser Vi, ærværdige Brødre, over Eder og over alle og enhver, der efterkommer Vor faderlige Opfordring, af Hjertet den apostoliske Velsignelse.

Givet i Rom ved St. Peter, den 2. Oktober, de hellige Værneengles Fest i Aaret 1931 i Vort Pontifikats 10. Aar.

Pius XI, Pave.

Naade-Novenen til den hellige Frans Xaver.

Ifølge et Ulykkestilfælde laa Marcellas Mastrilli S. J. for Døden i Napoli i Aaret 1633. Han havde altid haft en særlig Andagt til den h. Frans Xaver. Denne Helgen viste sig da ved hans Sygeleje og opfordrede ham til at vie sig til Hedningemissionen i Indien for det Tilfælde, at Gud skænkede ham Livet. Den dødssyge aflagde saa dette Løfte i sin Provincials Hænder. Kort derefter, den 3. Januar 1634, viste den hellige Frans Xaver sig paa ny for den syge, lod ham gentage sit Løfte, forudsagde ham Martyrdøden og helbredte ham med det samme. Endnu i samme Nat kunde Pateren affatte en Beretning om sin vidunderlige Helbredelse, læste den h. Messe om Morgenens og tog Del i alle Kømmunitetets Øvelser som før sin Sygdom. Snart rejste han til Indien og døde dér som Martyr allerede den 17. Oktober 1637, kun 34 Aar gammel.

Delte Mirakel gjorde det dybeste Indtryk i Napoli selv og overalt, hvor det rygtedes. Andre nødstedte Mennesker fattede Tillid til den h. Frans Xavers Forbøn hos Gud og blev bønørte, saa at Andagten til ham udbredtes vidt omkring i alle katholske Lande, særlig i Form af en Nidages-Andagt eller Novene. Paa Grund af de talrige Bønørrelser fik den snart Navnet »Naade-Novenen«. Den afsluttedes som oftests den 12. Marts, den Dag da Frans Xaver, Ignatius af Loyola o. a. blev kanoniserede i Aaret 1622. Paa den Tid holdes ogsaa i alle Huse af Jesu Selskab hvert Aar denne Novene; men man har naturligvis Lov til at vælge en hvilken som helst anden Tid f. Eks. før den 3. December, den h. Frans Xavers Fest.

I vore Dage blomstrer »Naade-Novenen« i mange Lande som maaske aldrig før. Særlig Nordamerika udmærker sig. For nogle Aar tilbage holdtes denne Andagt i Philadelphia 6 Gange om Dagen med 6000 Deltagere og i Baltimore 18 Gange om Dagen med 15000 Deltagere. En saadan Masse-

tilslutning kan kun forstaaes, naar mange har erfaret Magten af den h. Frans Xavers Forbøn hos Gud.

Heller ikke i Danmark har denne Andagt hidtil været ukendt. Baronesse Rosenørn-Lehn har i sin Bog »*Til Jesus ved Maria*« offentliggjort de Bønner, der sædvanlig bruges ved Novenen. Ikke saa faa har privat holdt den. Den materielle Nød griber om sig, Faren for Sjælene er større end tidligere. Derfor har Præster af Jesu Selskab i Stenosgade ment — med Biskoppens Tilladelse — offentlig at ville holde denne Novene i Aar fra 25. November til 3. December og ligeledes de kommende Aar. Meningen er, at Novens Bønner — der er udkommet som Særtryk — foreløbig læses 3 Gange om Dagen i Jesu Hjerter Kirken, om Morgenen efter Messen Kl. 8½, om Middagen ca. Kl. 2¼ blandt andet for Skolens større Elever, om Aftenen Kl. 7½. Novenen tænkes afsluttet med Andagt og sakramental Velsignelse paa den h. Frans Xavers Festdag, den 3. December.

Som alt godt begynder Naade-Novenen ganske smaat, med med Guds Velsignelse vil den ogsaa herhjemme udvikle sig til et stort Træ, hvis Frugter den enkelte Sjæl og hele Vikariatet vil høste. *Herm. Lucas S. J.*

Den hellige Robert Bellarmin, S. J.

Ved pavelig apostolsk Skrivelse af 17. September 1931 — *Providentissimus Deus* — er den h. Bellarmin proklameret som Kirkelærer. Roberto Bellarmin er født i Toskana (Montepulciano) 1542 af gammel adelig Slægt, blev Jesuit 1560, Præst 1570 og virkede samtidig som Universitetsprofessor i Löwen til 1576, da Pave Gregor XIII kaldte ham til Rom som »*lector controversiarum*«, d. v. s. Kirkens Forsvarer mod Vranglærerne. Han var i Virkeligheden den, Forsynet havde kaldet til i de allervanskeligste Tider i Slutningen af det 16. Aarh. at kaste Lys over Kirkens Grundsandheder imod Protestantismens Vildfarelser. I 10 Aar flokkedes Studenterne om hans Lærestol, hans Navn nævntes med Ærefrygt i hele Europa ogsaa af Modstanderne, og da hans Værker udkom i Trykken, maatte Boghandlerne sige: »Denne ene lærde giver os mere Fortjeneste end samtlige andre Doktorer.« Den store lutheriske Theolog Beza udbrød, idet han pegede paa hans Hovedværk *): »Denne Bog har gjort det af med os« (Hic liber

---

*) *Disputationes de controversiis christianae fidei*. 3 B. Ingolstadt 1586—93.

nos perdidit). Bellarmin var personlig Ven med Filip Neri og med Franz af Sales og blev selv æret som en Helgen af mange. Han blev Kardinal og døde i Rom 79 Aar gammel 1621. Mange har lovpriist ham. Clemens VIII sagde: »Guds Kirke har ikke hidtil haft Mage til Lærdom«. Benedikt XIV kaldte ham »Hæretikernes Hammer«, Benedikt XV erklærede: »Den katholske Sandhed bør forsvares, som B. forsvarede den«, og Pius XI, som 1923 erklærede ham salig og 1930 helgenkaarede ham, kalder ham »en Stjerne af første Rang paa Kirkens Himmel«.

Tidens mest brændende Spørgsmaal.

København har haft Besøg af den tidligere Folkekommissær for Undervisningsvæsenet i Sovjet-Rusland, nu Præsident for Videnskabernes Raad, Anatol Lunatjarski (Navnet betyder »Maanedrømme«!), der i Studentersamfundet har holdt et Foredrag om *Kulturlivet i Sovjet*. Da han har været en af de førende Personligheder i Sovjets Kamp mod Kirken, har det sin store Interesse at lægge Mærke til, hvorledes han i et Interview med »Ekstrabladet« ytrer sig herom: »Om nogen Forfølgelse af Kirken har der aldrig været Tale. Hos os kan enhver tænke og tro, hvad han vil...« Han indrømmede dog: det er faldet i min Lod at føre en Række Diskussioner med ortodokse Biskopper i Rusland, og muligvis derfor har vi faaet Ry for Kristenhad. Det er ogsaa hændet, at nogle Biskopper har blandet sig i vore Sager. Det kan vi selvfølgelig ikke finde os i. Men hvis de passer sig selv, sker der dem intet!« — Ganske paa samme Maade har Kristenforfølgere baade i gamle Dage i Rom og i vore Dage i Mexico dækket Ondskaben under Politikens Masket. (Slg. Henrik VIII i Skuespillet »Cant«!) Er man i Tvivl om Sandheden, læse man i Pavens Rundskrivelse de aldeles tydelige Ord om »Den voldsomme Retning eller Kommunismen« i forrige Nr. Eller man studere Joseph Douillet's Bog »Sandheden om Moskva« (Hagerup 1930), hvor Forf., der har tilbragt 9 Aar i Rusland under Sovjetstyret og kun beretter oplevede Kendsgerninger, skildrer Religionsforfølgelsen: den systematiske ateistiske Propaganda, Statens Undertrykkelse af Kirken ved Hjælp af Love og Skatter og den *direkte Forfølgelse* med Forvisninger til Sibirien og til Ishelvedet Øen Solovetski, for ikke at tale om den direkte Nedskydning. Det passer sik-

kert endnu i 1931, hvad Douillet skrev i 1930: »Bolsjeviker-nes religiøse Forfølgelse minder slaaende om de første Kristenforfølgelser paa Neros Tid, ja den overgaar dem stundom i Grusomhed«, til Trods for den smilende Hr. L's Ytring til Journalisten: »Jeg er ingen Nero!«

I Foredraget forklarede den store Mand, at den Samfundsfornyelse, der foregaar i Rusland, udvikler sig gennem tre Faser: den politiske Revolution, der *var*, den økonomiske, der *nu er*, og den kulturelle, der *kommer*. Maalet er den fuldendte Socialisme, i hvilken der vil herske »den største individuelle Frihed«. Han pegede paa den utvivlsomt kolossale Forandring i Undervisningsforholdene i det store Rige, af hvis Befolkning $\frac{2}{3}$ siges at have været Analfabeter i den tsaristiske Tid, medens Analfabetismen nu er saa godt som udryddet, takket være Lenins Kamp mod Uvidenhed. Ja, i Aar sidder over 25 Millioner voksne (i Alderen fra 16—35 Aar) paa Skolebænken. Det lyder jo som virkeligt Fremskridt. Men Religionsfriheden? Skolen er ateistisk, og al anden Undervisning er forbudt! Og Fremskridtet? Som det vigtigste nævnes Kvindens Frigørelse fra det trykkende Husslaveri. Om hvorledes den russiske Kvinde virkelige »Frihed« er, kan man læse i dette Blads Nr. 39 (Kvindeemancipationen), og om hvorledes Arbejdernes Forhold former sig, i Nr. 42 (Fra et russisk Paradis).

Til Slut afviste Taleren den Paastand, at der skulde være Nød i Rusland, at der f. Eks skulde mangle Mælk og Sæbe. »Der er Overflod af Kul, Nafta og Olie, hvilket er kolossalt meget vigtigere!« Ja, skal Mennesket kun blive et Hjul i Maskineriet, kan det jo fodres med Kul, Nafta og Olie; endnu er der dog vel mange, der foretrækker at have Mælk og Sæbe baade til deres Børn og til sig selv. Hele Folkekommissærens Tale og hans venlige og lidet agitatoriske Besøg har dog naturligvis haft til Hensigt at vække Længselen efter Stalins Evangelium og styrker saaledes hele den letsindige Propaganda for Sovjet, der føres i store Dele af vor stedlige Presse, som oftest fortier den virkelige Sandhed om Moskva. Et helt andet Sprog taler baade »L'Osservatore Romano«, Vatikanets Dagblad, og det tyske »Katholische Korrespondenz«, Fr. Muckermanns Organ, der altid efter direkte russiske Kilder meddeler, hvad der foregaar i det Land, hvis Regering først og fremmest stræber efter at udrydde Troen paa Gud og at omstyrte den bestaaende Samfundsorden. Dér faar man Bud om de rædselsfulde Tilstande i Ukraine og i Kaukasus, — om Bagsiden af Femaarsplans-Medaljen: Sulten og Elendigheden, de nye Boligers Umulighed, Bøndernes Vægring ved at udlevere Kornet, Fælleskøkkenernes alt for ringe Antal og slette Madlavning og grænseløse Griseri. —

og om den nye Religion, Sovjet selv opfinder, hvis første Bud er: »Hvo, der elsker Fader eller Moder, Hustru eller Børn, Broder eller Søster højere end — Femaarsplanen, er ikke værd at kaldes Kommunist.«

Samtidig ønsker vi at gøre opmærksom paa, at der eksisterer en upolitisk »Forening for Oplysning vedrørende Forholdene i Sovjet Rusland« (Frederiksberggade 10. K.), der udgiver et rent sagligt, illustreret Blad »Om Sovjet«.

P. H.

Til Rosenkranssognets Menighed.

Det gamle Kirkeaar er gaaet til Ende, og det nye begynder! Om vi sluttede ret, ved jeg ikke, men Rosenkranssognets Menighed faar i hvert Fald Lejlighed til at begynde godt, idet hver Aften i den første Adventsuge bliver tilbragt i Guds Hus. Det er Mariakongregationen »Stella maris«, der har taget Initiativet til en »Mission«, altsaa ikke »aabne« Exerцитier for Mænd, som Kongregationen af og til bør gøre, men den indbyder hele Sognet, Mænd og Kvinder, gamle og unge, til hver Aften at samles for at lytte til en Missionspaters Prædiken, for at lære, hvorledes vi skal leve vort Liv, at vi maa faa mest ud af det; for gennem fælles Bøn at styrkes til at leve det saaledes, for efter et angerfuldt Skriftemaal at samles ved Herrens Bord. En Uge, fra Søndag til Søndag, skal vi trofast møde, og det ønskes inderligt, at det ikke blot maa være de trofaste, som aldrig svigter deres Sognekirke, der kommer, men at mange, mange andre Medlemmer af vort Sogn maa finde Vej til vor Kirke, saa de maa lære at føle sig hjemme i den og i Fremtiden finde Vej til den igen.

Jeg ved saa godt som nogen, hvor svært det er hver Aften i 8 Dage at faa Tid til at passe en bestemt Sag; men man bør i et Tilfælde som dette kun lade sig forbinde af virkelig tvingende Grunde. Man bør i den Uge, der endnu er tilbage, ikke forsømme nogen Lejlighed til at gøre de Sognemedlemmer, der ikke følger særlig godt med, og som man tilfældigt træffer, opmærksomme paa, at de bør komme ved denne Lejlighed. Endnu bedre er det naturligvis at opsøge dem, man formoder vil udeblive, og se at faa dem med.

Verner Stabehl,

Sekretær for

Mariakongregationen »Stella maris«,

Fra den vide Verden

Katholske Parlamentsmedlemmer.

Det engelske Valg medførte et betydeligt Tab af katholske Parlamentsmedlemmer, idet disses Antal efter Valget er gaaet ned fra 24 til 17. Deraf tilhører de 12 det konservative Parti, 3 Arbejderpartiet og 2 det irsk nationale Parti.

18 Kandidater blev ikke valgt. Deraf 14 fra Arbejderpartiet, 3 fra det konservative og 1 fra det national-liberale Parti.

10 katholske Parlamentsmedlemmer fra forrige Parlament mistede deres Flertal.

Blandt de kendteste Katholiker, der ikke blev genvalgt, er Mr. John Scurr, hvad man kunde vente, idet han tapert gik imod sit eget Parti for at forsvare de katholske Interesser i Skolesagen. En lille Trøst maa det være ham, at han har mistet sit Sæde for den konservative Dr. W. J. O'Donovan, der er hans Trosfælle.

Den katholske J. P. Gardner (Arbejderpartiet) har lidt Nederlag over for en konservativ Dame, Lady Mary Pickford. Over for et saa romantisk og populært Navn maatte enhver selvsagt strække Vaaben.

Der var ingen kvindelige katholske Kandidater opstillede.

Fra Hovedstad og Provins

»Sin Faders Datter« og »Bag stængede Døre«.

Begge Skuespil er skrevet af en dansk Katholik. Det er glædeligt, at vi ikke mere helt er henvist til Oversættelser.

Det aktive katholske Israelsgilde havde indbudt til den interessante Aftenunderholdning. »Bag stængede Døre« er tidligere blevet opført, mens »Sin Faders Datter« havde Nyhedens Interesse. Det fik én til at tænke paa Johannes Jørgensens Lignelse, »Skyggen«, der som Motto har Heines Ord ». . . der That von deinen Gedanken«. Ligesom i Lignelsen er det et Menneskes Tanker, der omsættes i levende Virkelighed og forfærder. Dr. Riemann har proklameret en ny Levevis i »herlig Løsrivelse fra gamle Moralbud«. Hans Datter lever, hvad han lærer, og Faderen rystes, da han erfarer, hvor bundulykkelig denne »Frihed« har gjort hende.

Til Trods for de lange Dialoger lykkedes det de optrædende hele Tiden at holde Tilskuernes Opmærksomhed fangen, ja, sine Steder var det umuligt ikke at lade sig rive med. Adskillige af de optrædende i begge Skuespil fortjener Ros for deres dygtige Spil.

Naar St. Elisabeth fejres.

Søndag den 22. November holdes i de københavnske Kirker under Guestjenesten en Kollekt til Fordel for Elisabethforeningens Arbejde for forældreløse Børn. Vi anbefaler Kollekten paa det varmeste. Ligeledes vil vi endnu en Gang henlede Læsernes Opmærksomhed paa Skuespillet »Den hellige Elisabeth«, der i Jeanne d'Arc-Skolen opføres Søndag d. 22., Mandag d. 23. og Tirsdag d. 24. November. Ogsaa dette sker til Fordel for Elisabethforeningen. I øvrigt henviser vi til Annoncen bag i Bladet.

Sølvbryllup.

Den 27. November holder vor kendte Trosfælle, Billedhugger Windfeldt-Schmidt og Hustru Sølvbryllup. I 1917 blev de begge optagne i den katolske Kirke (de første Konvertiter ved Sakramentskirken), og siden har de hørt til Kirkens mest trofaste Børn. Deres Hjem, som præges af en stor og livlig Børneflokk (den ældste Datter er nu St. Josefssøster), er et ægte katolsk Hjem. Vi beder Sølvbrudeparret modtage vor hjertelige Lykønskning.

Danske Kvinders Katholske Forbund

begynder sin Foredragsrække for Vinteren d. 25. Nov. i Borgernes Hus, hvor Sekretær Helga Tardini vil tale om Nordens store Helgeninde, den hellige Birgitte. Den store Kvindeskikkelse, der fra den fjerne Middelalder lyser helt ned i vor Tid, kalder ogsaa med sin manende Røst Nutidens Katholiker til Samling om Christus og hans Stedfortræder her paa Jorden. — Derfor vil dette Foredrag have Bud til mange, og da alle er velkomne, haaber vi den Aften at se en fuld Sal.

Post festum.

Jeg var i Aftes til St. Josef Skoles Jubilæumsfest for nuværende Elevers Forældre. Der blev sagt meget smukt og godt baade af de til Skolen knyttede Personer og om alle dem, der havde været med først til dens Grundlæggelse, siden til dens Vækst. Men vi manglede en Tolk for Forældrenes Tak til den jubilerende Skole. Vi Mødre kan trygt om Morgenen sende vore Børn derind, hvor der baade er ydre hyggelige og gode Forhold, og hvor der er fromme og dygtige Lærere og Lærerinder, som baade legemligt og aandeligt tager sig af vore smaa. Hvor er det dog dejligt, naar de kommer og fortæller os, snart om en eller

anden udmærket Historie, de har hørt, snart om hvor glade de har været over at gaa til Skrifte. Trygt sender vi dem ogsaa til Forberedelsen til den første Kommunion; vi ved, at den nidkære Sognepræst, som skal gøre dem det store Mysterium forstaaeligt, ikke helmer, før de virkelig i bedste Forstand er godt forberedte. Ja, sandelig har vi meget at takke for. Lad os vise vor Taknemmelighed ved at lære vore Børn Kærlighed til dem, som saa uegennyttigt ofrer sig for deres Skyld. At dog en god og from Ungdom maatte vokse op paa Nørrebro, saa Kirken kunde blive for lille til at rumme os — og alle de Spejdere, som fra Kælderens vil gaa over i Kirken!

En taknemmelig Moder fra Søborg.

St. Albani Klub. Odense.

Den 9. Nov. var der Foredrag paa Industripalæet af Hr. Pater Resch, der talte om den hellige Elisabeth af Thüringen. Som Fodspor viser Opdageren Vejen til Maalet, vilde Taleren gennem Træk af hendes Liv vise, hvad offervillig Kærlighed til den Korsfæstede formaar. Hele Skildringen var hjertegribende. Man maatte baade mindes Ordet: »Alt, hvad I gør mod en af mine mindste smaa, har I gjort imod mig«, og føle dyb Beskæmmelse over det lidet, vi selv faar udrettet i et langt Liv. Paterens alvorlige og begejstrede Ord opildnede os til gennem Elisabethforeningen at arbejde i hendes Aand. Formanden, Hr. Aage Raasum og hele Forsamlingen takkede hjerteligt for det udmærkede Foredrag.

Soph. Pedersen.

Kirkekoncerter i St. Laurentii Kirke i Roskilde.

St. Laurentii Kirke i Roskilde har nu endelig faaet et Orgel, tilmed et pragtfuldt Orgel, vistnok det største og mest moderne, nogen katolsk Kirke her i Landet ejer. Søndag 8. November Kl. 7¹/₂ Aften blev afholdt en Kirkekoncert, som blev en enestaaende smuk Oplevelse for Tilhørerne.

Kirkens dygtige Organist Hr. A. Kerckhoffs, der er uddannet ved den kendte Organistskole i Aachen og i sin pure Ungdom med megen Anerkendelse har beklædt Organistposter i Holland, har haft den sørgelige Skæbne i alle de Aar, han har været her i Landet, at være knyttet til en Kirke uden Orgel, men mon det ikke netop var dette, der gjorde Aftenen til en Oplevelse, at man mærkede hans Glæde over atter at være kommet i Kontakt med sit egentlige Hovedinstrument. Intet var gaaet i Glemmebogen, hverken Teknikken eller Foredraget, og det forskønnedes alt af en egen Friskhed og Jubel, som den føler, der efter lang Tids Forløb atter befinder sig i sit rette Element.

Det var ingenlunde Smaating, Organist Kerckhoffs havde sat paa sit Program: Liszt's Præludium og Fuga over B-a-c-h, Saint Saëns: Fantasie, to Kompositioner af Guilmant samt Bachs herlige Toccata og Fuga i d-Mol.

Som medvirkende sang Fru Hertha Bjørvig med megen Forstaaelse 2 Sange af Organist Kerckhoffs og een af Organist Klæbel.

St. Laurentii Kirke er let at synge i. Selv om alle Pladser er besatte, kan man altid være sikker paa en god Klangvirkning. Det var derfor en god Idé af Hr. Kerckhoffs, at han ogsaa lod sit Sangkor, det baade fra Tivolis Koncertsal og fra Radioen snart landskendte Mandkor, »Kerckhoffs Koret«, medvirke. Netop i dette Kirkerum kom mange skønne Enkeltheder frem paa en meget smuk og virkningsfuld Maade i a capella Sange af Kuhlau, N. W. Gade og Helmoth. Endelig opførtes Gounod's Jerusalem for Solo, Kor og Orgel, idet Fru Bjørvig sang Solopartiet, Organist Kerckhoffs dirigerede, og Organist Klæbel betjente Orglet.

Alle kunde slutte sig til Sognepræsten, P. Quaedvlieg, da han rettede en varm Tak til alle medvirkende, inden Aftenen sluttede med et Te Deum, som blev sunget af hele Forsamlingen.

M. B.

Berigtigelse.

»Rettelsen« i Ugebladet (S. 926) beror paa en Telefonsamtale mellem Redaktionen og undertegnede. Som det kan ske ved den Slags Lejligheder, opstod der en Misforstaaelse fra min Side. Dens eventuelle uheldige Følger vilde jeg gerne komme i Forløbet med følgende lille Bemærkning. Den latinske Tekst her: »Hanc igitur de salario, quam Leo XIII *»sat magni momenti«* dixit, quæstionem ineamus.« Ordret oversat betyder det: »Lad os altsaa tage fat paa dette Spørgsmaal om Lønnen, som Leo XIII sagde var af *»lemmelig stor (eller ret stor) Betydning«*. Hvis nogen her venter et Udtryk som f. Eks. »af den største Betydning«, saa tager han ikke Hensyn til den Sammenhæng, hvori Leo bruger disse Ord. Paven taler nemlig paa dette Sted om de forskellige Midler, ved hvis Hjælp det sociale Spørgsmaal skal løses. Disse Midler danner en Trinrække og er derfor ikke alle lige vigtige og betydningsfulde. *Udelukkelse af et Fejlsyn eller ensidig Bedømmelse ved Lønftaler* kalder han i denne Række for: »rem . . . sat magni momenti«, »en ret vigtig Sag«. Den er heller ikke mere i *Forhold til de andre Momenter af større Betydning*, der spiller en Rolle ved Løsningen af det saare vanskelige sociale Spørgsmaal. Al Lønnen eller Fortjenesten i sig selv har ganske fundamental Betydning for den enkelte, fremgaar tydeligt nok af, hvad baade Leo og Pius paa andre Steder i deres Rundskrivelser fremhæver saa stærkt. Saa mener jeg altsaa, at ikke blot *Troskab* mod Originalteksten, men ogsaa *Tankens Rigtighed* i den Forbindelse, hvori den findes, kræver, at vi ikke lægger mere ind i Ordene »sat magni momenti«, end de skal udtrykke.

Fr. Kùpferle, S. J.

Til Fordel for **Elisabethsforeningen** opføres paa Institut »**Jeanne d'Arc**« Søndag d. 22. Nov., Mandag d. 23. Nov. og Tirsdag d. 24. Nov. Kl. 19¹/₂ (7¹/₂) pr.

„Den hellige Elisabeth“

Drama i 3 Akter med Forspil,
hvori hele Helgenindens Liv fremvises.

Billetter for Voksne Kr. 1,50, Børnebilletter Kr. 1,00 faas i Institut »**Jeanne d'Arc**«, Frederiksberg Allé 74, Telf. 3703 — hos Fru Osterhammel, Frederiksborggade 54 (Telf. Byen 720 y), Frk. Stratböcker, Jægersborg Allé 19, (Telf. Ordrup 386), Frk. C. Tetzlaff, Pal. Müllersvej 5 (Telf. V. 1190 v).

St. Ansgars Menighed. Torsdag den 3. December Kl. 20 afholder St. Ansgars Menighed en **Fest til Ære for den hellige Elisabeth**. Festen finder Sted i Ansgarssalen, Bredgade 67³, o. G. Alle Menighedsmedlemmer er velkomne. Adgangskort udleveres gratis hos Præsterne og paa Menighedskontoret.

Festen for de 14-aarige.

Katholsk Ungdoms Værn afholder Onsdag den 25. November Kl. 7¹/₂ en Fest for de 14-aarige og deres Forældre i »Vesterhus, Vestervoldgade 115³. Efter Kaffebordet (med Taler og Sange) forskellig Underholdning.

14-aarige Katholiker, hvis Adresser ikke er Bestyrelsen bekendt, og som derfor ikke har faaet tilsendt Indbydelse, bedes henvende sig til undertegnede Formand, hvorefter Adgangskort vil blive tilstillet dem.

De Herrer Sognepræster, de gejstlige Ungdomsledere, tidligere Medlemmer af det ophævede Ungdomsraad samt Ungdomsforeningernes Formænd indbydes herved venligst.

Paa K. U. V. s Vegne

Chr. Henrichsen, Kirsteinsgade 9. Telf. Øbro 3053 x.

Andreas Kollegianersamfundet afholder sin aarlige Generalforsamling i *Wivex'* Selskabslokaler Mandag d. 30. Novbr. Kl. 8.

Danske Kvinders katolske Forbund

afholder Møde i *Borgernes Hus* Onsdag d. 25. November Kl. 8.
Foredrag af Sekretær *Helga Tardini*: »*Den hellige Birgitta*«. Efter Foredraget Samvær og fælles Kaffebord à 1 Kr. Alle er velkomne.

Tysk Fest. Følgende Numre blev udtrukne: Grøn 58, 41; Blaa 75, 8; Gul 65, 41; Orange 47, 87.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes:

Plads søges:

af en Kontormand ved hvadsomhelst, sprogkyndig, berejst; en 19-aarig Ene pige.

Ansøgning med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paa-tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13. Kbhn. K.

Det bringes i Erindring, at **Kransekort** og **Messekort** faas ved alle Kirkerne. Indtægten ved Salg af **Kransekort** fordeles mellem Vincentsforeningens 5 Konferenser.

Kirkelig Kalender.

Nov. 22. S. Sidste Søndag e. Pintse. 23. M. Clemens I. 24. Ti. Johannes af Korset. 25. O. Catharina af Alexandria. 26. T. Silvester. 27. F. Ferialdag. 28. L. Vigilie til Andreas's Fest.	Nov.-Dec. 29. S. I. Søndag i Advent. 30. M. Andreas, Apostel. 1. Ti. Ferialdag. 2. O. Bibiana. 3. T. FRANS XAVER. 4. F. Petrus Chrysologus. 5. L. Dag i Frans Xavers Oktav.

Nov.-Dec.

Ugens Messebønner.

22. S. **Sidste Søndag e. Pintse** (755—585); 2. *Sæt Bønner*: Cæcilie (1162—984).
23. M. Clemens I (1163—985); 2. Felicitas (1164—986).
24. Ti. Johannes af Korset, Bekender og Kirkelærer; Messen *In medio* ([41]—[42], undtagen Kirkebønnen, der findes (1165—987), og i hvilken der foretages følgende Forandring: *Gud, du som har gjort din hellige Bekender og Kirkelærer Johannes . . .* — 2. Chrysogonns (1165—987).
25. O. Catharina af Alexandria (1166—988).
26. T. Silvester (1166—988); 2. Petrus af Alexandria ([5]—[5]).
27. F. † Ferialdag; samme Messe som foregaaende Søndag (755—585), uden *Gloria* og *Credo*; 2. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. Efter frit Valg.
28. L. Vigilie til Andreas (762—592); 2. Gudsmoder ([90]—[94]), 3. For Kirken eller for Paven ([123,122]—[107]).

Anm. Paa de med † mærkede Dage kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesser og andre Motivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udg. af Messebogen (1926), det andet den gamle Udg. (1907).

Rosenkranssognet.

I Dagene fra Søndag d. 29. Nov. (1. Søndag i Advent) til Søndag d. 6. Dec. holdes **Missionsuge** i Rosenkranskirken med Foredrag af Pater Scherz, C. SS. R.

Foredragene holdes hver Aften Kl. 8, undtagen Lørdag, paa hvilken Dag der derimod er Lejlighed til Skrifte fra Kl. 7—9 Aften.

Søndag d. 6. Dec. holdes Fælleskommunion under Messen Kl. 8. Om Aftenen samme Dag Kl. 5 finder den højtidelige Afslutning Sted med pavelig Velsignelse og Te Deum.

Immaculatakongregationen har Fælleskommunion Søndag den 22. November Kl. 8¹/₂ i Jesu Hjerte Kirke.

St. Michaels Klub. Onsdag d. 25. November Kl. 7¹/₂ læses den aarlige Sjælemesse i Jesu Hjerte Kirke for afdøde Medlemmer af St. Michaels Klub. Lad os møde, saa mange der kan!

Den aarlige Requiemsmesse for **Katholsk Klubs** afdøde Medlemmer læses i Aar i **St. Ansgars Kirke**, Fredag d. 27. November Kl. 8¹/₄. Bestyrelsen.

Mariakongregationen for Mænd i St. Ansgars Sogn. Torsdag den 26. November Kl. 20³⁰ Møde i Kirken.

FREMMEDSPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

79. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 S Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Cay Benzon, Nørrebrogade 27, Kbhvn. N. Tlf. Nora 239 x. Træffes som Regel bedst alle Hverdage (undt. Tirsdag) Kl. 5-6. Der kan ogsaa gives Besked pr. Tlf. Byen 6505.

Nr. 48.

Søndag den 29. November

1931

INDHOLD: Pave Pius XI's Rundskrivelse. — Bøn til Jesu eucharistiske Hjerte. — Advents-Erindringer. — Sjælesygdom og Sjælehelse. — Professor, Dr. Peter Wagner. — Reolen. — Basar paa Nørrebro. — Fra den vide Verden. — Fra Hovedstad og Provins. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Pave Pius XI's Rundskrivelse om en Reform af den sociale Orden.

(Fortsat.)

Socialismens Opfattelse af Samfundet
og Menneskets sociale Natur i afgjort Strid
med Kristendommens Sandheder.

Efter den kristne Lære er Mennesket jo skabt som et socialt Væsen og har faaet sin Plads anvist her paa Jorden for at leve i et Samfund under en af Gud villet Øvrighed,¹⁾ for dér planmæssigt at arbejde paa alle sine Evners fulde Udvikling til Skaberens Pris og Ære og ved trofast Opfyldelse af sine Kaldspligter, det være sig i et teknisk Fag eller i en anden Stilling, at vinde frem til timelig Lykke og den evige tillige. Socialismen derimod kender aldeles intet til denne ophøjede Bestemmelse, som baade det enkelte Menneske og Sam-

---

¹⁾ Slg. Rom. 13, 1.

fundet har, og bryder sig heller ikke om den; efter dens Theori er jordisk Fordel og Bekvemmelighed det eneste Formaal for det menneskelige Samfundsliv.

Af den Omstændighed, at man ved en rationel Arbejdsdeling med større Virkning og Udbytte kan fremstille Goder, end det er muligt for Enkeltmands Privatvirksomhed, drager Socialisterne den Følgeslutning, at økonomisk Virksomhed, et Navn, hvorved de kun tænker paa materielle Goder, nødvendigvis maa foregaa samfundsmæssigt. Endvidere er de af den Opfattelse, at denne Nødvendighed forpligter Menneskene til helt og holdent at vie sig til Samfundet i alt vedrørende materielle Goders Produktion. Ja, Besiddelse af det størst mulige Forraad paa de Ting, der tjener til det jordiske Livs Behageligheder, værdsættes i den Grad, at Menneskets højere Goder — ikke engang Friheden undtages — bør vige Pladsen og ofres for Kravet om den mest intensive og rationelle Produktion af timelige Goder. Dette Tab, som den menneskelige Værdighed under Produktionsprocessens socialiserede Form lider, paastaar de, erstattes let ved den Rigdom paa materielle Goder, som fremstilles i Fællesskab og tilflyder de enkelte i saa rigt Maal, at de frit og efter Behag kan benytte dem til Livets Bekvemmelighed og Forskønnelse. Det Samfund, som Socialismen altsaa forestiller sig, kan paa den ene Side overhovedet ikke bestaa eller tænkes uden Anvendelse af et Overmaal af Tvang, og paa den anden Side hylder Socialismen en ikke mindre falsk Frihed, fordi der i dens System mangler en virkelig Samfundsautoritet. Samfundsmagten kan jo ikke have sit Fundament i timelige og materielle Fordele og Bekvemmeligheder, men har sit Udspring i Gud alene, alle Tings Skaber og sidste Endemaal.¹⁾

At være Katholik og Socialist er tillige
en Selvmodsigtelse.

Ganske vist indeholder Socialismen — som alle andre Vildfarelser — ogsaa et Gran Sandhed (hvad Paverne for øvrigt aldrig har nægtet), men den har til Forudsætning

¹⁾ Slg. Litt. Encycl. Diuturnum, d. 29. Junii 1881.

en Lære om det menneskelige Samfund, som den er ene om, og som staar i Modstrid med den ægte kristne Opfattelse deraf. Ord som religiøs Socialisme og kristelig Socialisme er Selvmodsigelser: Ingen kan samtidig være en god Katholik og en virkelig Socialist.

Kultursocialisme.

Alle disse Erklæringer gentager og stadfæster Vi i Kraft af Vor hellige Embedsmyndighed, og de gælder ogsaa om en ny Form for socialistisk Agitation, som hidtil var mindre kendt, men nu har faaet Indpas i flere socialistiske Retninger. Den ny Form gaar fremfor alt ud paa at virke som Oplysnings- og Opdragelsesbevægelse. Under Venskabets Maske søger den hovedsagelig at lokke allerede ganske smaa Børn til sig og at vinde dem for sin Sag. Men ogsaa ud over det prøver den paa at faa Tag i Befolkningen som Helhed for endelig at faa de »socialistiske Mænd og Kvinder« støbt, der skal bygge det menneskelige Samfundsliv op efter socialistiske Theorier.

I Vor Rundskrivelse »Divini illius Magistri« har Vi givet en udførlig Belæring om, hvilke Principper den kristne Opdragelse skal holde sig til, og hvilke Maal den skal søge opnaaet.¹⁾ Hvor uforenelige den nævnte Kultursocialismes Veje og Maal er med den kristne Pædagogik, er saa klart og indlysende, at dette Punkt ikke trænger til vidtløftigere Behandling. Dog, de store Farer, der følger denne Bevægelse, synes de Kredse ikke at kende noget til, eller ogsaa at undervurdere, som ikke bryder sig om mandigt og energisk efter Fortjeneste at afværge dem. At minde disse om de truende, store Tab, de kommer til at lide, kræver Vort Hyrdeembede af Os: Ja, gid dog alle maatte være klare over, at Kultursocialismens Fader var Liberalismen, dens Arvinger bliver »Bolsjevismen«.

Katholiker som Overløbere i Socialismens Lejr.

Under disse Forhold kan I forstaa, ærværdige Brødre, hvor stor Vor Smerte er, naar vi maa se, at, navnlig i visse Lande, ikke faa af Vore Sønner, om hvilke Vi ikke

¹⁾ Litt. Encycl. Divini illius Magistri, d. 31. Dec. 1929.

kan antage, at de har svigtet den sande Tro og mistet den gode Vilje, har forladt Kirkens Lejr og som Overløbere staar i Socialismens Rækker. Det er sket paa den Maade, at den ene Del af dem aabenlyst gør sig til af at være Socialister og vedkender sig selve de socialistiske Theorier; de andre derimod er mindre begejstrede, ja vel ogsaa næsten mod deres Vilje Medlemmer af Sammenslutninger, der ifølge deres Program eller faktisk er socialistiske.

I Vort Faderhjertes bekymrede Overvejelser søger Vi at komme til Bunds i, hvordan det dog kunde ske, at de har forvildet sig saa langt bort, og det forekommer Os, som om Vi hørte det Svar, hvormed mange af dem vil begrunde deres Skridt: »Kirken og Kirkens Tilhængere,« saaledes raaber de højt, »begunstiger de rige, forsømmer Arbejderne og bryder sig slet ikke om dem. Af den Grund er vi blevne nødte til at lade os indrullere i Socialismens Rækker, blot for at hjælpe os selv.«

Det er i Sandhed meget beklageligt, ærværdige Brødre, at der har været, ja, at der endnu findes dem, der nok kalder sig Katholiker, men næsten ikke kender den hellige Lov om Retfærdigheden og Kærligheden, der forpligter¹⁾ os til ikke blot at give enhver, hvad hans er, men ogsaa at komme vore trængende Brødre til Hjælp, som om de var Christus Herren selv. Endnu sørgeligere er det, at de samme af lutter Pengebegærlighed ikke undser sig ved at udnytte og udpine Arbejderne. Men det værste er, at der findes Katholiker, som misbruger selve Religionen og forsøger at forskanse sig med deres uretfærdige Krav bag Religionens Navn for at sikre sig mod absolut berettigede Fordringer fra Arbejdernes Side. Aldrig vil Vi holde op med at paa-tale den Slags Katholikers Metoder. De er nemlig Skyld i, at Kirken, skønt ganske ufortjent, kunde se ud, som om den gik de riges Ærinde, og at den fik Bebrejdelser for det samt for ikke at føle den mindste Medlidenhed med de Nødstilstande og Trængsler, hvori de saa at sige arveløsgjorte befandt sig. Hvor falskt imidlertid dette

¹⁾ Slg. Jak. 2.

Skin og hvor uretfærdig denne Beskyldning er, fremgaar tydeligt af hele Kirkens Historie; og selve den Rundskrivelse, hvis aarlige Mindefest vi fejrer, er et soleklart Bevis paa, at de udslyngede Bagvaskelser og ærekrænkende Sigtelser er den største Uret mod Kirken og dens Lære.

Indbydelse til at vende tilbage.

Men der er ikke Tale om, at Vi, forbitret over den lidte Uret eller bragt til Fortvivelse ved Faderhjertets Smerter, skulde bortvise og støde fra Os de Børn, som paa en sørgelig Maade farer vild og er saa langt borte fra Sandhedens og Frelsens Vej. Tværtimod, saa indtrængende, som det blot er Os muligt, indbyder Vi dem til at vende tilbage til Kirkens Skød. Ja, gid de maatte laane et velvilligt Øre til Vor Røst! Gid de maatte komme tilbage til det Sted, de forlod, til Faderhuset nemlig, og indtage deres Plads der, hvor de egentlig hører hjemme, d. v. s. i deres Rækker, som med Iver følger de Anvisninger, Leo offentliggjorde først, og Vi højtideligt gentager, og som arbejder paa en Samfundsreform i Kirkens Aand, saaledes at den sociale Retfærdighed og den sociale Kærlighed hævdes og hersker! Gid de maatte overbevise sig om, at de ingen Steder paa Jorden kan finde en fuldkomnere Lykke end hos Ham, som for vor Skyld blev fattig, skønt han var rig, for at vi ved Hans Fattigdom skulde blive rige;¹⁾ som fra sin Ungdom af levede i fattige og besværlige Kaar og indbyder alle betyngede og besværede til sig, for i sit Hjertes Kærlighed at vederkvæge dem til Fuldkommenhed;²⁾ og som endelig uden Persons Anseelse kræver mere af dem, som har modtaget mere,³⁾ og »gengælder enhver efter hans Gerninger«.⁴⁾ (Fortsættes.)

---

¹⁾ 2. K. 8, 9.

²⁾ Mt. 11, 28.

³⁾ Slg. Lk. 12, 48.

⁴⁾ Mt. 16, 27.

Bøn til Jesu eucharistiske Hjerte.

... Esto nobis prægustatum,
Mortis in examine . . .*)

Naar Livets Sølvsnor brister,
Og Natten stunder til,
Mens Dagens Sol i Vester
Til Hvile gange vil,

Tal Ord om Kraft og Naade
Og om din Moder blid,
Som styrke kan og baade
Mig i min sidste Strid.

Naar Dødens Tjener kommer
Og brat mig fører bort
fra Døgnets Sol og Sommer
Til Graven flam og sort,

Som Alterlampens Lue
I Nattens Timer tændt
Du Dødens Mærke fue,
Naar Livets Dag er endt.

Kom Jesu Hjerte hvide
fra Tabernaklets Gem
Og Bønner gode, blide
Lof paa min Læbe frem.

Og Vej min Sjæl du vise
Til Himmels Herlighed,
Dit Hjerte der at prise
I Tid og Evighed.

Rom, Christi Konges fest, 1931.

P. A.

Advents-Erindringer.

Naar de vilde Decemberstorme susede over Landet, og Taageaanderne dansede deres Runddans om de gamle Pile ved Floden, naar Aftenskumringen meldte sig tidligere og tidligere, og de første Æbler laa og stegtes paa det bageste Kakkelovnsrør, var der Glæde i vore Barnehjerter; thi Advent, Forberedelsestiden med Forventningen om Verdens Frelser, stod for Døren, vor egen Advent, som vi Aar efter Aar, punktligt og samvittighedsfuldt holdt sammen med Bedstefader, vi to Dreng og vor Søster Maria.

Saa snart Klokkeren i den gamle Domkirke første Gang ringede til Ave Søndag Morgen, stod Bedstefader og fløjtede sagte uden for Gadedøren. Saa travede vi af Sted gennem den gamle Bys krogede Smaagader til den mægtige Domkirke. Et svagt Lysskær skinnede fra de brogede

*) Naar engang Livet vi Afsked skal byde,
Giv os, o Christe, Dit Legem at nyde.

Vinduer. Kirken laa i Halvmørke. Bedstefader trak den gamle drejede Voksstabel op af sin store Frakkelomme, et lille Lys flammede op, vor Kærte brændte og med den endnu mange andre rundt om i Kirken. Rorate-Messel »Lad, o Himle, Duggen falde«. I den ligger hele Adventstidens stille Poesi dulgt. Naar saa den sidste Orgeltone var hendøet i det store Rum, slukkede vi vor Vokskærte og vandrede hjem i den graa Dæmring til Fars og Mors varme Stue ... Kort efter travede vi atter med Bedstefader gennem den nu vaagne By, i den disede Søndagsmorgen. Den store Skov med dens uendelige Mangfoldighed af Træer var vort Maal. Dér skulde vi samle en Adventsbuket, som skulde bestaa af ni Planter: Rødgran, Hvidgran, Fyr, vild Vedbend, Vintergrønt, Pigæble, Mispel, Taks og Buksbom. Naar man vil plukke en rigtig Adventsbuket, maa man passe godt paa, at man ikke overser nogen Plante; man maa søge og klatre, hvilket var en vældig Fornøjelse for os Drengene. Timer igennem strejfede vi rundt i Skoven; hele Tiden var vi stille, næsten tavse; thi et gammelt Sagn i vor Fødeby fortæller, at i Adventstiden flyver Ærkeenglen Gabriel til Gudsmoder for at tilsige hende Guds Hjælp i de tunge Dage, som skal komme. Da ligger i Skoven den frygtsomme Raa og den rappe Hare paa Knæ for at tilbede Guds Herlighed, naar Himlen aabner sig.

Som oftest havde Middagsklokken for længst lydt i de omliggende Landsbyer, før vi havde overgivet Adventsbuketten i Bedstefaders Hænder, og Dagen gik gerne paa Hæld, naar den gode gamle tog det første Julelys op af Lommen for at fæste det paa det nærmeste Grantræ og tænde det. Og saa lød i den stille Skov den gamle Sang om Englen, der kommer ned fra Himlen: en dyb Bas, en spinkel Alt og to kække Sopranstemmer — en Kvartet, som vi selv fandt himmelsk skøn, især naar Bedstefader først havde fortalt os om det kære Jesusbarn, som Jøderne havde maattet vente paa gennem 4000 lange Aar.

Langsomt sneg Skumringen sig atter over Byens Huse og Gavle, naar vi, sultne, ilede hjem i Moders Arme. Hun gav os da noget at styrke os paa, og fra Køkkenet kom der en liflig Duft af Bagværk; fra Arilds Tid har jo Adventssøndagene været Bagedage for de flinke Husmødre i min Hjemstavn ...

Naar vi saa havde stoppet os rigtig godt, og Bedstefader for en Times Tid trak sig tilbage, med sin lange Pipe, i Lænestolen ved Kakkelovnen, bandt Mor med øvet Haand vor Adventskrans, og Far hentede den simple gamle Adventskalender med de 28 Døre, hvoraf vi hver Morgen maatte aabne een, indtil, paa den hellige

Aften, Jesusbarnet med dets Moder Maria, den hellige Josef og de fromme Hyrder stod der i straalende Skønhed.

Da hentede Far ogsaa den tykke Helgenlegende med de mange brogede Billeder frem fra det store Bogskab, og hans kære, varme Stemme skælvede, da han ved Lampens hyggelige Skær læste: »Paa hin Tid udgik der Befaling fra Kejser Augustus, at hele Verden skulde skrives i Mandtal. Og alle gik hen for at lade sig indskrive, enhver til sin Stad. Da drog ogsaa Maria og Josef fra Nazareth i Galilæa til Judæa, til Davids Stad, som kaldes Bethlehem, fordi de var af Davids Slægt...«

Ved A. M. O.

Sjælesygdom og Sjælehelse.

Det gamle Ord »en sund Sjæl i et sundt Legeme« giver et smukt Udtryk for Livsligevægt og dermed for et Ideal, som ikke er det ringeste. Det forudsætter, at som der er et Legeme, er der en Sjæl, og tillige, at der bestaar et Gensidighedsforhold mellem disse to Sider af den menneskelige Eksistens. Hvad er da egentlig denne Sjæl? Vi mener jo ikke, den — som det fremstilles paa ældgamle Billeder — er en »homunculus« (en bitte lille Menneskekrop), der hopper op og ned inde i os med Pulsslaget som den lille Glasfigur, man kan faa til at stige op og ned i et Thermometer. Nej; vi forener med Tanken om Sjæl Forestillingen om hele vort usynlige Bevidsthedsliv med Vilje og Følelse og om vor personlige Karakter, vort »Jeg«. Og enhver Religion drejer sig om Sjælens Frelse. Men selv i det dagligdags Sprog har vi mangfoldige Udtryk, der viser, at det er os naturligt at male sjælelig Bevægelse med legemlige Farver. Det gælder »at have Hjerteret paa rette Sted«, vi er »varmblodige« eller »koldblodige«, »klarhjernede« eller »blødhjernede«, »galdesyge« (ederspændte) af Vrede, »stumme« af Angst, vi føler »Angstsveden« og »Skamrødem«, »lammes« af Sorgen, Trods gør »stivnakket«, og Indtryk kan være »haarrejsende«. Men vi erfarer alligevel, at Gensidighed ikke er Afhængighed. Selv om det syge Sjæleliv svækker Legemet, og den fysiske Lidelse har sjælelige Følger, saa er der dog mangfoldige sunde Kroppe, hvis Sjæleliv er uhyggelig blegstøt, og endnu flere legemlig syge og lidende, hvis Sjælsstyrke er lysende af Heltemod. Stærkere end alle Sygejournalers hjertegribende Suk over Menneskelidelse lyder den Livets Højsang, der istemtes paa Saligprisningernes Bjerg,

og som toner i alle Helgeners Saga — om Legemets Lidelser, men Sjælens Sejr, det ene lige saa reelt som det andet, lige saa menneskelig personligt. Man aner Sammenhængen mellem »Helse« og »Hellighed«. Den helbredte Sjæl er den frelste Sjæl. De primitive Folks Præst og »Medicinmand« er den samme, men det fuldkomne Livs Ypperstepræst er Lægen, der siger: »de karske har ikke Læge behov, men de, der lider ilde.« Og Han opstod fra de døde og gav os Troen paa Legemets Opstandelse. —

Forholdet mellem Sjæl og Legeme er og har altid været et Problem. Materialismen løser det ved at paastaa, at »Sjæl« slet ikke har Eksistens i og for sig: alt, hvad vi kalder sjæleligt, er kun legemlige Funktioner; enten det nu er Hjernen eller Blodet, Nerverne eller Kirtlerne, der spiller os det Puds at give os visse Fornemmelser, som vi giver det gammeldags Navn. Følgen af denne Opfattelse bliver, at den, der skal helbrede sjælelig Lidelse, ikke faar synderlig anden Opgave end — Dyr lægen. Man maa kurere paa Kroppen for at bedre Humøret. Dør Patienten, naa ja, saa er Sagaen ude, det er Kadaver alt sammen. Den Sjælefornemmelse, man kalder Religion, er en Slags Unormalitet, der fortager sig som Tandpinel

Men vor Tid har indset, at hele denne Betragtning var et Fejlsyn, Materialismen er ikke mere i Mode. Lægevidenskaben har opdaget Sjælen! Ikke saaledes at forstaa, at Kirurgen har fundet »homunculus«'s Sted, men alle Læger, for Resten særlig vor Tids fænomenal dygtige Kirurger, har gjort den Erfaring, at det er ikke nok at bortskære en Svulst eller sætte Benet af, det er ikke nok med Helbredelsen af enkelte af Legemets Lemmer: Specialiseringens Tid er ommel! Et Menneske er ikke blot en fin Mekanisme, sammensat af Organer og Lemmer, Mennesket er en Helhed, en Enhed. Han helbredes først, naar det, der forener alt det spredte, kommer i Lave, hans »Psyke« — hans Sjæl — Bærerer af alt det legemlige, maa gøres sund! Man har inden for Lægevidenskaben atter lært at anerkende »Synthesen«, de gamle græske Filosofer Heraklit og Hippokrates kommer atter til Ære. Men underligt nok delte de gamle Kirkefædre deres Anskuelse. Og hvad siger ikke den hellige Paulus: »Naar eet Lem lider, lider alle Lemmerne med.« (1. Kor. 12, 26.) Nu er Lægerne fuldt saa optagne af at undersøge — analysere — Sjælen som af at foretage Operationer paa Kroppen, »Psyko-analysen«, Sjæleundersøgelsen, er ved at være Tidens Løsen.

Men det er ikke værd at glæde sig for hurtigt over denne tilsyneladende Anerkendelse af Kirkens Tro. Man kan nemlig fra Scylla falde i Charybdis!

Det er Wienerlægen, Jøden Sigmund Freud, der

har Æren af at have bragt helt nye Synspunkter frem i Behandling af sjælelige Lidelser. 1895 offentliggjorde han sin Bog »Studier over Hysteri«. Hans Udgangspunkt var Studiet af et særligt Tilfælde af Hysteri, han helbredte ved Hypnotisering, men derfra uddanner han en ny Lære om Underbevidsthedens Betydning for det hele sjælelige og legemlige Liv, og særlig om de seksuelle »Komplekser« (Forestillinger eller Erindringer), hvis Tilbage-trængen avler Usundheden, og hvis Udløsning frembringer Ligevægt. Denne Udløsning opnaas gennem en særlig Sjelékur, hvor det gælder for Lægen at tyde Patientens Drømme og at faa ham til at lukke op for sine Tanker og Bekymringer, at »aabne den sjælelige Byld« og at overføre sit Følelsesliv paa højere Formaal. »En ny Totalanskuelse af Livet, ja en Slags ny Religion med fuldt udviklede Symboler og Ceremonier« kaldes Fænomenet i en meget interessant Afhandling i Forum August 1931. (Holger Hansen: Moderne Sjælehelse.) Skønt Freudianismen indirekte indrømmer baade Sjælelivets Realitet og Skrifttemalets Betydning for Sjælehelse, bliver Freuds Lære med den næsten afsindige Overdrivelse af det seksuelle en ny Materialisme, hvad klart kommer for Dagen i hans andet Hovedværk om Religionen som en Illusion (»Die Zukunft einer Illusion«).

Overlæge Dr. med. H. J. Schou har omtalt og bedømt Freudianismen i Bogen »Sjælelige Konflikter«*) (Otte Forelæsninger for vordende protestantiske Præster, holdt paa Københavns Universitet i Foraaret 1930) — let forstaaelige — paa Sindssygelægens praktiske Erfaringer grundede Afhandlinger, der har Bud ikke alene til Præster, baade katholske og protestantiske, men til alle Opdragere, ja til hver, der er i sjælelig-legemlige Vanskeligheder. De taler et baade klart og dybt Sprog, det er ren, og det er kristen Tale om de alvorligste Forhold. Om Freuds Kure siger Dr. Schou bl. a.: »Behandlingen hjælper ikke ... Kuren forløber regelret. Men Patientten forbliver uforandret!« Ja, dermed er ogsaa sagt nok. Og angaaende Freudianernes Paastand om Religionen som Illusion siges meget træffende: »Mit Synspunkt er dette, at den, der paastaar, at Religionen er en Illusion, selv kan være Genstand for en Illusion.« Det er overhovedet velgørende at mærke, hvorledes den erfarne Læge sætter alt paa den rette Plads. Det er saa langt fra, at Religiositet er Sygelighed; tværtimod »det religiøse Liv er en primitiv Drift og et instinktivt Krav«, »det at være religiøs er noget normalt og naturligt — som at spise og drikke eller at

*) Gads Forlag. 1931. 3 Kr. 75 Ø.

trække Vejret — lige saa selvfølgelig som at glæde sig over det skønne og føle sig greben af det ophøjede«. (Det religiøse Anlægs Psykologi. S. 67.) Religiositeten er en Udrift i Sjælelivet, der kræver Tilfredsstillelse, og bliver denne uopfyldt, kan det give Anledning til Usundhed. Ja: de, der mangler det religiøse Anlæg, er abnorme.

Dette er meget væsentlige Erklæringer, som man maa ønske, mange vilde lægge sig paa Sinde. De stemmer overens med Forfatterens klart udtalte Synspunkt om Forholdet mellem Sjæl og Legeme, eller Sjæl og Hjerne: Ikke at Hjernen frembringer Sjælen, som Leveren producerer Galde, heller ikke at legemligt og sjæleligt er parallelløbende og forgaar samtidigt, men at Hjernen er Instrument for Sjælen paa samme Maade som Violinen for de Hænder, der spiller paa den. Det er William James's »Overførelsesteoric«, som — mærkværdigt nok — vor store Lyriker Holger Drachmann i en benaadet Stemning har givet Ord: »Jeg er kun et Instrument, Mesteren paa mig spiller!« I en vis Forstand er Hjernen Jeg, men Sjælen Mester.

Den fulde Anerkendelse af Værdien i Dr. Schous Bog forhindrer ikke, at der er Punkter, hvor man savner noget, fordi der er en Vigen til Side for Følgeslutninger, en næsten for stor Forsigtighed, et for beskedent »vi ved ikke«, hvor der ønskes et bestemtere Svar.

Langt stærkere gives dette Svar paa Sukket: Hvor bliver min syge Sjæl sund? f. Eks. af en katolsk Præst, der i et tysk Tidsskrift behandler de samme Problemer*): »Vi har noget mere at give Menneskene, end I Læger kan, og end I er kaldede til, hvor dygtigt I end kan anvende den psykoanalytiske Methode. Vi forankrer Sjælene i Kirkens Samfund, i Christi mystiske Legeme. Vi befrier dem for deres Hjemløshed og Holdningsløshed gennem den os som Sjælesørgere paalagte Hyrdeomsorg. Vi binder ikke »Mediet« til en menneskelig Vejleder, til lige stor Fare for begge, selv om vi faderligt bliver ved at staa ham nær, men vi binder ham til Kristus.«

Og derfor er det tryggere for den sindssyge i et katolsk end i et protestantisk Hospital. Selv om Sygehjemmet er hjemligt anlagt, selv om det har sine Andagter og sit Kapel med en brændende Lampe, — det Kapel er dog tomt! Det er himmelraabende, hvor haardt vore stakkels sindssyge f. Eks. paa vore teknisk set første Klasses og videnskabeligt set højtansete Sindssygehospitaler religiøst kommer. At en Præst en Søndag Eftermiddag kommer

*) Schönere Zukunft. 1931. Nr. 48. Oberpfarrer Karl Peters: Zur Verständigung zwischen Arzt und Priester.

og afleverer lidtaf sin Prædiken for de faa Patienter, der er raske nok til at høre det, og de Sygeplejersker, der har Tid at overvære det, — er en meget mager Sjælesorg. Nej, da er det anderledes, hvor hele Arbejdet bæres af katolsk Aand, hvor Plejerskerne er Nonner, hvor hver Afdeling har sit Kapel, hvor Lampen brænder for det Allerhelligste, og Madonnas Billede giver Trøst, hvor Præsten er Sygehusets Præst, der bor der og har sin Gerning ligestillet med Lægerne. Dér opleves det, at der lyses Fred ind i den bitrest stridende Sjæl.

Okt. 1931.

Paul Hedemann.

Professor, Dr. Peter Wagner.

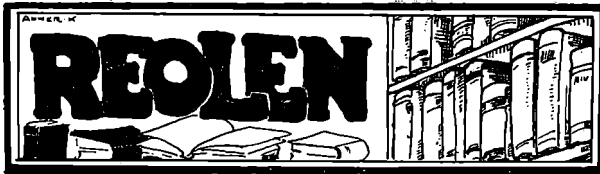
Den katolske Musikvidenskab har i Peter Wagner mistet en af sine Store — ja, vel den mest fremragende Fører, og Døden har lammet en Haand, der ved sin Virken har haft saa stor Betydning for kirkelig Liturgi og Kunst. Hans Vej gik maalbevidst og sikkert som Sanger fra Domkoret i Trier over Universitetet i Strassburg, hvor han tog Doktorgraden over: »Palestrina som verdslig Komponist«, til Stillingen som Professor ved det katolske Universitet i Freiburg i Schweiz, hvor han 1901 grundlagde det »gregorianske Akademi« for theoretisk og praktisk Studium af gregoriansk Koral. Som Forfatter af »Einführung in die gregorianischen Melodien« i 3 Bind, oversat paa italiensk, fransk og engelsk, og det omfangsrige »Geschichte der Messe bis 1660« blev han efterhaanden anset for at være den største internationale Autoritet paa Koralforskningens Omraade. (Disse og andre Bøger af ham findes dels paa det kongelige- og paa Kommunebibliotheket.)

Som Videnskabsmand og Menneske almindelig agtet og æret var han Medlem af mange lærde Selskaber og Kommissioner. Saaledes blev han ved Haandskrivelse af Pius X udnævnt til Medlem af den pavelige Koralkommission til Ordning og Udgivelse af de nye Koralbøger, Editio Vaticana, og da han ved sine litterære Arbejder stod i Spidsen for Bevægelsen til Gunst for Indførelsen af disse liturgiske Bøger, forlenede Pius ham med Gregoriusordenen. Som en enestaaende Udmærkelse maa det anses, at Universitetet 1920—21 valgte Peter Wagner til at beklæde Rektorembedet, ligesom han ogsaa blev valgt som Medlem af det tyske Akademi i München og af det kongelige svenske Akademi for Tonekunst i Stockholm. Med Danmark er Forbindelsen

opstaaet ved, at Professor Erik Abrahamsen, efter et kort Studium ved Universitetet i Freiburg 1923, har taget Doktorgraden paa en Afhandling om den gregorianske Koral og den gamle danske Folkeviser,*) som danner 11. Bind af det gregorianske Akademis Publikationer, hvortil Professor Wagner i et senere Arbejde har henvist og støttet sig til. Peter Wagner har ved hele sit Livsarbejde og Virken ikke alene været en lysende Stjerne paa Videnskabens Himmel, men ogsaa en fremragende Støtte for den store liturgiske Bevægelse i vor Tid som den fromme og troende Katholik han var.

R. I. P.

J. Hammermüller.

Peter Schindler: *Vesterledens Munkevæsen, I Del.* 341 Sider. (Gads Forlag, 1931.)

Forfatterens Flid og Arbejdsevne er utrolig. For kun to Aar siden udkom »Liturgi«, og nu foreligger der igen et stateligt Værk fra hans Haand — tilmed første Bind af tre, der alle synes mere eller mindre færdige! En Arbejdsydelse, der næsten foruroliger en anden! Man spørger sig selv, hvor det er muligt i saa kort Tid at gennempløje og arbejde sig ind i det enorme Stof, som han her har taget sig paa at behandle. Uvis, om vi skal sætte videnskabelige Brilller paa eller blot indstille os paa et flittigt Samlerarbejde, slaar vi op i Indholds- og Kildefortegnelserne. Indholdsfortegnelsen varsler godt: 1. Kapitel handler om Ordenslivet som Fænomen, 2. Kapitel gør Rede for de forskellige Forvarsler om Ordensliv, og 3. Kapitel omhandler Ordensvæsenets Oprindelse — altsammen Tegn paa, at det drejer sig om en grundig videnskabelig Behandling. Fortegnelsen over brugte Kilder lader heller ikke noget at ønske. Alle vigtigere Dokumenter og Afhandlinger er medtaget og raadspurgt. Interesseret blader vi derfor videre for at se, om Forfatteren nu ogsaa virkelig er inde i de mange Problemer, og især for at se, hvordan det har sig

*) *Éléments romans et allemands dans le chant gregorien et la chanson populaire en Danemark* par Erik Abrahamsen. P. Haase & Fils. Copenhague 1923.

med hans historisk-kritiske Sans. Er Forfatteren paavirket af hine, der endnu ikke har lært at skelne mellem blot og bar Lighed og bevist Slægtsskab? eller hører han til dem, hvem en misforstaaet Tendens til at være opbyggelig har givet Bind for Øjnene? Vi konstaterer til vor udelte Glæde, at Forfatterens Kritik helt igennem er baade sober og til Bunds og altid godt underbygget. Velgørende er i saa Henseende hans forsigtige Holdning i det vanskelige Spørgsmaal om Therapeuternes Indflydelse paa det kristne Ordensliv. Med ganske særlig Glæde læser man det lange og omhyggelige Afsnit om Ægyptens Munkevæsen. Forf. viser her et dejligt klart Blik for den historiske Realitet i Beretningerne og ved, at der heller ikke paa dette Omraade staar Røg uden af en Brand, og han finder med et baade sundt og sikkert Instinkt ind til de virkelige Kendsgeninger, som de er, naar de afklædes den mere eller mindre fantastiske Form, de har i Beretningerne.

Redegørelsen for Udviklingen fra Ægyptens Munkevæsen til de andre Landes Munkeliv er som Regel ogsaa klar og overskuelig; kun af og til løber Forfatterens Pen saa hurtigt, at man ikke faar fat paa Tidsfølgen. Det er mig f. Eks. ikke muligt at finde ud af Begivenhedernes Gang i Ægypten i Aarene 305—313. Det er kun Smaating, kan man sige, der kun mærkes, netop fordi Fremstillingen ellers er saa klar.

Kapitel 1 omhandler Ordenslivet som Fænomen. I og for sig finder vi de Synspunkter, der anlægges for Bedømmelsen af Ordenslivet, vel valgte. Men vi maa bekende, at vi havde fundet det mere i Overensstemmelse med Værkets helt historiske Karakter, om Bedømmelsen af Ordenslivet som Fænomen var kommet efter den historiske Fremstilling. Det havde været naturligt, synes vi, om Forfatteren i et *Slutnings*kapitel havde givet et Resumé og en Bedømmelse af Munkevæsenets Religiositet, Dogmatik, Etik, kanoniske Stilling o. s. v. i den omhandlede Periode. Nu har Kapitlet faaet Karakter af en systematisk Fremstilling med apologetisk Tendens — hvad Forfatteren netop vilde undgaa.

Paa eet Punkt er vi i øvrigt uenig med Forf., nemlig naar han betegner Christi Offer ikke blot som blodigt, men ogsaa som »typisk«; var det typisk, maatte Kristus ved at ofre sit Liv betegne og betyde, at han med dette Offer *egentlig* mente noget andet. Man jævnføre blot Forf.s egen Definition ssts. Noget lignende gælder om Ordensløfterne — i dem bringes ikke et »typisk-moralsk« Offer, men et rent moralsk Offer, d. v. s. et Offer af visse moralske Goder, nemlig af Besiddelsen og Brugsretten af de Goder, Løfterne omhandler.

Men dette uanset er Bogen et grundigt, klart og fyldigt Bidrag til vort Kendskab til Vesterledens Munkevæsen, og da det er det første Værk, der omhandler dette Emne paa Dansk, vil ingen, der vil sidde inde med den fornødne Dannelse som Katholik, komme uden om det. Det er en glædelig Forøgelse af vort katholske Bibliothek. Vi glæder os derfor til de to følgende Bind.

Hubert Messerschmidt.

Peter Schindler: De romerske Katakomber.

Til Brug for »Grundrids ved folkelig Universitetsundervisning« har Forf. gjort det Kunststykke paa 15 Sider at give en klar Oversigt over Katakombernes og deres Udgravnings Historie og en fyldestgørende Forklaring af Gravskrifterne og af Billederne; og alt det faar man for 20 Øre.

H. D. T. Kiærulff: »Alle Slægter«. Et Guds-Moder Festspil. 60 S. (Katholsk Israelsgilde.)

Det er 1500-Aaret for Kirkemødet i Ephesus, hvis Mindefest har inspireret den vore Læsere kendte Forfatter til dette dybsindige og smukke Læredigt. I 11 »Billeder« fremstilles dramatisk Troens Griben om Guds Moder-Mysteriet gennem de forskellige Tider, fra Elisabets Hilsen til den døende Soldats Skuen under Verdenskrigen. Det er den kvindelige Tro, der fremviser Billederne for den mandlige, tilsidst overvundne Tvivl. I Digtet findes Dybder af sjælden perleren Skønhed, som f. Eks. disse Ord om, hvad et »Dogme« er:

Et Dogme er det højeste Forsøg
paa at faa loddet Guds Mysterium
og holdt Guds Hvisken fast, at ej dens Lyd
forsvinder, mens en verdslig Verden larmer.

Der er i hele Stykkets Poesi noget af denne »Guds Hvisken«, der hæver det højt over dagligdags Tryksager. Men mon ikke Emnet havde egnet sig bedre for et sammenhængende Digt? Den dramatiske Splitten i Scener virker en Smule tableau-agtigt eller films-agtig. Indholdet er for fint til at kunne virke godt i den udvortes dramatiske Form.

Gabriel Miro: Skikkelser paa Jesu Vej. Oversat af Kaare Grønbech. Med Forord af Johs. Jørgensen. 248 S. Jespersen og Pios Forlag. 8 Kr. 50 Øre.

Femten Scener af Jesu Liv — eller rettere af hans Omgivelsers stærkere og stærkere Dragen til ham — malede med de stærkeste Farver — med en Dekorationskunst, der øser af et enestaende grundigt Kendskab til Jødelandet og til Folket og til baade det gamle og det nye Testaments Skrifter — der, til Tider rent ud forbløffende,

gør Læseren samtidig med Herrens Vandring og Herrens Smerte. Især Herrens Lidelse. Oprinet i Landshøvdingens Hus, Hudfletningen, Mødet med Pilatus og selve Korsfæstelsen giver et uforglemmeligt Indtryk af Lidelsens Rædsel. En alvorlig Langfredagsbetragtning. Johs. Jørgensen peger i Forordet paa den spanske Digtlers originale Komposition af Værket »I Form af et Hjulk«. »Kapitlerne er Radier, som alle mødes i eet og samme Centrum. Fra det jævne (mesterligt malede) Hverdagsliv føres man ind mod det flammende Midtpunkt, som er Frelserens Hjerte ofret paa Korsets Alter.« Men til Tider er der næsten for meget »Ramme«, og Farven er for broget — Ordenes Svælgen i Skønhed for glødende for os Nordboer. Og man vender tilbage til Evangeliets egen jævne, rene og stærke Tegning, dér er hverken for meget eller for lidt, dér er den friske Kilde, hvorfra alle Kunstens vældende Kaskader dog har deres Udspring.

Basar paa Nørrebro.

St. Antoni Menighed i Husum (Brønshøj) har i de sidste Aar udviklet sig stærkt, og det er paa Tide at tænke paa at begynde Skole derude. Planen gaar ud paa at rejse en Bygning paa Grunden bag Kapellet. Dette Hus skal tjene til Præstebolig, men være indrettet paa en saadan Maade, at det de første Aar kan rumme flere Stuer, der kan bruges til Klasseværelser for den begyndende St. Antoni Skole.

Til Fastelavn vil der i St. Josephs Skoles Lokaler blive holdt Basar til Fordel for denne nye Skole, specielt til Anskaffelse af de fornødne Skolerekvisitter. Alle Sakramentsognets og St. Antoni Kapels Venner bedes derfor begynde at berede Gaverne til denne Basar. Gaverne modtages med Tak af Præsterne ved Sakramentskirken.

Fra den vide Verden

Om Pavens Encyklika »Nova impendet«.

Et af Indiens betydeligste Blade »Times of India« skriver under Titlen »Roms forstandige Tagen Stilling« bl. a.: »Medens andre lader det rette Øjeblik gaa forbi, har Paven forstaaet at sige til i Tide. Kirken faar ofte Ord for at

glemme Bjergprædikenen for Præstekjolen, men her gennemskues Tingenes virkelige Tilstand og stræbes efter at give baade Næring for Legemet og Opmuntring for Sjælen. Pavens Encyklika rammer Sømmet paa Hovedet ved at tilraade Nedrustning.

Ekko af Pavens Encyklika »Quadragesimo anno«.

Den nys afdøde Msgr. Nolens' Efterfølger som Ordfører for den katholske Gruppe i det hollandske Parlament, Professor Aalberse har under Finanslovsdebatten i Novbr. holdt en lang og mærkelig Tale om Aarsagerne til Verdenskrisen og dens Afhjælpning. Hele Forsamlingen, af hvilken kun et Mindretal er Katholiker, lyttede med Interesse uden at afbryde Taleren. Han kaldte Versaillesfreden for et »Monument over økonomisk Uvidenhed« (han er selv Professor i Statsvidenskab, specielt: politisk Økonomi) og den økonomiske Egoisme for »den skæbnsvangre Pestbyld i Nutidens Socialøkonomi« og fremstillede i øvrigt de katholske-sociale Tanker, der er de bærende i Pave Pius XI's Encyklika. Vi bør hverken fortabe os i overdreven Pessimisme eller hengive os til en ubegrundet Optimisme. Det gælder kun om, at hver især til det yderste opfylder sin Pligt saaledes som grundig Viden og ærlig Samvittighed tilsiger en det, med hele Folkets Vel for Øje — og saa stoler paa den almægtige Guds kærlige Hjælp.

Missionerne paa Koloniudstillingen i Paris.

Utvivlsomt er den lille Missionsskole, der danner en Afdeling for sig paa den store Udstilling, en særlig Attraktion: De smaa flinke Negerpiger i fuldt Arbejde med deres brogede Tæpper, ivrige for at vise, hvad de har lært i de hvide Søstres Skole. Men Missionerne nøjes ikke med denne lille Udstilling. Kirken har ganske naturligt bestræbt sig for paa denne vældige Koloniudstilling i Parken ved Vincennes at henlede Verdens Opmærksomhed paa det Arbejde, dens Missionærer udfører i de Lande, hvor de forskellige Kolonisatorer har hejst deres Hjemlands Flag — disse Missionærer, Mænd og Kvinder, som ihukommer Mesterens Ord om at gøre alle Folk til hans Disciple.

Den Pavillon, som er overladt Missionerne, er en stor Bygning, hvor der er Masser af interessante Ting, og for

første Gang har man i en saadan Udstillingspavillon indrettet et Kapel. De forskellige Missioners Udstillinger er anbragt i ni Sale. Allerede langt borte fra faar man Øje paa Missionernes Hus, som med sin ejendommelige Façade, prydet med Billedet af Gudsmoder, og sit høje Urtaarn med Korset ogsaa i arkitektonisk Henseende virker smukt mellem de øvrige Omgivelser. Inden for Murene samles her hver Søn- og Helligdag Tusinder af Mennesker til Messe. Og det er ikke Udstillingsgæster eller Medlemmer fra Missionskongresserne (Udstillingen har foranlediget flere saadanne), som deltager i Gudstjenesten, men Indfødte fra Verdens forskelligste Egne, fra Annam, fra Madagaskar, fra Negerlandene.

Ogsaa andet Steds paa Udstillingen — ikke alene i Missionernes Hus — ser man Ting, der staar i Forbindelse med Missionerne i de forskellige Lande, saaledes i Afdelingen for Belgisk-Kongo, i det portugisiske Palads, i Hollandsk Indiens store Bygning, der lagdes øde af Branden, men med utrolig Hurtighed i Løbet af faa Uger genrejstes. Overalt anerkender man Missionerne som betydningsfulde Faktorer, som levende Virkelighed i Folkets Liv.

Børnene i Afrika.

Børnedødeligheden i Østafrika er enorm. Medens gennemsnitlig 50% dør som smaa, er der Egne, hvor Procenttallet — efter Missionærernes grundige Undersøgelser — gaar op til 80. Det er ikke blot paa Grund af de mange smitsomme Sygdomme og den mangelfulde Hygiejne, men særlig paa Grund af moralske og sociale Forhold, der umuliggør Mødrenes Omsorg for deres smaa. At Ungdommens legemlige og aandelige Udvikling heller ikke er ideel, siger sig selv. Ofte har Kolonisationen udelukkende haft det materielle Udbytte for Øje til Skade for hele Befolkningens moralske Standpunkt. For at overveje og løse nogle af de dermed forbundne Problemer har der i Genève været afholdt en international Konference, hvis Motto var »Afrikas Fremtid afhænger af dets Børn«, og hvor mange lægevidenskabelige og sociale Personligheder stillede Forslag til Bekæmpelse af den legemlige og den moralske Pest: Flere og bedre Skoler, Støtte af de kathol-

ske Missionærers og Nonners Arbejde, Oplysning i Europa om Sagernes virkelige Forfatning for at vække Forstaaelse af, at Fremskridt i Afrika betyder hele Verdens Fremtid.

Pressecensur i Jugoslavien.

Siden Januar 1929 hersker det strengeste Diktatur i Kong Alexanders Rige, som ikke paa nogen Maade er mildnet ved den Skinforfatning, der i September i Aar er indført. Den katholske Presse er bundet og bastet paa alle Leder og Kanter. I hver By er der et fra Belgrad ledet Bureau, der med tyrannisk Censur undertrykker hver Artikel, ja, hver Linie, der kan mishage Magthaverne, der er Fjender af hvilken som helst katholsk Livsytring. I de af Undervisningsministeriet for alle Skoler autoriserede Bøger er samlet alt, hvad siges kan af Sandhedsfordrejelse og meningsløse Anklager mod Kirken. Christi Guddom benægtes, og hele Kristendommen reduceres paa rationalistisk Vis. Enhver Kritik af slig Undervisning er forbudt. Ikke engang de pavelige Rundskrivelse er det tilladt at offentliggøre. —

I KORTE TRÆK.

Sic transit gloria mundi.*) I Moskva er i disse Dage arresteret en pjaltet, fordrukken Vagabond. Individet blev genkendt. Det var Cicerin, der engang var Sovjetrepublikens »Kommissær for de udenrigske Anliggender«, Minister altsaa. Han var faldet i Unaade hos Stalin. Længe vidste man ikke, hvor han var; man mente, han var uhelbredelig syg. Da viste han sig igen som Ansøger i Ministeriernes Kontorer, men han blev afvist, ja, engang jaget brutalt bort af en Skildvagt. I Fortvivlelse slog han sig paa Flasken — og nu . . .

Bondedreng — Postbud — Præst. I Klagenfurt i Østrig (Kärnten) er for nylig præsteviet en Mand, der i mange Aar var Landarbejder; i 1917 var han Soldat i Krigen som menig i et af Bjergskytte-Regimenterne paa den italienske Front. Efter Krigen blev han Landpostbud; som saadan gik han ind i Postbudenes kristelige Forening. Her modnedes hans Drøm om at blive Præst. Under store Ofre kom han saa vidt i 1927, at han kunde komme paa Præsteseminariet. Den nye Præst vil særlig ofre sig for Sjælesorgen blandt Landarbejderne.

*) Saaledes forgaar Verdens Herlighed.

Bolsjevikers Jul. Den internationale Atheist-Union i Moskva har besluttet, at der — i alle store Byer i Europa!! — skal foranstalles Demonstrationer Juledag for »Kampen mod Religionen«. Man tænker sig baade Optog og Foredrag. Cirkulærer skal være sendt omkring med Instruktioner til alle renlevende Kommuniste. »l'Osservatore Romano« giver Meddelelsen den passende Overskrift: Ligesom Herodes!

Fra Hovedstad og Provins

St. Antonius og St. Elisabeth fejres af Tredie Orden.

Det var et smukt Syn ved Jubilæumsandagten, som St. Franciskus's 3. Orden afholdt den 19. November til Ære for St. Antonius og St. Elisabeth, at se det udsmykkede St. Knuds Kapel fyldt af andægtige Tertiärer. Den stemningsfulde Andagt med Sang af Rosenkranskirkens Kor og med Hs. Excellence Biskoppens dybe Prædiken vil sikkert bidrage til ny apostolisk Iver hos de tilstedeværende Tertiärer, saa Møderne i Fremtiden kan blive slittigt besøgt, og at der maa arbejdes for ny Tilgang, saa 3. Orden her i Byen kan gaa en tiltrængt Opgangsperiode i Møde.

Tertiar.

Skuespillet i »Jeanne d'Arc Skolen«.

Skuespillet »St. Elisabeth af Thüringen«, der af Jeanne d'Arc Skolens Elever blev opført til Fordel for Elisabethforeningen, blev en Sukces. Barnlig Uskyld, Fromhed og Friskhed, levende dramatisk Handling, en festfuld Iscene-sættelse, flere af de talrige optrædendes umiskendelige Talent og dybe Indlevelse i Stykkets hjertelig katholske Aand bidrog til Sejren. Den eneste Indvending: Stykket var for langt. Men hvilket Slid baade fra Elevernes og Søstrenes Side! St. Elisabeths Aand var over dette Skuespil; ikke blot over dets Indhold, men ogsaa paa Grund af det smukke Formaal: Hjælp til forældreløse Børn, til Gavn for hvilke Elever og Søstre har sat saa mange Kræfter ind.

Academicum catholicum.

Pastor Eischou-Holms Indledning til Diskussionen om Liturgi og Fromhedsliv var for Medlemmerne en god Lejlighed til at høre, hvorledes man i Kredse uden for Kirken søger at danne en Gudstjeneste, der tilfredsstillen den Trang, som ganske naturligt opstaar hos ethvert Menneske, og som ikke tilfredsstilles ved Prædiken og Salmesang alene. Liturgi saa Taleren som Frugt af Fromhedslivet, og Maalet med

de liturgiske Bestræbelser laa navnlig i en Tilbagevenden til det Objektive, til Sakramenterne som det centrale. — I Diskussionen blev særlig to Ting paapeget som væsentlige for Liturgi, nemlig at Maalet med al Liturgi er at dyrke Gud, og at Grundlaget for Liturgien ikke er en Frugt af Fromhedslivet, men en Følge af de Bestemmelser, Kirken har modtaget gennem Autoriteten, navnlig fra Christus selv. Der blev klart fremhævet Umuligheden af økumeniske Bestræbelser mellem Romerkirken og den protestantiske Kirke, saaledes som vi kender den mellem Romerkirken og de østerlandske Kirker, da det væsentlige, som i det sidste Forhold gør sig gældende, nemlig Korsofferets Fornyelse, ikke knytter Romerkirken og den protestantiske Kirke til hinanden. Maugt og meget blev dog klarere for os, der er interesserede i de liturgiske Bestræbelser uden for Kirken herhjemme. Fører de, som de gør i visse Kredse, til Naderbordet, saa er de sikkert ogsaa Vejen hen til den af alle ønskede Genforening. — Der skal ogsaa paa dette Sted gøres opmærksom paa, at Mødet om Spiritismen som Religion og Videnskab desværre maa udskydes, da Foredragsholderen er forhindret i at komme til København. Pastor Schindler vil holde sit Foredrag om Kristendomssurrogater den 2. December.

K. B.

Bøn fra en tunghør Trosfælle.

Tunghørighed er en meget hyppig forekommende og med Alderen tiltagende oftest uhelbredelig Alderdomssvaghed. Mange aner næppe, hvor enerverende og nedtrykkende denne Lidelse er. Særlig pinligt er det, at den tunghøre ofte — trods den mest anspændte Opmærksomhed — ikke mægter at opfatte, hvad Præsten prædiker i Kirken. Vel er Præstens Prædiken i Kirken ikke Hovedhandlingen i vor hellige Messe, men Prædikenen bidrager dog i væsentlig Grad til Opbyggelsen. Derfor spørges der i Ærbødighed og i inderlig Samfølen med de lidende tunghøre: 1) Kunde der ikke i vore Kirker reserveres en Bænk for tunghøre i passende Nærhed af Prædikestolen? og 2) Kunde vore Præster ikke til Tider tale noget højere og tydeligere af Hensyn til de tunghøre?

Med hjertelig Tak paa Forhaand Ældre Konvertit.

Efter Opfordring fra den Internationale Union lader **Danske Kvinders katolske Forbund** læse en Messe i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade, 1. Søndag i Advent Kl. 8 $\frac{1}{2}$ til Sone for alle de Sakrilegier, der daglig finder Sted, og for de Krænkelser, der tilføjes vor hellige Kirke og den hellige Faders Person.

Alle tilsluttede Foreninger og Enkeltmedlemmer anmodes om at komme til Stede og deltage i det hellige Messeoffer og Fælleskommunionen. De 5 første Rækker paa venstre Side er reserverede.

Styrelsen.

Ved Slutningen af Kirkeåret sender vi vor inderligste Tak til alle vore Venner og Velgørere for deres store Godhed og mangfoldige Velgerninger, hvormed de har hjulpet os i vore store Vanskeligheder. Vi beder daglig Gud rigeligt at belønne dem!

Den evige Tilbedelses Søstre, Kbhvn.

St. Andreas Gilde (Ordrup)

afholder

Julefest

Mandag d. 28. December 1931 Kl. 6

Charlottenlund Palmehave
for St. Andreas Menigheds Børn og Voksne.

Børnene danser om Juletræet, trakteres med Chokolade og Godter. —

Foreningens Medlemmer opfører

»**Rektors Svedetime**«.

Tombolaen aabnes Kl. 8.

Børnenes Fest slutter Kl. 9.

Drefter Fest for de Voksne.

Billetter, Menighedens Voksne Kr. 1,00, Børn Kr. 0,75. Besøgende Voksne Kr. 1,50 og Børn Kr. 1,25, faas hos Bestyrelsen, i Præstegaarden, den franske Skole samt undertegnede Damekomité, hvor Gaver til Tombolaen modtages med Tak.

Fru <i>Grugni</i> , Tlf. O. 1197	Fru <i>Holler</i> , Tlf. O. 986.	Fru Kapt. <i>Nielsen</i> , Tlf. O. 2844.
Hovmarskvej 9.	Enighedsvej 2 ²	Kirsten Pilsvej 3 ²
Fru <i>Werner</i> , Tlf. Gent. 1166.	Frk. <i>Ingeborg West</i> , Tlf. Gent. 914	Fru <i>Wulff</i> , Tlf. O. 1266.
Kildegaardsvvej 24	Resedavej 24	Bramsvej 11

»**Credos**» **Novembernummer** indeholder følgende: Novembertanker, Digt af K. Kjeldstrup. — Den hellige Birgittas Regel, af Ansgar Tillquist O. S. B. — Den hellige Angela Merici (forts.), af Sigrid Undset. — Edison, af A. Menzinger S. J. — Pilgrimsfærd i Nutidens Danmark II (1 Ill.), af B. D. Assarsson. — Pater Henri Lacordaire O. P., af Erikke Rosenørn-Lehn. — »La Doulon«, af Per Skansen — Credos Bøger, Johannes Jørgensen: Som en Kærte, af Erik Wimmerstrøm. — Fra Credos Taarn, af E. Sandqvist.

Julekærten 1931.

Indhold: Paul Hedemann: Jul (Digt). Olav Jan Ballin, Ord. Præm.: Julekærten i en Mørketid. Mogens Kai Nørregaard: Pagtens Ark. Paul Hedemann: Julekrybben i Neapel (Digt). Lisa Mikaely: Julebrevet. Peter Schindler: Død, hvor er din Brod —. Johannes Jørgensen: To Paver. Rose Bruhn: En Jul for mange Aar siden. Erikke Rosenørn-Lehn: En Julehelgen. Tove Frydenlund: Niels Bøgs Eventyr. Jørgen Berg: Jasna Gora. Arne Hall Jensen: Jul i det fremmede. Holger K. Hafstrøm: Frk. Fagerberg stifter Familie. Onkel Janus: Prinsesse Tankeløs. (Historie for de Smaa.) Ole Bøgh: Færgehøuset. — Det farvede Omslagsbillede er udført efter H. Huber-Sulzemoss: Weihnachten in Bethlehem. I øvrigt indeholder Hæftet Tegninger og Vignetter af Birgitte West, Anker Kjerulf og Arne Hall Jensen. Illustrationernes Antal er 30. Ialt: 44 Sider. Pris **Kr. 1,25**. Udkommer ca. 1. December. Danmarks Katholske Ungdoms Forbund, Vestervoldgade 115, København, V. Telf. (efter Kl. 16,30). Byen 6505. Forlanges Hæftet tilsendt, erlægges i Porto 25 Øre.

Rosenkranssognet.

I Dagene fra Søndag d. 29. Nov. (1. Søndag i Advent) til Søndag d. 6. Dec. holdes **Missionsuge** i Rosenkranskirken med Foredrag af Pater Scherz, C. SS. R.

Foredragene holdes hver Aften Kl. 8, undtagen Lørdag, paa hvilken Dag der derimod er Lejlighed til Skrifte fra Kl. 7—9 Aften.

Søndag d. 6. Dec. holdes Fælleskommunion under Messen Kl. 8. Om Aftenen samme Dag Kl. 5 finder den højtidelige Afslutning Sted med pavelig Velsignelse og Te Deum.

Katholsk Klub holder Møde paa Hotel Phønix Onsdag d. 2. December 1931 Kl. 20.

Ansgarius-Bonifaciusforeningen

foretager Uddeling inden medio December.

Ansøgninger bedes snarest indsendt til Formanden, Sognepræst v. Kettenburg.

St. Andreas Gilde (Ordrup) har Sammenkomst Onsdag Aften d. 2. December i Charlottenlund Palmehave.

A.C. Onsdag d. 2. Dec. Kl. 8 i »Vesterhus«. *Pastor Peter Schindler: »Kristendomssurrogater«.*

Adm.

Udkommet er: **Tanker i Johannes Jørgensens Skrifter** ved **Oluf Elling**, Forord af H. D. T. Kiærulf. 89 Sider. Pris 2 Kr. Nyt Nordisk Forlag. Faas i alle Boghandeler.

Festen for de 14-aarige.

Katholsk Ungdoms Værn afholder Onsdag den 25. November Kl. 7½ en Fest for de 14-aarige og deres Forældre i »Vesterhus«, Vestervoldgade 115³. Efter Kaffebordet (med Taler og Sange) forskellig Underholdning.

14-aarige Katholiker, hvis Adresser ikke er Bestyrelsen bekendt, og som derfor ikke har faaet tilsendt Indbydelse, bedes henvende sig til undertegnede Formand, hvorefter Adgangskort vil blive tilstillet dem.

De Herrer Sognepræster, de gejstlige Ungdomsledere, tidligere Medlemmer af det ophævede Ungdomsraad samt Ungdomsforeningernes Formænd indbydes herved venligst.

Paa K. U. V. s Vegne

Chr. Henrichsen, Kirsteinsgade 9. Telf. Øbro 3053 x.

Ligesom de foregaaende Aar agter undertegnede i Anledning af Julen at foranstalte en Indsamling til Fordel for de fattige i Rosenkranskirken Sogn. Det er vort Haab, at enhver efter Evne vil yde sin Skærv hertil. De trængende, som ønsker at komme i Betragtning, maa inden den 15. December personlig henvende sig til en af undertegnede eller til Præsterne ved Rosenkranskirken, som ogsaa er villige til at modtage Gaver.

Frk. *M. Hoffmann*, Frk. *A. May*, Frkn. *Ronge*,
H. C. Ørstedsv. 48 A². N. J. Fjords Allé 8¹ Lykkesholmsallé 14 C St.

Fru *Em. Siegler*, Fru *El. Siegler*,
Kingosgade 17 Mezz. Kingosgade 17².

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes:

Plads søges:

En dygtig selvstændig Enepige, vant til større Hus i København.

Ansøgning med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paa-tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13. Kbh. K.

Kirkelig Kalender.

Dec.
 29. S. 1. **Søndag i Advent.**
 30. M. Andreas, Apostel.
 1. Ti. Ferialdag.
 2. O. Bibiana.
 3. T. FRANS XAVER.
 4. F. Petrus Chrysologus.
 5. L. Dag i Frans Xavers Oktav-

Dec.
 6. S. 2. **Søndag i Advent.**
 7. M. Ambrosius.
 8. Ti. MARIAS UBESMITTEDE
 UNDFANGELSE.
 9. O. 2. Dag i Oktaven.
 10. T. Oktav af Frans Xaver.
 11. F. Damasus I.
 12. L. 5. Dag i Oktaven.

Nov.-Dec.

Ugens Messebønner.

29. S. 1. **Søndag i Advent** (2—44); 2. *Sæt Bønner*: Saturninus (763—593), 3. *Sæt Bønner*: Gudsmoder ([83]—[87]), 4. *Sæt Bønner*: som nedenfor. *)
 30. M. Andreas (766—595); 2. Ferialdagen (= foregaaende Søndag, 2—45).
 1. Ti. † Ferialdag, foregaaende Søndags Messe (2—44); 2. Gudsmoder ([83]—[87]), 3. For Kirken eller for Paven ([123, 122]—[107]), 4. som nedenfor. *)
 2. O. † Bibiana (770—598); 2. Ferialdagen (2—45), 3. Gudsmoder ([83]—[87]), 4. som nedenfor. *)
 3. T. Frans Xaver, alle Missioners Værnehelgen (770—599); 2. Ferialdagen (2—45).
 4. F. Petrus Chrysologus (771—600); 2. Frans Xavers Oktav (771—599), 3. Ferialdagen (2—45), 4. Barbara ([56]—[56]).
 5. L. Dag i Frans Xavers Oktav (770—599); 2. Ferialdagen (2—45), 3. Sabbas ([53]—[53]), 4. som nedenfor. *)

Anm. Paa de med † mærkede Dage kan Præsten efter frit Valg læse Sjølemesser og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udg. af Messebogen (1926), det andet den gamle Udg. (1907).

*) *Kirkebøn*: Gud, du som skænker Fred og elsker Kærlighed, giv dine Tjenere sand Overensstemmelse med din Vilje, for at vi maa blive befriet for alle Fristelser, som trænger os. Ved vor Herre.

Stillebøn: Herre, forsonet ved dette Offer skænke du os, som beder om Forladelse for vore Synder, ikke at blive tyngt af det udvortes. Ved vor Herre.

Slutningsbøn: Indgyd os, Herre, din Kærligheds Aand, for at du ved din Miskundhed maa gøre dem endrægtige, hvem du har mættet med eet og samme Himmelbrød. Ved vor Herre... i samme Helligaands Enhed.

St. Ansgars Menighed. Torsdag den 3. December Kl. 20 afholder St. Ansgars Menighed en **Fest til Ære for den hellige Ellsabeth.** Festen finder Sted i Ansgarssalen, Bredgade 67², o. G. Alle Menighedsmedlemmer er velkomne. Adgangskort udleveres gratis hos Præsterne og paa Menighedskontoret.

Andreas Kollegianersamfundet afholder sin aarlige Generalforsamling i *Wivex*' Selskabslokaler Mandag d. 30. Novbr. Kl. 8.

FREMMEDSPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
 Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
 Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

79. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag, Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 S Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1—4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Cay Benzon, Nørrebrogade 27, Kbhvn N. Tlf. Nora 239 x. Træffes som Regel bedst alle Hverdage (undt Tirsdag) Kl. 5—6 Der kan ogsaa gives Besked pr. Tlf. Byen 6505.

Nr. 49

Søndag den 6. December

1931

INDHOLD: Pave Pius XI's Rundskrivelse. — Adventstanker. — Af den h. Frans af Sales Liv. — P. Johannes Arnoldis Martyrjubilæum. — Fra den vide Verden. — Fra Hovedstad og Provins. — Avertissementer. — Kirkelig Kalendar. — Ugens Messebønner.

Pave Pius XI's Rundskrivelse om en Reform af den sociale Orden.

(Fortsat.)

3. Moralens Fornyelse.

Undersøger Vi imidlertid Sagen omhyggeligere og grundigere, kommer Vi til det klare Resultat, at forud for denne saa ønskelige sociale Reform maa der gaa en Fornyelse af den kristne Aand, som saa mange af dem, der staar i Erhvervslivet, alle Vegne paa sørgelig Maade har opgivet og forladt. Ellers bliver alle de mange Forsøg og Anstrengelser til ingen Nytte, og Huset bygges ikke paa en Klippe, men paa løs Sand.¹⁾

Og i Sandhed, ærværdige Brødre og elskede Sønner, nu har Vi taget den moderne Samfundsøkonomi i Øjesyn og slaet fast, at den lider af de alvorligste Fejl. Ogsaa Kommunismen og Socialismen har Vi atter

---

¹⁾ Slg. Mt. 7, 24 ff.

draget for Vor Domstol og fundet, at alle dens Former, ogsaa de mere moderate, er Vildfarelser, der er langt borte fra Evangeliets Forskrifter.

For derfor at bruge Vor Forgængers Ord: »Hvis det menneskelige Samfundslegeme skal helbredes, kan kun Genindførelsen af et kristent Liv og kristne Skikke og Sæder gøre det.«¹⁾ For den alene kan bringe Lægedom mod den overdrevne Higen efter de forgængelige Goder, som jo er Oprindelsen til alle Fejl og Laster; kun den kan faa Menneskenes blændede Øjne, som er fuldstændig fascinerede af Verdens flygtige Ting, til at rive sig løs fra dem og se op til Himlen. Hvem vil nægte, at det menneskelige Samfund nu for Tiden mest af alt trænger til dette Lægemiddel?

a) Hovedondet i de moderne Tilstande: Tabet af Sjæle.

Alles Sind er jo næsten udelukkende optaget af denne Tids Forviklinger, Tab og Ødelæggelser. Men hvis vi med Troens Øjne, som det bør sig, betragter Begivenhederne, hvad er saa alt det i Sammenligning med Tabet af Sjæle? Og alligevel kunde man uden Overdrivelse sige, at Forholdene i det sociale og økonomiske Liv i vore Dage er af den Art, at de gør det overordentlig vanskeligt for uhyre mange Mennesker at tænke paa og sørge for det ene nødvendige, nemlig deres evige Frelse.

Indsat til Hyrde over og Vogter for disse utallige Faar af Hyrdernes Herre, som har genløst dem ved sit eget Blod, kan Vi ikke uden Taarer i Øjnene betragte den overordentlig store Fare, hvori de befinder sig. Men ikke nok med det, i Bevidsthed om Vor Hyrdepligt og med en Faders Omsorg overvejer Vi ogsaa til Stadighed, hvordan Vi kan komme dem til Hjælp, og desuden kalder Vi andre, som enten af Retfærdigheds- eller Kærlighedspligt maa være interesserede i Sagen, til ufortrøden Medhjælp. Hvad kan det nemlig nytte Menneskene ved rationellere Brug af Rigdommen at blive dygtigere til at vinde hele Verden, hvis de derved lider Skade paa deres Sjæl?²⁾ Hvad kan

¹⁾ Litt. Encycl. Rerum novarum, n. 22.

²⁾ Slg. Mt. 16, 26.

det nytte at lære dem det økonomiske Livs sikre Principer, hvis de i tøjlesløst og lavt Begær i den Grad lader sig rive bort af deres egoistiske Ønsker, at »de nok hører Herrens Bud, men alligevel i et og alt gør det modsatte af dem?«¹⁾

b) Aarsagerne til dette Tab.

At man i det sociale og økonomiske Liv har svigtet Christi Lov, og at derfor et meget stort Antal Arbejdere er faldet fra den katholske Tro, har sin Rod og sin Grund i Hjertets uordnede Følelsesliv og Tilbøjeligheder, d. v. s. i hin sørgelige Følge af den første Synd, som bragte de menneskelige Evners og Kræfters herlige Harmoni i den Grad i Forvirring, at Mennesket let buk-ker under for sine daarlige Drifter og bliver meget stærkt fristet til at foretrække denne Verdens forgængelige Goder frem for Himlens, der er blivende. Heraf kommer ogsaa det umættelige Begær efter Penge og jordisk Gods, som ganske vist til alle Tider har forført Menne-skene til at overtræde Guds Lov og krænke andre Menne-skers Rettigheder, men som under den nuværende økono-miske Situation lægger mange flere Snarer for den menne-skelige Svaghed. Da nemlig Usikkerheden i Erhvervslivet og navnlig i dets Struktur til Stadighed kræver den høje-ste Kraftanstrengelse hos dets Repræsentanter, er der en Del blandt dem, der er saa forhærdede mod Sam-vittighedens Røst, at de er kommet til det Stand-punkt: dem var det tilladt at forøge deres Indtægter paa hvilken som helst Maade og sikre deres med stort Besvær og Anstrengelse indvundne Penge med det gode og med det onde mod alle Omskiftelser, der pludselig kan indtræffe i Livet. Den Lethed, hvormed enhver paa et Marked, der ikke kender til Lovens Skran-ker, kan tjene Penge, lokker mange til Handel med og Omsætning af Varer, hvorved de fortæres af det ene bræn-dende Ønske, med det mindst mulige Arbejde at opnaa en hurtig vundet Rigdomsforøgelse, og hvorved de ved vild Spekulation i deres Pengebegær ofte

¹⁾ Slg. Dom. 2, 17.

vilkaarligt driver Varepriserne saaledes op og ned, at de umuliggør Produktionsledernes saglige og rolige Beregninger. Lovbestemmelserne til Fremme for Handelssekskabers Forretningsvirksomhed har givet Anledning til de skammeligste Misbrug ved Delingen af Risikoen og Indskrænkningen af det personlige Ansvar. Vi konstaterer nemlig, at den saaledes forringede Regnskabspligt og Ansvarsbyrde ogsaa svækker Samvittigheden; at der desuden sker de værste Uretfærdigheder og Bedragerier, som skjuler sig under et eller andet Firmanavns Dække; endvidere at Bestyrere for Selskaber med økonomisk Formaal glemmer deres Embedspligt og troløst sætter de Tilgodehavender og de Spareskillinger over Styr, som Folk betror dem til Forvaltning. Endelig bør de snu, beregnende Spekulanter ikke forbigaaes, der overhovedet ikke bryder sig om Hæderlighed og Gavnlighed i deres Forretningsmetoder, men uden Hensyn til deres Samvittighed pisker Menneskers Drifter og Lidenskaber op for derefter at udnytte dem til deres egen pekuniære Fordel.

Den derved opstaaede alvorlige Skade kunde man have afværget eller ogsaa være kommet i Forkøbet, hvis de ledende Mænd i Samfundet med Energi havde holdt paa en streng og betryggende Moral. Men den har altfor ofte manglet paa en sørgelig Maade. Thi paa det Tidspunkt, da de første Spirer til de moderne Former for Samfundsøkonomi viste sig, havde Rationalismens Theorier lige faaet Indpas hos mange og rodfæstet sig i deres Tankegang. Derfor opstod i Løbet af ganske kort Tid en Slags Samfundslære, der staar den sande Morallov meget fjernt, og dermed blev Tøjlen fuldstændig givet de menneskelige Lidenskaber.

Som Følge deraf skete det, at langt flere Mennesker end før fra nu af kun tænkte paa at forøge deres Rigdom, lige meget paa hvilken Maade det var; og da de satte deres egen Person og Fordel over alt andet og søgte sig selv i første Række, følte de ikke Samvittighedsbetæneligheder ved noget som helst, ikke engang den ved værste Uret mod andre. De første, der slog ind paa denne brede Vej, der fører til Fordærvelse¹⁾, fik med Lethed en Hærskare af

¹⁾ Slg. Mt. 7, 13.

Følgesvende, der efterlignede deres Uretfærdighed. For Synet af det haandgribelige Held, de havde med sig, den usædvanlige Glans, deres Rigdom spredte omkring dem, det Grin, hvormed de latterliggjorde andres Samvittighedsfuldhed som nogle taabelige Skrupler, og endelig den Brutalitet, hvormed de konkurrerede hæderlige Medbejlere ud, maatte jo gøre sin Virkning.

Naar de ledende Mænd i det økonomiske Liv forvildede sig saaledes fra den rette Vej, kunde det næppe udeblive, at ogsaa Arbejdernes brede Lag alle Vegne hovedkulds styrtede ned i den samme Afgrund. Saa meget desto mere maatte dette indtræde, som de fleste af de overordnede behandlede deres Arbejdere som rene og skære Redskaber, uden Spor af Omsorg for deres Sjæle, ja uden en eneste Tanke paa højere Ting. I Sandhed, Vi gyser, naar Vi overvejer de store Farer, som Arbejdernes (navnlig de unges) Moral og unge Pigers og andre Kvinders Ære bliver udsat for paa de moderne Arbejdspladser; naar Vi tænker over, hvor ofte den moderne Form for Erhvervslivet og navnlig de ganske upassende Boligforhold bliver til Hinder for det Baand, som skal knytte en Familie sammen, og for et hyggeligt Samliv; naar Vi genkalder i Erindringen, hvor ofte og hvor stærkt den kirkelige Højtideligholdelse af Helligdagene forstyrres; naar Vi betragter den ganske almindelige Svækkelse af hint kristelige Tankesæt og Sindelag, i Kraft af hvilket ogsaa enfoldige og ikke videre dannede Mennesker sad inde med en ideel Livsvisdom, og ser den erstattet med den eneste Tanke og Bekymring, hvordan man paa den ene eller anden Maade skal skaffe det daglige Brød. Paa denne Maade bliver det legemlige Arbejde, som ifølge det guddommelige Forsyns Bestemmelse ogsaa efter Slægtens første Synd skulde udføres til Bedste for baade Legeme og Sjæl, alle Vegne forvandlet til en Kilde til Synd og Last. Det er jo saaledes: Raastofferne forlader Fabriken i forædlet Tilstand, men Menneskene bliver sammesteds værre paa Legemet og paa Sjælen.

(Fortsættes.)

Adventstanker.

Det er en svær Tid, vi lever i. Rundt omkring i alle Lande tales der om Arbejdsløshed, Krisetid, de store Brydninger og Omvæltninger i den politiske og den sociale Verden. Alt dette optager Menneskenes Sind og bereder megen Angst og Bekymring for den nærmeste Fremtid. — Men midt i al den Uro lyder Kirkens bedende Røst: »Herre, bøj dine Himle og stig ned! Kom, Herre, og tøv ikke, løs dit Folks Lænker. Dryp, I Himle, fra oven ned. Skyerne nedregne den retfærdige. Jorden aabne sig og lade Frelseren fremspire.«

Adventstiden er inde, Forventningens, Længselens Tid, hvori vi, ved Bøn og Bod, søger at berede Herren et vel-skikket Hjerte. For 1900 Aar tilbage kom Han til vor Jord i Barneskikkelse, for at bryde vore Slavelænker og bringe os Fred: Fred med Gud, hvis Venskab og Kærlighed vi, ved Synden, havde forskertset: — Fred med os selv, nu da Helvedes Magt var overvundet ved Jesu Lidelse og Død.

Men vi trænger alle til stedse ny Udgydelse af Guds Naade. Vi længes efter et Liv i inderligere Kærlighed til vor Frelser. Det er denne Længsel efter Gud, som vor hellige Kirke søger at vække i de troendes Hjerter. Den véd, at Naaden udgydes i rigere Fylde dér, hvor Hjertet er rent og Troen og Kærlighed er levende og virksom.

Derfor er Adventstiden en eneste Forberedelse til den store Mindefest om Christi første Komme til vor Jord: den hellige Julefest. Ledemotivet i Kirkens liturgiske Guds-tjeneste nu i Advent er det samme Længselsraab, vi hører hos Profeterne i den gamle Pagt: »Bereder Herrens Veje, fylder Dalene ud og sænker Højene, thi Han kommer, og alt Kød skal skue Guds Frelse.« Det er længe siden den gamle Pagts store Profet nedskrev disse Ord. For to Tusinde Aar siden lød de samme Ord fra Døberen Johannes, den sidste Profets Mund, da han prædikede i Ørkenen hinsides Jordan; og endnu i Dag hæver Kirken sin Stemme for at lade det samme Ord lyde, Ordet, der formaner til at berede Herrens Vej. Dalene skal fyldes ud, d. v. s. Sydens

Afgrunde skal fyldes med Anger og Bod og gode Gerninger: Bjergene og Højene skal sænkes — d. v. s. vort stolte, hovmodige Sindelag skal bøjes, saa Christi Aand, Ydmyghedens Aand, maa herske i os og præge vore Tanker. — Sker dette nu i Adventstiden, vil Julen bringe os Naade og Frelse i rigeligt Maal, Guds Velsignelse over os selv og vort Arbejde, Guds Fred, der er forjættet Menneskene, der har en god Vilje. F. F.

Af den h. Frans af Sales' Liv.

En stor Mand i vore Dage har brugt det Udtryk, at man bør leve Livet »farligt«, og det vil sige, at ingen Mand bør sky Faren. Det samme fremgaar af Kirkens Heltes Historie: de søgte ikke Faren for Spændingens Skyld eller af Forfængelighed, men de undgik den ikke, flygtede ikke for den, naar det gjaldt Kampen for Guds Rige. Om den h. Frans af Sales, som foretog mangfoldige Missionsvandringer baade ved Dag og ved Nat og ofte var forfulgt af Calvinisterne, fortælles f. Eks.: Det var i Adventstiden 1594. Hans Faste var saa streng, at hans Biskop maatte befale ham ikke at overdrive. Ikke desto mindre foretog han sine sædvanlige Vandringer i den barske Aarstid. En Aften kom han til en Skov; Sneen laa overalt; han kunde ikke naa tilbage til sin By — Thonon (i Schweiz) — før Natten, og Ulvene huserede paa de Kanter. Der var ikke andet for end at klatre op i et Træ og at binde sig fast med Bæltet for ikke at glide ned i Søvn. Det gjorde han, og han overstod den frygtelige Nat. Men Kulden havde været saa bidende, at han, da det gryede ad Dag, var mere død end levende. Nogle Bønder fandt ham i den ynkeligste Forfatning, og trods deres fanatiske Angst for, at denne Mand, deres Præster havde talt saa ondt om, skulde bringe Ulykke til Huse, fik de dog saa megen Medlidenhed med ham, at de bragte ham til deres Hjem og tøede ham op, saa han kom til sig selv. Derefter talte han saa kærligt og indtrængende til dem om den sande Kirke, at der blev lagt en Sæd i deres Hjerter, der senere skulde spire og bære Frugt. Men i de samme Dage blev den h. Frans forfulgt af en ung fanatisk Calvinist, der havde sat sig for at dræbe ham og bringe hans Hoved til Bern eller til Genf. Tre Gange lagde han sig paa Lur og skød paa Frans, der gik forbi, men

alle tre Gange kikkede hans Vaaben. Saa lejede han Snigmordere, men hvad enten Gud blindede disses Øjne eller gjorde sin Apostel usynlig, nok er det, han undgik ogsaa disse Farer. Den fanatiske Protestant blev senere Konvertit og har selv berettet Begivenhederne.

P. Johannes Arnoldis Martyrjubilæum.

Da »Ugebladet« i Nr. 45 har bragt en Artikel om P. Arnoldis Martyrdød, som fandt Sted d. 9. Novbr. 1631, vil det maaske ogsaa være af Interesse for Læserne at faa en kort Beretning om, hvorledes Mindedagen blev højtideligholdt.

Hele den nordlige Del af Hildesheimer Diöceset er jo »Diaspora«, d. v. s. iblandt Befolkningen, som ganske overvejende er protestantisk, findes en Del spredt boende Katholiker, dels i mindre Byer, dels paa Landet, som ikke er særlig tæt befolket. Der er endnu store uopdyrkede Landomraader, temmelig store Hedearealer, bl. a. den bekendte »Lüneburger Haide«, som i mangt og meget ligner den jyske Hede. Man vil kunne danne sig et lille Begreb om Pastorationens Vanskelighed, naar man hører, at den katholske Præst i Soltau, hvor der findes en katholsk Kirke — ca. 20 Aar gl. —, har at sørge for omtrent 1475 Katholiker blandt 109,109 Anderledestroende, og at det Distrikt, hvor han skal udøve Sjælesorgen, spænder over 3363 km², d. v. s. omtrent saa meget som hele Fyns Stift (3476 km²). Under saadanne Forhold er det jo nok begribeligt, at der ikke kunde være Tale om katholske Festligheder eller Forstaltninger efter en større Maalestok, og da ganske særlig nu under de vanskelige og trykkende økonomiske Forhold, der f. T. gør sig gældende i Tyskland.

I Betragtning heraf maa det da betegnes som et godt Resultat, naar Festen samlede mellem 200 og 300 Deltagere og fik et efter Omstændighederne smukt og værdigt Forløb. Da selve den egentlige Mindedag, 9. November, var en Mandag, blev Jubilæet allerede ihukommet den foregaaende Søndag, thi ellers vilde det have været umuligt at opnaa en passende Tilslutning til Festen.

Denne indledes Kl. 10 med en Levitmesse, celebreret af undertegnede, med Dechant Kopp fra Celle som Diakon og Pastor Klein fra Soltau som Subdiakon. Festprædikanten var P. Joppen, S. J., fra Hamburg, som i sin Tale gav en kort Levnedsskildring og Karakteristik af den fromme, nidkære Præst og uforfærdede Troshelt, der som den gode Hyrde havde hengivet sit Liv for sine Faar. Han betonedede,

at vi mindedes hans Død uden den mindste Bitterhed i Sindet mod nogen, og opfordrede alle til at føre et ægte katholsk Liv, standhaftige i Troen, uforsagte og frejdige i Haabet og virksomme og offervillige i Kærligheden baade mod Gud og Næsten indtil Døden efter det ærværdige Blodvidnes Eksempel. For at skaffe saa megen Plads som vel muligt i det ikke særlig store Kapel havde man fjernet de fleste Bænke og opstillet dem uden for Portalen; desværre regnede det fra Morgenstunden, hvad der umuliggjorde Opholdet i det fri under aaben Himmel. Alle, der havde indfundet sig, baade til Fods, paa Cykel og i Autobus, ca. 200 i Tal, var derfor nødsagede til at søge ind i Kapellet, som blev fyldt indtil Trængsel. Et ganske særlig gribende Præg fik Gudstjenesten derved, at den Messehagel, som P. Arnoldi havde været iført paa sin Dødsdag, og som opbevares i Visselhövede hos den protestantiske Præst, ved dennes velvillige Imødekommenhed var bleven laant og ophængt neden under det store Vægmaleri, som forestiller P. Arnoldis Martyrium, og som i Dagens Anledning var dekoreret med Granguirlander, Blomster og brændende Lys. Efter Højmessens blev der foran det udstillede Allerhelligste bedt en Bøn om Genforeningen i Troens Enhed og afsunget Te Deum; Højtideligheden sluttede med den sakramentale Velsignelse.

Om Eftermiddagen Kl. 2^{1/2} samledes alle Fsteddeltagerne — ca. 300 — i Visselhövede paa det stedlige Hotel lige over for den gamle, fra det 11. Aarhundrede stammende, nu protestantiske, Kirke, hvor P. Arnoldi havde fejret sit sidste Messeoffer, og hvor hans Legeme formentlig ogsaa er jordfæstet; dog kender man desværre ikke selve Gravstedet.

Hr. Dechant Kopp fra Celle, som dirigerede Mødet i den festligt smykkede Sal, bød alle velkommen og oplæste derefter nogle Breve fra forskellige Biskopper, der havde faaet Meddelelse om Mindedagens Højtideligholdelse: Hs. Eminence Kardinal Bertram, Ærkebiskop af Breslau, tidligere Biskop af Hildesheim; endvidere Deres Excellencer Biskop Nikolaus Bares, nuværende Overhyrde for Dioceset Hildesheim; Ærkebiskop Caspar Klein af Paderborn, det Stift, hvortil P. Arnoldi havde været knyttet, baade ved sin Afstamning og ved sine Studier, og endelig Biskop Wilhelm Berning af Osnabrück, hvis Forgænger i det 17. Aarhundrede ogsaa samtidig var Biskop over det siden ophævede Bispedømme Verden, hvortil dengang Visselhövede og Omegn hørte, og fra hvilken By P. Arnoldi foretog sine pastorale Rejser.

Efter Udførelsen af et Musiknummer fremsagde en ung Mand fra Menigheden et Brudstykke af Prologen, som i sin Helhed vilde have taget for megen Tid, hvorpaa Hr.

Dechant Kopp holdt en overordentlig kraftfuld og begejstrende Tale. Den havde sit Udgangspunkt i Søndagsmessens Indgangsvers: »Jeg tænker Tanker om Fred«. Han fremhævede med stærkt Eftertryk, at den Mindefest, vi fejrede, skulde være præget af Fred og ikke frembringe nogen som helst Mislyd — ikke saa Had eller Forbitrelse, ikke foraarsage Splittelse, saa meget des mindre, da alle kristne Konfessioner netop i Nutiden burde forenes og staa sammen i Kampen mod den fælles Fjende: Vantroen. Han pegede hen paa de mangfoldige Onder, som truer det moderne Samfund: Klassekampen, Partistridigheder, Revolutionsaanden, Familielivets Opløsning, Ægteskabets Nedværdigelse, Materialisme, Egoisme, den overdrevne Legemskultur og Tilsidesættelse af det overnaturlige, Tvedragt mellem Nationerne. Alle uden Undtagelse, baade Mænd og Kvinder, unge og gamle, burde danne en sluttet Falanx og forsvare de kristne Grundsætninger, det Regeringsprogram, som Frelseren har opstillet for sit Rige i Bjergprædikenen.¹ Alle skal værne om den kristelige Familie, frejdigt bekende Troen og med hellig Stolthed staa paa Kirkens Grundvold, hvis totusindaarige Historie godtgør, at den er en urokkelig Klippe i Verdenshavet, mod hvilken alle Storme og Dønninger magtesløst preller af. Vi maa under Vanskelighederne ikke blive modfaldne og forsagte, men virke i Martyrpræsten Arnoldis Aand og huske det kernefulde Ord: Vanskeligheder er til for at blive overvundne, samt den for os saa beskæmmende, men ofte sande og rammende Sætning, en fremragende Kirkens Mand engang har udtalt: »De Ondes Magt ligger i de Godes Svaghed«. Derfor gælder det om kraftigt og maalbevidst at tage Del i Lægmandsapostolatet, i den »katholske Aktion«, under Præsternes Ledelse »med et Hjerte tro som Guld, med en Vilje fast som Staal, i Glæde saavel som i Sorg, altid fremad og opad!« Talen blev paahørt med største Opmærksomhed og fandt begejstret Tilslutning, bekræftet ved Klapsalver og den af hele den forsamlede Skare afsungne Pavehymne. Under en paafølgende Pause kunde Festdeltagerne, som var bænkede ved lange Borde, nyde en Kop Kaffe og andre Forfriskninger.

Mødets anden Del bestod af forskellige Musiknumre samt Opvisning af et Par Lysbilledserier, nemlig først Gengivelse af en stor katholsk Folkefest med Processioner og maleriske Optog i den sydtyske By Weingarten, og til Slut en Række moderne Billeder fra Orienten, især de Egne og Steder, som havde Tilknytning til Frelserens Jordeliv i Ægypten og i det hellige Land.

Det vellykkede Møde sluttede med en fælles Sang, hvorpaa Deltagerne skiltes for at vende tilbage til deres Hjem, dels med Tog, dels med store Omnibiler. Der havde været

Gæster fra Hamburg og Bremen, fra Verden og Ülzen, fra Celle og Soltau og fra mange andre mindre Landsbyer. De havde fejret en rigtig Diasporafest, som sikkert for alle Deltagere var en sjælden, ja, enestaaende og uforglemmelig Oplevelse. Gid den maa have vakt eller befæstet en større Trostiver, en varmere Begejstring for Kirken og styrket Viljen til at leve et pligtopfyldende religiøst Liv trods de ofte ret store Farer og Vanskeligheder, som vore Trosfæller netop i Diasporaen er udsatte for. Dertil hjælpe det heltemodige Blodvidne P. Johannes Arnoldis lysende Eksempel og hans mægtige Forbøn ved Guds Trone! Han havde jo virket og arbejdet for at genoprette Enigheden i Troen — ut omnes unum sint — det Maal, som især Vor Frelser saa inderlig har bedt for. Enhver Sjæl, der fra Vildfarelsens krogede Stier ved Naadens underfulde Styrelse bliver ledet ind paa Sandhedens Vej, vender derfor tilbage til den oprindelige og uforanderlige, ufejlbare hele kristne Lære, gør det Skridt, som min afdøde Bedstefader havde den Lykke at gøre for snart 80 Aar siden. Udtrykket, at han »gik over til den katholske Kirke« — som P. Menzinger bruger paa S. 901 — gengiver efter min Mening ikke saa klart og tydeligt Retningen af den aandelige Bevægelse, en Konvertit foretager. Thi faktisk skifter han jo ikke sit Standpunkt for at gaa over til noget nyt, ligesom en Hedning gør det, naar han bliver Kristen, men han vender kun om til det Standpunkt, hans Forfædre har forladt. At det netop i det nævnte Tilfælde forholdt sig saaledes, bevidner et Dokument, som opbevares i vort Familiearkiv, og hvoraf det fremgaar, at en af vore Aner i Aaret 1504 har stiftet en Sjælemesse, som — desværre! — har haft den samme sørgelige Skæbne som saa mange andre fromme Stiftelser baade herhjemme og i andre af den kirkelige Omvæltning ramte Lande i det 16. Aarhundrede og siden efter.

Men har end Tidernes Ugunst og Menneskers Lidenskab ødelagt mangt og meget, har end Hyrderne været slaadet, saa Faarene blev adspredte, saa ved vi dog med fortrøstningsfuld og usvigelig Sikkerhed, at der vil oprinde den af Tusinder og Millioner med længselsfuld Forventning imødesete Dag, da Jesu Christi herlige Løfte vil gaa i Opfyldelse: »Jeg har andre Faar, som ikke er af denne Faaresti; ogsaa dem bør det mig at føre hid; og de skulle høre min Røst, og der skal blive een Hjord og een Hyrde.« (Joh. 10, 16.)

Den 23. November 1931.
St. Clemens Fest.

Pastor v. d. Kettenburg.

Fra den vide Verden

De gudløse i Tyskland.

I Berlin er for nylig afholdt en international Fritænkerekongres, hilst med Begejstring af Socialismens Hovedorgan »Vorwärts«, der glæder sig over, at de tidligere eksisterende tre forskellige Fritænkerorganisationer nu er forenede og med samlet Front kan bekæmpe Religionens Vildfarelser! Det kan betyde, at de moderate Røster, som hidtil har sagt »Religion er en Privatsag«, nu er overdøvede af Stemmen fra Moskva: Ned med al Tro! Fortvivlelsen over de vanskelige Livsforhold skal udnyttes særlig overfor Ungdommen til Agitation imod alt Kirkeliv. Dyrkelsen af »Friheden« og »den frie Tanke« har nu naaet sit virkelige Øjemed: Kampen imod Gud. Som Modbevægelse har alle Ledere af tysk Katholicisme dels i den katholske Presse, dels ved store Møder og særlige Messer givet Svaret: Leve Christus, vor Konge og Herre!

Paven og Mussolini.

Til Trods for den officielle Bekræftelse paa Fredslutningen af Februar 1929 mellem Vatikanet og Kvirinalet, er det dog, som Broen over Tiberen ikke helt er bygget, før »il Duce« har besøgt Paven. Ofte hed det sig, at nu var alt forberedt til Begivenheden, og saa blev det ikke til noget, heller ikke nu sidst i Slutningen af September. At Mussolini som Privatmand engang sammen med andre Bryllupsgæster gæstede Peterskirken og knælede ved Apostelgraven, har intet med den ventede officielle Visit i Vatikanet at gøre. Selvom mange Italienerne er bedrøvede herover, kan andre maaske glæde sig. At Vatikanet ikke har sluttet Forlig med det fascistiske Parti, men med den italienske Stat er derved gjort saa meget tydeligere. Paven er ikke fascistisk, men en »overnational« og »overpartisk« Pave, hvor varm en Italiener han end er!

Fra Hovedstad og Provins

Et historisk Billede.

(Fotograferet af Frk. Margrethe Kiær.)

Mgr. Anton Neuvels Minde er for nylig blevet fremdraget i Anledning af, at den Skole, han grundlagde, havde 25-Aars Jubilæum. Foranlediget deraf har man tilsendt os ovenstaaende Billede, som er ukendt. Det viser Pastor Neuvel paa Vej fra Sakramentskirken efter at have holdt sin første Prædiken i den.

Mændenes Kongregation i Rosenkranssognet.

Da Mariakongregationen »Stella maris« i Fjor begyndte sine Møder paa den h. Johannes Berchmanns' Fest, valgte vi ham til vor Kongregations Værnehelgen. I Aar — den 26. Novbr. — holdt vor Kongregation altsaa 1 Aars Fødselsdag, hvorfor Mandagsmødet var henlagt til den Dag. Hs. Excellence Biskoppen overværede Mødet og holdt Foredraget i Kirken. En talrig Skare havde fulgt Opfordringen

til at møde. Biskoppen talte hjerteligt til os, lykønskede os til at have valgt den h. Johannes Berchmanns til vor Værnehelgen og opfordrede os til at være ivrige i Andagten til Guds Moder.

Den sakramentale Velsignelse meddeltes af Sognepræsten. Denne kirkelige Handling er altid særlig festlig i vor Kongregation, fordi den meddeles fra Mariaaltret, om hvilket vi er samlet. Der er Højtidelighed over Processionen, naar det Allerhelligste bringes fra Højalteret.

Ved Mødet hos Skolebrødrene fremviste Biskoppen personlig en Række Films: Krigsfilms, og Dele af en stor katolsk Film, som Biskoppen ved forskellige Lejligheder har taget. Vi er Hs. Excellence meget taknemmelige, fordi han gjorde os den Glæde at deltage saa aktivt i vor Fødselsdagsfest.

Vi Kongreganister er vor Præses, Pastor Niels Hansen, stor Tak skyldig, fordi han har fulgt Guds Indskydelse og stiftet denne Kongregation, hvis Tarv Pastoren, som den nidkære Sjælesørger han er, varetager med den største Interesse. Gid den altid maa bestaa til Gavn ikke blot for Kongreganisterne, men, saa vist som Forbøn er af Betydning, for hele Sognet.

Sekretæren.

Ligesom de foregaaende Aar agter undertegnede i Anledning af Julen at foranstalte en Indsamling til Fordel for de fattige i Rosenkranskirken Sogn. Det er vort Haab, at enhver efter Evne vil yde sin Skærv hertil. De trængende, som ønsker at komme i Betragtning, maa inden den 15. December personlig henvende sig til en af undertegnede eller til Præsterne ved Rosenkranskirken, som ogsaa er villige til at modtage Gaver.

Frk. *M. Hoffmann*, Frk. *A. May*, Frkn. *Ronge*,
H. C. Ørstedsv. 48 A². N. J. Fjords Allé 8¹ Lykkesholmsallé 14 C St.

Fru *Em. Siegler*, Fru *El. Siegler*,
Kingosgade 17 Mezz. Kingosgade 17².

Julekærten 1931 er udkommet.

Indhold: Paul Hedemann: Jul (Digt). Olav Jan Ballin, Ord. Præm.: Julekærten i en Mørketid. Mogens Kai Nørregaard: Pagtens Ark. Paul Hedemann: Julekrybben i Neapel (Digt). Lisa Mikáely: Julebrevet. Peter Schindler: Død, hvor er din Brod —, Johannes Jørgensen: To Paver. Rose Bruhn: En Jul for mange Aar siden. Erikke Rosenørn-Lehn: En Julehelgen. Tove Frydenlund: Niels Bøgs Eventyr. Jørgen Børg: Jasna Gora. Arne Hall Jensen: Jul i det fremmede. Holger K. Hafstrøm: Frk. Fagerberg stifter Familie. Onkel Janus: Prinsesse Tankeløs. (Historie for de Smaa.) Ole Bøgh: Færgehuset. — Det farvede Omslagsbillede er udført efter H. Huber Sulzemoss: Weihnachten in Bethlehem. I øvrigt indeholder Hæftet Tegninger og Vignetter af Birgitte West, Anker Kjerulff og Arne Hall Jensen. Illustrationernes Antal er 30. Ialt: 44 Sider. Pris **Kr. 1,25**. Danmarks Katholske Ungdoms Forbund, Vestervoldgade 115, København, V. Telf. (efter Kl. 16,30) Byen 6505. Forlanges Hæftet tilsendt, erlægges Porto: 25 Øre.

Rosenkranssognet. Kongregationen »Maria Rosenkransdrøning« har Møde Mandag den 7. December Kl. 8 Aften i Institut Jeanne d'Arc, Frederiksberg Allé 74.

Søndag den 13. December Fælleskommunion i Rosenkranskirken i Messen Kl. 8.

St. Ansgars Sogn. Mariakongregationen for Mænd har Møde i Sankt Ansgars Kirke Torsdag den 10. December Kl. 20°.

A.C. Onsdag den 16. December 1931: Musikalsk-litterær Aften.

Advent.

Tre dramatiske Billeder i Ramme.

Recitation under Medvirkning af Enoch Hjorth, Elisabeth Schørring og Marie Alsted samt en Dobbelt-Quartet af Sakramentskirkens Kor under Ledelse af Kantor Bernard Husson.

Derefter musikalsk-litterær Underholdning ved Ragnhild Hoff, Elisabeth Schørring, Maria Alsted, Paula Arneberg og Forfatterne Paul Hedemann og Holger Krusenstjerna-Hafstrøm.

Medlemmerne opfordres til talrigt at give Møde. Gæstekort à 1 Kr. kan udstedes af Administratorens efter Anmodning af et Medlem.

Ansgarius-Bonifaciusforeningen

foretager Uddeling inden medio December.

Ansøgninger bedes snarest indsendt til Formanden, Sognepræst v. Kettenburg.

Vincentiskonferencernes Generalforsamling

afholdes d. 13. Dec. efter Højmessens i St. Ansgars Kirke i Forsamlingshallen. Medlemmerne opfordres indtrængende til at give Møde.

Med Vikariatets Tilladelse agter undertegnede — ligesom de foregaaende Aar — i Anledning af Julen at foranstalte en **Indsamling** til Fordel for de fattige i **St. Ansgars, Sakraments og St. Andreas' Sogne.**

Det er vort Haab, at enhver efter Evne vil yde sin Skærv hertil. Præsterne saavel som undertegnede er villige til at modtage Gaver.

De trængende, som ønsker at komme i Betragtning ved Uddelingen, maa personlig henvende sig hos en af Præsterne eller hos en af undertegnede inden d. 15. December.

Fru A. *Osterhammel.*
Frederiksborggade 54^a.

Frk. F. *Stratbæcker.*
Jægersborgallé 19. Charl.

Fru H. *Günther.*
Bangertsgade 11

Frk. C. *Tetzlaff.*
Paludan Müllersvej 5.

Paul Hedemann: Paa romersk Klippegrund anbefales.

Forfaldne Gravsteder

paa katolsk Vester Kirkegaard

nedlægges fra 1. Januar 1932 saafremt disse af Gravejerne ikke istandsættes forinden. Henvendelse desangaaende maa foretages snarest paa Vester Kirkegaards Kontor.

Kalenderen for 1932 er udkommen og kan faas hos **Ekspeditionen**, Bredgade 64.

(Telf. Palæ 3762) samt ved Kirkerne og i de katolske Boghandeler. Pris **40 Øre.** Ved Indsendelsen af 50 Øre i Frimærker tilsendes Kalenderen portofrit.

Ansgariusforeningen.

Kirkelig Kalender.

Dec.	Dec.
6. S. 2. Søndag i Advent.	13. S. Marias ubesmittede Undfangelse. — 3. Sønd. i Adv.
7. M. Ambrosius.	14. M. 7. Dag i Oktaven.
8. Ti. MARIAS UBESMITTEDE UNDFANGELSE.	15. Ti. Oktav af Marias ubesmittede Undfangelse.
9. O. 2. Dag i Oktaven.	16. O. Eusebius. — <i>Tamperdag.</i>
10. T. Oktav af Frans Xaver.	17. T. Ferialdag.
11. F. Damasus I.	18. F. <i>Tamperdag.</i>
12. L. 5. Dag i Oktaven.	19. L. <i>Tamperdag.</i>

Dec. Ugens Messebønner.

6. S. 2. Søndag i Advent (5—48); 2. Sæt Bønner: Nicolaus (772—602); 3. Sæt Bønner: Frans Xavers Oktav (771—599), 4. Sæt Bønner: som nedenfor *).
7. M. Ambrosius (775—604); 2. Frans Xavers Oktav (771—599), 3. Ferialdagen (6—48), 4. Vigilien (775—604). Slutnings-evangelium: Vigiliens (1070—904).
8. Ti. Marias ubesm. Undfangelse (776—707); 2. Ferialdagen (6—48).
9. O. † 2. Dag i Oktaven (777—607); 2. Frans Xavers Oktav (771—599), 3. Ferialdagen (6—48), 4. som nedenfor *).
10. T. Oktav af Frans Xaver (771—599); 2. Oktaven af Marias ubesm. Undfangelse (777—607), 3. Ferialdagen (6—48), 4. Melchiades ([5]—[5]).
11. F. † Damasus I (781—613); 2. Oktaven af Marias ubesm. Undf. (777—607), 3. Ferialdagen (6—48), 4. som nedenfor *).
12. L. † 5. Dag i Oktaven (777—607); 2. Ferialdagen (6—48), 3. Om den Helligaand ([120]—[105]), 4. som nedenfor *).

Anm. Paa de med † mærkede Dage kan Præsten efter fril Valg læse Sjælemesser og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udg. af Messebogen (1926), det andet den gamle Udg. (1907).

*) Kirkebøn: Gud, du som skænker Fred og elsker Kærlighed, giv dine Tjenere sand Overensstemmelse med din Vilje, for at vi maa blive befriet for alle Fristelser, som trænger os. Ved vor Herre.

Stillebøn: Herre, forsonet ved dette Offer skænke du os, som beder om Forladelse for vore Synder, ikke at blive tynget af det udvortes. Ved vor Herre.

Slutningsbøn: Indgyd os, Herre, din Kærligheds Aand, for at du ved din Miskundhed maa gøre dem endrægtige, hvem du har mættet med eet og samme Himmelbrød. Ved vor Herre. . . i samme Helligaands Enhed.

Fru Anna Kristine Christensen

er — vel forberedt — den 24. November afgaaet ved Døden.

Den afdøde anbefales til de troendes Forbøn.

De Efterladte.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

79. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag, Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer. i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 S Kbh. K Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aarligt. — Redaktør: Pastor Cay Benzon, Nørrebrogade 27, Kbhvn. N. Tlf. Nora 239 x. Træffes som Regel bedst alle Hverdage (undt. Tirsdag) Kl. 5-6. Der kan ogsaa gives Besked pr. Tlf. Byen 6505.

Nr. 50.

Søndag den 13. December

1931

INDHOLD: Pave Pius XI's Rundskrivelse. — Et Brev om at skamme sig. — Videnskaben siger. — Reolen. — En dansk Pen i »L'Illustrazione Vaticana«. — Fra den vide Verden. — Fra Hovedstad og Provins. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Pave Pius XI's Rundskrivelse om en Reform af den sociale Orden.

(Fortsat.)

c) Hjælpemidler:

a. *Erhvervslivet maa gennemtrænges af den kristne Livsopfattelse.*

Saa længe denne beklagelige Mishandling af den menneskelige Sjæl varer ved, er ethvert Forsøg paa at forny det menneskelige Samfund haabløst, og der findes ingen anden virksom Hjælp mod denne Skade end den, at Menneskene aabenlyst og ærligt vender tilbage til den kristne Lære, d. v. s. til hans Bud, som ene har det evige Livs Ord,¹⁾ eller anderledes udtrykt, Ord, der aldrig forgaar, selv om Himmel og Jord forgaar.²⁾ Det er jo saaledes, at alle virkelig sagkyndige Mænd i Samfundskonomen af al Kraft søger en Ordning, der svarer til Fornuftens Krav, saaledes at det økonomiske Liv igen kan føres tilbage til en sund og rigtig Orden. Denne

---

¹⁾ Slg. Jo. 6, 70.   ²⁾ Slg. Mt. 24, 35.

Orden ønsker ogsaa Vi i højeste Grad, og med al Iver søger Vi at arbejde for den. Men den bliver ganske utilfredsstillende og ufuldkommen, hvis ikke alle menneskelige Virksomheder efterligner hin vidunderlige Enhed, som behersker Guds Verdensplan, og hvis ikke de slutter sig sammen til fælles venskabeligt Arbejde for at opnaa denne Enhed, saa vidt menneskelige Kræfter formaar det. Vi tænker her paa hin fuldkomne Orden, som Kirken med stor Kraft og Styrke forkyn- der, og som ogsaa selve Fornuften kræver. Den be- staar i følgende: Til Gud, som jo er det første og højeste Maal for al Virksomhed i den skabte Verden, skal alle Ting henføres. Dernæst: Un- der Gud skal alle skabte Ting betragtes som rene og skære Redskaber, man kun benytter sig af, for saa vidt de hjælper til at opnaa det sidste og højeste Maal. Ingen maa nu tro, at Er- hvervslivets forskellige Grene ud fra dette Standpunkt ringeagtes, eller at de anses for mindre svarende til den menneskelige Værdighed. Tværtimod lærer vi jo netop i dem at ære og anerkende Gud, vor Skabers klare Vilje, han, som anviste Mennesket en Plads paa Jorden, for at han skulde opdyrke den og benytte den paa mangfoldige Maader for at tilfredsstille sine Fornødenheder. Og at forøge sin Formue paa sømmelig og retfærdig Maade er ikke forbudt for nogen af dem, som giver sig af med Produktion af Goder. Tværtimod er det rimeligt, at den, der tjener Samfundet og gør det rigere, ogsaa selv faar Del i Samfundets forøgede Rigdom og, svarende til sin Stilling, ogsaa selv bliver mere velhavende. Kun maa den Betingelse være opfyldt: Alle disse Goder maa søges i Overensstemmelse med den Lydighed, vi skyl- der Guds Lov, og uden at krænke andres Rettigheder, og de maa bruges paa den Maade, som Troen og den rette Fornuft foreskriver. Hvis disse Regler iagttages af alle, alle Steder og til alle Tider, vil ikke blot Fremstillingen af Samfundsgoder og deres Erhvervelse, men ogsaa Anven- delsen af Rigdommen, som for Tiden ofte øjensynligt af- viger stærkt fra den rette Orden, i kort Tid befinde sig inden for Rimelighedens og en retfærdig Fordelings Græn-

ser. Og i Stedet for den afskyelige Egoisme, der er vor Tids Skamplet og store Synd, vil i Liv og Virksomhed det kristne Maadeholds saa blide og dog saa stærke Lov raade, den Lov, som paabyder Mennesket først at søge Guds Rige og hans Retfærdighed i den sikre Overbevisning, at den guddommelige Rundhaandethed og Guds bestemte Løfte derom ogsaa vil give de timelige Gøder i det Omfang, de er nødvendige.¹⁾

β. Den kristne Kærligheds Hverv.

Men skal alt dette udføres, er det nødvendigt, at Kærlighedens Lov altid indtager en Plads i forreste Række. Kærligheden er jo »Fuldkommenhedens Baand«.²⁾ Hvor stor er derfor ikke alle de ubesindige Samfundsreformatorers Vildfarelse, der kun bryder sig om, at der hersker Retfærdighed, og oven i Købet kun den, der kaldes Redelighed i Handel og Vandel, og som hovmodigt afviser Kærlighedens Hjælp. Ganske vist kan Kærligheden ikke træde i den Retfærdigheds Plads, som tilkommer én og paabydes af Samvittigheden, men nægtes af Ondskab. Men selv om man antager, at alle og enhver til syvende og sidst opnaar, hvad der tilkommer dem, saa vil der dog altid være et stort Virkefelt for Kærligheden. Thi Retfærdigheden for sig alene, selv om den bliver øvet paa den samvittighedsfuldeste Maade, kan ganske vist rydde Aarsagerne til sociale Stridigheder af Vejen, men den vil aldrig kunne knytte Hjerterne sammen og skabe et indre aandeligt Baand. Men nu er det jo saaledes: alt, hvad der er indført til Sikring for Fred og til Fremme for gensidig Hjælp, har sin bedste og stærkeste Støtte i det indbyrdes aandelige Baand, som holder Parterne sammen. Det gælder ogsaa om de ideelle Institutioner. Svigter dette aandelige Grundlag, saa bliver, som Erfaringen flere Gange har lært Os det, ogsaa de fortræffeligste Anordninger til ingen Nytte. Altsaa kun i det Tilfælde vil et Samarbejde af alle for det ene Maal, at Samfundsvellet trives, være muligt, hvis de forskellige so-

¹⁾ Slg. Mt. 6, 33.

²⁾ Kol. 3, 14.

ciale Grupper har den fulde og faste Overbevisning, at de er Medlemmer af en eneste stor Familie og Børn af en og samme Fader i Himlen, eller endnu bedre, at de kun danner et eneste Legeme i Kristus, hvori de »hver for sig er hverandres Lemmer«,¹⁾ saaledes at, »naar et Lem lider, lider alle andre med«. ²⁾ Saa snart nemlig dette er opnaaet, vil de rige og andre fornemme opgive deres tidligere Ligegyldighed over for de mindre bemidlede Brødre og ombytte den med interesseret og virksom Kærlighed. For deres retfærdige Krav vil de ikke længere lukke deres Hjerter, og deres mulige Fejl og Misgreb vil de bære over med. Arbejderne derimod vil ærligt og oprigtigt undertrykke enhver Følelse af Bitterhed og Misundelse, som de, der puster til Klassekampens Ild, misbruger saa snildt, og de vil ikke blot ikke være kede af den Plads, det guddommelige Forsyn har anvist dem i det menneskelige Samfund, men tværtimod sætte Pris paa den, fordi de godt ved og forstaar, at enhver i sin Stilling og paa sin Post yder Samfundsvellet et nyttigt og ærefuldt Arbejdsbidrag, og at de i deres Levekaar har større Lighed med ham, der, skønt han var i Guds Skikkelse, vilde være Haandværker paa Jorden og gaa for at være en Haandværkers Søn. (Fortsættes.)

Et Brev om at skamme sig.

Landet i December 1931.

Min kære Ven!

Nu er Morgenerne mørke og dystre — jeg maa tænde Lampen for at finde Munden, naar jeg drikker min Morgenkaffe, og især da for at kunne læse min »Kaffebog« imens. Det er utroligt, hvor mange tykke Bøger, man kan faa sat til Livs mellem Aar og Dag, naar man læser dem ved sin ensomme Morgenkaffe. For Tiden nyder jeg Brøndsteds Udgave af »Kejser Marcus Aurelius: Tanker til sig selv«.

---

¹⁾ Rom. 12, 5.

²⁾ 1. Kor. 12, 26.

Jeg siger »nyder«; hvis det kan kaldes en Nydelse at skamme sig! For jeg skammer mig som en Hund (der har vi igen en Dyreegenskab — men vel nok en god!) naar jeg ser denne Hedning stige saa højt i Kærlighed til »den ukendte Gud« og til Næsten, skønt han famler i Blinde.

Jeg kan ikke modstaa at skrive et Par Citater af til dig. Hør her, hvordan ogsaa Mark Aurel lærte af Dyrene:

Du vaagner om Morgenen, du er ugidelig, vil nødigt staa op, hav saa den Tanke rede: Jamen det er jo til min Menneskegerning; jeg vaagner! Kan jeg saa være gnaven, naar jeg skal tage fat netop paa det, for hvis Skyld jeg blev født, og som var Hensigten med min Kommen til Verden? Eller blev jeg skabt med det Formaal, at jeg kan ligge i min søde Seng og varme mig? — »Jamen det er dog saa rart«. — Naa saa du blev født til det at »have det rart« og aldeles ikke til Gerning og Virksomhed? Ser du ikke de smaa Væsener, Spurve, Myrer, Edderkopper, Bier, de udretter noget, de bygger paa deres lille Del af Kosmos; du derimod, du vil ikke tage din Del af Arbejdet, din Del som Menneske? Du burde løbe, du burde ile til den Gerning, Naturen har tildelt dig! (S. 79).

Eller hvad siger du til dette Stykke:

Den Bitterhed hos dig, den kan Folk ikke synes om.— »Jamen saadan er nu min Natur.« — Naa saa det er den, ja saa.

Men der er ogsaa meget andet at bemærke ved dig, hvor du ikke kan sige: saadan er nu min Natur. Frem altsaa med de Egenskaber, som du selv helt er Herre over; præstér dem! Oprigtig, det kan du da være, og værdig, og udholdende, og ikke nydelsessyg, ikke fordringsfuld, men nøjsom, velvillig, gavmild, ligefrem, fri for Vrøvl og for Storagtighed? Der ser du, det er allerede ikke saa lidt, alt det kan du præstere, der har du ingen Undskyldning med »din Naturs Uegnethed« — og alligevel forbliver du med Vilje paa det lavere Moraltrin? Eller er der maaske ogsaa, formedelst »Manglerne ved den Natur du er skabt med«, Tvang over dig, saa du er nødt til at smaagnåve eller være paa-staaelig eller være Sortseer og anklage det stakkels Menneskelegeme og behage dig selv med filosofisk Vindmageri? Gaa omkring med alt det sure Gærstof i din Sjæl? Er du nødt til det?

Ved Guderne, nej! — kun at du, maaske, vilde befindes at være noget langsom af dig, og ikke altid lydig nok, — nu, ogsaa den Fejl kan man øve sig bort fra, naar man ikke selv er ligegyldig derved, og navnlig ikke finder Fornøjelse i sin egen Træghed! (S. 81).

Ja, du maa undskylde, at mit Brev bliver lidt langt denne Gang, vi Landboer har paa denne Aarstid ikke saadan et

Jag som I Byfolk, saa jeg giver mig Tid til at afskrive endnu en Stump til dig:

(O store Alnatur!) Alt hvad der er Dig velbehageligt, er ogsaa tilpas for mig. Intet kommer for tidligt eller for sildigt for mig, som for Dig er den rette Time. Alt er god Høst for mig, hvad Dine Modningstider frembringer, o, Natur! Fra Dig er Alt, i Dig er Alt, til Dig er Alt!

Jeg kan kun gentage: Jeg skammer mig som en Hund — og jeg bilder mig ind, du gør det samme!

Hjertelig Hilsen!

Din hengivne gamle Ven X.

Videnskaben siger —.

Mon det ikke er Chesterton, som et eller andet Sted siger, at man maaske nok kan tale om Kvinder, men den, der taler om Kvinden, er en Slubbert? Jeg kommer til at tænke derpaa, fordi jeg selv er blevet klar over, at den, der taler meget om Videnskaben, utvivlsomt er en Ignorant.

Det sker af og til, at en Videnskabsmand kommer til en Opfattelse, som forliges daarligt med den kristne Tanke. Naar han med Vægt af gode Grunde fremstiller denne Opfattelse, kan det genere os ikke lidt. Vi begynder vel ikke at tvivle om Troen, men saa længe vi ikke har opdaget Fejlen i Videnskabsmandens Tankegang eller ikke har set, hvorledes det videnskabelige Resultat alligevel passer sammen med Kristentanken, lider vi i hvert Fald Intelligensens Smerte ved den uløste Opgave. Ganske anderledes er derimod Situationen, naar en Person møder op og fortæller, at nu har Videnskaben gjort Kristentroen umulig.

Er det da ikke samme Situation som den første? Ingenlunde, og selv den enfoldigste af os kan se Forskellen. I det første Tilfælde siger en Mand, at de og de Kendsgerninger har han faaet Øje paa, og de og de Slutninger har han draget deraf paa den og den Maade. Rimeligvis forekommer Ordet »Videnskab« slet ikke i hele Argumentationen. I det andet Tilfælde møder vi en helt anden Mand. Han begynder med at paakalde Videnskabens hellige Navn, meget ofte uden saa meget som at sige, hvilken Videnskab han taler om. Han fortsætter med en Række Konklusioner paa det Sted, hvor vi ventede at se Kendsgerningerne anført, De skal ogsaa, efter hans Ønske, opfattes som

uangribelige, indiskutable. Herefter kommer saa Højdepunktet i Fremstillingen, et Litani af Navne. Han nævner alle de Forfattere, som mer eller mindre tydeligt har sagt et eller andet, der var Vand paa hans Mølle. Vi faar den »bekendte Greenhorn«, den »store Schwatz« og helst ogsaa en Russer stukket i Næsen, og han er allergladest, naar ingen Mors Sjæl har hørt om en eneste af dem. Atter nævnes »Videnskaben«, og saa sænkes Kristendommens Lig i uviet Jord. I hele Fremstillingen er der ikke mere af Bevis for selv den beskedneste Paastand end i en Annonce for en Margarine.

Jeg har lige læst saa karakteristisk en Artikel af denne Slags, som man ikke kan ønske sig værre. Den stod i »Forum« og var af en cand. mag. Wedell Andersen. Den forkyndte Kristendommens Fallit. Forgæves læste jeg den to Gange igennem. Nej, end ikke den sagtmodigste Kristendomskritik var der et eneste Bevis for. Naturvidenskaben blev kørt frem som en uimodstaaelig Tank, men hvis ellers jeg kan læse, saa viste det sig, at denne Videnskab ikke havde et ondt Ord at skulle sige os, men derimod flere meget venlige. Værre var det naturligtvis med Religionsvidenskaben, for her præsenteredes en hel Række Navne paa Personer, der efter Fremstillingen at dømme ikke enedes ret godt indbyrdes, men hvis fælles Forkastelse af Kristendommen (som her ikke motiveredes med saa meget som Bevis imod et eneste bibelsk Komma) skal tros, fordi dette er Videnskaben.

Jeg gad vidst, hvad en Videnskabsmand siger og gør, naar han møder den Slags. Jeg haaber, at han bliver arrig. Men jeg ved, hvad vi jævne Mennesker, der klarer os rigtig godt med lidt sund Sans, siger dertil. Vi ler. De sjældne Gange en Videnskabsmand stiller os besværlige Spørgsmaal, bliver vi beskedne og stille. Men naar hvert Øjeblik de halvstuderede forsøger sig som Videnskabens Medicinmænd og vil gøre os bange bare ved at slaa paa Trommen, er det os kun en Forlystelse, skønt den er saa fersk, at vi ikke vil betale for den.

Naturligtvis skriver jeg ikke disse Linier for paa en eller anden Maade at diskutere en Artikel som den omtalte. Jeg skriver dem for at give de mest ængstelige af mine Trosfæller en nyttig Oplysning. Naar vi møder en Videnskabsmand, saa kendes han paa, at han er saglig og aldrig siger mere, end han samtidig kan give gode Grunde for. Men møder vi en, som deklamerer om Videnskaben og nævner Navnene paa Videnskabsmænd, som paakaldte han Helgener, saa er han Fætter til hin Militær, der snor Overskæget og rasler med Sablen i Mangel af andre Heltebedrifter, og Broder til den Gejstlige, der af sit eget Indre

uddrager alle Troens Lærdomme og Moralens Krav og præsenterer dem som Guds, altsaa Barn af den Familie, som grundlagdes af Patriarken Charlatan, der desværre ogsaa overlevede Syndfloden, og som stod begejstret deklamerende neden for Babelstaarnet, desværre med Ryggen til, saa han var midt i sin Lovprisning af Menneskeandens Kamp imod Gud, da de kom løbende og paa 273 forskellige Sprog fortalte ham, at det ikke var blevet nogen Sejr.

Tom L. Tot.

Robert Hugh Benson: Trods Pinebænk og Galge. Oversat af Vera de Journal. 496 Sider. Frimodts Forlag. Pris: 10 Kr.

Det er den første af Bensons historiske Romaner, som nu er blevet oversat paa Dansk. Handlingen foregaar i Dronning Elisabeths England, da Katholikerne og særlig de katholske Præster var Genstand for en systematisk og ubarmhjertig Forfølgelse.

I sit Forord erklærer Forfatteren: »Hvis Bogen er altfor spændende, er det ikke min Skyld. Livet i Derbyshire var spændende mellem 1579 og 1588.«

Og i Sandhed, nogen mere spændende og fængslende Bog kan man ikke godt tænke sig.

Det, at være en katholsk Præst, var en saa stor Forbrydelse, at det blev straffet med Pinebænk, Hængning og Partering. De unge Englændere, som i Frankrig forberedte sig til Præstevielsen, vidste, at der vilde hænge et Damoklessværd over deres Hoveder fra det Øjeblik, de betraadte Englands Grund. Derfor maatte de forklæde sig, finde sig Skjulesteder, og kunde aldrig vide sig sikre. De forfølges af Spioner, og trods alle Forsigtighedsregler bliver de i mange Tilfælde tagne til Fange og førte til Fængsel, Pine og Henrettelse. Paa Grund af disse Forhold bevæger Bogens Hovedpersoner sig i en ejendommelig Atmosfære af Frygt og Haab, dyb Religiositet, Rædsel over den Uret, der øves, men alligevel styrkede ved en fast og rolig Tillid til Gud. Benson har med sin dybe Menneskekundskab udnyttet sin særlige Evne til at skabe en Stemning.

Men de ydre Begivenheder tjener kun til Baggrund for den egentlige Handling: Robin Audreys sjælelige Udviklings Historie,

Til at begynde med ejer Robin ikke mere Karakter end Leret har Form, førend Kunstneren præger det. Det er Bensons fine Kunst, at han Træk for Træk skildrer den gennemgribende Omdannelse, der sker med ham.

Marjorie Manners, en ung Pige, hvis Kærlighed til Robin males med den fineste Pensel, er den, der præger ham mest. »Han var som blødt Voks i hendes Hænder.« Marjories paa een Gang saa yndefulde og stærke Personlighed gør et uudsletteligt Indtryk.

Hendes Kærlighed til Robin lokker det bedste frem i hans Sind, og den er saa enestaaende stærk, at hun ofrer sig — trods hendes Hjerte bløder — da han føler Kald til at blive Præst og derfor maa give Afkald paa hende. Fordi hun elsker ham, vil hun ofre sin Kærlighed. Til Trods for denne Kærlighedshistories paradoxale Karakter er den fortalt med en saadan Sikkerhed, at Læseren overgiver sig.

Foruden de to Hovedpersoner tegner Forfatteren en Række skarpe Rids af Personligheder fra begge Lejre. Hans Portræt af Maria Stuart ejer en ualmindelig Skønhed og Charme.

Ejendommeligt for Benson er hans Evne til at skildre Oplevelser, saaledes som de nemmes i Menneskesindets Dyb. Robins Martring, som han selv føler den, er skildret paa en saa indtrængende Maade, at Læseren synes, at han kan føle med Hovedpersonens Nerver og sanser med hans Sanser.

Naar man har læst »Trods Pinebæk og Galge« til Ende, er man blevet saa fortrolig med hin fjerne Tids Mennesker og Forhold, at man mener selv at have oplevet det alt-sammen.

Saa læses Bogen for anden Gang, og man glæder sig over en Mængde fine Enkeltheder, som man ikke fik det fulde Udbytte af ved den første Gennemlæsning. C. B.

»Julekærten« 1931. 44 S. Danm. Kath. Ungdom. Forb. Pris: Kr. 1,25.

Da »Julekærten« udkom førte Gang, var jeg langt borte fra Danmark. Hvor bragte den ikke Lys og Glæde; det var en rigtig Julekærte, som havde hele Julestemningen med derhjemme fra til det fjerne Studerekammer i det stille Præsteseminar. Men det er jo altid saadan, naar man er langt borte derhjemmefra, saa vil ethvert lille hjemligt Pust virke oplivende. — Nu er »Julekærten« kommet igen; men dens lysende Kraft er ogsaa i Stand til at bringe Julestemning ind i en københavnsk Præstegaard. »Julekærten« har som altid et pænt Ydre. Denne Gang er det Huber Sulzemoos, der smykker Forsiden med sit Julebillede. Sikke rene, dejlige Barneansigter, der flokkes om det lille Jesusbarn paa Marias Arme! — Paul Hedemann og Pater Olaf Ballin indleder Julehæftet; den ene med et

Digt, den anden med lidt Prosa; begge to søger de at stille den kristne Jul midt ind i vore Dages Mennesker. Paul Hedemann har foruden dette ogsaa et andet Digt. Her lader Digteren os se Julekrybben i Neapel og beskriver den, saa den næsten bliver mere levende for os end ved Billedet, som er anbragt over Digtet. — Mogens Kai Nørregaard lader os opleve Julen i Rom, og hans Bidrag er smykket med særdeles gode Billeder fra to af Roms store Basilikaer. Mange Mile derfra i Sommerens og Solens Glans fortæller Arne Hall Jensen om Juleaften og Julenat for en katholsk ung Mand i San Francisco. Men der er ogsaa Julefortællinger. Lisa Mikaely, Rose Bruhn og Tove Frydenlund har gode Julefortællinger, som skal bringe Lys og Glæde om Aftenen i Juleferien, naar Familien samles om Juletræet. — Peter Schindler fører os ud til Eneboeren Antonius, og Birgitte West har yderligere gjort Forfatterens Billede levende ved en fin lille Tegning af Eneboeren Antonius's Vandring i Ørkenen. — Johannes Jørgensen bringer et kendt og morsomt lille Træk fra Pius XI's første Møde med sin Forgænger, Pius X . . . med Kaffekanden i Haanden. — »Il santo«, den hellige Antonius, faar med Rette en Hilsen fra Erikke Rosenørn-Lehn som Julehelgenen. — Jørgen Berg lader os ogsaa gaa paa Rejse i det for os saa ukendte katholske Polen med gode, interessante Reproduktioner. — Saa kommer Rosinen i Pølseenden; men mon den ikke ogsaa her bliver pillet ud først? Frk. Fagerberg har nu engang vundet Julekærte-Læsernes Hjerte, og Holger K.-Hafstrøm har igen givet en mesterlig Skildring af hendes lange og tornefulde Kærlighedsvej, indtil hun endelig lykkelig gifter sig med Smed Teobald Jensen. — Een Ting maa ikke glemmes, naar »Julekærten« skal roses: Der er noget for Børn. Onkel Janus har skrevet om Prinsesse Tankeløs, og han taler mesterligt i Børnenes Sprog. Jeg saa forleden en Dreng, der fik fat i min »Julekærte«. Det varede ikke længe, inden han fandt Onkel Janus's Artikel, og saa var han ganske bumstille. Han fik lige med Nød og Næppe — mellem Linierne — sagt: »Den er mægtig go'«. — Maaske er der Fædre og Mødre, der ønsker at dæmpe Børnenes Uro lidt i Juledagene. Onkel Janus kan anbefales som det bedste Middel, og desuden findes der i »Julekærten« saa meget, der kan anvendes til Højtlesning for hele Familien. — Illustrationerne er gode og passer til Teksten; blot falder Anker Kjerulffs Billeder noget uden for de danske Læseres Smag, de passer bedst i Stilen »Bonne Presse«, men Tegnerens Iver og Flid skal i høj Grad anerkendes. — Til Slut maa jeg ønske Dansk Katholsk Ungdoms Forbund til Lykke med den smukke »Julekærte«.

Her er givet os et Julehæfte, som baade er livligt og alvorligt, som ved sine Billeder og sit Indhold vil glæde baade unge og gamle i hele Landet; og saa koster det kun — 1,25 Kr. Det sidste er ikke mindst prisværdigt i vore Tider.

Knud Ballin.

Til Anmeldelse har vi modtaget: *Tanker i Johannes Jørgensens Skrifter* ved Oluf Elling. Nyt Nordisk Forlag. 89 Sider, Pris 2 Kr. Korte Udtog af Johannes Jørgensens Bøger er ordnede, saa der bliver et Ord til enhver af Aarets Dage. Bogen er forsynet med et Forord af H. D. T. Kiærulff.

En dansk Pen i »L'illustrazione Vaticana«.

Vi har tidligere anmeldt en Afhandling af vor Trosfælle og Medarbejder, Kunstmaler Mogens Kai Nørregaard: Peterspladsens og Peterskirken Frontvirkning, som havde faaet Optagelse i det fornemme »Tidskrift for Konstvetenskap« (der ogsaa har udsendt Afhandlingen i Særtryk). Denne Afhandling er nu ogsaa blevet gengivet i det pragtfuldt illustrerede Tidsskrift »L'illustrazione Vaticana«, som udkommer i Pavestaten. Afhandlingen, der er forsynet med mange fortrinlige Illustrationer, har faaet en fremtrædende Plads i Hæftet; dens Interesse markeres af Redaktionen dels ved en anerkendende Note, dels af Forsidebilledet, der viser et Udsnit af Peterspladsen, set i Mellemrummet mellem to af Kolonnadens Søjler. Vi minder om, at Nørregaards Forslag gaar ud paa at fortsætte Kolonnaden, saa den lukkes ud mod Piazza Rusticuzzi, hvorved Pladsen i Stedet for at være et Torv bliver en Forgaard til Helligdommen.*)

Fra den vide Verden

Inndelingen af det norske Vikariat.

Den tidligere bebudede Inndeling af Norge er traadt i Kraft den 1. December. Den medfører — som nævnt — at der oprettes en selvstændig Mission for Midt-Norge. Det faar Sæde i Trondhjem og overtages af Picpuspatrene. Ligeledes bliver Nord-Norge selvstændigt, medens det apostoliske Vikariat begrænses til Syd-Norge med Sæde i Oslo.

*) Af samme Forfatter findes i »Julekærten 1931« en interessant Artikel om Jul i Rom: Pagtens Ark.

Fra Hovedstad og Provins

Kollekten til Elisabethforeningen

Søndag den 22. November indbragte følgende Beløb:

St. Ansgars Kirke	Kr. 283,11
St. Knuds Kapel	» 7,00
Jesu Hjertes Kirke	» 119,22
Immaculatakirken	» 17,50
Tilbedelseskirken	» 15,00
Rosenkranskirken	» 75,74
Biskoppens Kapel i Valby	» 5,00
St. Annæ Kirke	» 40,00
Sakramentskirken	» 134,00
St. Josefs Kirke	» 30,41
St. Andreas Kirke	» 121,15

Ialt Kr. 848,13

Alle Bidragydere takkes herved hjerteligst.

Samtidig bringes der St. Josefsøstrene en dybtfølt Tak for deres forstaaende Imødekommenhed og storslaaede Opfindsomhed, som de har vist Elisabethforeningen ved Opførelsen af det smukke og gribende Skuespil i Jeanne d'Arc-Institutets Festsal, ligeledes de dygtige Optrædende og Medvirkende, alle uden Undtagelse.

Det pekuniære Udbytte var overmaade glædeligt og overraskende stort, 1215 Kr., saa Foreningen er blevet sat i Stand til at underholde tre Børn igennem et helt Aar paa dertil egnede Steder. (Der er desuden ganske vist endnu otte Børn, som venter paa at blive forsørget paa lignende Maade, hvad Foreningen dog i Øjeblikket ikke magter at udføre. Tilgang af nye Medlemmer med 5 Kr. i Aarskontingent eller derover er derfor altid ønskelig, ligesom andre frivillige Gaver!)

København, d. 6. Decbr. 1931.
St. Nikolaus Fest.

P. B. V.
Pastor v. d. Kettenburg.

Den første offentlige Naadenovene i Danmark.

I Dagene fra 25. Novbr. til 3. Decbr. har henvend 120 voksne og 50 Skoleelever trofast taget Del i den offentlige Naadenovene til den h. Frans Xaver, der holdtes i Jesu Hjertes Kirke i Stenosgade; dertil kommer ikke saa faa andre, der har holdt den hjemme, særlig i Ordenshusene omkring i Landet. Novenen har straks første Gang øvet stor Tiltrækning og vil her til Lands formodentlig snart være lige saa afholdt som i mange andre Lande. Bønnerne forrettedes ganske jævnt. Paa Altret var to Lys tændt; Præsten knælede paa en Bedestol i Midterskibet blandt Folket og

lyste som Afslutning den præstelige Velsignelse. I Torsdags afsluttedes Novenen med Andagt og sakramental Velsignelse. Maaske kan til næste Aar opstilles et Billede eller en Statue af den h. Frans Xaver.

Gud være lovet for den Velsignelse, denne første offentlige Naadenovene har bragt, og Tak være den h. Frans Xaver for hans mægtige Forbøn. *Herm. Lucas S. J.*

Menighedsmødet i St. Ansgars Sogn.

Efter nogen Tids Standsning paa Grund af Pastor de Vos's Forflyttelse er Menighedsmøderne i Aar genoptaget til Glæde og Gavn for mange. Det sidste Møde den 3. Dec. formede sig som en Mindefest for den h. Elisabeth af Thüringen, hvis 700 Aars Jubilæum for Tiden fejres viden om.

Efter Sognepræsten, Pastor v. Kettenburgs, Velkomsthilsen holdt P. Knud Ballin et interessant Foredrag om Festens Skikkelse — bygget over de historiske Kilder, som anvendtes ved Helgenkaaringen. Vel fortalte Pastoren ogsaa flere af de smukke Legender, som de henløbne Aarhundreder har frembragt, men P. Ballin gjorde samtidig opmærksom paa, hvad der var Historie og hvad Legende.

Kirkekoret glædede Forsamlingen med at synge et Par smukke flerstemmige Sange.

Efter Kaffen (som altid er velkommen) blev der af alle sunget en Sang om den h. Elisabeth — skrevet i Anledning af Jubilæet. I den fortælles forskellige Træk fra hendes Liv, som viser, hvorledes hun fra først til sidst virkede for især at hjælpe fattige og lidende Mennesker. Sangen dannede en udmærket Ramme om de Lysbilleder, som Pastor Ballin viste fra Livet paa Wartburg og i Marburg.

Inden Afslutningen læste P. Ballin op af den nys udkomne »Julekærten«: Paul Hedemann: »Jul« og Arne Hall Jensen: »Jul i det Fremmede« — Prøver paa Hefkets gode Indhold.

Vi takker vore Præster, som ofrer Tid og Kræfter paa at samle og gavne Menigheden — og haaber, at det næste Møde ikke vil lade vente for længe paa sig; de ca. 100 Deltagere viser, at der er Interesse for Sagen i St. Ansgars Sogn. *M. W.*

Academicum Catholicum.

Pastor Schindler afsluttede Efteraarets Foredragsrække ved et Foredrag om Kristendomssurrogater, hvori han gik skarpt frem imod alt det, der ligesom tager Brodden væk fra Kristendommens absolute Krav til Menneskene, mod

alt det, der vil gøre Kristendommen lettere for de Kristne og derved tilslører det rette Krav, som Christus stiller, nemlig at bære sit Kors og lade sig korsfæste med Kristus. Det rent objektivt holdte Foredrag, som tydelig var baaret af Foredragsholderens Kærlighed til Urkirkens enkle Kristnliv, manglede ikke praktiske Henvisninger til Virkeliggørelsen af de fremsatte Idealer. Diskussionen føjede ikke meget til det sagte, men søgte snarere at gaa til Bunds i et og andet af de nævnte Spørgsmaal. K. B.

Katholske Bøger,

udkomne i Aar.

Astruc: Den aandelige Messe, 0,40.

H. Benson: Trods Pinebænk og Galge, 10,00.

Lisbeth Burger: Mødre, 4,00.

Chesterton: Det evige Menneske (oversat af Sigrid Undset).

Oluf Elling: Tanker i Johannes Jørgensens Skrifter, 2,00.

Philip Gibbs: En excentrisk Hustru, 3,00.

Dominikus Johner: Gregoriansk Korol, 3,75.

J. Johnsen: St. Knuds Helligdomme i Haraldsted, 0,35.

Johannes Jørgensen: Som en Kærte, 7,50.

Johannes Jørgensen: Efterslæt, 2,50.

H. D. T. Kiærulff: Alle Slægter, 1,25.

A. Lutz: Lourdes og dets Mirakler, 2,00.

Miro: Skikkelser paa Jesu Vej, 8,50.

Pave Pius XI's Rundskrivelse om det kristne Ægteskab, 0,25.

Peter Schindler: Vesterledens Munkevæsen I, 8,75.

Peter Schindler: De romerske Katakomber, 0,20.

R. Wickl: Betragtninger over Jesu offentlige Liv, 2,00.

Desuden »Julekærten« og »Kimer i Klokker«. — Paul Hedemann: »Paa romersk Klippegrund« anbefales.

Baronesse Rosenkrans-Charisius, f. Oxholms Legat

til Hjælp for trængende indfødte Medlemmer, Mænd eller Kvinder, af de her i Landet værende katholske Menigheder, uddeles af Biskoppen i Løbet af Januar Maaned 1932.

Ansøgning, indeholdende bl. a. fulde Navn, Stilling, Alder, Bopæl, skal m. H. t. Trang, Værdighed og Medlemsforhold til en herværende katholsk Menighed, attesteres af to Personer, hvoraf den ene skal være katholsk gejstlig.

Legatportionerne uddeles ikke for Livstid, hvorfor tidligere Legatnydere maa indsende ny Ansøgning. Ansøgningsfristen udløber 31. December; Andragender, indsendt efter dette Tidspunkt, kan ikke tages i Betragtning.

Ansøgning stiles og indsendes til: **Det Apostoliske Vikariat, Bjerregaards Sidevej 1, København, Valby.**

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes:

En dygtig selvstændig Enepige, vant til større Hus i København.

Plads søges:

af en Kontormand ved hvad som helst; en Vinduspudser; en Mand fra Provinsby som Inkassator eller hvad som helst (Bifortjeste).

Ansøgning med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paa-tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13. Kbhn. K.

Rosenkrankirken. Kongregationen »Maria Rosenkransdrønning« har Fælleskommunion Søndag den 13. December i Messen Kl. 8.

Mariakongregationen for unge Mænd har Fælleskommunion Søndag den 13. December Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjertes Kirke.

St. Andreas Kirke (Ordrup). Begge Kongregationer har Fælleskommunion Søndag d. 13. Dec. i 8-Messen.

St. Franciskus's III Orden har Møde Fredag d. 18. December Kl. 19 $\frac{1}{2}$ i St. Knuds Kapel.

S.M.D.M. De gamle Drenges Julefest afholdes Mandag den 28. December Kl. 8 pr. — Fælles Chokoladebord. Jule-Tombola. Alle forhenværende Elever er hjertelig velkommen.
Styrelsen.

Vincentkonferencernes Generalforsamling afholdes d. 13. Dec. efter Højmessen i St. Ansgars Kirke i Forsamlingsalen. Medlemmerne opfordres indtrængende til at give Møde.

Fattige Katholiker

kan, saalænge Forraad haves, **gratis** afhente Jule-The-Pakker, som er stillede til Disposition af en protestantisk Dame, hos Undertegnede.

Sammesteds sælges fra Lager en hel Del Legetøj og smaa Nyttegenstande til billig Pris, nu til Julen.

Otto Diemar, Skindergade 32, 2 Sal.

A.C. Onsdag den 16. December 1931: Musikalsk-litterær Aften.

Advent.

Tre dramatiske Billeder i Ramme.

Recitation under Medvirkning af Enoch Hjorth, Elisabeth Schørring og Marie Alsted samt en Dobbel-Quartet af Sakramentskirken Kor under Ledelse af Kantor Bernard Husson.

Derefter musikalsk-litterær Underholdning ved Ragnhild Hoff, Elisabeth Schørring, Maria Alsted, Paula Arneberg og Forfatterne Paul Hedemann og Holger Krusenstjerna-Hafstrøm.

Spinet: Hornung og Møller.

Medlemmerne opfordres til talrigt at give Møde. Gæstekort à 1 Kr. kan udstedes af Administratores: Pastor Knud Ballin, Bredgade 64, Palæ 59. Fru Plate Petersen, Humlebækgade 8, Taga 4603 og stud. med. Svend Erik Odgaard, Øster Farimagsgade 10³, Byen 1149 x (Kl. 6—7).

Lige udkommet:

R. Wickl: **Julebetragtninger**

oversat af Jos. Samuelsen S. J.

Kbhvn. 1931. Fremmedsprog-Trykkeriet »Athene«.

Eget Forlag. — Pris: 1,50 Kr.

Køb **Julekærten** i Tide!

Den vil rimeligvis som i Fjor være udsolgt i Løbet af kort Tid!

Kalenderen for 1932 er udkommen og kan faas hos **Ekspeditionen**, Bredgade 64.

(Telf. Palæ 3762) samt ved Kirkerne og i de katolske Boghandeler.

Pris **40 Øre**. Ved Indsendelsen af 50 Øre i Frimærker tilsendes Kalenderen portofrit.
Ansgariusforeningen.

Kirkelig Kalender.

Dec.	Dec.
13. S. Marias ubesmittede Undfangelse. — 3. Sønd. i Adv.	20. S. 4. Søndag i Advent.
14. M. 7. Dag i Oktaven.	21. M. Thomas, Apostel.
15. Ti. Oktav af Marias ubesmittede Undfangelse.	22. Ti. Ferialdag.
16. O. Eusebius. — <i>Tamperdag.</i>	23. O. Ferialdag.
17. T. Ferialdag.	24. T. Vigilie.
18. F. <i>Tamperdag.</i>	25. F. Jesu Fødsel.
19. L. <i>Tamperdag.</i>	26. L. Stephan.

Dec.

Ugens Messebønner.

13. S. **Marias ubesmittede Undfangelse** (776—600); 2. *Sæt Bønner*: 3. Søndag i Advent (10—52), 3. *Sæt Bønner* (kun i Stillemesser): Lucia (781—614). Slutningsevangelium: Søndagens (11—53).
14. M. † 7. Dag i Oktaven (777—607); 2. Ferialdag (10—52), 3. Om den Helligaand ([120]—[105]), 4. som nedenfor *).
15. Ti. Oktav af Marias ubesmittede Undfangelse (777—607); 2. Ferialdag (10—52), 3. som nedenfor *).
16. O. Tamperdag (13—55); 2. Eusebius([9]—[9]), 3. Gudsmoder ([83]—[87]), 4. som nedenfor *). — *Eller*: Eusebius ([8]—[9]); 2. Tamperdag (13—56), 3. Gudsmoder ([83]—[87]), 4. som nedenfor *).
17. T. Ferialdag (9—52); 2. Gudsmoder ([83]—[87]), 3. For Kirken ([123]—[107]) eller for Paven ([122]—[107]), 4. som nedenfor *).
18. F. Tamperdag (15—57); 2., 3. og 4. som Torsdag.
19. L. Tamperdag (17—58); 2. Vigilie til Thomas ([2]—[2]), 3. Gudsmoder ([83]—[87]), 4. som nedenfor *), Slutningsevangel.: Vigiliens ([3]—[3]). — *Eller*: Vigilie til Thomas ([1]—[1]); 2. Tamperdag (17—58), 3. Gudsmoder ([83]—[87]) 4. som nedenfor *), Slutningsevangel.: Tamperdagens ([28]—[65]).

Anm. Paa de med † mærkede Dage kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesser og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udg. af Messebogen (1926), det andet den gamle Udg. (1907).

*) *Kirkebøn*: Gud, du som skænker Fred og elsker Kærlighed, giv dine Tjenere sand Overensstemmelse med din Vilje, for at vi maa blive befriet for alle Fristelser, som trænger os. Ved vor Herre.

Stillebøn: Herre, forsonet ved dette Offer skænke du os, som beder om Forladelse for vore Synder, ikke at blive tynget af det udvortes. Ved vor Herre.

Slutningsbøn: Indgyd os, Herre, din Kærligheds Aand, for at du ved din Miskundhed maa gøre dem endrægtige, hvem du har mættet med eet og samme Himmelbrød. Ved vor Herre... i samme Helligaands Enhed.

Mariakongregationen for Mænd har Fælleskommunion Søndag den 13. December (Marias ubesm. Undfangelses Fest, Kongregationens Hovedfest) Kl. 8½ i Jesu Hjertes Kirke. Kongreganationerne anmodes om at ofre denne hellige Kommunion for de forfulgte Katholiker i Spanien. — Samme Dags Aften Kl. 6 Festprædiken og Festandagt.

FREMEDSPROGTRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

79. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kr. Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer. i alle Bogladere og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 S Kbh. K. Tlf. Palæ 3762, Kl. 1-4). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kr. aurligt. — Redaktør: Pastor Cuy Benzon, Nørrebrogade 27, Kbhvn. N. Tlf. Nora 239 x. Træffes som Regel bedst alle Hverdage (undt Tirsdag) Kl. 5-6. Der kan ogsaa gives Besked pr. Tlf. Byen 6505.

Nr. 51.

Søndag den 20. December

1931

INDHOLD: Julebetragtning. — Lad dine Øjne skinne. — Ave Roma. — Pave Pius XI's Rundskrivelse. — Jeronimus ved Jesu Krybbe. — Reolen. — Firenze. — Døde Kong Edward VII som Katholik? — En Julehilsen og en Julebøn. — Fra den vide Verden. — Fra Hovedstad og Provins. — Mosaik. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Julebetragtning fra Christiern Pedersens Jærtegns Postil.

Sanctus Jeronimus figer, at den Tid, vor Herres Fødselstid tilstundede, da havde Jomfru Maria ydermere Glæde og Fryd, end hun havde forhen nogen Tid. Hun grundede dybeligen og overtænkte inderligen Vor Herres evige Guddommelighed og allerførste Majestæt og Værdighed, og at alle Mennesker af al deres Magt og Formue bør at love og takke ham for hans Velgerninger. Som hun var i denne hellige dybe Tanke, da fødte hun Jesus, Verdens Frelser, foruden al Be og Pine og faldt straks paa Knæ og bad til ham og kaldte ham for sin Gud, Skaber og Søn. Saa tog hun ham i sin Favn og ydmygeligen kyssede ham og lagde ham til sit hellige Bryst, gav ham at die af sine Bryster og svøbte ham i nogle smaa Klude. O hvilken Glæde, hun havde, der hun hørte Guds Engle synge og sige: Lovet være Gud i Himmerige, som nu er fød.

Der kom mange Hyrder løbende at love og ære ham. Thi Guds Engle havde sagt dem, at Verdens Frelser var født i Bethlehem. Strafs de saa ham, faldt de paa Knæ at hædre og love ham. O hvor

stor en Glæde var da over Verden. Thi samme Nat var ombendt til klar Dag. Og i øster Rige var set tre Sole paa Himlen, som omsider gav sig alle tre til Hobe i én Sol.

Innocentius Pave, den tredje af det Navn, skriver, at de Romerske havde bygget et mægtigt, kosteligt Tempel den Tid, de var saa mægtige. Og spurgte de deres Afgud, som hed Appollo, hvor længe det skulde staa, da svarede han dem: Til en Jomfru føder Barn. Da blev de alle glade og mente, at det var umuligt, og derfor samme Tempel skulde staa evindeligt. Men den Nat, Vor Herre blev født, da faldt det ned til Jorden. Og paa det samme Sted staar nu Jomfru Marias Kirke.

Paa den Tid havde de Romerske saa stor Vilje til deres Kæjser, som hed Octavianus Augustus, at de vilde bede til ham som til en Afgud. Da befinde han sig at være dødelig og raadførte sig med en Profetinde, som hed Sibilla, om der nogen Tid skulde fødes nogen, som skulde blive mægtigere end han var. Saa gif Sibilla paa Juledag ved Middagstid ind paa et Herberge og læste sine gubelige Bønner og lod ham saa se en mægtig klar Cirkel hos Solen, og midt i den stod en allersomdejlighst Jomfru og havde et Barn i sin Favn; derover undrede han sig storligen. Thi sagde hun: Dette Barn, som du nu ser, det er mægtigere end du er: det bør du love og hædre. Han hørte da en Røst sige om Jomfru Maria: Dette er Himmerigs Tempel. Thi lod han bygge en Kirke paa det samme Sted, som nu paa denne Dag kaldes Himmerigs Tempel.*)

Den Tid, Jomfru Maria havde lagt Vor Herre i Krybben, da græd hun besfelig for den store Armod, hun saa paa ham, som var al Verdens Skaber, at han da var saa arm, at han intet havde, som hun kunde lægge under hans Hoved og næppelig saa mange Klude, som hun kunde svøbe ham i. Thi hun visfelig vidste, at han var hendes Gud og Skaber. Men for Armodis Skyld var hun nu nødt til at lægge ham i Krybbe paa Hø og Straa for usfelige Kreaturer, som Dgen og Usenen var.

(Juledag til Christ-Messe)
Chr. Pedersens Postil, Udg. Brandt
og Fenger S. 54—55).

---

*) Der hentydes til Ara Cœli Kirken paa Kapitol i Rom.

G. Bellini: Madonna med Barnet. (Venedig.)

*Lad alle dine Øjne skinne,
livsalige Midnatsfred!
En Søn er os født af en Kvinde,
og aldrig af Mand hun ved.
Ære være Gud i det Høje!*

*Hun bar ham ved Jomfruhjerte,
hans Fader var Himlens Gud;
hun fødte ham uden Smerte
som Helligaandens Brud.
Ære være Gud i det Høje!*

JOHANNES FREDERIKSEN.

(Af Digtet „Jul“ i „Julehilsen“ 1901.)

Uve Roma.

Collegii de Propaganda fide Urbani
 rectori, illustrisimo et reverendisimo
 Dom. T. Dini, grato animo poeta in-
 scribit. 1)

Uve Roma,
 immortalis!
 Hil dig, Stad, du evigunge,
 toet i en
 tusindtallig
 Helgenstaars
 purpurrøde
 Martyrblod.

Hil dig, Rom, hvor Simon
 Petrus,
 pastor ovium²⁾, og Paulus,
 doctor gentium³⁾, i signet
 Sabbatsfred er stedt til hvile.
 Ved hvis kertefranste Grave
 gennem to-ti Sekler Konger,
 Kejsere og Jordens Store
 andagtsfuldt i Tro har knælet.

Hil dig, Stad, vær salig priset,
 af utalte
 Katafomber
 hegnet, gærdet,
 trindt omkring;
 hvor Guds Kirkes
 første Stridsmænd
 efter Livets
 Kamp og Møje

i de tyfte,
 føle Gange
 højtidsfuldt til Jorde stedtes,
 ventende den Herres Genkomst,
 for hvis Skyld de led og døde.

Hil dig, By, hvis tusind Klokker
 flager, aungrer,
 kimer, klemter,
 fra den første
 Morgenrøde
 til den spale
 Solfaldstime:
 signer Dagens
 Dærk og Sysjel,
 vækker sløve,
 drager, kalder
 unge, gamle,
 til det store
 Nadvermaaltid
 i Guds Kirkes
 Højtidskaller.

Uve Roma,
 hulde Moder,
 i hvis Kirker
 tyve Sekler
 rigt saa rinde

1) Propagandakollegiets Rektor, Monseigneur T. Dini, i Taknemmelig-
 hed tilegnet.

2) Faarenes Hyrde.

3) Folkenes Lærer.

Naadens floder,
 Sjælens Øre
 hurt mon høre
 Ordet om den nye Pagt.
 Signet, viet,
 Deo sacrum,
 er hver Plet, min fod mon
 røre,
 hvert et Drag af Luft, jeg
 aander,
 hver en Sten, mit Øje møder.

Roma, Roma,
 sed in primis¹⁾
 er dog Hjerte
 du og Centrum
 for Guds Kirke
 trindt paa Jorden:
 Alle Sjæles
 hvide fader
 Pius, ved St. Peters Grav,
 fra sit Dagtaarn

Rom, Efteraaret 1931.

over Verden
 skuer, spejder,
 ud saa vide:
 Custos, custos,
 quid de nocte?²⁾

Derfor brænder
 vore Hjerter,
 straalér Øjet
 ved dit Navn;
 Og i Pilgrimstog med Lov-
 sang

fra Alverdens
 Lande, Stæder,
 drager vi til dig som fordum
 Israel til Sions Høje,
 og nær Petri
 Grav vi knæler
 ned ved Pii
 Stol og hvælfer:
 »Tu es Petrus!»

P. A.

Pave Pius XI's Rundskrivelse om en Reform af den sociale Orden.

(Fortsat.)

d) Den vanskelige Opgave.

Hvis altsaa Evangeliets Aand paa ny opfylder Verden,
 d. v. s. det kristne Maadeholds og den allomsfattende Kær-
 ligheds Aand, saa nærer Vi det faste Haab om, at det
 menneskelige Samfunds saa stærkt attraaede
 og fuldkomne Nyskabelse i Christus og Christi
 Fred i Christi Rige vil blive til Virkelighed.

¹⁾ Først og fremmest.

²⁾ Vægter, Vægter, hvor lider Natten?

Fra vort Pontifikats Begyndelse var det jo Vor Plan og faste Beslutning at opbyde alle Vore Kræfter og al Vor Hyrdeomsorg for at opnaa dette Maal.¹⁾ Og I, ærværdige Brødre, I, som paa den Helligaands Bud sammen med Os styrer Kirken,²⁾ I yder Os med rosværdig Iver mandig Bistand til Løsningen af denne ophøjede og for Øjeblikket højst nødvendige Opgave i alle Verdensdele, ogsaa i Hedningemissionerne. Modtag da den fortjente Ros og Anerkendelse, og den samme Paaskønnelse være udtalt over for alle de gejstlige og læge Personer, som Vi med Glæde daglig ser deltage i dette store Arbejde og med Energi gaa Os til Haande. Vi tænker paa Vore elskede Børn i den Katholske Aktion, som med særlig Iver i Fællig med Os anstrenger sig for en Løsning af det sociale Spørgsmaal, for saa vidt det berører og vedkommer Kirken i Kraft af dens guddommelige Oprindelse. Alle de nævnte formaner Vi paa ny og fremdeles i Herren til ikke at spare nogen Anstrengelse, ikke at lade sig kue af nogen Vanskelighed, men daglig at vokse i Frimodighed og være stærke.³⁾ Ganske vist stiller Vi dem over for en svær Opgave. Vi ved jo meget godt, at der er et Utal af Hindringer og Vanskeligheder, der skal overvindes, paa begge Sider, baade i de højere og i de lavere Samfundsklasser. Men blot de ikke bliver modfaldne. Det er jo kristen Skik at vove en haard Dyst; og paa Udholdenhed i tunge Prøvelser kender man dem, der som gode Christi Stridsmænd⁴⁾ holder sig ganske nær op til Herrens eget Eksempel.

Saa lad os altsaa, idet vi ene og alene stoler paa den almægtige Bistand fra hans Side, der »vil, at alle Mennesker skal blive salige«,⁵⁾ sætte alle vore Kræfter ind paa at hjælpe de ulykkelige Sjæle, som har vendt Gud Ryggen; lad os føre dem bort fra de jordiske Bekymringer, som de alt for stærkt gaar op i, og lad os lære dem med Tillid at søge de evige Goder. Ikke sjældent vil dette Forsøg lykkes lettere, end man ved første Øjekast kunde gøre

¹⁾ Slg. Litt. Encycl. Ubi arcano, d. 23. Dec. 1922.

²⁾ Ap. Gern. 20, 28.

³⁾ Slg. 5. Moseb. 31, 7.

⁴⁾ Slg. 2. T. 2, 3.

⁵⁾ 1. T. 2, 4.

sig Haab om. Thi naar selv i en Forbrydersjæls skjulte Folder kan gemme sig vidunderlige aandelige Kræfter, ligesom Gløder under Asken, Kræfter, der utvivlsomt vidner om, at Sjælen af Naturen er kristelig, hvor meget mere vil dette ikke være Tilfældet hos de overordentlig mange, der snarere af Uvidenhed eller paa Grund af ydre Omstændigheder er kommet paa Afveje.

For øvrigt er Arbejderskarerne alt nu ligesom et glædeligt Tegn, der varsler om en social Fornyelse. Til Vor store Glæde opdager Vi nemlig i deres Rækker tætsluttede Tropper af unge Arbejdere, der laaner Guds kaldende Naade et villigt Øre og med beundringsværdig Iver forsøger at vinde deres Kammerater for Kristus. Ikke mindre Ros fortjener Førerne for Arbejdernes Sammenslutninger, Mænd, der glemmer deres egen Fordel, ene tænker paa deres Kaldsfællers Bedste og gør sig Umage for klogt at forlige deres Stands berettigede Krav med Helhedens Vel og at fremme begge Dele uden at lade sig afskrække fra denne betydningsfulde Opgave ved nogen som helst Hindringer eller Mistænkeliggørelser. Ja, man kan endog iagttage, at en Del unge Mænd, som enten paa Grund af deres aandelige Dygtighed eller deres store Formuer snart skal indtage en fremskudt Plads i de højere Samfundslag, med stor Alvor og Iver studerer de sociale Problemer og saaledes vækker det glædelige Haab, at de faktisk helt og holdent vil vie sig til Samfundets sociale Genfødelse.

(Sluttes.)

Jeronimus ved Jesu Krybbe.

Den fromme Kirkefader Jeronimus drog til Bethlehem for at bo der, hvor hans Frelser var født, og han levede i mere end 30 Aar lige over for Stalden med Herrens Krybbe. Kort før sin Død nedskrev han en Samtale, som han i Aanden havde ført med Herren, og den lyder omtrent saaledes:

»Saa ofte jeg beskuer dette Sted, saa taler min Sjæl med Jesubarnet. Jeg siger:

»Ak, Herre Jesus, Du ligger der saa haardt, saa fattigt, for min Saligheds Skyld; hvorledes skal jeg gengælde dig det?«

Da tykkes det mig, at Barnet svarer mig:

»Jeg forlanger intet af dig, kære Jeronimus, uden at du skal synge: Ære være Gud i det Højeste!«

Jeg svarer ham da:

»Kære lille Jesus, jeg vilde saa gerne give dig noget: jeg vil give dig alt mit Guld.«

Og Jesusbarnet siger til mig:

»Himmel og Jord er mine; jeg trænger ikke til dit Guld, giv det til fattige Folk, og det skal være, som havde du givet mig det.«

Og jeg taler videre:

»Kære lille Jesusbarn, det skal jeg gøre. Men kan jeg dog ikke ogsaa give dig selv noget?«

Og han svarer:

»Nuvel min kære Jeronimus! Siden du er saa gavmild, saa vil jeg sige dig, hvad du skal give mig: Giv mig dine Synder; giv mig din onde Samvittighed; giv mig din Forkastelse, og jeg vil tage det alt paa mine Skuldre; det skal være min Herlighed — saaledes som Jesaias fordum har talet: at jeg vil bære og borttage dine Synder!«

Da begynder jeg bitterlig at græde og sige:

»Aa, du kære Jesusbarn, hvor har du rørt mit Hjerte; jeg tænkte, du vilde have noget godt — og saa vil du have alt det, som er ondt hos mig. Aa, tag du, hvad mit er, og giv du mig, hvad dit er, saa er jeg Synden fri og Saligheden vis.« —

(v. Sv. Aage Rasmussen.)

Tanker i Johannes Jørgensens Skrifter.

Om nogen egentlig Anmeldelse af den lille smukt udstyrede Bog, hvori Oluf Elling har samlet et Udvalg af Tanker i Johs. Jørgensens store Produktion, kan der efter Sagens Natur vanskeligt blive Tale. Man maa nøjes med at tage Sagen til Efterretning.

Men man kan naturligvis søge at danne sig en Mening om, hvorvidt Udvalget er foretaget med Skønsomhed, og efter Læsning hist og her faar man det Indtryk, at Bogen i saa Henseende er vellykket.

Helt fri for en Følelse af nogen Ensformighed bliver man dog ikke, maaske er det en Fejl, at der ikke indimellem alt det svære Tankeskyts findes lidt festligt Fyrværkeri af Malice og Ironi, som jo ikke er J. J.s Pen helt fremmed, — eller af Humor. Vanskeligheden ved den Slags Foretagender er dog mest den, at Læseren forekommer sig stillet som over for en Hob Diamanter og føler Savnet af en Indfatning om de ædle Stene. Naa, i saa Fald kan Savnet jo afhjælpes ved at slaa Stederne efter i deres Sammenhæng.

At den lille Bog skal faa Læsere, derom er der næppe Tvivl, og det er sandt, hvad H. D. T. Kiærulff indledende siger, at »man under Digteren, han, som saa gerne vilde have bragt dansk (og i det hele nordisk) Ungdom Bud fra de rene Højder, at han gennem denne lille Bog maa komme til at følge mangan lydhør Yngling et Aar igennem med Visdommen, han ikke selv har skabt, men fandt og var tro. Han turde se sine nøgne Tanker, fordi han vidste, at de var betroet Gods i hans Hænder.« P. H. Perch.

Kimer I Klokker. 1931. Pris 2 Kr.

Det norske katholske Julehæfte er som altid vægtigt og indholdsrigt; denne Gang maa det dog nøjes med en »Morgensang« af Sigrid Undset. Lars Eskeland møder til Gengæld baade med nogle Prosadigte og en Fortælling »Ungguten fra Færøyane«. Dr. Kjelstrup, den norske Kirkes Skjald, har et malmfuldt Digt om Juleklokkerne. Desuden findes en Julebetragtning af Pastor Toll; Pastor Knud Ballin fortæller om sit »Besøg i Julestaden«. Der findes Fortællinger af Per Skansen, Marie-Elisabeth Larsen og I. Ambrosius.

Lisbeth Burger: Mødre. Aschehoug. Pris 4 Kr.

Da Dommer Lindsey, Dr. Leunbach og Thit Jensen begyndte deres Kampagne for Fødselskontrol og for Tilladeligheden af Barnemord før Fødslen, var Forsvaret for den kristne Moral altfor svagt. Protestantismen stod som sædvanlig delt, og Katholicismens Argumenter var altfor meget Boglærdom og Theori, til at de kunde bide overfor den besnærende Propaganda.

Lisbeth Burger har i 40 Aar været Jordemoder i det katholske Sydtyskland, og det er sine Oplevelser dér, hun

skildrer — lige fra Kampen mod Snerperiet i 80erne til Kampen for Barnet i 20erne.

Hun taler aabent og djærvt om alt det, der alligevel hviskes om, og som ethvert Barn læser om i Aviserne; men hun taler om det saa sundt og rent og selvfølgeligt som en Moder til sine Børn. Af sin Erfarings Skatkiste henter hun frem Eksempler paa alle de Tilfælde, vi møder i Praksis: den ugifte Moder, den syge, den fattige, den mishandlede Moder, den faldne Kvinde af de lavere og de højere Samfundslag — dem alle har hun været til Hjælp og Vejledning; derfor er Bogen for alle Klasser og alle Typer.

Den er helt igennem bygget paa katholsk Tro og Moral, og der er djærv Klang i hendes Tale om »den nærmeste Lejlighed«, om Uskyldighed, om Forlovelsestiden, om det blandede Ægteskab . . . den Tale, der ellers ofte lyder saa klichéagtig, at den ikke virker. Og morsom er hun; der er drøje Hug og djærve Hib, og der er Mutterwitz og vel-tournerede Svar, som bider. Men først og sidst er der det troende Hjertes varme Kærlighed til dem, der er værgeløse overfor den løsslupne Erotiks Hærgen: den unge Kvinde og Barnet.

Det kan ikke varmt nok anbefales Præster at have denne Bog ved Haanden til Udlaan — troende Hjem at have den som Argument, naar Tidens brændende Problemer drøftes i Selskab — og Forældre at have den for at give den til deres Børn, der ude i Verden hører Djævlens Argumenter fremsat paa besnærende Vis. — Vore Sogne-, Ungdoms- og Kongregationsbibliotheker kan heller ikke undvære den.

Uden at vide eller vide det er Lisbeth Burger Skribent af Rang, og hun har givet os en Gave, vi skal staa til Ansvar for; lad os bruge den!

Oversættelsen kunde i mindre Grad have ladet den tyske Original ane. P. S.

Og nu venter vi paa Skib. Roman af Marcus Lauesen.

Jeg behøver ikke at fortælle Læserne, at Lauesen er en sand Digter. Det har jeg gjort før her i »Ugebladet« i Anledning af hans første Roman, og hans nyeste Værk har faaet den samlede Presse til at fælde samme Dom. Et Referat af den ny Romans Indhold er næppe heller nødvendigt, ogsaa her har Dagspressen gjort det fornødne.

Men det er ikke uden Interesse at berøre Lauesens Stilling til Religionen. Tilsyneladende er den negativ. Vor egen Katholicisme nævnes kun i Romanen i den Forbindelse, at en Person er blevet katholsk i Hovedet, d. v. s. forrykt. Og ærlig talte er Skildringen af den missionske Religiositet ikke mere forstaaende end hin gamle Affærdigelse af Katho-

licismen som Sindsforvirring. Lauesen har ringe Sympathi med de Religiøsiteter, han har mødt, og man har et bestemt Indtryk af, at hans Bekendtskab med dem er saa løst, at Sympathimanglen egentlig ikke kan undre. Paa Frastand er ingen Mennesker ret meget værd, og da slet ikke de religiøse, som Lauesen maa møde med megen Taalmodighed, hvis han en Dag vil kunne se, hvad der er deres Psykes Hemmeligheder.

Og dog er det et religiøst Emne, Forfatteren har taget op. En gammel Kvinde af en stærk og haard Slægt forstaar, at hun skal dø. Hendes Tilværelse er opbygget af Haandgribeligheder. Døden vil berøve hende disse, altsaa alt. En Uro griber hende: Hvad hun lader tilbage, skal bringes i Orden. Hun træffer Bestemmelse om, hvem der skal arve hver enkelt af hendes Ejendele. Men omkring hende bevæger sig alle de, der nu vil overleve hende, alle de, som dette Slægtens stærke Midtpunkt gerne traf Bestemmelse om, der skulde have Gyldighed ud over hendes Død. Og her møder hende et Kaos, som hun raaber sin Vilje imod, men med Bevidsthed om, at den ikke kan befale. Og Dødens Gru er for denne gamle Kvinde, som har levet sit hele Liv tilfreds med, at Livet kun er dette, vi her lever, den afmægtige Kval, at Livet ikke kan forlades med alting i Orden og intet uforsøgt fortrudt.

Skulde en katholsk Digter behandle det samme Emne, kunde han ikke gøre det med større Sandhed. Den irreligiøses Død kan ganske vist skildres som Synderens Hjem-søgelse af Fortidens Anklager, men langt stærkere er Skildringen, naar den døende er den sluttede Personlighed, rodfæstet i en Livsbetragtning, som vel ikke var Religionens, men rig paa Traditioner om det, der sømmer sig en menneskelig Adel. Saa faar man ikke en Dødsseng at se, der gøres feberhed af den eller den Anger, men derimod faar man Synet af ligesom den abstrakte Irreligiøsitetens kvalfulde og uerstattelige Berøvelse af alt.

Fru Juliane Hagemeyer dør, og hun dør helt. En af de kraftigste Viljer har ubændigt trodset Legemets Svaghed for at herske ud over Døden. Det er ikke lykkedes. Er de sidste Ord i Lauesens Bog viet hendes Dødsskrig, Viljen, der har tabt sin Magt, men ikke sin fysiske Styrke, saa véd man dog, uden at det siges, at Orden fik hun ikke bragt i sit Hus.

Og man tænker paa den kristne Død, ikke paa den sjældne, hvor de bristende Baand ikke mærkes for de nye, som bindes, men paa den tunge, hvor saa lidt var bragt til Fuldendelse og saa meget var nødvendigt endnu, men hvor det, som i Livet maaske mest var slappe Vaner og Kilde til Drømmelystens Fryd, nu bliver det ny og ene

virkelige, saa Døden fornemmes som den Port, man drager i efter sig, fordi Livet skal efterlades de levende, mens de døde har nok i ham, som fælder Dom.

Marcus Lauesen vil næppe nogensinde skrive en Bog, der gaar udenom de religiøse Problemer. Dertil ser han for dybt. Det er derimod ikke usandsynligt, at han en Dag vil komme til at skrive Bogen, ikke om dem, der ventede paa Skibe, som ikke kom, men om dem, der fik Skib at føre og fandt Havn.

H. D. T. Kiærulff.

Gustav Armfelt: Bishop Niels Hermansson (Nicolaus Hermanni) Norrköping.

Baron Armfelt har skrevet en meget kort, men smuk og interessant Skildring af St. Nicolaus Hermanni, der i Slutningen af det 14. Aarh. — fra 1374 til sin Død 1391 — var Biskop i Linköping, og som paa Grund af sit fromme asketiske Levned, sin modige Nidkærhed og opofrende Kærlighed mod de nødlidende blev anerkendt som Helgen. Han var Dronning Margrethes samtidige og vovede at optræde imod hende, da hun vilde straffe Bønderne for deres Oprør mod en tyrannisk Foged. Og Dronningen lyttede til hans Raad. Og det var paa hans Tid, Vadstena Kloster indviedes, og den hellige Birgittas Datter Katharina blev dets Priorinde. Det er godt, at Mindet om Nordens store genopfriskes. »Som Norges Katholiker valfarter til Stiklestad til den hellige Olaf, og Danmarks til St. Knud Lavard i Haraldsted, skal Sveriges atter drage til St. Nicolai Hermannis Grav i Linköping Domkirke, som vi allerede gør det til Erik den Hellige i Upsala.«

P. H.

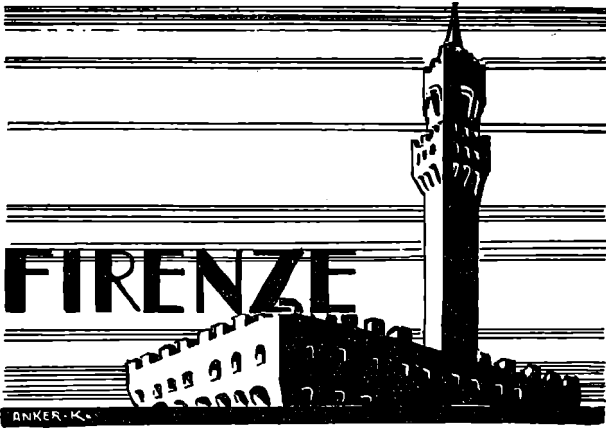
Peter Dörfler: Der junge Don Bosco. Herder. 1930. VI + 118 Sider. Rmk. 2,30.

En populær og fornøjelig Torso, der bør finde en Plads i Kongregations-Biblioteker. Illustrationerne er nærmest slette.

P. S.

Dansk Tidsskrift-Index, 16. Aarg. 1930. Udarbejdet af Th. Dössing og Robert L. Hansen. Hagerups Forlag, 382 S.

En overmaade grundig udarbejdet og vel ordnet systematisk Fortegnelse over Indholdet af c. 225 danske og nordiske Tidsskrifter. Blandt disse findes ogsaa anført N. U. f. k. K. — Her kan man f. Eks. hurtigt finde, hvilke betydelige Afhandlinger der i det forløbne Aar er skrevet baade om religiøse og kirkelige Forhold i Almindelighed og om den katholske Kirke i Særdeleshed.

Blomster, Kunst, Poesi: Det er Firenze!

Fra hvilket Sted man end ser Byen, er den som en Hymne til Kunsten og Naturen. Dens Højder, smykkede med højtidelige og elegante Bygninger, dens blomstrende Haver, Olivenmarkerne og de stedsegrønne Planter danner et harmonisk og storslaet Panorama.

Langs Arno'ens Bredder strækker denne rige Kulturbys sig over et Areal paa 2304 Hektar, og med sine 280,000 Indbyggere er den en af Italiens betydningsfuldeste Byer.

Fra et lille etruskisk, senere romersk, Centrum udvikler Firenze sig hurtigt og bliver en rig, blomstrende Handelsby og Kulturcentrum. Af det romerske Firenze er kun faa Rester tilbage: I de underjordiske Gange, under il Battistero kan ses Prøver paa de første Kristnes primitive Kunst. I den tidlige Middelalder bliver Basilikaen S. Miniato til; senere bygges de smukke Kirker S. Maria Novella, S. Maria del Fiore, Giotto's Campanile og de imponerende Palæer: Palazzo Vecchio og il Bargello.

I Renæssancen blomstrer Kunsten og Poesien frodigst, og i denne Periode konstrueres S. Maria del Fiore's prægtige Kuppel og Ghiberti's skønne Bronzeporte til il Battistero.

Italiens lødigste Kunst samles i Palæerne gli Uffigi og Pitti, som for enhver Kunstelsker er et sandt Paradis. Fra de primitive italienske Skoler til Rafael, Leonardo og Michelangelo følger man hele Udviklingen i Malerkunsten. Michelangelos berømte Gravmonumenter over Medicierne, med »Dagen« og »Natten«, findes i S. Lorenzokirken — storslaede og magtfulde.

Men smukkeste af alle Firenzes herlige Samlinger er det tidligere Dominikanerkloster S. Marco, hvor der nu op-

bevares en sjælden rig Samling af Beato Angelico's Malerier og Fresker. Ingen Kunstner har vel som Angelico i den Grad forstaaet at udtrykke himmelsk Renhed og Uskyld. Hans store Fresko »Bebudelsen« er et Vidunder af Ynde og Finhed i Udtryk og Farve. — Det er ægte reli-

Udsigt over Firenze. Tegning af Anker Kiærulff.

giøs Kunst, som man desværre ikke mere finder den. Hver af Klosterets 35 Celler er smykket med en Fresko, af hvilke en »Bebudelse« regnes for hans Mesterværk. Her ses ogsaa den Celle, Savonarola beboede, indtil han blev levende brændt paa Piazza della Signoria.

At Firenze er Dantes Fødeby, mindes man hvert Øjeblik om, idet Citater fra den guddommelige Komedie er indskrevet paa de Gader og Stræder, der har Tilknytning til de forskellige Scener.

Paa Stedet hvor Alighieris Hus laa, er nu rekon-

strueret en Bygning, saaledes som man formoder, Dantes Fædrenehus har set ud.

Som alle italienske Byer er ogsaa Firenze rig paa Springvand og Parker. Den største Springvandsgruppe er Ammannatis store Neptun paa Piazza della Signoria. I Palazzo Vecchio's Gaard balancerer en lille vinget Genius, favnende en stor Fisk, fra hvilken en fin Vandstraale risler ned i Porfyrekummen ... et graciøst lille Mesterværk af Verrocchio. For Danske knytter der sig en særlig Interesse til det gamle Bronzevildsvin paa Torvepladsen, hvor de berømte florentinske Straahatte sælges.

Hvem husker ikke H. C. Andersens yndefulde lille Eventyr om den fattige Drengs Drøm ved Metalsvinet?

Firenzes skønneste Park, Giardino Boboli, er kun tilgængelig for Publikum to Gange om Ugen — Søndag og Torsdag. Den er rig paa maleriske Kroge og er et søgt Motiv for Kunstnere. Ikke mindst er Udsigten over Byen med Domens Kuppel og Giotto's Campanile et taknemmeligt Sujet.

Oppe paa Piazza Michelangelo ser man Byen i hele dens Udstrækning — alle dens prægtige Bygninger, Palæer og Kirker kommer rigtig til deres Ret og bevidner, at Firenze er Italiens Smykkeskrin — rig paa alle Kunstners Omraader.

A. K.

Døde Kong Edward VII som Katholik?

Mand og Mand imellem er der stadig gaaet Rygter om, at saavel Dronning Victoria som Kong Edward var Katholiker. Angaaende den sidstnævntes mulige Konversion henviser »The Universe« til en nysudkommen Bog af Mr. H. E. Wortham: The Delightful Profession. Hans Opfattelse gaar dog ud paa, at der ingen reel Optagelse har fundet Sted paa Kongens Dødsleje.

»De Forviklinger, der vilde være blevet Følgen, hvis Kongen blev rask igen, vilde have været for alvorlige og Skaden for uoprettelig« — Ord, som vi ogsaa maa underskrive efter vor Opfattelse.

Mr. Wortham oplyser imidlertid, at afdøde Pater Cyril Forster, Præst ved St. Peterskirken og Sjælehyrde for de

katholske Medlemmer af Hofstaben paa Buckingham Slot, var en fortrolig Ven af Sir Ernest Cassel, hvis Optagelse i den hellige Kirke lige før sin Død forbavtede Omverdenen — og Sir Cassel var det sidste Menneske, der havde en Samtale med Kongen, ti Timer før hans Død. Det afgørende Spørgsmaal er da, hvad der har fundet Sted i Løbet af disse ti Timer. Mr. Wortham betragter det som »ikke udelukket«, at Kongen i eller uden Pater Forsters Nærværelse har opvakt Tro og Anger, saaledes som Personer, naar de af formelle Grunde ikke kan lade sig optage, gør det efter Kirkens Forskrifter. Da Ærkebiskoppen, med hvem Kongen ikke stod paa særlig god Fod, indfandt sig Kl. halvti, laa Kongen bevidstløs hen, og han bad de sidste Bønner ved hans Dødsleje, umiddelbart før Døden indtraadte.

Mr. Wortham nævner ogsaa i sin Bog Kongens intime Forbindelse med den hellige Kirke i Udlandet: Hans Venskab med Pater B. Vaughan, hvis Prædikener han ofte overværede ved Rivieraen, hans Venskab med Abbeden af Tepe i Marienbad, hvor han ofte bivaandede Messen, Dronningens Bønner i Notre Dame de la Garde under Kongens Sygdom og hans Taksigelsesbesøg samme Sted, da han blev rask, og endelig hans Besøg i Lourdes kun 14 Dage før sin Død, hvilket altsammen gør det sandsynligt, at Kongen i alt Fald inden sin Død har bekendt sig til den Kirke, som Omstændighederne hindrede ham i at slutte sig offentligt til.

Holger K.-Hafstrøm.

En Julehilsen og en Julebøn.

Kære Venner!

Af ganske Hjerte ønsker Præst og Menighed paa Bornholm Eder alle og Eders Børn en glædelig og naaderig Julefest og et af Gud rigt velsignet 1932. Tak for det Aar som gik.

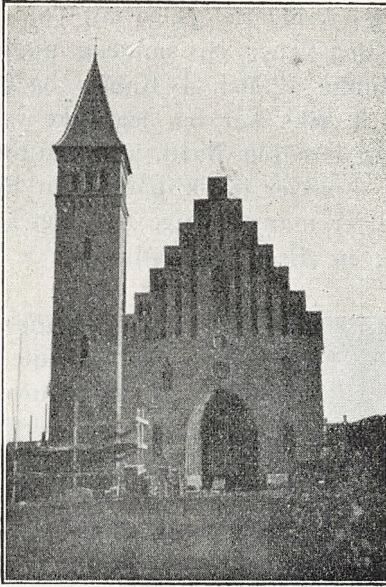
Herved viser jeg Eder et Billede af vor desværre ikke færdigt byggede Kirke. Vanskelighederne er store og Valutaforholdet gør sig gældende paa en forfærdelig Maade. Har I tænkt paa os, da I skrev Juleseddelen? Glem os ikke; Jesusbarnet vil gengælde Eder det med en Rigdom af Juleglæde og Julefred. Alle I, som læser denne indtrængende Bøn — og som kan — send os en større eller mindre Gave. I kan tro, at alt er hjerteligt velkommen hos

Aakirkeby — Bornholm

Eders hengivne

10.12. 31.

Pastor Th. A. Zoetmulder.

Den nye Kirke i Aakirkeby.

Fra den vide Verden

Naturkatastrofen i Belize.

Under en frygtelig Orkan, der rasede over Brittisk Honduras, efterfulgt af en voldsom Stormflod, ødelagdes Jesuiternes Kollegium, St. John's college, i Belize, og elleve amerikanske Jesuiter: seks Præster, fire Skolastikere og en Lægbroder dræbtes.

Fra Rusland skrives . . .

En pensioneret Statseembedsmand skriver fra Ukraine til sin Søn i Tyskland, efter at han fra denne har modtaget en Pakke med Levnedsmidler:

»Her er stor Nød. Vor væsenligste Føde er lidt Grøntsager. I de kooperative Udsalg er der inlet at faa. Den Te, du sendte mig, smagte som Nektar. I Aarevis har jeg ikke faaet rigtig Te, og her kan man ikke engang faa Te-

surrogater. Jeg har maattet sælge mit Tøj, den sidste Kittel for 8 Rubler. Jeg ligner en smudsig pjaltet Tigger; min Seng er en Bunke Pjaller. 4 Rubler og 6 Kopek er hele min Pension. I seks Aar har jeg ikke været paa nogen Badeanstalt, jeg har ikke Raad. Kun een Gang om Aaret — om Foraaret — bliver jeg klippet. Den Fornøjelse koster 20 Kopek. Det er mange Penge for mig, som ikke engang kan købe mig en Æske Tændstikker. . . «

P. Willibrord Verkade, den bekendte Benediktinerpater fra Beuron, den hollandske Konvertit og Leder af Beuron-Malerskolen, har i Bogen: »Die Unruhe zu Gott«, givet første Del af sine Livserindringer. Den anden Del: »Antrieb ins Vollkommene«, er for kort Tid siden udkommet hos Herder i Freiburg. Den handler blandt andet om hans Rejser i Palæstina, Ægypten og i Europa.

Paa hosstaaende Billede ses Pater Verkade i det historiske Øjeblik, da han, med Manuskriptet til »Antrieb ins Vollkommene«, befinder sig paa »Herder«s Trappe. (Fotograferet af Pastor Knud Ballin.)

Bispevielse i Ødemarken.

Dr. John M. Cooper fortæller i »The Universe« en moderne Indianerhistorie, der ikke staar tilbage for hans store Navnes. Højt oppe i Canadas Ødemarker, i de arktiske Egnes uvejsomme Vildnis ligger Fort Resolution ved den store Slavesøs Bredder, og i den lille Missionskirke skal en Præst bispevies. To Hundrede Indianere flokkes om den knælende Præst foran Højalteret. Af Egnens Notabiliteter fremhæves »Gule Kniv«, »Rensdyræder« og »Hunderibben«, der alle følger den højtidelige Handling med største Alvor og Interesse. Og endnu forunderligere er det, at denne lille

Kirke i al sin Beliggenheds Isolation og Utilgængelighed ogsaa rummer to Ærkebiskopper, tre Bisper, 25 Præster og en Snes Nonner paa den højtidelige Dag. Dette er gaaet saaledes til:

Fire Prælater og ti Præster gaar i Flyvemaskiner i Fort Mc. Murray, 300 Miles Nord for Edmonton, og flyver til Fort Smith 300 Miles længere nede ad Slavefloden. Der støder en Flok Præster, Søstre og Lægfolk paa ca. halvtreds til, og sammen fortsætter de alle i Missionens Flodbaad den første Del af Vejen og i en Regeringsflodbaad Resten af Turen. Alle kamperer de om Natten paa Bredden af Floden, halvvejs mellem Fort Smith og den store Slavesø rundt om et stort Baal, efter at de fire Prælater har lyst Velsignelse over dem.

I KORTE TRÆK.

Den hellige Robert Bellarmino, S. J., er ifølge et paveligt Dekret ophøjet til Kirkelærer. Han fødtes 1542, indtraadte i sit attende Aar i Jesu Selskab, blev Lærer i Dogmatik i Löwen, Kardinal 1599 og døde 1621. Han er Banebryder paa Apologetikens Omraade. Hans Hovedværk: »Controversiae christianae fidei«. Man har kaldt ham sin Tids Athanasius. Det er tredje Gang, H. H. Pave Pius XI har udstedt en Kirkelærer-Erklæring. (Tidligere var det den h. Canisius og den h. Johannes af Korset.)

Fra Hovedstad og Provins

Hvidovre.

Søndag den 20. December vil Hs. Excellence Biskop Brems foretage Indvielsen af det nye St. Nikolaj Kapel. Det ligger i Hvidovre paa Hjørnet af Mellemdigsvej og Strøbyvej (Nr. 2 og 4).

Højtideligheden med Indvielse, Messe og Prædiken begynder Kl. 10^{1/2}.

I Fremtiden vil der paa alle Søn- og Festdage være Messe med Prædiken Kl. 10. — De, der ønsker at modtage den hellige Kommunion, maa før Gudstjenestens Begyndelse meddele det i Sakristiet, hvor der ogsaa vil være Lejlighed til Skrifte fra Kl. 9.

Fra Præstexercitierne i Efteraaret

har man sendt os hosstaaende vellykkede Billede.

Paa Biskoppens højre Side ses Lederen af de aandelige Øvelser, Pater Em. Gisquiere, Ord. Præm. Paa dennes højre Side ses Pastor Osterhammel. Paa Biskoppens venstre Side sidder Provikaren, Pastor Desnos. Bagved ses, fra venstre til højre, Præsterne: C. Jaworski, Ammerlaan, Brinkmann, Hildebrand, Gamél, Jensen, Cupers, Schreiber, Ronge, Olrik, Pohl, O. Ballin, Vervoort, Benzon, Brems og Folentin. (Det maa med Beklagelse bemærkes, at Præsterne Fischer, Hansen, Druyts og K. Ballin ikke kom med paa Billedet. Den sidste, fordi han befandt sig bag Apparatet.)

Rosenkranssognel.

Missionsugen i Rosenkranskirken blev en Oplevelse. Kirken var næsten fyldt hver Aften, og Pater Scherz talte saa indtrængende, smukt og klart til os om de evige Sandheder. Gid vi aldrig maatte glemme de gode Ord, men bevare dem i vore Hjerter og holde de Forsætter, vi har fattet. Kommunikanternes Antal ved Søndagsmessen kunde

vel have været større, men man tør vel formode, at en Del af praktiske Grunde har søgt til andre Kirker. Til Gengæld var Kirken fyldt til sidste Plads ved Afslutningen, hvorunder den pavelige Velsignelse meddeltes, og en Indvielsesbøn til Guds Moder blev bedt. Kirkens Præster, og naturligvis især Pateren, der har udført det store Arbejde, bringes vor hjerteligste Tak for den gode Tid.

Et Sognebarn.

»Stat op, Sankt Simeone!«
Gammel Remse fra Thy.

Det er Koncertsangerinden Frøken *Engel Lund*, der synger Folkesange fra mangfoldige Lande, som af en Samling middelalderlige Viser har fundet denne Talremse frem og sat den paa sit Program. Som hun synger den, gaar den en til Hjerter i hele sin barnlige Enfold og Dybde. Men selv læst uden Toner skinner den med Glans af det ægte Guld, der ligger gemt i vort Folks katholske Skatkammer. Kunstnerinden, der velvilligt har overladt os Teksten, oplyser, at Talremserne var hyppige hos Jøderne, omend ikke saa lange. I Hebraisk endte de naturligvis med den Herre Zebaoth.

Stat op, Sankt Simeone,
sig mig, hvad 12 er!

12 er Apostlene,
11 er Disciplene,
10 er de Budord,
9 udi Englekor,
8 Sjæle frelste Gud udi Arken,
7 Bønner i Fadervor,
6 var de Stenkar,
som blev sat i Kana i Gallilæa,
5 Mosebøger,
4 Evangelister,
3 Patriarker:
Abraham, Isak og Jakob,
2 Mosetavler . . .
Een er Jesus Christus,
som regerer Himmelen og Jorden.

BEMÆRK! Næste Numer udkommer paa Grund af Julen 4 Dage tidligere end sædvanlig. Red.

Paul Hedemann: »Paa romersk Klippegrund«, nedsat Pris 75 Øre. Katholsk Boghandel, Stenosgade.

St. Andreas Gilde (Ordrup)

afholder

Julefest

Mandag d. 28. December 1931 Kl. 6

Charlottenlund Palmehave
for St. Andreas Menigheds Børn og Voksne.

Børnene danser om Juletræet, trakteres med Chokolade og Godter. —

Foreningens Medlemmer opfører

»**Rektors Svedetime**«.

Tombolaen åbnes Kl. 8. Børnenes Fest slutter Kl. 9.
Derefter Fest for de Voksne.

Billetter, Menighedens Voksne Kr. 1,00, Børn Kr. 0,75. Besøgende Voksne Kr. 1,50 og Børn Kr. 1,25, faas hos Bestyrelsen, i Præstegaarden, den franske Skole samt undertegnede Damekomité, hvor Gaver til Tombolaen modtages med Tak.

Fru <i>Grugni</i> ,	Fru <i>Holler</i> ,	Fru Kapt. <i>Nielsen</i> ,
Tlf. O. 1197	Tlf. O. 986.	Tlf. O. 2844.

Hovmarskvej 9.	Enighedsvej 2 ²	Kirsten Pilsvej 3 ²

Fru <i>Werner</i> ,	Frk. <i>Ingeborg West</i> ,	Fru <i>Wulff</i> ,
Tlf. Gent. 1166.	Tlf. Gent. 914	Tlf. O. 1266.

Kildegaardsvvej 24	Resedavej 24	Bramsvej 11

Baronesse Rosenkrans-Charisius, f. Oxholms Legat

til Hjælp for trængende indfødte Medlemmer, Mænd eller Kvinder, af de her i Landet værende katholske Menigheder, uddeles af Biskoppen i Løbet af Januar Maaed 1932.

Ansøgning, indeholdende bl. a. fulde Navn, Stilling, Alder, Bopæl, skal m. H. t. Trang, Værdighed og Medlemsforhold til en herværende katholsk Menighed, attesteres af to Personer, hvoraf den ene skal være katholsk gejstlig.

Legatportionerne uddeles ikke for Livstid, hvorfor tidligere Legatnydere maa indsende ny Ansøgning. Ansøgningsfristen udløber 31. December; Andragender, indsendt efter dette Tidspunkt, kan ikke tages i Betragtning.

Ansøgning stiles og indsendes til: **Det Apostoliske Vikariat, Bjerregaards Sidevej 1, København, Valby.**

Tomt Værelse til Leje, Broisonsgade 9' th. (Hj. af Bovesgade). Kan beses efter Kl. 2. Eventuelt nogen Adgang til Køkken.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes:

En dygtig selvstændig Enepige, vant til større Hus i København.

Plads søges:

af en Kontormand ved hvad som helst; en Vinduspudser; en Mand fra Provinsby som Inkassator eller hvad som helst (Bifortjeneste); en velanbefalet ung Mand, som har aftjent sin Værnepligt.

Ansøgning med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paa-tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13. Kbhn. K.

Gudstjenesten Juledag.

St. Ansgars Kirke. Kl. 12 Midnat Levitmesse med Prædiken. Fra Kl. 7 Morgen stille Messer. Kl. 10 Pontifikalmesse med Prædiken. Ingen Messe Kl. 11 $\frac{1}{2}$. Kl. 5 Festandagt.

Jesu Hjerter Kirke. Juleaften holdes Kirken lukket Kl. 9—11 $\frac{1}{2}$. Kl. 12 Midnat Levitmesse med Prædiken. (Der er kun Adgang for dem, som kan forevise et Adgangskort). Kl. 7, 7 $\frac{1}{2}$, 8 og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messer. Kl. 10 Levitmesse med Prædiken. Kl. 6 Prædiken og Festandagt. — 2. Juledag. Gudstjeneste som om Søndagen, dog uden Prædiken.

St. Knuds Kapel. (Vestervoldgade 115). Kl. 12 Midnat Højmesse med tysk Prædiken. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Sangmesse med Prædiken.

Immaculatakirken. (Strandvej 91). Kl. 12 Midnat Højmesse og derefter to stille Messer. Kl. 9 og 9 $\frac{1}{2}$ stille Messe. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 2 $\frac{1}{2}$ Festandagt.

Klosterkirken paa Jagtvej. Juleaften Kl. 3 Andagt. Kl. 12 Højmesse med Prædiken. Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Sangmesse. Kl. 6 Festandagt.

Sakramentskirken. Kl. 12 Midnat Levitmesse med Prædiken. Kl. 7 $\frac{1}{2}$, 8, 8 $\frac{1}{2}$ og 9 $\frac{1}{2}$ stille Messer. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 6 Festandagt.

St. Josefs Kirke. Kl. 5 Morgen Højmesse. Kl. 6 stille Messe, Kl. 9 Højmesse med Prædiken. Kl. 3 Efterm. Festandagt.

Rosenkranskirken. Kl. 12 Midnat Sangmesse med Prædiken. derefter 2 stille Messer. Kl. 8 og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messer. Kl. 10 Levitmesse med Prædiken. Kl. 5 Festandagt.

Assumptionskapellet (Ordrup). Kl. 12 Midnat Højmesse (Kun Adgang for de med Kort forsynede.) Kl. 9 stille Messe. Kl. 4 $\frac{1}{2}$ Efterm. Velsignelse.

St. Annæ Kirke. Juleaften holdes Kirken lukket Kl. 9—11 Kl. 12 Midnat Højmesse med Prædiken (paa Grund af de altfor snævre Pladsforhold kun Adgang for de med Kort forsynede. Kortene maa være afhentede i Præstegården inden d. 21.). Kl. 8 stille Messe. Kl. 9 Sangmesse. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 6 Aften Festandagt.

St. Andreas Kirke. (Ordrup). Kl. 12 Midnat Messe med Prædiken; stille Messe Kl. 8. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 5 Festandagt.

St. Antoni Kapel (Brønshøj). Julenat Kl. 12 Højmesse med Prædiken. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. — 2. Juledag Kl. 9 Stille Messe.

Fattige Katholiker

bedes i langt større Antal afhente gratis Jule-The-Pakker, som en ædel Velgørerinde har stillet til Disposition. Kom og hent dem hos

Olto Diemar, Skindergade 32^a, daglig fra 9—5.

Kalenderen for 1932 er udkommen og kan faas hos **Ekspeditionen**, Bredgade 64.

(Telf. Palæ 3762) samt ved Kirkerne og i de katholske Boghandeler.

Pris **40 Øre**. Ved Indsendelsen af 50 Øre i Frimærker tilsendes Kalenderen portofrit. *Ansgariusforeningen.*

Kirkelig Kalender.

Dec.	Dec.-Jan.
20. S. 4. Søndag i Advent.	27. S. Johannes, Apostel og Evangelist.
21. M. Thomas, Apostel.	28. M. Uskyldige Børn.
22. Ti. Ferialdag.	29. Ti. Thomas af Canterbury.
23. O. Ferialdag.	30. O. Søndag i Oktaven.
24. T. Vigilie.	31. T. Silvester I.
25. F. Jesu Fødsel.	1. F. Herrens Omskærelse.
26. L. Stephan.	2. L. Oktav af Stephan.

Dec. Ugens Messebønner.

20. S. 4. Søndag i Advent (27—63); 2. Sæt Bønner: Gudsmoder (83)—(87), 3. Sæt Bønner: For Kirken ((123—[107]) eller for Paven (122)—[107]).
21. M. Thomas, Apostel (782—615); 2. Ferialdag (27—64).
22. Ti. Ferialdag (27—63); 2. Gudsmoder (83)—(87), 3. For Kirken ((123)—[107]) eller for Paven ((122)—[107]), 4. som nedenfor *). Alleluja-Verset efter Graduale udelades; almindelig Præfation.
23. O. Ferialdag (27—63); som Tirsdag.
24. T. Vigilie (30—66).
25. F. Jesu Fødsel (35—71).
26. L. Stephan (45—82); 2. Oktaven (42—79).

Anm. Paa de med † mærkede Dage kan Præsten efter frit Valg læse Sjølemesser og andre Volivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udg. af Messebogen (1926), det andet den gamle Udg. (1907).

*) *Kirkebøn:* Gud, du som skænker Fred og elsker Kærlighed, giv dine Tjenere sand Overensstemmelse med din Vilje, for at vi maa blive befriet for alle Fristelser, som trænger os. Ved vor Herre.

Stillebøn: Herre, forsonet ved dette Offer skænke du os, som beder om Forladelse for vore Synder, ikke at blive tynget af det uadvortes. Ved vor Herre.

Slutningsbøn: Indgyd os, Herre, din Kærligheds Aand, for at du ved din Miskundhed maa gøre dem endrægtige, hvem du har møttet med eet og samme Himmelbrød. Ved vor Herre... i samme Helligaands Enhed.

Juledag og Nytaarsdag bortfalder Abstinenspligten.

St. Josefs Børnehavn

indbyder

alle Børnehavnens Bidragydere og i øvrigt alle Interesserede til at overvære

Børnehavnens Julefest

Onsdag den 23. Decbr. fra 11—2. Træet tændes Kl. 11¹/₂.

St. Josefs Børnehavn.

Køb Julekærten i Tid!

Den vil rimeligvis som i Fjor være udsolgt i Løbet af kort Tid!

FREMMEDESPROGFRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.